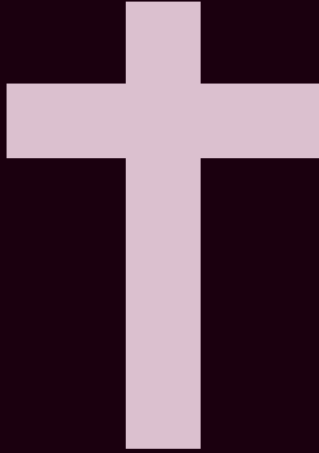


Ooratha Caaquwaa



New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)

Ooratha Caaquwaa
New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)

copyright © 2011 The Word for the World

Language: Dawro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: The Word for the World Ethiopia

Dawro New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
5b570ff5-a6e8-534a-b573-14968b5f3d71

Contents

Maatoossa	1
Marqqaossa	49
Luuqaasa	80
Yohaannisa	130
Kiitetteeddawantu Oosuwaa	165
Roome	209
1 Qoronttoosa	229
2 Qoronttoosa	248
Galaatiyaa	260
Efesoona	267
Piliphphisiyoosa	274
Qolaasiyaasa	280
1 Teselonqqiyaa	285
2 Teselonqqiyaa	290
1 Ximootoosa	293
2 Ximootoosa	299
Tiita	303
Pilimoona	306
Ibraawe	308
Yayiqooba	323
1 Phexiroosa	328
2 Phexiroosa	333
1 Yohaannisa	336
2 Yohaannisa	341
3 Yohaannisa	342
Yihudaa	343
Saxaa	345

Maatoossi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Maatoossi xaafeedda mishiraachchuu, Yesuusi yaana geetettiyyaa hidootay kase odetti utteedda dhaliyaa gidiiyaawaanne Xoossay kase Eca Caaquwaan bare asaassi immeedda hidootaa qaalaa poleeddawe Yesuusa bagganna gidiiyaawaa odiiyaa mishiraachchuwaa qaalaa oyggeeddawaa. Ha mishiraachchuwaa qaalay Yesuusi untuntuu giddon yelettiide dicceeddawe Ayihudatu xalalaassa gidennaan, alamiyaa ubbaan de7iyaa asaassa.

Maatoossi xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalay daro akeekan xaafetteedda maxaafaa. Yesuusa yeletan doommiide, I xammaqetteeddawaanne I paacetteeddawaa odi simmiide, Galiilaan I qaalaa odeeddawaa, tamarisseeeddawaanne hargganchchatuwaa patheed-dawaa odee. Hewaappe kaalliide Yesuusi Galiilaappe Yeerusalaame beeddawaanne I ha alamiyaan gami77eedda wurssethaa saamintaan haneedda yewatuwaa qonccissee. Hewantukka I kaqettowaa, hayqqeeddawaanne dendeeddawaa odiino.

Ha Mishiraachchuwaa Qaalay Yesuusa, Xoossaa higgiiyaa bilethaa immanaw maatay de7iyaawaanne Xoossaa Kawutethaabaa erissiyaa wolqqaama tamarissiyawaa oothiide shiishsheedda. A timirttiyaappe dariya baggay, duma duma ogiyaan giigetteedda ichcheshu saan shaakettee.

1@ Xoossaa kawutethaan de7ana asaa eeshshaa, oosuwaa, maataanne wurssethaa qaadaa odiiyaa Deriyaa Bolla Timirttiyaa (Mat 5:1-7:28).

2@ Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyawantuu Mishiraachchuwaa Qaalaa tamaris-sanaw beedda wode untuntuu imetteedda kaaletuwaa (Mat 10).

3@ Xoossaa kawutethaabaa tamarissishshin shiiqeedda duma duma leemisat-uwaa (Mat 13).

4@ Yesuusa kaalliyawantubaa billi odiiyaa timirttiyaa (Mat 18).

5@ Ha77i wodiya wurssethaanne Xoossaa Kawutethaa yuussaa xeelliyawaan imet-teedda timirttiyaa (Mat 24-25).

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Yesuusi Kiristoosa guyye zerethaanne yeletaa (1:1-2:23)

Xammaqiyaa Yohaannisa oosuwaa (3:1-12)

Yesuusi xammaqettowaanne paacettowaa (3:13-4:11)

Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommowaa (4:12-18:35)

Yesuusi Galiilaappe Yeerusalaame boowaa (19:1-20:34)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan Yesuusa wurssethaa saaminttaa (21:1-27:66)

Nu Godaa Yesuusa dendduwaanne qonccethaa (28:1-20)

Yesuusi Kiristoosa Yeletaa Maaraa

(Luq 3:23-38)

¹ Hawe Daawita zariyaanne Abraahaame zare gideedda Yesuusi Kiristoosa yeletaa odiiyaa maxaafaa.

² Abraahaame, Yisaaqa yeleeedda; Yisaaqi, Yayiqooba yeleeedda; Yayiqoobi, Yihudaanne A ishatuwaa yeleeedda.

³ Yihuday Ti7imaarippe Paareesanne Zaraahaa yeleeedda; Paareese, Hexiroona yeleeedda; Hexiroone, Raama yeleeedda.

⁴ Raame Aminadaaba yeleeedda; Aminadaabe, Na7asoona yeleeedda; Na7asoone, Selimoona yeleeedda.

⁵ Selimoone, Ra7aabo geetettiyyaa mishirattippe Boo7eeza yeleeedda; Boo7eezi, Uruuto geetettiyyaa mishirattippe Iyyoobeeda yeleeedda; Iyyoobeede, Issey yeleeedda.

⁶ Issey Kaatiyaa Daawita yeleeedda.

Kaatiyaa Daawite, Ooriyaa machchattippe Solomona yeleeedda.

⁷ Solomone, Robi7aama yeleeedda; Robi7aame, Aabiyaa yeleeedda; Aabiyay, Aasaafa yeleeedda.

⁸ Aasaafa, Yoosaafeexa yeleeedda; Yoosaafeexe, Iyyooraama yeleeedda; Iyyooraame, Ooziyaana yeleeedda.

⁹ Ooziyaane, Iyyoo7aataama yeleeedda; Iyyoo7aataame, Akaaza yeleeedda; Akaaze, Hizqqiyaasa yeleeedda.

¹⁰ Hizqqiyaase Minaasa yeleeedda; Minaase, Amooxa yeleeedda; Amooxe, Iyyoosiyaasa yeleeedda.

¹¹ Isra7eeliya asay omodettiide, Baabiloone gadiya beedda wode, Iyyoosiyaase Ikkoniyaananne * A ishatuwaa yeleedda.

¹² Baabiloone omodduwaappe guyyiyan, Ikkoniyaananne Salaatiyaala yeleedda; Salaatiyaale, Zerubaabeela yeleedda.

¹³ Zerubaabeeli, Abiyuuda yeleedda; Abiyuude, Eeliyaaqema yeleedda; Eeliyaaqemi, Azoora yeleedda.

¹⁴ Azoore Saadooqa yeleedda; Saadooqe, Akiima yeleedda; Akiime Eliyuuda yeleedda.

¹⁵ Eliyuude, Ali7aazara yeleedda; Ali7aazare, Maataana yeleedda; Maataane, Yaiyooba yeleedda.

¹⁶ Yaiyoobe, Kiristtoosa geetettiyaa Yesuusa yeleedda Mayraamo oochcheedda Yooseefa yeleedda.

¹⁷ Simmi yeletay ubbay Abraahaamoppe Daawita gakkanaw tammanne oyddu yeleta; Daawiteppe doommide, asay Baabiloone gadiya omodettiide beedda wodiya gakkanaw tammanne oyddu yeleta; asay Baabiloone gadiya omodettiide beedda wodiyaappe Kiristtoosi † yeletteedda wodiya gakkanaw tammanne oyddu yeleta.

Yesuusi Kiristtoosa Yeletaa

(Luq 2:1-7)

¹⁸ Yesuusi Kiristtoosa yeletay hawaa mala; A daaya Mayraama Yooseefoo ooshetta qashetta uttaaddu. He wode Yooseefonna gaketennaan de7aadde, Geeshsha Ayyaanan shahaaraaddu.

¹⁹ Izo giigissi wotheedda Yooseefo xillo asa ‡ gideedda diraw, izo kawushshanaw koyyibeenna; iibaa qonccissennaan izo agganaw qoppeedda.

²⁰ Shin I hewaa qoppishshin, Godaa kiitanchchay akumuwan § aananna gaketiiide, “Daawite na7aa Yooseefoo, Mayraama Geeshsha Ayyaanan shahaareedda diraw* izo akkanaw yayyoppa.

²¹ Iza attuma na7aa yelanawunnu; neenikka, I asaa nagaraappe ashshiyaa diraw A sunthaa Yesuusa gaade xeesanaassa” yaageedda.

²²⁻²³ Qassi Goday nabiyaa bagganna, “Wodoratta shahaaranawunnu; na7aakka yelanawunnu; A sunthaykka Ammaneela geetettanawaa” yaageeddawe polettana mala, hawe ubbay haaneedda; “Ammaneela” yaagiyaawe, “Xoossay nuunanna de7ee” yaagiyaawaa.

²⁴ Yooseefo gemi77ishuwaappe beegottiide, Godaa kiitanchchay barena azazowaadan, Mayraamo bare golle afeedda.

²⁵ Shin na7ay yelettana gakkanaw Yooseefo izikko shiiqibeenna; qassi na7aakka Yesuusa giide suntheedda.

2

Awayfi Doliyaa Baggappe Yeedda Xoolinttiyaa Paydiyaa Asatuwaa

¹ Yesuusi Yihudaa gadiyan Beeteliheeme geetettiyaa katamaan Heroodise kawutiide de7iyaa wode yeletteedda; hewaappe guyyiyan, xoolinttiyaa paydiyaa asay * awayfi doliyaa baggappe Yeerusalaame yiide,

² “Ayihaada kaatiyaa gidanaw yeletteedda na7ay haqan de7ii? Nuuni awayfi doliyaa bagganna kesseedda A xoolinttiyaa be7iide, aw goyinnanaw yeeddo” yaagiide oochcheeddino.

³ Kaatiyaa Heroodise, hewaa sisiide dagammeedda; Yeerusalaamen de7iyaa asay ubbaykka wozanaa bayeeddino.

⁴ Heroodise qeesatuwaa kaappatuwaa ubbatuwaanne Muse higgiiyaa tamarissiyaawantaa xeesiide, “Kiristtoosi haqan yelettanddeeshsha?” yaagiide oochcheedda.

⁵⁻⁶ Unttuntu zaariide, “Yihudaa gadiyan Beeteliheeme katamaan yelettanawaa. Nabii, Yihudaa gadiyan de7iyaa Beeteliheeme,

* **1:11** Hewaa guussay, Yo7aakina giyawaa; qassi payduwaa 12 de7iyaawookka bilethay ittuwaa. **1:11** 2Ka 24:14-15; 2Od 36:10; Erm 27:20 † **1:17** Kiristtoosa, giyaawe Griike qaalaana gidoode, Mesh guussay Ibraayisxxe qaalaana giidiide laa77uwaa bilethaykka “Oketteeddawaa” guussaa. ‡ **1:19** Yooseefo xillo asa giyaa qofaw heezzu ogyaanan bilethay imettana danddayee: 1@ Xoossaabaw ubbaw eno giide azazettiyaa asa; amaliyaa lo77o asa. 2@ Garaa (qaretanchchaa). 3@ Lo77uwaa. Hewaa guussay, ubba kaalla lo77obaa oothiyaa asa guussaa. § **1:20** Akumuwan guussay, cookka go77enna akumuwaa gidennaadan Ayihudatuwaa akumuwaa guussay, Xoossay likke qoncciyaa ogyiyyaa. * **1:20** Geeshsha Ayyaanan shahaareedda diraw, guussay iza hawaa gakkanaashshin yelettanaadan naagiyyaa Na7ay, Xoossaa Geeshsha Ayyaanaappe yee guussaa. **1:21** Luq 1:31 **1:22-23** Isa 7:14 **1:25** Luq 2:21 * **2:1** Xoolinttiyaa paydiyaa asaa guussay, eretteedda maaraa bilethaan eranchcha asatuwaa guussaa.

neeni Yihudaa gadiyan de7iyaa woliqqama katamatuwaappe laafakka.

Isra7eeliya mooddiyaawe neeppe kesanawaa' giide xaafeedda" yaageeddino.

⁷ Hewaappe kaalla, Heroodise awayfi doliyaa baggappe yeedda asatuwaa geeman xeesiide, xoolinttii untunttoo beetteedda wodiyaaw untunttuppe geeshshiide ereedda.

⁸ Yaatiide Beeteliheeme untuntta yeddiide, "Biide na7aa loythi koyyite; A demmeedda wode taanikka baade aw goynnanaadan, taan akka erissite" yaageedda.

⁹ Untunttu kaatii geeddawaa sisi biidde ogiyaan awayfi doliyaa bagganna untunttu kase be7eedda xoolinttiyaa be7eeddino; na7ay de7iyaasaa gakkiiide eqqana gakkanaw, xoolinttii untuntta kaaletheedda.

¹⁰ Untunttu he xoolinttiyaa be7eedda wode, zaway bayinna daro nashechchaa nashetteeddino.

¹¹ Golle geliide, na7ay bare daayi Mayraaminna de7iyaawaa be7eeddino; gulbbatiide aw goynnneeddino; hewaappe kaalla, barenttu saaxiniyaa dooyyiide, worqqaa, ixaanaanne kawaraa † aw imotaa shiishsheeddino.

¹² Untunttu Heroodisakko simmenna mala, Xoossay akumuwan untuntta, "Hinttena erite" giina hara ogiyaanna barenttu gade simmeeddino.

Gibxe Betussaa

¹³ Untunttu beeddawaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchay akumuwan Yooseefoo beettiide, "Heroodise na7aa wodhanaw koyyiyaa diraw, denddaade na7aanne A daayo akkaade Gibxe gadiyaa beta; taani new odana gakkanaw, yaani de7ashsha" yaageedda.

¹⁴⁻¹⁵ Yooseefo qamma denddiide, na7aanne A daayo akkiide, Gibxe gadiyaa beedda; Goday nabiyyaa bagganna, "Taani ta na7aa Gibxe gadiyaappe xeesaaddi" yaageeddawe polettana mala, Heroodise hayqqana gakkanaw I yaani de7eedda.

Heroodise Qeeri Naanaa Wodhisseedda

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, Heroodise awayfi doliyaa baggappe yeeddawanttu barena cimmeeddawaa ereedda wode, daro hanqqettiide, xoolinttii kase beetteedda wodiyaaw untunttuppe siseeddawaadan, wottaaddaratuwaa yeddiide, Beeteliheemeninne yushshuwaan de7iya laa77u laythaa attuma naanaanne laa77u laythaappe garssanna de7iyaa attuma naanaa ubbaa wodhisseedda.

¹⁷⁻¹⁸ Nabiyyaa Ermiyaasi,

"Yeekuunne zilassay Raama geetettiyyaa katamaan sisettedda;

Raaheela bare naanaw yeekkaw.

Untunttu hayqqidiggo diraw,

agga giina, aggennaan ixxaaddu"

giide odeeddawe poletteedda.

Gibxeppe Simaa

¹⁹ Heroodise hayqqeeddawaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchay Gibxen Yooseefoo akumuwan beettiide

²⁰ A, "Dendda; na7aanne A daayo akkaade, Isra7eeliya gadiya simma. Na7aa wodhanaw koyyiyawanttu hayqqidiggeeddino" yaageedda.

²¹ Yooseefo denddiide, na7aanne A daayo akkiide, Isra7eeliya simmeedda.

²² Shin Yooseefo Arkkelawoosi bare aawuwaa Heroodisa oydiyaan Yihudaa gadiyan kawuteeddawaa siseedda wode, yaa baanaw yayyeedda; Xoossay akumuwan hinttena erite giina, Galilaa gadiya beedda.

²³ Nabatuu, "Asay A, 'Naazireetiyyaa asa' † giide xeesana" yaageeddawe polettana mala, Naazireete geetettiyyaa katamaa biide de7eedda.

3

Xammaqiyaa Yohaannisi Qaalaa Odeedda

(Mar 1:1-8; Luq 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹⁻² He wode Xammaqiyaa Yohaannisi asaa, "Saluwaa kawutethay matatteedda diraw, hintte nagaraappe simmite" yaagiidde, Yihudaa mela biittaaan odiidde yeedda.

³ Ayissi gooppe, nabiyyaa Iisiyaase, Yohaannisabaa odiidde,

"Ittuu mela biittaaan bare qaalaa dhoqqu udiide,

'Godaa ogiyaa giigissite.

2:5-6 Mik 5:2 † 2:11 ixaanaanne kawaraa: Ixaanay, maaddiyaa dhiilliyaa gidiide, tamaan yeggiyaa wode sawanaassa; kawaraykka sawoo maaddiyaa dhiilliyaa gidiide shittuwaadan maaddee. 2:14-15 Hos 11:1 2:17-18 Erm 31:15 ‡ 2:23 Hawaa geeddawe oonento eretenna. 2:23 Mar 1:24; Luq 2:39; Yoh 1:45 3:1-2 Mat 4:17; Mar

I hemettana loossuwaakka
aw sitti udite' geedda"
yaageedda.

⁴ Yohaannisaw gaaluwaa iskiyan dadetteedda mayuu de7ee; qassi bare xeessan da-fuuaa dancceedda; I miyaa qumaykka booliyaanne bazzuuaa eessaa.

⁵ Asay he wode Yeerusalaameppe, Yihudaa gadiyaa ubba saappenne Yorddaanoosa Shaafaa heeran de7iyaa gadiya ubbaappe aakko yiino.

⁶ Barenttu nagaraa paaxina, Yorddaanoosa Shaafan asaa xammaqeedda.

⁷ Shin Yohaannisi daro Parisaawatuunne * Saduqaawanatuu † xammaqettanaw barekko yiyaawantta be7iide, "Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqquu yaana haniyawaappe attana mala, hintew oone odeeddawe?"

⁸ Simmi hintte, hinttenttu nagaraappe simmeeddawaa erissiyaa oosuuaa, oothite.

⁹ Hintte hinttenttu wozanaan, 'Abraahaame nu aabba' giide goppiyaawaa hinttew malatoppo. Ayissi gooppe, taani hinttenttussi oday; Xoossay ha shuchchatuwaappe Abraahaamossi naanaa udi denthanaw danddayee.

¹⁰ Beexi mithaa xaphuwan qanxxanaw giigi utteedda; lo77o ayfiyaa ayfenna mithaa ubbay qanxxettiide, tamaan yegettana.

¹¹ "Hintte hinttenttu nagaraappe simmiyaawaa bessanaw, taani hinttena haathan xammaqay; shaappa guyyenna yiyaawe, hinttentta Geeshsha Ayyaanaanine tamaan xammaqana. ‡ I taappe daro minnee; A caammaa tookkanawukka taani bessiyaa asa gidikke.

¹² A kushiyan kathaa sexxiyaa layday de7ee. Uddummaan de7iyaa kaathaa loythi geeshshee; bare zargaa diyyiyan qolana; shin dalaal to7enna tamaan guuddana" yaageedda.

Yesuusi Xammaqetteedda

(Mar 1:9-11; Luq 3:21-22)

¹³ Yesuusi he wode Yohaannisan xammaqettanaw, Galiilaappe Yorddaanoosa geetetiyyaa shaafaa aakko beedda.

¹⁴ Shin Yohaannisi, "Taani neenan xammaqettanaw bessiyaa wode, neeni taakko yay?" yaagiide, A digganaw kooyeedda.

¹⁵ Shin Yesuusi zaariide A, "Nuuni xillotethaa oosuuaa ubbaa hawaadan polanaw bessiyaa diraw, ha77i taw eeno ga" yaageedda. Yohaannisikka aw eeno geedda.

¹⁶ Yesuusi xammaqettowaappe guyyiyan, ellekka haathaappe keseedda; saluu dooyetina, Xoossaa Ayyaanay haraphphiyaadan saluwaappe wodhdhiide bare bolla yiyaawode be7eedda;

¹⁷ qassi saluwaappe, "Taani siiqiyaa, taana nashechchiyaa, ta Na7ay hawaa" yaagiya qaalay yeedda.

4

Yesuusi Paacetteedda

(Mar 1:12-13; Luq 4:1-13)

¹ Hewaappe guyyiyan, xalahiyaan paacettana mala, Geeshsha Ayyaanay asay de7enna sa7aa Yesuusa afeedda.

² Yesuusi oytamu gallaassanne oytamu qammaa xoomowaappe guyyiyan koshatteedda.

³ Xalahii yiide A, "Neeni Xoossaa Na7aa gidoope, ane ha shuchchatuuaa ukithaa gidana mala ga" yaageedda.

⁴ Shin Yesuusi zaariide, "Xoossaa maxaafaan, 'Asay Xoossay haasayiyaa qaalaa ubbaan de7anaappe attin, ukithaa xalalaan de7enna' yaagetti xaafetteedda" yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, xalahii Yesuusa geeshsha katamaa afi Geeshsha Golliyaa xeeraan essiide,

⁶ "Neeni Xoossaa Na7aa gidoope, ane duge kundda. Ayissi gooppe, Xoossaa maxaafaan, 'Xoossay bare kiitanchatuwaa new azazanawaa'

3:3 Isa 40:3 **3:4** 2Ka 1:8 * **3:7** Parisaawatuwaa, guussay Ayihuda asatuwaa kaaletthiyaa asatuwaa giddoppe giidiide Geeshsha Qaalaaan kase Eca Caaquwaa gidдон de7iyaa Qaalaa ubbaan ammaniyaawantta. † **3:7** Saduqaawanatuwaa, guussay Ayihuda asatuwaa kaaletthiyaa asatuwaa giddoppe giidiide Geeshsha Qaalaaan kase Eca Caaquwaa gidдон de7iyaa Qaalaa Wogaappe Muse xaafeedda koyro icheshu maxaafatuwaa gidдон de7iyaa Wogatuwaa xalalaan ammaniyaawantta. ‡ **3:11** Geeshsha Ayyaanaanine tamaan xammaqana, guussay Yesuusi yiide asaa garssa ayyaanaa asatethaa laammiyaawaa tamaariissiyawaa. **3:17** Dom 22:2; Maz 2:7; Isa 42:1; Mat 12:18; 17:5; Mar 1:11; Luq 9:35 **4:4** Zar 8:3

qassi 'Unttuntu ne gedi shuchchaan dhubetenna mala,
barenttu kushiyen neena denthanawantta'
yaagetti xaafetteedda" yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide A, "Qassikka Xoossaa maxaafaan, 'Godaa ne Xoossaa paaccoppa'
yaagetti xaafetteedda" yaageedda.

⁸ Qassi xalahii Yesuusa itti daro wolqqaama deriyaa xeeraa kessiide, ha alamiyaan
de7iyaa kawutethaa ubbaanne untuntu bonchchuwaa

⁹ bessiide A, "Neeni taw gulbataade goyinnoope, taani hawaa ubbaa new immana"
yaageedda.

¹⁰ He wode Yesuusi zaariide A, "Laa ha Seexaanaw haakka; ayissi gooppe, Xoossaa max-
aafaan, 'Godaw, ne Xoossaw goyinna; A xalalaa gosheta' geetetti xaafetteedda" yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyan, xalahii Yesuusa aggina, kiitanchchatuu yiide, aw ootheeddino.

Yesuusi Bare Tamaariissiyaa Oosuwaaw Galiilaan Doommeedda
(Mar 1:14-15; Luq 4:14-15)

¹² Yohaannisi qashetteeddawaa Yesuusi siseedda wode, Galiilaa geetettiyyaa gadiyaa
beedda.

¹³ Naazireeteppe kesiide, Qifrinaahooma katamaa biide, yaani de7eedda; Qifrinaa-
hoomi Zaabiloonaninne Nifftaaleeme gadiyan de7iyaa Galiilaa abbaa mataan de7ee.

¹⁴ Hawe haneeddawe nabiyaa Iisiyaasi,

¹⁵ "Zaabiloone gadiyaninne Nifftaaleeme gadiyan,
abbaa ogiyyaan Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha baggan,
Ayihuda gidenna asay de7iyaa Galiilaan,

¹⁶ dhumaani de7iyaa asay
wolqqaama poo7uwaa be7eedda.

Qassi hayquwaa kuway de7iyaa gadiyan
utteeddawanttoo poo7uu keseedda"
yaageeddawe polettana malaassa.

¹⁷ He wodiyaappe doommiide Yesuusi,
"Hintte nagaraa paaxite; ayissi gooppe,
saluwaa kawutethay matatteedda diraassa"
giide qaalaa oduwaa doommeedda.

Yesuusi Barena Kaalliyaa Oyddatuwaa Xeegeedda
(Mar 1:16-20; Luq 5:1-11)

¹⁸ Yesuusi Galiilaa Abbaa mataanna aadhhiidde, laa77u ishataw Phexiroosa geetettiyyaa
Simooninne A ishaa Inddiraasi, moliyyaa oyqqiyaawantta gido diraw, dabbaa * abbaan
yeggiiyaawantta be7eedda.

¹⁹ Unttunta, "Taana kaallite; taani hinttena moliyyaa oyqqiyaawaadan asaa taakko
ahiyyaa ogiyyaa tamarissana" yaageedda.

²⁰ Unttuntu ellekka barenttu dabbaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

²¹ Yesuusi hewaappe sinthakko biidde, hara laa77u ishatawaa, Zabiddiyoosa naanaa
Yayiqoobanne A ishaa Yohaannisa be7eedda; untuntu barenttu aawuwaa Zabiddiy-
oosanna haathaa bolla biyyaa wonggiriyyaa gidдон barenttu dabbaa giigissiyaawantta
be7iide, xeeseedda.

²² Unttuntu ellekka haathan biyyaa wonggiriyaanne barenttu aawuwaa aggiide, Yesu-
usa kaalleeddino.

Yesuusi Cora Asaa Tamaariisseeddanne Patheedda
(Luq 6:17-19)

²³ Yesuusi Ayihuda woosa golletuwan tamarissiidde, kawutethaa mishiraachchuwaa
qaalaa odiiddinne qassi harggiyyaa ubbaappenne sakuwaa ubbaappe asaa pathiidde,
Galiilaa gadiyyaa ubbaan yuuyyeedda.

²⁴ A waarii Sooriyyaa gadiyyaa ubbaa gakeedda; dumma dumma harggiyaan
oyqettiide hargeedda asaa ubbaa, xalahatuwaan oyqetteeddawantta, yiicuwaa sakuu
de7iyaawantta, qassi gundeeddewantta asay Yesuusakko aheedda; I untuntu
patheedda.

²⁵ Cora asay Galiilaappe, tammu katamatuwappe, Yeerusalaameppe, Yihudaappenne
Yorddaanoosappe hefinthan de7iyaa gadiyaappe Yesuusa kaalleeddino.

5

Yesuusi Deriyaa Bollan Gidiide Tamaarisseedda Timirttiyaa
(*Mat 5:1-7:29*)

¹ Yesuusi cora asaa be7iide, pude deriyaa kesiide utteedda. A kaalliyaawanttu aakko shiigeeddino.

² Unttuntta hawaadan yaagi tamaarissuwaa doommeedda.

Tumu Anjuwaa Akkiya Asatuwaa
(*Luq 6:20-23*)

³ “Barenttu ayyaanaa de7uwaan hiyyeesaa gideeddawaa eriyaawanttu anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe, saluwaa kawutethay untuntussa.

⁴ Kayyottiyaawanttu anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe, Xoossay untuntta minissana.

⁵ Ashikke gideeddawatntu anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe,

untunttu sa7aa laattana.

⁶ Xillotethaa koshattiyaawanttunne saamettiyaawanttu *
anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe, Xoossay untuntta kalissana.

⁷ Maariyaawanttu anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe,

Xoossay untuntta maarana.

⁸ Wozanaa geeshshatuu anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe,

untunttu Xoossaa be7ana.

⁹ Asaa sigethiyaawanttu anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe, Xoossay untuntta,

bare naanaa giide xeesana.

¹⁰ Xillotethaa diraw

yedersettiyaawanttu anjjetteddawatnta;

ayissi gooppe, saluwaa kawutethay untuntussa. †

¹¹ “Hintte taana kaalliyyaa diraw, asay hinttena boriyaa wodenne waayissiyaa wode, qassi hintte bolla iitabaa ubbaa wordduwan haasayiyaa wode, hintte anjjetteddawatnta.

¹² Hinttew saluwan wolqqaama woytay de7iyaa diraw, nashettite; hashshu giite; ayissi gooppe, asay hintteppe kase de7eedda nabatuwaa hewaadan yedersseeddino.

Maxiniyaanne Poo7uwaan Leemisuwaa
(*Mar 9:50; Luq 14:34-35*)

¹³ “Asaa ubbaassi hintte maxine mala; shin maxinii mal77ana dhayooppe, zaariide A wooti mal77ethanee? Kare olina, asay A yedhdhi hamettanaappe attin, sinthaw aynne maaddenna.

¹⁴ “Ha alamew hintte poo7o; deriyaa huuphiyan keexetteedda katamay geemmana danddayenna.

¹⁵ Xomppiyaa xomppiide, soyin de7iyaa asaa ubbaw poo7ana mala, dhooqqiyaa saan wotheeppa attin, kammiyaa miishshaa gidдон qum77i wothiyaa asay ooninne baawa.

¹⁶ Hewaadankka, asay hintte oothiyaa lo77o oosuwa be7iide, saluwan de7iya hintte Aawuwaan bonchchana mala, hintte poo7uu asaa sinthaan poo7o.

Muse Higgiiyaabaa

¹⁷ “Taani Muse higgiiyaanne nabatuu tamarissiyaawaa ‡ dhayissanaw yeeddawaa hinttew malatoppo; taani polanaw yeeddawaappe attin, dhayissanaw yabeykke.

¹⁸ Ayissi gooppe, taani hinttew tumuwaa oday; saluunne sa7ay aadhdhana gakkanaw, qassi ubbabaykka polettana gakkanaw, § higgiiyaappe itti cachchaykka woy qeeri pidolikka aadhdhenna.

¹⁹ Hewaa diraw, ha azazuwaa ubbaappe guuxxiyaa itti azazuwaa menthiyaa uray ooninne, qassi haratuukka barewaadan hananaadan tamarissiyaa uray ooninne,

5:4 Isa 61:2 5:5 Maz 37:11 * 5:6 Hawaa bilethay Xoossaw eeno giyaawantta woy lo77obaa woy tumobaa oothiyaawantta guussaa. † 5:10 saluwaa kawutethay untuntussa: Guussay he asatuu saluwaa kawutethaa laattanaw danddayiyaawantta gidiiyaawaa bessee. ‡ 5:17 Muse higgiiyaanne nabatuu tamarissiyaawaa: Guussay Ayihudiyaa Geeshsha Maxaafaa; hewenneekka Eca Caaquwaa. § 5:18 Ubbabaykka polettana gakkanaw: guussay qaalay tamarissiyaa ubbay tumatethaan qonccana gakkanaw.

saluwaa kawutethaan ubbaappe guutha gidana; shin azazuwaa oothiyaawenne harantukka oothanaadan tamarissiyaawe ooninne saluwaa kawutethaan dhoqqa gidana.

²⁰ Ayissi gooppe, hintte xillotethay Muse higgiiyaa tamaarissiyaawanttu xillotethaap-penne Parisaawatuwaa xillotethaappe darana dhayooppe, saluwaa kawutethaa hintte mule gelennawaa taani oday.

²¹ “Beni asaw, ‘Asaa wodhoppa; asaa wodhedda ooninne pirddeetana’ geeddawaa siseeddita.

²² Shin taani hinttew oday; bare ishaa hanqqettiiyaa ubbay pirddeetana; bare ishaa boriyaa ubbay shangguwaa pirddaw shiiqana; qassi bare ishaa, ‘Dhullowe’ giyaa ubbay Gaannamiyaa tamaa pirddaw shiiqana.

²³ Hewaa diraw, neeni yarshshiyaasaan yarshshishshin, ne ishaa naaqqeeddabay new hewaan hassayettooppe,

²⁴ ne yarshshuwaa hewaan aggaade ba; kasetaa de ne ishaanna sigetta digga; hewaappe kaalla yaade, ne yarshshuwaa yarshsha.

²⁵ “Neena mootiyaawaanna wodii de7ishshin elle aananna sigetta digga; hewe dhayooppe, I neena daannaa sintha aathana; qassi daannay neena polisew aathi immuna, polisii neena qasho gollen yeggana.

²⁶ Taani new tumuwaa oday; neeni itti santtimii attennaan, ne maggaccuwaa wurssaade ciggana gakkanaw, mulekka qasho golleppe kesakka.

Woshummaabaw Imetto Timirttiyaa

²⁷ “ ‘Woshummoppa’ geeddawaa siseeddita.

²⁸ Shin taani hinttew yaagay; ‘Maccawunno xeelliide amottiiyaa ubbay, bare wozanaa gidдон he wode iinanna woshummeedda.’

²⁹ Ne ushechcha ayfii neena nagaraa oosisooppe, neeppe woocaade olaa agga; ayissi gooppe, ne bollay mulekka Gaannamiyaa tamaan olettiiyaawaappe, aappe ittuu paccintto new lo77a.

³⁰ Qassi ne ushechcha kushii neena nagaraa oosisooppe, neeppe qanxxaade olaa agga; ayissi gooppe, ne bollay mulekka Gaannamiyaa tamaan olettiiyaawaappe, aappe ittuu paccintto new lo77a.

Machchiyaa Yeddennaadan Imetto Timirttiyaa

(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luq 16:18)

³¹ “ ‘Qassi bare machchatto yeddiyaa ooninne izo yeddiyaa paramaa immo’ geetettedda.

³² Shin taani hinttew yaagay; ‘Bare machchatta woshummennaan de7ishshin yeddiyaa ooninne izo woshumma kessee; qassi asinay yeddeedda mishiratto akkiyawee ooninne woshummee.’

Caaqqennaadaan Imetto Timirttiyaa

³³ “Qassi beni asaw, ‘Wordduwan caaqqoppa; shin ne Godaw caaqqeeddawaa pola’ geeddawaa siseeddita.

³⁴ Shin taani hinttew yaagay; ‘Ubbakka caaqqoppite’; saluu Xoossaa kawutethaa oydiyaa gidiiyaa diraw, ‘Saluwan caaqqoppite’

³⁵ qassi sa7ay A gedi yedhdhiyaasaa gidiiyaa diraw, ‘Sa7aan caaqqoppite’; qassikka, Yeerusalaame wolqqaama kaatiyaa katamaa gidiiyaa diraw, ‘Yeerusalaamenikka caaqqoppite’

³⁶ Neeni itti binnanaakka bootha woy karethaa kessanaw danddayenna diraw, ‘Ne huuphiyankka caaqqoppa.’

³⁷ Shin hintte, ‘E’ woy, ‘Gidenna’ giite; hawantuppe haray Seexaanaappe yee.

Iitaa Iitan Zaarennaadan Imetto Timirttiyaa

(Luq 6:29-30)

³⁸ “ ‘Ayifiyaa diraw ayifiyaa; achchaa diraw achchaa’ geeddawaa siseeddita.

³⁹ Shin taani hinttew yaagay; ‘Hinttew iitabaa oothiyyaa uraw iitan zaaroppite; ooninne ne ushechcha bagga shayyiyaa baqqooppe, ne haddirssa bagga shayyiyaaakka A besa;

⁴⁰ ne shaamiciyaa akkanaw itti uray neena mootooppe, he uraw ne kootiiyaakka guuja imma.

⁴¹ Ooninne neena itti saatiyaa ogiyaa barenanna baanaadan wolqqanthooppe, aananna laa77u saatiyaa ogiyaa ba.

⁴² Neena woossiyaa uraw imma; qassi neeppe tal77ana koyyiyaa urawukka diggoppa.’

*Morkkiyaa Siiqana Mala Imetto Timirttiyaa**(Luq 6:27-36)*⁴³ “Ne laggethatuwaa siiqa; ne morkkiyaa morkka’ geeddawaa siseeddita.⁴⁴⁻⁴⁵ Shin taani hinttew yaagay; saluwan de7iyaa hintte Aawuwassi naanaa gidana mala, hintte morkketuwaa siiqite; hinttena sheqqiyaawantta anjjite; hinttena ixxiyaawanttoo lo77obaa udite; hinttena yederssiyaawanttoo, Xoossaa woossite; ayissi gooppe, iita asawukka lo77o asawukka Xoossay bare awaa awaxxissee; qassi xillatuwassikka nagaranchchatuwaassikka bare iraa bukissee.⁴⁶ Hintte hinttena siiqiyaawanttu xalalaa siiqooppe, hinttew ay woytay de7ii? Haray atto, nagaranchchatuukka hewaadan udiino.⁴⁷ Hintte hinttenttu ishaturwaa xalalaa sarotooppe, haratuu udiyaawaappe aadh-hiyaabaa ayaa udeedditee? Haray atto, Ayihude gidenna asaykka hewaadan udee.⁴⁸ Hewaa diraw, saluwan de7iyaa hintte Aawuu polo gidowaadan, hintteikka polo gidite.**6***Hiyyeesaw Immiyaa Maaraa Tamaarissuwaa*¹ “Hintte lo77o oosuwaa asaa bessanaw asaa sinthaan oothenna mala naagettite; hewe dhayooppe, saluwan de7iya hintte Aawuu hinttew gatiyaa immenna.² “Hewaa diraw, hintte awudenne hiyyeesaw immiyaa wode, lo77a malatiyaa iitatu barentta bonchchissanaw, Ayihuda woosa golleninne ogiyaan haraani be7ettanaw udiyaawaadan udoppite; taani hinttew tumuwaa oday; untunttu barenttu gatiyaa akkidiggeeddino.³⁻⁴ * Shin neeni hiyyeesaw immiya wode, geeman immanaadan, ne ushechcha kushii oothiyaawaa haddirssa kushii eroppo. Geeman ootheeddawaa be7iyaa ne Aabbu, ne lo77o oosuwaa gatiyaa zaaranawaa.*Woosaabaa**(Luq 11:2-4)*⁵ “Xoossaa woossiidae, lo77a malatiyaa iitatuwadan hanoppite; ayissi gooppe, barentta asay be7ana mala, Ayihuda woosa golleninne ogiyaa doonan eqqiide, Xoossaa woossiyaawaa dosiino; taani hinttew tumuwaa oday; untunttu barenttu gatiyaa ubbaakka akkeeddino.⁶ Shin neeni Xoossaa woossiyaa wode, ne golle gela; ipithaa qachchaade, beettenna ne Aawuwaa woosa; geeman oosettowaa be7iyaa ne Aabbu new immanawaa.⁷ “Xoossaa hintte woossiyaa wode, Xoossaa ammanenna asaadan, coo mela zaarethuwaa darissoppite; untunttu haasayaa daruwan sisetee giide qoppiino.⁸ Hewaa diraw, he asaadan hanoppite; ayissi gooppe, hintte Aabbu hinttena koshshiyawaa hinttenttu woossanaappe kasetiide eree.⁹ Simmi hinttenttu hawaa mala woosaa woossite;‘Saluwan de7iyaa nu Aabbu,
ne geeshsha sunthay anjjetto.¹⁰ Ne Kawutethay yo;
ne shenii saluwan haneeddawaadan,
sa7ankka hano.¹¹ Gallassaan gallassan koshshiyaa qumaa
nuussi hachche imma.¹² Nuuni nuuna naaqqowanttussi
atto yaagiyaawaadan,
neenikka nu naaquwaa atto ga.¹³ Nuuna iitabaappe ashshappe attin,
paacyaan gelissoppa.
Kawutethay, wolqqayenne bonchchuu
medhinawukka neessa.

Amen77i’

¹⁴ “Hinttenttu hinttena naaqqeedda hara asaa naaquwaa atto gooppe, saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuukka hinttew atto gaana.¹⁵ “Shin hinttenttu hinttena naaqqeedda hara asaa naaquwaa atto gaana dhayooppe, hinttenttu Aawuukka hintte naaquwaa atto geenna.

Xoomaabaa

¹⁶ “Qassi hinttenttu xoomiyaa wode, lo77a malatiyaa iiatuwaadan, kayyottiyaawaa malatoppite; ayissi gooppe, untunttu xoomiyaawaa asay be7ana mala, barenttu som77iyaa bullaalissiino; taani hinttenttoo tumuwaa oday; untunttu barenttu gatiyaa akkeeddino.

¹⁷⁻¹⁸ “Shin hinttenttu xoomiyaa wode, hinttenttu Aabbu hintte xoomiyaawaa erooppe attin, asay erenna mala, hintte som77iyaa meecettite; hintte huuphiyaakka okettite; yaa-tooppe, beettenna hintte Aawuu hinttenttu oothiyaawaa geeman be7iide, hintte gatiyaa immanawaa.

Saluwan De7iyaa Miishshaabaa

(Luq 12:33-34)

¹⁹ “Miishshaa bil77ay miyasaaninne biratay shi7iide bayizziyaasan, kayisuukka bookkiide wuu77iyaasan, ha sa7aan hinttenttu huuphiyaassi dagayoppite.

²⁰ Shin bil77ay meennasaaninne shi7enna saan, kayisuukka bookkiide wuu77enna saan hinttenttu huuphiyaassi saluwan miishshaa dagayite.

²¹ Ayissi gooppe, ne wozanay ne miishshay de7iyaasaan de7ana.

Bollaa Poo7uwaabaa

(Luq 11:34-36)

²² “Bollaa poo7uu ayfiyaa; hewaa diraw, ne ayfii paxa gidooppe, ne bollaa ubbay poo7o gidana.

²³ Shin ne ayfii paxa gidana dhayooppe, ne bollaa ubbay dhumana; simmi neenan de7iyaa poo7uu dhumooppe, dhumay ay keenaa daranee!

De7uwaassi Hirgganaw Bessenna

(Luq 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Laa77u godatuwaassi moodettanaw danddayiyaawe ooninne baawa; ayissi gooppe, ittuwaa ixxiide, yokkuwaa siiqee; woy ittuwaa bonchchiide, yokkuwaa kadhee; itti asay Xoossaassinne shaluwaassi moodettanaw danddayenna.

²⁵ “Hewaa diraw, taani hinttenttoo oday; hintte de7oo maanabawunne ushanabaw, woy hintte bollaw mayyanabaw hirgoppite; shemppuu qumaappe aadhhennee? Qassi bollay mayuwaappe aadhhennee?

²⁶ Paalliyaa kafatuwaa xeellite; untunttu zerikkino; cakkikkino; diyyiyankka qolikkino; shin saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu untuntta mizee; hinttenttu untuntuppe loythi darkkitee?

²⁷ Hinttenttu giddon darissi hirggiide, bare geesaa bolla itti wadhaa gujjanaw danddayiyaawe oonee?

²⁸ “Ayissi mayuwassi hirggiitee? Dembban de7iya ciishshatuu wooti dicciinonntto, akeeki xeellite; untunttu daaburikkino woy puuttuwaa suqqikkino.

²⁹ Shin taani hinttenttoo oday; haray atto, Solomone hewaa keena bonchchetteeddawaa gidiidde, he ciishshatuwaappe ittuwaa malaakka mayyibeenna.

³⁰ Shin laafa ammanuu de7iyaawanttoo, Xoossay, hachche de7iide, wontti tamaan eexxiyaa dembbaa maataa mayizziyawee, hinttena untuwaappe aathiide wooti mayizzennee?

³¹ Simmi, ‘Nuuni ayaa maanee? Woy ayaa ushanee? Woy ayaa mayyanee?’ yaagiide hirgoppite.

³² Ayissi gooppe, he ubbabaa Xoossaa ammanennawanttu darissiide koyyiino; he ubbay hinttena koshshiyaawaa saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu eree.

³³ Shin kasetiide, Xoossaa kawutethaanne A xillotethaa koyyite; I hinttenttoo he ubbabaa immana.

³⁴ Hewaa diraw, wonttibaassi hirgoppite; ayissi gooppe, wontti gallassay barew hirggana; gallassaa ubbawukka A huuphew gidiyaa waayyii de7ee.

7*Hara Asaa Bolla Pirddanaw Koshshenna*

(Luq 6:37-42)

¹ “Xoossay hinttenttu bolla pirddena mala, hinttekka haratuwaa bolla pirdoppite.

² Ayissi gooppe, hinttenttu haratuwaa bolla pirddiyaawaadan, Xoossay hinttenttu bolla pirddana; qassi hinttenttu haratuwaassi immanaw makkiaabaan I hinttew makkana.

³ Ne ayfian de7iyaa tuussaa be7akka; shin ne ishah ayfian de7iyaa suullaa ayissi xeellay?

⁴Woy ne ayfyan tuussay de7ishshin, neeni ne ishaa, 'Taani ne ayfiyaappe suullaa kessoo' waanaade gaanaw danddayay?

⁵Laa ha lo77uwaa malatiyaa iitaw! Kasetaade ne ayfiyaappe tuussaa kessadigga; hewaappe guyyiyan, ne ishaa ayfiyaappe suullaa kessanaw geeshshaade xeellanaw danddayaa.

⁶"Geeshshabaa kanatuwassi immoppite; untunttu guyye simmiide, hinttena sa77ana. Qassi inqquwaa geetettiyaa hinttenttu al77o shuchchaa gudunthatuwaa sinthan oloppite; untunttu barenttu gediyan yedhdhana.

Woossite, Koyyite, Kariyaakko Yiide Xeesite
(Luq 11:9-13)

⁷"Woossite; hintte akkana. Koyyite; hintte demmana. Kariyaakko yiide xeesite; hinttew penggi dooyettana.

⁸Ayissi gooppe, woossiyaa ubbay akkana; koyyiyaa uray demmana; qassi kariyaakko yiide xeesiyaa uraw penggi dooyettana.

⁹Woy hinttenttu gidдон bare na7ay, 'Ukithaa imma' gooppe, shuchchaa immiyaa aawuu de7ii?

¹⁰Qassi, 'Moliyaa imma' gooppe, aw shooshshaa immanawee?

¹¹Hinttenttu iita gidiiide, hinttenttu naanatuwassi lo77obaa immiyaawaa erooppe, yaatina, saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu barena woossiyaawantussi lo77obaa wooti darissi immennee!

¹²"Hewaa diraw, hara asay hinttew oothanaw koyyiyaa ubbabaa hintteikka asaw oothite; ayissi gooppe, Muse higgiiyaa bilethaynne nabatuu tamarissiyaaawe hawaa.

Un77a Penggiyaabaa
(Luq 13:24)

¹³"Un77a penggiyaanna gelite. Ayissi gooppe, bayethaw afiyaa penggi aakuwaa; ogiikka woggaa. Hewaanna geliyaa asaykka cora.

¹⁴"Shin, de7oo afiyaa penggi un77a; ogiikka xunthaa. Qassi hewaa demmiyaawantukka guutha.

Mithay Bare Ayfiyan Erettee
(Luq 6:43-44)

¹⁵"Bolla bagganna dorssaa malatiide, hintteikko yiyaa worddo nabatuwaappe naagetite; shin untunttu garssa bagganna wallatuwaa mala.

¹⁶Untunttu ayfiya ayfiyaawaan hintte untuntta erana; agunthay woddenthaa ayfiyaa ayfenna; gomi77oriikka kookiyaa ayfiyaa ayfenna.

¹⁷Hewaadankka, lo77o mithaa ubbay lo77o ayfiya ayfee; shin iita mithay iita ayfiyaa ayfee.

¹⁸Lo77o mithay iita ayfiyaa ayfanaw danddayenna; qassi iita mithaykka lo77o ayfiyaa ayfanaw danddayenna.

¹⁹Lo77o ayfiyaa ayfenna mithaa ubbay qanxxettiide, tamaan yegettana.

²⁰Hewaa diraw, hintte untunttu ayfiyaa ayfiyaawaan untuntta eranita.

²¹"Saluwan de7iyaa Ta Aabbu geeddawaa oothiyaa uray saluwaa kawutethaa gelanaappe attin, 'Godaw, Godaw' giyaa ubbay gelenna.

²²Pirdda gallassi daro asay taana, 'Godaw, Godaw, nuuni ne sunthan Xoossay kiittowaa odibeykko?' Ne sunthan xalahuwaa kessibeykko? Qassi nuuni Xoossay oothiyaa maalalissiyaabaa ne sunthaan oothibeykko?' yaaganawantta.

²³Taani he wode untunttu, 'Taani hinttena ubbakka erikke; iitabaa oothiyaawanttu hintte ta matappe haakkite' yaagana.

Laa77u Mala Gollatuwaa
(Luq 6:47-49)

²⁴"Hewaa diraw, hawaa ta qaalaa sisiide oothiyaa ubbay mino zaallaa bolla bare golliya keexxeedda wozanaama asaa mala.

²⁵Iray bukkiide, di7uu di77eedda; carkkuukka carkkiide, he golliya sugeedda. Shin golli mino zaallaa bolla keexetteedda diraw, kunddibeenna.

²⁶"Hawaa ta qaalaa sisiide oothenna asay ubbay, bare golliya shafiyaa bolla keexxeedda booza asaa mala.

²⁷Iray bukkiide, di7uu di77eedda; carkkuukka carkkiide, he golliya sugina, golli ellekka kunddeedda. He golli wolqqaama kunddethaa kunddeedda."

²⁸Yesuusi bare haasayiyawaa wursseedda wode, asay I tamarissiyawaan maalaletteed-dino.

²⁹ Ayissi gooppe, I untuntta tamarissiidde, Muse higgiiya tamarissiyaawanttudaan gidennaan, maatay de7iyaa asaadan tamarisso diraassa.

8

Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mar 1:40-45; Luq 5:12-16)

¹ Yesuusi deriyaappe wodhdheedda wode, cora asay A kaalleedda.

² He wode oolluu *oyqqeedda itti bitani Yesuusakko yi A sinthaan gulbbatiide, "Godaw, ne shene gidoope, taana pathaade geeshshanaw danddayaa" yaageedda.

³ Yesuusi bare kushiyaa yeddi A bochchiide, "Taani koyyay; paxaade geeyya!" yaageedda. Ellekka oolluu bitaniyaa yeddi aggeedda.

⁴ Yesuusi A, "Simmi hawaa oossinne odoppa; shin qeesaakko baade ne paxaade geeyyeeddawaa A bessa; ne paxaade geeyyeeddawaa asaa erissanaw Muse azazeedda yarshshuwaa Xoossaw yarshsha" yaageedda.

Yesuusi Xeetuwwa Kaappuwaa Qoomaa Patheedda
(Luq 7:1-10)

⁵⁻⁶ Yesuusi Qifirinaahooma katamaa geleedda wode, itti Roomaa gade Xeetuwwa Kaappuu aakko yiide, "Ta Godaw, ta qoomaa bollay gunddina, daro sakettiidde, soyin giseedda; hayyagodo taw pathaarikki" yaagi woosseedda.

⁷ Yesuusi, "Taani baade A pathana" yaageedda.

⁸ Shin xeetuwwa kaappuu zaariide, "Ta Godaw, neena ta soy gelissanaw taw bessenna; shin neeni qaalaa xalalaa haasaya; ta qoomay paxanawaa.

⁹ Ayissi gooppe, taani taappe bollanna de7iyaawanttoo eeno giyaa asa; qassi taappe garssaanna wottaaddaratuu de7iino. Taani ittuwaa, 'Ba!' gooppe bee; qassi yokkuwaa, 'Haaya!' gooppe yee; ta qoomaa, 'Hawaa ootha!' gooppe oothee" yaageedda.

¹⁰ Yesuusi hewaa siseedda wode maalalettiide, barena kaalliyaa asaa, "Taani hinttew tumuwaa oday; taani hawaa mala ammanuwaa haray atto, Isra7eeliya gadiyankka be7abeykke.

¹¹ Cora asay awayfi doliyaa baggappenne wulliyaa baggappe yiide, Abraahaamonna, Yisaaqannanne Yayiqoobanna saluwaa kawutethaa gayitaan ittippe uttanawantta yaagay.

¹² Shin kawutethaan de7anaw bessiyaa asay wolqqaama dhumaa garssa kare olettana; hewaan untunttu yeekkananne barenttu achchaa dhaqanawantta" yaageedda.

¹³ Hewaappe kaalla Yesuusi xeetuwwa kaappuwaa, "Ne soy ba; neeni ammaneed-dawaadan new hano" yaageedda; xeetuwwa kaappuwaa qoomay he saatiyankka paxi aggeedda.

Yesuusi Cora Asatuwa Unttuntu Harggiyaappe Patheedda
(Mar 1:29-34; Luq 4:38-41)

¹⁴ Yesuusi Phexiroosa soy biide, A bollotatta qoxuwaa harggaade giseeddawunno be7eedda.

¹⁵ Izi kushiyaa Yesuusi bochchina, qoxuu izo bashi aggeedda; izakka denddaade aw miyaabaa giigissaaddu.

¹⁶⁻¹⁷ Sa7ay omarsseedda wode, asay iita ayyaanatu oyqqeedda cora asaa Yesuusakko aheedda; nabiyya Iisiyaasi, "I nu daaburaa barew akkeedda; qassi nu harggiyaakka took-keedda" yaageeddawe polettana mala, Yesuusi iita ayyaanatuwaa bare qaalaan kessiide, harggeedda asaa ubbaakka patheedda.

Yesuusa Kaalliyawantta Gakkiyaa Metuwaa
(Luq 9:57-62)

¹⁸ Yesuusi cora asay bare yuushshuwaan de7iyaawantta be7iide, abbaappe hefintha pinnana mala, barena kaalliyawantta azazeedda.

¹⁹ Hewaappe guyyiyaan Muse higgiiyaa tamarissiyaa ittuu aakko yiide, "Tamarissiyaa-woo, neeni biyaasaa ubbaa taani neena kaallana" yaageedda.

²⁰ Yesuusi A, "Worakanatuwassi ollay de7ee; kafatuwaassikka keethay de7ee; shin Taw, Asaa Na7aw, shemppa akkiyaasaykka baawa" yaageedda.

²¹ Qassi kaalliyawanttuppe ittuu Yesuusa, "Godaw, taani sinthata baade ta aabba mooganaw ba yaagaarikki" yaageedda.

* 8:2 Oolluu oyqqeedda asaa bollay booxxee. Hawe sakkiiyaa asay hewode de7uwan asaanna de7iyaa wogaa ubbaappe shaakettiide de7ee. Qaykka geeshsha gidenna geetettiide hara asaan xeasettee. 8:4 Wog 14:1-32 8:16-17 Isa 53:4

²² Shin Yesuusi A, “Neeni taana kaalla; hayqqeeddawanntu barenttu anhaa moogino” yaageedda.

Yesuusi Gotuwanne Beetaa Co77u Ootheedda
(Mar 4:35-41; Luq 8:22-25)

²³ Yesuusi wonggiriyaan geloode, A kaalliyawanttu aananna beeddino.

²⁴ Beetay wonggiriyaan mittana gakkanaaw, abbaan wolqqaama hobbii denddeedda; shin Yesuusi gemi77isheedda.

²⁵ A kaalliyawanttu aakko biide, gemi77ishuwaappe dentheeddino; hewaappe simmiide A, “Godaw, nuuni dhayeetto; nuuna ashshaarikkii” yaageeddino.

²⁶ Yesuusi untuntta, “Ha ammanuu paccceeddawanntoo, ayissi yayyiitee?” yaageedda. Hewaappe guyyiyan denddiide, gotuwanne beetaa aggite giina, gotuunne beetay co77u geedda.

²⁷ Asay maalalettiide, “Hawe laa haray atto, gotuunne beetay azazettiyaawe ayba asee?” yaageeddino.

Yesuusi Iita Ayyanay Oyqqeedda Laa77u Asatuwaa Patheedda
(Mar 5:1-20; Luq 8:26-39)

²⁸ Yesuusi Galiilaa abbaappe hefinthan de7iyaa Gerggesenoona geetettiyaan gadiyaa pinneedda; iita ayyaanatuu oyqqeedda laa77u asatuu he gadiyaan de7iyawanttu duufuwaappe kesiide, aananna gakteeddino. Untunttu daro iita gidiyaa diraw, ooninne he ogiyaanna aadhdhanaw danddayibeenna.

²⁹ Untunttu barenttu qaalaa dhoqqu oothiide, “Xoossaa Na7aw, nuunanna new ayi allaalli de7ii? Wodii gakkennaan nuuna muranaw yaaddii?” yaageeddino.

³⁰ Untunttuppe laafaa haakkiyaasan gudunthaa wudii heemettee.

³¹ Iita ayyanatuu Yesuusa, “Neeni nuuna kessiyawaa gidooappe, hini gudunthaa wudiyaan giddo yeddaarkkii” yaagiide woosseeddino.

³² Yesuusi untuntta, “Biite!” giina untunttu bitanatuwaappe kesi biide, gudunthatuwan geleeddino. Gudunthaa wudii ubbay kakaa lanqqiyanna kajjottiidde, abbaan geliide, mitetti aggeeddino.

³³ Gudunthaa wudiyaan heemmiyaawanttu baqatiide katamaa bi aggeeddino; beed-dasaan iita ayyanatuu oyqqeedda asatuu haneeddabaa ubbaa odeeddino.

³⁴ Hewaa siseedda katamaan de7iyaa asay ubbay Yesuusanna gaketanaw keseeddino; A be7eedda wode, barenttu gadiyaappe baana mala woosseeddino.

9

Yesuusi Bollay Gunddeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mar 2:1-12; Luq 5:17-32)

¹ Hawaappe kaalla Yesuusi wonggiriyaan geliide, abbaa pinniide, bare katamaa yeedda.
² Amareedda asay bollay gunddeedda itti bitaniyaa shanchchamaan tookkiide, Yesu-usakko aheeddino; Yesuusi untunttu ammanuwaa be7iide, bollay gunddeedda bitaniyaa, “Ta na7aw, yayyoppa; ne nagaray atto geetetteedda” yaageedda.

³ Higgiyaa tamarissiyaawanttuppe ittu ittu barenttu wozanaan, “Laa ha bitani Xoossaa bolla iitabaa haasayeettee!” yaagi qoppeeddino.

⁴ Yesuusi untunttu qofaa eriide, untunttu hawadaan yaageedda; “Hinttenttu hintte wozanaan hawa mala iitabaa ayissi qoppiitee?”

⁵ “Ne nagaray atto geetetteedda” yaagiyaawe mateeyee? Woy, ‘Dendda eqqaade hametta’ yaagiyaawe matee?

⁶ Shin sa7aa bollan nagaraa atto gaanaw taw, Asaa Na7aw, maatay de7iyawaa taani hinttena erissana” yaagiide, hewaappe guyye I he bollay gunddeedda bitaniyaa, “Dendda eqqa; yaataade ne shanchchamaa tookkaade, ne golle ba” yaageedda.

⁷ Gunddeedda bitaniikka denddi eqqiide, bare golle beedda.

⁸ Shin daro asay hewaa be7iide yayyeeddino; asaw hawaa mala maataa immeedda Xoossaa galateeddino.

Yesuusi Leewiyaa Maatoossa Xeeseedda
(Mar 2:13-17; Luq 5:27-32)

⁹ Yesuusi hewaanna aadhdhiidde, Maatoossa yaagiyaawe qaraxaa qanxxiyaa saan utteeddawaa demmiide A, “Taana kaalla” yaageedda.

Maatoossikka denddi eqqiide, A kaalleedda.

¹⁰ Yesuusi Maatoossa gollen qumaa maanaw utti de7ishshin, qaraxaa akkiya cora asayenne nagaranchchatuu yiide, aanannanne A kaalliyawanttunna ittippe gayitaan utteeddino.

¹¹ Itti itti Parisaawatuu hewaa be7iide, Yesuusa kaalliyawantta, “Hinttena tamaaris-siyaawe qaraxaa qanxxiyaawanttunanne nagaranchchatuwanna qumaa ayissi ittippe mii?” yaageeddino.

¹² Shin Yesuusi untunttu yaagiyaawaa sisiide, “Hargganchchatuwaassappe attin, pax-atuwaassi aakimii kosshenna.

¹³ Shin hinttenttu biide, Xoossaa Maxaafay, “Taani maarotethaa koyyayppe attin, yarshshuwaa koyyikke” yaagiyaawe waagiyaawentto erite; ayissi gooppe, taani nagaranchchatuwaa xeesanaw yeeddawaappe attin, xillatuwaa xeesanaw yabeykke” yaageedda.

Xoomaabaa Oochcheedda Ooshaa

(Mar 2:18-22; Luq 5:33-39)

¹⁴ He wode Yohaannisa kaalliyawanttu Yesuusakko yiide, “Nuuninne Parisaawatuu ubba wode xomeetto; shin neena kaalliyawanttu ayissi xoomikkino?” yaagiide A oochcheeddino.

¹⁵ Yesuusi untuntta, “Bullachchaa yeedda asay machchatto akkiyawee barenttunna de7ishshin, kayyottanaw danddayiino? Danddayikkino; shin machchatto akkiyawaa untunttu matappe afana wodii yaana; untunttu he wode xoomanawantta” yaageedda.

¹⁶ “Eca mayuwaa bolla ooratha dhefiyaa wothiide sikkiiyaa asay baawa; ayissi gooppe, ooratha dhefi eca mayuwaa peedhereethana; peedhethayikka kasewaappe daranawaa.

¹⁷ Ho77o woyiniyaa eessaa eca ogoruwan naa77iyaa asay baawa. Shin naa77ooppe, he woyiniyaa eessay ogoruwaa daakkana; barewukka woofettana; ogoruukka bayanawaa. Shin, ho77o woyiniyaa eessaa ooratha ogoruwaan naa77anaw bessee; laa77uukka baykkino” yaageedda.

Yaa7iroosa Naattibaanne Yesuusa Mayuwaa Bochcheedda Mishirattibaa

(Mar 5:21-43; Luq 8:40-56)

¹⁸ Yesuusi untunttoo hewaa odishshin, Ayihude Woosa Golle kaappatuwaappe ittuu aakko yi A sinthaan gulbbatiide, “Ta naatta ha77i hayqqaaddu; shin neeni yaade ne kushiya iza bolla wothaarikkii; iza de7uwaan de7anawunnu” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi denddiide, barena kaalliyawanttunna ittippe bitaniyaa kaalliide beedda.

²⁰ He wode tammanne laa77u laythaa kumenthaa, iza bollaappe suuthay goggiyaa itti mishiratta guyyenna shiiqaade, Yesuusa mayuwaa macaraa bochchaaddu.

²¹ Hawaa iza udowe, iza bare wozanaan, “Taani A mayuwaa xalalaa bochchantto paxana” yaagaade qoppaaddu.

²² Shin Yesuusi yuuyyi izo xeelliide, “Ta naattee, yayyoppa; neena ne ammanuu patheedda” yaageedda. He man77iyankka mishiratta paxaa aggaaddu.

²³ Yesuusi Ayihuda Woosa Golle kaappuwaa soy gakkedda wode, yeekuwan dinkkaa punniyaa asaanne yeekkiyaa asaa be7iide,

²⁴ “Kare kesite; guutha naatta gemi77ishaadduppe attin, hayqqabeykku” yaageedda. Hewaappe guyyiyan asay A bolla darii miiccedda.

²⁵ Shin cora asaa kare I kesseeddawaappe guyyiyan, golle geliide, naatti kushiya oyqqeedda; naattakka dendda aggaaddu.

²⁶ He waarii, he man77iyankka he gadiyan ubbaan sissettedda.

Yesuusi Laa77u Qooqatuwaa Patheedda

²⁷ Yesuusi hewaana aadhdiide biyaa wode, laa77u qooqatu barenttu qaalaa dhoqqu udiide, “Daawite na7aw, nuuna maaraarikki” yaagiide A kaalleeddino.

²⁸ Yesuusi golle geleedda wode, qooqatu aakko yeeddino; Yesuusi untuntta, “Taani hawaa oothanaw danddayiawaa ammaniitee?” yaageedda.

Untunttu, “E Godaw” yaagi zaareeddino.

²⁹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi untunttu ayfiyaa bare kushiyaan bochchiide untuntta, “Hinttew hinttenttu ammanuwaadan hano” yaageedda.

³⁰ Untunttu ayfi dooyetti aggeedda; Yesuusi untunttoo, “Hawaa oossinne odoppite” yaagiide minissiide odeedda.

³¹ Shin untunttu biide, he gadiyaa ubbaan Yesuusabaa odeeddino.

Yesuusi Itti Duudiyaa Patheedda

³² Untunttu kesiide biya wode, amareedda asay iita ayyanay oyqqina duudeedda bitaniyaa Yesuusakko aheeddino.

³³ Yesuusi iita ayyaanaa kesseeddawaappe guyyiyan, duude bitani haasayeedda. Asay, “Hawe oorathabaa; hawaa malabay Isra7eeliyaa gadiyaan ubbakka hanibeenna” yaagi maalaletteeddino.

³⁴Shin Parisaawatuu, “I iita ayyaanatuwaa kaappuwaa wolqqaan xalahatuwaa kessee” yaageeddino.

Yesuusi Asaassi Qareteedda

³⁵Yesuusi untunttu Ayihuda woosa golletuwan tamaarissiiddenne kawutethaa wong-galaa mishiraachchuwaa odiidde, qassi harggiyaa ubbaappenne sakuwaa ubbaappe asaa pathiidde, wogga katamatuwaninne qeeri katamatuwaa ubbaan yuuyyeedda.

³⁶Cora asaa be7iide, heemmiyaa asay baynna dorssaadan asay hirgettiyaa dirawunne asaa maaddiyaabay baynna diraw, asaw qareteedda.

³⁷Yaatiide barena kaalliyawantta, “Qoychchaw gacka kathay dara; shin cakkiiyaa asay guutha.

³⁸Simmi kathaa Goday kathaa cakkanaw oosanchchatuwaa yeddana mala, A woossite” yaageedda.

10

Yesuusi Kiitteedda Tammanne Laa77u Asatuwaabaa

(Mar 3:13-19; Luq 6:12-16)

¹Yesuusi bare tammanne laa77u kaalliyawantta xeesiide, untunttu iita ayyaanaa kessana mala, qassi harggiyaa ubbaanne sakuwaa ubbaa pathana mala, untunttoo maataa immeedda.

²Yesuusi kiitteedda tammanne laa77atuwaa sunthay, koyrowe Phexiroosa geetettiyaa Simoonanne A ishaa Inddiraasa, Zabiddiyoosa naanaa, Yayiqoobanne Yohaannisa,

³Piliphhoosa, Barttalamoosa, Toomaasa, qaraxaa akkiya Maatoossa, Ilppiyoosa na7aa Yayiqoobanne Taadoosa;

⁴bare gadew qarettiya Simoonanne Yesuusa aathi immeedda Asqgorootu Yihudaa.

Yesuusi Kiitteedda Tammanne Laa77atu Tamaarissanaw Kiitetteeddino

(Mar 6:7-13; Luq 9:1-6)

⁵Yesuusi ha tammanne laa77atuwaa hawaadan yaagiide kiitteedda; “Ayihuda gidenna asaa gadiyaa booppite; qassi Samaaretuwaa katamaakka geloppite;

⁶hewaa diraa bayeedda dorssaakko, Isra7eeliya asaakko

⁷biide, ‘Saluwaa kawutethay mateedda’ yaagiide odite.

⁸Hargganchchatuwaa pathite; anhaa hayquwaappe denthite; oolluu oyqqeeddawannta pathite; iita ayyanatuwakka kessite. Hinttenttu coo akkeedda; coo immite.

⁹Worqqaa woy biraa woy santtimiyaa hinttenttu kiisiyan oyqqoppite;

¹⁰woy ogew qarcciitiyaa, woy laa7ethiyaa mayuwaa, woy caammaa woy xam77aa oyqqoppite. Ayissi gooppe, oosanchchaw koshshiyaabay qumaa.

¹¹“Hinttenttu geliyaa katamaan woy qeeri katamaa ubbaan hinttena mokkanaw nashet-tiyaawe oonentto akeekan xomoosite; hinttenttu hewaappe kesana gakkanaw, hewaan uttite.

¹²Qassi golle geliidde sarotite.

¹³He gollen de7iyaa asay hinttena mokkooppe, hinttenttu saroteedda sarotay untuntta gakko. Shin untunttu hinttena mokkennaan ixkooppe, hinttenttu saroteedda sarotay hinttew guyye simmo.

¹⁴Qassi itti itti golli woy katamay hinttena mokkennaan woy hinttenttu odiyaawaa sisennaan ixkooppe, he golleppe woy he katamaappe kesiidde, hinttenttu gediyaappe baanaa shocite.

¹⁵Taani hinttew tumuwaa oday; Xoossay pirddiyaa gallassi he katamaa asaappe, Sodoomaa katamaa asawunne Gamooraa katamaa asaw pirddaa kawushissana.

Goday Yaanaappe Kasetiide, Yederssunne Metuu Hanana

(Mar 13:9-13; Luq 21:12-17)

¹⁶“Be7ite! Taani hinttena dorssaa wallatuwaa giddo yeddiyaawaadan yedday. Hewaa diraw, shooshshaadan cincca gidite; qassi haraphphiyaadan, ashikke gidite.

¹⁷Shin asaappe naagettite. Ayissi gooppe, asay hinttena pirdda gollew aathiide immana; qassi bare Ayihuda woosa golletuwaanikka hinttena lissuwan peeddana.

¹⁸Gadiyaa ayissiyaawanttu sinthaaninne kaatatuwaa sinthaan ta diraw hinttenttu eqqiide, untunttussinne Ayihuda gidenna asaa sinthaan taw markka gidanita.

¹⁹ Shin untuntu hinttenu pirddaw aathiyaa wode, hinttenttu haasayanabaa he saatiyaan Xoossay hinttew immiya diraw, hinttenttu gaanabawunne woy waagiide haasayanenttonne hirggoppite.

²⁰ Ayissi gooppe, hinttentun aqiide haasayiyaawe hinttenttu Aawuwaa Geeshsha Ayyaanaappe attin, haasayiyaawanttu hinttentta gidikkita.

²¹ "Ishay bare ishaa, aawuu bare na7aa bolla denddana; naanay barenttu aattinne aawuwaa bolla denddiide, untuntta wodhissana.

²² Qassi asay ubbay hinttentta ta sunthaa diraw ixkana; shin wursethay gakkanaw genciyaawe attanawaa.

²³ Untuntu hinttenu itti katamaappe yederssooppe, hara katamaa biite. Ayissi gooppe, taani hinttew tumuwaa gay; taani, Asaa Na7ay, yaana gakkanaw, hinttenttu hintte oosuwaa Isra7eeliyaa katamaa ubbaan oothiide wurssikkita.

²⁴ "Tamaariyaawe barena tamaariissiyaawaappe darena; qoomaykka bare godaappe darena.

²⁵ Tamaariyaawe barena tamaariissiyaawaa keena gidiyaawe, qoomaykka bare godaa keena gidiyaawe aw gidana; untuntu golle godaa Bi7eel-Zeebula giide xeesooppe, A golle asaa waagi xeesaneeshsha!

Oossi Yayyanaw Bessitto

(Luq 12:2-7)

²⁶ "Simmi asaassi yayyoppite; ayissi gooppe, genthi wotheeddabay qoncciyaa kesennaan antenna; goseeddabaykka erettennaan antenna.

²⁷ Taani hinttenttoo dhumaani odiyaabaa poo7uwan haasayite; hinttew haythaan saasukkiide odeeddawaa, dhoqqa saan awaayyite.

²⁸ Ashuwaa wodhiyaawanttoo yayyoppite; untuntu, shemppuwaa wodhanaw dand-daykkino. Shin shemppuwaanne ashuwaa Gaannamiyan dhayissanaw danddayiyaa Xoossaassi yayyite.

²⁹ Laa77u suunniyaa kafatuu santtimiyaan zali77ettikkinoo? Hinttenttu Aawuwaa sheniya gidana dhayooppe, he suunniyaa kafatuwaappe ittinnakka sa7aan wodhdhaade bayukku.

³⁰ Shin haray atto, hinttenttu huuphiyan de7iyaa binnanay ubbaykka payduwaan de7ee.

³¹ Simmi yayyoppite; daro suunniyaa kafatuwaappe hinttenttu aadhdhiita.

Kiristoosabaa Markkattanaw Bessee

(Luq 12:8-9)

³² "Hewaa diraw, asaa sinthaan tabaa markkattiyaa oossi gidoopenne, taanikka saluwan de7iya ta Aabbu sinthaan markkattana;

³³ shin asaa sinthaan taana kaddiyaa oonanne taanikka qassi saluwan de7iya ta Aabbu sinthaan A kaddana.

³⁴ "Taani sa7aassi sarotethaa ahanaw yeeddawaa hinttessi malatoppo; taani tooraa ahanaw yeeddawaappe attin, sarotethaa ahanaw yabeykka.

³⁵ Ayissi gooppe, taani na7aa A aabbuppe, naatto izi daayippe, na7aa machchattokka izi bollotattippe shaakkanaw yaaddi;

³⁶ asaassi morkketuu A golle asatuwaa gidanawantta.

³⁷ "Bare aabba woy bare daayo taappe aathiide siiqiyaawe tawaa gidanaw bessenna; bare attuma na7aa woy bare macca naatto taappe aathiide siiqiyaawe tawaa gidanaw bessenna.

³⁸ Bare masqqaliyaa tookkiide, ta geeduwaa kaallennawe tawaa gidanaw bessenna.

³⁹ Bare shemppuwaa ashshiyaawe bayizzanawaa; shin ta diraw bare shemppuwaa bayizziyaawe ashshanawaa.

⁴⁰ "Hinttentta mokkiyaawe taana mokkee; qassi taana mokkiyaawe taana kiitteeddawaa mokkee.

⁴¹ Nabiya, nabiyaa sunthaan mokkiyaawe, nabiyaa gatiyaa aananna gishettanawaa; qassi xilluwaa, xilluwaa sunthaan mokkiyaawe, xilluwaa gatiyaa aananna gishettanawaa.

⁴² Ooninne ha taana kaalliyawanttuppe guuxxiyaa ittoo, haray atto buliyaa haathaa xalalaa ushanaw immooppekka, taani hinttenttoo tumuwaa gay; I bare gatiyaa akkana" yaageedda.

11

Xammaqiyaa Yohaannisappe Yesuusakko Kiitetteedda Asatuwaa
(Luq 7:18-35)

¹ Yesuusi bare tammanne laa77u kaalliyawantta azaziyaawaa poleedda wode, hewaappe dendiide, katamatuwaan tamarissanawunne odanaw beedda.

² Xammaqiyyaa Yohaannisi qasho gollen de7iidde, Yesuusi ootheeddawaa sisiide, barena kaalliyawantta aakko kiittiide,

³ “Yaanaawe neeneeyee? Woy haraa naagane?” yaagi oochchanaadan udeedda.

⁴ Yesuusi zaariide, untuntntoo hawadaan yaageedda; “Biide hinttenttu be7iyaawaanne sisiyaawaa Yohaannisaw odite;

⁵ qooqatuu xeelliino; wobbatuu hamettiino; oolluu oyqqeeddawayantu paxiide geeyyiino; * tullatuu sisiino; hayqqeeddawayantu dendiino; hiyyeesatuu wonggalaa mishi-raachchuwaa sisiino.

⁶ Tabaa sidhenna uray anjetteeddaawaa” yaageedda.

⁷ Yohaannisa kaalliyawanttu simmi beedda wode, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqueedda asaassi hawaadan yaagi haasayeedda; “Ayya be7anaw asay de7enna mela biittaa keseed-ditee? Carkkuu gaathiyaa maqqa be7anaw keseedditee?

⁸ Yaatina, ayya be7anaw keseedditee? Lo77iyaa mayuwaa mayyeedda bitaniyaa be7anaw keseedditee? Lo77iyaa mayuwaa mayyeeddawayntu kaatatuwaa gollen de7iino.

⁹ Yaatina, ayya be7anaw keseedditee? Nabiyya be7anaw keseedditee? E, Taani hinttew oday; nabiyappekka aadhdhiyaawaa be7eeddita.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafan, 'Xoossay, “Be7a, taani kiittiyawaa neeppe sinthaw yeddana.

I new ogiyaa giigissanawaa” yaageedda geetettiide Yohaannisabay xaafetteedda.

¹¹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; aatti uluwaappe yeletteedda asaa ubbaan Xammaqiyyaa Yohaannisappe aadhdhiyaawe ooninne denddibeenna; shin saluwaa kawutethaan ubbaappe laafiyaawe aappe aadhdhana.

¹² Xammaqiyyaa Yohaannisa wodiyaappe doommiide, hachche gakkanaw, saluwaa kawutethatta daro naaqqettaw; minni baaxetiyaawanttu izo demmiino.

¹³ Ayissi gooppe, nabatuu ubbatuunne Muse higgii Yohaannisa wodii gakkanaw, timbitiyaa haasayeeddino;

¹⁴ simmi hinttenttu untunttu haasayowaa ammananawaa gidoooppe, yaanawaa geettedda Eelaas ha Yohaannisa.

¹⁵ Sisiyaa haythay de7iyaawe siso!

¹⁶ “Shin taani ha wodiyya asaa ayaanna leemisoo? Untunttu qocaan uttiyaa naanaa malatiino; untunttu barenttu laggethatuwaa xeesiide,

¹⁷ ‘Nuuni hinttenttoo hixixiyaa punneedo; shin duribeykkita; yeekuwa yethaakka kesseeedo; shin yeekibeykkita’ yaagiino.

¹⁸ Ayissi gooppe, Yohaannisi xoomiidinne woyiniyaa eessaa ushennaan yiina untunttu, ‘A bolla iita ayyanay de7ee’ yaageeddino.

¹⁹ Taani, Asaa Na7ay, maaddenne ushaadde yiina, untunttu taana, ‘Ha nafisaa-maanne woyiniyaa eessaa ushiyaawaa be7ite; qaraxaa qanxxiyaawanttunanne nagaranchchatuwanna siiqettee’ yaagiino; shin Xoossaa aadhdheedda eratethay bare oosuwaan tuma gidiide beettee” yaageedda.

*Ammanennaan Ixreedda Diraw Toshetteedda Katamatuwaa
(Luq 10:13-15)*

²⁰ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare malaataappe dariya bagga otheedda kata-matuwaan de7iya asay barenttu nagaraappe simmibeenna diraw, untunttu hawadaan yaagiide, toshiyaa doommeedda;

²¹ “Koraaziine katamaw, new aayyero; Beetesayda katamaw, newukka aayyero; ayissi gooppe, hinttenttu bolla Xoossay otheedda malaatay Xiirsoosa katamaaninne Sidoonaa katamaan oosettowaa gidintto, untunttu maaqiyaa mayyiide, bidintha okettiide, beni barenttu nagaraappe simmanawanttashshin.

²² Taani hinttew oday; pirddaa gallasi Xoossay hintteppe Xiirsoosa katamawunne Sidoonaa katamaw pirddaa kawushissana.

²³ Qassi Qifrinaahooma katamaw, neeni saluwaa pude dhoqqu gaanaw koyyaaddii? Neeni Si7ooliyaa duge yegettana; ayissi gooppe, ne bolla Xoossay otheedda malaatay

* 11:5 Paxiide geeyyiino giyaawaa loythi akeekanaw 8:2 xadenna de7iyaa bileethaan xaafetteeddawaa be7ana danddayettee. 11:5 Isa 35:5-6; 61:1 11:10 Mil 3:1 11:14 Mil 4:5; Mat 17:10-13; Mar 9:11-13 11:21 Isa 23:1-18; Hiz 26:1-28:26; Iyu 3:4-8; Arno 1:9-10; Zak 9:2-4

Sodoomaa katamaan oosettowaa gidintto, Sodoomaa katamay hachche gakkanaassikka de7anawaashshin.

²⁴ Taani hinttew oday; pirddaa gallassi Xoossay neeppe Sodoomaw pirddaa kawushissana” yaageedda.

Yesuusan Shemppuwaa Demmiyaawaa
(Luq 10:21-22)

²⁵ Yesuusi he wode zaariide, hawadaan yaageedda; “Ta Aabboo, saluwaa sa7aa Godaw, neeni hawaa aadhdheedda eranchchatuwaappenne akeekanchchatuwaappe genthaade, erenna naanatuwassi qonccisseedda diraw, neena galatay;

²⁶ E ta Aabboo, ayissi gooppe, hawe ne sheniyaadan oosetteedda.

²⁷ “Ta Aabbu taw ubbabaa immeedda; Aawuwaappe haray Na7aa erenna; Na7aappenne Na7ay Aawuwaa qonccissanaw koyiyaa asaappe attin, haray Aawuwaa erenna.

²⁸ “Daaburanchchatoo, deexuwaa tookkowitzoo ubbatoo, taakko haa yiite; taani hinttentta shemppissana.

²⁹ Taani garanne ta wozanaan ashikke gido diraw, ta morgge mithaan waaxettite; taappe tamarite; hinttenttu sheemppuwassikka hintte shemppuwaa demmana.

³⁰ Ayissi gooppe, ta morgge mithay giigaa; qassi taani hinttentta toosseeddawekka kawushsha” yaageedda.

12

Sambbataabaassi Shiiqeedda Ooshaa
(Mar 2:23-28; Luq 6:1-5)

¹ Yesuusi he wode Sambbata gallassi, tisha banggaa gidonna aadhdhishshin A kaalliyaawanttu koshattiide, tisha banggaa duuthiide, muussaa doommeeddino.

² Shin Parisaawatuu hewaa be7iide Yesuusa, “Be7a, neena kaalliyawanttu Sambbata gallassi oothanaw woga gidennabaa oothiino” yaageeddino.

³ Shin Yesuusi untuntussi hawadaan yaageedda; “Daawitenne aananna de7iyaawanttu koshatteedda wode, Daawite ootheeddawaa nabbabibeykkittee?

⁴ Daawite Xoossaa golle geliide, qeesatuwaa xalalay maanaappe attin, iinne aananna de7iyaawanttu maanaw woga gidenna Xoossaassi yarshsheedda qumaa meedda.

⁵ Woy Sambbataa ubbaan Geeshsha Golliyan de7iya qeesatuu Sambbataa wogaa menhiyaawaa, qassi untuntussi hewe bayizzo gidennawaa Muse higgiiyan nabbabibeykkittee?

⁶ Shin taani hinttew oday; Geeshsha Golliyaappe aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

⁷ Xoossaa Maxaafay, “Taani maarotethaa koyyayppe attin, yarshshuwaa koyyikke” yaagiyaawe waagiyaawentto hinttenttu eriitentto, bayizzuu bayinna asaa bolla pirdikkita.

⁸ Ayissi gooppe, taani, Asaa Na7ay, Sambbataa Godaa” yaageedda.

Yesuusi Kushii Gunddeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mar 3:1-6; Luq 6:6-11)

⁹ Yesuusi hewaappe denddiide, Ayihuda woosa golle beedda.

¹⁰ Hewaan kushii gunddeedda itti bitani de7ee; Yesuusa mootanaw gaasuwaawaa koyiyaa asatuu, “Sambbataan, hargganchchaa pathiyaawe wogee?” yaagiide A oochcheeddino.

¹¹ Yesuusi untunttu, “Hinttenttu giddon itti dorssay de7iya uray, he dorssay Sambbata gallassi ollaan kunddooppe, oyqqiide kessennawe oone?

¹² Yaatina, asay dorssaappe wooti loythiide darennee! Hewaa diraw, Sambbata gallassi lo77obaa oothiyaawe woga” yaageedda.

¹³ Hewaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiyaa piddi ootha” yaagina bitani piddi oothowaappe guyyiyan. A kushii yokko kushiyaawadankka paxi aggeedda.

¹⁴ Shin Parisaawatuu kare kesiide, Yesuusa wooti wodhanentto maqqetteeddino.

Xoossay Dooreedda Ayilliyaa

¹⁵ Shin Yesuusi untunttu zoretaa eriide, hewaappe aggiide biya wode, daro asay A kaalleedda; harggeedda ubbaa patheedda.

¹⁶⁻¹⁷ Xoossay nabiyaa Isiyaasa bagganna odeeddawe polettana, Yesuusi asatuwassi, “Tabaa hara asaassi odoppite” yaageedda.

¹⁸ Xoossay Isiyaasa bagganna hawadaan yaageedda; “Taani dooreedda ta ayillii,

taani siiqiyaa, taana nashechchiyaawe haweku.

Taani ta Ayyaanaa A bolla wothana.

I suure pirddaa asaw ubbaw odanawaa.

¹⁹ I palumettenna; woy waasseenna.

Bare qaalaakka ogiyaan sissenna.

²⁰ Suure pirdday xooni kesana gakkanaw,

tincetteedda maqqa menthenna *

qassi cuwattiyaa muqaaddaa quncuutiyaakka I toyissenna.

²¹ Ayihuda gidenna asay ubbay

aabolla barenttu hidootaa wothana”

yaageedda.

Yesuusabaanne Bi7eel-Zeebulabaa

(Mar 3:20-30; Luq 11:14-23)

²² Hewaappe guyyiyan, amareedda asatuu iita ayyanay oyqqina duudeedda itti qooqa bitaniyaa Yesuusakko aheeddino; Yesuusi he duude bitaniyaa patheedda; bitaniikka haasayaanne xeelaa doommeedda.

²³ Asay ubbay maalalettiide, “Laa hawe Daawite na7aa gidanddeeshsha?” yaageeddino.
²⁴ Shin Parisaawatuu hewaa sisiide, “Ha bitani iita ayyaanatuwaa kaappuu ‘Bi7eel-Zeebuli’ barew wolqqa immina, xalahatuwaa kessee” yaageeddino.

²⁵ Shin Yesuusi untunttu qofaa eriide, untuntta hawadaan yaageedda; “Bare giddon shaakettiyaa kawutethay ubbay dhayana; qassi bare giddon shaakettiyaa katamay woy gollen de7iyaa asaykka minnenna.

²⁶ Qassi Seexaanay Seexaanaa kessiyaawaa gidoope, bare giddon shaakettee; yaatina, A kawutethay waaniide minni eqqanawee?

²⁷ Taw Bi7eel-Zeebuli wolqqa immina, taani xalahatuwaa kessiyaawaa gidoope, hinttenttu asaw wolqqa ooni immina xalahatuwaa kessanee? Hewaa diraw, untunttu hintte bolla pirdana.

²⁸ Shin Xoossaa Geeshsha Ayyaanay taw wolqqa immina, taani xalahatuwaa kessiyaawaa gidoope, simmi Xoossaa kawutethay hintte bolla yidiggeedda.

²⁹ “Woy asay kasetiide, wolqqaama asaa qachchennaan de7iidde, A golle geliide, A miishshaa bonqqanaw waaniide danddayii? Qachcheeddawaappe guyyiyan, A miishshaa bonqqanaw danddayee.

³⁰ “Ta bagga gidenna uray tawaa ixxee; qassi taananna ittippe shiishshennawe laalee.

³¹ Hewaa diraw, taani hinttew oday; Xoossay asaw ay nagaraa gidinakka, qassi ay bore gidinakka atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa boriyaawaa atto geenna.

³² Ta bolla, Asaa Na7aa bolla, iitabaa haasayiyaa O nagaraanne Xoossay atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolla iitabaa haasayiyaa O nagaraanne sa7aan gidina, saluwankka Xoossay atto genna.

Lo77o Mithay Bare Ayfiyan Erettee

(Luq 6:43-45)

³³ “Lo77o ayfiyaa demmanaw lo77o mithaa dichchanaw bessee; iita mithaa hinttenttu dichchooppe, iita ayfiyaa demmanita; ayissi gooppe, mithay erettiyaawe bare ayfiyaa ayfiyawaana.

³⁴ Shooshshatoo, hinttenttu iita gidiiide, wooti lo77obaa haasayanaw danddayiitee? Ayissi gooppe, doonay wozanaa giddon kumeeddawaa haasayee.

³⁵ Lo77o asay bare lo77o minjuwaappe lo77obaa kessee; qassi iita asay bare iita minjuwaappe iitabaa kessee.

³⁶ Taani hinttenttoo oday; asay bare haasayeedda maaddenna haasayaa ubbaw pirddaa gallassi zaaruwaa immanawaa.

³⁷ Ayissi gooppe, ne haasayay neena xillissana; woy ne haasayay ne bolla pirdiddana” yaageedda.

Malaataa Be7anaw Shiiqueedda Ooshaa

(Mar 8:11-12; Luq 11:29-32)

³⁸ Hewaappe guyyiyan, higgsiya tamarissiyaa itti itti asayenne Parisaawatuu zaariide Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, neeni malaataa oothishshin, nuuni be7anaw koyyeetto” yaageeddino.

12:18 Isa 42:1-4 * **12:20** A@ Tincetteedda maqqa menthenna; hawaa guussay, maaduu baynnawantussinne daaburanchatuwaassi Yesuusi keekanne garaa guussa. B@ Cuwattiyaa muqaaddaa quncuutiyaakka I toyissenna guussay, Yesuusi daaburanchatuwaassi guzuma gidennaadan keeka guussaa.

³⁹ Shin I zaariide, untuntntoo hawadaan yaageedda; “Ha wodiya asay iitanne Xoos-saa ammanenna diraw, malaataa koyyee; nabiyaa Yoonaasa malaataappe attin, hara malaatay imettenna.

⁴⁰ Yoonaasi wogga moliyaa uluwaan heezzu gallaasanne heezzu qammaa de7eeddaawaan, Asaa Na7aykka, biittaa gidдон heezzu gallaasanne heezzu qammaa de7anawaa.

⁴¹ Nennewe asay Yoonaasi odeeddawaan barenttu nagaraappe simmeedda diraw, pird-
daa gallassi denddiide, hinttentta mootanawantta; beyte, Yoonaasappe aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

⁴² Duge bagga gadiya kaatatta Solomonew de7iyaa aadho eratethaa sisanaw sa7aa gaxaappe yeedda diraw, pirddaa gallassi denddaade, hinttentta mootanawunnu; beyte, Solomoneppekka aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

Iita Ayyaanay Asaa Garssa Simmiide Geliyaawaa
(Luq 11:24-26)

⁴³ “Iita ayyaanay asaappe keseedda wode, barew shemppiyaasaa koyyiide, haathay baynna melasaanna yuuyyee; shin demmenna.

⁴⁴ He wode, ‘Taani aggaade yeedda ta golle simmana’ yaagee; simmiide yiyaa wode, gollii mela de7iyaawaanne pitetti geeyyiide, giigi utteeddawaa demmee.

⁴⁵ Hewaappe guyyiyan, biide bareppe iitiya laappu hara ayyaanatuwa akkiide yee; he ayyaanatu geliide, hewaan de7iino. He bitaniyaa de7uu kasewaappe darii iitee. Ha wodiya iita asawukka qassi hewaadan hanana” yaageedda.

Yesuusa Daayonne A Ishatuwaa
(Mar 3:31-35; Luq 8:19-21)

⁴⁶ Yesuusi daro asaw haasayishshin, A daayanne A ishatuu aananna haasayanaw koyyiide, karen eqqeeddino.

⁴⁷ Hewaan de7iyaa asaappe ittuu A, “Ne daayanne ne ishatuu neenanna haasayanaw koyyiide, karen eqqeeddino” yaageedda. †

⁴⁸ Shin Yesuusi zaariide, “Ta daaya oone? Ta ishatuu oone?” yaageedda.

⁴⁹ Bare kushiyan barena kaalliyaawanttukko xorssiide, “Beyte, ta daayanne ta ishatuu hawanttushi.

⁵⁰ Ayissi gooppe, saluwan de7iyaa ta Aabbu sheniyaa oothiyaa ubbay, ta ishaa, ta michchattonne ta daayo” yaageedda.

13

Zeriyaawaa Leemisuwaa
(Mar 4:1-9; Luq 8:4-8)

¹ Yesuusi he gallassi soyippe kesiide, abbaa gaxaan utteedda.

² Daro cora asay bare yuushshuwaan yuuyyi aadhdhiide shiiqina, wonggiriya gidдо geliide utteedda; asay ubbay abbaa gaxaan eqqeedda.

³ Asaassi leemisuwan darobaa hawaadan yaagiide odeedda; “Itti bitani zerethaa zer-anaw keseedda.

⁴ I zerishshin, itti itti zerethay ogiyaa doonan wodhdheedda; yaatina kafuu yiide meedda.

⁵ Qassi itti itti zerethay ancco gideedda biittaa bolla wodhdheedda; daro biittay baynna diraw, he zerethay ellekka doleedda.

⁶ Shin away keseedda wode carshshay shulleedda; adussa xaphuwaa yeddibeenna diraw melii aggeedda.

⁷ Itti itti zerethay agunthaa gidдон wodhdheedda; hewaan doleeddawaa agunthay dicciide cuulleedda.

⁸ Itti itti zerethay tu7e biittaaan wodhdhiide doleedda; ittuu xeetu ayfiyaa, ittuu usuppun tammuwaa, ittuu hattamuwaa ayfeedda.

⁹ Sisiyaa haythay de7iyaa uray siso!” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Odo Gaasuwaa
(Mar 4:10-12; Luq 8:9-10)

¹⁰ Yesuusa kaalliyaawanttu aakko shiiqiide, “Neni ayissi asaassi leemisuwan oday?” yaageeddino.

¹¹ Yesuusi zaariide, untunttussi hawadaan yaageedda; “Hinttenttussi saluwaaw kawutethaa xuuraa erussay imetteedda; shin untunttussi imettibeenna.

¹² Ayissi gooppe, de7iyaawoo gujettana; aw daranawaa; shin baynnaawaappe haray atto, he de7iyaawekka akettanawaa.

¹³ Taani untunttu xeelliidde xeellennawaadan, sisiidde sisennawaadan haniyaa diraw, woy qassi akeekenna diraw untunttoo leemisuwan oday.

¹⁴ "Isiyaasi untuntubaa hawaadan odowe polettanawaa;

'Hinttenttu sissaa sisaa;

shin hinttenttoo gelenna;

hinttenttu xeelaa xeellana;

shin be7ikkita.

¹⁵ Ayissi gooppe, ha asaa wozanay guzumeedda;

barenttu haythaa tullisseeddino;

barenttu ayifiyaakka ciilummeeddino.

Hawe baawentto, untunttu barenttu ayfiyan be7ana;

barenttu haythaan sisana;

barenttu wozananka akeekaanna;

untunttu taakko, Xoossaakko simmana;

taanikka untuntta pathana'

yaagee.

¹⁶ "Shin hinttenttu ayfii xeelliyaa dirawunne hinttenttu haythaykka sisiyaa diraw, hinttenttu anjjetteddawantta.

¹⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; daro nabatuunne xillatuu hinttenttu be7iyaawaa be7anaw amotteeddino; shin be7ibeykkino. Hinttenttu sisiyaawaa sisanaw amotteeddino; shin sisibeykkino.

Yesuusi Zeriyaawaa Leemisuwaa Bilethaa Odeedda

(Mar 4:13-20; Luq 8:11-15)

¹⁸ "Simmi kathaa zeriyaawaa leemisuwaa bilethay giyawaa sisite.

¹⁹ Kawutethaa qaalaa sisiide, akeekenna ooninne ogiyaa doonan wodhdheedda zerethaa mala; xalahiyaa kaappuu yiide, untunttu wozanaan zeretteeddawaa maxi diggee.

²⁰ Ancco biittaaan wodhdheedda zerethay qaalaa sisiide, ellekka nashechchaan akkiyawantta malatee.

²¹ Shin he asatuu ha77issaappe attin, untunttun xaphuu baawa; qaalaa gaasuwan metuu woy yedesay yiya wode, ellekka dhubetti aggiino.

²² Qassi agunthaa gidon wodhdheeddawe qaalaa sisiyaawaa bessee; shin ha sa7aa de7uwaassi hirgussayenne duretethaa siiqussay qaalaa cuullee; ha gasuwaan he zerethaykka ayfennaan atti aggee.

²³ Tu7e biittaaan zeretteeddawe, qaalaa sisiide, akeekiyaa asaa bessee; ikka ayfee; ittuu xeetuwa, ittuu usuppun tammuwaa, ittuu hattamuwaa ayfee" yaageedda.

Zaaringgiyaa Leemisuwaa

²⁴ Yesuusi untunttoo hara leemisuwaa hawaadan yaagiide odeedda; "Saluwaa kawutethay bare goshshan lo77o zerethaa zereedda bitaniyaa malatee.

²⁵ Shin qamma asay gemi77ishidiggina, A morkkii yiide, zargгаа zereeddawaa bolla zaaringgiyaa zeriide beedda.

²⁶ Shin zarggay doli ayfeedda wode, zaaringgi he wode beettedda.

²⁷ "A qoomatuu aakko yiide, 'Godaw, neeni ne goshshan lo77o zerethaa zerabeykkii? Yaatina, zaaringgi haqappe yeeddee?' yaageeddino.

²⁸ "Hewaappe guyyiyan goday, 'Hewaa morkkii otheedda' yaageedda.

"Qoomatuu, 'Nuuni biide shoddanaadan dosay?' yaageeddino.

²⁹ "Shin I, 'Aggite, zaaringgiyaa hinttenttu shoddiidde, zarggaan shoddanita.

³⁰ Bochchoppite; qoyciyaa wodii gakkanaw, ittippe diccino. Qoyciyaa wodii gakkoo, taani qoyciyaawantta, kasetiide zaaringgiyaa maxite; tamaan guddanaw pochchiyan pochchiyan qachchite; shin zargгаа shiishshiide diyyiyan qolite' gaana" yaageedda.

Sannaaficiyaa Geetettiyaa Mithatti Zerethaa Leemisuwaa

(Mar 4:30-32; Luq 13:18-19)

³¹ Yesuusi untunttoo hara leemisuwaa yaagiide odeedda; "Saluwaa kawutethay sannaaficiyaa geetettiyaa guutha mithatti ayfiya malatee; he mithatti ayfiya asay akkiide, bare goshshan zereedda.

³² He zerethatta hara zerethaa ubbaappe guuxxaw; shin dicceedda wode, hara atak-ilttiyaa ubbaappe daraw; kafuu yiide, izi qankkaan keexxiyaawaa keena wogga mithaa gidaaddu” yaageedda.

Irshshuwaa Leemisuwaa
(Luq 13:20-21)

³³ Qassikka Yesuusi hara leemisuwaa untunttoo yaagiide odeedda; “Saluwaa kawutethay itti mishiratta heezzu keriyaa dhiilliyaa akkaade, munaqqeedda munaqay ubbay denddana gakkanaw, aani tigeedda irshshuwaa malatee” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Tamariseedda Gaasuwaa
(Mar 4:33-34)

³⁴⁻³⁵ Yesuusi asaw he ubbaa leemisuwan odeedda; leemisuu baynnaan I ittibaakka odenna; nabii,

“Taani untunttoo haasayiyaa wode,
leemisuwan haasayay.

Alamii medhettoodeppe doommiide
geemmeedda yewatuwaa oday”

yaageeddawe polettana mala, hewaa I odeedda.

Yesuusi Zaaringgiyaa Leemisuwaa Bilethaa Odeedda

³⁶ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi asaa aggiide, soy geleedda; A kaalliyaa wanttu aakko biide, “Goshshan de7iyaa zaaringgiyaa leemisuwaa bilethaa nuussi oda” yaageeddino.

³⁷ Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “Lo77o zerethaa zeriyaawe Asaa Na7aa;

³⁸ goshshay ha alamiyaa; lo77o zerethay Xoossaa kawutethaa asaa; zaaringgi xalahiyaa kaappuwaa naanaa.

³⁹ Zaaringgiyaa zereeddawe morkkiyaa xalahiyaa; qoychchaa wodii, wodiya wurssethaa; qassi qoyciyaawanttu kiitanchchatuwaa.

⁴⁰ “Hewaa diraw, zaaringgiyaa maxiide, tamaan guuddiyaawaadan, wodiya wurssethaan hewaa mala gidanawaa.

⁴¹ Asaa Na7ay, kiitanchchatuwaa kiitanawaa; untunttu A kawutethaa gidon nagaraw gaaso gidiyaa ubbatuwaanne itabaa oothiyaawantta maxiide kessanawantta.

⁴² Yaatiide to7enna tamaan olanawantta; hewaan untunttu yeekkanawanttanne achchaa dhaqanawantta.

⁴³ He wode xillatuu barenttu aabbu kawutethaan awaadan poo7ana. Sisiyaa haythay de7iya uray siso!

Moogetteedda Miishshaa Leemisuwaa

⁴⁴ “Saluwaa kawutethay goshshaan moogetteedda miishshaa bessee; itti bitani he miishshaa demmiide, zaariide moogi aggeedda; daro nashettiide biide, barew de7iyaawaa ubbaa zali77iide, he goshshaa shammeedda.

Inquwaa Geetettiyaa Daro Al77o Shuchchaa Leemisuwaa

⁴⁵ “Qassi saluwaa kawutethay inquwaa geetettiyaa daro al77o shuchchaa shammanaw koyyiyaa zali77anchchaa malatee.

⁴⁶ He zali77anchchay daro al77o inquwaa demmiide, biide barew de7iyaawaa ubbaa zali77iide, A shammeedda.

Dabbaa Leemisuwaa

⁴⁷ “Qassi saluwaa kawutethay ubba qommo moliyaa oyqqiyaa, abbaan yegetteedda dabbaa malatee.

⁴⁸ Molii dabbaa kumeedda wode, moliyaa oyqqiyaa asatuu abbaappe gaxaa kesiide utteeddino; yaatiide lo77o moliyaa qoriide, yeggiyaa miishshaan yeggeeddino; shin iita moliyaa wora oleeddino.

⁴⁹ Wodiya wurssethaan hawaadan hanana; kiitanchchatuu yiide, nagaranchchatuwaa xillatuwaa gidooppe qoriide,

⁵⁰ to7enna tamaan olanawantta; hewaan untunttu yeekkanawanttanne achchaa dhaqanawantta.

⁵¹ “Hawe ubbay hinttenttoo geleeddee?” yaagiide untunttu oochcheedda.

Untunttu, “E,” yaageeddino.

⁵² I, “Hewaa diraw, saluwaa kawutethaa xuuraa loyithi eriyaa, higgiiyaa tamaariissiyaa ubbay, bare miishshaa shiishshi wotheedda golliyaappe ooratha miishshaanne eca miishshaa shaakki kessiyaa izawa malatee” yaagi zaareedda.

Naazireeten Yesuusa Gakkeedda Ixuwaa
(*Mar 6:1-6; Luq 4:16-30*)

- ⁵³ Yesuusi ha leemisatuwaa odi wurssowaappe guyyiyan, hewaappe dendiide,
⁵⁴ bare katamaa Naazireete beedda. Ayihuda woosa gollen tamarissiyaawaa siseedda asay maalalettiide, hawaadan yaageedda; “Hawe ha aadho eratethaanne Xoossay oothiyyaa malaataa oothanaw wolqaa haqappe akkeeddee?
⁵⁵ Hawe anaaxiyaa na7aa gidennee? A daaya Mayraamo gidekke? A ishatuu Yay-iqoobaa, Yooseefa, Simoonanne Yihudaa gidikkinoo?
⁵⁶ A michchatuu ubbay nuunanna de7ikkinoo? Yaatina, I ha eraa ubbaa haqappe demmeeddee?” yaageeddino.
⁵⁷ Unttuntu I giyaabaa akkennaan ixceeddino.
 Shin Yesuusi he asaasi, “Nabii bare gadiyaninne bare soy asaan bonchchettenna; shin harasaa ubbaan bonchchettee” yaageedda.
⁵⁸ Unttuntu ammanibeenna diraw, Yesuusi daro malaataa he saan oothiibeenna.

14

Xammaqiyyaa Yohaannisa Hayquwaa
(*Mar 6:14-29; Luq 9:7-9*)

- ¹ He wode Galiilaa gadiyaa ayissiyaa Heroodise Yesuusabaa siseedda;
² yaatiide bare qoomatuwaassi, “Hawe hayquwaappe dendeedda Xammaqiyyaa Yohaannisa; Xoossay oothiyyaa wolqqaama malaataa I oothiyaawe hewaassa” yaageedda.
³ Ayissi gooppe, Heroodisi bare ishaa Piliphphoosa machchatti Heeroodiyaadi gaasotaan Yohaannisa oythi qashsiide, qasho gollen yeggi wotheedda.
⁴ Ayissi gooppe, Yohaannisi Heroodisa, “Neeni Heeroodiyaado, ne ishaa machchatto akkanaw higgii diggee” yaageedda.
⁵ Heroodisi Yohaannisa wodhanaw koyyeedda; shin Yihudaa asay nabiyadaan Yohaannisa xeelleedda diraw, asaw yayyeedda.
⁶ Shin Heroodisi yeletteedda gallasaa baalay gakkina, Heeroodiyaadi naatta asaa sinthaan duraade Heroodisa nashechchaw.
⁷ Heroodisi naatto, “Neena lo77eeddawaa ayaanne gidooppe, taana oochcha; taani new immna” yaagiide iziwo caaqqeedda.
⁸ Naatta bare daay zoriyaa akkaade Heroodisa, “Xammaqiyyaa Yohaannisa huuphiyaa ha wociitiyaan wothaade taw immna” yaagaaddu.
⁹ Kaatii aw qaretteedda; shin bare caaquwaa dirawunne barenanna maaddaan utteedda imathaa diraw, iziwo Yohaannisa huuphii imettana mala azazeedda.
¹⁰ Kaatii kiittiide, Yohaannisa qoodhiyaa qasho gollen muucisseeedda.
¹¹ Huuphiyaa wociitiyaan wothi ahiide, naattiw immeeddino; naatta he huuphiyaa bare aattikko afaaddu.
¹² Yohaannisa kaaliyaawanttu yiide, A anhaa afiide moogeeddino; hewaappe simmiide ha yewuwaa Yesuusaw biide odeeddino.

Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Mizeedda
(*Mar 6:30-44; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-14*)

- ¹³ Yesuusi hewaa sisiide, wonggiriyaan geliide, hewaappe barekka asay baynnasaa beedda; asay hewaa sisiide, katamaappe dendiide, gediyan A kaalleeddino.
¹⁴ Yesuusi wonggiriyaappe keseedda wode, daro asaa be7iide, he asaw qaretteedda; yaatiide untuntunna de7iyaa hargganchchatuwaa patheedda.
¹⁵ Sa7ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaaliyaawanttu aakko yiide, “Hawe sa7ay asay baynnasaa; ha77i sa7ay qammidiggeedda; asay ubbay qeeri katamatuwaa biide, barenttoo qumaa shammana mala, asaa moyizza” yaageeddino.
¹⁶ Shin Yesuusi untuntunna, “Asay baanaw koshshenna; asaw meetettiyaabaa hinttentu immite” yaageedda.
¹⁷ Unttuntu zaariide A, “Nuussi hawaan ichcheshu ukithaappenne laa77u moliyaappe attin, haray baawa” yaageeddino.
¹⁸ Yesuusi untuntunna, “Hewantta, haa taakko ahite” yaageedda.
¹⁹ Asay maataani uttana mala, Yesuusi azazeedda; ichcheshu ukithaanne laa77u moliyaa oyqqiide, saluwa pude xeelliide, Xoossaa galateedda; he ukithaa mentiide, barena kaaliyaawanttussi immina, untunttu cora asaw gisheeddino.
²⁰ Asay ubbay miide kalleedda; atteedda suuppa dokkaa tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeeddawaa dentheeddino.

²¹ Meedda asay macca asaanne naanaa paydenaan, ichcheshu sha77aa gidiyaawaa keena.

Yesuusi Abbaa Bollanna Hameettiidde Beedda
(Mar 6:45-52; Yoh 6:15-21)

²² Yesuusi cora asaa moyizziidde, barena kaalliyawantta wonggiriyaan geliide, bareppe sinthatiide, abbaappe hefintha pinnana mala azazeedda.

²³ Asaa moyizziide, Xoossaa woossanaw deriyaa huuphiyaa barekka keseedda; sa7ay qammi digginakka hewaan barekka de7ee.

²⁴ Shin wonggirii he wode, abbaa bolla de7ishshin, sintha bagganna carkkuu carkkiyaa diraw, beetay wonggiriyaan yaanne haanne sugee.

²⁵ Bayra kuttuu waassi simmina, Yesuusi abbaa bolla hamettiidde, untunttukko yeedda.

²⁶ A kaalliyawanttu abbaa bolla I hamettishshin be7i dagammiide, “Hawe moytilliyaa gidenneel!” gi yayyiide waasseeddino.

²⁷ Shin Yesuusi ellekka untuntta, “Aynne baawa; taanattennee; yayyoppite!” yaageedda.

²⁸ Phexiroosi zaariide A, “Ta Godaw, hawe neena gidoope, taani haathaa bollanna neekko baana mala, taana azazaarikkii” yaageedda.

²⁹ Yesuusi Phexiroosa, “Haaya!” yaageedda.

²⁹ Phexiroosi wonggiriyaappe wodhdhiide, haathaa bollanna hamettiidde, Yesuusakko buussaa doommeedda.

³⁰ Shin carkkuwaa wolqqaa be7iide, yayyeedda; haathay barena mituwaa doommeedda wode, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ta Godaw taana ashshaarikkii!” yaagi waasseedda.

³¹ He man77iyankka Yesuusi bare kushiyaa yeddi Phexiroosa oyqqiide, “Laa ha amanuu laafeeddawoo! Ayissi sidhaaddii?” yaageedda.

³² Untunttu laa77uu wonggiriyaan geleedda wode, carkkuu woppu geedda.

³³ Wonggiriyaan gidon de7iyaa A kaalliyawanttu Yesuusa, “Neeni Xoossaa Na7aa gideeddawe tuma” yaagiide aw goyinneeddino.

Yesuusi Gensaareexen Hargganchaa Patheedda
(Mar 6:53-56)

³⁴ Untunttu abbaa pinniide, Gensaareexa geetettiyaa gadiyaa gakkeeddino.

³⁵ He gadiyaa asay Yesuusa gidiyaawaa ereeddino; hewaa heeraa gadiyaa ubbaa kiitiide, harggiyaa asaa ubbaa aakko aheeddino.

³⁶ Harggiyaa asay A mayuwaa macaraa xalalaa bochchana mala, A woosseeddino; A mayuwaa macaraa bochcheedda ubbaykka paxeedda.

15

Aawatuwaa Wogaabaa
(Mar 7:1-13)

¹ Hewaappe guyyiyan, higgiiya tamaariissiyaa itti itti asayenne Parisaawatuu Yeerusalaameppe Yesuusakko yiide,

² “Neena kaalliyawanttu ayissi nu aawotuwa wogaa bayzziinoo? Ayissi gooppe, untunttu qumaa maanaappe kasetiide, barenttu kushiyaa meecettikkino” yaageeddino.

³ Yesuusi zaariide, untuntta hawadaan yaageedda; “Hinttenttu hintte wogaa diraw, Xoossaa azazuwaa poliyaawaa ayissi ixxiitee?”

⁴ Ayissi gooppe Xoossay, ‘Ne aabbanne ne daayo bonchcha’ qassi, Bare aabba woy bare daayo boriyaawe hayqo yaageedda.

⁵⁻⁶ Shin hinttenttu, ‘Itti asay bare aabba woy bare daayo maaddiyaabay barew de7iina, “Hewe Xoossaaawaa” gooppe, bare aabba woy bare daayo bonchchanaw bessenna’ yaagita; yaatiide hinttenttu hinttenttu wogaa polanaw Xoossaa qaalaw azazettikkita.

⁷ Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, Isiyaasi balennaan hinttentubaw timbbitiyaa odiidde, ⁸ Xoossay hawadaan yaageedda;

“Hawe asay taana

bare bolla doonan bonchchee;

shin untunttu wozanay

taappe haakuwan de7ee.

⁹ Asay taw mela goyinnee;

ayissi gooppe, asay ootheedda azazuwaa

Xoossaa higgiiya malatiissiiide

tamaarisseeddino” geedda’ ”
yaageedda.

Asaa Tunissiyaawantta

(Mar 7:14-23)

- ¹⁰ Yesuusi daro asaa barekko xeesiide, “Sisitenne akeekite;
¹¹ asaa tunissiyaawe doona giddo geliyaawaa gidenna; shin asaa tunissiyaawe doonaappe kesiyaawaa” yaageedda.
¹² Hewaappe guyyiyan, A kaalliyawanttu aakko yiide, “Parisaawatuu neeni haasayeeddawaa sisiide, hanqqetteeddawaa akeekay?” yaageeddino.
¹³ Shin Yesuusi zaariide, “Saluwan de7iya ta Aabbu tokkibeenna mithaa ubbay shodetanawaa.
¹⁴ Unttunttoo hirgoppite; unttuntu qooqaa kaaletthiyaa qooqatuwaa; qooqay qooqaa kaaletthoophe, laa77uukka ollaan kunddee” yaageedda.
¹⁵ Phexiirooosi zaariide, “Ha leemisuwaa bilethaa nuussi odaarikkii” yaageedda.
¹⁶ Yesuusi untuntta hawaadan yaageedda; “Hinttenttoo qassi ha77i gakkanawukka gelibeennee?
¹⁷ Doonaanna geliyaa ubbay uluwaa giddo biide, qassi uluwaappe kare kesiyaawaa erikkitee?
¹⁸ Shin doonaappe kesiyaawe wozanaappe kесеe; asaa tunissiyaawe hewaa malaa.
¹⁹ Ayissi gooppe, wozanaa gidloppe iita qofay, wodhiyaawe, woshummiyaawe, qassi woshummanaw kajeeliyaawe ubbay, wuu77iyaawe, wordduwaan markkattiyaawe, borii kесеe.
²⁰ Hewaa malatiyaawe asaa tunissiyaawaappe attin, meeccibeenna kushiyaan miyaawe asaa tunissenna” yaageedda.
- Kanaane Asa Gideedda Itti Maccawunni Ammanuwaa*
(Mar 7:24-30)
- ²¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaappe aggiide, Xiirsoosanne Sidoonaa geetettiyyaa katamatuu de7iya gadiya beedda.
²² Kanaane geetettiyyaa gadiya maccawunna ittinna hewaappe Yesuusakko yaade, bare kooshshaa dhoqqu oothaade, “Ta Godaw, Daawita na7aw, taw qarettaarikkii; ta naatto iita ayyanay lo77enna oythaa oyqqeedda” yaagaaddu.
²³ Shin Yesuusi izi ay qaalaanne qaattibeenna; A kaalliyawanttu aakko yiide, “Ha mishiratta nu geeduwaa kaalla kaallaade, bare kooshshaa dhoqqu oothaade odaw; hewaa diraw, neeni izo yeddaarikkii” yaagiide woosseeddino.
²⁴ Yesuusi zaariide, “Taani bayeedda dorsaw, Isra7eeliya asa xalalaw kiitettaaddi” yaageedda.
²⁵ Shin iza yaade, “Ta Godaw, taana maaddaarikkii!” yaagaade aw goyinnaaddu.
²⁶ Qassi I zaariide, “Naanaa qumaa akkiide, kana maraw oliyaawe lo77a gidenna” yaageedda.
²⁷ Mishiratta, “E ta Godaw, hewe tuma; shin haray atto kana maratuu barenttu godatuu miina, samppaappe laalettееdda suuppaa miinottennee” yaagaaddu.
²⁸ Yesuusi zaariide izo, “Ha mishirattee, ne ammanuu wolqqaama; neeni koyyeeddawaadan new hano” yaageedda. Izi naatta ellekka paxa aggaaddu.
- Yesuusi Cora Hargganchchatuwaa Patheedda*
- ²⁹ Yesuusi hewaappe deendiide, Galiilaa Abbaa mataa beedda; qassi itti deriyaa bolla kesiide, hewaan utteedda.
³⁰ Daro asay wobbatuwaa, qooqatuwaa, quunatuwaanne duudetuwaa, qassi hara coratuwaa aakko ahiide, A mataan wotheedda. Yesuusi untuntta patheedda.
³¹ Hewaa diraw, asay duudatuu haasayishshin, quunatuu suurishshin wobbatuu hametishshin, qooqatuu xeellishshin be7i maalalettiide, Isra7eeliyaa Xoosaa galateeddino.
- Yesuusi Oydu Sha77a Asaa Mizeedda*
(Mar 8:1-10)
- ³² Yesuusi barena kaalliyawantta barekko xeesiide, “Ha cora asay taananna heezzu gallassay gakkanaw gami77eedda diraw, taani ha asaw qaretay; untunttoo ha77i miyaawe baawa. Qassi untunttu ogiyaan daaburiide kunddenna mala, qumaa mizennaan untuntta mela yeddawukka koyyikke” yaageedda.
³³ A kaalliyawanttu zaariide Yesuusa, “Nuuni ha bazuwan hawaa keena asaa kalissiyaa qumaa haqappe demmanee?” yaageeddino.
³⁴ Qassi Yesuusi untuntta, “Hinttenttoo aappun ukithay de7ii?” yaagiide oochcheedda.

Unttuntu, “Laappu ukithayenne moletuwaappe amareeddawanttu de7iino” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi asaa, “Sa7aan uttite” yaageedda.

³⁶ He laappu ukithaanne moliyaa oyqqiide, Xoossaa galateedda; menthereethiide barena kaalliyawanttussi immeedda; qassi untuntu cora asaassi immeeddino.

³⁷ Asay ubbay miide kalleedda; miina atteedda laappu zambbeeliyaa kumeedda suuppaa A kaalliyawanttu dentheeddino.

³⁸ Meedda asay macca asaanne naanaa paydennaan, oydu sha77a attuma asaa.

³⁹ Yesuusi asaa yeddowaappe guyyiyan, wonggiriyaaan geliide, Megedoone geetettiyaa gadiya beedda.

16

Malaataa Be7anaw Oochcheedda Ooshaa

(Mar 8:11-13; Luq 12:54-56)

¹ Itti itti Parisaawatuunne Saduqaawanatuu Yesuusakko yiide, A paaccanaw koyyeeddino; yaatiide barenta saluwaappe malaata bessana mala woosseeddino.

² Shin Yesuusi zaariide, untuntu hawadaan yaageedda; “Sa7ay qammiyaa wode hinttenttu, ‘Saluu zo77eedda diraw, sa7ay shammanawaa’ yaagiita;

³ wonttumaathan qassi, ‘Saluu zo77iide gubbaneedda diraw, hachche iray bukkanaawaa’ yaagiita; saluwaa xeelliide, sa7ay hananawaa eranaw danddayiita; shin ta yuussaa wodiya malaataa shaakki eranaw danddaykkitee? *

⁴ Ha wodiya asay iitayenne woshummiyaawe, Xoossaw ammanettennawe, malaataa koyyee; nabiyaa Yoonasa malaataappe attin, hara malaatay aw imettenna” yaageedda. Hewaappe simmiide, untuntu aggiide beedda.

Parisaawatuwanne Saduqaawanatuwaa Irishshuwaa

(Mar 8:14-21)

⁵ A kaalliyawanttu abbaa pinneedda wode, qumaa afanawaa dogeeddino.

⁶ Yesuusi untuntu, “Parisaawatuwaa irshshuwaappenne Saduqaawanatuwaa irshshuwaappe hinttentta eriide naagettite” yaageedda.

⁷ Untuntu barentu gidдон, “I hawaa yaagiyaawe nuuni qumaa ahibeenna diraassa” yaagiide haasayaa doommeeddino.

⁸ Shin untuntu giyaawaa Yesuusi eriide, “Ha ammanuu pacceddawanttoo, qumay bayinna diraw, ayissi hinttenttu gidдон haasayiitee?”

⁹ Ha77ikka hinttenttoo gelibeennee? Taani ichcheshu ukithaa ichcheshu sha77a asaa mizaade kaliseeddawaa, qassi hinttenttu aappun zambbeeliyaa kunthiide atteedda suuppaa dentheeddintto wozanaa aathikkitee?”

¹⁰ Woy taani laappu ukithaa oydu sha77a asaa miza kaliseeddawaa, qassi hinttenttu aappun zambbeeliyaa kunthiide atteedda suuppaa dentheeddintto wozanaa aathikkitee?”

¹¹ Taani hinttentta Parisaawatuwaa irshshuwaappenne Saduqaawanatuwaa irshshuwaappe naagettite giyawaappe attin, ukithaabaa hinttenttoo haasayabeennaawaa hinttenttu waaniide akeekikkitee?” yaageedda.

¹² A kaalliyawanttu Yesuusi barentoo odeeddawaa, Parisaawatuwaa timirttiyaappenne Saduqaawanatuwaa timirttiyaappe untuntu naagettana mala odettowaappe attin, mu-naqaan tigiya irshshuwaappe naagettana mala gidennaawaa he wode akeekkeeddino.

Phexiroosa Ammanuwaanne Markkatethaa

(Mar 8:27-30; Luq 9:18-21)

¹³ Yesuusi Qiisaariyaa Piliiphphoosa geetettiyaa gadiya gakkeedda wode, barena kaalliyaawantta, “Asay taana, Asa Na7aa oona gii?” yaagiide oochcheedda.

¹⁴ A kaalliyawanttu zaariide, “Neena itti itti asay, Xammaqiya Yohaannisa yaagee; haranttu qassi Elaasa yaagiino; qassi haranttu Ermiyaasa woy nabatuwaappe ittuwaa yaagiino” yaageeddino.

¹⁵ Yesuusi untuntu, “Yaatina hinttenttu taana oona giitee?” yaageedda.

¹⁶ Simooni Phexiroosi zaariide, “Neeni de7uwa Xoossaa Na7aa Kiristtoosa” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi zaariide, hawadaan yaageedda; “Yoonaa na7aa Simoonaa, hawaa new saluwan de7iya ta Aabbu eriseeddawaappe attin, asay ooninne neena erissibeenna diraw, neeni anjjetteddaawaa.

* 16:3 Itti itti Geeshsha Maxaafaa beni bilethatuwan Yesuusa gaalatu ha paydatuwan baawa.

¹⁸ Phexiroosaa, taani new oday; neeni shuchchaa; taani ha zaallaa bolla ta woosa golliya keexxana; ta woosa golliya haray atto, Si7ooliyaa wolqqayyika xoonanaw danddayenna.

¹⁹ Taani new saluwaa kawutethaa qulppiyaa immna; neeni sa7an hano goowe ubbay saluwan Xoossaa sinthan hanana; shin neeni sa7aan hanoppo geeddawe saluwanka hanenna" yaageedda.

²⁰ Hewaappe guyyiyan, I Kiristtoosa gideeddawaa A kaalliyawanttu oossinne odenna mala, untuntta azazeedda.

Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne Hayquwaabaa Koyro Oduwaa Odeedda
(Mar 8:31-33; Luq 9:22-27)

²¹ He wodiyaappe doommiide Yesuusi, "Taani Yeerusalaame biina, taana cimatu, qeesatuwaa kaappatuunne higgiiya tamarissiyaawanttu darii waayissanaw bessee; untunttu taana wodhanawunne taani heezzenho gallassi hayquwaappe denddanaw bessee" yaagiide, barena kaalliyawanttussi geeshshiide oduwaa doommeedda.

²² Phexiroosi A itti bagga zaariide, "Ta Godaw, Xoossay neena hewaappe ashsho; hawe ne bolla ubbakka yeenna" yaagiide A zoranaw doommeedda.

²³ Shin Yesuusi guyye simmiide Phexiroosa, "Ha Seexaanaw, neeni ta matappe kichcha; neeni asay dosiyaawaa qoppiyaawaappe attin, Xoossay dosiyaawaa qoppenna diraw, taw dhubo gidaadda" yaageedda.

Yesuusa Kaallanaw Bessiyaa Ogiyaa
(Mar 8:34-9:1; Luq 9:23-27)

²⁴ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyawantta hawadaan yaageedda; "Taana kaallanaw koyyiyaa uray de7ooppe, barena kaado; yaatiide bare masqqaliyaa tookkiide, taana kaallo.

²⁵ Ayissi gooppe, bare shemppuwaa ashshanaw koyyiyaa uray bayizzanawaa; shin bare shemppuwaa ta diraw bayizziya uray ashshanawaa.

²⁶ Itti uray sa7an de7iyya ubbabaa barew shiishshiide, bare shemppuwaa bayizzooppe, A ayaa maaddanee? Woy itti uray bare shemppuwaa wozanaw ayaa immna danddayii?

²⁷ Ayissi gooppe, taani, Asa Na7ay, ta Aabbu bonchchuwan ta kiitanchchatuwaanna yaana hanay; asaa ubbaw he wode A oosuwaa gatiyaa immna.

²⁸ Taani hinttentoo tumuwaa gay; amareedda asatu, taani, Asa Na7ay, kaatiyaa gidaade yiyaawaa be7ana gakkanaw, hayqqennawanttu hawaan de7iino" yaageedda.

17

Yesuusa Malay Laametteedda
(Mar 9:2-13; Luq 9:28-36)

¹ Yesuusi usuppun gallassaappe guyyiyan, barenanna Phexiroosa, Yayiqoobanne, Yayiqooba ishaa Yohaannisa akkiide, untunttu xalalaa wogga deriyaa huuphiyaa kesseeedda.

² Qassi untunttu xeellishshin, untunttu sinthaan laametteedda; A deemuu awayfiyaadaan poo7eedda; A mayuukka poo7uwaadan phooleedda.

³ Musenne Eelaas Yesuusanna haasayishshin, ha heezzu A kaalliyawanttu be7eeddino.

⁴ Phexiroosi Yesuusa, "Ta Godaw, nuuni hawaan de7iyyaawe nuussi lo77a; neeni dosooppe, nuuni hawaan heezzu daasiyaa ittuwa new, ittuwa Musew, ittuwa Eelaasaw keexxana" yaageedda.

⁵ I haasayishshin, poo7iyyaa shaarii yiinne untuntta kammi aggeedda; shaariyaa gid-doppe, "Hawe taani siiqiyaa taana nashechchiyaa ta Na7aa; I giyaawaa sisite" giya qaalay yeedda.

⁶ A kaalliyawanttu he qaalaa siseedda wode, daro yayyiide, guufanni aggeeddino.

⁷ Yesuusi untunttukko yiide, untuntta bochchiide, "Denddite; yayyoppite" yaageedda.

⁸ Untunttu dhoqqu giide xeelliyaa wode, Yesuusa xalalaappe attin, hara asaa oonanne be7ibeykkino.

⁹ Untunttu deriyaappe wodhdhishshin, Yesuusi untuntta, "Taani Asa Na7ay, hayquwaappe denddana gakkanaw, ha hinttentu be77eeddawaa oossinne odoppite" yaagiide azazeedda.

¹⁰ A kaalliyawanttu Yesuusa, "Yaatina, higgiiya tamarissiyaawanttu ayissi, 'Eelaas kasetiide yaanaw bessee' giinoo?" yaagiide oochcheeddino.

¹¹ I zaariide yaageedda; "Eelaas kaset yiide, ubbabaa giigissanawaa.

¹² Shin taani hinttenttoo oday; Elaas hawaappe kase yidiggeedda. Hewode asay A, barenttoo koyeeddawaadan ubbaa ootheeddawaappe attin A eribeykkino; hewaadanka, qassi taana, Asa Na7aa, asay waayissanawaa” yaageedda.

¹³ A kaalliyawanttu he wode barenttoo Yesuusi Xammaqiyaa Yohaannisabaa odiyaaawaa akeekeddino.

Yesuusi Iita ayyanay Oyqqeedda Na7aa Patheedda
(Mar 9:14-29; Luq 9:37-43)

¹⁴ Unttuntu daro asaakko yeedda wode, itti bitani Yesuusakko yiide, A sinthaan gulbatiide,

¹⁵ “Ta Godaw, ta na7aa wozanaa bayizziyaa harggii oyqqina, I daro wode tamaan, qassi daro wode haathan kunddiyaa diraw, I darii sakettee; A pathaarikki.

¹⁶ Neena kaalliyawanttukkokka A ahaaddi; shin pathanaw danddayibeykkino” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi zaariide unttunta, “Ammanenna ha wodiya geella asaw! Taani hinttenanna awude gakkanaw de7anee? Qassi hinttentubaa awude gakkanaw danddayanee? Na7aa taakko haa akkiide yiite” yaageedda.

¹⁸ Yesuusi iita ayyaana, “Aappe kesa” giide azazina, iita ayyanay na7aappe kesi aggeedda; ellekka na7ay paxi aggeedda.

¹⁹ Hewaappe guyyiyan, A kaalliyawanttu barenttu xalala Yesuusakko yiide, “Nuuni iita ayyaana kessanaw ayissi danddayibeykkoo?” yaageeddino.

²⁰ Yesuusi unttunta yaageedda; “Hewe hinttenttu ammanuu guuxxeedda diraassa; taani hinttenttoo tumuwa oday; hinttenttoo sannaaficiyaa geetettiyaa guutha mithatti ayfiya keena ammanuu de7into, hinttenttu ha deriyaa, ‘Hawaappe yaa shiiqa’ yaagintto I shiiqana; hinttenttu ayyaane oothanawukka danddayanita.

²¹ Shin hawaa malaa woosaappenne xoomaappe harabay kessanaw danddayenna” yaageedda.

Yesuusi Bare Hayquwaabaa Laa7enthuwaa Odeedda
(Mar 9:30-32; Luq 9:43-45)

²² A kaalliyawanttu Galiilaan, ittippe shiiqi utti de7ishshin, Yesuusi unttunta, “Taana, Asa Na7aa, asay asaw aathiide immana.

²³ Asay taana wodhanawaa; hewaappe guyyiyan taani heezzenhiyaa gallassi hayquwaappe denddana” yaageedda. A kaalliyawanttu daro qaretteeddino.

Geeshsha Golliyaa Giiraa Giiryaawaa

²⁴ Yesuusinne A kaalliyawanttu Qifirinaahooma katamaa yeedda wode, Geeshsha Golliyaassi qaraxaa akkiyawanttu Phexiroosakko yiide, “Hinttentta tamarissiyaawe Geeshsha Golliyaa giiraa giirennee?” yaageeddino.

²⁵ I zaariide, “Giiree” yaageedda.

Phexiroosi soy geleedda wode, Yesuusi kasetiide A, “Simoonaa, ne qofay ayee? Ha sa7aa kaatatuu qaraxaa woy giiraa ooppe akkiinoo? Barentu gadiya asaappe akkiinoo woy hara gadiya asaappe akkiinoo?” yaageedda.

²⁶ Phexiroosi, “Hara gadiya asaappe akkiino” yaageedda.

Yesuusi Phexiroosa, “Yaatooppe, gadiya asay giiranaw bessenna.

²⁷ Shin nuuni ha asatuwa hanqqethanaw koyyokko; neeni abbaa baade aani dabbaa yegga; yaataade koyro kesiyaa moliyaa oyqqaade, A doonaa pooqiyaa wode, giiraw gidiyaa miishshaa neeni demmana. Hewaa akkaade, ta giiraanne ne giiraa untunttoo imma” yaageedda.

18

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee?
(Mar 9:33-37; Luq 9:46-48)

¹ A kaalliyawanttu Yesuusakko he wode yiide, “Saluwaa kawutethaan ubbaappe aadhdhiyaawe oone?” yaageeddino.

² Yesuusi itti guutha na7aa xeesi unttuntu gidдон essiide, hawadaan yaageedda;

³ “Taani hinttenttoo tumuwa oday; Xoossaakko hinttenttu simmiide, guutha naanaadan hanana dhayooppe, saluwaa kawutethaa ubbakka gelanaw danddayikkita.

⁴ Simmi ha guutha na7aadan, barena kawushshiyaa ooninne saluwaa kawutethaan ubbaappe aadhdhiyaawaa.

⁵ Qassi hawaa mala na7aa ta sunthaan mokkiyaa ooninne taana mokkee.

⁶ Shin taana ammaniyaa ha guutha naanaappe ittuwa balethiyya ooninne, gaacciyaa wogga woxaa bare goodhiyaan qachchiide, abbaa ciimmuwaan mitettiyaawe aw lo77a.

Dhubuwaassi Gaaso Gidiyaawaa
(Mar 9:42-48; Luq 17:1-2)

⁷ “Alamii asaa dhubbiyaa diraw, sa7aw aayyero; ayissi gooppe, dhubbiyaabay yuussaa aggenna; shin dhubuu A gaasotaan yiyaa uraw aayyero.

⁸ “Neena kushii woy ne gedi neena balethoophe, neeppe qanxxa ola; neeni laa77u kushiyaannanne laa77u gediyaanna medhinaa tamaan olettiyaawaappe wobba woy duuxa kushiyaanna medhinaa de7uwaawaa geliyaawe new lo77a.

⁹ Qassi ne ayfii neena balethoophe, neeppe wooca kessa ola; neeni laa77u ayifiyanna Gaannamiyaa tamaan olettiyaawaappe itti ayifiyanna medhinaa de7uwaawaa geliyaawe new lo77a.

¹⁰ “Hinttenttu ha guuthatuwappe ittuwanne kadhenna mala, hinttentta naagite; ayissi gooppe, taani hinttenttoo oday; saluwan untunttu kiitanchchatuu ubba wode, saluwan de7iyya ta Aabbu sinthaan de7iino.

¹¹ Ayissi gooppe, taani, Asa Na7ay, bayeeddawaa ashshanaw yaaddi.

Bayeedda Dorssaa Leemisuwaa
(Luq 15:3-7)

¹² “Itti asaw xeetu dorssatu de7iyyaawantuppe ittuu bayooppe, udduppu tammanne udduppunuwaa deriyaan aggiide, he bayeeddawaa koyyanaw beennee? Hinttenttu waagiitee?

¹³ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; I demmooppe, bayibeenna udduppu tammanne udduppu dorssatuwaappe aathiide, he itti dorssaan nashettee.

¹⁴ Hewaadankka, saluwan de7iyya hinttenttu Aabbu ha guuthatuwappe ittuu bayanawaakka koyyenna.

Bayzeedda Asaassi Oothanaw Bessiyaabaa

¹⁵ “Ne ishay neena naaqqooppe, neerekka aakko baade, A naaquwaa aw oda; I newaa sisooppe, ne ishaa balaappe zaaraadda.

¹⁶ Shin I newaa sisennaan ixxoopspe, laa77u woy heezzu markkay markkattowaan yewuu ubbay tumattiyaa diraw, hara itti woy laa77u asaa neenanaa ittipe afa.

¹⁷ I untuntubaa sisennaan ixxoopspe, ubbabaa ammaniyaa asaw oda; qassi ammaniyaa asay giyaawaakka I sisennaan ixxoopspe, ammanenna asaadaaninne qaraxaa shiishshiyaa asaadan A payda.

¹⁸ “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; neeni sa7aan hano goowe ubbay saluwan Xoossaa sinthaan hanana; shin neeni sa7aan hanoppo geeddawe saluwanakka hanenna.

¹⁹ “Qassikka taani hinttenttoo oday; hintteppe laa77u uray sa7an Xoossaa woos-siyaawaan ay yewuwaaninne itti wozanaa gidooppe, saluwan de7iyya ta Aabbu hewaa hinttenttoo immana.

²⁰ Ayissi gooppe, laa77u uray woy heezzu uray ta sunthaan shiiqiyaasaan, taani hewaan untunttu gidduwan de7ay” yaageedda.

Atto Giyaawaa

²¹ Phexiroosi; he wode Yesuusakko yiide, “Godaw, ta ishay taana aappu kaalla naaqqooppe taani aw atto gaanaw bessii? Laappunuwaa gakkanaw naaqqineeyee?” yaagiide A oochcheedda.

²² Yesuusi zaariide A, “Gidenna, taani neena laappun tammu kaalla laappunuwaa gayippe attin, laappunuwaa xalalaa giikke.

²³ “Ayissi gooppe, saluwaawaa kawutethay bare qoomatuwaanna miishshaa heetetanaw qoppeedda kaatiyaa bessee.

²⁴ He kaatii miishshaa heetetanaw doommeedda wode, daro miiloone biraa acuu de7iyya itti bitaniyaa aakko aheeddino.

²⁵ Shin he qoomaw acuwaa ciggiyaawe dhayina, A goday he acuwaa cigganaw, A machchattanee iinne A naanay, qassi aw de7iyya ubbabay zali77ettana mala, A azazeedda.

²⁶ Hewaa diraw, qoomay bare godaa sinthaan gulbbatiide, ‘Ta godaw, hayyagodo guutha wodiyaawaa naagarikkii; taani new ubbabaakka ciggana yaagiide A woosseedda.

²⁷ A goday aw qarettiide, A yeddi aggeedda; A acuwaaakka aw maarii aggeedda.

²⁸ “Shin he qoomay kesiide, bare laggethaa qoomatuwaappe ittuu bareppe xeetu biraa santtimiyaa tal77eeddawaanna gakettiide, ‘Ne bolla de7iyya ta miishshaa cigga’ yaagi oyqqiide, A cuulleedda.

²⁹ “Yaatina he A laggethaa qoomay A sinthaan gulbbatiide, ‘Ha77i ta7ishay guutha wodiya naagarikkii; taani new ubbabaakka ciggana’ yaagiide A woosseedda.

³⁰ “Shin ixxi akki biide, A laggethay he acuwaa qanxxana gakkanaw, qasho golle gelisseedda.

³¹ Hewaa diraw, A laggethaa qoomatuu hewaa be7iide, daro yiloteeddino; barenttu godaakko biide, I ootheedda ubbaa aw odeeddino.

³² “Hewaappe guyyiyan, goday he qoomaa xeesiide, ‘Ha iita qoomaw, neeni taana woosseedda diraw, taani he acuwaa ubbaa new maaraa aggaaddi.

³³ Taani new he acuwaa maareeddawaadaan, neenikka ne laggetha qoomaw maaranaw bessennee?’ yaageedda.

³⁴ Hewaappe simmiide aw daro hanqqetiide, bare acuwaa ubbaa I ciggi wurssana gakkanaw, paxa kaa7ettana mala, qasho golle gelisseedda.

³⁵ “Hinttentu huuphiyan huuphiyan hinttentu ishaw wozanappe atto gaana dhayooppe, he goday bare qoomaa ootheeddawaadaan, saluwan de7iya ta Aabbukka hinttentu hewaadan oothana” yaageedda.

19

Yesuusi Geluwaabaanne Akaabaa Tamaarisseedda

(Mar 10:1-12)

¹ Yesuusi he haasayaa wurssowaappe guyyiyan, Galiilaappe denddiide, Yorddaanoosa Shaafaappe hefinthan de7iya Yihudaa gadiya beedda.

² Daro asay A kaalliide beeddawaa hewaan patheedda.

³ Itti itti Parisaawatuu paaccanaw Yesuusakko yiide, “Itti asay ay gaasuwaaninne, bare machchatto yeddanaw nu higgii azazii?” yaagiide A oochcheeddino.

⁴ Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “Xoossay koyro untuntta medhdhiidde, atumawaanne maccawunno ootheedda.

⁵ Hewaa diraw, ‘Itti asay bare aabbanne bare daayo aggiide, bare machchattinna ittippe de7ee; untunttu laa77uu itti asaa gidiino’ yaagiya qaala nabbabibeykkitee?

⁶ Hewaa diraw, untunttu itti asa gidiaawaappe attin, laa77u asa gidikkino; hewaa diraw, Xoossay ittippe de7anaadan gathowaa asay shaakkoppo” yaageedda.

⁷ Parisaawatuu Yesuusa, “Yaatina, Muse ayaw itti uray bare machchatto pirimaa peedhiide yeddana mala azazeeddee?” yaageeddino.

⁸ Yesuusi zaariide, “Hinttentu hinttentu machchatuwa yeddana mala, Muse hinttentu azazeeddawe, hinttentu odina sisenna guzuma gido diraappe attin, koyro hewaa mala gidenna.

⁹ Taani hinttentoo oday; bare machchatto woshummenna de7ishshin yeddiide, hararo akkiya ooninne woshumme; haray yeddeeddawunno akkiyawekka woshumme” yaageedda.

¹⁰ Yesuusa kaalliyawanttu A, “Asinaa gidduwaninne machchatti gidduwaan de7iya wogay hewaa mala gidoope, akkennaaninne gelenna de7iyaawe lo77a” yaageeddino.

¹¹ Shin Yesuusi untuntta yaageedda; “Hewaa mala timirttii Xoossay immowantussappe attin, asaa ubbaassa gidenna;

¹² ayaw gooppe, barenttu daayi uluwaappe yelettiyaa wodekka, shuufa gideeddawanttu de7iino; qassi asay qaaratina mureesa gideeddawanttu de7iino; qassi saluwaa kawutethaa diraw, barentta shuufa udeeddawanttu de7iino; ha timirttiyaa akkanaw danddayiyaawe ooninne akko” yaageedda.

Yesuusi Qeeri Naanaa Bolla Bare Kushiyaa Wotheedda

(Mar 10:13-16; Luq 18:15-17)

¹³ Yesuusi he wode bare kushiyaa guutha naanaa bolla wotheide, Xoossaa woossana mala, itti itti asay naanaa akko aheedda; shin Yesuusa kaalliyawanttu he asaa ahenna mala hanqqetteeddino.

¹⁴ Shin Yesuusi, “Qeeri naanay taakko yiyaawaa diggoppite; ayaw gooppe, saluwaa kawutethay hewanttu malaassa” yaageedda.

¹⁵ Hewaappe simmiide bare kushiyaa untunttu bolla wotheeddawaappe guyyiyan, hewaappe bashi beedda.

Yalaga, Dure Bitaniyaa Ooshaa

(Mar 10:17-31; Luq 18:18-30)

¹⁶ Itti bitani Yesuusakko yiide, “Tamaarissiyaawoo, taani medhinaa de7uwaa demmanaw lo77obaa ayaa oothoo?” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi A, “Lo77obay ayentto taana ayaw oochchay? Ittuwaa xalalay lo77a; shin neeni medhinaw de7anaw koyyoope, azazatuwaa naaga” yaageedda.

¹⁸ Bitani, “Haqawantta?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Wodhoppa; woshummoppa; wuu77oppa; wordduwaa markkat-toppa;

¹⁹ ne aabbanne ne daayo bonchcha; ne shooruwaakka ne huuphiyaadaan siiqa” yaageedda.

²⁰ He yalaga bitani Yesuusa, “Taani hewaa ubbaakka guthatethaappe doommaade naagaaddi; yaatina, taw pacciyaawe ayee?” yaageedda.

²¹ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni polo asa gidanaw koyyoope, baade new de7iyaawaa zali77aade, he miishshaa hiyyeesaw imma; neeni saluwan durettana; yaataade yaade taana kaalla” yaageedda.

²² Shin he yalaga bitani hewaa siseedda wode, I daro dure gidiyaa diraw, qarettiide bashi beedda.

²³ Yesuusi barena kaalliyawanttussi, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; dure asay saluwaa kawutethaa gelanawe daro meto gidanawaa.

²⁴ Taani gujjaadekka hinttenttoo oday; dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaappe, gaaluu marppiyaa lukuwaanna aadhghanawe matattee” yaageedda.

²⁵ A kaalliyawanttu hewaa sisi maalalettiide, “Yaatina, ooni attanaw danddayii?” yaageeddino.

²⁶ Yesuusi untuntta caddi xeelliide, “Hawe asaw danddayettenna; shin Xoossaw ubbabay danddayettee” yaageedda.

²⁷ Phexiroosi he wode zaariide Yesuusa, “Be7a, nuuni nuussi de7iya ubbabaa bashiide, neena kaalleeddo; yaatiide nuuni ayaa demmaneesha?” yaageedda.

²⁸ Yesuusi untuntta hawadaan yaageedda; “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; taani, Asa Na7ay, ooratha gadiyan ta kawutethaa oydiyaan uttiyaa wode, taana kaalleedda hinttenttukka tammanne laa77u Isra7eeliya zaratuwaa bolla pirddanaw, tammanne laa77u kawutethaa oydiyaan uttanita.

²⁹ Ta sunthaa diraw, golliya woy ishaturu woy michchaturu woy aawuwaa woy aatto woy machchatto, woy naanaa woy gadiyaa aggeedda ooninne, xeetu dakuwaappe daruwaa akkana; qassi medhinaa de7uwaakka laattana.

³⁰ Shin coratuu ha77i sinthateeddawanttu guyyetanawantta; qassi coratuu ha77i guyyen de7iyaawanttu sinthatanawantta.

20

Woyiniyaa Turaa Giddon Oothiyaa Oosanchchaturuwa Leemisuwaa

¹ “Saluwaa kawutethay woyiniyaa geetettiyaa turaa gidduwaa oothiyaawantta uniyaa oosissanaw, wontta guuraan keseedda woyiniyaa turaa godaa bessee.

² I he oosanchchaturu hachche hachche ootheeddawaa wolqqaa gatiyaa cigganaw untuntunna giigiide, bare woyiniyaa turaa gidduwaa oosissanaw untuntta yeddeedda.

³ “Qassi heezzu saatiyaa gidooode kesiide, oosuu baynnaan qocaan eqqeedda hara asatuwa be7iide,

⁴ untuntta, ‘Hinttenttukka qassi ta woyiniyaa turaa gidduwaa oothanaw biite; taani hinttenttoo bessiyaa gatiyaa ciggana’ yaageedda; hewaappe guyyian untunttu beeddino.

⁵ Laa7ethuwaakka usuppun saatiyaaninne udduppu saatiyaan kesiide, hewaadan ootheedda.

⁶ Tammanne itti saatiyaa heran I kesiya wode, haranttu hewaan eqqeeddawantta demmiide, ‘Oosuwaa oothennaan kumentha gallassaa hawaan ayaw eqqi peeshedditee’ yaageedda.

⁷ “Untunttu, ‘Nuuna oosissiyaa asay dhayeedda diraw eqqi peesheeddo’ yaageeddino.

⁸ ‘I, ‘Hinttenttukka qassi ta woyiniyaa turaa gidduwaa oothanaw biite’ yaageedda.

⁸ “Sa7ay omarssiyaa wode, woyiniyaa turaa goday oothiyaawanttu kaappuwaa, ‘Oosanchchaturuwa xeesaade, wurssethaan oosuwaa geleeddawanttuppe doommaade koyro geleeddawantta gakkanaw, untunttu oosuwaa dirguwaa cigga’ yaageedda.

⁹ “Tammanne itti saatiyaa heeran oosuwaa doommeeddawanttu yiide, huuphiyan huuphiyan oothiide peesheedda wolqqaa gatiyaa akkeeddino.

¹⁰ Koyro oosuwaa doommeedda asay yeedda wode, daruwaa akkanaw qoppeeddino; shin untunttukka huuphiyan huuphiyan barenttu oosuwaa wolqqaa gatiyaa akkeeddino.

¹¹⁻¹² Hewaappe guyyiyan, ‘Ha guyyeppe yeeddawanttu itti saatiyaa xalalaa ootheeddino; kumentha gallassaa daaburiide cawotteedda nuwaanna untunttu oosuwaa dirguwaa qaraa oothaadda’ yaagiide barentta oosuwan gelisseeddawaa bolla zuuzummeeddino.

¹³ “Shin I untuntuppe ittuwa hawadaan yaageedda; ‘Ta laggew, taani neena naaqqabeykki; oothaade peesheedda wolqaa gatiyaa taananna giigabeykkiyee?’

¹⁴ Newaa akkaade ba; taani ha77i wurssethaan oosuwan geleeddawookka newaa keenaa immanaw koyyay.

¹⁵ Taani ta miishshaan ta koyyeeddawaadan oothanaw taw maatay baawee? Woy taani lo77a gideedda diraw, neeni qanaatay? yaageedda.

¹⁶ “Hewaadanka, qassi guyyeteeddawanttu sinthatanawantta; sinthateeddawanttu qay guyyetanawantta; ayaw gooppe, xesetteeddawanttu cora; shin dooretteeddawanttu guutha” yaageedda.

Yesuusi Bare Hayquwaabaa Heezzenhuwaa Odeedda

(Mar 10:32-34; Luq 18:31-34)

¹⁷ Yesuusi Yeerusalaame biidde, ogiyaan barenanna biya tammanne laa77u barena kaalliyawantta gaxaa kessiide, dumma untunttussi yaageedda.

¹⁸ “Be7ite, nuuni Yeerusalaame ha77i keseetto. Yaani taana, Asa Na7aa qeesatuwaa kaappatuwaassinne higgiiya tamarissiyaawanttussi aathiide immanawantta; untunttu ta bolla hayquwaa pirdaa pirdanawantta.

¹⁹ Qassi Ayihuda gidenna asaassikka taana aathiide immanawantta; he Ayihuda gidenna asay ta bolla qilliicanawanttanne taana lissuwan shocanawantta; yaatiide masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, taana kaqqanawantta; taani heezzenhiyaa gallassi hayquwaappe danddana” yaageedda.

Zabiddiyoosa Naanaa Daayi Woosaa

(Mar 10:35-45)

²⁰ He wode Zabiddiyoosa naanaa daaya bare naanaanna Yesuusakko yaaddu; A sinthaan gulbbataade ittibaa A woosaaddu.

²¹ Yesuusi izo, “Ayaa koyyay?” yaagiide oochcheedda.

Iza zaaraade, “Ha ta laa77u naanay ne kawutethaan ittuu neeppe ushechcha bagganna, qassi ittuu neeppe haddirssa bagganna uttino yaagaarikkii” yaagaade woosaaddu.

²² Shin Yesuusi zaariide naanaa, “Hinttentu ayaa woossanaw bessintto erikkita. Taana gakkiiya woliqqaama metuwaa metootanitee? Taani xammaqettana xinqqataa xammaqettanaw danddayiitee?” yaageedda.

Untunttu, “E danddayana” yaageeddino.

²³ Yesuusi, “Taana gakkiiya woliqqaama metuwaa tumakka hinttentu metootanitee; shin taappe ushechcha baggannanne haddirssa bagganna uttanawantta dooranaw taw maatay baawa; shin he sa7ay ta Aabbu immanaw giigissi wotheeddawanttussa” yaageedda.

²⁴ Yokko tammu Yesuusa kaalliyawanttu hewaa siseedda wode, he laa77u ishatuwassi hanqqetteeddino.

²⁵ Shin Yesuusi untunttu ubbatuwakka barekko xeesiide, hawadaan yaageedda; “Ahizaabe asatuwaa kaappatuunne hawantta kaaletihyaa asatu barenttu asaa ayissiyaawaa eriita.

²⁶ Hinttentu gidduwaan hewaa mala gidenna; shin hinttentu gidduwaan dhoqqatethaa koyyiya ooninne hinttentoo qooma gidanaw bessee.

²⁷ Qassi hinttentu gidduwaan ubbaappe bolla gidanaw koyyiyaawe ooninne hinttentoo ayille gidanaw bessee.

²⁸ Hewaadan taani, Asaa Na7ay, asaw oothanawunne daro asaa wozanaw ta shempuwaaw immanaw yeeddawaappe attin, asay taw oothana mala yabeykke” yaageedda.

Yesuusi Laa77u Qooqatuwaa Patheedda

(Mar 10:46-52; Luq 18:35-43)

²⁹ Yesuusinne A kaalliyawanttu Iyyarkkoppe kesishshin, daro asay untuntta kaalleedda.

³⁰ Laa77u qooqa asatuu ogiyaa doonaan utteeddawanttu Yesuusi hewaanna aadhdhiyaawaa sisiide, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Godaw, Daawita na7aw, nuusi qarettaarikkii” yaageeddino.

³¹ Daro asay untuntta, “Hayzite” giide hanqqetteedda; shin untunttu barenttu kooshshaa darii dhoqqu oothiide, “Godaw, Daawita na7aw, nuuna maaraarikkii!” yaageeddino.

³² Yesuusi ogiyaan eqqiide, untuntta xeesiide, “Taani hinttentoo ayaa oothana mala koyyiitee?” yaageedda.

³³ Qooqatuu, “Godaw, nu ayfiyaa pathaarikki” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi untuntuu qarettiide, untuntuu ayfiyaa bochcheedda; ellekka untuntuu ayfi xeelli aggina, A kaallii ageeddino.

21

Yesuusi Wolqqaama Bonchchuwan Yeerusalaame Geleedda

(*Mar 11:1-11; Luq 19:28-40; Yoh 12:12-19*)

¹ Untuntuu Yeerusalaame matiide, Debre Zayte geetettiyaa deriyaa lanqqiyan de7iya Beetefaage geetettiyaa qeeri katamaa gakteeddino; Yesuusi barena kaalliyaa wantuppe laa77uwaa sinthaw kiittiide,

² untuntuu hawadaan yaageedda; “Hinttentuppe sinthaan de7iya qeeri katamaa biite; hewaan itti haratta qashuwan de7ewunno izi maraanna hinttentuu bi simmo sankka demmanita; untuntuu billiide, taw akki yiite.

³ Ooninne hinttentaa oochchooppe, ‘Goday hawantta koyyee’ yaagite; ellekka I untuntuu yeddi agganawaa.” *

⁴⁻⁵ Timbbitiyaa odiyaa nabii,

“Xiyoone katamaa asaw,

‘Be7a, ne kaatii ashikke gidiiide,

hariyaa bolla, hare maraa bolla uttiide,

neekko yee’ yaagite”

yaagiide haasayeeddawe polettana mala, hawe haaneedda.

⁶ A kaalliyawantuu biide, Yesuusi barentta azazowaadan otheeddino.

⁷ Harattonne hare maraa ahiide, barenttu mayuwaa untuntuu zokkiyaan wotheeddino; hewaappe simmina Yesuusi toggeedda.

⁸ He cora asaappe dariya baggay bare mayuwaa ogiyaan hiixxeedda; qassi harantuu mithaa haythaa kar kariide, ogiyaan yeggeeddino.

⁹ Yesuusappe sinthanna hamettiyaa cora asayne qassi A geeduwaa kaalliyaa cora asay, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide,

“Daawita na7ay galatetto!

Godaa sinthaan yiyaawe anjjetteddawaa!

Xoossay galatetto!”

yaageedda.

¹⁰ Yesuusi Yeerusalaame katamaa geleedda wode, katamaan de7iya asay ubbay, “Hawe oone?” yaagiide shabbiretteeddino.

¹¹ Asay, “Hawe Galiilaan de7iya Naazireete geetettiyaa katamaappe yeedda nabiyaa Yesuusa” yaageedda.

Yesuusi Geeshsha Golliyaa Geleedda

(*Mar 11:15-19; Luq 19:45-48; Yoh 2:13-22*)

¹² Yesuusi Geeshsha Golliyaa geliide, hewaan zali77iyaawantanne shammiyaawantaa ubbaa kare yedersseedda; qassi miishshaa laammiyaawantuu xaraphpheezanne dogomuwwaa zali77iyaawantuu oydiyaa guphi yeggiide,

¹³ untuntuu, “Xoossaa Maxaafan, ‘Ta gollii Xoossaa woossiyaa golliyaa geetettana’ yaagettiide xaafetti utteedda; shin hinttentuu A bonqqiyaawantuu qosettiyaa gonggoluwaa kesseedda” yaageedda.

¹⁴ Qooqatuunne gedi sileeddawantuu Yesuusakko Geeshsha Golliyaa yiina, I untuntuu patheedda.

¹⁵ Shin qeesatuwaa kaappatuunne higgiiya tamarissiyaawantuu Yesuusi oothiyaa oorathabaa be7eedda wodenne, guutha naanay Geeshsha Golliiyan barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Daawita na7ay galatetto” yaagiyaawaa be7eedda wode hanqqetteeddino.

¹⁶ Yaatiide Yesuusa, “Hawantuu giyaawaa sisay?” yaageeddino.

Yesuusi, “E sisay; Xoossaa Maxaafay, ‘Guutha naanayne dhammiyaa naanay neena galatana mala, untuntuu erissaadda’ yaagiyaawaa ubbakka nabbabibeykkitee?” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi untuntuu aggiide, he katamaappe Biitaaniyaa geetettiyaa katamaa biide, yaani aqeedda.

Ayfi dhayeedda Balasiyaa Mithatto

(*Mar 11:12-14,20-24*)

* **21:3** Goday: Haratuwaa godaa guussaa. **21:4-5** Zak 9:9 **21:9** Maz 118:25,26 **21:13** Isa 56:7; Erm 7:11 **21:16** Maz 8:2

¹⁸ Yesuusi wontta guuraanna katamaa beedda diraw koshatteedda.

¹⁹ Ogiyaa doonaan itti balasiyaa geetettiyaa mithatto be7iide, iikko beedda; bi gakkiiya wode he mithattin haythaa xalalaappe attin, ayfiya aynne demmibeenna; izo, "Laa7ethuwaa medhinawukka ayfoppa" yaagina, he balasatta man77iyay mela aggaaddu.

²⁰ A kaalliyawanttu hewaa be7iide maalalettiide, "Ha balasatta waanaade itti kuthaan mela aggaaddee?" yaageeddino.

²¹ Yesuusi zaariide, "Taani hinttentoo tumuwaa gay; hinttenttu ammanuu de7iyaawanttanne sidhennawantta gidooppe, ha balasatto taani otheeddawaa mala xalalaa oothikkita; shin haray atto hinttenttu ha deriyaa, 'Denddaade abbaan kundda' ginttokka hanana;

²² hinttenttu ammaniide Xoossaa woossiyaawaa ayaa gidinttokka akkana" yaageedda.

Yesuusa Maatay Yeeddasaa
(Mar 11:27-33; Luq 20:1-8)

²³ Yesuusi Geeshsha Golliyaa yiide tamarissishshin, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatu aakko yiide, "Neeni hawaa oothanaw new ay maatay de7ii? New ha maataa oone immeeddawee?" yaageeddino.

²⁴ Yesuusi zaariide untuntta, "Taanikka hinttentta ittibaa ochchana; hinttenttu taw hewaa odooppe, taani hawaa ay maataani oothaytantto, hinttenttoo odana;

²⁵ Yohaannisi xammaqiyaa maatay haqappe yeeddee? Xoossaappe yeeddeyee asaappe yeeddee?" yaageedda.

Untunttu barenttu gidduwaan palumaa doommiide, "Nuuni, 'Xoossaappe yeedda' yaagoope I nuuna, 'Yaatoope, Yohaannisi odeeddawaa ayaw ammanibeykkitee?' yaaganawaa.

²⁶ Shin nuuni, 'Asaappe yeedda' yaagoope, asay ubbay Yohaannisi nabiyaa gideeddawaa eriya diraw, asaw yayyeetto" yaageeddino.

²⁷ Untunttu Yesuusaw, "Nuuni erokko" yaagiide zaareeddino.

Yesuusi, "Taanikka hawaa ay maataani oothaytantto, hinttenttoo odikke" yaageedda.

Laa77u Naanaa Leemisuwaa

²⁸ "Shin hinttenttu ayaa qoppiitee? Laa77u naanay de7iya itti bitani de7ee; he bitani bayra na7aakko biide, 'Ta na7aw, hachche baade ta woyiniyaa turaa ootha' yaageedda.

²⁹ Na7ay zaariide, 'Biikke' geedda; shin guyyeppe bare wozanaan qoppi akkiide, woyiniyaa turaa oothanaw beedda.

³⁰ Aawuu yokko na7aakko biide, bayraw geeddawaadankka aw geedda; teefa na7ay zaariide, 'Lo77a ta godaw' yaageedda; shin bibeenna.

³¹ Ha laa77u naanaappe bare aawuu koyyeeddawaa otheeddawe haqawee?" yaageedda.

Untunttu, "Bayraa" yaageeddino.

Yesuusi untuntta hawaadan yaageedda; "Taani hinttenttoo tumuwaa gay; qaraxaa akkiyawanttunne woshummiyaawanttu hintteppe sinthatiide, Xoossaa kawutethaa gelana.

³² Ayissi gooppe, Xammaqiyaa Yohaannisi xillotethaa ogiyaa tamarissiidde, hinttekkoyiina, I giyaawaa ammanibeykkita. Shin qaraxaa akkiyawanttunne woshummiyaawanttu I giyaawaa ammaneeddino; hinttenttu haray atto hewaa be7iidikka, hinttenttu naraappe simmiide, I giyiyawaa ammanibeykkita" yaageedda.

Woyiniyaa Turaa Giddon Oothiyaa Goshshanchatuwaa Leemisuwaa
(Mar 12:1-12; Luq 20:9-19)

³³ Qassikka Yesuusi hawaadan yaageedda; "Hara leemisuwaakka sisite; woyiniyaa geetettiyaa turaa tokkeedda itti bitani de7ee; woyiniyaa turaa yuushshi aathiide direedda; qassi he woyiniyaa gumi77iyaa ollaakka bookkeedda; hewaa naagiyaa asaw adussa shuchchaa gimbeedda. Hewaappe guyyiyan, kothaa oothiyaa asaw immiide, hara gade beedda.

³⁴ Woyiniyaa ayfiyaa maxiya wodii gakkina, barena gakkiiyawaa akkiide yaana mala, bare qoomatuwaa bare kothawatuwaakko kiiteedda.

³⁵ Kothaawatuu A qoomatuwaa oyqqiide, ittuwa wodheeddino; qassi yokkuwaa shuchchan phalqqeeddino.

³⁶ Qassikka he bitani kasewanttuppe dariya hara qoomatuwaa kiiteedda; kothawatuu he qoomatuwaakka kasewanttuwaadaan otheeddino.

³⁷ “Shin wurssethaan I, ‘Ta na7aa untunttu bonchchanawantta’ yaagiide bare na7aa untunttukko kiiteedda.

³⁸ “Shin kothawatuu na7aa be7iide, barenttu gidduwaan, ‘Gadiyaa laattanawe hawaa; biide A wodhiide, gadiyaa nuuni laattana’ yaageeddino.

³⁹ Na7aa oyqqiide, woyiniyaa turaa gidloppe gaxaa kessiide wodheeddino.

⁴⁰ “Simmi woyiniyaa turaa goday yiyaa wode, he kothawatuwaa wootanee?” yaagiide oochcheedda.

⁴¹ Untunttu, “I he iita asatuwa wodhi wurssiide, woyiniyaa turay ayfiya wode barena gakkiiyawaa wodiyaan sheedhdhiyaa hara kothaawatuwaassi immana” yaageeddino.

⁴² Yesuusi untunttu hawadaan yaageedda;

“‘Gimbbiyyaawanttu kadhiide ixceedda shuchchay

godaa xaphuwaa minissiyaa, ubbaappe aadhdhiyaa shuchchaa gideedda.

Hawe Goday ootheeddawaa;

qassi nu xeelawukka maalalissiyaaawaa’

yaagiyaawaa Xoossaa maxaafaappe ubbakka nabbabibeykkitee?

⁴³ “Hewaa diraw, taani hinttentoo oday; Xoossaa kawutethay hintteppe akettiide, lo77o ayfiyaa immiya asaw imettanawa.

⁴⁴ He shuchchaa bolla kunddhiyaa ubbay me7erettana; qassi he shuchchay asaa bolla kunddooppe, he kunddeedda uraa liiqissana” yaageedda.

⁴⁵ Qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusi odeedda leemisuwaa siseedda wode, barenttuwaa haasaiyawaa ereeddino.

⁴⁶ Untunttu Yesuusa oyqqanaw koyyeeddino; shin Yesuusa daro asay nabiyyaa giide qoppi utteedda diraw, he asaw yayyeeddino.

22

Akaanne Geluwaa Oduwaa Leemisuwaa

(Luq 14:15-24)

¹ Yesuusi asaw laa7ethuwaa leemisuwan hawadaan yaagiide haasayeedda;

² “Saluwaa kawutethay bare na7aw machchiyaa immanaw ubbabaa makkeedda kaatiyaa mala.

³ He kaatii bullachchaw odi wotheedda asatuwa xeesanaw bare qoomatuwaa kiiteedda; shin asatu yaanaw koyyibeykkino.

⁴ “Qassi hara qoomatuwaa, ‘Xeesetteeddawantta, “Taani qumaa giigissaaddi; ta sang-gatuunne ta modhdho miyatuu shuketteeddino; ubbabaykka maketteedda. Bullachchaa haa yiite” yaagite’ yaagiide kiiteedda.

⁵ Shin xeesetteeddawanttu koyyennaan ixxiide, barenttu oosoo beeddino; ittuu bare goshshaw biina, yokkuu bare zali77ew beedda.

⁶ Atteeddawanttu qassi kaatiyaa qoomatuwaa oyqqi wadhdhiide wodheeddino.

⁷ “Kaatii daro hanqqetteedda; qassi bare wottaaddaratuwaa yeddiide, he shemppuwaa wodheeddawantta wodhissiide, untunttu katamaa guudiseedda.

⁸ Hewaappe guyyiyan, bare qoomatuwaa, ‘Bullachchay maketteedda; shin xeesetteeddawanttu bullachchaw bessiyaa asa gidikkino.

⁹ Hewaa diraw, wogga qadhdhaa biide, hinttentu demmeedda asaa ubbaa bullachchaw xeesite’ yaageedda.

¹⁰ He qoomatuu qadhdhaa biide, barenttu demmeedda asaa ubbaa lo77uwaa iita shiishshiide, bullachchaa daasiyaa kuntheeddino.

¹¹ “Shin kaatii qumaa maanaw utteedda asaa be7anaw geleedda wode, bullachchaa mayuwaaw mayyibeenna itti bitaniyaa hewaan be7iide,

¹² ‘Ta laggew, bullachchaa mayuwaa mayyennaan waanaade hawaa gelaaddii?’ yaagina bitani co77u geedda.

¹³ “Hewaappe guyyiyan, kaatii bare qoomatuwaa, ‘Ha bitaniyaa kushiyaanne gediya qachchiide, kare dhumaa kessi olite; I hewaan yeekkananne achchaa dhaqana’ yaageedda.

¹⁴ “Ayissi gooppe, xeesetteeddawanttu dara; shin dooretteeddawanttu guutha” yaageedda.

Giiraa Wooti Giirantto Oochcheedda Ooshaa

(Mar 12:13-17; Luq 20:20-26)

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, Parisaawatuu biide, A haasayaappe balaa demmiide, A oyqqana mala maqqetteeddino.

¹⁶ Qassi barentta kaalliyaaawantupenne Heroodisa baggatuwaappe amareeddawanta aakko kiitteeddino. Untuntu, “Tamaariissiyaawoo, neeni tumuwaa haasayiyaawaanne Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamarissiyaawaa nuuni ereetto; ayaw gooppe, neeni asaappe asaa shaakkakkanne dummayakka.

¹⁷ Ne qofay ayentto nuussi oda; nuuni Roome gadiya Kaatiyaa Qeesaarew giiraa gi-riiyaawe wogeeyee woga gidennee?” yaageeddino.

¹⁸ Shin Yesuusi untuntu iita qofaa eriide, “Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, ayaw taana paaciiitee?”

¹⁹ Giiraa giiriya miishshaa taana bessite” yaagedda. Hewaappe guyye untuntu biraa santimiyaa aw aheeddino.

²⁰ I, “Ha malayenne sunthay oowee?” yaagedda.

²¹ Hewaappe simmiide untunta oochchina, untuntu, “Roome gadiya Kaatiyaa Qeesaarewaa” yaageeddino.

Hewaappe guyyiyan, Yesuusi untunta, “Yaatooppe, Qeesaarewaa Qeesaaressi, Xoos-saawaa Xoossaassi immite” yaagedda.

²² Untuntu hewaa siseedda wode, maalalettiide A aggiide beeddino.

Hayqqeeddawantu Dendduwaabaa

(Mar 12:18-27; Luq 20:27-40)

²³ Hayqqeedda asay denddenna giyaa Saduqaawanatuwaappe itti itti asatuu he gallassi Yesuusakko yiide, hawadaan yaagiide, A oochcheeddino;

²⁴ “Tamaariissiyaawoo, Muse, ‘Itti asay na7aa yelennaan hayqqooppe, he hayqqeed-dawaa ishay A machchatto laattiide, bare ishaw na7aa yelanaw bessee’ yaagedda.

²⁵ Nuunnanna laappu ishatuu de7iino; bayray machchatto akkiide, na7aa yelennaan hayqqeedda; hewaappe guyyiyan A machchatto A ishay akkeedda.

²⁶ Qassi laa7ethiyaawekka hayqqeedda; heezethiyaawekka, laappuntha gakkanawukka hewaadan haneeddino.

²⁷ Ubbaappe guyyiyan, he mishiratta hayqqaaddu.

²⁸ Yaatina, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa gallassi he mishiratta laap-punatuwaappe haqawoo machche gidanee? Ayissi gooppe, laappunatu ubbaykka izo akkeeddino” yaageeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, hawaadan yaagedda; “Xoossaa Maxaafatuwaa woy A wolqqaa hinttentu erenna diraw baliita.

³⁰ Ayissi gooppe, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa gallassi, saluwan de7iya ki-tanchatuwaa mala gidanaappe attin, attuma asayenne akkenna; macca asayenne gelenna.

³¹⁻³² Shin hayqqeeddawantu dendduwaabaa gidoope, Xoossay, ‘Taani Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa’ yaagiide hinttew odeeddawaa ubbakka nabbabibeykkitee? Xoossay paxa de7iyaawantu Xoossaa gidiyawaappe attin, hayqqeed-dawantu Xoossaa gidenna” yaagedda.

³³ Daro asay hewaa sisiide, A timirttiyaan maalaletteeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaa Azazuwaa

(Mar 12:28-34; Luq 10:25-28)

³⁴ Shin Yesuusi Saduqaawanatuwaa co77u ootheeddawaa Parisaawatu siseedda wode, ittisaa shiiqeeddino.

³⁵ Untuntu gidoppe higgiiya tamarissiyaa ittuu, Yesuusa paaccanaw ittibaa oochcheedda.

³⁶ “Tamaariissiyaawoo, higgiiya gidduwaan ubbaappe aadhdhiyaa azazu haqawee?” yaagiide A oochcheedda.

³⁷ Yesuusi zaariide, hawaadan yaagedda; “ ‘Neni Godaa ne Xoossaa ne kumentha wozanaappe, ne kumentha shemppuwaappe, ne kumentha qofaappe siiqa’ yaagedda.

³⁸ Hewe ubbaappe dariya azazuwaanne qassi ubbaappe aadhdhiyaa azazuwa.

³⁹ Qassi laa7ethiyaa azazuukka A mala; hewe, ‘Neni ne shooruwaa ne huuphiyaadaan siiqa’ giyaawaa.

⁴⁰ Muse higgiiya ubbayenne nabatuwaa timirtii ha laa77u azazatuwaan qashettee” yaagedda.

Kiristoosabaa Oochcheedda Ooshaa

(Mar 12:35-37; Luq 20:41-44)

⁴¹⁻⁴² Parisaawatu ittisaa shiiqeeddasaan Yesuusi untunta, “Kiristoosabaa waagiide qoppiitee? I O na7ee?” yaagiide oochcheedda.

Untuntu, “Kiristoosi Daawita na7aa” yaageeddino.

⁴³ Yesuusi untunttu, “Yaatina, Daawite barena Geeshsha Ayyaanay haasayissina Kiristtoosa waagiide, ‘Godaa’ giide xeesii?”

⁴⁴ Qassikka Daawite,
‘Goday ta Godaa,

“Taani ne morkketuwaa neeni yedhdha eqqiyaawaa oothana gakkanaw, hawaan taappe ushechcha bagganna uttaade taananna ittippe daannata geedda’ yaageedda.

⁴⁵ Daawite Kiristtoosa, ‘Godaa’ giide xeesoophe, yaatina, Kiristtoosi waaniide Daawita na7aa gidii?” yaageedda.

⁴⁶ Yesuusaw itti qaalaa zaaranaw danddayeedda itti asaynne baawa; qassi he gallasaaepe doommna, hara ooshaa A oochchanaw xaleeddawe ooninne baawa.

23

Muse Higgiyaa Tamaarissiyaawantunne Parisaawatuwaa Iitatethaa
(*Mar 12:38-39; Luq 11:43-46; 20:45-46*)

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi shiiqeedda asawunne barena kaalliyawanttoo hawaadan yaagiide haasayeedda;

² “Higgiyaa tamarissiyaawantunne Parisaawatuu Muse higgiyaa tamarissiyaa maataanna de7iino.

³ Hewaa diraw, hinttenttu oothana mala, untunttu hinttentta azaziya ubbabaa oothitenne qassi naagite; shin untunttu oothiyaawaadan oothoppite; ayaw gooppe, untunttu barenttu oodiyaawaa oothikkino.

⁴ Tookkanaw deexiyaa tookuwaa untunttu qachchiide, asaa toossiino; shin barenttu huuphiyaan haray atto, he tookuwaa biradhdhiyan bochchanawukka koyyikkino.

⁵ “Shin untunttu barenttu oosuwa ubbaa asay be7anaadan oothiino; ayaw gooppe, barenttu som77iyaaninne barenttu kushiya qessiyaa qachchiya xiqisiyaanna de7iya kitaafaa aassiinonne barenttu mayuwaa macaraakka adussiino.

⁶ Asay barentta shoobbiide afosaan bonchcho utuwaa dosiino; qassi Ayihuda woosa golletuwaanikka daro lo77iyaa oydiyaa dosiino.

⁷ Asay gewaan barentta bonchchiide sarotana malanne ‘Tamarissiyaawoo’ giide barentta xeesanaadan koyyiino.

⁸ “Shin hinttentta tamarissiyaawe ittuwa xalalaa gideedda dirawunne hinttenttu ubbay ishatuwaa gideedda diraw, ittuu ittuwa, ‘Tamarissiyaawoo’ giide xeesoppite.

⁹ Ha sa7an oonanne ‘Aawuwaa’ giide xeesoppite; ayaw gooppe, hinttenttoo saluwan de7iya itti Aawuu de7ee.

¹⁰ Ittu ittuwaa, ‘Tamarissiyaawoo’ giidekka xeesoppite; ayaw gooppe, hinttenttoo itti Goday, Kiristtoosa xalalay de7ee.

¹¹ Hinttenttu gidдон ubbaappe dariyaawe hinttenttoo qooma gidanaw bessee.

¹² Barena darissiyaawe ooninne tooshettana; qassi barena toochchiyaawe ooninne dhoqqu gaana.

Higgiyaa Tamarissiyaawantunne Parisaawatuu Boretteeddino
(*Mar 12:40; Luq 11:39-42,44,52; 20:47*)

¹³ “Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawatoo, asaw saluwaa kawutethaa hinttenttu gorddiya diraw, hinttenttoo aayyero; ayaw gooppe, hinttenttu huuphewunne gelikkita; qassi gelanaw koyyiyaawanttakka gelissikkita.

¹⁴ “Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawatoo am77etuwa golliya hinttenttu bonqqiide, hinttenttoo lo77a malatanaw Xoossaa woosaa adussiita; hewaa diraw, hinttenttoo aayyero; ubbaappe aadhdhiyaa pirddaa hinttenttu akkana.

¹⁵ “Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawatoo hinttenttu itti uraa ammanthanaw abbaaninne sa7an yuuyiyaa dirawunne qassi hinttenttu A ammanthiya wode, he uraa hinttenttuwaappe laa77u kushiya iiteedda Gaannamew na7a oothiyaa diraw, hinttenttoo aayyero.

¹⁶ “ ‘Ooninne Geeshsha Golliyan caaqqooppe, aynne baawa; shin Geeshsha Golliyan de7iya worqqaan caaqqooppe, he caaquu A gakkee’ giya hinttenttoo qooqi uttiide asaa kaalethiyaawanttoo, hinttenttoo aayyero.

¹⁷ Ha eeyatuu, ha qooqatuu, worqqay aadhdhiyee? Worqqaa geeshsha oothiyaa Geeshsha Golli aadhdhi?

¹⁸ Qassi hinttenttu, 'Ooninne yarshshuwaa yarshshiyaaban caaqqooppe, aynneekka baawa; shin ooninne A bolla de7iya yarshshuwaan caaqqooppe, he caaquu A gakkee' yaagiide tamaarissiita.

¹⁹ Ha eeyatuu, ha qooqatuu, yarshshuu aadhdhiyee? Woy yarshshuwaa geeshsha oothiyya A yarshshiyaabay aadhdhi?

²⁰ Hewaa diraw, yarshshuwaa yarshshiyaaban caaqqiya uray he yarshshiyaawaanikka caaqqee; qassi A bolla de7iya ubbabankka caaqqee.

²¹ Geeshsha Golliyan caaqqiya uray, he Geeshsha Golliyaninne A gidдон de7iya Xoossaan caaqqee.

²² Saluwan caaqqiya uray, Xoossaa kawutethaa oydiyaaninne he oydiyaan uttiyaawan caaqqee.

²³ "Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamaarissiyaawanttoonне Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, karethaa anuugaappe, shillaariyaappenne okashiyaappe asirataa hinttenttu immiita; shin higgiiyan de7iya darii kosshiyaawantta aggiita; hewanttu pirddaa, maarotethaanne xillotethaa. Harantakka aggennaan, hinttenttu oothanaw bessiyaa yewatuu hawantta.

²⁴ Hinttenttoo qooqi uttiide, asaa kaaletthiyaawanttoo, hinttenttu ushshaappe udunxxiyaa gacciide, gaaluwaa mittiita.

²⁵ "Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamaarissiyaawanttoonне Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, hinttenttu shaataanne keriyaa bolla baggaa geeshshiita; shin A gidduwan bonqqiyaaninne uuzetethaan kuntheedita.

²⁶ Ha qooqa Parisaawew, shaataanne keriyaa garssaa kasetaade geeshsha digga; hewaappe guyyiyan, bolla baggaykka geeshsha gidanawa.

²⁷ "Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamaarissiyaawanttoonне Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, kare bagganna booshinchchaan okettiide, lo77i uttiide, qassi garssa bagganna hayqqeedda asaa meqethayenne wooqqeeddabay ubbabay kumeedda duufotuwa malatiita.

²⁸ Hewaadankka, qassi bolla bagganna asaa ubbaw xilluwaa malatiita; shin hinttenttoo garssa bagganna lo77a malatiyaa iitatethayenne makkalay kumi utteedda.

²⁹ "Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamaarissiyaawanttoonне Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, nabatuwaa duufuwaa bolla golliyaa keexxiita; qassi xillatuwaa duufuwaakka loythiita.

³⁰ Qassi hinttenttu, 'Nuuni beni nu aawotuwa wode de7eeddawatnta gidintto, untuntunna ittippe nabatuwaa wodhokko shin' yaagiita.

³¹ Hewaa gidoope, nabatuwaa wodheeddawanttu naanaa hinttenttu gideeddawaa hinttenttu huuphiyaan markkattiita.

³² Simmi hinttenttu aawotuu doommeeddawaa polikkitee!

³³ "Ha shooshshatoo, shooshshaa naanaw, Gaannamiyaa pirddaappe waaniide attanitee?

³⁴ Hewaa diraw, beyte, taani nabatuwaa aadho eranchchatuwaanne higgiiya tamaarissiyaawantta hinttekkoo kiittana. Untuntuppe ittuwa ittuwa hinttenttu wodhananne masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanita; qassi ittuwa ittuwa hinttenttu woosa golletun lissuwan shocanitanne katamaappe katamaa yederssanita.

³⁵ Hewaa diraw, xilluwaa Aabeela wodhoodeppe doommiide, Geeshsha Golliyaappenne yarshshiyaasaappe gidduwan hinttenttu wodheedda Baraakiyya na7aa Zakkaraasa wodiyya gakkanaw, hayqqeedda xillatuwa ubbatuwaa suuthaa diraw, hinttenttu muret-tanita.

³⁶ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha ubbabay ha wodiyya asaa bolla gakkanawaa.

*Yeerusalaamessi Odetteedda Mino Oduwaa
(Luq 13:34-35)*

³⁷ "Yeerusalaame katamaa asaw, Yeerusalaame katamaa asaw, nabatuwaa hinttenttu wodhiita; Xoossay hinttenttukko kiiteeddawatntakka shuchchan caddiita; kuttatta bare maratuwaa bare qefiyan haphphiyaawaadan, taani hinttenttu asaa ittisaa shiishshanaw aappu kaalla kooyyaaddita! Shin taana diggeedita.

³⁸ Be7ite, hinttenttu gollii ubbakka ona gidanawa.

³⁹ Ayissi gooppe, taani hinttenttoo oday; hinttenttu, 'Godaa sunthaan yiyaawe anjjetted-dawaa gaana gakkanaw, laa7enthuwaa taana be7ikkita' gay' yaageedda.

24

Yesuusi Geeshsha Golli Kolettanawaa Kasetiide Odeedda

(Mar 13:1-2; Luq 21:5-6)

¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe kesiide biya wode, Geeshsha Golliyaa dirssaa gidдон de7iya golliya bessanaw A kaalliyawanttu aakko yeeddino.

² Yesuusi zaariide untuntunta, “Hewaa ubbaa be7iite? Taani hinttentoo tumuwaa oday; ha golletuwan de7iya itti shuchchaynne attennaan ubbay kolettana” yaageedda.

Wodiya Wurssethaabaa

(Mar 13:3-13; Luq 21:7-19)

³ Yesuusi Debre Zayte geetettiyaa deriyaa bollan uttide7ishshin, A kaalliyawanttu barenttu xalalaa aakko yiide A, “Hewe awude hananentto, nuussi odaarikkii; qassi ne yuussawunne wodiya wursethaw mallay ayaa gidanee?” yaageeddino.

⁴ Yesuusi zaariide, untuntunta hawaadan yaageedda; “Hinttentta ooninne balethenna mala naagettite.

⁵ Ayissi gooppe, daro asay ta sunthaan, ‘Taani Kiristoosa’ yaagiidde yaana; yaatiide daro asaa balethana.

⁶ Matan de7iya olaa waasuwanne haakuwan de7iya olaa oduwaa sisanaw hinttenttu de7iita; hewaa malabay hananaw bessiyaa diraw, naagettite; hirggoppite; shin wursethay bira.

⁷ Ayissi gooppe, itti gadiya asay hara gadiya asaanna olettana; qassi itti kawutethay hara kawutethaanna olettana; koshaynne biittaa qaathay ubbasan de7anawaa.

⁸ Hewe ubbaykka koyro oythaa mala.

⁹ “Asay he wode hinttentta wayyissananne wodhanawaa; ta sunthaa diraw, gade ubbay hinttentta ixnanawaa.

¹⁰ He wode cora asay ammanuwaa agganawantta; barenttu gidдон ittuu ittuwa aathiide immananne ittuu ittuwa ixnanawaa.

¹¹ Qassi worddo nabatuu coratuu denddiide, daro asaa cimmanawantta.

¹² Makkalay dariya diraw, cora asaa siiquu irrxanawa.

¹³ Shin wurssethay gakkanaw gencciyaa uray attanawaa.

¹⁴ Asaw ubbaw markka gidana mala, kawutethaa wonggalaa mishiraachchuu sa7aa ubbaan odettanawaa; hewaappe guyyiyan, wursethay gakkanawaa.

Bashshaa tunatethaa

(Mar 13:14-23; Luq 21:20-24)

¹⁵ “Hewaa diraw, nabiyaa Daaneel odeedda bashshaa tunatethay geeshsha saan eqqeed-dawaa hinttenttu be7ana; hewe waagiyaaawentto, nabbabiyaawe akeeko.

¹⁶ “Yihudaa gadiyan he wode de7iyaawanttu deriyaakko kesino.

¹⁷ Golliyaa huuphiyan de7iya uraykka bare soyin de7iyaawaa akkanaw wodhdhoppo.

¹⁸ Gaden de7iyaawe bare mayuwaa akkanaw guyye simmoppo.

¹⁹ He wode shahaara maccawantussinne dhanthiyaa maccawantussi aayyero.

²⁰ Balguwan woy Sambbataan hinttenttu betenna mala, Xoossaa woosite;

²¹ ayaw gooppe, alamii medhettoopeppe hachche gakkanaw de7ibeennabaynne qassi hawaappe sinhawukka ubba de7enna iita waayyii he wode de7anawaa.

²² Xoossay he gallassatuwaa payduwaa guuthiyaawe baawentto, asaa gideedda ooninne antenna; shin I bare dooreedda asatuwa diraw, he gallassatuwaa payduwaa guuthanawaa.

²³ “He wode ooninne hinttentta, ‘Be7ite. Kiristoosi hawaan de7ee’ woy, ‘Hewaan de7ee’ yaagooppe awaa ammanoppite.

²⁴ Ayissi gooppe, worddo Kiristoosatuunne worddo nabatuu denddana; yaatiide barenttoo danddayettooppe, haray atto Xoossay dooreeddawanttakka balethanaw wolqqaama malaataanne maalalissiyaabaa bessanawaa.

²⁵ Be7ite, taani hintew hewaa kasetaade odaaddi.

²⁶ “Hewaa diraw, asay hinttentta, ‘Be7ite, Kiristoosi bazuwan de7ee’ gooppe, yaa booppite; woy hinttentta, ‘Be7ite, qol77on de7ee’ ginttokka, untuntubaa ammanoppite.

²⁷ Ayissi gooppe, walqqanthay awayfi doliyaa baggappe walqqammiide, awayfi wulliyaa bagga gakkanaw pholqqugiyawaadan, ta yuussay, Asaa Na7aa yuussay, hewaadan hananawaa.

²⁸ “Bakutay de7iyaasaa shorttii shiiqana.

Asaa Na7ay, Kiristoosi Laa7ethuwaa Yaana

(Mar 13:24-27; Luq 21:25-28)

²⁹ “He wode waayyiyaappe guyyiyan, man77iyan away dhumaana;

agenay poo7iyaawaa agganawaa; xoolintatuu saluwaappe kunddanawantta;

qassi saluwan de7iya wolqqatuukka qaaxettanawantta.

³⁰ He wode ta mallay, Asa Na7aa mallay, saluwan beettanawaa; sa7an he wode de7iya asaa zarii ubbay yeekkanawantta. Qassi taani, Asaa Na7ay, wolqqaannanne wolqqaama bonchchuwaanna saluwaappe shaariyaa gidonna yiishshin, untunttu be7ana.

³¹ I bare kiitanchchatuwa wolqqaama malakataanna kiittana; kiitanchchatuu alamew ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaw, qassi sa7aan oyddu baggappe aw dooretteedda asaa shiishshanawaa.

Goday Yaana Gallassaa Malaataa

(Mar 13:28-31; Luq 21:29-33)

³² “Leemisuwaa balasatto geetettiyaa mithattippe akeekite; balasatta aaciya wodenne izi haythay qolettiiyaa wode, bonii mateeddawaa hinttenttu eranita.

³³ Hewaadankka, hinttenttu he ubbabaa be7iyaa wode, I matiide penggiyaa shiiqeed-dawaa erite.

³⁴ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha ubbabay hanana gakkanaw, ha wodiyaay asay hayqqidiggenna.

³⁵ Saluunne sa7ay aadhdhana; shin ta qaalay ubbakka aadhdhenna.

Goday Yaana Gallassaa Ooninne Erenna

(Mar 13:32-37; Luq 17:26-30,34-36)

³⁶ “Shin he gallassaanne he saatiyaa Aawuwaa xalalaappe attin, haray atto saluwan de7iya kiitanchchatuwa gidina, woy taana Na7aa gidinakka ooninne eriyaawe baawa.

³⁷ Ta yuussay, Asaa Na7aa yuussay, Nohe wode hanowaa mala gidanawa.

³⁸ Ayissi gooppe, bashshaa haathaa yuussaappe kase wode, Nohe markkabiyaan geleedda gallassay gakkanaw, asay meenne usheenne; qassi attuma asay akkeenne macca asay asinaa gelee.

³⁹ Bashshaa haathay yiide, untuntta ubbaa afana gakkanaw, untunttu akeeki beykkino; taani, Asa Na7ay, yiyaa wodii, hewaa mala gidanawa.

⁴⁰ “He wode laa77u asatuu gaden oothiyaawantuppe ittuwa afana; ittuu attanawaa.

⁴¹ Laa77u maccawanttu woxaan gaacciyaawantuppe ittinno afana; ittinna attana.

⁴² “Simmi hintte Goday ay gallassi yaanawentto hinttenttu erenna diraw, naagi uttite.

⁴³ Shin kayisuu gammaappe woysa wodiyaan yaanentto golliya goday ereeddentto, bare gollii bookettenna mala, beegottiide naagi uttanawaa erite.

⁴⁴ Hewaa diraw, hinttenttukka giigi uttite; yaw gooppe, taani, Asaa Na7ay, hinttenttu qoppenna saatiyaan yaana.

Itannee Lo77o Qoomaa Leemisuwaa

(Luq 12:41-48)

⁴⁵ “Yaatina, bare soy asaw qumaa koshshiyaa wodiyaan immana mala, A goday suntheedda ammanetteedda wozanaama qoomay oonee?

⁴⁶ I hewaadan oothishshin, A goday yiide demmiyaa qoomay anjjetteddaawaa.

⁴⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; goday he qoomaa barewaa ubbaa bolla sunthana.

⁴⁸ Shin qoomay iita gidooppe, ‘Ta goday gami77iide yaanawaa’ yaagiide bare wozanaan goppiide,

⁴⁹ bare laggethaa qoomatuwaa wadhaa doommoope, mathottiyaawanttunna moop-penne ushooppe,

⁵⁰ he qoomaa goday I qoppibeenna gallassaanine I eribeenna saatiyaan yaana.

⁵¹ Hewaappe guyyiyan A qanxxereethiide, * lo77a malatiyaa iita asatuu de7iyaasaan wothana; hewaan I yeekkananne achchaa dhaqana.

25

Tammu Wodoratuwaa Leemisuwaa

¹ “He wode saluwaa kawutethay barenttu kuraaziyaay oyqqiide, machchatto akkiyawaa mokkanaw kare keseedda tammu wodoratuwaa malatana.

² Untunttuppe ichcheshatuu boozatuwaa; qassi ichcheshatuu cincca.

³ Boozatuu barenttu kuraaziyaay oyqqeeddino; shin lambbaa oyqqibeykkino.

⁴ Shin cinctatuu barenttu kuraaziyaanne xaarumusiyan lambbaa oyqqeeddino.

⁵ Machchatto akkiyawe yeennaan gami77ina, he wodoratuu barentta gemi77ishissina gisii aggeeddino.

⁶ “Bilahe gideedda wode, ‘Be7ite, machchatto akkiyawe gakkeedda; A mokkanaw kare kesite’ yaagiya wolqqaama cabbuu dendeedda.

⁷ “He wode he wodoratuu ubbatuu beegottiide, barenttu kuraaziya giigiseeddino.

⁸ Boozatuu cinctatuwaa, ‘Nu kuraazi to7ana haniyaa diraw, hinttentu lambbaappe nuussi immeerikkitee’ yaageeddino.

⁹ “Shin cinctatuu zaariide untuntta, ‘Aggite, nuussinne hinttentussi gidenna; hewaa dira hinttew zali77iyaawanttukko biide shammi akkite’ yaageeddino.

¹⁰ Hewaappe guyye booza wodoratuu lambbaa shammanaw bidiggina, machchatto akkiyawe puttu giina, giigi utteedda ichcheshu wodoratuu aananna ittippe bullachchaa golliyaa geleeddino; ipithaykka gorddetti aggeedda.

¹¹ “Guyyeppe qassi yokko wodoratuu yiide, ‘Godaw, godaw, nuussi dooyyaarikki’ yaageeddino.

¹² “Shin machchatto akkiyawe zaariide, ‘Taani hinttentoo tumuwaa oday; taani hinttentta erikke’ yaageedda.

¹³ “Simmi taani, Asaa Na7ay, yaana gallassaa woy saatiyaa hinttentu erenna diraw, naagi uttite.

Heezu Qoomatuwaa Leemisuwaa

(Luq 19:11-27)

¹⁴ “Ayissi gooppe, saluwaa kawutethay bare qoomatuwaa xeesiide, barew de7iyaawaa untunttoo sheedhdhiide, ogiyaa baana haniyaa bitaniyaa bessee.

¹⁵ Untunttu huuphiyan huuphiyan untunttu wolqqa keenaa ittoo ichcheshu sha77a biraa, ittoo laa77u sha77a biraa, qassi ittoo itti sha77a biraa immiide, bare ogiyaa beedda.

¹⁶ Ichcheshu sha77a biraa akkeedda qoomay ellekka biide zali77iide, hara ichcheshu sha77a biraa wodhisseedda.

¹⁷ Hewaadankka, qassi laa77u sha77a biraa akkeedda qoomay hara laa77u sha77a biraa wodhisseedda.

¹⁸ Shin itti sha77a biraa akkeeddawe biide, ollaa bookkiide, bare godaa miishshaa moogi aggeedda.

¹⁹ “Daro wodiyaappe guyyiyan, he qomatuwaa goday yiide, bare miishshaa untuntunna heetetteedda.

²⁰ Ichcheshu sha77a biraa akkeedda qoomay yiide, hara ichcheshu sha77a biraa sheedhdhiide, ‘Ta godaw, neeni taw ichcheshu sha77a biraa immaadda; be7a, hara ichcheshu sha77a biraa wodhissaaddi’ yaageedda.

²¹ A goday A, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77anne ammanettiya qoomaa; neeni guuthaban ammanettaadda. Taani neena darobaw kaappo oothana; haa gelaade ne godaanna nashetta’ yaageedda.

²² “Qassi laa77u sha77a biraa akkeeddawekka yiide, ‘Ta godaw, neeni taw laa77u sha77a biraa immaadda; be7a, taani hara laa77u sha77a biraa wodhissaaddi’ yaageedda.

²³ A goday A, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77anne ammanettiya qoomaa; neeni guuthaban ammanettaadda. Taani neena darobaw kaappo oothana; haa gelaade ne godaanna nashetta’ yaageedda.

²⁴ “Itti sha77a biraa akkeeddawe qassi yiide, ‘Ta godaw, neeni zerabeennasaappe qoyciyaa asa gidiyaawaanne kathaa laalabeennasaappe maxiyaa meqethi baynna asa gidiyaawaa taani eray.

²⁵ Taani yayyaaddi; yaataade baade ne biraa biittaan moogaaddi; be7a, ne biray haweku’ yaageedda.

²⁶ “A goday zaariide, A hawadaan yaageedda; ‘Ha iita azalla ashikkarew, taani zerabeennasaappe qoyciyaa asa gidiyaawaanne kathaa laalabeennasaappe maxiyaa asa gidiyaawaa eraaddii?’

²⁷ Yaatina, neeni ta miishshaa wodhissiyaawanttu matan wotheeddawaa gidintto, taani simmiyaa wode ta miishshaa wodhiyaanna akkanawaashshin atteedda.

²⁸ Hewaa diraw, he miishshaa aappe wothi akkiide, tammu sha77a biray de7iyaawoo immite.

²⁹ Ayissi gooppe, de7iya ubbaw haray gujettana; I barew gidiyaawaappe darissiide akkana; shin baynawoo haray atto, he aw de7iya guuthaykka aappe akettanawaa.

³⁰ Go77enna qoomaa kare dhumaa kessi olite; hewaan I yeekkananne bare achchaa dhaqana’ yaageedda.

Wodiya Wursethaan Hanana Pirdaa

³¹ “Taani, Asaa Na7ay, kiitanchchatuwa ubbatuwanna bonchchuwan yiyaa wode, ta bonchcho kawutethaa oydiyaan uttana.

³² Sa7aan de7iya asay ubbay ta sintha shiiqanawantta; heemmiyaawe dorssatuwaa deeshshatuwaappe shaakkiyawaadan, taani he asaa laa77u kessaade shaakkana.

³³ Qassi dorssatuwaa taappe ushechcha bagganna essaade, deeshshatuwaa taappe haddirssa bagganna essana.

³⁴ “Hewaappe guyyiyan, taani kaatii taappe ushechcha bagganna de7iyaawantta hawaadan yaagana; ‘Ta Aabbu anjeeeddawantto, haa yiide sa7ay medhettoodeppe hachche gakkanaw, hinttenttoo giigeedda kawutethaa laattite.

³⁵ Ayissi gooppe, taani koshattina mizeeddita; saamettina ushsheeddita; imatha gidaade biinakka mokkeeddita.

³⁶ Taani kallottina mayizzeeddita; harggina be7eeddita; qashettina taakko gakkiiide oocheeddita’ yaagana.

³⁷ “Hewaappe guyyiyan, xillatuu zaariide, A hawaadan yaagana; ‘Godaw, neeni koshattina, awude be7iide mizeeddoo? Woy neeni saamettina, awude be7iide ushsheeddoo?

³⁸ Neeni imatha gidaade yiina awude be7iide mokkeeddoo? Woy neeni kallottina awude mayizzeeddoo?

³⁹ Qassi neeni harggina, woy qashettina neekko biide awude neena be7eeddoo?’ yaaganawantta.

⁴⁰ Taani kaatii zaaraade, ‘Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttu ha ta ishatuwaa ubbaappe haray atto, laafiyaa ittoo otheeddawaa gidintokka, hewaa taw otheeddita’ yaagana.

⁴¹ “He wode, taappe haddirssa bagganna de7iyaawantta taani yaagana; ‘Ha sheqetteeddawanttoo, ta matappe kichchite; biide xalahiyaa kaappoonne A kiitanchchatuwaassi giigeedda medhinaa tamaan gelite.

⁴² Ayissi gooppe, taani koshattina, taana mizibeykkita; saamettina ushsibeykkita.

⁴³ Taani imatha gidaade biina, taana mokkibeykkita; kallottina mayizibeykkita; qassi harggina, qashettinakka taana be7ibeykkita’ yaagana.

⁴⁴ “He wode untunttu qassi hawaadan yaagiide zaaranawantta; ‘Godaw, neeni koshattina woy saamettina, woy imatha gidaade biina woy kallottina, woy harggina woy qashettina, awude be7iide, neena maaddennaan ixceeddoo?’ yaaganawantta.

⁴⁵ “He wode taani kaatii zaaraade untunttu, ‘Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttu ha ubbaappe laafiyaa ittuwa maaddennaan ixceeddawee, taana maaddennaan ixceeddawaa’ yaagana.

⁴⁶ Hewanttu medhinaa muraw baana; shin xillatuu medhinaa de7oo baana” yaageedda.

26

Yesuusa Bolla Maqqetteeddino

(Mar 14:1-2; Luq 22:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Yesuusi ha timirttiyaa ubbaa wurisseedda wode, barena kaalliyawantta,

² “Laa77u gallassaappe guyyiyan, Paasigaa Baalaa bonchchiya gallassa gidiaawaa eriita. He gallassi Taana, Asa Na7aa, asay masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanaw aathiide immana” yaageedda.

³ He wode qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimattuu Qayaafaa geetettiyaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa wogga golliyan shiiqiide,

⁴ asay erennaan Yesuusa oyqqiide, wodhanaw maqqetteeddino.

⁵ Shin untunttu, “Asay walassaa kessenna mala, Paasigaa bonchchiya gallassi hewaa oothokko” yaageeddino.

Itti Macca Mishiratta Yesuusa Shittuwaa Caffaaddu

(Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8)

⁶ Yesuusi Biitaaniyaa katamaan oolluwaa harggiyaa Simoona soyin de7ishshin,

⁷ itti mishiratta albbasxxiroosa geetettiyaa shuchchaappe oosetteedda bilqqaasiyaa kumeedda darii al77o shittuwaa akkaade yeeddawunna qumaa I miina, he shittuwaa Yesuusa huuphiyan caffafaaddu.

⁸ Shin Yesuusa kaalliyawanttu hewaa be7iide, “Ha shittuwaa coo bayizzussay ayaassee?

⁹ Ayissi gooppe, ha shittuwaa al77o gatiyaan zali77iide, miishshaa hiyyeesaw immanaw danddayettee” yaageeddino.

¹⁰ Yesuusi untunttu giyaawaa eriide, untunttu hawaadan yaageedda; “Ha mishiratto ayaw waayyissiitee? Iza taw lo77obaa oothaaddu.

¹¹ Hiyyeesatuu ubba wode hinttenanna de7iino; shin taani hinttenanna ubba wode de7ikke;

¹² Iza ha shittuwaa ta bolla tigiyaawe taana mooganaw giigissanaassa.

¹³ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; sa7aa ubbaan ha wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaasan haqaninne, asay izo wozanaa aathana mala, iza ootheeddawe odettanawaa” yaageedda.

Yihuday Yesuusa Aathiide Immanaw Yewuwaan Giigeedda

(Mar 14:10-11; Luq 22:3-6)

¹⁴ He wode tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu Yihudaa Asqorootu yaagettiyaawe qeesatuwaa kaappatuwakko

¹⁵ biide, “Taani hinttenttussi Yesuusa oythoophe, taw ayaa immanitee?” yaagina untunttu aw hattamu biraa goppiide immeeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, Yihuday Yesuusa aathi immanaw injjetiyaa wodiyaa wochchee.

Yesuusi Ayihudatu Paasigaa Kawuwaa Barena Kaalliyaawanttunna Meedda

(Mar 14:12-21; Luq 22:7-14,21-23; Yoh 13:21-30)

¹⁷ Baalaa daabbuwaa miyaa gallassaa bonchchiya koyro gallassi, Yesuusa kaalliyaawanttu aakko yiide, “Paasigaa bonchchiya gallassi neeni maana qumaa haqan giigis-sanee?” yaageeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye Yesuusi untunttu, “Katamaa biide, itti bitaniyaa, ‘Tamaariissiyaawe neena, ‘Taw wodii gakeedda; taani taana kaalliyaawanttunna Paasigaa bonchchiya gallassaa ne soyin aathana” geedda’ giite” yaageedda.

¹⁹ A kaalliyaawanttu Yesuusi barentta azazowaadan oothiide, Paasigaa bonchchiya gallassi maana qumaa giigiseeddino.

²⁰ Sa7ay omarsseedda wode, Yesuusi tammanne laa77u A kaalliyaawanttunna qumaa maanaw utteedda.

²¹ Unttuntu miishshin, Yesuusi untunttu, “Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hintteppe itti uray taana aathiide immanawaa” yaageedda.

²² Unttuntu darii dagammiide, huuphiyan huuphiyan, “Godaw, tumu taaneeshsha?” guussaa doommeeddino.

²³ Yesuusi zaariide, “Bare kushiya taananna ittippe wociityaappe yeddiide tushiyaawe taana aathi immana.

²⁴ Taani, Asaa Na7ay, Xoossaa Maxaafay hayqqana geeddawaadan hayqqana; shin Taana, Asaa Na7aa, aathi immiya uraw aayyero; he uray yelettennaan atteeddentto aw lo77ashshin” yaageedda.

²⁵ A aathi immiyaa Yihuday zaariide, “Tamaariissiyaawoo, neeni giyaawe tanee?” yaageedda.

Yesuusi zaariide A, “Neeni ne huuphiyaan gaadda” yaageedda.

Godaa Kawuwaa Akkiyaa Wogaa

(Mar 14:22-26; Luq 22:15-20; 1Qo 11:23-25)

²⁶ Unttuntu miishshin, Yesuusi daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthereethiide, barena kaalliyaawanttussi immiidde, “Heyte; miite; hawe ta ashuwaa” yaageedda.

²⁷ Xuu7aa akkiide, Xoossaa galateedda. Unttunttoo immiidde, “Ubbay hawaappe ushite;

²⁸ ayaw gooppe, hawe daro asaa nagaray atto geetettana diraw gukkiyaa ta suuthaa; ta suuthay ooratha caaquwaa.

²⁹ Shin taani hinttenttoo oday; taani ta Aabbu kawutethaan ooratha woyiniyaa eessaa hinttenttunna ushana gallassay gakkanaw, laa7ethuwaa ha woyiniyaa eessaa ubbakka ushikke” yaageedda.

³⁰ Mazimuriyaa yexxowaappe guyyiyan, Debre Zayte geetettiyaa deriyaa beeddino.

Yesuusi Phexiroosi Kaddanawaa Kasetiide Odeedda

(Mar 14:27-31; Luq 22:31-34; Yoh 13:36-38)

³¹ Yesuusi he wode untunttu, “Hachche gamma hinttenttu ubbay taana aggiide kichchana; ayaw gooppe, Xoossaa Maxaafay, ‘Xoossay dorssaa heemmiyaawaa wodhanawaa;

hewaappe guyyiyan dorssaa wudii laalettanawaa’

yaagee.

³² Shin taani hayquwaappe denddowaappe guyyiyan, hintteppe kasetaade Galiilaa baana” yaageedda.

³³ Phexiroosi zaariide, “Unttuntu ubbatuu neena aggiide kichchanawantta; taani neena ubbakka yeggaade kichchikke” yaageedda.

³⁴ Yesuusi Phexiroosa, “Taani new tumuwaa oday; hachche gamma kuttuu waasanaappe kase, neeni taana heezzu kaalla kaadanaassa” yaageedda.

³⁵ Phexiroosi zaariide, “Taani haray atto, neenanna ittippe hayqqinttokka, neena ubbakka kaddikke” yaageedda. Qassi Yesuusa kaalliyawanttu ubbatuukka hewaadan geeddino.

Yesuusi Geetesemaaniyaan Woosseedda

(Mar 14:32-42; Luq 22:39-46)

³⁶ Yesuusi he wode barena kaalliyawanttunna Geetesemaaniyaa geetettiyaasaa biide untuntta, “Taani hini baade Xoossaa woossishshin, hinttenttu hawaan uttiishshite” yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyye Phexiroosanne Zabiddiyooosa naanaa laa77uwaa barenanna afiide, daro kayyuwaanne uгаа doommeedda.

³⁸ Qassi untuntta, “Taani hayqqana gakkanaassikka kayyottay; hawaan beegottiide, taananna naagite” yaageedda.

³⁹ Laafaa sinthakko shiiqiide, sa7aan guufanniide, “Ta Aabboo, danddayettiyaawaa gidoope, ha xuu7aa taappe digga; shin neeni koyyiyaawadan hanoppe attin, taani koyyiyaawadan hanoppo” yaagiide Xoossaa woosseedda.

⁴⁰ Yesuusi barena kaalliyawanttukko simmiide yeedda; gemi77ishowantta demmiide Phexiroosa, “Hinttenttu itti saatenttonneekka gemi77ishennaan taananna naaganaw danddaybeykkitee?”

⁴¹ Daaciyaan hinttenttu gelenna mala, minnitenne Xoossaa woosite; ayyaanay giigi utteedda; shin asatethaa eeshshay daaburanchchaa” yaageedda.

⁴² Yesuusi qassi laa7enthuwaa biide, “Ta Aabboo, taani ha woliqqaama metuwaa akkennaan de7ishshin xuu7aa denthanaaw danddayettenawaa gidoope, neeni giyaawe hano” yaagiide Xoossaa woosseedda.

⁴³ Qassikka simmi yiide, A kaalliyawanttu ayfiyaa gemi77ishuu goozzi wotheedda diraw, gemi77ishowantta demmeedda.

⁴⁴ Qassikka untuntta yeggi biide, hezenthuwaa kase qaalaa zaariide, Xoossaa woosseedda.

⁴⁵ Hewaappe guyyiyan, barena kaalliyawanttoo yiide, “Ha77i gakkanawukka gemi77ishiiteenne shemppiitee? Be7ite, Taana, Asaa Na7aa, nagaranchcha asatuwassi aathiide immiya wodii gakteedda.

⁴⁶ Denddina boytte; be7ite, taana aathi immiyaawe haweku gakteedda” yaageedda.

Yesuusi Bare Morkketuwan Oyqetteedda

(Mar 14:43-50; Luq 22:47-53; Yoh 18:3-12)

⁴⁷ Yesuusi hewaa biro haasayishshin, tammanne laa77u A kaalliyawanttuppe ittuu, Yihuday, gakkii wodhdheedda; qassi qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatu kiittina, mashshaanne xam77aa oyqqeedda cora asay aananna ittippe yeedda.

⁴⁸ Yesuusa aathi immiyaawe he cora asaa, “Taani yeriyaawe A; A oyqqite” yaagiide mallaa odi wotheedda.

⁴⁹ Ellekka Yesuusakko shiiqiide, “Tamarissiyaawoo, saro de7ay” yaagiide A yeri akkeedda.

⁵⁰ Yesuusi Yihudaa, “Ta laggew, neeni oothanabaa ootha agga” yaageedda.

Hewaappe guyyiyan, he cora asay shiiqiide, Yesuusa loythi oyqqeedda.

⁵¹ Yesuusanna de7iyaawanttuppe ittuu bare mashshaa kessiide qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa haythaa qanxxi oleedda.

⁵² Yesuusi he wode A hawaadan yaageedda; “Ne mashshaa akkeeddasaani zaaraade wotha; ayaw gooppe, mashshaa denthiyaa ubbay mashshaan hayqqana.

⁵³ Ta Aabbu daro sha77a kiitanchchatuwa itti kuthaan yeddiide, taana maaddana mala, taani A woossanaw danddayiyaawaa erikkii?”

⁵⁴ Yaatina, Xoossaa qaalay hawaadan hananaw bessee yaageeddawe waaniide poletanaw danddayii?” yaageedda.

⁵⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaan shiiqeedda cora asaa hawaadan yaageedda; “Taana kayiso kessiide, kayisuwaa oyqqiyaawaadan oyqqanaw mashshaanne xam77aa oyqqiide yeedditee? Taani Geeshsha Golliiyan tamarissaadde, gallassan gallassan hinttenttunna oothiyaa wode taana oyqqibeykkita;

⁵⁶ shin hawe ubbay haneeddawe nabatuu Xoossaa qaalaan xaafeddawe polettanaassa” yaageedda.

Yesuusa kaalliyawanttu he wode ubbatuu A yeggi beeddino.

*Yesuusi Pirdda Shanggoo Aadhdheedda**(Mar 14:53-65; Luq 22:54-55,63-71; Yoh 18:13-14,19-24)*

⁵⁷ Yesuusa oyqqeeddawatntu qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa Qayaafaakko, higgiiya tamarissiyaawantunne cimatu shiiqeeddasaa aakkiide beeddino.

⁵⁸ Shin Phexiroosi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa dirssaa giddo gakkanaw, haakuwan A kaalleedda; yewuwaa wurssethaa be7anaw dirssaa giddo geliide, naagiyaawantunna utti aggeedda.

⁵⁹ Qeesatuwaa kaappatuunne shiiqeedda asay ubbay Yesuusa wodhanaw A bolla wordduwaa markkaa demmanaw koyyeeddino.

⁶⁰ Shin haray atto cora asay yiide, A bolla wordduwaan markkattinakka aappe aynne demmibeykkino. Guyyeppe laa77atuu yiide,

⁶¹ "Ha bitani, Taani Xoossaa Geeshsha Golliyaa kolaade, heezzu gallasaan zaaraade keexxanaw danddayay' geedda" yaageeddino.

⁶² Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu denddi eqqiide Yesuusa, "Hawanttu neena mootiyaa mootoo new zaariyaabay baawee?" yaageedda.

⁶³ Shin Yesuusi co77u geedda; qassikka qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu A, "Taani neena de7uwa Xoossaa sunthaan callay; neeni Xoossaa Na7aa Kiristoosa gidoope nuussi oda" yaageedda.

⁶⁴ Yesuusi zaariide, "Neeni ne huuphewukka gaadda; shin taani hinttenttussi oday; hawaappe sinthaan, hinttenttu taana, Asaa Na7aa, wolqqaama Xoossaa ushechcha bagganna utteeddawaanne saluwaa shaariyaanna yiishshin be7ana" yaageedda.

⁶⁵ Hewaappe guyyiyan, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu bare mayuwaa pheedhi oliide, "Hawe boreedda; nuuna hawaappe sinthan yaw hara markkaa koshshii? I ha77i boriyaawaa hinttenttu siseeddita.

⁶⁶ Hinttenttu qofay ayee?" yaageedda.

Unttenttu, "Aw hayquu bessee" yaagiide zaareeddino.

⁶⁷ Hewaappe guyyiyan, untunttu A deemuwaan cuchchiide, A dechcheeddino; haranttu qassi A baqqiide,

⁶⁸ "Kiristoosaa! Neen neena nabe gaasashshin, neena shoceeddawe oonntto ane nuussi oda!" yaageeddino.

*Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda**(Mar 14:66-72; Luq 22:56-62; Yoh 18:15-18,25-27)*

⁶⁹ Phexiroosi golliyaappe karenna dirssaa giddon uttide7ishshin, itti ashikkaratta aakko yaade, "Neenikka Galiilaa Yesuusanna ittippe de7aa" yaagaaddu.

⁷⁰ Shin I untunttu ubbaa sinthaan he ashikkaratto, "Neeni giyaawe ayentto taani erikke" yaagiide kaadeedda.

⁷¹ Qassi biide dirssaa penggiyaakko kesishshin, hara ashikkaratta A be7aade, hewaan de7iya asatuwassi, "Ha bitani Naazireetiya Yesuusanna de7ee" yaagaaddu.

⁷² Phexiroosi laa7enthuwaa caaqqiide, "Taani hewaa bitaniya erikke" yaageedda.

⁷³ Laafaa gami77ishshin, hewaan eqqeedda asay Phexiroosakko yiide, "Neenikka tuma untuntunna ittippe de7aa; yaw gooppe, neeni haasayiyaa haasayaykka neena erissee" yaageeddino.

⁷⁴ Hewaappe guyyiyan Phexiroosi, "Taani hewaa bitaniya erikke!" yaagiide, barena sheqaanne caaquwaa doommeedda.

He wode ellekka kuttuu waassi aggeedda.

⁷⁵ Phexiroosi barena Yesuusi, "Neeni kuttuu waassanaappe kase heezzu kaalla taana kaadanaassa" geeddawaa hassayiide, kare kesiide, seeletti yeekkeedda.

27*Yesuusi Philaaxoosa Sintha Pirddaw Shiiqeedda**(Mar 15:1; Luq 23:1-3; Yoh 18:28-32)*

¹ Wonnta guuraan qeesatuwaa kaappatuu ubbatuunne gadiyaa cimatu Yesuusa wodhanaw maqqetteeddino;

² untunttu Yesuusa qachchi afiide, gadiyaa ayissiyaa Philaaxoosaw aathi immeeddino.

³ Yesuusa he wode oytheedda Yihuday Philaaxoosi Yesuusa bolla pirddeeddawaa be7iide, "Aayyeero! Oythenaan aggaarikkita!" yaagiide, he man77iyankka hattamu biraa qeesatuwaa kaappatoonne gadiyaa cimatu guyye zaariide,

⁴ "Taani geeshsha asaa oythaade nagaraa oothaaddi" yaageedda.

Shin untunttu A, "Hewe nuussi ayaa metee? Hewe ne shene" yaageeddino.

⁵ Yihuday biraa Geeshsha Golliyan oli aggeedda; untunttu matappe biide, suletti hayqqeedda.

⁶ Qeesatuwaa kaappatuu biraa akkiide, “Ha biray suuthaa miishshaa gidishshin, nuuni Geeshsha Golliyaa miishshaanna gathiyaawe woga gidenna” yaageeddino.

⁷ Hewaappe guyye ittippe zorettiide, imatha asaw moogo gadiya oothanaw urqqaappe miishshaa medhdhiyaawanttu gadiyaa shammeeddino.

⁸ Hewaa diraw, he gadii hachche gakkanawukka, suuthaa gadiya geetettiide xeesettee.

⁹ Nabiyyaa Ermiyaasi, “Untunttu aw immanaw qoppeedda hattamu shuchchaa biraa akkiide,

¹⁰ Goday taana azazowaadan, urqqaappe miishshaa medhdhiyaawanttu gadiya shammanaw immeeddino” geetettowe he wode poletteedda geedda.

Philaaxoosi Yesuusa Ubbabaa Oochcheedda

(Mar 15:2-5; Luq 23:3-5; Yoh 18:33-38)

¹¹ Yesuusi gadiyaa ayissiyaawaa sintha shiiqina, gadiyaa ayissiyaawe A, “Neni Ayihudatuwaa kaatee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi A, “Neenikka gade7aa” yaageedda.

¹² Qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatu A mootina, untunttoo aynne zaaruwaa immibeenna.

¹³ He wode, Philaaxoosi Yesuusa, “Hawanttu neena mootiyaabaa ubbaa sisikkii?” yaageedda.

¹⁴ Yesuusi haray atto, itti qaalaakka zaarennaan ixgina, gadiyaa ayissiyaawanttu darii maalaletteedda.

Yesuusi Hayqoo Pirdeetteedda

(Mar 15:6-15; Luq 23:13-25; Yoh 18:39-40; 19:1-16)

¹⁵ Gadiyaa ayissiyaawe Paasigaa bonchchiya gallasaan, asay koyyiyaa itti uraa qashuwaappe billiyaa wogay de7ee.

¹⁶ He wode itti Barbbaana geetettiyaa Yesuusi daro eretteedda iita bitani qasho gollen de7ee.

¹⁷ Hewaa diraw, cora asay ittisaa shiiqeeddaasan Philaaxoosi, “Taani hinttentoo Barbbaana giyaa Yesuusa billoo, woy Kiristtoosa geetettiyaa Yesuusa billoo?” yaagiide asaa oochcheedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, untunttu qanaatiide Yesuusa ootheeddawaa I eree.

¹⁹ Philaaxoosi pirdda gollen uttide7ishshin, A machchatta aw, “He xillo bitaniyaa aynne oothoppa; ayaw gooppe, taani hachche qamma akumuwan aabaan daro metootaaddi” yaagaade kiittaaddu.

²⁰ Shin qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatu Philaaxoosi Barbbaana billiide, Yesuusa wodhanaadan, shiiqeedda asay A woossana mala, asaa cimmeeddino.

²¹ Philaaxoosi zaariide untunttu, “Taani untunttu laa77atuwaappe hintew oona bilanaadan koyyiitee?” yaagina untunttu, “Barbbaana billanaadan koyyeetto” yaageeddino.

²² Philaaxoosi, “Yaatina, Kiristtoosa geetettiyaa Yesuusa wootoo?” yaagiide untunttu oochchina ubbay, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetto” yaageeddino.

²³ Philaaxoosi asaa, “Ayissi? Ay iitabaa ootheeddee?” yaageedda.

Shin asay kasewaappukka barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide I kaqetto” yaageeddino.

²⁴ Walassay daddanawaappe attin, aynne hanennawaa Philaaxoosi be7iide, haathaa akkiide, “Ha bitani hayqqiyaawaan taani gelikke; hewaa hinttenttu erite” yaagiide shiiqeedda asaa sinthaan bare kushiya meecetteedda.

²⁵ Shiiqeedda asay ubbay zaariide, “A suuthaa gomii nuunanne nu naanaa gako” yaageedda.

²⁶ Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosi Barbbaana untunttoo billeedda; lissuwan Yesuusa shociide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanaw untunttoo aathiide immeedda.

Wottaaddaratuu Yesuusa Bolla Qilllicceeddino

(Mar 15:16-20; Yoh 19:2-3)

²⁷ Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosa wottaaddaratuu Yesuusa gadiyaa ayissiyaawaa beeruwaa afina, wottaaddaratuu ubbay A miyyiyaan yuuyyi aadhhiide eqqeeddino.

²⁸ A mayuwaa qaari akkiide, zo7o mayuwaa A mayizzeeddino.

²⁹ Qassi agunthaa akililiyaa giigissiide, A huuphiyan wotheeddino; A ushechcha kushiyan maqqaa xam77aa oythiide, A sinthan gulbbatiide, “Ayihudatuwaa kaatew, saro de7ay!” yaagiide, A bolla qilliicceeddino.

³⁰ A bolla cuchcheeddino; he maqqaa xam77aa akkiide, A huuphiyaa shocceeddino.

³¹ Unttuntu A bolla qilliicceeddawaappe guyyiyan, zo7o mayuwaa aappe qaari akkiide, A mayuwaa A mayizzeeddino; qassi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide A kaqqanaw afeeddino.

Yesuusi Kaqetteedda

(Mar 15:21-32; Luq 23:25-43; Yoh 19:17-27)

³² Unttuntu kare kesiide, itti Simoona geetettiyaa Qereena gade asaa demmiide, Yesuusa masqqaliyaa wolqqaan toosseeddino.

³³ Golgootaa geetettiyaasaa gakteeddino. “Golgootaa” yaagettiyaawe “Huuphiyaasaa” giyaawaa.

³⁴ Hewaan untuntu cammeedda woyiniyaa eessaa Yesuusaw ushanaw immeeddino; I hewaa ganxxi xeelliide, ushennaan ixceedda.

³⁵ Unttuntu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide A kaqqowaappe guyyiyan, A mayuwaa shaakkiide, saamaa yeggiide akkeeddino.

³⁶ Hewaappe guyyiyan, A naaganaw hewaan utti aggeeddino.

³⁷ Qassi, “Hawe Ayihudatu Kaatiyaa Yesuusa” yaagiide mootuu xaafettowaa A huuphe bagganna wotheeddino.

³⁸ Yesuusanna he wode laa77u kayisatuwaa ittuwa aappe ushechcha bagganna, qassi ittuwa aappe haddirraa bagganna, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

³⁹ Ogiiyaanna aadhdiya asay Yesuusa kadhiide, barenttu huuphiyaa qaathiide boreeddino.

⁴⁰ “Geeshsha Golliyaa kolaade heezzu gallassa gidдон keexxiyaawoo, ne huuphiyaa ashsha; neeni Xoossaa Na7aa gidooppe, ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaageeddino.

⁴¹ Hewaadanka, qeesatuwaa kaappatuu higgiya tamarissiyaawantunanne cimatuwaanna ittipe Yesuusa bolla qilliicciide, hawaadan yaageeddino;

⁴² “Harantta ashsheedda; shin barena ashshanaw danddayenna. I Isra7eeliya kaatiyaa; ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho; nuunikka qassi aani ammanana.

⁴³ Xoossaan I ammanettee; Xoossay A ashshanaw koyyooppe ane ashsho; yaw gooppe, I barena, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ gee” yaageeddino.

⁴⁴ Qassi haray atto, aananna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteedda kayisatuukka hawaadan giide, A bolla qilliicceeddino.

Yesuusi Hayqqeedda

(Mar 15:33-41; Luq 23:44-49; Yoh 19:28-30)

⁴⁵ Usuppun saatiyaappe doommiide, udduppu saatiyaa gakkanaw, biittay ubbay dhumeedda.

⁴⁶ Udduppu saate gidiyaa heeran Yesuusi bare qaalaa dhoqqu oothiide, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaageedda. Hewaa guussay, “Ta Xoossaw, ta Xoossaw, taana ayissi co77u gaaddi?” guussaa.

⁴⁷ Hewaan eqqeedda asaappe ittuu hewaa sisiide, “Ha bitani Eelaasa xeesee” yaageedda.

⁴⁸ He man77iyanka untuntuppe ittuu woxxiide, isponjiiyaa akkiide, caala woyiniyaa eessaa giddo yeggiide, hewaa maqqaa xam77aa xeeraan wotheide, ushshanaw A doonaakko shiishsheedda.

⁴⁹ Shin yokkonttu, “Ane de7ashsha, Eelaas A ashshanaw yaanawentto be7ana” yaageeddino.

⁵⁰ Yesuusi laa7enthuwaa bare qaalaa dhoqqu oothi waassiide, hayqqi aggeedda.

⁵¹ Akeekite; Geeshsha Golliyan kaqetteedda gaariiduu qommoppe duge gakkanaw, laa77u kesiide, pooshetti wodhdheedda; sa7ay qaaxxeedda. Qassi zaallaykka phalqqetteedda;

⁵² cora duufuu dooyetteedda. Xoossaa asaappe coratuu hayqqeeddawanttu, hayquwaappe denddeeddino.

⁵³ Unttuntu duufuwaappe kesiide, Yesuusi hayquwaappe denddowaappe guyyiyan, geeshsha katamaa beeddino; hewaan untunttu cora asay be7eedda.

⁵⁴ Xeeutuwa kaappuunne aananna Yesuusa naagiya wottaaddaratu sa7ay qaaxxiyaawaanne hewaan haneeddawaa ubbaa be7eedda wode daro yayyeeddino; yashshaa gaasuwaan, “Tumu hawe Xoossaa Na7aa” yaageeddino.

⁵⁵ Hewaan cora maccawantu, Galiilaappe doommiide, Yesuusa maaddiidde kaalliyaawantu, haakuwan eqqiide xeelliino.

⁵⁶ Untuntu gidдон Magdala geetettiya katamaappe yeedda Mayraama, Yayiqobanne Yooseefo daaya Mayraamanne Zabiddiyooosa naanaa daaya de7iino.

Yesuusi Moogetteedda

(Mar 15:42-47; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42)

⁵⁷ Sa7ay omarssiyaa wode, Yooseefa geetettiya itti dure bitani, Armmaatiyaasa kata-maa bitani yeedda; I bare huuphewukka Yesuusa kaalliyaawaa.

⁵⁸ Yooseefo Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda; Philaaxoosi Yooseefoo imettana mala azazeedda.

⁵⁹ Yesuusa anhaa akkiide, geeshsha mooguwa mayuwaan

⁶⁰ xaaxiide barew moogettanaw shuchchaa woocedda ooratha gonggoluwaa gidдон A anhaa wotheedda; qassi he gonggoluwaa doonan wogga shuchchaa gondorssi wothiide, bashi beedda.

⁶¹ Magdala katamaappe yeedda Mayraamanne yokko Mayraama hewaan gong-goluwaa simmiide utteeddino.

⁶² Sambbataassi giigettiya gallasaappe wonttetha gallassi, qeesatuwa kaappatuunne Parisaawatu Philaaxoosanna gaketiiide, hawaadan yaageeddino;

⁶³ “Godaw, he wordduu paxa de7iya wode, ‘Taani heezzu gallasaappe guyyian, hayquwaappe denddana’ yaagowaa nuuni hassayeedo.

⁶⁴ Hewaa diraw, A moogeedda gonggoluwaa heezzu gallasa gakkanaaw, loythi naagana mala azazaarikkii; hewe dhayoppe A kaalliyaawantu biide, A anhaa wuu77iide asaw, ‘Hayquwaappe denddeedda’ yaaganawanta; laa7enthiyaa balay kase balaappe ubba yaa iitana” yaageeddino.

⁶⁵ Philaaxoosi untuntta, “Hinttentoo naagiyaawantu de7iino; biide hinttentoo dand-dayettiya keenaa naagishshite” yaageedda.

⁶⁶ Hewaappe guyye untunttu biide, shuchchaa bolla maatafaa attamiide, qassi naagiyaawaa yaani wothiide, Yesuusa moogeedda gonggoluwaa naagisseeddino.

28

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda

(Mar 16:1-10; Luq 24:1-12; Yoh 20:1-10)

¹ Sambbatay aadhdhina Wogga gallassi wontta bakkaaliyan, Magdala geetettiya katamaappe yeedda Mayraamanne yokko Mayraama Yesuusi moogetteedda gonggoluwaa be7anaw beeddino.

² Godaa kiitanchchay saluwaappe wodhdheedda diraw, sa7ay daro qaaxxeedda; he kiitanchchay yiide, shuchchaa gondorssi oliide, A bolla kesi utteedda.

³ A malay walqqantha malatee, A mayuukka shachchaadan boothaa.

⁴ Naagiyaawantu kiitanchchaw yashshaa kokkoriide, hayqqeedda asaadan haneed-dino.

⁵ Kiitanchchay maccawanta hawaadan yaageedda; “Yayyoppite; ayaw gooppe, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeedda Yesuusa hinttentu kooyiyaawaa taani eray.

⁶ I hawaan baawa; ayaw gooppe, I bare geeddawaadanka hayquwaappe dendi diggeedda; haa yiide, I moogetti gisosaa be7ite.

⁷ Hinttentu ha77i ellekka biide, Yesuusa kaalliyaawantoo, ‘Yesuusi hayquwaappe dendi diggeedda. Qassi I hintteppe kasetiide, Galiilaa bee; hinttentu A yaani be7ana’ yaagiide odite. Be7ite, taani hinttentussi odaadi” yaageedda.

⁸ Untunttu yayyiiddinne qassi daro nashettiide, Yesuusi moogetteedda gonggoluwaa matappe ellekka kichchiide, Yesuusa kaalliyaawantoo odanaw woxxeeddino.

⁹ He man77iyanka Yesuusi untuntunna gaketiiide untuntta, “Saro de7iitee” yaagi aggeedda; untunttu aakko shiiqi A gediya oyqqiide, aw goyinneeddino.

¹⁰ Yesuusi he wode untuntta, “Yayyoppite; ta ishatuu Galiilaa baana mala, biide untunt-too odite; untunttu taana yaani be7anawanta” yaageedda.

¹¹ He maccawantu biya wode, gonggoluwaa naagiya wottaaddaratuwaappe amareed-dawantu katamaa biide, haneeddawaa ubbaa qeesatuwa kaappatoo odeeddino.

¹² Qeesatuwaa kaappatuu cimatuwanna ittippe shiiqi zorettiide, wottaaddaratoo daro miishshaa immiide,

¹³ “ ‘Nuuni gemi77ishuwaan de7ishshin A kaalliyawanttu qamma yiide, A anhaa wuu77eeddino’ yaagite.

¹⁴ Ha yewuwaa gadiyaa ayissiyaawe sisooppe, nuuni aw odi ammanthana; qassi hinttentta aynne hirgissennaadan oothana” yaageeddino.

¹⁵ Wottaaddaratuu miishshaa akkiide, barenttoo odeeddawaadan ootheeddino. Ha yewuu Ayihudatuwaa mataan hachche gakkanaw, odettiide de7ee.

Yesuusi Barena Kaalliyawanttoo Beetteedda

(Mar 16:14-18; Luq 24:36-49; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8; 1Qo 15:3-8)

¹⁶⁻¹⁷ Shin tammanne itti A kaalliyawanttu Yesuusi barentta biite geedda Galiilaa gadiyaa biide A be7eedda wode, aw goyinneeddino; shin untuntuppe ittu ittu sidheeddino.

¹⁸ Yesuusi untunttukko shiiqiide, untuntta hawaadan yaageedda; “Maatay ubbay saluwaaninne sa7aan taw imetteedda.

¹⁹ Hewaa diraw, hinttenttu biide, asaa ubbaa taana kaalliyawantta oothite; Aawuwaa sunthaan, Na7aa sunthaaninne Geeshsha Ayyaanaa sunthaan untuntta xammaqite.

²⁰ Taani hinttentta azazeeddabaa ubbaa untunttu naagana mala, untuntta tamarisite; taani wodiya wurdethay gakkanaassikka ubba wode hinttenttunna de7iyaawaa akeekite” yaageedda.

Marqqoossi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Marqqoossi xaafeedda mishiraachchuu koyro doommiiddikka, “Hawe Xoossaa Na7aa Yesuusi Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaw doomethaa” yaagee. Ha mishiraachchuwaa qaalaa gidдон Yesuusi oosuwaa asanne maatay de7iyaa asa gidiide shiiqeedda. Yesuusa maatay A timirttiyaan, xalahiyaa citaa bolla aw de7iyaa wolqqaaninne asaa nagaraa atto giyaawaan be7etteedda. Yesuusi, “Taani Asaa Na7ay yeeddawe, asaa, nagaraa ayilsethaappe la77a kessanaw ta de7uwaa aathaade immanaassa” yaagiide I bare huuphew haasayeedda.

Marqqoossi Yesuusa taarikiyaa suurenne wolqqa kumeedda ogiyaan odeedda. I gaanaw koyyo qofaykka Yesuusa qaalaanne timirttiyaa gidennaan I ootheedda maalalisiyaa oosatuwaa bollana. Xammaqiyaa Yohaannisa taarikiyaa, Yesuusa xinqqataanne paaciyaa qanthaan erissi simmiide, Yesuusa timirttiyaanne pathuwaabaa aassiide odeedda. Wodiyaappe guyyiyan Yesuusa kaalliyaawanttu A loythi eri beeddawaa keena aananna egettiyaawanttu A loythi ixceeddino. Wurssethaa shemppatuu Yesuusa de7uwan wurssethaa saaminttaa gidдон poletteedda oosatuwaa; hewantukka A kaqethaabaanne A dendduwaabaa odiyaaawantta.

Marqqoossa mishiraachchuwaa wurssethaan qinnfiyaa gidдон de7iyaa 16:9-20 paydatuu Geeshsha Qaalaa itti itti bilethaan xalalaan de7iyaawantta.

Shemppatuuwa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Mishiraachchuwaa doomethaa (1:1-13)

Yesuusi oosuwaa Galilaan doommeeddawaa (1:14-9:50)

Yesuusi Yeerusalaamen oothowaa (10:1-52)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan Yesuusa wurssethaa saaminttaa (11:1-15:47)

Godaa Yesuusa dendduwaa (16:1-8)

Hayquwaappe denddeedda Godaa qonccethaanne saluwaa buussaa (16:9-20)

Xammaqiyaa Yohaannisa Awaajjuwaa

(Mat 3:1-12; Luq 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹ Xoossaa Na7aa * Yesuusi Kiristtoosa wonggalaa mishiraachchuwaa doomethaa.

² Nabiyyaa Isiyaasi xaafeedda Maxaafan Xoossay,
“Be7a; ta kiittiyaawaa taani neeppe sinthaw yeddana.

I new ogiyaa kessanawaa.

³ Itti bitani biittaa bazzuwan bare kooshshaa dhoqqu oothiide,
‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hamettana loossuwakka
aw suurissite’ geeddawaadan”
haneedda.

⁴ Xammaqiyaa Yohaannisi asaa xammaqiiddinne, “Xoossay hintte nagaraa atto gaana mala, hinttenttu nagaraappe simmiide xammaqetite” yaagi qaalaa odiidde biittaa bazuwan kesi wodhdheedda.

⁵ Yihudaa gadiyaan de7iyaa asay ubbayne Yeerusalaame katamaa asay ubbay Yohaannisakko yeeddino. Barenttu nagaraakka paaxina, Yohaannisi he asaa Yorddaanoosa Shaafan xammaqeedda.

⁶ Yohaannisi gaaluwaa iskiyaappe dadetteedda mayuwaa mayyiide, bare xeessan dafuwaa dancceedda; qassi booliyaanne woraa eessaa meedda.

⁷ Yohaannisi qaalaa odiidde, “Taappe guyyenna daro minniyaawe yee; haray atto, A caammaakka gediyaappe kessa tookkanaw taani bessikke.

⁸ Taani hinttentta haathan xammaqay; shin I hinttentta Geeshsha Ayyaanan xamqaanawaa” yaageedda.

Yesuusi Xammaqetteeddawaanne Paacetteeddawaa

(Mat 3:13-17; 4:1-11; Luq 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Yesuusi he wode Galilaan gadiyaan de7iyaa Naazireete katamaappe yiina, Yohaannisi Yorddaanoosa Shaafan A xammaqeedda.

¹⁰ Yesuusi haathaappe kesosaana saluu dooyettishiinne Geeshsha Ayyaanay bare bolla haraphphiyaadan wodhdhishshin be7eedda.

¹¹ Qassi saluwaappe, “Taani siiqiyaa ta Na7ay neena; taana nebay nashechchee” yaagiyaa qaalay sisettedda.

¹² Ellekka Geeshsha Ayyaanay asay bayinna melasaa A yeddeedda.

¹³ Yesuusi asay bayinnasaani barena Seexaanay paaccishshin, oytamu gallassaa gath-eedda; du7aannakka de7eedda; kiitanchchatuukka yiide, aw ootheeddino.

Yesuusi Moliyaa Oyqqiyaa Oyddu Asatuwaa Xeeseedda

(Mat 4:12-22; Luq 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Yohaannisi qashettowaappe guyyiyan, Yesuusi Xoossaa kawutethaa wonggalaa mishiraachchuwaa odiidde, Galiilaa gadiyaa biide,

¹⁵ “Wodii gakkedda; Xoossaa kawutethaykka matattedda. Hinttenttu nagaraappe simmiide, wonggalaa mishiraachchuwaa ammanite” yaageedda.

¹⁶ Yesuusi Galiilaa Abbaa lanqqiyanna aadhdhiidde, moliyaa oyqqiyaawantta, Simoonanne A ishaa Inddiraasa, barenttu dabbaa abbaan yeggiyaawantta be7eedda.

¹⁷ Yaatiide untuntta, “Taana kaallite; taani hinttentta moliyaa oyqqiyaawaadan asaa taakko ahiyaa ogiyaa tamaarisana” yaageedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyan untunttu ellekka barenttu dabbaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

¹⁹ Yesuusi guuthaa sinhawukko biide, Zabiddiyoosa naanaa laa77u ishatuwaa, Yayiqoobanne Yohaannisa wonggiriya giddon barenttu dabbaa giigissiyaawantta be7eedda.

²⁰ I be7osankka untuntta xeesina, barenttu aawuwaa, Zabiddiyoosa, A oosanchchatuwanna wonggiriya giddon aggiide, Yesuusa kaalliide beeddino.

Iita Ayyaanay Oyqqeedda Bitani Paxeedda

(Luq 4:31-37)

²¹ Untunttu Qifirinaahooma geetettiyaa katamaa yiide geleeddino; Yesuusi Sambbata gallassay gakko wode, Ayihuda woosa golle geliide, tamaarisuwaa doommi aggeedda.

²² Barew maatay de7iyaa asaadan, asaa I tamarissiyaawaappe attin, higgiiya tamarissiyaawanttudan tamarissenna diraw, asay A timirttiyaan maalaletteedda.

²³ He wode iita ayyaanay de7iyaa itti bitani Ayihuda woosa golle gelosaannakka bare kooshshaa dhoqqu oothiide,

²⁴ “Naazireetiyaa Yesuusaa, Neeni nuuppe ayaa koyyay? Nuuna dhayissanaw yaaddi? Neeni ononnto eray; neeni Xoossaappe kiitetteedda geeshshaa gidikkii!” yaageedda.

²⁵ Yesuusi he iita ayyaanaa, “Hayzza; bitaniyaappe kesa” yaagiide azazeedda.

²⁶ Iita ayyaanay bitaniya bucerethi, darii waasisside, aappe kesii aggeedda.

²⁷ Asay ubbay maalalettiide, “Hawe ayee? Ha bitani bare maataani haray atto, iita ayyaanatuwakka azazeedda; untunttukka qassi aw azazettiino; hawe aybe ooratha timirttee?” yaagiide, bare giddon ittu ittuwaa oochcheedda.

²⁸ Galiilaa gadiyaan de7iyaa heeray ubbay ellekka Yesuusa waariyaa siiseeddino.

Yesuusi Daro Hargganchchatuwaa Patheedda

(Mat 8:14-17; Luq 4:38-41)

²⁹ Yesuusi Ayihuda woosa golliaappe kesosaan, Yayiqoobannanne Yohaannisanna ittippe Simoonanne Inddiraasa soy bi aggeedda.

³⁰ Simoonna bollotatta qoxuwaa harggaade giseeddawunnibaa I yaa gakkosaannakka aw odi aggeeddino.

³¹ I izikko shiiqiide, izi kushiya oyqqiide, izo denthii esseedda; qoxuu izo aggina, iza untunttoo oothaaddu.

³² Harggeedda asaa ubbaanne iita ayyaanatuu oyqqeedda asaa ubbaa omarssi away wulleeddawaappe guyyiyan, asay aakko aheeddino.

³³ Katamaan de7iyaa asay ubbay he kariyaa shiiqeedda.

³⁴ Yesuusi dumma dumma harggiyan oyqetteedda cora asaa pathiide, cora xalatuwakka kesseedda. I Kiristtoosa gidiyaawaa iita ayyaanatuu ereedda diraw, untuntta haasayissennaani diggeedda.

Yesuusi Galiilaan Tamaarisseedda

(Luq 4:42-44)

³⁵ Yesuusi guura wonttumaathaani denddiide, soyippe kesiide, asay baynnasaa biide yaani Xoossaa woosseedda.

³⁶ Simooninne aananna de7iyaawanttu A koyyiidde beeddino.

³⁷ Unttuntu A demmiide, “Asay ubbay neena koyyee” yaageeddino.

³⁸ Hewaappe guyye Yesuusi qassi untuntta, “Hewaa heeran de7iyaa hara katamatuwaa boytte; taani hewaan qaala odanaw bessee; ayissi gooppe, taani yeeddawe hewaassa” yaageedda.

³⁹ Ayihuda woosa gollatuwaan qaala odiiddinne iita ayyaanatuwaa kessiidde, Galiila gadiyaa ubbaa yuuyyeedda.

Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda

(Mat 8:1-4; Luq 5:12-17)

⁴⁰ Oolluu oyqqeedda itti bitani Yesuusakko yiide, A sinthan gulbbatiide, “Neeni koyy-oppe, taana geeshsha pathanaw † danddayaa” yaagiide woosseedda.

⁴¹ Yesuusi aw qarretteedda; bare kushiyya yeddi, A bochchiide, “Taani koyyay; geeyya; paxa!” yaageedda.

⁴² Ellekka oolluu bitaniyaa yeddi aggina, bitani geeyyi paxi aggeedda.

⁴³ Yesuusi darii hanqettiiide, ellekka A kessi yeddeedda.

⁴⁴ I bitaniyaa, “Neena era! Hawaa oossinne odoppa; shin baade ne bollaa qeesaa besa; qassi neeni ha77i geeshsha gideeddawaa asaa erissanaw, Muse azazeedda yarshshuwa yarshsha” yaageedda.

⁴⁵ Shin bitani biide, yewuwaa ubbasan asaa ubbaw oduwanne laalethaa doommeedda; hewaa diraw, Yesuusi qoncciyaa kesiide, katamaa gelanaw danddayibeenna; shin asay bayinnasaa gaxaan de7eedda; qassi asay ubbasaappe aakko yeeddino.

2

Yesuusi Bollay Sileedda Bitaniyaa Patheedda

(Mat 9:1-8; Luq 5:17-26)

¹ Amareedda gallasaappe guyyiyan, “Yesuusi Qifirinaahooma guyye simmiide, soyin de7ee” giyaa haasayay sisettedda.

² Gollii akkennaan ixxina, haray atto, kariikka un77ana gakkanaassi cora asay shi-iqueedda; hewantussi Yesuusi qaala ode.

³ Oyddu asatuu bollay sileedda itti bitaniyaa tookkiide, aakko aheeddino.

⁴ Asay coreedda diraw, bitaniyaa Yesuusakko afanaw untunttoo danddayettennan ixxina, Yesuusi de7iyaa bagganna gollia qaariide, kaaraa lukkeeddino; he lukkeed-dasaanna bitaniyaa I giseedda shanchchamaanna duge wotheeddino.

⁵ Yesuusi untunttu ammanuwaa be7iide, he bollay sileedda bitaniyaa, “Ta na7aw, ne nagaray atto geetetteedda” yaageedda.

⁶ Higgiiyaa tamarissiyaawantuppe hewaan utteedda ittu ittu barenttu wozanaani,

⁷ “Laa ha bitani hawaa mala itabaa Xoossaa bolla ayissi haasayi? Xoossaa xalalaappe attin, haray oone nagaraa atto gaanaw danddayiyaawe?” yaagiide qoppeeddino.

⁸ Unttuntu barenttu wozanaan hewaadan qoppowaa Yesuusi ellekka bare ayyaanan eriide, untunttu “Hinttentu hintte wozanaan ayissi hewaadan qoppiitee?”

⁹ Bollay sileedda bitaniyaa, ‘Ne nagaray atto geetetteedda’ giyaawe mateeyee? Woy, ‘Dendda eqqaade ne shanchchamaa tookkaade hametta’ giyaawe matee?

¹⁰ Shin taani, Asaa Na7aw, sa7aa bollan nagaraa atto gaanaw maatay de7iyaawaa taani hinttentta erissana” yaagiide he bollay sileedda bitaniyaa,

¹¹ “Neena gay; dendda eqqa; yaataade ne shanchchamaa tookkaade ne soy ba” yaageedda.

¹² Bitani ellekka dandi eqqiide, bare shanchchamaa tookkiide, asay ubbay xeellishshin biina asay ubbay maallaettiide, “Nuuni hawaa malabaa ubbakka be7i erokko” yaagiide Xoossaa galateeddino.

Yesuusi Leewiyaa Xeeseedda

(Mat 9:9-13; Luq 5:27-32)

¹³ Yesuusi gujjikka Galiilaa Abbaa doonaa beedda; asay ubbay aakko yeeddawanta tamarisseedda.

¹⁴ Hewaanna aadhdhiidde, Ippiiyoosa na7aa Leewiyaa, giyaawe qaraxaa qanxxiyaasaan utteeddawaa demmiide, “Taana kaalla” yaageedda. Hewaappe guyye Leewii denddi eqqiide, A kaalleedda.

¹⁵ Yesuusi qumaa maanaw Leewiyaa soyin utteedda wode, qaraxaa akkiya cora asayne nagaranchchatuu aanannanne A kaalliyaawantunna ittippe utteeddino. A kaalliyaawantuu gidдон hewanttu mala asatuu dareeddino.

† 1:40 taana geeshsha patha: Hawaa guussay, ha harggii qofetteeddawe laamettanaw danddayenna eretteedda gade wogaanne maaraani, hara asaa qofaan itti asay geeshsha gidenna gaana mala odiyaaawaa.

¹⁶ Higgiyaa tamaarissiyaa itti itti Parisaawatuu Yesuusi nagaranchchatuwaannanne qaraxaa akkiyawanttunna qumaa miishshin be7iide, “I ayissi nagaranchchatuwaannanne qaraxaa akkiyawanttunna qumaa mii?” yaagiide, A kaalliyaawantta oochcheeddino.

¹⁷ Yesuusi untunttu giyaawaa sisiide, “Hargganchchatuwappe attin, paxa asaw aakimii koshshenna; taani nagaranchchatuwa xeesanaw yeeddawaappe attin, xillatuwaa xeesanaw yabeykke” yaagiide untunttoo zaareedda.

Xoomaabaa Eranaw Shiiqeedda Ooshaa

(Mat 9:14-17; Luq 5:33-39)

¹⁸ Xammaqiyaa Yohaannisa kaalliyaawanttunne Parisaawatuu xoomiino; amareedda asatuu Yesuusakko yiide, “Yohaannisa kaalliyaawanttunne Parisaawatuwaa kaalliyaawanttu xoomiino; shin neena kaalliyaawanttu ayissi xoomikkinoo?” yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi untuntta “Bullachchaa yeedda asatuu machchatto akkiyawe barenttunna de7ishshin, xoomanaw danddayiinoo? Machchatto akkiyawe untunttunna de7ishshin, xoomanaw danddaykkinoo.”

²⁰ Shin machchatto akkiyawaa untunttu matappe afana wodii yaanawaa; untunttu he wode xoomanawantta.

²¹ “Eca mayuwaa bolla ooratha dhefiyaa wothi sikkiyaa asay baawa; ecaa wothi sikkooppe, ooratha dhefi eca mayuwaa peedherethee; peedhethaykka koyrowaappe darana.

²² Qassi ho77o woyiniyaa eessaa eca ogoruwan naa77iyaa asay baawa; shin naa77ooppe, he woyiniyaa eessay ogoruwaa daakkee; barewukka woofettee; ogoruukka bayee; shin ho77o woyiniyaa eessaa ooratha ogoruwan naa7ettee” yaageedda.

Sambataabaa Eranaw Shiiqeedda Ooshaa

(Mat 12:1-8; Luq 6:1-5)

²³ Yesuusi itti Sambbata gallassi tisha banggaa gidonna aadhhdhishshin, A kaalliyaawanttunna aananna biidde, banggaa tishaappe duusaa doommeeddino.

²⁴ Parisaawatuu Yesuusa, “Be7a; neena kaalliyaawanttu Sambbata gallassi higge gidennabaa ayissi oothiino?” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untuntta, “Daawite koshattiide, miyaabaa koyyeedda wode, barenanna de7iyaawanttunna ootheeddawaa ubbakka nabbabibeykkitee?”

²⁶ Aabiyaataari qeesatoo ubbatoo kaappo gideedda wode, Daawite Xoosaa golliya gelide, qeesatuwaa xalalay maanaappe attin, ooninne maanaw higge gidennawaa Godaa sinthan wotheedda qumaa miide, barenanna de7iyaawanttookka immeedda” yaageedda.

²⁷ Qassikka Yesuusi untuntta, “Sambbatay asaw medhetteeddawaappe attin, asay Sambbataw medhettibeenna.

²⁸ Hewaa diraw, taani, Asaa Na7ay, haray atto, Sambbatawukka Godaa” yaageedda.

3

Kushii Sileedda Bitaniyaa

(Mat 12:9-14; Luq 6:6-11)

¹ Yesuusi Ayihuda woosa golliyaa shirettikka geleedda; hewaan kushii sileedda itti bitani de7ee.

² Itti itti asay Yesuusa mootanaw koyyiide, kushii sileedda bitaniyaa Sambbataan I pathooppe be7anaw naagee.

³ Yesuusi he kushii sileedda bitaniyaa, “Dendda eqqaade sinthaw haa ya” yaageedda.

⁴ Hewaappe guyyian asaa, “Sambbataan lo77obaa oothiyaawe wogeeyee iitabaa oothiyaawe wogee? Asaa shemppuwaa ashshiyaawe wogeeyee wodhiyaawe wogee?” yaagiide oochcheedda.

Shin asay co77u geedda.

⁵ Yesuusi hanqqettiide, untuntta yuushshi aathi xeelliide, untunttu odina sisenawantta gidiyaa diraw, untunttoo darii kayyotteedda; he bitaniyaa, “Ne kushiyaa pididi ootha” yaageedda; bitani pididi oothina, A kushii paxi aggeedda.

⁶ Parisaawatuu Ayihuda woosa golliyappe kare kesiide, Yesuusa wooti wodhanentto Heroodisanna de7iyaawanttunna maqqetteeddino.

Asay Abbaa Lanqqiyaa Yesuusakko Shiiqeeddino

⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna Galiilaa Abbaa beedda; Galiilaappe cora asay A kaalleedda.

⁸ Qassikka cora asay Yihuudaappe, Yeerusalaameppe, Eedomiyaasappe, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha baggappe, Xiirsoosa katamaappenne Sidoonaa katamaappe Yesuusi otheeddawaa sisiide, aakko yeedda.

⁹ Yesuusi cora asay barena sugi un77ethenna mala, barena kaalliyaawantta wonggiriyaa barew gami77ethana mala azazeedda.

¹⁰ Daro asaa I patheedda diraw, harggiyaa asay ubbay A bochchanaw sugerettee.

¹¹ Iita ayyaanay de7iyaa asatuukka A be7eedda wode ubbaan A sinthan guufanniide, barenttu qaalaa dhoqqu oothiide, “Neen Xoossaa Na7aa gidikkii!” yaageeddino.

¹² Yesuusi he iita ayyanatuu barebaa asaw odiide, barena qoncciyaa kessenna mala, untuntta minissiide azazeedda.

Yesuusi Bare Kiittiyaawantta Dooreedda

(Mat 10:1-4; Luq 6:12-16)

¹³ Yesuusi deriyaa bolla kesiide, bare koyyeedda asatuwaa barekko xeeseedda; hewaappe guyye aakko beeddino.

¹⁴⁻¹⁵ Unttuntu barenanna de7ana malanne qaalaa odanaw untuntta kiittana mala, iita ayyaanatuwaa asaappe kessanaw unttuntoo maatay de7ana mala, tammanne laa77u asatuwaa dooreedda.

¹⁶ I dooreedda tammanne laa77atu hawantta: Phexiroosa yaagiide suntheedda Simoona,

¹⁷ Bo7aanerggeessa yaagiide suntheedda Zabiddiyooosa naanaa Yayiqoobanne Yayiqooba ishaa Yohaannisa. “Bo7aanerggeessa” giyaawe “Wolqqaama asatuwaa” giyaawaa.

¹⁸ Inddiraasanne Piliphphoosa, Bartalamoosanne Maatoosaa, Toomaasanne Ippiyooosa na7aa Yayiqooba, Taadoosanne bare biittaw seelettiyaa Simoona,

¹⁹ Yesuusa aathi immeedda Yihudaa Asqqoroota.

Yesuusanne Bi7eel-Zebuula

(Mat 12:22-32; Luq 11:14-23; 12:10)

²⁰ Yesuusi soy beedda; laa7enthuwaakka qassi cora asay shiiqina, inne A kaalliyaawant-tunna haray atto, qumaa maanawukka danddaybeykino;

²¹ asay A, “Gooyee” giyaa diraw, A dabbatuu hewaa sisiide, A akkanaw beeddino.

²² Higgiiyaa tamarissiyaa itti itti asatuu Yeerusalaameppe yiide, “Yesuusa bolla Bi7eel-Zebuul de7ee” yaageeddino; qassi, “Xalahatuwaa kaappuu barew wolqqa immiina, iita ayyaanatuwaa kessee” yaagiide haaseyeeddino.

²³ Yesuusi asaa barekko xeesiide, leemisuwaa odiidde, “Seexaanay Seexaanaa wooti kessanaw danddayi?”

²⁴ Itti kawutethay bare giddon shaakettooppe, he kawutethay eqqanaw danddayenna;

²⁵ qassi itti golle asaykka bare giddon shaakettooppe, he golle asaykka eqqanaw dand-dayenna.

²⁶ Seexaanay barenanna walaqettiide shaakettooppe, bayanaappe attin, de7ana dand-dayenna.

²⁷ “Shin wolqqaama asaa golle geliide kasetiide A qachchennaan de7iidde, A miishshaa bonqqanaw danddayiyaa asay baawa; qachcheeddawaappe guyyiyan, A golliya bonqqanaw danddayee.

²⁸ “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; Xoossay asaa naanaw nagaraa ubbaanne untunttu boriyaa boriyaa * ubbaa atto gaana;

²⁹ shin Geeshsha Ayyaanaa bolla iita boriyaa haasayiyaa oossinne medhinaw nagaraa gidanaappe attin, Xoossay ubbakka atto geenna” yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa geeddawe, itti itti asatuu, “Yesuusa bolla iita ayyaanay de7ee” yaageedda diraassa.

Yesuusa Daayonne Ishatuwaa

(Mat 12:46-50; Luq 8:19-21)

³¹ Yesuusa daayanne A ishataa yiide, karen eqqi aakko asaa kiittiide, A xeesisseeddino.

³² Cora asay A matan utteeddino; he kiitetteeddawe A, “Be7aa; ne daayanne ne ishataa karen eqqiide, neenanna gaketanaw koyyiino” yaageedda.

³³ Yesuusi zaariide, “Ta daaya oone? Qassi ta ishataa oone?” yaageedda.

³⁴ Bare matan utteedda asaa yuushshi aathi xeelliide, “Be7ite; ta daayanne ta ishataa hawanttushi.

³⁵ Xoossay koyyiyaawaa oothiyaa ubbay ta ishaa, ta michchattonne ta daayo” yaageedda.

4

Zerethaa Zeriyaaawaa Leemisuwaa

(Mat 13:1-9; Luq 8:4-8)

¹ Yesuusi shirettikka Galiilaa Abbaa mataan tamarriisuwaa doommeedda; cora asay bare miyyiyaan yuuyyi aadhdhiide shiiqi uttina, abbaan de7iyaa wonggiriya giddo geliide, aani utteeddino; qassi he asay ubbay abbaa miyyiyaan de7ee.

² I untuntta darobaa leemisuwan tamarriisiidde,

³ “Sisite; itti bitani zerethaa zeranaw keseedda.

⁴ I zerishshin, itti itti zerethay ogiyaa doonan wodhdheedda; hewaa kafuu yiide meedda.

⁵ Itti itti zerethay ancco biittaa bolla wodhdheedda; daro biittay baynna diraw, he zerethay ellekka mokkeedda.

⁶ Away keseedda wode shulleedda; adussa xaphuwaa yeddibeenna diraw, melii aggeedda.

⁷ Itti itti zerethay agunthaa gidдон wodhdheedda; hewaan mokkeeddawaa agunthay dicciide cuullina, ayfennaan atteedda.

⁸ Itti itti zerethay tu7e biittaaan zerettiide mokkeedda; dicciide ittu hattamuwaa, ittu usuppun tammuwaa ayfina, ittu xeetuwwaa ayfeedda.”

⁹ Qaykka Yesuusi, “Sisanaw haythay de7iyaa uray siso” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Odeedda Gaasuwwaa

(Mat 13:10-17; Luq 8:9-10)

¹⁰ Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyawantunne I odeeddawaa siseedda hara asatuu I barekka de7ishshin aakko shiiqiide, he leemisuwaa bilethaa A oochcheeddino.

¹¹⁻¹² Yesuusi untuntussi, “Hinttentoo Xoossaa kawutethaa xuuraa yewuwaa eray imetteedda; shin haratuu kawutethaappe karenna de7iyaawanttu, xeelaa xeelliidde be7enna mala, qassi sissaa sisiiddikka akeekenna mala, untunttu shirettiide Xoossaaakko simmina, I untunttu nagaraa atto geenna mala, untunttoo ubbabay leemisuwan odettee” yaageedda.

Zeriyaaawaa Leemisuwaa Bilethaa

(Mat 13:18-23; Luq 8:11-15)

¹³ Yesuusi untuntta, “Ha leemisuwaa erikkitee? Yaatina, leemisuwaa ubbaa wooti eranitee?

¹⁴ Zeriyaaawe Xoossaa qaala zeree.

¹⁵ Qaalay zerettiyaa ogiyaa doonan de7iyaawanttu hawantta; untunttu qaala sisiyaa wode, Seexaanay ellekka yiide, untunttu wozanaan zeretteedda qaala afidiggeedda.

¹⁶ Hawaadankka qassi ancootiyyaa biittaaan zeretteeddawanttu hawantta; untunttu qaala sisiide, ellekka nashchchaan akkiino.

¹⁷ Untunttu ha77iw de7iinoppe attin, untunttoo mino xaphuu baawa; guyyeppe qaala gaasuwan waayyii woy yederssuu yiyaa wode, untunttu ellekka dhubetti aggiino.

¹⁸ Qassi agunthaa gidдон zeretteeddawanttu hawantta; untunttu qaala sisiyaawantta.

¹⁹ Shin ha sa7aa de7oo hirggiyaawe duretethaa dosiyaawenne harabaa amottiyaawe untunttu wozanaan geliide, qaala cuullina ayfennaan atti aggeedda.

²⁰ Shin tu7e biittaaan zeretteeddawanttu qaala sisiide akkiyawantta; ittu hattamuwaa, ittu usuppun tammuwaa ayfina, ittu xeetuwwaa ayfeedda” yaageedda.

Xomppiyyaa Leemisuwaa

(Luq 8:16-18)

²¹ Yesuusi gujjiide, “Xomppiyyaa ahiide, gillaappe woy arssaappe garssanna wothiyaa asay de7ii? Dhogqasaan wothennee?

²² Ayissi gooppe, qoseeddabay ubbay qoncciyaa kesianawaa; qassi geeman wotheed-dabay ubbay beettennaan antenna.

²³ Sisanaw haythay de7iyaa uray de7ooppe siso” yaageedda.

²⁴ Qassikka untuntta, “Hinttentu sisiyaawaa akeekiide sisite; Xoossay hintte makkeedda qun77aan hinttentoo makkanaawaa. I hinttentoo darissiide immana;

²⁵ de7iyaa uraw gujji immana; baynnaawaappe haray atto, aw de7iyaa he guthattokka akkidiggana” yaageedda.

Dicciyyaa Zerethaa Leemisuwaa

²⁶ Yesuusi qassikka, “Xoossaa kawutethay gaden kathaa zeriya asaa mala.

²⁷ He bitani qamma gemi77ishee; guura denddee; I bare huuphew waanintto erennaan, he zerehthay mokkeenne diccee.

²⁸ Biittay kathaa barekka mokkeenne ayfee; koyro carshshay caaree; guyyeppe ayfanaw kuukkumme; qassi wurssethaan kumentha ayfiyaa ayfee.

²⁹ Shin kathay gakkiiyaa wode, kathaa shiishshiyaa wodii gakkweedda diraw, bitani ellekka baacaan cakuwaa gelii aggeedda” yaageedda.

Sannaaficiyaa Zerethaa Leemisuwaa
(Mat 13:31-34; Luq 13:18-19)

³⁰ Yesuusi, “Nuuni Xoossaa kawutethaa ayaa malatee gaanee? Woy ayaanna leemisaanee?”

³¹ Xoossaa kawutethay sannaaficiyaa ayfatto malatee. He ayfatta zeriya wode, sa7aan de7iyaa mithaa ayfiyaa ubbaappekka guuxxaw;

³² henno zerina mokkaade hara atakiltiyaa ubbaappe daraw; daro daashshaa daashaw. Kafuu izi qankkaa kuwaan golliya keexxana danddayee” yaageedda.

³³ Yesuusi hawaa mala daro leemisuwan asay sisanaw danddayiyaawaa keenaa, bare qaalaa odeedda.

³⁴ Asaw leemisu baynnaan odenna; shin Yesuusi barena kaalliyaaawanttu xalalaanna de7iyaa wode, untunttoo ubbabaa billiide odee.

Yesuusi Beetaa Co77u Ootheedda
(Mat 8:23-27; Luq 8:22-25)

³⁵ He gallassi sa7ay omarssina, Yesuusi barena kaalliyaaawantta “Abbaappe hefintha pinnoyte” yaageedda.

³⁶ A kaalliyaaawanttu asaa aggiide, Yesuusi kase geli utteedda wonggiriyaan geliide, Yesuusa barenttunna afeeddino; hara wonggiratuukka hewaan de7iino.

³⁷ Wolqqaama gotuu denddina, beetay wongiriyaan shocina, haathay kumana gakkanaw wongiriyaan giddo geleedda.

³⁸ He wode Yesuusi wonggiriyaan guyye bagganna borkkothaa borkkotiide gemi77isheedda. Yesuusa kaalliyaaawanttu A denthiide, “Tamaariissiyaawoo, nuuni dhayiyaa wode co77u gaade xeellay?” yaageeddino.

³⁹ I beegottiide gotuwaa, “Co77u ga” giide, abbaakka, “Woppu ga” geedda; gotuukka co77u giina, ubbabaykka woppu geedda.

⁴⁰ Yesuusi barena kaalliyaaawantta “Ayissi hawaadan yayyiitee? Hinttenttu waani ammanikkitee?” yaageedda.

⁴¹ Untunttu daro yayyiide barenttu gidдон, “Hawe laa haray atto, gotuunne abbay azazettiyaawe oone?” yaageeddino.

5

Yesuusi Iita Ayyaanay Oyyqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mat 8:28-34; Luq 8:26-39)

¹ Yesuusinne A kaalliyaaawanttu abbaappe hefinthaw pinniide, Gerggesenoona geetetiyyaa gadiyaa gakkweeddino.

² Asaa moogiyaa duufuu de7iyaasaappe iita ayyaanay de7iyaa itti bitani kesiide, Yesuusi wonggiriyaappe keseedda wode, Yesuusanna gakettedda.

³ Bitani he duufuu de7iyaasaan aqi peeshiide, yaani de7ee; A ooninne haray atto, santhalataan qachchanawukka danddaybeenna.

⁴ Ayissi gooppe, I daro wode uqqinnaaninne santhalataan qashettiide de7ee; shin santhalataa duseretheedda; uqqinnaakka menthereetheedda; A xoonanaw danddayeeddawe ooninne baawa.

⁵ I ubba wode gallassinne qamma, he duufuu de7iyaasaaninne deriyaa bolla waassee; bare bollaakka shuchchan gaaree.

⁶ Yesuusa haakuwaan be7eedda wode, aakko woxxi yiide aw goyinneedda.

⁷ He bitani bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ubbaappe Bolla Xoossaa Na7aw, Yesuusaa, neenanne taana ayee gathii? Taana murenna mala, taani neena Xoossaa sunthan woosay” yaageedda.

⁸ I hewaa ayissi geeddee gooppe, Yesuusi A, “Laa ha iita ayyaanaw, ha bitaniyaappe kesa” yaageeddawaassa.

⁹ Yesuusi A, “Ne sunthay oone?” yaagiide oochcheedda.

I, “Nuuni cora gididiyaa diraw, ta sunthay Leegiyoona” yaageedda.

¹⁰ Iita ayyaanatuwaa he gadiyaappe kessi yeddenna mala, Yesuusa minissiide woosseedda.

¹¹ He deriyaa bollan cora gudunthaa wudii heemettee;

¹² Iita ayyanatuu Yesuusa, “Nuuna hini gudunthaa wudiyaakko yeddaarkkii; untuntun biide gelana” yaagiide woossina,

¹³ Yesuusi, “Biite” yaageedda. Iita ayyanatuu bitaniyaappe kesiide, gudunthatuwaan geleeddino; laa77u sha77a gidiyaa gudunthaa wudii kakaa huuphiyaanna kajjottiidde, abbaan geliide, mitetti aggeedda.

¹⁴ Gudunthaa wudiyaappe heemmiyaawanttu baqatiide, haneeddawaa katamaaninne katamaappe gaxaa gadiyaan odeeddino; hewaa be7anaw asay yeedda.

¹⁵ Asay Yesuusakko yiide, cora iita ayyaanatuu beni oyqqeedda bitani bare wozanay simmina, mayuwaa mayyiide, hewaan utteeddawaa be7iide, ubbay yayyeedda.

¹⁶ Hewaa be7eedda asatuu iita ayyaanatuu oyqqeedda bitani haneeddawaanne qassi gudunthaa wudiyaabaa he asaassi odeeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, asay barenttu gadiyaappe Yesuusi baana mala, woosaa doommeedda.

¹⁸ Yesuusi wonggiriyaan gelishshin, iita ayyaanatuu oyqqeedda bitani Yesuusanna de7ana mala, Yesuusa woosseedda.

¹⁹ Shin Yesuusi ixxiide A, “Ne soy simmaade, Goday new ay mala wolqqaamabaa ootheeddenttonne qassi I new ay mala keekentto ne soy asaw oda” yaageedda.

²⁰ Bitani biide, Tammu Katamaa * giyaasan yuuyyiide, Yesuusi barew ay mala wolqqaamabaa ootheeddentto, oduwaa doommeedda; I odeeddawaa siseedda asay ubbay maalaletteedda.

*Yaa7iroosa Naattonne Yesuusa Mayuwaa Bochcheedda Mishiratto
(Mat 9:18-26; Luq 8:40-56)*

²¹ Yesuusi simmiide, wonggiriyaan geliide, abbaa pinneeddawaappe guyyiyan, cora asay abbaa mataan Aakko yuuyyi aadhdiide shiiqeeddino.

²² Yaa7iroosa giyaawe, Ayihuda woosa golliya kaappatuwaappe ittuu, Yesuusa be7eedda wode aakko yi A gediyaan kunddiide,

²³ “Ta naatta harggaade hayqqana hanaw; iza paxaade lo77o de7ana mala, yaade ne kushiyaa izi bolla wothaarikkii” yaagiide Yesuusa minissiide woosseedda.

²⁴ Yesuusi Yaa7iroosanna beedda; I biishshin cora asay A kaalliidde metootheeddino.

²⁵ Tammanne laa77u laythaa ubbaa izi bollaappe suuthay goggiyaa itti mishiratta de7aw.

²⁶ Cora aakimatuu izo aakimishshinka, iza paxa kaa7ettaaddu; bare miishshaa ubbaa wurssinakka iziw haa iiteeddawaappe attin, aynne izo maaddibeenna.

²⁷ He mishiratta Yesuusabaa sisaade, asaa gidonna Yesuusappe guyyenna yaade, A mayuwaa bochchaaddu.

²⁸ Ayissi gooppe iza, “Taani haray atto, A mayuwaa bochchooppekka paxana” yaagaade qoppaaddu.

²⁹ Iippe goggiyaa suuthay ellekka eqqi aggeedda; iza bare waayyiyaappe paxeeddawaa bare bollaana eraa aggaaddu.

³⁰ Yesuusi bareppe wolqqay kesseeddawaa bare huuphew eriide, ellekka cora asaa gidдон guyye simmiide, “Ta mayuwaa bochcheeddawe oone?” yaageedda.

³¹ Yesuusa kaalliyaawanttu A, “Asay neena sugiyaa wode be7aade, ‘Taana oone bochcheeddawe?’ yaagay?” geeddino.

³² Yesuusi hewaa oone ootheeddenttonne be7anaw yuushshi aathiide xeelleedda;

³³ shin mishiratta barew haneeddawaa eraade, yashshaa kokkoraade yaade Yesuusa sinthan guufannaaddu; qassi tumatethaan haneeddawaa ubbaa aw odaaddu.

³⁴ Yesuusi izo, “Ta naattee, neena ne ammanuu patheedda; saruwan ba; ne waayyiyaappenne paxa” yaageedda.

³⁵ Yesuusi biro hewaa giishshin, Ayihuda woosa golliya kaappuwaa soyippe kiitetteedda asatuu yiide, “Ne naatta hayqqadiggaaddu; simmi tamarssiyaawaa ayissi daaburssay?” yaageeddino.

³⁶ Shin Yesuusi untunttu giyaawaa sisiide, Ayihuda woosa golliya kaappuwaa, “Ammano xalalaa ammanappe attin, yayyoppa” yaageedda.

³⁷ Yesuusi Phexiroosappe, Yayiqoobappenne Yayiqooba ishaa Yohaannisappe haray ooninne barena kaallenna mala diggeedda.

* 5:20 Tammu Katamaa: Hawanttu itti cita gideedda katamatuu Sammaariyaappenne Galiilaa gadiyaa away doliyaa bagganna de7iyaawanta gidiide, hewantun de7iyaa asatuwaa eeshshaykka Griike asatuwaa de7uwaa ogiyaa kaalliyaawaa bessee.

³⁸Unttuntu Ayihuda woosa golliya kaappuwaa soy gakteedda wode, Yesuusi asay loythi yeekkiyaawaanne zilaliyaawaa be7eedda.

³⁹Geliide asaa, “Ayissi loythi yeekkiitee? Naatta gemi77ishaadduppe attin, hayqqabeykku” yaageedda.

⁴⁰Hewaappe guyye asay A bolla miicceedda; shin asaa ubbaa kare kessiide, naatti aawuwaanne aatto hewaan barenanna de7iyaa A kaalliyaawantanne akkiide, naatta de7iyaasaa geleedda.

⁴¹Yesuusi naatti kushiyaay oyyqiide, “Xaalitaa, quumii” † yaageedda; hewaa bilethay, “Guutha naattee, taani neena dendda gay” giyaawaa.

⁴²Naatta ellekka dendda eqqaade hamettaaddu; iza tammanne laa77u laythaa naatto; hewe haniyaawaan asay daro maalaletteedda.

⁴³Yesuusi hewaa untuntu oossinne odenna mala, untunta minissi azaziide, “Iziw miyaabaa immite” yaageedda.

6

Yesuusa Naazireeten Akkennaan Ixceeddino

(Mat 13:53-58; Luq 4:16-30)

¹Yesuusi hewaappe kesiide, bare gadiyaa Naazireete katamaa beedda; A kaalliyaawantukka A kaalliide beeddino.

²Sambbataa gallasi Ayihuda woosa golliyaa tamarissuwaa doommeedda; I tamarssiyaawaa siseedda cora asay maalalettiide, “Hawe ha ubbabaa haqappe demmeeddee? Ha aw imetteedda aadho eratethay ayee? Xoossay oothiyaa malaataa I wooti oothii?”

³Hawe anaaxiyaa * gidennee? Mayraami na7aa, Yayiqooba ishaa, Yoosa ishaa, Yihudaa ishaa, Simoona ishaa gidennee? A michchatuu nuunanna hawaan de7iyaawantta gidikki-noo?” yaagiide, I giyaawaa akkennaan ixceeddino.

⁴Yesuusi he asaassi, “Nabii bare gadiyaan, bare dabbatuwaaninne barenttu soy asaan bonchchettennawaappe attin, ubbasan bonchchettee” yaageedda.

⁵I hewaan bare kushiyaay amareedda asatuwaa bolla wothiide, untunta patheed-dawaappe attin, cora malaataa oothanaw aynne danddaybeenna.

⁶Asay ammanibeenna diraw maalaletteedda.

Yesuusi Tammanne Laa77u Barena Kaalliyaawanttu Tamarissanaadan Kiitteen

(Mat 10:5-15; Luq 9:1-6)

Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaa heeran de7iyaa qeeri katamatuwaan yuuyyi yuuyyiide, asaa tamarssedda.

⁷Yesuusi tammanne laa77u barena kaalliyaawantta barekko xeesiide, laa77uwaa laa77uwaa kiitteen; qassi untunttoo iita ayyaanatuwaa kessiyaa maataa immeedda.

⁸Untunta, “Ogiyaa xam77aappe attin, qumaa, qarcciitiyaa, hintte wiiishshaa ayaan-neekka oyyqoppite.

⁹Hinttenttu gediyaan caammaakka wothite; shin laa77u mayuwaa mayyoppite” yaageedda.

¹⁰Qassikka untunta, “Hinttentta asay haqan mokkooppenne, hewaappe kesana gakkanaw, he golliyaa utti aggite.

¹¹Hinttentta asay morkennasaa woy hintte odiyaabaa sissenasaa haqa gidoopekka, he gadiyaan de7iyaa asaw hewe markka gidana mala, hewaappe kesiide, hintte gediyaappe baanaa shocite” † yaageedda.

¹²Tammanne laa77u A kaalliyaawanttu biide, asay barenttu nagaraappe simmanaadan, qaalaa odeeddino.

¹³Untunttu asaappe daro iita ayyaanatuwaa kessiide, harggiyaa asaa coraa zaytiyaa okkiide patheeddino.

Xammaqiyaa Yohaannisa Hayquwaa

(Mat 14:1-12; Luq 9:7-9)

¹⁴Asay Yesuusa sunthaa denthiyaa diraw, Kaatiyaa Heroodise hewaa ubbaa siseedda; itti itti asay, “Xammaqiyaa Yohaannisa hayquwaappe denddeedda; hewaassi aw wolqqaama malaataa oothiyaa wolqqay de7ee” yaageedda.

¹⁵Shin haranttu A, “Hawe Elaasa” yaageeddino.

† **5:41** *Xaalitaa, quumii*: Ha qaalatuu Aramaayike geetettiyaa qalaan Yesuusa wodiyaan Paalestine gaden haasayet-tiyaawaa. Xaalitaa giyaawenne qumi giyaawe amaraathuwaa qaalaa gidenna. Shin Griikiyaa qaalaa. * **6:3** *anaaxiyaa*: Griike bilethaan shuchchaa woy urqqaa melissiide medhdiyaa asaa giide go77ettee. † **6:11** *hintte gediyaappe baanaa shocite*: Hawe asay ixceeddawaa bessiyaawaa. **6:13** Yay 5:14

Haranttu qassi, “Hawe beni wode nabatuwaa malatiyaa nabiyya” yaageeddino.

¹⁶ Shin Heroodise hewaa siseedda wode, “Hewe taani goodhiyaa muucisseedda xammaqiyya Yohaannisa. I hayquwaappe paxeedda” yaageedda.

¹⁷ Ayissi gooppe, Heroodise bare ishaa Piliphphoosa machchatto Heroodiyaado akki wotheedda; Heroodise izi diraw, bare huuphew asaa kiittiide, Yohaannisa oythiide, qashissi wotheedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, Yohaannisi Heroodisa, “Neeni ne ishaa machchatto akkanaw bessenna” yaagi wotheedda.

¹⁹ Heroodiyaada Yohaannisaw uluwaan morkkiyaa oyqqaade A wodhissanaw koyyaaddu; shin danddayabeykku.

²⁰ Yohaannisi xillo asanne geeshsha asaa gideeddawaa Heroodise ereedda diraw, aw yayyiide, loythi naagi wotheedda; Yohaannisi giyaawaa sisiide, bare wozanaan darissi metootiiddeekka aabaa nashechchaan siseedda.

²¹ Heroodise bare yeletteedda gallassi, gadiyaa ayissiyaawanttoo, shaalaqatuwaassinne Galiilaan de7iyaa wolqqaama asaw shoobiyaa giigisseedda wode, wursethaan Heroodiyaada injje gallassaa demmaaddu.

²² Heroodiyaadi naatta imathaa morkkiyaasaa gela duraade, Heroodisanne A imathatuwaa nashechchaaddu; Hewaappe guyye kaatii naattiw, “Neena lo77eeddawaa ayaa gidooppen taana oochcha; taani new immana” yaageedda.

²³ Qassi iziw darii caaqqiide, “Neeni oochcheeddawaa ayaa gidoopekka, taani new immana; haray atto, ta kawutethaappe baggaa gidoopekka, taani new immana” yaageedda.

²⁴ Naatta kare kesaade bare daayo, “Ayaa imma goo?” yaagaade oochchaaddu.

I daaya, “Xammaqiyya Yohaannisa huuphiyaa imma ga” yaagaaddu.

²⁵ Naatta ellekka kaatiyaakko baade A, “Xammaqiyya Yohaannisa huuphiyaa wociitiyaan wothaade, neeni ha77i taw immanaadan koyyay” yaagaaddu.

²⁶ Hewaappe guyye kaatii darii qaretteedda; shin bare caaquwaa dirawunne bare imathatuwaa diraw iziw caaqqeedda caaquwaa kolanaw koyyibeenna.

²⁷ Hewaa diraw, ellekka naagiyaawaa kiittiide, Yohaannisa huuphiyaa ahana mala azazeedda; naagiyaawe qasho golle biide, Yohaannisa goodhiyaa muuceedda.

²⁸ He muuceeddawaa wociitiyaan wothi ahiide, naattiw immeedda; naatta qassi bare aattiw immaaddu.

²⁹ Yohaannisa kaalliyaawanttu hewaa siseedda wode yiide, A anhaa afiide moogeeddino.

Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Miziide Kalsseedda Taarikiyaa

(Mat 14:13-21; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-14)

³⁰ Yesuusi kiiteeddawanttu simmiide, Yesuusanna gakettiide, barenttu ootheddabaanne barenttu tamaarsseeddabaa ubbaa Yesuusassi odeeddino.

³¹ Biya asayne yiyyaa asay darina, haray atto qumaa maanawukka untuntta gathenaan ixxeedda diraw, Yesuusi untuntta, “Nuurekka guuthaa shemppi akkanaw asay baynnasaa boytte” † yaageedda.

³² Yesuusinne untunttu barenttu xalalaa wonggiriyaan uttiide, asay baynnasaa beeddino.

³³ Untunttu biishshin, cora asay untuntta be7iide ereedda; katamaa ubbaappe gediyaan woxxiidde, untunttu biyaasaa untunttuppe kasetiide gakkeeddino.

³⁴ Yesuusi wonggiriyaappe kesiide, cora asaa be7eedda; asay heemmiyaa asay baynna dorssaa mala gideedda diraw, qarettiide asaa darobaa tamarissuwaa doommeedda.

³⁵ Sa7ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaalliyaawanttu aakko yiide, “Hawe sa7ay asay baynna sa7aa; ha77i sa7aykka qammadiggeedda;

³⁶ asay heeraanne qeeri katamatuwaa giddo biide, barenttoo miyaabaa shammana mala, asaa moyizza” yaageeddino.

³⁷ Shin Yesuusi zaariide untuntta, “Asaw miyaabaa hintte immite” yaageedda.

Hewaappe guyye untunttu, “Nuuni biide, laa77u xeetu biraa santtimiyaa § qumaa shammiide, asay maanaw immanee?” yaagiide A oochcheeddino.

³⁸ Yesuusi untuntta, “Hinttentoo aappun daabbuu de7ii? Biide be7ite” yaageedda.

Untunttu be7iide, “Ichcheshu daabbuwaanne laa77u moliyaa” yaageeddino.

³⁹ Yesuusi barena kaalliyaawantta asaa ubbaa citan citan shaakki shaakkiide, maataan utissana mala azazeedda.

† 6:31 asay baynnasaa: Hawe Galiilaa geetettiyya wombbaappe pudehaa dola bagganna de7ee. 6:45 xeellite. 6:34

Pay 27:17; 1Ka 22:17; 2Od 18:16; Hiz 34:5; Mat 9:36 § 6:37 biraa santtimiyaa: Beni wodiyaan asaa gadiyan itti gallassaa uniyyaa oothi peesheedda asaw itti biraa santtimii imettee. Mat 20:2 xeellite.

⁴⁰ Asay xeetuu xeetuunne ishatamuu ishatamuu citan citan utteeddino.

⁴¹ Yesuusi ichcheshu daabbuwaanne laa77u moliyaa oyqqiide, pude saluwaa xeelliide, Xoossaa galateedda; daabbotuwaawaa menthiide asaw gishana mala, barena kaalliyaaawant-tussi immeedda; qassi laa77u moliyaakka untunttu ubbaw shaakkeedda.

⁴² Asay ubbay miide kalleeddino.

⁴³ Hewaappe guyye atteedda daabbotuwaawaa dokkayenne moliyaa dokkay tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeeddawaa Yesuusa kaalliyaaawanttu dentheeddino.

⁴⁴ Daabbuwaawaa meedda attuma asay ichcheshu sha77a.

Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiidde Beedda

(Mat 14:22-33; Yoh 6:15-21)

⁴⁵ Ellekka Yesuusi he cora asaa moyizziide, barena kaalliyaaawanttu wonggiriyaan geliide, abbaappe hefinthan de7iyaa Beetesayda giyaa katamaa bareppe sinthatiide baanaadan azazeedda.

⁴⁶ Untunttu moyizzeeddawaappe guyyiyan, Xoossaa woossanaw zooziyaa keseedda.

⁴⁷ Sa7ay qammiyaa wode wonggirii wombbaa gidduwan de7ishshin, Yesuusi wombbaaappe gaxaan barekka de7ee.

⁴⁸ Carckuu A kaalliyaaawanttukko carckiyaa diraw, barena kaalliyaaawantta wombbaa beetay metoothiyaawaa Yesuusi be7iide, kuttuu waassana haniyaa wode wombbaa bollan hamettiidde, untunttukko yeedda; untunttu yeggi aadhhanaw koyyeedda.

⁴⁹ Shin wombbaa bollan I hamettishshin, untunttu A be7iide, barenttoo moytilliyaa malatina waasseeddino.

⁵⁰ Ayissi gooppe, untunttu ubbay A be7iide, yashshaa kokkoreeddino; shin ellekka Yesuusi untunttu, “Aynne baawa; taanattennee yayyoppite” yaageedda.

⁵¹ Yesuusi untunttunna ittippe wonggiriyaan gelina, carckuu woppu geedda; untunttu daro maalaletteeddino.

⁵² Ayissi gooppe, untunttu wozanay jolleedda diraw, untunttu ukithaabaa akeek-ibeykkino.

Yesuusi Gensaareexen Hargganchchatuwaa Patheedda

(Mat 14:34-36)

⁵³ Untunttu abbaa pinniide, Gensaareexa giyaa biittaa gakkeeddino; yaani wonggiriyaan gaxaa shiishshi qachcheeddino.

⁵⁴ Untunttu wonggiriyaappe wodhdhiyaawaan, asay ellekka Yesuusa erinne

⁵⁵ hewaa heeran de7iyaa gadiyaa ubbaan woxerettiide, hargganchchatuwaa shanchchamaan tookkiide, “Yesuusi de7ee” giina siseeddasaa ahuwaa doommeedda.

⁵⁶ Yesuusi beeddasaa ubbaan qeeri katamaan gidina, wolqqaama katamaan gidina, heeraa gididon gidinakka, geyaa denbbaan asay hargganchchatuwaa aakko afee. Yesuusi bare mayuwaa macaraa gidooppenne hargganchchatuwaa boshissana mala, asay A woosseedda; bochcheedda ubbay paxeedda.

7

Yesuusi Asaa Wogaappe Koshshennawaa Phalqqeedda

(Mat 15:1-9)

¹ Parisaawatuunne Yeerusalaameppe yiide, Muse higgiiyaa tamaarissiyaa amareedda asatu Yesuusakko shiiqeeddino.

² Yesuusa kaalliyaaawanttuppe ittu ittu tuna kushiyan, hewaa giyaawe meecettinnaan qumaa miyaawantta* be7eeddino.

³ Ayissi gooppe, Parisaawatuunne Ayihuda asay ubbay barenttu aawatuwa wogaa naagiide, barenttu kushiyaan loythi meecettinnaan miikkino.

⁴ Qassi geyaappe yiidekka meecettinnaan de7iidde miikkino. Qassi untunttu barenttu aawatuwappe akkeedda hara cora wogay de7ee; hewekka wanccaa, keriyaa, birataappe medhdheedda miishshaanne arssaa meecciyaa wogaa.

⁵ Parisaawatuunne Muse higgiiyaa tamaarssiyaawanttu Yesuusa, “Neena kaalliyaaawanttu ayissi nu aawatuwa wogaa kaallennaan ixxiide, barenttu kushiyaan meecettinnaan qumaa miinoo?” yaagiide oochcheeddino.

⁶⁻⁷ Yesuusi untunttu hawaadan yaageedda; “Isiyaasi imbbitiyaa odeedda wode, hint-tenttubaa, lo77a malatiyaa iitatubaa xaafeeddawaadanka, ‘Xoossay, “Hawe asay taana

* **7:2 meecettinnaan qumaa miyaawantta:** Ayihude asatuwaa wogaan meecettinna kushiyan qumaa muussay tu-naadan paydettee. Hewaassi qumaa maanappe kasenna kushiyaan meechchaa loythi minissiino.

bare bolla doonan bonchchee.

Shin untunttu wozanay taappe haakuwaan de7ee;
asay taw mela goyinnee.

Ayissi gooppe, asay ootheedda azazuwaa

Xoossaa higgiiyaa malatissiide tamaarssee” geedda’
yaagiide timbbitiyaa tumuwaa odeedda.

⁸ “Xoossaa azazuwaa hintte aggiide, asaa wogaa minissiide naagiita” yaageedda.

⁹ Qassikka Yesuusi, “Hinttenttu hintte wogaa naaganaw Xoossaa azazuwaa aggiita.

¹⁰ Ayissi gooppe Muse, ‘Ne aabbanne ne daayo bonchcha’ Qassi, ‘Bare aabbanne bare aatto boriyaawe hayquwan muretto’ yaageedda.

¹¹ Shin itti uraw bare aawuwaa woy bare aatto maaddiyaabay de7ishshin I, ‘Hawe qurbbaaniyaa; hawaa guussay Xoossaabaa giyaawaa’ gooppe,

¹² I bare aawuwaa woy bare aatto wodeppe maaddanaawaa aynne koyyikkita.

¹³ Ha hanotaan hintte hinttenttu wogaa naaganaw, Xoossaa qaalaa koliide, hewaa mala darobaa oothiita” yaageedda.

Asaa Tunissiyaawantta

(Mat 15:10-20)

¹⁴ Yesuusi cora asaa qassikka barekko xeesiide, “Ubbay taani giyaawaa sisitenne akeekite.

¹⁵ Asaappe kesiyaawe asaa tunissiyaawaappe attin, kareppe asaa giddo geliide, asaa tunissiyaabay aynne baawa;

¹⁶ sisanaw haythay de7iyaa uray ooninne siso” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi cora asaa aggiide soy geleedda wode, A kaalliyaaawanttu he leemisuwaabaa A oochcheeddino.

¹⁸ I untunttu, “Hinttenttookka qassi gelibeennee? Kareppe asaa wozanaan geliyaabay aynnee asaa tunissanaw danddayennawaa akeekiitee?

¹⁹ Ayissi gooppe, qumay asaa uluwaa giddo geliide, karew kesiyaawaappe attin, asaa wozanaa giddo gelenna” yaageedda. Hawaadankka Yesuusi qumaa ubbay tuna gidennawaa erisseedda.

²⁰ Qassikka Yesuusi hawaadan yaageedda; “Asaa tunissiyaabay asaa wozanaa gidloppe kesiyaabaa.

²¹ Ayissi gooppe, asaa wozanaa gidloppe kesiyaawe iita qofaa; woshummiyaawaa; wuu77iyaawaa; wodhiyaawaa; caaratethaa;

²² yoratethaa; uuziyaa woy barena dosiyaawaa; iitatethaa woy cimmiyaawaa; geniyaa; maccawaa amottiyaawaa; qanaatiyaawaa; boriyaawaa woy zigiriyaawaa; ayyuwaa; eeyatethaa.

²³ Ha iitabay ubbay asaa wozanaa gidloppe kesiide, asaa tunissee” yaageedda.

Itti Giriike Mishiratti Ammanuwaa

(Mat 15:21-28)

²⁴ Yesuusi hewaappe aggiide, Xiiroosanne Sidoonaa giyaa katamatuwaa matan de7iyaa gadiyaa biide, itti golliya geleedda; qassi I yaani de7iyaaawaa ooninne eranawaa koyyibeenna; shin qosettiide gami77anaw danddayibeenna.

²⁵ Shin bare guutha naatti bolla iita ayyaanay de7iyaa itti mishiratta Yesuusabaa sisaade, ellekka aakko yaanne A gediyaan guufannaa aggaaddu.

²⁶ He mishiratta Ayihuda asa gidukku; A yeletteeddawekka Sooriyaa giyaa gadiyaana; A bare naattippe xalahiyaa kessana mala, Yesuusa woossaaddu.

²⁷ Shin Yesuusi zaariide, “Naanay kasetiide qumaa kallino; ayissi gooppe, naanaa qumaa akkiide, kanatuwassi † oliyaawe lo77a gidenna” yaageedda.

²⁸ Mishiratta zaaraade, “Tumakka ta Godaw, haray atto samppaa miyyiyaan de7iyaa kanatuukka naanatuwappe atteedda suuppaa miino” yaagaaddu.

²⁹ Yesuusi qassi izo, “Ha neeni hasayeedda qaalaa diraw, xalahii ne naattippe keseedda; simmi ne soy ba” yaageedda.

³⁰ Mishiratta bare soy biyaa wode, izi naattippe xalahii kesina, hiixan giseeddawunno demmaaddu.

Yesuusi Tullenne Duude Gideedda Itti Bitaniyaa Patheedda

³¹ Yesuusi Xiiroosa gadiyaappe kesiide, Sidoonaannanne Tammu Katamaa giyaa gadiyaanna kanthiide, Galiilaa Abbaakko beedda.

³² Asay tullenne duude gideedda bitaniyaa Yesuusakko ahiide, bare kushiya A bollan wothana mala, Yesuusa woosseeddino.

³³ Yesuusi barekka he bitaniyaa cora asaappe gaxaa kessiide, bare biradhdihiyaa A haythaan yeddeedda; qassi cuchcha cuhchiide, A inxxarssaa bochcheedda.

³⁴ Saluwaa pude xeelliide, tookki shemppiide, “Eftahi” ‡ yaageedda; hewaa giyaawe dooyetta giyaawaa.

³⁵ Bitaniyaa haythay ellekka dooyetti aggeedda; qassi A haasayenna inxxarssaykka biletti aggeedda; bitani aynne waayyettennan haasayii aggeedda.

³⁶ Yesuusi asaw, “Hawaa oossinne odoppite” yaagiide odeedda; shin I darissi minissi odina, asay qassi oduwaa yaa darisseedda.

³⁷ Hewaa siseedda asay ubbay daro maalalettiide, “Ubbabaakka I loythi oothie. Haray atto tulliyaakka sissee; qassi duudiyaaakka haasayissee” yaageeddino.

8

Yesuusi Oyddu Sha77a Asaa Mizeedda

(Mat 15:32-39)

¹ Hewode, cora asay qassi Yesuusakko shiiqeedda; asaw miyaabay dhayina, Yesuusi barena kaalliyaa wantta barekko zeesiide,

² “Ha cora asay taananna heezzu gallassay gakkanaw gami77iide, miyaabaa aynne demmibeenna diraw, taani untunttoo qarettay.

³ Taani untuntta koshaanna soy yeddooppe, biidde ogiyaan daaburiide kunddana; ayissi gooppe, ittu ittu haakosaappe yeedda” yaageedda.

⁴ A kaalliyaa wanttu zaariide, “Ha asay bayinna saan ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa qumaa demmanaw danddayiyaawe oone?” yaageeddino.

⁵ Yesuusi untuntta, “Hinttenttoo aappun daabuu de7ii?” yaagiide oochcheedda.

Untunttu, “Laappu daabuu de7ee” yaageeddino.

⁶ Yesuusi asaa, “Sa7aan uttite” yaagiide azazeedda; qassi laappu daabuuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabuuwaa mentiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaa wanttoo immeedda. Yesuusa kaalliyaa wanttu he cora asaassi gisheeddino.

⁷ Untunttoo qassikka amareedda suuppaa moletuu de7iino; Yesuusi hewanttookka Xoossaa galatiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaa wantta azazeedda.

⁸ Asay ubbay miide kallina atteedda dokkay laappu zambbeeliyaa kumeeddawaa A kaalliyaa wanttu dentheeddino.

⁹ Qumaa meedda asay oyddu sha77a gidana; hewaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeddeedda.

¹⁰ I qassi barena kaalliyaa wanttunna ellekka wonggiriyaan geliide, Dalmanutaa * giyaa gadiyaa beedda.

Parisaawatuu Barenttoo Malaatay Oosettana Mala Oochcheeddino

(Mat 16:1-4)

¹¹ Parisaawatuu yiide, Yesuusanna palumaa doommeeddino.

Yesuusa paaccanaw koyyiide, saluwaappe malaataa barentta bessana mala oochcheeddino.

¹² Yesuusi darissi tookki shemppiide, “Ha wodiya asay ayissi malaataa koyyii? Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha wodiya asaw malaatay ubbaakka imettenna” yaageedda.

¹³ Qassi untuntta hewaan aggiide, zaari wonggiriyaan geliide, abbaappe hefintha pinneedda.

Parisaawatuwaa Irshshuwaanne Heroodisa Irshshuwaa

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Yesuusa kaalliyaa wanttu qumaa afanawaa dogeeddino; untunttoo wonggiriyaan gid-don itti ukithaappe haray baawa.

¹⁵ Yesuusi untuntta, “Hinttentta erite; Parsaawatuwaa irshshuwaappenne Heroodisa † irshshuwaappe naagetite” yaagiide azazeedda.

¹⁶ Untunttu barenttu gidon, “I hawaa giyaawe nuussi qumay bayinna diraassa” yaagiide haasayaa doommeeddino.

¹⁷ Yesuusi untunttu giyaawaa eriide, “Hinttenttoo daabuu bayinnawaa ayissi haasayitee? Ha77i gakkanaw hinttew gelennee? Woy akeekikkitee? Hintte wozanay jolleeddee?

‡ 7:34 “Eftahi”: Ha qaalay Yesuusi ha alamiyaan de7iide tamarissiyaa wode, go77ettiyaan Aramaayike yaageettiyaan qaalaa haasayeeddawaa. * 8:10 Dalmanutaa: Hawe erettenna sa7aa. † 8:15 Heroodisa: Hawe Heroodise Anttiphaasa geetettiyaan wogga Heroodisa geetettiyaawaa na7aa.

¹⁸ Hinttenttoo ayfii de7ee; be7ikkitee? Qassi haythay de7ee; siskkitee? Hinttenttoo hassayettennee?

¹⁹ Taani ichcheshu daabbuwaaw ichcheshu sha77a asaw mentha immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheedditee?" yaageedda.

Untunttu, "Tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheeddo" yaageeddino.

²⁰ "Taani qassikka laappu daabbuwaaw oyddu sha77a asaw menthaade immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheedditee?" yaageedda.

Untunttu, "Laappu zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheeddo" yaageeddino.

²¹ I qassi, "Ha77ikka akeekibeykkitee?" yaageedda.

Yesuusi Beetesaydan Itti Qooqaa Patheedda

²² Yesuusiinne A kaalliyaawanttu Beetesayda giyaa katamaa beeddino; asatuu qooqa bitaniyaa Yesuusakko ahiide, he bitaniyaa bochhana mala, A woosseeddino.

²³ Yesuusi qooqa bitaniyaa kushiyaaw oyqqiide, heeraappe gaxaa kesseeedda; A ayfiyaan cuchchiide, bare kushiyaaw A bolla wothiide, "New ayentto beettii?" yaagiide oochcheedda.

²⁴ Bitani dhooqqiide, "Taani asaa be7ay; shin asay hamettiide, mithaa malatee" yaageedda.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi shirettiide bitaniyaa ayfiyaan bare kushiyaaw wotheedda. A ayfii paxeedda; bitaniikka loythi xeelleedda; qassi ubbabaakka geeshshiide be7eedda.

²⁶ Yesuusi bitaniyaa, "Heeraa geloppa" yaagi A soy yeddeedda.

Phexiroosa Ammanuwaanne A Markkatethaa

(Mat 16:13-20; Luq 9:18-21)

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawantunna Qiisaariyaa Piliiphphoosa de7iyaa qeeri heer-atuwaaw beedda; I biishshin ogiyaan Yesuusi, "Taana asay oona gii?" yaagiide barena kaalliyaawantta oochcheedda.

²⁸ A kaalliyaawanttu, "Itti itti asay neena, 'Xammaqiyaaw Yohaannisa' gee; haranttuu, 'Eelaasa' giino; qassi haranttuu, 'Nabatuwaappe ittuwaaw' giino" yaageeddino.

²⁹ Yesuusi untunttu, "Hinttेशi taana oona giitee?" yaagiide oochcheedda.

Phexiroosi, "Neeni Dooretteedda Kiristtoosa" yaagiide zaareedda.

³⁰ Yesuusi, "Tabaa oossinne odoppite" yaagiide untunttu azazeedda.

Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne Waayyiyaabaa Koyruwaaw Haasayee

(Mat 16:21-28; Luq 9:22-27)

³¹ Yesuusi barena kaalliyaawantta, "Taani, Asaa Na7ay, darii waayyettanaw bessee; cimatu, qeesatuwaaw kaappatuunne higgiiyaaw tamarssiyaawanttu taana ixnanaw bessee; untunttu taana wodhanawunne taani heezzenhiyaaw gallassaappe guyyiyan, hayquwaappe denddanaw bessee" yaagiide tamarissuwaa doommeedda.

³² Hewaa I untunttoo geeshshiide odeedda; Phexiroosi A itti bagga zaariide, zorettaa doommeedda.

³³ Shin Yesuusi guyye simmiide, barena kaalliyaawantta xeelliide Phexiroosa, "Ha Seexaanaw, kichcha ta matappe! Neen asay qoppiyaawaa qoppaasappe attin, Xoossay qoppiyaawaa gidenna" yaageedda.

Yesuusa Kaalussay Oochchiyaaw Gatiyaaw

(Mat 10:38-39; 16:24-28; Luq 9:23-27; 14:26-27)

³⁴ Yesuusi cora asaanne barena kaalliyaawantta barekko xeesiide, "Taana kaallana koyyiyaaw uray de7ooppe, barena kaddo; yaatiide bare masqqaliyaaw tookkiide, taana kaallo.

³⁵ Ayissi gooppe, bare shemppuwaa † ashshana koyyiyaaw uray bayizzanawaa; shin ta dirawunne wonggalaa mishiraachchuwaaw diraw bare shemppuwaa bayizziyaaw uray ashshanawaa.

³⁶ Itti uray sa7aan de7iyaa ubbabaa barew shiishshiide, bare shemppuwaa bayizzooppe, A ayaa maaddanee?

³⁷ Itti uray bare shemppuwaa wozanaw ayaa immana danddayi?

³⁸ Xoossaa ammanenna ha nagaranhcha yeletaa wodiyaan, itti uray taananinne ta qaalaan yeellatooppe, taanikka, Asaa Na7ay, qassi ta Aawuwaa bonchchuwan geeshsha kiitanchchatuwaanna yiyaa wodekka, aani yeellatana" yaageedda.

9

*Yesuusa Malay Laametteeddawaa Odiyaa Taarikiyaa**(Mat 17:1-13; Luq 9:28-36)*

¹ Yesuusi untunttu, “Taani hinttentoo tumuwaa gay; amareedda asatuu Xoossaa kawutethay wolqqaanna yiyaawaa be7ennaan hayqqennawanttu hawaan de7iino” yaageedda.

² Yesuusi usuppun gallasaappe guyyiyan, barenanna Phexiroosa, Yayiqoobanne Yohaannisa akkiide, untunttu xalalaa wolqqaama deriyaa bolla kesseedda; untunttu sinthaan laametteedda;

³ A mayuukka phooleedda; sa7aan mayuwaa meeciyaa ooninne geeshshanaw dand-dayennawaa keenaa darii booxeedda.

⁴ He heezzu Yesuusa kaalliyaawanttu, Eelaasinne Muse Yesuusanna haasiyaawantta be7eeddino.

⁵ Phexiroosi Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, nuuni hawaan de7iyaawe nuussi lo77a; nuuni heezzu daasatuwaa ittuwaa new, ittuwaa Musew, qassi ittuwaa Eelaasassi keexxana” yaageedda.

⁶ I waaganenttonne eribeenna; ayissi gooppe, ikka yokkonttukka darii yayyeeddino.

⁷ Hewaappe guyyiyan, shaarii yiide untunttu kammuna shaariyaappe, “Hawe taani siiqiyaa ta Na7aa; I giyaawaa sisite” giyaa qaalay yeedda.

⁸ Ellekka untunttu yuushshi aathi xeelliyaa wode, Yesuusappe attin, haraa oonanne barenttu matan be7ibeykkino.

⁹ Untunttu deriyaappe wodhdhishshin, Yesuusi untunttu, “Taani, Asaa Na7ay, hayquwaappe denddana gakkanaw, hintte be7eeddabaa oossinne odoppite” yaagiide azazeedda.

¹⁰ I azazeeddawaa untunttu, “Eeno’ giide, ha hayquwaappe denddiyaawaa giyaawe waaggiyaawe” yaagiide, barenttu gidдон haasayetteeddino.

¹¹ Untunttu Yesuusa, “Higgiyaa tamaarissiyaawanttu ayissi, ‘Eelaas kasetiide yaanaw bessee’ giinoo?” yaagiide oochcheeddino.

¹² I zaariide yaageedda; “Tumakka, Eelaas kaset yiide, ubbabaa giigissee; yaatina, ayissi Xoossaa Maxaafay, ‘Asaa Na7ay darii waayyettanne ixettana’ yaagii?”

¹³ Shin taani hinttentoo oday; Eelaas yeedda; qassi aabay Xoossaa Maxaafan xaafetteed-dawaadankka, asay A bare koyyeeddabaa ootheedda” yaageedda.

*Yesuusi Iita Ayyaanay Oyqqeedda Na7aa Patheedda**(Mat 17:14-21; Luq 9:37-43)*

¹⁴ Yesuusi, Phexiroosi, Yayiqoobinne Yohaannisi yokko Yesuusa kaalliyaawanttukko simmiide yiya wode, cora asay he kaalliyaawanttu yuushshuwaan eqqeeddawaanne higgiyaa tamaarissiyaa amareedda asatuu untuntunna palumettiyaawantta be7eeddino.

¹⁵ He cora asay Yesuusa be7eedda wode maalaletti dagammiide, ellekka aakko woxxi yiide, A saroteedda.

¹⁶ Yesuusi barena kaalliyaawantta “Untuntunna ayaa palumettiitee?” yaagiide oochcheedda.

¹⁷ He cora asaa gidoppe itti bitani zaariide, “Tamaarissiyaawoo, ta na7aa bollan haasayaa diggiyaa iita ayyaanay de7iyaa diraw, A neekko akkaade yaaddi.

¹⁸ Ha iita ayyaanay A oyqqiyaa wode ubbaan, A olee; A doonaannakka hoommuu paarotte; qassi achchaa garccissee; bollaakka zoolissee. Aappe ha iita ayyaanaa kessana mala, neena kaalliyaawanttoo odaaddi, shin kessanaw danddaybeykkino” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi zaariide untunttu, “Ammanenna ha wodiyaawaa asaw! Taani hinttentunna awude gakkanaw de7anee? Qassi hinttentubaa awude gakkanaw danddayanee? Na7aa taakko haa akki yiite” yaageedda.

²⁰ Untunttu na7aa aakko aheeddino; he iita ayyaanay Yesuusa be7eedda man77iyankka na7aa kokkorssii aggeedda; na7ay sa7aan kunddiide, doonaanna hoommuu goppu gi-ishshin gondoretteedda.

²¹ Yesuusi he na7aa aawuwaa, “Hawe ne na7aa oyqqoodeppe woysa wode gidanee?” yaagiide oochcheedda.

Na7aa aabbu, “I na7atethaan de7iyaa wodiyaappe doommeedda.

²² A wodhanaw daro wode tamaaninne haathan oleedda; shin neeni danddayooppe, nuussi qarettaade nuuna maaddaarikkii” yaageedda.

²³ Yesuusi A, “Neeni danddayooppe gay? Ammaniyaa asaw ubbabay danddayettee” yaageedda.

²⁴ Ellekka na7aa aabbu bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Taani ammanay; shin gujja ammananaadan, taana maaddaarikkii” yaageedda.

²⁵ Yesuusi asay dari dari biyaawaa be7iide, iita ayyaanaa, “Na7aa tullenne duude udeedda ayyaanaw, ha na7aappe kesa gaade neena ta azazay; qassi zaarethaade aani geloppa” yaageedda.

²⁶ He iita ayyaanay waassiide, na7aa darissi kokkorssiide, aappe keseedda. Na7ay hayqqeeddawa malatina, daro asay, “Na7ay hayqqeedda” yaageedda.

²⁷ Shin Yesuusi na7aa kushiyaay oyqqiide denthina, na7ay dendi eqqeedda.

²⁸ Yesuusi soy geleeddawaappe guyyiyan, A kaalliyaawanttu Yesuusa dumma, “Nuuni he iita ayyaanaa kessanaw ayissi danddaybeykkoo?” yaagiide oochcheeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, “Hewaa malay woosappenne xoomaappe attin, harabaan kesanaw danddayenna” yaageedda.

Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne Hayquwaabaa Laa7enthuwaa Odeedda

(Mat 17:22-23; Luq 9:43-45)

³⁰ Unttuntu hewaappe denddiide, Galiilaana aadhhiide beeddino; Yesuusi bare de7iyaasaa ooninne erana mala koyyibeenna.

³¹ Ayissi gooppe, I barena kaalliyaawantta “Taana, Asaa Na7aa, asay asaw aathiide immananne wodhana; taani qassi heezzu gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe denddana” yaagiide tamarissee.

³² Shin untntntoo I giyaawe gelibeenna; qassi A oochchanawukka yayyeeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee?

(Mat 18:1-5; Luq 9:46-48)

³³ Untntuntu Qifirinaahooma giyaa katamaa beeddino; soy geleeddawaappe guyyiyan, Yesuusi untntntu, “Ogiyaan ayaa palumettiitee?” yaagiide oochcheedda.

³⁴ Shin untntntu biidde ogiyaan, “Nu gidдон nu ubbaappe aadhhiyaawe oone?” yaagiide palumetteedda diraw, co77u geeddino.

³⁵ Yesuusi uttiide, tammanne laa77u barena kaalliyaawantta xeesiide untntntu, “Ooninne sinthaw aadhkana koyyoope, ubbaappe guyye aadhhiide, he ubbaw qooma gidanaw bessee” yaageedda.

³⁶ Itti guutha na7aa oyqqiide, untntntu gidдон esseedda; he guutha na7aa idimmiide untntntu,

³⁷ “Hawanttu mala guutha naanaappe ittuwaa ta sunthan mokkiyaa ooninne taana mokkee; qassi taana mokkiyaa ooninne taana kiitteeddawaa mokkiyaawaappe attin, ta xalalaa mukkenna” yaageedda.

Yesuusi, “Nubaa Eqettenna Uray Nu Bagga” Yaageedda

(Luq 9:49-50)

³⁸ Yohaannisi A, “Tamaarissiyaawoo, itti asay ne sunthan iita ayyaanatuwaa kessiyaawaa nuuni be7iide, nu bagga gidenna diraw, A diggeeddo” yaageedda.

³⁹ Shin Yesuusi yaageedda; “Ooninne ta sunthan malaataa oothiide, ellekka ta bolla iitabaa haasayanaw danddayyaawe bayinna diraw diggoppite;

⁴⁰ ayissi gooppe, nubaa eqettenna uray nu bagga.

⁴¹ Taani hinttentoo tumuwaa oday; hintte tawantta Kiristoosawantta gidiyaa diraw, ooninne hinttentoo ta sunthan buliyaa haathaa ushanaw immooppekka, bare gatiyaa akkanawaa.

Nagaraa Gaasuwaa

(Mat 18:6-9; Luq 17:1-2)

⁴² “Taana ammaniyaa ha guuthatuwaappe ittuwaa balethiyaa oonanne, gaacciyaa wogga woxaa A qoodhiyaan qachchiide, abbaan A oliyaawe aw lo77a.

⁴³⁻⁴⁴ Ne kushii neena balethoope, qanxxa ola; neeni laa77u kushiyaanna * qassi ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan geliyaawaappe, duuxa kushiyaanna de7uwaa geliyaawe new lo77a.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ne gedi neena balethoope, qanxxa ola; neen laa77u gediyaanna ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, dooma gidaade de7uwaa geliyaawe new lo77a.

⁴⁷⁻⁴⁸ Ne ayfii neena balethoope, wooca ola; neeni laa77u ayfiyaanna ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, itti ayfiyaanna Xoossaa kawutethaa geliyaawe new lo77a.

⁴⁹ “Qumaan maxiniyaa yeggiyaawaadan, tamay asaa ubbaa bolla yegettana.

* 9:43-44 Hara Geeshsha Maxaafaa bilethatu, guxinii mule hayqqennasaanne qassi mulekka to7enna Gaannamiyaa tamaan, yaagee. 9:45, 47 xeellite.

⁵⁰ Maxinii lo77a; shin I mal77ana dhayooppe, zaariide A wooti mal77ethanitee? Hinttentun maxinii de7o; † yaatiide ittu ittuwaanna sarotethaan de7ite” yaageedda.

10

Machchatto Yeddanaaw Bessenna

(Mat 19:1-2; Luq 16:18)

¹ Yesuusi hewaappe dendiide, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha bagganna Yihudaa gadiyaa beedda. Cora asay shirettiide aakko shiiqina, kase I oothiyaawaadankka he asaa tamarissuwaa doommeedda.

² Itti itti Parisaawatuu paaccanaw Yesuusakko yiide, “Itti asay bare machchatto yeddanaw nuussi higgii azazii?” yaagiide A oochcheeddino.

³ I zaariide, “Muse hinttentta waagi azazeeddee?” yaageedda.

⁴ Unttuntu, “Muse, ‘Itti asay bare machchatto paramaa immiide yeddo’ geedda” yaageeddino.

⁵ Yesuusi zaariide untuntta, “Hinttenttu odina sisennawantta gidiyaa diraw, Muse ha azazuwaa hinttenttoo xaafeedda.

⁶ Shin Xoossay koyro medhdiyaa wode, attuma asanne macca asa oothiide, untuntta medhdheedda.

⁷ Hewaa diraw, itti asay bare aabbanne bare daayo aggiide, bare machchattinna ittuwaa gidee;

⁸ untunttu laa77atuu itti asho gidiino; hewaa diraw, untunttu itti asa gidiyaawaappe attin, laa77u asa gidikino.

⁹ Hewaa diraw, Xoossay ittipee gatheeddawaa asay shaakkoppo” yaageedda.

¹⁰ Unttuntu soy simmeedda wode, Yesuusa kaalliyawanttu ha yewuwaabaa Yesuusa zaari oochcheeddino.

¹¹ Yesuusi untuntta, “Bare machchatto yeddiide, hararo akkiyaa uray ooninne izinna woshumnee.

¹² Qassi maccawunnakka bare asinaappe kesaade hara asinaa gelooppe woshummaw” yaageedda.

Yesuusi Guutha Naanaa Anjjeedda

(Mat 19:13-15; Luq 18:15-17)

¹³ Yesuusi guutha naanaa bochchana mala, itti itti asay naanaa aakko aheedda; shin Yesuusa kaalliyawanttu he asaa seereeddino.

¹⁴ Yesuusi hewaa be7iide, barena kaalliyawantta hanqqetteedda; untuntta, “Guutha naanay taakko yiyaawantta diggoppite; ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay hawanttu malaassa.

¹⁵ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; Xoossaa kawutethaa guutha na7aadan akkenna uray ooninne he kawutethaa ubbakka gelenna” yaageedda.

¹⁶ Guutha naanaa idimmiide, bare kushiyaa untunttu bolla huuphiyan huuphiyan wothiide, untuntta anjjeedda.

Miishshaa Siqussay Ahiyaa Metuwaa

(Mat 19:16-30; Luq 18:18-30)

¹⁷ Yesuusi baanaw kaseedda wode, itti bitani woxxiidde yi A sinthan gulbbatiide, “Lo77o tamarssiyaawoo, medhinaa de7uwaa laattanaw taani ayaa oothoo?” yaagiide A oochcheedda.

¹⁸ Yesuusi, “Ayissi taana lo77oo gay? Xoossaa xalalaappe attin, hara lo77uu ooninne baawa.

¹⁹ Xoossaa azazuwaa, ‘Wodhoppa; woshummoppa; wuu77oppa; wordduwaa markkatoppa; cimoppa; ne aabbanne ne daayo bonchcha’ yaagiyaawaa eraasa” yaageedda.

²⁰ Bitani Yesuusa, “Tamarissiyaawoo, taani hewaa ubbaa na7atethaappe doommaade ha77i gakkanaawukka naagay” yaageedda.

²¹ Yesuusi bitaniyaa doseedda; A caddi xeelliide, “New ittibay paccceedda; baade new de7iyaabaa ubbaa zal77aade, he miishshaa hiyyeesaw imma; neen saluwan durretana. Yaatowaappe guyyiyan yaade taana kaalla” yaageedda.

²² Shin bitani hewaa sisiide, I daro dure gidiyaa diraw, bare som77iyaa dhumissiide, nashettennaan aggiide beedda.

† 9:50 Hinttentun maxinii de7o: Hawaa guussay Yesuusan ammaniyaawanttu barenttu ammanuwaappe dendo gaasuwan untunttu bolla metuu gakkintokka ittu ittuwanna sarotethaan de7anaw bessee. 10:4 Zar 24:1-4; Mat 5:13 10:6 Dom 1:27; 5:2 10:8 Dom 2:24 10:19 Kes 20:12-16; Zar 5:16-20

²³ Yesuusi barena kaalliyaawantta yuushshi aathi xeelliide, “Daro dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaw waani metanddeeshsha!” yaageedda.

²⁴ A kaalliyaawanttu A haasayaa sisiide maalaletteeddino; shin Yesuusi qassikka untuntta, “Naatoo, Xoossaa kawutethaa gelanaw wooti metanddeeshsha! * ”

²⁵ Dure asay Xoossaa kawutethaa gelanawaappe, gaaluu marppiyaa xoo7iyaanna aadhdhanawe matattee” yaageedda.

²⁶ Yesuusa kaalliyaawanttu maalalettiide, “Yaatina, oone attanaw danddayiyaawe?” yaagiide ittu ittuwaa oochcheeddino.

²⁷ Yesuusi untuntta caddi xeelliide, “Hawe Xoossaw danddayettiyaawaappe attin, asaw danddayettenna; ayissi gooppe, Xoossaw ubbabaykka danddayettee” yaageedda.

²⁸ Phexiroosi Yesuusa, “Be7a; nuuni nubaa ubbaa aggiide, neena kaalleeddo” yaageedda.

²⁹ Yesuusi, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; ta dirawunne wonggalaa mishiraachchuwaa diraw, golliya woy ishaturwaa woy michchatuwaa, woy aawuwaa woy aatto woy machchatto, woy naanaa woy gadiyaa ageedda asay ooninne,

³⁰ ha77i ha wodiyaan xeetu dakuwaappe dariya gollatuwaa, ishaturwaa, michchatuwaa, aatto, naanaa, gadiyaa, qassi metuwakka akkanawaa. Sinthappe yaana wodiyanikka medhinaa de7uwaa akkanawaa.

³¹ Shin coratuu ha77i sinthan de7iyaawanttu guyye aadhdhana; qassi coratuu ha77i guyyen de7iyaawanttu sinthaw aadhdhana” yaageedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne Hayquwaabaa Heezzenhuwaa Odeedda
(Mat 20:17-19; Luq 18:31-34)*

³² Untunttu Yeerusalaame biidde, ogiyaan de7iino; Yesuusi barena kaalliyaawanttuuppe sinthanna hamettee. Untunttu maalaletteeddino; A kaalliyaawanttu yayyeeddino. Zaariide tammanne laa77u barena kaalliyaawantta gaxaa kessiide, barena gakkanabaa dummayiide untunttussi hawaadan yaagiide odeedda;

³³ “Be7ite; nuuni Yeerusalaame ha77i kesoytte; yaani taana, Asaa Na7aa, qeesaturwaa kaappatuwassinne Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttussi aathiide immana. Untunttu ta bollan hayquwaa pirddaa pirddana; qassi Ayihuda gidenna asaassikka taana aathiide immana.

³⁴ He Ayihuda gidenna asay ta bolla qilliicananne cuchchana; taana lissuwan shocanne wodhana; taani qassi heezzu gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe dendana.”

*Yayiqoobinne Yohaannisi Woosseedda Woosaa
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Zabiddiyoosa naanay Yayiqoobinne Yohaannisi Yesuusakko yiide, “Tamarissiyaa-woo, nuuni neena woossiyaa ubbabaa nuussi oothaariikkii” yaageeddino.

³⁶ Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttoo ayaa oothoo?” yaageedda.

³⁷ Untunttu A, “Ne bonchcho kawutethaan neeni uttiyaa wode, nuuppe ittuwaa neeppe ushechcha bagganna qassi ittuwaa haddirssa bagganna utissaariikkii” yaageeddino.

³⁸ Shin Yesuusi untuntta, “Hinttenttoo ayaa woossanaw bessintokka erikkita; taani ushanaw bessiyaa metuwaa xuu7aa ushanaw danddayiitee? Qassi taani xammaqettanaw bessiyaa xinqqataa † xammaqettanaw danddayiitee?” yaageedda.

³⁹ Hewaappe guyye untunttu zaariide, “E danddayeetto” yaageeddino.

Yesuusi qassi, “Taani ushanaw bessiyaa metuwaa xuu7aa hintte ushana; taani xammaqettanaw bessiyaa xinqqataakka hintte xammaqettana.

⁴⁰ Shin taappe ushechcha baggannanne haddirssa bagganna uttanawantta dooriyawee taana gidikke; shin he sa7ay Xoossay immanaw giigissi wotheeddawanttussa” yaageedda.

⁴¹ Yokko tammu Yesuusa kaalliyaawanttu hewaa siseedda wode, Yayiqoobanne Yohaannisa hanqqetteeddino.

⁴² Yesuusi untuntta ubbaa barekko xeesiide, hawaadan yaageedda; “ ‘Ayihuda gidennawantta mooddiyaawantta’ giide qoppiyaawanttunne hewantta kaalethiyaa asatuu barenttu asaa mooddiyaawaa eriita.

⁴³ Shin hintte giddon hewaa mala gidenna; hintte giddon woggatana koyyiyaa ooninne hinttenttoo qoomaa gidanaw bessee.

⁴⁴ Qassi hintte giddon ubbaappe bolla gidana koyyiyaa ooninne hintte ubbaw ayille gidanaw bessee.

⁴⁵ Ayissi gooppe, haray atto taani, Asaa Na7aykka, asaw oothanawunne coraturwaa wozanaw yeeddawaappe attin, asay taw oothana mala yabeykke” yaageedda.

* **10:24** wooti metanddeeshsha: Hawaa itti itti bilethay barew de7iyaabaan ammanettiya asaa yaage. † **10:38** xinqqataa: Hawaa guussay Yesuusa gakkedda metuwaa xu7aa guussaa.

Yesuusi Qooqaa Barxxamoosa Ayfiyaa Patheedda

(*Mat 20:29-34; Luq 18:35-43*)

⁴⁶ Unttuntu Iyarkko giyaa katamaa beeddino; Yesuusi barena kaalliyawanttunnanne cora asaanna Iyarkkoppe kesishshin, Ximoosa na7ay qooqay, Barxxamoosa giyaawe, ogiyaa doonan woossiide utteedda.

⁴⁷ Barxxamoos Naazireetiyya Yesuusa gideeddawaa sisiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Daawite na7aa † Yesuusaa, taana maaraarikki!” yaagussaa doommeedda.

⁴⁸ Cora asay A, “Hayzza!” giide hanqqetteedda.

Shin, I bare kooshshaa kasewaappekka darissi dhoqqu oothiide, “Daawite na7aw, taana maaraarikki!” yaageedda.

⁴⁹ Yesuusi ogiyaan eqqiide, “A haa xeesite” yaageedda.

Unttuntu qooqaa, “Aynne baawa; dendda eqqa; neena xeesee” yaagiide xeeseeddino.

⁵⁰ Qooqay bare mayuwaa olii aggiide, guppi denddi eqqiide, Yesuusakko beedda.

⁵¹ Yesuusi A, “Taani new ayaa oothanaw koyyay?” yaageedda.

Qooqay, “Tamaarissiyaawoo, taani xeellanawaa koyyay” yaageedda.

⁵² Yesuusi A, “Ba; ne ammanuu neena patheedda” yaageedda. Elekka A ayfii xeellii aggina, ogiyaan Yesuusa kaallii aggeedda.

11

Yesuusi Wolqqaama Bonchchuwan Yeerusalaame Geleedda

(*Mat 21:1-11; Luq 19:28-40; Yoh 12:12-19*)

¹ Unttuntu Yeerusalaame matiide, Debre Zayte Deriyaa matan de7iyaa Beetefaagenne Biitaaniyaa gakkeeddino; Yesuusi barena kaalliyawanttuppe laa77uwaa sinthaw kiittiide,

² “Hinttentuppe sinthan de7iyaa heraa biite; yaa gelosaanna ooninne ubba toggibeenna qashuwan de7iyaa hare maraa hintte demmana; A billi haa akkiide yiite.

³ Ooninne hinttentta, ‘Hewaa ayissi oothite?’ yaagiide oochchooppe, ‘Godaw * hawe koshshree; ellekka zaari haa yeddanaawaa’ yaagite” yaageedda.

⁴ Unttuntu biide, hare maraa penggiyaa matan ogiyaan qachchi wotheeddawaa demmiide billeeddino.

⁵ Hewaan eqqeedda itti itti asatuu untuntta, “Hare maraa wootanaw billiitee?” yaageeddino.

⁶ Yesuusa kaalliyawanttu Yesuusi barentta azazeeddawaa odina, asatuu yeddii aggeeddino.

⁷ Unttuntu hare maraa Yesuusakko ahiide, barenttu mayuwaa A zokkiyaan wotheeddino; Yesuusi he hare maraa toggeedda.

⁸ Cora asay barenttu mayuwaa ogiyaan hiixxeedda; qassi harantuu mithaa haythaa kar kariide, ogiyaan hiixxeeddino.

⁹ Yesuusappe sinthanna hamettiyya asaynne A geeduwaa kaalliyaa asay barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Xoossay galatetto!

Godaa sunthan yiyaawe anjjetteddawaa.

¹⁰ Godaa sunthan yiyaa nu aawuwaa

Daawite kawutethay anjjetteddawaa.

Saluwaa ubbaappe bolla saluwan

de7iyaa Xoossay galatetto”

yaageeddino.

¹¹ Yesuusi Yeerusalaame biide, Geeshsha Golliyaa geleedda; qassi ubbabaa yuuyyi yuuyyi xeelleeddawaappe guyyiyan, sa7ay qammiiyaa diraw, tammanne laa77u Yesuusa kaalliyawanttunna Biitaaniyaa beedda.

Yesuusi Sheqqeedda Balasiyaa Mithatto

(*Mat 21:18-19*)

¹² Wonttetha gallassi untunttu Biitaaniyaappe kesiide biishshin, Yesuusi koshatteedda.

¹³ Haakuwan itti balasiyaa giyaa mithatto haythaa mayya utteeddawunno be7iide, ooni eri I bolla ayfii beettooppenne giide, be7anaw izikko beedda; shin izikko I biyaa wode, haythaa xalalaappe attin, aynne ayfiyaa demmibeenna; ayissi gooppe, balasii ayfiyaa wodii gakkibeenna.

† **10:47** Daawite na7aa: Ayihude asatuu Xoossaan Okettowe Daawite zerethaappe yelettanawaa yaagiide qooppiyaa diraw, Xoossaan Okettowe “Daawite na7aa” yaagetti xeesettee. * **11:3** Godaa: Hawaa guussay hariyaa godaa. **11:9** Maz 118:25-26

¹⁴ Yesuusi he balasatto, “Neepe shirettiide medhinaw ooninne ayfiyaa mooppo” yaageedda. Yesuusa kaalliyawanttu I giyaawaa siseeddino.

Yesuusi Geeshsha Golliyan Zali77iyaawantta Kesseedda
(*Mat 21:12-17; Luq 19:45-48; Yoh 2:13-22*)

¹⁵ Unttuntu Yeerusalaame beeddino; Yesuusi Geeshsha Golliyaa geliide, hewaan zali77iyaawanttanne shammiyaawantta kare yederssuwaa doommeedda; qassi miishshaa laammiaawanttu xaraphpheezaanne dogommuwaa zali77iyaawanttu oydiyaa aathi yeggiide,

¹⁶ ooninne ayentto tookkiide, Geeshsha Golliyaa gibbiyaa gidonna aadhdhanawaa diggeedda.

¹⁷ Yesuusi asaa hawaadan yaagiide tamarisseedda: “Xoossaa Maxaafan, ‘Ta golli Ayihuda gidenna asay ubbay Xoossaa woossiyaa golle geetettana’ yaagettiide xaafeetti utteedda; shin hintte A bonqqanchchatuu qosettiyaa gonggoluwaa kesseeddita.”

¹⁸ Qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarisseyawanttu hewaa sisiide, A wodhana ogiyaa kosshaa doommeeddino; shin cora asay I tamarisseyawaan maalalettiiyaa diraw, aw yayyeeddino.

¹⁹ Sa7ay omarsseedda wode, Yesuusinne A kaalliyawanttu katamaappe gaxaa keseeddino.

Balasiyaa Giyaa Mithatta Melaaddu
(*Mat 21:20-22*)

²⁰ Unttuntu wonttetha gallassi guura ogiyaanna aadhdhiidde, he balasatta xaphuwaanna meladiggeeddawunno be7eeddino.

²¹ Phexiroosi hassayiide, “Tamarisseyawoo, be7a; neen sheqqeedda balasatta meladiggaaddu” yaageedda.

²² Yesuusi zaariide, untuntta hawaadan yaageedda; “Xoossaa ammanite.

²³ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; ooninne bare wozanaan sidhennaan bare geeddabay hananawaa ammaniide, ha deriyaa, ‘Denddaade abbaan kundda’ gooppe hanana.

²⁴ Hewaa diraw, Xoossaa hintte woossiyaabanne oochchiyaabaa ubbaa akkidig-gowaadan ammanite; hintte akkana.

²⁵ Xoossaa woossanaw hintte eqqiyaa wode, saluwan de7iyaa hintte Aawuu hintte nagaraa atto gaana mala, ooninne hinttentta naaqgeeddabay de7ooppe, aw atto giite.

²⁶ Shin asaa nagaraa hintte atto gaana dhayooppe, saluwan de7iyaa hintte Aawuukka hintte nagaraa hinttenttoo atto geenna.”

Yesuusi Ayaa Maataani Oothii Giyaa Ooshaa
(*Mat 21:23-27; Luq 20:1-8*)

²⁷ Unttuntu qassikka Yeerusalaame beeddino; Yesuusi Geeshsha Golliyan hamet-tishshin, qeesatuwaa kaappatuu, Muse higgiiyaa tamarisseyawanttunne cimatuu Yesu-usakko yeeddino.

²⁸ A, “Neeni hawaa oothanaw new ay maatay de7ii? Woy new ha maataa immeeddawe oone?” yaageeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide untuntta, “Taanikka hinttentta ittibaa oochchana; taw odite; taani gassi hawaa ay maataan oothaytantto, hinttenttoo odana.

³⁰ Yohaannisi xammaqiyaa maataa akkeeddawe Xoossaappeeyee woy asaappee? Taw odite” yaageedda.

³¹ Unttuntu barenttu giddon palumaa doommiide, “Nuuni, ‘Xoossaappe yeedda’ yaagoooppe, I nuuna, ‘Yaatina, Yohaannisi odeeddawaa ayissi ammanibeykkitee?’ yaagana.

³² Shin, ‘Asaappe yeedda gaanee?’ ” yaageeddino; qassi asay ubbay Yohaannisi nabiyaa gideeddawaa eriyaa diraw, asaw yayyeeddino.

³³ Hewaa diraw, unttuntu Yesuusaw, “Nuuni erokko” yaagiide zaareeddino; Yesuusi, “Taanikka hawaa ay maataan oothaytantto, hinttenttoo odikke” yaageedda.

12

Woyiniyaa Turaa Tokkiyaa Oosanchchatuwaa Leemisuwaa
(*Mat 21:33-46; Luq 20:9-19*)

¹ Yesuusi untunttoo oduwaa leemisuwaa yaagiide doommeedda; “Itti bitani woyiniyaa giyaa turaa tokkiide, dirssaa yuushshi aathiide direedda; qassi he woyiniyaa gumi77iyaa ollaakka bookkeedda; hewaa naagiyaasaa keexxeedda; hewaappe guyyiyan, kothaa oothiyaa asaw immiide, hara gade beedda.

² Woyiniyaa ayfiyaa maxiyaa wodii gakkina, barena gakkiiyawa akkiide yaana mala, itti qoomaa bare kothaawatuwaakko kiitteedda.

³ Kothaa oothiyaawanttu A qoomaa oyqqi wadhhiide, kushe mela yeddeeddino.

⁴ Laa7ethuwaa hara qoomaa untunttukko kiitteedda; untuntu he qoomaa huuphiyaa phalqqiide pukkissi yeddeeddino.

⁵ Woyiniyaa turaa goday qaassikka hara qoomaa kiitteedda; he qoomaa wodheeddino; qassi hara coratuwakka hewaadan ootheeddino; ittuwaa ittuwaa wadhhiide, haratuwaa wodheeddino.

⁶ “Woyiniyaa turaa godaw kiittanaw ubbaappe wurssethaan I darii siiqiyaa A na7aa xalalay atteedda; I, ‘Untuntu ta na7aa bonchennaan aggikkino’ giide, bare na7aa untunttukko kiitteedda.

⁷ “Shin kothaa oothiyaawanttu barenttu gidдон, ‘Laattanawe hawaa; biide A wodhoytte; aw de7iyaawe nuwaa gidana!’ yaageeddino.

⁸ Na7aa oyqqi wodhiide, A anhaa woyiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessi oleeddino.

⁹ “Simmi woyiniyaa turaa goday wootanee? Yiide he kothawatuwaa wodhi wurssiide, woyiniyaa turaa kothaa oothiyyaa hara asaw immanawaa.

¹⁰⁻¹¹ ‘Gimbbiyaawanttu kadhi ixxeedda shuchchay

godaa xaphuwaa minissiyaa,

ubbaappe aadhhiyaa shuchcha gideedda.

Hawe Goday ootheeddawaa;

qassi nuunakka maalalissiyaawaa’

yaagiyaawaa Xoossaa maxaafaappe nabbabibeykkitee?”

yaageedda.

¹² Qeesatuwaa kaappatuu, higgiiyaa tamarissiyaawanttunne cimatuu Yesuusi he leemisuwaa barenttun leemiseeddawaa ereedda diraw, A oyqqanaw koyyeeddino; shin asaw yayyiide, bashi beeddino.

Giiraa Giirane Agganee Giyaa Ooshaa

(Mat 22:15-22; Luq 20:20-26)

¹³ Qassi A haasayaappe balaa demmana mala, Parisaawatuwaappenne Heroodisa bag-gatuwaappe * amareeddawanttu aakko kiittina yiide,

¹⁴ “Tamarissiyaawoo, neeni tumuwaa haasayaawaanne asaappe asaa shaakkeen-nawaa nuuni eretto; ayissi gooppe, neeni asaa dummayakka; qassi Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamarissaa. Nuuni Roomaa Kaatiyaa Qeesaarew giiraa giiriyaawe wogeeyee woga gidennee? Giiraa giiraneeyee digganee?” yaageeddino.

¹⁵ Shin untuntu lo77a malatiyaa iita asaa gideeddawaa Yesuusi eriide, “Taana ayissi paacciitee? Itti santimiyaa haa taakko ahite; taani ane be7ana” yaageedda.

¹⁶ Untuntu aw aheeddino; “Ha malayne sunthay oowee?” yaagiide untunta oochcheedda.

Untuntu, “Qeesaarewaa” yaageeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide untunta, “Yaatooppe, Qeesaarewaa Qeesaaressi, Xoossawaa Xoos-saasi immite” yaagina untuntu aabaa maalaletteeddino.

Hayquwaappe Dendduwaa Ooshaa

(Mat 22:23-33; Luq 20:27-40)

¹⁸ Hayqqeedda asay denddena giyaa Saduqaawanatuwappe itti itti asatuu Yesuusakko yiide, hawaadan yaagiide, A oochcheeddino;

¹⁹ “Tamarissiyaawoo, Muse nuussi higgiiyaa xaafiide, ‘Machchatto akkeedda asay na7aa yelennaan hayqqooppe, he hayqqeeddawaa ishay A machchatto laattiide, bare ishaw na7aa yelanaw bessee’ yaagiyaawaa xaafeedda.

²⁰ Itti wode laappu ishatuu de7iyaawanttuppe bayray machchatto akkiide, na7aa yelennaan hayqqeedda.

²¹ Laa7ethiyaa ishay izo akkeedda; ikka na7aa yelennaan hayqqeedda; heezzen-thiyaawekka hewaadan haneedda.

²² Laappunatuukka izo akkiide, na7aa yelennaan hayqqeeddino; ubbaappe guyyian, qassi he mishiratta hayqqaaddu.

²³ Yaatina, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa wode, iza untunttuppe haqawoo machche gidanee? Ayissi gooppe, laappunatuukka izo akkeeddino”.

12:10-11 Maz 118:22-23 * **12:13** Heroodisa baggatuwaa: Hawantta guussay hewode de7iyaa kawutethaa poletikaa bagganna kase wogga Heroodisanne A na7aa Herood Anttiphaasa baggatuwanne untunta kaalliyaa asatuwaa. **12:19** Zar 25:5

²⁴ Yesuusi zaariide untunttu, “Hinttenttu balettiyaawe, Xoossaa Maxaafatuwaanne A wolqqa erenna diraassa!

²⁵ Ayissi gooppe, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa wode, saluwan de7iyaa kiitanchchatuwaa mala gidanaappe attin, attuma asaynne akkenna; macca asaynne gelenna.

²⁶ Shin hayqqeeddawanttu dendduwaabaa gidoope, Muse maxaafan xaafetteedda xaragay miyaa buuraabaa odiyaa sa7aan, Xoossay Musa, ‘Taani Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaiyqooba Xoossaa’ gidiyawaa ubbakka nabbabibeykkitee?

²⁷ I paxa de7iyawanttu Xoossaa gidiyawaappe attin, hayqqeeddawanttu Xoossaa gidenna; hintte darissi baleedditaa” yaageedda.

Ubbaappe Aadhdhiyaa Azazuwaa
(Mat 22:34-40; Luq 10:25-28)

²⁸ Higgiiyaa tamarissiyaawantuppe ittu untunttu palumettiyaawaa shiiqiide siseedda; qassi Yesuusi untunttu lo77o zaareeddawaa sisiide, “Azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa azazuu haqawee?” yaagiide Yesuusa oochcheedda.

²⁹ Yesuusi zaariide, A “Azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa azazuwaa, ‘Israa7eeliyaa asay sisite, Goday nu Xoossay itti Godaa.

³⁰ Hinttenttu Godaa hintte Xoossaa hintte kumentha wozanaappe, hintte kumentha shemppuwaappe, hintte kumentha qofaappe, hintte kumentha wolqqaappe siiqite’ yaagee.

³¹ Qassi azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa laa7entho azazuu hawaa; ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa’ giyaawaa; hawantuppe aadhdhiyaa hara azazuu baawa” yaageedda.

³² Higgiiyaa tamarissiyaawe Yesuusa yaageedda; “Tamarissiyaawoo, tumuwaa gaadda; neeni ‘Xoossay itti Xoossa xalala. Aappe attin, haray baawa’ geeddawe tuma.

³³ Xoossaa kumentha wozanaappe, kumentha qofaappenne kumentha wolqqaappe dosiyaawenne qassi bare shooruwaakka bare huuphiyaadan siiqiyaaawe, guuddiyaa yarshshuwaappenne hara yarshshuwaa ubbaappe aadhdhee” yaageedda.

³⁴ Yesuusi higgiiyaa tamarissiyaawaa zaaruu aadho eranchcha asaa zaaruwaa gideeddawaa be7iide, “Neeni Xoossaa kawutethaappe haakkabeykka” yaageedda; hewaappe guyyiyan, Yesuusa harabaa oochchanaw ooninne xalibeenna.

“Yesuusi O Na7ee” Yaagiyaa Ooshaa
(Mat 22:41-46; Luq 20:41-46)

³⁵ Yesuusi Geeshsha Golliyan tamarissiidde, “Higgiiyaa tamarissiyaawanttu Kiristoosa wooti Daawite na7aa giinoo?”

³⁶ Daawite barena Geeshsha Ayyaanay haasayissina, ‘Goday ta Godaa, “Taani ne morkketuwaa

neeni yedhdha eqqiyaabaa oothana gakkanaw, hawaan taappe bonchchettaade ushechcha bagganna utta” geedda’ yaageedda.

³⁷ Daawite bare huuphew Kiristoosa, ‘Godaa’ giide xeesoophe, yaatina, Kiristoosi waanide, Daawite na7aa gidii?” yaageedda.

Cora asay Yesuusi giyaawaa nashechchaan siseedda.

Yesuusi, “Muse Higgiiyaa Tamarissiyaawantuppe Naagetite” Yaageedda
(Mat 23:1-36; Luq 20:45-47)

³⁸ Yesuusi tamarissiidde, “Higgiiyaa tamarissiyaawantuppe naagetite; untunttu adussa mayuwaa mayyiide yuuyiyawaanne geyaa heerankka asay untunttu bonchchide sarotiyawaa dosiino.

³⁹ Untunttu Ayihuda woosa golletuwaan darii lo77iyaa oydiyaa dosiino; qassi asay barentta imathatethaan mokkiyaasankka bonchcho sa7aa dosiino.

⁴⁰ Untunttu am77etu golliya bonqqiidde, barenttoo lo77a malatanaw Xoossaa woosaa adussiino; untunttu ubbaappe aadhdhiyaa muraa akkanawantta” yaageedda.

Am77atti Mixuwaataa
(Luq 21:1-4)

⁴¹ Yesuusi Geeshsha Golliyan imotaa yeggiyaa saaxniyaa matan uttiide, asay bare miishshaa he saaxniyaan yeggiyaawaa be7eedda; cora dure asay daro miishshaa he saaxniyaan yeggeeddiino.

⁴² Itti hiyyeesaa am77atta yaade, itti santtimiyaan laamettiyyaa laa77u sembberatuwaa he saaxniyaan yeggaaddu.

⁴³ Yesuusi barena kaalliyaa wantta xeeksiide, “Taani hinttentoo tumuwaa gay; imotaa saaxniyaan yeggeedda asaa ubbaappe ha hiyyeesaa am77atta darissaade yeggaaddu.

⁴⁴ Ayissi gooppe, haratuu ubbay barenttoo palaheedda miishshaappe yeggeeddino; shin iza bare pacaappe, barew de7iyaa de7uwwa mulekka immaa aggaaddu” yaageedda.

13

Yesuusi Geeshsha Golliyaawanne Kasetiide Odeedda

(*Mat 24:1-2; Luq 21:5-6*)

¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe kesishshin, A kaalliyaa wanttuppe ittu A, “Tamaaris-siyaawoo, hawe aybe lo77o shuchchatenttonne qassi aybe lo77o shuchchaa gollatuwaa be7ay!” yaageedda.

² Yesuusi zaariide, “Ha wolqqaama shuchchaa gollatuwaa be7ay? Ha gollatuwaan de7iyaa itti shuchchayenne attennaan ubbay kolettana” yaageedda.

Goday Yaanaappe Kasetiide Gakkana Yederssuwaanne Waayiyaa

(*Mat 24:3-14; Luq 21:7-19*)

³ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe hini bagganna Debre Zayte Deriyaa bollan utteedda wode, Pexiirsoosi, Yayiqoobi, Yohaannisinne Inddiraasi barenttu xalala aakko yiide A,

⁴ “Hewe awude hananentto, nuussi odaarikkii; qassi hewe ubbay polettana wodiyaa erissiyaa mallatuu ayaa gidanee?” yaagiide oochcheeddino.

⁵ Yesuusi qassi untunttoo hawaadan yaagiide, oduwaa doommeedda; “Hinttentta ooninne balethenna mala naagettite.

⁶ Cora asatuu ta sunthan, ‘Taani Kiristoosa’ yaagiidde yaanawaa; cora asaa balethana.

⁷ Matan de7iyaa olaa kooshshaanne haakuwaan de7iyaa olaa oduwaa hintte sisiyaa wode, hirgoppite; hewaa malabay hananaw bessee; shin wurssethay bira.

⁸ Ayissi gooppe, itti gade asay hara gade asaana olettana; qassi itti kawutethay hara kawutethaana olettana; biittaa qaathay ubbasan de7ana; koshaykka de7ana; shin hewe koyro yeluwaa oythaa mala.

⁹ “Shin hintte hinttenttu huuphew naagettite; ayissi gooppe, asay hinttentta oyqqiide, pirdda gollaw aathiide immana; qassi bare Ayihuda woosa gollatuwanikka hinttentta lissuwan shocana; gadiyaa mooddiyaawanttu sinthaaninne kaatatuwaa sinthan ta diraw hintte markkattanaw eqqana.

¹⁰ Mishiraachchuwaa qaalay koyronna asaw ubbaw odettidigganaw bessee.

¹¹ Untunttu hinttentta pirdda golle ahiyaa wodenne aathiide immiyaa wode, wooti haasayanitento koyronna hirgoppite; he saatiyaan Xoossay hinttentoo immiyaabaa haasayite. Ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanay haasayanaappe attin, haasayiyaawanttu hinttentta gidikkita.

¹² “Ishay bare ishaa, aawuu bare na7aa wodhissana; qassi naanay barenttu aawatuwa bollaninne barenttu aayetuwwa bolla dendiide, untunttu wodhissana.

¹³ Asay ubbay hinttentta ta sunthaa diraw ixkana; shin wurssethay gakkanaw genciyaawe attana.

Yeerusalaame Gakkana Wolqqaama Iita Metuwaa

(*Mat 24:15-28; Luq 21:20-24*)

¹⁴ “Shin nabiyaa Daaneel odeedda bashshaa tunatethay eqqanaw bessennasan eqqishshin hintte be7iyaa wode, hewe waagiyaawentto, nabbabiyaawe akeeko; Yihudaa gadiyaan he wode de7iyaawanttu deriyaakko betino.

¹⁵ Golliyaa huuphiyan de7iyaa uraykka ittibaa akkanaw duge wodhdhiide, bare soy geloppo.

¹⁶ Gaden de7iyaawekka bare mayuwaa akkanaw guyye simmoppo.

¹⁷ He wode shahaara maccawanttoonni dhanthiyaa maccawanttoo aayyeero.

¹⁸ Shin hawe ubbay haniyaa wodii balguwaa gidenna mala, Xoossaa woossite;

¹⁹ ayissi gooppe, Xoossay sa7aa koyro medhdheeddawaappe doommiide, ha77i gakkanaw, ubbakka de7ibeenna metuu, qassi hawaappe sinthawukka ubba de7enna metuu asaa bolla he wode de7ana.

²⁰ Goday he gallassatuwaa payduwaa guuthiyaawe baawentto, asaa gideedda ooninne attenna; shin I bare dooreedda asatuwaa diraw, he gallassatuwaa payduwaa guutheedda.

²¹ “He wode ooninne hinttentta, ‘Be7ite; Kiristoosi hawaan de7ee’ woy, ‘Be7ite; Kiristoosi hawaan de7ee’ yaagooppe, hewaa ammanoppite.

²² Ayissi gooppe, worddanchcha Kiristtoosatuunne worddo nabatuu denddiide barentoo danddayettooppe, haray atto Xoossay dooreeddawanttakka balethanaw malaataanne maalalissiyaabaa bessana.

²³ Shin hintte naagettite; taani hinttentoo ubbabaa kasetaade odaaddi.

Kiristtoosa Laa7entho Yuussaa

(*Mat 24:29-31; Luq 21:25-28*)

²⁴ “Shin he wode he waayyiyaappe guyyiyan, away dhumaana;

agenay poo7iyaawaa aggana;

²⁵ xoolintatuu saluwaappe kunddana;

qassi saluwan de7iyaa wolqqatuukka qaaxettana.

²⁶ He wode taani, Asaa Na7ay, wolqqaama wolqqaannanne bonchchuwaanna shaariyaa gidonna yiishshin, untuntuu be7ana.

²⁷ He wode taani kiitanchchatuwaa sa7aa oyduu bagga kiittana; sa7aa gaxaappe saluwaa gaxaa gakkanaw, Xoossay dooreedda asaa shiishshana.

Wodiyaa Wurssethay Gakkeeddawaa Malaataa Bessiyaa Balasiyaa Mithatto

(*Mat 24:32-35; Luq 21:29-33*)

²⁸ “Leemisuwaa balasatto giyaa mithattippe tamarite; balasatta aaciya wodenne izi haythay haytiyaa wode, bonii mateeddawaa hintte eriita.

²⁹ Hawaadanka hintte he ubbabay haniyaawaa be7iyaa wode, I * matattiide penggiyaa shiiqeeddawaa † erite.

³⁰ Taani hinttentoo tumuwaa oday; ha ubbabay hanana gakkanaw, ha wodiyaa yeletay hayqqidiggenna.

³¹ Saluunne sa7ay aadhdhana; shin ta qaalay ubbakka aadhdhenna.

Wurssetha Gallassanne Saatiyaa Ooninne Erenna

(*Mat 24:36-44*)

³² “Shin he gallassanne he saatiyaa Aawuwaa xalalaappe attin, haray atto saluwan de7iyaa kiitanchchatuwaa gidina, woy taana Na7aa gidinakka ooninne eriyaabay baawa.

³³ He wodii awude gidanentto, hintte erenna diraw, naagettite; minnite; Xoossaa woossite.

³⁴ Ta yuussay bare golliya aggiide, ogiyaa biyaa bitaniyaa mala; bitani bare goomatuwassi huuphiyaan huuphiyaan oosuwaa immiide, untuntuu bare oosuwaassi kaappo ootheedda; qassi kariyaa naagiyaawekka minniide naagana mala azazeedda.

³⁵ “Hewaa diraw, minnite; ayissi gooppe, golliyaawu omarsa gidina, woy qamma bilahe gidina, woy kuttuu waassiyaa wode gidina, woy guura wontumaathaana gidina awude yaanentto, hintte erikkita.

³⁶ Hinttentuu akeekennaan I yooppe, hinttentta gemi77isheeddawannta demmenna mala minnite.

³⁷ Taani hinttentoo odiiyaawaa asaa ubbaw oday; minnite.”

14

Kiristtoosa Bolla Maqqetteeddino

(*Mat 26:1-5; Luq 22:1-2; Yoh 11:45-53*)

¹ Paasigaa Baalaa giyaawaa bonchchiya gallassayenne Caalibeenna ukithaa muussaa bonchchiya baalaa gallassay gakkanaw laa77u gallassay atteedda; qeesatuwaa kaappatuunne higgiiyaa tamarssiyaawantuu asay erennaan Yesuusa oyqqiide wodhana ogiyaa koyyiino.

² “Asay walassaa kessenna mala, Paasigaa bonchchiya gallassi hewaa oothokko” yaageeddino.

Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto

(*Mat 26:6-13; Yoh 12:1-8*)

³ Yesuusi Biitaaniyaa gadiyan oolluwaa harggiyaa Simoonaa soyin qumaa maanaw utteedda wode, itti mishiratta bilqqaasiyaa kumeedda narddoosa giyaa darii al77o shituwaa * akkaade yaaddu; he bilqqaasiyaa menthaade shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaaddu.

13:24 Isa 13:10; Hiz 32:7; Iyu 2:10,31; 3:15; Sax 6:12 **13:25** Isa 34:4; Iyu 2:10; Sax 6:13 **13:26** Dan 7:13; Sax 1:7

* **13:29 I:** Yesuusa guussaa. † **13:29** matiide penggiyaa shiiqeeddawaa: Guussay, Yesuusa yuussay mateedda guussaa.

14:1 Kes 12:1-27 * **14:3** darii al77o shittuwaa: Guussay loythi sawiyaawaa guussaa.

⁴⁻⁵Hewaan de7iyaa asaappe ittu ittu hanqqettiide, “Ha shittuwaa coo ayaw bayizzay? Ha shittuwaa heezzu xeetu biraa santimiyaan † zali77iide, miishshaa hiyyeesaw immanaw danddayettee” yaagiide barenttu gidдон haasayiino; yaatiide he mishiratto darissi hanqqetteeddino.

⁶Shin Yesuusi hawaadan yaageedda; “Ha mishiratto aynne gooppite; izo ayissi metoothiitee? Iza taw lo77obaa oothaaddu.

⁷Hiyyeesatuu ubba wode hinttentunna de7iino; hintte koyyeedda wode awudenne untuntta maaddanaw danddayiita; shin taani ubba wode hinttentunna de7ikke.

⁸Iza barew danddayetteeddawaa oothaaddu; qassi ta asatethay moogettanaappe kase-taade moogoo giigissanaw shittuwaa okkaaddu.

⁹Taani hinttentoo tumuwaa oday; sa7aa ubbaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaaan haqaninneekka, asay izo qoppaana mala, ha iza ootheeddawe odettana” yaageedda.

Yihudaa Asqqorootu Yesuusa Aathiide Immanaw Zorettaa Eeno Geedda

(Mat 26:14-16; Luq 22:3-6)

¹⁰Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawantuppe ittuu Yihudaa Asqqorootu ‡ giyaawe, Yesuusa qeesatuwaa kaappatuwaassi aathiide immanaw untunttukko beedda.

¹¹Untunttu hewaa siseedda wode nashettiide, “Nuuni new miishshaa immana” yaageeddino; Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aathiide immanaw injjetiyaa wodiyaawochee.

Yesuusi Barena Kaalliyaawantunna Paasigaa Quumaa Meedda

(Mat 26:17-25; Luq 22:7-14,21-23; Yoh 13:21-30)

¹²Caalibeenna ukithaa miyaa baalaa gallassaa bonchchiya koyro gallassi, Paasigaa qumaa maanaw dorssaa shukkiyaa wode, Yesuusa kaalliyaawantuu A, “Paasigaa bonchchiya gallassi neeni maana qumaa nuuni haqa biide giigissanee?” yaagiide oochcheeddino.

¹³Yesuusi barena kaalliyaawantuppe laa77atuwaa hawaadan yaagiide kiitteedda; “Katamaa biite; hintte biishshin, otuwan haathaa tookkeedda itti bitani hinttentunna gaketanawaa; A kaallite.

¹⁴I biide geliyaa golliyaawuwaa, “Tamaarissiyaawe neena, “Taani taana kaalliyaawantunna Paasigaa qumaa maanaw ta imathaa kifili haqanee?” yaagee” yaagite.

¹⁵Golliyaawuu hinttentta pooqiyaa bollan de7iyaa giigi utteedda aako kifiliyaa bessana; hewaan nuusi giigissite” yaageedda.

¹⁶He laa77u Yesuusa kaalliyaawantuu kesiide, katamaa beeddino; Yesuusi barenttoo odeeddawaadanka ubbabaa demmiide, Paasigaa qumaa giigsseeddino.

¹⁷Sa7ay omarssiyaa wode Yesuusi tammanne laa77u barena kaalliyaawantunna yaa beedda.

¹⁸Untunttu uttiide samppaappe qumaa miishshin, Yesuusi untuntta, “Taani hinttentoo tumuwaa oday; hinttentuppe ittu taananna miyaawe, taana aathiide immanawaa” yaageedda.

¹⁹A kaalliyaawantuu loythi sisetina, huuphiyan huuphiyan A, “Tumu taaneeshsha?” giyaawaa doommeeddino.

²⁰Yesuusi zaariide, “I ha hinttentu tammanne laa77atuwaappe ittuwaa; I taananna ittippe tushanaw bare daabbuwaa shaataan yeddiyaawaa.

²¹Taani, Asaa Na7ay, Xoossaa maxaafay hayqqana geeddawaadan hayqqana; shin taana, Asaa Na7aa, aathiide immiyaa uraw aayyeero; he uray yelettennaan atteeddento, aw lo77a shin” yaageedda.

Godaa Kawuwaa Akkiyaa Wogaa

(Mat 26:26-30; Luq 22:14-20; 1Qo 11:23-25)

²²Untunttu miishshin, Yesuusi daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthiide, barena kaalliyaawantoo immiide, “Heyte; hawe ta ashuwaa” yaageedda.

²³Xuu7aa akkiide, Xoossaa galatiide, untunttoo immeedda; ubbay he xuu7aappe usheeddino.

²⁴Yesuusi, “Hawe ooratha caaquwaan § cora asaa diraw gukkiyaa ta suuthaa.

† 14:4-5 biraa santimiyaan: 6:37 xeellite. 14:7 Zar 15:11 ‡ 14:10 Yihudaa Asqqorootu: 3:19 xeellite. 14:18 Maz

41:9 § 14:24 ooratha caaquwaa: Xoossay bare asaassi Yesuusa hayquwaa bagganna qaalaa geleedda ooratha qaalaa caaquwaa. Hewenneekka A gakkiiyaa xuu7aa, I bare suuthaa gussiide aathi immeedda A de7uwaa. Hewenneekka, nu eca asatethay ubbay laamettina, ooraxxeedda Xoossaa higgii nu wozanaani xaafetteeddawaa odee. 14:24 Kes 24:8; Erm 31:31-34

²⁵ Taani hinttentoo tumuwaa oday; taani Xoossaa kawutethaan ooratha woyiniyaa eessaa ushana gallassay gakkanaw, laa7enthuwaa ha woyiniyaa eessaa ubbakka ushikke” yaageedda.

²⁶ Mazimuriyaa yexxeeddawaappe guyyiyan, Debre Zayte Deriyaa beeddino.

Phexiroosi Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat 26:31-35; Luq 22:31-34; Yoh 13:36-38)

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttoo,

“Hinttenttu ubbay taana yeggiide woxxaanita; ayissi gooppe,
Xoossaa Maxaafay, Xoossay dorsaa heemmiyaawaa wodhana;
hewaappe guyyiyan dorssay ubbay laalettana gee”

yaageedda.

²⁸ Shin taani hayquwaappe dendeeddawaappe guyyiyan, hinttenttuppe kasetaade Galilaa baana” yaageedda.

²⁹ Phexiroosi zaariide, “Unttuntu ubbatuu neena yeggiide booppekka, taani neena mulekka yeggikke” yaageedda.

³⁰ Yesuusi Phexiroosa, “Taani new tumuwaa oday; hachche qamma kuttuu laa7ethuwaa waassanaappe kase, neen taana heezzu gede kaddanaassa” yaageedda.

³¹ Shin Phexiroosi kasewaappekka minissiide, “Taani haray atto, neenanna ittippe hayqqintokka, neena mulekka kaddikke” yaageedda. Qassi haratuu ubbatuukka hewaadan geeddino.

Yesuusi Geetesemaaniyaan Woosseedda

(Mat 26:36-46; Luq 22:39-46)

³² Geetesemaane giyaa sa7aa beeddino; Yesuusi barena kaalliyaawantta “Taani Xoossaa woossanaassi, hinttenttu hawaan uttiishshite” yaageedda.

³³ Yesuusi Phexiroosa, Yayiqoobanne Yohaannisa barenanna afeedda; darii kayyotteeddanne metooteedda.

³⁴ Qassi untuntta, “Taani hayqqana gakkanawukka kayyottay; hawaan takkishshite; gemi77ishoppite” yaageedda.

³⁵ Guuthaa sinthakko shiiqiide, sa7aan guufanniide, danddayettiyaawaa gidoope, he wodii bareppe aadhdhana mala, Xoossaa woosseedda.

³⁶ Qassikka, “Abbabbo, * ta Aabboo, ubbabay new danddayettee; ha xuu7aa taappe digga; shin ne sheniyaadan hanoppe attin, ta sheniyaadan hanoppo” yaageedda.

³⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttukko simmi yiide, gemi77isheeddawantta demmiide Phexiroosa, “Simoonaa, gemi77ishaaddii? Neen iti saatenttonne naaganaw danddayabeykkii?”

³⁸ Paaciyaan hintte gelenna mala, naagettittenne Xoossaa woossite; ayyaanay giigi utteedda; shin ashuu daaburanchcha” yaageedda.

³⁹ Qassikka biide kasewaadankka Xoossaa woosseedda.

⁴⁰ A kaalliyaawanttukko guyye simmiide I yiyaa wode, gemi77isheeddawantta demmeedda; untunttu ayfiyaa gemi77ishuu goozzi wotheedda diraw, aw ayaa haasayiiontotokka eribeykkino.

⁴¹ Heezzenhuwaa untunttukko yiide, “Ha77i gakkanawukka gemi77ishiiteenne shemppiitee? Gidana; wodii gakteedda; be7ite, taana, Asaa Na7aa, nagaranchcha asatuwaa kushiyaan aathiide immiyaa wodii gakteedda.

⁴² Denddina boytte; be7ite, taana aathiide immiyaawe haweku gakteedda” yaageedda.

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyaa Oyqetteedda

(Mat 26:47-56; Luq 22:47-53; Yoh 18:3-12)

⁴³ Yesuusi hewaa biro haasayishshin, tammaanne laa77u A kaalliyaawanttuppe ittuu, Yihudaa Asqqorootu, ellekka gakki wodhdheedda; qassi qeesatuwaa kaappatuu higgiiyaa tamarissiyaawanttunne cimatu kiittina, mashshaanne xam77aa oyqqeedda cora asay aananna ittippe yeedda.

⁴⁴ Yesuusa aathi immiyaawe he cora asaw, “Taani yeriyaawe A; A oyqqiide loythi naagiide, afite” yaagiide mallaa odi wotheedda.

⁴⁵ Yihudaa Asqqorootu gakkosaannakka Yesuusakko shiiqiide, “Tamarissiyaawoo” yaagiide Yesuusa yeri akkeedda.

⁴⁶ He cora asay Yesuusa minissi oyqqeedda.

⁴⁷ Shin matan eqqeeddawanttuppe ittuu bare cubiyaa shoddinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa shociide, A haythaa qanxxi oleedda.

⁴⁸ Yesuusi zaariide, he shiiqeedda cora asaa, “Taana bonqqanchcha kessiide, bonqqanchchaa oyqqiyaawaadan oyqqanaw cubiyaanne xam77aa oyqqiide yeedditee?”

⁴⁹ Taani Geeshsha Golliyaa tamarissaadde, gallassan gallassan hinttentunna de7iyaa wode taana oyqqibeykkita; shin Xoossaa Maxaafatuu geeddawe polettanaw bessee” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusa kaalliyaa wanttu ubbatuu A yeggiide bii aggeeddino.

⁵¹ Naxalaa xalalaa mayyeedda itti yalaga bitani Yesuusa kaalliyaa asay oyqqeedda.

⁵² Shin he bitani naxalaa oliide, kallo xiira woxxeedda.

Yesuusa Pirddiyaa Shanggatuwaakko Afeeddino

(Mat 26:57-68; Luq 22:54-55,63-71; Yoh 18:13-14,19-24)

⁵³ Asay Yesuusa qeesatuwaa ubbatuwa kaappuwa soy, qeesatuwaa kaappatuwaa ubbatuu, cimatuunne higgiiyaa tamarssiyaawanttu shiiqeeddasaa afeeddino.

⁵⁴ Phexiroosi qeesatuwaa ubbatuwa kaappuwa dirssaa gidduwaa gakkanaassi haakuwaan A kaalleedda; yaani naagiyaawaanna tamaa kashiidde, utti aggeedda.

⁵⁵ Qeesatuwaa kaappatuunne hewaan shiiqeedda asay ubbay Yesuusa wodhanaw A bolla markkaa koyyeeddino; shin aynne demmibeykkino.

⁵⁶ Ayissi gooppe, cora asatuu A bollan wordduwaa markkatteeddino; shin untuntuu markkatethay itti mala gidenna.

⁵⁷⁻⁵⁸ Itti itti asatuu denddi eqqiide Yesuusa bolla, “I, ‘Taani asay keexxeedda ha Geeshsha Golliyaa kolaade, asay keexxiibeenna hara Geeshsha Golliyaa heezzu gallassaa gidдон keexxana’ giishshin, nuuni siseeddo” yaagiide wordduwaa markkatteeddino.

⁵⁹ Shin haray atto untuntuu markkatethay hewaan itti mala gidibeenna.

⁶⁰ Qeesatuwaa ubbatuwa kaappu asaa ubbaa sinthan denddi eqqiide Yesuusa, “Hawanttu neena mootiyaa mootoo new zaariyaabay baawee?” yaagiide oochcheedda.

⁶¹ Shin Yesuusi co77u giide, aynne zaaribeenna; qeesatuwaa ubbatuwa kaappuu A, “Anjjettedda Xoossaa Na7ay Kiristtoosi neenee?” yaagiide laa7enthuwaa oochcheedda.

⁶² Yesuusi zaariide, “E, taana; hintte taana, Asaa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushechcha bagganna uttide7ishshinanne saluwaa shaariyaanna yiishshin be7ana” yaageedda.

⁶³ Qeesatuwaa ubbatuwa kaappuu bare mayuwa peedhi oliide, “Nuuna hawaappe sinthan ayissi hara markkaa koshshii?”

⁶⁴ Hinttentuu A boriyaa siseeddita; hintte qofay ayee?” yaageedda; untuntuu ubbay, “I hayqqana bessee” yaagiide A bolla pirddeeddino.

⁶⁵ Untuntuppe ittu ittu A bolla cushethaa doommeeddino; A ayfiyaa kammi dechchiide, “Neena dechcheeddawe oone? Ane timbbitiyaa oda!” yaageeddino; qassi naagiyaawanttukka A qinxalliyaa baqqiidde afeeddino.

Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda

(Mat 26:69-75; Luq 22:56-62; Yoh 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Phexiroosi dirssaa gidдон hirkkinna de7ishshin, qeesatuwaa ubbatuwa kaappuwa macca ashikkaratuwaappe ittinna yaaddu.

⁶⁷ Phexiroosi tamaa kashiyaawaa be7aade, cadda xeellaade, “Neenikka Naazireetiyaa Yesuusanna ittippe de7aa” yaagaaddu.

⁶⁸ Shin Phexiroosi, “Neeni giyaawe ayentto taani erikke; taw akeekettenna” yaagiide kaddeedda; yaatiide dirssaa penggiyaakko keseedda; kuttuukka waasseedda. †

⁶⁹ He ashikkaratta Phexiroosa be7aade, A matan eqqeedda asatuwaa, “Ha bitaniikka untuntunna de7ee” gaade gujjaade oduwaa doommaaddu.

⁷⁰ Shin Phexiroosi qassikka kaddeedda.

⁷¹ Guuthaa gami77ishshin, matan eqqeedda asatuu laa7enthuwaa Phexiroosa, “Neeni tuma untuntunna ittippe de7aa; ayissi gooppe, neeni Galiilaa gadiyaa asaa” yaageeddino.

⁷¹ Shin Phexiroosi, “Taani hewaa hintte giyaa bitaniyaa erikke!” yaagiide barena sheqaanne caaquwaa doommeedda.

⁷² Elekka kuttuu laa7ethuwa waassii aggeedda; Phexiroos barena Yesuusi, “Neeni kuttuu laa7ethuwa waassanaappe kase heezzu gede taana kaddanaassa” geeddawaa hassayiide, darii yeekkeedda.

15

Yesuusa Philaaxoosakko Afeeddino

(Mat 27:1-2,11-14; Luq 23:1-5; Yoh 18:28-38)

¹ Wontta guuran ellekka qeesatuwaa kaappatuu cimatuwaannanee Muse higgiiyaa tamaarissiyaawaantunna hewaan shiiqeedda Ayihuda shanggatuwaa ubbaanna maqgettiide, Yesuusa qachchi afiide, Philaaxoosaw aathiide immeeddino.

² Philaaxoosi A, “Neeni Ayihudatuwaa kaatee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide A, “Ne giyaawaadana” yaageedda.

³ Qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa daroban mooteeddino.

⁴ Philaaxoosi shirettiide Yesuusa, “New zaariyaabay baawee? Unttuntu ne bolla woyisa mootuwaa ahintto be7ikkii?” yaagiide oochcheedda.

⁵ Shin Yesuusi harabaa zaarennaa ixgina, Philaaxoosi maalaletteedda.

Yesuusa Bolla Hayquwaa Pirddeeddino

(Mat 27:15-26; Luq 23:13-25; Yoh 18:39-40; 19:1-16)

⁶ Philaaxoosaw Paasigaa Baalaa bonchchiya gallasaan asay koyyiyaa itti uraa qashuwaappe billiyaa wogay de7ee.

⁷ He wode itti Barbbaana giyaa bitani walassaa kessiide shemppuwaa wodheedda asatuwaanna ittippe qasho golliaan de7ee.

⁸ Shiiqeedda cora asay Philaaxoosi kase erttowaadanka barenttoo maarotaa oothana mala, A oochcheeddino.

⁹ Philaaxoosi asaa zaariide, “Taani hinttentoo Ayihudatuwaa kaatiyaa billiyaawaa koyyiitee?” yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa qanaatiide aathi immeeddawaa Philaaxoosi ereedda.

¹¹ Shin qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa kotaa Barbbaana billanaadan, he shiiqeedda asay Philaaxoosa woossana mala, asaa maqqeeddino.

¹² Philaaxoosi laa7enthuwaa zaariide, “Yaatina, ha Ayihuda kaatiyaa hinttentoo giyaawaa wootoo?” yaageedda.

¹³ Asay Philaaxoosaw zari zari barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “A kaqqa” yaageeddino.

¹⁴ Philaaxoosi asaa, “Ayissi? I ay iitabaa ootheeddee?” yaageedda.

Shin asay kasewaappekka bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “A kaqqa” yaageeddino.

¹⁵ Philaaxoosi asaa nashechchanaw koyyiide, Barbbaana asaw billeedda; yaatiide lissuwan Yesuusa wottaaddaratuwaan shocissiide, kaqqana mala untunttoo aathi immeedda.

Wottaaddaratuwaa Yesuusa Qillieceddino

(Mat 27:27-31; Yoh 19:2-3)

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, wottaaddaratuwaa Yesuusa gadiyaa mooddiyaawaa gibbiyaa afiide, hara wottaaddaratuwaa ubbaa ittippe xeeseeddino.

¹⁷ Qassi zo7o mayuwaa A mayizzeeddino; agunthaa akililiyaa giigissiide, A huuphiyan wotheeddino.

¹⁸ Hewaappe guyyiyan A, “Ayihudatuwaa kaatew, sarotay new gido” yaagi sarottiide, A qillieccuwaa doommeeeddino.

¹⁹ Yesuusa huuphiyaa maqqaa xam77aan shoceeddino; qassi A bollan cuchcheeddino; gulbbatiide aw goyinneeddino.

²⁰ A bolla qillieceddawaappe guyyiyan, zo7o mayuwaa aappe qaari akkiide, A mayuwaa A mayizzeeddino; yaatiide masqqaliyaa bollan misimaariyan dhishiide, A kaqqanaw afeeddino.

Yesuusa Kaqqeeddino

(Mat 27:32-44; Luq 23:26-43; Yoh 19:17-27)

²¹ Unttuntu biide, Iskkinddiranne Rufoosa yeleeedda aawuwaa, itti Simoona giyaa Qereena gadiyaa asay, gaxaappe katamaa yiyaawaanna gaketiiide, Yesuusa masqqaliyaa wolqqaan toosseeddino.

²² Yaatiide Golgootaa geetettiyaasaa Yesuusa afeeddino. “Golgootaa” giyaawe “Huuphiyaa Gosiyaasaa” * giyaawaa.

²³ Kawaraa giyaa dhali walaketteedda woyiniyaa eessaa Yesuusaw ushanaw immeeddino; shin I ushennaan ixxeedda.

²⁴ Unttuntu A kaqqeeddino; qassi oona oona gakkantotto eranaw A mayuwaa shaakkiide, saamaa yeggeeddino.

²⁵ Unttuntu A kaqqiyaa wode, wonttaappe heezzu saate.

²⁶ “Ayihudatuwaa kaatiyaa” yaagi A mootiyaa xaafuu xaafeetti utteedda.

15:21 Rom 16:13 * **15:22** “Huuphiyaa Gosiyaasaa” geetettiyaawe, asaa huuphiyaa malatiyaa shuchchay hewaan de7iyaa diraw, huuphiyaa gosiyaasaa geetetteedda. **15:24** Maz 22:18

²⁷ Yesuusanna laa77u kayisatuwaa ittuwaa aappe ushechcha bagganna, qassi ittuwaa aappe haddirsa bagganna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

²⁸ Xoossaa Maxaafay, “Iitabaa ootheedda asatuwaanna I paydetteedda” yaagiyaawe polletteedda.

²⁹ Ogiyaanna aadhdiyaa asay Yesuusa kadhiide, barenttu huuphiyaa qaathiidde boreeddino; “Simmi, Geeshsha Golliiyaa kolaade heezzu gallassaa gidдон keexxiyaawoo, ³⁰ ane masqqaliyaa bollappe wodhdhaade, ne huuphiyaa ashsha” yaageeddino.

³¹ Hawaadankka qeesatuwaa kaappatuu Muse higgiiyaa tamarissiyaawaantunna ittippe Yesuusa bolla, “Hara asatuwaa ashsheedda; shin barena ashshanaw danddayenna;

³² nuuni be7iide ammanana mala, Kiristtoosi Israa7eeliyaa kaatii, ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho” giide qilliicceeddino. Qassi haray atto, aananna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqqetteeddawantukka A bolla qilliicceeddino.

Yesuusa Hayquwabaa

(Mat 27:45-56; Luq 23:44-49; Yoh 19:28-30)

³³ Usuppun saatiyaappe doommiide, udduppu saatiyaa gakkanaw, gadiyaa ubbay dhumeedda.

³⁴ Udduppu saatiyaan Yesuusi bare qaalaa dhoqqu oothiide, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” † yaageedda. Hewaa giyaawe, “Ta Xoossaw, ta Xoossaw, taana ayissi aggaaddii?” giyaawaa.

³⁵ Hewaan eqqeedda asaappe ittu ittu hewaa sisiide, “Be7ite; Eelaasa xeese” yaageedda.

³⁶ He asaappe ittu woxxi yiide, zanzaa malatiyaawaan caala woyiniyaa eessaa kuntheedda; hewaa maqqa gatimaa xeeraan wothiide, “De7ishshite ane; Eelaas masqqaliyaappe A wothanaw yaanenttonne ane be7oytte” yaagiidde Yesuusa doonaakko ushshanaw shiishsheedda.

³⁷ Yesuusi qaalaa dhoqqu oothi waassiide, hayqqi aggeedda.

³⁸ Geeshsha Golliyan qashetteedda gaariduu qommoppe duge gakkanaw, laa77u kesiide pooshetti wodhdheedda.

³⁹ Masqqaliyaappe sintha bagganna hewaan eqqeedda itti xeetuwa Kaappuu, hewaa keenaa Yesuusi waassiide hayqqeeddawaa be7eedda wode, “Ha bitani tumu Xoossaa Na7aa” yaageedda.

⁴⁰ Hewaan haakuwaan eqqiide xeelliyaa amareedda maccawanttu de7iino; untunttu gidдон Magdala giyaa katamaappe yeedda Mayraama, tefaa Yayiqoobanne Yoosa daaya Mayraamanne Salooma de7iino.

⁴¹ He macca asatuu Yesuusi Galiilaan de7iyaa wode, A kaalleeddawanttanne A maad-deeddawantta; qassi Yesuusanna ittippe Yeerusalaame beedda hara cora macca asatuu hewaan de7iino.

Yesuusa Mooguwaabaa

(Mat 27:57-61; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sa7ay omarsseedda wode, hewaan shiiqeedda asaan bonchetteedda itti Yooseefa giyaa bitani, Xoossaa kawutethay yaanawaa naagi utteeddawe, Armmaatiyaasa giyaa katamaa asay yeedda; he gallassay wonttetha Sambataw giigettiyyaa gallassaa gideedda diraw, Yooseefo xaliide Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda.

⁴⁴ Philaaxoosi, Yesuusi man77iyankka hayqqidiggeeddawaa siseedda wode maalalet-teedda; xeetuwa kaappuwaa xeesiide, “I hayqqoodeppe gami77eeddee?” yaagiide oochcheedda.

⁴⁵ Philaaxoosi Yesuusi hayqqeeddawaa xeetuwa kaappuwaappe sisiide, A anhaa Yooseefo akkanaadan udeedda.

⁴⁶ Yooseefo mooguwa mayuwa shammeedda; Yesuusa anhaa masqqaliyaappe wothi mayuwan xaaxiide, shuchchaa wooccedda asaa moogiyaa gonggoluwaa gidдон A anhaa wotheedda; qassi he gonggoluwaa doonaan wolqqaama shuchchaa gondдорssiide wotheedda.

⁴⁷ Magdala katamaappe yeedda Mayraamanne Yoosa daaya Mayraama Yesuusa anhaa untunttu haqan wothintto be7iino.

16

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda

(Mat 28:1-8; Luq 24:1-12; Yoh 20:1-10)

15:28 Isa 53:12 **15:29** Maz 22:7; 109:25; Mar 14:58; Yoh 2:19 † **15:34** “Elohee ... laamaa sabaqitaani”: Ha qaalatuu Yesuusi ha alamiyaan ashuwaa mayyiide simerettiyyaa wode haasayettiyyaa Aramaayike geetettiyyaa qaalaan haaseyettowaa. **15:34** Maz 22:1 **15:36** Maz 69:21 **15:38** Kes 26:31-36

¹ Sambbatay aadhheeddawaappe guyyiyan, Magdala katamaappe yeedda Mayraama, Yayiqooba daaya Mayraamanne Salooma biide, Yesuusa anhaa okkanaw shittuwaa shammeeddino.

² Woggaa gallassi wonttumaatha daro guuran xalqqii kesishshin, he gonggoluwaa beeddino.

³ Untuntu barenttu gidдон ittu ittuwaanna, “Gonggoluwaa doonaappe nuusi shuchchaa oone gonddorssiide digganaweeshsha?” yaagiide haasayiino.

⁴ Untuntu xeelliyaa wode, he daro wolqqaama shuchchaa gonddorssidiggeeddawaa be7eeddino.

⁵ Yesuusi moogteedda gonggoluwaa gidдо geliyaa wode, itti wodalla bitani bootha mayuwaa mayyiide, ushechcha bagganna utteeddawaa be7iide dagammeeddino.

⁶ Shin I untunta, “Dagammoppite. Masqqaliyaa bolla kaqetteedda Naazireetiyyaa Yesuusa hinttentu koyyiyaawaa eray. I hawaan baawa; denddidiggeedda. Untuntu A wotheeddasa hawaa be7ite.

⁷ Shin biide Yesuusi barena kaalliyawanttoonni Phexiroosaw, ‘Yesuusi hinttentuppe kasetiide Galiilaa bee; I hinttentoo odeeddawaadanka hinttentu A yaani be7ana’ yaagiide hawaa odite” yaageedda.

⁸ Macca asatuu yashshaan kokkoriide, Yesuusi moogteedda gonggoluwaa kesiide baqati ageeddino; qassi untuntu yayyeedda diraw, asaw hewaa oossinne aynne odibeykkino.

Macca asatuu biide, barenttoo odetteeddabaa ubbaa Phexiroosawunne aananna de7iyaawanttoo qanthaan odeeddino; hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare huuphew barena kaalliyawanttu bolla, medhinaw ashshiyaa laamettenna geeshsha mishiraachchuwaa qaala, away mokkiyaasaappe wulliyaasaa gakkanaw kiitteedda.

Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda

(Mat 28:9-10; Yoh 20:11-18)

⁹ Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaappe guyyiyan, Woggaa gallassi guura, laappu iita ayyaanatuwaa kesseedda Magdala katamaappe yeedda Mayraamiw kasetiide beetteedda.

¹⁰ Iza baade kase aananna de7iyaawanttoo, qarettiiddinne yeekkiide utteeddawanttoo odaaddu;

¹¹ shin Yesuusi paxa de7iyaawaanne iziw beetteeddawaa untuntu siseedda wode, Izi oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Laa77u Barena Kaalliyawanttussi Beetteedda

(Luq 24:13-35)

¹² Hewaappe guyyiyan, untuntuppe laa77atu katamaappe kesiide biishshin, ogiyaan Yesuusi koyrowaappe dummatiide, untunttoo beetteedda.

¹³ Untuntu guyye simmiide, haratuwassi odeeddino; shin hewanttu untuntu oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Tammanne Itti Barena Kaalliyawanttussi Beetteedda

(Mat 28:16-20; Luq 24:36-49; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8)

¹⁴ Guyyeppe tammanne itti Yesuusa kaalliyawanttu qumaa miishshin, Yesuusi untunttoo beetteedda. Untunttoo ammanuu bayna diraw, I untunta seereedda; qassi hayquwaappe I denddeeddawaa be7eeddawanttu untunttoo odina, untuntu ammannaan ixceedda dirawunne odina sisennawantta gidiyaa diraw, I untunta seereedda.

¹⁵ I untunta hawaadan yaageedda; “Alamiyaa ubbaa biide, asaa ubbaw wonggalaa mishiraachchuwaa qaala odite.

¹⁶ Ammanowenne xammaqettowe attana; shin ammanennawaa bolla Xoossay pirdana.

¹⁷ Taanan ammaniyaawanttu ha malaatatuwaa oothanawantta: untuntu ta sunthan iita ayyaanatuwaa kessanawantta; qassi untuntu dumma dumma oratha qaalaan haasayanawantta.

¹⁸ Untuntu shooshshaa oyqqoopekka, woy ayaanne wodhiyaa marzziyaa ushintokka untunta qohenna. Qassi untuntu barenttu kushiyaa harganchchatuwaa bolla wothana; he harganchchatuu paxana” yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Pude Keseedda

(Luq 24:50-53; Kit 1:9-11)

¹⁹ Godaa Yesuusi barena kaalliyawanttunna haasayeeddawaappe guyyiyan, Xoossay A pude saluwaa afina, Xoossaappe ushechcha bagganna utteedda.

²⁰ A kaalliyaa wanttu biide, ubbasan wongalaa mishiraachchuwaa odeeddino. Godaykka untuntunna ittippe oothee; untuntu odiyaa qaalaykka tuma gideeddawaa untuntu oothiyaa malaatuwaan eriseedda.*

* **16:20** Itti itti beni Geeshsha Maxaafatuwan ha paydatuu baawa.

Luuqaasi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Luuqaasi xaafeedda mishiraachchuu, Yesuusa koyro yaanawaa yaagetti nabatuwaan aabay odetteeddawaa, daro wodiyaappe naagetteedda hidootaw huuphe gideeddawe, Israa7eeliyaa asay naagiidde de7iyaa Xoossaanii Oketteeddawe, asaa zerethaa ubbaa ashshiyaaawaa gidiyaawaa qonccissee. Yesuusi Xoossaa Aawuwaappe hiyyeesatoo mishiraachchuwaa qaalaa odanaw kiitetteeddawaa gidiyaawaanne ha Mishiraachchuwaa Qaalay asaassi de7iyaa dumma dumma metuwaa qaariyaa wolqaa oyqqeeddawaa gidiyaawaa Luuqaasi odee. Luuqaasa Mishiraachchuwaa Qaalaa gidдон, Yesuusa yuusaaabaa odiyaa koyro shemppatuwaaninne qassikka Yesuusi saluwaa pude keseeddawaa odiyaa wursethaa shemppatuwaan loythiide, odetteeddawe nashechchaabaa. Yesuusi saluwaa keseeddawaappe guyyiyan ammanuwaabay waani dicceeddentonne waani aakkeeddentto odiyaa taarikiyaa ha maxaafaa xaafeedda bitani Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuwaa maxaafaan odeedda.

Kiitanchchatuwaa yethaabay, Yesuusi yeletteedda wode wudiyaa heemmiyaawanttu biide be7eeddawaa odiyaa taarikii, Yesuusi na7atethaan de7iidde Geeshsha Golliyaa beed-dabay, qaretanchcha Saamiraawiyaanne bayiide beettedda na7aa taarikii Luuqaasa Mishiraachchuwaa xalalaan beettiyaawantta. Ha Mishiraachchuwaa Qaalaa gidдон ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaw huuphe gidiide xeeletteeddabay woosaabaa, Geeshsha Ayyaanaabaa, Yesuusa oosuwaa gidдон macca asaw de7iyaa saabaanne Xoossay nagaraa atto yaagiyaabaa.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-4)

Xammaqiyaa Yohaannisanne Yesuusa yeletaa (1:5-2:52)

Xammaqiyaa Yohaannisa oosuwaa (3:1-20)

Yesuusa xinqqataanne paaciyaa (3:21-4:13)

Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommowaa (4:14-9:50)

Yesuusi Galiilaappe Yeerusalaame boowaa (9:51-19:27)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan Yesuusa wurssethaa saamintaa (19:28-23:56)

Godaa Yesuusa dendduwaa, qonccethaanne saluwaa buussaa (24:1-53)

¹⁻⁴ Bonchchetteedda Toofiloosa, koyro barenttu ayfiyan be7eeddawatuntunne barenttu qaalaan markkatteddawatunttu nuussi odeeddino. Xaafetteedda yewuwaata baggan ubbaa xaphuwappe bidda xeellowaappe guyye, taarikiyaa maaraa naageedda ogiyaan new xaafanaw lo77a gideeddawe taw beettedda.

Xammaqiyaa Yohaannisa Yeletay Koyro Odetteedda

⁵ Yihudaa gadiyaa Kaatiyaa Heroodisa wodiyaan, * Aabiyaa qeesatethaa oosuwaa baggappe gideedda Zakkaraasa geetettiyaa itti qeesay de7ee. Machchattakka Elssaabeexo geetettiyaa Aaroone yaraappe yeletteeddawunno.

⁶ Laa77atuukka Godaa azazuwanne seeraa darissiide naagiyaawanttanne kadhee bant-taan Xoossaa sinthan de7iyaa xillatuwaa.

⁷ Gidoppe attin Elssaabeexa mantha gido diraw, yeluu untunttoo baawa. Laa77atuukka laythaa sugeeddawantta.

⁸ Itti gallassi Zakkaraasi bare bagga kaallaan Xoossaa sinthan Qeesatethan oothiyaa wode,

⁹ bare Qeesatethaa wogaa dooyaadan Geeshsha Golliyaa geliide ixaanaa cuwissuwaa † saamay A gakteedda.

¹⁰ Ixaanay cuwiyaa wode asay ubbay karen eqqiide woossi de7ee.

¹¹ Godaa kiitanchchay ixaanaa yarshshuwaasaappe ushechchanna eqqiide aw beettedda.

¹² Zakkaraasikka be7eedda wode dagammiide yashshaan mitetteedda.

¹³ Kiitanchchaykka qassi yaageedda, "Zakkaraasaa, yayyoppa; ne woosay sisetteedda, ne machchatta Elssaabeexa attuma na7aa yelanawunnu.

* 1:5 Yihudaa: Hawaani Yihudaa gadiyaa geetetteeddawe Filssxeeme gadiyaa ubbaa bessiyaaawaa. 1:5 10d 24:10

† 1:9 ixaanaa cuwissuwaa: Hawaa guussay cuway woosaa kotaa Xoossaa kakee giide wonttanne omarsii wode cuwissiyaa wogaa.

¹⁴ A yeletaan nashetayenne ishaluu new hananawaa; coratuukka I yeletto diraw hashshu gaanawantta;

¹⁵ Ikka Godaa sinthan dara gidanawaa. Mathoyiyaa woyiniyaa ushshaa gido haraa mathoyiyaa ushshaa aynne ushenna; bare daay uluwaan de7ishshin Ayyaanaa Geeshshay aani kumanawaa.

¹⁶ “Isra7eeliyaa asatuwaappekka coratuwaa untunttu Godaa Xoossaakko, I zaaranawaa.

¹⁷ Ikka giigenna asaa Godaw giigissanaw, aawatuwaa wozanaa naanatuwaakko, azazettennawanttakka xillotethaa eraakko zaaranaw, Eelaasa[‡] ayyaanaaninne wolqqaan Godaappe sinthanna bee.”

¹⁸ Zakkaraasikka kiitanchchaa, “Taani cimaaddi, tamachchattakka bare laythaan sug-eeddawunno, hawaa taani ayaan eranitaa?” geedda.

¹⁹ Kiitanchchaykka zaariide, “Taani Xoossaa sinthan eqqiyaa Gabreela; hawaa mishi-raachchuwaa new odanaw neekko kiitettaadi;

²⁰ Hekko he wodiyaan hanana ta qaalaa ne ammana beenna diraw, ha yewuu hanana gallassay gakkanaw neeni duude gidanaassa; haasayanawukka danddayakka” geedda.

²¹ He wode asay, Zakkaraasi Geeshsha Golliyaappe kesennaan ayaw gami77eeddentto maalalettiide naagiino.

²² Keseedda wodiyaankka haasayanaw danddaybeenna; Geeshsha Golliyan saxaa I be7eeddawaa akeekeeddino; ikka haasayanaw danddaybeennawaa xorssi bessiide, duude giidiide de7eedda.

²³ Zakkaraasikka bare oosuwaa wodiyaaw wursso wode, bare golle simmeedda.

²⁴ Hewaappe guyyiyan A machchatta Elssaabeexa shahaaraade ichcheshu agenaa barena genthaaddu.

²⁵ Elssaabeexakka, “Ta tooshiyaa asaa giddoppe digganaw[§] Goday bare maarotethaan taana xeello wode, hawaadan taw ootheedda” gaaddu.

Yesuusa Yeletay Kasetiide Odetteedda

²⁶ Usuppuntha agenaan Xoossaa kiitanchchaa Gabreel Galiilaa gadiyaan Naazireete Katamaa

²⁷ Daawita yaraappe gideedda Yooseefa geetettiyyaa bitanew ooshetta qashetteedda wodorattikko Xoossaa matappe kiitetteedda; wodoratti sunthaykka Mayraamo geetettee.

²⁸ Kiitanchchaykka Mayraamikko yiide, “Darissaade dosettawunne, sarotethay new gido; Godaykka neenanna gatho de7ee; Neenikka maccawanttu gidдон anjetteeddawunno”^{*} yaageedda.

²⁹ Mayraamakka A haasayaappe denddowaan darissa dagammaade, “Hawe ayaa mala sarotaa gidanee” gaade yewuwaa qoppaaddu.

³⁰ Kiitanchchay izo, “Hanne Mayraamee, Xoossaa matan sabaa demmaadda yayyoppa.

³¹ Neeni shahaaraade, attuma na7aa yelanaassa; A sunthaakka Yesuusa gaanaassa.

³² Ikka dara gidanawaa; Ubbaappe Dhoqqa Xoossaa Na7aa geetettana; Godaa Xoossay A aabbu Daawita kaawutethaa oydiyaa aw immawanawaa.

³³ Ikka Yayiqooba gollen medhinaw kawutanawaa; A kawutethawukka wurssethay baawa” yaageedda.

³⁴ Mayraamakka kiitanchchaa, “Taani wodoratto gido diraw, hawe wooti hananawee?” yaagaaddu.

³⁵ Kiitanchchaykka zaariide iziw, “Ayyaanaa Geeshshay ne bolla yaanawaa; Dhoqqa Xoossaa wolqqay neenan shemppanawaa. Hewaa diraw, neeppe yelettiyaawe geeshsha Xoossaa Na7aa geetettana.

³⁶ Ne dabbatta Elssaabeexa bare cimatethaa wodiyaan attuma na7aa shahaaraaddu. Mantha geetetteeddawunna Elssaabeexa shahaarodeppe usuppuntha agenaa oyqqaaddu.

³⁷ Xoossaa xooniyaa yewuu baawa” yaageedda.

³⁸ Mayraamakka, “Taani Godaa ayllatto; neeni goowaadan hano” gaaddu. Hewaappe guyyiyan kiitanchchay izi matappe beedda.

1:15 Pay 6:3 [‡] **1:17** Eelaasa: Hawe geetetteeddawe, kase Eca Caaquwaa maxaafaan Nabiyyaa Eelaas oorathabaa oothiyaa wolqqaani eretteeddawaa diraassa. **1:17** Mil 4:5,6 **1:19** Dan 8:16; 9:21 **§** **1:25** *Ta tooshiyaa*

asaa giddoppe digganaw: Asinaa geleedda mishiratta na7aa yelennaan attooppe, Isiraa7eeliyaa asaa qofaan, “Xoossay izo muri de7ee” yaagettaw. **1:27** Mat 1:18 ^{*} **1:28** *Neenikka maccawanttu gidдон anjetteeddawunno*: Ha qofay beni cimeedda Griikiyaa maxaafaan baynnawaa gidiyaa diraw, itti itti Inggilizeethuwaaninne Amaaraathuwaaw maxaafaanikka baawa. **1:31** Mat 1:21 **1:33** 2Sa 7:12,13,16; Isa 9:7 **1:37** Dom 18:14

Mayraamakka Elssaabeexo Oochchanaw Baaddu

³⁹ Mayraamakka he agenaa gidдон dendraade killi zoozetiyyaa Yihudaa gaden de7iyaa itti katamaa elleella kesaaddu.

⁴⁰ Zakkaraasa golle gelaade Elssaabeexo sarotaaddu.

⁴¹ Elssaabeexakka Mayraami sarotaa siseedda wode, izi uluwaan de7iyaa shahaaray guppeedda; Elssaabeexakka Ayyaanaa Geeshshaan kumaaddu.

⁴² Bare kooshshaakka dhoqqu oothaade, “Neeni maccawanttu gidдоppe anjjetted-dawunno. Neepe yelettiyaawekka anjjettoowa.

⁴³ Neeni ta Godaa daaya taakko yaanaw taani oone?

⁴⁴ Hekko ne sarotaa kooshshay ta haythaan sisettedda wode, ta uluwaan de7iyaa shahaaray nashechchaan guppeedda.

⁴⁵ Goday polettee giide iziw odeeddawaa ammaneeddawunna iza anjjetteddawunno” yaagaaddu.

Mayraami Galataa Yethaa

(1:46-53)

⁴⁶ Mayraamakka,

“Ta shemppatta ta Godaa bonchchaw,

⁴⁷ Ta ayyaanaykka ta Xoosaa, ta dhaliyan loytha nashettaw.

⁴⁸ Ikka bare ayllatti tooshiyaa xeelleedda.

Hachcheppe dommiide yeletay ubbay anjjetteddawunnee giino.

⁴⁹ Wolqqaama gideedda I daro yewuwaa taw ootheedda;

A sunthaykka geeshshaa.

⁵⁰ A maarotay yayyiyaawantussi yeletaappe yeletay gakkanaw de7ee.

⁵¹ Bare wolqqaan mino kiitaa kiitetedda; barenttu wozanaa qofaan otorettiyaawantta laaleedda.

⁵² Mooddiyaawantta kawutethaa maataa oydiyaappe wotheedda; ashikkatuwaakka qassi dhoqqu dhoqqu ootheedda.

⁵³ Koshatteddawantta lo77o yewuwaan kalisseedda; duratuwaa qassi mela yedersseedda

⁵⁴ Bare maarotethaa qoppiide bare ayliyyaa Israa7eeliyaa maaddeedda.

⁵⁵ Nu aawatoo I odeeddawaadan Abraahaamewunne A yaraw geeddawaa medhinaw naagana diraassa” yaagaaddu.

⁵⁶ Mayraamakka heezzu agenaa keena Elssaabeexi matan gami77owaappe guyyiyan bare golle simmaaddu.

Xammaqiyaa Yohaannisa Yeletaa

⁵⁷ Elssaabeexiwukka yeliyaa wodii gakkina, attuma na7aa yelaaddu.

⁵⁸ Izi shooratuunne izi dabbo gideeddawanttu, Goday maarotethaa iziw otheeddawaa sisiide izinna ittippe nashetteeddino.

⁵⁹ Hospuntha gallasaan na7aa qaxxaranaw yeeddino; A, aawuwaa sunthaan Zakkaraasa giide sunthanaw koyyeeddino.

⁶⁰ A daaya qassi, “Hanenna, Yohaannisa geetettanaw koshshee” yaagaaddu.

⁶¹ Untuntukka izo, “Ne dabbatuwaappe hachche gakkanaw ittuukka ha sunthaan xeesettibeenna” yaageeddino.

⁶² A aabba, oona giyaa sunthan xeegettanaw koyyinto xorssi oochcheeddino.

⁶³ A aabbukka xaafiyaabaa oochchi akkiide, “Na7aa sunthay Yohaannisa” giide xaafina, ubbatuukka yewuwaan maalaletteeddino.

⁶⁴ Hewankka Zakkaraasa doonay dooyetteedda, A inxxarssaykka biletina haasayaa doommedda, Xoosaa akka galateedda.

⁶⁵ A shooratuukka de7iyaasaa ubbaan yashshaan kumeeddino. Ha yewuukka zoozetiyyaa Yihudaa gadiyaa ubbaan darii haasayetteedda.

⁶⁶ Hawaakka siseeddawanttu ubbatuu, “Ha na7ay ayaa gidaneeshsha?” yaagiide yewuuaa barentu wozanaan oyqqeeddino; Xoossaykka aananna de7iyaawaa ereeddino.

Zakkaraasa Galataanne Timbbitiyaa Oduwaa

⁶⁷ Yohaannisa aabbu Zakkaraasi Ayyaanaa Geeshshaan kumiide timbbitiyaa yaagi odeedda:

⁶⁸ “Israa7eeliyaa Goday Xoossay anjjetto; yiide bare asaa xomooseeddanne wozeedda.

⁶⁹ Bare ayliiyaa Daawite golliyan; wolqqaama ashshiyaawaa nuussi giigisseedda.

⁷⁰ Hawekka beni Godaa geeshsha nabatuwaa doonan odettowaadan,

⁷¹ I nuuna, nu morkketuwaappenne nuunanna egettiyaawanttu kushiyaappe ashshanaassa.

⁷² Hawaakka I ootheddawe, nu aawatoo maarotethaa bessanaassanne, bare geeshsha caaquwaa wozanaa aathanaassa.

⁷³ Nu aawuwaa Abraahaamossi caaqeedda caaquwaa qoppanaw,

⁷⁴ nu morkketuwaa kushiyaappe kesiide yashshay banttaan aw oothanaadan maataa nuussi immeedda.

⁷⁵ Hawenneekka, nuuna nu wodiyaa ubbaan geeshshatethaaninne xillotethaan bare sinthaan essana diraassa.

⁷⁶ Zaariidekka, neenoo, ta na7aw, Dhoqqa Xoossaa nabiyyaa geetettanaassa; ogiyaa giigissanaw Godaappe sinthanna baanaassa.

⁷⁷ Asaa nagaraa maariyaa atosethaa eraa untuntntoo immanaassa.

⁷⁸ Hewekka killippe yeedda poo7uu, nuuna xomooseeddawe nu Xoossaa maarotethaanne qaretaa gaasuwana.

⁷⁹ A poo7uukka dhumaaninne hayquwaa kuwaan utteeddawanttoo poo7issee; nu gediyaakka sarotethaa ogiyaan suurissee.”

⁸⁰ Na7aykka dicciide, ayyaanaan minneedda; Israa7eeliyaa asaw beetteedda gallassay gakkanaw mela biittaa de7eedda.

2

Yesuusa Yeletaabaa

(Mat 1:18-25)

¹ He wode * Roomaa kawutethaa garssan de7iyaa asay ubbay sunthaa xaafettanaadaninne paydettanaadan Awugisxxoose Qeesareppe † azazuu keseedda.

² Hewenneekka, Qereneyoose‡ Sooriyaa gadiyaa mooddiyaa wode haneedda koyro asaa payduwaa.

³ Hawaa diraw itti itti asay xaafettanaw bare katamaa bare katamaa beedda.

⁴ Yooseefokka Daawita golliyaappenne yaraappe gidiyaa diraw Galiilaa Awuraajaan de7iyaa Naazireete katamaappe denddiide Daawita katamaa gideeddawunnikko Yihudaan de7iyaa Beeteliheeme geetettiyaa katamaa keseedda.

⁵ He wode yeliyaa wodii mateedda aw ooshetta utteedda Mayraamakka aananna ittippe baaddu.

⁶ Unttuntu hewaan de7ishshin iziw yeliyaa wodii gakkii aggeedda.

* **2:1** Hewode, geetettowe Xammaqiyaa Yohaannisi yeletti simmiide biro guuhatethaan de7ishshin Yesuusi yelotto wodiyaana. † **2:1** Qeesaara, giyaa sunthay kaatiyaa guussa. Hewenneekka cora gadiyaa mooddiyaa wolqqaay de7iyaa cora kaatatuwaa kaatiyaa guussaa. ‡ **2:2** Qereneyoosa, geetettiyaawe Roomaa kaatii Awugisxxoose, Sooriyaa geetettiyaa Yihudaanne Galiilaa Awuraajatuwaa oyqqeedda gadiyan sunthayeeddawaa.

⁷ Izakka bayra Na7aa § gideedda attuma Na7aa yelaaddu; imathay shemppiyaasaa demma beenna diraw, na7aa mayuwan xaaxaade gaphatiyaan * qeraaddu.

Wudiyaa Heemmiyaawantanne Kiitanchchatuwaa

⁸ He gadiyaan qamma barenttu wudiyaa heemmiidde dembban aqiyaawanttu de7iino.

⁹ Xoossaa kiitanchchay qoppennaan yiide untunttu miyyiyaan eqqeedda; Godaa bonchchuu untunttu yuushshuwaan poo7eedda wode, wolqqaama yashshay untuntta oyqqeedda.

¹⁰ Kiitanchchay untuntta, “Yayyoppite, asaw ubbaw haniyaa daro nashechchiyaa mishiraachchuwaa taani hinttenttoo ahaaddi.

¹¹ Hachche Daawita katamaan ashshiyaawe yeletteedda. Ikka Godaa Kiristoosa.

¹² Hawe hinttenttoo malla gido: Gacino na7ay mayuwan xaaxettiide gaphatiyaa gidдон giseeddawaa demmanita” yaageedda.

¹³ Qoppennaan cora Xoossaa kiitanchchatuu koyro kiitanchchaanna ittipe qoncceddino.

¹⁴ Xoossaakka galatiide, hawadan geeddino:

“Bonchchuu Xoossaw

bolla saluwan gido.

sa7an I dosiyaa asaw

sarotethay gido”

yaageeddino.

¹⁵ Kiitanchchatuu untunttuppe shaakettiide saluwaa kesowaappe guyye, wudiyaa heemmiyaawanttu, “Goday nuussi qoncciseeddawaa, hawaa haneedda yewuwaa be7anaw Beeteliheeme boytte” geetteeddo.

¹⁶ Untunttukka elleelliide beeddino. Mayraamonne Yooseefa demmiide, gacino na7aykka gaphatiyaan giseeddawaa be7eeddino.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan guutha na7aa diraw odetteeddawaa qonccissiide odeeddino.

¹⁸ Hawaa siseedda ubbay untunttu odeedda yewuwaan maalaletteeddino.

¹⁹ Mayraama qay hawaa ubbaa bare wozanaan oyqqaade qoppaadde gami77aaddu.

²⁰ Wudiyaa heemmiyaawanttukka ubba yewuu untunttoo odetteeddawaadan hanina demmo diraw, siseeddawoonne be7eeddawoo ubbaw Xoossaa bonchchiiddinne galatiide simmeeddino.

²¹ Na7aw hospun gallassa gidina qaxxarettiyaa wodii gakko wode, I aatti uluwaan attanaappe kase, kiitanchchay kesso sunthaan, Yesuusa geetteedda.

Yesusi Geeshsha Golliyan Xoossaw Sheedhettedda

²² Muse wogaa maaraadan geeyiyaa wodii † poletteedda wode Yooseefonne Mayraama gacino na7aa Xoossaw sheedhdhanaw Yeerusalaame akki beeddino.

²³ Hewenneekka Godaa wogaan, “Attuma na7aa gideedda bayra na7ay ‡ ubbay Xoossaw dummateeddawaa gidanawaa” geetetti xaafetteeddawaadaninne,

²⁴ qassikka Godaa wogaan, “Laa77u dogommatuwaa woy laa77u haraphphe maratuwaa” geetettowaadan, Godaw yarshshuwaa yarshshanaw afeeddino.

²⁵ He wode xillonne gencca gideedda Simoona geetettiyaa itti bitani Yeerusalaamen de7ee. Ikka, Israa7eeliyaa asaw atatethaa hidootaa naagiyaawaanne Ayyaanaa Geeshshay A bollaan shempeedda asa.

²⁶ Godan oketteedda Kiristoosa be7ennaan hayqqennawaa Ayyaanaa Geeshshaan aw qoncciseedda.

²⁷ Ikka he wode Ayyaanaa Geeshshay kaaletthina, Geeshsha Golliyaa geleedda. Na7aa yelawantu eriya wogaa maaraadan, koshshiyaawaa aw polanaw guutha na7aa Yesuusa oyqqiide gelo wode,

²⁸ Simoone mokki akki na7aa idimmiide Xoossaa galatiidde hawaa yaageedda:

²⁹ “Godaw, Neeni qaala geloo maaraadan

ha77i taana ne ayliiyaa saruwan neekko afa.

³⁰⁻³¹ Gaasuukka, ta ayfatuu

asaa ubbaa sinthan Neeni giigisseedda,

ashshiyaa hidootaa be7eeddino.

³² Hewekka Israa7eeliyaa gidenna asaw

§ 2:7 bayra na7aa: Isiraa7eeliyaa asay yeletteedda na7aa ubba golliyaankka Xoossaw bessiyaawaa giino. * 2:7 gaphatiyaa: Ha miishshay miyay miyaabay sa7aan laalettennaan maana mala yeggiide immiyaabaa. 2:21 Wog 12:3; Luq 1:31 † 2:22 geeyiyaa wodi: Ayihudatuwaa macca asay attuma na7aa yelowaappe guyyiyaan, “Geeshsha gidukku” yaagi qoppiino. Qaykka he na7ay qaxxarettana gakkanaw iza soyippe kesennaadaan udettaw. Ha wodii, geeyiyaa wodiya geetteetee. ‡ 2:23 bayra na7ay: 2:7 xeellite. 2:23 Kes 13:2,12

qonccethaa immiyya poo7uwaa.

Qassi Ne asaw Israa7eelew bonchchuwaa.”

³³ Yooseefonne A daaya A diraw haasayetteedda yewuwaassi maalaletteeddino.

³⁴ Simoonikka anjiide Mayraamo, “Hawe Na7ay Israa7eeliyan coratuwassi dend-duwassinne kunddethaw gaaso gidanaw, qassikka iitaa haasayiyaawanttussi malla gidanaw dooretteedda.

³⁵ Coratookka wozanaa qofay qonccowaa gidanaw, ne shemppuukka mashshaan qanxxowaadan seelettanawaa” yaageedda.

³⁶ Qassikka Aaseera yaraappe gideedda Paanu7eela naatta Haanno geetettiyaa nabatta de7aw; Izakka loytha cimaaddu. Bare wodorotethaan geleedda asinaanna laappu laythaa de7eeddawunno.

³⁷ Izi laythaykka hospun tammanne oydduwaa gidana gakkanaw gallasaanne qammaa geeshsha golliyaappe shaakettinnaan xoomaaninne woosaan kiitettaadde am77e \$ gidaade gami77aaddu.

³⁸ He wodekka shiiqaade Xoossaa galataaddu; Qassikka Yeerusalaame asay wozettanaw naagiyaawanttoo ubbatoo gacino Na7aa Yesuusabaa odaaddu.

Yooseefonne Mayraama Naazireete Simmeeddino

³⁹ Yooseefonne Mayraama Godaa higgiiyan azazetteeddawaa ubbaa polowaappe guyye Galiilaa Awuraajaan de7iyaa barenttu katamaa Naazireete simmeeddino.

⁴⁰ Guutha na7aykka dicciidenne minniide beedda; aadho eraanikka kumeedda; Xoossaa aadho keekatethay Aabollaana shempeedda.

Guutha Na7aa Yesuusi Geeshsha Golliiyan

⁴¹ Yooseefonne Mayraama laythaan laythaan Paasigaa Baalaa bonchchanaw Yeerusalaame katamaa biino.

⁴² Na7awukka tammanne laa77u laythaa gido wode dooyaadan baalaw hini Yeerusalaame keseeddino.

⁴³ Baalaa polowaappe kaalla barenttu golle untunttu simmoode guutha na7aa Yesuusi Yooseefonne Mayraama erennaan Yeerusalaamen atti aggeedda.

⁴⁴ Untuntunna ittipe de7iyaawaa malatina itti gallassaa ogiyaa hametteeddino. Guyyeppe qassikka barenttu dabbatuwaannanne barenttu siiqettiyaawanttu matan koshshaa dommeeddino.

⁴⁵ Dhayo wode koyyiide hini Yeerusalaame simmeeddino.

⁴⁶ Heezzu gallasaappe guyye, tamarissiyaawanttu gidдон Yesuusi uttiide untunttu giyaawaa sisiidenne untunttu oochchiide Geeshsha Golliyaa garssan de7iyaawaa be7eeddino.

⁴⁷ Sisiyaawanttu ubbatuukka, A akeekaaninne A zaaruwan maalaletteeddino.

⁴⁸ Yooseefonne A daaya A be7o wode maalaletteeddino. A daayakka, “Ta Na7aw, ayaw nuuna hawadan oothay? Ne aabbunne taanne Neena koyyiide, daro metooteeddo” yaagaaddu.

⁴⁹ Yesuusikka untunttoo, “Ayaw taana koyyiitee? Ta aabbu gollen* de7anaw taw koshshiyaawaa eribeykkitee?” yaagi zaareedda.

⁵⁰ Hewaa yaagi odoppe attin, untunttoo I odeedda yewuu ayaa gintto gelibeenna.

⁵¹ Hewaappe simmiide, untuntunna ittipe hini Naazireete beedda; hewanka untunttoo azazettee. A daayakka hewaa ubbaa bare wozanaan wothaaddu.

⁵² Yesuusikka eraaninne geesan, sabaanikka Xoossaanne asaa sinthan dicceedda.

3

Xammaqiyaa Yohaannisi Yesuusaw Ogiyaa Giigissee

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8)

¹ Xibaariyoosa geetettiyaa kaatii kawuteedda tammanne ichcheshethiyaa laythaan Phenxxenaawiyaa Philaaxoosi Yihudaa mooddiyaa wode, Heroodise Galiilaan oydden-thiyaa shaakuwaa mooddiyaa wode, A ishay Piliphphoosikka Ixuuriyaaninne Xirkkondooan oydden-thiyaa shaakuwaa mooddiyaa wode, Lisaaniyoosikka Abileeney oydden-thiyaa shaakuwaa mooddiyawaa gidiide mooddi de7ishshin,

\$ 2:37 am77e: Am77e guussay asinay hayqqina gelennaan gami77eedda maccawunno. Ha payduwaan xaafetteedda mishiratta laappu laythaa xalalaa asinaanna gami77owaappe guyye 84 laythaa ubbaa am77e gidaade gami77aaddu.

2:39 Mat 2:23 2:41 Kes 12:1-27; Zar 16:1-8 * 2:49 Ta aabbu gollen: Guussay, Ta aabbu kiitteedda oosuwwa polanaw bessee guussaa. 2:52 1Sa 2:26; Lem 3:4

² Haanninne Qeyyaafay qeesatuwaa kaappatuwaa * gidiide de7ishshin, Xoossaa qaalay Zakkaraasa na7aa Yohaannisakko mela biittaaan yeedda.

³ Yohaannisi Yorddaanoosa Shaafaa heeraa ubbaa biide, “Hintte nagaray atto geetettana mala nagaraa paaxiide xammaqettite” yaagi tamaarisseedda.

⁴ Nabiyyaa Iisiyaasa maxaafan xaafetteedda qaalaadan,

“Mela biittaaan waassiyaa bitaniyyaa kooshshay,

‘Godaw ogiyaa giigissite;

A ogiyaakka suurissite.

⁵ “‘Ollay ubbay kumo;

deriinne zozzii denbbaa gido, giigenna ogi ubbay giigo,

hanchchiro ogi ubbay liiqo.

⁶ “‘Hewaa gidoope Asay ubbay Xoossay ashshiyaawaa be7ana’ ” yaageedda.

⁷ Hawaa diraw Yohaannisi A kushiyan xammaqettanaw keseedda asaw hawaadan oduwaa doommeeedda, “Hentteno, shooshshaa naatoo; yiyaa hanqquwaappe attana mala hinttentta ooni maqqeeddee?”

⁸ Simmi hinttenttu nagaraappe simmeeddawanttoo bessiyyaa ayfiyaa ayfite. Hinttenttu wozanaan Abraahaamo nu aabbu de7ee gooppite. Xoossay Abraahaamossi † naanaa ha shuchchatuwaappe denthanaw danddayee yaagaade taani hinttenttoo oday.

⁹ Ha77i ubba beexi mithaa xaphuwan qanxxanaw giigi utteedda; simmi lo77o ayfiyaa ayfenna mithay ubbay qanxxettiide tamaan olettanawaa.”

¹⁰ “Yaatina ha77i nu ayaa udanee?” yaagiide A cora asay oochcheedda.

¹¹ Yohaannisikka, “Laa77u mayuu de7iyaawe baynnawoo immo; qumay de7iyaawekka baynnawoo gisho” yaagi zaareedda.

¹² Qaraxaa shiishshiyaaawanttukka xammaqettanaw yiide, “Tamaarssiyaawoo, nu ayaa udanee?” yaagi oochcheeddino.

¹³ I untunttoo, “Geetettowaappe aadho qaraxaa aathi shiishshoppite” yaagi odeedda.

¹⁴ Hewaappe kaalla wottaaddaratuu, “Nuunishi, ayaa udanee?” yaagi A oochcheeddino. Yohaannisikka, “Asaa shaluwaa naaquwaan bonqqi akkoppite, oonanne wodduwan mootoppite, hinttenttu dirguu hinttenttoo gidana” yaagi zaareedda.

¹⁵ He wode asay ubbay Kiristtoosa yuussaa naagiidde de7iyaa diraw Yohaannisa, “Hawekka Kiristtoosa gidennaan antenna” yaagiide barenttu wozanaan maleeddino.

¹⁶ Yohaannisi ubbatuwaakka, “Taani haathaana xammaqay; gidoppe attin taappe wolqqaamayenne taanikka A caammaa qashuwaa billana danddayennawe ‡ biro yaanawaa; ikka Ayyaanaa Geeshshaaninne tamaan xammaqanawaa;

¹⁷ A kushiyan kathaa dalaappe shaakki geeshshiyaa layday de7ee. Kathaa uddummaan bukkowaa geeshshi punniide ayfiyaa diyyiyan qolee; shin dalaa to7enna tamaan guud-dee.”

¹⁸ Yohaannisikka hara cora qaalaan cora asaa maqqiidde mishiraachchuwaa qaalaa odeedda.

Heroodise Xammaqiyyaa Yohaannisa Qachcheedda

¹⁹ Galiilaa mooddiiyaa Heroodisa qassi bare ishaa Piliphphoosa machchatto Herodiyaado I akkeedda dirawunne haraakka cora iita kiitaa kiitetto diraw, Yohaannisi seereedda.

²⁰ Hawaa diraw ha ubbaa gujjiide Heroodise Yohaannisa qasho golle gelsseedda.

Yohaannisi Yesuusa Xammaqeedda

(Mat 3:13-17; Mar 1:9-11)

²¹ Asay ubbay xammaqetti simmowaappe guyyiyan Yesuusi xammaqetteedda. I woossi de7ishshinka saluu dooyetti aggeedda.

²² Geeshsha Ayyaanaykka haraphphiya malatiide A bollaana wodhdheedda. Saluwaappekka, “Ta dosiyaa na7ay neena; neenan Taani nashettay” yaagiyyaa qaalay yeedda.

* **3:2** qeesatuwaa kaappatu Haanninne Qeyyaafay: Haanna kaappotethaa wodi Yesuusi yelettanaappe kase 6-15 laythaa gakkanaassa. Qeyyaafaa geetettiyaa Haanna bolluu 18-37 laythaa kaappo gidiide Yesuusa yeletaappe kase gami77eedda. **3:4** Isa 40:3-5 **3:7** Mat 12:34; 23:33 † **3:8** Abraahaamossi naanaa: Ayihuda asatuu barentta Xoossay dooreedda asaa yaagi qoppiino. Gaasunneekka, beni hidootaa qaalay Xoossaaappe nu aabbu Abraahaamossi imetteedda yaagiide qoppiyaa diraassa. **3:9** Mat 7:19 **3:12** Luq 7:29 ‡ **3:16** A caammaa qashuwaa billana danddayennawe: Hawe qoomaa woy danggaaxiratti oosuwaa. **3:20** Mat 14:3-4; Mar 6:17-18 **3:22** Dom 22:2; Maz 2:7; Isa 42:1; Mat 1:17; Mar 1:11; Luq 9:35

*Yesuusa Yeletay Kase Guyye Mayizzaappe De7iyaa Payduwaa**(Mat 1:1-17)*

²³ Yesuusi tamarssuwaa doommoode aw hattamu laythaa gideedda; cora asaykka barenttoo malatowaadan A Yoosefo na7aa yaagiino; Yoosefo Eele na7aa;

²⁴ Eele Maate na7aa; Maate Leewiyaa na7aa; Leewii Milkke na7aa; Milkke Yoon na7aa; Yooni Yoosefo na7aa;

²⁵ Yoosefo Maataatiyaa na7aa; Maataati Amooxe na7aa; Amooxe Naahoom na7aa; Naahoom Esiliime na7aa; Esiliime Naage na7aa;

²⁶ Naage Maa7aate na7aa; Maa7aate Maataatiyyu na7aa; Maataatiyyu Seemeye na7aa; Seemeyi Yoosefo na7aa; Yoosefo Yooda na7aa;

²⁷ Yoodi Yoonana na7aa; Yoonani Reese na7aa; Reese Zerubaabeela na7aa; Zerubaabeeli Salaatiyaala na7aa; Salaatiyaale Neele na7aa;

²⁸ Neeli Milkke na7aa; Milkke Haadde na7aa; Haadde Yoosaase na7aa; Yoosaase Qoosaama na7aa; Qoosaami Elmaadoome na7aa; Elmaadoome Eere na7aa;

²⁹ Eere Yoosee7e na7aa; Yoosee7e, Eli7eezera na7aa; Eli7eezere, Yoorame na7aa; Yoorami Maaxaate na7aa; Maaxaate Leewiyaa na7aa;

³⁰ Leewii Simoona na7aa; Simoone Yihudaa na7aa; Yihuday Yoosefo na7aa; Yoosefo Yoonana na7aa; Yoonani Eliyaaqeema na7aa;

³¹ Eliyaaqeemi Meeliya na7aa; Meeliye Mayinaana na7aa; Mayinaani Maaxaate na7aa; Maaxaate Naataane na7aa; Naataane Daawite na7aa;

³² Daawite Issey na7aa; Issey Iyyoobeeda na7aa; Iyyoobeedi Boo7eeza Na7aa; Boo7eezi Salmoon na7aa; Salmooni Nahishoon na7aa;

³³ Nahishooni Aminadaaba na7aa; Aminaadaabi Raama na7aa; Raami Ariina na7aa; Ariinay Hezroona na7aa; Hezrooni Preeza na7aa; Preezi Yihudaa na7aa;

³⁴ Yihuday Yayiqooba na7aa; Yayiqoobi Yisaaqa na7aa; Yisaaqi Abraahaamo na7aa; Abraahaamo Taara na7aa; Taari Naakoora na7aa;

³⁵ Naakoori Seeroohe na7aa; Seeroohi Ragawa na7aa; Ragawi Pelega na7aa; Pelegi Abeera na7aa; Abeeri Saalla na7aa;

³⁶ Saalli Qaynaana na7aa; Qaynaani Arfaakisiide na7aa; Arfaakisiide Seeme na7aa; Seemi Nohe na7aa; Nohe Laameeche na7aa;

³⁷ Laameehi Maatusaala na7aa; Maatusaali Heenooke na7aa; Heenooki Yaareda na7aa; Yaaredi Malaali7eela na7aa; Malaali7eeli Qaynaana na7aa;

³⁸ Qaynaani Heenoosa na7aa; Heenoosi Seete na7aa; Seeti Addaama na7aa; Addaami Xoossaa na7aa.

4*Yesuusaw Shiiqeedda Xalahiyaa Paaciyaa**(4:1-13; Mat 4:1-11; Mar 1:12,13)*

¹ Yesuusi Geeshsha Ayyaanaan kumiide Yorddaanoosa Shaafaappe simmeedda; Ayyaanaan mela sa7aa kaalesettiide beedda.

² Hewaan oytamu gallassaa daabiloosan paacetteedda. He gallassatuwan ayaanne mibeenna diraw wurssethaa poluwaa heeran I koshatteedda.

³ Daabiloosikka, “Neeni Xoossaa Na7aa gidoope ha shuchchaa, ‘Ukitha gida’ gaade azaza” yaageedda.

⁴ Yesuusikka, “ ‘Asay Xoossaa Qaalaa ubbaappe attin ukithaa xalalaan de7enna’ geetetti Xoossaa Qaalaaan xaafetteedda” yaagi zaareedda.

⁵ Daabiloosikka dhoqqa gideedda deriyaa Yesuusa kessiide alamiyaa kawutethaa ubbaa liphoo ayfii simmanaw besseedda.

⁶ Daabiloosikka, “Ha kawutethaa maataayne bonchchuu ubbay taw imetteedda. Taani ta dosiyaa oossinne immana; newukka immana.

⁷ Hewaa gidiyaa diraw, ne ta sinthaan taw goyinnoope ha ubbay neessa gidanawaa” yaageedda.

⁸ Yesuusikka zaariide, “ ‘Godaa Xoossaw goyinna, A xalalaa Godaya’ geetetti Xoossaa Qaalaaan xaafetteedda” yaageedda.

⁹⁻¹¹ Daabiloosikka Yesuusa Yeerusalaame afiide Geeshsha Golliiyaa huuphiyaa kessiide, “ ‘Xoossay neena naagana mala

kiitanchchatuwaa kiitanawaa,
untuntukka ne gedi shuchchaan dhubetenna mala

barenttu kushiyaan neena denthanawantta’
yaagettiide Geeshsha Maxaafaan xaafetteedda;

ane Neeni Xoossaa Na7aa gidoope

hawaappe duge neena ola”
yaageedda.

¹² Yesuusikka zaariide, “Ne Godaa Xoossaa paaccoppa’ geetteedda” yaageedda.

¹³ Daabiloosikka paaciya ubbaa wursowaappe guyye guutha wodew Yesuusappe shaaketteedda.

Yesuusi Galiilaa Oosuuaa Doommeedda

(*Mat 4:12-17; Mar 1:14,15*)

¹⁴ Yesuusikka Ayyaanaa wolqqaan Galiilaa gadiyaa simmeedda. A waariikka yushshuwaan de7iyaa ubbaa gakteedda.

¹⁵ Yesuusikka Ayihudatuwaa Woosa Golliiyan tamarissiiide asaan ubbaan galatetteedda.

Naazireeten Yesuusa Ixxeeddino

(*Mat 13:53-58; Mar 6:1-6*)

¹⁶ I bare dicco katamaa Naazireete yeedda; kase oothiyaawadankka sambbata gallassi Ayihudatuwaa woosa golle geliide nabbabanaw denddiide eqqeedda.

¹⁷⁻¹⁹ Nabiyya Isiyaasan xaafettiide xaaxetteedda maxaafaa aw immeeddino. He maxaafaa billiide:

“Taani hiyyesatuwassi mishiraachchuwaa odanaw oketteedda diraw Godaa Ayyaanay Ta bollan de7ee.

Qashetteeddawantussi bilethaa,

qooqatuwassi xeellana mala odanaw,

qaykka naaqetteeddawantta naaguwaappe

kessana mala dosetteedda Godaa laythaa

odana mala, Taana kiitteenne”

geetetti xaafetteeddasaa demmeedda.

²⁰ Maxaafaakka xaaxiide Ayihudatuwaa woosa golliiyan oothiyaawoo immiide utteedda. Ayihudatuwaa woosa golliiyan de7iyaa asay ubbay A caddi xeelleedda.

²¹ Yesuusikka, “Hachche hintew nabbabettina hintenttu siseedda qaalay poletteedda” yaageedda.

²² Ubbay aw markkateeddino. A doonaappe kesiyaa aadho keekatethaa qaalaappe dendeeddawaan maalalettiide, “Hawe Yoosefo na7aa gidennee?” geeddino.

²³ Yesuusikka sidhe banttaan ha leemisuwan, “Hintenttu taw ‘Dhaliyaa Godaw, ne huuphiyaa patha, neeni Qifirinaahooman oothina nu sisowaa ubbaa ha ne katamaanikka qassi ootha’ yaagiide odiita” yaageedda.

²⁴ Qassikka, “Tumuwaa yaagay, nabii bare yeletto gadiyaan gammakka bonchchettenna.

²⁵ “Yewuwaan qassi tumuwaa oday: Eelaasa wodiyaan heezzu laythanne usuppun agenaa iray bukkennaan maxxina sa7aa ubbaan wolqqaama koshay geleedda wode, Is-
raa7eelen cora am77atuu de7iino.

²⁶ Eelaasikka Sidoonaa gadiyaan de7iyaa Seraafta heeraa itti am77attikko kiitteenne-
dappe attin ookkonne kiitetti beenna.

²⁷ Nabiyya Elssaa7a wodiyanikka Israa7eeliyaan cora oolluwaa harggiyan * oyqetteed-
dawanttu de7iino; Sooriyaa biittaaan de7iyaa Ni7imaaneppe attin untuntuppe ooninne
paxi beenna” yaageedda.

²⁸ Ayihudatuwaa woosa golliiyan de7iyaawanttu ubbatuu hawaa sisiide darissiiide han-
qqetteeddino.

²⁹ Untunttu dendiide Yesuusa katamaappe gaxaa kessiide duge olanaw katamay
keexetteedda deriyaa huuphiyaa afeeddino.

³⁰ Shin Yesuusi untunttu gidduwanna aadhhiide beedda.

Iita Ayyaanay Oyqqeedda Bitaniyaa

(*4:31-37; Mar 1:21-28*)

³¹ Hewaappe guyyiyaan Yesuusi Galiilaa gadiyaan de7iyaa Qifirinaahooma katamaa
beedda. Sambbata gallasaankka asaa tamarisseeedda.

³² I tamarisseyaa timirtii maataan gidiyaa diraw siseedda asay ubbay maalaletteed-
dino.

³³ Ayihudatuwaa woosa golliiyan iita ayyaanay oyqqeedda bitani de7ee; bare kooshshaa
dhoqqu udi waassiide,

4:9-11 Maz 91:11-12 4:17-19 Isa 61:1-2 4:24 Yoh 4:44 4:25 1Ka 17:1 4:26 1Ka 17:8-16 * 4:27
oolluwaa harggiyaa: Xoossaa qaalay tamarisseyyaa wodiyaan ubbaan, “Oolluwaa” giyaa qaalay galbbaa bolla
sakkiiyaa sakuwaa ubbaassi akettiyaawaa. 4:27 2Ka 5:1-14 4:32 Mat 7:28,29

³⁴ “Hayya godo aggaarikki Naazireetiyaa Yesuusa; nuussi neenanna ay ittippetethay de7ii? Nuuna bayizzanaw yaaddi? Neeni onentto eraaddi; Neeni Xoossaa Aawuu kiiiteedda geeshshaa gidikkii!” yaageedda.

³⁵ Yesuusikka, “Co77u ga, aappekka kesa” yaagi seereedda. Iita ayyaanay bitaniyaa untunttu gidduwan kundissiide aynne qohennaan aappe keseedda.

³⁶ Asay ubbay maalalettiide ittu ittoo, “Hawe ayaa qaalee? Bawew de7iyaa maataaninne wolqqaan iita ayyaanatuwaa seeree; qassi iita ayyaanaykka kesee” yaagiidde haasayeeddino.

³⁷ A waariikka he yuushshuwaan de7iyaa gadiyaa ubbaa gakteedda.

Yesuusi Cora Hargganchcha Asaa Patheedda

(Mat 8:14-17; Mar 1:29-34)

³⁸ Yesuusi Ayihudatuwaa woosa golliyappe denndiide Simoona golliyaa geleedda, Simoona bollotatta wolqqaama qoxuwaa harggiyan harggettaade giseeddawunniw Yesuusi izo pathanaadan asay A woosseedda.

³⁹ I matan eqqiide qoxuwaa harggiyaa seerina, harggii yeddiisheedda; hewodiyanka denndaade untunttoo kiiettaaddu.

⁴⁰ Away wullo wodiyaan duma duma harggiyan oyqetteedda harganchchatuwa ubbaa aakko aheeddino; ikka ittuwa ittuwa bolla bare kushiya wothiide patheedda.

⁴¹ Iita ayyaanatuukka, “Neeni Kiristtoosa Xoossaa Na7aa” yaagi waassiidde cora asaappe keseeddino. I Kiristtoosa gidwaa untunttu ereedda diraw haasayenna mala diggeedda.

Yesuusi Galiilaan Tamaarisseedda

(Mat 4:23-25; Mar 1:35-39)

⁴² Sa7ay wantto wode asay baynnaasaa beedda; asay ubbay A koyyiidde I de7iyaasaa yeeddino. Barenttuppe shaaketti beennaadan digganaw koyyeeddino.

⁴³ I qay, “Hini hara katamatuwassi baade Xoossaa Kawuethaa mishiraachchuwaa Qaalaa odanaw koshshee; taani kiietteeddawe hawaa diraassa” yaageedda.

⁴⁴ Galiilaan de7iyaa Ayihudatuwaa woosa gollen Qaalaa tamarisiiidde gami77eedda.

5

Yesuusi Koyro Barena Kaalliyaa wantta Dooreedda

(Mat 4:18-22; Mar 1:16-20)

¹ Itti gallassi Yesuusi Gensaareexe Abbaa * gaxaan eqqiide de7ishshin cora asay aakko shiiqiide Xoossaa qaalaa sisanaw sugetti de7iino.

² He wode laa77u wongiratuu † Abbaa gaxaan eqqowaa I be7eedda; moliyaa phiriyaawantuu qassi wonggiratuwappe wodhdhiide barenttu dabbaa meecci de7iino.

³ Yesuusi wonggiratuwaa giddoppe Simoonawunno gideeddawunnini geliide sa7aappe yaa abbaakko guuthaa shiishshanaadan oochcheedda. Hewaappe guyye wonggiriya bollaan uttiide asaa tamarisuwaa doommeedda.

⁴ Tamarisuwaa bethowaappe guyyiyan Simoona, “Wonggiriya yaa abbaa ciim-muwakko shiishshite; hiintenttu dabbaakka moliyaa phiranaw olite” yaageedda.

⁵ Simoonikka, “Godaw, qammaa kummenthaa daaburi aqiide ayinneekka oyiqqibeykko; shin ha77i Neeni goowaadan dabbaa oleetto” yaagi zaareedda.

⁶ Hewaadanka ootheedda wode, daro cora moliyaa oyqqeeddino. Untunttu dab-batuukka duuxerettanaw haneeddino.

⁷ Hara wonggiriyaan de7iyaa laggethatuu yiide maaddanaadan wutteeddino; untunttu laa77u wonggiratuwanka moliyaa kunthina wonggiratuu mitettussaa doommeeddino.

⁸ Simooni Phexiroosikka hawaa be7eedda wode Yesuusa gulbanta kundiiide, “Godaw, taani nagaranchcha asa gido diraw taappe shaaketta” yaageedda.

⁹ Hawaa geeddawe inne aananna ittippe de7iyaawantuu ubbay barenttu oyqqeedda moliyaa coratethaan maalaletteeddino.

¹⁰ Hewaadanka qay Simoona laggethaa gideeddawantuu Zabiddiyoosa naanatu Yayoobinne Yohaannisi maalaletteeddino.

Yesuusikka Simoona, “Yayyoppa hawaappe guyyiyan asaa phiriyaawaa gidanaassa” geedda.

¹¹ Untunttukka wonggiratuwaa haathaappe gaxaa kessiide, ubbabaa aggiide Yesuusa kaalleeddino.

* 5:1 Gensaareexe Abbaa: Galiilaa Abbaassi imetteedda dumma sunthaa. 5:1 Mat 13:1,2; Mar 3:9,10; 4:1 † 5:2 wonggiriya: Wonggiriya geetettowe, wogga haathaa woy abbaa bollaana asay hefintha bagga pinnanaw go77ettiya miishshaa. Hayqo asay moogettiyaawaa gidennawaa eranaw koshshee. 5:5 Yoh 21:3 5:6 Yoh 21:6

*Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda**(Mat 8:1-4; Mar 1:40-45)*

¹² Yesuusi katamatuwaappe ittuwan de7ishshin oolluu † bollaa ubbaa meedda bitani de7iyaawe Yesuusa be7iide A sinthankka kunddiide, “Godaw, neeni koyyoope taana pathanaw danddayaa” yaagiide woosseeda.

¹³ Yesuusikka bare kushiya yeddi bochchiide, “Dosay geeyya!” geedda. He-man77iyankka oolluu A yeddeeda.

¹⁴ Yesuusi A, “Hawaa oossinne odoppa. Shin qeesaakko baade neena bessa. Hewaappe guyye oolluwa harggiyaappe paxeeddawaassi markka gidanaadan Muse higgiiyan azazetteedda yarshshuwaa shiishsha” geedda.

¹⁵ Gidoshshin A waarii loythi aakkiide beedda; daro cora asaykka Yesuusi odiyaawaa sisanawunne barenttu harggiyaappe paxanaw shiiqeeddino.

¹⁶ Yesuusi cora wode geemasaa biide woossee.

*Yesuusi Bollay Sileedda Bitaniyaa Patheedda**(5:18-26; Mat 9:2-8; Mar 2:3-12)*

¹⁷ Itti gallassi Yesuusi tamarissiidde de7ishshin Galiilaappenne Yihuudaa heeraa ubbaappe, Yeerusalaame yeedda Parisaawatuunne higgiiyaa tamarissiyaawanttu utti de7ishshin hargganchchatuwa pathana mala Xoossaa Aawuwaa wolqqay aw imetteedda.

¹⁸ He wode bollay sileedda § itti bitaniyaa amareedda asay shanchchamaan tookki ahi golle gelssiide Yesuusa sinthan wothanaw koyyeeddino.

¹⁹ Asaa coratethaappe denddeeddawaan Yesuusakko shiiqanaw danddayi beykkinno. Hewaa diraw bollow gi77i golliyaa kaaraa * qaariide A, shanchchamaanna asaa gidдон Yesuusa sinthan wotheeddino.

²⁰ Yesuusikka untunttu ammanuwaa be7iide, “Ha bitanew, ne nagaray atto geetteedda” yaageedda.

²¹ Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne Parisaawatu, “Hawe Xoossaa boriyaawe oone? Itti Xoossaappe attin nagaraa atto gaanaw ooni danddayii?” yaagi qofaa doommeeddino.

²² Yesuusikka untunttu qofaa ero diraw hawaadan geedda, “Ayissi hinttenttu wozanaan hawaadan qoppiitee?”

²³ ‘Ne nagaray atto geetteedda’ gaanawaappenne ‘Denddaade ba’ gaanawaappe haqawe matee?”

²⁴ Yewuwaan qassi hawaa taani geeddawe, Asaa Na7ay biittaa bollan nagaraa maaranaw maatay de7iyaawaa hinttenttu eranaadana.” Hewaappekka gunddeedda bitaniyaa, “Dendda ne shanchchamaa tookkaade ne golle ba gay” yaageedda.

²⁵ Gunddaykka asaa sinthan dendowaashshin bare shanchchamaa tookkiide Xoossaa galatiide bare soy beedda.

²⁶ Ha wode ubbatuukka darii maalaletteeddino; Xoossaakka galatiide, “Hachche malabaa be7eeddo” yaagiide yashshaan kumeeddino.

*Yesuusi Leewiyaa Dooreedda**(5:27-32; Mat 9:9-13; Mar 2:13-17)*

²⁷ Hewaappe guyyiyan Yesuusi kesiide beedda; Leewiyaa geetettiyaa qaraxaa shiishshiyaawe, qaraxaa shiishshiyaasan uttowaa be7iide, “Taana kaalla” geedda.

²⁸ Ikka denddiide ubbaba aggiiide A kaalleedda.

²⁹ Hewaappe simmiide Leewii bare gollen daro shoobiya giigisseedda; cora qaraxaa shiishshiyaawantunne hara cora asaykka untuntunna uttiide mide7iino.

³⁰ Parisaawatuunne higgiiyaa tamarissiyaa, untuntunna oothiyaawanttu, Yesuusa kaalliyaawanttu bollan, “Ayissi qaraxaa qanxxiyaawanttunne nagaranchchatuwaanna miiteennee ushiitee?” yaagiide zuuzummeeddino.

³¹ Yesuusikka, “Hargganchcha asaappe attin paxa asaasi aakimiyyaa kosshenna.

³² Taani yeeddawe, nagaranchchatuu barenttu nagaraa paaxiide simmanaadanappe attin, xillatuwaa xeesanaw yabeykke” yaagi zaareedda.

† 5:12 oolluwa: 4:27 xeellite. § 5:18 bollaysileedda: Hawaa guussay Griike qaalaan “Paralumo7ay” geetettiyaaawaa. Ha qaalaan bilethay Inggilizeethuwaan “Paraalayizid” guussaa. Ha laa77atuwaakka Dawuroothuwan bilethaa immoode, keechcheeddawaa woq qaaxxenna mala daabureeddawaa guussaa. * 5:19 kaaraa: Ha payduwaan geetteedda golliyaa kaaray Dawurowaa mala gidennaadan, Palestine gaden golliyaa bollan de7iyaa kaaray gede qerettiide keexettee. Hewe yaatiide qay dufettiide gaxaan gaxaan hara mithay tecettina loythi keexettee. Hewaa mala keexay ooratha qaalaan caaquwaa wodiyaan eretteeddawaa. 5:30 Luq 15:1,2

*Yesuusi Xoomaabaa Ooshetteedda**(5:33-39; Mat 9:14-17; Mar 2:18-22)*

³³ Hawaappe guyyiyan Yesuusa, “Yohaannisa kaalliyawanttunne Parisaawatuwaa kaalliyaawanttu ubba wode xoomiinonne woossiino; shin Neena kaalliyaawanttu qassi ubba gallassi miinonne ushiino” yaagiide oochcheeddino.

³⁴ Yesuusikka, “Mishiray untuntunna de7ishshin miyaatatu xoomanaw danddayi-inoo?

³⁵ Yewuwaan qassi mishiray untuntuppe shaakettiide baana wodii yaanawaa; he wode xoomanawantta” yaagi zaareedda.

³⁶ Yesuusikka kaalliyaa leemisuwaa odeedda: “Ooratha mayuwaappe peedhi akkiide eca mayuwaa bollan dheppiyaawe baawa; gaasuukka hawaada udooppe ooratha mayuwaa peedhee; ooratha dhefiikka eca mayuwaan giigena.

³⁷ Hawaadanka eceedda cilggiyaan † ooratha woyiniyaa eessaa wothiyaawe baawa; wothooppe qay ooratha woyiniyaa eessay cilggiyaa dhuussee; eessaykka gukkee; cilggayikka bayee.

³⁸ Ooratha woyiniyaa eessaa, ooratha cilggiyaan wothanaw bessee.

³⁹ Eca woyiniyaa eessaa ushiide oorathaa koyiyaawe ooninne baawa; gaasuukka ecay mal77ee giya diraw.”

6*Yesuusa Kaalliyaawanttu Sambataan Tishaa Duutheeddino**(Mat 12:1-8; Mar 2:23-28)*

¹ Sambbata gallassi Yesuusi barena kaalliyaawanttunna ittippe itti goshshaa gid-duwana aadhdhiya wode A kaalliyaawanttu zarggaappe tishaa duuthiide barenttu kushiyan shigechchiide muussaa doommeeddino.

² Parisaawatuwaa giddoppe, “Sambbata gallasaan oothanaw woga gidennawaa ayaw oothiitee?” yaageeddino.

³ Yesuusi, “Kaatiyaa Daawitenne ittippe de7iyaawanttu koshatteedda wode ootheed-dawaa nabbabi beykkitee?”

⁴ Daawite Xoossaa golliya geliide qeesatuwaappe attin hara asay meennaadan diget-teedda, Xoossaw yarshshetteedda qumaa meedda. Ittippe de7iyaawanttukka I immiinaade meeddino” yaagi zaareedda.

⁵ Hawaappe kaalliide Yesuusi, “Asaa na7ay sambbataw Godaa!” geedda.

*Yesuusi Kushii Gundeedda Bitaniyaa Patheedda**(Mat 12:9-14; Mar 3:1-6)*

⁶ Hara sambbata gallasaan Yesuusi Ayihudatuwaa woossiyaa golliyaa geliide tamararissi de7ee. Hewanka ushechcha kushii sileedda bitani de7ee.

⁷ Higgiiyaa tamararssiyaawanttunne Parisaawatu Yesuusa mootiyaa gaasuwaa dem-manaw I sambbataan asaa pathooppe be7ana giide naagi de7iino.

⁸ Ikka untunttu qofaa eriide kushii sileedda bitaniyaa, “Dendda asaa gidduwan eqqa” yaageedda. Bitaniikka denddi eqgeedda.

⁹ Hewaappe simmiide Yesuusi, “Haninttonne sambbata gallasaan lo77obaa oothanaw bessiyee iitabaa oothanaw bessii? Shemppuwaa ashshanaw bessiyee wodhanaw bessii?” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi bare yuushshuwaan de7iyaa asaa ubbaa xeellowaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiya micca!” yaageedda. Ikka micciide paxeedda.

¹¹ Untunttu loythi hanqqeettiide Yesuusa bolla oothanawaa barenttu gidдон maqqet-teeddino.

*Yesuusi Tammanne Laa77u Kiitetteeddawantta Dooreedda**(Mat 10:1-4; Mar 3:13-19)*

¹² He wodiyaan Yesuusi deriyaa bolla woossanaw keseedda; hewanka qammaa kumenthaa Xoossaakko woossiide aqeedda.

¹³ Sa7ay wontowaan barena kaalliyaawantta xeeseedda. Hewanttuppekka tammanne laa77atuwaa dooriide, “Kiitetteeddawantta” * yaagiide suntheedda.

¹⁴ Untunttu sunthaykka: Phexiroosa giide I suntheedda Simoona, A ishaa Inddiraasa, Yayiqooba, Yohaannisa, Piliphphoosanne Barttalamoosa,

¹⁵ Maatoossa, Toomaasa, Ilppiyoosa na7aa Yayiqooba, bare gadew seelettiiyaa Simoona,

† 5:37 cilggiyaa: Hawoo Dawuroothuwan imettiiyaa guja bilethay eessaa naa77iyaa ogoruwaa. 6:4 Wog 24:9

* 6:13 Kiitetteeddawantta: Hawaa guussay tammanne laa77u Yesuusi kiitteedda hawaaratuwaa guussaa.

¹⁶ Yayiqooba na7aa Yihudaanne Yesuusa aathi immeedda asqqorttu Yihudaa. †

Yesuusi Cora Asaa Tamaarisseeddanne Patheedda

(Mat 4:23-25)

¹⁷ Yesuusikka untuttunna ittippe deriyaappe wodhdhiide dembbasaan eqqeedda. A kaalliyawantuppekka cora asay hewaan de7ee. Qaykka Aappe sisanawunne barenttu harggiyaappe paxanaw Yihudaa gadiyaappe, Yeerusalaame katamaappe, abbaa matan de7iyaa Xiirsoosappenne Sidonaappe yeedda cora asay hewaan de7iino.

¹⁸ Ha asaykka A sisanawunne barenttu harggiyaappe paxanaw yeeddino. Tuna ayyaan an oygettiide metootiyaawanttukka paxeeddino.

¹⁹ Wolqqay aappe kesiide ubbaa pathiyaa diraw asay ubbay A bochchanaw koyyee.

Anjuwaabanne Metuwaabaa

(Mat 5:1-12)

²⁰ Barena kaalliyawantta xeelliide yaageedda:

“Hinttenttu manqqatuu anjjetteddawatnta;

Ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay hinttenttuwaa.

²¹ Hinttenttu ha77i koshattiyawanttu anjjetteddawatnta;

gidini kaallanita; hinttenttu ha77i yeekkiyaawanttu

anjjetteddawatnta;

gidini miiccanita.

²² “Asaa na7aa diraw hinttentta asay ixxiyaa wodenne toochchiyaa wode, hinttenttu sunthaakka iitaan denthiiyaa wode, anjjetteddita.

²³ Saluwan hinttenttu akkana woytay dara gidiyaa diraw he gallassi nashechchaan guppite; gaasuukka kase hinttenttu aawotuu nabatuwaa bolla hawaadan oothiide de7eeddino.

²⁴ Yewuwaan qassi dure asatoo

hinttenttoo aayyee; hinttenttu ishalo de7uwan de7eeddita.

²⁵ Hinttenttoo ha77i kalleeddawatntoo aayyee;

gidini koshattanita;

hinttenttoo ha77i miicciyaawanttoo aayyee;

gidini kayyottanitanne yeekkanita.

²⁶ Asay ubbay hinttenttu lo77otethaabaa haasayiyaa wode,

hinttenttoo aayyee;

kase hinttenttu aawotuu worddo nabatoo

hawaadan ootheeddino.

Morkkiyaa Siiganaw Bessee

(Mat 5:38-48; 7:12)

²⁷ “Shin Taani odiyaawaa sisiyaawanttoo yaagay: hinttenttu morkketuwaa dosite; hinttena ixxiyaawanttoo, lo77uwaa oothite;

²⁸ hinttena sheqqiyaawantta anjjite, hinttena naaqqiyaawanttoo, woossite.

²⁹ Itti bagga shayiyaa baqqiyaawoo, laa7ethuwaakka bessa; oninne ne kootiya akkiyaawoo, ne shaamiciyaakka diggoppa.

³⁰ “New de7iyaawaa neena woossiyaawoo, imma; newaa akkeeddawaa, zaara gaade oochchoppa.

³¹ Asay hinttenttoo oothana mala hinttenttu dosiyaawadan, hinttenttukka haraw hawaadan oothite.

³² “Hinttentta dosiyaawantta xalalaa dosooppe ay galatay de7ii? Hawaa gidoope nagaranchatuukka barena dosiyaawantta dosiino.

³³ Hinttenttoo lo77obaa oothiyaawanttu xalalaw hinttenttu lo77obaa oothoippe hewoo ay galatay de7ii? Nagaranchatuukka hawaadan oothiino.

³⁴ Tal77iide hinttew zaaranaw danddayiyaawanttu xalalaw tal77ooppe ay galatay de7ii? Bare tal77eeddawaa zaariide akkanaw nagaranchatuukka barenttu garssan tal77ettiino.

³⁵ Shin hinttenttu, hinttenttu morkkiyaa dosite; untunttookka lo77obaa oothite; hinttenttuppe tal77owaa zaariidi akkanaw qoppoppite. Hawaa hinttenttu polooppe hinttenttoo gatii daranawaa. Qassi hinttenttu Ubbaaappe Bolla Xoossaa naanaa gidanita. I iitatoonne galatennawanttookka keeka.

³⁶ Hinttenttu aabbu maariyaawaa gidowaadan hinttenttukka maariyaawantta gidite.

† **6:16 asqqorttu:** Hawaa guussay Ayihuda gadiyaan de7iyaa Asqqorootu geetetiyyaa gadiyaappe yeennaan antenna guussa. Ha sunthaa bilethay, “Worddanchchaa”. Qaykka, “Hayqoo aathi immiyaawaa” guussaa.

*Hara Asaa Pirddanaw Bessenna**(Mat 7:1-5)*

³⁷“O bollanka pirdoppite, hinttenttu bollanka pirddeenna; haraa bolla kunaaniyaa oothoppite; hinttenttu bollanka kunaani oosettenna. Atto giite; Xoossay hinttenttoo atto gaana.

³⁸Immite; hinttenttoo imettana. Hinttenttu makkeedda makaan hinttenttoo makettana. Baqqi naaqqina siilli kumi palah laalettiiyaa makaa hinttenttu kiwuwaan idinthana” geedda.

³⁹Qassikka Yesuusi hawaappe kaalliyaa leemisuwaa odeedda; “Qooqay qooqaa kaaletnanaw danddayii? Qooqay qooqaa kaaletthooye laa77atuukka oyqettiide ollaan kunddikkinoo?”

⁴⁰Tamaariyaawe barena tamarissiyaawaappe aadhdhenna; tamaariyaawe minni tamarooye barena tamarissowaa mala gidanaw danddayee.

⁴¹“Ne ayfiyaa giddon de7iyaa tuussaa kessennaan de7aadde hara ne laggiiyaa ayfiyaa giddon de7iyaa suullaa ayaw xeellay?”

⁴²Ne ayfiyaa garssan de7iyaa tuussaa be7ennaan hara asaakko shiigaade, ‘Ta ishaw, ne ayfiyaa garssappe suullaa ta kessoo?’ yaaganaw woota danddayay? Ha lo77uwaa malatiyaa iitaw, koyrottaade ne ayfiyaa giddon de7iyaa tuussaa kessa. Hewaappe guyyiyan ne ishaw ayfiyaa giddon de7iyaa suullaa kessanaw geeshshaade xeellanaw danddayaa.

*Mithattonne Iza Ayfeedda Ayfiyaa**(Mat 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³“Lo77o mithay iita ayfiyaa ayfenna; hewaadankka iita mithay lo77o ayfiyaa ayfanaw danddayenna.

⁴⁴Mithay ubbay bare ayfiyaa ayfiyaawan erettee. Agunthaappe woddenthaa ayfii maxettenna; hewaadankka, xundduqiyaappe †laadiyaa ayfiyaa maxanaw danddayettenna.

⁴⁵Lo77o asay bare lo77o wozanaappe lo77o yewuwaa haasayee. Qay iita asay bare iita wozanaappe iita yewuwaa haasayee. Ayissi gooppe, asay bare doonan haasaiyawe bare wozanaan kumeeddawaa doonay haasaiyaa diraassa.

*Laa77u Qommo Golliyaa Keexxiyaa Asaa**(Mat 7:24-27)*

⁴⁶“Taani odowaa oothikkita, shin ayaw Godaw, Godaw, yaagiide Taana xeeğiitee?”

⁴⁷Taakko yiya ubbay ta qaalaakka sisiide oosuwan peeshshiyaawe oona malatintto ta hinttentta bessana;

⁴⁸Ikka golliyaa keexxiidde daro ollaa bookkiide zaallaa bolla ginbbiide keexxedda asaa malatee; di7uu di77iide he golliyaa suginakka, mino zaallaa bolla keexetto diraw qaathanaw danddayeenna.

⁴⁹Qay Ta qaalaa sisiide oosuwan peeshshenna uray baasuu banttasaa shafiya bollan golliyaa keexxeeddawaa malatee. Di7uu di77iide he golliyaa sugo wode man77iyankka kunddeedda; he gollikka iita wodaa woddiide bayeedda” yaageedda.

7*Yesuusi Xeeuwaa Kaappuwaa Qoomaa Patheedda**(Mat 8:5-13; Yoh 4:43-54)*

¹Yesuusikka hawaa ubba asaa sinthan haasay wurssowaappe guyyiyan hini Qifirinaa-hooma beedda.

²Hewanka itti xeeuwaa kaappuu de7ee. I daroppe dosiyaa A qoomay harggiide hayyanaw mateedda.

³Ikka Yesuusabaa siseedda wode, bare qoomaa woossiide pathana mala Yihudaa cimatuwaa hini aakko kiitteedda.

⁴Unttuntukka Yesuusakko yiide, “Ha bitani, Neeni A maaddanaadan daroppe koyy-eedda;

⁵gaasuukka nu asaa I daroppe dosiide Ayihudatuwaa woossiyyaa golliyaa keexissowekka A” yaagiide daroppe woosseeddino.

⁶Yesuusikka untuntunna ittipe beedda. Ikka hini golliyaa heeraa gakeedda wode xeeuwaa kaappuu bare laggethatuwaa barekko xeesiide, “Ta Godaw, daaburooppa; ayissi gooppe, neena ta golliyaa kaaraappe garssa bagganna gelssanaw taw bessenna.

6:39 Mat 15:14 † 6:44 xundduqiya: Ha mithay gomi77oriyaa zariyaa gidiide A ayifii ayawunne maaddennawaa.
6:44 Mat 12:34

⁷ Hawaa diraw ne sinthaan eqqanawukka haray atto bessiyaawaa gidikke. Shin neeni qaalaa xalalaa oda; ta qoomaykka paxanawaa.

⁸ Taani taappe bollanna maatay de7iyaawanttussi eeno gaade de7iyaa asa. Taappe garssannakka taani kiitissiyaa wottaaddaratuu de7iino. Ittuwaa, 'Ba' yaagiyaa wode, bee; haraakka qay, 'Haaya' gooppe yee. Ta qoomaykka, hawaa 'Ootha' giyaa wode azazettee; oothee" yaageedda.

⁹ Yesuusikka hawaa sisiide A yewuwaan maalaletteedda; guyye simmiide A kaalliyaa daro asaa, "Taani hinttentoo tumuwaa gay; taani hawaa mala ammanuwaa haray atto, Israa7eeliyaa garssankka be7abeykke" yaageedda.

¹⁰ Kase kiitetteedda asatuukka xeetuwwa kaappuwaa golle guyye simmiyaa wode, A qoomay paxowaa be7eeddino.

Yesuusi Am77atti Na7aa Hayquwaappe Dentheedda

¹¹ Wonttissa gallassi Yesuusi barena kaalliyaa wanttunne cora asaanna ittippe Nayno geetettiyaa katamatto beeddino.

¹² Yesuusi katamaa gakkana mato wode, asay hayqqeedda anhaa tookkiide keseeddino. Hayqqowekka bare daayiw mexxi itti na7aa; aattakka asinay bayinna am77atto. Daro katamaa asaykka izo kaalleeddino.

¹³ Yesuusikka izo be7eedda wode qarettiide, "Yeekkoppa!" yaageedda.

¹⁴ Shiigiide shanchchamaa bochcheedda; tookkowanntukka eqqeeddino. Yesuusi, "Neeno yalagaw, dendda gay!" yaagina,

¹⁵ bitani suuri utteedda. Hasayaakka doommeedda. Yesuusikka A, A daayiw immeedda.

¹⁶ Ubbaykka yashshaan kumiide, "Wolqqaama nabii nu garssan denddeedda; Xoossaykka bare asaa ashshanaw yeedda!" yaagiide Xoossaa galateeddino.

¹⁷ Hewenneekka Yesuusa waarii Yihudaa yuushshuwaan de7iyaa gadiyaa ubbaan sisettedda.

Xammaqiyaa Yohaannisa

(Mat 11:1-19)

¹⁸ Yohaannisa kaalliyaa wanttu hanowaa ubbaa aw odeeddino. Yohaannisikka barena kaalliyaa wanttuppe laa77atuwaa xeesiide,

¹⁹ "Yaanaawee neeneyee? Woy nuuni haraa naagane?" yaagi, untunttu oochchana mala hini Yesuusakko kiitteedda.

²⁰ Asatuukka Yesuusakko yiide, "Xammaqiyaa Yohaannisi, yaana getetteeddawe neeneyee? Woy haraa naagane? Yaagiide oochchana mala neekko kiitteedda" yaageeddino.

²¹ He wodiyaan Yesuusi cora asaa duma duma harggiyaappe patheedda; tuna ayyaanatuwaakka asaappe keseedda; cora qooqatuwaa ayfiyaa dooyyeedda.

²² Yesuusikka Yohaannisi kiittowanttoo, "Biide hinttenttu be7eeddawaanne siseeddawaa Yohaannisaw odite; qooqatuu xeellanawantta; gunddatuu hamettanawantta; ool-luu oyqqowanttu geeyyanawantta; tulleeeddawanttu sisanawantta; hayqqeeddawanntu denddanawantta; hiyyeesatuwaasikka mishiraachchuwaa qaalay odettanawaa.

²³ Taanan dhubbettenna asay ubbay anjjetteddawannta" yaageedda.

²⁴ Yohaannisi kiitteeddawanttu bidiggowaappe guyyiyan Yesuusi asaw Yohaannisabaa oduwaa doommeedda: "Ayaa be7anaw biittaa bazuwaa keseedditee? Carkkuu qaathiyaa uusunthaa?"

²⁵ Woy ayaa be7anaw keseedditee? Lo77o mayuwaa mayyeedda asaa de7uwaa? Lo77o mayuwaa mayyeeddawanttunne barena giigissiyaa wanttu kaatiyaa gollen de7iino.

²⁶ Woy ayaa be7anaw keseedditee? Nabiyyaa be7anaw keseedditee? E; taani hinttenttoo yaagay; hinttenttu be7anaw kesowe nabiyaa appukka adhuwaa.

²⁷ Xoossaa Maxaafan, 'Ne ogiyaa neeppe sinthanna giigissiyaa kiitanchchaa neeppe sinthayaade kiittana' geetetti Yohaannisabay xaafetteeddawe hawaa.

²⁸ Maccawanttuppe yeletteeddawanttu garssan xammaqiyaa Yohaannisappe aadhdhiyaa ooninne baawa. Xoossaa kawutethaan qassi ubbaappe laafa geetettiyaa wekka aappe aadhdhanawaa" yaageedda.

²⁹ Haray attoshshin qaraxaa kessiyaa wanttu attennaan hawaa Yesuusi haasayowaa siseedda ubbay Yohaannisa kushiyan xammaqettowanttu Xoossaw bessiyaa bonchchuwaa immeeddino.

³⁰ Shin higgiiyaa tamarissiyaa wanttunne Parisaawatuu Yohaannisawan xammaqettibeenna diraw, Xoossay untunttoo qoppeeddawaa ixxeeddino.

³¹ Yesuusi, "Simmi Taani ha wodiyyaa asaa ayaanna leemisoo? Untunttu ayaa malatiinoo?"

³²Unttuntu geyaasan uttiide ittu ittuwa xeeseide, 'Suusulliyaa hinttenntoo punninakka kaa7ibeykkita; yeeekuwa yethaa kesseeddoshshinkka yeekibeykkita

yaagettiya naanaa malatiino' geedda.

³³Xammaqiyaa Yohaannisi qumaa meennaan woyiniyaa eessaakka ushennaan yiina, 'A bollaana gaaleenay de7ee' yaageedda.

³⁴Taani Asaa Na7ay maaddenne ushaadde yiina, 'Hawe nafisaamaa; woyiniyaa eessaakka ushiyaawaa; qaraxiyaawanttoonon nagaranchchatoo dabbuwa' yaagiita.

³⁵Gidoppe attin Xoossaa aadho eratethay bare oosuwan tuma gidide beeteedda" yaageedda.

Parisaawiyaa Simoona

³⁶Parisaawatuwaappe ittu barenanna qumaa maana mala shoobbina, Yesuusi A soy biide maanaw utteedda.

³⁷He katamaan nagaranchchaa geettedda itti mishiratta de7ewunna, Yesuusi A soyin utteeddawaa sisaade, albbasxxiroosa geetettiya shuchchaappe oosettedda bilqqaasiyaa kumeedda shittuwa akkaa yaaddu.

³⁸Guyenna A gediya mataan eqqaade, yeekkaade A gediyaakka bare afothaan okaa doommaaddu; izi afothay bayizzeedda A gediyaakka bare huuphiyaa binnanaan quccaaddenne A gediya yeraadde gediyan shittuwaakka caccafaaddu.

³⁹Yesuusa bare soy xeeseedda Parisaawiikka hawaa be7iide, "Hawe nabiyaa gideeddento, hanna A bochchiyaa mishiratta oonentton qaykka iza nagaranchchaa gidiyawaa I eranashshin" yaageedda.

⁴⁰Yesuusikka zaariide, "Simoona, taani new odiyaa yewuu de7ee" yaagina,

Simoonikka, "Tamaarissiyawoo, oda" yaageedda.

⁴¹Yesuusi, "Itti bitaniyaappe miishshaa tal77eedda laa77u asatuu de7iino. Ittuwaan matan ichcheshu xeetu diinaari, qay yokkuwaan matan ishatamuu de7ee.

⁴²Laa77atookka ciggiyaawe dhayina, laa77atuwa acuwaa maarii aggeedda. Hawantuppe haqawe loythy dosiyawaa malatii?" yaageedda.

⁴³Simoonikka zaariide, "Daruwa aggowa malatee" yaageedda. Yesuusikka, "Tumuwa zaaraadda" yaageedda.

⁴⁴Yesuusi mishirattikko xeelliide, Simoona hawaadan yaageedda; "Hanno mishiratto be7aaddii? Taani ne golle yiina haray attoshshin haathaakka ta gedew immabeykka; shin iza bare afothaan tagediyaa irxissaaddu; bare huuphiyaa binnanaanikka quccaaddu.

⁴⁵Neeni Taana yera beykka; shin iza taani geloodeppe doommaade tagediyaa yeriyaawaa agga beykku.

⁴⁶Neeni ta huuphiyan zaytiyaa okka beykka; shin iza ta gediyan shittuwa caccafaaddu.

⁴⁷Hawaa diraw ta hinttentoo oday: daroppe iza doseeddawaa diraw, daro nagaray izi de7iyaawe maaretedda; guuthay maarettiyaawe guuthaa dose" yaageedda.

⁴⁸Yesuusi mishiratto, "Ne nagaray qucetteedda" yaageedda.

⁴⁹Yesuusa ittippe qumaa maanaw utteeddawanttu barenttu wozanaan, "Nagaraa maaranaw danddayiyaawe hawe oone?" yaageeddino.

⁵⁰Yesuusi mishiratto, "Ne ammanuu neena ashsheedda, sarotethaan ne golle ba" yaageedda.

8

Yesuusa Kaalledda Maccawantta

¹Yesuusi hawaappe simmiide, sabbakiiddinne Xoossaa kawutethaa mishiraachchuwa qaalaa katamaaninne heeraan odiide aadhdheedda. Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttukka aananna ittippe de7iino.

²Iita ayyaanaappenne wolqqaama harggiyaappe paxeeddawanttu itti itti maccawanttukka de7iino. Hewanttukka: Laappu xalahii keseedda Magdala geetettiya katamaappe yeedda Mayraamonne,

³Heroodisa golliyaa suntha gideedda Kuuzaa machchatti Yohaanno, Soosina geeteteunnanne hara coratuwana ittippe gidide, Yesuusanne A kaalliyaawantta miishshaan maaddeeddino.

Zerethaa Leemisuwa

(Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)

⁴Cora asay daro katamatuwaappe shiiqiide, Yesuusakko yeedda wodiyaan leemisuwan,

⁵ “Zeriyaawe zerethaa zeranaw keseedda. Zeriya wode itti itti zerethay, ogiyaa doonan wodhdhiide yedhettedda. Yatina saluwaa kafuu hewaa meedda.

⁶ Haray qay zaallaa bolla wodhdhiide doleedda wode koshshiyaa haathaa demmenna diraw meleedda.

⁷ Hara zerethay agunthaa garssan wodhdheedda. Agunthay ittippe dicciide mitteedda.

⁸ Haray lo77iyaa tu7e biitaan wodhdheedda. Dolowaappe guyyiyan, zerettowaappe xeetu kushiyaa dakuwaa mokkeedda” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Haasayeedda Gaasuwaa
(Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)

Yesuusi hawaa haasayiidde, “Haythay de7iyaa ubbay siso” yaagi qaala dhoqqu udiide waaseedda.

⁹ A kaalliyaa wanttu, “Ha leemisu ayaa guussee?” yaagi A oochcheeddino.

¹⁰ Ikka zaariide,

“Hinttentoo Xoossaa kawutethaa xuuraa eray imetteedda; shin haratoo, xeelliiddikka erenna mala, sisiiddikka akeekenna mala leemisuwan oday” yaageedda.

Yesuusi Zerethaa Leemisuwaa Billiide Odeedda
(Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)

¹¹ Yesuusi, “Zerethaa leemisu hawaa: Zerethay Xoossaa qaala.

¹² Ogiyaa gaxaan wodhdheedda zerethay, guutha wodew qaala sisiyaa asaa; ellekka xalahii yiinne, untunttu sisowaan amman antenna malanne qaalay wozanaappe dogetana mala oothee.

¹³ Zaallaa bollan wodhdheedda zerethay, koyro qaala nashechchaan sisiyaawantta. Hewanttukka guutha wodiya ammaninne paacii gakkiiyaa wodiyaan xaphuu bantta diraw ellekka ammanuwaa kaddiino.

¹⁴ Agunthaa garssan wodhdheedda zerethay, qaala sisiyaawantta; shin de7uwaa hirggayne duretthaa ishaluu cuulleeddawantta. Hewanttu lo77o ayfiyaa immanaw danddayikkino.

¹⁵ Lo77o tu7e biitaan wodheedda zerethay bessiyaawe, lo77anne xillo wozanaan qaala sisiide naagiyaa asaanne he qaalaan minni eqqiide lo77o ayfiyaa ayfiyaawantta.

Xomppiyaa
(Mar 4:21-25)

¹⁶ “Xomppiyaa sathiide ittibaan qum77i aggiyaawe woy arssaappe garssanna wothiyaawe ooninne baawa.

¹⁷ Qonccennaan qosuwan attiyaabay itti yewuunne baawa. Erettennaaninne beetiyaasaa kesennaan attanabay aynne baawa.

¹⁸ Hewaa gidiyaa diraw loythi akeekaan sise. Wozanaappe sisiyaawoo ubbaw gujji akeekay imettana; akeekennawaappe he aw de7iyaawaa malatiyaa akeekay akka aketanawaa” yaageedda.

Yesuusa Daayonne A Ishatuwaa
(Mat 12:46-50; Mar 3:31-35)

¹⁹ He wodiyaan aattanne ishathu Yesuusanna gaketanaw aakko yeeddino; shin asaa coratethaappe dendo gaasuwan A demmanaw danddaybeykkino.

²⁰ Itti bitani, “Ne daayanne ne ishathu neenanna gaketanaw koyyo diraw karen yiide eqqeeddino” yaagi odeedda.

²¹ Ikka, “Ta daayanne ta ishathu, Xoossaa qaala sisiide oosuwa bollan peeshshiyawantta” yaagi zaareedda.

Yesuusi Beetaa Co77u Ootheedda
(Mat 8:23-27; Mar 4:35-41)

²² Itti gallassi Yesuusi barena kaalliyawantunna ittippe wonggiriya geliide, “Abbaappe hefintha boytte” geedda. Untunttukka denddiide hametaa doommeeddino.

²³ Pinni de7iyaa wode, Yesuusi gemi77isheedda. Abbaan gotuwaa carkkuu dendo diraw, wonggiriya garssan haathay kumina daro metooteeddino.

²⁴ Untunttu Yesuusakko shiiqiide, “Godaw, Godaw! Nuuni bayoyttette!” yaagiide A beegotheeddino.

Ikka beegottiide gotuwaanne haathaa beetaa seerina, gotuunne haathaa beetay eqqeedda; ubbayaykka co77u geedda.

²⁵ Ikka, “Hinttentoo ammanuu haqan de7ii?” yaageedda.

Unttunttukka yayyi maalalettiide ittu ittuwaa, “Hawaadan carkkunne haathay co77u giite giina azazettiyaawe hawe oone?” yaagetteeddino.

Yesuusi Xalahii Oyyqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)

²⁶ Galiilaa Abbaappe hefinthanna de7iyaa Gerggesenoona geetettiyya gadiyaa, Yesuusinne A kaalliyaawanttu, wonggiriyaan pinniide gakkeeddino.

²⁷ He haathaappe pinni sa7aa wodhdho wode, iita ayyaanan oyqetteedda itti bitani, katamaappe kesiide aananna gakettedda. Daro wodiyaappe doommiide mayuwaa mayyennaan kallo golliyyaa aggiide duufuwan de7ee.

²⁸ Yesuusa demmowaappe guyyiyan, waassi A sinthaan guufanniide wolqqaama kooshshaan, “Wolqqaama Xoossaa na7aa Yesuusaa, tawunne new aybe ittippetethay de7ii? Taana waayisoppaarikki; ta neena woossay” yaageedda.

²⁹ I hewaa ayissi geeddee gooppe, bitaniyaa yeggi kesana mala Yesuusi A azazo diraassa. Iita ayyaanay bitaniyaa oyqqodeppe daro wode gido diraw, birataa santhalataan gediyaanne kushiyyaa qashettiide naagettee. Santhalataa duuthi akkiide iita ayyaanay kaaletthina bazuwaa bee.

³⁰ Yesuusikka, “Ne sunthay oone?” yaagi oochcheedda. Ikka cora iita ayyaanay geli utto diraw, “Leegiyoona” * yaageedda.

³¹ Barentta Yesuusi, “Hini ciimmo ollaa biite” yaagenna mala woosseeddino.

³² Hewaan de7iyaa zooziyaa gaxaan hemettiyyaa cora gudunthatuu de7iino. Cora tuna ayyaanatuu, he gudunthatuwaa garssa, “Gelite” gaana mala Yesuusa woosseeddino. Ikka, “Biide gelite” geedda.

³³ Iita ayyaanatuukka bitaniyaappe kesiide gudunthatuwaa garssa geleeddino. Gudunthaa wudiikka langgiyappe kajjottiidde ellekka abbaan mitetteeddino.

³⁴ Gudunthaa heemmiyaawanttu hanowaa ubbaa be7o wode harasaa biide, he katanmaaninne yuushshuwaan hanowaa odeeddino.

³⁵ Aye haneeddentto be7anaw kesiide, asay Yesuusakko yeeddino. Iita ayyaanay keeedda bitani, A wozanay simmina mayuwaa mayyiide Yesuusa gediya mataan uttowaa be7iide yayyeeddino.

³⁶ Iita ayyaanay oyqetteedda bitani wooti paxeeddentto be7eedda asay, hara asaw odeeddino.

³⁷ Gerggesenoona gadiyaaninne he heeran de7iyaa asay ubbay darii yayyeedda diraw, Yesuusi barenttu matappe baana mala woosseeddino. Ikka wonggiriyaan geliide beedda.

³⁸ Iita ayyaanay keeedda bitaniikka Yesuusanna baana giide, A woosseedda; shin Yesuusi,

³⁹ “Ne golle simmaade Xoossay new ootho wolqqaamabay ayentto markkatta” yaagi yeddeedda.

Hayqeedda Naattonne Sakettiyya Mishiratto
(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)

⁴⁰ Yesuusi simmeedda wode asay ubbay naagi de7iyaa diraw, A mokki akkeeddino.

⁴¹ He wode, Ayihude asaa woosa gollew sunthaa gideedda Yaa7iroosa yaagettiyyaa bitani aakko yeedda. Ikka Yesuusa gediya sinthaan kunddiide, bare golle gelana mala woosseedda.

⁴² Gaasotethaykka tammanne laa77u laythay kumeedda aw de7iyaa itti naatta hayqqanaw mata utto diraassa.

Yesuusi biya wode cora asay A yuushshuwaan sugettiidde metootheeddino.

⁴³ He asaa gidдон he wodiyaan tammanne laa77u laythaa ubbaa suuthay goggiyaa mishiratta de7aw. Bare de7iyaa shaluwaa ubbaa dhaliyaa eriyaawanttoo wurssinakka pathanaw danddayowe ooninne baawa.

⁴⁴ Guyyenna yaade A mayuwaa macaraa bochchaaddu; he man77iyankka iippe goggiyaa suuthay eqqii aggeedda.

⁴⁵ Yesuusi, “Oone taana bochchowe?” yaageedda.

Ubbay kaddina Phexiroosi, “Godaw, asay sugettiidde metoothiyaa wode, ‘Oone taana bochchowe’ yaagay?” geedda.

⁴⁶ Shin Yesuusi, “Itti asay taana bochcheedda; wolqqaykka taappe kesowaa taani eray” yaageedda.

⁴⁷ Mishirattakka, Yesuusa iza bochchowe erettennaan attibeennawaa eraade, kokkoraa yonna Yesuusa sinthan kunddaa aggaaddu. Ayaa gaasuwan Yesuusa bochchaad-dentto iza paxowaa ubba asaa sinthan odaaddu.

* **8:30** *Leegiyoona*: Ha sunthay Giriike geetettiyyaa qaalaappe aketteedda. Sunthaa bilethay “Cora” guussaa.

⁴⁸ Ikka iziw, “Ha mishirattee! Ne ammanuu neena patheedda; saro ba” yaageedda.

⁴⁹ Yesuusi haasay de7ishshin, Ayihuda asaa ammaniyaawanttu sunthaa soyippe itti bitani yeeddawe, “Ne naatta hayyaaddu; simmi tamarissiyaawaa metoothoppa” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi hawaa sisiide, “Yaa7iroosaa, ammanappe attin, yayyoppa! Iza pax-anawunnu” yaagi zaareedda.

⁵¹ Soy geliide: Phexiroosappe, Yayiqoobappe, Yohaannisappe, naatti aabbuppenne naatti daayippe attin, ooninne gelanaadan eeno gibeenna.

⁵² Ubbay he naattiw yeekkiidenne kayyottiiddi de7iino. Shin Yesuusi, “Yeekoppite, gisaadduppe attin hayyabeykku” yaageedda.

⁵³ Iza hayqqeeddawaa eriide A bolla miicceeddino.

⁵⁴ Gidoppe attin Yesuusi izi kushiyaa ooyqqiide, “Ha naattee, beegotta!” yaageedda.

⁵⁵ Izi shemppuukka simmina ellekka dendda eqqina maanabaa immana mala, Yesuusi azaeedda.

⁵⁶ Izi aabbunne izi daaya maalaletteeddino; shin Yesuusi untuntta, hano yewuwaa oossinne odenna mala azaeedda.

9

Yesuusi Barena Kaalliyaa Tammanne Laa77atuwaa Kiitteedda

(Mat 10:5-15; Mar 6:7-13)

¹ Yesuusi tammanne laa77u A kaalliyaaawantta ittipe barekko xeesiide, xalahiyaa ubba asaappe kessanawunne harggiyaawantta pathana mala wolqqaanne maataa immeedda.

² Xoosaa kawutethaabaa odanawunne hargganchchatuwaa pathana mala untuntta kiitteedda.

³ I untuntta kiittiide, “Ogiyaa biidde, xam77aa gidinakka, woy qarcciitiyaa, woy qumaa, woy miishshaa gidinakka ayaanne oyqqoppite; laa7ethiyaa mayuwaakka oyqqoppite.

⁴ Hinttena asay haqan mokkooppenne, hewaappe kesana gakkanaw, hinttentu geleedda golliyan gami77ite.

⁵ He katamaa asay hinttena mokennaan ixxoope, hewaappe kesiide, untunttu hinttena mokennaan ixxowoo markka gidana mala, hinttentu gediyaappe baanaa shoci diiggiide biite” yaageedda.

⁶ A kaalliyaaawanttu biide, qeeri katamaa ubbaan mishiraachchuwaa qaalaadiidenne hargganchchaa pathiide yuuyeeddino.

Herodise Ootheeddabaa

(Mat 14:1-12; Mar 6:14-29)

⁷ Ha77i Galiilaa biittaa kaatiyaa Heroodisekka haneedda yewuwaa sisiide yatti geedda. Gaasotethaynneekka itti itti asay, “Yohaannisi hayquwaappe denddeedda” yaagee.

⁸ Hara asay, “Eelaasi kesiide beetteedda” yaagiya wode, haranttu qassi, “Beni nabatuwaappe ittu hayquwaappe denddeedda” yaagiino.

⁹ Heroodisekka, “Taani Yohaannisa qoodhiyaa qanxxissa diggaaddishshin, hawaadan asay haasayiyaa bitani oonee?” yaagiide, Yesuusa be7anaw koyyeedda.

Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Mizuide Kalisseedda

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Yoh 6:1-14)

¹⁰ Yesuusi kiittowanttu simmiide, untunttu ootheeddawaa ubbabaa Yesuusaw odeeddino. Ikka untuntta akkiide, Beetesayda yaagettiya katamaa matan de7iyaa takkasaa beedda.

¹¹ Asay I de7iyaasaa eriide kaallina, untuntta mokki akkiide Xoosaa kawutethaabaa odeedda; harggiyaappe paxanaw bessiyaawanttakka patheedda.

¹² Sa7ay omarsiyaa wode, Yesuusa kaalliyaa tammanne laa77atuu aakko yiide, “Ha asay ubbay nu yuushshuwaan de7iyaa heeraa gidonne qeeri katamatuwaa giddo biide, aqiyaaasanne qumaa demmana mala moyizza; ayaw gooppe nuuni hawaan asay baynasan de7eetto” yaageeddino.

¹³ Shin Yesuusi untuntta, “Asaw meetettiyaabaa hinttentu immite” yaageedda.

Untunttu zaariide, “Ane biide, ha ubba asaw qumaa shammennaan dhayooppe nuussi ichcheshu soolluwaappenne laa77u moliyaappe haray baawa; hewaassi nuuni ha cora asaw qumaa shammana mala koyyay?” yaageeddino.

¹⁴ (Gaasuukka, hewaan de7iyaa asay ichcheshu sha77aa keena) *

Yesuusi barena kaalliyaa wantta, “Ishatamu ishatamu asaa citan citan shaakki shaakki uttissite” yaageedda.

¹⁵ Unttuntukka I gowaadan ubba asaakka utisseeddino.

¹⁶ Yesuusikka ichcheshu soolluwanne laa77u moliyaa oyqqiide, pude saluwaa bonggotti xeelliidde Xoossaa galateedda; duuthiide, asaw gishana mala A kaalliyaa wantto immeedda.

¹⁷ Asay ubbaykka miide kalleeddino. Unttuntuppe atteedda dokkaa, tammanne laa77u sampkaa kumeeddawaa dentheeddino.

Phexiroosi Yesuusabaa Awaayyeedda

(Mat 16:13-19; Mar 8:27-29)

¹⁸ Itti gallassi Yesuusi barekka woossiyaa wode, A kaalliyaa wanttukka aananna ittippe de7ishshin, “Asay taana oona giinoo?” giide untunta oochcheedda.

¹⁹ Unttuntu zaariide, “Asay neena xammaqiyyaa Yohaannisa yaagee; hara asay qassi Eelaasa † yaagee; haray qassi beni nabatuwaappe ittu denddeedda yaagee” yaageeddino.

²⁰ Yesuusi untunta, “Hinttेशi, taana oona giitee?” yaageedda.

Phexiroosikka zaariide, “Neeni Xoossay okkeedda Kiristtoosa” yaageedda.

Yesuusa Kaalliyaa wanttu Hananaw Bessiyaa

(Mat 10:38-39; 16:24-26; Mar 8:34-38; Luq 14:26-27)

²¹ Yesuusikka untunta, “Hawaa oossinne odoppite” yaagi minissi azaziidde,

²² “Taani, Asaa Na7ay, daro metuwaa akkanaw bessee; cimatuwan, qeesatuwaa kaappatuwaaninne Muse higgiiyaa tamarissiyaa wanttun ixettanaw koshshee; untunta taana wodhanawantta; taanikka heezzenno gallassi hayquwaappe denddanaw bessee” yaageedda.

²³ Yesuusikka asaa ubbaa, “Taana kaallanaw dosiyaawe de7ooppe, bare huuphiyaa kaddo; bare masqqaliyaa ‡ gallasaan gallasaan tookkiide taana kaallo.

²⁴ Bare shemppuwaa ashshanaw dosiyaawe ubbay bayizzee; shin ta diraw bare shemppuwaa bayizziyaawe ubbay ashshee.

²⁵ Itti uray ha alamiyaabaa ubbaa ashshiide bare shemppuwaa bayizzooppe woy barew pacissooppe, ayaa maaddii?

²⁶ Asay taananinne taqaalaan yeellatooppe, taani Asaa Na7ay, ta bonchchuwaannanne geeshsha kiitaninchatuwa bonchchuwana yiyaa wode aani yeellatanawaa.

²⁷ Itti hinttentoo tumuwaa yaagay; hawaan de7iyaa asaappe, Xoossaa kawutethaa be7ana gakkanaw hayquwaa hayqqennawanttu ittu ittu de7iino” yaageedda.

Yesuusa Malay Laametteedda

(Mat 17:1-8; Mar 9:2-8)

²⁸ Yesuusi hawaa goowaappe guyyiyan, itti saamintaa keena gami77iide, Phexiroosanne Yohaannisa, Yaiqoobakka akkiide, woossanaw deriyaa huuphiyaa keseedda.

²⁹ I woossishshin, A deemuwaa malay laametteedda; A mayuukka booxiide pholqqeedda.

³⁰ Qoppennaan laa77u asatuu, Musenne Eelaas kesi beettiide, Yesuusanna haasay de7iino.

³¹ Unttuntu bonchchuwan qoncci beettiide, Yesuusi Xoossaa qofaa polanaw Yeerusalaamen hayqqanawaa § aananna haasayeeddino.

³² Phexiroosanne aananna ittippe de7iyaawantta gami77ishuu geeroyeeddashshin, ellekka beegottiide A bonchchuwanne aananna gatho eqqeedda laa77u asatuwaa be7eeddino.

* **9:14** *ichcheshu sha77a*: Israa7eeliyaa wogaan maccawenne qeeri naanay paydettenna diraw, ichcheshu sha77aa guussay maccawaanne qeeri naanaa paydenaan kumeeddawaa. Ha payduu de7iyaa koyro maaray beni maxaafaa ittuwa ittuwan baawa. † **9:19** *Eelaasa*: Ha nabii I hayqqoodeppe daro wodeppe guyye, Yesuusi Kiristtoosi biittaa bollan tamarissiiide deriyaa bolla woosaw kesiide laametti booxeeddawaappe guyye baggaan aanannanne Musenna haasayeedda. Hewaa guussay hayqqi simmiide daro cora wodiyaappe guyye paxa qonceedda guussaa. **9:19** Mat 14:1,2; Mar 6:14,15; Luq 9:7,8 **9:20** Yoh 6:68,69 **9:23** Mat 10:38; Luq 14:27 ‡ **9:23** *masqqaliyaa*: Hawaa guussay, itti asay bare laythaa ubbaan Xoossaa kaalliide shaakettennaan tookkanaw bessiyaa metuwanne waayiyaa. **9:28** 2Ph 1:17,18 § **9:31** *hayqqanawaa*: Griike maxaafaa qofaan hawaa guussay, “Yesuusi saluwaa biyaawaa”; hawe qay I hayquwaappe denddiyaawaanne yaatiide saluwaa biyaawaa ubbaa shiishshi oyqqeedda qofaa.

³³ He laa77u asatuu, Yesuusa miyyiyaappe shaakettiyaa wode, Phexiroosi Yesuusa, “Godaw, hawaan de7iyaawe nuussi lo77a gidiyaa diraw, heezzu daasiyaa ittuwaa new, ittuwaa Musew, ittuwaa Eelaasaw keexxana” yaageedda.

³⁴ Phexiroosi hewaa haasay de7ishshin, shaarii yiide untuntta kammi aggina Yesuusa kaalliyaa wanttu yaayeeddino.

³⁵ Shaariyaappekka, “Taani dooreedda ta Na7ay hawaa; I giyaawaa sisite” yaagiyaa qaalay yeedda.

³⁶ Qaalay sisettowaappe guyyiyan, Yesuusi bare xalalaa gidiide beetteedda; untunttukka yewuwaa barenttu wozanaan oyyqqiide he wodiyan ooninneekka ayaanne odibeenna.

Yesuusi Iita Ayyaanaan Oyqetteedda Laa77u Asatuwaa Patheedda
(Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)

³⁷ Wonttetha gallassi, Yesuusinne heezzu A kaalliyaa wanttu deriyaappe duge wodhdhiyaa wode, cora asay Yesuusanna gakettedda.

³⁸ He wode asaappe itti bitani bare kooshshaa dhoggu oothiide, “Tamaarissiyaawoo, taw de7iyaawe itti na7aa gido diraw, neeni A be7ana mala neena woosay;

³⁹ qassi iita ayyaanay wozanaa aathennaan dendiide A waasissee; doonaana paaroyana gakkanaw A kokkorssiide, ubba gallassi metoothiyaawaappe attin, A elle yeddenna.

⁴⁰ Neena kaalliyaa wanttu he iita ayyaanaa kessana mala, taani untuntta woosaaddi; shin danddaybeykkino” yaageedda.

⁴¹ Yesuusi zaariide untuntta, “Ammanenna ha wodiya desha asaw, taani hinttenanna awude gakkanaw de7anee? Qassi hinttentubaa awude gakkanaw danddayanee? Ne na7aa haa akkaaya” yaageedda.

⁴² Na7ay yiide de7ishshin, iita ayyaanay A sa7aan oliide kokkorseedda; Yesuusi iita ayyaanaa agga gi na7aa pathiide A aabboo zaariide immeedda.

⁴³ Asay ubbaykka Xoosaa wolqqaama wolqqaappe denddowaan maalaletteeddino.

Yesuusi Bare Hayquwaabaa Laa7enthuwaa Odeedda
(Mat 17:22-23; Mar 9:30-32)

⁴⁴ “Taana Asaa Na7aa, asay asaa kushiyaan aathiide immanawaa; hinttenttu ha yewuwaa dogoppite” yaageedda.

⁴⁵ Shin I giyaawaa untunttu akeekibeykkino. Untunttoo gelenna mala untunttuppe geemmeedda diraw, ha yewuwaa Yesuusa oochchanaw yaayeeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Ooneeshsha? Yaagiyaa Ooshaa
(Mat 18:1-5; Mar 9:33-37)

⁴⁶ A kaalliyaa wanttu, “Nu giddoppe dariyawe oonee?” yaagiide palumetteeddino.

⁴⁷ Yesuusi untunttu wozanaa qofaa eriide, guutha na7aa ahiide, bare matan essiide,

⁴⁸ “Ha guutha na7aa ta sunthaan mokkiyaawe ooninne taana mokkeedda; qassi taana mokkiyaa ubbay, taana kiiteedda ta aabba mokkee. Hinttenttu ubbaappe guuxxiyaawe ubbaappe dara” yaageedda.

Hinttenttu Giyaawaa Phalqenna Uray Hinttenttu Bagga
(Mar 9:38-40)

⁴⁹ Yohaannisikka zaariide, “Godaw, itti asay ne sunthaan iita ayyaanatuwaa kessiyaawaa nuuni be7iide, nu bagga gidenna diraw, A diggeeddo” yaageedda.

⁵⁰ Shin Yesuusi A, “Hinttenttu giyaawaa phalqennawe hinttenttu bagga gidiyaa diraw, A diggoppite” yaageedda.

Sammariyaa Katamaa Asatuu Yesuusa Mokkanaw Koyyibeykkino

⁵¹ Yesuusi saluwaa biyaa wodii matina, bare wozanaa qofaa Yeerusalaamekko zaareedda.

⁵² Bareppe sinthaw ubba yewuwaa giigissana mala, kiitettiyaa asaa Sammariyaa katamaa kiiteedda.

⁵³ Shin I Yeerusalaame baanaw denddeedda diraw, asay A mokkibeykkino.

⁵⁴ A kaalliyaa wanttu Yayiqoobinne Yohaannisi hewaa be7iide, “Godaw, nuuni Eelaasi udowaadan, * tamay saluwaappe yiide untuntta maanaadan xeesana mala koyyay?” yaageeddino.

⁵⁵ Shin Yesuusi guyye simmiide, untuntta seereedda. †

9:46 Luq 22:24 * 9:54 Eelaas udowaadan: Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethaan, “Ha asaa wurssanaw” yaagee.
† 9:55 untuntta seereedda: Itti itti Geeshsha Maxaafaan de7iyaa bilethay, “Neeni ayi mala ayyaanento, neena erikki? Asaa Na7ay asaa shempuwwaa ashshanaw yeeddappe attin, bayizzanaw yibeenna” yaagee.

⁵⁶ “Taani, Asaa Na7ay, asaa shemppuwaaw ashshanaw yoowaappe attin, bayizzanaw yabeykke” yaageedda. Unttuntu harasaan de7iyaa qeeri katamaa beeddino.

Yesuusa Kaalliyawaantta Gakkiyaa Paaciyaa
(Mat 8:19-22)

⁵⁷ Unttuntu ogiyanna biishshin, itti bitani Yesuusa, “Godaw, neeni biyaasaa ubbaa taani neena kaallana” yaageedda.

⁵⁸ Yesuusi A, “Worakanatoo ollay, saluwaa kafatookka gollii de7ee; shin taani, Asaa Na7ay, gela shemppa akkiyasay taw baawa” yaageedda.

⁵⁹ Yesuusi hara uraa, “Taana kaalla” yaageedda.

Shin, bitani, “Godaw, taani kasiyan baade ta aabba moogana” yaageedda.

⁶⁰ Yesuusi, “Hayqqowantta barenttu hayqqowanttu moogino; neeni baade, Xoossaa kawuteethaabaa oda” yaageedda.

⁶¹ Qassi hara bitani, “Godaw, taani neena kaallana; shin koyruwaan ta soy asaa baade sarotana” yaageedda.

⁶² Shin Yesuusi A, “Booraa goshanaw doommowe ooninne guyye xeellooppe Xoossaa kawutethaw bessenna” yaageedda.

10

Mishiraachchuwaa Qaalaw Kiitetteedda Asatuwaa

¹ Hawaappe kaalla Goday hara laappun tammu * asaa sunthiide laa77uwaa laa77uwaa udiide I baanaw de7iyaa katamaa ubbaa kiitteedda.

² Yesuusi untuntta,

“Qoychchaw gakteedda kathay dara; kiitettiyaa asay guutha. Simmi qoycettiyaa kathaa Goday, qoychchaw kiitettiyawaantta yeddana mala woosite.

³ Taani dorssatuwaadan wallatuwaa giddo hintena kiittay, biite.

⁴ Hinttenttu ogew ayaanne oyqqoppite: borssaa, qarcciiyyaa, caammaa, gidinakka oyqqoppite; asaanna sarotetiidde ogiyaan wodiyya wursoppite. †

⁵ “Hinttenttu geliyaa golle ubbaa kasiyan, ‘Sarotethay ha gollew gido’ yaagite.

⁶ He golliyan sarotethaa dosiyaa asay de7ooppe, hinttenttu sarotay he golliyan aqanawaa; koyyennawaa gidooppe, hinttenttu sarotay hinttenttoo simmanawaa.

⁷ He golliyan untunttoo de7iyawaappe miiddinne ushiidde de7ishshite; oosanchchaw A dirguwaa cigay koshsee; itti golliyaappe hara golliya yuuyyoppite.

⁸ “Ay katamaanne hinttenttu geliyaa wode, asay hintena mokki akkiide mizanaw shiishshowaa ayaanne miite.

⁹ He katamattin de7iyaa hargganchchatuwaa pathiidde asaw, ‘Xoossaa Kawutethay hinttekkoo mateedda’‡ yaagiide odite.

¹⁰ Yewuwaan qassi ay katamaanne geloode, asay hinttentta mokki akkennawantta gidooppe he katamaa qadhdhaakko kesinnee,

¹¹ Nuuni hinttena yeellayanaw, haray atto nu gediya bollan de7iyaa hinttenttu katamaa baanaakka hinttenttoo qoqqofeetto§; yewuwaan qassi, Xoossaa Kawutethay hinttenttukko mateeddawaa erite’ yaagite.

¹² Pirda gallassi ha katamattippe Sodoomaa katamaa gakteedda muray kawushanawaa yaagaade taani hintte woday.

Ammanennaan Ixreedda Katamatuwaa

(Mat 11:20-24)

¹³ “Aayye new Koraaziine; aayye new Beetesayde; hinttenttu haneedda malaatuu Xiirsoo katamaaninne Sidoonaa katamaan haneeddentto, hewaan de7iyaa asatuu kayyuwaa mayuwaa mayyiide, bidintha bollan uttiide, benippe barenttu nagaraappe simmanawanttashshin.

¹⁴ Hawaa diraw, murettiyaa gallassi hinttentuppe aathiide Xiirsoo katamawunne Sidoonaa katamaw muray kawushanawaa.

9:61 1Ka 19:20 * **10:1** laappun tammu: Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethaan, “Laappun taamanne laa77a”. Ayihuda wogaan biittaa bollan de7iyaa asaa zerethay laappun tamma. Shin kase Eca Griike Maxaafaa bilethaan de7iyaawe, “Laappun tammanne laa77a”. Ooni eri Yesuusi bare qaalaa alamiyaa yuushshuwaan gathanaw ha payduwaanna qara asaa sunthiide kiitennaan aggenna yaagiyaa qofay de7ee. **10:2** Mat 9:37,38 **10:3** Mat 10:16 † **10:4** asaanna sarotetiidde ogiyaan wodiyya wursoppite: He gallasaan garatethaan udiyya sarotay wodiyya loythi miyaa diraw, have haasayetteedda. **10:4** Mat 10:7-14; Mar 6:8-11; Luq 9:3-5 **10:7** 1Qo 9:14; 1Xi 5:18 ‡ **10:9** Xoossaa Kawutethay hinttekkoo mateedda: Hawaa guussay, “Xoossaa Kawutethay hawaan woy hinttenttu gidдон de7ee” guussaa. § **10:11** baanaakka hinttenttoo qoqqofeetto: Hawaa guussay, ixuwaa bessiyaawaa. **10:11** Kit 13:51 **10:12** Dom 19:24-28; Mat 10:15; 12:24

¹⁵ Hanne Qifirinaahoome, neeni saluwaa pude dhoqqu gaanaw koyyaaddi? Duge Si7ooliyaa wodhdhanaassa.

¹⁶ “Hinttenttu giyaawaa sisiyaa asay, taani giyaawaa sisee; hinttentta ixxiyaa uray taana ixxee; taana ixxiyaa uray taana kiitteeddawaakka ixxee” yaageedda.

A Kaalliyaawantu Kiitetteeddasaappe Simmeeddino

¹⁷ Laappun tammu asatuukka, “Godaw, iita ayyaanatuukka ne sunthaan nuusi azazetteeddino” yaagiidde nashechchaan simmeeddino.

¹⁸ Yesuusikka untunttoo, “Seexaanay walqanthaadan saluwaappe wodhdhishshin be7aaddi.

¹⁹ Simmi shooshshaanne sogguwaa yedhdhanaadan hinttenttu morkkiyaa xalahiyaa wolqaa xoonana mala maataa immaaddi. Hinttentta qohanawe aynneekka de7enna.

²⁰ Gidoppe attin hinttenttu sunthay saluwaa maziggobiyaan xaafetto diraw, nashet-titeppe attin iita ayyaanatuu azazetto diraw nashettoppiti” yaageedda.

Yesuusi Bare Nashechchaa Qonccisseedda

(Mat 11:25-27; 16:13-17)

²¹ He wodiyaan Yesuusi Ayyaanaa Geeshshaan daro nashettiide, “Saluwaanne sa7aa Godaw, neeni ha yewuwaa tamaarowantuppenne aadho eranchchatuwaappe genthaade, qeeri naanaw qonccisso diraw, neena galatay; E, ta Aabboo, ayissi gooppe, hawaa oothanaw ne lo77o shene gideedda.

²² “Ubba yewuu taw ta Aabuppe imetteedda. Na7ay oonentto Aawuwappe attishshin ooninne eriyaawe baawa; hewaadankka Aawuu oonentto Na7aappenne I qonccissanaw koyyo uraappe attin, haray ooninne eriyaawe baawa” yaageedda.

²³ Kaalliiddeekka Yesuusi barena kaalliyaawanttukko simmi wodhdhiide, untunttu xalalaa, “Hinttenttu be7iyaawaa xeelliyaa ayyafatu anjjetteddawannta.

²⁴ Ta hintew odiyaa we ayee gooppe, cora nabatuunne kaatatu hinttenttu be7iyaawaa be7anaw amotteeddinoshshin be7ibeykkino; hinttenttu sisiyawaakka sisanaw amotteed-dino; shin sisibeykkino” yaageedda.

Asaw Qarettiyaa Sammaariyaa Bitaniyaa

²⁵ Itti gallassi higgiiyaa eriyaawe ittu Yesuusa paaccanaw aakko yiide, “Tamaarissiyaa-woo, medhinaa de7uwa laattanaw, taani ayya udoo?” yaagi oochcheedda.

²⁶ Yesuusi zaariide, “Muse higgiiyaa maxaafan xaafettowe ayee? Neeni ayya gaade billay?” yaageedda.

²⁷ Bitaniikka, “Muse higgiiyaa maxaafay, ‘Xoossaa ne Godaa polo ne wozanaappe, polo ne shemppuwaappe, polo ne wolqqaappenne polo ne qofaappe siiqa; hewaadankka ne laggethaakka ne huuphiyaadan dosa’ gee” yaageedda.

²⁸ Yesuusi A, “Likke, tumuwaa gaadda; simmi neenikka hawaa ootha; de7uwan de7anaassa” yaageedda.

²⁹ Muse higgiiyaa tamaarissiyaa bitani qay barena xillo oothanaw koyyiide Yesuusa, “Hanoshshin, ta laggethay oonee?” yaagiidde oochcheedda.

³⁰ Yesuusi zaariide, “Itti bitani Yeerusalaameppe Iyyarkko biidde de7ishshin, ogiyaa bollan paannatuu A demmiide, A mayuwaa qaarowaappe guyye shociide, hayqqanaw pollu goode oliide beeddino.

³¹ Qoppennaan itti qeesay he ogiyaanna bide7iyaawe, shocettiide kunddeedda bitaniyaa be7eedda wode, ayaanne udennaan miyyiyaanna aadhhiide beedda.

³² Hewaadankka itti Leewii he ogiyaanna bide7ee. Ikka bitaniyaa be7iide, miyyeti aadhheedda.

³³ Shin Sammaariyaa asa gideedda itti bitani, he bagganna aadhhiidde, ha bitaniyaakko yeedda. A be7eedda wode aw qaretteedda.

³⁴ Aakkokka shiikiide, zaytiyaanne woyiniyaa eessaa * A maythaan tigiide, qachcheedda. Hewaappe guyye bare hariyaa togissiide, imathay aqiyaa golliyaa akki beedda; hewaan bidhayiidde naageedda.

³⁵ Wonttetha gallassi guutha biraa bare kiisiyaappe kessiide, imathay aqiyaa golliyaa godaw immiide, ‘Ha bitaniyaa taw loythaa bidhaya; hawaappe daruwaa neeni kessooppukka, taani simmiyaa wode new ciggana’ yaageedda.

³⁶ “Simmi ha heezzu asatuwaappe, paannatuwaa kushiyan shocettiide kunddeedda bitanew, lagge gideeddawe haqawaa malatii?” yaageedda.

10:15 Isa 14:13-15 **10:16** Mat 10:40; Mar 9:37; Luq 9:48; Yoh 13:20 **10:27** Wog 19:18; Zar 6:5 **10:33** 20d 28:15

* **10:34** zaytiyaanne woyiniyaa eessaa: Ooratha Caaquwaa wodiyaan hawanttu dhaliyaawanta geetettiide akettiin. Ubba hawaani xaafetteedda zaytii, ooratha dhaliyaa malaataa geetettee. Yaw 5:14 xeellite.

³⁷ Higgiyaa tamaarissiyaawekka, “He aw qarettowaa” yaageedda.
 Yesuusikka A, “Simmi baade neenikka hewaadan ootha” yaageedda.

Yesuusi Marttinne Mayraami Soy Beedda

³⁸ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna ogiyaa biidde, itti heeraa garssa gakteedda.
 Hewaan Martto geetettiyyaa itti mishiratta bare gollen mokkaaddu.

³⁹ Iziwukka Mayraamo geetettiyyaa michchatta de7aw; hennakka Yesuusa gediyyaa mataan uttaade, I odiyaaawaa hayzaadde de7aw.

⁴⁰ Martta qay soybaa giigissaadde daabura de7aw; hewaa diraw Yesuusakko shiiqaade,
 “Hanna ta michchatta, kiitaa ubbaa ta bolla olina, taani taarekka labbanooode xeellaadde
 co77u gay? Hayyanaa taana maaddanaadan iziw oda” yaagaaddu.

⁴¹ Yesuusikka zaariide izo, “Marttee, Marttee, neeni cora yewuwaa qoppaadde hirggaa;
 qassikka metootaa.

⁴² Shin koshshiyaawe ittibaa; Mayraama bareppe ooninne akkenna lo77obaa
 dooraaddu” yaageedda.

11

Yesuusi Woosaabaa Tamaarisseedda

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Itti gallassi Yesuusi ittisaan woosaa woossi de7ee. Woosaa wurssowaappe guyye A
 kaalliyaawantuppe ittuu, “Godaw! Yohaannisi barena kaalliyaawantta woosaa tamaaris-
 sowaadan, nuunakka neeni waagi woossanentto tamaariissa” yaageedda.

² Ikka untuntta, “Xoosaa woossiidde yaagi woossite:

‘Saluwan de7iyaa nu aabboo,

ne sunthay anjjetto;

ne kawutethay yo;

ne shenii saluwan hanowaadan sa7ankka hano;

³ “‘Gallasaan gallasaan koshshiyaa qumaa

nuussi hachche imma;

⁴ “‘Nuuni nuuna naaqqeeddawatuuwaa

ubbaa atto goowaadan,

neenikka nunaaquwaa atto yaaga;

nuuna iitaappe naagappe attin,

paaciyaan gelsoppa’

yaagite” yaageedda.

⁵ Qaykka Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Hinttentuppe ittoo siiqo laggi de7intto giddo
 bilahiyan aakko yiide, ‘Ta siiqo laggew, taw heezzu soolluwaa tal77a;

⁶ Ayissi gooppe, itti ta laggethaya yiina A miziyaawaa dhayaaddi’ yaagi woosseedda
 goyyte.

⁷ Bare gollen de7iyaa A siiqo laggi soyippe haasayiide, ‘Taana metoothoppa; penggi
 qashetteedda; tanaanaykka taananna giseeddino; hewaa diraw taani denddaade new
 aynne immanaw danddaykke’ gaanawee?

⁸ Taani hinttenttoo odiyaaawe ayee gooppe, I aw siiqo laggiiyaa gido diraw, immenent-
 tonneekka un77etho diraw I koyyiyaawaa ubbaa immee.

⁹ Hawaa diraw, ‘Woossite, hinttenttookka imettanawaa; koyyite, demmanita; kariyaa
 yiide xeesite, hinttenttoo dooyettanawaa’ yaagay.

¹⁰ Gaasuurka, woossiyaa ubbay akkanawaa; koyyiyaay uraykka demmanawaa; kariyaa
 yiide xeesiyaa uraw, kari dooyettanawaa.

¹¹ “Hinttenttu gidloppe bare na7aw, moliyaa woossina shooshshaa, qumaa imma giina
 shuchchaa immiya aawuu de7ii?

¹² Woy quuqulliyaa woossina sogguwaa immiyye?

¹³ Hinttenttu iita gidi de7iide hinttenttu naanaw lo77obaa immiyaawaa erooppe,
 yaatina saluwan de7iyaa hinttenttu aawuu barena woossiyaawanttoo Ayyaanaa
 Geeshshaa wooti darissiide immanddeeshsha?” yaageedda.

Yesuusanne Bi7eel-Zebuula

(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)

¹⁴ Itti gallassi Yesuusi itti bitaniyaappe duudissiyaa ayyaanaa kessowaappe guyye duude
 bitani haasayaa doommina, asay maalaletteedda.

¹⁵ Shin untunttuppe ittu ittu, “Gaalenuwaa kaappuwaa Bi7eel-Zebuuli aw wolqqaa
 immina gaaleenatuwaa kessee” yaageeddino.

¹⁶ Ittu ittu qassi Yesuusa paaccanaw saluwaappe malaataa bessanaadan aappe koyyeed-dino.

¹⁷ Shin Yesuusikka untunttu qofaa eriide untuntta hawaa yaageedda: “Bare gidдон shaakettiyyaa kawutethay ubbay dhayanawaa; shaakettiyyaa gollikka kunddee.

¹⁸ Yaatina Seexanaa kawutethay bare gidдон shaakettooppe A kawutethay wooti eqqanawee? Hinttenttu taana, ‘Xalahiyaa kaappuwaa Bi7eel-Zebuuli new wolqqa imina kessaa’ yaagi haasayiita.

¹⁹ Simmi taani bi7eel-zebuula wolqqaan gaaleenatuwaa kessiyaawaa gidoope hinttenttu naanay O wolqqaan kessanawanttee? Hawaa gidiyaa diraw, untunttu hinttenttu bollan pirddiyaawantta gidanawantta.

²⁰ Shin taani gaaleenatuwaa kessiyaawe Xoossaa wolqqaana gidoope, simmi Xoossaa kawutethay hinttenttukko yeeddawaa erite.

²¹ “Wolqqaama asay bessiyaawaadan minniide bare golliyaa naagoope, A shaluu loythi naagettanawaa.

²² Yewuwaan qassi aappe minuwaa dariyaawe yiide A qohooppenne xoonoope I ammanetteedda tooraanne gondalliyaa aappe wothi akkiide, aw de7iyaa miishshaa gishetti akkee.

²³ “Ta bagga gidennawe taananna eqettee; taananna shiishshi beennawekka laalee.

Tuna Ayyaanay Kase Yeggi Beedda Asaakko Simmiide Yiyaa Gaasuwa
(Mat 12:43-45)

²⁴ “Tuna ayyaanay asaappe keseedda wode, barew shemppiyaasaa koyyiide, haathay banttasaana aadhdi bee. Shemppiyaasaa demmennaan attooppe, ‘Taani kase yegga keseedda ta golliyaa simmana’ yaagee;

²⁵ simmiyaa wodekka gollii pitettide giigowaa demmee.

²⁶ Hewaappe kaalla, biide haraa aappe iita laappu tuna ayyaanatuwaa akki yaa geliide, hewaan de7iino; he bitaniyaa de7uu koyrowaappe kaallawe iitowaa gidee” yaageedda.

²⁷ Yesuusi hawaa haasay de7ishshin, itti mishiratta cora asaa gidoope bare kooshshaa dhoggu oothaade, “Neena yeleeddawunanne dhantheedda ne daaya anjjetteddawunno” yaagaaddu.

²⁸ Yesuusi qassi, “Anjjetteddawanttu Xoossaa qaalaa sisiide azazettiyaawantta” yaagi zaareedda.

Xoossaappe Oosetto Malaataa
(Mat 12:38-42; Mar 8:12)

²⁹ Cora asay shiiqo wode Yesuusi, “Ha yeletay iita; ooratha malaataa koyyee; shin nabiyaa Yoonaa malaataappe haray imettenna.

³⁰ Gaasuukka Yoonaa Nennewe katamaa asaw malaata gidowaadan, Taani, Asaa Na7aykka, ha yeletaw malaata gidana.

³¹ Away mokkiyaasaa xeelliyaa wode, ushechcha dugebagganna de7iyaa gadiyaa kaatatta Solomonew de7iyaa aadho eratethaa sisanaw biittaa gaxaappe yeedda diraw, pirddaa wode ha yeletan dendaade pirddanawunnu; be7ite, Solomoneppekka aadh-hiyaawe hawaan de7ee.

³² Nennewe asay pirddaa wode hinttenttu bolla dendiide pirddanawantta; ayaw gooppe, untunttu Yoonaa odowaa sisiide barenttu nagaraa paaxi simmeedda diraassa; be7ite, Yoonaa aappe aadhhiyaawe hawaan de7ee.

Bollaa Poo7issiyaa Xomppiyaa
(Mat 5:15; 6:22-23)

³³ “Soy geliyaa asaw poo7anaadan, Xomppiyaa xomppiide dhogqasaan wothanaappe at-tin, geemasaan woy poo7uwaa kammiyaa yewuwaappe garssanna wothiyaawe ooninne baawa.

³⁴ Ne asatethaw ne ayfii xomppiyaa mala; ne ayfii paxa gidoope ne kumentha asatethaykka poo7uwaa demmee; shin ne ayfii harggooppe ne kumentha asatethaykka dhumaa.

³⁵ Akeeka; hewaa gidiyaa diraw, ne garssan de7iyaa poo7uu dhumennaadan naagetta.

³⁶ Simmi ne asatethay ubbay poo7uwan kumeeddawaa gidooppenne, dhumeedda asatethay neenan baynawaa gidoope, ne asatethay ubbay, xomppii bare poo7uwaa ne bollan poo7issiyaawadan, ne bollan wagagga poo7uwaa gidanawaa” yaageedda.

*Yesuusi Parisaawatuwaanne Muse Higgiyaa Tamaarissiyaawantta Kunaaneedda
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luq 20:45-47)*

³⁷ Yesuusi haasayaa wursowaappe kaalla, itti Parisaawe bitani bare gollen qumaa maanaadan ataalleedda; Yesuusikka ittippe geliide gayitaan utteedda. *

³⁸ Parisaawiikka Yesuusa qumaa maanaappe kasiyan kushiya meecetti beennawaa be7iide maalalettina,

³⁹ Godaykka, “Hinttentoo Parisaawatoo, xuu7aanne shaataa bolla bagga geeshshiita; shin hinttenttu garssay uuziyaaninne iitatethaan kumeedda.

⁴⁰ Hinttentoo eeyatoo! Bolla bagga medhdheeddawe garssaa medhdhibeennee?

⁴¹ Shin hinttenttu xuu7aaninne shaataa garssan de7iyaawaa hiyyeesatoo immite; hewode ubbayyikka hintte geeshsha gidanawaa.

⁴² Shin hinttentoo Parisaawatoo, hintte aayyee! Ayaw gooppe, anugaappenne xalotiyaappe, aguppiyaa do7uwaappe, tammu kushiyaappe itti kushiya Xoossaw immi-ita; shin tumu pirddaanne Xoossaa siiqiyaawaa hinttenttu aggiita. Yewuwaan qassi hewaa aggennaan hawaa oothanaw bessee.

⁴³ Hinttentoo Parisaawatoo, hintte aayyee! Ayaw gooppe, Ayihuda asaa woosa gollen bonchcho utuwaa, geyaa giddonikka bonchcho sarotaa koyyiita.

⁴⁴ Asay erennaan bollanna hamettiyaa beettinna duufuwaa malatiyaa diraw hintte aayyee!” yaageedda.

⁴⁵ Muse higgiyaa tamaarissiyaawantuppe ittuu, “Tamaarissiyaawoo, neeni hawaa yaaga haasayo diraw nuuna boraadda” yaagi zaareedda.

⁴⁶ Yesuusi, “Hintteno higgiyaa eriyaawantto, hentte aayyee! Ayaw gooppe, asay tookkiide danddayenna deexo tookuwaa haraa toossiita; shin hinttenttu hintte huuphew biradhhiyanka bochchikkita.

⁴⁷ Hinttenttu aawotuu wodheedda nabatuwaa duufuwaa loythiyaa diraw hintte aayyee!

⁴⁸ Simmi hinttenttu aawotuu nabatuwaa wodhina, hinttenttu untunttu duufuwaa bol-lan golliyaa keexxiyaa diraw, ‘Nabatuwaa oosuu lo77a’ yaagiide, untunttuwaa markkat-tiita.

⁴⁹ Hawaa diraw, Xoossaa aadho eratethay, ‘Taani nabatuwaanne Yesuusi kiittowantta untunttukko kiittana; untunttukka hewantuppe ittuwaa ittuwaa wodhanawantta; it-tuwaa ittuwaa metoohanawantta’ yaageedda.

⁵⁰ Hawaa gidiyaa diraw, ha alami medhettoodeppe doommiide gukkeedda nabatuwaa suuthaw ha yeletay ooshettee.

⁵¹ Aabeelappe doommiide yarshshuwaasaappenne geeshsha golliyaappe gidduwan gukkeedda Zakkaraasa † suuthaa gakkanaw koyettee. E! Taani gay; ha yeletay hawoo ooshettiyaawaa.

⁵² “Hinttentoo Muse higgiyaa eriyaawantto, hintte aayyee! Ayaw gooppe eraa peng-giyaa dooyiyaa qulppiyaa akkeedda. Hinttenttu hintte huuphewukka gelibeykkita; qassi gelanaw koyyiyaawantakka diggeedda” yaageedda.

⁵³ Yesuusi hewaappe kesowaappe guyyiyaan, higgiyaa tamaarissiyaawanttunne Parisaawatuu A ooshaan urggunthussaanne eqettussaa doommeeddino.

⁵⁴ A doonaappe lo77ennabay kesooppe ooyqqanaw geeddiino; shin demmibeykkino.

12

*Lo77a Malatiyaa Iitatethaappe Naagettana Mala Seeraa
(Mat 10:26,27)*

¹ He wodiyaan cora sha77aan paydettiyaa asay ittu ittuwaa yedhdhana gakkanaw shiiqi de7ishshin, Yesuusi barena kaalliyawantto koyro odanaw doommiide, “Parisaawatuwaa irshshuwaappe naagettite; hawekka lo77a malatiyaa untunttu immiyaa iita timirttiyaa.

² Shin ayaaninne kametteedda yewuu qoncciyaa kesennaan antenna; qassikka geem-meedda yewuu erettennaan antenna.

* **11:37** *gaytaan utteedda*: Qumaa maanaw utteedda guussa. **11:42** Wog 27:30 † **11:51** *Aabeelappe doommiide ... Zakkaraasa*: Ayihudatuwaa Maxaafatuwaa garssan doomethaa maxaafay koyro maxaafaa. Ikka, Aabeeli asaa ubbaappe koyruwaan ishay A wodheeddawaa ode. Ayihudatuwaa Geeshsha Maxaafatuwaan wursethaa maxaafay Laa7ethiyaa Oduwaa Maxaafaa. He maxaafaan Zakkaraasi wurssethaan hayqqeeddawaa odiyaa diraassa Luuqaasi Aabeelappe Zakkaraasa gakkanaw geeddawe. **12:1** Mat 16:6; Mar 8:15

³ Hewaa diraw hintte dhumaani haasayowe ubbay, gallassi poo7uwan sisetanawaa; hinttenttu asay baynnaasan hini giso golliyaan haythaan saasukkowe ubbay dhoqqu geedda sisetiyaa qonccesaan awaajjettanawaa.

Itti Xoossaa Xalalaw Yayyana Bessee
(Mat 10:28-31)

⁴ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hinttew yaagay; ha77i ashuwaa wodhiyaawantta, hewaappe kaalla qay ayaanne oothanaw danddayennawantta yayyoppite.

⁵ Yewuwaan qassi hinttenttu oossi yayyanaw bessintto taani hinttentta erissana; hewekka wodhowaappe guyyiyaan gaannamiyan olanaw maatay de7iyaa Xoossaa xalalaw yayyite; E, aw yayyite yaagay.

⁶ “Ichcheshu suunniyaa kafatuu santtimiyaan shamettikkinoyee? Hewanttuppe ittinnonne usa Xoossay dogenna.

⁷ Shin haray atto hinttenttu huuphiyan de7iyaa binnanay ubbaykka paydetteeddawaa; hawaa diraw yayyoppite; hinttenttu cora suunniyaa kafatuwaappe dariita.

Yesuusan Ammaniyaawanttanne A Ixxiyaawantta
(Mat 10:32,33; 12:32; 10:19,20)

⁸ “Taani hinttew oday; tabaa asaa sinthan markkattiyaawoo oossinne Taanikka Asaa Na7ay, qassi Xoossaa kiitanchchatuwaa sinthan markkattana;

⁹ shin asaa sinthan taana kaddiyawantta taanikka asaa na7ay, qassi Xoossaa kiitanchchatuwaa sinthan kaddana.

¹⁰ “Ta bolla, asaa na7aa bolla, boriyaa qaala haasayiyaawe de7ooppe A naaquu atto geetettana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolla boriyaa qaala haasayiyaawe de7ooppe qay A naaquu atto geetettana.

¹¹ “Asay hinttentta Ayihude woossiyaa golliyaakko, gadiyaa ayissiyaawanttukkonne maatay de7iyaawanttu sintha pirddaassi shiishshiyaa wode, ‘Waagi zaaraneeshsha? Woy ayaa giide haasayaneeshsha?’ yaagiide hirgoppite;

¹² ayaw gooppe, hinttena Ayyaanaa Geeshshay hinttenttu he saatiyaan haasayanaw bessiyaabaa tamarissanawaa” yaageedda.

Dure Bitaniyaa Boozatethaa Odiyaa Leemisuwaa

¹³ Asaa garssappe itti bitani Yesuusa, “Tamarissiyaawoo, nu aabbu hayqqina nuuni laattana mala atteeddabaa, taw gishana mala hayyagodo ta ishaw oda” yaageedda.

¹⁴ Yesuusi qay, “Ha bitanew, hinttenttu bollan pirddiyaawaa gidanaadan hewaa hinttew gishanaadan taana oone suntheeddawe?” yaageedda.

¹⁵ Gujjiidekka ubbatuwaa, “Asaa shemppuwaassi shaluwaa duretethay de7uwaa immenna diraw, yaaretiyaawaappenne yorattiyaawaappe naagettite; durefethaa amuwaa ubbaappekka hinttena naagite” yaageedda.

¹⁶ Kaalliidekka hawaadan yaagi leemisuwaa untunttoo odeedda: “Aw de7iyaa biittay darissiide kathaa mokkeedda itti dure bitani de7ee.

¹⁷ Ha bitani, ‘Taw ta kathaa wothanaw gidiyaa sa7ay banttawaa diraw ayaa udooshsha?’ yaagiide, bare wozanaan qoppeedda;

¹⁸ hawaadan yaagi maleedda; ‘Taani wootane gooppe, taw de7iyaa yeesiya kolaade, hara aakkiya yeesiya medhdhana yaagiide maleedda; hewaan ta kathaanne taw de7iyaa miishshaa ubbaa wothana.

¹⁹ Yaataade taana, “Ne kaacay daro lo77a; new daro wodiyaassi gidiyaa maxuwaa shiishshaadda; simmi shemppaade ma, usha, nashetta” gaana’ yaageeddu.

²⁰ “Shin Xoossay A, ‘Ha boozaw, hachche qamma neeni hayqqaa. Yaatina ha neeni shiishsheedda maxuu ubbay oossi gidanawee?’ yaageedda.

²¹ “Barew biittaa bollan shaluwaa shiishshiyaawe, Xoossaa sinthan qay manqqo gideedda asay habitaniyaa mala” yaageedda.

Ubba Wode Xoossaan Ammanettussaa Koshshee
(Mat 6:25-34)

²² Hawaappe kaalla Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Hawaa diraw, ta hinttew oday; hinttenttu paxa de7anaw ayaa maanee? Hinttenttu bollaassi ayaa mayyane? yaagiide hirgoppite.

²³ “Gaasuukka, shemppuu qumaappe, qassi asatethay mayuwaappe aadhdhennee?”

²⁴ Ane quuratuwaa xeellite; untunttu zerikkino; cakkikkino; untunttoo kathaa shishshiyaa sa7ay woy yeessii baawa; hanoppe attin, untuntta Xoossay mizee; hinttentu kafatuwaappe daroppe darikkitee?

²⁵ Hinttentuppe darii qoppiide daro wodiyaa de7anaw danddayiyaawe oonee?

²⁶ “Simmi hinttentu ha laafabaa oothanaw danddayennawantta gidoope ayaw harabaw hirgettiitee?

²⁷ Ciishshatuu wooti dicciinontto ane xeellite; untunttu kiitaan daaburikkino; puuttuwaa suqqikkino; gidoshshin taani hinttew odiyaaawe, Solomone hewaa keena bonchcheteeddawaa * gidiide, he ciishshatuwaappe ittuwaa malaanne mayyibeenna.

²⁸ Hinttentoo laafa ammanuu de7iyaawanttoo, yaatooppe Xoossay hachche beettiide, wontti tamaan eexxanaw olettiiyaa, denbban doliyaa maataan mayizziyaawaa gidoope, hinttentu wootiide untuntuppe aathiide mayizzennee?

²⁹ “Hawaa diraw, ‘Ayaa maanee? Ayaa ushanee?’ yaagiide ubba wode koyyoppitenne hirgoppite.

³⁰ Ayaw gooppe, hawaa demmanaw ha alamiyaan de7iyaa Xoossaan ammanettenna asay hirgettiino. Hinttentoo hawe ubbay koshshiyaawaa saluwan de7iyaa hinttentu aawuu eree.

³¹ Hewaa haniyaawaa aggiide, Xoossaa kawutethaa koyyite; I hinttentu koshshiyaawaa ubbaa immanawaa.

Sa7aan Bare Duretethaan Ammanettowe Saluwan Waanii?

(Mat 6:19-21)

³² “Hinttentu guutha gidinttonne, saluwaa hinttentu aawuu bare kawutethaa hinttentoo immanaw nashetteedda diraw yayyoppite.

³³ “Hinttew de7iyaawaa zali77iide manqqoo immite; kayisuu shiiqennasaan, bil77aykka meennasaan, saluwan wurenna miishshaa dagayiide, ecenna qarccitatuwaa hinttentu huuphew wothite.

³⁴ Ayaw gooppe, hinttentu wozanay hintte miishshay de7iyaasaan de7anawaa.

Mino Oosanchchaa

³⁵ “Hintte xeessay dancettowaa, hintte xomppiikka po7eeddawaa gido.

³⁶ Hinttentukka, barenttu Goday yiide penggiyaa qoxxiyaa wode, ellekka dooyyanaw bullachchaappe simmana gakkanaw naagiyaa oosanchchatuwaa malatite.

³⁷ Barenttu Goday soy yeedda wode beegotti de7ishshin demmiyaa he oosanchchatuu anjjetteddawannta. Taani tumuwaa gay; I untuntta, ‘Uttite’ giide, bare dancuwwaa minissiide untunttoo qumaa aathiide shoobbanawaa.

³⁸ Goday hekka bilahiyan woy hekka bilahiyyappe kaalla yeedda wode, beegottiide genci naagiide beettiyya qoomatuu anjjetteddawannta.

³⁹ Hawaa qay erite; kayisuu ay saatiyaan yintto golliyaawuu erintto, golli bookettiyya wode co77u giide xeellennashshin.

⁴⁰ Asaa na7ay qoppenna saatiyaan yaanawaa; hinttentu giigetti naagite” yaageedda.

⁴¹ Haxiirsoosikka “Godaw, ha leemisuwaa neeni odiyaaawe nuxalalaassee haraa ubbaasikka ittippe oday?” yaageedda.

⁴² Godaykka, “Simmi untunttu bare soy asaw qumaa immanaw bessiyaa saatiyaan immana mala, A goday sunthiyaa ammanetteeddanne eranchcha miziyaa qoomay oonee?” yaageedda.

⁴³ Goday simmiyaa wode hawaadan kiitettiina demmiyaa qoomay I anjjetteddawaa.

⁴⁴ Taani hinttew tumuwaa oday; de7iyaa maxuwaa ubbaa bolla A sunthanawaa.

⁴⁵ Yewuwaan qassi he qoomay, “Ta goday elle yeenna; gami77anawaa” yaagi bare wozanaan qoppooppenne attumanne macca qoomatuwaa shochchaa doommoope, qaykka koyyowaadan muussaanne ushshaa, mathottussaakka doommoope,

⁴⁶ he qoomaa goday, I qoppenna gallassinne sidhibeenna saatiyaan yaanawaa; he wodiyaa qanxxereethiide, A gishuwaa maadaaraakka ammanennawanttunna ittisaan udanawaa.

⁴⁷ Bare godaa sheniyya eriide giigennawenne aasheniyaadan kiitetenna qoomay, I iita dhoobaa dhoobettanawaa.

⁴⁸ Eribeennawe qay dhoobettanaw bessiyaawaa udeeddawe, guuthaa dhoobettee. Darobay imetteedda asaa ubbaappe, aappe darobay koyettee; wolqqaama hadaray imet-towaappe, aappe darissii koyettee.

* **12:27** Solomone hewaa keena bonchcheteeddawaa: Ayihuda asay Solomone bare de7eedda laythaa ubbaan daro duretethaan de7eedda giide qoppiino. **12:27** 1Ka 10:4-7; 2Od 9:3-6 **12:35** Mat 25:1-13 **12:36** Mar 13:34-36 **12:39** Mat 24:43,44

⁴⁹ Yesuusi, “Taani yeeddawe, ha sa7aa bolla tamaa sathanaassa; ha77ikka eexceedentto, taana ay keena nashechchanaweeshsha.

⁵⁰ Taani xammaqettana metuwaa xinqqatay polettana gakkanaw waanaade un77ettaytaa!

⁵¹ Ha sa7aa taani yeeddawe, sarothaa ahanaassa malatiyee? Hintte malatoppo. Taani yoowe, sarotaassi gidennaan shaakkanaassappe attin.

⁵² Ayaw gooppe, ha77ippe doommina itti gollayan de7iyaa ichcheshu asatuu shaaketanawantta; hezzatuu laa77atuwaa bolla, laa77atuukka hezzatuwaa bolla dendiide walaqettanawantta.

⁵³ Aawuu na7aa bolla, na7aykka aawuwaa bolla, aatta naatti bolla, naattakka aatti bolla, bollotatta na7aa machchi bolla, na7aa machchakka bollotatti bolla, walassaan dendiide shaakettanawantta” yaageedda.

Wodiya Hanotaa Eruwaa

(Mat 16:2-3)

⁵⁴ Qaykka Yesuusi asaassi, “Away wulliyaa bagganna hintte shaariyaa be7ooppe, ‘Ha77i ha saatiyan hekko wolqqaama iray bukkana hanee’ yaagiita; tumukka qay bukkee.

⁵⁵ Duge bagganna carkkuu carkkoode, ‘Hachche shammanawaa’ yaagiita; geetetoowaadanka qay hanee.

⁵⁶ Hintteno lo77a malatiyaa iitattoo, sa7aanne saluwaa xeelliide, hananawaa eriita; shin ha wodiyaabaa wooti eranaw danddaykkitee?

Sigathabaanne Mootuwaabaa

(Mat 5:25-26)

⁵⁷ “Wode hinttenttu xillo gideedda yewuwaa hinttentoo ayaw pirddikkitee?

⁵⁸ Ne morkkiyaana ittippe pirddiyaa daannaa sinthan shiiqanaw boode, biro ogiyaa bolla de7ishshin sigetta digga. Hewe dhayooppe neena goochchiide pirddiyaa daannaakko afana; daannaykka polisew aathi immanawaa; polisii qasho gollen yegganawaa.

⁵⁹ Taani new odiyaawe, wursethaa acuwaa ciggana gakkanaw hewaappe kesakka” yaageedda.

13

Nagaraappe Simmenna Ubbay Dhayana

¹ He wodiyaan itti itti asatuu Yesuusakko yiide Philaaxoosi Galiilaa asaa wodhiide untunttu suuthaa jaarshshuwanna ittippe walakkeeddawaa aw odeeddino.

² Yesuusikka zaariide, “Hawanttu Galiilaa asatuu hayqqeedda diraw, yaatina untunttoo hara Galiilaa asaa ubbaappekka aadhdhiide nagaranchchatuwaa gidowantta malatiinoo?

³ Taani yaagay, hawaadan gidenna; yewuwaan qassi hintte nagaraa paaxiide nagaraappe simmennaan ixkooppe, hinttenttu ubbatuukka hawaadan hayqqiita.

⁴ Woy Salihooma gimbbii untunttu bolla kunddiide, wodheedda tammanne hospun asatuwaa Yeerusalamen de7iyaawanttu ubbaappe aadhdhiide naaqqowantta malatiinoo?

⁵ Hawaadan gidenna yaagay; yewuwaan qassi nagaraa paaxana dhayooppe ubbatuukka hawaadan bayanita” yaageedda.

⁶ Yesuusikka hawaadan yaagi leemisuwaa odeedda, “Itti bitanew woyiniyaa turaa goshshaa gaden toketteedda balasiyaa geetettiyaa ayfii meetettiyaa mithatta de7aw; he bitaniikka mithatta ayfaadenttonne giide yeeddawe, aynneekka ayfiyaa demmibeenna.

⁷ Woyiniyaa turaa naagiyaawaa I, ‘Taani ha balasiyaa geetettiyaa mithattippe ayfiyaa demmanaw heezzu laythaa simerettaade ayaanne demmabeykke. Hewaa diraw deka dentha digga; ayaw biittaa coo melissay?’ yaageedda.

⁸ Naagiyaawekka zaariide, ‘Godaw, taani I yuushshuwaa harumanaassinne pituwaa olanaassi, ha laythaa xalalaw basha.

⁹ Sinthaw ayfooppe lo77a; shin ayfennaan ixkooppe dekettu’ geedda” yaageedda.

Yesuusi Quuna Mishiratto Sambbata Gallassa Patheedda

¹⁰ Yesuusikka itti Sambbataa gallassi Ayihudaa woosa gollatuwappe ittuwaan tamarissi de7ee.

¹¹ Hewaanikka tammanne hospun laythaa kumenthaa tuna ayyaanay quunisseedda mishiratta de7aw. Izakka suuraade eqqanaw aynne danddayabeykku.

¹² Yesuusikka izo be7eedda wode xeesiide, “Ha mishirattee, ne harggiyaappe paxaadda” yaageedda.

¹³ Yesuusi bare kushiya izi bolla wothina, hewode suura sitti ga eqqaade bare Xoossaa galataaddu.

¹⁴ Shin Ayihuda woosa golle kaappuu qassi Yesuusi Sambbataan patheeddawaa diraw hanqqetti zaarowaashshin asatuwaa, “Kiitettanaw bessiyaa usuppun gallassatuu de7iino; he gallassatun yiide paxiteppe attin Sambbataan gidenna” yaageedda.

¹⁵ Godaykka zaariide, “Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, hinttentuppe ittuunneekka Sambbata gallassi booraa magaduwappe woy hariyaa gaaxaataappe billiide haathaa ushshanaw afennee?

¹⁶ Hanna Abraahaamo yaraa gideeddawunna, tammanne hospun laythaa kumenthaa xalahii qachcheeddawunna sambbata gallassi he qashuwaappe biletanaw bessekkee?” yaageedda.

¹⁷ Hawaa odeedda wode eqettiyaaawantu ubbay yeellateeddino; asay ubbay qay I ootheedda maalalissiyaa oosuwan ubbaan nashetteeddino.

Sannaaficiyaa Ayfiyaa Zerethaa Leemisuwaa

(Mar 4:30-32)

¹⁸ Yesuusikka, “Xoossaa kawutethay ayaa malatii? I ayaa malatintto, taani hinttentta woota bessoo?

¹⁹ Xoossaa kawutethay sannaaficiyaa geetettiyaa qeeri mithatti ayfiyaa malatee. He mithatti ayfiyaa asay akkiide goshshaa garssan zereedda; zerettoonna diccaade wogga mithaa gidaaddu; yaatina saluwaa kafatuukka izi aacaa bolla barenttoo golliyaa keexceeddino” yaageedda.

Irshshuwaa Leemisuwaa

(Mat 13:33)

²⁰ Yesuusikka zaariide, “Xoossaa kawutethay ayaa malatintto, taani hinttentta woota bessoo?

²¹ Itti mishiratta heezzu keriyaa dhiilliyaa akkaade, munaqqeedda munaqay ubbay denddana gakkanaw, aani tigeedda irshshuwaa malatee” yaageedda.

Un77a Penggiyaabaa

(Mat 7:13,14,21,22)

²² Hewaappe kaalla Yesuusi Yeerusalaame biide, wogga katamaaninne qeeri katamaan de7iyaa asaa tamarissiidde aadhdeedda.

²³ He wode itti bitani shiiqiide A, “Godaw, Xoossaa pirdaappe attiyaaawantu guutha asa xalalee?” yaageedda.

Hewaappe guyye Yesuusi untuntta,

²⁴ “Taani hinttenttoo oday; un77a penggiyaanna gelanaw baaxetite. Cora asay gelanaw koyyiino; shin danddaybeykino.

²⁵ Golliyaawuu denddiide, ipithaa qachchowaappe guyye hinttenttu karen eqqiide, ‘Godaw, Godaw, nuussi dooyaarikkii’ yaagiide xeessaa doommiiyaa wode, ikka zaariide, ‘Haqappe yeeditentto, taani hinttentta erikke’ yaaganawaa.

²⁶ “He wode hinttenttu, ‘Nuuni neenanna itippe meeddo; usheeddo; neeni nu heer-anka tamarissaadda’ yaaganawantta.

²⁷ “Yesuusi qassi, ‘Taani hinttenttoo oday; hinttenttu haqappe yeeditentto, taani hinttentta erikke; ubbatuukka makkalanchchatuu tamatappe haakkite’ yaaganawaa.

²⁸ “Abraahaamo, Yisaaqi, Yayiqoobinne nabatuu ubbay hinttenttu karen eqqishshin, Xoossaa kawutethaan de7iyaawantta hinttenttu be7iyaa wode, hinttenttoo yeekonne achchaa dhaquwaa gidanawaa.

²⁹ “Asay away doliyaasaapenne wulliyaasaappe, qassi killibaggapenne hirrkibag-gappe yiide, Xoossaa kawutethaa gayitaan uttiino.

³⁰ Be7ite; guyyeteeddawanttu, sinthatanawantta; sinthateeddawanttu qay guyyetanawantta” yaageedda.

Yesuusi Yeerusalaamen Ootheeddabaa

(Mat 23:37-39)

³¹ He wode Parisaawatuwaappe ittu ittu Yesuusakko yiide, “Heroodise neena wodhanaw koyyiyaa diraw, hawaappe badigga” yaageeddino.

³² Yesuusi zaariide, “Biide he worakanaassi, ‘Hachchenne wontti iita ayyaanatuwaa kessana; hargganchchatuwakka pathana; heezzentho gallassi ta oosuwaa wurssana’ yaagite.

³³ Hanoppe attin nabii Yeerusalaameppe harasaan hayqqanaw bessenna diraw, taani hachche, wontinne wonttipeeshi ogiyaa bolla de7anaw bessee.

³⁴ “Yeerusalaame katamaa asaw, Yeerusalaame katamaa asaw, Nabatuwaa wod-hiyaawanttoo, hinttentukko kiitettowantta shuchchaan caddiyaawanttoo, kuttatta bare maratuwaa bare qefiyaappe garssanna shiishsha haphphiyaawaadan, taani hinttentu naanaa itti gadiyaa shiishshanaw aappu gede koyyaadditaa! Shin taana diggeeddita.

³⁵ Be7ite; Xoossay hinttenttu golliyaa aynne olibeenna; taani hinttenttoo yaagay; hinttenttu, ‘Godaa sunthaan yiyaawe anjetteeddawaa’ gaana gakkanaw, taana be7ikkita” yaageedda.

14

Yesuusi Hargganchchaa Sambataan Patheedda

¹ Sambbata gallassi Parisaawatuwaa sunthatuwaappe ittuwaa golle Yesuusi qumaa maanaw geleedda wode, ayaa kiitettintto be7anaw asatuu naagide7iino.

² Bollay gaafina metootiyaa itti bitani Yesuusappe sinthanna de7ee.

³ Yesuusi higgiiyaa tamaarissiyaawantanne Parisaawatuwaa, “Sambataan pathanaw danddayetti danddayettennee?” giide oochcheedda.

⁴ Unttuntukka co77u geeddino. I he bitaniyaa bollaa bochchi pathiide A moyizzeedda.

⁵ Yesuusi untuntta, “Hinttentuppe harii woy booray ollaan kunddintto, Sambbataa giide elleelli kessennawe oonee?” geedda.

⁶ Unttuntukka ha yewuwaassi itti zaaruwanne immanaw danddayibeykkinno.

Ashikketethaabaa

⁷ Yesuusi shoobettowanttu bonchchosaa dooriyaa wode xelliide,

⁸ “Ooninne bullachchaa xeesoeppe, bonchchetteeddasaan uttoppa; ooni eri neeppe aathiide bonchchettowe xeesetteeddawaa gidanawaa.

⁹ Neenanne aanne xeesawe yiide, ‘Hawo, utuwaa aw yeedda’ yaagina; hewodiyaa yeellataade xadenna de7iyaasaan utuwaa doommaasa;

¹⁰ Yewuwaan qassi neeni xeseetto wode neena xeesowe yiide, ‘Ta laggew, killi dhoqqasaan utta’ gaana mala, baade ubbaappe hokasaan utta; he wode neenanna ittipe utteeddawanttu ubbatuwaa sinthan new bonchchuu imettanawaa;

¹¹ Bare huuphiyaa dhoqqu udiyaa ubbay tooshettanawaa; bare huuphiyaa toochchiyaawanttu dhoqqu giino” yaagi leemisuwaa untunttoo odeedda.

¹² Yesuusi barena xeseeddawaa zaariide, “Neeni laaxaa woy kawuwaa giigisseedda wode, ne laggethatuwaa woy ne ishatuwaa woy dure ne shooratuwaa xeesoppa; ayaw gooppe, untunttu neena barenttu taraan xeesiide kushiyaa ciggana danddayiino.

¹³ Shin ataalliyaabaa giigisseedda wode, hiyyeesatuwaa, gunddatuwaa, doomatuwaanne qooqatuwaa xeesa.

¹⁴ Unttunttu new kushiyaa zaaranaw danddayennawantta gidiyaa diraw, neeni anjettanaassa. Xillatuu hayquwaappe denddiyaa wode Xoossay new kushiyaa zaaranawaa” yaageedda.

Wolqqaama Baalaa Leemisuwaa

(Mat 22:1-10)

¹⁵ Yesuusi haasayaa wurssiyaa wode, qumaa maanaw utto asaappe ittuu hawaa sisiide, “Xoossaa kawutethaa gayitaan uttiyaawe anjetteeddawaa” geedda.

¹⁶ Yesuusikka hawaadan geedda; “Itti bitani daro lo77o kawuwaa giigissiide, cora asatuwaa xeseedda.

¹⁷ Kawuwaa wodii gakkina, kase xesettowantta, ‘Ha77i kawuu giigeedda, haayite’ giide xeesana mala bare gollen kiitettiyaa qoomaa untunttukko kiitteedda.

¹⁸ Shin ubbatuukka ittipe, beennaadan aggana mala woosseeddino; koyro bitani qoomaw odiidde, ‘Taani biittaa shammeedda diraw baade be7anaw koshshee; hewaa diraw hayya godo taw hanqqettoppaarikki’ geedda.

¹⁹ “Laa7ethiyaawe qassi, ‘Taani ichcheshu waatha booratuwaa shammeeddawantta waaxa be7anaw biya diraw, hayya godo taw hanqqettoppaarikki’ geedda.

²⁰ “Haray qassi, ‘Taani machchatto akkeedda diraw, yaanaw daanddayabeykke’ geedda.

²¹ “Qoomaykka yiide bare godaw, hanowaa ubbaa odeedda. He wode Goday daro hanqqettiide, bare golliyaa kiitettiyaa qoomaa, ‘Hini katamaa ogiyaanne loosso ogiyaa elleellaade kesa; manqqatuwaanne gunddatuwaa, doomatuwaanne qooqatuwaa ha akkaade ya’ geedda.

²² “A qoomaykka, ‘Godaw, neeni taana azazowaadan oothaaddi; shin ha77ikka hara asaa akkiyasay de7ee’ geedda.

²³ Godaykka bare qoomaa, “Ta gollii kumanaadan hini ogiyaappe kare bagganne dirssaa gaxaa ubbaa kesaade, asaa ta golle akkaade ya.

²⁴ Ayaw gooppe, koyro ta golle shoobetteeddawantuppe itti asaynne ta qumaa meenna’ geedda” yaageedda.

Yesuusa Kaallanaw Barena Yarshshussaa Koshshee
(Mat 10:37-38)

²⁵ Cora asay Yesuusanna ittippe bide7iyaa wode, ikka asaakko guyye simmiide,

²⁶ “Ooninne taakko yiyaawe de7ooppe bare aabbanne aatto, bare machchattonne bare naanaa, bare ishātuwaanne michchatuwaa, bare de7uuaa ashshennaan taappe aathi dosooppe, taana kaalliyaa waa geettanaw danddayenna.

²⁷ Ooninne bare masqqaliyaa tookkiide, ta geeduwaa kaallennaan dhayooppe, taana kaalliyaa gidanaw danddayenna.

²⁸ “Hinttentuppe ittuu shuchchaa golliyaa keexxanaw koyyoooppe, kiitaa wurssanaw gidiyaa shaluwaa kasetiide utti heettennawe oonee?

²⁹ Hewe dhayooppe, golliyaa doommiide, kiitaa wurssanaw wolqqay ixoooppe,

³⁰ be7eeddawatuu ubbay, ‘Ha bitani keexxanaw doommeedda; shin kiitaa wurssanaw ixetteedda’ giide qilliicciino.

³¹ “Woy tammu sha77a olanchchatuwaa oyqqeedda itti kaatii, hara laatamu sha77a olanchchatuwaa oyqqeeddawatunna olettanaw danddayooppenne koyronna, taani xoonanee xoonikkitaashsha giide utti qoppennee?

³² Barew danddayettaanaan dhayooppe, olaw yiya yokko kaatii haakuwan de7ishshin kiitiiide sigettanaw woosee.

³³ Simmi hawaadanka hinttentuppe ooninne barew de7iyaawaa ubbaa aggenawe, taana kaalliyaa gidanaw danddayenna.

Go77enna Maxiniyaabaa
(Mat 5:13; Mar 9:50)

³⁴ “Maxinii lo77a; shin loqiloqennaan dhayooppe, laa7etho A wooti loqiloqissanaw danddayettii?

³⁵ Biittawukka lo77enna; tu7eyanawukka maaddennawaa gido diraw, asay A oli aggee. Sisiyaa haythay de7iyaawe hawaa siso” yaageedda.

15

Bayeedda Dorssaa
(Mat 18:12-14)

¹ Itti gallassi, qaraxaa shiishshiyawantunne nagaranchchatuu ubbay Yesuusa sisanaw aakko shiiqeeddino.

² Parisaawatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyawanttu, “Ha bitani, nagaranchchatuwaa shiishshiyawaanne untuntunna qumaa miyaawaa” yaagiide zuuzummeeddino.

³ Yesuusikka leemisuwan zaaruwaa hawaadan yaagi odeedda:

⁴ “Xeetu dorssay de7iyaa uray hinttentu giddoppe de7intto hewaappe ittuu bayintto udduppu tammanne udduppuwaa denbban aggiide bayeeddawaa beettana gakkanaw koyyennawe oonee?

⁵ Demmeedda wode nashechchaan bare hashiyaa bollan dorssaa tookki,

⁶ bare golle simmiide, bare dosiyaawanttanne shooratuwaa ittippe xeeksiide, ‘Bayeedda ta dorssaa demmo diraw, taananna ittippe nashettite’ yaaggiide odee.

⁷ Hewaadanka nagaraa paaxethaa koshshenna udduppu tammanne udduppu xil-latuwaappe aathiide nagaraa paaxiyaa itti nagaranchchaan saluwan daro nashechchay gidanawaa.

Bayiide Beetteedda Santtimiyaa

⁸ “Qaykka tammu nahaasiyaa santtimii * de7iyaa mishiratta tammuwappe ittuu bay-intto demmana gakkanaw xomppiyaa xomppaade, golliyaa pittaade loytha koyyennawunna iza oonee?

14:26 Mat 10:37 **14:27** Mat 10:38; 16:24; Mar 8:34; Luq 9:23 **15:2** Luq 5:29-30 * **15:8** nahaasiyaa santtimii:

Griie qaalaa bileethaani ittinna, itti gallassaa muumiyaa oothi peesheedda wolqqaa oosanchchaw cigettiyaa miishshaa keenaa gidiyawaa odee.

⁹ Izakka demmeedda wodiyaan bare dosiyaawanttanne bare shooratuwaa ittippe xeesaade, ‘Taappe bayeedda santimiyaa demmeedda diraw, taananna ittippe nashettiite’ yaagaade odaw.

¹⁰ Hewaadanka nagaraa paaxiyaa itti nagaranchchaa gaasotethaan Xoossaa ki-tanchchatuwaa sinthan nashchchay hananawaa” yaageedda.

Baya Na7aa

¹¹ Gujjiide Yesuusi, “Laa77u naanay de7iyaa itti bitani de7ee;

¹² untuntuppekka teefa na7ay, ‘Ne maxuwaappe taana gakkiiyawaa imma’ geedda. Aawuukka bare maxuwaappe naanattoo gisheedda.

¹³ Guutha wodiyaappe guyyiyan teefa na7ay barena gakeeddawaa ubbaa shiishshi akkiide hini haako gade beedda; hewaan bare akkeedda miishshaa ubbaa laali wurssi aggeedda.

¹⁴ Ikka de7iyaawaa ubbaa wursseeddawaaappe guyyiyan he gaden wolqqaama koshay geleedda; ikka metuwan un77ettussaa doommeedda.

¹⁵ Hawaa diraw he gaden de7iyaawanttuppe ittuwakko shiiqiide, ‘Taana new qoomaa oothaariikkii?’ yaagina, bitaniikka bare gudunthaa wudiyaa heemmana mala A dembbaa yeddeedda.

¹⁶ Gudunthaa wudii miyaa hal77uwaa maanaw amotteedda; shin hewenttokka aw immiyaawe beettibeenna.

¹⁷ Bare bayizzuwaa ero wode, ‘Qumay xooniide sa7aan attiyaa ta aabboo oothiyaawanttu aappunee; shin taani hawaan koshaan hayqqana mataytaa?

¹⁸ Denddaade ta aabbukko baanne’ hawaadan yaagana; ‘Ta aabboo, Xoossaakka neenakka naaqqaaaddi;

¹⁹ Hannippe guyye ne na7aa yaagettaade xeasettanaw bessikke; new kiitettiyaawant-tuppe ittuwaadan taana wothaariikkii gaana’ geedda.

²⁰ He man77iyanka denddiide bare aabbukko yeedda.

“I biro haakuwan de7ishshin, aawuu be7yiide, aw qaretteedda; aakko woxxi biide, A idimmi yereedda.

²¹ “Na7aykka, ‘Ta aabboo, taani Xoossaakka neenakka naaqqaaaddi; hannippe guyye ne na7aa geettaade xeasettanaw bessikke’ yaageedda.

²² Shin aawuu bare oosanchatuwaa, ‘Elleelli biide, ubbaappe dooretteedda lo77o mayuwaa ahiide, A mayizzite; A biradhdiyan migiduwwaa, A gediyanakka caammaa † wothite.

²³ Modhdheedda korumaa ahiide shukkite; moytte, nashettoytte.

²⁴ Ayaw gooppe, hawe ta na7ay hayqqeedda; shin ha77i paxeedda; bayeedda; shin ha77i beetteedda’ yaagina, nashechchaa doommeeddino.

²⁵ “He wodiyaan, bayra na7ay gaden de7iyaawe yiide gollekkoo matiyaa wode, yethaanne duruwaa kooshunchchaa siseedda.

²⁶ Ikka yewuu ayentto eranaw koyyiide, qoomatuwaappe ittuwaa xeeksiide, ‘Hawe ayee?’ giide oochcheedda.

²⁷ Qoomatuukka, ‘Ne ishay saro yeedda diraw, ne aabbu modhdho korumaa aw shukkeedda’ yaagi odeeddino.

²⁸ Bayra na7ay hanqqettiide golle gelikke yaagi ixgina, aawuu karew keeksiide, gelanaada woosseedda.

²⁹ Shin I zaariide bare aabba, ‘Hekko hawaa keena wodiya qoomaadan new ki-itettaaddi; ne azazowaappe ittuwanneekka pacissa beykke; ta laggethatuwanna ittippe nashettana mala haray atto itti deeshshaa bul77uwanne taw imma beykka;

³⁰ shin hawe ne na7ay ne miishshaa caaratuwaanna ittippe diifissiide yiina, dhiiko booraa shukkaadda’ yaageedda.

³¹ Aawuukka A, ‘Ta na7aw, neeni ubba gallassa taananna ittippe de7aa; taassa gideed-dabay ubbaykka newaa.

³² Shin hawe ne ishay, hayqqeeddawe paxo dirawunne bayeeddawe beetto diraw, nuuni miiddinne ushiide nashettanaw bessee’ yaageedda” giide odeedda.

16

Garssanna Sunthatethaa Akkeedda Cincqa Bitaniyaa

† 15:22 migiduwwaa ... caammaa: Ha qaalatuu na7aa aabbu, A polo wozanaappe akkowaa bessiyaawantta. Migiduu, he na7ay gollen de7iyaa asatuwaa ubbaappe lo77o xeeletteeddawaa bessee. Caammay qay, I bare aabussi ayile gidennaadan na7aa gidiaawaa bessee. Ayallatuu hewode caammaa wothikkino.

¹ Yesuusi barena kaalliyaaawanttoo odiidde, “Itti dure bitani, bare golliyaa ubbaa bolla suntheedda itti bitani de7ee; shin ha bitani A miishshaa bayizzee yaagiya zigirssay A gakkkeedda;

² hewaa diraw bare suntheedda bitaniyaa xeesiide, ‘Hawe taani sisiyaa yewuu ayee? Hannippe guyye neeni ta Golliyaaninne ta miishshaa bolla taappe garssanna sunthettaade kiittetanaw danddayabeenna diraw, hachche gakkanaw kiitetteeddawaa heettaade sheedhdha’ yaageedda.

³ “Sunthetteeddawe bare wozanaan, ‘Ta goday taana sunthatethaappe kolana hanee; shin ta waanooshsha? Goshanaw wolqqay taw baawa; woossanaw qassi taw pokkee.

⁴ Ta oothanabaa ta arzay; I taana sunthatethaappe kessooppe, barenttu golle biina, taana mokkiyaa laggethatuwaa taani demmana’ yaageedda.

⁵ “Bare godaappe shaluwaa tal77eedda asatuwaa huuphiyan huuphiyan xeesiide, koyro bitaniyaa, ‘Neeni ta godaappe woysa keena shaluwaa tal77aaddii?’ yaageedda.

⁶ “Ikka, ‘Taani xeetu baareetaa kumeedda zaytiyaa tal77aaddi’ yaageedda.
“Sunthetteedda bitaniikka, Neeni paramana waraqataa hey; uttaade ellekka ‘Ishatama’ gaade xaafa yaageedda.

⁷ “Hewaappe hara bitaniyaa, ‘Neeni aappunuwa tal77aaddii?’ yaageedda.

“Xeetu qun77aa zarggaa’ yaageedda.

“Sunthaykka, ‘Waraqataa hey; hosppun tamma gaade xaafa’ yaageedda.

⁸ “He sunthay cinccatethaan ootheedda diraw, A goday A galateedda; ayaw gooppe, ha alamiyaa asay barenttuwoo poo7uwaa asaappe aadhdheedda cinccatuwaa.

⁹ “Taani hinttentoo yaagay, ‘Ha alamiyaa shaluu wuriyaa wode, medhinaw wureenna golliyaa hinttentta mokkana mala, ha miishshaan hinttenttoo laggiyaa demmite.

¹⁰ Laafa yewuwaan ammanetteeddawe, woggabaanikka ammanettee. Shin laafa yewuwaan ammanettibeennawe, woggabaanikka ammanettenna.

¹¹ Sinmi hinttenttu ha alamiyaa shaluwaan ammanettennawaa gidoope, tumatethaa shaluwaa hinttenttoo oone hadara giide immanawe?

¹² Hinttenttu hara asaa shaluwaan ammanettennawaa gidoope, hinttenttu miishshaa oone hinttenttoo immanawe?’ geedda.

¹³ “Itti kaalla laa77u godatoo qoomatanaw danddayiyaawe ay qoomaykka baawa; ayaw gooppe, ittuwaa ixxiide, haraa dosee; woy ittuwaa bonchchiide, haraa kadhee; Xoossawunne shaloo modettanaw danddaykkita” yaageedda.

¹⁴ Shaluwaa dosiyaa Parisaawatuu hawaa ubbaa sisiide, Yesuusa bolla qilliicceeddino.

¹⁵ Shin Yesuusi untuntta, “Hinttenttu asaa sinthan hinttentta xillo asa oothiyaawantta; shin Xoossay hinttenttu wozanaa eree; ayaw gooppe, asaa sinthan bonchchetteeddawe Xoossaa sinthan tuna gidee.

Muse Higgiyaabanne Geluwaa Akaabaa

(Mat 5:31-32; 11:12-13; Mar 10:11-12)

¹⁶ “Muse higgiyaanne nabatuu xaafeedda maxaafaa * Yohaannisa wodiyaa gakkanaw asay azazettiidde de7eeddino; hewaappe kaalla qay Xoossaa kawutethay odetteedda; asay ubbay yaa gelanaw keesettee.

¹⁷ Shin higgiyaappe ittibay attiyaawaappe saluunne sa7ay aadhdhiyaawe matattee.

¹⁸ “Bare machchatto billiide hararo akkiyawe ubbay woshumnee; qassi asinaappe biletteedda maccawunno akkiyawe ooninneekka woshumnee.

Dure Bitaniyaabanne Manqqo Gideedda Ali7aazarabaa

¹⁹ “Gatii loythiide al77o gideedda mayuwaa mayyiiddinne gallasaan gallasaan oturuwan nashettiidde de7iyaa itti dure bitani de7ee.

²⁰ Qassikka kumentha asatethan maythay de7iyaa itti Ali7aazara geetettiya hiyyeesay, ha dure bitaniyaa kariyan giseedda.

²¹ Ha dure bitaniyaa samppaappe laaletteedda suuppaa maanaw amottee; haray atto kanatuukka yiide A maythaa laacciino.

²² “Ha hiyyeesaa bitani hayqqina, kiitanchchatuu A Abraahaamo bagga bonchchosaa afeeddino; dure bitaniikka qassi hayqqiide moogetteedda.

²³ Si7ooliyan daro seelettiidde de7ishshin, dhoqqu giide haakuwan Ali7aazara, Abraahaamo baggan de7iyaawaa be7eedda.

²⁴ “Ikka bare kooshshaa dhoqqu udiide, ‘Abraahaamo, ta aabboo, taw qaretta. Ha tamaa seelaan metoota de7iyaa diraw, Ali7aazar bare biradhdhiyaa xeraa haathan bochchiide, ta inxxarssaa irxxissanaadan hayyanaa taakko kiittaarikii’ yaageedda.

* **16:16** *Muse higgiyaanne nabatuu maxaafaa:* Ayihudatuwaa Geeshsha Maxaafatuwaa; hewantta guussay Eca Caaquwaa maxaafaa. **16:16** Mat 11:12,13 **16:17** Mat 5:18 **16:18** Mat 5:32; 1Qo 7:10,11

²⁵ “Abraahaamo qassi, ‘Ta na7aw, neeni paxa de7aadde, lo77o de7uwaa de7ina, Ali7aazar lo77enna meto de7uwaa de7eeddawaa qoppa. Ha77i qay I hawaani nashettiyyaa wode, neeni metuwaa bolla de7aa.

²⁶ “ ‘Hawaappe haray qay, hawaappe yaa hinttentukko aadhhanaw kooyiyaawanttu aadhhennaan, yaani de7iyaawanttukka qassi haa nuukko pinnennaadan, nu gid-doninne hinttentu gid-don wogga aafuu medhettedda’ yaageedda.

²⁷ “Dure bitaniikka, ‘Abraahaamo, simmi hewaa gidoope, neeni Ali7aazara ta aabbu golle yeddana mala, neena woossay.

²⁸ Ayaw gooppe, taw ichcheshu ishatuu de7iyaa diraw, untunttu qay ha metuwasaa yeenna mala, untunttu Ali7aazar biide markkatto’ yaageedda.

²⁹ “Abraahaamo qassi, ‘Musenne nabatuu xaafeedda maxaafay untunttu de7ee; he maxaafay giyaawaa untunttu sisiino’ yaageedda.

³⁰ Dure bitani, ‘Hi77ii; Abraahaamo, ta aabboo, hewaa gidenna; shin itti bitani hayquwaappe dendiide, untunttukko bintto, untunttu barenttu nagaraa paaxiide, simmanawantta’ yaageedda.

³¹ “Abrahaamokka, ‘Untunttu Musenne nabatuu xaafeedda maxaafaa sisennawaa gidoope, haray atto itti uray hayquwaappe dendi yintokka ammanikkino’ geedda” yaageedda.

17

Nagaraabaa Yesuusi Odeedda

(*Mat 18:6,7,21,22; Mar 9:42*)

¹ Yesuusi barena kaalliyawantta, “Asaa balethiyaawe yeennaan attenna; shin balethiyaawaa ahiyaa uraw aw aayyee;

² He bitani ha guuthatuwappe ittuwaa balethiyaawaappe, gaacciyaa woxaa bare qoodhiyaan qashettiide abbaan mitettiyaawe aw lo77a.

³ Hintte huuphew naagetite.

“Ne ishaya neena naaqqooppe, A zora. Qassi nagaraappe I simmooppe, aw atto yaaga.

⁴ Itti gallassi I neena laappu gede naaqqiide, laappu gedekka, ‘Neena ta naaqaaddi, taana maara’ giidde neekko yooppe, aw atto ga” yaageedda.

⁵ Kiitetteeddawanttukka Godaa, “Nuussi ammanuwaa gujja” yaagiide ochcheeddino.

⁶ Godaykka, “Hintte sannaaficiyaa ayfiyaa keena ammanuu de7intto, hinttentu ha boo7iyaa, ‘Hawaappe shodettaade, abbaan tooketta’ gintto hintte eeno gaana” yaageedda.

Qoomay Oothanaw Bessiyaa Oosuwaa

⁷ Qassikka Yesuusi, “Hintteppe goshiyaawe woy miyaa heemmiyaa qoomay de7iyaa asay haqet de7ooppe, goshsha gadeppa woy miyaa gadeppa simmo wode ellekka, ‘Haaya shemppa akka, qumaa maanaw utta’ yaagiyaawe oonee?

⁸ Yewuwaan qassi, ‘Ta maana kawuwaa giigissa; ta maananne ushana gakanaw minnaade taana eqqaade miza. Hewaappe guyye new ma, usha’ yaagiyaawaa gidennee?

⁹ He qoomay kiitetteeddabaa ootheedda diraw, he bitani galatanaw bessennee?

¹⁰ Hewaadanka hintte qassi asay hinttena kiitto oosuwaa ootheedda wode, ‘Nuuni maaddenna qoomatuwaa; nu ooso xalalaa ootheeddo’ yaagite” yaageedda.

Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Tammu Asatuwaa Patheedda

¹¹ Yesuusi Yeerusalaame biidde, Galilaappenne Sammaariyaa giyaa gadatuwaappe gidduwanna aadhheedda.

¹² I itti guutha katamatto geliyaa wodiyaan, haakuwan eqqeedda tammu oolluwan oyqetteeddawanttu A be7eeddino. Untunttukka haakuwan eqqiide,

¹³ barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Yesuusa, Godaw, hayya godo nuuna pathaarikki!” yaageeddino.

¹⁴ Yesuusi untuntta be7iide, “Biide, hinttentu bollaa qeesatuwaa bessite” yaageedda.

Untunttukka qeesatuwaakko bide7iidde oolluwaappe paxeeddino.

¹⁵ Untunttuppe ittuu bare harggiyaappe paxeeddawa be7iide, bare kooshshaa dhoqqu udiide, Xoossaa bonchchiidde simmeedda.

¹⁶ Galatiiddekka Yesuusa gediyaan matan gulbbateedda. He bitani Sammaariyaa asa.

¹⁷ Yesuusi zaariide, “Tammuu paxibeykkinoo? Yaatina uduppunatu haqan de7iinoo?

¹⁸ Ayihuda asa gidenna Sammaariyaa bitaniyaappe attin, Xoossaa bonchchanaw simmeeddawanttu baawa guussee?” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi A, “Dendda ba; ne ammanuu neena patheedda” yaageedda.

Xoossaa Kawutethaa Yuussaabaa
(*Mat 24:23-28,37-41*)

²⁰ Parisaawatuu itti gallassi, “Xoossaa kawutethay awude yaanee?” giide oochchina Yesuusi. “Xoossaa kawutethay hinttentu naagiyaa ogiyaan yeenna” yaagi zaareedda.

²¹ Qassikka, “Ooninne, ‘Xoossaa Kawutethay hawaan de7ee’, woy ‘Hewaan de7ee’ gaanaw danddayenna; Xoossaa Kawutethay hinttentu wozanaa gidдон de7ee” yaageedda.

²² Yesuusi barena kaalliyawantoo odiidde, “Asaa Na7ay qoncciyaa gallassatuwaappe ittuwaa be7anaw hinttentu amottiyya wodii yaana; shin be7ikkita.

²³ Qassi untuntu hinttena, ‘Haweku hawaana’ woy ‘Hewaana’ yaaganawantta. Shin untuntta kaalliide, untuntunna booppite.

²⁴ Walqanthey saluwan wolqqaamiyaa wode, ha gaxaappe hini gaxaa poo7uu po7iyaawaadan, asaa na7aa yuussaykka hewaadan hananawaa.

²⁵ Shin koyrottiide Asaa Na7ay daro metuwaa metootanawunne he wodiyan de7iyaa yeletaan ixettanaw bessee.

²⁶ “Nohe wodiyaan hanowaadankka, Asaa Na7ay qoncciyaa gallassankka hewaadan hananawaa.

²⁷ Nohe markkabiyya gelo gallassay gakkanaw untuntu, miiddinne ushiidde, akkiid-dinne akettiidde de7ishshin, bashshaa haathay yiide ubba asaakka bayizzeedda.

²⁸ “Hewaadankka, Looxe * wodiyaan, asay miiddinne ushiidde, zali7iiidde, tokkiid-dinne golliyyaa keexxiidde de7eeddino.

²⁹ Shin Looxe, Sodoomaappe keso gallasaan qassi saluwaappe tamayenne eexxiyaa bonqgo shuchchay bukkeedda; ubbabaakka miide wurseeedda.

³⁰ “Asaa na7ay qoncciyaa gallassaankka hawaadan hananawaa.

³¹ He gallasaan, golliyyaa huuphiyaan de7iyaawe, golle garssan de7iyaa miishshaa akkanaw wodhdhoppo; hawaadankka goshsha gaden de7iyaawe, guyye simmoppo.

³² Ane Looxe machchattibaa qoppite!

³³ Bare shemppuwaa ashshanaw koyyiyaa ubbay, bayizzee; bare shemppuwaa bay-izziyyaa ubbay, de7uwan naagee.

³⁴ Ta hintew odiyaa we ayee gooppe, he qammaan laa77u asatuu itti gisuwan gisanawantta; untuntuppe ittuu akettina laa7ethiyaawe attanawaa.

³⁵ Laa77u macca asatuu itti woxaan gaaccanawantta; ittinna akettina, ittinna atanawunnu.

³⁶ Laa77u asatuu goshsha garssan de7iino; ittuu akettanawaa, laa7ethiyaawe atanawaa” yaageedda.

³⁷ A kaalliyawanttu Yesuusa, “Godaw, hewe haqan hananawee?” yaageeddino.

Ikka zaariide, “Bakutay de7iyaasaa shortii shiiqanawaa” yaageedda.

18

Manqo Gideedda Am77attibaanne Makkalanchcha Daannaabaa

¹ Yesuusi barena kaalliyawanttoo, salettennaan ubba gallassi woossanaadan leemisuwann odeedda.

² Ikka, “Itti katamaan Xoossaw yayyennawe, asaakka bonchchenna itti daannay de7ee.

³ He katamaan am77e mishiratta de7aw. Izakka he daannaakko yaade, ‘Ta morkkewunne taw de7iyaa yewuwaa pirdda’ yaagaaddu.

⁴ “Daro wodiyaan iziw pirddennaan ixceedda. Shin bare wozanaan qoppiide, ‘Taani, ubba Xoossaw yayyana dhayooppikka, asaakka qay bonchchana dhayooppe,

⁵ ha am77e mishiratta taana labbanthiyaa dirawunne ubba wode taakko yaade taana daabursenna mala, taani iziw pirddana’ geedda.

⁶ “He makkalanchcha daannay goowaa akeekite.

⁷ Xoossay gallassinne qamma barentta maaddana mala, danddayaan aakko waassiyaa doorettawanttussi pirddenneyee? I untunttoo ellekka zaarennee?

⁸ Taani hinttentoo yaagay; untunttoo elleelli pirddana; shin Asaa Na7ay yiyaa wode ha biittaa amanuwaa demmaneeshsha?” yaageedda.

Otorettiyyaa Parisaawiyaa Barena Kawushisseeedda Qaraxaa Qanxxiyaa Bitaniyaa

17:26 Dom 6:5-8 **17:27** Dom 7:6-24 * **17:28** Nohe ... Looxe: Xoossay biittaa bashshaa haathan bayizzeedda

wode, I Nohanne A golle asaa ashseeedda. Xoossay Sodoomaanne Gamooraa katamatuwaa, izin de7iyaa iitaa asatuwaa ubbaa tamaan bayizzeedda wode, Looxanne A golle asaa ashseeedda (Dom 19:1-29 xeellite). **17:29** Dom 18:20-19:25

17:31 Mat 24:17,18; Mar 13:15,16 **17:32** Dom 19:26 **17:33** Mat 10:39; 16:25; Mar 8:35; Luq 9:24; Yoh 12:25 **17:36** Mat 24:40

⁹ Barentna geeshsha giide ammanettiyaawanttoonone haraa ubbaa darii kadhiyaawanttoo, Yesuusi ha leemisuwaa odeedda:

¹⁰ “Laa77u asatuu woossanaw geeshsha golliyaa * geleeddino. Hewantuppe ittu Parisaawiyaa; ittu qay qaraxaa qanxxiyaawaa.

¹¹ Parisaawii dendi eqqiide bare wozanaan woossiide, ‘Xoossaw, taani hara asaadan: bonqqiyaawanttudana, makkaliyaawanttudana, woshummiyaawanttudana, woy hawaadan qaraxaa shiishshenna diraw neena galatay.

¹² Saamintaan laa77u kaalla xoomay; taani demmiyaa ubbaappe tammu kushiyaappe ittuwaa immay’ yaageedda.

¹³ “Shin qaraxiyaa bitani haakuwan eqqiide, bare ayfiyan pude saluwaa dhoqqu giide xeellanawukka koyyiibeenna. Shin bare tiraa baqqiidde, ‘Xoossaw, taani nagaranchchaa; taana maara’ yaageedda.

¹⁴ Taani hinttentoo odiyaaawe ayee gooppe, kase bitaniyaappe aadhdhiide ha bitani xillo gidiide bare golle simmeedda; barena dhoqqu oothiyaa ubbay kawushana; barena qay kawushissiyaa uray dhoqqu gaana” yaageedda.

Yesuusi Guutha Naanaa Anjjeedda

(Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)

¹⁵ Yesuusi bare kushiya wothiide anjjana mala asay guutha naanaa akkiide aakko yeeddino. A kaalliyaawanttukka be7iide, asaa ahenna mala geeddino.

¹⁶ Yesuusi qassi guutha naanaa barekko xeesiide, “Guutha naanay taakko yaana mala aggite, diggoppite; Xoossaa kawutethay hawanttu malaassa.

¹⁷ Taani hinttentoo tumuwaa oday; Xoossaa kawutethaa guutha na7aadan akkenawanttu ubbay he kawutethaa mulekka gelenna” yaageedda.

¹⁸ Yihudaa biittaa Moooddiyaawantuppe ittu, “Lo77o tamaarissiyaawoo, taani medhinaa de7uwaa laattanaw ayaa oothanaw bessii?” yaagiide Yesuusa oochcheedda.

¹⁹ Yesuusikka aw, “Ayaw taana lo77oo, yaagay? Itti Xoossaappe attin, lo77uu ooninne baawa;

²⁰ Xoossaa azazatuwaa, ‘Woshummoppa, wodhoppa, wuu77oppa, wordduwaa markkatoppa, ne aabbanne ne daayo bonchcha yaagiyaawaa eraa’ ” yaagiide zaareedda.

²¹ Bitani zaariide, “Hawaa ubbaa, na7atethaappe doommaade naagaaddi” yaageedda.

²² Yesuusikka hawaa sisiide, “Ittibay neeni biroon oothennaani attowe de7ee; hewen-neekka, new de7iyaawaa ubbaa zali77aade manqqatoo imma; hawaa oothooppe saluwankka neeni durettana; hewaappe guyye ta geeduwaa kaalla” yaageedda.

²³ He bitani qassi hewaa sisiide daro dure gido diraw daro kayyotteedda.

²⁴ Yesuusikka ha bitani daro kayyottowaa be7iide, “Dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaw wooti metanddeeshsha!

²⁵ Dure asay Xoossaa kawutethaa gelanawaappe gaaluu marppiyaa xoo7iyaanna aadhdhanawe matattee” yaageedda.

²⁶ Hewaa siseedda asay, “Simmi ooni attanaw danddayii?” yaageeddino.

²⁷ Ikka qay zaariide, “Asaw danddayettennawe Xoossaw danddayettee” yaageedda.

²⁸ Phexiroosi zaariide, “Simmi nuuni nuussi de7iyaa ubbaa aggiide neena kaalleeddo” yaageedda.

²⁹ Ikka, “Tumuwaa gay, Xoossaa kawutethaa diraw bare golliyaa, woy barena yelawantta, woy bare machchiyaa, woy bare naanaa, woy ishatuwaa aggeeddawe,

³⁰ hawodiyana daro dakkuwaa, sintha yiyaa kawutethaanikka medhinaa de7uwaa akkennawe ooninne baawa” yaageedda.

Yesuusi Bare Hayquwaabaa Heezzenhuwaa Odeedda

(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)

³¹ Yesuusikka tammanne laa77u barena kaalliyaawantta barekko xeesiide, “Simmi Yeerusalaame baana; Asaa Na7aabaykka nabatuu maxaafan xaafetteeddabay ubbay yaani polettana.

³² Ayihude gidennawanttoo A aathi immana, qilliiccana, daro metothana, A bollan cuchchana;

³³ shocowaappe guyyiyan wodhana, heezzenhiyaa gallassi I denddana” yaageedda.

³⁴ Unttuntukka ha yewuwaappe ayaanne akeekibeykkino; hayiquukka untunttoo akeekettebeenna diraw I haasayobaakka eribeykkino.

³⁵ Yesuusi Iyarkkokko mateedda wodiyaan, itti qooqa bitani woossiide ogiyaa gaxaan utteedda.

³⁶ Cora asay aadhdhiyaawaa sisiide, “Hawe ayeeshsha?” yaagi oochcheedda.

* **18:10** woossanaw geeshsha golliyaa: Ayihuda asay ubba wode Geeshsha Golliyan wontta guuraaninne gallassa woossino.

³⁷ Asaykka aw, “Naazireetiyaa Yesuusi hawaanna aadhdhiidde de7ee” yaagi zaareed-dino.

³⁸ Ikka, “Daawite na7aa Yesuusaa, taana maaraarikki” giide waasseedda.

³⁹ Aappe sinthanna biidde de7iyaawanttukka, co77u gaanaadan hanqqetteeddino. I qay, “Daawite na7aw, taana maaraarikki” giide darii waasseedda.

⁴⁰ Yesuusikka eqqiide, barekko ahanaadan asaw odeedda.

⁴¹ Yesuusakko I mato wodiyaan, Yesuusi, “Taani new ayaa oothanaadan koyyay?” yaagiide A oochcheedda.

Ikka zaariide, “Godaw, xeellanaw koyyay” geedda.

⁴² Yesuusikka, “Xeella, ne ammanuu neena patheedda” yaageedda.

⁴³ He wodiyanikka xeellii aggeedda; Xoossaakka bonchchiidde A geeduwaa kaalleedda. Asay ubbay bitaniyaa xeelliide, Xoossaa galateeddino.

19

Yesuusanne Zakkiiyoosa

¹ Yesuusi hini Iyyarkko katamaa geliide, hewaanna aadhdhi de7ee.

² Sunthay Zakkiiyoosa geetettiyaa itti dure bitani hewaan de7ee. Ikka qaraxiyaawant-tussi kaappuwaa.

³ Zakkiiyoosi Yesuusa geetettiyaawe haqawentto be7anaw koyyishshin qantha gideed-dawaa diraw, asaa coratethaappe denddowaan be7anaw danddayibeenna.

⁴ Yesuusi he ogyanna aadhdhiyaa diraw, sinthaw aadhdhiide itti boo7iyaa bolla ke-seedda.

⁵ Yesuusi he sa7aa gakkiiide, dhoggu gi pude xeelliide, “Zakkiiyoosa, hachche ne gollen peeshanaw bessiyaa diraw elle wodhdha” yaageedda.

⁶ Ikka elleelli boo7iyaappe wodhdhiide, nashechchaan Yesuusa mokkeedda.

⁷ Hewaan de7iyaa asaa ubbay hawaa be7iide, “Hawe nagaranchchaa gollen geliide imatha gidiiide shoobettana hanee” giide ubbatuukka zuuzunthaa doommeeddino.

⁸ Zakkiiyoosikka qassi eqqiide Godaa, “Godaw, simmi taw de7iyaawaa ubbaappe bag-gaa hiyyesatoo immana; ooppenneekka wordduwan akkeeddawaa gidoope, ooyddu dakuuwaa udaade zaarana” yaageedda.

⁹ Yesuusikka Zakkiiyoosaw odiiide, “Neenikka Abraahaamo sheeshshaa gidiyaa diraw, hachche atotethay ha golle asaw yeedda.

¹⁰ Ayaw gooppe, Asaa Na7ay bayeeddawaa koyyanawunne ashshanaw yeedda” yaageedda.

Tammu Qoomatuwaa Leemisuwaa

(Mat 25:14-30)

¹¹ Asay hawaa sisiidde de7ishshin Yesuusi, hini Yeerusalaaame mato dirawunne untunt-too Xoossaa kawutethay ha77ikka qoncciyaawaa malato diraw leemisuwaa odeedda.

¹² Hawaadan yaagi doommeedda; “Itti wolqqaama bitani barew kaawutethaa bonchchuwaa akkiide simmanaw, hini haako gadiyaa beedda.

¹³ Bare qoomatuwaa gidoppe tammuwaa xeesiide, untunttoo tammu miinaa * geetettiyaa miishshaa immowaashshin, “Taani simmaade yaana gakkanaw, hamiishshaan zali77ishshite” yaageedda.

¹⁴ “Shin A gadiyaa asay A ixxo diraw, ‘Ha bitani nu bolla kawutanaadan nuuni koyyokko’ yaagiide, guyyenna I de7iyaasaa asaa kiitteeddino.

¹⁵ Gidoppe attin, ha bitani kaate gidiiide hini bare gade simmeedda. He qoomatuu hu-uphiyan huuphiyan I immo miishshaan zali77iide ay keena wodhisseeddinontto eranaw xeesisseedda.

¹⁶ “Koyro qoomay shiiqiide, ‘Godaw, neeni taw immeedda tammu miinaa wodhiyaa tammuwaa demmaaddi’ yaageedda.

¹⁷ A Goday A, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77o qoomaa; neeni guutha yewuwaan ammanet-teeddawaa gidaade beetto diraw, tammu katamatuwaa bollan maatay new imetteedda’ yaageedda.

¹⁸ “Laa7ethiyaawekka shiiqiide, ‘Godaw, neeni taw immeedda ichcheshu miinaa geetettiyaa miishshay ichcheshuwaa wodhdheedda’ yaageedda.

¹⁹ A Godaykka A, ‘New ichcheshu katamatuwaa bollan maatay imetteedda’ yaageedda.

²⁰ Hara heezzenthiyaa qoomay shiiqiide, ‘Godaw, curqqaan xaaxa wotheedda ne miishshaa hawaa be7a.

²¹ Ayaw gooppe, neeni wothabeennasaappe akkiyawaa; zerabeennawaa qoyciyaa meqethi baynna asa gidiyaa diraw, new yayyaaddi' yaageedda.

²² "Godaykka, 'Ha iita qoomay; neeni haasayo qaalaan ne bolla taani pirddana. Wothabeennawaa akkiyawaa, zerabeennawaa qoyciyaa meqethi baynna asa gidiyawaa erooppe,

²³ taani yaade ta miishshaa wodhiyaanna akkana mala, ayissi wodhissiyaawanttoo immabeykkii?' yaageedda.

²⁴ "Godaykka, hewaan eqgowantta, 'Ha miishshaa aappe wothi akkiide tammu miinay de7iyaawoo immite' yaageedda.

²⁵ Unttuntukka, 'Godaw, aw tammu miinay de7ee' yaageeddino.

²⁶ "Ikka, 'Taani hinttenttoo odiyaaawe, de7iyaawoo ubbaw gujettanawaa; baynawaaappe qassi he de7iyaawekka akettanawaa.

²⁷ Yewuwaan qassi taani untuntu bollan kawutennaadan koyyeedda ta morkkatuwa taakko ahiide ta sinthaan shukkite' geedda" yaageedda.

Yesuusi Daro Bonchchuan Yeerusalaaame Geleedda

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Yoh 12:12-19)

²⁸ Yesuusi hawaa goowaappe kaalla hini Yeerusalaaame kesanaaw barena kaalliyaaawanttuppe sinthatiide beedda.

²⁹ Debre Zayte geetettiyaa deriyaa matan de7iyaa hini Beetefaagen Biitaaniyaa geetettiyaa heeraa katamatuwaakko shiiqeedda wode barena kaalliyaaawanttuppe laa77atuwaa,

³⁰ "Hinttenttuppe sinthan de7iyaa qeeri katamatuwaa biite; yaa hinttenttu geliyaa wode, ooninne biro uttibeenna hare maray qashetti utteeddawaa demmanita; A billiide haa akki yiite.

³¹ Ooninne hinttentta, 'Hawaa ayaw billiitee?' giide oochchooppe, 'I bare godaw † koshshiyaa diraassa' yaagite" yaageedda.

³² Kiiitteeddawanttukka biide, Yesuusi untunttoo odowaadan hanina demmeeddino.

³³ Untuntu hare maraa billiyaa wode be7iide hariyaa Goday, "Hare maraa ayaw billiitee?" yaageedda.

³⁴ Untunttukka, "Godaw hawe koshshee" yaagiide,

³⁵ hare maraa Yesuusakko aheeddino; barenttu mayuwaa A bollan wothiide Yesuusa hariyaa togisseeddino.

³⁶ Asaykka Yesuusi biya ogiyaa bolla barenttu mayuwaa hiixxeeddino. ‡

³⁷ I Debre Zayte geetettiyaa deriyaa dugethaa afiyaa ogiyaa mateedda wode, daro cora gideedda A kaalliyaaawanttu be7eedda Xoossay ootheedda malaataw ubbaw nashettiide, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide,

³⁸ "Godaa sunthaan yiyaa kaatii anjjetteddawaa;

saluwan sarotay gido.

Qassi killi dhoqqa saluwan

de7iyaa Xoossay bonchchetto"

yaageeddino.

³⁹ Asaa garssan de7iyaa itti itti Parisaawatuu Yesuusa, "Tamarssiyaawoo, neena kaalliyaawantta co77u oothaarikki" yaageeddino.

⁴⁰ Ikka zaariide, "Taani hinttenttoo oday, untuntu co77u gooppe, shuchchaykka waasanawaa" yaageedda.

⁴¹ Yesuusi Yeerusalaaame mateedda wode, katamatto be7iide, yeekkiide,

⁴² "Ne sarotaw gidiyawaa neeni hachche eraaddintto lo77a; shin ha77i hewe ne ayfiyaappe geemmeedda.

⁴³ Ayaw gooppe, ne bolla yaana wodii de7ee; he wode neena ixxiyaawanttu ne yushshuwaan dirssaa diriide, yaappenne haappenne dooddiide, neena un77ethiyaa wodii yaanawaa.

⁴⁴ Neenanne ne dirssaa garssan de7iyaa ne asaa menthereethana. Xoossay neena be7anaw yeedda wodiya neeni erabeenna diraw, neena ixxiyaawanttu shuchchaa ubbaa ituwaa ituwaa bollappe denthiiide laalanawaa" yaageedda.

Yesuusi Geeshsha Golliyan Zali77iyaawantta Yedersseedda

(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Yoh 2:13-22)

19:26 Mat 13:12; Mar 4:25; Luq 8:18 † **19:31** godaw: Haawaan godaw geetettowe, hare maraa godaappeshshin, Xoossaa gidenna. ‡ **19:36** mayuwaa hiixxeeddino: Hawaa guussay, Ayihuda asaa wogaan, eretteeddanne bonchchettiyaa asaw udettiyaa imathaa mokaa wogaa. **19:38** Maz 118:26

⁴⁵ Hawaappe kaalla Yesuusi geeshsha golliyaa geliide, zali77iyaawantta hewaappe kesseedda.

⁴⁶ Yesuusi zaariide, “‘Ta golli Xoossaa woossiyaa golliya gidanawaa’ geetettiide Xoossaa qaalaan xaafetteedda. Shin hinttenttu A paannuwaa gonggoluwaa ootheeddita” yaageedda.

⁴⁷ Yesuusi ubba wode geeshsha golliyaa tamarisside de7ishshin, qeesatuwaa kaappatuu, Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne asaa ayissiyaawanttu A wodhanaw koyyiino.

⁴⁸ Shin asay ubbay A haasayaappe ittuunne attennaan sisi utto diraw, A wodhiyaa ogiyaa untunttu dhayeeddino.

20

Yesuusa Maataa Bolla Denddeedda Ooshaa
(Mat 21:23-27; Mar 11:27-33)

¹ Itti gallassi Yesuusi asaa geeshsha golliyaa tamarissiidenne mishiraachchuwaa qaalaan odiidde de7iyaa wode, qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu gadiyaa cimatuwanna ittipe Yesuusakko yeeddino.

² Unttuntukka, “Ha yewuwaa neeni udiyaawe ay maataanento oda; ha maataakka new immeeddawe I oonee?” yaagiide oochcheeddino.

³ Ikka, “Ta hinttena itti ooshaa oochchiyawe de7iyaaawaa ane zaarite.

⁴ Yohaannisa xinqqatay Xoossaappee woy asaappee?” yaagi oochcheedda.

⁵ Unttunttu bare gidon maqqettiide, “Xoossaappe gooppe, hewaa gidoope ‘Ayaw ammanibeykkitee’ nuuna yaaganawaa;

⁶ ‘Asaappe’ gooppe, asay ubbay Yohaannisi nabiyaa gidiyaawaa ammaniyaa diraw shuchchaan nuuna dechchanawantta” yaageeddino.

⁷ Hawaassi, “Haqappe yeeddento erokko” giide aw zaareeddino.

⁸ Yesuusikka, “Hawaa gidoope taakka, taani O maataan ha yewuwaa oohaytantto hinttenttoo odikke” yaageedda.

⁹ Hawaappe simmiide Yesuusi asaw ha leemisuwaa yaagi oduwaa doommeedda: “Itti bitani daro woyiniyaa turatuwaa tokkeedda. Goshshanchchatuwassi kothaw immiide, I hini hara gadiyaa biide cora wodiya gami77eedda.

¹⁰ Woyini ayfiyaa ayfo wode, woyiniyaa goshshaa Goday barena gakkiiyawaa ahanaadan itti qoomaa kothaawatuwakko kiitteedda. Kiitetti beeddawaakka dhoobbiide, mela kushiyaa yeddeeddino.

¹¹ Hewaappe hara qoomaa kiitteedda. Unttunttu hewaakka qassi dhoobbiide, toochchiide, mela kushiyaa yeddeeddino.

¹² Ha77ikka haraa heezzenhiyaa qoomaa kiitteedda. Unttuntukka qassi A masunthiide, hini kare oleeddino.

¹³ “He woyiniyaa turaa Godaykka, ‘Simmi aya udoo? Ane ha77i ta dosiyaa na7aa kiittana; ooni eri A bonchchooppenne’ geedda.

¹⁴ Goshshanchchatuu qassi na7aa be7eedda wode, ‘Hawe A laattiyaawaa gido diraw, hayite wodhoytte; hewaappe guyye, biittay nuussa gidanawaa’ giide zoretteeddino.

¹⁵ Woyiniyaa turaa sa7aappe, hini karew kessiide A wodheeddino.

¹⁶ Yoope he goshshanchchatuwaa, wodhanawaa; woyiniyaa turaa sa7aakka haranttoo immanawaa” yaageeddino.

Asatuukka hawaa siso wode, “Hawaa malabaa ahoppo” yaageeddino.
¹⁷ Yesuusikka hini untunttukko xeelliide,

“‘Simmi shuchchaa golliyaa keexxiyaawanttu kadheedda shuchchay,

I waanna golliyaa minissiyaa huuphe shuchchaa gideedda’

geetettiide xaafetteeddawaa bilethay aye?

¹⁸ Ha shuchchaa bollan kunddiyaa ubbay me7erettee; shuchchaykka A bollan kunddiyaa ubbay bunchchettanawaa” yaageedda.

Giiraa, Giirane Aggane Giyaa Ooshaa
(Mat 22:15-22; Mar 12:13-17)

¹⁹ Muse higgiiyaa xaafiyaawanttunne qeesatuwaa kaappatuu Yesuusi haasayeedda leemisuu, untunttu bollan geetettowaa ero diraw, he saatiyankka A oyqqanaw koyyeeddino. Shin asaw yayeeddino.

²⁰ Yesuusa, he gadiyaa mooddiyawaassinne A maataassi aathiide immanaw A doon-aappe kesiyaa qaalaan oyqanaw injjetiyyaa wodiyyaa naagiino. Hewaa diraw geeshshaa malatiide oythanaw wochchiyaawantta kiitteeddino.

²¹ He kiitettowantukka Yesuusa, "Tamaarissiyaawoo, neeni tuma yewuwaa haasayaawaanne tamarissiyaawaa, hewaadankka qay Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamarissiyaawaanne oossinne dummayennawaa nuuni ereetto.

²² Qassikka untunttu, Roomaa kaatiyaa Qeesaarew giiraa cigganaw koshshii woy koshshennee?" yaagi oochcheeddino.

²³ I qassi untunttu deshathethaa eriide,

²⁴ "Ane taana itti diinaariyaa * bessite; hewaa bollan de7iyaa misiliinnee xaafettowe onna bessii?" geedda.

²⁵ Untunttukka, "Qeesaarewaa" giide zaareeddino. Inneekka, "Hewaa gidoope: Qeesaarewaa, Qeesaarew immite; Xoossaawaa, Xoossaw immite" yaageedda.

²⁶ Untunttukka, I haasayeedda qaalaan asaa sinthan oyqanaw danddayi beykkino. A zaaruwan maalalettiide co77u geeddino.

Hayquwaappe Dendduwaabaa Ooshaa

(Mat 22:23-33; Mar 12:18-27)

²⁷ Saduqaawanatuppe ittu ittuu Yesuusakko yiide, ooshaa aw shiishsheeddino.

²⁸ Untunttukka Yesuusa, "Tamaarissiyaawoo, itti bitani machchatto akkiide na7aa yelennaan hayyiyaawaa gidoope, mishiratto hewaa ishay laataa akki na7aa yeliide bare ishaw zerethaa wothana mala Muse nuussi xaafeedda.

²⁹ Itti wodiyaan laappu ishatuu de7iyaawantuppe, bayray machchatto akkiide yelennaan hayqqii aggeedda.

³⁰ Laa7ethiyaawekka izo laatteedda.

³¹ Heezenthiyaawekka qassi izo akkeedda; laappunatuukka izo akkiide na7aa yelennaan hayqqeeddino.

³² Wursethaan mishirattakka hayqqaa aggaaddu.

³³ Simmi laappunatuukka he mishiratto akkeedda diraw, hayquwaappe denddeedda wode, iza oossi machche gidanee?" yaagi oochcheeddino.

³⁴ Yesuusikka, "Ha alamiyaa naanay akkiinonne akettiino.

³⁵ Shin hayquwaappe denddiide, sinthappe yiyaa wodiyaan de7anaw bessiyaawanttu akkikkinoonne akettikkino.

³⁶ Untunttu Xoossaa kiitanchchaa malatiide de7iyaa diraw, hewaappe simmiide hayqqikkino. Hayquwaappe denddiyaawantta gidiyaa diraw untunttu Xoossaa naanaa.

³⁷ Muse, Xoossay aw qoncedda woraabaa xaafeedda taarikiyaa garssan, Godaa Xoossaa, "Abraahaamo Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaiyiqooba Xoossaa" yaagiide xeesussay, hayqqawanttu denddiyaawaa bessee.

³⁸ Ubbaykka aw hayqqi beennawantta gidiyaa diraw, I hayqqibeennawanttu Xoossappe attin, hayqqowanttuwaa gidenna" yaageedda.

³⁹ Itti itti Muse higgiiyaa xaafeeddawanttukka, "Tamaarissiyaawoo, lo77uwaa haasayaadda" yaageeddino.

⁴⁰ Hawaappe simmiide, ittuukka A oochchanaw xalowe baawa.

Yesuusi Oonee Giya Ooshaa

(Mat 22:41-46; Mar 12:35-37)

⁴¹ Hawaappe kaalla Yesuusi untunttu, "Asay Kiristoosa wooti 'Daawite na7aa' yaagiino?"

⁴²⁻⁴³ Gasotethaynneekka, Daawite bare huuphew Mazimure Maxaafaa garssan, 'Goday ta Godaa, "Taani ne morkketuwaa

ne gediyaappe garssanna de7anaadan oothana gakkanaw, ta ushechchaan utta" geedda'

yaageedda.

⁴⁴ "Simmi Daawite Kiristoosa, 'Godaa', giide xeesiyaawaa gidoope, wooti aw na7aa gidana danddayii?" yaageedda.

Muse Higgiiyaa Tamaarissiyaawantuppe Naagettana Mala, Yesuusi Seereedda Seeraa

(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40)

⁴⁵ Asay ubbay sisishshin barena kaalliyawanttoo,

⁴⁶ "Muse higgiiyaa tamarissiyaawantuppe naagettite; untunttukka, adussa qamishiyaa mayyiide yuuyyanaw, geyay de7iyaasaan bonchcho sarotaa akkanaw,

* 20:24 dinaariyaa: Hewode Roomaa biittaa asay go77ettiyyaa miishshaa.

20:27 Kit 23:8

20:28 Zar 25:5

20:37

woossiyaa gollen bonchcho oydiyan uttanaw, shoobetteeddasan bonchchosaa koyyiyaawantta.

⁴⁷ Hewanttukka am77atuwaa golliyaa kalloyiyaawantta; barentta bessanaw woosaa adussiyaawantta; untunta iita pirdday naage” yaageedda.

21

Am77atti Imotaa

(Mar 12:41-44)

¹ Yesuusi dhoqqu giide xeelliyaa wode, dure asay geeshsha golliyan imotaa shiishshiyaa miishshaa gidдон barenttoo de7iyaawaappe untuntu yeggiyaa wode be7eedda.

² Qassikka itti hiyyeesaa am77e mishiratta laa77u sembbერიyaa hewaan yeggiyaa wode be7iide,

³ “Ta hinttew tumuwaa gay, ha hiyyeesaa am77e mishiratta, oopenne daruwaa immaaddu.

⁴ Ha asay ubbay barenttoo palahowaappe immeeddino; shin iza bare hiyyeesatethaa wolqqaan barew de7iyaawaa ubbaa immaaddu” yaageedda.

Geeshsha Golli Kolettanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat 24:1-2; Mar 13:1-2)

⁵ A kaalliyaawantuppe ittu ittuu, “Geeshsha golli lo77o shuchchaaninee baalaa shiquwaa imotaan lo77eeddawaa” yaagi haasayiyaa wode Yesuusi,

⁶ “Hawe hinttentu be7iyaawe ubbay kolettennaan, shuchchay shuchchaa bollan keelettiide attenna wodii yaanawaa” yaageedda.

⁷ Untunttukka, “Tamarissiyaawoo, simmi hawe hananawe awudee? Qassikka hawe hananaw mallay ayee?” yaagiidi oochcheeddino.

Yesuusi Metuwaa Wodiinne Nashechchaa Wodii Yaanawaa Odeedda

(Mat 24:3-13; Mar 13:3-13)

⁸ Ikka, “Ooninne balethennaadan naagetite; cora asay, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiidde qassikka, ‘Wodii mateedda’ yaagiidde ta sunthaa yaanawantta; hinttentu qassi untunta kaalloppite.

⁹ Olaa yewuwaanne asaa makkalaabaa sisiyaa wode dagammoppite; hawe koyro hananaw bessiyaawaa gido diraappe attin wursethay bira” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe kaalliide asaw, “Asay asaa bolla, kawutethaykka kawutethaa bolla, dandanawaa;

¹¹ wolqqaama biittaa qaathay hananawaa; koshayne harggii, dumma dummasaan medhettanawaa; yashshiyaa yewuunne ubbaakka wolqqaama malaatay saluwaappe hananawaa.

¹² “Hawe ubbay hananaappe kasiyan qassi asay hinttentta oyqqanawantta, metoothanawantta; hini Ayihudatuwaa woosa golle asaw aathi immanawantta; qasho gollekka gelissanawantta; kaatatuwaa sinthaninne mooddiyaawanttu sinthan shiishshanawantta; hawe ubbay ta sunthaa gaasuwan hinttentta gakkanawaa.

¹³ Hawekka markkattanaw hinttew lo77o qaada gidanawaa.

¹⁴ Hawaa gidiyaa diraw, ay zaaruwaa immanee giidde koyrottiide hinttentu un77ettenna mala hawaa wozanaa aathite.

¹⁵ Egettiyaawanttu ubbay, eqettanawunne lakanaw danddayenna qaalaanne aadho cincacatethaa taani hinttentoo immana.

¹⁶ Hinttentta yeleddawantunne hinttentu ishату, hinttentu dabbatuunne hinttentu laggethatuukka attennaan hinttentta aathi immanawantta; hinttentuppekka ituwaa ituwaa wodhanawantta.

¹⁷ Ta sunthaa diraw asaa ubbaa matan ixetteeddawantta gidanita.

¹⁸ Yewuwaan qassi hinttentu huuphiyaa binnanaappekka ittinnan bayukku.

¹⁹ Minni eqqiide hinttentu shemppuwaa ashshiita.

Yesuusi Yeerusalaame Bayethaabaa Odeedda

(Mat 24:15-21; Mar 13:14-19)

²⁰ “Yeerusalaame olaa asaan doodetteedda wode, izi bayethay mateeddawaa erite.

²¹ He wode Yihudaan de7iyaawanttu deriyaakko baqatino; katamaan de7iyaawanttu qay hewaappe kesino; baalaagariyan de7iyaawanttukka yaa katamaakko geloppino;

²² Xoosaa qaalaan xaafetteeddawe ubbay polettanaadan hawe haluwaa kesiyaa wodiyyaa.

²³ Biittaa bollan wolqqaama metuu hananawaa; ha77i de7iyaa asaa bollan hanqquu yaanawaa; hewaa diraw hewodiyan shahaarowanttoonni dhanthiyawanttoo aayyee!

²⁴ Asay ubbay mashshaan hayqqanawantta; Xoossaa erenna gadiyaa ubbatuukka omodduwaan baanawantta; Yeerusalaamekka Ayihudaa gidennawanttu wodii polettana gakkanaw, untuntun yedhetteddawunno gidanawunnu.

Kiristoosa Laa7etho Yuussaa

(Mat 24:29-31; Mar 13:24-27)

²⁵ “Awaa, agenaaninne xoolinttiyaa bolla malaatay hananawaa; abbaappenne beetaa kooshshaappe dendo gaasuwan biittaa bollan de7iyaa asay ubbay un77ettanawantta; hirgganawantta.

²⁶ Saluwaaw wolqqay ubbay qaaxxiyaa * diraw asay yashshaaninne alamiyaa bolla ayeeyaanaweeshsha yaagiidde naaguwaan daaburanawantta.

²⁷ He wode Asaa Na7ay wolqqaaninne wolqqaama bonchchuwan shaariyaan yiyaa wode be7anawantta.

²⁸ Hinttentukka, ha yewuu polettussaa doommiiyaa wode, wozuu mato diraw sitti giide eqqite; pude dhoqqu giide xeellite” geedda.

Balasiyaa Geetettiyaa Mithaa Leemisuwaa

(Mat 24:32-35; Mar 13:28-31)

²⁹ Kaalliiddekka, hawaa yaagi leemisuwaa odeedda, “Woddenthaappenne hara mithaa ubbaappe xeellite;

³⁰ Haythay aacina be7iyaa wode, he wode bonni mateeddawaa hinttentu eriita.

³¹ Hewaadanka qassi yewatuu polettiaawaa be7iyaa wode, Xoossaa Kawutethatta mateeddawunno erite.

³² “Taani hinttew tumuwaa gay; hawe ubbay polettana gakkanaw ha yeletay aadhdhenna.

³³ Saluunne sa7ay aadhdhana; shin ta qaalay aadhdhenna.

³⁴ Simmi zaway bayinna de7uwan, ushshaa daruwanne de7uwaaban un77ettishshin hinttentu wozanay leppennaadaninne he gallassay phiriyaadan qoppennaan hinttana gakkennaadan naagettite;

³⁵ Hawe biittaa ubbaan de7iyaawanttu ubbatuwaa bollan gakkanawaa.

³⁶ Simmi yiyaa iitabaa ubbaappe hinttentu attanaadaaninne asaa na7aa sinthankka eqqanaw danddayana mala, ubba wode minni woossite” yaageedda.

³⁷ Yesuusi gallassi gallassi geeshsha golliyan tamarissiide, qamma qamma Debre Zayte yaagetiyaa deriyaakko kesiide aqee.

³⁸ Asay ubbay A sisanaw guuran yaa geeshsha golliyaa aakko yiino.

22

Kiristoosa Wodhanaw Maqqetteeddino

(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Paasigaa geetettiyaa magaage Ukithaa Miyaa Baalay mateedda.

² Qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa xaafiyaawanttu Yesuusa wooti wodhanentto, wodhiyaa ogiyaa geeman koyyiino; shin asaw yayyiino.

³ Xalahiikka tammanne laa77u kaalliyaawanttuppe ittuwaa gideedda Asqgorootu Yihudaan geleedda.

⁴ Ikka biide, Yesuusa wooti aathi immanentto qeesatuwaa kaappatuwaannanne geeshsha golliyaa naagiyaawanttu kaappatuwaanna ittippe haasayeedda.

⁵ Untunttukka nashettiide, miishshaakka Yihudaw immanaw wuletteeddino.

⁶ Ikka eno geedda; asay bayinna saan Yesuusa aathi immanaw injjetiyaa wodiyaaw koyyee.

Yesuusi Ayihudatuwaa Paasigaa Maanaw Giigetteedda

(Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Yoh 13:21-30)

⁷ Magaage Ukithaa Miyaa Baalaa bonchchiya wodii gakeedda; he wodiikka Paasigaw dorssaa shukkanaw bessiyaaw wodiyaaw.

⁸ Yesuusi Phexiroosanne Yohaannisa, “Paasigaa qumaa nuuni maanaadan biide giigisite” giide kiitteedda.

⁹ Untunttukka zaariide, “Haqan giigissanaadan koyyay?” yaagi oochcheeddino.

21:25 Isa 13:10; Hiz 32:7; Iyu 2:31; Sax 6:12,13 * **21:26** Saluwaa wolqqay ubbay qaaxxee: Hawaa guussay, beni wode asay, saluwan de7iyaa xoolintti ubbay ayyaanaa wolqqaana de7ee giide qoppee. **21:27** Dan 7:13; Sax 1:7 **22:1** Kes 12:1-27

¹⁰ Ikka, “Hinttenttu, katamaa geliyaa wode otuwaanna haathaa tookkeedda bitani * hinttentunna gaketanawaa; I geliyaa golliyaa A kaalliide gelite;

¹¹ He golliyaaawaakka, ‘Tamaarissiyaawe neena, “Taani, taana kaalliyaaawantunna ittippe Paasigaa qumaa miyaa imathaa kifili haqa bagganna de7ii?” yaagee’ giite.

¹² He bitaniikka pooqiya bollan de7iyaa hiixetti utteedda aako kifiliyaa hinttentta bessenawaa; hewaanikka sa7aa giigissite” yaageedda.

¹³ Unttuntu biide, Yesuusi goowaadanka bitaniyaa demmiide Paasigaa qumaa giigiseeddino.

¹⁴ Paasigaa qumay meetettiyaa saati gakkoo wode, tammanne laa77u kiitettowantunna ittippe qumaa maanaw utteedda.

¹⁵ Ikka, “Taana metuu gakkanaappe kasiyan hinttentunna ha Paasigaa qumaa maanaw daro amottaadde de7ay.

¹⁶ Ayissi gooppe, ta hinttew odiyaawe, hawe Xoossaa kaawutethan polettana gakkanaw, taani laa7ethuwa hawaappe miikke” yaageedda.

¹⁷ Xuu7aa akkiide, Xoossaa galatiide, “Hawaa heyte, hinttenttu gidduwan gishetti ushite.

¹⁸ Ayissi gooppe, ta hinttentoo yaagay, Xoossaa Kawutethay yaana gakkanaw, hacheppe doommaade woyiniyaa eessaa ushikke” yaageedda.

¹⁹ Qassi magaage ukithaa akkiide, Xoossaa galateedda; he ukithaa menthi untunttoo immiidde, “Hawe hinttentoo imettiyawe ta ashuwaa; hawaan taana qoppa mala hawaa miite” yaageedda.

²⁰ Kawuwaa moowaappe guyyiyan, kasewaadan xuu7aa denthii untunttoo immiidde, hawaadan yaageedda: “Ha xuu7ay, ta hinttenttu diraw gussiyaa ta suuthaa qopethiyaa ooratha caaquwaa.

²¹ Shin be7ite, taana aathi immanaw de7iyaa bitani gayitaan taananna ittippe mee.

²² Ayaw gooppe, taani Asaa Na7ay Xoossay goowaadan bay; shin taana aathiide immiyaa uraw aw aayyee” yaageedda.

²³ Unttuntu gidoppe hewaa oothanaw de7iyaawe oona gidanentto, barenttu giddon ooshaa doommeeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee? Yaagiya Ooshaa

²⁴ Qassi barenttu gidoppe ooni aadhentto yaagettiyaa palumay untunttu giddon keseedda.

²⁵ Yesuusi untuntta yaageedda: “Ha alamiyaa mooddiyaawanttu barenttu asaa bolla godattiino; untuntta mooddiyaawanttu keekatuwaa geetettiino.

²⁶ Shin hinttenttu hawaadan hanoppite; yewuwaan qassi hinttentuppe dhoqqa gideed-dawe hintte ubbaappe guxxyawaa; hinttentta moddiyaawekka, hinttentoo qoomaadan hano.

²⁷ “Qumaa maanaw utteeddawaappenne qumaa asaw aathiyaawaappenne ooni bonchchettii? Qumaa maanaw utteeddawaa gidennee? Taani qassi hinttenttu giddon qumaa aathiyaa qoomaa mala.

²⁸ Qassi taani paacettiyaa wodiyaan hinttenttu taananna ittippe minni eqqeeddawannta.

²⁹⁻³⁰ A kawutethaa oydiyaan uttana mala Ta aabbu taana sunthowaadan, Taani qassi Ta kawutethaan ta gaytaappe maanaadaaninne ushanaadan, tammanne laa77u Israa7eeliyaa yaratuwaa bolla pirdiidde, kawutethaa oydiyaan uttana mala hinttentta sunthaaddi” yaageedda.

Phexiroosi Kaadanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Yoh 13:36-38)

³¹ Goday, “Simoonaa, Simoonaa, taani odiyaawaa sisa; xalahii hinttentta asay zarggaa hal77iyaawaadan, hal77anaw Xoossaa woosseedda.

³² Shin taani ne ammanuu bayennaadan ne diraw gaannataaddi. Neeni taakko simmiyaa wode ne ishatuwaa minissa” yaageedda.

³³ Simooni zaariide, “Godaw, taani neenanna qashettanawunne neenanna ittippe hayqqanaw giiga uttaaddi” yaageedda.

³⁴ Yesuusi qassi, “Phexiroosa, taani new yaagay; hachche bilahiyan, kuttuu waasanaassi heezzu gede taana neeni, ‘A taani erikke’ gaade kaadanaassa” yaageedda.

³⁵ Yesuusi barena kaalliyaaawanttoo, “Korojuu, qarcciitiinne caammay banttaan taani hinttentta kiitto wode, hinttentoo ittibay paccowe de7ii?” yaageedda.

Unttuntukka, “Itti bayenne nuussi pacci beenna” yaageeddino.

* **22:10** haathaa tookkeedda bitani: He wode he gaden asaa gollen kiitettiyaa attuma qoomay haathaa tookkooppe, he gollii dure gididiyaawaa bessee. **22:20** Mat 26:26-28; Mar 14:22-24; 1Qo 11:23-25 **22:26** Mat 23:11; Mar 9:35 **22:35** Mat 10:9,10; Mar 6:8,9; Luq 9:3; 10:4

³⁶ Ikka zaariide, “Ha77i qassi korojuu de7iyaawe akki bo; qarcciiti de7iyaawekka hewaadan udo; baynnawe qay bare mayuwaa zali77iide mashshaa shammo.

³⁷ Ayaw gooppe ta hinttew yaagay, ‘Hawe makkalanchchatunna ittippe paydetteedda’ yaagetti Xoossaa Maxaafan xaafetteeddawe, taanan polettennaan antenna. E, taw geeteteeddawe ha77i polettanawaa” yaageedda.

³⁸ A kaalliyaawanttu, “Godaw, hawaan laa77u mashshay de7ee” yaagina ikka, “Hewe gidanawaa” yaageedda.

Yesuusi Debre Zayte Deriyaan Woosseedda

(Mat 26:36-40; Mar 14:32-42)

³⁹ Yesuusi katamaappe kesiide, hara gallassi biyaawaadankka Debre Zayte beedda. Qassi A kaalliyaawanttukka A geeduwaa beeddino.

⁴⁰ He sa7aa gakkiiide, “Paaciyaan hinttenttu gelennaan attana mala, woossite” yaageedda.

⁴¹ Shuchchaa olina gakkiiyaasaa keena untuntutuppe haakki beedda. Gulbbatiide,

⁴² “Ta Aabboo, neeni koyyiyaawaa gidoooppe, ha metuwaa xuu7aa taappe digga; shin ta shene gidoppo; ne shene gidoppe attin” yaagiide woosseedda.

⁴³ Saluwaappe yiide minissiyaa kiitanchchay aw beeteedda.

⁴⁴ Bare wozanaa giddon seelettiidde, darii woosseedda. I cawottiyaa cawuukka sa7aa bollan xokiyaa suuthaa malateedda.

⁴⁵ Woosaappe dendiide, barena kaalliyaawanttukko guyye biide, untunttu daroppe qarretteedda diraw, daaburiide gemi77ishowantta xeelliide,

⁴⁶ “Ayaw gemi77ishiitee? Paaciyaan gelennaadan dendi woossite” yaageedda.

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan Oyqetteedda

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Yoh 18:3-11)

⁴⁷ Yesuusi hewaa haasay de7ishshin, cora asay yeeddino. Tammanne laa77u A kaalliyaawanttuppe ittuwaa gideedda Yihudaa geetettiyaawe he asaa kaalettiide yeranaw Yesuusakko shiiqeedda.

⁴⁸ Yesuusi qay, “Yihudaw, neeni taana Asaa Na7aa yeraade aatha immay?” yaageedda.

⁴⁹ A yuushshuwaan de7iyaa A kaalliyaawanttu hanettiyaa yewuwaa be7o wode A, “Godaw, ha asaa nuuni mashshaan qanxxanee?” yaageeddino.

⁵⁰ Untuntutuppe ittu, Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa shociide, A ushechcha haythaa qanxxi oleedda.

⁵¹ Yesuusi qay zaariide, “Aggite, bashite” yaageedda. Bitaniyaa haythaakka bochchiide patheedda.

⁵² Yesuusikka barekko yeedda qeesatuwaa kaappatoo, geeshsha golliyaa naagiyaawanttoo, sunthatuwaassinne gadiyaa cimattoo, “Paanuwaa oyqqiyaawaadan mashshaanne xam77aa oyqqiide yiitee?”

⁵³ Geeshsha golliyaa taani gallasaan, gallasaan hinttentunna de7iyaa wode, taana oyqqibeykkita; shin ha77i hawe hinttenttu wodenne dhumaa wolqqaawode” yaageedda.

Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda

(Mat 26:57-58,69-72; Mar 14:53-54,66-72; Yoh 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Yesuusa oyqqi qachchiide, Qeesatuwaa ubbaa kaappuwaa golle afiide gelisseeddino. Phexiroosikka untuntutuppe guyye haakuwan untunttu geeduwaa kaallee.

⁵⁵ Dirssaa giddon tamaa eethiide, ittippe utti de7ishshin, Phexiroosi untunttu giddon yiide utti aggeedda.

⁵⁶ Tamay poo7iyaa bagganna Phexiroosi uttiide de7ishshin, itti ashikkaratta loythaa xeellaade, “Hawekka aananna ittippe de7ee” yaagaaddu.

⁵⁷ Phexiroosi qay, “Hanne mishirattee, taani A erikke” yaagi kaddeedda.

⁵⁸ Guutha wodiyaappe guyyiyan, hara bitani Phexiroosa be7iide, “Neeni untuntunna gatho de7aa” yaagina;

Phexiroosi qassi, “Hawo bitanew, taani aananna gatho de7ikke” yaageedda.

⁵⁹ Itti saate gidiaawaa gammi77iide hara bitani qonccissiide, “I Galilaa gade asa gidiyaa diraw, ha bitani aananna ittippe de7iyaawe tuma” yaageedda.

⁶⁰ Phexiroosi qassi, “Ha bitanew, neeni giyawe ayentto taani erikke” yaageedda. He wodiyan I birookka haasay de7ishshin, ellekka kuttuu waassi aggeedda.

⁶¹ Goday guyye simmiide, Phexiroosa xeelleedda. Phexiroosi Goday barena, “Hachche kuttuu waassana gakkanaw, heezzu gede taana kaddanaassa” geedda Godaa qaalay aw qofetti aggeedda.

⁶² Phexiroosi dirssaappe kare kesiide, seelettiide yeekkeedda.

⁶³ Yesuusa oyqqeedda asay qilliicciinonne shociino.

⁶⁴ A ayfiya goozzi baqqiide, “Neena baqqeeddawe oonee? Nabiya gidooppe neena dechchawaa ane oda” yaagiide A oochcheeddino.

⁶⁵ Qassi A hara cora boriya boreeddino.

Yesuusa Pirddaw Afeeddino

(*Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Yoh 18:19-24*)

⁶⁶ Sa7ay wonttina gadiyaa cima asatuu, qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu, Yesuusa barenttu shiiqqeeddasaa aafiide,

⁶⁷ “Kirisstoosi neenee? Ane nu oda” yaageeddino.

Shin I, “Taani hinttentoo odooppe taana ammanikkita;

⁶⁸ Qassi hinttentta taani oochchooppe odikkita; woy qashuwaappe taana billikkita.

⁶⁹ Shin ha saatiyaappe doommin taani Asaa Na7ay, ha77ippe doommaade, wolqqaama Xoossaa ushechcha bagganna uttana” yaageedda.

⁷⁰ Untunttu ubbay Yesuusa, “Yaatina neeni Xoossaa Na7ee?” yaageeddino.

Ikka zaariide, “Taani Xoossaa Na7aa gidowaa hinttenttu haasayeeddita” yaageedda.

⁷¹ Untunttukka, “Nuuni nu huuphew A doonaappe siseeddo; hawaappe sinthaw ay markkaa koshsii?” yaageeddino.

23

Philaaxoosi Yesuusa oochcheedda

(*Mat 27:1,2,11-14; Mar 15:1-5; Yoh 18:28-38*)

¹ Hewaan shiiqqeedda ubbatuukka ittippe denddiide, Yesuusa Philaaxoosakko afeeddino.

² Untunttukka, “Habitani nu asaa balethiide, asay Roome biittaa kawuwaa Qeesaraw giiraa immenna mala diggiide, qassi, ‘Taani Kaatiyaa’ yaagishshin demmeeddo” yaagiide mootuwaa doommeeddino.

³ Philaaxoosikka Yesuusa, “Hawo, Ayihudatuwaa kaatii neenee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide A, “Neeni ga de7aasa” yaageedda.

⁴ Philaaxoosi qeesatuwaa kaappatuwaassinne asaasi odiidde, “Taani ha bitaniyaa bollan aynne iita oosuwaa demma beykke” yaageedda.

⁵ Gidoppe attin untunttu, “Ha bitani Galilaappe doommiide, haray atto hawaa gakkanawukka, Yihudaa gadiyaa ubbaa bare timirttiyaan qaathiidde de7ee” yaagiide minissi odeeddino.

Yesuusi Heroodisa Sintha Shiiqqeedda

⁶ Philaaxoosikka hawaa sisiide, “I Galilaa asee?” yaagiide eranaw oochcheedda.

⁷ Philaaxoosi Heroodise mooddiyaa gadiyaappe Yesuusi yeeddawaa ereedda wode, Heroodisekka qay hewodiyaa Yeerusalaaamen de7iyaa diraw, aakko Yesuusa yeddeedda.

⁸ Heroodise daro wodiyaappe doommiide Yesuusa be7anaw amotti de7iyaa diraw, A be7eedda wode daroppe nashetteedda. Yesuusa waariyaa siseeddawaa diraw, I oorathabaa oothishshin be7anaw hidootaan gami77eedda.

⁹ Heroodise Yesuusa darobaa oochcheedda; shin Yesuusi aw ayaanne zaaribeenna.

¹⁰ Qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu hewaan eqqiide, Yesuusa loythi mootiidde de7iino.

¹¹ Heroodisenne A wottaaddaratuu Yesuusa kadhiide, A bolla qilliicceeddino. Bonchchetteedda mayuwaa A mayizziide, Philaaxoosakko zaariide yeddeeddino.

¹² Heroodisenne Philaaxoosi hawaappe kasenna morkkiyan de7iino; shin he gallassi sigetteeddino.

Yesuusa Hayqqana Mala Mooteeddino

(*Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Yoh 18:39-19:16*)

¹³ Philaaxoosi qeesatuwaa kaappatuwaa, ayissiyaawanttanne hara cora asaa ittippe xeesiide,

¹⁴ Hawaadan yaageedda, “ ‘Ha bitani asaa makkalatethaw denthethee’, yaagiide taakko aheeddita; taakka hinttenttu sinthaan bidda xeellaade, hinttenttu shiishsheedda mootuwan itti balaanne A bollan demma beykke.

¹⁵ Qassi Heroodisekka A bollan aynne demmibeenna diraw, haa nuukko zaari yeddeedda; hinttenttu be7iyaawaadankka, habitani A hayqoo gathiyaabaa aynne udibeenna.

¹⁶ Hawaa diraw taani A muraade billana” yaageedda.

17*

18 Asay ubbay ittippe gidiide, “Ha bitaniyaa yaa digga! Barbbaana giya Yesuusa nuussi billa!” yaagiide cabbotteeddino.

19 Barbbaan katamaan walassaa denthiiide, asaa wodheedda diraw, qashetteeddawaa.

20 Philaaxoosi Yesuusa billanaw koyyiide, asaw laa7ethuwaa gujjiide haasayeedda.

21 Shin untuntu, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade kaqqa! Kaqqa!” yaagi waasseeddino.

22 Philaaxoosikka heezzenhuwaa untuntta, “Ayaw? Habitani ootheedda iita oosuu ayee? Taani A hayqoo gathiyaa naaquwaa aynne aappe demmabeykke; hawaa diraw, A muraade billa yeddana” yaageedda.

23 Shin untuntu barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, kaqettanaadaan darii waasseeddino. Untuntu waasuukka Philaaxoosa qofaa laammeedda.

24 Hawaa diraw, Philaaxoosikka untuntu ooshay simmanaadan Yesuusa bollan pirdedda.

25 Asaa makkalaw denthethiidenne shemppuwaa wodhiide, qashetteedda bitaniyaa biletanaadan untuntu woosso diraw, he bitaniyaa billeedda. Shin Yesuusa barenttu sheniyaadan koyyowaa oothana mala, aathi immeedda.

Yesuusi Masqqaliyan Kaqetteedda

(Mat 27:31-44; Mar 15:21-32; Yoh 19:17-27)

26 Yesuusa oyqqi afiidde de7ishshin, Simoona geetettiyyaa Qereena bitani heeraappe yiide de7ishshin demmiide, masqqaliyaa toossiide Yesuusanna baana mala udeeddino.

27 Daro cora asaynne yeekkiyaa maccawanttu guyyenna kaalliino.

28 Yesuusi guyye simmiide untuntu, “Hintteno, Yeerusalaame maccawanttoo, hinttentu huuphewunne hinttentu naanaw yeekkiteppe attin, taw yeekkoppite;

29 ‘Mantha gideeddawanttunne yelibeenna uluu, dhanthibeenna dhanthay, anjjetteddawannta’ geetettiyyaa wodii yaanawaa.

30 He wodiyan, ‘Zoozattoo, nu bolla woddite; zukkullatuwaakka, nuuna qosite’ yaaganita.

31 Simmi qayye mithaan hawaadan hanooppe, mela mithaan waanannawee?” yaageedda.

32 Yesuusanna ittippe kaqettana mala, iita oosuwaa ootheedda hara laa77u asatuwaakka afeeddino.

33 Qeeraanew geetettiyaasaa gakkedda wodiyaan, Yesuusa kaqqeeddino. Iitaa oothowanttakka, ituwaa ushechchanna, yokkuwaa haddirssanna kaqqeeddino.

34 Yesuusi, “Ta Aabboo, untuntu barenttu oothiyaawaa erenna diraw, untuntu nagaraa atto ga” yaageedda.

Untuntukka A mayuwaa saamaa yegettiide gishetti akkeeddino.

35 Asay eqqii xeellishshin, gadiyaa mooddiyaawanttu, “Harantta ashshree; Xoossaan dooretteedda Kiristoosi A gidoope, ane bare huuphiyaa ashshennee?” yaagiide qilliiceeddino.

36 Qassi wottaaddaratuukka shiiqiide qilliiceeddino; cammeedda woyiniyaa eessaa aw ahi immiide,

37 “Hawo, neeni Ayihudaa kaatiyaa gidoope, ne huuphiyaa ashsha!” yaageeddino.

38 Huuphissannakka, “Hawe Ayihudaa kaatiyaa” yaagiyaa xaafuwaa xaafeeddino.

39 Iitaa oothiide kaqetteeddawanttuppe ituu, boriiddinne toochchiide, “Hawo neeni Kiristoosa gidikkii? Ane A gidoope, ne huuphiyanne nuuna ashsha” yaageedda.

40 Yokkuu qay A, “Neeni hawaa malatiyaa pirdaa bolla de7aaddeka Xoossaw yayyikkii?”

41 Nuuni kiitetteedda balaan muraa akkiide de7eetto; nuussi bessiyaa muraa bollan de7eetto; shin ha bitani itti iitabaanne oothibeenna” yaagi zaareedda.

42 I Yesuusa, “Neeni ne kawutethaa wolqqaan yiya wode, taana qoppa” yaageedda.

43 Yesuusikka, “Taani new tumuwaa oday, hachche taananna ittippe gannatiyaan de7anaassa” yaageedda.

Yesuusa Hayquwaa

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Yoh 19:28-30)

44 He wode usuppun saate gidiyaa keena; hewaappe udduppu saatiyaa gakkanaw, biittaa ubbaa bollan dhuma gideedda.

* **23:17** Ha payduu, “Philaaxoosaw Paasigaa Baalaa bonchchuwaa gallaasaan itti uraa qashuwaappe billiyaa dooyay de7ee” yaagee. Shin, Dawroothuwaa Geeshsha Maxaafaa Ooratha Caaquwaa gidduwaan ha payduu xaafetti beenna gaasuu, hara Geeshsha Maxaafatuwaa bilethatuwaan ubbatuwankka xaafetti beenna diraassa. **23:30** Hos 10:8; Sax 6:16

⁴⁵ Awaykka bare poo7uwaa diggeedda; geeshsha golliyaa gaariduukka peedhettiide laa77uwaa keseedda.

⁴⁶ Yesuusikka daro dhoqqu geedda qaalaan waassiide, “Ta Aabboo, taani ta shemp-puwaa ne kushiyaan aatha immay!” yaagi simmowaappe guyyiyan I hayqqeedda.

⁴⁷ Xeetuwaan kaappuu haneedda yewuwaa be7eedda wode, “Ha bitani tumakka xillo asa” yaagiide Xoossaa galateedda.

⁴⁸ Hawaa be7anaw ittisiaa shiiqeedda asay ubbay haneedda yewuwaa be7iide, barenttu tiraa baqqiide simmeeddino.

⁴⁹ Yesuusa eriyaa asay ubbayne Galiilaappe doommiide A kaalleedda maccawanttu hawaa xeelliide, haakuwan eqqeeddino.

Yesuusi Moogetteedda

(*Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Yoh 19:38-42*)

⁵⁰ Ayihudaa shanggatuwaa gideeddawantuppe ittuu, Yooseefa geetettiyaa lo77anne xillo bitani de7ee.

⁵¹ Ha bitani shanggatuwaa maqquwaanne untunttu oosuwan ittippetethaa ooth-ibeenna. Xoossaa kawutethaa yuussaa hidootaan naagiidde de7ee.

⁵² Yooseefokka Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda.

⁵³ Akkanaadan geetettowaappe guyye, anhaa bollappe wothiide, lo77o mooguwaa mayuwaan xaaxiide, shuchhaappe woocettiide medhettedda, ooninne kase moogetti beenna ollaa gidдон wotheedda.

⁵⁴ Gallassaykka sambbataa mokkanaw giigiyaa gallassaa; sambbataykka gelana hane.

⁵⁵ Galiilaappe doommiide Yesuusanna ittippe yeedda maccawanttu kaalliide, duufuwan A anhaa wootiide wotheeddinotto be7eeddino.

⁵⁶ Untunttu hawaappe soy simmiide, shittuwanne okkiyaawaa anhaw giigisseeddino.

Higgiyaa maaraadan sambbata gallassi shempeeddino.

24

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda

(*Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Yoh 20:1-10*)

¹ Saaminttaappe koyro gallassa, maccawanttu giigisseedda shittuwaa oyqqiide darii guuriide duufuwakko beeddino.

² Shuchchaykka duufuwaa doonaappe gonddoretina be7eeddino.

³ Untunttu duufuwaa garssa ollaa gelo wode, Godaa Yesuusa anhaa demmibeykkino.

⁴ Maccawanttu sidhiide de7ishshin, waciwaciyaan mayuwaa mayyeedda laa77u asatuu, qoppennaan untunttu miyyiyan eqqeeddino.

⁵ Maccawanttukka yashshaappe denddowaan sa7aa xeelliidde de7ishshin, laa77u asatuu, “De7uwan de7iyaawaa, A ayaw hayqqowanttu gidoppe koyyiitee?”

⁶⁻⁷ I denddeedda; hawaan baawa. Qaykka Galiilaan de7iyaa wodiyaan, ‘Asaa na7ay nagaranchchatuwaa kushiyan aadhdhi imettanawaa; masqqaliyaa bollan kaqettanawaa, heezentho gallassi hayquwaappe denddanawaa’ yaagetowaa qoppite” yaageeddino.

⁸ Maccawanttukka he wode qaalaa akekeeddino.

⁹ Untunttukka duufuwappe simmiide ha ubba yewuwaa tammanne itti kiitettowant-toonne untuntta kaalliyaawanttoo ubbatoo odeeddino.

¹⁰ Hawaa Yesuusi kiittowanttoo odeeddawanttu: Magdalappe yeedda Mayraamo, Yohaanno, Yayiqooba daayo Mayraamonne untuntunna ittippe de7iyaa hara Mac-cawantta.

¹¹ Untunttoo maccawanttu odiyaa qaalay qaajjiyaawaa malatina ammanibeykkino.

¹² Shin he wode Phexiroosi denddiide duufuwakko woxxeedda. Yaa gakkiiide hokki xeel-liyaa wode, garssan mooguwaa mayo xalalay de7iyaawaa be7eedda. Hano yewuwankka maalalettiide, golle simmeedda.

Emaahuusa Ogiyaan Yesuusi Laa77u Asatuwassi Qoncceedda

(*Mar 16:12,13*)

¹³ He gallassi Yesuusa kaalliyaawanttuppe laa77u asatuu Yeerusalaameppe laa77u saatiyaa haakkiyaa Emaahuusa geetettiyaa heeraa biidde;

¹⁴ ittu ittuwanna haneedda yewuwaa ubbaa haasay de7iino.

¹⁵ Untunttu haasayiiddinne zorettiide de7ishshin, Yesuusi bare huuphew yiide untunttu miyyiyaa shiiqiide untuntunna biidde de7ee.

¹⁶ Shin untunttu bare ayfiyan xeelliidde A gidiaawaa shaakki eranaw dandday-beykkino.

¹⁷ Yesuusi, “Hinttenttu ogiyaa bollan ittu ittuwanna haasayiyaawe ayee?” yaagi oochheedda. Untunttukka dagaman lechchummiide eqqeeddino.

¹⁸ Unttuntuppe ittuu Qeliyoophaa geetettiyaawe, “Ha gidduwan Yeerusalaamen hano yewuwaa erennawe ne xalalay hagadew imathee?” yaagi zaareedda.

¹⁹ Yesuusi, “I ayee?” yaagina, untuntuttukka, “Xoossaa sinthaninne asaa ubbaa sinthan qaalaaninne kiitaan mino nabiyyaa gideedda Naazireetiyyaa Yesuusabaa haasayeetto.

²⁰ Aakka qeesatuwaa kaappatuunne nuuna mooddiyaawanttu hayquwaa pirddaw aathi immeeddino; masqqaliyaa bollan wodheeddino.

²¹ Nuuni kasenna, ‘Israa7eeliyaa asaa wozanawaa’ yaagi hidootowe A; shin ha yewuu hanettiide aadhdhoodeppe heezzu qamma gideedda.

²² Nu giddoppe itti itti maccawanttu nuuna maalalisseeddino. Unttuntu guuraan hini duufuwaa beeddino,

²³ shin Yesuusa anhaa untuntu dhayo wode shiretti simmiide, “I denddeedda; yaagiyaawaa kiitanchchatuu odishshin be7eeddo” yaagi odeeddino.

²⁴ Nu giddoppekka itti itti asay duufuwaa biide untuntu goowaadan hanina be7eeddino; shin Yesuusa anhaa demmibeykkino” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untunttoo, “Hintteno, akeekenna asatoo, hinttenttu wozanaan nabatuu odowaa ubbaa elle ammanennawanttoo;

²⁶ Kiristtoosi ha metuwaa akkanawunne bare bonchchuwaakko gelanaw bessennee?” yaageedda.

²⁷ Hewaappe simmiide Yesuusi Muse maxaafatuwaappenne Nabatuu xaafeedda maxaafatuwaappe doommiide, Xoossaa Maxaafatuwaa ubbaan xaafetteedda barebaa untunttoo billiide odeedda.

²⁸ Unttuntu bide7iyaa heeraa mateedda wode, Yesuusi harasaa biyaawaa malateedda.

²⁹ He wode untuntu A, “Gallassay qammiiidde de7iyaa diraw, omarssay mateedda; nuunanna ittippe aqa!” yaagi minissi woosseeddino. Hawaa diraw, ikka untuntunna ittippe aqanaw geleedda.

³⁰ Unttuntu ittippe gayitaan utteedda wode, daabbuwaa dentiide anjeeedda; menthiide untunttoo immeeddino.

³¹ Unttuntu ayfiikka A akeekaanna mala dooyettina, Yesuusa gidiyawaa ereeddino. Ikka untuntu sinthaappe geemmeedda.

³² Unttuntukka ittu ittuwaa, “Qadhdhaan ittippe nu de7ishshin, nuuna I haasayissiyaa wodiyaaninne Xoossaa maxaafatuwakka nuussi qonccissiide I odiyaa wodiyaan, nu wozanaa gidдон tamaan seellee gidennee?” geetetteeddino.

³³⁻³⁴ He woddiyankka denddiide Yeerusalaame simmeeddino. Yesuusi kiitto tammanne ittatoonne untuntunna ittippe de7iyaawanttoo, “Goday tumuwaakka denddeedda, Simoonawukka beetteedda” yaagiide hewaan ittippe shiiqi utteeddawantta demmeeddino.

³⁵ He laa77atuu, qadhdhaan haneeddawaanne Yesuusi daabbuwaa menthiyaa wode wooti A ereeddinontto untunttoo odeeddino.

Yesuusi Barena Kaalliyawanttoo Beetteedda

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8)

³⁶ Hawaa untuntu haasay de7ishshin, Yesuusi untuntu gidдон eqqiide, “Sarotethay hinttew gido” yaageedda.

³⁷ Unttunttoo moytilliyaa be7owaa malatina dagammiide, yashshaan kumeeddino.

³⁸ Ikka untuntunna, “Ayaw dagammiitee? Ayaa diraw hinttenttu wozanay sidhii?”

³⁹ Taani Yesuusa gidiyawaa eranaw, ane ta kushiyaanne ta gediyya be7ite; taanan hinttenttu be7iyaawaadan, moytillew ashuunne meqethay baawa. Ane taana hinttenttu kushiyaan oyqqi be7ite” yaageedda.

⁴⁰ Hawaa yaagi simmiide, bare kushiyaanne bare gediyya besseedda.

⁴¹ Unttuntukka nasehchaappe denddowaan, ammanennaan maalaletti de7ishshin I, “Hawaan meetettiyaawe hinttenttoo de7ii?” yaagi untuntunna oochcheedda.

⁴² Unttuntukka, xixetteedda moliyaappe laafa puruwaa aw immeeddino.

⁴³ Ikka akkiide untuntu sinhaan meedda.

⁴⁴ Ikka, “Taani hinttentunna ittippe de7aadde, ‘Muse maxaafaan, nabatuwaa maxaafaaninne qaalaan xaafetto mazimuratun ta diraw xaafetteedda ubbay polettanaw bessee’ yaagaade hinttenttoo odeedda yewuu hawaa” yaageedda.

⁴⁵ He wodiyanikka Xoossaa Maxaafatuwan geetettowaa akeekaanna mala, untunttu wozanaa dooyeedda.

⁴⁶ Unttunttoo, “ ‘Kiristtoosa metuu gakkanawaa; heezzenhiyaa gallassi hayquwaappe denddanawaa.

⁴⁷ A asunthan nagaraa paaxethayenne maarotaa demussay Yeerusalaameppe doommiide asaw ubbaw odettanawaa’ yaagettiide xaafetteedda.

⁴⁸ “Hinttentukka hawoo markkatuwaaw.

⁴⁹ Ta hinttentoo, Ta aabbu qaalaa geleedda hidoootaa yeddana; hewe gakkanawunne hinttentoo wolqqay saluwaappe imettana gakkanaw, Yeerusalaame katamaan naag-ishshite” yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Simmiide Beedda

(Mar 16:19,20; Kit 1:9-11)

⁵⁰ Hawaappe guyyiyan, Biitaaniyaa geetettiyaa katamaa gakkanaw, untuntta afeedda; bare kushiyyaa micciide untuntta anjeeedda.

⁵¹ Untuntuppe shaakettiide, saluwaa beedda.

⁵² Untunttu aw goyinniide, daro nashechchaan Yeerusalaame simmeeddino.

⁵³ Qassi paccennaan Xoossaa galatiidde, Geeshsha Golliiyan de7eeddino.

Yohaannisi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Yohaannisi xafeedda mishiraachchuu, Yesuusi ashuwaa mayyiide asaa gidduwan beeteedda De7uwaa Xoossaa Qaalaa gidiyaawaa qonccissee. Ha maxaafay bare huuphew qonccissiyaawaadan ha Mishiraachchuwaa Qaalay xaafetteeddawe, A nabbabiyyaa asay Yesuusi asaa ashshiyaa dhaliyaa gidiide yaanawaa getetteedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa ammanana malanne aani ammano gaasuwan medhinaa de7uu untuntussi de7anaawaa untuntuwaa mala xaafetteedda (20:31).

Mishiraachchuwaa Qaalaw koyro shaakuu Medhinaa Xoossaa qaalaynne Yesuusinne ittuwa gidiyaawaa odi simmiide, Yesuusi ashshiyawaa gidiide yaana geetetteedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa bessiyyaa dumma dumma malaatuwaa shiishshee. Hewaappe kaalliide qasi ha malaatuwappe beeteedda ayfiyaa odiyaa taarikatu kaalliino. Ha kifili itti itti asay Yesuusan ammaniide, A kaalliyaawantta gideeddawaa odee; haratuu qassi A ayaw ixceeddentonne aani ayaw ammanokko geeddentto odiino. (Shemppuwaa 13-17) Yesuusi oyqetteedda omarsii aw A kaalliyaawantunna ay keena mino ittipetethay de7inttonne, qassi I kaqettanaw mateedda wonttetha gallasi untuntussi giigettana malanne minnana mala I haasayeedda qaalaa odiino. Wurssethaa shemppatuu Yesuusi oyqetteeddawaanne pirddaw shiiqeeddawaa, A kaquwaanne A dendduwaa, qassikka dendduwaappe guyyiyan barena kaalliyaawantussi I qoncceedda hanotaa odiino.

Yohaannisi Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna beettiyaa Medhinaa De7uwaa qonciyaan bessiyya ha aadho keekatethay ha77ippe doommiide Yesuusi oge, tumanne de7o gidiyaawaa ammaniyaawantussa. Yohaannisi xaafeedda mishiraachchuwaa qaalaa haratuwappe dummayiyaawe, ayyaanaa tumatethatuwaa tamarissanaw de7uwaa ubbaan asay meezetteedda qaalatuwaa go77ettiyaa diraassa. Hewanttukka, haathaa, sooluwaa, poo7uwaa, henthanchchaa, dorssaa, woyiniyaa mithaa, woyiniyaa ayfiyaanne hewantta malatiyaawantta.

Woshummaade oyqetteedda mishiratti taarikiyaa 7:53-8:11 cora bilethatuunne beni maxaafatuu barenttuu gujjikkino; haratuu Yohaannisa mishiraachchuwaan 21:24 guyyiyan gelissiino; haranttu qassi Luuqaasa mishiraachchuwaa 21:38 guyyiyan gelissiino; itti beni xaafetteedda bilethay Yohaannisa mishiraachchuwaa 7:36 guyyiyan gelisseedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Ha Maxaafaa xaafeddawaa qofaa (1:1-18)

Xammaqiyaa Yohaannisanne Yesuusa koyro kaalleddawantta (1:19-51)

Yesuusa oosuwaa domethaa (2:1-12:50)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan wurssethaa gallasatuwan haneedda Yesuusa oosuwaa (13:1-19:42)

Godaa Yesuusa dendduwaanne qonccethaa (20:1-31)

Wurssethaa qutiyyaa, Galiilaan zaariide barena kaalliyaawantussi Yesuusi qoncceddawaa (21:1-25)

De7uwa Qaalaa

¹ Qaalay koyro de7ee; qaalaykka Xoossaanna ittippe de7ee; qaalaykka Xoossaa.

² I koyroppekka Xoossaanna de7ee.

³ Ubbabay qaalaa bagganna medhettedda. Medhetteddabaani ubbabaani I baynnaan ittibaynne medhettiibeenna.

⁴ Aani de7uu de7ee; de7uu asaw poo7uwaa.

⁵ Poo7uu dhumaani poo7ee; dhumay poo7uwaa xoonibeenna.

⁶ Xoossaappe kiitetti yeedda A sunthay Yohaannisa geetettiyaa itti bitani de7ee.

⁷ Asay ubbay A bagganna ammanana mala, poo7uwaabaa markkattanaw yeedda.

⁸ Poo7uwaabaa markkattanaw yeeddappe attin, I bare huuphew poo7uwaa gidenna.

⁹ Ikka tumu poo7uwaa gideeddawe asaw poo7issanaw ha sa7aa yiyaawaa.

¹⁰ Qaalay alamiyaan de7ee; Xoossay Qaalaa alamiyaa medhdheedda; shin alami A eribeenna.

¹¹ I bare baggatuwakko yeedda; shin untuntuwaa A shiishshi akkibeykkino.

¹² Gidoppe attin I barena shiishshi akkeedda ubbatoo, bare sunthaani ammaneeddawatoo, Xoossaa naanaa gidana mala, maataa immeedda.

¹³ Unttuntu Xoossaappe yeletteeddinoppe attin, asay yeliyaa maaraani woy ashuwaa sheniyaan woy attuma asaa sheniyaal xalalaan yelettibeykkino.

¹⁴ Qaalay asa gidiide, aadho keekatethaaninne tumatethaan kumiide nu gidduwan de7eedda. Nuuni, I bare aabboo itti Na7aa gidiide akkeedda aw de7iyaa bare Aawuwaa bonchchuwaa be7eeddo.

¹⁵ Yohaannisi aabaa bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Taani, Taappe kaalla yiyaawe taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yellettanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade hinttenttoo odowe hawaa” yaagi markkatteedda.

¹⁶ Nuuni ubbay A kumentha aadho keekatethaan palaheedda anjuwaa akkeeddo.

¹⁷ Xoossay higgiiyaa Muse bagganna immeedda; shin aadho keekatethaynne tumatethay Yesuusi Kiristoosa bagganna yeedda.

¹⁸ Xoossaa be7eedda asay ooninne baawa; bare Aawuwaa matan de7iyaa bare huuphew Xoossaa gideeddawe itti Na7aa xalalay aabaa markkatteedda.

Xammaqiyaa Yohaannisa Markkatethaa

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luq 3:1-18)

¹⁹ Yeerusalaamen de7iyaa Ayihudatuwaa ayissiyaawanttu qeesatuwaanne Leewatuwaa Yohaannisakko, “Neeni oonee?” giide A oochchana mala kiittina, Yohaannisi untunttussi markkatteedda markkatethay hawaa.

²⁰ Yohaannisi, “Taani Kiristoosa gidikke” yaagiide geeshshi markkatteeddawaappe attin, markkattussa ixixibeenna.

²¹ Unttuntu, “Yaatina, neeni oonee? Neeni Eelaasee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “A gidikke” yaageedda.

Qassikka unttuntu, “Neeni nabee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “Gidikke” yaagi zaareedda.

²² Unttuntu, “Yaatina neeni oonee? Nuuni nuuna kiitteeddawanttoo odana mala, neeni neena oona gay?” yaageeddino.

²³ Yohaannisi zaariide, “Nabiyaa Isayaase geeddawaadan, woraan bare qaalaa dhoqqu udiide,

‘Godaa ogiyaa sitti oothite!’

giyaa kooshshay tawaa”

yaageedda.

²⁴ Qassi Parisaawatu kiitteedda asatuu

²⁵ Yohaannisa, “Neeni Kiristoosa woy, Eelaasa woy nabiyaa gidana dhayooppe, yaatina ayissi xammaqay?” yaagiide oochcheeddino.

²⁶ Yohaannisi, “Taani haathan xammaqay; shin hinttenttu erennawe ittu hawaani hinttenttu gidduwan de7ee.

²⁷ I taappe kaalla yee. Taani A caammaa qashuwaa billanawukka bessikke” yaagi zaareedda.

²⁸ Hawe ubbay Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha bagga Yohaannisi xammaqiyaaasa Biitaaniyaan haneedda.

Xoossaa Orgge Dorssaa

²⁹ Yohaannisi wonttetha gallassi Yesuusi barekko yiyaawaa be7iide, “Xoossaa orgge dorssaa, * Alamiyaa asaa nagaraa dhayissiyaawe, haweshi!

³⁰ Taani, Taappe kaalla ittu yaanawaa; I taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yelettanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade odeeddawe hawaa.

³¹ I oonentto taani erikke; shin Israa7eliyaa asaw A qonccissanaw haathan xammaqaadde yaaddi” yaageedda.

³² Yohaannisi markkattiide, “Geeshsha Ayyaanay saluwaappe haraphphiyaadan wodhdhishiinanne A bollan uttishshin, taani be7aaddi.

³³ Taani A erikke; shin haathaani xammaqana mala taana kiitteedda Xoossay, ‘Geeshsha Ayyaanay wodhiide, itti asaa bolla shemppishshin, neeni be7ana; ikka Geeshsha Ayyaanaan xammaqee’ yaagiide taw odeedda.

³⁴ Taani hewaa be7aaddi; I Xoossaa Na7aa gidiyawaakka markkattay” yaageedda.

Yesuusi Koyro Barena Kaalliyawantta Dooreedda

1:21 Zar 18:15,18; Mil 4:5 **1:23** Isa 40:3 * **1:29** Xoossaa orgge dorssaa: Paasigaa (kessuwaa), Ayihude asatuwaa payduwaan Niisaan geetetiyyaa agenaa gidiide Tophiyaa asaa payduwaan laappuniyaanne hosppuniyaa agenatuwaa. Ayihude asaan Paasigaa geetettowe, Xoossay Israa7eliyaa asatuwaa Gibxeppe wolqqaama malaatan kesseedda wodiyya gidiyaa diraassa. Wog 23:5-8 xeellite. Xoossaa Orgge Dorssaa, Ooratha Caaquwaan Kiristoosan xeeseetto gaasuu, I ha alamiyaa asaa hayquwassi barena aathi immiide medhinaa muraappe kessi akko diraassa. 1Qo 5:7; 1Ph 1:18-19 xeellite.

³⁵ Wonttetha gallassi Yohaannisi shirettiidekka barena kaalliyawantuppe laa77atuwana ittipe eggeedda;

³⁶ I Yesuusi aadhdhishshin be7iide, “Xoossaa dorssay haweshi!” yaageedda.

³⁷ Yohaannisa kaalliyaa laa77atuu Yohaannisi giyaawaa sisiide, Yesuusa kaalleeddino.

³⁸ Yesuusi barena kaalliyawantta guyye simmi be7iide, “Aya kooyiitee?” yaagi oochcheedda.

Unttuntu zaariide, “Rebii, neeni haqan de7ay?” yaageeddino. “Rebii” guussay “Tamaarissiyaawoo” giyaawaa.

³⁹ Yesuusi untuntta, “Haa yiide be7ite” yaageedda. Unttuntu biide, I de7iyaasaa be7eeddino; he gallassi sa7ay tammu saate heera gidiyaa diraw, untunttu aananna peesheeddino.

⁴⁰ Yohaannisi geeddawaa sisiide, Yesuusa kaalleedda laa77u asatuwaappe ittuu, Simoona Phexiroosa ishaa Inddiraasa.

⁴¹ Inddiraase koyro bare ishaa Simoona demmiide, “Nuuni Xoossay kiitteeddawaanna gaketteddo” yaageedda. Hewaa guussay “Kirsttoosa” giyaawaa.

⁴² Inddiraase Simoona Yesuusakko aheedda.

Yesuusi Simoona be7iide, “Neni Yohaannisa na7aa Simoona; ne sunthay Keefaa geetet-tanawaa” yaageedda. “Keefaa” giyaawaa bilethay “Phexiroosa” woy “Zaallaa” giyawaa.

Yesuusi Piliphoosanne Naatinaa7eela Xeegeedda

⁴³ Wonttetha gallassi Yesuusi Galiilaa baanaw qofaa qachcheedda; I Piliphphoosanna gakettiide, “Taana kaalla!” yaageedda.

⁴⁴ Piliphoosi, Inddiraasinne Phexiroose de7eedda Beetesayda geetettiyaa katamaappe yeedda asa.

⁴⁵ Piliphoosi Naatinaa7eelanna gakettiide, “Muse maxaafatuwaaninne Nabatuwaa max-aafatuwaan † aabay xafetteeddawaadan, Yooseefo na7aa Yesuusi Naazireete katamaan de7iyaawaanna nuuni gaketteddo” yaagi odeedda.

⁴⁶ Naatinaa7eeli zaariide, “Naazireete katamaappe lo77obay kesanaw danddayii?” yaageedda.

Piliphoosi, “Yaade be7a” yaageedda.

⁴⁷ Naatinaa7eeli barekko yiyaawaa Yesuusi be7iide, “Makkalay baynna tumu Isra-7eliyaa asay hawaa!” yaageedda.

⁴⁸ Naatinaa7eeli Yesuusa, “Neni taana haqan eray?” yaagi oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Piliphoosi neena xeesanaappe kase, neeni balasiyaa geetettiyaa mithaappe hirkkinna de7ishshin, taani neena be7aaddi” yaageedda.

⁴⁹ Naatinaa7eeli zaariide, “Tamaarissiyaawoo, neeni Xoossaa Na7aa! Neni Israa7eliyaa kaatiyaa!” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi, “Taani neena balasiyaa geetettiyaa mithaappe hirkkinna be7aaddi geedda diraw ammanay? Neni hawaappe aadhdhiyaawaa be7ana!” yaageedda.

⁵¹ Qassikka Yesuusi, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; saluu dooyettina, Xoossaa kiitanchchatuu ta bolla, Asa Na7aa bolla, pude kesishshiinne duge wodhdhishshiina, hinttentu be7ana” yaageedda.

2

Yesuusi Qaanaa Katamaa Bullachchaasaa Beedda

¹ Heezzenotho gallassi Galiilaa gadiyan Qaanaa geetettiyaa katamaan bullachchay bul-lachchetteedda; Yesuusa daaya he bullachchaan de7aw.

² Yesuusikka barena kaalliyawantunna ittipe he bullachchaa xeesetteedda.

³ Woyiniyaa ushshay wuridiggina, Yesuusa daaya A, “Unttuntussi woyiniyaa ushshay wuridiggeedda” yaaga oochchaaddu.

⁴ Yesuusi zaariide, “Ta daayee, hawe ta oosuwaa gidiyaa diraw, ne yayyana kosshenna. Ta wodii * biro gakkibeenna” yaageedda.

⁵ Yesuusa daaya kiitettiyawantussi, “I hinttentussi odiyaaawaa aya giddoppennee oothite” yaaga odaaddu.

⁶ Ayihudatu kase oothiyaa dooyaadan, meechchaa wogaw ittu ittuu xeetu xaarimusiya oqqiyaa usuppun shuchchaa baathatu hewan de7iino.

⁷ Yesuusi kiitettiyawantta, “Baathatuwani haathaa kunthite” yaageedda; geetet-towaadanka untunttu baathatuwani doonaa gakkanaw haathaa kuntheeddino.

† 1:45 Muse maxaafatuwaaninne Nabatuwaa maxaafatuwaan: Ayihudatuwaa maxaafaa, Eca Caaquwaa. 1:51 Dom

28:12 * 2:4 Ta wodii: Hawaa guussay Yesuusa tumu bonchchuu be7ettanaw besseeenne I Xoossaa Na7aa gidowe erettanaw bessee giyaawaa.

⁸ Yesuusi untuntunta, “Ha77i duuqqiide, bullachchaa kaappoo immite” yaageedda; untuntu aw afiide immeeddino.

⁹ Bullachchaa kaappuu woyiniyaa ushshaa gideedda haathaa ganxxi xeelliide, haqappe yeeddentto eribeenna; shin haathaa kuntheedda oosanchchatuu eriino. Bullachchaa kaappuu machchatto akkiyawaa xeesiide,

¹⁰ “Oninne ayife gideedda woyiniyaa ushshaa imatha asaa kasetiide ushshee; yaatiide asay darissi usheeddawaappe guyyiyaan, qiraariyaa ushshee. Shin neeni ayife gideedda woyiniyaa ushshaa hanno gakkanaw naagaadda!” yaageedda.

¹¹ Yesuusi bare ootheedda wolqqaama malaatuwaappe hawaa koyruwaa Galiilaa gadiyan Qaanaa geetettiyya heeraan ootheedda; hewan bare bonchchuwaa I qonccissima, A kaalliyaawanttu aani ammaneeddino.

¹² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare daayinna, bare ishatuwaannanne barena kaalliyaawantunna ittipe Qifirinaahooma geetettiyya katamaa biide amareedda gallassaa takkeeddino.

*Yesuusi Geeshsha Golliyya Gibbiyaappe Zali77iyaawantta Kesseedda
(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luq 19:45-46)*

¹³ Ayihudatu bonchchiya Paasigaa Baalaa gallassay matattina, Yesuusi Yeerusalaame beedda.

¹⁴ Geeshsha Golliyya gibbiyan mizzaa, dorssaanne dogommatuwaa zali77iyaa asaa demmeedda; qassi haratuu barenttu oydiyan uttiidde, miishshaa laammiyaawantta demmeedda.

¹⁵ I golaa jiraafiyaa dooqqiide, asaa ubbaa dorssaannanne miyaanna Geeshsha Golliyya gibbiyaappe karew kessiide yederisseedda. Miishshaa laammiyaawanttu oydiyaakka aathi yeggiide, untunttu miishshaa laaleedda.

¹⁶ Dogommuwaa zali77iyaawantta I, “Ha dogommatuwaa hawaappe kessite; Ta Aabbu golliyya geyaa oothoppite!” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaalliyaawanttu Xoossaa maxaafan, “Taani ne gollew seelettiyya seelay taana tamaadan guuddee” geetettiide xaafetteeddawaa hassayeeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye, Ayihude asaa ayissiyaawanttu zaariide, “New hawaa oothanaw danddayiyaa maatay de7iyawaa nuuna ayaa malaataa bessanii?” yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi, “Ha Geeshsha Golliyya kolite; taani heezzu gallassaani zaaraade keexxana” yaageedda.

²⁰ Qassikka Ayihude asaa ayissiyaawanttu, “Ha Geeshsha Golliyya keexxanaw oytammanne usuppun laythaa akkeedda; shin neeni heezzu gallassaani keexxanii?” yaageeddino.

²¹ Shin I haasayeedda Geeshsha Golli bare asatethaabaa.

²² Hewaa diraw, Yesuusi hayquwappe denddeeddawaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyaawanttu I hewaa geeddawaa hassayeeddino. Qassi untunttu Xoossaa Maxaafay geeddawaanne Yesuusi haasayeeddawaa ammaneeddino.

²³ Paasigaa baalaa bonchchiya wode, Yesuusi Yeerusalaamen de7ishshin, I ootheedda malaataa be7iide, cora asay A ammaneeddino.

²⁴ Shin Yesuusi asaa ubbaa eriyaa diraw, hewantta ammanibeenna.

²⁵ Asaabaa oninne aw markkattana mala koyyibeenna; ayissi gooppe, asaa wozanaani ayee de7intto, I bare huuphew eriyaa diraassa.

3

Yesuusanne Niqoodimoosa

¹ Parisaawatuwaappe gideedda kaappuwaa Niqoodimoosa geetettiyya itti bitani de7ee.

² Niqoodimoosi qamma Yesuusakko yiide, “Tamaarissiyaawoo, neeni nuuna tamarisana mala Xoossay kiitteedda gidiyawaa nuuni ereetto; ayissi gooppe, Xoossay aananna de7iyaa asaappe attin, ha neeni oothiyaa wolqqaama malaatuwaappe oothanaw danddayiyaa asay baawa” yaageedda.

³ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay laa7enthuwa yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa be7anaw danddayenna” yaageedda.

⁴ Niqoodimoosi, “Cima asay waaniide laa7enthuwa yelettanaw danddayii? Bare daay uluwaa simmi geliide, laa7enthuwa yelettanaw asay danddayii?” yaageedda.

⁵ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay haathaappenne Geeshsha Ayyaanaappe yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa gelanaw danddayenna.

⁶ Asay ashuwan asaappe yelettee; shin asay ayyaanaani Geeshsha Ayyaanaappe yelettee;

7 'Hinttenttu laa7enthuwa yelettanaw bessee' gaade taani odeedda diraw, maalalettoppa.

8 Carckuu bare koyyeeddasaas carckee. Neeni A kooshunchchaa sisaasa; shin I haqappe yinto woy haqa binto erakka. Geeshsha Ayyaanaappe yeletteedda ubbay hewaa mala" yaageedda.

9 Niqoodimoosi, "Hawe waaniide hananaw danddayii?" yaagiide oochcheedda.

10 Yesuusi zaariide, "Neeni Israa7eelatuwaa tamarissiyaawaa gidaadde hawaa erikkii?"

11 Taani new tumuwaa oday; nuuni eriyaawaa haasayeetonne be7eeddawaa markkattetto; shin nuuni markkattiyaawaa hinttenttu akkikkita.

12 Taani hinttenttussi sa7aabaa odina, ammanennawantta gidoope, saluwaabaa odina waani ammananitee?

13 Saluwaappe wodhdheedda taappe attin, saluwaa keseeddawe ooninne baawa; saluwan de7iya Asaa Na7ay taana.

14-15 "Muse woraan xanqqimaaluwaa shooshshaa sulleeddawaadan, taana ammaneedda ubbay medhinaa de7uwa akkana mala, taani Asa Na7ay masqqaliyaa bolla pude denddana bessee.

16 "Xoossaa Na7aa ammaniyaa ubbay medhinaa de7uwa akkanaappe attin, dhayenna mala, Xoossay ha alamiyaa asaa loythi siiqeedda diraw, bare mexxi itti Na7aa immeedda.

17 Ayissi gooppe, Xoossay bare Na7aa ha alamiyaa asaa pirddanaw kiitibeenna; shin untuntta A bagganna ashshanaw kiitteedda.

18 "A Na7aa ammaniyaa ooninne pirddetenna; shin Na7aan ammanenna ooninne, Xoossaa Na7aa ittuwa ammanibeenna diraw, ha77ikka pirddeti utteedda.

19 Asaa bolla yiyaa pirdday hawaa: Poo7uu ha alamiyaa yeedda; shin asaa kiitay iita gidiyaa diraw, poo7uwaappe aathiide, dhumaa siiqeedda.

20 Iitabaa oothiyaa ooninne poo7uwaa ixxee; ayissi gooppe, bare kiitay qonccenna mala, poo7uwaakko shiiqenna.

21 Shin tumuwaa oothiyaa ooninne Xoossay azazeeddawaadan, I ootheeddawaa poo7uu qonccissana mala, poo7uwaakko shiiqee" yaageedda.

Yesuusanne Xammaqiyaa Yohaannisa

22 Hewaappe guyyiyan, Yesuusinne A kaalliyawanttu Yihudaa gadiyaa beeddino; Yesuusi he gadiyan untuntunna amareedda wodiyaa uttiide, asaa xammaqiide de7ee.

23 Qassi Yohaannisi Saaleeme mataan de7iyaa Henoonaa giyaa saan wogga haathay de7iyaa diraw, asay aakko yiina xammaqee.

24 Hewe haneeddawe Yohaannisi qashettanaappe kasenna.

25 Hewaappe guyyiyan, Yohaannisa kaalliyaawantunna amareedda Ayihudatuwaa meechchaa wogaabaa * palumetteeddino.

26 Untunttu Yohaannisakko biide, "Tamarissiyaawoo, Yorddaanoosa Shaafaappe hefinthan neenanna de7iyaawe, neeni aabaa markkattowe, be7a ha77i xammaqee; asay ubbayka aakko bee" yaageeddino.

27 Yohaannisi zaariide, "Xoossay immana dhayooppe, asay aynne akkanaw danddayenna.

28 "Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani aappe sinthaw kiitettaaddi' geeddawaassi hintte hinttenttu huuphew markka.

29 Mishira maccawunna de7iya uray iikka mishiraa; he mishiraa miyaatay eqqiide, I giyaawaa sisiyaawe A haasayaan daro nashettee. Hewaa diraw, hawe ta nashechchay poletteedda.

30 I darina ta guuxxana bessee" yaageedda.

31 Bollappe yiyaawe ubbaappe bollaa. Sa7aappe beetteeddawe sa7aassa. Ikka sa7aabaa haasayee. Saluwaappe yiyaawe ubbaappe bollaa.

32 I bare be7eeddabaanne siseeddabaa markkatttee; shin A markkattethaa akkiyawe baawa.

33 A markkattethaa akkiya ooninne Xoossay tumanchcha gidiyawaa hewan markkatttee.

34 Xoossay kiitteeddawe Xoossaa qaalaa odee; ayissi gooppe, Xoossay bare Geeshsha Ayyaanaa palahissiide immee.

35 Xoossay bare Na7aa siiqiide ubbabaa A kushiyan wotheedda.

36 Na7aa ammaniyaa uraw medhinaa de7uu de7ee; shin Na7aa ammanennaawaa bolla Xoossaa hanqquu de7anaawaappe attin, I de7uwaa be7enna.

3:14-15 Pay 21:9 * 3:25 Ayihudatuwaa meechchaa wogaabaa: Hawaa guussay Ayidatu barenttu goynaana gathanaw oothiyaa dumma dumma barentta meechchaabayne barenttu saaniyaa meecciyaa wogatu de7iyaawaa bessee.

4

Yesuusanne Sammaariyaa Mishiratto

¹⁻³ Yesuusi Yohaannisawaappe dariyaa barena kaalliyaa wantta barekko shiishsheennee xammaqee giyaawaa Parisaawatuu siseeddawaa Yesuusi ereedda wode, Yihudaa aggiide, Galiilaa beedda; gidooppenne, Yesuusa kaalliyaa wanttu xammaqeeddawaappe attin, Yesuusi bare huuphew oonanne xammaqibeenna.

⁴ Galiilaa biidde, Sammaariyaanna aadhdhanawe A ashshennabaa gideedda.

⁵ Hewaa diraw, Yayiqoobi bare na7aa Yooseefoo immeedda gadiyaa matan de7iyaa Sikaaro geetettiyaa Sammaariyaa katamaa beedda.

⁶ He sa7an Yayiqooba haathaa ollay de7ee; Yesuusi hametan daaburiide, he haathaa ollaa matan utteedda. He wode sa7ay usuppun saatiyaa heera.

⁷ Sammaariyaa mishiratta haathaa duuqqanaw yeeddawunno Yesuusi, “Taana haathaa ushshaarikkii!” yaageedda.

⁸ Yesuusa kaalliyaa wanttu qumaa shammanaw katamaa beeddino.

⁹ He Mishiratta zaaraade A, “Neeni Ayihuda asaa gidaadde, Sammaariyaa macca asa gideedda taana, woota de7uwaa immiyaa haathaa ushsha gay?” yaagaaddu; ayissi gooppe, Ayihudatoonne Sammaariyaa asaw ittippetethay bayinna diraassa.

¹⁰ Yesuusi zaariide izo, “Neeni Xoossaa imotaanne qassi neena ‘Taana haathaa ushsha’ giyaawe oonentto eriyaawaa gidintto, A woossanaassa; ikka new de7uwa immiyaa haathaa immana” yaageedda.

¹¹ Mishiratta zaaraade, “Godaw, new duuqqiyaabay baawa; ollaykka ciimmuwaaw. Yaatina, de7uwa immiyaa haathaa haqappe akkani?”

¹² Nuusi ha haathaa ollaa immeedda nu aawuwaaw Yayiqoobappe neeni daray? I, A naanaynne A mehii hawaappe usheeddino” yaagaaddu.

¹³ Yesuusi zaariide, “Ha haathaappe ushiyaa ooninne laa7enthuwaa saamettanawaa.

¹⁴ Shin taani immiyaa haathaa ushiyaa ooninne laa7enthuwaa saamettenna. Taani immiyaa haathay he A gidдон medhinaa de7uwaassi pulttiyyaa pultuuwaaw gidanawaa” yaageedda.

¹⁵ Mishiratta, “Godaw, taani saamettenna malanne haathaa tikkanawukka haa yeenna mala, taw he haathaa imma!” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Baade ne asinaa xeesaade haa simma” yaageedda.

¹⁷ Mishiratta zaaraade, “Taw asinay baawa” yaagaaddu.

Yesuusi, “Taw asinay baawa giyaawaan tumuwaaw gaadda.

¹⁸ Neeni ichcheshu asinaa gelaadda; ha77i neenanna de7iyaa bitani ne asinaa gidenna. Neeni ha77i taw odeeddawe tuma” yaageedda.

¹⁹ Mishiratta qay, “Godaw, neeni nabiyyaa gidiyaawaa ta ha77i eraaddi;

²⁰ nu Sammaariyaa asaa aawatuu ha deriyaan * goyinneeddino; shin Ayihudatuu hinttenttu asay Xoossaw goyinnanaw bessiyaa sa7ay Yeerusalaa mena yaagiita” yaagaaddu.

²¹ Yesuusi, “Ha mishirattee, taana ammana; ha deriyaan woy Yeerusalaa mena Aawuwaaw Xoossaw hinttenttu goyinnenna wodii yaanawaa.

²² Hinttenttu Sammaariyaa asay hintte erennabaw goyinniita; Xoossay nuuna Ayihudatuwaaw go77ettiide atotethaa ahiyaa diraw, nuuni nu eriyaawoo goyinneetto.

²³ Shin Aawuwaaw Xoossaw tumuwaappe goyinniyaawanttu A, Geeshsha Ayyaanaa wolqqaaninne Xoossaa Xoosaa tethaadadan goyinniya wodii matatteedda; ubba ha77ikka gakkedda. Ayissi gooppe, asaa barew goyinnana mala, Aawuu Xoossaykka ha ogiyaan goyinniyaawantta koyyee.

²⁴ Xoossay Ayyaanaa; aw goyinniyaawanttukka Geeshsha Ayyaanaa wolqqaani Xoossaa Xoosaa tethaadadan goyinnanaw bessee” yaageedda.

²⁵ Mishiratta, “Masihiyaa geetettiyaa Okettowe yaanawaa taani eray. I yiyaa wode nuussi ubbabaa odanawaa” yaagaaddu.

²⁶ Yesuusi, “Ha neenanna haasayiyaawe taani A” yaageedda.

²⁷ Hawaa untunttu haasayishshin, Yesuusa kaalliyaa wanttu beeddasaappe simmeeddino. Yesuusi mishirattinna haasayishshin untunttu be7iide darissi maalaletteeddino; shin mishiratto, “Ayaaw koyyay?” woy Yesuusa, “Inanna ayissi haasayay?” giide oochchowe ooninne baawa.

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Mishiratta bare haathaa otuwaaw agga basha guyye katamaa baade asaw,

²⁹ “Taani ootheddawaa ubbaaw taw odeedda bitaniyaa be7anaw denddite; hewe Kiristoosa gidaanddeeshsha?” yaagaaddu.

³⁰ Asay katamaappe kesiide, Yesuusakko beedda.

³¹ Hewe hanishshin, A kaalliyaawanttu Yesuusa, “Guuthabaa maarikkii!” yaagiide woosseeddino.

³² Shin I, “Taw hinttenttu erenna qumay taani miiyaawe de7ee” yaageedda.

³³ Hewaa diraw, A kaalliyaawanttu barenttu gidдон, “Aw miyaabaa aheedda asay de7anddeeshsha?” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi untuntussi, “Ta qumay taana kiitteeddawaa sheniyaa udussaanne A oosuwaa polussaa.

³⁵ Hinttenttu, ‘Oydu agenaappe guyyiyan, kathay cakettanawaa’ giikkiteeyee? Taani hinttenttussi oday; goshshaa loythi xeellite; kathay caka besseedda.

³⁶ Zeriyaawenne cakkiaawe ittippe nashettana mala, cakkiaawe dirguwaa akkeenne kathaa medhinaa de7oo shiishshee.

³⁷ Ha gaasuwaan, ‘Ittu zeree; qassi ittu cakkee’ giyaa haasayay tuma.

³⁸ Hinttenttu daaburiibeennawaa cakkana mala, taani hinttentta kiittaaddi; haratuu oothi daabureeddino; hinttenttu haratuwaa daaburan geleeddita” yaageedda.

³⁹ Mishiratta, “I taani ootheedda ubbabaa odeedda” gaade markkatteedda diraw, he katamaan de7iyaa Sammaariyaa asaappe coray Yesuusa ammaneedda.

⁴⁰ Sammaariyaa asay Yesuusakko yeedda wode, barenttu mataan gami77ana mala, Yesuusa woossina I yaani laa77u gallassaa utteedda.

⁴¹ I odiyaa qaalaal diraw, kasewaappe cora asay ammaneedda;

⁴² qassi untunttu mishiratto, “Nuuni nu huuphew I giyaawaa sisiide ammaneeddawaappe attin, neeni markkatteedda diraassa gidenna; I tumu alamiyaa asaa ashshiyawaa gidiyawaakka nuuni ereeddo” yaageeddino.

Yesuusi Itti Kaappuwaa Na7aa Patheedda

⁴³ Laa77u gallassaappe guyyiyan, Yesuusi Sammaariyaappe kesiide, Galiilaa gadiya beedda.

⁴⁴ Ayissi gooppe, I bare huuphew, “Nabii bare gadiyan bonchchettenna” yaagi odeedda.

⁴⁵ Yesuusi Galiilaa gakeedda wode, Galiilaa asay A mokkeedda; Paasigaa bonchchiya gallassi untunttu Yeerusalaamen de7iya diraw, I ootheedda ubbabaa be7eeddino.

⁴⁶ Yesuusi haathaa woyiniyaa ushshaa kesseeedda, Galiilaan de7iya Qaanaa katamaa beedda. Qifirinaahooman A na7ay sakettiyaa, kaatiyaa gollen oothiyaa itti kaappuu de7ee.

⁴⁷ Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yeeddawaa he kaappuu sisiide, aakko yiide hayqqanaw mateedda bare na7aa biide pathana mala, Yesuusa woosseedda.

⁴⁸ Yesuusi he kaappuwaa, “Xoossay oothiyaa malaataanne hechcho giissiyaabaa be7ennaani de7iide, hinttenttu ayinne ammanikkita” yaageedda.

⁴⁹ He kaappuu zaariide, “Godaw, ta na7ay hayqqennan de7ishshin, taananna baarikkii” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi, “Ba; ne na7ay paxa de7anawaa!” yaageedda.

He kaappuu Yesuusi geeddawaa ammaniide beedda.

⁵¹ I bare golle biishshin, A qoomatuu aananna ogiyaan gakettiide A, “Ne na7ay paxa de7ee” geeddino.

⁵² I bare qoomatuwaa bare na7aw ay saatiyaan keekeeddentto oochchina untunttu, “Zino laappu saatiyaan qoouxu A aggeedda” yaageeddino.

⁵³ Na7aa aawuu Yesuusi barew, “Ne na7ay paxa de7anawaa” geeddawe he saatiyaana gideeddawaa hassayeedda. Hewaa diraw, inne A soy asay ubbay ammaneeddino.

⁵⁴ Hawe Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yiide ootheedda laa7entho malaataa.

5

Yesuusi Gundda Bitaniyaa Dagatti Utteedda Haathaa Mataan Patheedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Ayihudatu bonchchiya baalaw Yeerusalaame beedda.

² Yeerusalaamen dorssaa penggiyaa matan Ibraayisxxe qaalaan Beetesayda geetetiyyaa dagatti utteedda haathay de7ee; he dagatti utteedda haathaa yuuyyi aadhdeedda ichcheshu kashay de7ee.

³ Hewaan cora hargganchchatuu, qooqatuu, wobbatuunne sileeddawanttu giseeddino. [Haathay qaaxxiyaawaa naagiino.

⁴ Ayissi gooppe, itti itti gede Godaa kiitanchchay he dagatteedda haathaakko geliide, haathaa qaathee; haathay qaaxxeeddawaappe guyyiyan, koyro geleedda uray barena oyqqeedda ay harggiyaappekka paxee.] *

⁵ Hewaan hattamanne hospun laythaa saketteedda itti bitani de7ee.

* 5:4 Ha payduu itti beni koyrottiide xaafetteedda Geeshsha Maxaafatuwan baawa.

⁶ He bitani hewan giseeddawaa Yesuusi be7iide, daro wodiyaa saketteeddawaakka eriide bitaniyaa, “Paxanaw koyyay?” yaageedda.

⁷ Sakettiyyaa bitani zaariide, “Godaw, haathay qaaxxiyaa wode, taana haathan yeggiyaa asay dhayeedda; taani gelana haniyaa wode, hara uray taappe kasetiide geli aggee” yaageedda.

⁸ Yesuusi A, “Dendda eqqa; neeni gisowaa tookkaade ba” yaageedda.

⁹ Bitani elekka paxi aggeedda; bare gisuwaa tookkiide beedda.

Hewe haneeddawe Sambbata gallassaana.

¹⁰ Hewaa diraw, Ayihudatu paxeedda bitaniyaa, “Hachche sa7ay Sambbataa; neeni ne gisuwaa tookka biyaawe woga gidenna” yaageeddino.

¹¹ Shin bitani, “Taana patheeddawe, ‘Ne gisuwaa tookkaade ba’ yaageedda” giide untuntussi zaareedda.

¹² Unttuntu A, “Neena, ‘Ne gisuwaa tookkaade ba’ geeddawe I oonee?” giide oochcheeddino.

¹³ Shin hewaan cora asay de7iyaa dirawunne, Yesuusikka geemetteedda diraw, bitani barena patheeddawe oonento erenna.

¹⁴ Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Geeshsha Gollayan demmiide, “Be7a, neeni ha77i paxaadda; hawaappekka itabay neena gakkenna mala, laa7entho nagaraa oothoppa” yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, bitani biide, barena patheeddawe Yesuusa gidiyawaa Ayihuda asaa kaappatoo odeedda.

¹⁶ Yesuusi hawaa Sambbataan ootheedda diraw, untntuntu Yesuusa yedesaan waayisuwaa doommeeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide untntuntussi, “Ta Aabbu ubba wode oothee; taanikka oothanaw bessee” yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, Yesuusi Sambbata gallassaa bonchchenna diraa xalalaassa gidennaan, barena Xoossaana qarayiide, “Xoossay ta Aabba” geedda diraw, Ayihuda asaa kaappatuu A wodhanaw kasewaappe minissiide koyyiino.

Xoossaa Na7aa Maataa

¹⁹ Yesuusi zaariide untntuntussi, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; Na7ay barekka aynne oothenna. I bare Aabbu oothishshin be7iyaawaa xalalaa oothee; Aawuu oothiyawaa Na7aykka oothee.

²⁰ Ayissi gooppe, Aawuu bare Na7aa siiqee; qassi I oothiyaa oosuwaa ubbabaa bare Na7aa bessee. Ubba hinttentu maalalettana gakkanaaw, I hawaappe aadhdiya oosuwaakka bare Na7aa bessanaawaa.

²¹ Gaasuunnee, Aawuu hayqqeeddawannta hayquwaappe denthiiide shemppuwaanna wothiyawaadan, Na7aykka qassi bare koyyowannta shemppuwaanna wothee.

²²⁻²³ Asay ubbay Aawuwaa bonchchiyawaadan, Na7aakka bonchchana mala, Aawuu pirddaa ubbaa Na7aw immeeddawaappe attin, I oonanne pirddenna; Na7aa bonchchenna uray, A kiitteedda Aawuwaakka bonchchenna.

²⁴ “Taani hinttentussi tumuwaa oday; ta qaalaa sisiyaawoonne taana kiitteeddawaan ammaniyaawoo medhinaa de7uu de7ee. Hayquwaappe de7oo I pinneeddawaappe attin, pirddetenna.

²⁵ Taani hinttentussi tumuwaa oday; hayqqeedda asay Xoossaa Na7aa kooshshaa sisiyaa wodii yaanawaa; hewenneekka ha77a. He kooshshaa sisiyawanttu shemppuwaanna de7ana.

²⁶ Ayissi gooppe, Aawoo de7uwaa immiyaa wolqqay de7iyaawaadan, de7uwaa immiyaa he wolqqaa bare Na7awukka immeedda.

²⁷ Xoossaa Aawuu bare Na7aw pirddiyaa maataa immeedda; ayissi gooppe, Na7ay Asaa Na7aa.

²⁸ “Hawaan malalettoppote; ayissi gooppe, duufuwan de7iyaawanttu A kooshshaa sisiyaa wodii yee.

²⁹ Sisiide untntuntu duufuwaappe gaxaa kesana; lo77obaa ootheeddawanttu de7uwaan de7anaw denddana; qassi itabaa ootheeddaawanttu pirddettanaw denddanawantta.

Yesuusassi Markkatteedda Asatuwaa

³⁰ “Taani taappe aynne oothanaw danddayikke; Xoossay taw odeeddawaadan pirdday. Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniya poliyaawaappe attin, taani dosiyaawaa oothikke.

³¹ “Taani ta huuphew tabaa markkattooppe, ta markkatethay tuma gidenna.

³² Tabaa markkattiyaawe haray de7ee; I tabaa markkattiyaawe tuma gidiaawaa taani eray.

³³ “Hinttenttu Yohaannisakko asaa kiittina, I untunttoo tumuwaa markkatteedda.

³⁴ Taani hewaa hinttentta attino gaade giyaawaappe attin, asaa markkatethay taw koshshina gidenna.

³⁵ Yohaannisi muqaaddaadan, eexceeddanne poo7isseedda; hinttentukka amareedda wodiya A poo7uwan nashettanaw koyyeeddita.

³⁶ “Shin taw Yohaannisawaappe aadhdiyaa markkatethay de7ee; ayissi gooppe, taani wurssanaw Ta Aabbu taw immeedda kiitay, ha taani oothiyaawe, I taana kiiteeddawaa gidiaawaa markkattee.

³⁷ “Qassi taana kiiteedda Ta Aabbu bare huuphew tabaa markkattee. Hinttenttu A kooshshaa ayne sisibeykkita; A malaakka be7ibeykkita.

³⁸ I kiiteeddawaa ammanenna diraw, A qaalay hinttenttu wozanaan baawa.

³⁹ “Xoossaa Maxaafatuwaappe medhinaa de7uwaa demmiyaawaa hinttew malatina, untuntta biddiita; untunttukka tabaa markkattiyaawantta.

⁴⁰ Shin de7uwaa demmanaw taakko yiyaawaa hinttenttu koyyikkita.

⁴¹ “Taani asaappe bonchchuwaa koyyikke.

⁴² Shin taani hinttenttu wozanaan Xoossaa siiquu baynnawaa eray.

⁴³ Taani ta Aabbu sunthan yaaddi; shin taana akkibeykkita. Shin hara asay bare sunthan yiyaa wode, A akkiita.

⁴⁴ Hinttenttu ittu ittuwaa bonchchiita; shin itti Xoossaappe yiyaa bonchchuwaa koyyikkita. Yaatina, waaniide ammananaw danddayiite?

⁴⁵ “Taani Ta Aabbu sinthan hinttentta mootiyaawaa hinttew malatoppo; hinttentta mootiyaawe, hintte hidootaa woithiyaa Musa.

⁴⁶ Hinttenttu Musa ammaneeddabaa gidintto, taanakka ammananita; ayissi gooppe, tabaa xaafeeddawe A.

⁴⁷ Shin hinttenttu I xaafeeddawaa ammanennaan ixxoopspe, taani giyaawaa wooti ammananitee?” yaageedda.

6

Yesuusi 5000 Asaa Mizeedda

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luq 9:10-17)

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Galiilaa Abbaappe woy Xibiriyaadoosa Abbaappe hefintha pinneedda.

² I hargganchchatuwaa bolla ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda diraw, cora asay A kaalleedda.

³ Yesuusi deriyaa kesiide, yaani barena kaalliyaawanttunna ittippe utteedda.

⁴ Ayihudatu bonchchiya Paasigaa gallassay gakteedda.

⁵ Yesuusi sinthakko xeelliide, cora asay barekko yiyaawaa be7iide Piliphphoosa, “Ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa qumaa haqappe shammanee?” yaageedda.

⁶ I hewaa Piliphphoosa paaccanaw geedda; ayissi gooppe, I bare huuphew ayaa oothana bessintto oothanabaa eree.

⁷ Piliphphoosi zaariide Yesuusa, “Huuphiyan huuphiyan, haray atto itti itti barssuwa gathanaw, laa77u xeetu dinaariyaan shammeedda ukithaykka gidenna” yaageedda.

⁸ Qassi Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittu, Simooni Phexiroosa ishay Inddiraasi,

⁹ “Banggaa ukithaa ichcheshuunne laa77u molii de7iyaa itti na7ay hawaan de7ee; shin ha asaa ubbaw hewe wooti gidanee?” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Asay uttanaadan udite” yaageedda. He sa7an daro maatay de7ee. Asay ubbay utteedda; attuma asay ichcheshu sha77aa gidiaawaa.

¹¹ Yesuusi ukithaa akeedda; Xoossaa galatiide, hewan utteedda asaw gisheedda. Moliyaakka hewaadan oothina asay bare koyyeeddawaa keena meedda.

¹² Untunttu ubbay kalleeddawaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyaawantta “It-tibaykka coo bayenna mala, atteedda dokkaa shiishshite” yaageedda.

¹³ Hewaa diraw, untunttu ubbaakka shiishsheeddino; asay kallina atteedda banggaa ukithaa dokkaa shiishshiide, tammanne laa77u zambbeeliyaa kuntheeddino.

¹⁴ Asay Yesuusi ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda wode, “Hawe tumuwaappe ha sa7aa yaana geedda nabiyaa” yaageeddino.

¹⁵ Untunttu yiide barena wolqqan oyqqi kaatiyaa oothanaw haniyaawaa Yesuusi eriide, barekka deriyaa bolla shirettiide keseedda.

Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiide Beedda

(Mat 14:22-33; Mar 6:45-52)

¹⁶ Sa7ay omarisseedda wode, Yesuusa kaalliyaawanttu abbaakko beeddino;

¹⁷ Sa7ay qammeedda; shin Yesuusi untunttukko he saati gakkanaw yibeenna; hewaassi untunttu wonggiriyaan geliide, abbaa pinni hefintha Qifirinaahooma beeddino.

¹⁸ Wolqqaama carkkuu carkkeedda diraw, abbay qaaxxeedda;

¹⁹ itti saatiyaa keenaa untunttu abbaa shaagowaappe guyyiyan, Yesuusi abbaa bollanna hamettiidde yiyaawaa be7iide yayyeeddino.

²⁰ Shin I, “Yayyoppite; taanatte!” yaageedda.

²¹ Untunttu wonggiriyaan A gelissanaw koyyeeddino; wonggiri untunttu biyaasaa abbaa gaxaa ellekka gakkii aggeedda.

Yesuusi De7uwa Ukithaa

²² Wonttetha gallassi, abbaappe hefinthanna atteedda cora asay abbaa bolla itti wonggiriyaan xalalay de7iyaawaa be7eeddino; Yesuusi barena kaalliyaawantunna wonggiriyaan geliide, untuntunna beennaan, untunttu barekka beeddawaa akeekeddino.

²³ Shin Xibiriyaadoosappe hara wongiratuu Yesuusi Xoossaa galatina, asay ukithaa meeddasaa mataa yeeddino.

²⁴ Asay Yesuusi woy A kaalliyaawanttu hewaan baynawaa be7iide, Yesuusa koyyanaw wonggiriyaan geliide, Qifirinaahooma beeddino.

²⁵ Asay Yesuusa abbaappe hefinthan demmeedda wode, “Tamaarissiyaawoo, hawaa awude yaaddii?” yaageeddino.

²⁶ Yesuusi zaariide, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; hinttentu taana koyyiyaawe ukithaa meedda diraassanne kalleedda diraassa gidiaawaappe attin, wolqqaama malaataa be7eedda diraassa gidenna.

²⁷ Medhinaa de7uwa qumaw, taani Asa Na7ay hinttentussi immanawoo, oothiteppe attin, samiyaa qumaw oothoppite; ayissi gooppe, Aawuu Xoossay hewaa dhiishissanaw maatafaa attami wotheedda” yaageedda.

²⁸ Hewaappe guyyiyan untunttu, “Nuuni Xoossaa oosuwa oothanaw ayaa oothanaw bessii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, “Hinttentu oothana mala, Xoossay koyyiya kiiytay hawaa; I kiitteed-dawaan ammanite” yaageedda.

³⁰ Untunttu zaariide, “Nuuni be7iide, neenan ammanana mala, ay wolqqaama malaataa oothanii? Ayaa kiitettanii?”

³¹ Xoossaa maxaafaan, ‘Untunttu mannaa * mala saluwaappe ukithaa immeedda’ yaagetti xaafettowaadan, nu aawatu mela biittaa mannaa meeddino” yaageeddino.

³² Yesuusi, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; hinttentussi saluwaappe tumu ukithaa immiyaawe ta Aabbappe attin, hinttentussi saluwaappe ukithaa immeeddawe Musa gidenna.

³³ Ayissi gooppe, tuma gideedda Xoossaa ukithay, saluwaappe wodhdhiyaawe ha alamiyaa asaw de7uwaa immee” yaageedda.

³⁴ Untunttu zaariide, “Godaw, nuukka he ukithaa ubba wode imma” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, “Taani de7uwaa ukithaa; taakko yiya uray ubbakka koshattenna. Qassi taana ammaniyaa uray aynne saamettenna.

³⁶ Shin taani hinttentussi odeeddawaadan, hinttentu taana be7eeddita; shin ammanikkita.

³⁷ Ta Aabbu taw immiya ubbay taakko yaanawaa; qassi taakko yiya oonanne ubbakka taani kare yeddikke.

³⁸ Ayissi gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniyaa polanaw saluwaappe yaaddippe attin, ta sheniyaa polanaw yabeykke.

³⁹ Taana kiitteeddawe koyyiyaawe hawaa; taani I taw immeedda ubbatuwaakka wurssethaa gallassi denthanaappe attin, ittuwakka bayizzana mala koyyenna.

⁴⁰ Ayissi gooppe, ta Aabbu koyyiyaawe hawaa; taana Na7aa be7iide, ammaniyaa ubbatuu medhinaa de7uwa akkanawantta; taanikka he ubbatuwaa wurssethaa gallassi denthana” yaageedda.

⁴¹ Yesuusi, “Taani saluwaappe wodhdheedda ukithaa” geedda diraw, Ayihudatu A bolla zuuzummeeddino.

⁴² Untunttu, “Hawe nuuni A aawuwanne A aatto eriya Yoosefo na7aa Yesuusa gidennee? Yaatina, I waagiide, “Taani saluwaappe wodhdhaaddi’ gaanaw danddayii?” yaageeddino.

⁴³ Yesuusi zaariide, “Ittu ittuwaanna zuuzummiyaawaa aggite.

* **6:31 mannaa:** Israa7eliyaa asay Gibxe gadiyaappe kesi Kanaane biidde mela biittaa hamettiidde biyaa wode, untunttu maanaadan Xoossay immeedda mal77iyaa qumaa. Manna guussay Ibraayisxxiyaa qaalaan “Hawe ayee?” giyaawaa. **6:31** Kes 16:4,15; Maz 78:24

⁴⁴ Taana kiitteedda ta Aabbu taakko aheedda asaappe attin, taakko yaanaw danddayiyaa asay baawa; taanikka wurssethaa gallassi A denthana.

⁴⁵ Nabatuu 'Xoossay asaa ubbaa tamarissana' yaagiide xaafeeddino; Aawuu giyaawaa sisiyaawenne Aawuwaappe tamarriyaawe ooninne taakko yee.

⁴⁶ Xoossaa matappe yeeddawaappe attin, Xoossaa be7eedda asay baawa; A xalalay Xoossaa be7eedda.

⁴⁷ "Taani hinttentussi tumuwaa oday; taana ammaniyaa uraw medhinaa de7uu de7ee.

⁴⁸ Taani de7uwa ukithaa.

⁴⁹ Hinttentu aawatuu mela biittaa mannaa meeddino; shin hayqqeeddino.

⁵⁰ Asay aappe miide hayqqenna ukithay saluwaappe yiyaawe hawaa.

⁵¹ Saluwaappe wodhdheedda de7uwaa ukithay taana; ooninne ha Ukithaappe mooppe, medhinaw de7anawaa; qassi ha alamiyaa asaw de7o gidana mala, taani immana ukithay ta ashuwaa" yaageedda.

⁵² Ayihudatuu, "Ha bitani bare ashuwaa nuuni maana mala, nuussi wootiide immanaw danddayii?" yaagiide barenttu gidduwan palumetteeddino.

⁵³ Hewaa diraw, Yesuusi untuntta, "Taani hinttentussi tumuwaa oday; ta ashuwaa, Asa Na7aa ashuwaa, hinttentu maana dhayooppe, qassi ta suuthaakka ushana dhayooppe, hinttew de7uu baawa.

⁵⁴ Ta ashuwaa miyaa urawunne, ta suuthaa ushiyaa uraw medhinaa de7uu de7ee. Taani wurssetha gallassi untuntta denthana.

⁵⁵ Ayissi gooppe, ta ashuu tumu qumaa; ta suuthaykka tumu ushshaa.

⁵⁶ Ta ashuwaa miyaa uraynne ta suuthaa ushiyaa uray taanan de7ee; taanikka aanani de7ay.

⁵⁷ De7uwa Aawuu taana kiittina, taani A gaasuwan de7iyaawaadan, taana miyaa uraykka ta gaasuwan de7ana.

⁵⁸ Saluwaappe wodhdheedda ukithay hawaa; hinttentu aawatuu miide hayqqeedda mannaa mala gidenna; ha ukithaa miyaa uray medhinaw de7ana" yaageedda.

⁵⁹ Yesuusi Qifirinaahooma katamaan Ayihuda woosa gollen tamarissiidde, hawaa odeedda.

Medhinaa De7uwa Qaalaa

⁶⁰ Yesuusa kaalliyaawantuppe dariya baggay hewaa siseedda wode, "Hawe gelenna timirttiyaa; hawaa ooni akkanawee?" yaageeddino.

⁶¹ Shin Yesuusi barena kaalliyaawanttu hewoo zuuzummeeddawaa eriide, "Hawe hinttentta dhubbii?"

⁶² Simmi taani, Asaa Na7ay, kase de7iyaasaa pude kesishshin be7intto ayaa gaanitee?"

⁶³ Geeshsha Ayyaanay de7uwaa immee; asaa minotay aynne go77enna. Taani hinttentussi odeedda qaalay ayyaanaanne de7uwaa.

⁶⁴ Shin hinttentu gidduwan ammanennawanttu de7iino" yaageedda; ayissi gooppe, ammanennawanttu haqawanttentonne barena aathi immanawe oonento Yesuusi koyroppe doommiide ereedda.

⁶⁵ Qassikka Yesuusi, "Ta Aabbuppe gidana dhayooppe ooninne taakko yaanaw danddayenna yaagaade ta odeeddawe hewaa diraassa" yaageedda.

⁶⁶ Hewaa gaasuwan, Yesuusa kaalliyaawantuppe coratuu A aggiide, guyye simmeeddino; laa7entho A kaallibeykino.

⁶⁷ Yesuusi qassi tammanne laa77u barena kaalliyaawantta "Hintteikka aggiide baanaw koyyiitee?" yaageedda.

⁶⁸ Simooni Phexiroose zaariide, "Godaw, nuuni ookko baanee? New medhinaa de7uwaa qaalay de7ee.

⁶⁹ Neeni Xoossaa Geeshshaa gidiaawaa nuuni ammanettonne ereetto" yaageedda.

⁷⁰ Yesuusi untuntta, "Taani hinttentta tammanne laa77atuwaa doorabeykita? Qassi hintteppe ittu xalahiyaa" yaageedda.

⁷¹ Yesuusi hewaa Simooni na7aa Yihudaa Asqqoroota † gee; ayissi gooppe, Yihuday Yesuusa kaalliyaa tammanne laa77atuwaappe ittuwa; I Yesuusa aathi immanawaa.

7

Yesuusi Daasiyaa Baalaassi Yeerusalaame Beedda

¹ Hewaappe guyye, Yesuusi Galiilaan yaa haa yuuyyeedda; Ayihudatuu A wodhanaw koyyiya diraw, Yihudaan yuuyyana koyyibeenna.

² Ayihudatuu bonchchiya Daasiyaa Baalay gakkii utteedda.

³ Hewaa diraw, Yesuusa ishatuu A, “Neena kaalliyaa wanttu neeni oothiyaawaa be7ana mala, hawaappe dendaade Yihudaa gadiya ba.

⁴ Ayissi gooppe, barew erettanaw koyyiyaa asay ooninne bare oosuwaa genthenna. Neeni hawanta oothina, nebaa alamiyaa ubbay ero!” yaageeddino.

⁵ Ayissi gooppe, haray atto A ishatuukka A ammanibeykkino.

⁶ Yesuusi untuntta, “Taw injjetiyaa wodii gakkibeenna; shin hinttentussi ay wodekka injjetee.

⁷ Sa7ay hinttentta ixnanaw danddayenna; shin taani sa7aa kiittay iita gidiyaawaa markkattiyaa diraw, taana ixxeedda.

⁸ Baalaa bonchchiyaasaa hinttenttu biite; taw injjetiyaa wodii gakkibeenna diraw, taani baalaa bonchchiyasaa baanawe bira” yaageedda.

⁹ I hawaa giide, Galiilaan atteedda.

Yesuusi Daasiyaa Baalaasan Beetteedda

¹⁰ Shin A ishatuu baalaa gallassaa bonchchiyasaa beeddawaappe guyyiyan, ikka asay be7ennaan geeman yaa beedda.

¹¹ Ayihudatuu baalaa gallassaa bonchchiyaasan A koyyiinonne, “I haqan de7ii?” yaagiidde, A labiino.

¹² Asaa gidduwan daro zuuzunthay denddeedda. Amareedda asay, “I lo77o asa” yaagee; haratuu qassi, “A, I asaa balethee” yaagiino.

¹³ Shin Ayihudatuu yayyeedda diraw, ooninne aabaa qoncciyaan haasayenna.

¹⁴ Baalaa bonchchiya gallassaa baggan, Yesuusi Geeshsha Golliyaa biide, tamarissuwaa doommeedda.

¹⁵ Ayihudatuu maalaleettiide, “Ha bitani aynne tamaarennaan hawaa keena waani ereeddee?” yaageeddino.

¹⁶ Hewaa diraw, Yesuusi zaariide, “Taana tamarissiyaawe taana kiitteedda Xoossaa matappe yiyaawaappe attin, tawaa gidenna.

¹⁷ Xoossaa sheniyaaw oothanaw dosiyaa ooninne ha taani tamarissiyaawe Xoossaa matappe yintto woy qassi taani taappe haasayayitanto erana.

¹⁸ Barewaa haasayiyaa uray bare huuphiyaassi bonchchuwaa koyyee; shin barena kiitteeddawe bonchchettana mala koyyiyaa uray tumanchchaa; aani worddabay baawa.

¹⁹ Muse hinttentussi higgiiyaa immibeennee? Shin hintteppe ittuunne higgiiyaa naagenna. Taana ayissi wodhanaw koyyiitee?” yaageedda.

²⁰ Asay zaariide, “Neenan xalahii de7ee; neena wodhanaw oonee koyyeeddawe?” yaageedda.

²¹ Yesuusi, “Taani itti wolqqaamabaa oothina, hinttenttu ubbay maalalteeedda.

²² Hinttenttu naanaa hinttenttu dookaalana mala, Muse hinttentta azazeedda. Shin dookaalussay hinttenttu aawatuwanna yeeddawaappe attin, Musenna yibeenna; hewaassi hinttenttu Sambataan attuma naanaa dookaaliita.

²³ Muse higgii azazeedda diraw, hinttenttu Sambataan dookaaliyaawaa gidoope, yaatina taani itti asaw kumentha bollaa patheedda diraw, taana ayissi hanqqettiitee?

²⁴ Tumu pirddaa pirdditeppe attin, asaa deemuwaa xeelliide pirddoppite” yaageedda.

Hawe Kiristtoosee?

²⁵ Hewaa diraw, Yeerusalaame asaappe ittu ittuu, “Unttuntu wodhanaw koyyiyaa bitani hawaa gidennee?

²⁶ Be7ite, qoncciyaan I haasayee; unttuntu A aynne giikkino. Hawe Kiristtoosa gidiyaawaa nu kaappatuu tumu eriinooshsha?

²⁷ Shin nuuni A haqappe yeeddentto eroytte; Kiristtoosi yiyaaw wode, I haqappe yinttonne ooninne erenna” yaageeddino.

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Geeshsha Golliyaa tamarissiidde, bare qaalaa dhoggu udiide, “Hinttenttu taana eriita; qassi taani haqappe yeeddenttokka eriita. Taani ta sheniyaan yabeykke; shin taana kiitteeddawe tumanchchaa; hinttenttu A erikkita.

²⁹ Shin taani A eray; ayissi gooppe, I taana kiittina, taani A matappe yaaddi” yaageedda.

³⁰ Hewaa diraw, unttuntu A oyqqanaw koyyeeddino; shin A wodii biro gakkibeenna diraw, ooninne A bolla kushiyaa wothibeenna.

³¹ Shin daro asay Yesuusa ammaniide, “Kiristtoosi yiyaaw wode, ha bitani ootheedda malaataappe dariyaawaa oothaneeyee?” yaageeddino.

Yesuusa Oyqqanaw Wottaaddaratuu Kiitteeddiino

³² Parisaawatuu daro asay Yesuusabaa zuuzummiyaawaa siseeddino; qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu A oyqqi qashissanaw amareedda wottaddaratuwaa kiitteeddino.

³³ Yesuusi, “Taani hinttenanna laafaa gami77ana; hewaappe guyyiyan, taana kiitteed-dawaakko baana.

³⁴ Hinttenttu taana koyyana; shin demmikkita; ayissi gooppe, taani de7iyaa sa7aa hinttenttu baanaw danddayikkita” yaageedda.

³⁵ Ayihudatuu ittu ittuwanna, “Hawe nuuni A demmennaassa haqa baana hanii? Ayihudatuu de7iya Giriike katamaa biide, Giriike asatuwaa tamarissana hanii?”

³⁶ I, ‘Hintte taana koyyana; shin demmikkita’ qassi, ‘Taani de7iyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ yaagee; hewaa giyaawe waagiyaawee?” yaageeddino.

De7uwa Immiyaa Haathaa

³⁷ He baalaa gallassaa bonchchiya gallasaappe waannatiyaa wurssetha gallassaani Yesuusi dendi eqqiide, bare qaalaa dhoqqu udiide, “Saametteedda uray ooninne taakko yiide usho.

³⁸ Taanan ammaniyaawoo, Xoossaa Maxaafay giyawaadan, A uluwaappe de7uwa immiyaa haathaa pultuu gogganawaa” yaageedda.

³⁹ Hewaa A ammaneeddawantu akkana Geeshsha Ayyaanaabaa haasayeedda. Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna * diraw, he wode Geeshsha Ayyaanay untunttoo imettiibeenna.

Asaa Giddon Medhetteedda Phalqqethaa

⁴⁰ He asaappe dariya baggay I giyaawaa sisiide, “Tumu hawe naagettiyya Nabiyya” yaageeddino.

⁴¹ Haranttu, “Hawe Kiristtoosa” yaageeddino.

Shin haranttu qassi, “Kiristtoosi Galiilaappee yeenna.

⁴² Xoossaa Maxaafay, Kiristtoosi Daawite zariyaappe, Daawite de7eedda Beeteliheeme katamaappe yaana’ geenneyee?” yaageeddino.

⁴³ Yesuusa gaasuwan asay bare gidduwan shaaketteedda.

⁴⁴ He asaappe ittu ittu A oyqqanaw koyyeeddino; shin kushiyaaninne A bochchibeykkino.

⁴⁵ Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu qeesatuwaa kaappatuwaakkonne Parisaawatuwaakko simmi yeedda wode untunttu naagiyaawantta, “Ayissi A ahibeykkitee?” yaagiide oochcheeddino.

⁴⁶ Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu untunttussi, “Ha bitani haasayeeddawaadan, ubbakka ooninne haasayibeenna!” yaagiide zaareeddino.

⁴⁷ Parisaawatuu zaariide, “I hinttenakka balethuwaaw?”

⁴⁸ Kaappatuwaappe woy Parisaawatuwaappe A ammaneedda asay de7ii?”

⁴⁹ Shin higgiiyaa erenna ha asay sheqetteeddawaa” yaageeddino.

⁵⁰ Untuntuppe ittuu kasenna Yesuusakko beedda Niqoodimoosi untuntta,

⁵¹ “Itti uray giyaabaa sisennaan woy I ayaa ootheeddento erennaan de7iidde, kasetiide A bolla pirdiyaawe nu higgiiyan de7ii?” yaageedda.

⁵² Untunttu zaariide A, “Neenikka qassi Galiilaa gadiya asee? Galiilaa gadiyaappe Nabii beettennawaa Xoossaa Maxaafatuwaa biddaade era” yaageeddino.

Woshummaade Oyqetteedda Mishiratto

⁵³ Asay ubbay aggiide, bare soy bare soy beedda.

8

¹ Shin Yesuusi Wogaraa Mithaan eretteedda Deriyaakko beedda.

² Wonttetha gallassi guuran Geeshsha Golliyaa simmeedda; ubba asay aakko yiina, uttiide untuntta tamarissuwaa doommeedda.

³ Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne Parisaawatuu woshumishshin oyqetteedda itti mishiratto aakko aheeddino. Untunttu asaa ubbaa sinthan izo essiide Yesuusa,

⁴ “Tamarissiyaawoo, ha mishiratta woshummaade oyqettaaddu.

⁵ Higgiiyaa bollan Muse hannu mala macca asaa shuchchaan caddana mala, nuuna azazeedda. Yaatina neeni waagay?” yaageeddino.

⁶ Untunttu hewaa geeddawe Yesuusa mootiyaawaa demmiide A paaccanaassa; shin Yesuusi hokkiide, bare biradhhiyan biittaa bolla xaafeedda.

⁷ Untunttu A oochchiide aggennaan ixgina, pude dhoqqu giide, “Hinttenttu gidduwan nagaraa oothiibeenna asay kasetiide, izo shuchchan caddo” yaageedda.

7:37 Wog 23:36 7:38 Hiz 47:1; Zak 14:8 * 7:39 Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna: Yohaannisa mishiraachchuwaawaa qaalaan, Yesuusaw kumentha bonchchuu imetteeddawe, I masqqaliyaa bollan kaqetteedda wodenne bare Aabbu ushechcha baggan uttanaw hayquwaa xooniide denddeedda wodiyaana gidiiyaawaa qonccissee. 7:42 2Sa 7:12; Mik 5:2 8:5 Wog 20:10; Zar 22:22-24

⁸ Qassikka hokkiide, biittaa bolla xaafeedda.

⁹ Unttuntu hewaa siseedda wode, kasetiide cimatuu kesina, ittu ittuu kesiidde wureed-dino; A sinthaan mishiratta eqqa de7ishshin, Yesuusi bare xalalaa atteedda.

¹⁰ I pude dhoggu giide mishiratto, “Mishirattee, asatuu haqan de7iino? Ooninne ne bolla pirddibeenne?” yaageedda.

¹¹ Mishiratta, “Godaw, ooninne ta bolla pirddibeenna” yaagaaddu.

Yesuusi izo, “Taanikka ne bolla pirddikke; ba; laa7enthaade nagaraa oothoppa” yaageedda. *

¹² Qassikka Yesuusi asaw, “Taani alamew poo7uwaa; Taana kaalliyaa ooninne de7uwa immiyaa poo7uwaa demmanappe attin, dhumaani ubbaakka hamettenna” yaagiide haasayeedda.

¹³ Hewaappe guyye Parisaawatuu, “Neeni nebaa markkattaasa; ne markkatethay tuma gidenna” yaageeddino.

¹⁴ Yesuusi zaariide, “Taani Tabaa markkattooppekka, Ta markkatethay tuma; ayissi gooppe, Taani haqappe yaadditanttonne qassi haqa baytattoo eray; shin hinttentu erikkita.

¹⁵ Asay pirddiyaa ogiyaan hinttentu pirddiita; Taani itti uraa bollaakka pirddikke.

¹⁶ Shin Taani pirddiyaawaa gidoppenne, Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, Taana kiitteedda Ta Aabbu Taananna de7eeppe attin, Taani Taarekka de7ikke.

¹⁷ Laa77u asaa markkatethay tuma gidiyaawe hinttentu higgiiyaan xaafetti utteedda.

¹⁸ Taani Tabaa Ta huuphew markkattaaddi; qassi Taana kiitteedda Ta Aabbukka Tabaa markkattee” yaageedda.

¹⁹ Unttuntu, “Ne aabbu haqan de7ii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Hinttentu Taanakka woy Ta Aabbakka erikkita; Taana ereeddawaa gidintto, Ta Aabbakka eranita” yaageedda.

²⁰ Yesuusi Geeshsha Golliyaa tamarissiidde, imotaa miishshay uttiyaa saaxiniyaa matan hewaa haasayeedda. A ooninne oyqqibeenna; ayissi gooppe, A wodii biro gakkidig-gibenna.

Ammannaan Ixceeddawantussi Imetteedda Mino Akeekissuwaa

²¹ Qassikka Yesuusi untuntta, “Taani baana hinttentu Taana koyyana; shin hinttentu, hinttentu nagaraan hayqqanita. Taani biyaa sa7akka baanaw hinttentu danddayikkita” yaageedda.

²² Ayihudatu, “I, ‘Taani biyaasaa hinttentu baanaw danddaykkita’ yaagee; I barena barekka wodhaneeyee?” yaageeddino.

²³ Yesuusi zaariide, “Hinttentu garssa asa; Taani bolla asa. Hinttentu ha alamiyaa asa; Taani ha alamiyaa asa gidikke.

²⁴ Hinttentu, hinttentu nagaraan hayiqqanawaa Taani hinttentussi odeeddawe hawaassa; Taani Taana † gidiyaawaa hinttentu ammanana dhayooppe, hinttentu, hinttentu nagaraan hayyanita” yaageedda.

²⁵ Unttuntu, “Neeni oonee?” yaagiide oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani Taana.

²⁶ Taani hinttebaa haasayiyabayne pirddiyaabay darobay de7ee. Shin Taana kiiteed-dawe tumanchaa; qassi Taani aappe siseeddawaa alamiyaa asaw oday” yaageedda.

²⁷ I bare Aawuwabaa haasayiyawaa unttuntu akeekibeykkino.

²⁸ Hewaa diraw, Yesuusi untuntta, “Taana Asaa Na7aa hinttentu masqqaliyaa bolla pude denthiiyaa wode, Taani Taana gidiyaawaanne qassi Taani Ta Aabbu Taana tamaris-seeddawaadan haasayiyawaappe attin, Ta sheniyaan aynne oothennawaa hinttentu eranita.

²⁹ Qassi taana kiiteeddawe Taananna de7ee; Taani ubba wode A nashechchiyaawaa oothiyaa diraw, I Ta xalalaa aggabeenna” yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa haasayishshin siseedda daro asay A ammaneeddino.

Nagaraa Aylletthaappe La77a Kessaa

³¹ Yesuusi barena ammaneedda Ayihudatuwaa, “Hinttentu Taani tamarissiyaawoo azazettoppe, tumu Taana kaalliyaawantta.

³² Hinttentu tumatethaakka eranita; qassi tumatethay hinttentta aylletthaappe kessanawaa” yaageedda.

* **8:11** Itti itti beni xaafetteedda Geeshsha Maxaafatuwan ha payduu baawa. **8:17** Zar 19:15 † **8:24** Taani Taana: Ayihude asaassi wolqqaamane geeshsha gideedda Xoossaa sunthay “Yahweh” gidiide, hawaa bilethaykka Taani Taana giyaawaa.

³³ Unttuntu zaariide, “Nuuni Abraahaamo zare; nuuni oossinneekka aylibeykko. Yaatina neeni waagaade, ‘Ayllethaappe hinttenttu kesanita’ gay?” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; nagaraa oothiyyaa ooninne nagaraa ayliyyaa.

³⁵ Ayllii ubba wode soyin de7enna; shin na7ay medhinaw gollen de7ee.

³⁶ Na7ay hinttentta aylllethaappe kesoope, hinttenttu aylllethaappe tumu kessanita.

³⁷ Hinttenttu Abraahaamo zare gidiiyaawaa Taani eray; shin Ta tamarissiyaawaa hinttenttu akkenna diraw, Taana wodhanaw koyyiita.

³⁸ Taani Ta Aabbu Taana beseddawaa haasayay; qassi hinttenttukka hinttenttu aawuwaappe siseeddawaa oothiita” yaageedda.

³⁹ Unttuntu zaariide, “Nu aabbu Abraahaama” yaageeddino.

Yesuusi untuntta, “Hinttenttu Abraahaamo naanaa gideeddentto, I otheedda oosuwa malaa oothanita.

⁴⁰ Shin Xoossaappe siseedda tumuwaa odeedda Taana hinttenttu wodhanaw koyyiita; Abraahaame hewaadan oothiibeenna.

⁴¹ Hinttenttu, hinttenttu aawuu otheeddawaa oothiita” yaageedda.

Unttuntu zaariide, “Nuuni woshumaan diqaalatethaa yelettibeykko; nuussi itti Aawuu, Xoossaa xalalay de7ee” yaageeddino.

⁴² Yesuusi untuntta, “Hinttenttu Xoossaa naanaa tumu gideeddentto, Taana siiqana; ayissi gooppe, Taani Xoossaa matappe yaade hawaan de7ay. Taana I kiitteeddawaappe attin, Taani Ta sheniyaan yabeykke.

⁴³ Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akeekennawe ayaassee? Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akkenna diraassa.

⁴⁴ Hinttenttu, hinttenttu aawuwaa iita ayyaanaa naanaa; qassi hinttenttu, hinttenttu aawuu amottiyaawaa oothanaw koyyiita. I kaseppe doommiide, shemppuwaa wodheeddawaa; tumatethay aani baynna diraw, tumatethaakko shiiqi erenna. I wordduwaa haasayiyaa wode, bareppe haasayee; ayissi gooppe, I worddanchchaanne qassi worddookka aawuwaa.

⁴⁵ Shin Taani tumuwaa haasayiyaa diraw, hinttenttu Taana ammanikkita.

⁴⁶ Hintteppe Taana nagaraa oothishshin be7aaddi gaanaw danddayiyaawe oonee? Taani tumuwaa haasayiyaawaa gidoppe, Taana ayissi ammanikkitee?

⁴⁷ Xoossaa asa gideedda uray Xoossay giyaawaa sisee; hinttenttu Xoossaa asa gidenna diraw, Xoossay giyaawaa sisikkita” yaageedda.

Yesuusi Abraahaamoppe Kasennakka De7ee

⁴⁸ Ayihudatu zaariide, “Nuuni neena, ‘Neni Sammaariyaa asa; neenan iita ayyaanay de7ee’ giidde bayizzeeddoo?” yaageeddino.

⁴⁹ Yesuusi untuntta, “Ta bolla iita ayyaanay baawa. Taani Ta Aabba bonchchay; shin hinttenttu Taana kawushshiita.

⁵⁰ Taani Ta huuphiyassi bonchchuwa koyyikke; hewaa Taw koyyiyaawenne pirdiyaawe de7ee.

⁵¹ Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani tamarissiyaawaa naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna” yaageedda.

⁵² Ayihudatu zaariide, “Ne bolla iita ayyaanay de7iyaawaa nuuni ha77i ereeddo. Abraahaame hayqqeedda; nabatuu hayqqeeddino; shin neeni, ‘Ta qaala naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna’ yaagaa.

⁵³ Neeni hayqqeedda nu aawuwaa Abraahaamoppe daray? Nabatuu qassi hayqqeeddino. Neeni neena oona gaade qoppay?” yaageeddino.

⁵⁴ Yesuusi, “Taani Taana bonchchooppe, Ta bonchchuu mela; hinttenttu nu Xoossaa giya Ta Aabbu Taana bonchchee.

⁵⁵ Hinttenttu A erana dhayooppukka, Taani A eray. Taani A erikke gooppe, hinttenttu waadan worddo giday; shin Taani A eray; qassi A qaalaakka naagay.

⁵⁶ Hinttenttu aawuu Abraahaame, Ta yuussaa wodiya be7anaw laamoteedda; be7iidekka nashetteedda” yaageedda.

⁵⁷ Ayihudatu zaariide A, “New haray atto ishatamu laythaa kumibeennawe Abraahaama be7aaddii?” yaageeddino.

⁵⁸ Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Abraahaamo yelettanaappukka kase Taani Taana” yaageedda.

⁵⁹ Hewaa diraw, untunttu Yesuusa caddanaw shuchchaa akkeeddino; shin Yesuusi untunttuppe geemettiide, Geeshsha Golliyaappe beedda.

9

Yesuusi Qooqa Gidiide Yeletteedda Bitaniyaa Patheedda

¹ Yesuusi biidde, yelettoodeppe qooqa gidiide de7iya itti bitaniyaa be7eedda.

² Yesuusa kaalliyawanttu Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, ha bitani qooqa gidiide yeletanaadan, nagaraa ootheeddawe oonee? I ootheeddeyee? Woy A yeleeddawanttu ootheeddinoo?” yaagiide oochcheeddino.

³ Yesuusi, “Xoossaa kiitay A bollan qonccana mala qooqeeddappe attin, I woy A daayanne A aabbu nagaraa oothibeykkino.

⁴ Nuuni sa7ay qammennaan de7ishshin, Taana kiitteeddawaa oosuwwa oothanaw bessee. Ooninne oothanaw danddayenna qammay yee.

⁵ Taani alamiyaan de7aadde alamew poo7o” yaageedda.

⁶ Yesuusi hewaa giide, sa7an cuchcheedda; bare cuchchaani guutha urqqaa shugissiide, he urqqaa qooqa bitaniyaa ayfiyaa okkiide,

⁷ “Baade Saliihooma giya dagatteedda haathaan ne ayfiyaa meecca” yaageedda. “Saliihooma” giyaawe “Kiitetteeddawaa” guussaa. Hewaa diraw, bitani biide, bare ayfiyaa meecettiide, xeelliidde simmeedda.

⁸ Bitaniyaa shooratuunne bitani kase woossishshin be7eedda asay, “Hawe uttiide woossiyaa bitaniyaa gidenneeyee?” yaageeddino.

⁹ Qassi amareeddawanttu, “Hawe aattennee” yaageeddino.

Haranttu qassi, “Tuytti, hawe A malatiyaawappe attin, A gidenna” yaageeddino.

Shin bitani, “Taani aatee” yaageedda.

¹⁰ Unttuntu bitaniyaa, “Yaatina, ne ayfi waani xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

¹¹ I zaariide, “Yesuusa geetettiyyaa bitani guutha urqqaa shugissiide, ta ayfiyaa okkiide, ‘Saliihooma geetettiyyaa dagatteedda haathaani baade ne ayfiyaa meecetta’ yaageedda. Taani baade meecettaade xeellaaddi” yaageedda.

¹² Unttuntu A, “I haqan de7ii?” yaagiide oochcheeddino.

Bitani, “Taani erikke” yaageedda.

¹³ Unttuntu kase qooqiide xeelleedda bitaniyaa Parisaawatuwakko afeeddino.

¹⁴ Yesuusi urqqaa shugissiide, bitaniyaa ayfiyaa patheedda gallassay Sambbata gallassaa.

¹⁵ Hewaa diraw, bitani waani xeelleeddenttonne Parisaawatuu A gujjiide oochcheeddino. Bitani untuntussi, “I ta ayfiyan guutha urqqaa wotheedda. Ta ayfiyaa meecettaade ha77i xeellaaddi” yaageedda.

¹⁶ Parisaawatuwaappe ittu ittuu, “Hawaa ootheedda bitani Sambbataa higgiiyaa naagenna diraw, Xoossaa mataappe yibeenna” yaageeddino.

Shin haranttu, “Nagaranchcha asay hawaa mala wolqqaama malaataa waani oothanaw danddayii?” yaagiide untntu barenttu gidduwan shaaketteeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, Parisaawatuu bitaniyaa itti kaalla gujjiide, “I ne ayfiyaa dooyeedda diraw, aabaa waagay?” yaageeddino.

Bitani, “I nabiyyaa” yaageedda.

¹⁸ Ayihudatuu he xeelleedda bitaniyaa aatonne aawuwaa xeessiide oochchana gakkanaw, bitani qooqa gideeddawaanne ha77i I xeelliyaawaa ammanibeykkino.

¹⁹ Ayihudatuu A aatonne aawuwaa, “Hinttenttu, ‘Qooqa gidiide yeletteedda’ giya hinttenttu na7ay hawee? Yaatina, ha77i waaniide xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

²⁰ Bitaniyaa daayanne aawuu, “Hawe nu na7aa gideeddawaanne qooqa gidiide yeletteeddawaa nuuni ereetto.

²¹ Shin ha77i I waani xeelleeddentto, nuuni erokko; woy A ayfiyaa ooni patheeddentto, nuuni erokko. A oochchite; I donzza asa; barebaa haasayanaw danddayee!” yaageeddino.

²² Bitaniyaa daayanne aawuu Ayihudatoo yayyeedda diraw, hewaa geeddino; ayissi gooppe, Ayihudatuu Yesuusi Kiristoosa yaagiide markkattiyyaa uray de7ooppe, he uraa Ayihuda woosa golliyaappe kessanaw kaset qofaa qachchi wotheeddino.

²³ A daayanne aawuu, “I donzza asa; A oochchite!” geeddawe hawaassa.

²⁴ Hewaa diraw, qooqa gidiide yeletteedda bitaniyaa untntu laa7enthuwaa xeessiide, “Xoossaa galata; ha bitani nagaranchcha gidiaawaa nuuni ereetto” yaageeddino.

²⁵ Bitani, “I nagaranchcha gidiaawaanne, gidennawaa erikke; taani qooqa gidiaawaanne ha77i xeelliyaawaa he ittiba eray” yaageedda.

²⁶ Untntu zaariide bitaniyaa, “I new ayaa ootheeddee? I ne ayfiyaa wooti patheeddee?” yaageeddino.

²⁷ I untntu, “Taani hinttenttussi odaaddi; sisibeeykkita. Ayissi laa7enthuwa sisanaw koyyiitee? Hintteikka Yesuusa kaalliyawantta gidanaw koyyiitee?” yaageedda.

²⁸ Untntu A boriidde, “Neeni he bitaniyaa kaalliyawaa; nuuni Musa kaalliyawantta.

²⁹ Xoossay Musessi haasayeeddawaa nuuni ereetto; shin ha bitaniyaa gidooppe, I haqappe yeeddenttonne nuuni erokko” yaageeddino.

³⁰ Bitani, “I haqappe yeeddenttonne hinttenttu erennawe maalalissiyaawaa; shin I ta ayfiyaa patheedda!

³¹ Xoossaw yayyiyaa uraynne Xoossay koyyiyawaa oothiyaa uray de7ooppe, he uraabaa Xoossay sisiyaawappe attin, nagaranchchatuwaabaa sisenna.

³² Qooqa gidiide yeletteedda asaa ayfiyaa ooninne pathina, sa7ay medhettoodeppe doommina, siseti erenna.

³³ Ha bitani Xoossaappe yibeennawaa gidintto, ittibaanne oothanawukka dand-dayenna” yaageedda.

³⁴ Unttuntu zaariide aw, “Neeni nagaraan yelettaade dicceeddawe nuuna tamaaris-sanaw koyyay?” yaageeddino; Ayihuda woosa golliyaaappe kare A kesseeddino.

Wozanaa Qooqatethaa

³⁵ Unttuntu bitaniyaa kare kesseeddawaa Yesuusi siseedda; Yesuusi bitaniyaa demmiide, “Asa Na7aa ammanay?” yaageedda.

³⁶ Bitani Yesuusa, “Godaw, taani A ammananaadan I oonee? Taw odarikki!” yaageedda.

³⁷ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni A be7aadda; ha neenanna haasayiyawekka A” yaageedda.

³⁸ Bitani zaariide, “Godaw, ammanay” yaagiide Yesuusaw goyinneedda.

³⁹ Yesuusi, “Qooqatuu xeellana malanne xeelliyawanttu qooqana mala, taani pird-danaw ha sa7aa yaaddi” yaageedda.

⁴⁰ Aananna de7iya amareedda Parisaawatuu hewaa sisiide, “Nuunikka qooqeyee?” yaagiide oochcheeddino.

⁴¹ Yesuusi, “Hinttenttu qooqa gideeddentto, hinttentussi nagaraa gidenna; shin ha77i hinttenttu, ‘Nuuni xeelleetto’ yaagiita; hinttenttu nagaraanna de7iita” yaageedda.

10

Yesuusi Lo77o Henthanchchaa

¹ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; dorssaa sikkuwaa penggiyaanna gelenaan harasaanna geliyaa ooninne kaysuwaanne paanuwaa.

² Shin penggiyanna geliyaaawe dorssaa heemmiyaa asaa.

³ Penggiyaa naagiyaawe aw penggiyaa dooyyee; dorssatuukka A kooshshaa sisana; I bare dorssatuwaa untunttu sunthan sunthan xeesiide, kare kaalethana.

⁴ I barewannta kare kesseeddawaappe guyyiyan, untunttuppe sinthanna hamettee; untunttukka A kooshshaa eriya diraw, A kaalliino.

⁵ Hara uraa kooshshaa untunttu erenna diraw, aappe baqatanaappe attin, A geeduwaa kaallikkino” yaageedda.

⁶ Yesuusi untunttussi ha leemisuwaa odeedda; shin I untunttussi ay odinttonekka untunttu akeekibeykkino.

⁷ Yesuusi qassikka untunttussi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; taani dorssatoo geliyaa penggiyaa.

⁸ Taappe kase yeedda ubbay kayisuwaanne paanuwaa; shin dorssatuu untunttu giyaawaa sisibeeyikkino.

⁹ Penggi taana; taanan geliyaa ooninne attanawaa. I gelanne kesana; qassi lo77o maatay de7iyaa sa7akka demmanawaa.

¹⁰ Kayisuu wuu77anaw, wodhanawunne dhayissanaw yiyaawaappe attin, arabaw yeenna; taani untunttussi de7uu de7ana malanne kumiide palahana mala yaaddi.

¹¹ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; dorssaa loythi heemmiyaawe he dorssatuwaa diraw hayqqee.

¹² Miishshaa akkiide heemmiyaa uray walliyaa yiyaawode be7iide, dorssatuwaa yeggi bashiide baqatee. Ayissi gooppe, dorssatuu aawannta gidikkino; qassi ikka dorssatuwaa heemmiyaawa gidenna. Hewaa diraw, dorssatuwaa oyqqeenne laalee.

¹³ Shaluwaa akkiide heemmiyaawe bare shaloo heemmiyaa dirawunne dorssaabay A qofethenna diraw, dorssatuwaa aggiide baqatee.

¹⁴⁻¹⁵ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; Ta Aabbu Taana eriyawaadan, Taanikka qassi Ta Aabba eray. Hewaadankka, Taani Ta dorssatuwaa eray; Ta dorssatuukka Taana eriino. Qassi Taani Ta dorssatuwaa diraw, hayqqanaw koyyaaddi.

¹⁶ Ha sikkuan baynna hara dorssatuukka Taw de7iino. Taani untunttakka ahanaw bessee. Qassi untunttu Ta kooshshaa sisana; itti wudii de7ana; heemmiyawekka ittuwaa gidanawaa.

¹⁷ “Taani Ta shemppuwaa zaaraadde akkana mala, aathaade immanaw koyyiyaa diraw, Ta Aabbu Taana siiqee.

¹⁸ Taani dosaade Ta shemppuwaa aatha immiyaawaappe attin, Taappe ooninne akkenna. Taw Ta shemppuwaa aatha immiyaa maatay de7ee; qassi zaaraadde akkanawukka maatay de7ee. Taani ha azazuwaa Ta Aawuwaappe akkaaddi” yaageedda.

¹⁹ He haasayaa diraw, Ayihudatuwaa gidduwaan qassikka shaakuu medhetteedda.

²⁰ Unttuntuppe dariya baggay, “Aani xalahii de7ee! I gooyee! A haasayaa ayissi sisiitee?” yaageeddino.

²¹ Haratuu qassi, “Xalahii oyqqeedda asay hawaadan haasayenna; xalahii qooqa asaa ayfiya xeelissanaw danddayiyyee?” yaageeddino.

Yesuusi Ixetteedda

²² Yeerusalaamen Geeshsha Golliiyaa anjijiseedda gallassaa hassayissiyaa Baalay gakeedda; sa7ay he wode balgguwa.

²³ Yesuusi Geeshsha Golliyaan Solomona baranddaan, yaanne haanne hamettee.

²⁴ Ayihudatuu Yesuusa matan yuuyyi aadhdiide, “Neeni nuuna awude gakkanaw sidhissaadde wothanii? Neeni Kiristtoosa giddoppe, nuussi geeshshaade oda” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untuntussi zaariide, “Taani hinttentussi odaaddi; shin Taana ammanikkita; Taani Ta Aabbu sunthan oothiyyaa kiitay Tabaa markkattee.

²⁶ Shin hinttenttu Ta dorssaa gidenna diraw ammanikkita.

²⁷ Ta dorssatuu Ta kooshshaa sisiino; Taani untuntta eray; untunttukka Taana kaallino.

²⁸ Taani untunttussi medhinaa de7uwaa immay; qassi untunttu ubbakka hayqqikkino. Ooninne Ta kushiyaappe untuntta wothi akkanaw danddayenna.

²⁹ Untuntta Taw immeedda Ta Aabbu ooppenne * aadhhee; ooninne Ta Aabbu kushiyaappe untuntta wothi akkanaw danddayenna.

³⁰ Tanne Ta Aabbu ittuwa” yaageedda.

³¹ Ayihudatuu Yesuusa caddanaw qassikka shuchcha dentheeddino.

³² Yesuusi untuntta, “Taani oothanaw Ta Aabbu Taw immeedda daro lo77o oosuwwa hinttentta bessaaddi; hewantuppe haqawanttu diraw, Taana shuchchan caddanaw koyyiitee?” yaageedda.

³³ Ayihudatuu zaariide, “Nuuni neena lo77o oosuwwa diraw, shuchchan caddanaw koyyokko; shin neeni Xoossaa bolla boriyyaa qaalaa haasayiyaa dirawunne qassi asaa gidaadde ne huuphiyya Xoossaa ootheedda diraw, caddanaw koyyeetto!” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi zaariide, “Hinttenttu higgiiyan Xoossay, ‘Hintte xoossatuwaa’ geeddawe xaafettibeennee?”

³⁵ Xoossaa Maxaafatuwaa laammanaw danddayettenna; Xoossay bare qaalay yeedda asatuu, ‘xoossatuwaa’ giide xeeseeddawaa gidoope,

³⁶ Taani, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ geedda diraw, Ta Aabbu anjiiide, sa7aa kiiteedda Taana, ‘Xoossaa bolla boriyyaa qaalaa haasayaa’ yaagiitee?”

³⁷ Taani Ta Aabbu oothiyaawaa oothana dhayoope, Taana ammanoppite.

³⁸ Shin Taani oothiyaawaa gidoope, haray atto hinttenttu Taana ammanana dhayoopeekka, Ta Aabbu Taanan de7iyaawaanne Taanikka Ta Aabbun de7iyaawaa eranaadaaninne akeekanaadan, Ta oosuwwa ammanite” yaageedda.

³⁹ Qassikka untunttu A oyqqanaw koyyeeddino; shin I untuntuppe kessi akkiide beedda.

⁴⁰ Yohaannisi kase xammaqiyaasaa Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha Yesuusi pinniide, yaani de7eedda.

⁴¹ Daro asay Yesuusakko yiide, “Yohaannisi wolqqaama malaata oothibeenna; shin I ha bitaniyaabaa haasayeeddabay ubbay tuma” yaageeddino.

⁴² Yaani daro asay Yesuusa ammaneedda.

11

Ali7aazara Hayquwaa

¹ Biitaaniyya giya qeeri katamaan Ali7aazara giya itti bitani harggeedda; he katamay Mayraamanne izi michchatta Marta de7eedda katamaa.

² Godaa gediyya shittuwaa okkaade, bare binnanaan A gediya quceeddawunna he Mayraamo; harggeeddawe qassi izi ishaa Ali7aazara.

³ Hewaa diraw, michchatuu, “Godaw, neeni siiqiyaawe harggeedda” giide Yesuusaw kiiteeddino.

* **10:29** ooppenne: Ubbaappe guussaa. **10:33** Wog 24:16 **10:34** Maz 82:6

⁴ Yesuusi hewaa siseedda wode, “Taani Xoossaa Na7ay harggiyaa gaasuwan bonchcheta-tana mala, Xoossaa bonchchuwaassi ha harggii Ali7aazara oyqqeeddappe attin, wodhiyaa harggiyaa gidenna” yaageedda.

⁵ Yesuusi Martto, izi michchattonne Ali7aazara siiqee;

⁶ Ali7aazar hargeeddawaa Yesuusi siseedda wode, bare de7iya sa7an laa77u gallassaa peesheedda.

⁷ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyaa wantta “Laa7enthuwaa Yihudaa gadiya boytte” yaageedda.

⁸ Yesuusa kaalliyaa wanttu zaariide, “Tamaarissiyaawoo, guutha wodiyaa kase Ayihudatu neena shuchchan caddanaw koyyeeddino; qassikka yaa baanii?” yaageeddino.

⁹ Yesuusi, “Itti gallassan tammanne laa77u saati de7enneeyee? Gallassi hamettiyaa asay dhubettenna; ayissi gooppe, I ha sa7aa poo7uwaa be7ee.

¹⁰ Shin qamma hamettiyaa uray de7ooppe, poo7uu aani bayinna diraw, dhubettee” yaageedda.

¹¹ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyan, qassikka untunttussi, “Nu dabbu Ali7aazar gemi77isheedda; shin gemi77ishuwaappe A denthanaw Taani bay” yaageedda.

¹² Yesuusa kaalliyaa wanttu zaariide, “Godaw, I gemi77isheeddawaa gidoope, aw lo77anawaa” yaageeddino.

¹³ Ali7aazar hayqqeeddawaa Yesuusi odeedda; shin Ali7aazar gemi77ishiide giseeddawaa odeedda giide, untunttu qoppeeddino.

¹⁴ Hewaa diraw, Yesuusi geeshshiide untuntta, “Ali7aazar hayqqeedda.

¹⁵ Hinttentu ammanana mala, taani he sa7an de7ennawoo, hinttentu diraw nashettay. Shin denddite; aakko boytte” yaageedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, manttiyaa geetettiyaa Toomaasi bare laggethatuwaa Yesuusa kaalliyaa wantta, “Yesuusanna hayqqanaw nuunikka qassi boytte!” yaageedda.

Yesuusi, Dendduwaanne De7uwaa

¹⁷ Yesuusi gakkiiya wode, Ali7aazaraw moogettoodeppe oydu gallassa gideeddawaa demmeedda.

¹⁸ Biitaaniyaa katamay Yeerusalaameppe heezzu kiilo miitiriyaa keenaa haakkee.

¹⁹ Daro Ayihudatu Marttonne Mayraamo untunttu ishay hayqqeeddawoo menthethanaw yeeddino.

²⁰ Martta Yesuusi yeeddawaa sisaadde, A mokkanaw kessaaddu; shin Mayraama gollen attaaddu.

²¹ Martta Yesuusa, “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishay hayqqenna.

²² Shin neeni woossiyaa ay gidooppenne, Xoossay new haray atto ha77ikka immanawaa taani eray” yaagaaddu.

²³ Yesuusi, “Ne ishay hayquwaappe denddana” yaageedda.

²⁴ Martta, “Wodiyaa wursethaan * dendduwaa gallassi, I hayquwaappe denddanawaa taani eray” yaagaaddu.

²⁵ Yesuusi iziwi, “Taani dendduwaanne de7uwa; Taana ammaniyaa uray haray atto, hayqqoppekka de7uwan de7anawaa.

²⁶ Qassi de7uwan de7iya urayne Taana ammaniyaa uray ubbay ubbaakka hayqqenna; hewaa neeni ammanay?” yaageedda.

²⁷ Martta zaaraadde, “Godaw, E taani ammanay; neeni Xoossaa Na7aa, sa7aa yaanaw de7iya Kiristoosa gidiyaa waa taani ammanay” yaagaaddu.

²⁸ Martta hewaa geeddawaappe guyyiyan, baade bare michchattiw geeman xeessaade, “Tamaarissiyaawe yiide, neena koyyee” yaagaaddu.

²⁹ Mayraama hewaa siseedda wode, elleela dendda eqqaade Yesuusakko baaddu.

³⁰ Yesuusi Martta A mokkeedda sa7an de7eeppe attin, biro qeeri katamaa gakkibeenna.

³¹ Mayraamo menthethiidde, gollen izinna de7iya Ayihudatu, iza ellekka dendda eqqaade kare kesiyaa waa be7iide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaa baade yaani yeekkanaw hanaw yaagiide, izo kaalliide keseeddino.

³² Mayraama Yesuusi de7iyaasaa baade Yesuusa be7eedda wode, A gediya bollan kundaaddu; “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishay hayqqenna shin!” yaagaaddu.

³³ Yesuusi iza yeekkiyaawaanne qassi izinna yeedda Ayihudatuukka yeekkiyaawaa be7iide, bare wozanaan daro seeletteedda; qassi tookki shemppeedda.

³⁴ Untuntta, “Haqan moogeedditee?” yaagiide oochchina, “Godaw, yaade be7a” yaagiide zaareedino.

* 11:24 Wodiyaa wursethaan: Xoossay asaa zerethaa ubbaa pirddaw shiishshiyaa wode guussaa.

³⁵ Yesuusi afoxxeedda.

³⁶ Hewaa diraw, Ayihudatu, "Ali7aazara I ay keenaa siiqintto be7ite!" yaageeddino.

³⁷ Shin untuntuppe ittu ittu, "Hawe qooqa bitaniyaa xeelisseeddawe ha bitani hayqqennaadan udanaw danddayennee?" yaageeddino.

Yesuusi Ali7aazara Hayquwaappe Dentheedda

³⁸ Yesuusi qassikka wozanaappe qarettiide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaakko beedda; he duufuu gonggoluwaa gidiiide shuchchan qum77etti utteedda.

³⁹ Yesuusi, "Shuchchaa diggite!" yaagiide azazeedda.

Hayqqeedda bitaniyaa michchatta Martta, "Godaw, I hayqqodeppe oyduu gallassa gideedda diraw, ha77i xinqqanawaa!" yaagaaddu.

⁴⁰ Yesuusi Martto, "Ammaniyaawaa gidoope, neeni Xoossaa bonchchuwaa be7anawaa Taani new odabeykittaa?" yaageedda.

⁴¹ Untunttu shuchchaa dentheeddino; Yesuusi saluwaa pude xeelliide, "Aawoo, Taani giyaawa neeni siseedda diraw, neena galatay.

⁴² Neeni ubba wode sisiyaawaa Taani eray; shin hawaan yuuyyi aadhhiide eqqeedda asay neeni Taana kiitteeddawaa ammanana mala, hawaa Taani untunttu diraw gay" yaageedda.

⁴³ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyan, bare qaalaa dhoqqu udiide, "Ali7aazaraa, haa kessa!" yaageedda.

⁴⁴ Hayqqeedda Ali7aazara kushiinne gedi shaluwaan qashetti uttiide A deemuuka afilan kametti utteeddawe kesina Yesuusi untunttu, "Billii aggite! Bo!" yaageedda.

Kiristoosa Bolla Maqqetteeddino

(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luq 22:1-2)

⁴⁵ Hewaa diraw, Mayraamikko yeedda Ayihudatuwaappe coratuu Yesuusi otheeddawaa be7iide, A ammaneeddino.

⁴⁶ Shin untuntuppe ittu ittuu Parisaawatuwaakko biide, Yesuusi otheeddawaa untuntussi odeeddino.

⁴⁷ Hewaappe guyyiyan, qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu yaa7aa shiishshiide, "Ha bitani daro wolqqaama malaataa oothiyaa diraw, ayaa oothanee?"

⁴⁸ Nuuni A co77u giide, aggooppe, asay ubbay A ammananawaa; qassi Roome gadiya asatu yiide, nu Geeshsha Golliyaanne nu asaa dhayissana" yaageeddino.

⁴⁹ Untuntuppe ittu Qayaafaa giya, he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gideeddawe, "Hinttenttu aynne erikkita!"

⁵⁰ Asay ubbay dhayiyawaappe asa ubbaa diraw, itti asay hayqqiyaawe lo77a gidiyaawaa hinttenttu akeekite?" yaageedda.

⁵¹ I hewaa bareppe gibeenna; shin he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gidiyaa diraw, Yesuusi Ayihuda asaa diraw hayqqanaw bessiyawaa Nabii odeedda.

⁵² Qassi Yesuusi Ayihuda asaa xalalaw hayqqenna; shin laaletti de7iya Xoossaa naanaa ittuwaa udi shiishshanaw hayqqanawaa.

⁵³ He gallassaappe doommiide, untunttu A wodhanaw maqqetteeddino.

⁵⁴ Hewaa diraw, Yesuusi Ayihudatu gidduwaan qoncciyaan yaa haa hamettibeenna; shin mela biittaa gaxaan de7iya gadiya, Efireema geetetiyyaa katamaa beedda. Barena kaalliyaaawanttunna hewaan takkeedda.

⁵⁵ Ayihudatu Paasigaa bonchchiya gallassay mateedda; qassi daro asay barena geeshshanaw, Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kase dumma dumma saappe Yeerusalaame beedda.

⁵⁶ Untunttu Yesuusa koyyiino; Geeshsha Golliyaan eqqiide, "Ayaa qoppiitee? Paasigaa bonchchiyaasaa Yesuusi yeennee?" yaagiide ittu ittuwaa oochcheeddino.

⁵⁷ Qassi qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusa qachchanaw, I de7iyaasaa eriyaawe ooninne barenttoo odana mala azazeeddino.

12

Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto

(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

¹ Paasigaa bonchchiya gallassaappe usuppun gallassaa kasetiide, Yesuusi I hayquwaappe dentheedda Ali7aazar de7iya Biitaaniyaa giya katamaa beedda.

² He sa7an untunttu aw kawuwaa katheeddino; Ali7aazar aananna uttiide ittippe miyaawanttu gidдон utti de7ishshin, Martta kawuwaa gisha mizaaddu.

³ Mayraama daro shalluwaan zali77ettiyyaa itti xaarimusiyaa gidiyaa narddoosa geetetiyyaa geeshsha shittuwaa ahaade, Yesuusa gediya okkaade bare binnanaan A gediya quccaaddu; golliyyaa ubbay shittuwaa sawuwaan toshikku gee.

⁴ Shin Yesuusa kaalliyawanttuppe ittuu, Yesuusa aathi immanawe, Yihudaa Asqqo-rootu,

⁵ “Ha shittuu heezzu xeetu diinaariyaani zali77ettina, ayaassi hewe hiyyeesaw imettennee?” yaageedda.

⁶ I kayisuwaa gideedda diraw, hewaa geeddappe attin, hiyyeesaw qarettiide gibeenna; I miishshaa qarccitiyaa oyqqiyaawaa gidiyaa diraw, ubba wode aappe barew akkeedda.

⁷ Yesuusi, “Ha shittuwaa Taani moogettiyyaa gallassay gakkanaaw iza ayaw minjane? Izo aggite.

⁸ Hiyyeesatuu ubba wode hinttenanna de7ana; shin Taani ubba wode hinttenaana de7ikke” yaageedda.

⁹ Ayihudatuwaappe daro asay Yesuusi Biitaaniyan de7iyaawaa sisiide, yaa beedda; untuntu Yesuusa be7ana gishsha xalalaw gidennaan, I hayquwaappe dentheedda Ali7aazarakka be7anaw beeddino.

¹⁰ Hewaa diraw, qeesatuwaa kaappatuu Ali7aazarakka qassi wodhanaw maqqetteed-dino.

¹¹ Ayissi gooppe, Ali7aazara gaasuwaan daro Ayihudatuu barena kaaletthiyaawantta aggiide, Yesuusa ammaniino.

Yesuusi Bonchchuan Yeerusalaa Geleedda

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luq 19:28-40)

¹² Wonttetha gallassi Paasigaa bonchchiyaasaa yeedda daro asay Yesuusi Yeerusalaa biyaawaa siseedda.

¹³ Yaatiide zambbaa haythaa oyqqiide, * A mokkanaaw keseeddino. Barenttu kooshshaa dhoqqu udiide,

“Xoossay galatetto!

Xoossaa sunthan yiyaa Israa7eeliyaa kaatii anjetteeddawaa!”

yaageeddino.

¹⁴⁻¹⁵ Xoossaa Maxaafay,

“Xiyoonne katamaw, yayyoppa!

Be7a, ne kaatii hare maraa bolla uttiide yee”

giyawaaddan, Yesuusi hare maraa demmiide, A toggeedda.

¹⁶ Yesuusa kaalliyawanttu hewaa kase akeekibeykino; shin Yesuusi bonchchetteddawaappe guyyiyaan, Xoossaa Maxaafay hewaa ubbaa geeddawaanne qassi untuntukka hewaa ubbaa Yesuusaw otheeddawaa hassayeeddino.

¹⁷ Ali7aazar moogetteedda gonggoluwaappe Yesuusi A xeesiide, hayquwaappe dentheedda wode, Yesuusanna de7iya daro asay Yesuusaw markkatteedda.

¹⁸ Daro asay A mokkanaaw kesseeddawe, I he wolqqaama maalaliyaawaa otheedda diraassa.

¹⁹ Hewaa diraw, Parisaawatuu ittu ittuwaa, “Hinttentu aynne oothanaw danddayenawaa be7iite! Be7ite, gade ubbay A geeduwaa kaalleedda” yaageeddino.

²⁰ Paasigaa bonchchiyaa gallassi goyinnanaw Yeerusalaa beeddawantu gidon itti itti Giriike asatuu de7iino.

²¹ Untuntuu Galiilaa gadiyan Beetesayda geetettiyyaa katamaappe yeedda Piliph-phoosakko biide, “Godaw, nuuni Yesuusa be7anaw koyetto” yaagiide woosseeddino.

²² Piliphphoosi biide, Inddiraasaw odina laa77atuukka biide, Yesuusaw odeeddino.

²³ Yesuusi untuntussi hawaadan yaageedda; “Taani, Asa Na7ay, bonchchettiyaa saati gakkedda.

²⁴ Taani hinttentussi tumuwaa oday; itti zarggaa ayfatta biittaan wodhdhaade wooqqana dhayooppe, barekka attaw. Shin he zarggaa ayfatta wooqqooppe, daro ayfiyaa ayfaw.

²⁵ Bare shemppuwaa siiqiyaa ooninne bayyzee; qassi bare shemppuwaa ha sa7an ixxiyaa ooninne medhinaa de7oo ashsee.

²⁶ Ooninne Taw oothooppe, Taana kaallanaw bessee; qassi Taani de7iya sa7an Taw oothiyaawekka de7anawaa. Taw oothiyya oonanne, Ta Aabbukka A bonchchanawaa.

²⁷ “Ha77i Ta shemppuu daro un77etteedda; yaatina waagoo? Taani, ‘Ta Aabboo, Taana ha saatattippe ashsharkki’ yaagoo? Tuytti, Taani ha saatiyaan yeeddawe hawaa diraassa.

²⁸ Ta Aabboo, ne sunthaa bonchcha” yaageedda.

He wode saluwaappe, “Taani Ta sunthaa bonchchaaddi; qassikka gujjaade bonchchana” yaagiyya qaalay yeedda.

²⁹ He sa7an eqqeedda cora asay he qaalaa sisiide, “Hewe guugunthaa” yaageedda.

Haranttu qassi, “Kiitanchchay aw haasayeedda” yaageeddino.

³⁰ Yesuusi zaariide untuntta, “Ha qaalay hinttenttu diraw yeeddawaappe attin, Ta diraassa gidenna.

³¹ Ha sa7ay pirddettiyaa wodii ha77a; ha sa7aa † mooddiyaawe ha77i kare olettanawaa.

³² Qassi Taani masqqaliyaa bolla kaqettiyaa wode, asa ubbaa Taakko goochchana” yaageedda.

³³ I hewaa geeddawe ay mala hayquwaa I hayqqanenttonne untuntta erissanaassa.

³⁴ Daro asay zaariide Yesuusa, “Nu higgii Kiristtoosi medhinaw de7iyaawaa odee. Yaatina, neeni waagaade, ‘Asa Na7ay masqqaliyaa bolla kaqettana’ gay? He Asa Na7ay oonee?” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, “Poo7uu hinttenanna guutha wodiyaawi gami77annawaa. Hinttenttussi dhummenna mala, poo7uu de7ishshin, poo7uwaan hamettite. Dhumaani hamettiyaa uray haqa binttonne erenna.

³⁶ Poo7uwaa asa gidana mala, hinttenttussi poo7uu de7ishshin, poo7uwaa ammanite” yaageedda.

Ayihudatuu Ammanennaan Ixceedda Hanotaa

Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, biide untuntuppe geemetteedda.

³⁷⁻³⁸ I hewaa keena wolqqaama malaata untunttu sinthan oothooppekka, nabiyaa Isayaase,

“Godaw, nu markkatethaa ooni ammaneeddee?

Goday bare wolqqa oona besseede?”

geeddawe tuma gidana mala, untunttu A ammanibeykkino.

³⁹⁻⁴⁰ Isayaase qassikka,

“Untunttu ayfi xeellenna mala,

untunttu wozanaykka akeekenna mala,

untunttu Xoossaakko simmina, I untuntta pathenna mala,

Xoossay untunttu ayfiyaa qooqisseedda.

Untunttu wozanaa dammisseedda”

geedda diraw, untunttu ammananaw danddayibeykkino.

⁴¹ Isayaase Yesuusa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, ‡ hewaa geedda.

⁴² Hewaa gidinakka, haray atto Ayihudatu kaappatuwaappekka coratuu Yesuusa ammaneeddino. Shin Parisaawatuu barena Ayihudatuu woosa golliyaappe kessiino giide yayeedda diraw, ammaneedda giide markkattibeykkino.

⁴³ Ayissi gooppe, untunttu Xoossaa sabaappe aathiide, asa sabaa siiqeeddino.

⁴⁴ Yesuusi bare qaalaa dhoqqu udiide yaageedda; “Taana ammaniyaa ooninne Taana kiitteeddawaakka ammaniyaawaappe attin, Ta xalalaa ammanenna.

⁴⁵ Taana be7iyaa ooninne Taana kiitteeddawaakka be7ee.

⁴⁶ Taana ammaniyaa ubbay dhumaani de7enna mala, Taani poo7uwaa gidaade sa7aa yaaddi.

⁴⁷ Ta qaalaa sisiide azazettenna uraa oonanne Taani pirddikke; ayissi gooppe, Taani alamiyaa ashshanaw yeeddawaappe attin, pirddanaw yabeykke.

⁴⁸ Taana ixxiyaa oonanne qassi Ta qaalaa akkenna oonanne pirddiyaawe de7ee. Taani odeedda qaalay wurssethaa gallassi he uraa pirddana.

⁴⁹ Ayissi gooppe, Taani hawaa Taappe haasayabeykke; shin Taana kiitteedda Ta Aabbu Taani gaanawaanne haasayanawaa Taana azaeedda.

⁵⁰ Qassi A azazuu medhinaa de7uwa ahiyaawaa Taani eray; hewaa diraw, Taani odiyaawe Ta Aabbu Taana oda giide odeeddawaa” yaageedda.

13

Yesuusi Bare Kaalliyawanttu Gediya Meeceedda

¹ Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kasetiide, ha sa7aappe shaakettiide, Aawuwaakko biya wodii gakkeddawaa Yesuusi ereedda; ha sa7an de7iya barewantta ubba wode siiqeedda; wurssethay gakkanaw untuntta siiqeedda.

† **12:31** ha sa7aa: Guussay ha alamiyaa gidiiide ha Yohaannisa mishiraachchuwaan de7iyaa ha sa7aa giyaawe ha sa7aa bolla de7iyaa asaanne untunttu kahaa baressa udiide mooddiyaawi iitaa ayyaanaa wolqqa bessee. **12:34** Maz 110:4; Isa 9:7; Hiz 37:25; Dan 7:14 **12:37-38** Isa 53:1 **12:39-40** Isa 6:10 ‡ **12:41** Isayaase Yesuusa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, Woy Isayaase Xoossaa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi Yesuusabaa haasayeedda diraw,

² Yesuusinne kaalliyaawanttu kawuwaa miishshin, Simoona na7aa Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aathi immanaadan, xalahii A qofissi wotheedda.

³ Yesuusi bare Aawuu ubbabaa A kushiyan wotheedawa, qassi Xoossaa matappe I yeeddawaanne, simmiide aakko haanawaa ereedda.

⁴ Yesuusi miyasaappe denddi eqqiide, bolla bagga mayuwaa qaari wothiide, pooxaa bare xeessan danceedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, haathaa meechchaa miishshaan tigiide, barena kaalliyaawanttu gediya meechchaanne bare xeessan danceedda pooxan qucusaa doommeedda.

⁶ Yesuusi Simooni Phexiroosakko yiina Phexiroose, “Godaw, neeni ta gediya meeccanaw hanayiyee?” yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide A, “Taani oothiyaawaa neeni ha77i erakka; shin guyyeppe eranaassa” yaageedda.

⁸ Phexiroose, “Neeni ta gediya ubbakka meeccakka!” yaageedda.

Yesuusi A, “Taani ne gediya meeccana dhayooppe, newunne Tawunne ittipetethay baawa” yaagiide zaareedda.

⁹ Simoona Phexiroose Yesuusa, “Godaw, yaatoope, ta gediya xalalaa meeccoppa; ta kushiyaakka ta huuphiyaakka meecca!” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, “Bollaa meecettidiggeedda uray ooninne gediyaappe harabaa meecettanaw koshshenna; aw ubbasayikka geeshsha. Qassi hinttenttukka geeshsha; shin ubbay geeshsha gidikkita” yaageedda.

¹¹ Ayissi gooppe, Yesuusi barena aathi immana uray oonenttonne ereedda; I, “Hinttenttu ubbay geeshsha gidikkita” geeddawe hawaassa.

¹² Unttuntu gediya meeceeddawaappe guyyiyan, Yesuusi bare mayuwaa mayyiide, baresaa guyye simmi bi uttiide untuntta yaageedda; “Taani hinttenttussi ootheeddawaa akeekiitee?”

¹³ Hinttenttu Taana, tamarissiyaawoonne Godaw giita; Taani he hinttenttu giyawaa gidiyaa diraw, loytheedditta.

¹⁴ Taani hinttenttussi Godaanne hinttentta tamarissiyaawaa gidaadde, hinttenttu gediya meecciyaawaa gidoope, hinttenttukka ittu ittuwa gediya meeccanaw bessee.

¹⁵ Ayissi gooppe, Taani hinttenttussi ootheeddawaadan, hinttenttukka oothana mala, hinttenttussi leemisuwaa gidaaddi.

¹⁶ Taani hinttenttussi tumuwaa oday; qoomay bare godaappe aadhdhenna. Qassi kiitetteedda uraykka barena kiitteeddawaappe aadhdhenna.

¹⁷ Hinttenttu hewaa eriide oothiyaawaa gidoope anjjetteeddawantta.

¹⁸ “Taani hinttenttoo ubbabaa haasayikke. Taani dooreeddawantta eray; shin Xoossaa Maxaafay, ‘Taani barsseeddawe Ta kushiyaawaa sa77eedda’ geeddawe tuma gididanaw bessee.

¹⁹ Hewe haniyaa wode Taani Taana * gidiyaawaa hinttenttu ammanana mala, hewe hananaappe kasetaade hinttenttussi hananawaa oday.

²⁰ Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani kiittiya oonanne mokkiyaa uray taanakka mokkee; qassi Taana mokkiyaa ooninne Taana kiitteeddawaa mokkee” yaageedda.

Yesuusi Barena Aathi Immanawe Oonentto Kasetiide Odeedda

(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luq 22:21-23)

²¹ Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, bare wozanaan daro metootiide, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taana hintteppe ittuu aathi immanawaa” giide qoncciyaan odeedda.

²² I oona haasayinttonne, kaalliyaawanttussi ubbaakka erettennaan ixxina, ittuu ittuwa xeelleeddino.

²³ Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu, Yesuusi siiqiyaawe, Yesuusa matan utteedda.

²⁴ Hewaa diraw, Simoona Phexiroose he kaalliyawaa simi77iide, “I oona gintto, ane A oochcha” yaageedda.

²⁵ Hewaa diraw, he kaalliyawe Yesuusa haythaakko shiqiide, “Godaw, I oonee?” yaageedda.

²⁶ Yesuusi zaariide, “Taani ukithaan cabbaa tushaade immiyaawe A” yaageedda. Qassi ukithaa menthi akkiide, cabbaa tushiide, Simoona na7aa, Yihudaa Asqqorootussi immeedda.

²⁷ Yihuday ukithaa menthowaa akowaappe guyyiyan, Seexaanay elekka Yihudaan geleedda. Yesuusi A, “Neeni oothanawaa elleella ootha!” yaageedda.

²⁸ Shin he sa7an utteeddawantuppe ooninne Yesuusi hewaa A ayissi geeddenttonne eribeenna.

²⁹ Yihuday miishshaa qarccitiyaa oyqqiyaa diraw, kaalliyaawanttuppe ittu ittuu Yesuusi Yihudaa, "Paasigaa bonchchiya gallassaw barena kosshiyaawaa baade shamma woy hiyyeesaw mixuwaataa imma geedda" yaagiide qoppeeddino.

³⁰ Yihuday ukithaa menthowaa akkiide, elekka kare kesseedda; he wode sa7ay qamma.

Ooratha Azazuwaa

³¹ Yihuday kare kesseeddawaappe guyyiyan, Yesuusi yaageedda; "Ha77i Taani Asa Na7ay bonchchetaaddi: Xoossaykka Ta bagganna bonchchetteedda.

³² Xoossay Ta bagganna, Asa Na7aa bagganna bonchchettooppe, I bare huuphew Taana Asa Na7aa bonchchanawaa; qassi I Taana elekka bonchchanawaa.

³³ Ta naatoo, Taani hinttenanna daro wodiyaa gami77ikke. Hinttenttu Taana koyyana; shin Taani Ayihudatuwaa, 'Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita' geeddawaadan, hinttewukka ha77i oday.

³⁴ Taani hinttentta ooratha azazuwaa azazay; ittu ittuwa siiqite. Taani hinttentta siiqeeddawaadanka, hinttenttu ittu ittuwa siiqana bessee.

³⁵ Hinttenttu ittu ittuwaanna siiqettooppe, Taana kaalliyaawanta gidiyawaa asay ubbay erana" yaageedda.

Phexiroose Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luq 22:31-34)

³⁶ Simooni Phexiroose Yesuusa, "Godaw, neeni haqa bay?" yaageedda.

Yesuusi zaariide, "Taani biyaasaa neeni ha77i Taana kaallanaw danddayakka; shin guyyeppe kaallana" yaageedda.

³⁷ Phexiroose, "Godaw, taani neena ha77i kaallanaw ayissi danddayikkita? Taani ne diraw, hayqqanawukka giiga uttaaddi!" yaageedda.

³⁸ Yesuusi zaariide, "Ta diraw hayqqanaw ha77i tumu giiga uttaaddii? Taani new tumuwaa oday; kuttuu waassanaappe kase, neeni Taana heezzu gede kaddanaassa" yaageedda.

14

Yesuusi Aawuwaakko Afiyaa Ogiyaa

¹ Yesuusi kaalliyaawanta "Hinttenttu wozanay hirggoppo; Xoossaan ammanite; Taananka ammanite. *

² Ta Aabbu gollen daro sa7ay de7ee. Hewaa gidennetto, Taani hinttenttussi hewaa odikke; Taani hinttenttussi sa7aa giigissanaw bay.

³ Taani baade sa7aa giigiseeddawaappe guyyiyan, Taani de7iya sa7an hinttenttukka de7ana mala, simma yaade hinttentta Taakko aakka afana.

⁴ Qassi hinttenttu Taani biya ogiyaa eriita" yaageedda.

⁵ Toomaasi, "Godaw, neeni biyaasaa nuuni erokko; ogiyaa waaniide eranaw danddayeetto?" yaageedda.

⁶ Yesuusi zaariide, "Ogii, tumuunne de7uu Taana; Ta baggannappe attin, ooninne Ta Aabbukko baanaw danddayenna.

⁷ Hinttenttu Taana eriyawaa gidintto, Ta Aabbakka erana; ha77ippe doommiide, hinttenttu A eriitanne qassi A be7eedda" yaageedda.

⁸ Piliphphoosi Yesuusa, "Godaw, Aawuwaa nuuna bessa; hewe nuussi gidanawaa" yaageedda.

⁹ Yesuusi zaariide yaageedda; "Piliphphoosaa, Taani hawaa keena wodiyaa hinttenanna de7inakka Taana erikkii? Taana be7eedda uray Aawuwaakka be7eedda; yaatina, neeni waagaade, 'Aawuwaa nuuna bessa' gay?"

¹⁰ Taani Aawuwaa gidдон de7iyaawaa qassi Aawukka Ta gidдон de7iyaawaa neeni ammanikkii? Taani hinttenttussi odiyaa qaalaa Taani Taappe odikke; shin Ta gidдон de7iya Aawuu bare oosuwaaw oothee.

¹¹ Taani Aawuwaa gidдон de7iyaawaanne qassi Aawukka Ta gidдон de7iyaawaa Taana ammanite; hewe dhayooppe, Ta oosuwaabaw Taana ammanite.

¹² "Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taana ammaniyaa uray Taani oothiyaa oosuwaaw oothana. Taani Aawuwaakko biya diraw, he uray hawaappe aadhdhiyaa oosuwaaw oothana.

¹³ Aawuu Na7aa gasuwan, Ta bagganna bonchchettana mala, Ta sunthan hinttenttu woossiyaa ubbabaa Taani hinttenttussi polana.

¹⁴ Hinttenttu Ta sunthan Taana ayaanne oochchooppekka, Taani polana.

* **14:1** Xoossaa ammanite; taananka ammanite. Xoossaan ammanuu hinttew de7ee guussay, Taananka ammanuu de7ee guussaa.

Yesuusi Ayyaana Geeshshaa Kiittanaw Immeedda Hidootaa

- ¹⁵ “Hinttenttu Taana siiqiyaawaa gidoope, Ta azazuwaa naagana.
- ¹⁶⁻¹⁷ Taani Aawuwaa woossana; hinttenanna medhinaw de7ana mala, tumatethaa Ayyaanaa, hara menthethiyaawaa hinttentussi I immana. Ha sa7ay he tumatethaa Ayyaana be7ennawaanne erennaawaa gidiyaa diraw, A akkanaw danddayenna; shin I hinttenanna de7iya dirawunne hinttenttu gidдон de7ana diraw, hinttenttu A eriita.
- ¹⁸ “Taani hinttentta aawuunne aatta bayinna yii7o naanaadan hintterekka aggabashikke; Taani simmaade hinttenttukko yaana.
- ¹⁹ Guutha wodiyaappe guyyiyan, alamii Taana laa7enthuwa be7enna; shin hinttenttu Taana be7ana; Taani de7uwan de7iya diraw, hinttenttukka qassi de7uwan de7ana.
- ²⁰ Taani Ta Aawuwaa gidдон de7iyaawaanne hinttenttu Ta gidдон de7iyaawaa, qassi Taani hinttenttu gidдон de7iyaawaanne hinttenttu he gallassi erana.
- ²¹ “Ta azazuu A matan de7iya asay, qassi he azazuwaakka naagiyaawe, I Taana siiqiyaasa. Taana siiqiyaasa Ta Aabbukka siiqee; Taanikka A siiqay. Taani aw qonccana” yaageedda.
- ²² Yihudaa Asqqoroota gidenna Yihuday Yesuusa, “Godaw, neeni ne huuphiya alamiyaa bessennaan, nuuna bessana giyaawaa waagaade gay?” yaageedda.
- ²³ Yesuusi, “Taana siiqiyaasa ooninne Ta qaalaa naagee; Ta Abbu A siiqanawaa; qassi Ta Aabbunne Taaninne aakko yiide, aananna de7ana.
- ²⁴ Taana siiqenna uray ooninne Ta qaalaw azazettenna; hinttenttu sisiyaa qalay Taana kiitteedda Aawuwaappe attin, Tawaa gidenna.
- ²⁵ “Taani hinttenanna ittippe de7aadde hawaa hinttenttussi odaaddi;
- ²⁶ shin Geeshsha Ayyaanay, menthethiyaawee, Aawuu Ta sunthan kiittanawee, hinttentta ubbabaa tamarissanawaa. Taani hinttenttussi odeedda ubbabaakka hinttentta hassayisanawaa.
- ²⁷ “Taani sarotethaa hinttenanna wothay; Ta sarotethaa hinttenttussi immay. Taani alamii immiya sarotethaa malaa immikke. Hinttenttu hirgoppitenne yayyoppite.
- ²⁸ Taani hinttenttussi, ‘Taani bay; shin simmaade hinttenttukko yaana’ geeddawaa siseeddita; hinttenttu Taana siiqeeddawaa gidintto, Taappe Aawuu dariya diraw, Taani Aawuwakko biyaawan hinttenttu nashettanitta.
- ²⁹ Hewe haniiyaa wode hinttenttu ammanana mala, hewe hanennaan de7ishshin, haananna kasetaade Taani hinttenttussi odaaddi.
- ³⁰ “Ha alamiyaa mooddiyaawe yiyaa diraw, Taani hawaappe sinthan hinttenanna loythaa haasayikke. Taana I aynne oothanaw danddayenna.
- ³¹ Shin Taani Aawuwaa siiqiyaawaa alamii eranaw bessee; qassi Taanikka Aawuu Taana azazeeddawaadan oothay. Denddi eqqite; hawaappe boytte.

15*Woyiniyaa Giya Turaw Tumu Anuu Yesuusa*

- ¹ “Taani woyiniyaa geetettiyaawaa turaw tumu ano; goshshanchchay Ta Aabba.
- ² Ta gidдон de7iya ayfiya ayfenna turaa maraa ubbaa I karee; ayfiya turaa maraa ubbay kasewaappe loythi ayfanaadan, he maraa xeeraa I ciggiide geeshshana.
- ³ Taani hinttenttussi ha77i odeedda qaalaa gaasuwan, hinttenttu geeshsha.
- ⁴ Ta gidдон de7ite; Taanikka hinttenttu gidдон de7ana. Woyiniyaa turaa maray anuwaana ittippe de7ennaan dhayoope, he maray barea akka ayfiya ayfanaw danddayennawaadan, hinttenttukka Ta gidдон de7ennaan dhayoope, ayfiya ayfanaw danddayikkita.
- ⁵ “Taani woyiniyaa turaw ano; hinttenttu he turaa maratuwaa. Ta gidдон de7iya uray, Taanikka A gidдон de7iya uray, daro ayfiya ayfana; ayissi gooppe, Taani bayinna hintterekka aynne oothanaw danddayikkita.
- ⁶ Ta gidдон de7enna uray turaa maraadan, karen yeggina meleeddawaa shiishshiide tamaan wothina, I eexxanawaa.
- ⁷ Hinttenttu Ta gidдон de7oope, qassi Ta qaalayikka hinttenttu gidдон de7oope, hinttenttu koyyeeddawaa ayaa gidinakka woossite; hinttenttu akkanita.
- ⁸ Hinttenttu daro ayfiya ayfooppenne qassi Taana kaalliyawanta gidoope, hewan Ta Abbu bonchchettanawaa.
- ⁹ Aawuu Taana siiqeeddawaadan, Taanikka hinttentta siiqaaddi; Ta siiquwan de7ite.
- ¹⁰ Taani Ta Abbu azazuwaa naagaade A siiquwan de7eeddawaadan, hinttenttukka Ta azazuwaa naagooppe, Ta siiquwan de7anita.
- ¹¹ “Ta nashechchay hinttenanna de7ana malanne, hinttenttu nashechchay kumentha gidana mala, Taani hawaa hinttenttussi odaaddi.

¹² Ta azazuu hawaa; Taani hinttentta siiqiyaawaadan, hinttentukka ittu ittuwanaa siiqettite.

¹³ Bare shemppuwa bare laggew aathiide immiyaawaappe aadhdiyaa siiquu oossinneekka baawa.

¹⁴ Taani hinttentta azazedawaa ubbaa oothooppe, hinttenttu Ta laggetuwaa.

¹⁵ “Ayllii bare goday oothiyaawaa erenna diraw, Taani hinttentta hawaappe sinhaw ayllatuwaa giikke; shin Taani hinttentta Ta laggetuwaa gaaddi. Ayissi gooppe, Ta Aawuwaappe siseedda ubbabaa Taani hinttenttussi odaaddi.

¹⁶ Taani hinttentta dooreeddawaappe attin, hinttenttu Taana dooribeykkita. Hinttenttu biide ayfiyaa ayfana malanne de7ana mala, Taani hinttentta sunthaaddi. Qassi Aawuukka hinttenttu Ta sunthan * woosseeddawaa ubbaa immana.

¹⁷ Taani hinttentta azaziyaawe hawaa; ittu ittuwanaa siiqettite.

Yesuusi Ha Alami Ixxiyaawaa Odeedda

¹⁸ “Alami hinttentta ixkooppe, kasetiide Taana ixxeeddawaa akeekite.

¹⁹ Hinttenttu alamiyaassa gideedentto, alamii barewaadan hinttentta siiqana; shin Taani hinttentta alamiyaappe dooreeddawaappe attin, hinttenttu alamiyaassa gidikkita; alamii hinttentta ixxiyaawe hawaassa.

²⁰ “Ayllii bare godaappe darena’ gaade Taani hinttenttussi odeeddawaa hassayite. Untunttu Taana yedersseeddawaa gidooppe, hinttenttu qaalaakka naaganawantta.

²¹ Shin untunttu Taana kiitteeddawaa erenna diraw, ha ubbaa Ta gaasuwan untunttu hinttenttu bolla oothanawantta.

²² Taani yaade untunttussi odennawaa gidintto, untunttussi nagaraa gidenna; shin ha77i untunttu oothiyyaa nagaraa gaasoyiyaawe baawa.

²³⁻²⁴ Taana ixxiyaawe Ta Aawuwaakka ixxeedda. Ooninne oothibeenna oosuwa untunttu gidon Taani oothabeennabaa gidintto, untunttussi nagaraa gidennaan attanawaa; shin ha77i untunttu Taani ootheedda oosuwa be7iide, Taanakka Ta Aawuwaakka ixxeedino.

²⁵ Shin untunttu higgayan, ‘Taana coo ixxeedino’ geetettiide xaafetteeddawe polettana mala, hawe haneedda.

²⁶ “Shin Aawuwaappe yiyaa tumatethaa Ayyaanay menthethiyaawe yaanawaa. Taani Aawuwaappe hinttenttussi A yeddana; qassi I Tabaa markkattanawaa.

²⁷ Hinttekka qassi kaseppe doommiide, Taananna de7iya diraw, Tabaa markkattana.

16

¹ “Taani hawaa hinttenttu dhubettenna mala, hinttenttussi odaaddi.

² Untunttu hinttentta barenttu Ayihuda woosa golliyaappe kessi yeddanawantta. Hewaa bolla qassi hinttentta wodhiyaa uray Xoossaa oothiyaawaa aw malatiyaa wodii yaanawaa.

³ Untunttu hewaa hinttenttu bolla oothiyaawe Taananne Aawuwa erenna diraassa.

⁴ Shin untunttu hewaa hinttenttu bolla oothiyyaa wodii gakkiiya wode, Taani hinttenttussi odeeddawaa hinttenttu hassayana mala, Taani hinttenttussi hawaa odaaddi.

Geeshsha Ayyaanaa Oosuwa

“Taani hinttentanna de7iya diraw, koyro hewaa hinttenttussi odabeykke.

⁵ Shin ha77i Taani Taana kiitteeddawaakko bay; shin hintteppe ooninne, ‘Haqa bay?’ giide Taana oochchiyaawe baawa.

⁶ Shin Taani hawaa odeedda diraw, hinttenttu wozanaan daro kayyuu de7ee.

⁷ Shin Taani hinttenttussi tumuwa oday; Taani biyaawe hinttenttussi lo77a. Ayissi gooppe, Taani baana dhayooppe, menthethiyaawe hinttenttukko yeenna; shin Taani booppe, A hinttenttukko yeddana.

⁸ Qassi menthethiyaawe yiide, untunttu nagaraabaa, Xoossaa xillotethaabaanne pirdaaba ha sa7aa asay bayizzeeddawaa bessanawaa.

⁹ Nagaraabay asay Taana ammanenna diraassa.

¹⁰ Xillotethaabay qassi Taani Aawuwakko biya diraw, hinttenttu Taana laa7enthuwa be7ikkita.

¹¹ Xoossaa pirdaabay qassi alamiyaa mooddiyaawe pirdetteedda diraassa.

¹² “Taani hinttenttussi odiyaabay darobay de7ee; shin ha77i hinttenttussi gelenna.

* **15:16** ta sunthan: woy “Taana kaalliyawantta gidiyaa diraw” **15:25** Maz 35:19; 69:4

¹³ Tumatethaa Ayyaanay yiyaa wode, hinttentta tumatethaa ubbaakko kaalleanawaa. Ayissi gooppe, I bare siseeddawaa odanaappe attin, bareppe aynne odenna. Qassi sinthappe yaanabaa hinttenttussi I odanawaa.

¹⁴ I Taana bonchchanawaa; ayissi gooppe, I Taw de7iyaawaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa.

¹⁵ Aawoo de7iyaabay ubbay Tawaa; menthethiyaawe Taw de7iyaabaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa Taani geeddawe hawaassa.

Yesuusa Kaalliyaawanttu Kayyuu Nashechaw Laamettana

¹⁶ “Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ana” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittu ittuu barenttu gidдон, “ ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7anita; ayissi gooppe, Taani Aawuwaakko bay’ giyawe hewe waagiyaawe?” yaageeddino.

¹⁸ “ ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan’ giyawe waagiyaawe? I ayissi haasayinttonne nuussi erretenna” yaageeddino.

¹⁹ Unttuntu barena oochchanaw koyyiyaawaa Yesuusi eriide, unttunta yaageedda; “Taani, ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ana’ geeddawoo hinttenttu ittu ittuwaa oochhiitee?”

²⁰ Taani hinttenttussi tumuwaa oday. Hinttenttu yeekkananne kayyottana; shin ha alamii nashettana. Qassi hinttenttu kayyottana; shin hinttenttu kayyottowe nashechchaa gidanawaa.

²¹ Itti mishiratta na7aa yelana haniyaa wode, bare yeliyaa wodi gakkedda diraw, oyqettaw; shin na7ay yeletteeddawaappe guyyiyan, na7ay ha sa7an yeletteedda nashechchaa diraw, bare oythaa hassayukku.

²² Hewaa diraw, hinttenttukka hinttenttu wozanaan kayyottiita; shin Taani laa7enthuwa hinttentta be7ana; qassi hinttenttu wozanay loythi nashettana; hinttenttu nashechchaa ooninne hintteppe akkana.

²³ “He gallassi hinttenttu Taana aynne woossikkita. Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hinttenttu Ta sunthan woossiyaawaa ubbaa Aawuu hinttenttussi immanawaa.

²⁴ Ha77i gakkanaassi Ta sunthan aynne woossibeeykkita; hinttenttu nashechchay poletana mala, Xoossaa woosite; hinttenttu akkana.

²⁵ “Hawaa Taani hinttenttussi leemisuwan odaaddi; shin Taani leemisuwan odenna wodi yaanawaa; shin Aawuwaabaa Taani hinttenttussi qoncciyaan odana.

²⁶ Taani he gallassi, hinttenttu Ta sunthan Aawuwaa woossana; qassi hinttenttu diraw, Taani Aawuwaa woossana giikke.

²⁷ Ayissi gooppe, Aawuu bare huuphew hinttentta siiqee; hinttenttu Taana siiqiyaa dirawunne Taani Aawuwaa matappe yeeddawaa ammano diraw, I hinttentta siiqee.

²⁸ Taani Aawuwaa matappe ha alamiyaa yaaddi; qassi ha alamiyaa aggaade Aawuwaakko baana” yaageedda.

²⁹ Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide Yesuusa, “Be7a, ha77i neeni qoncciyaan haasayaasa; leemisuwan aynne haasayakka.

³⁰ Neeni ubbabaa eriyaawaa nuuni ha77i ereetto; qassi neena ooninne oochchana mala, neeni koyyennawaa ereetto. Hewe nuuna neeni Xoossaappe yeeddawaa ammanthee” yaageeddino.

³¹ Yesuusi zaariide unttunta, “Ha77i ammaniitee?”

³² Be7ite, hinttenttu hinttenttu golle golle laalettiiyaa wodiinne Ta xalalaa yeggi bashiyaa wodi yaanawaa; ha77ikka yidiggeedda. Shin Aawuu Taananna de7iya diraw, Ta xalalaa gidikke.

³³ Hinttenttu Ta gidдон de7iidde, saro de7ana mala, Taani hawaa hinttenttussi odaaddi. Alamiyan hinttenttu waayyettana. Shin minnite; Taani alamiyaa xoonaaaddi” yaageedda.

17

Yesuusa Woosaa

¹ Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, pude saluwaa xeelliide, hawaadan yaageedda; “Ta Aabboo, wodi gakkedda; ne Na7ay neena bonchchana mala, neenikka ne Na7aa bonchcha.

² Ayissi gooppe, neeni aw immeedda ubbaw medhinaa de7uwaa I immana mala, asaa ubbaa bollan aw maataa immaadda.

³ Asay neena itti tumu Xoossaa gideeddawaa erana malanne, qassi neeni kiitteedda Yesuusi Kiristoosa erana mala, hawe medhinaa de7uwwa.

⁴ Neeni Taw oothanaw immeedda oosuwwa polaade, neena sa7an bonchchaaddi.

⁵ Ha77ikka qassi Aawoo, alamii medhettanaappe kase ne matan Taw de7iya bonchchuwan ne sinthan Taana bonchcha.

⁶ “Alamiyaa asaappe neeni Taw immeeddawantoo ne sunthaa erissaaddi; untunttu newantta; qassi neeni untuntta Taw immaadda. Untunttu ne qaalawukka azazetteed-dino.

⁷ Ha77i neeni Taw immeedda ubbay neeppe yeeddawaa untunttu eriino.

⁸ Ayissi gooppe, neeni Taw immeedda qaalaa Taani untunttussi immaaddi; untunttukka he qaalaa akkeeddino. Taani ne matappe yeeddawe tuma gidyaawaa eriide Neeni Taana kiitteeddawaakka ammaneeddino.

⁹ “Taani untunttussi woossay; alamew neena woossikke. Shin Neeni Taw immeedda asaw woossay; ayissi gooppe, untunttu newantta.

¹⁰ Taw de7iya ubbay nebaa; qassi New de7iyaa ubbayykka Tabaa. Taani untunttu bagganna bonchchettaaddi.

¹¹ Taani hawaappe guyyiyan, alamiyan de7ikke; untunttu alamiyan de7iino; Taani ha77i neekko bay. Geeshsha Aawoo, ha Neeni Taw immeeddawanttu Neeninne Taani ittuwwa gidyaawaadan, untunttu ittuwwa gidana mala, untuntta ne sunthan naaga.

¹² Taani untunttunna alamiyan de7aadde, neeni Taw immeedda ne sunthaa wolqqan untuntta naagaaddi. Taani untuntta naagaaddi; Xoossaa Maxaafay geeddawe polettana mala, bashshay bessiyaa uraappe attin, untunttuppe haray ooninne baybeenna.

¹³ “Ha77i Taani Neekko bay; untunttu wozanaan Ta nashechchay polettana mala, hawaa Taani alamiyan haasayay.

¹⁴ Taani untunttussi ne qaalaa immaaddi; Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidenna diraw, alamii untuntta ixceedda.

¹⁵ Neeni xalahiyaappe untuntta naagana mala woossiyaawaappe attin, alamiyaappe kessana mala woossikke.

¹⁶ Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidikkino.

¹⁷ Neeni tumatethaan untuntta newantta ootha; ne qaalaykka tumatethaa.

¹⁸ Neeni Taana alamiyaa kiitteeddawaadan, Taanikka untuntta alamiyaa kiittaaddi;

¹⁹ qassi untunttu tumatethaan new dummatana mala, untunttu diraw, Taani Ta huuphiya new dummayaaaddi.

²⁰ “Taani untunttu xalalaw woossikke; shin untunttu qaalaa odina, Taana ammaneed-dawanttookka woossay.

²¹ Untunttu ubbay ittuwwa gidana mala, Taani woossay. Aawoo, Neeni Ta gidдон de7iyaawaadan, qassi Taanikka Ne gidдон de7iyaawaadan, untunttu nu gidдон de7iino. Qassi neeni Taana kiitteeddawaa alamii ammanana mala, untunttu ittuwwa gidino.

²² Neeninne Taani ittuwwa gidyaawaadan, untunttu ittuwwa gidana mala, neeni Taana bonchcheeddawaadan, Taanikka untuntta bonchchaaddi.

²³ Taani untunttu gidдон de7ina, Neeni Ta gidдон de7ina, qassi Neeni Taana si-qiyaawaadan, untunttakka siiqowaanne Neeni Taana ha alamiyaa kiitteeddawaa alamii eranaadan, untunttu ubba ittuwwa gidino.

²⁴ “Aawoo, sa7ay medhettanaappe kase Neeni Taana siiqeedda diraw, Taw immeedda Ta bonchchuwwa untunttu be7ana mala, Neeni Taw immeeddawanttu Taani de7iya sa7an Taananna de7ana mala koyaayaddi.

²⁵ “Xillo Aawoo, alamiyaa asay Neena erenna; shin Taani neena eray. Qassi Neeni Taana kiitteeddawaa hawanttu eriino.

²⁶ Neeni Taana siiqeedda siiquu untunttu gidдон de7ana mala, qassi Taanikka untunttu gidдон de7ana mala, Taani Ne sunthaa untuntta erissaaddi; sinhawukka erisana” yaageedda.

18

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyay Oyqetteedda
(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luq 22:47-53)

¹ Yesuusi hewaa giide, Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, barena kaalliyaaawantunna Qediroona giya zanggaaraa pinneedda. He sa7an atikilttiyaa sa7ay de7ee; Yesuusinne Yesuusa kaalliyaaawanttu geleeddino.

² Yesuusa aathi immeedda Yihuday he sa7aa ereedda; ayissi gooppe, Yesuusi ubba wode barena kaalliyaaawantunna hewan shiiqee.

³ Hewaa diraw, kaalethiyaa qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yihudaanna baanaadan immeedda Roomaa wottaaddaratuunne Geeshsha Golliiyaa naagiyaawanttu kuraaziyaa, yabbiyaanne tooraa oyqqiide he sa7aa beeddino.

⁴ Yesuusi barena gakkanaw haniyaa ubbabaa eriide, gaxaa kesiide, “Oona koyyiitee?” yaageedda

⁵ Unttuntu zaariide, “Naazireetiyaa Yesuusa koyyeetto” yaageeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani A” yaageedda.

Yesuusa aathi immeedda Yihudaykka hewan untuntunna eqqeedda;

⁶ Yesuusi, “Taani A” geedda wode, untunttu guyyekko shiiqiide, sa7an kunddeeddino.

⁷ Yesuusi qassikka, “Oona koyyiitee?”

Yaagi ochchina untunttu, “Naazireetiyaa Yesuusa” yaageeddino.

⁸ Yesuusi zaariide, “Taani A gidiyaawaa hinttenttussi odaaddi; simmi hinttenttu Taana koyyiyaawaa gidoope, hawantta yeddite” yaageedda.

⁹ I, “Ta Aabboo, neeni Taw immeeddawantuppe haray atto, ittuwaakka bayizzabeykke” geeddawe polettana mala, hewaa geedda.

¹⁰ Simooni Phexiroosaw mashshay de7ee; I he mashshaa shoddinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa ushechcha haythaa shociide, qanxxi yeggeedda. He qoomaa sunthay Malkkoosa.

¹¹ Yesuusi Phexiroosa, “Ne mashshaa shookuwan zaaraade witha! Ta Aabbu Taw immeedda metuwaa xuu7aa Taani ushikkita?” yaageedda.

Yesuusi Qeesatuwaa Kaappuwaa Haanna Sintha Shiiqeedda

¹² Shaalaqay, daro wottaaddaratuunne qassi Geeshsha Golliiyaa naagiyaawanttu Yesuusa oyqqiide qachcheeddino.

¹³ Koyro Yesuusa Haannakko afeeddino; Haanni he laythi qeesatuwaa kaappatuwaa gideedda Qayaafaa bolluwa.

¹⁴ “Asa ubbaa diraw, itti asay hayqqintto lo77a” giide Ayihudatuwaa zoreeddawe Qayaafaa.

Phexiroose Yesuusa Kaddeedda

(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luq 22:55-57)

¹⁵ Simooni Phexiroosinne hara itti kaaliyawe Yesuusa kaalliide beeddino. He hara kaalliyaawaa qeesatuwaa kaappuu ereedda; hewe Yesuusanna qeesatuwaa kaappuwaa dirssaa garssa geleedda.

¹⁶ Shin Phexiroose karenna dirssaa penggiyan eqqeedda. Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu eriyaa hara kaaliyaawe kare kesiide, penggiyaa naagiya naattiw odiide, Phexiroosa dirssaa garssa gelisseedda.

¹⁷ Penggiyaa naagiya naatta Phexiroosa, “Neeni ha bitaniyaa kaaliyawantuppe ittuwa gidikkiiyee?” yaagaaddu.

I, “Tuytti, taani gidikke” yaageedda.

¹⁸ Sa7ay meegiyaa diraw, ayllatuunne Geeshsha Golliiyaa naagiyaawanttu tamaa eexxiidde, bonqqeeddawa yuuyyi aadhdhi eqqiide kashiino; Phexiroosikka untuntunna eqqiide, he tamaa kashshee.

Qeesatuwaa Kaappuu Yesuusa Oochcho Ooshaa

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luq 22:66-71)

¹⁹ Qeesatuwaa ubbatuwaa Kaappuu, Yesuusa kaalliyaawanttubaane A timirttiyaabaa oochcheedda.

²⁰ Yesuusi aw zaariide, “Taani asaa ubbaw qoncciyaan odaaddi. Taani Ayihuda ubbay shiiqiyya Ayihuda woosa golleninne Geeshsha Golliyaan ubba wode tamarissaaddi; geeman ayinne haasayabeykke.

²¹ Yaatina, neeni Taana ayissi ochchay? Taani odeeddawaa siseedda asaa oochcha; he asay Taani odeeddawaa ereedda” yaageedda.

²² Yesuusi hewaa geedda wode, hewaan eqqeedda wottaaddaratuwaappe ittuu Yesuusa baqqiide, “Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa bolla hawaadan zaaray?” yaageedda.

²³ Yesuusi zaariide, “Taani balabaa haasayeeddawaa gidoope, hawaan de7iya asaa ubbaw oda; shin Taani tumuwaa haasayeeddawaa gidoope, Taana ayissi baqqay?” yaageedda.

²⁴ Hewaa diraw, Haanni, qashetti utteedda Yesuusa, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa, Qayaafaakko yeddeedda.

Phexiroosi Yesuusa Laa7enthuwa Kaddeedda

(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luq 22:58-62)

²⁵ Phexiuroosi hewan eqqiide, tamaa kashshee; haranttu A, “Neeni ha bitaniyaa kaal-liyaawanttuppe ittuwa gidikkiyee?” yaageedda.

Phexiuroose, “Tuytti; taani gidikke” yaagiide kaddeedda.

²⁶ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa goomatuwaappe ittuwaa, Phexiuroose haythaa ganxeedda bitaniyaa dabbu Phexiuroosa, “Taani neena aananna daro ataakilttiyaa gidдон be7abeykkitayee?” yaagiide oochcheedda.

²⁷ Phexiuroose qassikka kaddeedda; elekka kuttuu waassii aggeedda.

Yesuusi Philaaxoosa Sintha Shiiqueedda

(Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Luq 23:1-5)

²⁸ Unttuntu Yesuusa Qayaafaa golleppe Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya afeeddino. Sa7ay wontta guura; Ayihudatu Paasigaa bonchchiya gallassa qumaa maanaw, barenttu huuphiyassi tunenna mala, Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya gelibeykkino.

²⁹ Hewaa diraw, Philaaxoosi untunttukko kare kesiide, “Ha bitaniyaa hinttenttu ayaani mootiitee?” yaageedda.

³⁰ Unttuntu, “Iiitabaa oothibeennawaa gidintto, nuuni A neekko ahokko” yaageeddino.

³¹ Philaaxoosi zaariide untunttussi, “Hinttenttu A afiide, hinttenttu higgii giyawaaddan, A bolla pirddite” yaageedda.

Ayihudatu, “Oonanne wodhiyaa maatay nuussi baawa” yaageeddino.

³² Hawe haneeddawe Yesuusi ay mala hayquwaa hayqqanentto erissanaw haasayed-dawe polettanaassa.

³³ Philaaxoosi bare oosuwaa golle laa7ethuwa geliide, Yesuusa xeesiide, “Neeni Ayihuda katee?” yaagiide A oochcheedda.

³⁴ Yesuusi Philaaxoosa, “Ha ooshaa neeni neeppe oochchayiye woy hara asay new tabaa odeeddee?” yaageedda.

³⁵ Philaaxoosi zaariide, “Taana Ayihuda asa gay? Ne zaretuunne qeesatuwaa kaappatuu neena taw aathi immeeddino; neeni ayaa oothaddii?” yaageedda.

³⁶ Yesuusi, “Ta kawutethay ha alamiyaana gidenna. Ta kawutethay ha alamiyaana gideeddentto, Taana Ayihudatoo aathi immennaadan, Taw oothiyaawanttu Taw olettana; shin Ta kawutethay ha almiyaana gidenna” yaageedda.

³⁷ Hewaa diraw, Philaaxoosi Yesuusa, “Yaatina, neeni kaateyee?” yaagiide oochcheedda. Yesuusi zaariide, “Neeni Taana kaatiyaa gaadda. Taani tumaa markkattana diraw yelettaaddi; qassi hewaa diraw, ha alamiyaa yaaddi. Tumuwaa bagga gideedda ooninne Taani giyaawa siseedda” yaageedda.

³⁸ Philaaxoosi, “Tumuu ayee?” yaageedda.

Philaaxoosi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, Ayihudatuwaakko kare kesiide, “Taani aani ay balaanne demmabeykke.

³⁹ Shin Paasigaa bonchchiya gallassi, itti asaa taani hinttenttussi qashuwaappe billiyaa dooyay de7ee; taani hinttenttussi Ayihudatu kaatiyaa billiyawaa koyiitee?” yaageedda.

⁴⁰ Unttuntu zaariide, barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Barbbaana billappe attin, A gidenna!” yaageeddino. Shin Barbbaani paannuwaa.

19

Wottaaddaratuu Yesuusa Bolla Qilllicceeddino

(Mat 27:27-32; Mar 15:15-21)

¹ Hewaappe guyyiyaan, Philaaxoosi Yesuusa oyqqiide, lissuwan shoceedda.

² Wottaaddaratuu agunthaappe akililiyaa giigsiide, A huuphiyaan wotheeddino; qassi zo7o mayuwaakka A mayizzeeddino.

³ Aakko shiiqiide, “Ayihuda kaatew, shemppuwaa gami77a!” yaagiide A shayyiya baqqeeddino.

⁴ Philaaxoosi qassikka kare kesiide Ayihudatuwaa, “Be7ite, taani aani ay balaanne demmabeennawaa hinttenttu erana mala, A hinttenttukko kare kessana” yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi agunthaa akililiyaa bare huuphiyaan wothiide, zo7o mayuwa mayyiide, kare kesseedda; Philaaxoosi Ayihudatuwaa, “Bitaniyaa hawaa be7ite” yaageedda.

⁶ Qeesatuwaa kaappatuu wottaaddaratuu A be7eedda wode, barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade A sulla! Sulla!” yaageeddino.

Philaaxoosi untuntta, “Hinttenttu A afiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide sullite; ayissi gooppe, taani ay balaanne demmabeykke” yaageedda.

⁷ Ayihudatu zaariide, “Nuussi higgii de7ee; nu higgii giyawaaddan, I hayqqanaw bessee; ayissi gooppe, I barena Xoosaa Na7aa ootheedda” yaageeddino.

⁸ Philaaxoosi hewaa siseedda wode, kasewaappe loythi yayyeedda.

⁹ Qassikka Philaaxoosi bare oosuwaa golle simmi geliide Yesuusa, “Neeni haqappe yaaddii?” yaagiide oochcheedda; shin Yesuusi aw aynne zaaribeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, Philaaxoosi A, “Taw odikkii? Neena billanaw woy masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade kaqqanaw taw maatay de7iyaawaa erikkiyee?” yaageedda.

¹¹ Yesuusi, “Xoossay new bollappe maataa immibeennabaa gidintto, new Ta bolla maatay de7enna shin. Hewaa diraw, Taana new aathi immeeddawe aadhhiyaa nagaraa ootheedda” yaageedda.

Yesuusa Hayqoo Pirdeeddino

(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luq 23:13-25)

¹² Philaaxoosi hewaa siseedda wode, Yesuusa billanaw ogiyaa koyyeedda; shin Ayihudatu barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Neeni A billiyawaa gidoope, Kaatiyaa Qeessaare dabbo gidakka! Barena kaatiyaa giya ooninne Qeessaare morkke!” yaageeddino.

¹³ Philaaxoosi hewaa sisiide, Yesuusa kare kesseedda. Yaatiide shuchchaa baasuwa giya sa7an pirda oydiyaan utteedda; Ibraayisxxe qaalaan he sa7ay gaytaa giyaawaa.

¹⁴ He gallassay Paasigaa bonchchiyaa gallassaw giigissiyaa gallassaa; sa7ay usuppun saatiyaa heera gidanawa. Philaaxoosi Ayihudatuwaa, “Hinttentu kaatiyaa hawaa be7ite!” yaageedda.

¹⁵ Ayihudatu barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Digga! Digga! Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade sulla!” yaageeddino.

Philaaxoosi zaariide, “Hinttentu kaatiyaa taani masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade sulliyaawaa koyyitee?” yaagiide oochcheedda.

Qeesatuwaa kaappatuu, “Qeessaareppe hara kaatii nuussi baawa!” yaageeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, untunttu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqana mala, Philaaxoosi untunttussi aathi immeedda.

Yesuusa Sulleeddino

(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luq 23:26-43)

Untunttu Yesuusa oyqqiide, afeeddino.

¹⁷ Yesuusi bare masqqaliyaa tookkiide, Guuggiyaasaa geetettiyaasaa beedda. “Guuggiyaasaa” * giyaawe Ibraayisxxe qaalaan “Golgotha” giyaawaa.

¹⁸ Untunttu he sa7an masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddino; qassi aananna hara laa77u asatuu, ittuwa ya bagganna qassi ittuwa ha bagganna Yesuusa gidduwan wothiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

¹⁹ Philaaxoosi xifatiyaa xaafiide, masqqaliyaa bolla wotheedda. I xaafeddawe, “Ayihudatu Kaatiyaa, Naazireetiyyaa Yesuusa” yaagee.

²⁰ Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7ay katamaa matan de7iya diraw, daro Ayihudatu he xifatiyaa nabbabeeddino. Xifatii Ibraayisxxe qaalaan, Roomaysxxe qaalaaninne Giriike qaalaan xaafetteedda.

²¹ Hewaa diraw, Ayihuda qeesatuwaa kaappatuu Philaaxoosa, “ ‘Ha bitani barena Ayihuda kaatiyaa yaageedda’ gaade xaafappe attin, ‘Ayihuda kaatiyaa’ gaade xaafoppa” yaageeddino.

²² Philaaxoosi, “Taani xaafeddawaa xaafa diggaaddi” yaagiide zaareedda.

²³ Wottaaddaratuu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddawaappe guyyiyan, A mayuwaa akkiide, oydu kessi shaakkeeddino; itti itti wottaadaraa itti shaakuu gakteedda. A adussa mayuwaakka akkeeddino; adussa mayuu hashiyaappe doommiide, duge gakkanaw yeddi mayettiyaawaappe attin, qanxxettiide sikettiibeenna.

²⁴ Wottaaddaratuu ittu ittuwaa, “Oona gakkanentto, saamaa woy exaa yegganaappe attin, mayuwaa peedhokko” yaageeddino. Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, “Ta mayuwaa shaakki akkeeddino; ta adussa mayuwaan saamaa yeggeeddino” giyaawe polettanaassa. Hewaa diraw, wottaaddaratuu hewaa ootheeddino.

²⁵ Shin Yesuusa masqqaliyaa matan A daaya, A aatti michchatta, Qaliyoophaa machchatta Mayraamanne Magdala geetettiyyaa katamaappe yeedda Mayraama eqqeeddino.

²⁶ Yesuusi bare daayanne I siiqiyaa kaalliyaawe hewan eqqeeddaawantta be7iide, bare daayo, “Ha mishirattee, ne na7aa hawaa be7a!” yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyan, he kaalliyaawaa “Ne daayo hanna be7a!” yaageedda. He kaalliyaawe izo he saatiyaappe doommiide, bare soy afeedda.

* **19:17** “Guuggiyaasaa” Hewaan asaa guuggiyaa malati medhetteedda wogga shuchchay de7iyaa diraw, “Guuggiyaasaa geetetteedda”. **19:24** Maz 22:18

*Yesuusa Hayquwaa**(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luq 23:44-49)*

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi ubbabay ha77i poletteeddawaa eriide, Xoossaa Maxaafay geeddawe polettana mala, “Taana saamnee” yaageedda.

²⁹ He sa7an itti xuggaa kumeedda caala woyiniyaa eessay de7ee. Unttuntu ispponjjiyaa he woyiniyaa eessaan yeggiide, hisoophiyaa geetettiyaa mithaa xeeraan wothiide, Yesuusa doonaakko shiishsheeddino.

³⁰ Yesuusi woyiniyaa eessaa ganxxi be7eeddawaappe guyyiyan, “Poletteedda” yaageedda.

Yesuusa Miyyiyaa Tooraan Caddeeddino

Qassi hewaappe guyyiyan, bare huuphiya toochchiide, bare shemppuwaa immeedda.

³¹ He gallassay Ayihudatuwaassi giigettiyaa gallassaa † gidiyaa dirawunne qassi he Sambbatay daro bonchcho gidiyaa diraw, Sambbataan asatuwa anhay masqqaliyaa bolla peeshenna mala, suletteedda asatuwa suyiliyaa menthiide, ‡ masqqaliyaappe wothana mala, Ayihudatuwa Philaaxoosa woosseeddino.

³² Hewaa diraw, wottaaddaratuu yiide, Yesuusanna suletteedda koyro bitaniyaa suyiliyaa mentheeddino; qassi aananna suletteedda laa7etho bitaniyaa suyiliyaakka mentheeddino.

³³ Shin Yesuusakko yeedda wode I hayqqidiggeeddawaa be7iide, A suyiliyaa menthibeykkino.

³⁴ Gidoopenne, wottaaddaratuwaappe ittuu A miyyiyaa tooraan caddeedda. Elekka suuthayenne haathay goggi aggeedda.

³⁵ Hinttenttu ammanana mala, hawaa be7eeddawe markkatteedda; I markkatiyaawekka tumuwaa; qassi bare haasayay tuma gidiyaawaa I ereedda.

³⁶ Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, “A meqethatuwaappe ittunne me77enna” geeddawe polettanaassa.

³⁷ Qassikka Xoossaa Maxaafay haray, “Asay bare caddeeddawaa be7ana” yaagee.

*Yesuusi Moogetteedda**(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luq 23:50-56)*

³⁸ Hewaappe guyyiyan, Armmaatiyaasa geetettiyaa katamaappe yeedda Yooseefo Yesuusa anhaa akkiide afanaw Philaaxoosa woosseedda; Yooseefo Ayihudatoo yayyeedda diraw, asay erennaan Yesuusa kaalliyaawaa.

Yooseefo woossina Philaaxoosi, “Afa” yaageedda. Hewaa diraw, Yooseefo biide, Yesuusa anhaa afeedda.

³⁹ Qassi Niqoodimoosi hewaappe kase Yesuusakko qamma yeeddawe, kawaraannanne godare uuthaanna walaketteedda oytamanne ichcheshu kiilo giraame gidiyaawaa keena shittuwaa oyqqi akkiide, Yooseefonna yeedda.

⁴⁰ He laa77u asatu Yesuusa anhaa akkiide, Ayihudatuwa anhaa xaaxiyaa wogaadan, shittuwaanna gathiide, mooguwaa afilaan xaaxeeddino.

⁴¹ Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7an daro atikiltiyaa sa7ay de7ee; he atikiltiyaa sa7aa gidдон shuchchaa wooci kesseedda biro ooninne moogettebeenna ooratha duufuu de7ee.

⁴² He duufuu matan de7iya dirawunne qassi Ayihudatuwa Sambbatay giigettiyaa gallassaa gidiyaa diraw, Yesuusa yaani wotheeddino.

20*Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda**(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luq 24:1-12)*

¹ Woggaa gallassi guuran, biro daabidaabiyaawaan, Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama Yesuusi moogetteedda duufuwaakko baade shuchchay he gong-goluwa doonaappe denddikicheeddawaa be7aaddu.

² Simooni Phexiroosakkonne Yesuusi siiqiyaa yokko kaalliyaawaakko, iza woxxaadde baade, “Duufuwaappe Godaa afidiggeeddino; haqan A wotheeddinonttonne nuuni erokko” yaagaaddu.

19:28 Maz 69:21; 22:15 † **19:31** Ayihudatuwaassi giigettiyaa gallassaa: Paasigay saaminttaappe itti gallassa awudenne gidana danddayee; shin Yohaannisa mishiraachchuu tamaariisyaawaadan, Paasigaa wodii hananaw bessiyaawe, laythaa laythaan Yesuusi masqqaliyan kaqetti hayqeedda sambbataana gidana koshshee. ‡ **19:31** suletteedda asatuwa suyiliyaa menthiide: Ha wogay Roome kawutethaa wogaadan, masqqaliyan suletteedda asatuwa ellekka hayqqana mala udiyaa ogiyaa guussaa. **19:36** Kes 12:46; Pay 9:12; Maz 34:20 **19:37** Zak 12:10; Sax 1:7

³ Hewaa diraw, Phexiroosinne yokko kaalliyaaawe aggiide, duufuwaakko beeddino.

⁴ Laa77uukka ittipe woxxeeddino; shin yokko kaalliyaaawe Phexiroosappe aadhdi kasetiide, he duufuwaakko gakteedda.

⁵ He kaalliyaaawe hokkiide, mooguwaa aflaa be7eedda; shin giddo gelibeenna.

⁶ Simooni Phexiroose A kaalli yiide, duufuwaa giddo geleedda. Yaatiide mooguwaa aflay hewan de7iyaawaa be7eedda;

⁷ qassi Yesuusa huuphiyaan xaaxetti utteedda aflay he xaaxetteeddawaadankka dumma itti sa7an de7iyaawaa be7eedda; he aflay dumma de7eepe attin, mooguwaa aflaanna ittipe de7enna.

⁸ He wode, kasetiide gonggoluwaaakko gakteedda yokko kaalliyaaawe geli be7iide amma-needda.

⁹ Yesuusi hayquwaappe denddanaw bessiyaawaa odiyaa Xoossaa maxaafaa untunttu biro akeekibeykkino.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, kaalliyaaawanttu barenttu golle simmiide beeddino.

Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda

(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)

¹¹ Shin Mayraama he duufuwaa doonan eqqaade yeekkaade hokkaade duufuwaa giddo xeellaaddu.

¹² Bootha mayuwaa mayyeedda laa77u kiitanchchatuu Yesuusa anhay giseedda sa7an ittu huuphissanna ittuu gedissanna utteeddawaanta be7aaddu.

¹³ Untunttu izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay?” yaagiide oochcheeddino.

Iza, “Asatu ta Godaa afidiggeeddino; untunttu haqqan wotheeddinonttonne taani erikke” yaagaaddu.

¹⁴ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, guyye simma xeellaade, Yesuusi eqqeedawaa be77aaddu. Shin I Yesuusa gideeddawaa akeekabeykku.

¹⁵ Yesuusi izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay? Oona koyyay?” yaagiide oochcheedda.

Mayraama atikilittiyaa naagiyaawaa gaade, “Godaw, neeni akkeeddawaa gidoope, A haqan wothaaddintto, taw odaarikki; taani A akkana” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Mayraamee” yaageedda.

A aakko simmaade, Ibraayisxxe qaalaan “Rabunii” yaagaaddu; hewaa bilethay “Tamaaarissiyaawoo” giyaawaa.

¹⁷ Yesuusi izo, “Taani biro Ta Aawuwaakko babeenna diraw, Taana bochchoppa; shin Ta ishatuwaakko baade, ‘Taani Ta Aawuwaakkonne hinttentu Aawuwaakko, Ta Xoos-saakkonne hinttentu Xoosaaakko, pude bay geedda’ gaade untunttussi oda” yaageedda.

¹⁸ Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama Godaa be7eeddawaanne iziw I hewaa odeeddawaa baade kaalliyaaawanttussi odaaddu.

Yesuusi Bare Kaalliyaaawanttoo Beetteedda

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luq 24:36-49)

¹⁹ He Woggaa gallassi omarssi, kaalliyaaawanttu Ayihudatuw yayyeedda diraw, peng-giyaa gorddiidde, shiiqi utti de7ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwan eqqiide, “Saretethay hinttenttussi gido” yaageedda.

²⁰ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, bare kushiyaanne bare miyyiyaa untuntta besseedda; kaalliyaaawanttu Godaa be7eedda wode loythi nashetteeddino.

²¹ Yesuusi laa7enthuwa untunttussi, “Saretethay hinttenttussi gido; Ta Aabbu Taana kiitteeddawaadan, Taanikka hinttentta kiittay” yaageedda.

²² Hewaa geeddawaappe guyyiyan, untunttu bolla uffu giide shemppeedda; qassi, “Geeshsha Ayyaanaa akkite.

²³ Hinttenttu atto geedda asaa nagaray atto geetettanawaa; hinttenttu atto geen-naawanttu nagaray atto geetettenna” yaageedda.

Yesuusanne Toomaasa

²⁴ Shin tammanne laa77u kaalliyaaawanttuppe ittuu, Manttiyaa giyaa Toomaasi, Yesuusi yeedda wode untunttunna baawa.

²⁵ Hewaa diraw, yokko kaalliyaaawanttu Toomaasaw, “Nuuni Godaa be7eeddo!” yaageeddino.

Shin Toomaasi untunttussi, “Misimaariyan I cadetteedda A kushiyan de7iya mallaa be7ennaaninne he mallaa ta biradhhiyan bochchennan, qassi ta kushiya A miyyiyaan yeedda be7ennaan taani ammanikke” yaageedda.

²⁶ Saaminttaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyaaawanttu qassikka gollen shiiqi utteeddino; Toomaasikka untunttunna de7ee. Penggi qashetti utti de7ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwan eqqiide, “Saretethay hinttenttussi gido” yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Toomaasa, “Ne kushiya haa ahaade, Ta kushiya be7a, qassi ne kushiya haa ahaade, Ta miyyiyaan yeedda be7a, neeni ammaniyaawaa gidappe attin, ammanennawaa gidoppa!” yaageedda.

²⁸ Toomaasi zaariide, “Ta Godaw, ta Xoossaw!” yaageedda.

²⁹ Yesuusi, “Neni Taana be7eedda diraw ammanaadda; be7ennaan ammaneed-dawantu anjetteeddawanta” yaageedda.

Ha Maxaafaa Qofaa

³⁰ Yesuusi ha maxaafan xaafetteenna hara daro malaatuwaa barena kaalliyaawantu sinthan ootheedda.

³¹ Shin Yesuusi, I Kiristoosa, Xoossaa Na7aa gidiyaawaa hinttentu ammanana malanne, qassi A ammaniide A sunthan de7uwaawaa hinttentu demmana mala, hawe xaafetteedda.

21

Yesuusi Laappu Kaalliyaawanttoo Beetteedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Xibiriyaadoosa geetettiyaa abbaa gaxaan bare kaalliyaawanttussi laa7enthuwaa beetteedda. I untunttussi hawaadan beetteedda.

² Simooni Phexiroosinne manttiyaa geetettiyaa Toomaasi, Qaanaa Galiilaappe yeedda Naatinaa7eeli, Zabiddiyoosa naanayne * Yesuusa kaalliyaawanttuppe hara laa77atu ittippe de7iino.

³ Simooni Phexiroose untunttussi, “Taani moliyaa oyqqanaw bay” yaageedda.

Untuntu, “Nuunikka neenanna baana” yaagiide, kesiide wongiriyaa giddo geleeddino; shin untuntu he gallassi qamma moliyaa aynne oyqqibeykkino.

⁴ Wonttiyaa wode away kessanaappe kase, Yesuusi abbaa gaxaan eqqeedda; shin A kaalliyaawantu Yesuusa gideeddawaa eribeykkino.

⁵ Yesuusi untuntta, “Naatoo, moliyaa oyqqibeykkiteyee?” yaageedda.

Untuntu zaariide, “Aynne oyqqibeykko” yaageeddino.

⁶ I zaariide, “Hinttentu dabbaa wonggiriyaappe ushechcha baggakko yeggite; amareeddawa hinttentu oyqqana” yaageedda. Hewaa diraw, dabbaa ushechcha baggakko yeggina, molii dareedda diraw, goochchi kessanawe untuntta xoneedda.

⁷ Yesuusi siiqiyaa A kaalliyaawe Phexiroosa, “Hawe Godaattennee!” yaageedda. Simooni Phexiroose Godaa I gideeddawaa siseedda wode, kallo de7iya diraw, bare mayuwaa mayyiide, abbaa giddo guppi geleedda.

⁸ Shin yokko kaalliyaawantu molii kumi utteedda dabbaa goochchiide, wonggiriyan abbaappe gaxaa kesseeddino; untuntu abbaappe laa77u xeetu wadhaa keenaa haakkiide de7iinoppe attin, loythi haakkiide de7ikkino.

⁹ Untuntu abbaappe gaxaa kesseedda wode, xiixuntha bonqquwan molii de7iyaawaanne ukithaa be7eeddino.

¹⁰ Yesuusi untuntta, “Ha77i hinttentu oyqqeedda moliyaappe amareeddawaa haam-mite” yaageedda.

¹¹ Simooni Phexiroose wonggiriyan geliide, xeetanne ishatamane heezzu wogga molletu kumi utteedda dabbaa goochchiide, abbaappe gaxaa kesseedda; molii hewaa keena daro gidinakka dabbay daakettibeenna.

¹² Yesuusi untuntta, “Ha yiide, qan77iyaa qan77ite” yaageedda. Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittunne, “Neni oonee?” giide A oochchanaw xalibeenna; ayissi gooppe, Godaa I gideeddawaa untunttu ereeddino.

¹³ Yesuusi yiide, ukithaa akkiide, untunttussi immeedda; moliyaakka hewaadan immeedda.

¹⁴ Yesuusi hayquwaappe dendeeddawaappe guyyiyan, bare kaalliyaawanttussi beet-tishshin hawe heezzenhuwaa.

Yesuusanne Phexiroosa

¹⁵ Untunttu qumaa meeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Simooni Phexiroosa, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana hawanttuppe aathaade siiqay?” † yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi A, “Ta dorssa maratuwaa heemma” yaageedda.

¹⁶ Yesuusi qassikka, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana siiqay?” yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma” yaageedda.

* **21:2** Zabiddiyoosa naanaa: Ishatuwaa gideedda Yayiqoobanne Yohaannisa. † **21:15** “... taana hawanttuppe aathaade siiqay?” Hawaa guussay, “Taana ha yewatuwaa siiqiyawaappe aathaade siiqay?” guussaa.

¹⁷ Yesuusi heezzenthuwaa, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana dosay?” yaageedda. Yesuusi heezzenthuwaa Simooni Phexiroosa, “Taana dosay?” yaagiide oochcheedda diraw, Phexiroose azzaniide, “Godaw, neeni ubbabaa eraasa; taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma.

¹⁸ Taani new tumuwaa oday; neeni wodallatethaan de7iya wode, ne xeessan saqqiyaa neerekka danccaadde, neeni koyyeeddasa baasa. Shin cimeeddawaappe guyyiyan, ne kushiyaa micca besaasa. Neena hara uray dancissanawaa; neeni dosennasaakka afee” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi hewaa Phexiroose ay mala hayquwaa hayqqiide, Xoossaa bonchchissantonne erissanaw geedda; qassi hewaa geeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Phexiroosa, “Taana kaalla” yaageedda.

Yesuusanne Yokko Kaalliyawaa

²⁰ Phexiroose guyye simmiide, Yesuusi siiqqiyaa kaalliyawe bareppe guyyenna yiyaawaa be7eedda; he kaalliyawe kawuwaa miyaa sa7an Yesuusakko shiiqqiide A, “Godaw, neena aathi immanawe oonee?” yaageeddawaa.

²¹ Phexiroose he kaalliyawaa be7iide Yesuusa, “Godaw, ha bitani qassi waanane?” yaageedda.

²² Yesuusi A, “Taani yaana gakkanaw I de7ana mala Taani koyyoope, hewe neena ayaa metii? Neeni Taana kaalla” yaageedda.

²³ Hewaa diraw, he kaalliyawe hayqqenna giya haasayay ishatuwaa ubbaakko gakeedda; shin Yesuusi, “Taani yaana gakkanaw, I de7ana mala, Taani koyyoope, neena ayaa metii?” geeddawaappe attin, “Hayqqenna” gibeenna.

²⁴ He yewuwaabaa markkatteeddawenne qassi hewaa xaafeddawe he kaalliyawaa A markkatethay tuma gidiyawaa nuuni ereetto.

²⁵ Yesuusi ootheedda hara darobaykka de7ee; ubbabay huuphiyaan huuphiyaan xaafetintto, xaafetiyyaa maxaafatoo ha mule alamii gidanawaa taw malatenna.

Yesuusi Kiitetteeddawanttu Oosuwaa Geluwaa

Yesuusi kiitetteeddawanttu oosuwaa geetettiyaa maxaafay, Luuqaasa mishiraachchuwaa kaallide xaafetteedda maxaafaa. Aw de7iyaa huuphe qofay koyro Yesuusa kaalleedda asatuu Geeshsha Ayyaanaan kaalesettiide, aabaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalaa “Yeerusalaamen, Yihudaa gadiyaa ubbaan, Sammaaryan, sa7aa gaxaa gakkanaw” mishiraachchuwaa qaalaa wooti gadiyaa ubbaa gatheeddentto odanaassa (Kit 1:8). Maxaafay Kiristinnaa ammanuu Ayihuda asatuwaa gidдон doomettiide, kumentha alamiyaa de7iyaa asaa ubbaa ammanuwaa gidana gakkanaw waani aakkeeddentto odiyaa taarikiyaa. Xaafii, ammaniyaa asatuu Roomaa kawutethaa olanaw garssanna maqgettiiyaa asaa gidennawaanne Kiristinnaa ammanuu Ayihudatuwaa ammanuwaa kumentha udiyaawaa gidiiyaawaa erissanaw darissi daaburiide ootheedda.

Yesuusi Kiitetteeddawanttu Oosuu Yesuusabaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalay gakkiiyaa sa7ay wodiyaan wodiyaan aakki aakki biyaawaanne woosa golli eqqeeddawaa qonccissiyaaawaa heezzu huuphe saan shaakkanaw danddayettee:

1@ Kiristinnaa ammanuu Yesuusi saluwaa pude bi simmina doometteeddabaa;

2@ Israa7eeliyaa gadiyaa ubbaa gakkeeddabaanne

3@ Roome gujjiide Meediteraaniyaa Abbaa yuushshuwaan de7iyaa gadiyaan aakkeeddawaa odee.

Yesuusi Kiitetteeddawanttu Oosuwaa maxaafan daroppe erettowe Geeshsha Ayyaanaa oosuwaa gidishshin, Phenxxegostte gallassi Yeerusalaamen de7iyaa ammaniyaawanttu bolla wolqqaappe I wodhdheeddawaa, hawaadanka maxaafaa gidдон одetteedda oosatuwaa ubbaan beetteeddawaadan, Geeshsha Ayyaanay woosa golliyaanne woosa golliyaa kaaletthiyaawantta kaaletheeddawaanne minisseeddawaa gujjiide odee. Beni wode oosettiyyaa Kiristinnaa kiitay dumma odeedda qaalaa gidloppe maxi kessina, qanthaan shiiqeedda. Yesuusi Kiitetteeddawanttu Oosuwaa gidдон poletteedda kiitatuukka he oosuu ammaniyaasaa de7uwaaninne ammaniyaawanttu ittippetethaan de7iyaa wolqqay ay keenaa darentto odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Markkatethaw giiguwaa (1:1-26)

Wursethaan Yesuusi immeedda azazuwaanne hidootaa (1:1-14)

Yihudaa kotaa geleeddawaa (1:15-26)

Yeerusalaamen osetteedda markkatethaa (2:1-8:3)

Yihudaaninne Sammariyaan osetteedda markkatethaa (8:4-12:25)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaabaa (13:1-28:31)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi koyro hametaa (13:1-14:28)

Yeerusalaame shiiquwaa (15:1-35)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi laa7etho hametaa (15:36-18:22)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi heezzenno hametaa (18:23-21:16)

Yeerusalaamen, Qeesariyaaninne Roomen haneedda Phawuloosa qashuwaa (21:17-28:31)

¹⁻² Toofiilosa, Yesuusi saluwaa beedda gallassay gakkanaw, oothanawunne tamarisanaw doommeeddawaa ubbabaa taani ta koyro maxaafaan * xaafaaddi. Saluwaa baanaappe kase I bare dooriide kiitetteeddawantta Geeshsha Ayyaanaan azazeedda.

³ I bare kiitetteeddawanttoo oytamu gallassaa beettiiddinne qassi Xoossaa kawutethaabaa untunttoo odiidde, bare waayyiyaappe guyyiyan, hayquwaappe denddeeddawaa sidhe baynaan loythi ammanthiide, barena untuntta besseedda.

⁴ Untuntunna ittippe de7iide, untuntta hawaadan yaagiide azazeedda; “Yeerusalaameppe kesoppite; shin hinttenttu Taappe siseedda Ta Aabba hinttenttoo immana giide hidooteeddawaa naagite.

⁵ Ayissi gooppe, Yohaannisi haathan xammaqeedda; shin guutha wodiyaappe guyyiyan, Geeshsha Ayyaanaan hinttenttu xammaqettanita” yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Beedda
(Mar 16:19-20; Luq 24:50-53)

⁶ Yesuusi kiitetteeddawanttu Yesuusanna gakettedda wode A, “Godaw, ha wodiyaan Israa7eelatuwassi kawutethaa zaaranii?” yaagiide ochcheeddino.

⁷ Yesuusi untunttu, “Ta Aabbu bare godatethaan keereedda agenaanne wodiya hinttenttu eranaassa gidenna.

⁸ Shin Geeshsha Ayyaanay hinttenttu bolla wodhdhiyaa wode, wolqqaa hinttenttu akkana; yaatiide Yeerusalaameninne Yihudaa gadiyaa ubbaan, Sammaariyaaninne gadiyaa gaxaa ubbaa gakkanaaw Taw markkattiyaawantta gidanita” yaageedda.

⁹ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, untunttu xeellishshin, dhoqqu dhoqqu gidde, saluwaa biina, untunttu ayfiyaappe shaarii A gentheedda.

¹⁰ Yesuusi bollow denddiyaa wode, untunttu saluwaa caddi xeellishshin, bootha mayuwaa mayyeedda laa77u asatuu ellekka untunttu matan eqqiide,

¹¹ “Galiilaa asatoo, saluwaa xeelliidde, hinttenttu ayissi eqqeedditee? Ha hinttentuppe saluwaa beedda Yesuusi saluwaa biyaawaa hinttenttu be7eeddawaadanka, simmiide yaanawaa” yaageeddino.

*Yihudaa Kotaa Maatiyaasi Dooretteedda
(Mat 27:3-10)*

¹² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi kiitetteeddawanttu Debre Zayte geetettiyaa Wogaraa mithaa deriyaappe Yeerusalaame simmeeddino. Wogaraa mithaa derii Yeerusalaameppe itti kiilo mitiriyaa keena.

¹³ Yesuusi kiitetteeddawanttu Yeerusalaame geliide, barenttu de7iyaa sa7aa dhoqqaa pude keseeddino; yaa keseeddawanttu sunthay Phexiroosa, Yohaannisa, Yayiqooba, Indiraasa, Piliphphoosa, Toomaasa, Barttalamoosa, Maatoosa, Ippiyooosa na7aa Yayiqooba, bare gadiyaassi seelettiyaa † Simoonanne Yayiqooba na7aa Yihudaa.

¹⁴ Hawanttu ubbatuu maccawanttunna, Yesuusa dayi Mayraamminnananne Yesuusa ishatuwaanna ubbay itti wozanaa gidiide, ubba wode ittippetethaan woosaw shiiqiino.

¹⁵ He wode, Phexiroosi xeetanne laatama gidiyaa ammaniyaa asaa shiiquwaan ittipe de7iyaa bare ishatuwaa gidдон denddi eqqiide, hawaadan yaageedda;

¹⁶ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Yesuusa oyqqeeddawatnta kaaletheedda Yihudaabaa Geeshsha Ayyaanay kase Daawite doonaan odeedda Xoossaa maxaafaa qaalay polettanaaw bessee.

¹⁷ Ayissi gooppe, Yihudaa Asqqorootu nuunanna de7ee; qassi nuunanna ittuwaa gidi paydettiide oosuwaa baggay de7ana mala dooretteedda” yaageedda.

¹⁸ Yihudaa Asqqorootu bare iita oosuwan demmeedda miishshaan gadiyaa shammeedda; sinthaw guufanniide kunddina, A uluu gidduwaappe daakettedda; A maraccii ubbaykka karew phulxetti kesi aggeedda.

¹⁹ Yihudaa bolla haneeddawaa Yeerusalaamen de7iyaa asay ubbay siseedda; hewaa diraw, he gadiyaa barenttu qaalaan Akelddaamaa giide suntheeddino; hewaa bilethay suuthaa gadiyaa giyaawaa.

²⁰ Phexiroosi odiidde, “Ayissi gooppe, Mazimuriyaa Maxaafaan, ‘A golli mela atto;

ooninne hewaan de7oppo’

qassi

‘A sunthatethaakka haray akko’
geetettiide xaafetteedda.

²¹⁻²² Hewaa diraw, itti asay Godaa Yesuusa dendduwaa markkattanaw, nuunanna gakettanaw bessee; Yohaannisi xammaqeedda wodiyaappe doommiide, Yesuusi nuuppe saluwaa beedda wodi wadii gakkanaassi, Godaa Yesuusi nuunanna hametteedda wodiya ubbaan I nuunanna de7iyaawanttuppe ittuwaa gidi sunthetanaw bessee.”

²³ Hewaappe guyye ammaniyaa asay dooruwaassi Yosxxoosa giyaa Barssaabaa geetettiyaa Yooseefanne Maatiyaasa laa77uwaa esseeddino.

²⁴⁻²⁵ Hewaappe guyyiyan, Xoossaa woossiidde, “Ubbaa wozanaa eriyaa Godaw, Yihudaa Asqqorootu baresaa baanaw yeggiide beedda oosuwaanne Yesuusi kiitteedda oosuwaa hadaraa akkanaadan, ha laa77u asatuwaappe ittuwaa neeni dooreeddawaa nuuna besaa” yaageeddino.

²⁶ Untuntun saamaa yeggeeddino; saamay Maatiyaasa bollan wodhdhina, Maatiyaasi Yesuusi kiitteedda tammanne itti kiitettawanttunna paydetteedda.

2

Yesuusa Kaalliyaawanttu Bolla Geeshsha Ayyaanaa Wodhethaa

† **1:13** bare gadiyaassi seelettiyaa: Ha sunthay kaallappe Roome asaana eqettiide oletteedda Ayihude asaassi imetteeddawaa. **1:20** Maz 69:25; 109:8

¹ Phenxxeqostte * giyaa gallassay gakeedda wode, ammaniyaawanttu ubbatuu ittippe gidiide, ittisaa shiiqi de7ishshin,

² wolqqaama gotuwaadan guummiyaa gunthay wozanaa aathennaan saluwaappe yiide, untunttu utteedda golliyaa ubbaa kumeedda.

³ Qassi tamaa lacuwaadan poddugiyaawe untunttu beettiide, shaaketti shaaketti, untunttu ubbaa bolla wodhdheedda.

⁴ Untunttu ubbaan Geeshsha Ayyaanay kumiide, dumma dumma qaalaan haasayana mala, untunta danddayissina, haasayaa doommeeddino.

⁵ Sa7aan de7iyaa asaa zerethaa ubbaappe yiide, Xoossaw yayyiyaa ittippe de7iyaa Ayihudatuu Yeerusalaamen de7iino.

⁶ Ha gunthaa siseedda wode, asay ubbay shiiqeedda; untunttu barenttu qaalaan qaalaan haasayishshin siseedda diraw, giyaawaa dhayeeddino.

⁷ Asay ubbay maalalettiidenne hawe oorathabaa giidde, “Be7ite; ha haasayiyaawanttu ubbatuu Galiilaa asatuwaa gidikkinoo?”

⁸ Yaatina, nuuni nu yeletteedda gade qaalaan untunttu haasayishshin waaniide siseettoo?

⁹ Nuuni Phartte asatuu, Meedoone asatuu, Elaameexe asatuu, laa77u shaafatuwaappe gidduwan de7iyaawanttu, Yihudaan, Qaphhadooqiyan, Phanxxoossan, Iisiyan,

¹⁰⁻¹¹ Pirggiyan, Phinifiliyan, Gibxen, Qereena baggan de7iyaa Liibiyaa woradatuwan de7iyaawanttu, Roomeppe yeedda immathatuu, Ayihudatuu, Ayihudatethaw laametteedda nuuppe amareeddawanttu, Qarixxeese asatuunne, Arabiyaa asatuu, Xoossay ootheedda wolqqaama oosuwaa nu qaalaan untunttu haasayishshin siseeddo” yaageeddino.

¹² Ubbaykka maalalettiide, yewuu barenttoo gelennaan ixcina barenttu gidдон, “Laa hawe waagiyaawee?” yaageeddino.

¹³ Shin hara asatuu ammaniyaawanttu bollan Qilliicciidde, “Hawanttu ushiide mathotteeddino” yaageeddino.

Phexiroosa Haasayaa

¹⁴ Shin Phexiroosi, Yesuusi kiitteedda hara tammanne itti kiitettowantunna denddi eqqiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, untunttoo hawaadan yaagi odeedda; “Ayihudatoo, qassi Yeerusalaamen de7iyaa ubbatoo, taani odiyaaawaa sisite. Hawe hinttenttoo eretto; hinttenttu qoppiyaawaadan, hawanttu mathottibeykkinoo.

¹⁵ Ayissi gooppe, wonttaappe biro heezzu saate gidee.

¹⁶ Shin hawe Nabiyyaa Iyu7eel haasayeeddawaa.

¹⁷ “I haasayiide, ‘Xoossay hawaadan yaageedda; wodiyya wurssethaan hawaadan hananawaa.

Taani asaa ubbaa bollan ta Ayyaanaa gussana.

Hinttenttu attuma naanaynne hinttenttu macca naanay timbbitiyya odanawantta.

Hinttenttu wodalla naanaykka saxaa be7anawantta; hinttenttu cimatuukka akumuwaa akumettanawantta.

¹⁸ He gallassatun ta attuma qoomatuwaa bollaninne ta macca ashikkaratuwaa bollan

Taani Ta Ayyaanaa gussana.

Hewaappe guyye untunttu timbbitiyya odanawantta.

¹⁹ Qassi Taani bolla saluwan oorathabaa, garssa sa7anka malaataa bessana. Suuthay, tamaynne shaariyaadan kammeedda cuway de7ana.

²⁰ Wolqqaamanne bonchcho gideedda Godaa gallassay gakkanaappe kase away dhumaana; agenaykka suuthaa malatana.

²¹ He wode hawaadan hananawaa; Godaa sunthaa xeesiyaa ooninne attana’ yaageedda.

²² “Israa7eeliyya asatoo, ha qaalaa sisite; Naazireetiyya Yesuusi hinttenttu gidдон Xoossay barenan ootheedda wolqqaama oosuwaa, oorathabaaninne malaatan hinttenttoo dhiishisseedda asa; hewaa hinttenttukka eriita.

* 2:1 Phenxxeqostte: Ayihudiyaa asay Paasigaa Baalaa bonchchoodeppe ishatamu gallassay aadhdi simmina bonchchettiyaa zarggaa qoychchaa baalaa geetettiyaawaa. 2:1 Wog 23:15-21; Zar 16:9-11 2:17 Iyu 2:28-32

²³ Yesuusi hinttenttoo imettana mala, Xoossay kase bare sheniyaaninne bare eraan bare qofaa qachchi wotheedda; yaatina, A hinttenttu nagaranchchatuwaa kushiyan masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishisiide, kaqissi wodhisseeddita.

²⁴ Shin hayquu Yesuusa oyqqanaw danddayibeenna diraw, Xoossay hayquwaa seela aappe dhayissiide, A dentheedda.

²⁵ Ayissi gooppe, Daawite Yesuusabaa hawaadan yaageedda;

‘Taani metootennaadan,

Goday ta ushechchaan de7iyaa diraw,

taani ubba wode Godaa ta matan be7ay.

²⁶ Hewaa diraw, ta wozanay nashetteedda;

ta inxxarssanka nashechchay kumeedda.

Qassi ta bollaikka lo77o de7ana giide,

nashechchaan naagee.

²⁷ Ayissi gooppe, ta shemppuwaa

Si7ooliyan aggakka.

Qassi ne Geeshsha Na7aa anhaakka wooqethakka.

²⁸ Neeni taana de7uwaa ogiyaa erssaadda.

Neeni taananna de7iyaawaan

taani darii nashettay’

yaageedda.

²⁹ ‘Ishatoo, nu aawatuwa kaappuwaa Daawitebaa taani hinttenttoo geeshshaade odanaw bessee; Daawite hayqqiide moogetteedda; A duufuu hachche gakkanawukka nu matan de7ee.

³⁰ Daawite Nabiyya gideedda dirawunne Xoossay A naanaa zerethaappe ittuwaa A kawutethaa oydiyaan utissanaw aw caaqqeeddawaa ereedda diraw,

³¹ Kiristoosa dendduwaa sinhaw xeelliide, ‘A shemppuu Si7ooliyan attibeenna; A bollaikka wooqqibeenna’ giide odeedda.

³² ‘Xoossay Yesuusa hayquwaappe dentheeddawaassi nuuni ubbay markka.

³³ Hewaa diraw, Xoossay bareppe ushechcha baggan † A dhoqqu dhoqqu udiide, aw Geeshsha Ayyaanaa immana geeddawaadan, Geeshsha Ayyaanaa akkiide, hawaa hinttenttu ha77i be7iyaawaanne sisiyaawaa nu bolla gusseedda.

³⁴⁻³⁵ Ayissi gooppe, Daawite bare huuphew saluwaa kesibeenna; shin yaageedda;

‘Goday ta Godaa; ‘Taani ne morkketuwaa

neeni gediyaan yedhdha eqqiyaawaa oothana gakkanaw

hawaan taappe ushechcha bagganna utta’ geedda’

yaageedda.

³⁶ ‘Hewaa diraw, Xoossay masqqaliyaa bolla misimaariyan ha hinttenttu dhishiide kaqqeedda Yesuusa Godanne Kiristoosa ootheeddawaa Israa7eeliyaa asaa zerethay ubbay tumuppe ero’ yaageedda.

³⁷ Asay Phexiroosi geeddawaa siseedda wode, asaw wozanay daroppe boshettina, Phexiroosanne Yesuusi kiitteedda haratuwaa, ‘Nu ishatoo, yaatina nuuni ayaa udanee?’ yaageeddino.

³⁸ Phexiroosi untuntta, ‘Hinttenttu nagaray atto geetettana mala, nagaraappe simmiide, hinttenttu huuphiyan huuphiyan Yesuusi Kiristoosa sunthan xammaqettite. Xoossay immiyaa Geeshsha Ayyaanaa hinttenttu akkana.

³⁹ Ayissi gooppe, Xoossay immana geedda qaalay hinttenttussa, hinttenttu naanatuwasanne Goday nu Xoossay barekko xeesiyaa haakuwaan de7iyaawanttu ubbaassa’ yaageedda.

⁴⁰ Phexiroosi untunttoo qaala haraakka gujji markkattiide, ‘Ha wodiya geella asaappe hinttenttu huuphiyaa ashshite’ yaagiide zoreedda.

⁴¹ Phexiroosi odeeddawaa akkeeddawanttu xammaqetteeddino; he gallassi heezzu sha77a gidiyaa asay ammaneeddino.

⁴² Untunttu Yesuusi kiitteeddawanttu timirttiyaan, ittippetethaan ukithaa menthi miyaawaaninne Xoossaa woosan gencciino.

Ammaniyya Asay Ishatethaaninne Ittippetethaan De7iyaa De7uwaa

⁴³ Yesuusi kiitteeddawanttu kushiyan daro oorathabayne malaatatuu oosettina, asaa ubbaa yashshay oyqqeedda.

⁴⁴ Ammaneedda ubbatuu ittippe de7iino; qassi barenttoo de7iyaabaa ubbaakka ittippe shaakki akkeeddino.

⁴⁵ Unttuntu barenttu gadiyaanne barenttoo de7iyaabaa zali77i zali77iide, oonanne koshsheedda keena miishshaa ubbaw shaakkeeddino.

⁴⁶ Qassi ubba gallassi, itti wozanaa gidiide, Geeshsha Golliyaan paccennaan gakettiide, barenttu golle golle xeessettiide nashechchaaninne pashikka wozanaan qumaa miino.

⁴⁷ Xoossaa galatiidde, asaa ubbaan sabetteeddino. Qassi Goday ammani attiyaawantta gallassi gallassikka unttuntu bolla gujjee.

3

Itti Wobba Bitani Paxeedda

¹ Itti gallassi, Phexiroossinne Yohaannisi Xoossaa woossanaw udduppu saatiyaan Geeshsha Golliyaa beeddino.

² Yelettoodeppe doommiide, gundda gidiide de7iyaa itti bitani Geeshsha Golliyaa geliyaa asaappe miishshaa woossanaw, ubba gallassi darii lo77a giyaa Geeshsha Golliyaa peng-giyan asay afiide wothiyaawe de7ee.

³ He wobba bitani, Phexiroossinne Yohaannisi Geeshsha Golliyaa gelana hanishshin be7iide, miishshaa untuntta woosseeda.

⁴ Phexiroosi Yohaannisanna A caddi xeelliide, “Nuukko haa xeella” yaageedda.

⁵ Wobba bitani untuntuppe ittibaa akkanaw koyyiide, untunttukko xeelleedda.

⁶ Shin Phexiroosi A, “Taw miishshay baawa; shin taw de7iyaabaa taani new immana; Naazireetiyyaa Yesuusi Kiristoosa sunthan denddaade hametta” yaageedda.

⁷ Yaatiide, wobba bitaniyaa bare ushechcha kushiyan oyqqiide, pude dentheedda; ellekka A gediinne meeshi meqethay minni aggeedda.

⁸ Bitani pude guppiide, denddi eggeedda; yaanne haanne hametaa doommeedda. Hewaappe guyyian hamettiide, guppiiddinne Xoossaa galatiidde, untuntunna ittippe Geeshsha Golliyaa geleedda.

⁹ I hamettishshiinne Xoossaa galatishshin, asay ubbay A be7eedda.

¹⁰ Yaatiide, miishshaa woossanaw darii lo77a giyaa Geeshsha Golliyaa penggiyaan utteeddawe A gideeddawaa akeekkeeddino; I haneeddawaa be7iide maalaletteeddino.

Phexiroosi Geeshsha Golliyan Haasayeedda Haasayaa

¹¹ Bitani Phexiroossanne Yohaannisa oyqqi utteedda wode, asay ubbay maalalettiide, Solomone barandaa * giyaasan ittippe untunttukko woxxeeddino.

¹² Phexiroosi asaa be7eedda wode untunttoo yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, ayissi hawoo maalalettiitee? Woy ayissi nuuna caddi xeelliitee? Nuuni nu wolqqaan woy Xoossaa malatiyaawaan ha bitaniyaa hametheeddawaa hinttentoo malatii?

¹³ Abraahaamo Xoossay, Yisaaqa Xoossay, Yayiqooba Xoossay, nu aawatuwa Xoossay, hinttenttu aathi immeeddawaa Philaaxoosi billanaw qoppi utteedda wode, hinttenttu A sinthan, ‘Nuuni A erokko’ geedda bare Na7aa Yesuusa bonchcheedda.

¹⁴ Shin hinttenttu geeshshaanne xilluwaa, ‘Nuuni A erokko’ giide, shemppuwa wodeeddawaa A diraa hinttenttoo billanaw Philaaxoosa woosseedita.

¹⁵ De7uwaa immiyaawaa hinttenttu wodheedita; shin Xoossay hayquwaappe A dentheeddawaassi nuuni markka.

¹⁶ Ha wobba bitaniyaa Yesuusa sunthaa wolqqay miniseedda; hinttenttu be7iyaawenne eriyaawekka I A sunthan ammaniyaawaan oosetteedda; ha hinttenttu ubbaa sinthan A hawaadan loytheeddawe, Yesuusa I ammaniyaawaa.

¹⁷ “Ha77ikka taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenttukka hinttentta kaalliyawant-tudan, erennaan ootheeddawaa taani eray.

¹⁸ Shin Xoossay beni, nabatuwaa ubbatuwa doonaan, ‘Kirstoosi waayyettana bessee’ yaagiide odeedda; bare odeeddawaakka hewaadan poleedda.

¹⁹⁻²⁰ Simmi Xoossay hinttenttu nagaraa maaranaadan, Godaa matappe ayyaanaa minotethaa wodii hinttenttoo yaanaadaaninne Xoossay Yesuusi Kiristoosa kase hinttent-to odettowaadan yeddanaadan, hinttenttu nagaraa paaxiide Xoossaakko simmie.

²¹ Xoossay geeshshaa gideedda bare nabatuwaa doonan benippe doommiide haasayeed-dawaadan, ubbabay ooraxxiyaa wodii gakkanaaw, Yesuusi saluwan gami77anaw bessee.

²² Muse, ‘Goday Xoossay, hinttenttu zariyaa gidoppe hinttenttoo taanaadan nabiyaa denthana; hinttenttu I giyaawaa ubbaa sisite.

²³ He nabii odiaawaa sisenna asay ooninne asaa gidoppe shaaketti dhayo’ yaageedda.

* **3:11** *Solomone barandaa:* Geeshsha golliyaa away doliyaa sintha bagganna cora asay shiiqiyaa adussanne aako sa7aa. **3:22** Zar 18:15,18 **3:23** Zar 18:19

²⁴ “Qassi Saameelappe doommiide, aappe kaalla denddeedda nabatuu ubbatuu, ha wodiyaabaa odeeddino.

²⁵ Hinttenttu nabatuwaa naanaa; qassi Xoossay Abraahaamossi, ‘Sa7aan de7iyaa asaa ubbaa taani ne zerethaa bagganna anjjana’ yaagiide nu aawatuwanna caaqeedda caaquwaa laattiyaa naanaa.

²⁶ Xoossay hinttentta ubbatuwaa hinttenttu iita oosuwaappe zaariide anjjana mala, bare Qoomaa † dentiide, hinttenttoo koyro yeddeedda” yaageedda.

4

Phexiroossinne Yohaannisi Ayihudatuwaa Shaggatuwaa Sintha Shiiqueeddino

¹ Phexiroossinne Yohaannisi asaassi odishshin, qeesatuwaa kaappatuu, Geeshsha Golliyaa wottaaddaratuwaa azaziyaawenne Saduuqaawanatuu,

² untunttu asaa tamarissiyaa dirawunne hara asatuu hayquwaappe denddanawoo marka gidana mala, Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaa odeedda diraw, darii yilotiide, untunttukko yeeddino.

³ Untuntta oyqqiide, sa7ay omarsidiggo diraw wontanaassi qasho golle gelisseeddino.

⁴ Shin qaalaa siseeddawantuppe coratuu ammaneeddino; attuma asaa payduu ichcheshu sha77a keena gideedda.

⁵⁻⁶ Wonttetha gallassi, untuntta mooddiyaawanttu, Ayihuda asaa cimatu, Muse higgiyaa tamarissiyawanttu, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuu Haanni, Qayaafi, Yohaannisi Iskkindirinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuwaa dabbatuu ubbay Yeerusalaamen shiiqueeddino.

⁷ Yesuusi kiitteeddawantta barenttu gidduwan essiide, “Ayaa wolqqaan woy O sunthan hawaa hinttenttu ootheedditee?” yaagiide oochcheeddino.

⁸ He wode Phexiroosi barenan Geeshsha Ayyaanay kumina, untuntta hawaadan yaageedda; “Asaa kaaletthiyaawanttoo, Ayihuda asaa cimato,

⁹ hachche ha hargganchcha bitaniyaassi oosetteedda lo77o oosuwaabaanne I waani paxeeddento, hinttenttu nuuna oochchooppe,

¹⁰ masqqaliyaa bolla misimaariyan hinttenttu dhishiide kaqqina, Xoossay hayquwaappe dentheedda Naazireetiyaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan ha bitani paxiide, hinttenttu sinthan eqqeeddawo hinttenttu ubbaassinne Israa7eeliyaa asaa ubbaw eretto.

¹¹ Golliyaa keexxiyaawanttu hinttenttu kadhiide ixceedda tuussay golliyaa ubbaa tookkiyaa koshshiyaa tuussaa gideedda.

¹² Asay atosethaa Yesuusa bagganna demmanaappe attin, hara O baggannanne demmenna; nuuni A sunthan oothanaw bessee; ayissi gooppe, Xoossay saluwaappe garssan asaassi immeedda hara sunthay baawa” yaageedda.

¹³ Shiiquwaa asay Phexiroossinne Yohaannisi xaleedda xalaa be7eedda wode, untunttu tamaribeenna coo asaa gideeddawaa akeekiide maalaletteeddino; untunttu Yesuusanna de7iyaawaakka ereeddino.

¹⁴ Qassi paxeedda bitani Phexiroossannanne Yohaannisanna eqqeeddawaa asay be7iide, giyaawaa dhayeeddino.

¹⁵ Shin Phexiroossinne Yohaannisi shiiquwaappe kare kesana mala asay azaziide, bare giddon zoretiiide,

¹⁶ “Ha asatuwaa ayaa udanee? Ayissi gooppe, untunttu kushiyan oosetteedda wolqqaama malaatatu Yeerusalaamen de7iyaa ubbaw beetteedda. Nuuni hewaa erokko gaanaw danddayokko.

¹⁷ Shin yewuu asaw laalettenna mala, hawaappe sinthaw ha asatuu Yesuusa sunthaa oossinne odennaadan, misissiiide untuntta, ‘Hinttena erite’ goytte” yaageeddino.

¹⁸ Untunttu xeessiide, Yesuusa sunthaa mulekka denthenaaninne aabaa tamarisennaadan azazeeddino.

¹⁹ Shin Phexiroossinne Yohaannisi zaariide, “Xoossaw eeno giyaawaa aggiide, hinttenttoo eeno giyaawe Xoossaa sinthan lo77enttonne ane hintte pirddite.

²⁰ Ayissi gooppe, nuuni be7eeddabaanne siseeddabaa odennaan agganaw danddayokko” yaagiide shiiqueedda asaw odeeddino.

²¹ Shiiqueedda asay untuntta muranaw gaasottiyaabay dhayina, laa7ethuwaa darissi palumettiide, haneeddabaw asay ubbay Xoossaa galatiyaa diraw, untuntta billiide yeddeeddino.

²² He harggiyaappe pathiyaa malaatatu aw oosetteedda bitani yelettoodeppe laythay aw oytamuwaappe aadhdheedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttunne Hara Ammaniyaasa Atuu Dhuma Wode Woossedda Woosaa

²³ Phexiroossinne Yohaannisi bilettiide, barenttu dabbatuwakko biide, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatu barentta geeddabaa ubbaa untunttoo odeeddino.

²⁴ Untunttu hewaa siseedda wode, itti wozana gidiiide, Xoossaa hawaadan yaagiide woosseeddino; “Ubbaa Mooddiya Godaw, saluwaa, sa7aa, abbaanne untunttu giddon de7iyaa ubbabaa medhdheeddawoo,

²⁵ Neeni New oothiyaa nu aawuwaa Daawite doonaan Geeshsha Ayyaan haasayaadde,

‘Ayihuda gidenna asay ayissi yiloteeddee?

Qassi asay ayissi danbbennabaw maqqetteeddee?

²⁶ Sa7aa kaatuu giigetteeddino;

gadiyaa mooddiyaawanttu Godaa bollanninne

I okkeedda Kiristtoosa bolla ittipe denddeeddino’
yaagaade haasayaadda.

²⁷ “Ayissi gooppe, Heeroodisinne Phenxxenaawiyaa Philaaxoosi Ayihuda gidenna asaannanne Israa7eeliyaa asaanna, neeni okkeedda Kiristtoosa ne Geeshsha Na7aa Yesuusa bolla denddanaw, ha katamaan shiiqeeddawe tuma.

²⁸ Qassi neeni ne wolqqaaninne ne sheniyaan hanana gaade qoppa utteeddabaa ubbaa oothanaw shiiqeeddino.

²⁹ Ha77ikka Godaw, untunttu naasiyaa xeella; nuuni neena kaalliyawanttu, ne qaalaa kumentha qonccetethaan odanaadan, nuuna danddayissa.

³⁰ Pathanaw ne wolqqa besa; qassi ne Geeshsha Na7aa Yesuusa sunthan oorathabaanne malaataa oosissa” giide woosseeddino.

³¹ Untunttu Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, he untunttu shiiqeeddasay qaaxeedda. Untunttu ubbaan Geeshsha Ayyaanay kumina, Xoossaa qaalaa qonccetethaan odeeddino.

Koyro Ammaneedda Asatuwaa Ittipetethaa De7uwaa

³² Ammaniyaawanttu ubbatuu qofaaninne wozanaan ittuwaa gideeddino. Untunttu mehii ubbay ittipe de7iyaawaappe attin, barew de7eeddabaa ooninne barenttubaa gibeenna.

³³ Yesuusi kiitteeddawanttu Godaa Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaa wolqqaama wolqqaan markattiino; qassi Xoossay untunttoo ubbaw aadho keekatethaa darissiide immeedda.

³⁴ Ammaniyaawanttu giddon metootanchchay ittuunne baawa; ayissi gooppe, biittay woy golli de7iyaawanttu ubbatuu zali77iide, akkeedda miishshaa ahiide,

³⁵ Yesuusi kiitteeddawanttussi immiino; he miishshay asaw koshshiyaawaadan shaaketti, huuphiyan huuphiyan imettee.

³⁶ Qophiroosa geetettiyaan saan yeletteedda Yooseefa giyaa Leewiyaa zarii ittuu de7ee; A sunthaa Yesuusi kiitteeddawanttu Barnaabaasa geeddino. Hewaa bilethay “Menthethiyaa Na7aa” giyaawaa.

³⁷ Barnaabaasi barew de7iyaa gadiyaa zali77eedda miishshaa ahiide, Yesuusi kiitteeddawanttussi immeedda.

5

Hanaaniyaanne A Machchatti Saphphiiro

¹ Itti Hanaaniyaa geetettiyaan bitani bare machchatti Saphphiirinna gadiyaa zali77eedda.

² He zali77eedda miishshaappe bare machchatta erishshin ashshiide, attowaa Yesuusi kiitteeddawanttussi immeedda.

³ Shin Phexiroosi Hanaaniyaa, “Neeni Geeshsha Ayyaanaa cimmaade ne gadiyaa zali77eedda miishshaappe shaakka ashshana mala, xalahii ne wozanaan ayissi geleeddee?

⁴ Neeni zali77anaappe kase gadii newaa gidennee? Qassi neeni zali77a simminakka miishshay neesa gidennee? Yaatina, hawaa malabaa oothanaw ayissi ne wozanaan qoppaaddii? Neeni Xoossaw worddotowaappe attin, asaw worddotabeykka” yaageedda.

⁵ Hanaanii he qaalaa siseedda man77iyankka kunddiide hayqqi aggeedda; hewaa siseedda ubbay daro yayyeedda.

⁶ Wodalla asatu soy geliide, A anhaa xaaxiide, karew kesi A moogeeddino.

⁷ Heezzu saate gidowaappe guyyiyan, Hanaaniyaa machchatta hewaa erennaan de7aadde gelaaddu.

⁸ Phexiroosi izo, “Hinttenttu gadiyaa hanni keena miishshaan zali77eedditee? Ane taw oda” yaageedda.

Iza, “E hanni keena miishshaan zali77eeddo” yaagaaddu.

⁹ Phexiroosi mishiratto, “Neeninne ne asinay Godaa Ayyaanaa paaccanaw ayissi zoretteedditee? Be7a; ne asinaa moogeedda asatuu karen de7iino; ne anhaakka untunttu kare kessana” yaageedda.

¹⁰ Mishiratta he man77iyankka Phexiroosa gediya matan kundaade hayqqaa aggaaddu; wodalla asatuu geliyaa wode hayqqeeddawunno demmiide, kare kesseeddawaappe guyye, izi asinaa duufuwaa matan moogeeddino.

¹¹ Ammaniya asaa ubbayne hewaa siseedda hara asay ubbay darii yayyeedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Kushiyan Oosetteedda Oorathabatuwanne Maalalisiyaawantta

¹² Yesuusi kiitteeddawanttu daro malaataanne oorathabaa asaa giddon oothiino; amaniyaa ubbatuu Solomone baranddaan ittippe shiiqiino.

¹³ Hara asaappe untuntunna gaketanaw haray atto ittuunne xalibeenna; shin asay untuntta bonchchee.

¹⁴ Ammaniya attuma asayne macca asay kasewaappe coray Godaassi gujettee.

¹⁵ Hewaa diraw, asay hargganchchatuwaa shanchchamaaninne saleenan qeri tookkiide, Phexiroosi hewaana aadhdhiyaa wode haray atto, aw kuwenttonne untuntunne ittuwaa ittuwaa bollanna aadhdhana mala, katamaa ogiyaa doonaa kessiide wothee.

¹⁶ Qassi cora asay Yeerusalaame matan de7iyaa katamatuwaappe harganchchatuwanne iita ayyaanan oyqetteedda asatuwaa akki yeeddino; ubbatuukka paxeeddino.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Bolla Yedesay Denddeedda

¹⁷ Hewaappe simmina qeesatuwaa kaappuunne aananna de7iyaa Saduqaawanatuu ubbatuu Yesuusi kiitteeddawantta daro qanaatiide, untunttu bolla denddeeddino.

¹⁸ Qassi Yesuusi kiitteeddawantta oyqqiide, ubba asaa qachchiyaa golliyaan yeggeeddino.

¹⁹ Shin Godaa kiitanchchay gamma qasho golle penggiyaa dooyyiide, Yesuusi kiitteeddawantta kare kessiide,

²⁰ “Hinttenttu biide, Geeshsha Golliyan eqqiide, ha ooratha de7uwaa qaalaa ubba asaw odite” yaageedda.

²¹ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa siseedda wode, wonttumaathan Geeshsha Golliya geliide, tamarssanaw doommeeddino.

Qassi qeesatuwaa kaappuunne aananna de7iyaawanttu yiide, shiiqeedda asaana Israa7eeliyaa cimatuwaa ubbatuwaa ittippe xeeksiide, Yesuusi kiitteeddawantta barenttu sintha ahana mala, wottaaddaratuwaa qasho golle kiitteeddino.

²²⁻²³ Shin wottaaddaratu qasho golle biide, Yesuusi kiitteeddawantta demmibeykkino; guyye simmiide shiiqeedda asaw, “Nuuni biyaa wode qasho golle kariyaa daro minissi qachchina, naagiyaawanttukka penggiyaan eqqeeddawantta demmeeddo; shin nuuni qasho golliya dooyiyaa wode, golle garssan haray atto itti asayne baawa” yaageeddino.

²⁴ Geeshsha Golliya wottaaddaratuwaa kiittiyaawenne qeesatuwaa kaappatuu hewaa siseedda wode, “Hawe waanuwashshaa? Qassi gidini aye hananddeeshsha?” yaagiide hirgeeddino.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, itti bitani untunttukko yiide, “Be7ite; qasho golliyaan hintte qachcheedda asatuu Geeshsha Golliyan eqqiide, asaa tamarssiino” yaagiide untunttoo odeedda.

²⁶ Geeshsha Golliya wottaaddaratuwaa azaziyaawe wottaaddaratuwaanna biide, Yesuusi kiitteeddawantta aheedda; shin untunttu barentta asay shuchchan caddanawantta giide yayyeedda diraw, untuntta lodaan aheeddino.

²⁷ Untunttu Yesuusi kiitteeddawantta ahiide, hewaa shiiqeedda shanguwaa sinthan essina, qeesatuwaa kaappuu untuntta,

²⁸ “Hinttentta nuuni he bitaniya sunthan tamarissenna mala minissiide azazibeykkoo? Be7ite; hintte timirttiyaa Yeerusalaame katamaa ubbaa gatheeddita; qassi he bitaniya shemppuwaan nuuna oythanaw qoppiita!” yaagiide oochcheedda.

²⁹ Phexiroossinne Yesuusi kiitteedda haranttu zaariide yaageeddino; “Nuuni asaw azazettanaappe Xoossaw azazettanaw bessee.

³⁰ Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishi kaqqiide, hintte wodheedda Yesuusa nu aawatuwa Xoossay hayquwaappe dentheedda;

³¹ Israa7eelatuwassi nagaraappe simaanne nagaraa atto guussaa Yesuusi immanna mala, Xoossay mooddiyaawanne ashshiyawaa A oothiide, bareppe ushechcha baggan dhoqqu dhoqqu oodheedda.

³² Hewaassi nuuni markka; qassi Xoossay barew azazettiyaawanttussi immeedda Geeshsha Ayyaanaykka markka” yaageeddino.

³³ Shiiqeedda asay hewaa siseedda wode, daro yilottiide, Yesuusi kiitteeddawantta wodhanaw qoppeeddino.

³⁴ Shin asaa ubbaan daro bonchchetteedda Gamaaliyaala geetettiyaa, higgiiyaa tamarissiyaa itti Parisaawii, shiiquwaan denddi eqqiide, Yesuusi kiitteeddawanttu guutha wodiya kare kesana mala

³⁵ azaziide hewaan shiiqeedda asaa hawaadan yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, hintte ha asatuwaa oothana qoppiyaawaan hinttentta naagite.

³⁶ Ayissi gooppe, hawaappe kase wodiyaan Tewodaasa geettettiyaawe barena wolqqaama giide denddeedda; denddina oydu xeetu gidiyaa asatuu aananna gaketteeddino; shin A wodhina, A kaalleedda ubbatuukka laalettide, maaddenna asa giidiide atteeddino.

³⁷ Hewaappe guyyiyan, asay paydettiyaa wode, Galiilaa Yihuday denddiide, daro asaa paannuwaa udiide kaaletheedda; shin aakka wodhina, A kaalleedda asay ubbay laalettedda.

³⁸ “Ha77ikka taani hinttenttoo oday; ha asatuwaappe shaakettite; untuntta bochchop-pite. Ayissi gooppe, ha qofaynne ha oosuu asay ootheeddawaa gidoope dhayana.

³⁹ Shin ha qofaynne ha oosuu Xoossaappe yeeddawaa gidoope, hintte untuntta dhayissanaw danddaykkita; ooni eri hawaa haniide Xoossaanna hintte iitettennaadan” yaageedda.

⁴⁰ Hewaappe guyye shiiqeedda asay Gamaaliyaala zoriyaa akkiide, Yesuusi kiitteeddawantta xeesiide, lissuwan shocisseeddino; hewaappe guyyiyan untuntta, “Yesuusa sunthaa laa7ethuwaa ubbakka denthoppite” gi billiide yeddeeddino.

⁴¹ Yesuusa sunthaa diraw, untunttu ugatiide yeellatanaw bessiyaabaa qoppeedda diraw, shanguwaa sinthaappe nashettiide keseeddino.

⁴² Untunttu ubba gallassi Geeshsha Golliyaaninne asaa soyin Yesuusi, Kiristtoosa giideeddawaa tamarissiyaawaanne odiyaaawaa yaa gujjeeddino.

6

Woosa Golliyaa Maaddiyaa Laappu Asatuu Dooretteeddino

¹ He wode, kaalliyaaawanttu payduu dari dari biishshin, Giriike qaala haasayiyaa Ayihudatuunne Yihudaan de7iyaa Ayihudatu walaqetteeddino; ayissi gooppe, Giriike qaala haasayiyaa Ayihudatu, “Ubba gallassi gishettiyaa qumaan nu asinay hayqo maccawanttu naaqqettiino” yaageeddino.

² Yesuusi kiitteedda tammanne laa77atuu woosa golle asaa ubbaa xeesiide, hawaadan yaageeddino; “Nuuni Xoossaa qaala odiyaaawaa aggiide, qumaa gishanaw nuussi bessenna.

³ Ishatoo, lo77a geetettiyaaawantta Geeshsha Ayyaanaynne aadho eratethay kumeedda laappu asatuwaa hintte gidoope doorite; nuuni qassi untuntta ha oosuwaassi sunthana.

⁴ Shin nuuni Xoossaa woosaaninne qaala oduwan minnana” yaageeddino.

⁵ Yesuusi kiitteeddawanttu haasayeedda haasayay asaa ubbaa nashechcheedda; hewaappe guyye, ammanuunne Geeshsha Ayyaanay kumeedda Isxxifaanoosa, Piliphphoosa, Phirookoroosa, Niqaaroonna, Ximoona, Pharimeenanne Ayihudatuwaa ammanuwan geleedda Anxxookiyaa Niiqolaawoosa dooreeddino.

⁶ Yaatiide Yesuusi kiitteeddawanttu sinthaan untuntta essina, Yesuusi kiitteeddawanttu Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, barenttu kushiyaa untunttu bolla wotheeddino.

⁷ Xoossaa qaalay aakki aakki beedda; kaalliyaaawanttu payduwaan Yeerusalaamen darissi dari dari beedda; qassi cora qeesatuukka ammaneeddino.

Woosa golliyaa Kaaletthiyaa Isxxifaanoosi Oyqetteedda

⁸ Aadho keekatethaynne wolqqay kumeedda Isxxifaanoosi, asaa gidon oorathabaanne wolqqaama malaataa oothee.

⁹ Ayiletthaappe keseedda asaa giyaa Ayihuda ammaniyaawanttuppe, Qereenappe, Iskinddiriyaa asatuwaappe, Kilqqiyaappenne lisiyappe yeedda itti itti asatuu denddiide, Isxxifaanoosanna palumetteeddino.

¹⁰ Shin Isxxifaanoosi aadho eratethaaninne Ayyaanaan haasayiyaawaa digganaw dand-daybeykkino.

¹¹ He wode untunttu, “Muse bollanne Xoossaa bolla I boriyaa qaala haasayishshin siseeddo” giyaa worddo asatuwaa shammeeddino.

¹² Asaa ubbaa, cimatuwaanne Muse higgiiyaa tamarissiyaawantta hanqqetheeddino; Isxxifaanoosakko yiide A oyqqiide, shiiqeedda asaakko ahina,

¹³ A bolla xeeseedda worddo markkatuu, “Ha bitani ha Geeshsha Golliyaanne Muse higgiiyaa boriyaawaa awudenne aggenna.

¹⁴ Ayissi gooppe I, ‘Hawe Naazireetiyaa Yesuusi ha Geeshsha Golliyaa kolana; Muse nuussi immeedda higgiiyaakka laammana’ yaagishshin, nuuni siseeddo” yaageeddino.

¹⁵ Shiiquwaan utteedda asay ubbay Isxxifaanoosa akeekiide xeelliyaa wode, A som77i kiitanchchaa som77iyaa malatee.

7

Isxxifaanoosa Haasayaa

¹ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Isxxifaanoosa, “Hawe tumee?” yaagiide oochcheedda.

² Isxxifaanoosi “Taanaadan ammaniyaawanttoo, ta aawatoo, sisite! Nu aawuwaa Abraahaamo biro Kaaraane baanaappe kase Masiphphexoomiyan de7ishshin, bonchcho Xoossay aw beettiide,

³ ‘Ne biittaappenne ne dabbatuwaappe shaakettaade, taani neena bessiyaa gadiyaa ba’ yaageedda.

⁴ He wode Abraahaamo Kaladaawatuu gadiyaappe kesiide, Kaaraanen de7anaw beedda. A aabbu hayqqeeddawaappe guyyiyan, Xoossay A ha gade hintte ha77i de7iyaasaa aheedda.

⁵ I ha gadiyaappe haray atto, gediyaan yedhdhiyaa sa7aakka Abraahaamossi im-mibeenna; shin aw na7ay dhayooppeka, Xoossay A, ‘Taani newunne neeppe guyyiyan, ne zerethaw ha gadiyaa laata oothaade immana’ yaageedda.

⁶ Xoossay Abraahaamossi, ‘Ne zaratuu hara gadiyan de7ana; yaani oydu xeetu laythaw untunttu aylletanne naagettana.

⁷ Shin taani ne zerethaa mooddiyaa asaa bolla pirddana; hewaappe guyyiyan, untunttu he gadiyaappe kesiide, hawaan taw goynnana’ yaageedda.

⁸ Xoossay Abraahaame zerethay qaxxarettana mala aananna caaqqina, Yisaaqa I yeli-ide, hospuntha gallassi qaxxareedda; Yisaaqi Yayiqooba qaxxarina, qassi Yayiqoobi tammanne laa77u aawatuwa kaappatuwaa qaxxareedda.

⁹ “Aawatuwaa kaappatuu Yooseefa qanaatiide, Gibxe gadiyaassi aylletanaadan, A zali77eeddino; shin Xoossay aananna ittippe de7ee.

¹⁰ Xoossay waayiyaa ubbaappekka A kesseedda; qassi Gibxe kaatiyaa sinthankka nashshuwaanne aadho eratethaa aw immeedda; Gibxe kaatii Yooseefossi Gibxe gadiyaanne bare golliyaa ubbaa mooddanaadan, sunthatethaa immeedda.

¹¹ “Gibxe gadiyaaninne Kanaane gadiyan ubbaan koshay geliide, cora asaa metootheedda; he gaasuwaan nu aawatuu qumaa demmibeykkino.

¹² Yayiqoobi Gibxe gadiyan kathay de7iyaawaa sisiide, nu aawatuwaa koyro yaa yed-deedda.

¹³ Laa7ethuwaa buussan Yooseefo bare ishatuwaassi eretteedda; qassi Gibxe kaatiikka Yooseefo zariyaa ereedda.

¹⁴ Yooseefo bare aawuwaa Yayiqoobinne bare dabdu ubbay mulekka laappun tammanne ichcheshu asay barekko yaana mala, kiittiide xeegisseeedda.

¹⁵ Yayiqoobi Gibxe gadiyaa wodhdhiide hayqqeedda; nu aawatuukka yaani hayqqeed-dino.

¹⁶ Untunttu anhay hewaappe Sekeema geetettiyaa gadiyaa tookettiide, yaani Abraahaamo Hamoora naanaappe daro biraan shammeedda duufuwan moogetteedda.

¹⁷⁻¹⁸ “Shin Xoossay Abraahaamossi immana geeddawe polettiiyaa wodii gakkana matina, Yooseefa erenna hara kaatii Gibxe gadiyan dendance gakkanaassi, asay dari dari beedda.

¹⁹ He kaatii nu zariyaa cimmiide, guutha naanay hayqqana mala, kare untuntta kessi olanaadan, nu aawatuwa un77etheedda.

²⁰ “Muse yeletteeddawe he wode; Xoossaa sinthan I daro lo77o na7aa gideedda; bare aawuwaa golliyaan heezzu agenaa gakkanaassi dicceedda.

²¹ Muse wora oletteedda wode, Gibxe kaatiyaa naatta demmaade bare na7aadan A dichchaaddu.

²² Muse Gibxatuwaa aadho eratethaa ubbaa tamaariide, qaalaaninne oosuwan wolqqaama asa gideedda.

²³ “Shin Musew yelettoodeppe laythay oytamuwaa kumeedda wode, bare ishatuwaa, Israa7eeliyaa asatuwaa be7anaw bare wozanaan qoppeedda.

²⁴ Isra7eelatuwappe ittuwaa Gibxeppe ittu naaqqishshin be7iide, he Israa7eeliyaa maaddeedda; he naaqqeedda Gibxe bitaniyaa wodhiide, A haluwa kesseedda.

²⁵ Muse bare ishatuwaa bare bagganna Xoossay ashshana haniyaawaa untunttu akeekeddino giide qoppeedda; shin untunttu akeekibeykkino.

²⁶ “Wonttetha gallassi laa77u Israa7eeliyaa asatuu ittu ittuwaanna wadhettiyaawantta demmiide, untuntta sigethanaw koyyiide, ‘Asatoo, ishatuwa hinttenttu ayissi ittu ittuwaa naaqqiitee?’ yaageedda.

²⁷ “Shin he bare shooruwa naaqqiyaawe Musa, ‘Neena nu bolla mooddiyaawaanne daannaa udiide, suntheeddawe oonee?’

²⁸ Neeni zino Gibxe bitaniyaa wodheeddawaadan, taanakka wodhanaw koyyay?’ yaagiide, Musa karew sugi yegeedda.

²⁹ Muse hewaa siseedda wode Gibxeppe kesiide, Midiyaama gadiyan bete gidi de7iide, laa77u attuma naanaa yaani yeleeedda.

³⁰ “Godaa kiitanchchay oytamu laythaappe guyyiyan, Siinaa Deriyaa matan de7iyaa bazzuwa buuran eexxiyaa tamaa lacuwaa gidдон Musew beetteedda.

³¹⁻³² Muse bare be7eeddawoo maalalettiide, akeeki xeellanaw buuraa mataan I shiqide7ishshin, Godaa qaalay, ‘Taani ne aawatuwa Xoossaa, Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa’ yaagiide Musekko yeedda. Muse yashshaa kokkoriide, xeellanaw xalibeenna.

³³ “Goday Musa, ‘Neeni eqqeedda biittay geeshsha gidiyaa diraw, ne gediyaan de7iyaa caammaakka kessa.

³⁴ Taani Gibxen de7iyaa Ta asaa waayiyaa geeshsha be7aade, qassi untunttu ooliyaakka sisaade, untuntta ashshanaw wodhdhaaddi. Ha77i haa ya. Taani neena Gibxe kiittana’ yaageedda.

³⁵ “He Musa Israa7eelatu; ‘Neena nuuna mooddiyaawaanne daannaa udiide suntheeddawe oonee?’ yaagiide ixxeeddino; buuraa gidдон aw beetteedda kiitanchchan mooddiyaawaanne ashshiyawaa gidana mala, Xoossay A kiitteedda.

³⁶ He Muse Israa7eelatuwaa Gibxe gadiyan Zo7o Abbaaninne mela biittaan, oytamu laythaw oorathabaanne malaataa oothiide, Gibxeppe kaaletheedda.

³⁷ “Israa7eeliyaa asaassi, ‘Xoossay taana dentheeddawaadan, hintte zariyaa gidoppe ta mala nabiyaa hinttentto denthanaawaa’ yaageeddawe he Musa.

³⁸ I Israa7eeliyaa asaa maabaraanna ittippe mela biittaan de7eeddawaa; I nu aawatuwannanne Siinaa Deriyaa bollan barew haasayeedda kiitanchchaanna ittippe de7eedda. Yaatiide Xoossaa de7uwaa qaala nuussi immanaw akkeedda.

³⁹ “Musew nu aawatuwa azazettanaw dosibeykkino; shin gede A sugi oliide, guyye Gibxe simmanaw amotteeddino.

⁴⁰ Qassi Aarona, ‘Nuuna kaaletthiyaa xoossatuwaa nuussi medhdha; ayissi gooppe, ha nuuna Gibxeppe aheedda Muse waaneeddentto nuuni erokko’ yaageeddino.

⁴¹ Miizaa Maraa malatissiide, he wode eeqa ootheeddino; he eeqaassi yarshshuwa yarshshiide, barenttu kushii ootheedda oosuwan nashetteeddino.

⁴² Shin Xoossay untunttoo zokkiyaa zaareedda; untunttu saluwaa xoolinttiyaassi goynnanaadan, untuntta ageedda; nabatuwaa maxaafan, ‘Israa7eeliyaa asatoo, oytamu laythaa

asay bayna saan shukkeedda mehiyaanne yarshshuwa taw yarshsheedditte?’

⁴³ Hinttenttu hinttenttoo goynnanaaw

ootheedda eeqatuwaa, Molooka dunkkaaniyaanne

Refaana giyaa hintte xoossaa xoolinttiyaa tookkeedda.

Taani hinttentta Baabilooneppe

hini bagga yeddana’

geetettiide xaafetteedda.

⁴⁴ “Muse bare be7eeddawaa malatissiide, Goday aw odeeddawaadan medhdheedda markkaa dunkkaanii nu aawatuwassi mela biittaan de7ee.

⁴⁵ Qassi nu aawatuu dunkkaaniyaa barenttu aawatuwappe kaallaan akkiide, Xoossay kase yedersseedda Ayihuda gidenna asaa biittaa oyqqeedda wode, Iyyaasunna gelisseeddino; he dunkkaanii Daawite de7iyaa wodii gakkawukka hewaan de7eedda.

⁴⁶ Daawite Xoossaan sabetteedda; qassi Yayiqooba, Goday de7ana golliyaa keexxanaw Xoossaa woosseedda.

⁴⁷ Shin aw golliyaa keexxeeddawe Solomona.

⁴⁸⁻⁵⁰ “Shin nabii,

‘Goday, “Saluu ta kawutethaa oydiyaa; sa7aykka ta gedi yedhdhiyaasaa.

Yaatina, taw ayaa mala golliyaa keexxanitee?

Woy taani shemppanasay haqanee?

Ha ubbabaa ta kushiyan medhdhabeykkita?” yaagee’

geeddawaadan, Ubbappe Bolla Xoossay asay keexxeedda golliyaan de7enna.

⁵¹ “Hinttentu aybe morggii mino asee? Hinttentu wozanay Xoossaa qaalaa akkanaw aybe dammeeddawee? Hinttentu haythaykka waani tulleeddee? Ubbaw Geeshsha Ayyaanaassi azazettennan ixxiita.

⁵²⁻⁵³ Nabatuwan hinttentu aawatuu yederssibeennawe oonee? Xoossaa Na7ay Xilluu yaanawaa kasetiide odeeddawanttakka wodheeddino. Ha77i hinttentukka kiitanchchatuwaa kushiyaappe Xoossaa higgiiyaa akkiide azazettebeennawanttu, Xilluwaa aathi immiide wodheeddita” yaageedda.

Isxxifaanoosa Shuchchan Dechchiide Wodheeddino

⁵⁴ Unttuntu hewaa siseedda wode, barenttu wozanaan Isxxifaanoosassi daro yiillotiide, barenttu mentershshaa sa77iide naasseeddino.

⁵⁵ Shin Isxxifaanoosi barenan Geeshsha Ayyaanaay kumina, saluwaa pude caddi xeeliide, Xoossaa bonchchuwaanne Yesuusi Xoossaaappe ushechcha baggan eqqeeddawaa be7eedda.

⁵⁶ Yaatiide, “Xeelite, taani saluu dooyettina, Asaa Na7ay Xoossaaappe ushechcha baggan eqqeeddawaa be7ay” yaageedda.

⁵⁷ Kooshshaa dhoqqu oothi waassiide, barenttu haythaa tucciide, ittippe gidi aakko woxxeeddino.

⁵⁸ Katamaappe gaxaa A kessiide, shuchchan caddeeddino. Markkatuukka barenttu mayuwaa kessiide, itti Saa7oola geetettiyaa wodallaa matan wotheeddino.

⁵⁹ Isxxifaanoosi, “Ta Godaa Yesuusaa, ta shemppuwaa akka” yaagiide xeeqishshin, untuntu shuchchan A dechchiino.

⁶⁰ He wode I gulbbatiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ta Godaw, ha nagaraa untuntu atto ga” yaageedda. Hewaa giinne hayqqi aggeedda.

8

Saa7ooli Ammaniyaa Asaa Yedersseedda

¹ Saa7ooli Isxxifaanose hayquu lo77a gi akkeedda. He gallassi Yeerusalaaamen de7iyaa ammaniyaawanttu bolla wolqqaama yederssuu denddeedda; Yesuusi kiitteeddawantuppe attin, ammaniyaawanttu ubbatuu Yihudaa gadiyaaninne Sammaariyaa gadiyan laaletteeddino.

² Xoossaa asatuu Isxxifaanoosa moogeeddino; qassi aw daro yeekkeeddino.

³ Shin Saa7ooli ammaniyaa asaa dhayissanaw baaxetee; ubbaa golliyaa geli geliide, attuma asaanne macca asaa goochchi goochchiide, qasho gelle yeddee.

Wonggalaa Mishiraachchuu Sammaariyan Odetteedda

⁴ Laaletteedda ammaniyaawanttu qaalaa odiide, ubbasaa beeddino.

⁵ Piliphphoosi Sammaariyaa katamaa wodhdhiide, Kiristtoosabaa asaassi odeedda.

⁶ Cora asay Piliphphoosi geeddawaa darissi akeekiide siseedda; I oothiyaa malaataakka be7eedda.

⁷ Ayissi gooppe, iita ayyanatuu kooshshaa dhoqqu oothi haasayiide, cora asaappe keseeddino; qassi cora sileeddawanttunne wobbatuu paxeeddino.

⁸ He katamaan asay daro nashetteedda.

⁹ Shin Simoonaa geetettiyaa itti bitani kase, barena wolqqaama gi kaayiididi, Sammaariyaa asaa, “Laa hawe aybe oorathabee” giissiide he katamaan de7eedda.

¹⁰ Guuthatethaappe doommiide, woggatethaa gakkaw, asay ubbay, “Xoossaa wolqqay daro wolqqaamay hawaa” giide aabaa sisee.

¹¹ Daro wodiyaappe doommiide, kaayuwan Sammaariyaa asaa “Laa hawe ayba oorathabee” giisseedda diraw, asay aabaa sisee.

¹² Shin Piliphphoosi Xoossaa kawutethaabaanne Yesuusi Kiristtoosa sunthaabaa at-tumawantussinne maccawantussi mishiraachchuwaa odiidde, untunttu aabaa ammaniide xammaqetteeddino.

¹³ Qassi Simoonikka bare huuphew ammaniide xammaqetteeddawaappe guyyiyan, Piliphphoosanna ittippe de7iidde, oosettiyya malaataanne Xoossay ootheedda wolqqaama malaataa be7iide maalaletteedda.

¹⁴ Yesuusi kiitteedda Yeerusalaamen de7iyaawanttu, Sammaariyaa asay Xoossaa qaala akkeeddawaa siseedda wode, Phexiroosanne Yohaannisa untunttukko yeddeeddino.

¹⁵ Phexiroosinne Yohaannisi wodhdhiide, ammaniyaawanttu Geeshsha Ayyaanaa akkana mala, untunttoo Xoossaa woosseeddino;

¹⁶ ayissi gooppe, Sammaariyaa asatuu Godaa Yesuusa sunthan xingqataa xalalaa xammaqetteeddawaappe attin, untunttuppe ittuwaa bollanne Geeshsha Ayyaanay wodhdhibeenna.

¹⁷ He wode Phexiroosinne Yohaannisi barenttu kushiyya untunttu bolla wothowaappe guyyiyan untunttu Geeshsha Ayyaanaa akkeeddino.

¹⁸ Yesuusi kiitteeddawanttu barenttu kushiyya untunttu bolla wothina, untunttoo Geeshsha Ayyaanay imetteeddawaa Simooni be7eedda wode, Phexiroosassinne Yohaannisassi miishshaa ahiide,

¹⁹ “Taanikka ta kushiyya wothiyaa ubbay Geeshsha Ayyaanaa akkana mala, ha maataa tawukka immeerikkitee” yaageedda.

²⁰ Shin Phexiroosi aw hawaadan yaageedda; “Neeni Xoossaa imotaa miishshaan shammanaw qoppeedda diraw, ne miishshay neenanna coo dhayo.

²¹ Ne wozanay Xoossaa sinthan suure gidenna diraw, new hawaan gishuu baawa.

²² Yaatawaaappe guyyiyan ha ne wozanaa iita qofaa diraw, nagaraappe simma; onni eri ne wozanaa de7iyaa iita qofaa Xoossay atto gaanenttonne Xoossaa woossa.

²³ Ayissi gooppe, neeni daro qanaatiyya oyqqaade nagaraa qashuwan de7iyaawaa taani be7ay” yaageedda.

²⁴ Hewaappe guyye Simooni Phexiroosassinne Yohaannisassi zaariide, “Hinttentu geeddawaappe ittibayanne taana gakkenna mala, hintte taw Xoossaa woosite” yaageedda.

²⁵ Phexiroosinne Yohaannisi markkateeddawaappenne Godaa qaala odeeddawaappe guyyiyan, guyye Yeerusalaame simmeeddino; yaatiide Sammaariyan de7iyaa daro qeeri katamatuwaan mishiraachchuwaa qaala odeeddino.

Piliphphoosi Tophphiyaa Asaa Gideedda Shuufaa Xammaqeedda

²⁶ Godaa kiitanchay Piliphphoosa, “Denddaade Yeerusalaameppe Gaaza afiyaa asi baynna mela sa7aa ogiyaakko ba; he ogii away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dugehaa bagganna de7ee” yaageedda.

²⁷ Piliphphoosi denddiide beedda. Hinddeko geetettiyya Tophphiyaa kaatattissi biitaa mooddiyaa I miishshaa ubbaakka naagiyaa Tophphiyaa asa gideedda itti shuufay de7iyaawe goyinnanaw Yeerusalaame beedda.

²⁸ Paray goochchiyya gaariyaan uttiide, Yeerusalaameppe guyye simmiide, nabiyaa Isiyaasa maxaafaa nabbabee.

²⁹ Geeshsha Ayyaanay Piliphphoosa, “He gaariyaakko shiiqaade ittippe gida” yaageedda.

³⁰ Piliphphoosi woxxi yiide, nabiyaa Isiyaasa maxaafaa shuufay nabbabishshin sisiide A, “Neeni nabbabiyaawaa akeekay?” yaageedda.

³¹ Shuufay, “Taw odiide akeekissiya asay baynnaan waaniide akeekettii?” yaageedda; qassi barenanna gaariyaan kesiide uttana mala, Piliphphoosa woosseedda.

³² Shuufay nabbabiyya maxaafay “Dorssaadan I shukettanaw laagettee.

Dorssa maray bare isikiyya qanxxiyaawaa sinthan co77u giyaawaadan, ikka bare doonaa pokibeenna.

³³ I kawusheeddawaadan aw xillo pirdday dhayeedda.

Yesuusa de7uu ha sa7aappe pude akettidiggeedda diraw, A zariyaabaa onnee odanawe?” yaageedda.

³⁴ Shuufay zaariide Piliphphoosaw, “Nabii hawaa oowaa odii? Barebaa odiyee woy hara asaabaa odii? Taw odaarikii” yaageedda.

³⁵ Piliphphoosi zaariide, Xoossaa maxaafaa I nabbabiyaasaappe doommiide, Yesuus-
abaa mishiraachchuwa qaalaa aw odeedda.

³⁶ Unttuntu ogiyaa oyqqi biidde, haathay de7iyaasaa gakteeddiino; shuufay, “Haathaa
hawaa be7a; xammaqettiyaawaa taana diggiyaawe ayee?” yaageedda.

³⁷ Piliphphoosi A, “Neeni ne kumentha wozanaappe ammanooppe, danddayaa”
yaageedda.

I zaariide, “Yesuusi Kiristtoosi Xoossaa Na7aa gidiyawaa taani ammanay” yaageedda.

³⁸ Gaari eggana mala shuufay azazina, inne Piliphphoosi laa77atuu duge wodhdhiide,
haathan gelina Piliphphoosi A xammaqeedda.

³⁹ Unttuntu haathaappe gaxaa keseedda wode, Godaa Ayyaanay Piliphphoosa liphphi
udiide, afi aggeedda; laa7ethuwaa shuufay Piliphphoosa be7ibeenna; shin bare ogiyaa
nashettiide beedda.

⁴⁰ Piliphphoosi bare huuphew Azoxxoosan de7iyaawaa ereedda; qassi Qiisaariyaa
yaana gakkanawukka, katamaa ubbaan yuuyyiide mishiraachchuwa qaalaa odee.

9

Saa7ooli Kiristtoosan Ammaneedda

(Kit 22:6-16; 26:12-18)

¹ Shin Saa7ooli Godaa kaalliyawantta wodhanaw manddiide, qeesatuwaa ubbatuwaa
kaappuwaakko beedda.

² Yaatiide Godaa ogiyaa kaalliyaa asatuwaa maccawanttanne attumawantta dem-
moope, qachchiide Yeerusalaame ahanaw, Damasqqon de7iyaa Ayihuda woosa golleto
dabidaabbiyaa xaafanaw A woosseedda.

³ I biidde, Damasqqo katamaa gakkana matode, qoppenna saluwaappe wolqqaama
poo7uu A yuushshuwaa ubbaani poo7eedda.

⁴ Saa7ooli sa7aan kunddi uttina, “Saa7oolaa Saa7oolaa, ayissi Taana waayissay?” giyaa
qaalaa siseedda.

⁵ Saa7ooli, “Ta Godaw, neeni oonee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusikka, “Taani neeni yederssaade de7iyaa Yesuusa.” yaageedda.

⁶ Shin Saa7ooli kokkoriiddinne maalalettiide, “Ta Godaw, taani ayaa oothanaadan
koyyay?” yaageedda.

Goday A, “Denddaade katamaa gela; neeni oothanaw bessiyaabay new yaani odet-
tanawaa” yaageedda.

⁷ Saa7oolanna ogiyaan biyaa asatuu aynne haasayennan eqqi aggiide, kooshshaa sisiino;
shin oonanne be7ibeykkino.

⁸ Saa7ooli sa7aappe denddina, A ayfii doyettedda wode, aynne xeellanaw dandday-
ibeenna; hewaa diraw, untuntu A kushiyaa oyqqi goochchiidde, Damasqqo gelisseed-
dino.

⁹ Heezzu gallassa gakkanawukka I xeellibeenna; aynne mibeenna; ayaanneekka
ushibeenna.

¹⁰ Damasqqon itti Hanaaniyaa giyaa kaalliyawe de7ee; Goday saxaan A, “Hanaanew”
yaageedda.

Hanaanii, “Ta Godaw, hawaan de7ay” yaageedda.

¹¹ Goday A, “Denddaade Suure geetettiya ogiyaa baade, Yihudaa soyin itti Saa7oola
giyaa Xersseeseppe yeedda bitaniyaa koyya; ayissi gooppe, I woossee.

¹² Qassi Hanaaniyaa giyaa bitani geliide, Saa7ooli laa7enthuwaa xeellanaadan, bare
kushiyaa A bolla wothiyawaa saxaan be7eedda” yaageedda.

¹³ Hanaanii zaariide, “Ta Godaw, Yeerusalaamen ne geeshsha asaa bolla he bitani ay
keena iitabaa ootheeddentto, taani daro asaappe sisaaddi.

¹⁴ Qassi Damasqqon ne sunthaa xeesiyaawantta ubbaa qachchanaw, qeesatuwaa kaap-
patuu aw maataa immeeddino” yaageedda.

¹⁵ Shin Goday A, “Saa7ooli Ayihuda gidenna asaa sinthan, kaatatuwaa sinthaaninne
Israa7eeliyaa asaa sinthan, Ta sunthaa erissanawunne Taw oothanaadan dooretteedda
miishshaa gidiyaa diraw, neeni ba.

¹⁶ Ayissi gooppe, Ta sunthaa diraw, I ayikeenaa waayettanaw bessintto, Taani A
bessana” yaageedda.

¹⁷ Hanaanii biide, soy geliide, bare kushiyaa Saa7oola bolla wothiide, “Ta ishaw
Saa7oolaa, neeni yiyaa ogiyaan new beetteedda Yesuusi, neeni xeellana malanne
Geeshsha Ayyaanay neenan kumana mala, taana kiitteedda” yaageedda.

¹⁸ Ellekka, ayentto poquwaa malay Saa7oola ayfiyaappe wodhdhina, Saa7ooli
laa7enthuwaa xeelleedda; qassi denddiide xammaqetteedda.

¹⁹ Qumaa miide minetti, Damasqqon de7iyaa kaalliyaaawanttunna amareedda gallassaa gami77eedda.

Saa7ooli Damasqqon Tamaarisseedda

²⁰ Ellekka, “Yesuusi Kiristoosi Xoossaa Na7aa” yaagiide, Ayihuda woosa golletuwaan qaalaa odeedda.

²¹ Hewaa siseedda ubbay maalalettiide, “Hawe Yeerusalaamen Yesuusa sunthaa xeesiyaawantta dhayissiyaawaa gidennee? Qassi untuntta qachchiide, qeesatuwaa kaapatuwa sintha afanaw yibeenneeyee?” yaageeddino.

²² Shin Saa7ooli qaalaa odiyaa oduu minni minni beedda; Yesuusi qassi Kiristoosa gidiyaaawaakka I akeekissiide odeedda diraw, Damasqqon de7iyaa Ayihudatu aw zaariyaawaa dhayeeddino.

²³ Cora gallasaappe guyyiyan, Ayihudatu shiiqiide, Saa7oola wodhanaw zoretteeddino.

²⁴ Shin Ayihudatu barena wodhanaw qoppowaa Saa7ooli siseedda; untunttu A wodhanaw qammanne gallassi katamaa penggiyaa naagiino.

²⁵ Shin kaalliyaaawantta A qamma afiide, dirssaa huuphiyaana taayyiyaan duge wotheeddino.

Saa7ooli Yeerusalaamen Tamaarisseedda

²⁶ Saa7ooli Yeerusalaame gakkeedda wode, kaalliyaaawanttunna ittippe gaketanaw shiiqi be7eedda; shin kaalliyaaawaa I gideeddawaa ubbay ammanennaan ixxiide, aw yaayeeddino.

²⁷ Shin Barnaabaasi Saa7oola Yesuusi kiitteeddawanttukko afeedda; ogiyaan Godaa I waaniide be7eeddentto, aw Goday wooti haasayeeddenttonne qassi Saa7ooli Damasqqon Yesuusa sunthan yayyennaan wooti qaalaa odeeddintto, untunttoo geeshshiide odeedda.

²⁸ Saa7ooli Yeerusalaamen yuuyyiiddenne Godaa Yesuusa sunthan yayyennaan qaalaa odiidde, Yesuusi kiitteeddawanttunna ittippe de7eedda.

²⁹ Qassi Saa7ooli Giriike qaalaa haasayiyaa Ayihudatuwaana haasayenne palumettee; shin untunttu A wodhanaw koyyeeddino.

³⁰ Ishatuu hewaa sisiide, Saa7oola duge Qiisaariyaa afiide, Xersseese yeddeeddino.

³¹ Yihudaan, Galiilaaninne Sammaariyan ubbaan de7iyaa ammaniya asatuu sarotethaan de7eeddino; qassi minneeddino; Godaassi yayyiyaawaaninne Geeshsha Ayyaanaa maaduwan geemettiide, payduwanka dari dari beeddino.

Phexiroosi Lidiyaninne Yoophphen Tamaarisseedda

³² Phexiroosi ubbaan yuuyyiidde, Liidaan de7iyaa geeshsha asatuwaakko qassi wodhdheedda.

³³ Yaatiide hewaan hospun laythaa siliide, arssaan gisiide de7iyaa itti Eeniya giyaa bitaniyaa demmeedda.

³⁴ Phexiroosi Eeniya, “Eenaw, Yesuusi Kiristoosi neena pathee; denddaade ne hiixaa yegga” * yaageedda. Hewaappe guyye ellekka denddi eqqeedda.

³⁵ Liidaaninne Saaroonan de7iyaa asay ubbay Eeniya be7iide, Godaakko simmeeddino.

³⁶ Yoophphe katamaan itti Xaabito geetettiya ammanewunna de7aw; Xaabito guussay Giriike qaalaan Dorqgo giyaawaa. Iza bare de7eedda wodiya ubbaan lo77obaa oothaad-denne hiyyeesaa maaddaadde de7aw.

³⁷ He wode iza harggaade hayqqina, asay izi anhaa meeciide, pooqiyaa pude kessiide gisisseedda.

³⁸ Liiday Yoophphessi mata; kaalliyaaawanttu Phexiroosi Lidiyan de7iyaaawaa Yoophphen sisiide, “Hayyanaa nuukko ellekka yaarikki” yaagiyaa kiitaa laa77u asatuwaa bolla aakko kiitteeddino.

³⁹ Hewaappe guyye Phexiroosi denddiide, untunttunna bi gakkina, pooqiyaa pude A kessiide, kifiliyaa gelisseeddino. Asini bayna am77e maccawanttu ubbay yeekkiiddenne Dorqqa untunttunna de7iyaa wode otheedda qamishatuwanne mayatuwaa ubbaa Phexiroosa bessiide, A yuushshuwaan yuuyyi aadhdhiide eqqeeddino.

⁴⁰ Phexiroosi untuntta ubbaa kare kessiide, gulbbati Xoossaa woosseedda; qassi anhaakko simmiide, “Xaabitee, dendda” yaageedda; Xaabitakka bare ayfiyaa dooyya Phexiroosa be7aade, dhoqqa uttaaddu.

⁴¹ Phexiroosi izo bare kushiyan maaddiide, denthi esseedda; hewaappe guyyiyan, ammaniyaawanttanne asini bayna am77e maccawantta xeesiide, paxeeddawunno untunttoo immeedda.

⁴² Ha yewuu Yoophphe katamaa ubbaan laaletina cora asay Godaa ammaneeddino.

* 9:34 hiixaa yegga: Hawaa guussay meetettiyaabaa giigissa guussaa.

⁴³ Phexiroosi Yoophphen itti Simoona giyaa galbbaa qaaciyaawaanna daro wodiya gami⁷⁷eedda.

10

Phexiroosanne Qornneliyoo

¹ Qiisaariyaan “Xaalatuwaa Olaa asatuwaa” geetettiyaa olanchattoo itti xeetatuwaa kaappuu Qornneliyoo giyaawe de⁷ee.

² Qornneliyoo Xiioosaa loythiide ammaniya asanne, bare soy asaa ubbaanna ittippe Xiioosaasi goyinniya asa; Ayihuda hiyyeesaakka I daro maaddee; qassi Xiioosaa ubba wode woossee.

³ Itti gallasi udduppu saatiya heeran, “Qornneliyoo” giide xeesiya Xiioosaa kiitanchchay barekko gelishshin, Qornneliyoo saxaan geeshshiide be⁷eedda.

⁴ Qornneliyoo yayyiide, kiitanchchay caddi xeelliide, “Ta Godaw, I ayee?” yaageedda. Kiitanchchay zaariide, hawaadan yaageedda; “Ne woosayne neeni hiyyeesaa maadiyawe Xiioosaa sinthan hassayettanaw saluwaa beedda.

⁵ Ha⁷⁷i Yoophphe asaa kiittaade, Phexiroosa geetettiyaa Simoona ahissa.

⁶ Phexiroosi abbaa doonan de⁷iyaa galbbaa qaaciya Simoona gollen imathatethaanii utteedda; neeni oothanaw bessiyaawaa I new odanawaa” yaageedda.

⁷ Qornneliyoo barew odeedda kiitanchchay biina, bare qoomatuwaappe laa⁷⁷atuwaanne Xiioosaasi goyinniya bareppe shaakettena wottaaddaratuwaappe ittuwaa xeesiide,

⁸ untunttoo ubbabaa odiide, untuntta Yoophphe kiitteedda.

⁹ Wonttetha gallasi untunttu biide, Yoophphe katamaakko matishshin, Phexiroosi usuppun saatiya heeran golliya bollan dembbayiide ootheeddasaa Xiioosaa woossanaw keseedda.

¹⁰ Qassi koshattiide, qumaa maanaw koyyeedda; shin qumay ka⁷⁷ishshin, saxaa be⁷eedda.

¹¹ Saluu dooyettina, wolqqaama mayuwa malatiyaabay oydu bagganna oyqettiide, sa⁷aan wodhdhishshin, Phexiroosi be⁷eedda.

¹² Hewaan oydu gediyaanna de⁷iyaa mehii, do⁷ay, shooshshay, zariinne kafuu ubbay de⁷ee.

¹³ “Phexiroosaa, dendda eqqaade shukka ma” giyaa qaalay aakko yeedda.

¹⁴ Shin Phexiroosi, “Ta Godaw, hanenna! Taani tunabaanne sheneyiyaabaa ubbakka ma erikke” yaageedda.

¹⁵ Qassi laa⁷enthuwaa, “Xiioosay geeshsheeddawaa neeni tunissoppa” giyaa qaalay aakko yeedda.

¹⁶ Heezzu gede hawaadan geedda; hewaappe guyyiyan, ellekka he wolqqaama mayuwa malatiyaawe pude saluwaa aketti aggeedda.

¹⁷ Phexiroosi bare be⁷eedda saxaa biletthay ayaa gidanddeeshsha? Yaagiide, bare wozanaa gidдон, “Laa hawe ayee?” giishshin, Qornneliyoo kiitteedda asatuu Simoona golli de⁷iyasaa koyyiide, A penggiyaan eqqeeddino.

¹⁸ Barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Phexiroosa geetettiyaa Simoona giyaa imathay hawaan de⁷ii?” yaagiide oochcheeddino.

¹⁹ Phexiroosi saxaan be⁷eeddabaa akeekanaw qofaan sheekkiide⁷ishshin, Geeshsha Ayyaanay A, “Be⁷a, heezzu * asatuu neena koyyiino;

²⁰ denddaade wodhdha; Taani untuntta kiitteedda diraw, sidhennaan untuntunna ba” yaageedda.

²¹ Phexiroosi asatuwaakko wodhdhiide, “Hinttenttu koyyiyaawe taana. Ayaa akkana yeedditee?” yaageedda.

²² Untunttu, “Xiioosaasi yayyiya xilluu Ayihuda asaa ubbaan daro bonchchetteedda xeetatuwaa kaappuwaa Qornneliyoo, neena bare soy afissiide, qaalaa neeppe sisana mala, Xiioosaa geeshsha kiitanchchay aw odeedda” yaageeddino.

²³ Phexiroosi asatuwaa immatha udi shoobbanaw soy mokkeedda.

Wonttetha gallasi, denddiide untuntunna beedda; Yoophphe katamaan de⁷iyaa ishathuwaappe ittu ittu aananna ittippe beeddino.

²⁴ Wonttetha gallasi, Qiisaariya gakeeddino; Qornneliyoo bare dabbatuwanne bare laggethatuwaa ittippe xeesi shiishshiide, Phexiroosa naagee.

²⁵ Phexiroosi gelana hanishshin, Qornneliyoo aananna gaketiiide, A sinthan kunddiide, aw goyinneedda.

* **10:19 heezzu:** Itti itti maxaafatuu coraa giino; itti maxaafay laa⁷⁷uu yaagee.

²⁶ Shin Phexiroosi, “Dendda! Taanikka ta huuphew asa” yaagiide A dentheedda.

²⁷ Phexiroosi Qornneliyoosanna haasayiide, soy geleedda; I geliyaa wode cora asay shiiqeeddawaa demmiide,

²⁸ asaa, “Ayihuda asay hara zariyaanna ittippetethaan de7anaw, woy gaketanaw woga gidennawaa hintte huuphew eriita; shin taani oonanne tunaa woy sheneyiyaabaa geenna mala, Xoossay taana besseedda.

²⁹ Hewaa diraw, hintte taw kiittina, palumay baynnaan yaaddi. Ha77i, ‘Taana ayissi ahisseedditee?’ yaagaade hinttentta oochchay” yaageedda.

³⁰ Qornneliyoosi hawaadan yaageedda; “Taani hachche oydu gallasaappe kase ha saatiyaan udduppu saatiyaa woosaa ta soyin Xoossaa woossishshin, pholqqiyaa mayuwaa mayyeedda asay ta sinthaan eqqiide,

³¹ taana, ‘Qornneliyoosa, Xoossay ne woosaa siseedda; neeni hiyyeesaa maadiyaawaakka hassayeedda.

³² Simmi asaa Yoophphe kiittaade, Simooni Phexiroosa giyaawaa xeesissa; Simooni Phexiroosi Simooni giyaa galbbaa qaacciyaawaa gollen abbaa doonaan imathatethaa utteedda’ yaageedda.

³³ Hewaa diraw, taani neekko ellekka kiittaaddi; neeninne yaadde loythaadda; simmi neeni nuusi odanaw Xoossay neena azazeeddawaa ubbaa sisanaw ha77i nuuni ubbay hawaan Xoossaa sinthan de7eetto” yaageedda.

Phexiroosa Haasayaa

³⁴⁻³⁵ Phexiroosi haasayaa hawaadan yaagi doommeedda; “Xoossay asaa som77iyaa xeellenna; shin gade ubbaan barew yayyiyaawaanne xillo oosuwaa oothiyaawaa galatiyaawaa taani tumu akeekaaddi.

³⁶ Xoossay asaa ubbaa Godaa, Yesuusi Kiristtoosa bagganna, sarotethaa odiidde, ha wonggalaa mishiraachchuwaa Israa7eeliyaa asaassi kiitteeddawaa hinttentu eriita.

³⁷ Yohaannisi qaalaade odeedda xinqqataappe guyyiyan, Galiilaappe doommiide, Yihudaa gadiyaa ubbaan haneeddawaa hintte eriita.

³⁸ Xoossay Naazireetiyyaa Yesuusa Geeshsha Ayyaanaanne wolqqaan kuntheedda; Xoossay aananna de7iyaa diraw, lo77obaa I oothiiddinne xalahiyaa kaappuwaassi moodetteedda ubbaa pathiidde yuuyyeedda.

³⁹ “Ayihuda gadiyaanne Yeerusalaamen I ootheedda ubbabaassi nuuni markka. Untunttu masqaliyaa bolla misimaariyan dhishi kaqqiide, A wodheeddino.

⁴⁰ Shin Xoossay heezzenthiyaa gallassan hayquwaappe A dentiide besseedda.

⁴¹ Xoossay koyro dooreedda markkatuwaa nuuna, A besseeddappe attin, asaa ubbaa gidenna; hayquwaappe I dendeeddawaappe guyyiyan, nuuni aananna meeddonne usheeddo.

⁴² Xoossay wonggalaa mishiraachchuwaa asaassi nuuni odanawunne, paxa de7iyaawanttu bollaninne hayqgeeddawanttu bollan pirddanaw I suntheeddawe Yesuusa gideeddawaa nuuni markkattanaw nuuna azazeedda.

⁴³ Xoossay aani ammaniyaa ubbaa nagaraa A sunthan atto gaanawaa nabatuu ubbatuu markkattiino” yaageedda.

Ayihuda Gidenna Asatuu Ammaniide Geeshsha Ayyaanaa Akkeeddino

⁴⁴ Phexiroosi biro he yewuwaa odishshin, qaala sisiyaa ubbaa bolla Geeshsha Ayyaanay wodhdhi aggeedda.

⁴⁵ Phexiroosanna Yoophpheppe yeedda, ammaniyaa qaxxaretteedda Ayihuda ubbatuu Ayihuda gidennawanttu bollanka Geeshsha Ayyaanaa imotay gukkeedda diraw maalaletteeddino.

⁴⁶ Ayissi gooppe, untunttu dumma dumma qaalaan haasayishshiininne Xoossaa darotethaa sabbishshin siseeddino.

He wode Phexiroosi zaariide,

⁴⁷ “Hawanttu qassi nuunaadan Geeshsha Ayyaanaa akkeeddawanttu xammaqettennaadan, haathaa untunttu digganaw danddayiyaawe oonee?” yaageedda.

⁴⁸ Untunttu Yesuusi Kiristtoosa sunthan xammaqettana mala, untunttu azazeedda; hewaappe guyyiyan, untunttu barenttunna amareedda gallassaa uttana mala, A woosseeddino.

11

Phexiroosi Ayihuda Gidenna Asaappe Ammaneeddawanttu Soy Ayaw Geleeddenttu Oodeedda

¹ Yesuusi kiitetteeddawanttunne Yihudaa ubbaan de7iyaa ishatuu, Ayihuda gidennawanttukka Xoossaa qaalaa akkeeddawaa siseeddino.

² Phexiroosi Yeerusalaame beedda wode, qaxxarettedda asatuu aananna palumettiide,

³ A, “Neeni qaxxarettiibeennawanttukko gelaade, untuntunna qumaa maadda” yaageeddino.

⁴ Shin Phexiroosi haneeddawaa koyruwaappe doommiide, maaran maaran hawaadan yaagiide odeedda;

⁵ “Taani Yoophphe katamaan Xoossaa woossishshin, taani ayyaanaani gidaade saxaa be7aaddi; wolqqaama mayuwaa malatiyaawe oyduu bagganna oyqettiide, saluwaappe wodhdhiide, taakko yeedda.

⁶ Hewaa gidduwaa taani cadda xeelliyaa wode, oyduu gedi de7iyaa mehiyaa, du7aa, shooshshaa, zariyaanne kafuwaa be7aaddi.

⁷ Qassi, ‘Phexiroosaa, dendda; shukka ma’ giyaa qaalaa taani sisaaddi.

⁸ “Shin taani, ‘Ta Godaw, hanenna! Tunabay woy sheneyiyaabay ubbakka ta doonaakko shiiqi erenna’ gaaddi.

⁹ “Qaalay saluwaappe laa7ethuwaakka, ‘Xoossay geeshsheeddawaa neeni tunaa gooppa’ yaagiide taw zaareedda.

¹⁰ “Hewe heezzu gede hanina, wurssethaan ubbay saluwaa pude gooshetteedda.

¹¹ He man77iyankka heezzu asatuu Qiisaariyaappe taakko kiitettiide, taani de7iyaa golliiyaa gakkii aggeeddino.

¹² Taanikka sidhennaani untuntunna baana mala, Geeshsha Ayyaanay taw odeedda. Qassi ha usuppun ishatuu Yoophpheppe taananna Qiisaariyaa biina, nuuni Qornneliyoosa soy geleeddo.

¹³⁻¹⁴ Kiitanchchay bare soyin eqqiide barena, ‘Phexiroosa geetettiyaa Simoona xeesanaw asaa Yoophphe kiitta; neeninne ne golle asay ubbay attiyaa qaalaa I new odanawaa’ geeddawaa Qornneliyoosi wooti siseeddento, nuussi odeedda.

¹⁵ “Taani haasayanaw doommiyaawan Geeshsha Ayyaanay koyro nu bolla wodhdheeddawaadan, untunttu bollaakka wodhdhii aggeedda.

¹⁶ Goday, ‘Yohaannisi haathan xammaqeedda; shin hinttenttu Geeshsha Ayyaanaan xammaqettanita’ yaageedda qaalaa taani hassayaaddi.

¹⁷ Xoossay nuussi Godaa Yesuusi Kiristoosa ammaneeddawat্তুssi immeedda imotaa malaa Ayihuda gidennawanttookka qassi immooppe, simmi Xoossaa digganaw taani oonee?” yaageedda.

Ammaniyaawanttu Kiristaane Geetetteeddino

¹⁸ Untunttu hawaa siseedda wode barenttu palumaa aggiide, “Yaatina, Xoossay Ayihuda gidennawanttukka qassi nagaraappe simmiide de7anaadan, untuntta qaadeedda” yaagiide Xoossaa galateeddino.

¹⁹ Isxxifaanoosa bolla gakkedda waayiyaa geeduwan laaletteedda ammaniyaawanttu qaalaa Ayihudatuwaa xalalaappe attin, haraassi ittuwaassinne odennaan, Pinqqe, Qophiroosanne Anxxookiyaa gakkanaw yuuyyeeddino.

²⁰ Shin Qophiroosappenne Qreenappe yeedda itti itti ammaniya asatuu Anxxookiyaa biide, Godaa Yesuusa wonggalaa mishiraachchuwaa odiide, Giriike asaassikka * odeeddino.

²¹ Godaa wolqqay untuntunna de7ee; qassi cora asay ammaniide, Godaakko simmeeddino.

²² Ha yewuu Yeerusalaamen de7iyaa ammaniya asaassi sisettina, ammaniya asay Barnaabaasa Anxxookiyaa kiitteedda.

²³ Barnaabaasi Anxxookiyaa beedda wode, Xoossaa aadho keekatethaa oosuwaa be7iide nashetteedda; untunttu ubbay Godan barenttu kumentha wozanaappe minni de7anaadan, untuntta zoreedda.

²⁴ Ayissi gooppe, Barnaabaasi Geeshsha Ayyaanayne ammanuu kumeedda lo77o asaa; he gaasuwan cora asay Godaakko yeeddino.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Barnaabaasi Saa7oola koyyanaw Xersseese beedda.

²⁶ Yaatiide Saa7oola demmeedda wode, Anxxookiyaa aheedda. Barnaabaasinne Saa7ooli ammaniya asaanna itti laythaa kumenthaa uttiide, cora asaa tamarisseeddino; kaalliyaawanttu Anxxookiyan Ammaniya asaa geetettiide, koyro xeesetteeddino.

²⁷ Nabatuu Yeerusalaameppe Anxxookiyaa he wode wodhdheeddino.

* 11:20 Griike asaa: Hawaa guussay Griike qaalaa haasayiyaa Ayihude woy hara asaa.

²⁸Unttuntu giddoppe Agaaboosa giyaawe dendiide, sa7aa ubbaan wolqqaama koshay denddanawaa Ayyaanaa wolqqaan timbbitiyaa odeedda; hewe haneeddawe Qalawudey-
oosa kawutethaa wodiyaana.

²⁹Kaaliyaawanttu huuphiyan huuphiyan barenttu wolqqa keena miishshaa kessiide, Yihudaan de7iyaa barenttu ishatuwaassi maaduwa yeddanaaw qofaa qachcheeddino.

³⁰Unttuntu hewaadan oothiide, miishshaa Barnaabaasa bollanninne Saa7oola bolla woosa golle cimatao yeddeeddino.

12

Woosa Gollen Wolqqaama Iita Yedesay Doommeedda

¹Kaatiyaa Heroodise * he wode woosa golle asaappe amareeddawantta waayissuwa doommeedda.

²Yohaannisa ishaa Yayiqooba mashshaan wodhisseedda.

³Hewe Ayihudatuwa nashcheeddawaa be7iide, gujji Phexiroosakka oyqqeedda; hewe Maagage Ukithaa Baalaa bonchchiya gallassatuwana.

⁴Phexiroosa oyqqiide qachcheedda. Paasigaa Baalaa Bonchchiya gallassatuwaappe guyyiyan, gade asaa sintha aathanaw qoppiide, oydu oydu wottaaddaratuu A naaganaadan, tammanne usuppun wottaaddaratuwaassi aathiide immeedda.

⁵Hewaa diraw, Phexiroosi qasho golliyaan naagetee; shin woosa golle asay aw minissiide Xoossaa woossee.

Kiitanchchay Phexiroosa Qasho Golleppe Kesseedda

⁶Heroodise Phexiroosa asaa sintha aathanaw qoppaanaappe kase gamma, Phexiroosi laa77u santhalataan qashettiide, laa77u wottaaddaratuwaappe gidduwan gemi77isheedda; naagiyaawanttukka qasho golle penggiyaan eqqiide naagiino.

⁷Akeekennaan de7ishshin, Godaa kiitanchchay hewaan eqqi aggeedda; qasho gollenkka poo7uu poo7ii aggeedda. Kiitanchchay Phexiroosa miyyiyaa dechchi beegothiide A, “Elle denda” yaageedda; he man77iyankka santhalatay A kushiyaappe wodhdhi aggeedda.

⁸Kiitanchchay A, “Ne suriyaa danca; ne caammaakka wotha” yaagina, Phexiroosi hewaadan ootheedda; kiitanchchay, “Ne mayuwa mayyaade taana kaalla” yaageedda.

⁹Phexiroosi qasho golliyaappe kesiide, kiitanchchaa kaalleedda; aw saxaa be7iyaawaa malateeddappe attin, kiitanchchay oothiyaabay tuma gideeddawaa eribeenna.

¹⁰Kiitanchchayenne Phexiroosi koyro wottaaddaraappenne laa7entho wottaaddaraappe aadhhiide, katamaa afiyaa birataa penggiyaakko gakteeddino; penggiikka untunttoo barekka dooyetti aggeedda; untunttu kesiide itti ogiyaanna biishshin, kiitanchchay ellekka Phexiroosappe shaaketti aggeedda.

¹¹Phexiroosi barena gakteeddabaa akeekiide, “Taana Goday bare kiitanchchaa kiittiide, Heroodisa kushiyaappenne Ayihuda asay naagi utteedda ubbabaappe ashsheeddawaa ha77i tumu eraaddi” yaageedda.

¹²I hewaa akeekedda wode, cora asay ittippe shiiqiide Xoossaa woossiyaasaa, Marqoossa giyaa Yohaannisa dayi Mayraami soy

¹³biide penggiyaan xeesina, itti Roodo giyaa ashikkaratta dooyanaw yaaddu.

¹⁴Rooda Phexiroosa qaalaa gideeddawaa ereedda wode, barena nashchchina, penggiyaa dooyennan guyye woxxaadde, Phexiroosi karen eqqeeddawaa asaassi odaaddu.

¹⁵Asay izo, “Hanne, neeni gooyaa” yaageedda. Rooda Phexiroosa gideeddawaa geeshshaade odaaddu. Unttuntu, “Hewe A kiitanchchaa” † yaageeddino.

¹⁶Shin Phexiroosi karen xeesiide aggennaan ixgina, asay kariyaa dooyyi, A be7iide maalalteeeddino.

¹⁷Shin untunttu co77u gaana mala, Phexiroosi bare kushiyan xorssiide, Goday qasho golliyaappe A wooti kesseeddentto, untunttoo qonccissi odiide, “Hawaa Yayiqoobassinne ‡ ishatuwaassi § odite” giide, kesi harasaa beedda.

Heroodisa Hayquwaa

¹⁸Sa7ay wontteedda wode, Phexiroosi haqa bidiggeeddentto giina wottaaddaratuwa giddon daro walassay keseedda.

¹⁹Heroodise Phexiroosa koyyishshin, I dhayedda wode, naagiyaawantta qoriide, untuntta wodhana mala azazeedda; hewaappe guyyiyan, Yihudaappe Qiisaariyaa wodhdhiide, hewaan amareedda wodiya utteedda.

* **12:1** *Heroodisa*: Hawaa guussay Heroodise Agriiphpa koyruwaa giidiide, Paalestine giyaa gadiyaa ubbaa mood-diyaawaa. Hewenneekka wogga Heroodise heezetha yeletaa. **12:4** Kes 12:1-27 † **12:15** *A kiitanchchaa*: A naagiya kiitanchchaa gidennaan aggenna guussaa. ‡ **12:17** *Yayiqooba*: Godaa ishaa. § **12:17** *ishatuwaassi*: Ammaniyaa haratuwaassi.

²⁰ Heroodise Xiirsoosa asaassinne Sidoonaa asaassi loythi hanqqetteedda; untunttu gade asay katha Heroodisa gade asaappe demmiyaa diraw, untunttu ittippe gidiide, A golliyaa kaappuwaa Bilasxooosa barenttu bagga oothiide, sigettana mala woossanaw Heeroodisakko beeddino.

²¹ Heroodise sunthetteedda gallassi, bare kawutethaa mayuwaa mayyiide, kawutethaa oydiyan uttiide, asaassi haasayeedda.

²² Asay, “Hawe Xoossaa qaalaa; asaa qaalaa gidenna” yaagiide kooshshaa dhoqqisside haasayeedda.

²³ Heroodise Xoossaa bonchchibeenna diraw, he man77iyankka Godaa kiitanchchay A dechchina, guxuniyan meetettiide, hayqqi aggeedda.

²⁴ Shin Xoossaa qalay dicceenne dar dar bee.

²⁵ Barnnaabaasinne Saa7ooli barenttu oosuwaa poliide, Marqqoossa giyaa Yohaannisa barenttunna akkiide, Yeerusalaameppe simmeeddino.

13

Barnnaabaasinne Saa7ooli Geeshsha Ayyaanay Doorina, Tamaarissanaw Kiitetteeddino

¹ Anxxookiyan de7iyaa ammaniyaa asaa gidдон nabatuunne tamarssiyaawanttu de7iino; untunttukka Barnnaabaasa, Karetha giyaa Simoona, Qereenappe yeedda Luuqiyoosa, gadiyaa mooddiyaa Heroodisanna * dicceedda Minaahanne Saa7oola.

² Untunttu Godaassi goyinnishshinanne xoomishshin, Geeshsha Ayyaanay, “Taani xeeseedda oosuwaassi Barnnaabaasanne Saa7oola taw dummayite” yaageedda.

³ Untunttu xoomeeddawaappenne woosseeddawaappe guyyiyan, barenttu kushiya Barnnaabaasa bollaninne Saa7oola bollan wothiide, untuntta yeddeeddino.

Barnnaabaasinne Saa7ooli Qophiroosa Beeddino

⁴ Hewaa diraw, Geeshsha Ayyaanay untuntta kiittina, Seeluqiyaa wodhdheeddino; hewaappe wonggiriyaan geliide, Qophiroosa haathaani doodetteeddasaa beeddino.

⁵ Untunttu Silmaana gakkiiide, Ayihuda woosa golletuwaan Xoossaa qaalaa odeeddino; untuntta maaddanaw Yohaannisi † untunttunna de7ee.

⁶ Untunttu Qophiroosa haathan doodetteedda sa7aa ubbaa Phaafu gakkanaw yuuyyiide, nabiya itti worddanchchaa, Ayihuda asaa Bar-Yesuusa giyaa shareechchuwaa demmeeddino.

⁷ He shareechchu gadiyaa mooddiyaa Sarggiyoosa Phawuloosa giyaa akeekanchcha bitaniyaanna de7ee. Sarggiyoosa Phawuloosa Barnnaabaasanne Saa7oola barekko xeesiide, Xoossaa qaalaa sisanaw koyyeedda.

⁸ Shin shareechchuwaa Elimaasi (Giriike qalaan hewe A sunthaa) gadiyaa mooddiyaawaa ammanuwaa digganaw koyyiide, untunttu haasayaa phalqqeedda.

⁹ Shin Phawuloosa giyaa Saa7ooli barenan Geeshsha Ayyaanay kumina, shareechchuwaa caddi xeelliide,

¹⁰ A, “Laa ha xalahiyaa kaappuwaa na7aw, genetethay ubbayne iitatethay ubbay kumeeddawoo, xillotethaa ubbaa morkkew, Godaa ogiyaa suuriyaa geellayiyaawaa aggikkii?”

¹¹ Be7a; ha77i Godaa kushii ne bolla de7ee; neeni qooqa gidana; amareedda wodii gakkanaw, awaa poo7uwaa be7akka” yaageedda.

He man77iyankka shaannochchayenne dhumay A ayfiyaa goozzina, bare kushiya oyqqiide, kaalethiyaa uraa koyyiide yuuyyeedda.

¹² He wode gadiyaa mooddiyaawe hewaa be7eedda wode, Goday tamarissiyaawaan maalalettiide ammaneedda.

Barnnaabaasinne Phawuloosi Phiisiidiyan De7iyaa Anxxookiyaa Beeddino

¹³ Phawuloosinne aananna de7iyaawanttu Phaafuppe denddiide, Phinifiliyan de7iyaa Phergge wonggiriyaan beeddino; Yohaannisi untunttuppe shaaketti, Yeerusalaame simmeedda.

¹⁴ Shin untunttu Pherggeppe aadhhiide, Phiisiidiyan de7iyaa Anxxookiyaa gakkeddino; Sambbata gallasan Ayihuda woosa golle geliide utteeddino.

¹⁵ Muse higginne nabatuwaa maxaafay ‡ nabbabetteeddawaappe guyyiyan, Ayihuda woosa golle kaappatuu, “Nu ishatoo asaa minissiyaa qalay hinttentoo de7ooppe, asaw haasayerikkitee” yaagiide untunttoo kiitteeddino.

* **13:1** *Heroodisa*: Herood Antiphaasa geettiiyaa wogga Heroodise na7aa. Hewenneekka Galilaa giyaa gadiyaa mooddiyaawaa. Luq 3:1 xeellite. † **13:5** *Yohaannisa*: Hara sunthay Marqqoossa. 12:12,25 xeellite. ‡ **13:15** *Muse higgiiyanne nabatuwaa maxaafaa*: Ayihudatuwaa maxaafaa, Eca Caaquwaa Maxaafaa.

¹⁶ Phawuloosi dendi eqqiide, bare kushiyan xorssiide, hawaadan yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, Xoossaassi yayyiyaawanttoo sisite.

¹⁷ Ha Israa7eeliyaa asaa Xoossay nu aawatuwa dooriide, Gibxe gadiyan imathatethaan untunttu de7ishshin, untuntta corisseedda; bare wolqqaama wolqqaanikka Gibxe gadiyaappe untunttu kesseedda.

¹⁸ Bazuwan oytamu laythaa keenaa nu aawatuwa I danddayeedda.

¹⁹ Kanaane giyaa gadiyan Ayihuda gidenna laappu kawutethaa dhayissiide, untunttu gadiyaa bare asaa laatisseedda.

²⁰ Hewaappe guyyiyan, nabiyaa Saameela wodiya gakkanaassi, oydu xeetanne ishatamu laythaa keenaa daannatuwaa untunttoo immeedda.

²¹ Hewaappe guyyiyan, untunttu barentto kaatiyaa immana mala woossina, Xoossay Biiniyaama zariyaappe Qiisa na7aa Saa7oola oytamu laythaw kawutana mala, untunttoo immeedda.

²² Xoossay Saa7oola shaareeddawaappe guyyiyan, untunttu bolla Daawite kawutana mala, A dentheedda; Daawitebaa markkattiidde, ‘Taani koyyiya ubbabaa ta wozanaadan oothiyaa Issey na7aa Daawita demmaaddi’ yaageedda.

²³ “Xoossay, ‘Taani Daawita zariyaappe Israa7eeliyaa asaa ashshiyaawaa ahana’ qaalaa geleeddawaadankka, Yesuusa aheedda.

²⁴ Yesuusi yaanaappe kase Israa7eeliyaa asay ubbay barenttu nagaraappe simmiide xammaqettana mala, Yohaannisi qaalaa odeedda.

²⁵ Qassi Yohaannisi bare oosuwaa wurssana haniidde asaa, ‘Taana oona giide qoppiitee? Taani hintte naagiyaawaa gidikke; shin be7ite, A gediya caammaa qashuwaakka gediyaappe billanaw taw bessennawe taappe guyyenna yee’ yaageedda.

²⁶ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Abraahaame zerethatoo, qassi hawaan Ayihuda gidennawanttoo Xoossaassi yayyiyaawanttoo, ha atotethaa qaalay nuussi kiitetteedda.

²⁷ Ayissi gooppe, Yeerusalaamen de7iyaa asaynne untunttu kaappatuu Yesuusanne Sambata gallassaa ubbaan nabbabettiyaa nabatuwaa qaalaa akeekibeenna diraw, A bolla pirdiide, nabatuwaa qaalaa poleeddino.

²⁸ Yesuusa wodhissanaw itti gaasuukka untunttoo beettennaan ixxina, Philaaxoosi A wodhana mala woosseeddino.

²⁹ “Untunttu Yesuusabay Xoossaa Maxaafan xaafetteeddawaa ubbaa poleedda wode, masqqaliyaappe A wothiide moogeeddino.

³⁰ Shin Xoossay hayquwaappe Yesuusa dentheedda.

³¹ Hewaappe guyyiyan I barenanna Galiilaappe Yeerusalaame yeedda asatoo cora gallassaa beettedda untunttu ha77i aabaa asaassi markkattiino.

³² “Xoossay nu aawatuwassi immana geedda wonggalaa mishiraachchuwaa nuuni hinttentoo odeetto.

³³ Daawite Mazimuriyaa Maxaafaan laa7etho shemppuwaan, ‘Neni Ta Na7aa.

Hachche Taani ne Aawuwa gidaaddi’

geetetiide xaafetteeddawaadan, Xoossay Yesuusa dentiide, nu aawatuwassi immana geeddawaa nuussi untunttu naanaassi poleedda.

³⁴ Laa7enthuwaa I hayqqenna mala, hayquwaappe A dentheeddawaassi Xoossay, ‘Taani Daawitew immana geedda ammanetteedda geeshsha anjuwaa hinttentoo immana’ yaagiide haasayeedda.

³⁵ Hewaa diraw, Mazimuriyaa Maxaafaan harasaan qassi, ‘Ne Geeshsha Na7aa anhaakka musissakka’ yaageedda.

³⁶ Ayissi gooppe, Daawite bare wodiyaan Xoossaa qofaa ootheeddawaappe guyyiyan hayqqiide, bare aawatuwanna hayqqi museedda.

³⁷ Shin Xoossay hayquwaappe dentheeddawe musibeenna.

³⁸⁻³⁹ “Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, nagaraa atto geetetteeddawe hinttentoo Yesuusa bagganna odetteeddawenne, Muse higgiiyan xillanaw hinttentoo dand-dayettenna ubbabaappe aani ammaniya ubbay xillanawe hinttentoo eretto.

⁴⁰ Hewaa diraw, nabatuu geeddawe hintte bolla gakkenna mala naagettite;

⁴¹ ‘Xoossay geeddabaa qilliicciyaawanttoo,

be7ite; haray atto itti uray hinttentoo odintokka,

hintte ammanenna oosuwaa taani hinttentu wodiyaan

oothiyaa diraw, poora giite; hayqqite’

geeddino” yaageedda.

⁴² Phawuloosinne Barnaabaasi Ayihuda woosa golliyaappe kesishshin, asay untuntta laa7enthuwaa Sambbatanka hewaa gujjiide odana mala woosseeddino.

⁴³ Shiiquu laaletteddawaappe guyyiyan, cora Ayihudatuunne Ayihudatuwaa amanuwan geliide Xoossaw yayyiya coratuu, Phawuloosanne Barnaabaasa kaalleeddino; Yesuusi kiitteeddawanttu Xoossaa aadho keekatethaan minni de7ana mala, untunttoo odiide miniseeddino.

⁴⁴ Laa7enthuwaa Sambataan amareedda asatuwaappe attin, katamaa asay ubbay Xoossaa qaalaa sisanaw shiiqeedda.

⁴⁵ Shin Ayihudatu cora asaa be7eedda wode, Phawuloosa qanaateeddino; A haasayaa phalqqiide, A boreeddino.

⁴⁶ Phawuloosinne Barnaabaasi xaliide, “Xoossaa qaalay kasetiide hinttenttoo odettanaw koshshee; shin qaalaa hintte ixceedda dirawunne medhinaa de7uwaa akkanaw hinttenttoo bessenna giide, hintte hinttenttu huuphiyan pirddeedda diraw, be7ite, nuuni Ayihuda gidennawantukko simmeetto.

⁴⁷ Ayissi gooppe, Goday nuuna,

“Asay ubbay hintte bagganna attana mala,

hinttentta taani Ayihuda gidennawanttoo poo7uwaa oothaaddi’

yaagi azazeedda”

yaageeddino.

⁴⁸ Ayihuda gidennawanttu hewaa siseedda wode, nashettiide Xoossaa qaalaa bonchcheeddino; qassi medhinaa de7uwaassi dooretteedda ubbay amaneeddino.

⁴⁹ Godaa qaalay he gadiyaa ubbaa gakkeedda.

⁵⁰ Shin Ayihudatu Xoossaw goyinniyyaa bonchchetteedda maccawanttanne katamaan de7iyaa wolqqaama asatuwaa Phawuloosa bollaninne Barnaabaasa bolla denthethina, asatuu untuntta yederssuwaa doommiide, barenttu gadiyaappe keseeddino.

⁵¹ Shin Yesuusi kiitteeddawanttu untuntta ixxiyaawanttussi malaata gidana mala, barenttu gediyaappe baanaa shociide, § Iqooniyoone katamaa beeddino.

⁵² Qassi Anxxookiyan de7iyaa kaalliyaawanttunikka Geeshsha Ayyaanayenne nashechchay kumeedda.

14

Phawuloosinne Barnaabaasi Iqooniyoone Beeddino

¹ Kasewaadanka Phawuloosinne Barnaabaasi Iqooniyoonen Ayihudatuwaa woosa golle geliide, qaalaa odeeddino; hewaappe guyyiyan cora Ayihudatuunne Ayihuda gidennawanttu amaneeddino.

² Shin ammanibeenna Ayihudatu Ayihuda gidennawanttu wozanaa laammiide, ishatuwaa bolla hanqqetheeddino.

³ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaan daro wodiya gami77eeddino; untunttu Godaabaa yayyennaan odeeddino; Goday malaataanne oorathabaa untunttu oothana mala, untunttoo wolqqaamimmeeddawaan bare aadho keekatethaa qaalaabay tuma gideeddawaa markkatteedda.

⁴ Shin katamaa asay shaaketti, baggay Ayihudatuwakko, baggay Yesuusi kiitteeddawanttukko simmeeddino.

⁵ Ayihuda gidennawanttunne Ayihudatu barenttu kaappatuwaanna ittippe Yesuusi kiitteeddawanttu qohanawunne shuchchan caddanaw qoppeedda wode,

⁶ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa eriide, Lisxxiraanne Derbbe geetettiyaa Liqaa7ooniyaa katamatuwaanne untunttu heeran de7iyaa gadiyaa bii aggeeddino;

⁷ hewaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiino.

⁸ Bare dayi uluwaappe yelettoodeppe doommiide, laa77u gedi silina, ubbakka hametenna itti bitani Lisxxiraan de7ee.

⁹ He bitani Phawuloosi odishshin sisee; Phawuloosi A caddi xeelliyaa wode, paxanaw aw ammanuu de7iyaawaa be7iide,

¹⁰ kooshshaa dhoqqissiide A, “Sitti gaade ne gediyaan eqqa” yaageedda; guppi denddiide, hametaa doommeedda.

¹¹ Phawuloosi ootheeddawaa asay be7iide, bare kooshshaa Liqaa7ooniyaa qaalaan dhoqqu oothiide, “Xoossatuu asaa malatiide nuukko wodhdheeddino” yaageedda.

¹² Asay Barnaabaasa, “Diyaa” * giide, Phawuloosi haasayaassi waannatiyaa diraw, A, “Hermeesa” giide suntheedda.

¹³ Geeshsha Golli katamaa matan de7iyaa Diyaa qeesaynne asay korumatuwaanne darii lo77iyaa ciishshatuwaa Yesuusi kiitteeddawantussi yarshshuwa yarshshanaw koyyiide, penggiyaa aheeddino.

¹⁴ Shin Yesuusi kiitteedda Barnaabaasinne Phawuloosi hewaa siseedda wode barenttu mayuwa peedhiide, asaa giddo woxxiide,

¹⁵ barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, hawaadan yaageeddino; “Asaw, hawaa ayissi oothiitee? Nuunikka hinttenttuwaadan medhetteedda asaa; ha pathenna yewuwaappe saluwaanne sa7aa, abbaanne untunttu gidдон de7iyaa ubbaba medhdheedda de7uwa Xoossaakko hintte simmana mala, hinttenttoo nuuni wonggalaa mishiraachchuwa odoetto.

¹⁶ I beni asaa zerethay ubbay barenttu ogiyaa baana mala yeddii aggeedda.

¹⁷ Hinttenttoo iraa saluwaappe bukisseedda; kathaakka I wodiyaan immeedda; qassi qumaa immiide, hinttentta loythi nashechchee; yaatiide hinttenttoo lo77obaa oothiide, ubba wodekka barew markkaa dhayibeenna” yaageeddino.

¹⁸ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa giide, barenttoo asay yarshshenna mala, metootiide diggeeddino.

¹⁹ Anxxookiyaappenne Iqooniyooneppe yeedda Ayihudatu asaa barenttu bagga zaaride, shuchchan Phawuloosa caddeeddino; untunttoo hayqqeeddawa malatina, katamaappe karew A goochchi kesseeddino.

²⁰ Shin kaalliyaawanttu A matan yuuyi aadhhiide eqqishshin, I denddiide, katamaa geleedda. Wonttetha gallasi Barinabaasanna ittippe Derbbe beedda.

Phawuloosinne Barnaabaasi Anxxookiyaa Simmeeddino

²¹⁻²² Untunttu Deribe katamaan wonggalaa mishiraachchuwa odiide, cora asay Yesuusa ammanana mala otheeddawaappe guyyiyan, Lisxxiraa, Iqooniyoonenne Phiisiidiyan de7iyaa Anxxookiyaa simmeeddino; yaatiide hewaan kaalliyaawantta minssiiddenne untunttu ammanuwan minni de7ana mala zoriidde, “Nuuni Xoossaa kawutethaa gelanaw loythi waayyettana bessee” yaageeddino.

²³ Qassi ammaniyaawanttoo de7iyaasan de7iyaasan cimatuwaa dooriide, xoomeeddawaappenne woosseeddawaappe guyyiyan, untunttu ammaneedda Godaassi untunta hadaraa immeeddino.

²⁴ Phiisiidiyaa gadiyaappe aadhhiide, Phinifiliyaa yeeddino;

²⁵ Pherggen qaalaa odeeddawaappe guyyiyan, Axaaliyaa beeddino.

²⁶ Hewaappe untunttu barenttu poleedda oosuwa diraw, asay untunttu hadaraa Xoossaa aadho keekatethaw immeedda Anxxookiyaa Markkabiyan simmeeddino.

²⁷ Anxxookiyaa gakeedda wode ammaniya asaa shiishshiide, Xoossay barenttunna ittippe otheedda ubbabaanne, Ayihuda gidenna asay ammanana mala, untunttoo penggiyaa dooyeeddawa, asaw odeeddino.

²⁸ Yaatiide hewaan kaalliyaawantunna daro wodiya gami77eeddino.

15

Yeerusalame Shiiquwaa

¹ Itti itti asatuu Yihudaappe Anxxookiyaa wodhdhiide, “Muse wogaadan, hintte qaxxarettennawaa gidoppe, attanaw danddaykkita” yaagiide ishatawaa tamarissuwa doommeeddino.

² Phawuloosinne Barnaabaasi untunttunna darissi walaqettiide palumettina, Anxxookiyan de7iyaa itti itti hara asatuu he palumaa diraw, Phawuloosannanne Barinabaasanna Yeerusalame biide, Yesuusi kiitteeddawanttunne cimatuwaanna gaketanaw qofay qashetteedda.

³ Ammaniya asatuu untuntta kiittiide ogiyaan maaddishshin, Ayihuda gidennawanttu Xoossaakko simmeeddawa odiide, Pinggiyaannanne Sammaariyaanna aadhheeddino; hewe ishatawaa ubbaa loythi nashechcheedda.

⁴ Untunttu Yeerusalame gakeedda wode, ammaniyaawanttu, Yesuusi kiitteeddawantunne cimatu untuntta mokkeeddino; Xoossay barenttun otheeddawa ubbaa odeeddino.

⁵ Shin Parisaawatuwaa baggappe ammaneedda itti itti asatuu dendi eqqiide, “Hinttenttu untuntta qaxxaranawunne Muse higgiiyaa naagana mala azazanaw bessee” yaageeddino.

* **14:12** *Diyaa*: Guussay Griikatuwaa xoossatuwaa ubbatuwaappe bolla geetetti paydettiiyaa untunttu eegaa. **14:15**

⁶ Yesuusi kiitteeddawantunne cimatuu hewaa zoretanaw shiieeddino.

⁷ Loythi haasayeeddawaappe guyyiyan, Phexiroosi denddi eqqiide, untuntta hawaadan yaageedda; “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Ayihuda gidennawanttu wonggalaa mishiraachchuwaa qaala ta doonaappe sisiide ammanana mala, taana Xoossay hintte gid-doppe beni dooreeddawaa hinttenttu eriita.

⁸ Asaa wozanaa eriyaa Xoossay Geeshsha Ayyaanaa nuussi immeeddawaadan, untunttookka immiide tumayeedda.

⁹ Untunttu ammaneedda diraw, I untunttu wozanaa geeshshiide, nu gidduwaaninne untunttu gidduwan dummatethaa wothibeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, nu aawatuunne nuuni tookkanaw danddayibeenna wolqqaama tookuwaa kaalliyaaawanttu morggiyan wothiide, ha77i hintte ayissi Xoossaa paacciitee?

¹¹ Shin Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethaan untunttu atteeddawaadan, nu-nikka atteeddawaa ammaneeetto” yaageedda.

¹² Asay ubbay co77u giide, Barnnaabaasinne Phawuloosi Ayihuda gidenna asaa gid-don barenttu bagganna Xoossay ootheedda malaataanne oorathabaa ubbaa odishshin sisee.

¹³ Untunttu haasayaa wursseeddawaappe guyyiyan, Yayiqoobi hawaadan yaagiide zaareedda; “Ishatoo, taani giyaawaa sisiite.

¹⁴ Xoossay Ayihuda gidennawanttu gid-doppe barew haniyaa asaa akkanaw Ayihuda gidennawanttoo koyro wooti qoppeeddentto Simooni odeedda.

¹⁵⁻¹⁸ Nabiyyaa qaalay hawaanna giigee; Goday daro wodiyaappe doommiide, asaa hawaa erissiide, Xoossaa Maxaafan hawaadan yaageedda;

‘Hawaappe guyyiyan, sa7aan de7iyaa
hara asay ubbayne tawaa gidanaw
taani keeseedda Ayihuda gidenna asay ubbay
Godaa koyyana mala, taani simmana.
Taani kolettiide kunddeedda golliyaadan
haneedda Daawite kawutethaa denthana.

Koletteeddawaakka zaaraade keexxana;

taani laa7ethuwaa A essana’

yaageedda.

¹⁹ “Hewaa diraw, ta qofaa gidoppe, Ayihuda gidennawanttuppe Xoossaakko sim-miyaawantta nuuni metothanaw koshsenna.

²⁰ Shin untunttu eeqaani tuneeddawaa meenna mala, woshummenna mala, bakuteedda mehiyaa ashuwaa meenna malanne suuthaa ushenna mala, untunttoo nuuni dabidaabbiyaa xaafanaw koshshee.

²¹ Ayissi gooppe, Muse higgiiyaa kase yeletaappe doommiide Sambbataan Sambbataan Ayihuda woosa gollētuwaan nabbabiidde, A qaala katamaa ubbaan odiyaawanttu de7iino” yaageedda.

²² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi kiitteeddawantunne cimatuu woosa golle asaa ubbaanna ittippe barenttu gid-doppe amareedda asatuwaa dooriide, Phawuloosanne Barinabaasanna Anxxookiyaa yeddanaaw qofaa qachcheeddino; untunttu daro bonchchetteedda laa77u asatuwaa Barssaabaa geetettiyaa Yihudaanne Sillaasa dooreed-dino.

²³ Yaatiide hawaadan giyaa dabidaabbiyaa xaafiide, untunttu bolla kiitteeddino; “Nu-uni Yesuusi kiitteeddawantunne cimatuu hintte ishataw, Anxxookiyan, Sooriyaaninne Kilqqiyaan de7iyaa Ayihuda bagga gidenna ishatawaassi nu sarotaa kiitteetto.

²⁴ “Nuuni azazibeenna asatuu nu gid-doppe biide, ‘Hinttenttu qaxxarettanawunne Muse higgiiyaa naaganaw bessee’ giide, hinttentta metootheeddawaanne yiloyeeddawaa sisiide,
²⁵⁻²⁶ nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthaa diraw, barenttu shemppuwaa oleedda nuuni siiqiyaa Barnnaabaasannanne Phawuloosanna dooretteedda asatuwaa hinttenttukko ki-ittanaw itti wozanaan nu qofaa qachcheeddo.

²⁷ Hewaa diraw, nuuni xaafeeddawaa untunttu barenttu huuphew barenttu doonaan hinttenttoo odana mala, Yihudaanne Sillaasa kiitteeddo.

²⁸⁻²⁹ “Ayissi gooppe, eeqaw yarsheeddawaa mooppite; suuthaa ushoppite; bakuteedda mehiyaa ashuwaa mooppite; woshummoppite. Ha koshsiyaawanttuppe attin, hara deexiyaa yewuwaa hinttentta toossenna mala, nuuninne Geeshsha Ayyaanay yewuwaa eeno giide akkeeddo; ha ubbabaappe hintte huuphiyaa naagooppe, hinttenttu lo77obaa oothiita. Simmi saro de7ite” yaageeddino.

³⁰ Hewaa diraw, kiitetteeddawanttu moyizzetti, Anxxookiyaa wodhdhiide, ammaniyyaa asaa shiishshiide, dabidaabbiyaa asaassi immeeddino.

³¹ Unttuntu he minissiyaa dabidaabbiyaa nabbabeedda wode, nashetteeddino.

³² Qassi Yihudaynne Sillaase barenttu huuphew nabatuwaa gidiyaa diraw, ishātuwaa loythi maqqiide minisseeddino.

³³ Unttuntu Anxxookiyan amareedda gallassaa utteeddawaappe guyyiyan, ishātu sarotethaan moyizzina, barentta kiitteeddawanttukko simmeeddino.

³⁴ Shin Sillaase yaani attanaw bare qofaa qachcheedda. *

³⁵ Qassi Phawuloosinne Barnaabaasi hara cora asatuwaanna ittippe Godaa gaalaa tamarissiiddenne wonggalaa mishiraachchuwaa odiidde, Anxxookiyan utteeddino.

Phawuloosinne Barnaabaasi Shaaketteeddino

³⁶ Amareedda gallasaappe guyyiyan, Phawuloosi Barnaabaasa, “Nuuni Godaa gaalaa odeedda katamaa ubbaan nu ishātu wooti de7iinontto, guyye simmiide, xomoosi be7oytte” yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyye Barnaabaasi Marqqoossa geetettiyaa Yohaannisa barenttunna afanaw koyyeedda.

³⁸ Shin Phawuloosi Marqqoossa barenttunna afanaw koyyibeenna; ayissi gooppe, I untuntuppe Phinifiliyan shaaketteedda; qassi untuntunna oosuwaassi bibeenna.

³⁹ Unttuntu gidduwan lo77enna walassay kesina, ittu ittuwaappe shaaketteedda; Barnaabaasi Marqqoossa akkiide, markkabiyaan Qophiroosa beedda.

⁴⁰ Shin Phawuloosi Sillaasa akkina, ishātu A hadaraa Xoossaa aadho keekatethaw immeeddawaappe guyyiyan beedda.

⁴¹ Yaatiide ammaniya asatuwaa minissiide, Sooriyaannanne Kilqqiyaanna aadhdheedda.

16

Ximootoose Phawuloosannanne Sillaasenna Gaketteedda

¹ Phawuloosi qassi Derbbenne Lisxxiraa beedda; hewaan Ximootoosa geetettiyaa kaalliyaawe, itti ammaniya Ayihuda mishiratti na7ay de7ee; A aabbu Giriike asa.

² Lisxxiraanne Iqooniyoonen de7iyaa ishātu Ximootoosabaa loythi markkatteeddino.

³ Phawuloosi Ximootoosa barenanna afanaw koyyiide, A aabbu Giriike * asa gideed-dawaa hewaan de7iyaa Ayihuda ubbay eriyaa diraw, A oyqqiide qaxxareedda.

⁴ Unttuntu katamatuwaanna biidde, Yesuusi kiitteedda Yeerusalaamen de7iyaaawantunne cimatuwo theedda higgiiya ammaniyaawanttu naagana mala, untunttoo odiidde aadhdheeddino.

⁵ Hewaa diraw, ammaniyaawanttu ammanuwan minni, payduwanka gallasaappe gallasan dari dari beeddino.

Phawuloosi Maqidooniyaa Baanaadan Xeegetteedda

⁶ Isiyan qaalaa odenna mala, Geeshsha Ayyaanay untuntta diggeedda diraw, Pirggiyaa gadiyaannanne Galaatiyaa gadiyaanna aadhdheeddino.

⁷ Unttuntu Miisiyaa zawaa gakkeedda wode, Biitiiniya baanaw koyyeeddino; shin Yesuusa Ayyaanay untuntta diggeedda.

⁸ Hewaa diraw, untunttu Miisiyaa mataanna aadhdhiide, Xiro7aadaa wodhdheeddino.

⁹ Phawuloosi qamma saxaan itti Maqidooniyaa bitani barena, “Maqidooniyaa pinnaade nuuna maaddaarikkii” yaagiidde eqqi woossishshin be7eedda.

¹⁰ Saxaa I be7eeddawaappe guyyiyan, nuuni ellekka Maqidooniyaa baanaw koyyeeddo; ayissi gooppe, wonggalaa mishiraachchuwaa yaani de7iyaa asaassi odanaw, Xoossay nuuna xeeseeddawaa nuussi malateedda.

Liidiyaa Piliphphisiyoosan Kiristtoosa Ammanaaddu

¹¹ Hewaa diraw, Xiro7aadappe denddiide, sitti giide markkabiyaan Saamootiraape beeddo; wonttetha gallassi Naaphphule beeddo.

¹² Hewaappe Piliphphisiyoosa beeddo; Piliphphisiyoosi Maqidooniyaa biittaw huuphe katamaa; qassi Roome asay de7iyaa katamaa; nuuni he katamaan amareedda gallassaa utteeddo.

¹³ Sambbata gallassi, katamaappe gaxaan shaafaa doonaan Ayihudatuwo Xoossaa woossiyaa sa7ay de7iyaaawaa akeekiide beeddo; hewaan uttiide shiiqeedda macca asaassi qaalaa odeeddo.

* 15:34 Sillaase Anxxookiyan attanaw bare qofaa qachcheedda, giyaawe cora hara qaalaa biletthaan baawa. * 16:3 A aabbu Giriike ... A oyqqiide qaxxareedda: Griike asay barenttu naanaa qaxxarikkino. Shin Ximootoose qaxxarettana dhayooppe, Ayihude asay A akkenna diraw, Phawuloosi A oyqqiide qaxxareedda.

¹⁴ Itti Liidiyaa geetettewunna, Tiyaaxiroona katamaappe yaade Xoossaa ammanewunna, zo7o mayuwaa zali77iyaa mishiratta, nuuni odiyaaawaa sisaaddu; Phawuloosi odiyaaawaakka iza sisana mala Xoossay I wozanaa doyyeedda.

¹⁵ Liidiyaa bare soy asaanna ittippe xammaqetteeddawaappe guyyiyan nuuna, “Hinttenttu taana Godaa tumatethaan ammanaw giide qoppooppe, ta soyin de7ishshite” gaade woossaaddu; minissaade shoobbaaddu.

Phawuloosinne Sillaase Qashetteeddino

¹⁶ Nuuni Xoossaa woossiyaasaa biishshin, iita ayyaanay izi bolla aqina kaayiyaa itti ashikkare naatta nuunanna gakettaaddu; he naatta kaayaade daro miishshaa bare godatuwaassi demmaaddu.

¹⁷ Gakettaade Phawuloosanne nuuna kaallaadde, “Hawanttu hinttenttoo attana ogiyaa odiyaaawanttu, Ubbaappe Bolla Xoossaa ayilletuwaa” gaade kooshshaa dhoqqu oothaade haasayaw.

¹⁸ Ubba gallassi hewaadan gaw; shin Phawuloosi yilotiide guyye simmi, he iita ayyaanaa, “Neeni iippe kesana mala Yesuusi Kiristoosa sunthan neena azazay” yaageedda; he man77iyankka iita ayyaanay iippe kesi aggeedda.

¹⁹ Shin izi godatuu barenttu miishshaa demmana ogii dhayeeddawaa be7iide, Phawuloosanne Sillaasa oyqqiide, geyaa sa7aan de7iyaa daannatuwaa sintha goochchi kesseeddino.

²⁰ Daannatuwaa sintha untuntta afiide, “Hawanttu Ayihuda asaa gidiide, nu katamaa asaa loythi metoothiino.

²¹ Nuuni Roome gadiyaa asaa gidiide, akkanawunne oothanaw woga gidennabaa tamaariisino” yaageeddino.

²² Asay itti bagga gidiide, Phawuloosa bollaninne Sillaasa bolla denddeedda; daannatuukka untunttu mayuwaa qaari akkiide, xam77aan untuntta shocana mala azazeeddino.

²³ Untunttu darissi wadhheeddawaappe guyyiyan, qasho golliyaan yeggeeddino. Qasho golliyaa naagiyaawekka untuntta minissi naaganaadan azazeeddino.

²⁴ Qasho golliyaa naagiyaawe he azazuwaa akkiide, Phawuloosanne Sillaasa qasho golliyaa qol77o gelisseedda; untunttu gediyaakka mithaanna gathi daraxiide qachcheedda.

²⁵ Shin qamma bilahe gidiyaa heeran Phawuloosinne Sillaase Xoossaa woossiide, mazimuriyaa yexxiide Xoossaa galatiino; qashetto asay untunttu giyaawaa sisee.

²⁶ Qasho golliyaa xaphuu qaaxxana gakkanaw wozanaa aathennaan biittay darissi qaaxxeedda; he man77iyankka penggiikka ubbay dooyetti aggina, qashetteedda asaa ubbaa santhalatay biletti wodhdheedda.

²⁷ Qasho golliyaa naagiyaawe gemi77ishuwaappe beegottiyaa wode, qasho golliyaa penggiikka ubbay dooyetteeddawaa be7iide, qashetto asay kessi akkiide bidiggeeddawaa aw malatina, barena wodhanaw qoppiide, cubiyaa akkeedda.

²⁸ Shin Phawuloosi kooshshaa dhoqqu oothiide, “Neeni neena ayanne odoppa; ayissi gooppe, nuuni ubbay hawaan de7eetto” yaageedda.

²⁹ Qasho golliyaa naagiyaawe xomppiyaa woossi akkiide, ellekka qol77o woxxeedda; kokkoriide Phawuloosa sinthaaninne Sillaase sinthan guufanneedda;

³⁰ untunttu kare kessiide, “Ta godatoo, taani attanaw ayaa oothana bessii?” yaageedda.

³¹ Phawuloosinne Sillaase A, “Godaa Yesuusi Kiristoosa ammana; neeni attana; ne soy asaykka” yaageeddino.

³² Untunttu awunne A soyin de7iyaa ubbaw Godaa qaalaa odeeddino.

³³ Qamma he saatiyankka qasho golliyaa naagiyaawe untuntta afiide untunttu maythaa meeceedda; he man77iyankka bare soy asaa ubbaanna xammaqetti aggeedda.

³⁴ Phawuloosanne Sillaasa pude bare soy afiide, untunttoo qumaa aatheedda; I bare soy asaa ubbaanna Xoossaa ammaneedda diraw, nashetteedda.

³⁵ Wontina daannatuu, “He asatuwaa billa” yaagiide, polisiyaa kaappatuwaa aakko kiitteeddino.

³⁶ Hewaappe guyye qasho golliyaa naagiyaawe, “Hinttenttu bilettana mala, daannatuu taw kiitteeddino; simmi ha77i kesiide sarotethaan biite” yaagiide he kiitaa Phawuloosaw odeedda.

³⁷ Shin Phawuloosi he polisiyaa kaappatuwaa, “Nuuni Roome gade asaa † gidishshin, untunttu nuuna pirdday baynnaan asaa sinthan wadhdiide, qasho golliyaan yeggeeddino. Ha77i nuuna geeman kessi yeddiino? Hanenna; untunttu barenttu huuphew yiide, nuuna kessino” yaageedda.

† 16:37 Roome gade asa: Roome kawutethaan erettiide de7iyaa guutha asay he gade asatuwaa geetettiinno. Hewanttookka qay haratuwaappe dummatiyaa maataynne kaacay de7ee.

³⁸ Polisiyaa kaappatuu daannatuwaassi hewaa odina, Phawuloosinne Sillaase Roome gade asa gideeddawaa siseedda wode, yayyeeddino.

³⁹ Hewaa diraw, daannatuu yiide untuntta, “Nuuni hinttentta naaqqeaddo” geeddino. Qasho golliyaappe kare untuntta kessiide, katamaappe kesiide baana mala woosseeddino.

⁴⁰ Phawuloosinne Sillaase qasho golliyaappe kesiide, Liidiyaa soy beeddino; yaani ishātuwaanna gakettiide, untuntta minissiide hewaappe beeddino.

17

Teselonqgen Denddeedda Walassaa

¹ Phawuloosinne Sillaase, Ampipholiisaannanne Aphoolooniyanna aadhhiide, Teselonqge yeeddino; Teselonqgen Ayihuda woosa golli de7ee.

² Phawuloosi bare dooyaadankka yaa geleedda; hewaan heezzu Sambbata gallassat-waan Xoossaa Maxaafatuwaappe asaanna haasayeedda;

³ Kiristoosi waayiyiyaa akkanawunne hayquwaappe denddanaw bessiyaawaa untunt-too billiide odiiddinne tuma gideeddawaakka untuntta erissiide, “Yesuusi ha taani hinttentoo odiyaawe Kiristoosa” yaagee.

⁴ Untuntuppe ittu ittuu yewuu tuma gideeddawaa akeekiide, Phawuloosannanne Sillaasenna gaketteddino; hawaadankka, Xoossaassi goyinniyaa cora Giriike asaynne cora bonchchetteedda maccawanttu, Phawuloosannanne Sillaasenna gaketteddino.

⁵ Shin Ayihudatuu qanaatiide, itti itti oosuu bayinna iita asatuwaa qocaaappe shiishshiide katamaa asaa walasseeddino; Phawuloosanne Sillaasa asaakko kessana mala koyyiide, Yaasoonna golliyaa doodeeddino.

⁶ Phawuloosinne Sillaase untunttoo beettennaan ixxina, Yaasoonanne itti itti ishātuwaa katamaa kaappatuwaakko afiide, “Hawanttu gadiyaa ubbaa metooteeddawanttu, hawaakka yeeddino.

⁷ Yaatina Yaasooni untuntta bare soyin wotheedda; hawanttu ubbay, ‘Yesuusa giyaa hara kaatii de7ee’ giide Qeesaare azazuwaa minissiino” yaagiide, kooshshaa dhoqqisside haaseyeeddino.

⁸ Shiigeedda asaynne katamaa kaappatuu hewaa sisiide metooteeddino.

⁹ Kaappatuu Yaasoonanne haratuwaa waasiyan billeeddino.

Phawuloosinne Sillaase Beeriyaa Beeddino

¹⁰ Ammaniyaawanttu Phawuloosanne Sillaasa sa7ay qammiaawaani ellekka Beeriyaa yeddeeddino. Yaa gakkiiide, Ayihuda woosa golle geleeddino.

¹¹ Beeriyaa asatuu Teselonqgen de7iyaa asatuwaappekka aadhdi dooyet wozanay de7iyaa diraw, “Phawuloosi geeddawe tumenttonne” yaagiide, ubba gallassi Xoossaa Maxaafatuwaa tamaariidde, qaalaa kumentha laamotaan akkeeddino.

¹² Hewaa diraw, untuntuppe coratuu, Giriikatuwappe bonchchetteedda cora maccawanttunne cora attuma asatuu ammaneeddino.

¹³ Shin Teselonqgen de7iyaa Ayihudatuu Phawuloosi Xoossaa qaalaa Beeriyankka odeeddawaa siseedda wode, Beeriyaa yiide, asaa aananna walasseeddino.

¹⁴ Hewaappe guyyiyan, ishātuu ellekka Phawuloosa abbaa mataan yeddi aggeeddino; shin Sillaasenne Ximootoose Beeriyaa atteeddino.

¹⁵ Phawuloosa moyizeedda asatuu Ateenaa gatheeddino; he asatuu Sillaasenne Ximootoose barenttoo danddayetteddawaadan, ellekka barekko yaana mala, Phawuloosi kiitteedda kiitaa akkiide, Beeriyaa simmeeddino.

Phawuloosi Ateenaa Beedda

¹⁶ Phawuloosi Ateenaan Sillaasanne Ximootoosa naagiidde, katamaan eeqay kumeeddawaa be7iide yiloteedda.

¹⁷ Hewaa diraw, Ayihuda woosa golliyaan Ayihudatuwannanne Xoossassi goyinniyaa Ayihuda gidenna asatuwaanna palumettee; qassi ubba gallassi geyaan barenanna gaketiyaa asaannakka palumettee.

¹⁸ Qassi Eppiqoroosappenne * Isxxo7ikiyaappe † yeedda itti itti eranchchatuu Phawuloosanna palumetteeddino; untuntuppe ittu ittuu, “Ha toofiinay ayaa haasayanaw koyyii?” yaageeddino.

* **17:18 Eppiqoroosa:** Hawe gadiyaa gidiiide, ha gadiyaan de7iyaa asatuu nashechchiyaa asaa de7uwaassi koyro sa7aa oyqqeedda yaagi tamarissiyaa Eppiqoroosa giyaa bitaniyaa timirttiyaa kaalliyaawantta. † **17:18 Isxxo7ikiya:** Hawekka gadiyaa gidiiide, ha gaden de7iyaa asatuu, barena moodussanne bare qofaan kaalesettiyaawaa asay tamaranaa bessee, yaagiya timirttiyaa taamarissiyaa Zeeno yaagettiyaan bitaniyaa timirttiyaa kaalliyaawantta.

Haratuu Phawuloosa Yesuusabaanne hayquwaappe I dendeeddawaa barenttoo odiyaa diraw, “Ooratha xoossatubaa odiyaaawaa malatee” yaageeddino.

¹⁹⁻²⁰ Phawuloosa oyqqiide, “Ha neeni tamarissiyaa ooratha yewuu ayentto nuuna erissarikkii? Ayissi gooppe, neeni nuussi oorathabaa odaasa; simmi hawe ayentto nuuni eranaw koyyeetto” yaagiide Phawuloosa Ariyosppaagoosa geetettiyaasaa afeeddino.

²¹ Ateenaa asay ubbayne hewaan de7iyaa immathatuu oorathabaa haasayiddinne sisiide peeshiyaawaappe attin, harabaan peeshikkino.

²² Phawuloosi Ariyosppaagoosan de7iyaa shiiquwaa sinthan eqqiide, hawaadan yaageedda; “Ateenaa asatoo, xoossatuwassii ubbabaani hinttenttu darii yayyiyaawaa taani be7ay.

²³ Ayissi gooppe, taani hinttenttu goyinniyaawaa xeellaadde aadhdhishshin, ‘Erettena Xoossaassi’ geetetiide xaafetteedda yarshshuwaa sa7aa qassi demmaaddi; hewaa diraw, ha hintte erennaan goyinniyaawaa taani hinttenttoo oday.

²⁴ “Alamiyaanne alamiyaan de7iyaa ubbabaan medhdheedda Xoossay saluwaanne sa7aa Goday, asay keexxeedda Geeshsha Golliyaa de7enna.

²⁵ Ayentto paccееdda asaadan, asaa kushiya I xeellenna; ayissi gooppe, I bare huuphew de7uwaa shemppuwaanne ubbabaan asaa ubbaw immeedda.

²⁶ Xoossay asaa zariyaa ubbaa itti uraappe medhdhiide, gadiyaa ubbaan wotheedda; I bare huuphew untunttu de7ana wodiyaanne sa7aa kase zawayeedda.

²⁷ “I hewaa otheeddawe untunttu oyqqi oyqqi xeelliide, barena koyyiide, ooni eri demmanawantteeshsha giyaawaana; gidoppenne, Xoossay nuuppe oossinne haako gidenna.

²⁸ Ayissi gooppe, hinttenttuppe itti itti eranchchatuu, ‘Nuuni A naanaa’ geeddawaadan, nuuni aani paxa de7eettonne qaaxetteetto.

²⁹ Simmi nuuni Xoossaa naanaa gideedda diraw, Xoossay asaa cincatethaaninne qo-faan worqqaappe woy biraappe woy shuchchaappe oosetteeddawaa malatee yaagiide, qoppaaw bessenna.

³⁰ Hewaa diraw, Xoossay asay eribeenna wodiyaan aatheedda; shin ha77i ubbasan asay ubbay nagaraappe simmana mala azazeedda.

³¹ Ayissi gooppe, Xoossay wodiyaan keeri wotheedda; he wodiyaan bare dooreedda uraan sa7aan de7iyaa asaa ubbaa bolla xillo pirddaa I pirddana; asaa ubbaw hayquwaappe Yesuusa dentheeddawaan hewaa tumayeedda” yaageedda.

³² Untunttuppe itti itti asatuu hayquwaappe dendduwaabaa Phawuloosappe sisiide, A bolla qilllicceeddino; shin hara asatuu A, “Nuuni hawaa neeppe gujjiide sisana koyyeetto” geeddino.

³³ Hewaa diraw, Phawuloosi untunttu gidoppe keseedda.

³⁴ Shin itti itti attuma asatuu Phawuloosanna gaktetiide amaneeddino; untunttu gidduwan Ariyosppaagoosan de7iyaa pirdda golle daannay Diyoonaasiyoosi, Damaariiso geetettiyaa itti mishirattinna hara asatuu de7iino.

18

Phawuloosi Qoronttoosa Beedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Phawuloosi Ateenaaappe kesiide, Qoronttoosa beedda.

² Hewaan Aqilaa giyaa itti Ayihuda bitaniyaa demmeedda; Aqilay Phanxxoossan yeletteedda; Ayihuda asay ubbay Roomeppe kesana mala, Qalawudeyoosi azazeedda diraw, amareedda wodiyaappe kase, I bare machchatti Phirisqqillaana Xaaliyappe yeedda; Phawuloosi untunttunna gaketanaw beedda.

³ A oosuunne untunttu oosuu itti mala dunkkaaniyaa sikaa gidiyaa diraw, untunttunna uttiide, ittippe otheedda.

⁴ Phawuloosi Sambbataa ubbaan Ayihudatuwaanna Giriikatuwaa ammanthanaw Ayihuda woosa golliyaan palumettee.

⁵ Sillaasenne Ximootoose Maqidooniyaappe yeedda wode, Phawuloosi Ayihudatuwaassi Yesuusi bare huuphew Kiristooosa gideeddawoo qaalaa oduwaa toleedda.

⁶ Shin untunttu Phawuloosa haasayaa phalqqinanne A borina, Phawuloosi bare mayuwaappe baanaa qoqqofiidde, * “Hinttenttu iiatethay hinttentta oyqqo; taani hewaan gelikke; hawaappe hini baggan taani Ayihuda gidenna asaakko bay” yaageedda.

⁷ Hewaappe kesiide, Xoossaassi goyinniyaa Yosxxoosa giyaa bitaniyaa soy beedda; Yosxxoosa golli Ayihuda woosa golliyaa matan de7ee.

⁸ Ayihuda woosa golle kaappuu Qarisiphphoosi bare soy asaa ubbaanna Godaa amma-needda; Qoronttoosa asatuwaappekka coratuu Xoossaa qaalaa siseedda wode, ammaniide xammaqetteeddino.

⁹⁻¹⁰ Goday itti gamma saxaan Phawuloosa, “Yaayyoppa; oda; co77u gooppa. Taani neenanna de7iyaa diraw, neena qohanaw iitabaan yeggana asay ooninne baawa; ayissi gooppe, taw ha katamaan cora asay de7ee” yaageedda.

¹¹ Phawuloosi Xoossaa qaalaa asaa tamaariisidde, itti laythanne usuppun agenaa untuntunna utteedda.

¹² Gaaliyoose Akaaiyaa gadiyaa mooddiyaa wode, Ayihudatuu ittippe Phawuloosa bolla denddiide, pirdda golle A afiide,

¹³ “Ha bitani Muse higgiiyaa ixxiide, asay Xoossaassi goyinnana mala cimmee” yaageed-dino.

¹⁴ Phawuloosi haasayana hanishshin, Gaaliyoose Ayihudatuwaa, “Ayihudatoo, hewe bala oosuwaa woy iita naaqqo gidoope, taani hinttentubaa danddayaade sisanaw bessee.

¹⁵ Shin qaalaassi sunthaassinne hintte huuphe higgiiyaassi hinttentu palumettooppe, hintte huuphew erite; hawaa taani pirddikke” yaageedda.

¹⁶ Pirdda golliaappe karew untuntta kesseeedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan, Giriike asay ubbay Ayihuda woosa golle kaappuwaa Sosteniisa oyqqiide, pirdda golliyaa sinthan shoceeddino; shin Gaaliyoosa hewe aynne metibeenna.

Phawuloosi Anxxookiyaa Beedda

¹⁸ Phawuloosi daro wodiya Qoronttoosan utteeddawaappe guyyiyan, ishatuwaa sarotiide, Phirisqqillinnanne Aqiilaana markkabiyaan Sooriyaa beedda; barew shiiqqeedda gasuu de7iyaa diraw, Kinkkiiryaa katamaan bare huuphiyaa meedetteedda. †

¹⁹ Untunttu Efesoone gakeedda wode, Phawuloosi Phirisqqillonne Aqiilaa yaani yeggi yeedda; shin barew Ayihuda woosa golle geliide, Ayihudatuwaanna palumetteedda.

²⁰ Untunttu barentunna daro wodiyaa uttana mala Phawuloosa woossina I ixxeeedda.

²¹ Shin untuntuppe shaaketiide, “Xoossay gooppe, laa7ethuwaa hinttentukko simmana” yaagiide Efesoonaappe markkabiyaan beedda.

²² Qiisaariyaa gakeedda wode Yeerusalaame biide, ammaniyaa asaa saroteed-dawaappe guyyiyan, Anxxookiyaa wodhdheedda.

²³ Yaani amareedda wodiyaa gami77iide beedda; kaalliyaaawanta ubbaa minissiide, Galatiyaannanne Pirggiyaanna aahdheedda.

Aphiloosi Efesoonaanne Qoronttoosa Beedda

²⁴ Iskkindiriyan yeletteedda Ayihuda asaa itti Aphiloosa giyaa lo77o haasaiyaawe Efesoone beedda; Xoossaa Maxaafatuwaa I darissi eriyaa asa.

²⁵ Godaa ogiyaakka tamaareedda asa; Yohaannisa xinqqataa xalalaa eriide, ayyaanan bare garssan exettiide, Yesuusabaa suurissiide haasayeeddanne tamaarsseeedda.

²⁶ Yaatiide Ayihuda woosa golliyaan yayyennaan haasayaa doommeedda. Phirisqqil-laynne Aqiilay I odiyaawaa siseedda wode, barentunna soy A afiide, Xoossaa ogiyaa kaseppe suurissiide, aw geeshi odeeddino.

²⁷ Aphiloosi Akaaiyaa pinnana koyyina, ishatau A minissiide, Akaaiyaan de7iyaa kaalliyaaawanttu A mokkana mala, untunttoo dabidaabbyyaa xaafeeddino; I yaa gakkiiide, Xoossaa aadho keekatethaan ammaniyaawanttu daro maaddeedda.

²⁸ Ayissi gooppe, Yesuusi bare huuphew Kiristtoosa gideeddawaa Ayihudatuwaassi Xoossaa Maxaafatuwaappe qonccissiide, asaa sinthan minissiide odeedda.

19

Phawuloosi Efesoone Beedda

¹ Aphiloosi Qoronttoosan de7ishshin, Phawuloosi qommo bagganna aahdhiide, Efesoone beedda; itti itti kaalliyaaawanttu demmeedda.

² Phawuloosi untunttu, “Hinttentu ammaneedda wode Geeshsha Ayyaanaa akkeeddi-tee?” yaagiide oochcheedda.

Untunttu, “Tuytti, akkibeykko; haray atto, Geeshsha Ayyaanay de7iyaawaakka sisi-beykko” yaageeddino.

³ Phawuloosi untunttu, “Yaatina, Ayaan xammaqetteedditee?” * yaageedda.

Untunttu, “Nuuni Yohaannisa xinqqataani xammaqetteeddo” yaagiide zaareeddino.

† **18:18** huuphiyaa meedetteedda: Phawuloosi guutha wodiyaassi “dummatana” giide caaqqeedda. Hawaa guussay, bare huuphiyaakka meedettenna; woyiniyaakka ushenna guussaa. Shin I caaqqeedda wodi wuroode, bare huuphiyaa meedetiide Xoossaw yarshshuwaa yarshshanaw bessee guussaa. **18:18** Pay 6:18 * **19:3** Ayaan xammaqetteeddi-tee? Hawaa guussay O sunthaan xammaqetteedditee, guussaa.

⁴ Phawuloosi, “Yohaannisi bareppe guyyiyan yiyaa Yesuusi Kiristtoosan asay ammanana mala, asaassi odiidde, nagaraappe simmiyaa xinqqataani xammaqeedda” yaageedda.

⁵ Unttuntu hewaa siseedda wode, Godaa Yesuusi Kiristtoossassi gidanaw xammaqetteeddino.

⁶ Phawuloosi bare kushiya untuntu bolla wotheedda wode Geeshsha Ayyaanay untuntu bollan wodhdhina, dumma dumma qaalaan haaseyeeddino; qassi timbbitiyaakka odeeddino.

⁷ Hewaan tammanne laa77u asatuwaa gidiyaawanttu de7iino.

⁸ Phawuloosi Ayihuda woosa golle geliide, Xoossaa kawutethaabaa palumettiiddinne akeekissiidde, asaanna heezzu agenaa gidiyaawaa keenaa yayyennaan haasayee.

⁹ Shin untuntuppe ittu ittuu makkaliide, cora asaa sinthan Godaa ogiyaa boriidde ammanennaan ixxiina, Phawuloosi untuntuppe shaaketti, barena kaalliyaawantta bare-nanna afeedda; Xiraanoosa giyaa timirtte golliyaan ubba gallassi palumettee.

¹⁰ Phawuloosi laa77u laythaa gakkanaw qaala odeedda; hewaa diraw, Iisiyan de7iyaa asay ubbay, Ayihudatuukka Ayihuda gidennawanttukka Godaa qaala siseeddino.

Xoossay Phawuloosa Kushiyay Ootheedda Oorathabaa

¹¹ Xoossay Phawuloosa bagganna dumma malaataa ootheedda.

¹² Hewaa diraw, asay A bollay bochcheedda maarabiya woy mayuwaa hargganchatuwassii afee; hargganchatuukka paxiino; iita ayyaanatuukka untuntuppe kesiino.

¹³ Iita ayyaanatuwaa kessiidde yuuyiyaa Ayihudatuwaappe ittu ittuu, “Phawuloosi qaala odiyaa Yesuusa sunthan nuuni hinttentta kesite giide azazeetto” yaagiide, iita ayyaanatu de7iyaa asatuwaa bollan Godaa Yesuusa sunthaa xeesi be7eeddino.

¹⁴ Qeesatuwaa kaappuwaa Asqqeewa giyaa itti Ayihuda bitaniyaassi hewaa ootheedda laappu naanay de7iino.

¹⁵ Iita ayyaanay untunttoo zaariide, “Taani Yesuusa eray; Phawuloosakka eray. Shin hinttenttu oonee?” yaageedda.

¹⁶ Iita ayyaanay de7iyaa bitani untuntu bolla guppi wodhdhina, untuntu masunxxiide, he golliyaappe kallo woxxana gakkanaassi, wolqqaamiide xoneedda.

¹⁷ Efesoone de7iyaa Ayihudatuunne Ayihuda gidennawanttu ubbay hewaa sisiide ubbay daro yayyeeddino; Godaa Yesuusa sunthaykka daro bonchchettedda.

¹⁸ Ammaniyaawantuppe cora asatu barenttu otheeddawaa paaxiiddinne qonciyaan odiidde yiino.

¹⁹ Bitiyaawantuppe coratu barenttu maxaafatuwaa shiishshiide, asaa ubbaa sinthan guuddeeddino; he maxaafatuwaa gatiyaa heettiyaa wode, ishatamu sha77a Biraa santimiyaa gideedda.

²⁰ Hewaa mala wolqqaama ogiyaan Xoossaa qaalay dicceenne aakkee.

Efesoone Katamaan Walassay Dendeedda

²¹ Hewe poletteeddawaappe guyyiyan Phawuloosi, “Taani Yeerusalaame baade Roomekka qassi be7anaw bessee” † yaagiide, Maqidooniyaannanne Akaayiyaanna aadhdhiide, Yeerusalaame baanaw qofaa qachcheedda.

²² Qassi barena maaddiyaawantuppe laa77atuwaa Ximootoosanne Erasxxoosa Maqidooniyaa kiittiide, barew Iisiyan amareedda wodiya gami77eedda.

²³ Godaa ogiyaa diraw, he wode daro walassay keseedda.

²⁴ Ayissi gooppe, xagaraa biraa muushishiide tigi medhdhiyaa Dimexiroosa giyaa itti bitani Arxxemiisi Geeshsha Golliya misiliyaa biraappe tigi tigiide, oosanchchatuwaassi daro wodhiyaa demmee.

²⁵ Hewanttanne untuntuwaa mala oosuwaa oothiyaawantta ittippe shiishshiide, hawaadan yaageedda; “Asaw, nu duretethay ha oosuwaanna gidiyaawaa hintte eriita.

²⁶ Hewe Phawuloosi, ‘Asaa kushii medhdheeddawanttu xoossatuwaa gidikkino’ yaagiide, Efesoone xalalaan gidennaan amareedda gadatuwaappe attin, Iisiyan ubbaan cora asaassi odi ammantheeddawaa hinttenttu be7eedditanne siseeddita.

²⁷ Lo77ennabay, nu oosuu kadhettanawaa xalalaa gidenna; shin Iisiyan de7iyaa ubbatuunne sa7aa ubbaan de7iyaawanttu goyinniyaa wolqqaama xoossatto geettiyaa Arxxemiisi geeshsha golli bonchchettennan attanawaanne, izi darotethay kunddanawaa” yaageedda.

²⁸ Asay hewaa siseedda wode loythi hanqqettiide “Efesoone Arxxemiisa wolqqaama” yaagiide cabbotteeddino.

† 19:21 Phawuloosi hawaa Ayyaanaa Geeshshaan kaalesettiide hasayeeddawaa.

²⁹ Katamaa ubbaan walassay denddeedda; Phawuloosanna hamettiyaa Maqidooniya asatuwaa Gaayoosanne Arisxxirokoosa barenttunna oyqqi akkiide, ittippe kaassaa sa7aa woxxeeddino.

³⁰ Phawuloosikka asay shiiqeeddasaa gelanaw koyyeedda. Shin kaalliyaawanttu A diggeeddino.

³¹ Iisiyaa gadiyaa kaappatuwaappe Phawuloosa laggethatuwaappe ittu ittuu Phawuloosaw kiittiide, kaassaa sa7aan qoncciyaa kesiide I beettenna mala, A woosseeddino.

³² Shiiquwaan walassay denddina, dariya bagga asay haray atto ayissi shiiqeeddentto erenna diraw, ittu ittibaw walaqettiyaa wode, yokkuu qay harabaw walaqettee.

³³ Ayihudatu Iskkindira aathi bessina, itti itti asay I haasayana mala, asaa giddoppe sinthaw A aatheedda; asay co77u gaana mala, I bare kushiyan xorssi bessiide, asaassi mootettanaw koyyeedda.

³⁴ Shin Iskkindire Ayihuda asaa gideeddawaa asay ereedda wode, laa77u saate gidiyaaawaa keena ubbay itti qaalaan, “Efesoone Arxxemiisa wolqqaama” yaagiide cabbotteeddino.

³⁵ Katamaw xaafe gideeddawe asaa co77u oothiide, hawaadan yaageedda; “Efesoone asaw, Efesoone katamay wolqqaama Arxxemiisissinne saluwaappe wodhdheedda eeqaa shuchhaassi eeqaa golliyaa naagiyaawaa gideeddawaa erenna asay oonee?”

³⁶ Hawaa kadiyaa asay bayinna diraw, hinttenttu woppu gaanawunne dirbbennan agganaw bessee.

³⁷ Ayissi gooppe, hawanttu Geeshsha Golliyaa miishshaa wuu77ibeennawantta nu xoossatuwaakka boribeennawantta aheeddita.

³⁸ Hewaa diraw, Dimexiroosinne aananna de7iyaa oosanchchatuu asaa mootanaw koyyoope, pirda golli dooya de7ee; qassi gadiyaa mooddiyaawantukka de7iino; untunttu barentu giddon mootettiino.

³⁹ Shin hintte hara yewuwa koyyoope, higgiiyaa shiiquwaan yewuwa qachchana.

⁴⁰ Ayissi gooppe, hachche haneeddawaa shabbirethaa giide, Roome gadiyaa asatuu nuuna mootana; ha shiiqookka gaasuu bayinna diraw, nuuni gaasuwa odanaw dandayokko”

⁴¹ yaagiide shiiquwaa laaleedda.

20

Phawuloosi Maqidooniyaanne Giriike Beedda

¹ Walassay irxxeeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi kaalliyaawantta ahissiide zoreedda; untuntta, “Saruwan de7ite” giide, Maqidooniya baanaw keseedda.

² He gadiyaanna aadhdhiide, qaalaa odiide, asaa loythi minisseeddawaappe guyyiyan, Giriike gade yeedda.

³ I hewaan heezzu agenaa uttiide, markkabiyaan Sooriyaa baanaw qoppishshin, Ayihudatu barena wodhanaw koyyiyaawaa be7iide, Maqidooniyaanna guyye simmanaw bare qofaa qachcheedda.

⁴ Phawuloosa moyizzeeddawanttu, Beeriyaappe Pharihaasa na7aa Sosiiphaaxiroosa, Teselonqgeppe Arisxxirokoosanne Sikondisa, Derbbeppe Gaayoosanne Iisiyappe Tikiqoosanne Xirofimoosa, qassi Ximootoosa.

⁵ Hewanttu sinthaw biide, nuuna Xiro7aadan naagiino.

⁶ Nuuni Ukithaa Baalaa gallassaa bonchchowaappe guyyiyan, Piliphphisiyoosa giyaa gadiyaappe markkabiyaan denddiide, ichcheshu gallassan Xiro7aadan untuntta gakkide, yaani laappu gallassaa utteeddo.

Phawuloosi Xiro7aadaa Beedda

⁷ Nuuni Woggaa gallassi * ukithaa menthanaw shiiqide7ishshin, Phawuloosi wonttina baanaw qoppeedda diraw, untunttoo qaalaa odiide, qamma bilahii gakkanaw yewuwa adusseedda.

⁸ Nuuni shiiqi utteedda pooqiyaa cora xomppii de7ee.

⁹ Ewuxikoosa giyaa itti wodallay maskkootiyaa bolla uttiide, darissi gemi77isheedda. Phawuloosi haasayaa adusseedda wode, Ewuxikoosi gemi77ishuwan hayreeddawe heezzenthiyaa pooqiyaa sa7aan kunddiide hayqeeddawaa asay dentheedda.

¹⁰ Shin Phawuloosi wodhdhiide, A bolla guufanneedda. A idimmiide, “A shemppuu kesibeenna diraw hirgoppite” yaageedda.

¹¹ Yaatiide pude pooqiyaa kesiide, ukithaa menthiide meedda; sa7ay wonttana gakkanaassi, daro wodiya haasayeeddawaappe guyyiyan beedda.

* **20:7** Woggaa gallassi: Griikiyaa maxaafaan, Sambbatatuwaappe ittuwan yaagee.

¹² Wodallay paxina, soy afiide, darissi nashetteeddino.

Phawuloosi Xiro7aadaappe Miliixe Beedda

¹³ Shin Phawuloosi barena yaappe nuuni mukkana mala, nuussi odeedda diraw, kaseti-ide markkabiyaakko biide, Asoosa baanaw denddeeddo; ayissi gooppe, gediyaan baanaw I qoppeedda diraw nuuna hewaadan azazeedda.

¹⁴ I nuunanna Asoosan gaketina, markkabiyaan A akkiide Mixiliine yeeddo.

¹⁵ Wonttetha gallassi yaappe markkabiyaan denddiide, Kiyooosa heeraa gakteeddo; qassi wonttetha gallassi Saamoosa pinneeddo; Tirogiliyoomen aqiide, wonttina Miliixe yeeddo.

¹⁶ Ayissi gooppe, Phawuloosi Iisiyan darii gami77ennaan Efesoone lanqqiyanna aadhdhanaw bare qofaa qachcheedda; barew danddayettooppe, Phenxxeqostte geetettiyaa gallassi Yeerusalaame gakkanaw elleellee.

Phawuloosi Efesoone Cimatoowursethaa Haasayaa Haasayeedda

¹⁷ Phawuloosi Miliixeppe Efesoone kiittiide, ammaniyaa asaa kaaletthiyaawantta xeegisseedda.

¹⁸⁻¹⁹ Woosa golle cimatuu Phawuloosakko yiina, untuntta I hawaadan yaageedda; “Taani Iisiya geleedda koyro gallassaappe doommin, kawushshatethaaninne daro afothaani Godaassi oothaadde, Ayihudatuwaa shiiquwaappe taana gakteedda paace gideedda wodiya ubbaan hinttentunna waanaade de7aadditanto hinttenttu eriita.

²⁰⁻²¹ Nagaraappe Xoosaaakko simmiyaawaanne nu Godaa Yesuusi Kiristoosa ammaniyaawaa Ayihudatuwassinne Ayihuda gidennawanttoo markkattaadde, shiiquwankka hinttenttu gollen gollenkka hinttenttoo odaadde tamarisseeddawaappe attin, hinttentta go77iyaabaappe ittibaanne pacissa beykke.

²² “Be7ite; ha77ikka taani Geeshsha Ayyaanaassi azazettaade, Yeerusalaame bay; yaani taw aye ksanenttonne erikke.

²³ Geeshsha Ayyaanay qashuunne waayyii taana naagiyaawaa katamaa ubbaan taw odee.

²⁴ Shin ta wothaa polanawunne Godaa Yesuusi Kiristoosappe taani akkeedda oosuwaa Xoosaa aadho keekatethaa wonggalaa mishiraachchuwaa markkattiyaawaa polanaw, ta shemppuwaa maaddennawaadan payday.

²⁵ “Be7ite; taani ha77ikka Xoosaa kawutethaabaa odaadde, hinttenttu ubbaa gidon yuuyyaaddi; simmi hawaappe sinthaw hinttenttuppe ooninne taana be7ennawaa eray.

²⁶ Hewaa diraw, hinttenttuppe itti uray bayooppekka taani hewaan gelennawaa hachche hinttenttoo geeshshaade oday.

²⁷ Ayissi gooppe, Xoossay oothanaw qoppeeddawaa ubbaa hinttenttoo aynne ashshennaan odaaddi.

²⁸ “Yesuusi bare suuthaan wozeedda Xoosaa ammaniyaawantta naagite; qassi Geeshsha Ayyaanay hinttentta kaappatuwaa oothiide suntheedda wudiya ubaanne hinttenttu huuphiyaa naagite.

²⁹⁻³⁰ Taani beeddawaappe guyyiyan, wudiyaassi qarettenna iita worakanatuu hinttenttu giddo gelanawanttanne, kaalliyaawantta barenttu geeduwaa kaaletthanaw worduwaa haasayiyaa asatuu hinttenttu gidoppe denddanawaa eray.

³¹ Hewaa diraw, taani heezzu laythaa qammanne gallassaa afothaani hinttentta huuphiyan huuphiyan minissiyaawaa aggabeennawaa qoppiide gencite.

³² “Ha77ikka hinttentta minissanawunne geeshsha asaa ubbaa gidon laatissanaw danddayiyaa Xoosaa sinne A aadho keekatethaa qaalaassi hinttentta hadaraa immay.

³³ “Taani ooppenne biraw woy worqqa woy mayuwaa amottabeykki;

³⁴ taani ha ta kushiyaa taananne taananna ittippe de7iyaawantta kooshsheeddawaa ootheeddawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriita.

³⁵ Hinttenttu hawaadan daaburi oothiidde, daaburanchchatuwaa maaddanaassinne Godaa Yesuusi bare huuphew, ‘Akkiyawaappe immiyaawe anjjetteddawaa’ geeddawaadan, A qaalaa hinttenttu wozanaa aathanaw bessiyaawaa taani cora ogiyaan hinttentta besaaddi” yaageedda.

³⁶ Phawuloosi hewaa haasay wurssiide, untunttu ubbaanna ittippe gulbbatiide, Xoosaa woosseedda.

³⁷ Untunttu ubbay Phawuloosa idimmiide, yeekkiidde yereeddino.

³⁸ Ubbaaappe I, “Taana laa7ethuwaa ubbakka be7ikkita” yaageedda qalay untuntta daro qarethina markkabiya gakkanaw A moyizzeeddino.

¹ Nuuni Efesoone cimatuwaappe shaakettiide, Qoosa geetettiya haathan doodetto sa7aa yii ageeddo; wonttissa gallassi Rooda gakeeddo; hewaappe Phaaxira beeddo.

² Pinqqe pinniyaa markkabiya demmiide, aani geliide baanaw dendeeddo.

³ Nuuni Qophiroosappe be7anaw danddayiyaasaa yiide, away kesiyaasaa xeelliyaa wode Qophiroosa haddirssa bagga yeggiide, Sooriyaa beeddo; hewaappe guyyiyaan Xiirsoosa gakeeddo; ayissi gooppe, markkabii bare caanaa Xiirsoosan wothee.

⁴ Yaani kaalliyaawantta demmiide, untuntunna laappu gallassaa utteeddo; Phawuloosi Yeerusalaame beenna mala, untunttu aw Ayyaanaan odeeddino.

⁵ Nuuni untuntunna uttiyaa wodii wurina, kesiide beeddo; untunttu ubbatuu barenttu maccawantunanne barenttu naanaana ittippe katamaappe karew kessana gakkanaassi, nuuna moyizzeeddino; nuuni abbaa doonaan gulbbatiide, Xoossaa woosseeddo.

⁶ Hewaappe guyyiyaan, ittu ittuwaa sarotiide, markkabiyaan geleeddo; untunttu barenttu soy simmeeddino.

⁷ Nuuni abbaa ogiyaa wurssiide, Xiirsoosappe Phexelemayse gakeeddo; ishatuwaa sarotiide, untunttu matan itti gallassaa peesheeddo.

⁸ Wonttissa gallassi kesiide, Qiisaariyaa beeddo; wonggalaa mishiraachchuwa odiyaa Piliphphoosa soy gakkiiide, A matan utteeddo; Yeerusalaamen dooretteedda laappunatuwaappe I ittuwaa.

⁹ Piliphphoosassi nabatuwaa gideedda oydu wodoro macca naanatuu de7iino.

¹⁰ Nuuni unddenneedda gallassaa utteedda wode, nabiyaa Agaaboosa giyaa bitani Yihudaappe Qiisaariyaa yeedda.

¹¹ Nuukko yiide, Phawuloosa saqqiyaa akkiide bare kushiyaanne bare gediya qachchiide, "Geeshsha Ayyaanay giyaawe hawaa; ha saqqiyaa godaa Yeerusalaamen Ayihudatu hawaadan qachchiide, Ayihuda gidenna asatuwaassi aathiide immana" yaageedda.

¹² Nuuni hewaa siseedda wode, nuuninne yaani de7iyaa asatuu Phawuloosi Yeerusalaame beenna mala woosseeddo.

¹³ Shin Phawuloosi zaariide, "Hinttenttu yeekkiidenne ta wozanaa qaretissiiide waaniitee? Taani Godaa Yesuusa sunthaa diraw qashettanawaa xalalaa gidennaan, haray atto Yeerusalaamen hayqqanawukka giiga uttaaddi" yaageedda.

¹⁴ Zoriyaa I akkennaan ixgina, "Goday geeddawe hano" yaagiide co77u geeddo.

¹⁵ Yaani amareedda wodiya gami77eeddawaappe guyyiyaan, giigettiide Yeerusalaame baanaw keseedda.

¹⁶ Qiisaariyaan de7iyaa kaalliyaa wanttuppe amareeddawanttu qassi nuunanna beeddino; untunttu nuuni aqanasaa Minaasoona giyaa Qophiroosa bitaniyaa soy nuuna afeeddino; Minaasooni daro wodiyaappe doommiide kaalliyaaawaa.

Phawuloosi Yeerusalaamen Yayiqooba Oochcheedda

¹⁷ Nuuni Yeerusalaame gakeedda wode, ishatau nuuna nashechchaan mokkeeddino.

¹⁸ Wonttissa gallassi, Phawuloosinne nuuni Yayiqoobanna gaketanaw beeddo. Woosa golle cimatu ubbatuukka de7iino.

¹⁹ Phawuloosi untuntta saroteeddawaappe guyyiyaan, Ayihuda gidenna asaa gidon bare baggana Xoossay ootheeddawa untunttoo wurssiide odeedda.

²⁰ Untunttu hewaa siseedda wode Xoossaa galatiide, Phawuloosa hawaadan yaageeddino; "Nu ishaw, Ayihudatuwaa gidon Xoossaa amaneeddawanttuppe aappun sha77ay de7iinontto be7aasa; untunttu ubbay higgiiyaa minissi naagiino.

²¹ Yeerusalaame Ayihudatu, Ayihuda gidennawanttu gadiyan de7iyaa Ayihuda ubbatuu barenttu naanaa qaxxareenna mala, woy Ayihudatu oothiyaawaa kaallenna mala, Muse higgiiyaakka bayizzana mala neeni tamarssiyaawaa siseeddino.

²² Yaatina, aye lo77uu? Neeni yeeddawaa coratuu sisiyaa diraw, shiiqennaan agikkino.

²³ "Hewaa diraw, hawaa nuuni new odiyaaawaa ootha; ittippe shiiquu de7iyaa oydu asatuu nu matan de7iino.

²⁴ Untuntta akkaade untuntunna geeyya; qassi untunttu barenttu huuphiyaa meedetana mala, untunttoo miishshaa imma; untunttu ubbay newaa siiseeddawe tuma gidennawaanne neeni ne huuphewukka qassi Muse higgiiyaa naagaadde maaran de7iyaawaa erana.

²⁵ "Shin ammaneedda Ayihuda gidenna asatuwaa gidoooppe, untunttu eegaw yarsheeddawaa meenna malanne suuthaa ushenna mala, bakuteedda mehiyaa ashuwaa meenna malanne woshummenna mala, nuuni yewuwa qachchiide, untunttoo dabidaabbiyaa xaafeeddo" yaageeddino.

²⁶ Hewaappe guyyiyan, Phawuloosi wonttissa gallassi asatuwaa akkiide, untuntunna geeyyeedda; I barentta geeshshussaa awude polintto erissanawunne qassi yarshshuwaa huuphiyan huuphiyan awude immanentto erissanaw Geeshsha Golliyaa geleedda.

Phawuloosi Geeshsha Golliyaan Oyqetteedda

²⁷⁻²⁸ Laappu gallassay wurana hanooode, Iisiyappe yeedda Ayihudatu Geeshsha Golliyaan Phawuloosa be7iide, asaa ubbaa hanqqethiide, "Israa7eeliyaa asaw, nuuna maad-dite; Israa7eeliyaa asaa, Muse higgiiyaanne ha Geeshsha Golliyaa ixxiide, ubbaan asaa ubbaa tamarissiyaawe ha bitaniyaa; gujjiide qassi Giriike asaakka Geeshsha Golliyaa gelisiide, ha geeshsha sa7aa tunisseedda" yaagi waassiidde, Phawuloosa oyqqeeddino.

²⁹ Untuntu kase Efesooneen de7iyaa Xirofimoosa Phawuloosana katamaan be7eedda diraw, Geeshsha Golliyaa Phawuloosa A gelisseeddawaa untuntuo malateedda.

³⁰ Katamaa ubbay shabbiretteedda; asay ubbay shiiqiide Phawuloosa oyqqiide, Geeshsha Golliyaappe karew goochchi kesseedda; he man77iyankka Geeshsha Golliyaa penggetuu qashetti aggeeddino.

³¹ Asay Phawuloosa wodhana hanishshin, "Yeerusalaame katamay mulekka shabbiret-tidiggeedda" giyaa haasayay Roome gadiyaa olaa kaappuwaassi gakteedda.

³² He olaa kaappuu wottaaddaratuwaanne xeetatuwaa kaappatuwaa ittippe akkiide, woxxiidde asaa bolla kesi wodhdheedda; asay olaa kaappuwaanne wottaaddaratuwaa be7eedda wode, Phawuloosa shociyaawaa bashi aggeedda.

³³ He wode, he olaa kaappuu shiiqi, Phawuloosa oyqqiide, laa77u santhalataan qashet-tana mala azaziide, I oonenttonne qassi ayaa ootheeddenttonne asaa oochcheedda.

³⁴ Asaappe baggay ittibaw waassiyaa wode, baggay harabaw waassee; waasuu coreedda diraw, olaa kaappuwaassi tumuwaa eranaw danddayettennan ixxiina, wottaaddaratu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana mala, untuntunna azazeedda.

³⁵ Yedhdhiide kesiyaa dethaa Phawuloosi gakteedda wode, asaa sugethaa diraw, wot-taaddaratu A tookkeeddino.

³⁶ Ayissi gooppe, cora asay, "A wodha!" yaagiiddinne waassiidde kaallee.

Phawuloosi Mootuwaassi Zaaruwaa Immeedda

³⁷ Wottaaddaratu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana hanishshin Phawuloosi olaa kaappuwaa, "Taani new ittibaa odo?" yaageedda.

He olaa kaappuu Phawuloosa, "Neeni Giriike qaala eray?"

³⁸ Neeni hawaappe kase wode, walassaa kessaade shempuwaa wodheeddawantuppe oyddu sha77a asatuwaa asay bayna mela sa7aa kaaletheedda Gibxe bitaniyaa gidikkii?" yaageedda.

³⁹ Shin Phawuloosi, "Taani Ayihuda asa; qassi Kilqqiyaan de7iyaa Xersseesen yelet-teedda huuphe katamaan de7iyaa asa. Hayyanaa taana asaassi haasayissarikii?" yaageedda.

⁴⁰ Olaa kaappuu A, "Haasaya" yaagina, Phawuloosi yedhdhiide kesiyaa dethaan eqqiide, asay co77u gaana mala, bare kushiyan asaakko xorsseedda. Asay co77u giina, Ibraayisxxe qaalaan haasayiidde, hawaadan yaageedda.

22

¹ "Taanaadan ammaniyaawanttoo, ta aawatoo, taani ha77i hinttentoo odiyaa yewuwaa sisisite!"

² Phawuloosi untunttoo Ibraayisxxe qaalaan haasayiyaawaa sisiide, kaseppe loythi co77u giina I hawaadan yaageedda.

³ "Taani Kilqqiyaan de7iyaa Xersseesen yelettaade, ha katamaan Gamaaliyaali taana tamarissina diccaade, nu aawatuwa higgiiyaakka minissa tamaaraade, hachche hintte ubbay haniyaawaadankka, taani Xoosaa yewuwaassi seelettiyaa Ayihuda asa.

⁴ Taani macca asaanne attuma asaa oyqqa oyqqaade qasho gollen yeggeedda asaanne, ha ogiyaa kaaliyaa asaa wodhissana gakkanaassi metootheedda asa.

⁵ Hawaadankka, qassi, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuunne cimaa ubbaa shiiquu tawaa markkattanaw danddayee; taani Damasqqon de7iyaa untuntu ishatuwaa Ayihu-datuwaassi, untuntuppe dabidaabbiiyaa akkaade, hawaan de7iyaa asatuu qashettiide murettanaadan, Yeerusalaame untuntta ahanaw yaa baaddi.

Phawuloosi Kiristtoosakko Simmeedda Bare Simaabaa Odeedda

(Kit 9:1-19; 26:12-18)

⁶ "Taani baade Damasqqo mateedda wode, seeta gallassaa gidishshin, qoppennaan saluwaappe wolqqaama poo7uu ta matan yuuyyi aadhdhiide poo7eedda.

⁷ Taani sa7aan kundda uttaade, 'Saa7oolaa, Saa7oolaa, taana ayaw yederssay?' giyaa qaala sisaaddi.

⁸ “Taani zaaraade, ‘Ta Godaw, neeni oonee?’ yaagaaddi.

“Hewaappe guyye, ‘Taani neeni yederssiyaa Naazireetiyyaa Yesuusa’ yaageedda.

⁹ Taananna ittippa de7iyyaawanttu poo7uwwaa be7iide yayyeeddino; shin taw haasayiaawaa qaalaa sisibeykkino.

¹⁰ “‘Ta Godaw, taani ayaa udo?’ yaagaaddi.

“Goday taana, ‘Denddaade Damasqqo ba. Neeni oothanaw Xoossay qoppeedda ubbay new yaani odettanawaa’ yaageedda.

¹¹ He wolqqaama poo7uwwaa diraw, ta ayfii qooqina, taananna de7iyya asatuu ta kushiyya oyqqiide, taana goochchina, Damasqqo gakkaaddi.

¹² “Damasqqon de7iyya Ayihuda ubbay loythi bonchchiya itti Hanaaniyya giyaa bitani, nu higgiyaassi azazettiide, Xoossaw imetteedda asa.

¹³ Hanaanii taakko yiide, ta matan eqqiide taana, ‘Ta ishaw Saa7oolaa, xeella’ yaageedda. Taani he wode he man77iyankka aakko xeellaa aggaaddi.

¹⁴ “‘I taana hawaadan yaageedda; ‘Nu aawatuwa Xoossay neeni A qofaa eranaw, A xillo Na7aa be7anawunne A doonaappukka haasayaa sisanaw neena kasenna dooreedda.

¹⁵ Ayissi gooppe, neeni be7eeddabaanne siseeddabaa asaa ubbaa sinthan aw markkat-tanaassa.

¹⁶ Ha77ikka ayaw gami77ay? Denddaade xammaqetta; A sunthaa xeesaadde, ne nagaraappukka meecetta’ yaageedda.

¹⁷ “‘Taani guyye Yeerusalaa simmaade Geeshsha Golliyan woossishshin, ta ayyaanaan gidaaddi.

¹⁸ Goday taana, ‘Elleellaade, Yeerusalaa kesa ayaw gooppe, neeni taw hawaan markkattiyaawaa asay akkenna’ yaagishshin taani A be7aaddi.

¹⁹ “‘Taani, ‘Ta Godaw, Ayihuda woosa golliyya ubbaan neena ammaniyaawantta oyqqaade wadhheeddawaanne qasho golliyaan yeggeeddawaa untunttu eriino.

²⁰ Untunttu ne markkaa Isxxifaanoosa wodhiyya wode, taani he yewuwwaa eeno gaaddi. Qassi untunttu miyyiyaan eqqaade, A wodhiyaawanttu mayuwwaa naagay’ yaageedda.

²¹ “‘Goday taana, ‘Taani neena Ayihuda gidenna asaakko haakosaa kiitiiyya diraw ba’ gedda” yaageedda.

Phawuloosi Roome Asa Gidiyaawaa Qonccisseedda

²² Phawuloosi he qaalaa haasayana gakkanaw asay I giyaawaa sisee; hewaappe guyyiyan, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Hawaa gadiyaappe dhayissa; I de7anaw bessenna” yaageeddino.

²³⁻²⁴ Untunttu waassishshin, barenttu mayuwwa bollaw olishshiinne baanaa carckuwan laalishshin, olaa kaappuu wottaaddaratuu Phawuloosa barenttu de7iyyaasaa afana mala azazeedda. Qassi asay ayissi hewaadan aabolla waasseeddinontto eranaw, Phawuloosa lissuwan shocana mala, untunttu azazeedda.

²⁵ Shin wottaaddaratuu Phawuloosa dafuwan minissi qachcheedda wode, Phawuloosi bare matan eqqeedda xeetatuwwa kaappuwwa, “Roome gadiyya asaa pirdday baynnaan shociyaawe hinttenttoo wogee?” yaageedda.

²⁶ Hewaa xeetatuwwa kaappuu siseedda wode, olaa kaappuwaakko biide, “Ha bitani Roome asa. Neeni ayaa oothana qoppay?” yaagiide oochcheedda.

²⁷ Olaa kaappuu Phawuloosakko shiiqiide, “Neeni Roome asee? Taw oda” yaageedda.

Phawuloosi, “E” yaageedda.

²⁸ Olaa kaappuu Phawuloosaw zaariide, “Taani ha zaretethaa daro miishshaan sham-maaddi” yaageedda.

Shin Phawuloosi, “Taani he zerethaappe yelettaaddi” yaageedda.

²⁹ Hewaa diraw, Phawuloosa biddanaw qoppeeddawanttu man77iyan aappe shaaketti aggeeddino. Olaa kaappuukka Phawuloosi Roome asa gideeddawaa ereedda wode yayye-edda; ayissi gooppe, santhalataan A qashissi wotheedda.

Phawuloosi Ayihudatuwwa Shanggatuwaakko Shiiqueedda

³⁰ Wonttetha gallassi olaa kaappuu, Ayihudatu Phawuloosa ayissi mooteeddinont-tonne geeshhiide eranaw koyyiide, Phawuloosa billeedda. Yaatiide qeesatuwwa kaappatuunne asay ubbay shiiqana mala azazeedda; qassi Phawuloosa duge wothiide, untunttu sinthan esseedda.

23

¹ Phawuloosi hawaan shiiqeedda asaa caddi xeelliide, “Taanaadan ammaniyaawant-too, taani hachche gakkanawukka Xoossaa sinthan ta de7uwwa ubbaan tilla wozanaan de7aaddi” yaageedda.

² Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Hanaanii, Phawuloosa doonaa baqqana mala, A matan eqgeeddawantta azazeedda.

³ Phawuloosi he wode A, “Laa ha booshinchchaan okkeedda * godaw, Xoossay neena baqqana. Neeni ta bolla higgiiyan pirddanaw uttaade, wogay baynnaan taana baqqana mala azazay?” yaageedda.

⁴ Phawuloosa matan eqgeeddawanttu A, “Neni Xoossaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa boray?” yaageeddino.

⁵ Hewaappe guyye Phawuloosi, “Taanaadan ammaniyaawanttoo, I qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gideeddawaa taani erabeykke; ayissi gooppe, ‘Ne gadiyaa mooddiyaawaa bolla iita qaalaa haasayoppa’ geetettiide Xoossaa Maxaafan xaafetteedda” yaageedda.

⁶ Shin Phawuloosi baggatuu Saduqaawanatuwaa; baggatuu Parisaawatuwaa gideeddawaa be7iide, “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Parisaawiyaa Parisaawiyaa na7aa; ‘Hayqqeeddawatuu hayquwaappe denddanawantta’ gaade taani nashechchaan naagiyaa diraw, untunttu ta bolla pirddiino” yaagiide, dhoqqu oothiide haasayeedda.

⁷ Phawuloosi hewaa yaagina, Parisaawatuwaa gididoninne Saduqaawanatuwaa gididon walassay kesina, shiiqeedda asay laalettettedda.

⁸ Ayissi gooppe, Saduqaawanatu, “Hayqqeedda asay denddena; kiitanchchaykka ayyaanaykka baawa” yaageeddino; Parisaawatu qassi laa77uukka de7iyaawaa ammaniino.

⁹ Wolqqaama walassay denddeedda; Parisaawatuwaa baggappe Muse higgiiyaa tamaarssiyaawanttu dendi eqqiide, “Ha bitaniyaa bolla aynne balaa demmibeykko; aw ayyaanay woy kiitanchchay haasayennan aggenna” yaagiide palumetteeddino.

¹⁰ Walassay darina, olaa kaappuu Phawuloosa untunttu menthereethanenttonne gi yayyiide, bare wottaaddaratuu wodhdhiide, untunttu gidoppe A ellekka kesiide, barenttu de7iyaasaa afana mala azazeedda.

¹¹ He qamma Goday Phawuloosa matan eqqiide, “Phawuloosaa, neeni taw Yeerusalaamen markatteeddawaadan, Roomenka markattanaw bessee; minna; aynne baawa” yaageedda.

Phawuloosa Wodhanaw Oosetteedda Maquuwaa

¹² Wonttissa gallassi, Ayihudatu Phawuloosa wodhana gakkanaassi, meennaadaaninne ushennaadan, caaqettiide giigetteeddino.

¹³ Phawuloosa bolla hewaa maqqetteedda asatuu oytamuwaappe dariino.

¹⁴ Untunttu qeesatuwaa kaappatuwakonne cimatuwaakko yiide, “Nuuni Phawuloosa wodhana gakkanaassi, aynne baarennaadan, giigetti utteeddo.

¹⁵ Hewaa diraw, hinttenttunne shiiqeedda asay Phawuloosabaa geeshshiide bid-diyaawaa malatiide, olaa kaappuu A hinttenttukko duge wothana mala oochchite; nuuni I haa shiiqanaappe kasenna A wodhanaw giigi utteeddo” yaageeddino.

¹⁶ Shin Phawuloosa michchatti na7ay he maquuwaa siseedda wode, biide wottaaddaratuu de7iyaasaa geliide, Phawuloosaw odeedda.

¹⁷ Phawuloosi xeetatuwaa kaappatuwaappe ittuwaa xeesiide, “Ha na7aa olaa kaappuwaakko afa; ayissi gooppe, olaa kaappuwaassi I odiyaawe de7ee” yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, xeetatuwaa kaappuu na7aa olaa kaappuwaakko afiide, “Qasho gollen de7iyaa Phawuloosi, ha na7ay new ayentto odiyaabay de7iyaa diraw, taana barekko xeesiide, A neekko ahanaadan, taana woosseedda” yaageedda.

¹⁹ Olaa kaappuu na7aa kushiyaay oyyqiide, dumma gaxaa kessiide, “Neni taw odanabay ayee?” yaagiide oochcheedda.

²⁰ Na7ay olaa kaappuwaassi, “Ayihudatu Phawuloosabaa kaseppe minissi oochchiyaawaa malatiide, neeni shiiquwaa A uttisaanaan, neena wontti woossanaw zorettaa qachcheeddino.

²¹ Shin neeni untunttu giyaawaa sisoppa; ayissi gooppe, oytamuwaappe dariya asatuu Phawuloosa wodhana gakkanaassi, qumaa meennaadaaninne haathaa ushennaadan, caaqettiide geemetti uttiide A naagiino; neeni giyaawaa sisanaw ha77ikka giigetti uttiide naagiino” yaageedda.

²² Hewaa diraw, olaa kaappuu na7aa, “Ha yewuwaa neeni taana erisseeddawaa oossinne odoppa” yaagiide azazeeddawaappe guyyiyan, A yeddeedda.

Phawuloosi Gadiyaa Mooddiyaa Filikisa Sintha Shiiqeedda

* 23:3 booshinchchaan okkeedda: Itti uray lo77a malatana mala oosussaa, shin gidenna. 23:5 Kes 22:28

²³ Olaa kaappuu xeetatuwaa kaappatuwaappe laa77uwaa xeesiide, “Qiisaariyaa baanaw, laa77u xeetu wottaaddaratuwaa, laappun tammu paraa oyqqeedda asatuwaanne laa77u xeetu tooranchchatuwaa qammaappe heezzu saatiyaan giigissite;

²⁴ gadiyaa mooddiyaa Filikisakko Phawuloosa sarotethaan gathanaw togissiyaa mehyaanne giigissite” yaagiide, untuntnta azazeedda.

²⁵ Olaa kaappuu hawaadan giyaa dabidaabbiyaa xaafeedda.

²⁶ “Qalawudeyoosa Luusiyoosappe; gadiyaa mooddiyaa bonchchetteedda Filikisaa! Sarotethay new gido.

²⁷ Ayihudatu ha bitaniyaa oyqqiide wodhana hanishshin, Roome katamaa asa I gideeddawaa eraade, wottaaddaratuwaana gakkaade A ashshaaddi.

²⁸ Unttuntntu A ayissi mooteeddinontto eranaw koyyaade, duge untntntu shiiquwaassi A afaaddi.

²⁹ Untntntu barenttu higgiiyaabaa I oochcheeddawaassi A mooteeddawaappe attin, A wodhissiyaa woy qashissiyaa mooto gidenna.

³⁰ Untntntu ha bitaniyaa bolla maqqetti utteedda zigirissay taana gakkina, taani he man77iyankka A neekko yeddaa aggaaddi; A mootiyaawanttukka biide, ne sinthan mootana mala odaaddi; saro de7a” yaageedda.

³¹ Hewaa diraw, wottaaddaratu azazetteeddawaadankka Phawuloosa akkiide, qamma Anttiphaaxiriisa gatheeddino.

³² Wontissa gallassi aananna baana mala paraa toggo asatuwaa wothiide, gediyaan biyaawanttu guyye wottaaddaratu de7iyaasaa simmeeddino.

³³ Paraawanttu Qiisaariyaa geliide, dabidaabbiyaa gadiyaa mooddiyaawoo immiide, Phawuloosa A sintha aatheeddino.

³⁴ Gadiyaa mooddiyaawe dabidaabbiyaa nabbabeeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi haqa awuraaajaa asento A oochcheedda; Kilqqiyaa asa I gideeddawaa ereedda wode,

³⁵ “Taani nebaa neena mootiyaawanttu yiya wode sisanu” yaagiide, wottaaddaratu Herodisa kawutethaa gollen A naagana mala azazeedda.

24

Phawuloosa Ayihudatu Mooteeddino

¹ Icheshu gallasaappe guyyiyan, qesatuwaa ubbatuwaa kaappuu, Hanaaniyaa, cimatuwaannanee Xarxxaluusa giyaa itti xabaqaanna duge Qiisaariyaa wodhdheedda; untntntu gadiyaa mooddiyaawaa bolla Phawuloosa mooteeddino.

²⁻³ Phawuloosi xesetteedda wode, Xarxxaluuse A hawaadan yaagiide, mootuwaa doommeedda.

“Bonchchetteedda Filikisaa, nuuni ne bagganna daro sarotethaa demmeeddoshshin, ne gofaan ha gadiyaassi ubbabaani ubbasankka lo77o laamii beettiyaawoo neena loythi galatiide, hawaa akkeetto.

⁴ Shin taani neena gami77ethennaan, dooya gideedda ne keekatethaan nubaa neeni qanthaan sisana mala, neena woossay.

⁵ Ayissi gooppe, ha bitani dhubo gidiiide, sa7aa ubbaan de7iyaa Ayihudatuwaa gidon walassaa dentheedda, Naaziraawatu bagga asaa kaaletthiyaawaa gideeddawaa ereeddo.

⁶ Haray atto Geeshsha Golliyaakka tunissanaw koyyishshin A oyqqiide, nu higgiiyaadan, A bolla pirddanaw qoppeeddo;

⁷ shin olaa kaappuwaa Luusiyoosi yiide, wolqqaan nu kushiyaappe A wothi akkeedda.

⁸ A mootiyaawanttukka neekko yaana mala azazeedda; neeni ne huuphew ha bitaniyaa biddaade, nuuni A mootiyaa yewuwaa ubbaa eranaw danddayaa” yaageedda.

⁹ Ayihudatuukka qassi, “Ha yewuu tuma” giide. A qofaa akkeeddino.

Phawuloosi Filikisa Sinthan Mootoo Zaaruwaa Immeedda

¹⁰ Gadiyaa mooddiyaawe Phawuloosa yaanaadan wuttina, I hawaadan yaagiide zaareedda; “Neni daro wodiyaappe doommaade, ha asaassi pirddaadde de7iyaawaa taani eraade, ta yewuwaa nashechchaan zaaray.

¹¹ Taani Yeerusalame goyinnanaw kesodeppe tammanne laa77u gallasaappe darenawaa neeni ne huuphew erana danddayaa.

¹² Ayihudatu taana Geeshsha Golliyan gidina, Ayihuda woosa gollen gidina, katamaan gidina, oonannanne palumettishshin woy asaa shiishshaade maqqishshin, itti uraannanne be7ibeykkino.

¹³ Untntntu ha77ikka taana mootiyaawaa shatimmanaw danddaykkino.

¹⁴ “Shin taani hawaa new oday; taani Muse higgiiyan de7iyaawaanne nabatuu xaafeedda ubbabaa ammananaadan, nu aawatuwa Xoossaassi untntntu worddo giyaa ogiyaan goshetay.

¹⁵ Hawanttu barenttu huuphew, ‘Asay ubbay, wordduukka xilluukka hayquwaappe denddanawantta’ giyaawaadan, taanikka untunttu denddiyaawaa Xoossaani hidootaa wothaade amuwaani naagay.

¹⁶ Hewaa diraw, taani qassi, Xoossaa sinthaninne asaa sinthan ubba wode, pokkuu bayna tilla wozanay taw de7ana mala minnay.

¹⁷ “Taani Yeerusalaameppe kesooeppe cora laythaappe guyyiyan, ta gade hiyyeesaassi miishshaa immnanawunne yarshshuwaa yarshshanaw Yeerusalaame baaddi.

¹⁸ Hewaa oothishshin, asay shiiqennaan, walassay denddenaan, taani Geeshsha Golliyan geeyyishshin, untunttu taana demmeeddino.

¹⁹ Shin iisiyappe yeedda itti itti Ayihudatu hewaan de7iino; untunttu ta bolla yewuwaa koyyooppe, yiide taana ne hollan mootanaw bessee.

²⁰⁻²¹ Woy taani untunttu gidдон eqqaade, ‘Hayqqeeddawanttu denddanawaa amaniyaa diraw, hachche hintte sinthaan ta bolla pirddiino’ gaade haa dhoqqissaade hasayeedda itti qaalaappe attin, shiiquwaa sinthan eqqishshin, ta bolla itti bayizuwaa demmeeddawaa gidooppe, hawanttu barenttu huuphew hawaan odanawantta” yaageedda.

²² Shin Filikise Xoossaa ogiyaabaa geeshshi ereedda diraw, “Taani hintte yewuwaa olaa kaappuwaa Luusiyoosi yiyaa wode ogiyaa oythana” yaagiide, pirddiyaa wodiya sinthaw keereedda.

²³ Filikise qassi Phawuloosa qachchennaan naagana malanne A dabbatuwaappe ooninne aw oothishshin, woy aakko yiishshin diggenna mala, xeetatuwaa kaappuwaa azazeedda.

Phawuloosi Filikisanne Dirusilla Sintha Shiiqueedda

²⁴ Amareedda gallasaappe guyyiyan, Filikise Ayihuda asaa zare gideedda bare machchatti Dirusillinna yiide, Phawuloosa kiitti ahissiide, Yesuusi Kiristtoosan amaniyaa ogiyaa I haasayishshin siseedda.

²⁵ Phawuloosi xillotethaabaa, bare huuphiyaa naaguwaabaanne yaana pirddaabaa haasayishshin, Filikise yayyiide, “Neeni ha77iw ba; taw miikkeedda wode, neena kiittaade xeeqissana” yaageedda.

²⁶ He wode qassi Phawuloosi biletanaw, barew maganxxaa immanddeeshsha giide qoppeedda; hewaa diraw, daro wode A ahissi ahissiide, aananna haasayee.

²⁷ Laa77u laythaa kumeeddawaappe guyyiyan, Filikisa kotaa Phorqqiyoosa Pisxxoosi akkeedda. Filikise Ayihudatuwaa nashechchanaw koyyiide, qasho gollen Phawuloosa bashi ageedda.

25

Phawuloosi Roome Kaatiyaakko Bare Yewuwaa Akkiide Baanaw Oochcheedda

¹ Pisxxoosi awuraajjaa geleedda heezzenhiyaa gallasaappe guyyiyan, Qiisaariyaappe Yeerusalaame beedda.

² Yaani qeesatuwaa kaappatuunne Ayihudatuwaa kaaletthiyaawanttu Phawuloosa mooteddino.

³ Untunttu Phawuloosa wodhanaw ogiyaan qosetti uttanaw, barenttoo lo77obaa udiide A Yeerusalaame ahana mala, Pisxxoosa woosseeddino.

⁴ Pisxxoosi untunttoo, “Phawuloosi Qiisaariyaan qashetti utteedda; taani ta huuphewukka ellekka yaa guyye simmanaw qoppa uttaaddi.

⁵ Hewaa diraw, I ayentto bayizzeeddawe de7ooppe, hinttenttu gidдон aawotiyawanttu taananna Qiisaariyaa biide, A mootino” yaagiide zaareedda.

⁶ Pisxxoosi Yeerusalaamen hospun woy tammu gallasaappe aathennaan uttiide, Qiisaariyaa beedda; wonttissa gallassi pirddiyaasan uttiide, Phawuloosa ahana mala azazeedda.

⁷ I gakeedda wode, Yeerusalaameppe yeedda Ayihudatu A matan yuuyyi aadhdhi eqqiide, barenttoo shatimmanaw danddayettenna daro deexo mootuwaa A bolla wotheddino.

⁸ Phawuloosi mootettiide, “Taani Ayihudatuwaa higgiaakka Geeshsha Golliyaakka Roome Kaatiyaa Qeesaarakka aynne naaqqabeykki” yaageedda.

⁹ Pisxxoosi Ayihudatuwaa nashechchanaw koyyiide Phawuloosa, “Pude Yeerusalaame kesaade, ha yewuwaabaa yaani ta sinthan ooshettanaw koyyay?” yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Shin Phawuloosi, “Taani ooshettanaw bessiyaa Qeesaara pirdda gollen eqqaadi. Neenikka loythaa eriyaawaadan, taani Ayihudatuwaa aynne naaqqabeykki.

¹¹ Simmi taani naaqqeeddawaa woy hayqqanaw bessiyaawaa ootheeddawaa gidoope, hayquwaappe attana giikke; shin untunttu taana mootiyaa mootuu mela gideeddawaa hini baggan, ooninne taana untunttoo aathiide immanaw danddayenna; Qeesaare tabaa pirddo gaade oochchay” yaageedda.

¹² Hewaappe guyyiyan, Pisxxoosi barenanna zorettiyaawantunna zoretti simmiide A, “Neeni Qeesaare tabaa pirddo gaade oochchaadda; Qeesaarakko baanaassa” yaagiide zaareedda.

Pisxxoosi Phawuloosabaa Agriiphaanna Maqqetteedda

¹³ Amareedda gallassaappe guyyiyan, Kaatiyaa Agriiphayanne Bariniiqe Pisxxoosa sarotanaw Qiisaariyaa beeddino.

¹⁴ Yaani untunttu cora gallassaa utti de7ishshin, Pisxxoosi kaatiyaassi Phawuloosabaa hawaadan yaagiide odeedda; “Hawaan Filikise qachchiide bashi beedda itti bitani de7ee.

¹⁵ Taani Yeerusalaamen de7ishshin, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatu A bolla pirddana mala, taana woossiide, aabaa taw odeeddino.

¹⁶ Taani, ‘Mootetteedda uray barena mootiyaawantunna ittippe eqgennaaninne barena mooteedda yewuwaassi zaaruwaa immennaan, oona gidooppenne aathiide immiyaawe Roome asaassi woga gidenna’ yaagaade untunttoo zaaraaddi.

¹⁷ “Hewaa diraw, untunttu hawaan shiiqeedda wode, taani gami77ennaan wonttissa gallassi, pirdda golle gelaade Phawuloosa ahana mala azazaaddi.

¹⁸ A mootiyaawanttu eqqiide, iitabaan A mootennaan aggikkino gaade taani qoppeed-dawaadan, aynne A mootibeykkino.

¹⁹ Shin untunttu barenttu ammaneeddabantubaanne Phawuloosi, ‘Paxa de7ee’ giyaa hayqqeedda itti Yesuusa geetettiyaa bitaniyaabaa aananna palumetteeddino.

²⁰ Taani ha yewuwaa wootaade bidda demmanitanto, qofaa qachchennaan de7aadde, Phawuloosi Yeerusalaame biide, ha yewuwaa yaani ooshettanaw koyyinttonne gaade A oochchaaddi;

²¹ shin Phawuloosi bare yewuwaa Awugisxxoose Qeesaare ogiyaa oythana gakkanaw naagetanaadan oochchina, taani A Qeesaarakko yeddana gakkanaassi, I qashettana mala azazaaddi” yaageedda.

²² Hewaappe guyye Agriiphay Pisxxoosa, “Taani ta huuphewukka qassi he bitani giyaawaa sisana koyyay” yaageedda.

Pisxxoosi A, “Neeni wontti I giyaawaa sisanaassa” yaageedda.

²³ Wonttissa gallassi, Agriiphayanne Bariniiqe daro bonchchuwan olaa kaappatuwaannanne katamaan de7iyaa wolqqaama asaanna yiide, pirdda golle geleeddino; Pisxxoosi Phawuloosa ahana mala azazina aheeddino.

²⁴ Pisxxoosi hawaadan yaageedda; “Kaatiyaa Agriiphayaa, hawaan nuunanna de7iyaa asaa ubbaw, Ayihuda asay ubbay Yeerusalaamenikka hawankka waassiiide, ‘I hawaappe sinthaw paxa de7anaw bessenna’ yaagiide, taana woosseedda bitaniyaa hawaa be7iita.

²⁵ Shin I aynne hayqqanaw bessiyaawaa ootheeddawaa taani demmabeykke; I bare huuphew, ‘Awugisxxoose Qeesaare tabaa pirddo yaagaade oochchaaddi’ geedda diraw, Qeesaarakko A yeddana taani qoppaaddi.

²⁶ Taani aabaa ta godaa Awugisxxoose Qeesaaressi xaafanaw tumu yewuu taw aynnee baawa; hewaa diraw, I loythi ooshettowaappe guyyiyan, taani xaafiyaabaa demmana mala, hinttenttu sintha, Kaatiyaa Agriiphayaa, ubba ne sintha A ahaaddi.

²⁷ Yaagi goppe, qashetteedda uraa kiittiyaa wode, A ayaw mooteeddentto, erissennaan co77u gi bashiyaawe taw eeyatethaa malatee” yaageedda.

26

Phawuloosi Agriiphayaa Sinthan Haasayeedda Haasayaa

¹ Agriiphay Phawuloosa, “Neeni nebbaa haasayanaw danddayaa” yaageedda. He wode Phawuloosi bare kushiya micciide hawaadan yaagi zaareedda.

²⁻³ “Kaatiyaa Agriiphayaa, Ayihudatuwaa wogaanne palumaa ubbaa neeni loythaa de eriyaa diraw, taana Ayihudatu mootiyaa yewuwaa ubbaa hachche taani ne sinthan zaariyaawoo ta qaaday darissi lo77a yaagaade qoppay; hewaa diraw, neeni ta haasayaa salettennaan sisana mala, neena woosay.

⁴ “Taani na7atethaappe doommaade ta asaa giddoninne Yeerusalaamen de7eedda ta de7uwaa Ayihuda ubbatuu kaseppe doommiide eriino.

⁵ Taani koyroppe doommaade, nu ammanuwaa higgiiyaa ooppenne minissiide naagiya Parisaawatuwaa bagga Parisaawe gidaade de7iyaawaa, untunttu markkattanaw koyyoppe eriino.

⁶ Taani ha77ikka Xoossay nu aawatuwassi immana geeddawaa nashechchaan naagiya diraw, pirddeetanaassi hawaan eqqay.

⁷ Qassi tammanne laa77u nu aawatuwa zaratuu Xoossaw qammanne gallassi ubbaade minissi goyinniide, Xoossay immana geeddawaa akkanaw nashechchaan naagiino; Kaatiyaa Agriiphphaa, Ayihudatuu taana mootiyaawe taani hewaa nashechchaan naagiya diraassa.

⁸ Ayihudatoo, Xoossay hayqqeeddawannta denthiaawaa ayissi ammanikkitee?

⁹ “Taani ta huuphewukka Naazireetiyya Yesuusa eqettanaw bessee gaade kase qoppaadi.

¹⁰ Taani Yeerusalaamen otheeddawe hawaa; qeesatuwaa kaappatuwaappe maataa akkaade, Xoossaa asatuwaappe coratuwaa qashissaadi; untuntta wodhiyaa wodekka untunttu hayqqiyaawaa dosaadi.

¹¹ Ayihuda woosa golle ubbaan daro wode untuntta muraadde, barenttu ammanuwaa untunttu aggana mala godetaadi; taani wogay baynawaa untunttu hanqqettaade, haray atto, hara gadiyaa katamaa gakkanawukka untuntta metoothay.

Phawuloosi Bare Huuphew Kiristtoosa Wooti Ammaneeddentto Odeedda

(Kit 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Taani ha yewuwaassi qeesatuwaa kaappatuwaappe maataanne azazuwaa akkaade Damasqqo baadi.

¹³ Kaatew, taani seeta gallassi ogiyaan de7ishshin, awaa poo7uwaappe loythi aadhhiyaa poo7uu taananne taananna beeddawannta yuuyi aadhhiide, saluwaappe poo7ishshin be7aadi.

¹⁴ Nuuni ubbay sa7aan kunddeedda wode, Ibraayisxxe qaalaan, ‘Saa7oolaa, Saa7oolaa, taana yaw yedesaan metoothay? Neeni taana ixusnaan neena qohaasa’ yaagiide taw odishshin sisaadi.

¹⁵ “Yaataade, ‘Ta Godaw, neeni oonee?’ yaagaadi.

“Goday, ‘Taani neeni yedesaan metoothiyaa Yesuusa.

¹⁶ Shin dendda eqqa; ayissi gooppe, hachche neeni taana bee7eeddawaanne taani neena sinthappe bessanawaa harantuu markkattana mala, taw oothiyaawaa udaade neena sunthanaw new qonccaadi.

¹⁷⁻¹⁸ Untunttu taana ammanina, untunttu nagaray atto geetettanaadan, Xoossay dooreedda asaa giddon untunttu barenttu de7iyaasaa demmanaadan, qassi dhumaappe poo7uwaawaa simmanaadaanne xalahiyaa godatethaappekka Xoossaakko simmanaadan, untunttu ayfiyaa neeni dooyana mala, Israa7eeliyaa asaappenne taani neena untunttukko kiittiyaa Ayihuda gidennawantuppe neena ashshana’ yaageedda.

¹⁹ “Kaatiyaa Agriiphphaa, hewaa diraw, taw saluwaappe beeteedda saxaassi taani azazettanawaa ixxabeykke.

²⁰ Shin taani kasetaade, Damasqqoninne Yeerusalaamen hewaappe guyyiyan, Yihudaa gadiyaa ubbaan de7iyaawantussinne Ayihuda gidennawantuu barenttu nagaraappe simmana mala, qassi nagaraappe simmanaw bessiyaawaa oothiide, Xoossaakko simmana mala qaalaadaadi.

²¹ Hewaa diraw, Ayihudatuu taana Geeshsha Golliyani oyyqiide wodhanaw koyyeed-dino.

²²⁻²³ Hewaa diraw, taani Xoossaa maaduwaawaa akkaade, daroonne guuthaw hachche gakkanawukka eqqaade markkattay. Nabatuunne Muse, ‘Kiristtoosi metootanaw bessee; qassi hayquwaappe koyro denddiide, Ayihudatuwasinne Ayihuda gidennawantuu atatethaa poo7uwaawaa odanaw bessee’ geeddawaadan, taanikka untunttu haasayeeddawaappe haraa ittibaanne haasayeeddabay baawa” yaageedda.

²⁴ Phawuloosi barenttubaa hawaadan yaagiide zaarishshin, Pisxxoosi kooshshaa dhoqqu udiide A haasayaa dhubbanaw, “Phawuloosaa, neeni gooyaa; neeni darii tamaareed-dawe neena gooshshana hane” yaageedda.

²⁵ Shin Phawuloosi hawaadan yaageedda; “Bonchchetteedda Pisxxoosaa, taani tumatethaan lo77o yewuwaanne wozanaa qofaa haasayiaawaappe attin gooyikke.

²⁶ Taani Kaatiyaa Agriiphphaassi ha yewuwaawaa qoncciyaan odiyaawaa I eree; ayissi gooppe, ha yewuu geeman oosettienna diraw, hawaappe ittuunne aappe geemmenawaa taani geeshshaade eray.

²⁷ “Kaatiyaa Agriiphphaa, neeni nabatuu geeddawaa ammanay? Neeni untunttu geeddawaa ammaniyaawaa taani eray” yaageedda.

²⁸ Kaatiyaa Agriiphphay Phawuloosa, “Ha77i ha qantha wodattinkka taana ammanthanaw koyyay?” yaageedda.

²⁹ Hewaappe guyye Phawuloosi, “Daro wode gidina, guutha wode gidina, ne xalalaa gidakka; shin hachche taani odiiyaawaa sisiyaa ubbay qassi tawaadan qashettoppino attin, ta mala gidanaadan Xoossaa woossay” yaageedda.

³⁰ Hewaappe guyyiyan kaatii, mooddiyaa Pisxxoose, Bariniiqenne, untuntunna de7iyaa ubbay dendi,

³¹ itti bagga simmiide, ittu ittuwaanna, “Ha bitani hayqussay atto shin, qashuwaassikka bessiyaabaa oothibeenna” yaagi haaseyeeddino.

³² Agriiphphay Pisxxoosa, “Ha bitani, ‘Qeesaari tabaa pirddo’ gibeennetto, biletanaw danddayee shin” yaageedda.

27

Phawuloosi Roome Beedda

¹ Nuuni markkabiyaan Xaaliya baanaw qoppi utteedda wode, Phawuloosanne hara amareedda qashetteedda asatuwaa Awugisxxoosa wottaaddaratuwaa giyaawantuppe itti Yuuliyooosa giyaa xeetatuwaa kaappuwaassi aathiide immeeddino.

² Iisiya gaxaan de7iyaa gadatuwaa biyaa Adiraamixiyoona markkabiyaan geliide beeddo; Maqidooniyaa asa gidiyaa Teselonqqe Arisxxirokoosi nuunanna de7ee.

³ Wonttissa gallassi nuuni Sidoonaa gakkishshin, Yuuliyooosi Phawuloosaw daroppe A, “Ne dabbatuu neena koshshiyaabaa maaddana mala, neeni untuntukko baanaw danddayaa” yaageedda.

⁴ Hewaappe dendiide, sinthanna nu bolla carkkiiyaa diraw, Qophiroosa haathan doodetteedda sa7aan carkkenna bagga beeddo.

⁵ Kilqqiyaa mataaninne Phinifiliyaa matan de7iyaa abbaa pinniide, Liqiyaa de7iyaa Muura gakteeddo.

⁶ Hewaan xeetatuwaa kaappuu Xaaliya biyaa Iskkindiriyaa markkabiyaan demmiide, aani nuuna gelisseedda.

⁷ Nuuni cora wodiya loddaan biidde, daro metuwan Qenidoosa katamaa gakteeddo; hewaanna baanaw nuuna carkkuu diggina Salmoonanna aadhdiide, haathan doodetteedda Qarxxeesan carkkuwaappe te7ettiidde beeddo.

⁸ Qassikka daro metuwan gaxanna gaxanna aadhdiide, Laasiya katamaa matan de7iyaa abbaa doonaan Markkabii Woppu Giide Shemppiyaasaa geetettiyaasaa yeeddo.

⁹ Nuuni hewaan cora wodiya gami77eeddawaappe guyyiyan, Xoomay biletidiggeedda diraw, markkabiyaan biyaawekka hirggishshin Phawuloosi untunta zoriidde,

¹⁰ “Asaw, nu buusan wolqqaama boshayne daro bashshay de7anawe taw beettee; bashshay yiyaawe caanaa bollanne markkabiyaan bolla xalalaan gidenna; nu shempuwa bollaakka yaanawaa” yaageedda.

¹¹ Shin xeetatuwaa kaappuu Phawuloosi geeddawaappe aathiide, markkabiyaan de7iyaawantta azaziyaawenne markkabiyaan goday giyaawaa ammanee.

¹² He abbaa mataa katamay balguwaa shaaccanaw untunttoo miikkenna katamaa; hewaa diraw, cora asatuu barenttoo danddayettooppe, Pinqqe giyaa katamaa gakkide, balguwaa yaani shaaccana mala, yaappe denddanaw zoretteeddino; Pinqqen de7iyaa markkabii shemppiyaa miikka sa7ay doyetteddawe, away wulliyaasaappenne ushechcha baggappe gidduwan, qassi wulliyaasaappenne haddirssappe gidduwana.

Abbaa Bolla Gotuu Denddeedda

¹³ Away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dugehaa bagga carkkuu loddaan carkkeeedda wode, barenttu qoppeeddawaadan haneeddawaa untunttoo malatina denddeeddino; markkabii beenna mala oyqqiyaa birataa pude dafiide, Qarxxeesa matattiide, lanqqiyanna aadhdeeddino.

¹⁴ Shin darii gami77ennaan, “Awuraaqiis” * giyaa daro wolqqaama gotuu haathaa gidдон de7iyaa sa7aappe duge untunttu bolla denddeedda.

¹⁵ He gotuu markkabiyaan dechchiide aathennaan diggina, baanaw nuussi danddayet-tennan ixceedda diraw, markkabiyaan I afiyaasaa aggiide beeddo.

¹⁶ Nuuni Qeeda giyaa haathan doodetteedda carkkuwaappe geemmedda saanna aadhdiyaa wode, darissi metootiide markkabiyaan wonggiriyaan naagi ashshanaw danddayeedo.

¹⁷ Untunttu wonggiriyaan pude kesseeddawaappe guyyiyan, gaadiyaan markkabiyaan xaaxiide, minissi qachcheeddino; Sirxxisa giyaa shafii kumeedda saan barentta kunddissanenttonne giide hirggiide, markkabiyaan afiyaa sharaa wothiide, carkkuwan markkabiyaan coo yeddii aggeeddino.

* 27:14 “Awuraaqiis” geetettiyaan wolqqaama gotuu killi pudehaappe wulaa bagga carkkiiyaawaa gidiiyaawaa beessee.

¹⁸ Gotuu wolqqaamiide nu bollan wolqqaameedda diraw, wonttissa gallassi caanaappe abbaan oluwaa doommeeddino.

¹⁹ Heezzenithiyaa gallassikka markkabiyaan de7iyaa miishshaa untunttu barenttu kushiyan oleeddino.

²⁰ Nuuni daro wodiyaawaanne xoolinttiyaa be7ennaan, wolqqaama uushuu nu bolla bukkishshin, sinthappe dhayanaan attokko giide qoppeeddo.

²¹ Untunttu daro wodiyaawa qumaa meennaan gami77eeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi he wode untunttu gidдон denddi eqqiide, hawaadan yaageedda; “Asaw, hinttenttu ta zoriyaa akkeeddentonne Qarxxeesappe denddenaan atteeddentto, hawaa mala bayethayenne qoheuu nuuna gakkenna.

²² Shin ha77ikka taani hinttentta yayyoppite gaade zoray; ayissi gooppe, ha markkabii bayanaappe attin, hinttenttuppe itti uraa shemppuukka bayenna.

²³ Ayissi gooppe, Xoossaa kiitanchchay, taana mooddeedda taani goyinniyaa Xoossaawe, zino qamma ta matan eqqiide,

²⁴ Phawuloosaa, yayyoppa; neeni Roome gadiyaa Kaatiyaa Qeesaara sinthan eqqanaw bessee; be7a, Xoossay bare keekatethaan neenanna biyaa asaa ubbaa shemppuwaa ashshana’ yaageedda.

²⁵ Hewaa diraw asaw, yayyoppite. Ayissi gooppe, he kiitanchchay taw odeeddawaadan hananawaa taani Xoossaa ammanay;

²⁶ Shin carkkuu nuuna itti haathan doodetteedda sa7aan abbaa doonaan dom77issana” yaageedda.

²⁷ Tammanne oydentho gallassi Meediteraaniyaa Abbaan nuuna carkkuu yaanne haanne sugishshin, markkabiyaan oothiyaawantussi qamma bilahii biittaakko mateeddawaa malateedda.

²⁸ Untunttu likkiyaa gaadiyaa xeeraan dexiyaabaa qachchiide, haathan yeggina, haathay oytamu mitiriyaa ciimmateeddawaa ereeddino. Guuthaa gami77iidde, laa7ethuwaa yeggide, hattamu mitiriyaa ciimmateeddawaa ereeddino.

²⁹ Untunttu shuchchattiyaasan kunddena mala yayyiide, markkabii beenna mala oyqqiyaa oyddu birataa markkabiyaappe guyyenna abbaan yeggide, sa7ay wonttana mala, barenttu xoossatuwaa woossiino.

³⁰ Markkabiyan oothiyaawanttu markkabiyaappe kichchanaw koyyiide, markkabii beenna mala oyqqiyaa amareedda biratatuwaa markkabiyaappe sintha bagganna abbaan yeggiyaawaa malatiide, wonggiriyaa abbaan wotheedda wode,

³¹ Phawuloosi xeetatuwaa kaappuwaanne wottaaddaratuwaa, “Hawanttu markkabiya gidдон de7ana dhayooppe, hinttenttu attanaw danddaykkita” yaageedda.

³² Hewaappe guyyiyan, wottaaddaratu wonggirii qashetteedda gaadiyaa qanxxiide, yeddi aggeeddino.

³³ Sa7ay wonttana hanishshin, Phawuloosi ubbay qumaa maana mala, hawaadan yaagiide woosseedda; “Hinttenttu hachchenna tammanne oyddu gallassaa naageeddit; qassi he ubbankka qumaa mibeykkita.

³⁴ Hewaa diraw, guutha qumaa hinttenttu maana mala, taani hinttentta woossay; ayissi gooppe, hinttenttu paxa de7anaw guutha qumaa maana koshshee; haray atto hinttenttu huuphiyaa binnanaappe ittuukka bayenna” yaageedda.

³⁵ Phawuloosi hawaa giide, ukithaa akkiide, ubbaa sinthan Xoossaa galateedda; menthi Muussaa doommeedda.

³⁶ Hewaappe guyyiyan ubbay loythi, barenttoo qassi qumaa meeddino.

³⁷ Nuuni markkabiyaan de7iyaawanttu laa77u xeetanne laappun tammanne usuppuna.

³⁸ Untunttu miide kaalleedda wode, caanaa zargaa abbaan oliide markkabiya deexuwaa kawushisseeddino.

Markkabiya Me7ussaa

³⁹ Sa7ay wontteedda wode, markkabiyaan oothiyaawanttu gadiyaa eribeykkino; shin haathay goggiide abbaan geleeddasaa miyyiyan de7iyaa shafiyaa akeekaan xeelleeddino. Barenttussi danddayettintto, markkabiya he shafiyaakko laagganaw barenttu qofaa qachcheeddino.

⁴⁰ Yaatiide markkabii beenna mala oyqqiyaa biratatuwaa billiide, abbaa gidдо yeggeeddino; he wode, markkabiya koyyeeddasaa zaariide laaggiyaa mithaa qachcheedda gaadiyaa billeeddino; hewaappe guyyiyan, carkkuu markkabiya sinthaw sugana mala, markkabiya afiyaa sharaa sintha bagganna dhoqqu udiide, buussaa doommeeddino.

⁴¹ Shin markkabii ciimmuu de7iyaasaappe aadhdiide haathan doodetteedda sa7aa matan de7iyaa dethasaan dom77etti eqqeedda; markkabiyaassi guyye baggay beetaa sugethaan me7erettishshin, sintha baggay duge dhishettiide, qaaxxennaan ixxi aggeedda.

⁴² Wottaaddaratu qashetteedda asaappe ittuunne haathaa wadhhiide kessi akki beenna mala, untuntta wodhanaw zoretteeddino.

⁴³ Shin xeetatuwaa kaappuu Phawuloosa ashshanaw koyyiide, wottaaddaratuwaa maqquwaa ixceedda; haathaa wadhaa eriyaa ubbay markkabiyaappe haathan guppi guppiide kasetiide gaxaa kesana mala azazeedda.

⁴⁴ Atteeddawanttu amareeddawanttu sanqqaan, amareeddawanttu qay markkabiya me7uwan kesana mala azazeedda; hewaadan ubbatuukka gaxaa sarotethaan keseeddino.

28

Phawuloosi Maltaa Giyaa Haathan Doodetteedda Sa7aa Beedda

¹ Nuuni gaxaa sarotethaan keseedda wode, he haathan doodetteedda sa7ay Maltaa geetettiyaawaa ereeddo.

² Haathan doodetteedda sa7aan de7iyaa asatuu nuussi daro keekatethaa keekeeddino; iray bukkaw doomeedda dirawunne meeguwwa diraw, tamaa eethiide, nuuna ubbaa mokkeeddino.

³ Phawuloosi daro qayxeeriyaa mithaa mixiide tamaan yeggishshin, marzzaama shooshshay seelaa diraw kesiide, A kushiyan xaaxettiide, A dukkeedda.

⁴ Haathan doodetteedda sa7aan de7iyaa asatuu qirccanttiyaa shooshshay Phawuloosa kushiyan xaaxetteeddawaa be7eedda wode ittu ittuwaassi, “Tumu ha bitani shemppuwaa wodhiyaa asa; haray atto abbaappe I attinakka nu Xoossaa pirdday A paxa de7o gibeenna” yaageeddino.

⁵ Shin Phawuloosi bare kushiyaappe qirccanttiyaa shooshshaa wuxakkiide, tamaan oleedda; A aynne oothiibeenna.

⁶ Untunttu, “A bollay gaafee; woy akeekenna kunddiide hayqqee” yaagiide A naagiino; shin cora wodiya naagiide, A bollan aynnee dummateeddabay dhayina, “Hawe xoossaa” yaagiide barenttu qofaa bashi aggeeddino.

⁷ Hewaa heeran haathan doodetti utteedda sa7aa kaappuwaa Pupiliyoosa giyaawaassi gadii de7ee; I nuuna imathatethaa, heezzu gallassaa siiquwan mokki moyizzeedda.

⁸ Pupiliyoosa aabbu qoxuwaa, seelaanne uluwaa kadhaa saketti gisiide de7ee; Phawuloosi A soy geliide, aw Xoossaa woosseedda; bare kushiya A bolla wothiide, A patheedda.

⁹ Hewaappe guyyiyan, he haathan doodetteedda sa7aan harggiyaa hara ubba asaykka qassi yiide paxeedda.

¹⁰ Hewaappe simmina nuuna daro bonchchuwaa bonchcheeddino; nuuni markkabiyaan baanaw dendeedda wode, ogew nuuna koshshiyaabaa nuussi immeeddino.

Phawuloosi Maltappe Roome Beedda

¹¹ Heezzu agenaappe guyyiyan, haathan doodetteedda sa7aan balguwaa aathiide, “mantte xoossaa” * giyaa Iskkinddiriyaa markkabiyaan baanaw dendeeddo.

¹² Nuuni Siraakuse giyaa katamaa geliide, yaani heezzu gallassaa utteeddo.

¹³ Hewaappe yuuyyiide, Regiiyume giyaa katamaa gakkeeddo. Itti gallasaappe guyyiyan, away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dugehaa bagga carckuu carckina, wonttissa gallassi Putiyaaluusa giyaa katamaa yeeddo.

¹⁴ Hewaan nuuni itti itti ammaniyaawantta demmina, barentunna laappu gallassaa uttana mala, nuuna woosseeddino; hewaappe qassi Roome yeeddo.

¹⁵ Roomen de7iyaa ammaniyaawanttu nubaa sisiide, Afyaasaa Geyaanne “Heezzu Aqiyaasaa geetettiyaasaa” gakkanaassi nuuna mokkanaw yeeddino; Phawuloosi untuntta be7eedda wode Xoossaa galatiide, wozanaan minisseedda.

Phawuloosi Roomen Tamaarisseedda

¹⁶ Nuuni Roome geledda wode, Phawuloosi barena naagiyaa wottaaddaraanna barekka de7anaadan udetteedda.

¹⁷ Heezzu gallasaappe guyyiyan, Phawuloosi Ayihudatuwaa kaappatuwaa barekko xeeseedda; untunttu shiiqeedda wode, untuntta hawaadan yaageedda; “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani nu asaa woy nu aawatuwaa wogaa iitabaa aynne oothennaan, taana Yeerusalaamen qachchiide, Roome asaassi aathiide immeeddino.

¹⁸ Untunttu taana biddeeddawaappe guyye, hayqqanaw bessiyaabay ta bolla aynne bayinna diraw, taana billanaw koyyeeddino.

* **28:11 mantte xoossaa:** Hawanttu laa77u attuma naanatu, Kastoorinne Paalokisa geetettiyaawanttu Zewusse naanatuwaa giidiide, markkabiyaan de7iyaa asatuwaa naagiyaa xoossatuwaa geetettiide xeessettiino.

¹⁹ Shin hewaa Ayihudatuu eno geennaan ixceedda wode, ‘Tabaa Qeesaare pirddo’ gaanawe taana koshsheeddappe attin, taani ta zariyaa mootiyaabay taw de7ina gidenna.

²⁰ Taani hinttentunna gaketanawunne haasayanaw hinttentta xeeseeddawe hewaassa; ayissi gooppe, Israa7eeliyaa asay nashechchaan naagiyaawaa diraw taani ha santhalataan qashettaaddi” yaageedda.

²¹ Ayihuda cimatuu Phawuloosa, “Nuuni Yihudaappe nebaw dabidaabbiiyaa akkibeykko. Nu ishātuwaappukka haray atto, ittuukka yiide, nebaa odibeenna; woy ne sunthaa bayizziide, nuussi odibeenna.

²² Shin he asaa sunthaa ubbasan asay bayizziide haasayiyaawaa nuuni eriyaa diraw, ne qofaa sisanaw koyyeetto” yaageeddino.

²³ Unttuntu barenttu yaana gallassaa Phawuloosaw keeriide, he gallassi coriide I de7iyaasaa yeeddino; ikka untntuntoo Xoossaa kawutethaabaa markkateedda. Qassi untntuntu Yesuusabaa ammanana mala, Muse higgiiyaappenne nabatuu xaafeeddawaappe akkiide untntunta tamarissiide, wonttappe omarssi gakkanaw loythi odeedda.

²⁴ Baggatuu Phawuloosi geeddawaa ammaneeddino; shin baggatuu ammanibeykino.

²⁵ Unttuntu barenttu gidдон yewuwaa eno geennaan ixceedda wode, Phawuloosi ittibaa geeddawaappe guyyiyan beeddino; I hawaadan yaageedda; “Geeshsha Ayyaanay nu aawatuwassi nabiyyaa Iisiyaasa maxaafaan,

²⁶ ‘Neeni he asaakko baade hawaadan ga;

“Hinttenttu sissaa sisana,

shin hinttenttoo gelenna;

hinttenttu xeelaa xeellana,

shin be7ikkita.

²⁷ Ayissi gooppe, ha asaa wozanay guzumeedda; barenttu haythaa tullisseeddino;

barenttu ayifiyaakka ciilummeeddino.

Hewe baawentto, barenttu ayfiyaan be7ana;

untntuntu haythaykka sisana;

untntuntu wozanaykka akeekana;

untntuntu taakko Xoossaakko simmana.

Qassi taanikka untntunta pathana”

yaaga’ yaageedda.

²⁸ “Simmi hawe Xoossaa atosethay, Ayihuda gidennawanttoo kiitetteeddawe hinttenttoo eretto. Qassi untntuntukka sisana” yaageedda.

²⁹ [Phawuloosi hewaa geeddawaappe guyyiyan, Ayihudatuu barenttu gidдон daro palumettiidde beeddino.] †

³⁰ Phawuloosi kiraa golliyaan laa77u laythaa kumenthaa de7iidde, barekko yiyaa ubbaa mokkee.

³¹ Barena ooninne diggennan Xoossaa kawutethaabaanne Godaa Yesuusi Kiristoosabaa oodiidde, yayyennaan darii qonccissiide tamarseeedda.

Phawuloosi Roome Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiitteenne Phawuloosi Roome asaw xaafeedda kiitay, Phawuloosi Roomen de7iyaa woosa golliiyaa xomoosanaw qoppeedda diraw, I baanaassi untunttu giigide naaganaadan oothanaassa. Phawuloosa qofay Roomen de7iyaa ammaniyaawantunna guutha wodiya ootheeddawaappe guyyiyan, untunttu maaddina Isippeene baanaassa. Kiristinnaa ammanuwaabaa bare ereeddawaanne hewaa qassi ammaniyaasay oosuwan peeshshana hanotaa qonccissiide xaafeedda. Phawuloosa qofay kumentha hanotaan beettiyaawe ha kiitaana.

Phawuloosi Roomen de7iyaa ammaniyaawanttussi sarotaa aathowaappenne untnttoo woossanawaakka hidootaa immowaappe guyyiyan, kiitaassi giddo qofay “Mishiraachchuwaa qalay Xoossay asaa xillissiyaawe, koyruwaappe wurssethaa gakkanaw ammanuwaana gidyaawaa odee” (1:17)

Hewaappe guyyiyan Phawuloosi ha qofaa aassiide xafee. Ayihudatuwaa gidinakka Ayihuda gidenna asaa gidinakka ubbay nagaraw moodettiyaawantta gidiyaa diraw, untunttu Xoossaanna sigettanaw koshshee. Asay Xoossaanna sigettanaw danddayiyaawe Yesuusi Kiristoosan ammaniyaawaana. Xoossaanna medhdhiyaa ooratha ittippetethaa ayfi ooratha de7uwaa gidyaawaa Phawuloosi aassiide odeedda. Ammaniyaasay Xoossaanna saro de7ee. Qassi Xoossaa Ayyaanaa bagganna nagaraanne hayquwaa wolqqaappe bilettee. Phawuloosi Xoossaa qofayne ammaniyaasaa de7uwaa giddon oothiyaa Xoossaa Ayyaanaa wolqqa qofay ayentto odee (5-8). Hewaappe kaalliide qassi Phawuloosi, “Xoossay asaa naanaassi qoppeedda qofaa giddon Ayihudatuunne Ayihuda gidenna asatuu waaniide ittippe waaxettanaw danddayanawantteeshsha?” yaagiya ooshaa zaaranaw baaxetiidde de7ee.

Qassikka Phawuloosi, Ayihudatuu Yesuusa akkennaan aggeeddawe Xoossaa qofaa gidyaawaa odee. Ayissi gooppe, hawaa mala hanotaan asaa zerethay ubbay Xoossay Yesuusa bagganna qonccisseedda aadho keekatethaan ittippetethaa oothanaassa. Gidoshshin, Ayihudatuu Yesuusa akkanaw wodii yaanawaa Phawuloosi ammanee. Wurssethaan Phawuloosi Kiristinnaa de7uwaa waaniide de7anaw bessintto odee. Xoossaassi oothanabaa, ammaniyaasatu barenttu gadiyaassinne barenttu giddon ittu ittuwaassi siiquwaaninne maataan oothanabaanne qofaa gaasuwan denddiya ooshatuwaabaa qonccissiide odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Roome kiitaa huuphe qofaa geluwaa (1:1-17)

Atotethay asaw koshshiyaawaa gidyaawaa (1:18-3:20)

Xoossaa ashshuwaa ogiyaa (3:21-4:25)

Yesuusan beettiyaa oratha de7uwaa (5:1-8:39)

Isra7eeliyaa asaw de7iyaa Xoossaa qofaa (9:1-11:36)

Kiristinnaassi bessiyaa oosuwaa (12:1-15:13)

Wursethaa qofaanne sarotaa (15:14-16:27)

¹ Bare mishiraachchuwaa qaala oadanaw Xoossay dooriide xeeseedda Kiristoosa Yesuusa qoomay, Yesuusi Kiristoosi kiitteenne Phawuloosi, taani ha dabidaabbiyaa xaafay.

² Xoossay daro wodeppe kase bare nabatuwaa bagganna mishiraachchuwaa qaala immana yaageeddawe Xoossaa Geeshsha Maxaafatuwan xaafetteedda;

³ he mishiraachchuwaa qalay asa giidde Daawite zariyaappe yeletteedda Xoossaa Na7aa, nu Godaa Yesuusi Kiristoosabaa.

⁴ Qassi I bare Geeshsha Ayyaanaan * hayquwaappe denddeeddawaan, Xoossaa Na7aa gidyaawaa wolqqaama wolqqaan besseedda.

⁵ Ayihuda gidenna asay ubbay ammananaadaaninne azazettanaadan, nuuni untuntta kaaletthana mala, Xoossay Kiristoosa sunthaa diraw, Kiristoosa bagganna aadho keekatethaanne Yesuusi kiitteenne danddayanawantta gidiyaa maataa nuussi immeedda.

⁶ Yesuusi Kiristoosawaa gidanaadan, Xoossay xeeseedda hinttenttukka hewanttu gidon de7iita.

* 1:4 bare Geeshsha Ayyaanan: woy “Aani de7iyaa Geeshsha Ayyaanaa”

⁷ Xoossay siiqiyaawanttoonne geeshshabaa oothanaw xeeseedda Roome gadiyan de7iyaa ubbatoo Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristoosappe aadho keekatethayenne sarotethay hinttentoo gido.

Galataa Woosaa

⁸ Kasetaade taani hinttenttu ammanuu sa7aa ubbaan sisettedda diraw, Yesuusi Kiristoosa bagganna hinttentoo taani Xoossaa galatay.

⁹⁻¹⁰ Ayissi gooppe, taani ubba wode ta woosaan hinttentta hassayissiyaawoo, Xoossay, taani A Na7aa mishiraachchuwaa qaalaa odiyaaawaan ta ayyaanan aw oothiyaawe markka. Xoossay, bare sheniyaan, taani ha77i hinttenttukko baanaw ta ogiyaa miikkoyanaadaan, ubba wode woossay.

¹¹ Ayissi gooppe, taani hinttentta minissanaw, hinttenttunna ittippe Ayyaanaa imotaa shaakkana mala, hinttentta be7anaw laamotay.

¹² Taani giyaawe, hinttenttukka takka itti wode minettana. Hinttenttu ta ammanuwan, qassi taanikka hintte ammanuwan minettana.

¹³ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani ubba wode hinttenttukko baanaw qoppaaddi. Shin taana diggiyaabay de7iyaawaa hintte eranaw bessee; taani haray atto Ayihuda gidenna hara asaappekka ayfiyaa demmeeddawaadan, hinttenttuppekka ayfiyaa demmanaw koyyay.

¹⁴ Taani asaa ubbaw, Giriike asawunne tamaribeenna asaw qassi aadho eranchchatoonne eeyatoo qanxxana acuu de7ee.

¹⁵ Hewaa diraw, taw danddayetteedda keenaan Roomen de7iyaa hinttenttussikka mishiraachchuwaa qaalaa odanaw amottay.

Mishiraachchuwaa Qaalay Xoossaa Wolqqaa

¹⁶ Mishiraachchuwaa qaalay taana yeellayenna; I ammaniya ubbaa, kasetiide Ayihuda asaa qassi Ayihuda gidenna asaa ashshanaw Xoossaappe yiyaa wolqqaa.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Xilluu Xoossaan ammanettiide de7ana” yaagiyaawaadan, Xoossay asaa koyroppe wurssethaa gakkanaw, ammanuwan xillissiyaawaa mishiraachchuwaa qaalay qonccissee.

Asaa Iita Oosuwaa

¹⁸ Tumathay erettanawaa barenttu iita hanotaan diggiyaa nagaraa oosuwaa ubbaa bollaninne asaa iita oosuwaa ubbaa bollan, Xoossaa hanqquu saluwaappe wodhdhiide qonccana.

¹⁹ Unttuntu Xoossaabaa erana danddayiyaawe untunttoo qonccsee; ayissi gooppe, Xoossay untunttoo qonccisseedda.

²⁰ Beettenna A hanotay, hewekka A medhinaa wolqqayenne A Xoosathay ittippe Xoossay ha alamiyaa medhdheeddawaappe doommiide, untunttoo qoncciide beeteedda; untunttu hewaa Xoossay medhdheeddabaappe be7anaw danddayiyaa diraw, untunttoo gaasoyiyaabay baawa.

²¹ Ayissi gooppe, untunttu Xoossaa erooppekka, aw bessiyaa bonchchuwaa immibeykkino; qassi A galatikkino. Shin untunttu allaalle kessennabaa qooppiino; qassi untunttu akekenna wozanay dhumeedda.

²² Unttuntu barentta aadhdheedda eranchcha giino; shin untunttu eeya.

²³ Unttuntu hayqqenna Xoossaassi goyinniyaawaa ixxiide, hayqqiyaa asaa medhetaa, kafatuwaa medhetaa, do7atuwaa medhetaanne tiraan gooshettiyaawanttu medhetaa medhetteddawatanttu goyinneeddino.

²⁴ Hewaa diraw, untunttu ittu ittuwaanna pokkobaa oothana mala, Xoossay untunttu wozanay amottiyaa tunabaa oothanaadan untuntta aggeedda.

²⁵ Ayissi gooppe, untunttu Xoossaa tumathethaa wordduwan laammeeddino; qassi medhdheedda Xoossaa aggiide, I medheeddabaw goyinneeddinonne ootheeddino. Xoossay medhinaw galatetteeddawaa. Amen77i.

²⁶ Hewaa diraw, Xoossay untunttu pokkobaa amottana mala, untuntta aggeedda; haray atto untunttu maccawanttu barenttoo bessiyaawaa aggiide, bessennawaa haneeddino.

²⁷ Hawaadankka, attuma asay qassi barenttoo bessiyaawaadan maccawantunna gaketiyaawaa aggiide, ittu ittuwaanna gakettanaw koyyeeddino; attuma asay ittu ittuwaanna pokkobaa oothiide, barenttu ootheedda balaan barenttoo bessiyaa pirddaa akkeeddino.

²⁸ Unttuntu Xoossaa eranaw dosennaan ixceeddawaa keena Xoossay untunttu bessennawaa oothana mala, untunttoo pathenna qofaa immeedda.

²⁹ Unttunttu tunatethay, iitatethay, yorathethayne iita hanotay kumeedda; qassi untunttu qanaatii, shemppuwaa wodhiyaa qofay, palumay, cimmussayne iita qofay kumeedda; qassi untunttu soqiyaaawantta,

³⁰ zigiriyaawantta, Xoossaa ixxiyaawantta, boriyaawantta, otorettiyaawantta, ceeqetiyaawantta, iitabaa oothanaw koyyiyaawantanne barenttu aawoonne aatiw azazettenawantta,

³¹ qofay baynnawantta, ammanuu baynnawantta, haranttoo qarettennawanttanne maarennawantta.

³² Unttunttu hawanttu malaa oothiyaawanttussi hayquu bessee giyaa Xoossaa higgiiyaa eriidde, hawantta oothiino; hewaa xalalaa gidennaan, hawantta oothiyaawanttakka oothite giide minissiino.

2

Xoossaa Pirddaa

¹ Hewaa diraw, neenoo haranttu bolla pirddiyaawoo, new gaasoyiyaabay baawa; ayissi gooppe, neeni haranttu bolla pirddaadde, he neeni untunttu bolla pirddiyaawaa malaa udooppe, ne bolla pirddaasa.

² Nuuni hawaa mala oosuwaa oothiyaawanttu bolla Xoossay xillo pirddaa pirddiyaawaa eretto.

³ Neenoo, hawaa mala oosuwaa oothiyaawanttu bolla pirddiyaawoo, qassi he neeni pirddiyaawaa malaa oothiyaawoo, neeni Xoossaa pirddaappe attiyaawaa malatii?

⁴ Woy Xoossaa wolqqaama keekatethaa, genccuwaanne danddayaa kadhayishsha? Xoossay neena nagaraappe zaaranaw koyyiyaa diraw, I keeka gidiyaawaa neeni eraasa.

⁵ Shin hinttenttoo guzuma wozanayne nagaraappe simmenna wozanay de7ee; hewaa diraw, Xoossaa hanqqunne xillo pirdday qoncciyaa gallassi, neeni ne bolla hanqquwaa kasawaappe darissaasa.

⁶ Xoossay asaa ubbaw A oosuwaa malaa immanawaa.

⁷ Itti itti asatuu lo77obaa danddayan oothiino; qassi galataa, bonchchuwaanne bayenna de7uwaa koyyiino; untunttoo Xoossay medhinaa de7uwaa immana.

⁸ Shin haranttu iitabaa oothanaw yaaretiinonne tumatethaa ixxiino; Xoossay untunttu bolla bashshaanne hanqquwaa yeddana.

⁹ Iitabaa oothiyyaa asay ubbay metootananne waayyettana; hewe kasetiide, Ayihuda asaa gakkana; hewaappe qassi Ayihuda gidenna asaa gakkana.

¹⁰ Shin Xoossay lo77o oosuwaa oothiyyaa ubbatoo galataa, bonchchuwaanne sarotethaa immana. Kasetiide Ayihudatoo immana; hewaappe qassi Ayihuda gidennawanttoo immana.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossaa Ayifiyan asay ubbay itti mala.

¹² Muse higgii baynnaan nagaraa otheedda ubbay higgii baynnaan dhayana. Muse higgii de7ishshin, nagaraa otheedda ubbay higgiiyan pirddeettana.

¹³ Ayissi gooppe, Xoossaa sinthan higgiiyaa naagiyaawanttu xilliinoppe attin, higgiiyaa sisiyaawanttu xillikkino.

¹⁴ Ayihuda gidenna asaw higgii baawa; shin barenttu tilla qofaan higgii azaziyaawaa oothiino; untunttoo higgii dhayooppekka, untunttu barenttu huuphew higge.

¹⁵ Higgii azaziyaawe untunttu wozanaa gidon xaafetteeddawaa untunttu hanotay bessee; itti itti kaalla untunttu tilla qofay untunttoo markkattiyaa dirawunne qassi itti itti kaalla untunttu qofay untuntta mootiyaa diraw, woy qassi untunttunna gaaddatiyaa diraw, hewe tuma gidiyaawaa erissee.

¹⁶ Taani tamaarisseedda mishiraachchuwaa qaalaadan, asaa wozanaan geemmedda qofaa Xoossay Yesuusi Kiristoosa bagganna hawaadan pirddana.

Ayihudatuwaanne Muse Higgiiyaa

¹⁷ Shin neeni neena Ayihuda gaasa; higgiiyan zemppaade Xoossaan ceeqettaasa.

¹⁸ Neeni oothana mala, Xoossay koyyiyaawe ayentoo eraa; qassi tuma gidiyaawaa dooranaw higgiiyaappe tamaaraadda.

¹⁹⁻²⁰ Neeni qooqatuwaa kaaletiyaawaa, qassi dhumaani de7iyaawanttookka poo7issiyaawaa, erennawantta erissiyaawaanne naanatuwaa tamarissiyaawaa gidiyaawaa eraaddi; higgiiyaappe neeni kumentha eratethaanne tumatethaa demmiyaawaa eraasa.

²¹ Yaatina, neeni haratuwaa tamarissiyaawe neena ne huuphew ayissi tamarissikkii? Neeni, "Wuu77oppa" yaagaade qaalaa odaasa. Shin neeni ne huuphew wuu77ayee?

²² Neeni, “Woshummoppa” yaagaa. Shin neeni ne huuphew woshummay? Neeni eeqaa shenetaa. Shin eeqay de7iyaa golliyaa bonqqay?

²³ Xoossaa higgii new de7iyaa diraw, neeni ceeqettaasa; shin he higgiiya menthaada Xoossaa yeellayay?

²⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Ayihuda asatoo, hintte gaasuwan Ayihuda gidenna asatuwaa gidon Xoossaa sunthay bayee” yaagee.

²⁵ Neeni higgew azazettooppe, ne qaxxaray maaduwan de7ee; shin neeni higgiiya menthooppe, neeni qaxxaretteddawe qaxxaretti-beennawaadan paydettee.

²⁶ Ayihuda gidenna asay qaxxarettennan higgii azaziyaawaa naagooppe, Xoossay A qaxxaretteddawaadan paydennee?

²⁷ Hinttenttu, Ayihuda asatuu, hinttenttoo xaafettedda higgii de7ooppekka qassi hintte qaxxarettoppekka, higgiiya hintte menthiyaa diraw, Ayihuda gidenna asay bolla qaxxarettana dhayoopppekka, higgew azazettiide, hintte bolla pirddana.

²⁸ Ayissi gooppe, Ayihuda asaa malatiyaa ubbay tumu Ayihuda asa gidenna; qassi asay bare ashuwaa asatethaa qaxxaretteddada diraw, tumu Ayihuda asa gidenna.

²⁹ Shin tumu Ayihuda asa giyaa uray garssa bagganna Ayihuda asa * gideeddawaa; qaxxarettiyaawaa Xoossaa Ayyaanan oosettiyya wozanaa qaxxaraappe attin, xaafettedda higgiiyaana gidenna; he uray bare galataa Xoossaappe akkiyawaappe attin, asaappe akkibeenna.

3

Ayihudatu Ammanennaan Aggussaan Bayizzeeddino

¹ Yaatina, Ayihuda asatuu ayaani Ayihuda gidenna asaappe aadhhiinoo? Woy qaxxarettiyaawaan ay maaduu de7ii?

² Hawe Ayihudatuwaa ubbabaani loythi maaddee; ubbabaappe kase Xoossay bare kiitaa hadaraa Ayihudatoo immeedda.

³ Yaatina untuntuppe ittu ittuu ammanettennawaa gidooppe, waanii? Hewaa diraw, Xoossay ammanettenna yaagiyaawee?

⁴ Hewaa gidenna; asay ubbay worddanchchaa gidooppekka, Xoossay giyaawe tuma gidanaw bessee. Xoossaa Maxaafay, “Neeni haasayiyya wode, neeni xillo gidiiyaawaa erissanaw koshshee; neeni mootettiyya wode, shatimmanaw bessee” yaagee.

⁵ Shin nu bayizzuu Xoossaa xillo oosuwaa erissintto, nuuni waagane? Nu bolla hanquwaa ahiyaa Xoossay bayizzanchchee? Taani asay giyaawaadan gay.

⁶ Hewe waayyii hanana. Ayissi gooppe, hewaadan gidooppe, Xoossay ha alamiyaa bolla wooti pirddane?

⁷ Shin ta wordduwan Xoossaa tumatethay A bonchchoo darooppe, yaatina, hawaa gakkanaw ayissi ta bolla nagaranchchaadan pirdii?

⁸ Yaatina nuuni, “Lo77uu yaanaadan, ane iitabaa oothoytte” ayissi gookkoo? Itti itti asay hawaa taana mootiide boreeddino; untunttu Xoossaappe bessiyaa pirddaa akkana.

Asay Ubbay Nagarachchaa

⁹ Hewaa diraw, nuuni waagane? Nuuni Ayihudatu, Ayihuda gidenna asaappe dareetto? Hewaa gidenna; ayissi gooppe, Ayihudatuukka Ayihuda gidenna asatuukka ubbay ittippe nagaraappe garssan de7iyaawaa taani kase hinttenttoo odaaddi.

¹⁰ Xoossaa Maxaafay hawaadan yaagee;

“Xillo asay ittuunne baawa.

¹¹ Akeekiyaa asaykka baawa;

woy Xoossaa koyyiyaawekka baawa.

¹² Asay ubbay ogiyaappe kare keseeddino;

ubbay mulekka maaddennawaa gideedda.

Lo77obaa oothiyaa ooninne baawa;

haray atto ittuunne baawa.

¹³ Untunttu doonay dooya de7iyaa duufuwaa mala.

Barenttu inxxarssan worddoteeddino.

Untunttu doonaappe asaa wodhiyaa shooshshaa

yishsha mala haasayay kesee.

¹⁴ Untunttu doonaan sheqaynne camobay kumeedda.

¹⁵ Untunttu suuthaa gussanaw

darii elleelliino.

¹⁶ Bayzzuunne kolethay
unttuntu beeddasaan haqaninne dhayenna.

¹⁷ Unttuntu sarotethaa ogiyaakka erikkino.

¹⁸ Qassi Xoossaw yayyiyaabay
unttuntu qofaan baawa”
yaagee.

¹⁹ Asaa ubbaa haasayaa diggana malanne kumentha sa7aa Xoossaa pirddaappe garssaw aathana mala, higgiiyaa gidдон odetteedda ubbabay higgiiyaappe garssan de7iyaa asaw haasayyaawaa nuuni ereetto.

²⁰ Xoossaa sinthan ooninne higgii azaziyaawaa oothiyaawaan xillenna; higgii itti asay nagaraa ootheeddawaa eranaadan udee.

Asay Xilliiyaawe Ammanuwaana

²¹ Shin Xoossay asaa xillissiyaa ogii higgii baynnaan ha77i qoncceedda; higgiiinne nabatuu he xillotethaabaa markkatteddino.

²² Xoossay asaa Yesuusi Kiristtoosa ammaniyaawaan xillissisee; Xoossay hewaa A amaniyaa ubbaw oothee; ay shaakotethayenne baawa.

²³ Ayissi gooppe, asay ubbay nagaraa ootheedda; Xoossaa bonchchuukka untntuntoo guuxxeedda.

²⁴ Shin untntuntu Xoossay immiyaa A aadho keekatethaan, barentta woziyaa Kiristtoosi Yesuusa bagganna coo xilleeddino.

²⁵ Yesuusa suuthaan asay A ammaniide, bare nagaraw maarotethaa demmanaw, Xoossay A immeedda; Xoossay hewaa bare xillotethaa bessanaw ootheedda; I beni wodiyaan asaa nagaraa danddayiide, kadhi bashi aggeedda; shin

²⁶ ha wodiyaan bare xillotethaa bessanaw asaa nagaraa aggenaa; Xoossay hewaa oothiyaawaan I bare huuphew xillo gidiiyaawaanne Yesuusa ammaniyaawaa ubbaa xillissiyaaawaa bessee.

²⁷ Yaatina, nuuni ayaw ceeqettanee? Aynne baawa. Ayaa gasuwaanee? Nuuni higgew eeno giyaawaanee? Gidenna; ammanuwaa higgiiyaanappe attin.

²⁸ Ayissi gooppe, asay ammanuwan xillanaappe attin, higgii azaziyaawaa oothiyaawaana gidenna yaagiide qoppeetto.

²⁹ Woy Xoossay Ayihudatuwaa xalalaw Xoossee? Ayihuda gidenna asaw Xoossaa gidennee? Tuma, Ayihuda gidennawanttookka I qassi Xoossaa.

³⁰ Itti Xoossaa xalalay de7ee; Ayihudatuwaa untntuntu ammanuwan I xillissana; qassi Ayihuda gidennawanttakka untntuntu ammanuwan xillissana.

³¹ Yaatina, nuuni higgiiyaa ammanuwan gaxaa suganee? Gidenna; higgiiyaa minissoy-
teppe attin.

4

Abraahaamo Ammanuwan Xilleedda

¹ Yaatina, nuuni nuussi ashuwan zare gidiiyaa Abraahaamo ayaa demmeedda gaanee?

² Ayissi gooppe, Abraahaamo oosuwan xilleeddawaa gidoope, aw ceeqettiyaabay de7ee; shin Xoossaa sinthan ceeqettana danddayenna.

³ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay waagii? “Abraahaamo Xoossaa ammaneedda; Xoossay hewaa aw xillotethaan paydeedda” yaagee.

⁴ Oothiyya uray akkiya miishshaa barew bessina akkeeppe attin, aw coo imet-
tiyaawaadan paydettenna.

⁵ Shin oosuwaa oothennaan, nagaranchchaa xillissiyaa Xoossaa ammaniyaawaa uraa, Xoossay A ammanuwan A xillissisee.

⁶ Hawaadankka, ay oosuunne baynnaan, Xoossay xilluwaadan paydeedda asaa nashechchiyaabaa Daawite haasayeedda wode geeddawee hawaa.

⁷ “Xoossay untntuntu bayizzuwaa

atto geeddawanttunne

untntuntu nagaraa kammeeddawanttu

anjjetteddawatnta.

⁸ Goday A nagaraa paydenna asay

anjjetteddawaa”

yaagee.

⁹ Yaatina, ha Daawite hasayeedda anjjuu qaxxaretteedda asaa xalalaaaseeyee? Woy qassi qaxxarettiibeenna asatuwaassee? Ayissi gooppe nuuni, “Xoossaa Maxaafay, ‘Abraahaamo Xoossaa ammaneedda; Xoossay hewaa aw xillotethaan paydeedda’ yaagee” goyette.

¹⁰ Yaatina, hawe awude haneeddee? Abraahaamo qaxxaretti simmineyee? Woy qaxxarettanaappe kasennee? Qaxxarettanaappe kasennappe attin, qaxxarettina gidenna.

¹¹ Guyeeppe I qaxxaretteedda; Xoossay A ammanuwaa diraw, I qaxxarettanaappe kase A xillo udeeddawaa erissanaw, A qaxxaray malla gideedda. Hewekka qassi qaxxarettannan Xoossaa ammaniyaa ubbatuwaa Xoossay xillo oothiide paydanaadan, untunttoo Abraahaamo aawuwaa gidanaassa.

¹² I qaxxaretteeddawanttookka aawuwaa; gidoppekka, untunttu qaxxaretteedda diraassa gidenna; shin nu aawuwaa Abraahaamo qaxxarettanaappe kase ammaniyaa ammanuwaa malaa kaalliyawanttookka aawuwaa.

Xoossay Immana Geeddabay Ammanuwan Akettee

¹³ Abraahaamossinne A zerethaw Xoossay, “Ha sa7aa taani hinttenttoo immana” yaageeddawe, Abraahaamo Xoossaa ammaniide xilleedda diraassappe attin, higgew I azazetteedda diraassa gidenna.

¹⁴ Ayissi gooppe, higgew azazettiyaawanttu Xoossay immana geeddawaa laattiyaawantta gidoppe, asaa ammanuu maaddennabaa gideedda; Xoossay geeddawekka mela gideedda;

¹⁵ higgii Xoossaa boshaa ahee; shin higgii baynnaasaan higgiiyaa menthiyaabay baawa.

¹⁶⁻¹⁷ Hewaa diraw, higgiiyaa naagiyaawanttu xalalaw gidennaan, qassi Abraahaamo ammaneeddawaadan, ammaniyaa Abraahaame zerethaa ubbaw Xoossay immana geeddawe, woytaadan tumattanawe ammanuwaana. Abraahaamo nuussi ubbaw aawuwaa. Xoossaa Maxaafay, “Taani neena cora kawutethatoo aawo oothaaddi” giyaawaadan, hayqqeeddawatntoo de7uwaa immiyaa, bare azazuwan baynabaa de7iyaabaadan oothiide xeesiyaa, I ammaneedda Xoossaa sinthan Abraahaamo nuussi ubbaw aawuwaa.

¹⁸ Xoossaa Maxaafay Abraahaamossi, “Ne zerethay hawaa keena gidana” yaageeddawaadan, hawaa keena gidana giide, nashechchaan naaganaw danddayenna wode, Abraahaamo ammaniidenne sinthappe demmana giide, nashechchaan naagiide, cora zerethaw aawuwaa gideedda.

¹⁹ He wode, Abraahaamo yelettoodeppe xeetu laythaa kumana haniyaa cimaa; shin bare daaburanchcha asatethaanne Saara na7aa yelanaw danddayennawaa qoppeedda wode, I bare ammanuwan daaburiibeenna.

²⁰⁻²¹ Xoossaa I bonchchiide, aw immana geedda Xoossay qassi polanaw danddayiyaawaa loythi eriide bare ammanuwan minneeddawaappe attin, ammanennaan ixxiide, Xoossay immana geeddawaa sidhibeenna.

²² Hewaa diraw, Xoossay qassi A ammanuwaa xillotethaan paydeedda.

²³ “Aw xillotethaan paydeedda” giyaa qaalay A xalalaw xaafetteibeenna.

²⁴ He qaalay nu Godaa Yesuusa hayquwaappe dentheedda Xoossaa ammaniyaa nuusikka xillotethaan paydettana mala xaafetteedda.

²⁵ Xoossay A nu nagaraa diraw, hayqoo aathiide immina, I nuuna xillissanaw hayquwaappe dendeedda.

5

Ammanuwan Beettiyyaa Sarotethaanne Sigatethaa

¹ Hewaa diraw, nuuni ammanuwan xilleeddawaan, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna nuussi Xoossaanna sarotethay de7ee;

² qassi I nuuna ha77i nuuni de7iyaa Xoossaa aadho keekatethaa giddo ammanuwan aheedda; yaatina, nuuni Xoossaa bonchchuwaa shaakkanaw nuussi de7iyaa hidootaan ceegetteetto.

³⁻⁴ Hewaa xalalaa gidenna; nuuni nu waayyiyanikka nashetteetto; ayissi gooppe, waayyiyaappe danddayay, qassi danddayaappe paacyaan minniyaawe, paacyaan minotaappe hidootay yiyaawaa nuuni ereetto.

⁵ Xoossay nuussi immeedda Geeshsha Ayyaanaa bagganna bare siiquwaa nu wozanaan gusseedda diraw, he nuuni demmanaw nashechchaan naagi utteeddawe nuuna yeelayenna.

⁶ Ayissi gooppe, nuuni biro wolqqay baynnawantta giidiide de7ishshin, Xoossay dooreedda wodii gakkina, Kiristtoosi nagaranchchatuwaa diraw hayqqeedda.

⁷ Xillo uraa diraw, itti uray hayqqanawe daro metobaa; shin lo77o asaa diraw hayqqanaw, “Eeno” giyaa uray ooni eri beettennaan aggenna.

⁸ Shin nuuni biro nagaranchcha gidii de7ishshin, Kiristoosi nu diraw hayqqeedda; hewe Xoossay nuuna ay keena siiqintonne A siiquwaa erissee.

⁹ Simmi nuuni ha77i A suuthaan xilleeddawaa gidooppe, A bagganna Xoossaa hanqquwaappe attana.

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaanna kase morkke; shin A Na7aa hayquwan aananna sigetteeddo. Hewaappe aathiide, ha77i nuuni Xoossaanna sigetteeddaawaappe guyyiyan, I paxa gidiyaa diraw nuuna ashshana.

¹¹ Shin hewaa xalalaa gidenna; ha77i nuuna Xoossaanna sigetheedda nu Godaa Yesuusi Kiristoosa bagganna nuuna Xoossaabay nashechchee.

Hayquu Addaaman Yiina, De7uu Kiristoosan Yeedda

¹² Hewaa diraw, nagaray ha sa7aa itti asaa bagganna geleedda; he nagaray barenanna hayquwaa aheedda; hewaa gaasuwan, asay ubbay Addaama bagganna nagaraa otheedda diraw, hayquu asaa zariyaa ubbaa gakteedda.

¹³ Higgii imettanaappe kase, ha alamiyaan nagaray de7ee; shin higgii baynna wode nagaray paydettenna.

¹⁴ Shin Addaama wodiyaappe, Muse wodiya gakkanaassi, hayquu asaa ubbaa mooddeedda; haray atto Addaami Xoossaa higgew azazettennan ixceeddawaadan, nagaraa oothiennawanttakka hayquu mooddeedda.

Ayissi gooppe, Addaami yaanawoo leemisuwaa.

¹⁵ Shin Xoossaa imotay Addaama nagaraa keena gidenna diraw, untuntu itti mala gidikkino; itti bitaniyaa nagaraa diraw, cora asay hayqqeeddawe tuma; shin Xoossaa aadho keekatethayne A imotay itti asaa aadho keekatethaa bagganna, Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethaa bagganna cora asaw dareedda.

¹⁶ Xoossaa imotay nagaraa otheedda bitaniyaa bagganna yeeddawaa mala gidenna; ayissi gooppe, Addaami itti nagaraa otheeddawaappe guyyiyan, Xoossay A bayizzeeddawaadan pirddeedda; shin asay daro nagaraa otheeddawaappe guyyiyan Xoossay, “Hinttentu bayizzibeykkita” giide, bare aadho keekatethaa untunta bessee.

¹⁷ Ayissi gooppe, itti bitaniyaa nagaraa gaasuwan, A nagaraa bagganna, hayquu kawuteeddawe tuma; shin itti uray, Yesuusi Kiristoosi otheeddabay ay keena daree; Xoossaa daro aadho keekatethaanne xillotethaa imotaa akkiya ubbay Kiristoosa bagganna xoonide de7ana.

¹⁸ Simmi itti uray nagaraa otheedda gaasuwan asaa ubbaa bolla bayizzeeddawaadan pirdday yeedda. Hewaadankka itti uray xillobaa otheedda gaasuwan, Xoossay asaa ubbaa, “Bayzibeykkita” giide untuntu de7uwaa immeedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, itti uray azazettennan ixceedda gaasuwan, daro asay nagaranchcha gideedda, hawaadankka qassi ittuu eeno geeddawaan cora asay xillana.

²⁰ Nagaraa darissanaw, higgii yeedda; shin nagaray dariyaa wode Xoossaa aadho keekatethay loythi dareedda.

²¹ Nagaray hayquwaa wolqqaan kawuteeddawaadan, hawaadankka qassi Xoossaa aadho keekatethay xillotethaa wolqqaan kawutiide, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa bagganna, nuuna medhinaa de7oo kaalethee.

6

Nagaraappe Shaakettiide Kiristoosan De7ussaa

¹ Yaatina, nuuni waagane? Xoossaa aadho keekatethay daranaadan, nagaraan minniide de7anee?

² Gidenna; nuuni nagaraa oothenna mala hayqqidiggeeddo. Yaatina, nuuni hawaappe sinthaw wooti A giddon de7anee?

³ Woy nuuni ubbatuu Kiristoosa Yesuusanna ittippe gidanaw, xammaqetteedda wode, A hayquwanka aananna ittippe gidanaw xammaqetteeddawaa erikkitee?

⁴ Hewaa diraw, Kiristoosi bare Aawuwaa bonchcho wolqqaan hayquwaappe denddowaadan, nuunikka ooratha de7uwaa de7anaw, A hayquwaa aananna shaakkanaw xinqqataani aananna ittippe moogetteeddo.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni I hayqqeeddawaadan hayqqiide, aananna ittuwaa gidooppe, hawaadankka, hayquwaappe I denddowaadan nuunikka denddiide, aananna ittuwaa gidana.

⁶ Nuuni hawaappe sinthaw nagaraw aylle gidenna mala, qassi nu nagaranchcha asatethaa wolqqay dhayana mala, nu eca asatethaa Kiristoosanna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishetti kaqetteeddawaa ereetto.

⁷ Ayissi gooppe, itti uray hayqqiyaa wode nagaraa wolqqay A mooddenna; shin

⁸ nuuni Kiristoosanna hayqqeeddawaa gidoope, aananna qassi de7anawaa amma-neetto.

⁹ Ayissi gooppe, Kiristoosi hayquwaappe denddeeddawaa, qassi laa7enthuwaa I hayqqennawaanne hayquu sinthappe A mooddennawaa nuuni ereetto.

¹⁰ I itti kaallakka hayqqeedda; nagaraw A bolla wolqqay baawa; shin I ha de7iyaa de7uwaa Xoossaw de7ee.

¹¹ Hawaadan qassi hintte nagaraa oothennaadan, hinttentta hayqqeeddawaadan qoppite; shin Godaa Kiristoosa Yesuusa bagganna Xoossaw hintte paxa de7iyaawaadan, hinttentta qoppite.

¹² Hewaa diraw, hintte hinttentu asatethaa amuwaassi azazettana mala, nagaray hayqqiyaa hintte asatethaa mooddoppo.

¹³ Qassi hintte asatethaappe itti saanne iita oosuwa oothanaw nagaraw immoppite; shin hayquwaappe denddeeda asaadan hinttentta Xoossaw immite; qassi hintte kumentha asatethaakka xillo oosuwa oothanaw Xoossaw immite;

¹⁴ ayissi gooppe, nagaray hinttentta mooddanaw danddayenna; hintte Xoossaa aadho keekatethaa garssanna de7iitappe attin, higgiiyaappe garssanna de7ikkita.

Xillotethaw Aylle Gidiyaawaa

¹⁵ Yaatina, waanane? Xoossaa aadho keekatethaa garssanna de7iinoppe attin, higgiiyaappe garssanna de7enna diraw, nagaraa oothaane? Gidenna;

¹⁶ hintte hinttentta itti uraw azazettanaw, ayliyaadan oothiide immiyaa wode, he hinttentta azaziyaawoo aylluwa gidiyaawaa eriita; woy hintte hinttenttoo hayquwaa ahiyaa nagaraw eeno giita; woy hintte hinttentta xillo oothiyaa azazoo eeno giita.

¹⁷ Shin Xoossaw galatay gido; ayissi gooppe, nagaraw kase hintte aylle; shin guyyeppe hintte akkeedda timirttiyaa gidдон de7iyaa tumatethaw hintte kumentha wozanaappe azazetteeddita.

¹⁸ Hinttenttu nagaraa ayilletehaappe kesiide, xillotethaw aylle gideeddita.

¹⁹ Hinttenttu medhetaan daaburanchcha gidiyaa diraw, taani oossikka geliyaa haasayaa haasayay; hintte kase hintte kumentha asatethaa naaquwaa oothanaw, tunatethawunne naaqoo aylle udiide immeeddita; ha77i hewaadankka hintte kumentha asatethaa geeshshabaa oothanaw, xillotethaw aylle udiide immite.

²⁰ Hinttenttu nagaraw ayilleteide de7iyaa wode, xillotethay hinttenttoo godaa gidenna.

²¹ Hinttentta ha77i yeellaiyaa yewatuwaa he wode ootheeddawaappe ay maaduwa demmeedditee? Ayissi gooppe, he yewatuwaa wurssethay hayquwaa.

²² Shin nagaraa ayilletehaappe hintte kesiide, Xoossaw enoogeddita; qassi hintte oothiyaa ubbabaani hinttentta ubbakka aw aathiide immeeddita. Hewe hinttenttoo wore; hewaa wurssethay medhinaa de7uwaa.

²³ Ayissi gooppe, nagaraa gatii hayquwaa. Shin Xoossay nu Godaa Kiristoosa Yesuusa bagganna immiyaa imotay medhinaa de7uwaa.

7

Muse Higgiiyaa Qashuwaappe Bilettiyaawaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenttu ubbay higgiiyaa eriyaa diraw, taani giyaawaa loythi eriita; higgii itti asay paxa de7eedda wode xalalaan A mooddee.

² Ayissi gooppe, asinaa geleedda mishiratta izi asinay paxa de7eedda keenan, higgiiyan aananna qashetta uttaaddu; shin izi asinay hayqqooppe, aananna caaqqeedda higgii izo mooddenna.

³ Hewaa diraw, iza bare asinay paxa de7ishshin, hara attumawaa gelooppe, asay izo, “Woshummewunno” gaana. Shin izi asinay hayqqooppe, higgii izo mooddenna; iza hara asinaa gelooppenne izo ooninne, “Woshummewunno” geenna.

⁴ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hewaadan hinttenttu qassi Kiristoosa asatethaappe itti bagga gidiyaa diraw, hinttenttu aabagganna hayqqeeddita. Qassi nuuni Xoossaa maaddiyaa oosuwa oothana mala, hinttenttu Xoossay hayquwaappe dentheedda Kiristoosawantta.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni nu asatethay koyyeeddawaadan de7iyaa wode, higgii nuuni nagaraa oothanaadan, nuuna denthethee; nu asatethaa gidдон iita amuu de7iyaa diraw, nuuni hayqoo ayfiyaa ayfeeddo.

⁶Shin ha77i nuuni nuuna qachcheeddawoo hayqqeedda diraw, Xoossay nuuna higgiiyaa qashuwaappe billeedda. Hewaa diraw, nuuni Geeshsha Ayyaanay giigisseedda ooratha ogiyaan Xoossaw eno gaanawaappe attin, xaafetteedda higgii nuussi giigisseedda eca ogiyaan eno gookko.

Higgiyaanne Nagaraa

⁷Yaatina, nuuni waagane? Higgii bare huuphew nagaree? Hewaa gidenna; shin higgii nagaray ayentto taana erisseedda. Ayissi gooppe, taani higgii, "Asaabaa amottoppa" gibeennetto, asaabaa amottiyaawe ayentto erikke.

⁸Shin nagaray taani ubbabaa amottana mala, azazuwaa bagganna ta bolla ogiyaa demmeedda; ayissi gooppe, higgii baawentto, nagaraw wolqqay baawa.

⁹Kase higgii baynna wode taani paxa; shin azazuu yeedda wode nagaray de7oo simina,

¹⁰taani qassi hayqqaaddi; taana paxa wothanaw Xoossay qoppeedda azazuu, taw hayquwaa aheedda.

¹¹Ayissi gooppe, nagaray azazuwaa bagganna taana cimmiyaa ogiyaa demmiide, he azazuwan taana wodheedda.

¹²Hewaa diraw, higgii geeshsha; azazuukka geeshsha, xillanne lo77a.

¹³Yaatina, lo77obay taw hayquwaa aheeddee? Hewaa gidenna; shin taw hewaa nagaray aheedda; asay nagaray ayentto shaakkiide erana mala, nagaray lo77obaa bagganna, taw hayquwaa aheedda. Qassi azazuu, "Ooninne nagaraa oothanaw bessenna" yaagiyaa diraw, nagaray kasewaappe aadhdhi iiteedda.

Asaa De7uwaa Garssan De7iyaa Baaxiyaa

¹⁴Nuuni higgii Xoossawaa gidiyaawaa ereetto; shin taani taana nagaraw zali77eedda hayqqiyaa asa;

¹⁵taani oothiyaawaa wozanaa aathikke; ayissi gooppe, taani ixxiyaawaa oothayppe attin, taani oothanaw dosiyaawaa oothikke.

¹⁶Taani ixxiyaawaa oothiyaawaa gidoope, higgii lo77a gidiyaawaa markkattay.

¹⁷Hewaa gidoope, he yewuwaa ta bolla de7iyaa nagaray oothiyaawaappe attin, ha77i taani oothikke.

¹⁸Taan, hewenne ta asatethaan lo77obay de7ennawaa taani eray; ayissi gooppe, lo77obaa oothiyaa amuu ta bolla de7ooppeka, taani he lo77obaa oothananaw dandayikke.

¹⁹Taani ixxiyaa iitabaa oothayppe attin, taani dosiyaa lo77obaa oothikke.

²⁰Shin taani ixxiyaawaa oothiyaawaa gidoope, hewaa ta bolla de7iyaa nagaray oothiyaawaappe attin, ha77i hewaa oothiyaawe taana gidikke.

²¹Simmi taani lo77obaa oothanaw dosishshin, iitabaa oothiyaawe taw higge gidiyaawaa demmaaddi.

²²Ayissi gooppe, taani ta wozanaa giddon Xoossaa higgiiyan nashettay;

²³shin ta bollaa giddon de7iyaa ta wozanaa qofaa higgiiyanna wadhettiyaa dumma higgiiyaa be7ay. He higgii ta bollaa giddon de7iyaa nagaraa oosissiyaa higgiiyan taana qashisee.

²⁴Taani ayba nashechchi baynna asee! Taana hayqoo afiyaa ha asatethaappe ashshanawe oonee?

²⁵Nu Godaa Yesuusi Kiristoosa bagganna Xoossaw galatay gido.

Simmi taani ta wozanaa qofaan Xoossaa higgew eno gay. Shin ta asatethaan taana nagaraa oosissiyaa higgew eno gay.

8

Geeshsha Ayyaanay Koyyiyaawaadan De7ussaa

¹Hewaa diraw, Kiristoosa Yesuusanna de7iyaawanttu bollan pirdday ha77i baawa;

²ayissi gooppe, Kiristoosa Yesuusa bagganna nuussi de7uwaa immiyaa Geeshsha Ayyaanaa higgii taana * nagaraa higgiiyaa aylletethaappenne hayquwaa higgiiyaa aylletethaappe kesseedda.

³Asaa asatethay daaburanchcha gidiyaa diraw, higgii oothanaw danddayibeennawaa Xoossay ootheedda; nagaranchchatuwaa asatethaa mala asatethaana de7iyaa bare Na7aa, asay ootheedda nagaraw yarshshuwaa gidanaw Xoossay kiittiide, asaa asatethaa giddon de7iyaa nagaraa pirddeedda.

⁴ Geeshsha Ayyaanay koyyiyaawaadan de7iyaawantuppe attin, nu asatethay koyyiyaawaadan de7anawanttu bolla, nu bolla, higgiiyaa xillo azazuu polettana mala, Xoossay hawaa ootheedda.

⁵ Barenttu asatethay koyyiyaawaadan de7iyaawanttu barenttu asatethaabaa qoppiino; shin Geeshsha Ayyaanay koyyiyaawaadan de7iyaawanttu Geeshsha Ayyaanaabaa qopp-piino.

⁶ Asatethaabaa qoppussay hayquwaa ahee; shin Geeshsha Ayyaanaabaa qoppussay de7uwaanne sarotethaa ahee.

⁷ Asatethaabaa qoppussay Xoossaw ixo; ayaw gooppe, asatethay Xoossaa higgew eeno geenna; qassi eeno gaanawukka aw danddayettenna.

⁸ Barenttu asatethaw eeno giyaawanttu Xoossaa nashechchanaw danddayekkiino.

⁹ Shin Xoossaa Ayyaanay hinttentun de7ooppe, Geeshsha Ayyaanay giyaawaadan de7iitappe attin, hintte asatethay koyyiyaawaadan de7ikkita. Shin ooninne Kiristoosa Ayyaanay baynnawaa gidoope, he uray Kiristoosawaa gidenna.

¹⁰ Shin Kiristoosa hinttentun de7ooppe, hintte asatethay nagaraa gaasuwan hayqqeed-dawaa; shin hintte ayyaanay xillotethaa gaasuwan hinttentun paxa de7ee.

¹¹ Shin Yesuusa hayquwaappe dentheedda Xoossaa Ayyaanay hintte gidon de7ooppe, hayquwaappe Kiristoosa dentheedda Xoossay qassi hinttentun de7iyaa bare Geeshsha Ayyaanaa, hayqqiyaa hintte asatethawukka de7uwaa immana.

¹² Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, nuuni acuwaanna de7eetto; nu asatethay koyyiyaawaadan de7anaw nuussi bessenna.

¹³ Ayissi gooppe, hintte hintte asatethay giyaawaadan de7ooppe, hintte hayqqana; shin hintte hintte nagaraa oosuwaa Geeshsha Ayyaanaw wodhooppe, paxa de7ana.

¹⁴ Xoossaa Ayyaanay kaaletiyaa ubbatuu Xoossaa naanaa.

¹⁵ Ayissi gooppe, nuuni nu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Abbaa! Ta Aabboo” yaagiide xeesiyya, nuuna Xoossaa naanaa kessiyya Geeshsha Ayyaanaa Xoossaa akkeeddoppe attin, laa7ethuwaa yaayanaw ayle kessiyya ayyaanaa akkibeykko.

¹⁶ Xoossaa Ayyaanay bare huuphew nu ayyaanaanaa gidiide, nuuni Xoossaa naanaa gidiyaawaa markkattee.

¹⁷ Nuuni A naanaa gidoope, I bare asaw minjeedda anjuuwaa laattana; qassi nuuni Xoossay Kiristoosaw minjeeddawaakka aananna laattana; nuuni Kiristoosa waayiyaa aananna shaakkooppe, A bonchchuwaakka aananna shaakkana.

Xoossaa Naanaw Qonccanaw De7iyaa Bonchchuwaa

¹⁸ Ayissi gooppe, nuuni ha77i waayyettiyaa waayiyaa nuussi sinthappe qonccana bonchchuwaana gathanaw, ubbakka danddayettenna gaade taani qoppay.

¹⁹ Xoossay medhdheedda medhetaa ubbay Xoossaa naanay qonccanawaa loythi laamoti utteedda.

²⁰ Ayissi gooppe, medhetaa ubbay maaduu baynnabaa gidanaadan, Xoossay A bolla pirddeedda; sinthappe demmana giide nashechchaan naagi uttanaadan udeedda Xoossay koyyeedda diraw haneeddappe attin, medhetaa ubbay bare huuphew koyyeeddawaan gidenna.

²¹ Medhetaa ubbay bare huuphew bashshaa ayiletethaappe itti gallassi kesianawaa; qassi he medhetatuu Xoossaa naanay ayiletethaappe keseedda bonchcho kessaa shaakkana.

²² Ayissi gooppe, medhetaa ubbay ittipe hawaa gakkanaw, macca asaa yeluu oyqqina ooliyaawaadan, sakuwan ooliyaawaa nuuni ereetto.

²³ Qassi hewaa xalalaa gidenna; nuuni, Geeshsha Ayyaanaa Xoossaa bayra imotaadaan udiide akkeeddawanttu, nu huuphew qassi Xoossay nuuna bare naanaa oothanaadaninne nu kumentha asatethaa wozanaadan naagiidde, nu gidon ooleetto.

²⁴ Ayissi gooppe, nuuni Xoossay immana geeddawaan atteeddo. Shin nuuni Xoossay immana geeddawaa be7ooppe, yaatina, hewe nashechchaan naagiyaawaa gidenna; ayissi gooppe, bare be7iyaawaa demmana giidde, nashechchaan naagiyaawe oonee?

²⁵ Shin nuuni be7ennawaa demmana giide, nashechchaan naagoooppe, hewaa danddayi-ide naageetto.

²⁶ Hawaadan qassi Geeshsha Ayyaanay nu daaburaa maaddanaw yee; ayissi gooppe, nuuni Xoossaa wooti wossanaw bessintto erokko; shin Geeshsha Ayyaanay bare huuphew qaalaan qonccissanaw danddayettenna ooliyan nuussi gaannatee.

²⁷ Qassi asaa wozanaa biddiyaa Xoossay, Geeshsha Ayyaanay I koyyiyaawaadan, Xoossaa naatoo gaannatiyyaa diraw, Geeshsha Ayyaanaa qofay ayentto eree.

²⁸ Xoossay barena siiqiyaawanttoo, bare qofaadan xeeseeddawanttoo, ubba yewuwaa lo77otethaw oothiyaawaa nuuni ereetto.

²⁹ Xoossay bare Na7ay cora ishatuwaa giddon bayra gidanaadan, I kase ereeddawantta qassi bare Na7aa malatanaadan, kasetiide qofaa qachcheedda.

³⁰ Xoossay kasetiide qoppeeddawantta, untuntta qassi xeeseedda; he xeeseeddawanttakka geeshsheedda; he geeshsheeddawanttakka qassi bonchcheedda.

Xoossaa Siiquwaa

³¹ Yaatina, nuuni hawaa ubbaa waagane? Xoossay nu bagga gidoope, nuuna ooni eqettanawe?

³² I haray atto bare Na7aakka waayyiyaappe guyye ashshibeenna; shin A nuussi ubbaw aathiide immi aggeedda. I bare Na7aa immeeddawe qassi nuussi ubbabaa coo immennee?

³³ Xoossay dooreeddawantta oonee mootanawe? Xoossay bare huuphew untuntta xillisseedda.

³⁴ Yaatina, untunttu bolla pirddanaw danddayiyaawe oonee? Hewaa gooppe, hayquwaappe denddiide, Xoossaappe ushechcha bagganna utteedda, Kiristtoosi Yesuusa; I qassi nuussi gaannatee.

³⁵ Simmi nuuna Kiristtoosa siiquwaappe shaakkanawe oonee? Waayyii woy metuu woy yederssuu woy koshay woy kalluu woy yashshay woy olay nuuna shaakkanee?

³⁶ Xoossaa Maxaafay, “Nuuni ne diraw, ubba gallassi hayqqeetto; shukaw afiyaa dorssaadan paydetteetto” yaagee.

³⁷ Shin nuuni nuuna siiqeedda aani ha yewuwaa ubbaan nuuna xooniyaawanttuppe aadhdheetto.

³⁸⁻³⁹ Ayissi gooppe, hayquwaa gidina, de7uwaa, kiitanchchatuwaa gidina, mooddiyaawantta, ha77i de7iyaawantta gidina, sinthappe yaanawaa, wolqqaamatuwaa gidina, bolla saluwaa gidina, garssa sa7aa, ay medhetaa gidinakka, nu Godaa Kiristtoosa Yesuusan de7iyaa Xoossaa siiquwaappe nuuna shaakkanaw danddayennawaa taani eraaddi.

9

Xoossay Kase Dooreedda Israa7eeliyaa Asaa

¹ Taani tumuwaa haasayay; taani Kiristtoosassa; qassi worddotikke. Geeshsha Ayyaanay mooddiyaa ta tilla wozanay taani worddotennawaa taw markkattee.

²⁻³ Taw ashuwan zare gidiyaa taanaadan ammaniyaawanttoo, ta wozanaan daro qaretayne aggenna qofay de7ee. Ayissi gooppe, taani ta huuphew untunttu diraw, Xoossaa sheqaappe garssanna de7aarikkitaashsha! Qassi Kiristtoosappekka shaakettaarikki-taashsha!

⁴ Untunttu Israa7eeliyaa asatuwaa; Xoossay untuntta bare naanaa udiide, bare bonchchuwaa untuntunna shaakkeedda. Untuntunna qaala gelliide, higgiiya untunttoo immeedda. Untunttu Xoossaw bessiyaa ogiyaan goyinniino; qassi Xoossay immana geeddawaakka akkeeddino.

⁵ Untunttu zerethaani kase aawatuwa zare; qassi Kiristtoosikka ashuwan untunttu zare. I, ubbaappe bolla gidiide mooddiyaa, medhinaw galatetteeddawe Xoossaa. Amen77i.

⁶ Shin taani, “Xoossay immana geeddawe attana” yaagikke. Ayissi gooppe, Israa7eeliyaa asaa ubbatuu Xoossay dooreeddawantta gidikkino.

⁷ Qassi Abraahaame zerethatuu ubbatuu Xoossaa naanaa gidikkino. Xoossay Abraahaamossi, “Ne zerethay Yisaaqa bagganna xeasettanawaa” yaageedda.

⁸ Hewaa guussay untunttu Xoossay immana geedda ogiyana yelteeedda naanay zariyaadan paydettana; shin asaa qofaadan yelteeeddawanttu Xoossaa naanaa gidikkino guussaa.

⁹ Ayissi gooppe, Xoossay immana giide haasayeeddawe hawaa; “Taani ha geetetteed-dawaadan hewode yaana; Saarakka attuma na7aa yelana” yaageedda.

¹⁰ Hewaa xalalaakka gidenna; Irbbiqa yeleedda mantte naanaa aawuu ittuwaa; ikka nu aawuwaa Yisaaqa.

¹¹⁻¹² Shin itti na7aa dooreedda Xoossay bare huuphew qoppeeddawaa gidanaadan, Xoossay Irbbiqiw, “Bayray teefaw azazettana” yaageedda; I hewaa untunttu yellettanaappenne iitabaa woy lo77obaa aynne oothanaappe kasenna geedda. Hewaa diraw, Xoossaa dooruu A xeeseeddawaadanippe attin, untunttu ootheeddawaana gidenna.

¹³ Xoossaa Maxaafay, “Yayi qooba siiqaaddi; shin Eesaa ixxaaddi” yaagee.

¹⁴ Yaatina, nuuni waagane? Xoossay deshissiide pirdii? Hewaa gidenna.

¹⁵ Ayissi gooppe, Musew I,
“Taani maaranaw koyyiyaawantta maarana;

qassi qarettanaw koyyiyaawantussikka qarettana”
yaageedda.

¹⁶ Simmi Xoossay asaa maariyaawe I maaranaw koyyiya diraassappe attin, asay koyyiya woy oothiyaa diraassa gidenna.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay Gibxe kaatiyaassi, “Taani ta wolqqa neenan bessanawunne ta sunthay alamiyaa ubbaan odettanaw, hewaassi taani neena kawuthaaddi” yaagee.

¹⁸ Simmi Xoossay maarana koyyiyaawaa maaree; qassi wozanaa gorddana koyyiyaawaa wozanaa gorddee.

Xoossaa Hanquwaanne Maarotaa

¹⁹ Simmi hintte taana, “Hewe tuma gidooppe, Xoossay asaa bayizzuwaassi ayaw toshii? Xoossay geeddawaa ixxaaddi gaanawe oonee?” yaaganaw danddayiita.

²⁰ Shin ta laggew, Xoossaassi zaaranaw neeni oonee? Urqqaappe medhettedda miishshay guyye zaariide barena medhdheeddawaa, “Taana hawaadan ayissi medhdhaadii?” giide oochchanaw dandday?

²¹ Woy urqqa medhdhiyaawe bare medhdhiyaa urqqa bare koyyiyaawaadan oothanawunne itti mala urqqaappe ittuwaa bonchcho miishshaa udiide, qassi ittuwaa tooshettedda oosuwaa oothiyaa miishshaa udiide medhdhanaw aw maati baawee?

²² Xoossay ootheddawee hawaanna ittuwaa. I bare hanquwaa bessanawunne bare wolqqa erissanaw koyyeedda; I bare hanquwan pirdanawantta, bayizzanaw giigi utteeddawantta, daro gencuwan danddayeedda.

²³ Qassi I maareeddawanttoo, bare bonchchuwaa akkanaw giigissi wotheeddawanttussi I ay keenaa bonchchettintonne bessanaw koyyeedda.

²⁴ Nuuni I xeeseeddawantta; shin Ayihuda asaa xalalaappe gidennaan, Ayihuda gidenna asaa giddoppekka xeeseedda.

²⁵ Hoose7a maxaafan I giyaawe hawaa;

“Ta asaa gidennawantta,

‘Ta asa’ gaade xeesana.

Taani siiqabeenna zariyaakka,

‘Ta siiqaatoo’ gaade xeesana.

²⁶ ‘Hinttenttu ta asaa gidikkita’ giyaawaa

untunttu siseedda he sa7aan,

untunttu, ‘De7uwaa Xoossaa naanaa’ geetettiide xeasettanawantta”

yaagee.

²⁷ Isiyaasi Israa7eeliyaa asaabaa yaagiide haasayeedda;

“Israa7eeliyaa asay abbaa matan

de7iyaa shafiyaa keena gidooppekka,

untuntuppe amareeddawanttu xalalay attana.

²⁸ Ayissi gooppe, Goday sa7aa bollan

de7iyaa asaa ubbaa bolla

ellekka pirdana”

yaageedda.

²⁹ Isiyaasi kasetiide,

“Ubbaappe Wolqqaama Goday nuussi

amareedda zereethaa ashshennentto,

nuuni Sodoomaa katamaadaaninne

Gamooraa katamaadan haneeddoshshin”

yaagi haasayeedda.

³⁰ Yaatina, nuuni waagane? Xillotethaa koyyiibeenna Ayihuda gidenna asay amanuwan xilleedda;

³¹ shin Israa7eeliyaa asay barentta xillissiyaa higgiiyaa koyyeeddawanttu he higgiiyaa demmibeykkino.

³²⁻³³ Ayissi demmibeykkino? Untunttu oosuwanappe attin, ammanuwan xillotethaa koyyiibeenna diraassa. Untunttu Xoossaa Maxaafay,

“Akeekite; taani Xiyoonen asaa dhubbiyaa shuchchaa,

untunttu ogiyaan zaallaa wothana.

Shin aani ammaniyaa ooninne yeellatenna”

yaagiide xaafettowaadan dhubbiyaa shuchchan dhubetteedдино.

10

Israa7eeliyaa Asay Xoossaa Ogiyaa Kaallibeenna

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Israa7eeliyaa asaw ta kumentha wozanaappe amottiyaawenne Xoossaa woossiyaawe untunttu attanaassa;

² ayissi gooppe, untunttu Xoossaw oothanaw loythi koyyiyaawaa taani markkattay; shin untunttu Xoossaw oothanaw loythi koyyiya koshshay tumu eratethaappe gidenna.

³ Ayissi gooppe, Xoossay asaa xillissiyaa ogiyaa untunttu erennaan, barenttu huuphe xillotethaa essanaw koyyeeddino; qassi barenttu huuphew Xoossay asaa xillissiyaa ogew eeno gibeykkino.

⁴ Ayissi gooppe, ammaneedda ubbay xillanaadan, Kiristtoosi higgiiyaa qofaa poleedda.

Atotethay Ubbaassa

⁵ Asay higgew azazettiide xilliyaabaw Muse, “Higgii azaziyaawaa oothiya ooninne he higgiiyan paxa de7ana” yaagi xaafeedda;

⁶ shin ammanuwan xilliyaabaw geetetteeddawe hawaa; “Ne wozanaan, ‘Ooni saluwaaw pude baanee?’ goppa. Hewe Kiristtoosa duge wothanaassa;

⁷ woy ‘Duge sa7aa garssa wodhdhanawe oonee?’ gooppa. Hewe Kiristtoosa hayquwaappe denthanaassa.

⁸ Shin I giyaawe hawaa; ‘Xoossaa qaalay ne mataana; ne doonaaninne ne wozanaan de7ee’ geetetteedda” yaagee. Hewekka nuuni hinttentoo odiyaa ammanuwaaw qaalaa.

⁹ Neeni, “Yesuusi Godaa” gaade ne doonaan markkattooppe, qassi Xoossay hayquwaappe A dentheeddawaa ne wozanaan ammanooppe, neeni attana.

¹⁰ Ayissi gooppe, asay bare wozanaan ammaniide xillee; bare doonankka markkattiide attee.

¹¹ Xoossaa Maxaafay, “Aani ammaniyaaw ooninne yeellatenna” yaagee.

¹² Ayihuda asaanne Ayihuda gidenna asaa gidдон dummatethay baawa. Itti Xoossay ubbaa Godaa; I barena xeesiyaaw ubbatoo daro keeka.

¹³ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Godaa sunthaa xeesiyaaw ooninne attana” yaagee.

¹⁴ Yaatina, untunttu A ammanibeennawantta gidooppe, wooti A xeesanaw dand-dayiinoo? Qassi qaalaa sisibeennawanttu waani ammananaw danddayiinoo? Qaalaa odiyaaawe dhayooppe, untunttu waani sisanaw danddayiinoo?

¹⁵ Qassi qaalaa odiyaaawanttu kiitettennan aggooppe, oosuu wooti odettanaw danddayii? Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Nashechchiyaaw mishiraachchuwaaw odiyaaawanttu yu-ussay wooti lo77ii!” yaagee.

¹⁶ Shin untunttu ubbay wonggalaw azazettibeykkino; ayissi gooppe Isiyaasi, “Ta Godaw, nuuni markkatteeddawaa ooni ammaneeddee?” yaageedda.

¹⁷ Simmi asay qaalaa sisiide ammanee; qassi itti uray Kiristtoosa qaalaa, odina sisee.

¹⁸ Shin untunttu qaalaa sisibeennawe tumee gaade taani oochchay. Tuma untunttu siseeddino; Xoossaa Maxaafay,

“Untunttu haasayaa kooshshay

sa7aa ubbaan laaletteedda;

untunttu qaalaykka sa7aa gaxaa gakkeedda”

yaageedda.

¹⁹ Shin Israa7eeliyaa asatuw eribeykkinoyee gaade taani oochchay. Muse kase,

“Taani hinttentta asa gidenna asatuwan seelissana;

qassi eeya asatuwan taani hinttentta hanqqethissana”

yaageedda.

²⁰ Qassi Isiyaasi daro xaliide,

“Taana koyyibeennawanttoo beettaaddi;

taana oochchibeennawanttookka qonccaadi”

yaagee.

²¹ Shin Israa7eelatuwabaa I haasayiidde,

“Gallassaa ubbaa azazettennawanttoonne

tawaa ixxyaawanttoo ta kushiyaaw miccaadi”

yaagee.

11

Xoossay Israa7eeliyaa Asaa Wurssi Olibeenna

¹ Yaatina, Xoossay bare asaa ixceedde gaade oochchoo? Hewaa gidenna; ayissi gooppe, taani ta huuphew Israa7eeliyaa asa; Abraahaame zare; Biiniyaama yaraa.

² Xoossay koyro dooreedda bare asatuwaa ixenna; Xoossaa Maxaafay, Eelaasa taariikiyaa gidдон, Eelaasi Israa7eelatuwaa Xoossaa sinthan wooti mootintto, hintte eriita.

³ “Godaw, untunttu he sunthan nabatuwaa wodheeddino; ne yarshshiyaaasaakka koleeddino. Yaatina, taani ta xalalay attaaddi. Qassi untunttu taan akka wodhanaw koyyiino” yaageedda.

⁴ Xoossay aw waagi zaareeddee? “Taani Eeqaa Ba7aalaw gulbbatibeenna laappu sha77a asaa taw ashshaaddi” yaageedda.

⁵ Hawaadankka qassi ha wodiyaan, Xoossay bare aadho keekatethaan dooreedda amareedda asatuu de7iino.

⁶ Shin I bare aadho keekatethaan dooreeddappe attin, untunttu oosuwan untuntta dooribeenna; hewe dhayooppe, A aadho keekatethay tumu aadho keekatetha gidenna.

⁷ Yaatina, ayee? Israa7eeliyaa asatuu barenttu koyyiyaawaa demmibeykkino; shin Xoossay dooreedda amareeddawantu demmeeddino. Yokkontu wozanay minneedda.

⁸ Hawaadankka, Xoossaa Maxaafay,
 “Xoossay untunttu barenttu ayfiyaan be7ennaadaaninne
 barenttu haythaan sisennaadan,
 hawaa gakkanaw untunttoo
 azalla ayyaanaa immeedda”

yaageedda.

⁹ Qassi Daawite yaageedda;

“Untunttu miyaa gaytay untuntta phiriyaadan oyqo;
 untuntta guufantho; untunttoo kushiya shiri ciggo.

¹⁰ Untunttu xeellennaadan, untunttu ayfii goozetto;
 ubba wode barenttu metuwan quunniide de7iino”
 yaageedda.

¹¹ Yaatina, Ayihudatuu dhubetteedda wode, denddenaanadan kunddeeddino? Hewaa gidenna; untunttu nagaraa ootheedda diraw, atotethay untunttu Ayihuda gidenna asatuwaa qanaatanaadan, Ayihuda gidenna asaw yeedda.

¹² Shin Ayihudatuu nagaraa ootheedda diraw, alamew daro anjuu yeedda; qassi untunttu kunddethaykka Ayihuda gidenna asaw daro anjuuwaa aheedda. Yaatina, Ayihudatuu ubbay gujettiya wode, anjuu woysa keena daranddeeshsha!

Ayihuda Gidenna Asay Attana Atotethaa

¹³ Shin taani ha77i hinttentoo, Ayihuda gidenna asaw haasayay; taani Ayihuda gidenna asaw Yesuusi kiitteeddawaa gidiyaa diraw, ta oosuwa bonchchana.

¹⁴ Taani ta zare gidiyaa asatuwaa qanatanchchatuwaa udooppe, ooni eri untunttuppe amareeddawanta ashshennaan aggikke.

¹⁵ Ayissi gooppe, Xoossay untuntta ixceedda wode, ha alami Xoossanna sigetteedda. Yaatina Xoossay untuntta shiishshi akkiya wode, hayqqeeddawe de7uwa demmanaappe attin, ayee hananee?

¹⁶ Koyro ayfe bagga munaqay anjjetteddawaa gidooppe, muume munaqaykka qassi anjjetteddawaa gidana; itti mithaa xaphuu anjjetteddawaa gidooppe, haythay ubbaykka qassi anjjetteddawaa gidana.

¹⁷ Shin woraan doleedda wogaraa mithaa qankkaappe ittuwaa ittuwaa kareeddasaan, neena woraan doleedda wogaraa mithaa malaa he wogaraanna gathi qachcheedo; neeni qassi zaytii kesiyaa wogaraa mithaa xaphuwaanna ittippe de7aa.

¹⁸ Simmi neeni he karetti wodhdheedda qankkatuwaa bollan otoretanaw bessenna; shin neeni otorettiyaawaa gidooppekkka, xaphuu neena tookkeeppe attin, neeni xaphuwa tookkennawaa akeeka.

¹⁹ Hewaa diraw neeni, “E; shin qankkatuu taani untunttu sa7aan gelanaadan karetteddino” yaagana.

²⁰ Hewe tuma; untunttu ammanibeenna diraw, karetteddino; neeni ammaneedda diraw, he sa7aan eqqaadda. Shin yayyappe attin, ooro qofaa qoppoppa.

²¹ Ayissi gooppe, Xoossay medhetaa qankkaa malatiyaawantoo, Ayihudatoo qarettibeennawaa gidooppe, new qarettiyaawaa malatii?

²² Simmi Xoossaa keekatethaanne xalatethaa be7a. Kunddeeddawantoo I xalaa; shin neeni A keekatethaani minnaade de7ooppe, I new keeka; hewe dhayooppe, neenikka qassi karettana.

²³ Ayihudatuukka qassi ammanennaan ixxiyaawaa aggooppe, Xoossay kase untunttu de7iyaasaan zaariide wothana; ayissi gooppe, I untuntta zaariide wothanaw danddayee.

²⁴ Ayissi gooppe, Xoossay hinttentta woraan de7iyaa koyro medhetaa wogaraa mithaappe qanxxiide, hinttenttu medhetaan woraan dolowanttudun gidennaan gaden tokkeedda wogaraa mithaanna gathi oytheeddawaa gidoooppe, yaatina, he karetti wodhdheedda koyro medhetaa qankkatuwaa zarethiide, untuntta koyro medhetaan doleedda barenttu wogaraa mithaanna gathi qachchanaw, A ayee xoonanawe?

Xoossaa Maarotay Ubbaa

²⁵ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hintte eranaadan koyyiyaa tumu xuuraa yewuu de7ee; hewe hintte hinttentta hinterekka, nuuni aadhdheedda eranchcha yaagiide qoppiyaawaa diggee; Israa7eeliyaa asaappe baggay sisennaan ixceedda; shin he sisennaan ixxiyaawe Ayihuda gidenna asaa kumentha payduu Xoossaakko gakkanaassi gami77ana.

²⁶ Hawaadankka, Israa7eeliyaa asay ubbay attana; Xoossaa Maxaafay hawaadan yaagee;

“Ashshiyaawe Xiyoone geetettiyaa katamaappe yiide, nagaraa oosuwa ubbaa Yayiqooba zariyaappe diggana.

²⁷ Taani untunttu nagaraa atto yaagiyaa wode, untunttunna gelana qaala caaqquu hawaa” yaagee.

²⁸ Ayihuda gidenna asatoo, Ayihudatu wonggalaa mishiraachchuwa bagganna hintte diraw, Xoossaana morkke; shin Xoossaa dooruwa bagganna aawatuwa diraw, untunttu I siiqiyawantta.

²⁹ Ayissi gooppe, Xoossay bare immeeddawaa guyye akkenna; qassi bare xeeseeddawaa ixxaaddi geenna.

³⁰ Ayihuda gidennawanttoo, Xoossaw hintte kasenna azazetibeykkita; shin Ayihudatu azazettennan ixceedda diraw, Xoossaa maarotethaa ha77i hintte akkeedda.

³¹ Hawaadann, hintte akkeedda maarotethaa diraw, Ayihudatu qassi Xoossaa maarotethaa ha77i akkanaadan, Xoossaw azazettennan ixceeddino.

³² Ayissi gooppe, Xoossay asaa ubbaa maarana mala, asay ubbay aw azazettennan ixxiyaa hanotaan qachcheedda.

³³ Xoossaa duretethay woysa keena daree? A aadho eratethayenne A eratethay woysa keena ciimnee? A pirddaa odanawe oonee? I bare oothiyaawaa ayissi oothintto, oonee akeekiyaawee?

³⁴ Hewaa Xoossaa Maxaafay, “Godaa wozanaa eriyaawe oonee? A zoranaw danddayiyaawe oonee?”

³⁵ Woy bare kushiyaa zaarana mala, aw ittibiaa immeeddawe de7ii?” yaagee.

³⁶ Ayissi gooppe, ubbabaa I medhdheedda; qassi ubbabaykka A maataaninne awunne de7ee; Xoossaw medhinaw bonchchuu gido. Amen77i.

12

Xoossaw Oothanaadan Nuuni Waaniide De7anaw Bessii?

¹ Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte hintte oonatethaa Xoossaa nashechchiyaa de7onne geeshsha yarshshuwaa udiide, Xoossaw shiishshanaadan, taani hinttentta Xoossaa maarotethaan woossay; Xoossaw hintte goyinnanaw bessiyaa tumu ogii hewaa.

² Xoossay hintte qofaa ubbanna dummayiide, hinttentta laammoppe attin, ha alamiyaa asaa malatoppite. He wode hintte, Xoossaa shenii, lo77obay, A nashechchiyaabayenne qassi polo gideeddabay ayentto eranita.

³ Xoossay taw immeedda aadho keekatethaan taani hinttenttoo oday. Hinttenttu qoppnanaw bessiyaawaappe aathiide, otoruwan qoppoppite; hewaa aggiide, wozanaama asaadan qoppite; Xoossay hinttenttoo huuphiyan huuphiyan immeedda ammanuwaa keenan hintte bolla pirddite.

⁴ Nu itti bollaa gidon, cora bollaa qommotuu de7iino; he qommotuwaa ubbawukka dumma dumma oosuu de7ee.

⁵ Hawaadann, nuuni cora asaa gidoopekka, Kiristtoosa bagganna itti asa. Qassi nuuni itti asatethaa qommotuwaadan, ittu ituwaanna oyqetti utteeddo.

⁶ Xoossay nuussi immeedda aadho keekatethaan dumma dumma imotay de7ee. Nu imotay nabetethaa gidoooppe, nuussi de7iyaa ammanuwaa keena odanaw bessee.

⁷ Haratuwaa maddussaa gidoope, he oosuwan minnanaw bessee; tamaarissussaa gidoope, he tamaarissuwan minnanaw bessee.

⁸ Hara asatuwaa minissussaa gidoope, he oosuwan minnanaw bessee. Bare huuphew de7iyaabaappe haratuwassi immiyaa ooninne wozanaappe immo. Maatay de7iyaa uray minissi oothanaw bessee; haratuwassi keekiyaa uray nashechchaan keekanaw bessee.

⁹ Hinttentu siiquu asaa bessanaw siiqettiyaawaa gidanaw bessenna. Iitabaa ixixite; lo77obaa minissiide oyyqite.

¹⁰ Ittu ittuwaanna ishatuwaadan siiqettite; ittu ittuwaa bonchchiyaawan nashettite.

¹¹ Minniide oothite; azaloppite; hintte kumentha wozanaappe Godaw oothite. *

¹² Xoossay hinttentoo immana geeddawaan nashettite; waayyiyan genccite. Ubba wode Xoossaa woossite;

¹³ Xoossaa asatuwaa koshshiyaaban maaddite; imathaa morkkite.

¹⁴ Hinttentta yederssiyaawantta anjjite; untuntta anjjiteppe attin, sheqqoppite.

¹⁵ Nashettiyaawantunna nashettite; yeekkiyaawantunnakka yeekkite.

¹⁶ Asaa ubbaw itti mala qofaa qoppite; oothiyaabaan ubbaan hinttentta toochchiide de7iteppe † attin, otorettoppite; hinttentta hintterekka aadho eranchcha giide qoppoppite.

¹⁷ Ooninne hinttentoo iitabaa oothoophe, he uraw iitabaa oothi zaaroppite; asaa ubbaw lo77obaa oothanaw qoppite.

¹⁸ Asaa ubbaanna sarotethaan de7anaw, hintte bagganna, hinttentoo danddayetteed-dabaa ubbaa oothite.

¹⁹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte hintte huuphew asaw haluwaa kesoppite. Xoossay haluwaa kesanaadan, A bolla olite. Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, "Goday, 'Taani haluwaa kesana; taani kushiyaa ciggana' gee" yaagee.

²⁰ Shin Xoossaa Maxaafay, "Ne morkkii koshattooppe, miza. Saamettooppe, ushsha.

Ayissi gooppe, neeni hewaa oothiyaawaan A darissa yeellayaasa" yaagee.

²¹ Iitabaa lo77obaan xoonappe attin, iitabay neena xoonoppo.

13

Gadiyaa Ayissiyaawantussi Eeno Gaanaw Bessee

¹ Asay ubbay gadiyaa ayissiyaawantussi eno gaanaw bessee; ayissi gooppe, Xoossay geennaan de7ishshin, gadiyaa ayissiyaawe de7anaw danddayenna. Ha77i de7iyaa ayissiyaawanttukka Xoossay wotheeddawantta.

² Hewaa diraw, ha77i de7iyaa ayissiyaawantta ixxiyaa ooninne Xoossaa azazuwaa ixxee; bare bolla pirddaa ahee.

³ Ayissi gooppe, ayissiyaawanttu iitabaa oothiyaawantta yashshanawaappe attin, lo77obaa oothiyaawantta yashshikkino. Ayissiyaawoo yayyennaan agganaw koyyay? Yaatooppe lo77obaa ootha; I neena galatana.

⁴ Ayissi gooppe, I new lo77obaa oothanaw, Xoossaw qooma. Shin neeni iitabaa oothoophe, iitabaa ootheddawaa I seeriyaa diraw, aw yayya; I Xoossaa qoomaa. Qassi iitabaa oothiyaawanttu bolla Xoossaa hanqquwaa I ahee.

⁵ Hewaa diraw, gadiyaa ayissiyaawanttussi eno giyaawe Xoossaa muraa xalalaassa gidennaan, hinttentu wozanaa qofaa dirawukka eno gaanaw bessee.

⁶ Ayissi gooppe, gadiyaa ayissiyaawanttu barenttu oosuwaa oothiyya wode, Xoossay oothiyya diraw, hintte qaraxaa qanxxiyaawe hewaassa.

⁷ Ubba asawukka bessiyaawaa immite. Giiraa giiranaw bessiyaawoo giirite; qaraxaa qanxxanaw bessiyaawoo qanxxite; yayyanaw bessiyaawoo yayyite; bonchchuu bessiyaawaa bonchchite.

Ittu Ittuwaanna Siiqettite

⁸ Hinttentu ittu ittuwaanna siiqettanaappe attin, hara acuu O bollaninne de7oppo. Ayissi gooppe, haraa siiqiyaa ooninne higgii giyaawaa poleedda.

* **12:11** kumentha wozanaappe Godaw oothite: Geeshsha ayyaanaani kaalesettiide kiitettiyaawantta gidite. † **12:16** hinttentta toochchiide de7ite: Ashikke gidite guussaa. **12:16** Lem 3:7 **12:19** Zar 32:35 **12:20** Lem 25:21-22

⁹ “Woshummoppa; wodhoppa; wuu77oppa; asaabaa amottoppa” giyaa azazatuunne hara azazatuu ubbatuu, “Ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa” giyaa azazuwan kumiino.

¹⁰ Bare shooruwaa siiqiyaa ooninne aw iitabaa oothenna; hewaa diraw, shooruwaa siiqiyaaawe higgiiyaa ubbaw eeno giyaawaa.

¹¹ Gemi77ushuwaappe hintte beegottiyaa saati ha77i gakkeedda diraw, ha wodiya akeekite. Ayissi gooppe, nuuni koyro ammaneedda wodiyaappe, nuuni attiyaa wodii ha77i nuukko matatteedda.

¹² Qamma aadhhanaw hanee; gallassay matatteedda. Simmi nuuni dhumaa oosuwaaggiide, poo7uwan olettanaw, olaa miishshaa mayyoytte;

¹³ gallassi poo7uwan de7iyaa asaadan, ane maara de7oytte. Yethaaninne mathuwan gidoppo; woshummusaaninne woshummanaw kajjeelussaana gidoppo; palumaaninne qanaatiyaan gidoppo.

¹⁴ Shin Godaa Yesuusi Kiristoosa, olaa miishshaa A mayyite; hintte nagaranchcha asatethay bare wozanaa amuwaa polanaadan, aw qoppoppite.

14

Asaa Bolla Pirdennaan Agussaa

¹ Ammanuwan azalliyaa uraa shiishshi akkite. Shin I bare huuphew qoppiyaabaan aananna palumettoppite.

² Itti uraa ammanuu I ayaa miinanne diggenna. Shin ammanuwan azalliyaa uray gaden mokkeeddabaa xalalaa mee.

³ Ubbabaa miyaa uray ubbabaa meenna uraa kadhoppo; ubbabaa meenna uraykka ubbabaa miyaa uraa bolla pirdoppo. Ayissi gooppe, Xoossay A shiishshi akkeedda.

⁴ Hara asaa qoomaa bolla pirddiyaawe neeni oonee? I kunddina woy denddina bare Godaassa; shin Goday A denthanaw danddayiyaa diraw, I eqqana.

⁵ Itti uray, “Hiqqa gallassay hara gallassatuwappe aadhhee” yaagiide qoppiyaa wode, haray, “Ubba gallassatuukka itti mala” giide qoppee. Asay ubbay huuphiyan huuphiyan hewaadan ayissi qoppintto akeeko.

⁶ Itti gallassaa hara gallassatuwappe aathiide bonchchiya uray Godaa bonchchoo bonchchee; qumaa miyaa uraykka Godaa bonchchoo mee. Ayissi gooppe, I he qumaa diraw, Xoossaa galatee. Qumaa meennawekka Godaa bonchchoo meennaan aggeedda; qassi Xoossaa galatee.

⁷ Ayissi gooppe, nuuppe ooninne bare huuphe xalalaw de7enna; qassi ooninne bare huuphe xalalaw hayqqenna.

⁸ Nuuni paxa de7ooppe, Godaw de7eetto; qassi hayqqooppekka, Godaw hayqqeetto. Simmi nuuni paxa de7ooppe woy hayqqooppekka Godaassa.

⁹ Hewaa diraw, Kiristoosi paxa de7iyaawanttoonni hayqqeeddawattoo Godaa gidanaw hayqqiide, hayquwaappe denddeedda.

¹⁰ Yaatina, neeni ne ishaa bolla ayissi pirdday? Woy neeni ne ishaa ayissi kadhay? Nuuni ubbaykka Xoossaa pirddaa oydiya sinthan eqqana.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay,
“Taani Goday ta de7uwan caaqqay;
asay ubbay ta sinthan gulbbatana.

Qassi taani Xoossaa gidiyaawaa
asay ubbay markkattana’ yaagay”
yaagee.

¹² Simmi nuuni huuphiyan huuphiyan nubaa Xoossaw odana.

Nagaraa Oosuwassii Gaasuwaaw Gidoppa

¹³ Hewaa diraw, nuuni ittu ittuwa bolla pirddiyaawaa hawaappe sinthaw ane aggoytte. Shin ubbaappe aathiide, hintte ishaa dhubbiiyaabaa woy nagaraan oliyaabaa oothennaadan qofaa qachchite.

¹⁴ Taani Godaa Yesuusi Kiristoosanna de7iyaawaan, bare huuphew tuna gidiyaabay baynawaa erayenne akeekay. Shin itti uray ittibaa tuna giide qoppooppe, hewe aw tuna gidee.

¹⁵ Neeni miyaabaa diraw, ne ishaa qohooppe, simmi neeni siiquwan de7akka. Kiristoosi A diraw hayqqeedda asaa ne miyaa qumaan bayizzoppa.

¹⁶ Simmi neeni lo77obaa giyaawaa asay kadhoppo.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay Geeshsha Ayyaanay immiyaa xillotethaa, sarotethaanne nashechchaa gidiyaa waappe attin, muussaanne ushshaa gidenna.

¹⁸ Ayissi gooppe, Kiristoosaw hawaadan oothiyaa uray ooninne Xoossaa nashechchee; asaykka A galatee.

¹⁹ Yaatooppe, ane nuuni sarotethaa ahiyaabaanne nuuna ittuwaa ittuwaanna minisiyaabaa ubbaa koyyeetto.

²⁰ Xoossaa oosuwaa qumaa diraw bayizzoppa. Qumay ubbay geeshsha; shin hara uraa nagaraan yeggiyaawaa muussay iita.

²¹ Hewaassi ashuwaa meennaan woy ushshaa ushennaan aggiyaawe woy ne ishaa dhubbiyaabaa ayaanne oothennaan aggiyaawe lo77a.

²² Ha yewuwaan ne ammanuwaa neeppenne Xoossaappe gidduwan naaga. Itti uray lo77a giide I ammanetteeddawaa oothiyaa wode, “Taani lo77uwaa oothaaddi” giide bare wozanaani ammanettooppe, he uray tumu anjjetteeddawaa.

²³ Shin I he miyaabaan sidhooppe, A muussay ammanuwaana gidenna diraw, Xoossay A bolla pirddee; qassi ammanuu baynnaan ootheeddawe ayayinneekka nagara.

15

Asaa Nashechchanaw Bessiyaa Ogiyaa

¹ Nuuni ammanuwan minneeddawanttu daaburanchchatuwaa tookuwaa tookkanaw bessee; nuuni nu xalalaa nashechchanaw bessenna.

² Nuuni huuphiyan huuphiyan nu ishaa maaddanaw, ammanuwan A minissanawunne nashechchanaw bessee.

³ Ayissi gooppe, haray atto Kiristoosikka barena nashechchibeenna. Shin Xoossaa Maxaafay, “Neena boreeddawanttu boreedda borii ta bolla wodhdheedda” geeddawaadan haneedda.

⁴ Xoossaa Maxaafay nuussi immiyaa genccaaninne minotaan nuuni demmana giide nashechchaan naagi utteeddawe de7ana mala, Xoossaa Maxaafan xaafetteedda ubbabay nuuna tamarssanaw xaafetteedda.

⁵⁻⁶ Hinttenttu ubbay itti wozana gidiide, itti qaalaan Xoossaa, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa Aawuwaa, bonchchana mala, genccuwanne minotethaa immiyaa Xoossay, hinttenttoo Kiristoosi Yesuusi ootheeddawaadan, ittu ittuwaanna ittippe de7iyaa itti gofaa immo.

Phawuloosa Oosuwaanne Ammanenna Asaw Gakkeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa

⁷ Hewaa diraw, Kiristoosi hinttentta mokkeeddawaadan, Xoossaa bonchchoo ittu ittuwaa mokitte.

⁸⁻⁹ Ayissi gooppe, Xoossay ammanetteeddawaa gidiyaa waape erissanaw, Xoossay aawatoo immana geeddawaa tumayanawunne Ayihuda gidenna asay Xoossaa A maarotethaa diraw bonchchanaw Kiristoosi Ayihudatoo qooma gideeddawaa hinttenttoo oday. Hewaa Xoossaa Maxaafay,

“Hewaa diraw, taani neena

Ayihuda gidenna asaa gidдон galatana;
ne sunthaakka sabbana”
yaagee.

¹⁰ Qassikka,

“Ayihuda gidenna asatoo,

Xoossaa asatuwaanna nashettite”
yaagee.

¹¹ Qassikka gujjiide,

“Hinttenttoo, Ayihuda gidenna asatoo ubbatoo,
Godaa galatite; asaw ubbaw, A galatite”
yaagee.

¹² Qassikka Isiyaasi,

“Issey zerethay yiide

Ayihuda gidenna asaa mooddanaw denddana.
Qassi untunttu A bagganna demmana

giide nashechchaan naagana”
yaagee.

¹³ Hinttenttu akkana giide nashechchaan naagiyaawe Geeshsha Ayyaanaa wolqqaan dicananaan, hinttenttoo immana geedda Xoossay, hintte A ammaniyaa diraw, hinttenttoo nashechchaanne sarotethaa kunthiide immo.

Phawuloosi Xaliide Xaafeedda Gaasuwaa

¹⁴ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttentun lo77otethayenne erathay ubbay kumeeddawaanne qassi ittu ittuwaa zoranaw danddayiyaawaa taani ta huuphew eraaddi.

¹⁵⁻¹⁶ Shin taani hinttentta ittibaa ittibaa gujja qofissanaw, ha dabidaabbiyaa gidдон айне yayyennaan hinttenttoo xaafaaddi. Taani Kiristtoosa Yesuusa qooma gidaade, Ayihuda gidenna asaw oothanaadan, Xoossay taw aadho keekatethaa immeedda diraw, taani айне yayyabeykke; Ayihuda gidenna asay Geeshsha Ayyaanaa bagganna Xoossaw geeshsha gidiide, A nashechchiyaa yarshshuwaa gidanaadan, Xoossaa wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaawaan geeshshatethaan oothay.

¹⁷ Hewaa diraw, taani Kiristtoosa Yesuusan gidaade Xoossaw oothiyaabaan ceeqettanaw danddayay.

¹⁸⁻¹⁹ Ayihuda gidenna asay Xoossaw azazettanaadan, Kiristtoosi ta bagganna qaalaan, oosuwan, mallaan, malaataa wolqqaaninne Geeshsha Ayyaanaa wolqqaan ootheddawaa xalalaa taani odanaappe attin, harabaa odanaw xalikke. Hewaa diraw, Yeerusalaameppe doommaade, Iliwaariqoona geetettiyaа gadiyaa gakkanaw yuuyyaade, Kiristtoosa wonggalaa mishiraachchuwaa wurssa odaaddi.

²⁰ Hawaadankka, taani hara asay doommeeddawaa bollan doommennaadan, Kiristtoosa sunthay xeesettebennasan wonggalaa mishiraachchuwaa odanaw amottaaddi.

²¹ Shin Xoossaa Maxaafay,
 “Aabay hawaa gakkanaw odettebennawanttu A be7anawantta;
 qassi aabaa sisibeennawanttu akeekanawantta”
 yaagee.

Phawuloosi Roome Baanaw Qoppeedda

²² Hewaa diraw, taani cora wode hinttenttukko yaanaw koyyay; shin yaanaw danddayabeykke.

²³ Shin taani ha77i ha heeraan ta oosuwaa wursseedda dirawunne cora laythaappe doommaade hinttentta baade be7anaw laamoteedda diraw

²⁴ ha77ikka hinttenttukko baana gaade qoppay; taani Isippeene geetettiyaа gadiyaa baade hinttentta be7anaw koyyay; qassi amareedda wodiyaа hinttentta be7aade nashetwoappe guyyian, Isippeene biishshin, hintte taana maaddana mala koyyay.

²⁵ Shin ha77i taani Xoossaa asatuwaa maaddanaw, Yeerusalaame bay.

²⁶ Ayissi gooppe, Maqidooniyaanne Akaayiyaa geetettiyaа gadiyaan de7iyaa woosa golle asatuu Yeerusalaamen de7iyaa hiyyeesatuwaassi miishshaa immanaw koyyeeddino.

²⁷ Untuntuu barentu huuphew hawaa oothanaw qofaa qachcheeddino. Untuntuu he hiyyeesatuwaa maaddanawe untuntuu acuu de7ee; ayissi gooppe, Ayihudatuу barentu ayyaanaa anjuwaa Ayihuda gidenna asatuwaanna shaakkeeddawaa gidooппe, Ayihuda gidenna asatuukka qassi barentoo de7eeddabaan Ayihudatuwaa maaddanaw bessee.

²⁸ Hewaa diraw, taani ha oosuwaa wursseeddawaappe guyyiyaaninne untuntuu shiiqeedda miishshaa ubbaa immeeddawaappe guyyian, Isippeene baade hintte mataanna aadhdhana.

²⁹ Taani hinttenttukko biyaa wode, Kiristtoosa anjjuu taanan kumina baanawaa eray.

³⁰ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taw Xoossaa hintte woossiidae, woosan hintte taananna minnaadan, Godaa Yesuusi Kiristtoosa baggannanne Geeshsha Ayyaanaa immiyaa siiqotethan taani hinttentta woossay.

³¹ Taani Yihudaan de7iyaa ammanennawanttuppe attanaadaaninne qassi taani Yeerusalaamen oothiyaа oosuu yaani de7iyaa Xoossaa asatuwaa nashechchiyaawaa gidanaadan, Xoossaa woossite.

³² Qassi Xoossay gooppe, taani hinttenttukko nashechchaan baade, hintte matan shemp-pana.

³³ Sarotethaa Xoossay hinttenttunna ubbaanna gido. Amen77i.

16*Sarotaa*

¹ Kinkiriyaа geetettiyaа katamaan de7iyaa ammaniyaа asaanna oothiyaа nu michchatta Peeba lo77o macca asa gidiyaawaa taani hinttentta erissay.

² Hinttenttu izo geeshshatuu Godaa sunthan mokkiyaawaadan mokiite; qassi iza hinttenttuppe koyyiyaawe ayaa gidooппekka, izo maaddite; ayissi gooppe, iza bare huuphew cora asaa maaddaw; qassi taana ta huuphewukka darissa maaddaw.

³ Kiristoosa Yesuusa oosuwa taananna ittippe oothiyaa Phirisqqillissinne izi asinaa Aqjilassi ta sarotowaa odite.

⁴ Unttuntu ta shemppuwaa diraw, barenttu shemppuwaa aathi immeeddino. Unttunta ta xalalaa gidennaan, Ayihuda gidenna asaa ammaniyaa asay ubbaykka galatee.

⁵ Qassi unttuntu goliyaa ammaniyaa asay shiiqiyaa udiide gaketiyaa asaa ubbaa saro giite. Iisiya gadiyan Kiristoosa koyro ammaneedda ta siiqiyaa Eppanetoosaw, ta sarotowaa odite.

⁶ Hinttentoo loythaa daaburedda Mayraamo sarotite.

⁷ Taananna qasho gollen de7eedda ta dabbo gideedda Ayihudatuwaa, Anddironiqoosanne Yuuniyaasa sarotite. Yesuusi kiitteeddawantu gidon untuntu loythi eretteeddawantta. Qassi untuntu Kiristoosa taappe kasenna ammaneeddino.

⁸ Godaanna ittipetethaan de7iyaa ta siiqo laggiyaa Amppiliyaatoosaw ta sarotowaa odite.

⁹ Kiristoosa oosuwa nuunanna ittippe oothiyaa Urbbaanoosanne taani siiqiyaa Isxxaakusa sarotite.

¹⁰ Kiristoosanna I de7iyaawe erettina paacyyaa xooneedda Apheliisaw ta sarotowaa odite; Arisxxobiloosa soy asawukka ta sarotowaa odite.

¹¹ Ta dabbo gideedda Ayihudawiyaa Heeroodiyoonanne Kiristoosa ammaniyaa Narssi-isesa soy asaa sarotite.

¹² Godaa oosuwaa daaburiyaa Tirufaynanne Tirufooso geetettiyyaa maccawantta sarotite; qassi Godaw daro daaburaade oothiyaa siiqiyaa Perssiiso sarotite.

¹³ Godaa oosuwaa loythi eretteedda Rufoosayewunne taana bare na7aadan maaddeedda A daayiw ta sarotowaa odite.

¹⁴ Ta sarotowaa Asinkiriitoosaw, Pileegoonaw, Hermeesaw, Patirobaasawunne untuntunna de7iyaa ammaniyaa ishatuwaa ubbaw odite.

¹⁵ Pileegoona, Yuulo, Neeriyaa, A michchatto, Olumppoosanne untuntunna de7iyaa Xoossaa asatuwaa ubbaa sarotite.

¹⁶ Geeshsha asaw bessiyaa yeretaa yerettiidde, ittu ittuwaa sarotite; Kiristoosaa ammaniyaawantu ubbatuu hinttentta saro yaageeddino.

Wurssethaa Zoriyaa

¹⁷ Taanaadan ammaniyaawanttoo, asaa gidon shaakothaa medhdhiyaawantta, asaa ammanoo dhubo gidiyaaawanttanne hintte tamaareedda timirttiyaanna gaketennawaa tamarissiyaawantta akeekanaadan, taani hinttentta woossay. Unttuntukko shiiqoppite.

¹⁸ Ayissi gooppe, hewaa malabaa oothiyaawanttu barenttu uluwassi oothiinoppe attin, nu Godaa Yesuusi Kiristoosaw oothikino; barenttu labiyaa haasayaaninne qidhiyan iitabaa qoppenna asaa wozanaa balethiino.

¹⁹ Wonggalaw hintte azazetteeddawaa asay ubbay siseedda. Hewaa diraw, taani hinttebaan nashettay; shin lo770tethaw hintte aadhdheedda eranchcha gidanaadaaninne qassi iitabaw ashikke gidanaadan koyyay.

²⁰ Sarotethaa Xoossay Seexanaa hintte gediyaappe garssanna haakkenna mata wode gaaccana.

Nu Godaa Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethay hinttentunna gido.

²¹ Taananna oothiyaa Ximootoose hinttentta saro yaagee; qassi hawaadanka, ta dabatuu Luuqiyoosi, Yaasooninne Sosiiphaaxiroosi hinttentta saro yaagiino.

²² Taani, Xarxxiyoosi, ha dabidaabbiyaa xaafeeddawe, hinttentoo Godaa sunthan sarotaa kiittay.

²³ Ammaniyaa asay ubbay A soyin shiiqiyaa ta siiraa Gaayoosi hinttentta saro yaagee; katamaa miishshaa oyqqiyaa Erasxxoosinne nu ishaya Quwarxxoosi hinttentta saro yaagiino.

²⁴ Nu Godaa Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethay hinttentunna ubbaanna gido. Amen77i.

²⁵ Nuuni Xoossaa galateetto. Taani wonggalaa bagganna Yesuusi Kiristoosabaa odeeddawaadaninne daro wodiyaappe geemmiide, ha77i qoncceedda tumatethaadan, hintte ammanuwaa hinttentta Xoossay minissanaw danddaye.

²⁶ Shin ha77i nabatuu xaafeeddawaa bagganna tumatethay qoncciyaan erettannaadan ootheedda; qassi asaa ubbay Xoossaa ammaniide azazettanaadan, medhinaa Xoossaa azazuwan, ha alamiyaan de7iyaa asaa zerethaa ubbaw qoncceedda.

²⁷ Aadhdheedda eratethay A xalalaw de7iyaa itti Xoossaw Yesuusi Kiristoosa bagganna medhinaw bonchchuu gido. Amen77i.

Phawuloosi Qoronttoosa Asaw Xaafedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Qoronttoosa asaw xaafedda koyro kiitay, Phawuloosi Qoronttoosa kamaan de7iyaa ammaniyaawanttu gidдон Kiristinnaa de7uwaanne ammanuwaa xeeliyaabaan denddeedda metuwaa dhayissanaw qoppiide xaafeddawaa. He wode Qoronttoosa katamay he gaden de7iyaa asay go77ettiya eretteedda Giriike katamaa. Hewaa bollaakka qassi Akaayiyaa geetettiya Roomaa kawutethaassi huuphe katamaa. Ha katamay wolqqaama zali77iyaan, gami77iide minneedda wogaan, loythi aakki aakki biyaa yeda de7uwan woy giigennabaa haniyaawaaninne haymaanotiyaa coratethaan eretteeddawaa.

Yesuusi kiitteeddawe minissiide odanaw koyyeeddawe, he ammaniyaawanttu gidдон de7iyaa shaakotethaabaanne yeda de7uwaabaa, woshummaabaanne geluwaa akaabaa, woosa golle wogaabaa, Geeshsha Ayyaanaa imotatuwaabaanne hayquwaa denduwaabaa. Yesuusi kiitteeddawe ha Mishiraachchuwaa Qaalaa ha ooshatuwaa bolla minniisiide odiyaa waa naagiide shiishshee.

Siiquu Xoossay bare asaassi immeedda imotaa ubbaappe aadhdhiyaawaa gidiyaa waa odiyaa shemppuwaa tammanne heezzuu, ha maxaafan daro eretteeddawaa geetettiide qofettee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-9)

Ammaniyaawanttu Giddon denddeedda shaakotethaa (1:10-4:21)

Yeda de7uwaabaanne soy asaa de7uwaabaa (5:1-7:40)

Ammaniyaawanttanne kiristinna ammanuwaa akkibeennawantta (8:1-11:1)

Ammaniyaawanttu de7uwaanne goshetaa wogaa (11:2-14:40)

Kiristoosi hayquwaa xooni denddowaanne ammaniyaawanttu denduwaabaa (15:1-58)

Yihudaan de7iyaa meetootanchchatuwassi imetteedda maaduwaabaa (16:1-4)

Wurssethaa qutiya (16:5-24)

¹ Taani, Xoossaa sheniyaan Yesuusi Kiristoosi kiitteeddawaa gidanaw xeesetteedda Phawuloosinne, nu ishaa Sostteniisi,

² Qoronttoosan de7iyaa Xoossaa ammaniyaa asatuwaassi, Yesuusi Kiristoosan geeyyeeddawanttussinne, nuussi Godaa gidiyaa nu Godaa Yesuusi Kiristoosa sunthaa ubba sa7aan xeesiyaa ubbatuwaanna geeshsha gidanaw xeesetteeddawanttussi ha dabidaab-biyaa xaafetto.

³ Xoossay, nu Aawuunne nu Goday Yesuusi Kiristoosi hinttenttussi aadho keekatethaanne sarotethaa immo.

Xoossaa Galatussaa

⁴ Xoossay Kiristoosa Yesuusa bagganna hinttenttussi immeedda aadho keekatethaa diraw, taani ubba wode hinttenttussi Xoossaa galatay.

⁵⁻⁶ Taani Kiristoosassi markattiyaawe hinttenttun minneedda diraw, hintte ub-baani, haasayaa ubbaan erathetaa ubbaan, aani duretteedda.

⁷ Hawaadan hintte nu Godaa Yesuusi Kiristoosa yuussaa naagishshin, ayyaanaa imo-taappe haray atto ittuunne hinttenttussi paccenna.

⁸ Qassi nu Godaa Yesuusi Kiristoosa gallasan hintte kadhee baynnawantta gidanaadan, wurssethay gakkanaw I hinttentta minissanawaa.

⁹ Bare Na7aa nu Godaa Yesuusi Kiristoosa ittippetethaw hinttentta xeeseedda Xoossay ammanetteeddawaa.

Ammaniyaa Asaa Giddon Shaakotethay Medhettoppo

¹⁰ Shin taanaadan ammaniyaawanttoo, itti wozanaaninne itti qofaan ittippe gidanaappe attin, shaakotethay hintte gidдон de7enna mala, hintte ubbay itti haasayaa haasayanaadan, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa sunthan taani hinttentta woossay.

¹¹ Ayissi gooppe, taanaadan ammaniyaawanttoo, Qaloo7a soy asay hinttenttubaa, hintte gidдон walassay de7iyaawaa, taw odeeddino.

¹² Taani giyaawe hawaa; hinttentu huuphiyan huuphiyan, “Taani Phawuloosawaa. Taani Aphiloosawaa. Taani Keefaawaa. * Taani Kiristoosawaa” yaagiita.

¹³ Kiristoosi shaaketteddee? Hinttentu diraw, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteeddawe Phawuloose? Woy hintte Phawuloosassi gidanaw xammaqetteeddeitee?

¹⁴ Taani Qarisiphphoosapenne Gaayoosappe attin, hinttentuppe oonanne xamagaabeenna diraw, Xoossaa galatay.

¹⁵ Hewaa diraw, ooninne hinttentta taw gidanaadan xammaqetteedditaa gaanaw dandayenna.

¹⁶ Qassi, E, Isxxifaanoosa soy asaakka taani xammaqaaddi. Shin haraa gujjaade xamagaadditanttonne wozanaa aathikke.

¹⁷ Ayissi gooppe, Kiristoosi taana mishiraachchuwaa qaala odana mala kiitteeddappe attin, xammaqana mala kiittibeenna; qassi Kiristoosi masqqaliyaa bolla hayqqeeddawe mela gidenna mala, taani asaa aadhheedda eratethaa qaalaan tamarissikke.

Kiristoosi Xoossaa Aadhdheedda Eraanne Wolqqa

¹⁸ Ayissi gooppe, Kiristoosi masqqaliyaa bolla hayqqeeddawaa odiyaa qaalay dhayiyaawantussi eeyatethaa. Shin nuussi attiyaawantussi Xoossaa wolqqa.

¹⁹ Xoossaa Maxaafay,
“Taani eranchchatuwaa aadhheedda eratethaa
bayizzana;

qassi akeekanchchatuwaa akeekaakka dhayissana”
yaagee.

²⁰ Aadhdheedda eranchchay haqan de7ii? Higgiiyaa tamarissiyaawe haqan de7ii? Woy ha alamiyaa xoonanaw palumettiyaawantuu waananddinooshsha? Xoossay ha sa7aa aadho eratethay eeyatethaa gidiyawaa besseeda!

²¹ Ayissi gooppe, asay bare huuphe aadho eratethaan barena Xoossaa erenna mala, Xoossay bare aadho eratethaan diggiide, nuuni odiyaa eeya qaalaan ammaniyaawantta ashshanaw qoppeeda.

²² Ayihudatu malaataa oochchiino. Qassi Giriike asatuu aadho eratethaa wolqqaama koshshaa koyyiino.

²³ Shin nuuni masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteedda Kiristoosabaa odeetto. Hewe Ayihudatuwaassi dhubo; qassi Ayihuda gidennawantussi eeyatethaa.

²⁴ Shin Xoossay xeeseeddawantussi Ayihudatussikka Giriikatussikka nuuni odiyaa Xoossaa wolqqayne A aadho eratethay Kiristoosa.

²⁵ Ayissi gooppe, Xoossaa eeyatethay asaa aadhheedda eratethaappe aadhdee; qassi A laafatethaa geetettiyaawekka asaa minotethaappe minnee.

²⁶ Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, Xoossay hinttentta xeesiyaa wode hintte woysa mala asentto qoppite. Asaa qofaan hintte giddon aadho eranchchatuu, wolqqaamatuunne dhoqqa sheeshshatuu dara gidikkino.

²⁷ Shin Xoossay aadhheedda eranchchatuwaa yeellayanaw, alamiyaan de7iyaa eeyatuwaa dooredda; qassi minatuwaa yeellayanaw, alamiyaan de7iyaa laafatuwaa dooredda.

²⁸ Xoossay ha alamiyaan wolqqaamabaa giide qoppiyaawaa dhayissanaw, ha alamiyaa maaddennabaa kadhettobaanne hanibeennabaa dooredda.

²⁹ Hewaa diraw, ooninne Xoossaa sinthan ceeqettanaw bessenna.

³⁰ Shin Xoossay hinttenttussi Kiristoosi Yesuusa de7uwaa udi immeedda. Kiristoosi nuussi aadho eratethaa, xillotethaa, geeshshatethaanne atotethaa gideedda.

³¹ Hewaa diraw, Xoossaa Maxaafay,
“Ceeqettiyaa uray

ooninne Goday ootheeddawaan ceeqetto”
yaagee.

2

Nuuni Kiristoosa Kaqaabaa Markkatteetto

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Xoossaa tumatethaa xuuraa * hinttenttussi odanaw hinttenttukko yeedda wode, dhoqqa qaalaaninne aadhheedda eratethaan odanaw yabeykke.

* **1:12 Keefaa:** Hawe Griike sunthaa giidiide, bilethay zaallaa giyaawaa. Hara Geeshsha Maxaafatuwan Keefaa sunthay Phexiroosa. **1:19** Isa 29:14 **1:20** Yob 12:17; Isa 19:12; 33:18; 44:25 **1:31** Erm 9:24 * **2:1 Xoossaa tumatethaa xuuraa:** Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethatu, Xoossabaa markkatethaa, yaagiino.

² Ayissi gooppe, taani hinttentunna de7aadde, Yesuusi Kiristoosappenne qassi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide I kaqetteeddawaappe attin, harabaa erinaadan, ta qofaa qachchaaddi.

³ Taani daaburaaninne yashshaan daro kokkorssaan hinttentunna de7aaddi.

⁴ Taani tamarissiyaawaanne odiyaa waa Xoossaa Ayyaanaaninne wolqqaan qonccisayppe attin, ciimma gidiiide aadhdheedda eratethaa qaalaana gidenna.

⁵ Hewaa diraw, hintte ammanuu Xoossaa wolqqaanappe attin, asaa aadho eratethaan zempibeenna.

Xoossaa Aadhdheedda Eraa

⁶ Nuuni ayyaanan wozanaamatuwaa gidдон aadho eratethaa hasayeetto. Shin hewekka ha alamiyaa aadho eratethaa gidenna; woy ha alamiyaa mooddiyaa dhayyaawantuu aadho eratethaa gidenna.

⁷ Shin nuuni odiyaa aadho eratethay, Xoossay kasetiide, cora wodiyaappe kase nu bonchchuwaassi dooreedda asaappe geemmedda A xuuraa aadho eratethaa.

⁸ Ha alamiyaa mooddiyaaawantuppe ooninne ha aadho eratethaa eribeenna. Untuntuu ereeddawaa gidintto, bonchcho Godaa masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqikkino.

⁹ Shin Xoossaa Maxaafay,

“Ooninne ayfiyaan be7ibeennawe,
haythankka sisibeennawe,

qassi ooninne bare wozanaan qoppibeennawe

Xoossay barena siiqiyaawantussi giigisseeddawaa”

giyaawaadan nuuni hasayeetto.

¹⁰ Xoossay bare xuura yewuwaa bare Ayyaanaan nuuna erisseedda; ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanay Xoossaabaa haray atto geemmedda yewuwaa ubbaa biddee.

¹¹ Ayissi gooppe, asaan de7iyaa asaa ayyaanaappe attin, asaabaa eriyaawe oonee? Hawaadanka, qassi Xoossaabaa Xoossaa Ayyaanaappe attin, ooninne erenna.

¹² Nuuni Xoossay nuussi immeeddabaa ubbaa eranaw I nuussi yeddeedda Ayyaanaa akkeeddoppe attin, alamiyaa ayyaanaa akkibeykko.

¹³ Nuuni ayyaanaa yewuwaa † ayyaanaa yewuwaanna gathiide, Geeshsha Ayyaanay nuuna tamarisseedda qaalaan hawaa hasayeettope attin, asaa aadho eratethay nuuna tamarisseedda qaalaan haasayokko.

¹⁴ Shin Geeshsha Ayyaanay baynna asay Xoossaa Ayyaanaa yewuwaa akkenna; ayissi gooppe, hewe aw eeyatethaa. Yewuu Geeshsha Ayyaanan paacettiya diraw, I eranaw danddayenna.

¹⁵ Shin Geeshsha Ayyaanay de7iyaa asay ubbabaa shaakkee; shin I bare huuphew oonaninne shaakettenna.

¹⁶ Ayissi gooppe, Xoossaa maxaafay,

“Godaa wozanaa eriyaawe oonee?

A zoranaw danddayiyaawe oonee?”

yaagee. Shin nuussi Kiristtoosa wozanay de7ee. ‡

3

Xoossaa Kaalliyaaawantuu Oosuwaa

¹ Taanaadan ammaniyaawantuu, taani Geeshsha Ayyaanay de7iyaa asaassi haasayiyaawaadan, hinttentussi haasayanaw danddayabeykke. Shin ha alamiyaa asaassi haasayiyaawaadaaninne ammanuwan minnibeenna Kiristtoosan de7iyaa guutha naanaa mala asaassi haasayiyaawaadan haasayaaddi.

² Hinttentu biro mino qumaa maanaw danddaybeenna diraw, taani hinttentta maathaa pakaaddi; haray atto, ha77ikka danddaybeykita.

³ Ayissi gooppe, hintte ha77ikka ha alamiyaa asaadan de7iita. Hinttenttu ha alamiyaa asaa gidiyaa waa hintte gidдон de7iyaa qanaatiinne palumay erissennee? Qassi ha alamiyaa asaadan simerettiita.

⁴ Ayissi gooppe, hinttentuppe ittuu, “Taani Phawuloosawaa” gooppe, haray qassi, “Taani Aphiloosawaa” gooppe, ha alamiyaa asaa mala gidikkitee?

⁵ Yaatina, Aphiloosi oonee? Phawuloosi oonee? Nuuni hinttentta ammantheedda Xoossaa kaalliyaaawantta. Xoossay nuussi huuphiyan huuphiyan immeedda oosuwaa ootheetto.

⁶ Taani puutiya tokkaaddi; Aphiloosi haathaa ushsheedda; shin Xoossay puutiya dichcheedda.

⁷ Hewaa diraw, dichchiyaa Xoossaappe attin, tokkiyaawekka haathaa ushshiyawekka ayaanne gidenna.

⁸ Tokkiyaawenne haathaa ushshiyaaawe itti mala; shin Xoossay huuphiyan huuphiyan A daaburaa keenaa aw woytana.

⁹ Nuuni Xoossaassi ittippe oothiyyaa A oosanchchatuwaa gidiyaa diraw, hintte A oosuwaasa 7aa.

Qassikka hintte Xoossaa golliyyaa.

¹⁰ Xoossay taw immeedda aadho keekatethaan eranchcha anaaxiyadan, golliyyaa baasuwa baasaaddi. Hara uray A bolla keexxee. Shin A bolla keexxiyaa ooninne wooti keexxintto, bare huuphew naagetto.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossay Yesuusi Kiristtoosa xalalaa baaso oothiide wotheedda. Aappe hara baasuwa baasanaw ooninne danddayenna.

¹² Shin ha baasuwa bolla ooninne worqqaan gidina, biraan gidina, al77o shuchchan gidina, mithaan gidina, gattan woy maqaan keexxoope,

¹³ asaa ubbaa oosuu qoncciyyaa kesianawaa. Ayissi gooppe, tamaan qonccana diraw, he gallassay asaa ubbaa oosuwa bessana. Asay ubbay bare oosuwa wooti otheeddentonne tamay paaccana.

¹⁴ Ooninne baasuwa bolla keexxeedda oosuu minniide attooppe, I woytaa akkanawaa.

¹⁵ O oosuunne guudettooppe, he uray qohettana. I bare huuphew attana; shin tamaa giddoppe kessi akkawaadan attana.

¹⁶ Hinttenttu Xoossay aqiyaa geeshsha golliyyaa gidiyawaanne Xoossaa Ayyaanay hinttentun de7iyaawaa erikkitee?

¹⁷ Ooninne Xoossaa geeshsha golliyyaa kolooppe, Xoossay A kolana. Ayissi gooppe, Xoossay aqiyaa geeshsha gollu geeshsha; he geeshsha golluikka hinttentta.

¹⁸ Ooninne bare huuphiyyaa cimmoppo. Hinttenttuppe ooninne barena ha alamiyaan aadho eranchcha yaagiide qoppooppe, aadho eranchcha gidanaw, eeya gido.

¹⁹ Ayissi gooppe, ha alamiyaa aadho eratethay Xoossaa sinthan eeyatethaa. Xoossaa maxaafay,

“Xoossay aadho eranchchatuwaa untuntunta untunttu geniyana oyyqee”

yaagee.

²⁰ Qassi,

“Aadhdheedda eranchchatuwaa qofaykka maaduu baynawaa gidiyawaa Goday eree”

yaagee.

²¹ Hewaa diraw, ooninne asaan ceeqettoppo. Ayissi gooppe, ubbabaykka hinttewaa.

²² Phawuloosikka, Aphiloosikka, Keefaykka, * ha alamiikka, de7uukka, hayquukka, ha77i de7iyaawekka, sinthappe yaanawekk, ubbaykka hinttewaa.

²³ Hinttenttu Kiristtoosawantta; Kiristtoosikka Xoossawaa.

4

Kiristtoosa Kaalliyawantta

¹ Asay nuuna Kiristtoosaw oothiyaawanttudaninne Xoossaa gollen de7iyaa Xuuraa naagiyyaa asaadan qoppo.

² Yaatiide he asatuu barenttu Godaassi ammanetteeddawantta gidiiide, beettanaw koshshee.

³ Shin hintte woy haray ta bolla pirddooppe, aynne gidenna. Haray atto, taanikka ta huuphiyan pirddikke.

⁴ Ayissi gooppe, taani ta huuphiyan ayaanneekka eriyaabay baawa; shin taana hewe xillissenna. Taana pirddiyaawe Godaa.

⁵ Hewaa diraw, Goday dhumaani geemmeeddaaba poo7uwaa kessiyaaawe, wozanaa qofaa qonccissiyaaawe yaana wodii gakkanaassi O bollaninne oonanne pirddoppite. He wode, asay ubbay huuphiyan huuphiyan Xoossaappe sabaa demmanawaa.

⁶ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenttuppe ooninne ittuu tamarissiyawaa sabbiide, haray tamarissiyawaa boreenna mala, “Xoossaa maxaafan xaafetteeddawaa bonchcha” yaagiyaawaa hintte nuunanna tamarana mala, hintte diraw, tabaanne Aphiloosabaa leemisuwadan odaaddi.

⁷ Ayissi gooppe, haratuwappe neena oonee dhoqqisseeddawe? Neeni Xoossaappe akkabeennabay new ayee de7iyaawe? Yaatina, neeni akkeeddawaa gidoope, ayissi akkabeennawaadan ceeqettay?

⁸ Ha77i hintte kalleeddita. Ha77i duretteeddita. Nuuni baynnaan hinterekka kawuteeddita. Nuunikka hinttentunna kawutanaadan, hintte kawuteedditentto lo77a shin.

⁹ Ayissi gooppe, taw malatiyaawaadan, nuuni ha sa7aassi, kiitanchchatuwassinne asaassi kaassaa gideedda diraw, Xoossay nuuna Yesuusi kiitteeddawantta hayquwassi pirddetteedda asaadan, ubbaappe wurssethaa ootheedda.

¹⁰ Nuuni Kiristtoosa diraw eeya, shin hintte Kiristtoosan aadhdheedda eranchcha. Nuuni daaburanchcha, shin hintte mina. Hinttenttu bonchchetteeddawantta, shin nuuni toshetteeddawantta.

¹¹ Ha wodii gakkanaassi, nuuni koshatteetto; saametteetto; kallotteetto; deshetteetto. Qassi de7iyaa sa7aa dhayiide yuuyyeetto.

¹² Nuuni nu kushiyan oothiide daabureetto. Nuuna asay sheqqiyaa wode, anjeetto. Nuuna yederssi yuuyiyaa wodekka danddayeetto.

¹³ Nu bolla iitabaa haasayiyaa wode, nuuni lo77o qaalaa zaaretto. Nuuni hawaa gakkanaassikka, ha sa7aa pituwanne ubbabaa buuraa gideeddo.

¹⁴ Taani ta siiqiyaa naanaadan, hinttentta seeranaw hawaa xaafaaddippe attin, yeel-layanaw xaafabeykke.

¹⁵ Ayissi gooppe, Kiristtoosan hinttentta dichchiyaa tammu sha77a asay hinttenttussi de7ooppekka, hinttenttussi itti aawuwaappe haray baawa. Ayissi gooppe, taani mishi-raachchuwaa qaalaa hinttenttussi aheeddawaadan, Kiristtoosa Yesuusan hinttenttussi aawuwaa gidaaddi.

¹⁶ Simmi taanaadan hanite yaagaade hinttentta woossay.

¹⁷ Hewaa diraw, Godan ammanetteedda ta siiqiyaa ta na7aa Ximootoosa hinttenttukko kiittaaddi. I ubba sa7aan de7iyaa ammaniyaa asaa ubbaw taani tamaarissiyaa Kiristtoosa Yesuusan de7iyaa ta ogiyaa hinttentta hassayissanawaa.

¹⁸ Taani hinttentta be7anaw hinttenttukko yeennabaa malatina, otorettiyaa itti itti asatuu de7iino.

¹⁹ Shin Goday gooppe, taani hinttenttukko ellekka baade he otorettiyaa asatuwaassi haasayaa gidennaan, untunttu wolqqaa erana.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay Xoossaa wolqqaanappe attin, haasayaana gidenna.

²¹ Taani hinttenttukko muriyaa xam77aanna yooyee woy siiquwaannanne ashikke ayyaanaanna yoo? Haqawaa dooriitee?

5

Ammaniyaa Asaa Giddon Oosetteedda Pokkobaa

¹ Hinttenttu gidдон pokko woshummaa oosuu de7iyaawe zigirettee; hewaa mala pokko woshummaa oosuu haray atto, Xoossaa ammanenna asaa gidдонinne baawa. Ayissi gooppe, bare aawuwaa machchatto akkeedda asay de7ee.

² Hinttenttukka otoretteeddita. Hewaappe hintte kayyottanaw bessennee? Hewaa mala pokko oosuwaa ootheedda bitani hintte giddoppe kichchanaw bessee.

³⁻⁴ Ayya gidinakka taani ta asatethaan hinttentunna de7ennaani dhayooppekka, ayyaanan hinttentunna de7ay. Ha77i hinttentunna de7iyaawaadan hanaade, hewaa mala oosuwaa ootheedda bitaniyaa bolla nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan pirddadigaaddi. Hinttentunne ta ayyaanay nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa wolqqaanna ittippe shiiqiide,

⁵ he bitaniyaa ayyaanay Godaa Yesuusi pirddaw yiyaa gallassan attana mala, nagaraan kumeedda A bollaa kolanaadan Seexaanaassi hintte immanaadan, taani pirddaaddi.

⁶ Hinttenttu ceequu lo77a gidenna. Guutha irshshuu munaqaa ubbaa denthiaawaa erikkitee?

⁷ Hinttenttu ooratha gidana mala, nagaraa irshshuu caaleeddawaa kessite. Hinttenttu irshshuu baynna munaqaa mala. Ayissi gooppe, nu Paasigaa dorssay, Kiristtoosi yarshshetteedda.

⁸ Hewaa diraw, nuuni Ukithaa Baalaa suuretethaaninne tumatethaan bonchhanaappe attin, caala irshshuwan, iitathethaa irshshuwaaninne geellathethaa irshshuwan bonchchokko.

⁹ Woshummanaw qoppiyaawanttunna hintte ittippe gaytenna mala, hinttentussi dabidaabbiyaa xaafaaddi.*

¹⁰ Taani giyaawe ha alamiyaan de7iyaa woshummanaw qoppiyaawanttuppe woy yorattiyaawanttuppe, kayisotiyaawanttupenne woy eeqaw goyinniyaawanttuppe ubbakka shaakettana mala gidenna. Hewaa gidoope, ha alamiyaappe hintte shaaketti baanaw bessee guussaa.

¹¹ Shin ishatuwaa ha77i geetettiyaawanttuppe ittuunne woshummanaw qoppiyaawanttu woy miishshaw yorattiyaawanttu woy eeqaw goyinniyaawanttu woy asaa sunthaa bayzziyaawanttu woy mathottiyaawanttu woy wuu77iyaawanttunna hinttentu ittipetethaa oothenna mala, taani hinttentussi xaafaaddi. Hewanttu malaanna haray atto, qumaakka ittippe mooppite.

¹² Ayissi gooppe, woosa golleppe karenna de7iyaawanttu bolla pirddanaw taana ayee gathii? Hinttentu gidдон woosa gollen de7iyaawanttu bolla hintte pirddikkiteeyee?

¹³ Shin karenna de7iyaawanttu bolla Xoossay pirddana. He itabaa oothiyaa uraa hintte gidoppe kessidiggite.

6

Ammaniya Asaa Giddon De7iyaa Walassaa Wootiide Dhayissanaw Bessii?

¹ Hinttentuppe itti uraasi bare ishaanna mootuu de7iyaabaa gidoope, ammaniyaawanttu bolla pirddetanawaa bashiide, ammanennawanttu bolla pirddetanaw waani xaliide bii?

² Ammaniyaawanttu alamiyaa bolla pirddanawaa erikkitee? Yaatina, alamiyaa bolla hintte pirddanawanta gidoope, ubbabaappe guuxxiyaawaa pirddanaw danddaykkitee?

³ Ha de7uwaabay atto shin, ammaniyaawanttu kiitanchchatuwaa bolla pirddanawaa erikkitee?

⁴ Yaatina, hinttentta ha alamiyaa de7uwaabaw pirdda golle buussay koshshooppe, ammaniya asay kadheedda asaan pirddissanaw afitee?

⁵ Taani hinttentta yeellayanaw hawaa gay; hawaa gidanaw bessii? Hinttentu gidдон ishatuwaa sigethanaw danddayiyaa lo77o eranchcha asay ittuunne baawee?

⁶ Shin itti ishay yokko ishaa pirdda gollen mootiide, he yewuwaa ammanenna asaan pirddissii?

⁷ Simmi ittu ittuwaa mootiyaawe hintte gidдон de7ooppe, hewe hintte kundeeddawaa bessee. Hewaappe hintte naagettiiyaawenne cimettiyaawe lo77ennee?

⁸ Shin hintte hintte huuphew ittu ittuwaa haray atto, hintte ishatuwaakka naaqqiitanne cimmiita.

⁹ Woy makkalanchchatuu Xoossaa kawutethaa laattennawaa erikkitee? Balopite. Woshummanaw qoppiyaawanttu woy eeqaw goyinniyaawanttu woy woshummiyaawanttu woy attumawaa gidiide, attumawaanna gisiyaawanttu,

¹⁰ woy kayisatuu woy miishshaw yorattiyaawanttu woy mathottiyaawanttu woy asaa sunthaa bayzziyaawanttu woy bonqqiyaawanttu Xoossaa kawutethaa laattikkino.

¹¹ Hinttentuppekka itti itti asay hewanttu mala. Shin Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthaaninne nu Xoossaa Ayyaanaan hintte meecettiide geeyeeddita; qassi xilleeddita.

Hinttentu Asatethaa Xoossaa Bonchchuwaassi Peeshshite

¹² Itti uray, "Taani koyyeeddabaa ubbaa oothanaw danddayay" gaana danddayee. Shin ubbaykka taana maaddenna. Taani koyyeeddabaa ubbaa oothanaw danddayay. Shin ayenneeekka taana mooddena.

¹³ Qay haraykka, "Qumay uluwassa; uluukka qumaassa" gee. Shin Xoossay uluwaakka qumaakka dhayissana. Asaa asatethay Godaa Yesuusassappe attin, woshummaassa gidenna. Godaa Yesuusikka asaa asatethaassa.

¹⁴ Xoossay Godaa Yesuusa hayquwaappe dentheedda; qassi nuunakka hayquwaappe bare wolqqaan denthana.

¹⁵ Hinttentu asatethay Kiristtoosa asatethaanna ittuwaa gidiyaawaa hintte erikkitee? Yaatina, taani Kiristtoosa asatethaanna ittuwaa gideeddawaa afaade, caaratti asatethaanna ittuwaa oothanaw bessii? Bessenna!

¹⁶ Woy caarattinna ittipetethaa medhdhiyaa uray izinna itti asatetha gidiyaawaa erikkitee? Ayissi gooppe, Xoossaa maxaafay, "Untunttu laa77atuu itti asho gidana" yaagee.

¹⁷ Shin Godaanna ittipetethaa medhdhiyaa uray ayyaanaan aananna ittuwaa gidee.

* 5:9 dabidaabbiyaa xaafaaddi: Hawaa xaafanaappe kassenna Phawuloosi Qoronttoosa asaassi xaafeedda hara qonciiyaan erettiibeenna dabidaabbii de7ee guussaa. 5:13 Zar 13:5; 17:7 6:16 Dom 2:24

¹⁸ Woshummaappe haakkite. Itti uray oothiyya hara nagaraa ubbay A asatethaappe karenna de7ee; shin woshummiyaawe bare bolla nagaraa oothee.

¹⁹ Woy hintte bollay Xoossay hinttenttussi immeedda hinttenttun de7iyaa Geeshsha Ayyaanay aqiyya geeshsha goliyya gidiyaawaa erikkitee? Qassi hintte hintte huuphiyaassa gidikkita.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossay hinttentta gatiyaan shammeedda. Hewaa diraw, hintte asatethaan A bonchchite.

7

Geluwaa Akaabaassi Ooshetteedda Ooshaanne Imetteedda Zaaruwaa

¹ Hinttenttu taw xaafeedda yewuwaassi attuma asay maccawunno bochchennentto lo77a.

² Shin woshummaa gaasuwwa diraw, attuma asaassi huuphiyan huuphiyan machchatta de7uu. Qassi macca asaasikka huuphiyan huuphiyan asinay de7o.

³ Asinay bare machchattii asinatethaan bessiyaabaa udo; qassi hewaadan, machchat-takka bare asinaassi machchetethaan bessiyaabaa oothu.

⁴ Machchatta bare asatethaassi goda gidukku; shin izi asinay goda. Hawaadankka, qassi asinay bare asatethaassi godaa gidenna; shin A machchatta goda.

⁵ Hinttenttu hintte giddon Xoossaa woosaan gencanaw he wodiyaassi zoretan diget-tanaappe attin, ittu ittuwaa diggoppite. Hinttenttu hinttentta naagenna diraw, Seexaanay hinttentta paaccennaadan, ittippe de7ite.

⁶ Shin taani hinttentta hewaa hintte dosowaadan hanite gayippe attin, azazikke.

⁷ Taani asay ubbay taanaadan hanintto dosay. Shin Xoossay asaw huuphiyan huuphiyan dumma dumma imotaa immi wotheedda; ittuwaassi hawaadan, qassi yokkowassi hewaadan immi wotheedda.

⁸ Hewaa diraw, taani machchatto akkibeennawanttunne asinay hayqqo maccawanttu taanaadan coo de7iinontto, untunttoo lo77a gay.

⁹ Shin amuwan guudettiyaawaappe akkiyawenne geliyaawe lo77a gidiyaa diraw, unt-tuntu barentta naaganaw danddayana dhayooppe, akkinonne gelino.

¹⁰⁻¹¹ Machchatta bare asinaappe shaakettuppu. Shin shaakettooppenne gelennaan de7uu; woy bare asinaanna sigettu. Asinaykka bare machchatto yeddoppo yaagaade, akkeeddawanttanne geleeddawantta azazay. Shin hawaa azaziyaawe Godaappe attin, taana gidikke.

¹² Taani haratuwaa hawaadan gay; Godaa gidenna. Ammanenna machchatta de7iyaa ammaniyaa asay ooninne de7ooppe, A machchatta aananna ittippe de7iyaawaa I dosooppe, izo yeddoppo.

¹³ Qassi ammanenna asinay de7iyaa ammaniyaa machchatta de7ooppe, izi asinay izinna ittippe de7iyaawaa iza dosooppe, aappe shaakettuppu.

¹⁴ Ayissi gooppe, ammanenna asinay bare ammaniyaa machchattinna de7iide geeyy-eedda. Qassi ammanenna machchatta bare ammaniyaa asinaanna de7aade geeyyaaddu. Hewe baawentto, hinttenttu naanay tunaa; shin ha77i untunttu geeshsha.

¹⁵ Shin ammanennawe shaakettana koyyoope shaaketto. Ammaniyaa machchatto gidina, woy asinaa gidina, hawaa mala yewuwaan qashettikkino. Ayissi gooppe, Xoossay nuuna sarotethaan de7anaw xeeseedda.

¹⁶ Ammaniyaa machchattee, neeni ne asinaa ashshaninttonne O eri? Woy ammaniyaa asinaw neeni ne machchatto ashshaninttonne O eri?

Xoossay Hinttentta Koyro Xeesiyaa Wode Hinttenttu De7iyaa Hanotaan De7ite

¹⁷ Gidooppenne, asay huuphiyan huuphiyan Goday aw immeeddawaadaninne qassi Xoossay barena xeeseeddawaadan de7o. Hewe ammaniyaa asaa ubbaa taani tamaris-seedda higgiiyaa.

¹⁸ Ooninne qaxxaretti uttiide, Xoossaa ammaneeddawaa gidooppe, bare qaxxaraa mallaa diggoppo. Qassi ooninne qaxxarettennan de7iide, Xoossaa ammaneeddawaa gidooppe qaxxarettoppo.

¹⁹ Ayissi gooppe, Xoossaa azazuwaa naaganaappe attin, qaxxarettina qaxxarettana dhayina allaallii baawa.

²⁰ Asay huuphiyan huuphiyan Xoossay barena xeesiyaa wode de7iyaawaadan de7o.

²¹ Xoossay neena xeesiyaa wode neeni ayillee? Aynne baawa; shin neeni aylletethaappe kesanaaw danddayooppe kesa.

²² Ayissi gooppe, ayille gidi utteedda asaa Goday xeesooppe, I Goday aylletethaappe kesseedda asa. Hawaadankka, ayille gidenna asaa Kiristtoosi xeesooppe, I Kiristtoosa ayille.

²³ Xoossay hinttentta gatiyaan shammeedda. Asaa ayille gidoppite.

²⁴ Taanaadan ammaniyaawanttoo, asay huuphiyan huuphiyan Xoossay A xeesiyaa wode de7iyaa de7uwaadan, Xoossaana de7o.

Geletti Akettibeennawanttubaanne Am77etuwaabaassi Ooshetteedda Ooshaa

²⁵ Wodoratuwassi Goday taana azazeeddabay baawa. Shin taani Godaassi ammaneteeddawaa gideedda diraw, aappe maarotethaa akkeeddawaadan, hinttentta zoray.

²⁶ Simmi ha77i metuwassi taw hawe lo77a malatee; asay hawaadan haniide de7ooppe lo77a.

²⁷ Neeni machchatto akkadiggeeddawaa gidoope, izo yeddanaw koyyoppa. Machchatto akkabeennawaa gidoope, akkanaw koyyoppa.

²⁸ Shin neeni machchatto akkooppe, nagaraa oothabeykka. Wodorattaakka asinaa geloope, nagaraa oothabeykku. Shin akettiyaawanttoonni gelettiyaawanttoo untunttu de7uwan wolqqaama metuu de7ee. Taani hinttentta he metuwaappe ashshanaw koyyay.

²⁹ Shin taanaadan ammaniyaawanttoo, taani giyaawe hawaa; wodii wureedda. Hawaappe sinthaw akkeedda asatuu, akkibeenna asaadan hanino.

³⁰ Yeekkiyaawanttu yeekkennawaadan, nashettiyaawanttu nashettennawaadan, shammiyaawanttukka shammiide aynnee baynnawaadan,

³¹ ha alamiyaa de7uwan maadettiyaawanttu ubbakka maadettennawaadan hanino. Ayissi gooppe, ha alamiyaa de7uu attiyaawaa.

³² Hinttenttu hirgennan de7anawaa taani dosay. Akkibeennawe Godaa nashechchanaw koyyiyaa diraw, A oosuwaabaa qoppee.

³³ Shin akkeeddawe bare machchatto nashechchanaw koyyiyaa diraw, sa7aabaa qoppee.

³⁴ A qofay shaaketteedda. Asinaa gelabeenna wodoratta bare ashuwaaninnee bare shempuwaan geeyyanaw koyyiyaa diraw, Godaa oosuwaabaa qoppaw. Shin asinaa geleeddawunna bare asinaa nashechchanaw koyyiyaa diraw, sa7aabaa qoppaw.

³⁵ Taani hawaa hinttentta maaddana mala gayippe attin, hinttentta dhubbanaw giikke. Shin hintte bessiyaawaadan de7iidde, Godaa oosuwaawaa hinttena immiide oothana mala koyyay.

³⁶ Ooninne bare giigisseedda wodoratto akkiya wodii gakkina, barena naaganaw aw danddayettennaan ixxooppe, izo akko. I izo akkooppe, hewaan nagaray baawa.

³⁷ Shin I bare wozanaan minnooppe, akkennaan gami77ana danddayee. Qassi barena naagiide, bare giigisseedda wodoratto akkennaan gami77ana gooppe, ooninne wolqqanthennaan bare wozanaan qofaa qachcheeddawaa gidoope loytheedda.

³⁸ Hewaa diraw, wodoratto akkiya uray loytheedda; qassi akkennawe ubba aathi loytheedda.

³⁹ Asinaa geleedda mishiratta bare asinay de7eedda keenan aananna itteppe de7anaadan qashetta uttaaddu. Shin I hayqqooppe, Godaa ammaniyaawaa asaa oonanne gidoope, bare doseedda asinaa gelanaw danddayaw.

⁴⁰ Ta qofaa gidoope, gelennaan de7antto, iza nashechchaan de7ana. Qassi taanan Xoossaa Ayyaanay de7iyaawaa taani eray.

8

Eeqaassi Yarshshetteedda Qumaabaa

¹ Eeqaassi yarshsheedda qumaabaa gidoope, nuuni ubbaykka ereetto. Eray otorssee; shin siiquu ammanuwan dichchee.

² Ooninne barew ittibaa eriyaawaa malatooppe, I biro eranaw bessiyaawaa eribeenna.

³ Shin ooninne Xoossaa siiqooppe, Xoossay A eree.

⁴ Hewaa diraw, eeqaw yarshsheedda qumaa muussaabaa gidoope, eeqaa ubbay alamiyaan ayaanne gidennawaanne, itti Xoossaappe attin, haray baynnawaa nuuni ereetto.

⁵ Ayissi gooppe, cora xoossatuunne cora godatuu de7iino. Shin haray atto, saluwan gidina sa7aan gidina, xoossatuwaa geetettiyaawanttu de7ooppeekka,

⁶ ubbabaa medhdheeddawe nuuni aw de7iyaawe, itti Xoossay, Aawuu, nuussi de7ee. Qassi ubbabay aani medhetteeddawenne nuuni aani de7iyaawe itti Goday, Yesuusi Kiristoosikka nuussi de7ee.

⁷ Shin ha eray asaa ubbaw de7enna. Itti itti asatuu eeqaa doyyeedda diraw, ha77i gakkanawukka, "Eeqaw yarshsheedda qumaa" yaagiidde miino. Qassi untunttu wozanay shuga gideeddawaan, untunttoo ha qumaan tuneeddawaa malatee.

⁸ Shin qumay nuuna Xoossaakko shiiqanaadan maaddenna. Nuuni maana dhayintokka nuussi aynnee paccenna; mooppennee nuussi aynnee gujettenna.

⁹Shin hawe hintte hintte dosowaadan haniyaawe shugo ammanuwanna de7iyaawantta nagaraan yeggenna mala naagetite.

¹⁰Ayissi gooppe, neeni eranchchay eeqaw yarshsheedda qumaa maanaw eeqaa goliyaan utteedda wode, shugo ammanuwanna de7iyaa itti asay neena be7ooppe, eeqaw yarshsheedda qumaa I maanaw A wozanay goppenneeyee?

¹¹Hewaa gidoope ha shugo ammanuwanna de7iyaa ne ishay, Kiristoosi A diraw hayqqeeddawe, ne eraan bayee.

¹²Hawaadankka, hintte hintte ishatuwaa naaqqiyaawaaninne untunttu shugo wozanaa maythiyaawaan Kiristoosa naaqqiita.

¹³Hewaa diraw, qumay ammaniya ta ishaa dhubbiyaawaa gidoope, A dhubbenna mala, ta de7iyaa laythaan mulekka ashuwaa miikke.

9

Yesuusi Kiitteeddawanttussi De7iyaa Maataanne Untunttu Oothanaw Bessiyaabaa

¹Taani ayilletthay bayinna asa gidikkita? Yesuusi kiitteeddawaa gidikkita? Nu Godaa Yesuusi Kiristoosa be7abeykkita? Hinttenttu taani Godaassi ootheedda ta oosuwaappe beetteeddawantta gidikkiteeyee?

²Taani haranttussi Yesuusi kiitteeddawaa gidana dhayooppukka, hinttenttu Yesuusi kiitteeddawaa gidiyaawe eretteeddawaa; ayissi gooppe, taani Godan Yesuusi kiitteeddawaa gidiyaawoo hintte markka.

³Taana boriyaawanttussi taani immiyaa zaaruu hawaa.

⁴Maanawunne ushanaw nuussi baawee?

⁵Yesuusi kiitteedda haratuwaadaaninne Godaa ishatuwaadan, qassi Phexiroosawaadan, eeno giyaa machchatto ittippe akkiide baanaw nuussi maatay baawee?

⁶Woy nu de7uwassi oothiide baaxetanaw bessiyaawe taananne Barnaabaasa xalalee?

⁷Ay wodenne bare miishshaa miidde, wottaaddearathaa oothiyaawe oonee? Woy woyiniyaa turaa tokkiide, A ayfiyaa meennawe oonee? Woy miizza wudiyaa heemmiidde, he miizza wudiyaappe maathaa ushennawe oonee?

⁸Taani hawaa asaa qofaa xalalaan gaytaa? Woy higgii qassi hawaa geennee?

⁹Ayissi gooppe, Muse Higgiiyan, "Kathaa yedhdhiyaa mehiyaa doonaa qachchoppa" geetettiide xaafetteedda. Xoossay mehiyaabaa qoppiide hawaa gii?

¹⁰Woy I hewaa giyaawe mulekka nu diraassa gidennee? Tumakka nu diraw xaafetteedda; goshiyaa bitaniikka kathaa bukkiyaa bitaniikka, "Taana gakkiiyawaa akkana" yaagiidde oothanaw bessee.

¹¹Nuuni hintte gidдон ayyaanaa yewuwaa zereeddawantta gidiide, nu ashuwaassi maado gidiyaawaa hinttentuppe cakkooppe darobee?

¹²Haratuu hewaa hinttentuppe akkanaw untunttu maatay de7ooppe, nuussi untunttuwaappe aadhdhiyaa maatay baawee?

Shin nuuni Kiristoosa mishiraachchuwaa qaalaassi dhubo gidennaadan, ubbabaa genciyaawaappe attin, he maataan go77ettibeykko.

¹³Geeshsha Golliiyan oothiyaasatu barenttu qumaa Geeshsha Golliiyaappe akkiyawaa erikkitee? Qassi yarshshiyaasaan oothiyaawanttu yarshshuwaappe akkiyawaa erikkitee?

¹⁴Hawaadankka, qassi mishiraachchuwaa qaalaa odiyaawanttu barenttu de7uwaassi koshshiyaabaa aappe demmanaadan, Goday azazeedda.

¹⁵Shin taani ha maataa ubbaan aynne go77ettibeykka. Taani hawaa xaafeddawe hewaa mala maatay taw de7banaw bessee yaagiyaawaana gidenna. Ayissi gooppe, ta ceeguwa ooninne mela kessiyaawaappe hayqqiyaawe taw lo77a.

¹⁶Mishiraachchuwaa qaalaa odanaw taani azazetta utteedda diraw, A odooppukka taw ceeqettiyaabay baawa. Mishiraachchuwaa qaalaa odennaan aggooppe, taw aayyero.

¹⁷Ayissi gooppe, taani hawaa dosaade othoooppe, taw woytay de7ee. Shin taani dosennaan ixoooppukka, mishiraachchuwaa qaalaa diraw hadaraa Xoossay taw immeedda.

¹⁸Yaatina, ta woytay ayee? Mishiraachchuwaa qaalaa odaadde, taw wonggalaan de7iyaa kumentha maataan go77ettennan, mishiraachchuwaa qaalaa coo odiyaawaa.

¹⁹Taani oossinne ayle gidikke shin, coratuwaa zaaranaw taana ubbaw ayle kessaaddi.

²⁰Taani Ayihudatuwaa zaaranaw untunttunna untuntta gidaade de7aaddi. Ta huuphew higgiiyaappe garssanna de7ikke. Shin higgiiyaappe garssanna de7iyaawantta zaaranaw higgiiyaappe garssanna de7iyaa asaa mala gidaaddi.

²¹ Taani higgii baynna asatuwaanna de7aadde, higgii baynna asaadan hanaaddi. Xoos-saa higgii dhayina gidenna. Shin higgii baynnawantta zaaranaw, Kiristtoosa higgiiyaappe garssanna de7aaddi.

²² Taani ammanuwan daaburiyaawantta zaaranaw, untunttu mala gidaaddi. Taani ay ogiyaaninne amareedda asatuwaa ashshanaw, ubba asatuwaanna ubbabaani untunttu mala gidaaddi.

²³ Taani mishiraachchuwaa qaalaa anjuwaa shaakkanaw, mishiraachchuwaa qaalaa diraw, ubbaba oothay.

²⁴ Wothaan xoonana giide woxxiyaa ubbay ittippe woxxee. Shin ittuwaa xalalay woytaa akkiyawaa erikkitee? Hawaadan hinttentukka woytaa akkanaw woxxite.

²⁵ Kaassaw barena giigissiyaa ooninne ubbabaani barena naagee. Asay hewaa daaburiyaawe xoneeddawoo imettiyaa bayiyya akliiyaa demmanaassa. Shin nuuni daaburiyaawe medhinaw de7iyaawaanne bayenna akliiyaa demmanaassa.

²⁶ Hewaa diraw, taani qofi baynnaan woxxiyaawaadan woxxiikke. Carckuwaa yimp-piyaa asaadanka coo olettikke.

²⁷ Shin taani harantoo odeeddawaappe guyyiyan, ta huuphew woytaappe antenna mala, ta asatetha naagettanaadan oothay.

10

Eeqaw Goyinnanaw Bessenna

¹ Hewaa bollan taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hintte hawaa erana mala koyyay. Nu aawotuu ubbay shaariyaappe garssanna de7eeddino; ubbayka abbaa gidonna pinneeddino.

² Untunttu ubbay Mussenna itteppe gidanaw, shaariyaaninne abbaan xammaqetteed-dino.

³ Untunttu ubbay he itti ayyaanaa qumaa meeddino.

⁴ Qassi ubbayka he itti ayyaanaa ushshaa usheeddino. Ayissi gooppe, untunttu bar-entta kaaletthiyaa ayyaanaa zaallaappe pultowaa usheeddino; he zaallayka Kiristtoosa.

⁵ Shin Xoossay untunttuppe dariya baggatuwan nashettibeenna diraw, untunttu anhay asay baynna saan laaletteedda.

⁶ Untunttu iitabaa amotteeddawaadan, nu wozanay qassi iitabaa amuwaappe naaget-tanaadan, hewe ubbay nuussi timirtte gideedda.

⁷ Xoossaa maxaafay, "Asay maanawunne ushanaw utteeddino; qassi duroo dendi eqqeeddino" yaagiyaawaadan, untunttuppe ittu ittu eqaw goyinneeddawaadan, hintte goyinnoppite.

⁸ Untunttuppe ittu ittu woshummeeddawaadan, nuuni woshummanaw bessenna. Hewaa gaasuwan untunttuppe itti gallassi laatamanne heezzu sha77ay hayqqeedda.

⁹ Untunttuppe ittu ittu Godaa paacciide, shooshshaan duketti hayqqeeddawaadan, nuuni Godaa paaccanaw bessenna.

¹⁰ Untunttuppe ittu ittuu zuuzummina, wodhiyaa kiitanchchaan untuntta dhayisseed-dawaadan zuuzummoppite.

¹¹ Hawe ubbay haratussi timirtte gidanaadan untunttu bolla gakkedda. Qassi nuuna wodiyya wurssethay gakkana mateeddawantta seeranaw xaafetteedda.

¹² Hewaa diraw, minna eqqaaddi giide qoppiyaa uray ooninne kundennaadan, barena naago.

¹³ Hinttentta gakkiiyaa paacii, asaa ubbaa gakkiiyaa paaciyaa malappe attin, aynne dummatenna. Hinttenttu wolqqay danddayaawaappe aadhdhiyaa paaciyaan hintte paaccetanaw koyyenna Xoossay ammanetteeddawaa. Shin hinttentta paacii gakkiiyaa wode, he paaciyaa I hinttentta danddayissana. Qassi he paaciyaappe hinttenttu kesiyaa ogiyaakka I immana.

¹⁴ Hewaa diraw, ta dosiyaawanttoo, eeqaw goyinnoppite.

¹⁵ Hinttenttu wozanaama asaa gideedda diraw, taani hinttenttoo oday. Taani giyaawaa hintte pirddite.

¹⁶ Nuuni Xoossaa galatiide shaakkiiyaa anjuwaa xuu7ay Kiristtoosa suuthaanna ittip-petethay de7iyaawaa gidennee? Qassi nuuni menthiyaa ukithay Kiristtoosa ashuwaana ittipetethay de7iyaawaa gidennee?

¹⁷ Itti ukithay de7iyaa diraw, nuuni cora gidoopekka, itti asatetha. Ayissi gooppe, nuuni ubbayka he itti ukithaa shaaketteetto.

¹⁸ Israa7eeliyaa asaa xeellite. Yarshshuwaa miyaawanttu yarshshiyaasaanna ittip-petethay de7iyaawantta gidikkino?

¹⁹ Simmi taani waagaytaa? Eeqaassi yarshshetteedda qumay maaddii woy eeqay maaddii?

²⁰ Maaddenna; shin taani giyaawe Xoossaa ammanenna asatuu iita ayyaanatuwassi yarshshiyaawaappe attin, Xoossaw yarshshikkino. Iita ayyaanatuwaanna hintte ittippe zuppetana mala, taani koyyikke.

²¹ Godaa xuu7aappe ushiidde qassi iita ayyaanatuwaa xuu7aappe ushanaw hintte danddayikkita. Godaa gaytaappe hintte gishettiidde qassi iita ayyaanatuwaa gaytaappe maanaw danddayikkita.

²² Hewaa udiide nuuni Godaanna xiinottanaw koshshii? Nuuni aappe minneetoo?

²³ Hintteppe ittu ittuu, “Ubbabaa oothanaw taana diggiyaabay baawa”; shin ubbabay maaddenna. “Ubbabaa oothanaw diggiyaabay baawa; shin ubbabay geeshshenna” yaagi-no.

²⁴ Ooninne hara asaa maaddiyaabaa qoppoppe attin, haray atto ittuunne barena maaddiyaabaa qoppoppo.

²⁵ Geyaan axaare taraan zali77ettiyya ashuwaa hintte wozanaa qofaan, aynne sidhennaan miite.

²⁶ Ayissi gooppe, alamiinne aani de7iyaabay ubbay Godaabaa.

²⁷ Itti ammanenna asay hinttentta immatha udi shoobbanaw xeesina baanaw koyy-oppe, hintte wozanaa qofaan, aynne sidhennaan hintte sintha I aathiyaabaa ubbaa miite.

²⁸ Shin itti uray hinttenttoo, “Hawe eeqaw yarshsheeddawaa” gooppe, he hinttenttoo odeedda bitaniyaa dirawunne qassi hintte wozanaa qofaa diraw, he qumaa mooppite.

²⁹ Taani giyaawe ne wozanaa qofaa diraassa gidenna; shin yokko bitaniyaa wozanaa qofaa diraassa.

Taani ta hananaw danddayiyaa ta hanotaa hara asaa wozanay ayaw pirdidii?

³⁰ Taani Xoossaa galataade qumaa mooppe, Xoossaa galataade meedda qumaw ayaw borettaytaa?

³¹ Simmi hintte ayaanne mooppe, woy ayaanne ushoooppe, woy hintte ayaanne udooppe, ubbabaa Xoossaa bonchchuwaassi oothiite.

³² Hinttenttu Ayihuda asatuwaassi woy Giriike asatuwaassi woy Xoossaa ammaniyaawanttussi dhubo gidoppite.

³³ Taani qassi coratuu attana mala, untunttu ubbaa maaddanaadaanippe attin, ta huuphew maaduwaaw koyyennaan, asaa ubbaa ubbabaani nashechchiyaawaadan, hinttenttukka hewaada udite.

11

¹ Taani Kiristtoosa leemisuwaa kaalliyawaadan, hinttenttukka tawaa kaallite.

Asay Ittippe Woossiyaa Wode De7anaw Bessiyaa Wogaa

² Taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte ubbabaani taana hassayiyya dirawunne, wogaa taani hinttenttoo immeeddawaadan, hintte minissiide naagiyaa diraw, hinttentta galatay.

³ Shin Kiristtoosi attumawaa ubbaw huuphe gidiyaawaa, attuma asay macca asaassi huuphe gidiyaawaanne qassi Xoossay Kiristtoosassi huuphe gidiyaawaa hintte erana mala koyyay.

⁴ Xoossaa woossiidde, woy timbbitiyaa odiidde, bare huuphiyaa goozziyaa attuma asay ubbay Kiristtoosa toochchee.

⁵ Qassi Xoossaa woossaadde woy timbbitiyaa odaadde, bare huuphiyaa goozzena maccawunna bare asinaa toochchaw; ayaw gooppe, iza bare huuphiyaa meedettadig-goonninna itti mala.

⁶ Maccawunna bare huuphiyaa goozzana dhayooppe, qanxxissu. Shin iza bare huuphiyaa qanxxissanawe woy meedissanawe pokkooppe, bare huuphiyaa goozzu.

⁷ Attumawe Xoossaa leemisuwanne bonchchuwaa gidiyaa diraw, bare huuphiyaa goozzanaw bessenna; shin maccawunna attumawaassi bonchcho.

⁸ Ayissi gooppe, maccawunna attumawaappe beettaadduppe attin, attumawe maccawunnippe beetibeenna.

⁹ Ayissi gooppe, maccawunna attumawaa diraw medhettaadduppe attin, attumawe maccawunni diraw medhettiibeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, maccawunna bare asinaa ayissuwaappe garssanna de7iyaawaa erisanawunne kiitanchchatuwaa diraw, izi huuphiyan goozziyaabay de7anaw bessee.

¹¹ Shin Godaan maccawunna attumawe baynnaan de7ukku; attumawekka maccawunna baynnaan de7enna.

¹² Ayissi gooppe, maccawunna attumawaappe medhetteeddawaadan, qassi attumawekka maccawunni yeleteedda. Qassi ubbabaykka Xoossaappe yee.

¹³ Hinttenttu hintte huuphew pirddite. Maccawunna bare huuphiyaa goozzennaan Xoossaa woossanaw bessii?

¹⁴⁻¹⁵ Attumawe bare huuphiyaa dichchooppe, aw pokko. Shin maccawunna bare huuphiyaa dichchooppe, iziw bonchcho gidiyawaa haray atto, medhetenttonne hinttentta tamaarissennee? Ayissi gooppe, maccawunni huuphi izo kammanaw iziw imetteedda.

¹⁶ Shin ooninne ha yewuwaan palumettanaw koyyoope, nuussi gidina woy Xoossaa ammaniyaawanttoo gidinakka, hawaappe hara wogay baawa.

Godaa Kawuwaa Akkiya Wogaa

(Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; Luq 22:14-20)

¹⁷ Hintte shiiqiyaa we itabaassappe attin, lo77obaassa gidenna diraw, taani ha aza-zuwaa immaadde hinttentta galatikke.

¹⁸ Shin hintte woosa gollen shiiqiyaa wode, hintte giddon phalqqethay de7iyaawaa taani sisay. Qassi hewe itti bagganna tuma gidiyawaa ammanay.

¹⁹ Ayissi gooppe, hintte matan ammanetteeddawanttu qoncci erettana mala, hintte giddonikka qassi shaakuu de7anaw bessee.

²⁰ Hewaa diraw, hintte ittippe shiiqiyaa wode, hintte shiiquu Godaa kawuwaa maanaassa gidenna.

²¹ Ayissi gooppe, hintte qumaa miyaa wode, ubbay huuphiyan huuphiyan barewaa barewaa miyaa diraw, ittuu koshattee; ittuu qassi mathottee.

²² Maanawunne ushanaw hinttenttoo gollu baawee? Woy Xoossaa woosa golliyaa kadhiitee? Qassi aynnee baynnawantta yeellayitee? Taani hinttentta waagoo? Ha yewuwaan taani hinttentta galatoo? Galatikke.

²³ Ayissi gooppe, taani qassi hinttenttoo immeedda timirttiyaa Godaappe akkaaddi. Godaa Yesuusi untuntutu A aathiide immeedda qamma daabbuwaa akkiide,

²⁴ Xoossaa galateedda; daabbuwaa menthiide, "Heyte; miite. Hawe hintte gishshataw barena immeedda ta ashuwaa. Hawaan taana qoppite" yaageedda.

²⁵ Hawaadankka, kawuwaa miide simmina, xuu7aa qassi akkiide, "Hawe xuu7ay ta suuthaan taani caaqqeedda ooratha caaquwaa. Hinttenttu aappe usheedda wode ubbaan hewaan taana qoppite" yaageedda.

²⁶ Ayissi gooppe, hintte ha daabbuwaa meedda wode ubbaaninne ha xuu7aappe usheedda wode ubbaan Goday yaana gakkanawukka, A hayquwaa odiita.

²⁷ Hewaa diraw, bessennaan de7iidae Godaa daabbuwaa miyaawe, woy Godaa xuu7aappe ushiyaawe ooninne A ashuwaanne A suuthaa acotee.

²⁸ Shin asay bare huuphiyaa paacco. Yaatiide daabbuwaa mo. Xuu7aappekka usho.

²⁹ Ayissi gooppe, Godaa ashuwaa shaakkiide erennaan daabbuwaa miyaawenne xuu7aappekka ushiyaawe bare huuphewa pirddaa meennee ushee.

³⁰ Hewaa diraw, hintte giddon coratuu daaburanchchanne hargganchcha gideeddino; qassi unddenneeddawanttu hayqqeeddino.

³¹ Shin nuuni nu huuphiyaa tumu paacceeddentto, Xoossay nuuna pirddenna.

³² Nuuni pirddettiyaa wode, ha alamiyaanna ittippe pirddettenna mala, Goday nuuna seeree.

³³ Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, Godaa kawuwaa maanaw hintte shiiqiyaa wode, ittu ittuwaa naagite.

³⁴ Ooninne koshatteeddawaa gidoope, ittippe shiiqiyaa wode Xoossaa pirddan hintte gelenna mala, bare soyin mo.

Atteeddawaa taani yaa baade giigissana.

12

Geeshsha Ayyaanaa Imotatuwaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, Geeshsha Ayyaanaa imotaabaa hintte eranaw koyyay.

² Hinttenttu Xoossaa ammanenna wode, ubba wode kaalliyawaadankka, haasayenna eegatuwaakko hintte beeddawaa eriita.

³ Hewaa diraw, Xoossaa Ayyaanay kaaletthiyaa asay ooninne, "Yesuusi sheqetto" yaagide haasayennawaanne qassi Geeshsha Ayyaanay kaaletthoopeppe attin, haray atto itti asayenne, "Yesuusi Godaa" gaanaw danddayennawaa taani hinttentta erissay.

⁴ Ayyaanaa imotay dumma dumma; shin immiyaa Ayyaanay ittuwaa.

⁵ Qassi oothiyaa oosuu dumma dumma; shin Goday ittuwaa.

⁶ Oosuwaa oothanaw dumma dumma ogii de7ishshin, he oothiyaa ogiyaa ubbaa asaa ubbaw qonccissiyaa Xoossay ittuwaa.

⁷ Shin asaa ubbaa maaddanaw, Geeshsha Ayyaanaa qonccissiyaa wolqqay ubbaw huuphiyan huuphiyan imetteedda.

⁸ Ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanay ittuwaassi aadho eratethaa haasayaa immeedda; qassi ittuwaassi eratethaa haasayaa immeedda.

⁹ He Geeshsha Ayyaanay ittuwaassi ammanuwaa immiide, yokkowassi hargganchchaa pathiyaa wolqqaa immeedda.

¹⁰ Geeshsha Ayyaanay ittuwaassi malaataa oothiyaa wolqqaa immiide, ittuwaassi timbbitiyaa odiyaa wolqqaa immeedda. Ittuwaassi ayyaanatuwaa gidduwan de7iyaa dummatethaa eriyaa wolqqaa immiide, ittuwaassi dumma dumma qaalaan haasayiyaa wolqqaa immeedda. Qassi ittuwaassi dumma dumma qaalaan haasayeeddawaa billiyaa wolqqaa immeedda

¹¹ Shin ha ubbaa oothiyaawe he itti Geeshsha Ayyaanaa. Asaa ubbaw I bare koyyiyaawaadan, dumma dumma imotaa shaakki shaakkiide immeedda.

Itti Bollaana De7iyaa Dumma Dumma Asatethatuwaa

¹² Kiristtoosi cora asatethatu de7iyaa itti bolla mala. Bolla cora asatethatuwaappe medhetteeddawaa gidoopekka, itti bolla.

¹³ Ayissi gooppe, nuuni Ayihuda asaa gidooppen woy Giriike asaa gidoope, woy ayle gidooppen woy womanno gidoope, ubbay itti Geeshsha Ayyaanaan itti bolla gidanaw xammaqetteeddo. Qassi nuuni ubbay itti Geeshsha Ayyaanaa usheeddo.

¹⁴ Ayissi gooppe, bollaassi asatethay cora gidiyaawaappe attin, ittuwaa gidenna.

¹⁵ Gedi, "Taani kushiyaa gidenna diraw, bolla qommo gidikke" gooppe, I hewaa giyaawe bolla qommo gidiyaawaa digganee?

¹⁶ Haythaykka, "Taani ayfiyaa gidenna diraw, bolla qommo gidikke" gooppe, I hewaa giyaawe bolla qommo gidiyaawaa digganee?

¹⁷ Bolla ubbay ayfiyaa xalalaa gidintto, wootiide sisanaw danddayii? Qassi bolla ubbay haythaa xalalaa gidintto, wootiide singganaw danddayii?

¹⁸ Shin Xoossay bare koyyeeddawaadan, bolla asatethatuwaa ittuwaa ittuwaa bolla wotheedda.

¹⁹ Ubbay itti qommo gidintto, bolla haqan de7anee?

²⁰ Shin asatethatu cora gidoopekka, bolla ittuwaa.

²¹ Ayifii kushiyaa, "Neeni taana koshshakka" gaanaw danddayenna. Woy qassi huuphii gedatuwaa, "Hinttenttu taana koshshikkita" gaanaw danddayenna.

²² Shin laafa malatiyaa bolla asatethatu loythi koshshiyaawantta.

²³ Bolla asatethatuwaappe bonchchettennawantta nuusi malatiyaawantta nuuni loythi bonchcheetto. Qassi nuuna yeellaiyaa bolla asatethatuwaakka loythi bonchcheetto.

²⁴ Nu bollaappe beettiyaa baggaw mayuu koshshenna; shin pokkiyaa bagga asatethatuwaa loythi mayizzanaadan, Xoossay asatethaa ittippe gatheedda.

²⁵ Bolla asatethatu ittu ittuwaassi itti mala qofaa qoppaanaappe attin, bolla dummatethay de7anaw bessenna.

²⁶ Bolla asatethatuwaappe ittuu seelettooppe, bolla asatethatu ubbaykka aananna seelettiino; bolla asatethatuwaappe ittuu bonchchettiooppe, bolla asatethatu ubbay aananna nashettiino.

²⁷ Hinttenttu ubbay Kiristtoosa bolla; qassi huuphiyan huuphiyan hintte ubbaykka A bolla asatethatuwaa.

²⁸ Xoossay woosa gollen itti itti asatuwaa, koyruwaan Yesuusi kiitteeddawantta, laa7enthuwan nabatuwaa, heezzenhuwan tamarissiyaawantta, hewaappe guyyiyan, malaataa oothiyaawantta, hewaappe guyyiyan, pathiyaa wolqqay de7iyaawantta, maadiyaawantta, woosa golliyaa ayissiyaawantta dumma dumma qaalaan haasiyaawantta ootheedda.

²⁹ Ubbatu Yesuusi kiitteeddawanttee? Ubbatu nabatee? Ubbatu tamarissiyaawanttee? Ubbatu malaataa oothiinoo?

³⁰ Ubbaaassi pathiyaa wolqqay de7ii? Ubbatu dumma dumma qaalaan haasiyino? Qassi dumma dumma qaalaan haasayeeddawaa ubbatu billiino?

³¹ Shin ubbaappe aadhhiyaa imotaa loythi koyyite.

Qassi ubbaappe loythi aadhhiyaa ogiyaa taani hinttentta bessana.

13

Tumu Siiquwaa

¹ Taani asaa qaalaaninne kiitanchchaa qaalaan haasayooppekka taw siiquu dhayooppe, ta hasayay coo waassiyaa dawalaa mala; woy qolccakattiyaa xinaaxiliyaa mala.

² Nabetethaa imotay taw de7ooppekka, taani geemmeedda yewuwaa ubbaanne erathethaa ubbaa erinttokka, qassi deriyaa denthii diggiyaa ammanuu taw de7ooppekka, siiquu dhayooppe, taani ayaanne gidikke.

³ Taw de7iyaaawaa ubbaa hiyyeesatuwaa mizanaw imminttokka haray atto, ta bollaa tamaan guuddanaw aatha imminttokka siiquu dhayooppe, taana aynne maaddenna.

⁴ Siiquu danddayanchchaa. Siiquu keekke. Siiquu qanaatenna. Ceeqettenna; qassi otorettenna.

⁵ Siiquu barew bessennawaa oothenna; Uzettenna; Yilotenna; Siiquu naaqetteed-dawaakka paydenna.

⁶ Siiquu tumatethaan nashettiyaawaappe attin, wordduwan nashettenna.

⁷ Siiquu ubbabaa danddayee. Ubbabaykka hananawaa giide, nashechchaan naagee. Ubbabaani genccee.

⁸ Siiquu mulekka dhayenna. Shin nabetethaykka attana. Dumma dumma qaalaan haasayiyaawekka attana. Eratethaykka dhayana.

⁹ Ayissi gooppe, nuuni eratethaappe paca a ereetto; timbbitiyaappekka paca odeetto.

¹⁰ Shin kumentha gideeddawe yiyaa wode, pacay dhayana.

¹¹ Taani na7atethaan de7iyaa wode, na7aadan haasayay. Na7adan qoppay. Qassi na7adankka akeekay. Wodalla gideedda wode, na7atethaa hanuwaa aggaaddi.

¹² Nuuni ha77i be7iyaaawe masttootiyaa be7iyaa lem77i lem77iyaa malaa mala; shin he wode nuuni nu ayfiyaan qoncciyaan be7ana. Ha77i taani eratethaappe paca eray; shin Xoossay taana wurssiide eriyaawaadan, he wode taanikka wurssa erana.

¹³ Shin hewaa gidooppe, ammanuu, hananawaa giide nashechchaan naagiyaawenne siiquu, hawanttu heezzatuu minniide de7iino. Hawanttuppe aadhdhiyaawe siiquwaa.

14

Geeshsha Ayyaanaa Imotaanne Unttuntu Maaduwa

¹ Siiquwaa kaallite. Ayyaanaa imotaakka loythi koyyite. Shin ubbaappe aathiide, nabetethaa koyyite.

² Ayissi gooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyaa uray Xoossaw haasayeeppin attin, asaassi haasayenna. Ayissi gooppe, I haasayiyaawaa ooninne akeekenna. Shin asaassi qonccibeenna yewuwaa Ayyaanaa wolqqaan haasayee.

³ Shin nabii asaa maaddanaw, zoranawunne minissanaw asaassi haasayee.

⁴ Dumma dumma qaalaan haasayiyaa uray barena maaddee. Shin nabii woosa golliyaa maaddee.

⁵ Hinttenttu ubbay dumma dumma qaalaan hasayaanawaa taani dosay. Shin nabetethaa hewaappe aathaade dosay. Ayissi gooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyaawe he haasayeeddawaa woosa golliyaa maaddanaw billiyaa asay dhayooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyaawaappe nabetethay aadhdhee.

⁶ Shin taanaadan ammaniyaawanttoo, ha77i taani hinttenttukko baade, dumma dumma qaalaan haasayaadde, saxaan woy eratethaan woy nabetethaan woy tamarissiyaawaan hinttenttussi odana dhayooppe, taani hinttentta ayaa maaddaytaa?

⁷ Haray atto, shemppuu baynnabay suusulliyaa gidina woy diithaa gidina kaa7iidde, bare kaassaa dummatethaa erissana dhayooppe, suusulliyaa punnooppenne, woy diithaa diixxoooppe, asay wootiide eranee?

⁸ Qassi xurumbbaa waasuu loythi erettana dhayooppe, olaw oonee giigettanawee?

⁹ Hawaadankka, qassi dumma dumma qaalaan hintte haasaayiyaawe qoncce gidenna dhayooppe, hintte haasayiyaawaa asay wooti akeekanee? Ayissi gooppe, carckkuwaassi hintte haasayita.

¹⁰ Ha alamiyaan cora qaalay de7ee; shin bilethay baynna qaalay ittuunne baawa.

¹¹ Shin itti asay haasayiyaa qaalaa taani erana dhayooppe, he haasayiyaawe taw imathaa giide; taanikka aw imathaa giday.

¹² Hawaadankka, qassi Geeshsha Ayyaanaa imotaa hintte akkanaw loythi koyyiyaa wantta gidiyaa diraw, woosa golliyaa dichchanaw maaddawaa ubbabaappe aathiide koyyite.

¹³ Hewaa diraw, dumma dumma qaalaan haasayiyaawe bare haasayeeddawaa billanaw danddayana mala, Xoossaa woosso.

¹⁴ Ayissi gooppe, taani dumma dumma qaalaan Xoossaa woossooppe, ta ayyaanaykka woossee; shin ta garssa qofay aynne go77ettenna.

¹⁵ Yaatina, taani wootoo? Taani ta ayyaanan Xoossaa woossana; qassi ta qofankka Xoossaa woossana. Ta ayyaanan yexxana; qassi ta qofankka yexxana.

¹⁶ Hewaa gidana dhayooppe, neeni ne ayyaanaa xalalaan Xoossaa galatiyaawaa gidooppe, he sa7aan neeni giyaawaa erenna asay neeni Xoossaa galatiyaawaa erennaan, neeni galateeddawaan wootiide, "Amen77i" gaanee?

¹⁷ Neeni Xoossaa galatiyaawe lo77a; shin hewe yokko bitaniyaa maaddenna.

¹⁸ Taani dumma dumma qaalaan hintte ubbaappe aathaade haasayiyya diraw, Xoossaa galatay.

¹⁹ Shin taani woosa gollen haratuwaa tamaarsanaw dumma dumma qaalaan tammu sha77a qaalatuwaa haasayiyaawaappe ichcheshu qaalatuwaa ta wozanaa qofaan haasayanaw dosay.

²⁰ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte iita yewuwaan guutha naanaa mala gidanaappe attin, qofaan guutha naanaa mala gidoppite; hintte garssa qofaan wozanaa-matuwaa gidite.

²¹ Xoossaa Maxaafan,

"Goday, Taani ha asaw,

dumma dumma qaalaan haasayiyya asaaninne
imathatuwaa doonaan haasayana.

Shin hewankka,

taani giyaawaa untunttu sisikkino' yaagee"

geetettiide xaafetteedda.

²² Simmi dumma dumma qaalaan haasaayiyaawe ammanennawanttussi malaata gidiyaawaappe attin, ammaniyaawanttussi malaata gidenna. Qassi nabatuwaappe haasayettiyaawe ammaniyaawanttussi malaata gidiyaawaappe attin, ammanennawanttussi malaata gidenna.

²³ Hewaa diraw, ammaniyaaya asay ubbay ittipe shiiqiide, qassi ubbaykka dumma dumma qaalaan haasayooppe, tamaribeenna asay woy ammanenna asay geliide, hinttentta ubbaa, "Gooyiita" geennee?

²⁴ Shin tamaribeenna asay woy ammanenna asay woosa golle geliyaa wode, asay ubbay timbbitiyaa odooppe, I bare sisiyaawaan bare nagaraa akeekke. Qassi he siseeddabaa ubbanka I pirdettana.

²⁵ A wozanaan geemmedda qofaykka qonccana. Hawaadanka qassi, "Xoossay tumu hintte gidon de7ee" yaagiide markkattiide, guufanniide Xoossaw goyinnana.

Asay Ittippe Woossiyaa Wode De7anaw Bessiyaa Wogaa

²⁶ Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, ayee? Hinttenttu ittipe shiiqiyya wode, huuphiyan huuphiyan, ittuwaassi mazimuri de7ee; ittuwaassi tamarissiyyaawe de7ee; ittuwaassi saxay de7ee; qassi ittuwaassi dumma dumma qaalaan haasaayiyyaawe de7ee; ittuwaassi billiyyaawe de7ee. Ubbaykka woosa golliyaa maaddiyaawaa gidanaw bessee.

²⁷ Ooninne dumma dumma qaalaan haasayooppe, laa77u gidiide, woy darooppe heezzu gidiide, kaallaan kaallaan haasayanaw bessee. Qassi hara ittuu untunttu haasayeed-dawaa billo.

²⁸ Shin billiyya asay dhayooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyyaawe woosa golliyaan co77u go. Bare huuphewunne Xoossaw haasayo.

²⁹ Nabatuukka laa77u gidiide woy heezzu gidiide haasayino. Qassi haranttu untunttu giyaawaa shaakkino.

³⁰ Shin Xoossay he sa7aan utteedda haraassi ittibiaa qonccissooppe, kasenna haasayiyyaawe co77u go.

³¹ Ayissi gooppe, ubbay tamarana malanne ubbay minnana mala, kaallaan kaallaan timbbitiyaa odanaw danddayiita.

³² Timbbitiyaa odiyaaawanttu imotay untunttoo azazettee.

³³ Ayissi gooppe, Xoossay sarothaa Xoossaappe attin, cabbuwaa Xoossaa gidenna.

Geeshshatuu woosa gollituwaa ubbaan,

³⁴ maccawanttu shiiquwaa garssan co77u giino. Ayissi gooppe, Ayihudatuwaa higgii giyaawaadanka untunttu moodettanaappe attin, shiiquwaa garssan haasayanaw untunttoo maati baawa.

³⁵ Maccawanttu shiiquwaa garssan haasaayiyyaawe pokko gidiyaa diraw, ayentto er-anaw koyyoppenne soyin barenttu asinaa oochchino.

³⁶ Xoossaa qaalay koyro hintteppe yeeddee? Woy hintte xalalaakko yeeddee?

³⁷ Ooninne barena nabiyaa woy Xoossaa Ayyaanay de7iyaa asaa yaagiide qoppooppe, taani hinttenttoo xaafiyaawe Godaa azazuwaa gidiyaaawaa akeeko.

³⁸ Shin ooninne akeekana dhayooppe, akeekoppo bashi aggo.

³⁹ Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, timbitiyaa odanaw loythi amottite. Qassi dumma dumma qaalaan haasiyaawaakka diggoppite.

⁴⁰ Shin ubbabaykka wogaaninne maaran hano.

15

Kiristtoosi Hayquwaappe Denddeeddabaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hinttenttoo odeedda mishiraachchuwaa qaalaa hintte akkeeddawaanne qassi hintte ammanuu aani eqqeeddawaa hinttentta qopethay.

² Hinttenttu ammanuu mela gidana dhayooppe, qassi taani hinttenttoo odeedda qaalaa loythi oyqqooppe, hintte he mishiraachchuwaa qaalaan atteeddita.

³ Ayissi gooppe, taani qassi akkeeddawaa ubbabaappe aadhdiide koshshiyaaawaa kasetaade hinttentussi immaaddi. Hewe ayee gooppe, Xoossaa maxaafay giyaawaadan, Kiristtoosi nu nagaraa diraw

⁴ hayqqiide moogetteedda. Xoossaa Maxaafay giyaawaadanka, heezzenhiyaa gallassi hayquwaappe

⁵ denddiide, Phexiroosaw qoncceedda. Hewaappe guyyiyan, bare kiitteedda tammanne laa77atoo qoncceedda.

⁶ Hewaappe guyyiyan, ichcheshu xeetuwaappe dariya barena kaalliyaa asaw itti kaalla qoncceedda. Untuntuppe dariya baggay hanno gakkanaassikka paxa de7iino; shin amareeddawanttu hayqqeeddino.

⁷ Hewaappe guyyiyan, Yayiqoobaw qoncceedda; guyyeppe bare kiitteedda ubbatoo qoncceedda.

⁸ Qassi ubbaappe wurssethaan, wodii gakkennaan yeletteedda tawukka qoncceedda.

⁹ Ayissi gooppe, Yesuusi kiitteedda ubbaappe taani laafa; taani Xoossaa woosa goliyyaa waayisseedda diraw, Yesuusi kiitteeddawaa geetettaade xeesettanawukka bessikke.

¹⁰ Shin Xoossaa aadho keekatethaan taani taanakka. Qassi taw I immeedda aadho keekatethay mela gidibeenna; shin taani untuntta ubbaappe aathaade othaaddi. Shin taananna de7iyaa Xoossaa aadho keekatethay otheeddappe attin, taana gidikke.

¹¹ Simmi taana gidoopekka, woy untuntta gidoopekka, nuuni ubbay odiyaawe hawaa; hinttenttukka hawaa ammaneeddita.

Asay Hayquwaappe Denddanabaa

¹² Kiristtoosi hayquwaappe denddeeddawaa odiyaawaa gidoope, hinttentuppe itti itti asatuu yaatina wootiide, "Hayqqeedda asay hayquwaappe denddena" yaagiinoo?

¹³ Hayqqeedda uray hayquwaappe denddibeennawaa gidoope, yaatina hekko Kiristtoosikka hayquwaappe denddibeenna giyaawaa.

¹⁴ Kiristtoosi hayquwaappe denddibeennawaa gidoope, yaatina nuuni odiyaawekka mela; qassi hintte ammanuukka mela.

¹⁵ Qassi nuuni, "Kiristtoosa hayquwaappe dentheedda" yaagiide Xoossaabaa markkatteedda diraw, A worddo markkatuwaa gidiide beeteeddo. Shin hayqqeeddawannta hayquwaappe I denthibeennawaa gidoope, Kiristtoosakka denthibeenna.

¹⁶ Ayissi gooppe, hayqqeeddawanntu hayquwaappe denddenawaa gidoope, simmi Kiristtoosikka denddibeenna.

¹⁷ Kiristtoosi hayquwaappe denddibeennawaa gidoope, hintte ammanuukka mela; qassi hintte hawaa gakkanawukka nagaraanna de7iita.

¹⁸ Simmi Kiristtoosa ammaniide hayqqeeddawanntukka qassi dhayeddino giyaawaa.

¹⁹ Nuuni ha de7uwaaw xalalaw Kiristtoosan hidooteedda * gidoope, ha alamiyaan de7iyaa asaa ubbaapekka nubay lo77enna.

²⁰ Shin Kiristtoosi hayqqeeddawanntu dendduwaassi bayra gidiide, hayquwaappe denddeeddawe tuma.

²¹ Ayissi gooppe, hayquu itti asaa bagganna ha alamiyaa yeedda, hayqqeeddawanntu dendduukka qassi itti asaa bagganna yeedda.

²² Ayissi gooppe, asay ubbay Addaamanna ittippetethaa medhdheedda diraw hayqqeeddawaadan, Kiristtoosanna ittippetethaa medhdheedda diraw, ubbay de7uwaassi denddana.

15:3 Isa 53:5-12 15:4 Maz 16:8-10; Mat 12:40; Kit 2:24-32 15:5 Mat 28:16-17; Mar 16:14; Luq 24:34,36; Yoh 20:19

15:8 Kit 9:3-6 * 15:19 *hidootaa*: Kiristtoosan nu wotheedda nu ubbaa hidootay, ha alamiyaan de7uwaassa gidoope, ha alamiyaan de7iyaa hara asatuwaa ubbaapekka nubay aadhdiide iita, guussaa.

²³ Shin ubbaykka bare kaallaan kaallaan denddana. Kiristtoosi ubbaappe kasetiide denddeedda; hewaappe guyyiyan, Kiristtoosawanttu Kiristtoosi yiyaa wode denddana.

²⁴ Hewaappe guyyiyan, Kiristtoosi maataa ubbaa, godatethaa ubbaanne woliqqaa ubbaa dhayissiide, Xoossaw bare Aabboo kawutethaa immiyaa wode, wodiya wurssethay yaanawaa.

²⁵ Ayissi gooppe, Xoossay A morkketuwaa ubbaa A gediyaappe garssanna wothana gakkanaw, Kiristtoosi mooddanaw bessee.

²⁶ Ubbaappe wurssethaan dhayiide de7iyaa morkkii hayquwaa.

²⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Xoossay ubbabaa A gediyaappe garssanna wothiide moodisseedda” yaagee. Shin ubbabaa A gediyaappe garssanna wothiide moodisseedda giyaa wode, ubbabaa ootheedda Xoossaappe attin, yokko ubbay moodetteedda giyaawe qoncce.

²⁸ Shin ubbabay Kiristtoosaw moodetteeddawaappe guyyiyan, Kiristtoosi qassi bare huuphew ubbabaa barena moodisseedda Xoossaw moodettana. Xoossay qassi ubbabaa wurssiide mooddana.

²⁹ Hewaa gidana dhayooppe, hayqqeeddawatntu kotaa xammaqettiyaawanttu ayaa oothiino? Hayqqeeddawatntu ubbakka denddennawaa gidooppe, asay hayqqeeddawatntu kotaa ayissi xammaqettii?

³⁰ Yaatina, nuuni ubba wode ayissi hassayenna metuwan geleetto?

³¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani nu Godaa Kiristtoosa Yesuusan taw de7iyaa hinttenan ceegettaadde, gallasaan gallasaan hayqqay.

³² Taani Efesoonen asaa qofaadan du7aanna baaxeteeddawe taana ayaa maaddii? Shin hayqqeeddawatntu hayquwaappe denddennawaa gidooppe, “Simmi moyttennee ushoytte;

ayissi gooppe, nuuni wontti hayqqana” giyaawaa mala.

³³ Cimettoppite; iita laggetethay lo77o hanotaa bayizze.

³⁴ Xillotethaakko simmite. Nagaraa oothoppite. Hinttentuppe itti itti asay Xoossaa erenna; taani hawaa hinttentta yeellayanaw gay.

Hayquwaappe Denddeedda Bollaa Hanotaa

³⁵ Shin itti asay, “Hayqqeedda asay waaniide denddane? Unttuntu ayaa mala bol-laanna yaanee?” yaagennaan aggenna.

³⁶ Neenoo eeyaw, neeni gadiyan zeriya zerethay hayqqennan morkkenna.

³⁷ Neeni zeriyaawe zarggaa gidina woy hara qommo katha gidina, ayfiyaa xalalaappe attin, lammi doliide kesiyaawaa gidenna.

³⁸ Shin Xoossay zerethaw bare doseedda bollaa immee; qassi zerethaa ubbaassikka huuphiyan huuphiyan unttuntu bollaa immee.

³⁹ Medhetaa ubbaa ashuu ittuwaa gidenna. Shin asaa ashuu ittuwaa; mehiyaa ashuu dumma; kafatuwaa ashuukka dumma; qassi moliyaa ashuukka dumma.

⁴⁰ Qassi saluwaa asatethatuunne sa7aa asatethatuu de7iino. Shin saluwaa bollaa bonchchuu dumma; qassi sa7aa bollaa bonchchuu dumma.

⁴¹ Awayfiyaassi A huuphe bonchchuu de7ee. Agenaassikka A huuphe bonchchuu de7ee. Qassi xoolintatuwassikka dumma bonchchuu de7ee; ayaw gooppe, itti xoolintii yokko xoolinttiyaappe bonchchuwana dummatee.

⁴² Qassi hayqqeeddawatntu hayquwaappe denddiyaa wode hewaadan hanana; hayqqiyaa bollay moogettiide, hayqqenna bollaa gidiide denddana.

⁴³ Bollay tooshiyan moogettiide, bonchchuwana denddana. Qassi daaburaan moogettiide, wolqqaan denddana.

⁴⁴ Medhetaa bollay moogettiide, Geeshsha Ayyaanan kaalesettiya bollaa gidiide denddana. Medhetaa bollay de7ooppe, qassi Geeshsha Ayyaanan kaalesettiya bollaykka de7ee.

⁴⁵ Hawaadanka, qassi Xoossaa Maxaafan, “Koyro bitani, Addaami, paxa de7iyaa asa gidiide medhettedda” yaagee. Shin wurssethaa Addaami de7uwaa immiyaa asa gideedda.

⁴⁶ Shin medhetaa asay koyro yiina, geedoppe ayyaanaa asay yeeddappe attin, ayyaanaawe koyro yiibenna.

⁴⁷ Koyro Addaami biittaappe medhettedda; I biittaappe medhetteddawaa. Laa7enthuwaa Addaami saluwaappe yeedda.

⁴⁸ Ha sa7aa asatuu biittaappe medhetteddawaa malatiino. Qassi saluwaa asatuu saluwaappe yeeddawaa malatiino.

⁴⁹ Nuuni biittaaappe medhetteeddawaa malaa mayyeeddawaadan, saluwaappe yeed-dawaa malaakka qassi mayyana.

⁵⁰ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani giyaawe hawaa; ashuunne suuthay † Xoossaa kawutethaa laattana danddayenna. Qassi wooqqiyaawe wooqqennawaa laattenna.

⁵¹⁻⁵² Sisite! Taani hinttentoo ittibaa xuuray. Nuuni ubbay hayqqokko. Shin wurs-sethaa xurumbbay punettiyaa wode, lipheedda ayfii xeellanaassi wozanaa aathennaan laamettana. Ayissi gooppe, xurumbbay punettiyaa wode, hayqqeedda asay wooqqenna asa gidide dendana; nuunikka laamettana.

⁵³ Ayissi gooppe, hawe wooqqiyaawe wooqqennawaa mayyanaw bessee; qassi hawe hayqqiyaawe hayqqennawaa mayyanaw bessee.

⁵⁴ Shin hawe wooqqiyaawe wooqqennawaa mayyiyaa wode, qassi hawe hayqqiyaawe hayqqennawaa mayyiyaa wode, he wode, Xoossaa Maxaafay,

“Hayquu xoonettiide mitetteedda.

⁵⁵ Hayqoo, ne yishshay haqanee?

Hayqoo, ne xoonuu haqanee?”

geedda qaalay polettana.

⁵⁶ Hayquu dukkiyaa wolqqaa nagaraappe demmee; qassi nagaray wolqqaa higgiaappe demmee.

⁵⁷ Shin nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna nuuna xoonissiyaa Xoossaa galatay gakko.

⁵⁸ Taani siiqiyaa taanaadan ammaniyaawanttoo, hewaa diraw, qaaxxennaan minni eqqite. Hinttenttu daaburay Godaa bagganna mela gidennawaa eriide, ubba wode Godaa oosuwa azallennan oothite.

16

Yeerusalaamen De7iyaa Ammaniyaaw Asaw Shiiqeedda Miishshaa Maaduwaaw

¹ Xoossaa asatoo miishshaa shiishshanaw Galatiyaan de7iyaa ammaniyaaw asatoo taani qaalaale geleeddawaadan, hinttenttukka qassi hewaadan oothite.

² Hinttenttu taani yaa biyaa wode, miishshaa shiishshenna mala, hintte ubbay Woggaa gallassi gallassi, hintte demmiyaa keenaappe hintte gollen dagayite.

³ Taani yaa gakkiiyaa wode, hintte ammaniyaaw asaa oona gidooppenne, hintte immeed-dawaa gathana mala, dabidaabbiyaanna untuntta Yeerusalaame kiittana.

⁴ Qassi taani untuntunna baanaw koshshooye, untunttu taananna ittippe baanawantta.

Phawuloosa Qofatuwaaw

⁵ Taani Maqidooniyaanna aadhhaadde, hinttenttukko baana; ayissi gooppe, taani Maqidooniyaanna aadhdhay.

⁶ Taani biyaasaa haqa gidooppenne, ta buussan hintte taana maaddana mala, hintte matan amareedda wodiyaaw gami77ennaan aggikke. Woy balguuwaakka hintte matan shaaccennan waayya aggana.

⁷ Ayissi gooppe, taani ha77i yaanna aadhhaadde he ogiyaanna hinttentta be7anaw koyyikke. Goday gooppe, hintte matan amareedda wodiyaaw takkanaw qoppay.

⁸ Shin taani Phenxxeqostte giyaaw gallassay gakkanaw Efesoonen gami77ana.

⁹ Taw oosuu kumeedda aako penggiikka yaani dooyetteedda. Qassi taw cora morkketuu de7iino.

¹⁰ Ximootoose hinttenttukko yooppe, hintte matan I yayyennaan de7anaadan, A loythi oyyqite. Ayissi gooppe, ikka qassi Godaa oosuwaaw oothite.

¹¹ Hewaa diraw, ooninne A kadhoppo. Shin I taakko saro simmana mala, A maaddiide sarotethaan moyizzite. Ayissi gooppe, taani I ishatawaanna simmanawaa naaga uttaaddi.

¹² Shin nu ishaa Aphiloosi yokko ishatawaanna hinttenttukko baana mala, taani A minissa woossaaddi. Shin ha77i hinttenttukko baanaw koyyibeenna; I barew miikkiyaa wode hinttenttukko baanawaa.

Wurssethaa Zoriyaanne Sarotaa

¹³ Beegottite. Ammanuwan minni eqqite. Xalite. Goobite.

¹⁴ Oosuwaaw ubbaa siiquwan oothite.

¹⁵⁻¹⁶ Taanaadan ammaniyaawanttoo, Isxxifaanoosinne A soy asay Giriiken koyro amma-needdawantta gidiiyaawaanne Xoossaa asatuwaassi oothanaw barentta immeeddawaa hintte eriita. Hinttenttukka untunttu mala asaasinne, untuntunna oothiyyaa ubbaw daaburiyaa ubbaw eeno gaanaadan, taani hinttentta woossay.

† 15:50 Ha sa7aa bolla de7iidde asay mayyeedda ashuwaanne suuthaa, guussay ha alamiyaa asatethaa guussaa.

¹⁷ Isxxifaanoosi, Parddonaaxisinne Akayqoosi hintte baynnasaan taana boorasissibeenna diraw, untunttu yuussaan taani nashettay.

¹⁸ Untunttu hinttentta ayyaanan miniseeddawaadan, taan akka ayyaanan miniseedda diraw, hewanttu mala asatuwaa dogoppite.

¹⁹ Iisiyan de7iyaa ammaniyaa asay hinttentta, “Saree, lo77ee” giino. Aqiilaynne Phirisqqilla barenttu soyin shiiqiya wosa golle asaannakka hinttenttoo Godaa sarotaa wozanaappe kiittiino.

²⁰ Ishatuu ubbay hinttenttussi sarotaa kiittiino.

Ittu ittuwaanna geeshsha yeretaa yerettiidde sarottette.

²¹ Taani Phawuloosi ha sarotaa ta kushiyan xaafaaddi.

²² Godaa Yesuusi Kiristtoosa siiqenna asay de7ooppe, I sheqetteeddawaa gido. Nu Godaw, haaya.

²³ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenttunna gido.

²⁴ Kiristtoosa Yesuusan de7iyaa hinttenttu ubbaanna ta siiquu gido. Amen77i.

Phawuloosi Qoronttoosa Asaw Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Qoronttoosa asaw xaafeedda laa7entho kiitay xaafetteeddawe, Phawuloosaw Qoronttoosan de7iya ammaniyaa asaanna de7iya gakkethay daro metuwaa giddo geli utteedda wodiyaana. Itti itti ammaniyaa asatuu itti itti tooshiyaa Phawuloosa bolla wotheeddino; gidoppenne Phawuloosi sigatethaa medhdhanaw laamotay barew de7iyaawaa bessiide, hewe haniyaa wode wolqqaama nashechchaa nashettanaw dand-dayiyaawaa qonccissee.

Ha kiitaa koyro doomethaan Phawuloosi Qoronttoosan de7iya ammaniyaawantunna barew de7iya gakotethaa qonccissiide, ammaniyaawantuu gidдон dendeedda tooshiyaassinne phalqqethaassi, I untuntuu ayaassi mino zaaruwaa immeeddentto odee. Hewaannakka gathiide hawe A seeray untuntta nagaraappe simaassinne sigatethaw kaaletheedda diraw, sisseteedda nashechchaa untunttussi qonccissee. Kaalliide qassi Yihudaan de7iya ammaniyaawantta maaddiyaawaa barenttuwaappe coo immana mala, untuntta hassayissee. Wurssethaa shemppatuwaan Phawuloosi Yesuussappe Kiiteteeddawaa giddayaawaa bolla shiiqeedda mootuwaassi zaaruwaa qaalaa immee. Ayissi gooppe, Qoronttoosa ammaniyaawantuu gidдон itti itti asatuu barentta tumu Yesuusi Kiiteteeddawantta kessiide, “Phawuloosi Yesuusi Kiiteteeddawaa gidenna; I wordduwaa” yaagiide, A mootiino.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Ubbappe sinthatiyaa yewuwaa (1:1-11)

Phawuloosanne Qoronttoosan de7iyaa ammaniyaawantta (1:12-7:16)

Yihudaan de7iyaa ammaniyaawantto imetteedda maaduwwaa (8:1-9:15)

Phawuloosi bare kiiteteedda maataw eqettanaw shiishsheedda qaalaa markkaa (10:1-13:10)

Wursethaa qutiyaa (13:11-14)

¹ Taani Phawuloosi, Xoossaa sheniyaan, Kiristtoosi Yesuusi kiiteteeddawenne nu ishay Ximootoosi Xoossaw goyinniyyaa Qoronttoosa katamaan de7iyaa ammaniyaawanttoonene Akaayiyaan de7iya Xoossaa naanattoo ha dabidaabbiyyaa xaafheetto.

² Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe, aadho keekatethayinne sarotethay hinttentoo gido.

Phawuloosi Xoossaw Shiishsheedda Galataa

³ Xoossaa nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuwaa, maarotethaa Aawuwaanne menthetuwaa ubbaa Xoossaa galatay gakko;

⁴ Xoossay nuuna nu huuphew menthetheedda menthetuwaadan, daro waayiyaa waayyettiyaawantta nuunikka menthetanaadan, nu waayiyaa ubbaan I nuuna menthethee.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni Kiristtoosa bagganna daro waayiyaa waayyettiyaawaadan, hewaadankka, qassi nuuna A bagganna daro menthetuwan menthethee.

⁶ Nuuni waayyettooppe, hewe hinttena menthetanaassanne hinttena ashshanaassa; qassi nuuni minettooppe, nuuni danddayeedda waayiyaa malaa hintteikka genccide danddayana mala, Xoossay hintteuwukka qassi menthetuwaanne danddayaa immanaassa.

⁷ Hintte demmana giide, hidootaan naagi utteeddawe daro mina; ayissi gooppe, hintte nuunanna waayyeteeddawaadan, hewaadan menthetuwaakka nuunanna akkanawaa nuuni ereetto.

⁸ Nu nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nuuni Iisiya gadiyan waayyeteedda waayiyaa hinttena hassayissanaw koyyeetto; nu waayyii nu wolqqaappe darina, nuuna wodhee giide, hirggana gakkanaw, nuuna wogay bayinnawaa dexeedda.

⁹ Nuuni nu bolla hayiquwaa pirdday pirddeteedda yaagiide qoppeeddo; shin hewe ha-needdawe hayqqeedda asaa hayquwaappe denhiyyaa Xoossaan nuuni ammanettanappe attin, nu huuphiyan ammanettennaadaana.

¹⁰ Xoossay hawaa mala iita hayiquwaappe nuuna ashsheedda; I nuuna ashshana; sinthappekka I nuuna ashshanaawaa giide, hidootaan naagi utteeddo.

¹¹ Hintte woosseedda daro woosan nuussi anjuu simmeedda diraw, daro asay nu diraw Xoossaa galatana mala, hintteikka qassi nuuna woosan maaddana koshshee.

Laametteedda Phawuloosa Qofaa

¹² Nuuni ceeqettiyaawe hawaa; ha sa7an nuuni de7iya de7uu, ubba qassi hinttenanna nuussi de7iya ittippetethay Xoossaa aadho keekatethaanappe attin, asaa aadhdheedda eratethaana gidennawaa, qassi Xoossay immeedda geeshshatethaaninne suuretethaan nuuni de7iyaawaa wozanaa qofay nuussi markkattee.

¹³⁻¹⁴ Ayissi gooppe, hintte nabbabanawunne akeekanaw danddayiyaawaa xalalaa hinttenttoo xaafiyaawaappe attin, nuuni harabaa hinttenttoo xaafokko. Nu Godaa Yesuusa gallassi nuuni hinttenan ceeqettanawaadan, hintteikka nuunan ceeqettana mala, hintte ha77i wurssi akeekenna yewuwaa gidini wurssi akeekana gaade qoppay.

¹⁵ Hewaa taani loytha ereedda diraw, hintte laa77u gede go77ettana mala, ubbaappe kasetaade hintteikko baanaw qofaa qachchaaddi.

¹⁶ Taani Maqidooniyaa baadde hinttenanna gaketanawaanne qassi yaappe simmaadde hintte mataanna Yihudaa aadhdhishshin, hintte taana maaddanawaa qoppa uttaaddi.

¹⁷ Hewaa diraw, taani hewaa qoppaade taanan ammanettabeykkitaa? Taani ta qofaa qachchiyaa wode, sa7aa asaadan itti kuthaan, “E, E” woy, “Gidenna, gidenna” gaanaw giiga uttaadditaa?

¹⁸ Shin Xoossay ammanetteeddawaa gidiyaawe tuma gidyaawaadan, nuuni hinttenttoo odiyaa qaalay “E” giyaawaanne “Gidenna” giyaawaa gidenna.

¹⁹ Ayissi gooppe, taani, Sillaasenne Ximootoosi hintte giddon odeedda Xoossaa Na7ay, Yesuusi Kiristoosi “E” giyaawaappe attin, “Gidenna” giyaawaa gidenna. Shin Xoossaa bagganna I ubba wodekka “E”.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossay immana geeddabaw ubbaw eeno geeddawe Kiristoosa bagganna polettana; hewaa diraw, nuuni Kiristoosa bagganna Xoossaa bonchchoo, amen77i *geetto.

²¹ Xoossay Kiristoosa bagganna nuunanne hinttena menthethenne okkee.

²² Nuuni aawaa gidyaawaa erissiyaa maatafaa I nu bolla wothiide, bare Geeshsha Ayyaanaa waasiyaadan, nu wozanaa giddon wotheedda.

²³ Qassi taani Qoronttoosa beennaan aggeeddawe hinttena Qohennaadaana. Hewe worddo gidoope taana muranaw ta shemppuwaan Xoossay markka.

²⁴ Nuuni hinttena nashechchanaw hinttenanna ittippe oothiyaawanttappe attin, hintte ammaniyaawan hinttena godetanaw koyyiyaawantta gidokko; ayissi gooppe, hinttenttu hintte ammanussan minniide de7iita.

2

¹ Taani laa7enthuwaa hinttena kayyoyenna mala, hintteikko beennaadan, ta qofaa qachchaaddi.

² Ayissi gooppe, taani hinttena kayyoyiyaawaa gidoope, ha taani kayyoyeedda hintte taana nashechchaanappe attin, oonee taana nashechchanawe?

³ Taani hinttenttoo he dabidaabbiyaa xaafeeddawe, taana nashechchanaw bessiyaa asatuwan taani kayyottanaw hintteikko baanaw koyyabeennawaassa; taani nashettiyaa wode, hintte ubbaykka qassi nashettanawaa hintte ubbaan ammanettay.

⁴ Ayissi gooppe, taani hinttenttoo daro waayyiyaaninne tuggaan qassi daro afothaanna xaafeeddawe, hinttena kayyoyiyaawaa gidenna; shin taani hinttena ubbatuwaa ay keenaa siiqyantanto hintte eranaadaana.

Bayizzanchchaw Atto Giyaawaa

⁵ Shin itti uray haraa kayyoyeeddawaa gidoope, taani A yewuwaa darissanaw koyyikke; I hinttena ubbatuwaa kayyoyeeddappe attin, ta xalalaa kayyoyibeenna.

⁶ Hintteppe dariya bagga asay he bitaniyaa mala asaa hewaadan murooppe, he muray aw gidanawa.

⁷ Hewaa diraw, he bitani loythi kayyottenna mala, hintte aw atto gaanawunne A menthethanaw bessee.

⁸ Hewaa diraw, hintte A minissiide siiqiyaawaa I erana mala, taani hinttena woossay.

⁹ Ayissi gooppe, hintte taw azazzetanaw ubba wode giigi utteedditenttonne qassi paaciyaa hintte danddayintto eranaw, he dabidaabbiyaa hinttenttoo xaafaaddi.

¹⁰ Itti uray naaqgeeddawaa hintte atto giya wode, taanikka qassi atto gay; taani atto geeddawaa gidoope, atto geeddawaa ayaanne Kiristoosa sinthan hintte diraw, atto gaaddi.

¹¹ Seexaanay nuukko yiide, nuuna cimmenna mala, taani aatto gaaddi; ayissi gooppe, nuuni A qofaa ereetto.

* **1:20 Amen77i:** “Amen77i” giyaa qaalay hawaan “E” yaagettiyyaa bilethaa oyqqee.

Ooratha Caaquwaa Oosanchchatuwaa Xoonuwaa

¹² Taani Kiristoosa mishiraachchuwaa qaalaa odanaw Xiro7aadaa beedda wode, Goday yaani taw penggiyaa dooyyi wotheedda.

¹³ Taani ta ishaa Tiita yaani demmabeenna diraw, taw ayyaanay shemppibeena. Hewaa diraw, yaani de7iya asaa, “Saro de7ite” gaade Maqidooniya baaddi.

¹⁴ Shin Kiristoosa bagganna ubba wode nuuna xoonoo kaaletiyyaa Xoossaa, qassi Kiristoosa timirttiyaa nu bagganna shittuwaadan, ubbasaa gathiyaawaa galatay gakkoo.

¹⁵ Ayissi gooppe, nuuni attiyaa asaa gidduwaaninne dhayiyaa asaa gidдон Kiristoosi Xoossaw yarshshiyaa sawuwaa toshikku giyaa shittuwaa mala.

¹⁶ Nuuni dhayiyaawantoo zee77iyaa hayquwaa; qassi attiyaawantoo de7uwaa immiyaa sawiyaa shittuwaa; yaatina, hewaa oothanaw danddayiyaawe oonee?

¹⁷ Nuuni Xoossaa qaalaa gelobaadan, walakkiide zali77iyaa hara cora asatuwaa mala gidokko; shin Xoossay nuuna kiittina, ammanettiide Xoossaa sinthan Kiristoosa bagganna qaalaa odeetto.

3*Xoossaa Ooratha Caaquwaa*

¹ Nuuni shirettiide, nu huuphiyaa sabbanaw doommeeddooyee? Woy hara asatuwawaadan, sabaa dabidaabbiyaa hinttentoo yeddanaaw woy hintteppe akkanaaw kooyyeetto?

² Hinttentu hintte huuphiyan asay ubbay eranaadaaninne nabbabanaadan, nu wozanaa xaafetti utteedda nu dabidaabbiyaa.

³ Ha dabidaabbiyaa Kiristoosi bare huuphiyan xaafiide, nu bolla kiiteeddawe tuma; ha dabidaabbi de7uwaa Xoossaa Geeshsha Ayyaanay asaa wozanaa xaafetteeddawaappe attin, shuchchaa bolla qalamiyaan xaafettebeenna.

⁴ Nuussi Kiristoosa bagganna Xoossaan hawaa mala ammanuu de7ee.

⁵ Nu danddayay Xoossaaappe yiyaawaappe attin, ha oosuwaa nuuni nu huuphiyan oothanaw danddayeetto giyaawe nuussi ayayiinne baawa.

⁶ Nuuni Ooratha Caaqoo oothana mala, Xoossay nuuna danddayisseedda; he Ooratha Caaquu Geeshsha Ayyaanawaappe attin, xaafetteedda higgiiyaawaa gidenna. Xaafetteedda higgii hayiquwaa ahee; shin Geeshsha Ayyaanay de7uwaa ahee.

⁷ Shuchchaa woociide xaafeedda higgii imettiyaa wode, Xoossaa bonchchuu beettedda; Muse som77iyaan de7iyaa phoolethay dhayiyaawaa gidoopekka, he phoolethay daro wolqqaama gidiyaa diraw, Israa7eeliyaa asay A som77iyaa tishshshi oothi xeellanaw danddayibeenna. Hayiquwaa ahiyaa higgii oothiyaa oosuu hawaa mala bonchchuwaanna yiyaawaa gidoope,

⁸ Geeshsha Ayyaanay oothiyaa oosuwaa bonchchuu ay keenaa daranee?

⁹ Ayissi gooppe, asay pirddaa akkiya oosuu bonchcho gidoope, asay xilliyyaa oosuwaa bonchchuu waaniide daranddeeshsha?

¹⁰ Ayissi gooppe, kase bonchchuu ha77i bareppe loythi aadhdiyaa bonchchuwa gaasuwan bonchuwa dhayeeddawe tuma.

¹¹ Ayissi gooppe, he dhayeeddawan bonchchuu de7iyaawaa gidoope, medhinaw de7iyaawaan ay keenaa wolqqaama bonchchuu de7anddeeshsha?

¹² Nuuni hidootaan naagiyaa hawaa malabay nuussi de7iya diraw, qoncciyaan xaliide haasayeetto.

¹³ Israa7eeliyaa asay dhayiyaa bonchchuwa wurssethaa be7enna mala, bare som77iyaa naxalaan kammeedda Muse mala gidokko.

¹⁴ Shin untunttu wozanay donccilleedda; ayissi gooppe, untunttu Eca Caaquwaa nabbabiyaa wode, hachche gakkanaassikka, he naxalay untunttu wozanaa kammi wotheedda; ooninne Kiristoosanna gakettiyaa wode xalalaan he naxalay kichchee.

¹⁵ Shin untunttu Muse maxaafaa nabbabiyaa wode ubbaan hachche gakkanaassikka, he naxalay untunttu wozanaa kammi wotheedda.

¹⁶ Shin Xoossaa Maxaafay, “Ooninne Godaakko simmiyaa wode, awudenne he naxalay qaarettee” yaagee.

¹⁷ Goday Geeshsha Ayyaana. Godaa Ayyaanay de7iyaasaan ayilletethay baawa.

¹⁸ Nuuni ubbaykka naxalaan kamettibeenna som77iyaan Godaa bonchchuwa be7ana * qassi Geeshsha Ayyaana gidiyaa Godaappe yiyaa he bonchchuu nuuna barena malatisiide, bonchchuwaappe bonchchoo laammana.

4

Phawuloosi Bare Oosuwan Ammanetteedda Asa

¹ Simmi Xoossay nuussi ha oosuwaa bare maarotethan oothanaadan immeedda diraw, nuuni salettokko.

² Nuuni geeman oothiyaa yeellaiyaa oosuwaa ubbaa aggoytte; qassi geniyaa oosuwaakka oothokko; woy Xoossaa qaalaa wordduwaanna walakkokko. Hewaadankka, tumuwaa qoncciyaan haasayiide, Xoossaa sinthan suure wozanaw nuuna shiishshoytte.

³ Nuuni odiyaa wonggalaa mishiraachchuu geemmeeddawaa gidoopeppa, dhayiyaa asatuwaa xalalaw geemmeedda.

⁴ Ha sa7aa xoossay ammanenna asatuwaa gofaa jollisseedda; Kiristtoosa bonchchuwaa, wonggalaa mishiraachchuwaa poo7uwaa barenttoo poo7iyaawaa, Xoossaa malatiyaawaa untunttu be7enna mala, untuntta diggeedda.

⁵ Ayissi gooppe, Yesuusi Kiristtoosi Godaa gidiyawaanne A diraw nuuni nu huuphiyan hinttentoo qooma gidiyaawaa odettoppe attin, nubaa odokko.

⁶ Ayissi gooppe, “Dhumaappe poo7uu poo7ana” geedda Xoossay nu wozanaan bare poo7uwaa poo7isseedda; qassi I bare bonchcho erathaa poo7uwaa Kiristtoosa sinthan poo7iyaawaa nuussi immanaw poo7isseedda.

⁷ Shin ubbaappe aadhdhiyaa wolqqay Xoossawaappe attin, nuussa gidennawaa bessanaw nuussi ha minjay urqqaappe medhetteedda miishshaa gideedda nu giddon de7ee.

⁸ Nuuni ubba baggannakka un77etteeddo; shin me7erettibeykko; qassi itti itti wode sidheetto; shin nu ubbannakka aggibeykko.

⁹ Nuuni yederssetteeddo; shin Xoossay nuuna olibeenna; qassi nu morkketuu nuuna oli aggeeddino; shin nuuni dhayibeykko.

¹⁰ Qassi Yesuusa de7uu nu asatethan beettana mala, nuuni ubba wode A hayiquwaa nu asatethan tookki yuuyyeetto.

¹¹ Ayissi gooppe, hayiqqiyyaa nu asatethaa bolla Yesuusa de7uu beettana mala, paxa de7iya nuuni A diraw, ubba wode hayqgeetto.

¹² Hewaa diraw, hayquu nu giddon oothee; shin de7uu qassi hintte giddon oothee.

¹³ Xoossaa Maxaafay, “Taani ammaneedda diraw haasayaaddi” yaage; he ammanuwaa ayyaanay nuussikka de7iya diraw, nuunikka ammaneeetto; hewaa diraw, haasayeetto.

¹⁴ Xoossay, Godaa Yesuusa hayiquwaappe dentheeddawe, nuunakka qassi Yesuusanna hayiquwaappe dentiide, hinttenanna ittippe bare sintha shiishshanawaa ereetto.

¹⁵ Hawe ubbay hintte diraassa; Xoossaa aadho keekatethay daro asa gakkiiya wode, asay Xoossaa bonchchoo daro galataa immana.

Ammanuwan De7ussaa

¹⁶ Hewaa diraw, nuuni salettokko; nuussi haray atto, bolla bagga asatethay wooqqintokka, garssa bagga asatethay gallassan gallassan ooraxxee.

¹⁷ Ayissi gooppe, ha77iw waayyettiyyaa ha guutha waayyii, ubbaappe loythi dariyaa medhinaa bonchchuwaa nuussi beetissana.

¹⁸ Nuuni beettennawaa xeelleettope attin, beettiyaawaa xeellokko; ayissi gooppe, beettiyaabay ha77issa; shin beettennawe medhinaw de7iyaawaa.

5

¹ Ayissi gooppe, nuuni de7iya ha sa7aa dunkkaanii kolettoppe, nuussi asay keexxibeenna gollii, Xoossay keexxeeddawe, saluwan medhinaw de7iyaawaa nuuni ereetto.

² Nuuni ha alamiyaan de7iidde daro ooleettonne saluwan de7ana nu golliyaa mayyanaw loythi amotteetto.

³ Nuuni hewaa mayyiide, kallottokko;

⁴ nuuni ha sa7aa dunkkaaniyan de7iidde, deexettiide ooleetto; ayissi gooppe, hayiqqiyyaa asatethay de7uwan mitettana mala, nuuni mayyanaw koyeettope attin, kallottanaw koyyokko.

⁵ Nuuna hawoo giigisseeddawe Xoossaa; qassi I bare Geeshsha Ayyaanaa waase udiide, immeeddawe A.

⁶ Hewaa diraw, nuuni ubba wode ammanetteetto; qassi nuuni nu gollen ha asatethan de7eedda keenan, Godaappe shaakettiide de7iyaawaakka ereetto.

⁷ Ayissi gooppe, nuuni ammanuwaan de7eettope attin, be7iyaawan de7okko.

⁸ Nuuna ammanthee; qassi ha asatethan nu golliyaa aggi golle biide Godaanna ittippe de7iyaawe nuuna nashechchee.

⁹ Hewaa diraw, nuuni qassi ashuwaan de7ina de7ana dhayina, nu qofay A nashechhanaassa.

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuni huuphiyan huuphiyan ootheedda oosuu lo77a gidina, woy iita gidina, nuussi bessiyaawaa akkanaw, Kiristoosa pirdda oydiiyaa sinthan ubbaykka shiiqanaw bessee.

Asaa Xoossaanna Dabboyiyaa Oosuwaa

¹¹ Hewaa diraw, nuuni Xoossaw yayyussay ayentto eriide, hewaadan qassi asaakka ammantheetto; Xoossay nuuna ubbanna eree; qassi hintteikka hintte wozanaa qofaan nuuna eriita yaagaade qoppay.

¹² Beettiyaaban ceqettiyaawantuppe attin, wozanaan de7iyaawan ceqettenna asattoo hintte odi zaariyaabay de7ana mala, hintte nuunan ceqettanaadan, nuuni hinttenttoo gaasuwaa gidanaw koyyiyaawaappe attin, nuuna galatanaw koyyokko.

¹³ Nuuni gooyiyaawaa gidoope, Xoossaa bonchchuwaassa; woy qassi wozanaana de7iyaawaa gidoopekka, hinttena go77anaassa.

¹⁴ Kiristoosa siiquu nuuna giddee; ayissi gooppe, itti asay asaa ubbaw hayiqqeeddawaa nuuni akeekeddo; hewaa gidoope asay ubbay aananna hayiqqeedda.

¹⁵ Paxa de7iyaawanttu barenttu diraw hayiqqeeddawoonne qassi hayiquwaappe dendeeddawoo de7anaappe attin, sinthappe barenttu huuphew de7enna mala, I asaa ubbaa diraw hayiqqeedda.

¹⁶ Hewaa diraw, nuuni hawaappe sinthaw oonanne asaa qofaan pirddokko; haray atto, nuuni Kiristoosa kase asaa qofaan pirddeeddawaa gidoopekka, simmi sinthappe hewaadan pirddokko.

¹⁷ Hewaa diraw, ooninne Kiristoosanna de7ooye, ooratha medhetaa; cimay aadheedda; be7ite, ubbabaykka ooraxxeedda.

¹⁸ Kiristoosa bagganna nuuna barenanna sigetheedda Xoossay ubbabaakka ootheedda; qassi I nuussi haratuwaa barenanna sigethiyaa oosuwaa immeedda.

¹⁹ Xoossay Kiristoosa bagganna asaa ubbaa barenanna sigethee; asaa nagaraakka asaa bolla paydenna; qassi asaa barenanna sigethiyaa kiitaakka nuussi immeedda.

²⁰ Simmi Xoossay nu bagganna hinttenttoo haasayyaawaadan, nuunikka Kiristoosa diraw haasayiyaa I kiitteeddawantta; qassi nuuni hinttena, "Xoossaanna sigettite" giide, Kiristoosa diraw woossetto.

²¹ Nuuni Xoossaa xillotethaa Kiristoosa bagganna akkana mala, nagaraa erenna Kiristoosa nu diraw, Xoossay nagarachcha ootheedda.

6

¹ Hintte nuunanna Xoossaa oosuwaa oothiidde, A aadho keekatethaa akkiide hanenna ogiyaan go77ettenna mala, nuuni hinttena woossetto.

² Ayissi gooppe Xoossay,

"Taani injje wodiyaa

neeni giyaawaa sisaaddi;

qassi atotethaa gallassi

neena maaddaaddi"

yaagee. Be7ite, injje wodii ha77a. Be7ite, atotethaa gallassay hachcha.

³ Nuuni nu oosuwaa ooninne boranawaa koyyokko; qassi oonanne dhubbanawaa koyyokko.

⁴ Shin ubbabaani nuuni Xoossaa oosanchchatuwaa gidiiyaawaa nu huuphiyan besseeddo; daro gencan, waayyiyaan, metuwan, wolqqaama tuggaan,

⁵ lissuwan shocettiyaawaan, qashuwan, shabbirettusaan, daaburaan, gemi77ishuwaaw dhayiyaawan, xoomaan,

⁶ geeshshatethan, erathethan, danddayan, keekatethan, Geeshsha Ayyaanan, tumu siquwan,

⁷ tumuwaa haasayyaawan, Xoossaa wolqqan nuuni Xoossaa oosanchchatuwaa gidiiyaawaa nu huuphiyan besseeddo; qassi xillotethaa toraa ushechcha kushiyan, gondalliyaa haddirssa kushiyan oyqqana.

⁸ Nuuni bonchchetteeddonne toshetteeddo; boretteeddonne galatetteeddo. Qassi tumuwaa haasayeetto; shin asay nuuna wordduwaa giide qoppee.

⁹ Nuuni asay erenna asaa mala; shin asay ubbay nuuna eree; nuuni hayiqqeedda asaa mala; shin hintte be7iyaawaadankka de7eetto; muretteedda asaa mala; shin hayiqqibeykko.

¹⁰ Nuuni kayyottiyaawantta gidoopekka, ubba wode nashetteetto. Hiyyeesaa mala-teetto; shin daro asaa dureyeetto; qassi ayaynne baynna asaa malateetto; shin ub-babayka nuwaa.

¹¹ Qoronttoosan de7iya asaw, nuuni hinttentoo qoncciyaan odeeddo; nu uluwaakka hinttena besseeddo;

¹² Nuuni hinttentoo dhibibeykko; dhibeeddawanttu hinttena. Nuuni nu uluwaa hinttentoo genthibeykko; shin hintte uluwaa nuussi gentheeddawanttu hinttena.

¹³ Ha77i taani ta naanaw haasayyaawaadan, hinttentoo haasayay; nuuni hinttena nu uluwaa besseeddawaadan, hinttekka nuuna hintte uluwaa aassi dooyyiide bessite.

Ammanenna Asaanna Zuppetenna Mala Seeraa

¹⁴ Ammanenna asatuwaanna zuppetiide, giigenna oosuwaa oothoppite. Ayissi gooppe, xillotethawunne nagaraw ayaan gakethay de7ii? Poo7oonne dhumaw ayaan ittippetethay de7ii?

¹⁵ Kiristtoosanne Daabiloosa * ittippe gathiyaabay ayee? Qassi ammaniyaawenne ammanennawe koxxiyaawe ayee de7ii?

¹⁶ Xoossaa Geeshsha Gollewunne eeqaw aybe zuppetethay de7ii? Ayissi gooppe Xoossay, “Taani untunttu gidдон de7ananne untunttu gidдон hamettana.

Taani untunttu Xoossaa gidana;

qassi untunttukka ta asatuwaa gidana”

geeddawaadan, nuuni de7uwaa Xoossaa geeshsha golliyaa.

¹⁷ Hewaadanka, qassi Goday,

“Untunttu giddoppe kesite;

untunttuppe shaakettite.

Tunabaakka bochchoppite.

Taani hinttena mokka akkana.

¹⁸ Qassi taani hinttentoo aawuwaa gidana;

hinttekka taw attuma naanatuwaanne

macca naanatuwaa gidanita.

Taani Ubbaappe Wolqqaama Goday

hawaa oday”

yaageedda.

7

¹ Hewaa diraw, ta siiqatoo, Xoossay ha ubbabaa nuussi immana geeddawaappe hini baggan, nu ashuwaanne nu shemppuwaa tunissiyaa ubbabaappe nu huuphiyaa ane geeshshoytte; qassi Xoossaw yayyiyaawaan ubbanna geeyyiide de7eetto.

Phawuloosa Nashechchaa

² Hintte uluwaa nuuna bessite; nuuni oonanne naaqqibeykko; oonanne qohibeykko; qassi oonanne cimmibeykko.

³ Taani hewaa hintte bolla pirddanaw giikke; ayissi gooppe, taani kase hinttentoo geeddawaadanka, hinttentu nu wozanaan de7iita; nuuni de7inakka hayqqinakka, ittippe de7eetto.

⁴ Taani haasayyaawaa hintteppe qosikke; taani hinttenan ceeqettay; nu waayiyaa ubbaan taani loytha minnaynne nashettay.

⁵ Ayissi gooppe, haray atto nuuni Maqidooniyaa beedda wode, ubba bagganka waayetteeddoppe attin, shemppibeykko; hara asaanna walassay de7ee; nu wozananka yashshay de7ee.

⁶ Shin kawusheeddawantta menthethiyaa Xoossay, Tiito yuussaan nuuna menthethedda.

⁷ Nuuna kasewaappe aathi nashechchiyaawe, Tiito yuussaa xalalaa gidenna; shin hintte A menthetheddawe, hintte taana be7anaw amotteeddawaanne taw qareteeddawaa qassi hintte taana maaddanaw giigetteeddawaa I nuussi odeedda.

⁸ Ayissi gooppe, ta dabidaabbii hinttena kayyoyeeddawaa gidoopekka, ayissi xaafaaditaashsha giikke; ayissi xaafaaditaashsha goopekka, ta dabidaabbii hinttena guuthaa wodiya kayyoyeeddawaa be7ay.

* **6:15** Daabiloosa: Griikiyaa maxaafay “Beliyar” gee. Hewaa guussay Ibrayisxiyaan “Beliyal” giyaawaa. Laa77uwaa bilethaykka “Makkalanchchaa” woy “Maaddennawaa” guussaa. **6:16** Wog 26:12; Hiz 37:27; 1Qo 3:16; 6:19 **6:17** Isa 52:11 **6:18** 2Sa 7:14; 1Od 17:13; Isa 43:6; Erm 31:9

⁹ Ha77i taana nashechchiyaawe taani hinttana kayyoyeedda diraassa gidenna; shin hintte kayyuu hinttana nagaraappe zaareeddawaa diraassa; ayissi gooppe, nuuni hinttana ayaaninne qohennaadan, Xoossay bare koyyeeddawaadan, hinttana kayyoyeedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossay koyyiyaa kayyuu nagaraappe zaariide atotethaakko ahee; hewekka taani bayizzaaddi geenna wozanaa; shin alamiyaa kayyuu hayiquwaa ahee.

¹¹ Xoossay he hintte kayyuwan ay ayifiyaa immeeddentto be7ite. Hinttana ay keenaa denthetheeddenttonne hintte geeshshatethaa tumayanaw hinttana ay keenaa zaaruwaa imiseeddentto, ay keenaa hanqqetheeddenttonne ay keenaa taw yashiseeddentto, ay keenaa seeliseeddentto, ayaa keenaa taana laamotiseeddenttonne naaqqo oosuwaa oothawantta muranaw ay keenaa giigiseeddentto paacci be7ite; hintte hintte huuphiyan geeshsha gideeddawaa ubbabankka eriseeddita.

¹² Hewaa diraw, taani he dabidaabbiyaa hinttentoo xaafeeddawaa gidoopekka, naaqqeedda uraa woy naaqetteedda uraa diraassa gidenna; shin hintte nuussi woyisaa qoppinttonne Xoossaa sinthan hinttentoo qonccissanaw taani xaafaaddi.

¹³ Nuuni minneeddawe hewaa diraassa; he nu minotaa bolla, Tiito nashetteeddawaassi nuuni ubbaappe dariya nashechchaa nashetteeddo. Ayissi gooppe, hintte ubbay A hirggaappe shemppiseeddita.

¹⁴ Taani hinttewaa sabbaade aw odina, hintte taana yeellayibeykita; shin nuuni hinttentoo ubba wode tumuwaa haasayeeddo; hewaadankka, nuuni Tiito sinthan hinttewaa sabbeeddawe tuma gideedda.

¹⁵ Hewaa diraw, hintte ubbay aw yayyiide kokkoriidde, A wooti mokkeeditenttonne qassi aw ay keenaa azazteedditentto I hassayiya wode, hinttana loythi siiqee.

¹⁶ Taani ubbabaani hinttana ammaniyyaa diraw nashettay.

8

Xoossaa Asatuwaa Keekatethaa Imotaa

¹ Nuwaadan Xoossaa asatoo, Xoossaa aadho keekatethay Maqidooniyyaa ammaniyaawanttu giddon ootheeddawaa hinttana erissanaw koyyeetto.

² Unttuntu aadhdeedda waayiyian wolqqaama paaciyaa paacetteeddino; shin untntu hiyyeesa gidoopekka, barenttu immiyyaawan daro keekinonne qassi wolqqaama nashechchaa nashettiino.

³ Ayissi gooppe, untntuntu barenttu wolqqa keena qassi haray atto barenttu wolqqaappekka dariyaawaa dosiide immeeddawoo taani markka.

⁴ Untntuntu Xoossaa asatuwaa maaddiyaa lo77o oosuwaa nuunanna oothanaw nuuna daro woosseeddino.

⁵ Untntuntu nuuni qoppeeddawaappe aathiide otheeddino; kasetiide untntuntu barenttu huuphiyaa Godaw immeeddawaappe guyyiyan, Xoossaa sheeniyaadan, nuussikka barenttu huuphiyaa immeeddino.

⁶ Hewaa diraw, nuuni ha lo77o oosuwaa doommeedda Tiito gujji oothanaadaninne hinttana maaddiide, he oosuwaa polissanaadan A woosseeddo.

⁷ Shin hintte ubbabaani, ammanuwan, haasayan, eratethan, wolqqaama lo77o amuwan, nuuna siiqiyaawankka duretteeddawaadan, ha lo77o oosuwancka hinttentu keeka gidanawaa nuuni koyyeetto.

⁸ Taani hewaa azazanaw giikke; shin haratuwaa wolqqaama lo77o amuwaa bagganna hintte siiquu ay keenaa tumentto eranaw gay.

⁹ Ayissi gooppe, hintte nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethaa eriita; Kiristtoosi dure gidi de7iide, hintte A hiyyeesatethan durettanaadan, hintte diraw hiyyeeseedda.

¹⁰ Taani ha yewuwaa hinttana zoriyaawe hawaa; zillaythi hintte doommeeddawaa ha77i wurssiyaawe hinttentoo lo77a; hintte ooso xalalaw gidennaan, oothana qofawukka kasetteeddawantta.

¹¹ Hintte oothanaw loythi amotteeddawe oothiide poleeddawaanna giiga gidana mala, hinttentoo danddayetteeddawaadankka oosuwaa polite.

¹² Ayissi gooppe, itti uray immanaw loythi koyyoooppe, I barew de7eedda keenaa immanaappe attin, aw baynnawaa aappe akkenna.

¹³ Ayissi gooppe, taani haranttu waayiyiiaappe shemppina, hintte waayyettite giikke; hintte ubbaykka qaraa de7anaadanappe attin.

¹⁴ Untntuntu palahay hintte paca kunthana mala, hinttentoo ha wodiyaan de7iya palahay untntuntu paca kunthana koshshee; laa77uukka hewan qaraan go77ettiino.

¹⁵ Xoossaa Maxaafan, "Darissiide shiishsheeddawo palahibeenna; qassi guuthaa shiishsheeddawookka paccibeenna" geetettiide xaafetteedda.

Tiitanne A Laggethaa

¹⁶ Shin nuuni hinttenttoo qoppiyaawaa mala, wolqqaama qofaa Tiita qofisseedda Xoos-saa galatay gakko.

¹⁷ Tiito hinttekkoo baanaw bare qofaa qachcheeddawe, bare huuphiyan hinttena maaddanaw daro amotteedda gishshaappe attin, nu zoriyaa xalalaa akkeeddawaana gidenna.

¹⁸ Mishiraachchuwaa qaalaa odiyaa bare oosuwan ammanettiya ammaniyaawanttu sinthaa ubbaan daro bonchchetteedda ishaa nuuni aananna ittippe kiitteetto.

¹⁹ Hewaa bollan qassi, ha nuuni oothiyaa lo77o oosuwaa I nuunanna ittippe oothanawunne Godaa bonchchoo nuuni haratuwaa maaddanaassi loythi amottiyaawaa bessanaw ammaniyaasatuu A dooriide suntheeddino.

²⁰ Nuuni oothiyaa ha keeka imotaa diraw, ooninne nuuna zigirena mala naagetteetto.

²¹ Ayissi gooppe, nuuni Godaa sinthaan lo77obaa oothanawaa xalalaa gidenna; shin asaa sinthankka lo77obaa oothanaw qoppeetto.

²² Nuuni daro gede paacci be7eedda nu ishaa, ubba wode hinttena maaddanaw daro amottiyaawaa, ha asatuwaana hinttekkoo kiitteetto; qassi ha77i I hinttena daro ammaniyaasatuu diraw, hinttena maaddanaw kasewaappe aathiide loythi amottee.

²³ Tiitowaa gidoope, I hinttena maaddanaw taananna ittippe oothiyaa ta laggiiyaa; yokko ishatuwaabaa gidoope, untunttu ammaniyaasatuu kiitteeddawantanne untunttu de7uu Kiristtoosa bonchchissiyaawaa.

²⁴ Simmi ammaniyaawanttu ubbatuu hintte siiquu tuma gidiyaawaa erana mala, qassi nuuni hinttewaa sabbiyaawe likke gidiyaawaa erana mala, hintte siiquwaa untuntta bessite.

9*Pacay De7iyaawantta Maadussaa*

¹ Yihudaan de7iya geeshsha asatuwaa maaddanaw yeddiyaabaw taani hinttenttoo xaafanaw koshshenna.

² Hintte maaddanaw loythi amottiyaawaa taani eriya diraw, Maqidooniyan de7iya asaw hinttewaa sabbaaddi. Taani untunttoo, “Akaayiyaan de7iya ishataa zillaythippe doommiide, maaddanaw giigetteeddino” yaagaade odaaddi; qassi hintte wolqqaama amuurka untunttuppe dariya baggaa denthetheedda.

³ Shin taani untunttoo geeddawaadankka nuuni ha yewuwaa hinttenan ceegettiyaawe mela gidenna mala, hintte giigetteeddawantta gidanaadan, ha ishatawaa hinttekkoo kiittay.

⁴ Maqidooniyaa asatuu taananna yiide, hintte giigetennan de7ishshin, hinttena demoooppe, nu xalalaa gidennaadan, hintte nuuppe aadhuwaa yeellatanita; shin nuuni hinttena loythi ammaniide ceegetteeddawaassa.

⁵ Hewaa diraw, taani ha ishataa taappe sinthati hinttekkoo biide, hintte immana geedda imotaa kasetiide giigissana mala, untuntta woossanaw koshshiyaawaa akeekaaddi. Hewaappe guyyiyan, he imotay taani gakkiiya wode giigi uttanawaa; hewe qassi wolqqaan hintte immiyaawaa gidennaan, dosiide immiyaawaa erissee.

⁶ Hawaa akeekite; guutha zerethaa zeriyaay uray guutha kathaa cakkana; daro zerethaa zeriyaay uray qassi daro kathaa cakkana.

⁷ Xoossay nashechchan immiya uraa siiqiyaa diraw, qarettiide woy dosennan immiyaawaa gidennaan, immiya uray huuphiyan huuphiyan bare wozanaan qoppeed-dawaa immo.

⁸ Xoossay hinttenttoo gidiyaawe ubba wode de7anaadaaninne qassi haratookka hintte immanaw gidiyaawe de7anaadan hinttena koshshiyaa ubbabaa hinttenttoo immanaw danddayee.

⁹ Xoossaa Maxaafay,

“I hiyyeesaa asaw darissiide immee;

qassi A xillotethay medhinaw de7anawaa”

yaagee.

¹⁰ Xoossay, zeriyaawoo zerethaanne maanaw qumaa immiyaawe, hinttena koshshiyaa zerethaa ubbaa hinttenttoo immana; qassi hintte xillotethaappe daro ayfiyaa ayifissanaw he zerethaa dichchanawaa.

¹¹ Daro asay hintte immiya imotaa nuuppe akkiide, Xoossaa galatanaadan, hintte ubba wode darissiide immiyaawantta gidana mala, Xoossay hinttena ubba bagganna dureyana.

¹² Ayissi gooppe, ha hintte oothiyaa oosuu Xoossaa naanaw koshshiyaawaa kunthi immiyaawaa xalalaa gidenna; shin Xoossaw daro galataa immiyaawan kumiide goggee.

¹³ Ha hintte oosuu hintte ammanuwaa erissiyaa diraw, daro asay Kiristtoosa wonggalaa hintte ammaniide markkattiyaawoonne hintte maaduwaa untuntunnanne haraa ubbatuwaanna shaakkiide, darissi immiyaawoo Xoossaa bonchchana.

¹⁴ Untunttu hinttentoo Xoossaa woossiide, hinttenan de7iya Xoossaa aadho keekatethay zaway bayinnawaa diraw, hinttena laamoteetto.

¹⁵ Zaway bayinna Xoossaa aadho keekatethaa diraw, Xoossaa galatay gakkoo.

10

Phawuloosi Mootiyaawanttussi Zaareedda Zaaruwaa

¹ Taani Phawuloosi, hintte, "I nuunanna de7iya wode ashikke" giyaawe, qassi, "Nuuppe haakki de7iya wode nu bolla xalee" giyaawe, lo77anne ashikke gideedda Kiristtoosa bagganna hinttena woossay.

² Nuuna ha sa7aa dooyaadan de7iino giide qoppiyaa itti itti asatuwaa bolla taani xalanawaa eray; shin taani hinttekkoo biya wode hintte taana xalissenna mala, hinttena woossay.

³ Ayissi gooppe, nuuni ha sa7an de7ooppekka, ha sa7aa asaadan olettokko.

⁴⁻⁵ Ayissi gooppe, nuuni olettiyaa tooray ha sa7aawaa gidenna. Shin geessuwaa laalanaw wolqqaana de7iya Xoossaa tooraa. Nuuni asaa qofaa dhayisseetto; qassi Xoossaa erathethaa bolla dendiide dhubbiyaa otero qofaa ubbaa laaleetto. He qofaa ubbay Kiristtoosaw azazettana mala omoddeetto.

⁶ Hintte azazettiyaawaa poleeddawaappe guyyiyan, azazettennan ixiiyaawaa ubbaa nuuni muranaw giigetana.

⁷ Hintte sinthan de7iyaawaa xeellite; ooninne barena Kiristtoosawaa giide qoppooppe, hewaa gujji qoppo; Kiristtoosawaa I gideeddawaadan, nuunikka qassi aawaa.

⁸ Ayissi gooppe, Goday nuussi immeedda nu aawotethaani taani loythaa otorettiyaawaa gidoopekka, hewaan yeellatikke; he nuussi immeedda aawotethay hinttena keexxanaasappe attin, kolanaassa gidenna.

⁹ Taani ta dabidaabbiyaan hinttena yashissanaw xaafaa malaataade beettanaw koyyikke.

¹⁰ Ayissi gooppe, itti itti asay, "Phawuloosa dabidaabbi deexonne wolqqaama; shin xeelliyaa wode I daaburanchcha; A haasayaykka pathenna" yaagee.

¹¹ Hewaa mala asay nuuni haakuwan de7iidde xaafiyaa dabidaabbiyaaninne yaani hinttenanna de7iidde oothiyaa oosuwan dummatethi bayinnawaa akeekana koshshee.

¹² Nuuni barena nashshiyaa itti itti asatuwaanna nuuna paydanaw woy likkissanaw koyyokko; shin untunttu barena ittuu ittuwaanna likkissiiddinne qassi barena ittuu ittuwaanna qarayiide, ubbanna eeyeeddino.

¹³ Shin nuuni Xoossay nuussi esseedda zawaa gidon ceeqettiyaawaappe attin, he zawaappe pinniide ceeqettokko; he zaway hinttekkokka gakkoo.

¹⁴ Nuuni hinttekkoo gakkibeennawaa malatiide, zawaa pinnokko; ayissi gooppe, nuuni Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaa odiide, hinttekkoo kase gakkoo.

¹⁵ Nuuni Xoossay esseedda zawaa pinniide, hara asay ootheedda oosuwan ceeqettokko; shin hintte ammanuu dicci dicci biya wode, nuuni hintte gidon oothiyaa oosuwaa zaway kasawaappe loythi aakki baanawaa giide qoppeetto.

¹⁶ Nuuni mishiraachchuwaa qaalaa hintte de7iyaasaappe hini baggan odana; qassi hara zawaan ooseettidiggeedda oosuwaanka ceeqettokko.

¹⁷ Shin Xoossaa Maxaafay,

"Ceeqettiyaay uray ooninne

Godaa lo77otethaabaan ceeqetto"

yaagee.

¹⁸ Ayissi gooppe, Goday nashshiyaa uraappe attin, barena nashshiyaa uray galattenna.

11

Phawuloosanne Barena Yesuusi Kiitteedda Giya Worddanchchatuwaa

¹ Hintte ta eeyathethaa guuthaa danddayintoo lo77a. Hayyanaa danddayite.

² Xoossay qanaattiyaawaadan, taanikka hinttew qanaatay; ayissi gooppe, taani hinttena itti attumawoo, Kiristtoosaw immana gaade, attumawaa erenna geeshsha wodorattiidan giigissa wothaaddi.

³ Shin shooshshay bare makkalaan Hewaano baletheeddawaadan, Kiristtoosaw hintte immeedda hintte suure qofay bayibeennawe wora banddeeshsha gaade hirggay.

⁴ Ayissi gooppe, itti uray yiide, nuuni hinttenttoo odeedda Yesuusappe hara Yesu-usa hinttenttoo odooppe, woy hintte akkeedda Ayyaanaappenne wonggalaappe dumma ayyaanaanne wonggalaa hintte akkooppe, hintte eeno giide akkeeddita guussa.

⁵ Yesuusi kiitteedda ha waannatuwaappe taani ayanka laafiyaawaa taw malatenna.

⁶ Taani haasayiyaa haasayan tamarabeenna asaa gidoopekka, eratethan gidikke; shin nuuni hinttenttoo ha yewuuaa asaa ubbaa giddon ubba bagganna qoncciseeddo.

⁷ Woy taani hinttena miishshaa oochchennan, Xoossaa mishiraachchuwa qaalaa hinttenttoo coo odeeddawenne hinttena dhoqqu oothanaw ta huuphiyaa toochcheeddawe taw nagaraa gidanddeeshsha?

⁸ Taani hinttenttoo oothanaw hara ammaniyaa asaappe miishshaa akkeeddawoo, hewantta bonqqaaddi.

⁹ Qassi taani hinttenanna de7ishshin, taana metina, hintteppe itti uraakka wayiss-abeykke. Ayissi gooppe, Maqidooniyaappe yeedda ishatuu taana koshsheedda ubbabaa taw immeeddino; taani hinttena waayissenna mala, kase tooko gidabeenawaadanka sinthawukka tooko gidikke.

¹⁰ Kiristtoosa tumatethay taanan de7ishshin, ha ta ceequu Akaayiyaa gadiyan haqaninne attenna.

¹¹ Taani hawaa ayissi gaytaa? Hinttena siiqenna dirassee? Taani hinttena siiqiyaawaa Xoossay eree.

¹² Shin he barenttu ceeqettiyaawaan nuuni oothiyaawaadan oothanaw gaasottiyaawanttu gaasuwa digganaw, ha77i taani oothiyyaa oosuwa gujjaade oothana.

¹³ Ayissi gooppe, untunttu Yesuusi kiittiibeenna worddo asatuwaa; hewanttu mala asatuu Kiristtoosi kiitteeddawantta malatanaw barenttu malaa laamerethiyaa kiitibeenna worddanchchatuwaanne labanchchaa oosanchchatuwa.

¹⁴ Hewe maalalissiyaawaa gidenna; ayissi gooppe, Seexaanay bare huuphew poo7uwa kiitanchchaa malatanaw bare malaa laammee.

¹⁵ Hewaa diraw, Seexaanaa oosanchchatuu xillotethaa oosanchchatuwa malatanaw barenttu malaa laamoooppe, hewe wolqqaamabaa gidenna; untunttu wurssethaan barenttu oosuwa malaa akkana.

Phawuloosa Gakkeedda Metuwa

¹⁶ Taani laa7ethuwaakka gay; taana ooninne eeya giide qoppoppo; shin hintte taana, I eeya goopekka, taani guuthaa ceeqettanaadan, taana eeya giite.

¹⁷ Taani hawaadan xalaade ceeqettaadde haasayiyawe, eeyatethaa haasayaappe attin, taana Goday azazina gidenna.

¹⁸ Daro asay ha sa7aaban ceeqettiya diraw, taanikka ceeqettana.

¹⁹ Hintte aadhheedda eranchcha gidiyaa diraw, eeya asaawaa nashechchan danddayi-ita.

²⁰ Ayissi gooppe, ooninne hinttena ayilleyooppe, woy hinttewaa mooppe, woy hinttewaa bonqgooppe, hintte bolla otorettooppe, woy hintte shayiyaa baqqooppe, danddayiita.

²¹ Nuuni hewaa oothanaw daro daaburanchcha gideeddawaa taani yeellataadde oday. Shin ooninne ittiban xaliide ceeqettooppe, taanikka ceeqettanaw xalay; taani eeya asaadan haasayay.

²² Untunttu Ibraawee? Taanikka Ibraawe. Untunttu Israa7eeliyaa asee? Taanikka Israa7eeliyaa asaa. Untunttu Abraahaame zaree? Taanikka qassi Abraahaama zare.

²³ Untunttu Kiristtoosa qoomatee? Taanikka untunttuppe aadhdiyaa qoomaa; taani gooyiyaa asaadan haasayay; taani daro ootha daaburaaddi; daro wodiyyaa qasheetaaddinne lissuwan shocettaaddi; qassi daro wodiyya bayiqqaadde attaaddi.

²⁴ Ayihudatuu taana ichcheshu gede, hattamanne uddupunuwa lissuwan shoceddino.

²⁵ Roome asay taana heezzu gede xam77aan shoceddada; itti gallassi shuchchan caddi caddiide aggeedda; markkabii heezzu gede me77ina, abbaa giddon itti qammaanne itti gallassaa aqaade peeshaaddi.

²⁶ Taani daro ogiyaa hamettaaddi; taana kuntho haathayinne bonqqanchchatuu bonqqi digiide ashsheedda; qassi ta biittaa asaynne Ayihuda gidenna asay bonqqi digiide ashsheeddino. Qassikka katamay, bazzuu, abbay, taana yashisseedda; wordduwaa dabbatuukka taana bonqqi digiide ashsheeddino.

²⁷ Taani daaburaaddinne metootaaddi. Daro gede gemi77ishuwa dhayaaddi; koshataaddi; saamettaaddi. Daro gede xoomaaddi; qassi meegettaaddinne kallottaaddi.

²⁸ Harabaa ubbaappekka ubba gallassi taw tookuwaa gideeddabay, woosa golliyaa ubbaw hirggiyaawaa.

²⁹ Daaburiyaawe oonee? Taani daaburikkitaayee? Nagaraan geliyaawe oonee? Taani un77ettaade aw qarettikkitaayee?

³⁰ Taani ceeqettanaw koshshiyaawaa gidoope, taani daaburanchcha gidiyaawaa erisiyaawan ceeqettana.

³¹ Medhinaw anjetteedda Xoossay, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuu, taani word-dotennawaa eree.

³² Damasqo katamaan Aretaasa giya kaatiyaappe garssanna gadiyaa mooddiyaawe, taana oythanaw Damasqo Katamaa naagissee.

³³ Shin Katamaa gimbbiyaa dirssaa maskkootiyaanna taana taayyiyan duge wothina, aappe kessa akkaaddi.

12

Phawuloosa Saxaa

¹ Ceeqettiyaawe taw ayinne go77ennawaa gidoope, taani ceeqettanaw bessee. Shin taani saxaabaanne Godaappe qonceeddawaa haasayana.

² Tammanne oydu laythaappe kase, heezzenho saluwaawaa pude beedda itti bitaniyaa, Kiristtoosa ammaniyaawaa, taani eray; he bitani bare asatethaan beedde woy saxaan beeddentto, taani erikke; Xoossay eree.

³ He bitaniyaa, heezzenho saluwaawaa pude beeddawaa, eray; I bare asatethaan beeddentonne woy saxaan beeddentto, taani erikke; Xoossay eree.

⁴ Hewan he bitani asay haasayanaw danddayennawaa, asaa inxxarssayikka haasayanaw danddayennawaa siseedda.

⁵ Taani he bitaniyaaban ceeqettana; shin taani daaburanchcha gidiyaawaa erissiyaa diraw, ta huuphiyaan ceeqettikke.

⁶ Taani ceeqettanaw koyyiyaawaa gidoope, eeya gidikke; ayissi gooppe, taani tumuwaawaa haasayay. Shin asay tawaa taanan be7iyaawaappenne taappe sisiyaawaappe aathiide qoppenna mala naagetay.

⁷ Qassi Xoossay taw daro qonceedda wolqqaama yewuwaappe dendeeddawaan otorettennaan digganaw taana caddi oyqqiyaa, Seexanaa kiitanchchay, taana metoothanawunne taani otorettenna mala, taana naaganaw taw imetteedda.

⁸ Hewaa taappe shaakkana mala, taani Godaa heezzu gede woossaaddi.

⁹ Goday taana, "Ta aadho keekatethay new gidanawa; ayissi gooppe, ta wolqqay ne daaburan polettee" yaageedda; hewaa diraw, Kiristtoosa wolqqay taanan de7ana mala, ta daaburan ceeqettanaw taani daro nashettay.

¹⁰ Taani Kiristtoosa diraw daaburiyaawaan, asaan borettiyaawan, waayyettiyaawan, yederssettiyaawaan, metootiyaawan nashettay; ayissi gooppe, taani daaburiyaa wode, he wode minnay.

Phawuloosi Qoronttoosa Asaassi Un77ettiide Qoppeedda

¹¹ Taani ceeqetteeddawaan eeyaaddi; shin hewaa hintte taana wolqqan oosisseeddita; ayissi gooppe, hintte taana galatanaw bessee; taani ayaaninne erettenaan dhayooppe, Yesuusi kiitteedda dhoqqa geetetteedda ubbatuwaappe laafikke.

¹² Taana Yesuusi kiitteeddawe tuma gidiyaawaa erissiyaa mallay, oorathabaynne wolqqaama oosuu hintte gidon daro gencan oosetteedda.

¹³ Taani ta huuphiyan hinttena waayyisabeennawaappe attin, hara ammaniyaawaa asatuwaappe hintte ayaani laafiitee? Hayyanaa taani hinttena naaqeeddawaa taw atto giite.

¹⁴ Taani hintteekko baanaw giigoodeppe, hawe taw heezzenho wode; taani hinttena waayisikke. Taani hinttena koyyiyaawaappe attin, hintte miishshaa koyyikke; ayissi gooppe, aawuunne aatta barenttu naanaw miishshaa minjiyaawaappe attin, naanaw barenttu aawoonne aattiw minjikkino.

¹⁵ Taani hintte shemppoo taw de7iyaawaa taananna gathaade nashechchaan immana; yaatina, taani hinttena loytha siiqiyaa diraw, hintte taana lafaa siiqiitee?

¹⁶ Gidoope, taani hinttena wayissabeykke; shin hintte taana, "Neeni nuuna cimmaade makkalaan oyqqaadda" yaaganita.

¹⁷ Taani haray atto, hintteekko kiitteedda itti asaa baggannakka hintteppe go77ettaadditaa?

¹⁸ Tiito hintteekko baana mala, taani woossaaddi; qassi ammaniyaawaa ishaakka aananna yeddaaddi. Tiito hintteppe go77etteeddee? Nuuni nu oosuwaawaa itti qofaan oothibeykkoo? Qassi nu hanuukka ittuwaawaa gidenneeyee?

¹⁹ Nuuni ubba wodekka hintte sinthaan nu huuphew mootettiyaawaa hinttentoo malatii? Nuuni Kiristtoosan de7iyaawantudan, Xoossaa sinthan ha77i gakkanaassikka haasayeetto. Nu siiqatoo, nuuni oothiyaa ubbabaykka hinttena maaddanaassa.

²⁰ Ayissi gooppe, taani hinttekkko biya wode, ooni eri taani koyiyaawaa mala hintte gidennaan agganenttonne; qassi taanikka hintte koyiyaawaa mala gidennaan agganenttonne. Qassi ooni eri hewan palumii, qanaatii, hanqquu, yoray, zigirssay, sarotethaa digussay, otoruu, metuu de7ennaan waayyii aggana; taana yashshee.

²¹ Taani hinttekkko laa7ethuwaa biya wode, ta Xoossay hintte sinthan taana kawushshantenttonne yayyay; taani nagaraa kase oothiide, barenttu ootheedda tunatethaappe, woshummiyaawaappenne amuwaappe simmibeenna daro asatoo yeekkennaan aggikke gaade yayyay.

13

Wurssethaa Zoriyaanne Sarotaa

¹ Hawe taw hinttekkko yuussay heezzenotho wode. Ay mootuukka laa77u woy heezzu markkay markkattina pirddettanaw koshshee.

² Taani laa7enthuwaa hinttenanna gakettedda wode, hinttena naagettite gaaddi; ha77ikka haakuwan de7ooppekka, hinttena naagettite gay. Taani qassikka hinttekkko biya wode, nagaraa kase ootheeddawantakka qassi haratuwaa ubbatuwaakka murrennaan aggikke.

³ Ayissi gooppe, Kiristtoosi ta bagganna haasayiyaawaa erissiyaawaa hintte koyyiita. I hinttenanna haasayiyya wode A wolqqaappe attin beettiyaawe A daaburaa gidenna.

⁴ Ayissi gooppe, Kiristtoosi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide, daaburan kaqetteedda; shin Xoossaa wolqqan paxa de7ee. Ayissi gooppe, I daaburanacha gideeddawaadan, nuunikka daaburanacha; shin hinttenanna haasayiyaawan nuuni Xoossaa wolqqaan aananna de7ana.

⁵ Ammanuwan hintte minni de7intto ane hinttena paaccite; hinttena biddite. Kiristtoosi hinttenan de7iyaawaa hintte erikkitee? Hewe dhayooppe paacyaan kunddeedda gussa.

⁶ Nuuni paacyaan kunddibeennawaa hintte eriyaawaa ammanay.

⁷ Hintte iitabaa mulekka oothenna mala, nuuni Xoossaa woosseetto. Nuuni paacyaa danddayaawantta gidiiide beettanaassa gidenna; shin nuuni paacyaa danddayenawantta malatiide beettoopekka, lo77obaa hintte oothanaassa.

⁸ Ayissi gooppe, nuuni tumuwaa xalalaw oothanaappe attin, tumuwaappe haraa ayinne oothanaw danddayokko;

⁹ nuuni daaburanacha shin hintte wolqqaama gidooode nashetteetto. Hintte polo gidana mala nuuni Xoossaa woosseetto.

¹⁰ Taani hintteppe haakuwan de7aadde xaafeeddawe hewaa diraassa; taani hinttekkko biya wode, Goday taw immeedda maataani zemppeade, hinttena metoohanaw taana waayyii koshshana. He maatay taani hinttena keexxanaw taw imetteeddawaappe attin, hinttena kolanaw imettiibeenna.

¹¹ Wurssethaan taanaadan Xoossaa kaalliyaawantto, saro de7ite; bali baynnaan de7ite; ta zoriyaa sisite; itti wozana gidiiide de7ite; sarotethaan de7ite. Siiquwaanne sarotethaa Xoossay, hinttenanna ittippe de7ana.

¹² Ittuu ittuwaanna geeshsha yeretaa yerettiide sarotettite.

¹³ Xoossaa asaa ubbatuu hinttena saro saro giino.

¹⁴ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay, Xoossaa siiquu, Geeshsha Ayyaanaa ittippetethay hinttenanna ubbaana gido. Amen77i.

Phawuloosi Galaatiyaa Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Yesuusi Ashshiyaaawaa gidiyaaawaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalay, duma duma sa7aan odettishshiihanne Ayihuda gidenna asaykka ammaniide akki akki biishshin, “Ammaniyaa asa gidanaw Muse higgiiyaa polanaw koshshiiyee koshshennee?” giyaa walassay ittippe denddeedda. He wode Phawuloosi, “Ammaniyaa asa gidanaw Muse higgiiyaa polanaw koshshenna; Yesuusan ooratha de7uwwa demmanaw aani ammano asay, Xoossaa sinthan xillanaw danddayiyaawe ammano xalalaana” yaagiide tamaaris-suwaa doommeedda. Shin Qeeri Iisiyaa gidдон, “Asay Xoossaa sinthan xillanaw Yesuusan ammaniyaaawaa xalalaa gidennaan, Muse higgiiyaakka polanawunne qaxxarettanaw koshshee” yaagiide Phawuloosa timirttiyaa phalqiiyaa asatuu de7iino.

Phawuloosi hawaa Galatiyaa kiitaa xaafeeddawe ha bala timirttiyaan cimetteedda asaa suure ammanuwaassinne Ammanuwwa de7uwaassi zaariide kaaethanaassa. Phawuloosi koyro doommiide, I barena, “Taani Yesuusi Kiitteeddawaa” yaagi erissiidde doomee. Yesuusi Kiitteeddawaa oothiide A xeeseeddawe Xoossaappe attin, asaa gidennawaanne qassi I kiitteeddawe Ayihuda gidenna asatuwaassa gidiyaaawaa qonccissiide odee. Hewaannakka oyqettiide, asay xillanaw danddayiyaawe ammanuwwa xalalaana gidiyaaawaa odee. Wurssetha shemppatuwaan Ammanuwwa eeshshay Yesuusa ammaniyaa ammanuwaappe kesiyaa siiquwaappe pulittiyaawaa gidiyaaawaa odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-10)

Phawuloosi Xoossaappe kiitetteedda maataa (1:11-2:21)

Xoossaa aadho keekatethaa mishiraachchuwaa qaalaa (3:1-4:31)

Kiristinnaa la77atethaanne ammanuwwa (5:1-6:10)

Wurssethaa qutiyyaa (6:11-18)

¹ Taani Phawuloosi, Yesuusi Kiristtoosinne qassi hayquwaappe A dentheedda Xoossay Aawuu kiitteeddawaappe attin, asaappe woy asaa bagganna kiitetteeddawaa gidikke.

² Ha taaninne taananna de7iyaa ammaniyaa ishatuu ubbay, Galaatiyaa gadiyan de7iyaa ammaniyaa asaa ubbaw sarotaa kiitteetto.

³ Xoossay nu Aawuunne nu Goday Yesuusi Kiristtoosi hinttentoo aadho keekatethaanne sarotethaa immo.

⁴ Nu Xoossaa, nu Aawuwwa sheniyaan Kiristtoosi ha iita oosuu oosettiyya wodiyaappe nuuna ashshana mala, nu nagaraa diraw, bare huuphiyya immeedda.

⁵ Xoossaw medhippe medhinaa gakkanaw bonchchuu gido. Amen77i.

Mishiraachchuwaa Qaalaa Tumuu Ittuwaa Xalalaa

⁶ Kiristtoosa aadho keekatethaan hinttentta xeeseedda Xoossaa aggiide, hara wong-galaakko, hintte elleelliide, wooti simmeedditentto taw oorathabaa gideedda.

⁷ Hinttentta bul77akkiyaawantunne Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaa geellayanaw koyyiyya amareedda asatuu de7iinoppe attin, tumuppe hara mishiraachchuwaa qaalay baawa.

⁸ Shin haray atto nuuna gidina, woy saluwaappe kiitanchchaa gidina, nuuni hinttenttoo kase odeedda mishiraachchuwaa qaalaappe dummatiyaawaa hinttenttoo odiyaawaa gidoope, I medhinaw sheqetteeddawaa gido.

⁹ Kase nuuni geeddawaadan, ha77ikka laa7enthuwaa taani oday; hintte akkeedda mishiraachchuwaa qaalaappe dummatiyaawaa ooninne hinttenttoo odooppe, he uray medhinaw sheqetteeddawaa gido.

¹⁰ Hawe taana asaappe saba koyyiyaawaa malatissii? Malatissenna! Taani Xoossay lo77a giyaawaa koyyay. Woy taani asaa nashechchanaw koyyaytaa? Taani ha77ikka asaa nashechchanaw koyyiyaawaa gidoope, Kiristtoosa ayye gidikke.

Phawuloosi Yesuusi Kiitteeddawaa Gideedda Hanuwwa

¹¹ Ta ishatoo, taani hinttenttoo odeedda mishiraachchuwaa qaalay asaappe gidennawaa hinttenttoo oday.

¹² Ayissi gooppe, taw Yesuusi Kiristtoosi qonccisseeddappe attin, taani mishiraachchuwaa qaalaa asaappe akkabeykke; asay taana tamarissibeenna.

¹³ Kase taani Ayihuda ammanuwan de7iyaa wode, waanaade de7aadditantto, hintte siseeddita; taani Kiristoosa ammaniyaawantta qaretay baynnaan yedersaadinne dhayissanaw baaxetaaddi.

¹⁴ Ta wode de7eedda asatuwaappe coratuwaa Ayihuda ammanuwaa higgiiyaa naaguwaan aadhdhay; nu aawotuwa wogaa ooppenne aadhdhaade siiqaaddi.

¹⁵⁻¹⁶ Shin Xoossay bare aadho keekatethaan, taani biro ta dayi uluwaan de7ishshin, barew oothanaw taana xeeseedda; aabaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalaay Ayihuda gidenna asaw taani odana mala, Xoossay bare Na7aa taw qonccissanaw koyyeedda wode, zorettanaw ookkonne babeykki.

¹⁷ Woy taappe kase Yesuusi kiitteeddawanttunna gaketanaw Yeerusalaame babeykki; shin taani ellekka Arabiyaa geetettiyaa gadiyaa baaddi. Hewaappe Damasqqo giyaa katamaa simmaaddi.

¹⁸ Heezzu laythaappe guyyiyan, Phexiroosanna * gaketanaw Yeerusalaame baade, aananna tammanne ichcheshu gallassaa uttaaddi.

¹⁹ Shin Yesuusi kiitteeddawantuppe Godaa ishaa Yayiqoobappe attin, haratuwaanna gakettabeykki.

²⁰ Taani hinttentoo xaafiyaawaan worii baawa; taani hinttentoo wordduwaa odenawaa Xoossay markka!

²¹ Hewaappe guyyiyan, Sooriyaa geetettiyaa gadiyaanne Kilqqiyaa geetettiyaa gadiyaa baaddi.

²² Yihudaan de7iyaa Kiristoosan ammaniyaawanttu taananna ereta gidikkino.

²³ Shin hara asay, “Nuuna yedersi yuuyiyaa bitani hawaappe kase I dhayissanaw koyyiyaa ammanuwaabaa ha77i odee” giyaawaa untuntuntu

²⁴ sisiide tabaan Xoossaa galateeddino.

2

Phawuloosi Kiiteettowaa Gidiyaawe Haratuwaa Mataan Eretteedda

¹ Hewaappe simmaade taani tammanne oyddu laythaappe guyyiyan, Barinabaasanna laa7enthuwaa Yeerusalaame baadde, Tiitakka taananna akkaade baaddi.

² Xoossay taw saxaan qonccisseedda diraw baade taani ha77i oothiyaa oosuu woy kase ootheeddawe mela attenna mala, Kiristoosan ammaniyaawantta kaaletthiyaawantta dumma shiishshaade, Ayihuda gidenna asaw taani odiyaa mishiraachchuwaa qaalay ay malentto untuntntoo odaaddi.

³ Shin haray atto taananna de7iyaa Tiita I Giriike gadiyaa asa gidishshin, qaxxaretto giide godetibeykkino.

⁴ Gidooppeneekka, wordduwaan nuussi ishatuwaa malati yiide, nuunanna walaketteedda cora asatuu A qaxxaranaw koyyeeddino. He asatuu Kiristoosa Yesuusan nuussi de7iyaa nuuni koyyeeddawaadan hanana danddayiyaa la77atethaa wochchiide dhiishanaw, wuu7ettiide nu giddo geliide nuuna ayyile oothanaw koyyeeddino.

⁵ Shin mishiraachchuwaa qaalaay tumatethay hinttentunna minni de7ana mala, nuuni haray atto guutha wodiyaa akka untuntntoo moodettibeykko.

⁶ Shin kaappatuwaa malatiyaawanttu taw aynne ooratha qofaa immibeykkino; hawaa ayissi gaytaa gooppe, hawaappe kase untuntntu oona gidinakka taana metiyaabaa gidenna; Xoossay asaa som77iyaa xeelliide pirdenna.

⁷ Shin guyyeppe Xoossay Phexiroosaw, Ayihudatoo mishiraachchuwaa qaalaay odiyaa hadaraa immeeddawaadan, tawukka Ayihuda gidenna asaw mishiraachchuwaa qaalaay odiyaa hadaraa immeeddawaa untuntntu be7eeddino.

⁸ Ayissi gooppe, Phexiroosi Ayihudatoo Yesuusi kiitteeddawaa gideeddawaadan, taanikka Xoossaa wolqqaan Ayihuda gidenna asaw Yesuusi kiitteeddawaa gidaaddi.

⁹ Qassi kaaletthiyaawantta malatiide beettiyaawanttu, Yayiqoobi, Phexiroosinne Yohaannis, taw imteettedda aadho keekatethaa eride, taananne Barnaabaasa nu kushiyaa oyqqiide saroteeddino. Taaninne Barnaabaasi Ayihuda gidenna asaa giddon oothanaadan, qassi untuntntu Ayihudatuwaa giddon oothanaadan qachchiide dendeeddo.

¹⁰ Untuntntu nuuna kaseppekka taani oothanaw qoppaadde de7iyaa hiyyeesatuwaa maaddanawaa xalalaa qofisseeddino.

Phawuloosi Anxxookiyan Phexiroosa Timirttiyaa Phalqqeedda

¹¹ Shin Phexiroosi Anxxookiyyaa giyaa katamaa yeedda wode, I bayizzeedda diraw, qoncciyaan taani A, “Neni bayizzanchcaa” yaagaaddi.

* **1:18** Phexiroosa: Griike maxaafay Keefaa yaagee. Bilethaykka Aramaayike qaalaan “Zaallaa” giyaawaa.

¹² Ayissi gooppe, Yayiqooba matappe kiitetteedda amareedda asay yaanaappe kase Ayihuda gidenna asatuwaanna qumaa mee; shin untuntu yeeddawaappe guyyiyan, Ayihuda gidennawanttu ammaniyaawantta gidanaw qaxxarettanaw koshshee giyaawanttoo yayyeedda diraw, miyaawaa essiide, Ayihuda gidennawantuppe shaaketteedda.

¹³ Qassi yokko ammaneedda Ayihudatuu Phexiroosanna yashshaa doommeeddi; haray atto Barnnaabaasikka untuntunna yashshanchcha gideedda.

¹⁴ Shin untuntu mishiraachchuwaa qaala tumatethaadan, suure hamettennawaa be7aade, Phexiroosa he ubba asaa sinthan, “Neeni Xoossaa asaa Ayihuda gidaadde, untuntuudan gidenna Xoossaa asa gidenna Ayihuda gidennawanttudan de7aa; shin yaatina, wootaade Ayihuda gidennawantta, ‘Ayihudatuwaadan de7ite’ gaade gidday?” yaagaaddi.

Ayihudatuukka Ayihuda Gidennawanttukka Attiyaawe Ammanuwaana

¹⁵ Nuuni yeletaan Ayihuda; “Nagaranchcha gideedda Ayihuda gidenna asatuwaa” gidokko.

¹⁶ Hewaa gidoppekka, asay Yesuusi Kiristoosa ammaniide Xoossaa sinthan xillanaappe attin, Muse higgiiyaa naaguwaan xillennawaa ereeddo; ashuwaa mayyeedda asay ubbay Muse higgiiyaa naaguwaan xillenna diraw, nuuni nu huuphewukka Muse higgiiyaa naaguwaan gidenna, Kiristoosan ammaniide xillana mala, Kiristoosi Yesuusan ammaneeddo.

¹⁷ Shin nuussi Kiristoosan de7iyaa ittippetethaan xillanaw koyyiyaawantta gidiiide, nu huuphew nagaranchcha gidiiide beettooppe, yaatina Kiristoosi nagaraa tamaris-siyaawe? Hewe mulekka worddo!

¹⁸ Ayissi gooppe, itti kaallakka agga diggeeddawaa taani laa7ethuwaa oothiyaawaa gidoppe, taani ta huuphew higgiiyaa menthiyaawaa gidiiyaawaa erissay.

¹⁹ Taani Xoossaw paxa de7ana mala, higgiiyaa bagganna higgew hayqqaaddi.

²⁰ Taani Kiristoosanna A masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettaade kaqettaaddi; simmi, ha77i paxa de7iyaawe taana gidikke. Shin Kiristoosi ta gidдон de7ee; taani ha77i de7iyaa de7uu, taana siiqiide, ta diraw, bare huuphiyaa immeedda Xoossaa Na7an de7iyaa ammanuwaana.

²¹ Taani Xoossaa aadho keekatethaa ixkikke; asay higgiiyaa bagganna xillotethaa dem-miyaawaa gidoppe, Kiristoosi coo mela hayqqeedda guussaa.

3

Xillotethay Ammano Xalalaa Beettee

¹ Akeekay baynna Galaatiyaa asatoo, taani hinttena Kiristoosi masqqaliyaa bollan mis-imaariyan dhishettiide kaqetteeddawaa qonccissaade tamarisaaaddi. Yaatina, tumoo hintte eeno geenna mala, hinttentta biteeddawe oonee?

² Ane taw ha itti yewuwaa xalalaa odite: Xoossaa Ayyaanaa, higgii giyaawaa naagiide akkeeddite woy ammanuwan sisiide akkeedditee?

³ Hinttentu hewaa keena eeyee? Xoossaa Ayyaanan de7uwaa doommiide, ha77i hintte wolqqaan poliitee?

⁴ Hinttentu daaburaa ubbaw aynne maaduu baawee? Tuma maaduu de7ee.

⁵ Yaatina, Xoossay hinttentoo Geeshsha Ayyaanaa immiyaawenne hintte gidдон malaataa oothiyaawe, Muse higgiiyaa hintte otheedda dirassee? Woy mishiraachchuwaa qaala sisiide, hintte ammaneedda dirassee?

⁶ Hawaadanka, Abraahaamo Xoossaa ammaneedda diraw, Xoossay A xilluwaadan xeelleedda.

⁷ Hewaa diraw, ammaniyaawanttu Abraahaame zare * gidiiyaawaa erite.

⁸ Xoossay Ayihuda gidenna asaa ammanuwan xillissanawaa Xoossaa Maxaafay kaset be7iide, “Ha alamiyaan de7iyaa asay ubbay neenan anjettana” yaagiide, mishiraachchuwaa qaala Abraahaamossi kasetiide odeedda.

⁹ Hewaa diraw, Abraahaamo ammaniide anjetteeddawaadan, ammaniyaawanttu aawaadakka anjettana.

¹⁰ Higgiiyaa oosuwan ammanettiide de7iyaawanttu ubbay sheqaa gidдон de7iino; ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Higgiiyaa maxaafan xaafetteedda ubbabaani de7ennawenne polennawe ooninne sheqetteeddawaa” yaagee.

2:16 Maz 143:2; Rom 3:20,22 * **3:7** ammaniyaawanttu Abraahaame zare: Xoossay Abraahaama dooreedda; he diraw ooninneekka Abraahaame na7aa geetteeddawe, Xoossaa na7aa gidiiyaawe ammanetteedda. 3:29 xeellite. **3:7** Rom 4:16 **3:8** Dom 12:3

¹¹ Xoossaa Maxaafay, “Xoossaa sinthaan xillatuu aani ammanettiide de7uwan de7ana” † giyaa diraw, ooninne Xoossaa sinthan higgiiyaa naagiyaawaan xillennaawe eretteeddawaa.

¹² Higgii ammanuwan baasetti eqqi beenna; shin Xoossaa Maxaafay, “Higgii giyaawaa poliyaawe aani de7uwan de7ana” yaagee.

¹³ Xoossaa Maxaafan, “Mithaa bolla kaqetti hayqqiyaa ooninne sheqetteeddawaa” geetetti xaafetteedda diraw, Kiristoosi nu diraw sheqetteeddawaa giidiide, nuuna higgiiyaa sheqaappe wozii akkeedda.

¹⁴ Kiristoosi hewaa ayissi ootheeddee gooppe, Xoossay immana gooppe, Geeshsha Ayyaanaa nuuni ammanuwan akkanaadaninne Abraahaame anjjuu bare bagganna Ayihuda gidenna asaa gakkana mala giide ootheedda.

Higgii Hidootaa Qaalaa Kolenna

¹⁵ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani asay giyaawaadan hinttentoo gay; haray atto laa77u asatuu itti yewuwaa haasayiide, caaquwaa wotheeddawaappe hini baggan, ooninne he caaquwaa billanaw woy harabaa he caaquwaa bolla gujjanaw danddayenna.

¹⁶ Abraahaamonne A zarii Xoossay sinthappe immana giide haasayeeddawaa siseeddino. Xoossaa Maxaafay cora asaw haasayiyaawaadan, “Ne zerethatuwassi” geenna; waagii gooppe, “Ne zarew” yaagee. Hewenne, itti asa xalalaa gee; ikka Kiristoosa.

¹⁷ Taani giyaawe hawaa; Xoossay Abraahaamossi caaqqiidde, ha caaquwaa taani naagana yaageedda. Oydu xeetanne hattamu laythaappe guyyiyan yeedda Muse higgii Xoossay wotheedda ha caaquwaa dhayissanawunne sinthappe immana giide haasayeeddawaa digganaw danddayenna.

¹⁸ Ayissi gooppe, Xoossay immiyaa laatay higgiiyan beettiyaawaa gidoooppe, yaatina Xoossay sinthappe immana giide, qaalaa geleeddawaana gidenna giyaawaa; shin Xoossay immana giide qaalaa geleeddawaan laataa Abraahaamossi immeedda.

¹⁹ Yaatina, higgii ayissi de7ii? Higgii bayizzo oosuwaa gidiyaabay ayentto bessanaw Xoossay immana giide haasayeedda Abraahaame zarii yaana gakkanaw gujetteedda; kiitanchaa bagganna Muse gaannatiyaawaan imetteedda.

²⁰ Gaannay itti uraa xalalaassa gidenna; shin Xoossay ittuwaa.

Higgiiyaa Qofaa

²¹ Yaatina, Xoossay sinthappe immana giide haasayeeddawaa, itti higgii, “Hanenna” yaagii? A77a! Hewaa geenna. Ayissi gooppe, higgii asaw de7uwaa immanaw danddayiyaabaa gidoooppe, xillotethaykka tumu higgiiyaa azazettiyaawaappe beettee giyaawaa.

²² Shin Yesuusi Kiristoosa ammanina, Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleedda la77atethay, ammaniyaawanttoo imettana mala, asay ubbay nagaraassi moodettiide de7iyaawaa, Xoossaa Maxaafay odee.

²³ Shin kase ha ammanuu yaanaassi, sinthappe qonccana ammanoo higgii nuuna qashetteedda asaadan gorddi wotheedda.

²⁴ Hewaa diraw, nuuni ammanuwan xillana mala, Kiristoosi yaana gakkanaw higgii nuuna naagiyaawaa gideedda.

²⁵ Shin ha77i simmi ammanuu yeedda diraw, higgii hawaappe sinthaw nuuna naagiyaawaa gidenna.

²⁶ Hinttentu ubbay ammanuwaa bagganna Kiristoosa Yesuusan ittuwaa gideedda Xoossaa naanaa.

²⁷ Ayissi gooppe, hintte Kiristoosanna ittuwaa gidana mala xammaqetteedda ubbatuu Kiristoosa mayyeedda.

²⁸ Hewaa diraw, Ayihuda asaa giddoninne Giriike asaa giddon dummatethay baawa; ayliiyaa woy womaannuwaa giddon dummatethay baawa; attumawaa woy macca asaa giddon dummatethay baawa. Ayissi gooppe, hinttentu ubbaykka Kiristoosa Yesuusan itti asa.

²⁹ Hinttentu Kiristoosawaa gidoooppe, simmi hinttentu Abraahaame zare; ‡ qassi Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleeddawaa laattiyaawantta.

4

Nuuni Xoossaa Naanaa Gidiyaawaa

† **3:11** “Xoossaa sinthaan xillatuu aani ammanettiide de7uwan de7ana”: Xoossay akkeedda asay ammanuwaappe dendeeddawaan de7uwan de7ee. **3:12** Wog 18:5 **3:13** Zar 21:23 **3:16** Dom 12:7 **3:17** Kes 12:40 ‡ **3:29** Abraahaame zare: Ha77i nuuni Abraahaame golle asa. Hewaassa Phawuloosi Galaatiyaa asaw odidde, itti asay Yesuusa ammaneedda ammanuwan Abraahaame woy tumu na7aa yaagettiide xeegettee. Hewaa guussay Xoossaa na7aa guussaa. 3:7 xeellite.

¹ Shin akkeekite; bare aabbuwa laatiyaa na7ay na7atethaan de7iidde, de7iyaawaa ubbaw godaa gidoopeppa, ayllatuwaappe aw dummatiyaasay baawa.

² Shin bare aabbu geedda wodii wurana gakkanaw, A hadaraa akkeeddawanttu kushiyaaninne A miishshaa naagiyaawanttu kushiyan de7ee.

³ Hawaadan nuunikka qassi na7atethaan de7iyaa wode, ha alamiyaa mooddiyaa ayyaanatuwassii ayllateedda.

⁴ Shin yaanaw bessiyaa wodii gakteedda wode, Xoossay maccawunnippe yelettowaa, Muse higgew moodettiya asaa garssan yeletteeddawaa, bare Na7aa kiiteedda.

⁵ Ayissi kiiteeddee gooppe, higgiiyan moodettiide de7iyaawantta wozanawunne nuuna bare naanaa oothanaw kiiteedda.

⁶ Xoossay hintte A naanaa gidiyaa diraw, “Abbaboo, ta Aabboo” giide waassiyaa bare Na7aa Ayyaanaa, nu wozanaa giddo kiiteedda.

⁷ Hewaa diraw, hawaappe sinthaw neeni Xoossaa na7aa gidiyawaappe attin, aylle gidakka; qassi neeni A na7aa gidoope, Kiristoosa bagganna Xoossay qaalaa geleeddabaa laatiyaawaa.

Phawuloosi Galaatiyaa Asaabaa Hirggeedda

⁸ Shin hintte hawaappe kase Xoossaa erennaan de7iidde, tuma gidenna xoossatuwaassi aylle gidiiide eno geeddita.

⁹ Shin ha77i Xoossaa eriide, ubbaakka Xoossaan erettiide, laafanne qassi kadhetteedda ha ayyaanatuwaakko waaniide simmiitee? Shiretti simmi, aylle gidiiide, laa7ethuwa untunttoo eno gaanaw koyyiitee?

¹⁰ Dummateedda gallassattuwaaw, agenatuwaa, wodetuwaanne laythatuwaa hintte loythi naaguwaan ayllateeddit.

¹¹ Taana hinttebay yashshee; taani hinttenttoo coo gaade mela daaburaadditaashsha?

¹² Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hinttenttuudan haneedda diraw, “Hinttenttukka taanaadan hanite” gaade, hinttentta woossay; hintte taana aynne naaqqibeykkita.

¹³ Taani koyro hinttenttoo mishiraachchuwaaw qaalaa odeeddawe taana harggissishshina gidiyawaa hintte eriita.

¹⁴ Taw paxatethay dhayiide, hinttenttoo paace gidinakka, taana kadhibeeykkita; shenetikkabeeykkita. Hewaa diraa ubba taana Xoossaa kiitanchchaa mokkiyaawaadan, woy Kiristoosa Yesuusa mokkiyaawaadan mokkeeddit.

¹⁵ Yaatina, hekko hintte nashettiyaawe beettenna! Taana gidoope, hinttenttoo dandayettiyaabaa gidina, taw hintte hinttenttu ayfiyaa wooci imminttonne ixxennawaa markkattay.

¹⁶ Yaatina taani hinttenttoo tumuwaaw odiyaa diraw, hintte morkke gidaytaa?

¹⁷ Hara asatuu hinttenttoo qarettiyaawaa malatiino; shin untunttu qofay lo77enna; ayissi gooppe, hintte untunttoo qarettana mala, taappe hinttentta shaakkanaw koyyiino.

¹⁸ Shin taani hintte matan de7iyaa wode xalalaan gidennaan, ubba wodekka lo77obaan hintte koyettiyaawantta gidoope lo77a.

¹⁹ Ta siiqo naatoo, Kiristoosa medhetay hinttenttun beettana gakkanaw, maccawunno oythay sakkiyaa keenaaw, taani hintte diraw sakettay.

²⁰ Shin taani hinttenttoo hirggiyaa diraw, ha77i hintte mata baade hinttenttunna doonan haasayantto, darii dosay.

Aggaarinne Saari Leemisuwaa

²¹ Muse higgiiyan moodettiide de7anaw koyyiyaawanttoo, higgii giyaawaa siskitee? Ane taw odite.

²² Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Abraahaamossi danggaaxirattipenne godattippe yeletteedda laa77u naanay de7iino” yaagee.

²³ Shin danggaaxiratti na7ay asay na7aa yeliyaa maaraadanka yeletteedda; qassi godatti na7ay, Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleeddawaan yeletteedda.

²⁴ Ha laa77u maccawanttu laa77u caaquwassii gidiyaa leemiso. Untunttuppe ittinna, Musessi higgii imetteedda Siinaa Deriyaappe caaquu yeeddawunna, bare naanaa aylletethaw yelaaddu; izakka Aggaaro.

²⁵ Ha Aggaara Arabiyaa geetettiya gadiyan de7iyaa Siinaa Deriyaan leemisettaw; qasikka ha77i de7iyaa Yeerusalaa leemisettaw; ayissi gooppe, Yeerusalaa katamay bare giddon de7iyaa asaa ubbaana Muse higgiiyaa aylletethaan de7ee.

²⁶ Shin saluwan de7iyaa Yeerusalaa aylletethaan de7ukku; iza nuussi aatto gideedda Saaro.

²⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Hannee, yelabeenna manthattee, nashetta;

yluwaa oythay oyqqi erennawunnee,
ne kooshshaa dhoqqu oothaade illa!
Ayissi gooppe, bare asinaanna
de7iyaa maccawunnippe,
barekka de7iyaa maccawunniw
cora naanay de7ana”
yaagee.

²⁸ Taanaadan ammaniyaawantoo, nuunikka Saari na7aa Yisaaqaadan, Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleedda naanaa.

²⁹ Shin he wode asaa maaraadan yeletteeddawe, Xoossaa Ayyaanay geeddawaadan yeletteeddawaa yederssi diggowaadan, ha77ikka hewaa mala.

³⁰ Shin Xoossaa Maxaafay waagii? “Danggaaxirtti na7ay godatti na7anna ittippe laattenna diraw, danggaaxiratto izi na7anna ittippe kessa yedda” yaagee.

³¹ Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawantoo, nuuni godatti naanaa gidiyawaappe attin, danggaaxiratti naanaa gidokko.

5

Kiristoosan Aylletethaappe Kesussaa

¹ Nuuni aylletethay baynnaan, de7ana mala, Kiristoosi nuuna aylletethaappe kesseedda; simmi minniide eqqite; laa7enthuwaa aylletethaa morgge mithaan waaxettoppote.

² Sisite, taani Phawuloosi, hinttentta yaagay; hintte qaxxarettiyaawaa gidoope, Kiristoosi hinttentta aynne maaddenna.

³ Qaxxarettiyaawaa ubbatuu higgii giyaawaa ubbaa poliide naaganaw bessiyaawaa guujaade qopethay.

⁴ Higgii naagiide xillanaw koyyiyaawantoo, Kiristoosappe shaaketteedda; Xoossaa aadho keekatethaappekka kundeedda.

⁵ Nuuna gidoope, nuuni Xoossaa Ayyaanaa bagganna ammanuwan xillanaw nashechchaan naageetto.

⁶ Ayissi gooppe, nuuni Kiristoosi Yesuusanna ittippe de7oope, siiquwan oothiyaa ammanuwaappe attin, qaxxarettinakka, qaxxarettennaani agginakka nuuna aynne maaddenna.

⁷ Kase lo77o woxxiita; shin tumatethaw hintte eeno geenna mala, oonee hinttentta diggeeddawe?

⁸ Ha cimuu hinttentta xeeseedda Xoossaappe yibeenna.

⁹ Asay giyaawaadan, guutha irshshuu munaqaa ubbaa denthee.

¹⁰ Hinttenttu harabaa qoppennawaa taani Xoossaan ammanettay; shin hinttentta metiyaa uray oona gidooppenne, Xoossaappe bare pirddaa akkanawaa.

¹¹ Shin taanaadan ammaniyaawantoo, taani hawaa gakkanaw qaxxaray koshshiyaawaa odiyaawaa gidoope, taana ayissi yederssiinoo? Hewe tuma gidoope, taani Kiristoosa masqqaliyaabaa tamarissina aynne metiyaabay baawa.

¹² Hinttentta metoottiyaawantuu barentta barenttookka goyreerikkinooshsha!

¹³ Hinttentta gidoope, taanaadan ammaniyaawantoo, aylletethaappe kesanaaw xeeseettedda. Gidooppenneekka aylletethaappe hintte keseeddawaan, hintte asatethaa amuu hinttentta mooddoppo. Hewaa diraa siiquwan ittuu ittoo moodettite.

¹⁴ Ayissi gooppe, higgii ubbay itti haasayan qashetteedda; ikka, “Ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa” yaagiyaawaa.

¹⁵ Shin hintte ittu ittuwaanna sa7ettiyaawaanne meetettiyaawaa gidoope, hintte hintte gidдон wurena mala naagetite.

Ayyaanaanne Ashuwaa

¹⁶ Shin sisite; Xoossaa Ayyaanay hinttentta kaaletthiyaawaa gidoope, hintte ashuwaa amuwaa mulekka polikkita.

¹⁷ Ashuwaa gooppe, nu ashuu amottiyaawaa Geeshsha Ayyaanay ixxee; qassi Geeshsha Ayyaanay amottiyaawaa nu ashuu ixxee; hawanttu ittuu ittuwaanna ixettiino. Hewaa diraw, hintte dosiyaawaa oothanaw danddaykkita.

¹⁸ Shin Xoossaa Ayyaanay hinttentta kaaletthiyaawaa gidoope, Muse higgii hinttentta mooddenna.

¹⁹ Ashuwaa oosuu eretteeddawaa; ikka ayee gooppe, woshummiyaawaa, tunatethaa, aadhdheedda tunatethaa oosuwaa,

²⁰ eeqaw goyinniyaawaa, bitiyaawaa, morkketethaa, palumaa, qanaatiyaawaa, hanqquwaa, barena dosiyaawaa, walaqettiyaawaa, ittuu ittuwaappe shaakettiyaawaa,

²¹ asawaa amottiyaawaa, mathottiyaawaa, yethanchchaa gidiaawaanne hawantta malatiyaawantta. Kasekka taani hinttentoo odeeddawaadan, hawantta malatiyaawantta oothiyaawanttoo Xoossaa kawutethaan geliyaasay baawa.

²² Shin Geeshsha Ayyaanaa ayfi, siiquwaa, nashechchaa, sarotethaa, danddayaa, keekatethaa, lo77otethaa, ammanettiyaawaa,

²³ ashikketethaa, bare huuphiyaa naagiyaawaa. Hewantta malatiyaawantta diggiyaa higgii baawa.

²⁴ Kiristtoosa Yesuusabaa gidiaawanttu barenttu asatethaa A iita gofaannanne A amuwaanna ittippe masqqaliyaa bollan misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

²⁵ Nuussi Geeshsha Ayyaanay de7uwaaw immowaappe guyyiyan, nuuna qassi I kaaletto.

²⁶ Ane otorettiyaawaa, woy ittuu ittuwaa hanqqethiyaawaa, woy ittuu ittuwaa qanaatiyaawaa aggoytte.

6

Ittu Ittuwaanna Maadettiyaawaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenan Geeshsha Ayyaanay de7iyaawanttu itti uray ay bayizzuwaaw oothiide, beettooppekka, ashikketethaa ayyaanay A suurissite; qassi hintte paacettena mala, hintte huuphiyaa naagite.

² Ittu ittuwaa tookuwaa tookkite; hewaa oothiyaawaan Kiristtoosa higgew azazettiita.

³ Ayissi gooppe, itti uray aynne hanennaan de7iidde, ittibaa I haneeddawaa aw mala-tooppe, bare huuphiyaa cimnee.

⁴ Shin asay ubbay huuphiyan huuphiyan bare oosuwaaw paacco; hewaappe guyyiyan, hara asawaanna likkennaan, bare huuphe oosuwaaw xalalaan ammanettiyaawaa demmana.

⁵ Ayissi gooppe, asay ubbay huuphiyan huuphiyan bareppe naagettiyaawaa oothana bessee.

⁶ Shin Xoossaa qaalaaw tamaariyaawe barew de7iyaa lo77obaa ubbaaw barena tamaris-siyaawaanna shaakko.

⁷ Hinttentta hinterekka cimmooppe. Ooninne Xoossaa bolla qilliiccanaw danddayenna; ayissi gooppe, asay bare zeriyaawaa zarethiide qoycana.

⁸ Bare ashuwaa amuwan zeriyaawaa gidoooppe, ashuwaa amuwaappe hayquwaa qoycana. Shin Xoossaa Ayyaanay zeriyaawaa gidoooppe, Xoossaa Ayyaanaappe medhinaa de7uwaaw qoycana.

⁹ Ane lo77o oosuwaaw oothanaw minnoyytte. Ayissi gooppe, nuuni minni oothooppe, qoyciyaa wodii sinthappe yaanawaa.

¹⁰ Hewaa gidoooppe ha oothanaw nuuni danddayiyaawaan, asaa ubbaaw lo77obaa oothoytte; shin ubbaappe aathiide, nuunanna ammanuwan de7iyaawanttoo lo77obaa oothoytte.

Wurssethaa Zoriyaanne Sarotaa

¹¹ Taani ta kushiyan, ay mala wolqqaama pidolatuwan, hawaa hinttenttoo xaafaaddiantto be7ite.

¹² Asaa sinthan lo77iide beettanaw kooyiyaa ubbatuu, hintte qaxxarettana mala kooyiino; shin hewaa untuntuu oothiyaawe barenttoo Kiristtoosa masqqaliyaa diraw yedersettennaan attana xalalaassa.

¹³ Ayissi gooppe, untuntuu hintte qaxxaretteddawaan ceeqettanaw hinttentta qaxxarettino giinoppe attin, haray atto qaxxaretteddawanttukka barenttu huuphew Muse higgiiyaa naagikkino.

¹⁴ Shin alami taw kaqettina, taanikka alamew kaqetteedda Yesuusi Kiristtoosa masqqaliyaappe attin, taani ceeqettiyaabay harabay taappe haakko.

¹⁵ Ayissi gooppe, Kiristtoosi Yesuusan ooratha medhetaa gidiaawe maaddeeppe attin, qaxxarettinakka qaxxarettennaan agginakka aynne maaddenna.

¹⁶ Ha wogaan hamettiyaaw ubbatuwaa bollaninne Xoossaa asaa ubbaaw bolla, sarotethayenne maarotethay gido.

¹⁷ Taani Yesuusaw mayteedd mallaa ta bollan tokkeedda diraw, hawaappe sinthaw itti asaykka taana metoothoppo.

¹⁸ Taanaadan ammaniyaawanttoo, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenttunna gido. Amen77i.

Phawuloosi Efesoona Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Efesoonaan de7iya asaasi xaafeedda kiitaan ubbabaappe aathiide I xeelleeddawe, “Xoossaa qofaa oosuwan peeshshanawe saluwaaninne sa7an de7iyaabay ubbay ittipe shiiqiide, itti Kiristtoosa maataa garssan aqiya wodii gakkana” yaagiya qofaa (1:10). Hewaa bollankka gujay Yesuusi Kiristtoosanna ittipe gidiide, asaa zariyaa ubbay ittuwaa gidana mala, ha wolqqaama qofaa oosuwan peeshshanaadan Xoossaa asaa hassayissee.

Efesoona Kiitay koyro saan xaafii ittippetethaawaa xaafanaw doommeeddawaa aassiide, Xoossay Aawuu bare asaa wooti dooreeddentto, untuntukka A na7aa, Yesuusi Kiristtoosan barenttu nagaraappe maarettiide, waani la77a keseeddenttonne Xoossaa wolqqaama hidootaa qaalay Geeshsha Ayyaanaa bagganna wooti eretteeddentto odee. Laa7ethiyaa shaakuwan qassi xaafii ha kiitaa nabbabiyaawanttu barenttu ittippetethaa de7uwan Kiristtoosan untuntussi de7iya ittippetethay tuma gidana mala untuntu waaniide de7anaw bessintto qofissee.

Asay Kiristtoosan de7iya ittippetethaan waaniide de7anaw danddayintto dumma dumma hiilla haasayan qoncceedda. Ammaniyaa asay itti asatethaa leemisuwaa gidiyaa wode, Kiristtoosi he asatethaw huuphiyaa gidee. Ammaniyaa asay gimbbiyaa golliyaan leemisettiya wode, Kiristtoosi he gimbbiyaa gollew godaa xaphuwaa minissiyaa waana shuchchaa gidee. Ammaniyaa asay machchiyaadan leemisettiya wode, Kiristtoosi asi-naadan gidee. Xaafiyaawe Kiristtoosa bagganna qoncceedda Xoossaa aadho keekatethaa daro dhoqqissi nashshi haasayiide, ciimmateedda qofaa shiishshee. I ubbabaakka Kiristtoosa siiquwan, I yarshshettowan, A maarotethan, A aadho keekatethaaninne A sarotethaa bagganna xeellee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Kiristtoosanne ammaniyaa asaa (1:3-3:21)

Kiristtoosan beettiyaa oratha de7uwaa (4:1-6:20)

Wursethaa qutiya (6:21-24)

¹ Taani Xoossaa sheniyaan Kiristtoosi Yesuusi kiitteennda Phawuloosi, Efesoonaan de7iya Xoossaa naanaw qassi Kiristtoosa Yesuusaw ammanettiide de7iyaawanttoo ha dabidaabbiyaa xaafay.

² Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe aadho keekatethayinne sarotethay hinttenttoo gido.

Kiristtoosappe Beettiyaa Ayyaanaa Anjuwaa

³ Ayyaanaa anjuwaa ubbaan Kiristtoosa bagganna bolla saluwaan nuuna anjeedda Xoossaa, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuwaa, nuuni galateetto.

⁴ Nuuni A sinthan geeshshatuwaanne pokkuu bayinnawantta gidana mala, Xoossay nuuna sa7ay medhettanaappe kase, Kiristtoosa bagganna bare siiquwan dooreedda.

⁵ Xoossay bare sheniyaan bare doseeddawaadan, Yesuusi Kiristtoosa bagganna nuuna bare naanatuwaa oothanaw kasetiide qoppi wotheedda.

⁶ Xoossay bare siiqiyaa Na7aa bagganna nuusi coo immeedda aadho keekatethaa bonchchuwaa diraw, nuuppe galataa akkanaw hewaa ootheedda.

⁷ Nuuni Xoossaa aadho keekatethaa daruwaadan, Kiristtoosa suuthan wozetteeddo; hewan Xoossay nu nagaraa atto geedda.

⁸ Xoossay bare aadhdheedda eratethaa ubbaaninne bare wozanaa qofaa ubbaan bare aadho keekatethaa nuusi darisside immeedda.

⁹ Ayissi gooppe, Xoossay bare qoppeeddawaa ootheedda; qassi Kiristtoosa bagganna polanaw qoppi wotheedda xuura yewuwaa nuuna erisseedda.

¹⁰ Xoossay wodiya wurssethaya gakkiiya wode polanaw qoppeedda qofay Kiristtoosa waana udiide, saluwaaninne sa7an de7iya medhetaa ubbaa ittipe aani shiishshanawaa.

¹¹ Ubbabay Xoossaa qofaadaaninne I geddawaadan haneedda; Xoossay kasetiide qoppi wotheeddawaadan, Kiristtoosa bagganna nuuni aawantta gidanaadan, nuuna dooreedda.

¹² Nuuni kasetiide, Kiristtoosa bagganna akkana giide nashechchan naagiyaawanttu, Xoossaa bonchchuwaa galateetto.

¹³ Hinttentukka qassi hewaadan haneedda; tumu kiitaa, hinttenttoo atotethaa aheedda mishiraachchuwaa qaalaa, hintte siseedda wode Kiristtoosa ammaneeddita; Xoossay hinttenttoo immana geedda Geeshsha Ayyaanaa bagganna, hintte Aawaa gidiaawaa erissiyaa maatafaa hintte bolla wotheedda.

¹⁴ Xoossay bare asaw immana geeddawaa nuuni laattana gakkanaw, Geeshsha Ayyaanaa waasetethaa oyqqeeddo. Hewe qassi A bonchchuwassi, galataa gidanawa.

Phawuloosi Efesoona Asaw Woosseedda

¹⁵ Hewaa diraw, Godaa Yesuusa hintte ammaniyaawaanne geeshshatuwaa ubbaa hintte siiqiyaawaa taani sisoodeppe doommaade,

¹⁶ hinttenttoo Xoossaa galatiyaawaa aggabeyikke; Xoossaa woossaadde hintteuwukka woossay.

¹⁷ Qassi Godaa Yesuusi Kiristtoosa Xoossay, bonchchuwaa Aawuu, Xoossaa hintte eranaadan, hinttana aadhdheedda eranchcha oothiyaa qassi Xoossaa hinttenttoo qonccisiyaa Geeshsha Ayyaanaa hinttenttoo immanaadan, taani woossay.

¹⁸ Xoossay hintte akkana giide, nashechchan naagi utteeddawoo hinttana xeeseed-dawaanne I bare asaw immana giya anjuu ay keenaa durentto hintte eranaadan, Xoossay hintte wozanaa dooyyina, A poo7uwaa hintte be7anaadan, taani Xoossaa woossay.

¹⁹⁻²⁰ Qassi A ammaniyaa nuunan A wolqqay loythi oothee. Ha nuunan de7iya wolqqayenne hayiquwaappe Kiristtoosa denthuide, saluwaa sa7an Xoossaaappe ushechcha bagganna * utisseedda wolqqaama wolqqay ittuwaa.

²¹ Kiristtoosi saluwaa sunthatuwaappe, godatethay de7iyaawanttuppe, wolqqaamatuwaappenne godatuwaa ubbaappe bolla gidiide mooddee; I ha77i de7iyaa yeleta xalalaan gidennaan, sinthaappe yaana yeletaanikka hara sunthatethaa ubbaappe dhoqqee.

²² Xoossay ubbabaa Kiristtoosa gediyaappe garssan moodissiide, qassi Xoossay I ubbabaani ubbaappe bollanna Godaa gidanaadan, woosa gollew A immeedda.

²³ Woosa gollii Kiristtoosa asatethaa; woosa gollii Kiristtoosi ubbasan ubbabaa kunthiyaa A poluwaa.

2

Kiristtoosan Hayiquwaappe De7oo Pinniyaawaa

¹ Hintte azazettennan ixxeedda dirawunne hintte nagaraa diraw, kase wodiyaan ayyaana hayiquwaa hayiqqeeddita.

² He wode hintte ha alamiyaa yeletaa iita ogiyaa hametteeddita; carkkuwaa gidдон de7iya wolqqaama ayyaanatuwaa kaappoo qassi Xoossaw azazettenna asaa ha77i mooddiyaa ayyaanaw azazetteeddita.

³ Nuunikka qassi ubbay he asaa mala; qassi nuuni nu ashuwaa amuwaadan de7eeddo; nu ashuunne nu wozanay koyyeeddawaa ootheeddo. Nuunikka haratuwawaadan, nu medhetaan Xoossaa hanquwaa akkanaw de7eetto.

⁴ Shin Xoossaa maarotethay dara gidiyaa diraw, bare siiquwaa daruwaadan,

⁵ Nuuni aw azazettennan ixxiide, haray atto ayyaan hayiqqeeddawannta gidinakka, I Kiristtoosanna nuussi de7uwaa immeedda. Xoossaa aadho keekatethan hintte atteeddita.

⁶ Nuuni Kiristtoosi Yesuusanna saluwaanne sa7aanne mooddanaadan, Xoossay nuuna aananna ittippe hayiquwaappe dentheedda.

⁷ I sinthappe yaana wodiyaan, nuussi Kiristtoosi Yesuusan de7iya keekatethan, ubbaappe aadhdhiyaa bare aadho keekatethaa dhoqqatethaa bessanaw hewaa ootheedda.

⁸ Ayissi gooppe, hintte Xoossaa aadho keekatethan, ammanuwan atteeddita; hawe Xoossaa imuwaappe attin, hintte oosuwaanna gidenna.

⁹ Hintte daaburan beettibeenna diraw, hintte ceeqettiyaabay ayayiinne baawa.

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaa medhetaa; I nuussi kasetiide giigissi wotheedda lo77o oosuwaa nuuni oothanaadan, Kiristtoosi Yesuusa bagganna nuuna medhdheedda.

Kiristtoosan Beettiyaa Ittipetethaa

¹¹ Hewaa diraw, hinttenoo zariyaan Ayihuda gidenna asatoo, barenttu asatethaa bolla kushiyan oosetteeddawan, barena qaxxaretteddawannta giya Ayihudatu, qaxxarettibeennawannta giide xeesiyaawanttoo, hintte kase oonentto akeekite.

¹² He wode hintte Kiristtoosappe shaaketteeddita; imatha gidiide, Israa7eeliyaa asaappe haakkiide de7eeddita; Xoossay bare asaw immana giide caaqqeedda caaquwaappe ayinne

* **1:19-20** ushechcha bagga: Wolqqaanne bonchchuwaa sa7aa. **1:19-20** Maz 110:1 **1:22** Maz 8:6 **1:22** Qol 1:18

demmibeykkita; ha sa7aa bolla hintte demmana giide, nashechchan naagi utteeddawaa demmennaaninne qassi Xoossay bayinnaan de7eeddita.

¹³ Shin hintte kase haakkiide de7iyaawanttu ha77i Kiristtoosa Yesuusanna de7iide, Kiristtoosa hayiquwan mataa shiiqeeddita.

¹⁴ Ayissi gooppe, Kiristtoosi Ayihuda asaanne Ayihuda gidenna asaa ittuwaa udiide, nuussi sarotethaa aheedda. Untuntu laa77uwaa shaakkiide, morkke oothi wotheedda morkketethaa godaa bare asatethan koli yeggeedda.

¹⁵ I bare huuphew ha laa77u zaretuwaappe itti ooratha asaa medhdhiide sarotethaa wothanaw, Ayihuda asatuwaa higgiiyaa A azazatuwaanne wogatuwaanna ittippe dhayis-seedda.

¹⁶ Kiristtoosi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide hayqqeedda bare hayiquwan morkketethaa dhayiseedda; qassi masqqaliyaa bagganna laa77u zaretuwaakka itti asaa oothi sigethiide, Xoossaakko aheedda.

¹⁷ Kiristtoosi yiide, Xoossaappe haakkiide de7iya hinttenttoo Ayihuda gidennawanttoonne, A matan de7iya Ayihudatoo ubbaw, mishiraachchuwaa qaalaa sarotethaa odeedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, nuuni ubbay, Ayihudatuukka Ayihuda gidennawanttukka, itti Geeshsha Ayyaanan Kiristtoosa bagganna Aawuwaa sintha shiiqanaw danddayeetto.

¹⁹ Simmi hintte Ayihuda gidenna asatuu hawaappe sinthaw allagaa woy imathaa gidikkita; ha77i hinttenne geeshshatuu itti biittaa asaa; qassi Xoossaw hintte soy asaa.

²⁰ Yesuusi kiitteeddawantunne timbbitiyaa odiyaaawanttu baaseedda baasuwa bolla hinttekkka keexetteedita; godaa xaphuwaa minissiyaa waanna shuchchay Kiristtoosi Yesu-usa.

²¹ I golliyaa ubbaa ittippe shiishshi oyqqiide, Xoossaa bagganna Geeshsha, Xoossaa Geeshsha golle gidana mala dichchee.

²² Hintte qassi Xoossay bare Ayyaanan de7iya golliyaa gidanaw, haratuwaa ubbaanna ittippe Kiristtoosan keexettiita.

3

Phawuloosi Ammanenna Asaw Ootheedda Oosuwaa

¹ Hewaa diraw, hinttenoo Ayihuda gidenna asatoo, taani Phawuloosi hintte diraw Kiristtoosi Yesuusa qasho asaa gideeddawe, Xoossaa woossay.

² Xoossay bare aadho keekatethan, taani hinttena maaddanaadan, ha oosuwaa taw immeeddawaa hintte loythi siseeddit.

³ Xoossay bare xuura qofaa taw qonccissiide, taana erisseedda; taani hewaa qanthaan xaafaaddi.

⁴ Qassi taani xaafeeddawaa hintte nabbabiyaa wode, Kiristtoosa xuuraa taani woota akeekaaditanttonne eranaw danddayiita.

⁵ Beni wode asay he xuura yewuwaa sisibeenna; shin Xoossay hewaa Yesuusi kiitteedda Xoossaa naanatoonne timbbitiyaa odiyaaawanttoo, Geeshsha Ayyaanan ha77i qonccis-seedda.

⁶ Xuura yewuu hawaa; Ayihuda gidenna asay wonggalaa bagganna, Xoossaa anjuwaa Ayihudatuwaana ittippe laattiino; untuntu itti asatethan shaakettennaan de7iino; qassi Kiristtoosi Yesuusa bagganna Xoossay immana geeddawaa Ayihudatuwaana shaakkiino.

⁷ Xoossay bare oosuwaa wolqqaa bagganna taw immeedda aadho keekatethan taani ha wonggalaw qooma gidaaddi.

⁸ Taani geeshshatuwaa ubbaa gidon laafiyaawaa gidoopekka, Ayihuda gidenna asaw zaway bayinna Kiristtoosa duretethaa mishiraachchuwaa qaalaa odiyaa ha qaadaa Xoossay taw immeedda.

⁹⁻¹⁰ Qassi taani hewaan Xoossaa xuura qofaa asaa ubbaw qonccissa odana; ubbabaa medhdheedda Xoossay bare xuura yewuwaa beni wode genthi wotheedda. Xoossay ha77i hewaa woosa golliyaa bagganna saluwaa sa7an de7iya kaappatoonne godatethay de7iyaawanttoo zaway bayinna bare aadhdheedda eratethaa qonccissanaw ootheedda.

¹¹ Xoossay hewaa nu Godaa Kiristtoosi Yesuusa bagganna I poleedda bare medhinaa qofaadan ootheedda.

¹² Nuuni Kiristtoosi Yesuusanna ittippe gidiide, A ammaniyaa ammanuwan ammanettiide, ayinne yayyennaan Xoossaa sintha shiiqanaw danddayeetto.

¹³ Hewaa diraw, taani hinttewaan metootiyaawan hintte hirggenna mala, hinttena woossay; ayissi gooppe, taani hintte bonchchoo metootay.

Kiristtoosa Siiquwaa

14-15 Hewaa diraw, taani saluwaaninne sa7an de7iyaa ammaniyaa golliyaa asay ubbay aappe yeedda * Xoossaa sinthan gulbbatay.

16-17 Xoossay bare bonchchuwaa daruwaadan, bare Geeshsha Ayyaan, hinttenttoo hintte garssa asatethan hintte minniyaa wolqqaa immanaadaaninne, qassi ammanuwaa bagganna Kiristoosi hintte wozanaa bare golliyaa medhdhanaadan, taani Xoossaa woossay; qassikka hintte xaphuwaa yeddiide, tokettiide siiquwan minnanaadan, Xoossaa woossay.

18 Qassi geeshshatuwaa ubbaanna Kiristoosa siiqu ay keenaa aakentto, adussentto, dhoqqenttonne ciimmento † eriyaa wolqqaa hinttenttu demmanaadan, taani Xoossaa woossay.

19 Eratethaappe aadhdhiyaa Kiristoosa siiquwaa hintte eranaadaaninne qassi Xoosawaa gidiyaa ubbabaani hintte poli kumanaadan, taani Xoossaa woossay.

20-21 Simmi nu gidдон oothiyaa bare wolqqaa bagganna nuuni woossiyaawaa woy qoppiyaawaa ubbaappe loythi darissi oothanaw danddayiyaa Xoossaw, woosa golliyaaninne Kiristoosi Yesuusan ubba wode medhinaappe medhinaa gakkanaw bonchchuu gido. Amen77i.

4

Bollaa Ittipetethaa

1 Hewaa diraw, taani Godaw oothiyaa diraw qashetteeddawe Xoossay hinttena xeeseedda xeessaw bessiyaa de7uwaa hintte de7anaadan, taani hinttena woossay.

2 Ubba wode hintte hintte huuphiyaa kawushshiyaawantta, ashikketuwaanne dandayanachchatuwaa gidite; ittuu ittuwaa maaddiyaawan hintte siiquwaa bessite.

3 Hinttena ittippe gathi qachchiyaa sarotethaan, Geeshsha Ayyaanay hinttenttoo imniyaa ittipetethaa naaganaw minnite.

4 Xoossay hinttena xeeseedda hidootay, hintte demmana giide naagi utteeddawe mexxi ittuwaa gidawaadan, itti asatethayinne itti Geeshsha Ayyaanay de7ee.

5 Itti Goday, itti ammanuunne itti xinqqatay de7ee.

6 Ubbaa Goday, ubbaa bagganna oothiyaawe, ubbaa gidдон de7iyaawe, itti Xoossay, ubbaa Aawuu de7ee.

7 Shin Kiristoosi immeedda imuwaadan, nuuni huuphiyan huuphiyan duma imuwaa akkeeddo.

8 Hewaa diraw, Xoossaa Maxaafay,

“I pude dhoqqasaa keseedda wode,
omoddetteeddawantta afeedda;

asawukka imotaa immeedda”

yaage.

9 Yaatina, “Pude keseedda” giyaawe waagiyaawe? I koyiro duge wodhdheedda; hewe sa7aw hirkki wurssethasaa wodhdheedda giyaawaa.

10 Ha duge wodhdheeddawe bare huuphew A; he I ubbabaa kumanaadan, saluwaa ubbaappe dhoqqiyaasaa pude keseedda.

11 Asaw imotaa immeeddawe A; I ittuwaa ittuwaa Yesuusi kiiteeddawantta, haratuwaa timbbitiyaa oodiyaawantta, qassi haratuwaa mishiraachchuwaa qaalaa oodiyaawantta, qassikka haratuwaa woosa golliyaa kaaletthiyaawantanne tamarissiyaawantta oothi suntheedda.

12 I hewaa geeshshatuu ubbay ammaniyaa asaa oosuwaa oothanaadaninne Kiristoosa bollan keexettanaadan giigissanaw ootheedda.

13 Qassi nuuni ubbay Xoossaa Na7aa ammaninanne erina beettiyaa ittipetethaakko gakkana; nuuni Kiristoosa polo dichchaa keenaa dicciide, donza asa gidanaadana.

14 Nuuni beetan yaanne haanne shocettiide, barenttu cimmiyaa hanotaan asaa balaa ogiyaa kaaletthiyaa geniyaa asaa timirtiyaa carckuwaa ubbaan sugettiide, hawaappe sinthaw na7a gidanaw bessenna.

15 Shin nuuni siiqotethan tumuwaa haasayiide, huuphe gidiyaa Kiristoosakko ubbabaani diccanaw bessee.

16 Bollaa gidдон de7iyaa duma duma shaakotay aani ittippe oyqetteeddino; qassi kumentha bollay barew imetteeddasaa ubbaan ittuu ittuwaanna gakeettiide, ittippe oyqqetti utteedda; he duma duma shaakotay oothanaw bessiyaawaa oothiyaa wode, kumentha bollay siiquwan dicceenne barena keexxee.

* 3:14-15 aappe yeedda: Aappe denddowaan, ittuwaa ittuwaa huuphiyan huuphiyan eriyaawaassa. † 3:18 aakentto, adussentto, dhoqqenttonne ciimmento: Hawe bessiyaawe saluwan de7iyaa Yeerusalaamo woy Xoossaa siiquwaa woy Xoossaa aadho eraa woy Yesuusa masqalew de7iyaa bilethaa. 4:8 Maz 68:18

Kiristoosan Beettiyaa Ooratha De7uwaaw

¹⁷ Hewaa diraw, taani hawaa hinttentoo Godaa sunthan odaynne markkattay. Hintte go77i bayinna qofaa qoppiyaa Ayihuda gidenna asatuwaadan de7oppite.

¹⁸ Unttuntu wozanay dhumaani de7ee; unttuntu ayinne erennawantanne azazettenna diraw, Xoossay immiyya de7uwaappe haakkeeddino.

¹⁹ Unttuntu matan yeella giyaawe baawa; unttuntu woshummaw kajjeelanaw barenttu huuphiyaa aathi immiino; qassi tunabaa ubbaa paci bayinnaan oothanaw loythi yorattiyaawantta.

²⁰ Shin hintte Kiristoosawaa hewaadan tamaribeyikkita.

²¹ Aabaa tumu siseeddita; qassi tumatethaykka Yesuusan de7iyaawaa, aappe tamarreddita.

²² Hintte kase de7iya de7uwaaw aggitte; qassi bare cimmiyaa amuwan dhayiyaa hintte eca asatethaa dhayissite.

²³ Hintte wozanaynne qofay ubbanna ooraxxanaw bessee.

²⁴ Tumu xillotethaaninne geeshshatethan Xoossaa leemisuwun medhettedda ooratha asatethaa mayyite.

²⁵ Simmi worddotoppite. Nuuni ubbay Kiristoosa asatethan itti asaa gidiyaa diraw, asay ubbay bare ishaw tumuwaa haasayanaw bessee.

²⁶ Hanqqettite; shin hintte hanqquwan nagaraa oothoppite. Hintte hanqquwan de7ishshin, away wulloppo.

²⁷ Xalawahew xoo77iyaa immoppite.

²⁸ Wuu77iyaa uray hawaappe sinthaw wuu77oppo; shin hewaa aggiide, hiyyeesatuwaa maaddanaw, bare kushiyan lo77obaa oothiide daaburo.

²⁹ Hintte haasayay sisiyaawantta go77ana mala, koshshiyaaawaadan menthethiyaa lo77o qaalay hintte doonaappe kesoppe attin, iita qaalay mulekka kesoppe.

³⁰ Xoossay hinttena woziyaa gallassaw hintte attametti utteedda Xoossaa Geeshsha Ayyaanaa kayyoyoppite.

³¹ Ixxiyaa hanotaa, yiilluwaaw, hanqquwaaw, waasuwanne cashshaa ubbaa iitatethaa ubbanna hintteppe dhayissite.

³² Ittuu ittoo keekitenne qarettite; qassi Xoossay Kiristoosa bagganna hinttentoo atto geeddawaadan, hintteikka ittuu ittuwaaw atto giite.

5*Poo7uwaan De7ite*

¹ Simmi Xoossay siiqiyaa naanatuwaadan, A malatite.

² Qassi Kiristoosi nuuna siiqiide, bare huuphiyaa Xoossaw nashechchiyaa yarshshuwaadaaninne imotaa udiide immeeddawaadan, hintteikka siiquwan de7anaw bessee.

³ Shin Xoossaa naanaw bessiyaawaadan, hintte gidдон woshummiyaawennee tunatethaa ubbay, woy miishshaa amottiyaawe mulekka sisettoppo.

⁴ Yeellayiyaawenne eeya haasayay woy pathenna qidhii hinttentoo bessennawaa gidiyaa diraw, hintte matan ubbakka de7oppo; hintte hewaa ubbaa aggiide, Xoossaa galatanaw bessee.

⁵ Hawaa erite; ooninne woshummiyaawaa woy tunabaa oothiyaawaa, woy miishshaa amottiyaawaa gidoope, Kiristoosa kawutethaanne Xoossaa kawutethaa laattanaw danddayenna; miishshaa amottiyaawe eeqaw goynniyaawaappe dummattenna.

⁶ Hinttena ooninne pathenna haasayan cimmooppo; ayissi gooppe, hawaa gaasuwan Xoossaa hanqquu azazettenna asaa bolla yaana.

⁷ Simmi hewaa mala asaanna zuppetoppite.

⁸ Ayissi gooppe, kase hintte dhumaani de7eeddita; shin Godaa bagganna ha77i poo7uwan de7iita; poo7uwan de7iya asaadan poo7uwan hamettite.

⁹ Ayissi gooppe, poo7uu lo77otethaa, xillotethaanne tumatethaa ubbaa ayifee.

¹⁰ Godaa nashechchiyaabay ayentto tamarite.

¹¹ Go77i bayinna dhumaaw oosuwaaw qonccissi bessiteppe attin aananna walakettoppite.

¹² Unttuntu geeman oothiyaawe haray atto haasayiyaawekka pokkee.

¹³ Shin ubbabay poo7uwaaw kesiyaa wode, qoncciyaan beettana; ayissi gooppe, qoncciyaan beettiyaa ubbabay poo7uwaaw.

¹⁴ Hewaa diraw,

“Gemi77ishiyaaawoo, beegotta;
hayiquwaappekka dendda;

Kiristoosi new poo7issanawaa”

yaagee.*

¹⁵ Simmi hintte waani de7intto akeekite; aadhdhedda erathethaanna de7iya asaadan de7iteppe attin, aadhdhedda erathethay bayinna asaadan de7oppite.

¹⁶ Wodii iita gidiyaa diraw, hintte wodiya hintte danddayettowaadan lo77otethaw go77ettite.

¹⁷ Hewaa diraw, Goday koyyiyaawe ayentto akeekiteppe attin, eeya gidoppite.

¹⁸ Qassi hinttenan Geeshsha Ayyaanay qanxxennaan kumoppe attin, hinttena bayizziyaa woyiniyaa giyaa eessaa ushiide mathottoppite.

¹⁹ Mazimuriyaa yethaan, galatiidde yexxiyaawaaninne ayyaana yethaan ittuu ittuwana haasayite; qassi galatiyaa yethaaninne mazimuriyaa yexxiyaawaan hintte wozanaan Godaa galatiidde yexxite.

²⁰ Nu Godaa Yesuusi Kiristoosa sunthan, Aawuwaa Xoossaa ubbabaw ubba wode galatiite.

Asinaabaanne Machchattibaa

²¹ Kiristoosaw yayyiidde, ittuu ittoo moodettite.

²² Machchetoo, Godaw moodettiyaawaadan, hintte asinaw moodettite.

²³ Ayissi gooppe, Kiristoosi qassi woosa gollew huuphe gidiyawaadan, asinaykka bare machchattiw huuphe; qassi Kiristoosi bare huuphiyan, bare bollaa gidiyaa woosa golliyaa ashshiyaawaa.

²⁴ Shin woosa golli Kiristoosaw moodettiyaawaadan, machchetuu qassi barenttu asinaw ubbabaani moodettanaw bessee.

²⁵ Ayinatoo, Kiristoosi woosa golliyaa siiqiide, bare huuphiyaa iziw immeeddawaadan, hinttekkka hintte machchatuwaa siiqiite.

²⁶ I woosa golliyaa bare qaalaaninne haathan meecci geeshshiide, Xoossaw dummayanaw hawaa otheedda.

²⁷ Kiristoosi woosa golliyaa qitay woy deemuwaa cidhdhissiyaawe woy hewaa malatiyaawe bayinnaan, A kumentha bonchchuwaanna geeshshaanne borettennawaa udiide, bare huuphew shiishshanaw koyyeedda.

²⁸ Simmi qassi asinay bare machchatto bare bollaadan siiqanaw bessee; bare machchatto siiqiyaawe barena siiqee.

²⁹ Ayissi gooppe, bare bollaa ixxiyaa asay mulekka baawa; shin Kiristoosi woosa golliyaa muziyaawaadaaninne naagiyaawaadan ooninne bare bollaa muzeenne naagee.

³⁰ Ayissi gooppe, nuuni A bollaa dumma dumma asatethaa.

³¹ Xoossaa Maxaafay; “Hewaa diraw, attumawe bare aawuwaanne bare daayo aggiide, bare machhattina ittippe de7ana; untuntu laa77uukka itti ashuwaa gidana” yaagee.

³² Ha xuuray wolqqaama tumatethaa; shin taani hawe Kiristoosabaanne woosa golliyaabaa odee yaagay.

³³ Gidooppekka, qassi asinay huuphiyan huuphiyan machchiyaa bare huuphiyaadan siiqanaw bessee; machchattakka bare asinaa bonchchanaw bessee.

6

Yeleddawanttubaanne Yeletteedda Naanatuwaabaa

¹ Naatoo, hinttena yeleddawantoo Godaa bonchchiyaawaadan azazettite; ayissi gooppe, hawe oothanaw bessiyaawaa.

²⁻³ “New ubbabay lo77anaadaaninne sa7an ne laythay aduqqanaadan, ne aawuwaanne ne daayo bonchcha” giya azazuu Xoossay immana geedda hidootaana de7iya koyiro azazuwaa.

⁴ Aawatoo, hintte hintte naanatuwaa Godaa seeraaninne zoriyaan dichchiteppe attin, untunta hanqqethoppite.

Godatuwaabaanne Ayillatuwaabaa

⁵ Ayillatoo, Kiristoosaw oothiyaawaadan, hintte godatoo yashshatethaaninne kokkorssaan suure wozanaappe azazettite.

⁶ Xoossay geeddawaa oothiyaawanttudan, Kiristoosa ayillatuwaadan, wozanaappe oothiteppe attin, asaa nashechchanaw oothiyaawaadan, asay be7o giide oothoppite.

⁷ Asaw gidennaan Godaw oothiyaawaadan, dhibennaan wozanaappe oothite.

⁸ Ayille gidina woy womaanuwaa gidina, I oothiya lo77o ooso ubbaw Goday huuphiyan huuphiyan woyitanawaa eriita.

* 5:14 Hawe mazimuriyaa gidiiide ammaneedda asay xammaqettiyaa wode yexettiyaawaa. 5:31 Dom 2:24 6:1 Qol 3:20 6:2-3 Kes 20:12; Zar 5:16 6:4 Qol 3:21 6:5 Qol 3:22-25

⁹ Godatoo, hintte ayilletuwaa naassiyaawaa aggiide, untunttoo hewaadan oothite; hinttenanne untuntta gathi mooddiyaa Goday, oonanne maaddi pirdennawe, saluwan de7iyaawaa eriita.

Xoossaa Olaa Miishshatuwaabaa

¹⁰ Wurssethaan, Godaaninne A wolqqaama wolqqan ubba wode minnite.

¹¹ Xalahiya iita cimuwaa te77anaw hintte danddayana mala, Xoossay hinttenttoo immiya ollaa mayuwaa ubbaa mayyite.

¹² Ayissi gooppe, nuuni bolla saluwaa de7iya iita ayyaana wolqqatuwaanna, mood-diyaawantunna, godatethay de7iyaawantunne ha dhuma biittaa mooddiyaawantunna olettiyaawaappe attin, asaanna olettokko.

¹³ Hewaa diraw, iita gallasaan * te77anawunne qassi wurssethay gakkanaw wadhet-towaappe guyyian, minni eqqanaw hintte danddayana mala, Xoossaa olaa miishshaa ubbaa oyqqite.

¹⁴⁻¹⁵ Hewaa diraw, xeessan saqqiyaa dancciyaawaadan tumatethaa dancciide, tiraan wothiyaa olaa miishshaadan xillotethaa mayyiide, hintte gediyaan caammaa wothiyaawaadan sarotethaa mishiraachchuwaa qaalaa odanaw giigiide, minni eqqite.

¹⁶ He ubbaappe aathiide, xalahii yeddiyaa wonddaafiyaa tamaa ubbaa toyissanaw, ammanuwaa ubba wode gondalliyaadan oyqqite.

¹⁷ Atotethaa huuphiyan wothiyaa birataa qoobiyaadan wothite; qassi Geeshsha Ayyaanaa mashshaa gideedda Xoossaa qaalaa oyqqite.

¹⁸ Xoossaa woossiiddinne A maaduwwaa oochchiidde, ubba wode Geeshsha Ayyaanan Xoossaa woossite. Hewaa diraw, minnite; salettoppote; geeshshatuwaa ubbaw Xoossaa ubba wode woossite.

¹⁹ Qassi taani yayyennaan wonggalaa xuuraa odanaw, Xoossay ta doonaa dooyyiide, haasayyaawaa immanaadan, tawukka Xoossaa woossite.

²⁰ Taani ha77i qashuwan de7ooppekka, ha wonggalaa diraw taani kiitetteeddawaa; taani aabaa taw bessiyaawaadan yayyennaan odana mala, taw Xoossaa woossite.

Wurssetha Sarotaa

²¹ Shin taani waana de7inttonne ayya oothaytantto hintteikka eranaadan, nu siiqo ishay, Godaa oosuwan ammanetteedda qoomay Tikiqoosi, tawaa ubbaa hinttenttoo odanawaa.

²² Nuuni ubbay waani de7intto hinttenttoo odiide, hinttena minissana mala, taani A hintteekko kiittaaddi.

²³ Xoossaa Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristoosappe sarotethayenne siiqotethay ammanuwaana ittipe ishatuwaa ubbaw gido;

²⁴ Dochchenna siiquwan nu Godaa Yesuusi Kiristoosa siiqiyaa ubbatuwaanna Xoossaa aadho keekatethay gido. Amen77i.

* **6:13** iita gallasaan: Ha77i de7iyaa wodiyaaw woy hayquwaa gallassaa woy wurssethaa pirda woy mura gallassaa giyaawaa. **6:14-15** Isa 52:7 **6:17** Isa 59:17 **6:21** Kit 20:4; 2Xi 4:12 **6:21** Qol 4:7-8

Phawuloosi Piliphphisiyoosa Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Piliphphisiyoosa asaw xaafeedda kiitay xaafetteeddawe, Maqidooniya giduwan de7iyaa Roomen omoddetteedda Piliphphisiyoosa geetettiyaa gadiyaan de7iyaa ammaniyaawantussa. Hawanttu Phawuloosi koyro ammanthiide shiishsheeddawantta. Unttuntu Roome gade yeleta gido dirawunne qassikka kare gadeppe yeedda wogaaninne ammanuwan daroppe ayyiino. Phawuloosa bollan untntuntu daroppe hanqqteedda gaasuukka hawaa (Kit 16:20). Ha kiitay xaafetteeddawe, hara ammaniya oosanchchatuu Phawuloosa qofaa phalqqi phalqqiide waayissiyaa wodiyaananne Piliphphisiyoosa ammaniyaawanttu gidдон dendeedda worddo timirttiyaa gaasuwan A wozanay daro kayyottiide me77eedda wodenne qasho golliyaan I de7iyaa wodiyaana. Gidoshshin, Phawuloosi Yesuusi Kiristoosa minissiide ammaniya asaa gideedda diraw, ha kiitaa bollan qoncciide beettiyaawe nashechchaanne kumentha ammanettiyaawaa.

Phawuloosi ha kiitaa xaafeedda koyro gaasuu A metuwaa wode A maaddanaw Piliphphisiyoosa ammaniya asay imotaa aw kiitteedda diraw, untntunta galatanaassa. A bollankka untntuntu bollankka dumma dumma metuu gakteeddawaa gidooppekka, untntuntu xalana malanne kumentha ammanettiide de7ana mala, ha gakteedda injiyan untntunta menthethee. Ayyuwaanne otoruwa diggiide, Yesuusi Kiristoosa ashikketethan untntuntu kumana mala, minissiide untntunta hassayiseedda. Yesuusi Kiristoosanna ittippe gideeddawaan untntuntu demmeedda de7uu Xoosaa aadho keekatethaappe pultteeddawaanne untntuntu ammanuwan akkeeddawaa gidiyaawaappe attin, Ayihudatuwaa wogatuwaa poliyaawan beetteeddawaa gidennawaa untntunta hassayisee. Yesuusi Kiristoosanna ittuwaa gidiide de7iyaa ubbatoo Xoossay inmiyaa sarotethaabaanne nashechchaaba untntuntussi xaafee.

Ha kiitay erettiyaawe nashechchaa, ammanettiyaawaa, ittipetethaanne Kiristinnaa ammanuwaaninne de7uwan minniide de7iyaawaa geeshshiide bessiyaawaana. Hewaa bollakka gujjiide, Phawuloosi Piliphphisiyoosan de7iyaa ammaniya asatuwaa siiqiyaa wolqqaama siiquwaa qonccisee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-11)

Phawuloosassi de7eedda de7uwaa hanotaa (1:12-26)

Kiristinnaa de7uwaa leemisuwaa (1:27-2:18)

Ximootoosassinne Ephafiroodiituussassi de7iyaa qofaa (2:19-30)

Ammanuwaa egettiaawantuppe naagettana mala odetteeddawaa (3:1-4:9)

Phawuloosi Piliphphisiyoosa ammaniyaawantussi shiishsheedda galataanne maqquwaa (4:10-20)

Wurssethata qutiyaa (4:21-23)

Sarotaa

¹ Nuuni Yesuusi Kiristoosa oosanchchatuu Phawuloosinne Ximootoosi, Kiristoosa Yesuusan de7iyaawanttoo, Piliphphisiyoosa giya katamaan de7iya geeshshatoo ubbatoo, ammaniyaawantta kaaletthiyaawanttoonne maaddiyaawanttoo ha dabidaabbiyaa xaafetto.

² Nu Aawuwaa Xoosaaappenne Godaa Yesuusi Kiristoosappe aadho keekatethayinne sarotethay hinttentoo gido.

Phawuloosi Woosseedda Galataa Woosaa

³ Taani hinttana hassayiya wode ubbaan ta Xoosaa galatay.

⁴⁻⁵ Hintte koyiro gallasaappe hanno gakkanaw, mishiraachchuwaa qaala odiyawaan taana maaddeedda diraw, taani ubba wode hinttentoo ubbaw nashechchan Xoosaa woosay.

⁶ Qassi hinttenttu gidдон lo77o oosuwaa doommeedda Xoossay, Kiristoosi Yesuusi simmiyaa gallasay gakkanaw polanawaa eray.

⁷ Taani hinttenttoo ubbaw hewaadan qoppanaw bessee; ayissi gooppe, taani hinttana ubba wode hassayay. Ha77i taani qashuwan de7iyaawaaninne wonggalaw mootettiyaawan, qassi wonggalaa minissa essiyaawaaninne, Xoossay taw qaadeedda qaadaa hinttekka taananna gishi akkeeddita.

⁸ Ayissi gooppe, taani hinttena ubbatuwaa Kiristoosi Yesuusappe yiyaa siiquwan ay keenaa siiqintto, Xoossay taw markka.

⁹⁻¹⁰ Qassi taani hinttentoo Xoossaa woossiyaawe hawaa; lo77obaa ayaanneekka dooranaw hinttenttu danddayanaadaaninne, qassi hinttenttu siiquu tumu eratethaananne akeeka ubbaanna ittippe gujji gujji diccanaan, Xoossaa woossay; yaatiide Kiristoosi simmiyaa gallassan hinttenttu suurenne pokkuu baynnawantta gidana.

¹¹ Qassi hinttenttu shemppuukka Xoossaa bonchchoonne galataw Yesuusi Kiristoosa bagganna beettiyaa xillotethaa ayfiyaa ayifana.

Phawuloosi Qashuu Wonggalay Aakkanawaa Diggibeenna

¹² Taanaadan Xoossaa kaalliyawantto, ha taana gakeeddawe mishiraachchuwaa qaalay aakkanaan tumu maaddeeddawaa hinttenttu erana mala koyyay.

¹³ Taani Kiristoosa diraw qashetteeddawaa, kaatiyaa golliyaa naagiya ubbatuunne hawaan de7iya haratuu ubbatuu eriino.

¹⁴ Qassi taani qashetteeddawe nu ishatuwaappe dariyaawaanttu Godan loythi amanettiide, Xoossaa qaala yashshi baynnaan kasewaappe xaliide odanaan maaddedda.

¹⁵ Tumuppe ittuu ittuu qanaatiyaa dirawunne palumiyaa diraw, Kiristoosawaa odiino; shin haranttu lo77o amuwan odiino.

¹⁶ Hawanttu Xoossay taw wonggalaa naagiya oosuwa immeedda diraw, siiqiide qaala odiino.

¹⁷ Shin yokkonttu taani qashuwan de7ishshin, ta bolla waayiyaa ahanawaa untunttoo malatina, barena siiqiyaa wolqqaama amuwan Kiristoosawaa odinoppe attin, wozanaappe odikkino.

¹⁸ Aynne baawa; malattisiyaa odonne gido woy tumu odonne gido, ay ogiyaaninne Kiristoosawaa odooppe, taani hewan nashettay. Sinthanawukka qassi taani nashettana.

¹⁹ Ayissi gooppe, taani hinttenttu woosaaninne Yesuusi Kiristoosa Ayyaanaappe yiyaa maaduwan attanawaa eray.

²⁰ Ta wolqqaama amuunne Xoossaappe akkana gaade taani nashechchan naagiya naagu ayee gooppe, taani paxa de7inakka woy hayiqqinakka yayyennaan, kasewaadan ha77ikka ta kumentha asatethan Kiristoosi bonchchettanawaappe attin, taani haray atto ittibankka yeellatennaan attanaassa.

²¹ Ayissi gooppe, taw de7uu Kiristoosa; qassi hayiquukka taw go77a.

²² Shin taani paxa de7iyaawaan daro go77iyaawaa oothanawaa gidoppe, haqawaa dooranentto taw erettenna.

²³ Taani ha laa77u yewatuwan meetootay; ha de7uwaappe shaakettanawunne qassi Kiristoosanna ittippe de7anaw amottay; Kiristoosanna ittippe de7iyaawe ubbaappe aadhdheedda daro lo77obaa.

²⁴ Shin taani hayiqqiyaawaappe hinttenttu diraw paxa de7iyaawe hinttena daro koshshiyaawaa.

²⁵ Hawe tuma gidiyaawaa taani geeshshaade eray; qassi ammanuwan hinttenttu diccanaaninne nashettanaadan, taani hinttenanna ubbaanna paxa de7ana.

²⁶ Hewaa diraw, taani hinttenanna laa7ethuwaa yiyaa wode, Kiristoosa Yesuusanna hintte de7iya de7uwan, tabaan ceeqettiyaabay hinttenttoo darana.

²⁷ Gidooppeka, hinttenttu hinttenttu huuphew Kiristoosa wonggalaw bessiyaa de7uwaa de7ite; taani hinttena baade woy be7ana dhayina, hinttenttu itti qofaan minniide eqqeeddawaanne, qassi wonggalaa ammanoo itti wozanaa gidiide ittippe baaxetiyaawaa sisana.

²⁸ Hintte morkketuwassi ayankka yayyoppite; hewe untunttoo untunttu dhishissee; shin Xoossay hinttena xoonissiyaa diraw, hinttenttoo atotethaa dhishissee.

²⁹ Ayissi gooppe, Kiristoosaw oothiyya qaaday hinttena gakeeddawe hinttenttu aani ammanana xalalaassa gidennaan A diraw waayiyaa akka akkanaassa.

³⁰ Taani kase baaxetishshin hinttenttu be7eeddawaa mala baaxiinne qassi ha77ikka taani baaxetiyaawaa hinttenttu sisiyaawaa malay hinttena gakeedda.

2

Kiristoosi Barena Kawushsheeddawaa Leemisuwaa

¹ Kiristoosan hinttenttu de7iyaa de7uu hinttena wozanthii? A siiqu hinttena menthethii? Geeshsha Ayyaananna hinttenttoo ittipetethay de7ii? Hintte ittuu ittuwassi keekitennee qarettiitee?

² Yaatooppe, hinttentu qofaan, siiquwan, wozanaaninne qofaa poluwan ittuwaa gidiide, taana polo nashchchite.

³ Hinttena siiqiyaawaan woy ceeqettanaw koyyiyaa mela amuwan ittibaanne oothop-pite; shin ittuu ittuwaappe dhoqqay yaagiide qoppennaan, ittuu ittuwassi hinttentu huuphiyaa kawushshite.

⁴ Qassi ittuu ittuwaa go77iyaawaa koyyanaappe attin, hinttentu huuphe xalalaa go77iyaawaa koyyoppite.

⁵ Kiristtoosa Yesuusan de7iya ha ashikketethaa qofay qassi hinttenanka de7anaw bessee.

⁶ I ubba wode Xoossaa gidiide de7eedda;

shin I wolqqaan Xoossaa keena gidiyaa maatay de7iyaawaa bessiyaawaadan pay-dibeenna.

⁷ Shin I bare sheniyaan ubbabaa aggiide, *

ayllyyaa medhetaa akkeedda;

qassi asaa malatiide qonccceedda.

⁸ I barena kawushsheedda;

haygoo, ubba haray atto,

masqqaliyaa bolla hayqqanawukka azazetteedda.

⁹ Hewaa diraw, Xoossay A loythi dhoqqu dhoqqu ootheedda;

qassi sunthaa ubbaappekka aadhdhiyaa

dhoqqa sunthaa aw immeedda.

¹⁰ Hewaa diraw, saluwaaninne sa7an

sa7aappe garssan de7iya ubbay

Yesuusa sunthaa bonchchanaw gulbbatana.

¹¹ Qassi asay ubbay Yesuusi Kiristtoosi Godaa yaagiide,

Xoossaa Aawuwaa bonchchoo markkattana.

Ha Sa7an De7iya Asaassi Poo7o Gidiyaawaa

¹² Hewaa diraw, ta dabbatoo, taani hinttenanna de7iyaa wode ubbaan hinttentu taw azazetteeddawaadan, ha77i taani hinttentu matan de7enna wodekka, hinttentu kase-waappe aathiide taw azazettanaw bessee; yashshatethaaninne kokkorssaan hinttentu atotethaa polanaw oothite.

¹³ Ayissi gooppe, Xoossay hinttena barew eeno giissanaadaaninne qassi I qoppeeddawaa hinttentu oothanaadan hinttentu gidдон ubba wode oothee.

¹⁴⁻¹⁵ Geellanne nagaranchcha asaa gidдон pokkuu baynnawantta, geeshshatuwaa, Xoossaa naanatuwaadankka pokkuu bayinnawantta gididite; qassi zuuzummennan woy iitabaa qoppennaan ubbabaa oothite. He asaa gidдонikka saluwan poo7iya xoolint-tiyaadan poo7iidde,

¹⁶ de7uwaa mishiraachchuwaa qaalaa untunttoo odite; he wode ta daaburayinne ta oosuu mela dhayibeennawe erettiyaa diraw, Kiristtoosi simmiyaa gallassi taani hinttenan ceeqettana.

¹⁷ Haray atto hinttentu ammanuu Xoossaw yarshshiyaa yarshshuwaa bolla ta suuthay ushshaa yarshshuwaadan gukkooppekka, taani nashettay; hinttenanna ubbaanna ittippe nashettay.

¹⁸ Hewaadan hinttekka qassi nashettanaw bessee; taananna ittippe nashettite.

Ximootoosinne Eppafiroditoosi Ootheedda Oosuwaa

¹⁹ Shin taani hinttentu de7uwaabaa sisaade nashettanaadan, Ximootoosa hinttekko ellekka yeddanaawaa Godaa Yesuusan ammanettay.

²⁰ Ayissi gooppe, hinttentu de7uwaabaw wozanaappe hirggiyaa A mala asay haray ooninne taw baawa.

²¹ Ayissi gooppe, haratuu ubbatuu barenttu huuphe go77aa koyyiino; Yesuusi Kiristtoosawaa koyyikkino.

²² Shin na7ay bare aabbu oothiyaawaadan, Ximootoosi taananna ittippe gidiide, wong-galaa oosuwaa ootheeddawan, ammanettiya asaa gidiyaawaa erisseeddawaa hinttentu eriita.

²³ Hewaa diraw, taani yewuu haniyaawaa be7aade, elekka A hinttekko yeddana gaade qoppay.

²⁴ Taani ta huuphew mata wodiyaan hinttekko baanawaa Godan ammanettay.

* 2:7 ubbabaa aggiide: I barena mela udeedda guussaa. 2:10 Isa 45:23 2:14-15 Zar 32:5

²⁵ Shin taani ta ishaa Eppafiroditoosa, taananna ittippe ta bagga gidide ootheeddawaa, oletteddaawaanne, qassi taana maaddiyaawan hinttentoo kiitettiide ootheeddawaa hinttekkoo kiittanaw koshshiyawaa qoppaaddi.

²⁶ Ayissi gooppe, I hinttena ubbaa be7anaw laamotee; qassi I saketteeddawaa hinttentu siseedda diraw, bare wozanaan daro metootee.

²⁷ I tumu sakettiide, hayiqqi atteedda; shin Xoossay aw qaretteedda; A xalalaw gidennaan kayyuu kayyuwaa bolla gujettennaadan, tawukka qaretteedda.

²⁸ Simmi hinttentu laa7enthuwaa A be7iide nashettanaadan, tawukka ta wozanaa kayyuu irxxanaadan, taani ellekka A hinttekkoo yeddana.

²⁹ Hewaa diraw, Godan de7iya ishaadan, kumentha nashechchan A morkite; qassi A malatiyaa asaa ubbaakka bonchchite.

³⁰ Ayissi gooppe, hinttentu hinttentu huuphew taana maaddana danddayenna maaduwaawaa maaddanaw, Kiristoosa oosuwaawaa diraw, bare shemppuwaa shenekoo giide, hayiqqi atteedda.

3

Tumu Xillotethaa

¹ Wurssethaan, taanaadan Xoossaa kaalliyawantto, Goday hinttentoo nashechchaa immo. Taani kase xaafeddawaa zaarethaade xaafiyaawe taana waayissenna; qassi he xaafiyaawe hinttena naagana.

² Iitabaa oothiyaawantuppe, he kanatuwaa eeshshay de7iyaawantuppe, qaxxaray koshshee giya asatuwaappe naagettite.

³ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaa Geeshsha Ayyaanan Xoossaw goyinniyaa dirawunne nu de7uwan Godaa Kiristoosa Yesuusan nashettiyaa diraw, tumu qaxxaraa qaxxaretteddawantta; asatethaa bolla oosettiyaawan ammanokko.

⁴ Qassi taw ta huuphiyanka ta asatethan ammanettiyaawe de7ee. Ay asayenne bare asatethan ammanettiyaawe barew de7ee giide qoppoeppe, taani aappe loythaa aadhdhay.

⁵ Taani yelettoodeppe hosppuntha gallasaan * qaxxarettaaaddi. Taani yeletan Israa7eeliyaa; Biiniyaama zare; walakay bayinna Ayihuda asaa. Ayihuda higgiiyaa naagiyaawan gidooeppe, taani Parisaawe;

⁶ Ayihuda ammanoo seelaa gidooeppe, taani ammaniyaawantta waayissaaddi; itti uray Muse higgew azazettiide xilliyawaa baggaa gidooeppe, taanan pokkobay beettiibeenna.

⁷ Shin taana go77iyaa he ubbabaa Kiristoosa diraw bayeeddawaadan payday.

⁸⁻⁹ Tumakka, hewantuu xalalaa gidenna; taani ta Godaa Kiristoosi Yesuusa eriyaawe ubbaaappe loythi aadhdhiyaa diraw, ubbabaa taana mulekka go77ennawaadan payday; taani A diraw ubbabaa yegga bashaaddi. Kiristoosa demmanawunne aananna de7anaw ubbabaa wora oleeddawaadan payday; taani Muse higgew azazettaade demmiyaa ta huuphe xillotethay taw baawa. Kiristoosa ammanina, Xoossay immiyya xillotethay, ammanuwan Xoossaa matappe yiyaa xillotethay taw ha77i de7ee.

¹⁰⁻¹¹ Taani Kiristoosanne A dendduwaa wolqqaa eranaw kooyay; yaataade taani ta huuphew hayiquwaappe denddana yaagiyaawan, A waayiyaa aananna waayyetanawunne A hayquwan A malatanaw amottay.

Gakkiyaasaa Gakkanaw Woxxiyaawaa

¹² Taani ha77i demma diggaaddi woy taanan bali baawa giikke. Shin Kiristoosi Yesuusi taana barew ootheedda woytaa demmana gaade elleellay.

¹³ Taanaadan Xoossaa kaalliyawantto, taani hewaa demma diggaaddi gaade qoppikke; shin taani ittibaa oothay; taappe guyyenna de7iyaawaa dogaaade sinthan de7iyaawaa oyyqanaw wadhetay.

¹⁴ Xoossay Kiristoosi Yesuusa bagganna bolla de7uwassi xeesiyaa woytaa akkanaw, ta gakkanaw woxay.

¹⁵ Simmi nuuni Ayyaanan minneeddawanttu ubbatuu hawaa qoppaanaw bessee; qassi hintteppe amareeddawantto ayaaninne dumma qofay de7ooeppe, hewaakka Xoossay hinttentoo qonccissana.

¹⁶ Gidooppekka, nuuni hanno gakkanaw de7eedda maaraadan, ane sinthaw he maaraa kaalloyyte.

¹⁷ Taanaadan Xoossaa kaalliyawantto, taani haniyaawaadan hanite. Nuuni hinttentoo leemisuwaa gideeddo; hewaadan hinttekkoo nuuni hinttentoo leemisuwaa gideedda maaraa kaalliyawantta akeekite.

* 3:5 Taani yelettoodeppe hosppuntha gallasaan: Hawe Ayihudiyya attuma naanay yelettoodeppe hosppuntha gallasaan qaxxarettiyaawaa bessee.

¹⁸ Ayissi gooppe, taani hewaa hinttenttoo kase coratoo odaaddi; qassi ha77i laa7ethuwaakka afoxxaadde hinttenttoo oday; Kiristoosi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide hayiqqeeddawoo barenttu shemppuu barena morkke ootheedda daro asatuu de7iino.

¹⁹ Unttuntu wurssethay bashshaa; unttuntu uluu untntntoo Xoossaa; yeellatanaw bessiyaawan untntntu otorettiino; qassi ha sa7aabaa xalalaa qoppiino.

²⁰ Ayissi gooppe, nu biittay saluwaana; nuuni qassi saluwaappe yaana nuuna ashshiyaa Godaa Yesuusi Kiristoosa naageetto.

²¹ Kiristoosi ubbabaa bareppe garssan wothanaw danddayiyaa bare wolqqan, nu daaburanchcha asatethaa laammiide, bare bonchcho asatethaa malatissiide oothana.

4

Wurssetha Zoriyaa

¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, taani siiqiyaawanttoo, laamotiyaawanttoo, taana nashechchiyaawanttoo, taana dhoqqu oothiyaawanttoo, ta dabbatoo, simmi Godan hinttenttu minni eqqanaw bessee.

² Ewoodenne Sinxxiikee, hinttenttu laa77uukka qofaan ittuwaa gidiide, Godan de7anaadan, taani hinttena zoray.

³ Qassi taananna oothiyya ammanetteeddawoo, neeni ha macca asatuwaa maadanaadan, taani neena woossay; ayissi gooppe, untntntu taanannanne untntntu sunthay Xoossaa de7uwaa maxaafan * xaafetteedda Qaleminxxoosanna qassi taananna ittipe oothiyya haratuwaa ubbaanna wonggalaa ubbasaa gathanaw daabureeddino.

⁴ Godaanna hinttenttu de7iya de7uwan ubba wode nashettite; taani hawaa gujjaadekka gay; nashettite.

⁵ Asay ubbay hinttenttu ashikketethaa ero; Goday matan yaana.

⁶ Xoossaa hinttenttu woossiyaa woosaa ubbaan A loythi galatiide, hinttena koshshiyaa ubba woossiteppe attin, ittibawukka hirggoppite.

⁷ Qassi asaa eratethaa ubbaappe aadhdhiyaa Xoossaa sarotethay hinttenttu wozanaanne hinttenttu qofaa Godaa Yesuusi Kiristoosa bagganna naagana.

⁸ Wurssethaan, taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, hinttenttu wozanaan lo77obaanne galatissiyaawaa qoppite; tuma gidiyaabaa ubbaa, bonchchissiyaawaa ubbaa, bayizzuwaa gidennabaa ubbaa, geeshshabaa ubbaa, siiquwaa ubbaa, suure gidiyaabaa ubbaa qoppite.

⁹ Hinttenttu taappe tamaareeddawaa, akkeeddawaa, siseeddawaanne be7eeddawaa ubbaa oothite; qassi nuussi sarotethaa immiya Xoossay hinttenanna ittipe gidanawa.

Barew Kiitetteedda Imotaw Phawuloosi Galateeddawaa

¹⁰ Shin daro wodiyaappe guyyiyan, ha77i hinttenttu tawaa laa7enthuwaa qoppanaw doommeedda diraw, taani Godan loythaa nashettay; taw qoppanaw hinttenttoo injjeten-nan ixceeddawaappe attin, taw qofaa qoppiita.

¹¹ Taani hawaa taana meteedda diraw giikke; ayissi gooppe, taw de7iyaabay taw gidana † giyaawaa taani tamaaraaddi.

¹² Taani metootiide wooti de7anentto eray; qassi durettiide de7iyaawekka ayentto eray; haqan gidinakka awude gidinakka, taani kaluwaanne koshshaa qassi pacaanne palahaa tamaaraaddi.

¹³ Kiristoosi taw immeedda wolqqan, ubbabaa oothanaw taani danddayay.

¹⁴ Gidooppekka, hinttenttu ta metuwaa taananna metootiide daro loytheeddita;

¹⁵ Piliphphisiyoosa asaw, wonggalaa mishiraachchuu koyro hintte gidon odetteedda; shin taani Maqidooniyaappe keseedda wode, taana ammaniyyaa hinttenttuppe attin, haray maaddibeennawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriita; qassi immiyaabankka akkiya-bankka hintteppe attin, haray taana maaddibeenna.

¹⁶ Ayissi gooppe, taana metuu oyqqeedda wode, haray atto taani Teselonqqiyaan de7ishshinkka taana zaari zaariide maaddeeddita.

¹⁷ Taani hinttewaa bolla harabay gujjetanawaa koyiyaawaappe attin, woyitaa xalalaa akkanaw koyyikke.

¹⁸ Shin taani hinttenttu immeeddawaa ubbaa akkaaddi; qassi taw palahiide gidiyaawe de7ee. Hintte kiitteedda ubbabaa Eppafiroditoosappe akkaaddi; koshshiyaa ubbay taw de7ee. Hintte taw kiitteedda imuu Xoossaw sawuwaa toshikku giyaanne I dosiyaa, A nashechchiyaa yarshshuwaa mala.

* 4:3 Xoossaa de7uwaa maxaafan: Xoossaa asaa sunthay xaafettiyyaa maxaafaa. † 4:11 taw de7iyaabay taw gidana: Taw de7iyaabaan taani shemppay, kallay, woppugay. 4:15 2Qo 11:9 4:16 Kit 17:1 4:18 Kes 29:18

¹⁹ Qassi ta Xoossay bare bonchcho duretethaa daruwan Kiristoosi Yesuusa bagganna hinttena koshshiyaawaa ubbaa hinttenttoo immana.

²⁰ Nu Xoossaw, nu Aawoo medhinaappe medhinaa gakkanaw bonchchuu gido. Amen⁷⁷i.

Wurssetha Sarotaa

²¹ Kiristoosi Yesuusawaa gidiyaa Xoossaa asatuwaa ubbatuwaa saro giite. Taananna hawaan de7iya ishatuu hinttena saro giino.

²² Hawaan de7iya Xoossaa asatuwaa ubbatuu, ubbaappekka aathiide Kaatiyaa Qeesaare golliyaan de7iyaawanttu hinttena saro giino.

²³ Nu Godaa Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethay hinttenanna gido.

Phawuloosi Qolaasiyaasa Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Qolaasiyaasa asaassi xaafeedda kiitay xaafetteeddawe, Efesoone asaw xaafetteedda kiitaanna itti wodiyaana malatee. Hewekka Qeeri Iisiyan, Efesooneppe away doliyaa baggana beettiyaa Qolaasiyaasan de7iyaa ammaniyaa asatuwaassa gidiiide laa77uwaa gidдон de7iyaa dummatethay, Qolaasiyaasa asaw xafetteedda kiitay Kiristoosi medhetaa ubbaassi huuphe gidiiyaawaa bessiyaa wode Efesoona asaassi xaafetteedda kiitay qassi Kiristoosi woosa gollew huuphe gidiiyaawaa bessee. Ha asatuwaassi qaalaa markkatteeddawe Phawuloosa gidana dhayooppukka, Roome gadiyan, Iisiyaa waanna katamaa gidiiyaa Efesooneppe untunttussi oothiyaa asatuwaa kiittiyawe A gidiiyaa diraw, Qolaasiyaasawukka aawotiyaa hanotay aw de7ee. Qolaasiyaasa ammaniyaawanttu gidдон, “Xoossaa eranawunne kumentha atotethaa demmanaw, asay ubbay ayyaana wolqqatuwaassinne maatay de7iyaawanttussi goyinnanaw koshshee” yaagiyaa worddo astamaaratuu de7iyaawaa Phawuloosi siseedda. Ha astamaaratuu harabaa qassi, “Asay ubbaykka qaxxaraa malatiyaa wogatuwaassi moodettanawunne qumaa wogaanne hara wogatuwaa ubbaa naaganaw koshshee” yaagiino.

Phawuloosi ha kiitaa xaafeeddawe tumanchcha gidiiyaa Kiristinnaa kiitaa odiiyaawaan, untunttu worddo timirtiyaa phalqqanaassa. I zaareedda zaaruwaappe waannatiyaawe “Yesuusi Kiristoosi kumentha atotethaa immanaw danddayee; ha hara ammanatuunne oosatu aappe haassanaw danddayiino” yaagiyawaa. Xoossay Kiristoosa bagganna ha alamiyaa medhdheedda. Qassi A bagganna zaariide A barekko ahana. Ha alamiyassi Kiristoosa wozanappe ammaniyaawa xalalaan atotethaa hidootay de7ee. Hawaa maaran Phawuloosi ha wolqqaama timirtii ammaniyaa asaa de7uwan waaniide oosuwan peeshanaw danddayintto odee.

Ha kiitaa Phawuloosappe akkiide, Qolaasiyaasa gathanaw kiitetteedda Tiikiiqoosanna ittippe beeddawe Anaasiimoosa gidiiyaawaa be7iyaawe go77iyaawaa. Waaniide gooppe, Phawuloosi ha Anaasiimoosa geetettiyaa bare oosanchchaabaa dentiide, Pilimoonaw hara kiitaa xaafeedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-8)

Kiristoosa eeshshaanne oosuwaa (1:9-2:19)

Yesuusan beettiyaa oratha de7uwaa (2:20-4:6)

Wursethaa qutiyaa (4:7-18)

¹ Taani Phawuloosi, Xoossaa sheniyaan Kiristoosi Yesuusi kiitteeddawaa gideed-dawenne nu ishay Ximootoosi,

² Qolaasiyaasa giyaa katamaan de7iyaa Xoossaa naanato, Kiristoosan ammanetteedda ishatoo ha dabidaabbiiyaa xaafetto.

Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristoosappe, aadho keekatethayinne sarotethay hinttentoo gido.

Phawuloosi Woosseedda Galataa Woosaa

³ Nuuni hinttentoo woosiidde, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa Aawuwaa, Xoossaa ubba wode galateetto.

⁴ Ayissi gooppe, nuuni Kiristoosi Yesuusa hinttenttu ammaniyaawaanne Xoossaa asatuwaa ubbaa siiqiyaawaa siseeddo.

⁵ Tumu kiitay wonggalay koyiro hinttekkoo yeedda wode, Xoossay sinthaappe immana geeddawaa siseeddita. Simmi hinttenttu ammanuunne siiquu saluwan giigiide naagiyaa, Xoossay sinthappe immana geeddawan doometteedda.

⁶ He wonggelli hinttekkoo gakeedda; hinttenttu A sisoodeppenne Xoossaa aadho keekatethaa tumatethaan eroodeppe doommiide, hinttenttu gidдон de7iyaawaadanka, biittaa ubbaan anjuwaa aheenne ubbasaa aakkee.

⁷ Hinttenttu hewaa nuunanna ittippe qooma gideedda siiqo Eppaafiraappe tamaareed-dita; I nu diraw Kiristoosaw ammanettiide oothiyaawe,

⁸ Xoossaa Ayyaanan haratuwaa hinttenttu siiqiyaawaa nuussi odeedda.

⁹ Hewaa diraw, nuuni qassi hewaa siseedda gallassaappe doommiide, Xoossay hinttentoo bare sheniyaaya eriyaa eratethaa, Xoossaa Ayyaanay immiya aadhheedda eratethaannanne akeekaanna ittippe kunthiide immanaadan, ubba wode balennaan Xoossaa woosseetto.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, Goday koyyiyaawaadan hinttenttu de7anawunne, ubba wode A nashechchiyaabaa oothanaw danddayana; hinttenttu oothiyaa lo77o oosuwaa ubbaan hinttenttu de7uu go77ana de7iyaawaa gidanawa; qassi Xoossaa eriyaawan dicci dicci baanita.

¹¹ Hinttenttu ubbabaani nashechchan genccanaadaaninne danddayanaadan, Xoossay bare bonchchuwaa gitatethaan immiya wolqqa ubbaan minnite.

¹² Qassi Xoossaa naanattoo giigeedda poo7o kawutethaa laattanaw, nuuna danddayiseedda Xoossaa Aawuwaa galatiite.

¹³ I nuuna dhumaa wolqqaappe ashshiide, bare siiqiyaa Na7aa kawutethaakko pintheedda.

¹⁴ Qassi I bare Na7an nuuna woziide, nu nagaraa atto gedda.

Kiristoosa Xoossatethaanne A Oosuwaa

¹⁵ Kiristoosi beettenna Xoossaa qonccissiyaawaa; I medhetteeddawaa ubbaappe aadhhiyaa bayra Na7aa.

¹⁶ Ayissi gooppe, ubbabaykka aani medhetteedda; beettiyaawanttu, beettennawanttu, ayyaanatuwaappe beettiyaawolqqayenne godatethay, dhoqqatethayenne maatay, saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaykka Aaninne Aw medhetteedda.

¹⁷ I ubbabaappe kase de7eedda; ubbabaykka Aani bare sa7aa sa7aa oyqqiide de7ee.

¹⁸ I bare huuphew, woosa gollew huuphenne de7o; I ubbaappe bolla gidana mala, kasetiide hayiquwaappe denddeedda Bayira Na7aa gideedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, Xoossay koyyeeddawaadan, Aani Xoossatethaa kumenthay de7ee.

²⁰ Yaatina Xoossay Kiristoosa baggana ubbabaa barenanna sigethanaw yewuwaa qachcheedda; bare Na7ay masqqaliyaa bollan gusseedda suuthan saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaa barenanna sigetheedda.

²¹ Hawaappe kase, hinttenttu iitabaa qooppeedda dirawunne ootheedda diraw, Xoossaa shaakettiide, Aananna morkketteedda.

²² Shin Xoossay ha77i hinttentta pokkobay bayinnawanttanne qassi geeshshatuwaa oothiide, bare sintha shiishshanaw, bare Na7aa hayiqqeeddawaa asatethan barenanna hinttentta sigetheedda.

²³ Hewe hinttenttu tumu ammanuwan minni eqqiide, mishiraachchuwaa qaalaa sisiide, sinthaappe akkana geeddawaappe qaaxxennan minniide de7ooppe hanana; he wongalaa mishiraachchuu sa7an de7iya medhetaa ubbaa matan odetteedda. Taani Phawuloosikka mishiraachchuwaa qaalaa odiyaawaa gidaaddi.

Phawuloosi Yesuusi Kiitteeddawaa Gidiide Ootheedda Oosuwaa

²⁴ Taani hinttenttoo waayyetteedda diraw, ha77i nashettay; Kiristoosi bare huuphew, hewaa giyaawe woosa gollew, waayyettishin paccceeddawaa taani ta bollaa sakuwan kunthay.

²⁵ Xoossay taana hinttentta maaddiyaawaanne A qaalaa polaade odiyaa ashikkaretethaa kiitaa taw immeedda.

²⁶ Ha qaalay hawaappe kase bagga ubbaan, asaa ubbaw erettennaan geemmiide de7ee; shin barena ammaniyaawanttoo Xoossay ha77i qonccisseedda.

²⁷ Xoossay Ayihuda gidenna asaw wotheedda ha asaw qonccibeenna bonchchuwaanne dure yewuu ayentto geeshshatuwaa erissanaw koyyeedda; ha asaw ha77i qoncceddawe ayee gooppe, Kiristoosi hinttentun de7iyaawaa; hewaa giyaawe Xoossaa bonchchuwaa aananna hinttenttu akkanawaa.

²⁸ Hewaa diraw, nuuni asaa ubbaw Kiristoosawaa odeetto; asaa ubbaa Kiristoosan kumentha asaa oothiide, Xoossaakko shiishshana mala, nuussi aadhheedda eratethaa ubbaan hinttentta seeretonne tamarisseeetto.

²⁹ Taani hawaa polanaw, taanan oothiyaa Kiristoosi taw immiya wolqqan baaxetayenne daaburay.

2

¹ Taani hinttenttoonni Lodoqiyaaya giya katamaan de7iya asatoonni qassi taana be7ibeenna ammaniyaawanttoo ubbatoo ay keenaa baaxetaadditanto hinttenttu erana mala koyyay.

² Unttuntu wozanay minnana mala, siiquwan ittippe gidiide, tumu akeekan beettiyaa duretethaa ubbaa unttuntu akkana malanne qassi unttuntu Xoossay asaw qonccissi-beennawaa, Kiristoosa A huuphew erana mala, taani daaburay.

³ Geeman Xoossay minjjeedda erayenne aadhdheedda eratethay ubbay Aani de7ee.

⁴ Ooninne hinttentta cimmiyaa qaalaan balethenna mala, taani hinttentta hassayissay.

⁵ Ayissi gooppe, taani hinttenttu matappe haakkaade de7ooppekka, ayyaanan hinttentunna de7ay; hinttenttu de7iya maaraanne Kiristoosa hinttenttu minniide amaniyaawaa be7aade nashettay.

Kiristoosan Beettiyaa Kumentha De7uwaa

⁶ Simmi hinttenttu Godaa Kiristoosi Yesuusa akkeeddawaadan, Aani de7ite.

⁷ Aani xaphuwaa yeddiide diccite; hinttenttu tamaareeddawaadan ammanuwan minite; Xoossaa ubba wode galatite.

⁸ Kiristoosappe gidenna timirttiyaan, ha sa7aa mooddiyaa ayyaanatuwaa timirttiyaaninne, asaappe yeedda eratethan, qassi mela cimuwan hinttentta ooninne omoddenna mala naagettite.

⁹ Ayissi gooppe, Kiristoosa asatethaa bollan Xoossatethaa medhetaa kumenthay de7ee.

¹⁰ Qassi ubbaa ayyaanatuwaa kaappotethawunne godatethaw ubbaw huuphe gidiyaa Kiristoosappe kumentha de7uwaa demmeeddita.

¹¹ Hinttenttu Kiristoosanna itti asaa mala gidiide, asaa qaxxaraa mala gidennaan, hinttenttu nagaranchcha medhetaa diggiyaa qaxxaraa, hawekka ashuwaa qaxxaraa gidennaan Kiristoosi ootheeddawaa.

¹² Hinttenttu xammagetteedda wode, Kiristoosanna moogettiide, Kiristoosa hayiquwaappe dentheedda Xoossaa wolqqaa ammaneedda diraw, ooratha de7uwaassi xinqatan Kiristoosanna ittippe denddeeddita.

¹³ Hinttenttu hinttenttu naaquwaaninne hinttenttu eca asatethaa qaxxarettennan aggeeddawan hayiqqiide de7iya wode, Xoossay hinttenttu naaquwaa atto giide, Kiristoosanna hinttentta paxa wotheedda.

¹⁴ Nuuna ixxiyaa, acuwaa paramaa A caaquwaanna ittippe Xoossay daakkeedda; masqqaliyaa bollan dhishiide, ogiyaappe diggeedda.

¹⁵ Kiristoosi he masqqaliyan kaappatuwaappenne godatuwaappe wolqqaa wothi akkiide, bare xoonuwaannee omoddetteeddawanta qoncciyaan besseedda.

¹⁶ Hewaa diraw, muusnaan woy ushshaan, baalaa gallassaa woy agenay xeeriyaa wodiya bonchchiyaawan, woy Sambbataa bonchchiyaawan, ooninne hinttenttu bolla pirdoppo.

¹⁷ Hawanttu sinthaappe yaana yewatuwassi eeshuwaa; shin tumatethay Kiristtoosawaa.

¹⁸ Wordduwaa ashikke malatanawunne kiitanchchaw goyinnanaw koyyiyaawe, be7ibeennawaa saxaan be7aaddi giide otorettiyaawe, asatethaa qofaan coo ayiyyaawe, ooninne hinttenttu bolla pirdoppo.

¹⁹ Hewaa mala asay huuphe gidiyaa Kiristoosa minissi oyqqeeddawaa leppissee. Bollaa ubbay he huuphiyaappe wolqqaa demmiide, bollan de7iyaa kuriyaannanne xaphuwaanna ittippe oyqqettiide, Xoossay dichchiyaa dishuwaadan diccee.

Hayquwankka Paxankka Kiristoosanna De7iyaawaa

²⁰⁻²¹ Hinttenttu ha sa7aa mooddiyaa ayyaanatuwaappe haakkiide, Kiristoosanna hayiqqeedita; yaatina, ayissi ha sa7aa wogaan de7iya asaadan de7iitee? "Oyqqoppa; baara be7oppa; bochchoppa" yaagiyaa higgetoo ayissi azazettiitee?

²² Ha ubbabaykka asay medhdheedda higgenne timirtte gidiyaa diraw, wodiyaappe guyyiyan dhayana.

²³ Unttuntu kiitanchchaw goyinniyaawaaninne wordduwaa ashikke malatiyaawan qassi barenttu asatethaa gilqqissiyaawan aadhdheedda eranchcha malatiino; shin ashuwaa amuwaa digganaw go77enna.

3

¹ Simmi hinttenttu Kiristoosanna hayiquwaappe denddeeddawaa gidoope, Xoosaaappe ushechcha bagganna utteedda Kiristoosi de7iyaasaan saluwan de7iyaawaa minissi koyyite.

² Saluwan de7iyaawaa hinttenttu qoppaanaappe attin, sa7an de7iyaawaa qoppoppite.

³ Ayissi gooppe, hinttenttu hayiqqeedita; qassi hinttenttu shemppuu Xoosaaan Kiristoosanna geemmeedda.

⁴ Hinttew de7o gideedda Kiristoosi qoncciyaa wode, he wode hintteikka aananna bonchchuwan qonccana.

Ecaanne Ooratha De7uwa

⁵ Hewaa diraw, hinttenttu de7iya ha sa7aa amotuwaawo wodhite; hewantukka woshummiyaawaa, tunatethaa, woshummanaw koyiyaawaa, iita amuwaa, miishshaa amotiyaawaa. Yoranchchaa gidussay eeqaw goyinniyaawaappe dummatenna.

⁶ Hawantu gaasuwan, Xoossay azazettenna asatuwaa hanqqettanawaa.

⁷ Kase hinttenttu ha iita qofatuwaan de7iya wode untuntun moodetteeddit.

⁸ Shin ha77i hinttenttu qassi hanqquwaa, yiilluwaa, ixuwaa, hinttenttu doonaappe kesiyaa cashshaanne yeellayiyaa haasayaa hawantta ubbaa hintteppe dhayissite.

⁹ Ittuu ittoo worddotoppite; ayissi gooppe, nagaranchcha medhetaa A oosuwaanna hintteppe dhayissi diggiide,

¹⁰ Xoossay, A medhdheeddawe, barena malattissanawunne barew de7iya eratethaa ubbaa immanaw, ubba wode oorathiyaa ooratha medhetaa mayyeeddit.

¹¹ Ha ooratha medhetaan, Giriike asaa woy Ayihuda asaa, qaxxareteeddawaa woy qaxxarettibeennawaa, imathatuwaanne aynne tamaribeennawaa, ayilliyyaa woy womaanuwaa giide shaakkiyaabay baawa; huuphe allaalli Kiristoosa; I ubbankka de7ee.

¹² Hewaa diraw, Xoossay dooreeddawantudan, geeshshanne siiqiyaawantta gidiiide, maarotethaa, qaretaa, keekatethaa, hinttenttu huuphiyaa kawushshiyaaawaa, ashikketethaanne danddayaa mayyite.

¹³ Ittuu ittuwaawaa danddaya; ooninne bare laggiyaa bolla hanqqetteeddawe de7ooppe, ittuu ittoo atto yaago. Kiristoosi hinttenttoo atto geeddawaadan, hinttekatto atte.

¹⁴ Hewaa ubbaa bolla, ubbaba ittippe shiishshi qachchiyaa siiquwaa mayyite.

¹⁵ Kiristoosi immiya sarotethay hinttentta mooddo; ayissi gooppe, Xoossay hinttentta itti asaa udiide, he sarotethaw xeeseedda Xoossaa galatite.

¹⁶ Kiristoosa qaalay hinttenttu wozanaan kumiide de7o; hinttenttoo de7iya aadhdheedda eratethaa ubbaan ittuu ittuwaa tamarissitenne zorite; hinttenttu wozanaan Xoossaa galatiidde, woosaanne mazimuriyaa, Xoossaa sunthaa dhoqqu oothiyaa yethaa yexxite.

¹⁷ Hintte ay haasayyaawaa woy ay oothiyaawaa gidoopekka, Aawuwaa Xoossaa Yesuusa bagganna galatiidde, oothiyaawaa ubbaa Godaa Yesuusa sunthan oothite.

Ammaniyaa Asatuwaa Gollen De7anaw Bessiyaa Wogaa

¹⁸ Machchetoo, ammaniyaa asaw bessiyaawaadan, hinttenttu asinaw moodettite.

¹⁹ Attuma asatoo, hinttenttu macca asaa siiqite; untuntunna woppu giide de7ite.

²⁰ Naatoo, hinttentta yeledawanttoo ubbabaani azazettite. Ayissi gooppe, hinttenttu untunttoo azazettiyaawe Xoossaa daro nashechchee.

²¹ Aawatoo, hinttenttu naanay wozanaa bayenna mala, untuntta yiloyoppite.

²² Ayilletoo, sa7an hinttenttoo godaa gidiyaawanttoo ubbabaani azazettite; Godaw yayyiide, suure wozanaan oothiteppe attin, asaa nashechchanawunne asay be7o giyaawaan azazettiyaawantta gidoppite.

²³ Hintte oothiyaa oosuu ubbaa asaw gidennaan Godaw oothiyaawaadan, wozanaappe oothite.

²⁴ Godaa Kiristoosaw hinttenttu oothiyaa diraw, I barewanttoo immanaw giigissi wotheeddawaa hinttenttu laattanawaa akeekite.

²⁵ Balabaa ootheedda uray ooninne, bare ootheedda balaadan woytaa akkana; ayissi gooppe, Xoossay pirdiidde, oonanne maaddenna.

4

¹ Godatoo, hinttewukka saluwan Goday de7iyaawaa eriide, hinttenttu ayilletoo xil-lotethaaninne suuretethaan koshshiyaaawaa oothite.

Zoriyaa

² Xoossaa aggennaan woossite; qassi woossiide azallennan, A galatiidde woossite.

³ Qassi hinttenttu woossiyaa wode ubbaan, kaseeddepe asaw qonccibeennawaa, Kiristoosawaa nuuni odana mala, Xoossay nuussi injjeyanaadan, nuussikka Xoossaa woossite; ayissi gooppe, ha77i taani qasho golliyaan de7iyaawe hewaassa.

⁴ Qassikka taani bessiyaawaa keena qonccissaade ha yewuwaa odana mala, taw Xoossaa woossite.

⁵ Hinttew de7iya wodiya go77i bayinnasaan dhayissennan, ammanennawanttu matan cinnatethaan de7ite.

⁶ Hinttenttu asaa ubbaw wooti zaaranaw bessintto erana mala, hinttenttu haasayay ubba wode, sisanaw lo77iyaawaanne nashechchiyaawaa gidanaw bessee.

Wurssetha Sarotaa

⁷ Nu siiqo ishay Tikiqoosi, taananna ittippe Godaa oosuwan qoomaa gideedda ammanettiya oosanchay, ta de7uwaabaa hinttentta erissana.

⁸ Taani A hintteko kiittiyaawe, nuuni waani de7intto hinttenttoo I odiide, hinttentta menthethana diraassa.

⁹ Anaasimoosi, ammanettiya siiqo ishay, hinttenttu gadewe, aananna ittippe hintteko bee; untuntu hawaan haniyaa ubbabaa hinttentta erissana.

¹⁰ Taananna qashuwan de7iya Arisxxirokoosinne Barnnaabaasaw awuwaa gideedda Marqqoossi hinttentta sarotiino; taani hinttentta kase azazeedawaadan, Marqqoossi hintteko booppe, wozanaappe A morkite.

¹¹ Yosxxoosa giyaa Yesuusikka hinttentta saro saro gee; Ayihuda asatuwaappe taananna Xoossaa kawutethaw oothiyaawe, ha heezzu asatuwaappe haray baawa; hawanttu taana daro maaddeeddino.

¹² Eppaafiri, hinttenttu gadewe, Kiristtoosi Yesuusa qoomay, hinttentta saro saro gee. I hinttenttu Xoossaan minniide eqqanaadaaninne Xoossay koyyiyaawe ubbay ayentto eriide, poli ammananaadan, ubba wode Xoossaa minissi woossee.

¹³ Ayissi gooppe, I hinttenttoo, Lodooyiyaa asawunne Hirapoliisa giya katamaa asaw daro daaburiyaawaa taani markkattay.

¹⁴ Nu siiqo dottorii Luqaasinne Deemaasi hinttentta saro de7iitee yaagiino.

¹⁵ Lodooyiyaan de7iya nu ishatoonne Nimppiw qassi izi golliyaan shiiqiyaa ammaniyaa asatoo nu sarotaa odite.

¹⁶ Ha dabiddaabbiiya hinttenttu nabbabeeddawaappe guyyiyan, Lodooyiyaa ammaniyaawanttookka nabbabissite; hintteka Lodooyiyaa ammaniyaawanttukka hinttenttoo yeddiyaa dabidaabbiiya nabbabite.

¹⁷ Qassi Arkkipoosaw, “Goday new immeedda oosuwa polanawaa dogoppa” yaagiide odite.

¹⁸ Taani Phawuloosi, ta kushiyan sarotaa xaafeeddawaa hawaa be7ite; taani qashuwan de7iyaawaa dogoppite.

Xoossaa aadho keekatethay hinttenttunna gido.

Phawuloosi Teselonqqiyaa Asaw Xaafedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Teselonqqiyaa Maqidooniya geetettiyaa Roomaa biittaw waanna katamatto. Phawuloosi Teselonqqiyaan ammaniyaawanttoo shiishsheeddawe, Piliphphisiyoosa biittaa yeggi beeddawaappe guyyiyaana. Gidoppe attishshin, Ayihudatuwaa ammanuwaa akkanaw mateedda Ayihuda gidenna asatuu Phawuloosi tamaarissiyaa, ammanuwaa timirttiyaa doseedda diraw (1:8-10), Ayihudatuu Phawuloosa qanaatiide, phalqqethaa denteeddino. Hewaa diraw Phawuloosi Teselonqqiyaa yeddiide, Beeriyaa geetettiyaa gadiyaa beedda. Takkiidde I Qoronttoosa gakteedda wode, matan A maaddiyaa Ximootoosi Teselonqqiyaa biide simmowaappe guyyiyan ammaniya asaa hanotaa aw qonccissiide odeedda.

Phawuloosi koyro kiitaa Teselonqqiyaa asaassi xaafeddawe, ammaniyaawantta minisanaassanne menthethanaassa. I untunttu ammanuwaabaanne siiquwaabaa lo77o woriyaa siseedda diraw, Xoossaa galatee. Kase I untunttu gidдон heezzu saamintaa (Kit 17:1-9) de7eedda wode, ay mala de7uwaa de7eeddentto untuntta akeekissee. Hewaappe guyye Kiristoosa laa7ethuwaa yuussaa xeelleeddawaan dendeedda ooshatuwaassi zaaruwaa immee. He ooshatuwaappekka amareeddawanttu: “Kiristoosi ha alamiyaa simmanaappe kasetiide hayqqeedda ammaniya asay, Kiristoosa simay immiyaa medhinaa de7uwaa shaakki akkanaw danddayii? Kiristoosi simmiide yaanawe awudee?” yaagiyaawantta. Phawuloosikka he gakteedda wodiya go77ettiide, “Kiristoosa laa7enthuwaa yuussaa timirttiyaa hidootaan naagiidde I yaana gakkanaw woppu giide hinttenttu oosuwa oothite” yaagiide untuntta zoree.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1)

Phawuloosa nashechchaanne galataa (1:2-3:13)

Ammaniyaawanttu de7uwaa kaaletthiyaa ogyiyyaa (4:1-12)

Yesuusa laa7ethuwaa yuussaa timirttiyaa (4:13-5:11)

Wurssethaa maqquwaa (5:12-22)

Qutiyyaa (5:23-28)

¹ Nuuni Phawuloosi, Sillaasenne Ximootoosi Teselonqqen de7iya ammaniya asatoo ha dabidaabbiyaa xaafetto; hewanttu Xoossaa nu Aabbuwanttoonni Godaa Yesuusi Kiristoosawanttoo, aadho keekatethayenne sarotethay gido.

Teselonqqiyaa Asaa De7uwaanne Ammanuwaa

² Nuuni woosaan Xoossaa galatiidde, ubba wode hinttena ubbatuwaa hassayeetto.

³ Nuuni nu Xoossaa, nu Aawuwaa sinthan ammanuwan hinttenttu ootheedda oosuwaanne, siiquwan hinttenttu daabureedda daaburaa, qassi nu Godaa Yesuusi Kiristoosan hinttew de7iyaa hidootaan genciyyaa gencuwaa ubba wode hassayeetto.

⁴ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Xoossay hinttena siiqiyaawaanne hinttena barew naanaa oothanaw dooreeddawaa nuuni ereetto.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni wonggalaa, wolqqaan, Geeshsha Ayyaanaaninne he wonggelii tuma gideeddawaa wurssi ammaniyaawan hinttenttoo aheeddawaappe attin, asaa qaalaa xalalaan ahibeykko. Nuuni hinttenanna de7iya wode, hinttenttu diraw waani de7eeddentto, hinttenttu eriita.

⁶ Qassi hinttenttu daro waayyettooppekka, Geeshsha Ayyaanay immeedda nashechchaan kiitaa akkeeddita; hewan nu leemisuwanne Godaawaa kaalleeddita.

⁷ Hewaa diraw, Maqidooniyaaninne Akaayiyaa giya gadiyan de7iya ammaniya ubbatoo leemisuwaa gideeddita.

⁸ Ayissi gooppe, Godaa qaalay hintteppe kesiide, Maqidooniyaaninne Akaayiyaa xalalaan sisetibeenna; shin Xoossaa hinttenttu ammaniyaawe ubbasan sisseteedda. Simmi nuuni haasayanaw koshshishshin attowe aynne baawa.

⁹ Ayissi gooppe, nuuni hinttekkoo beedda wode, hinttenttu nuuna wooti mokkeedenttonne qassi hinttenttu hinttenttu eeqaw oothiyaawaa aggiide, worddotenna de7uwaa Xoossaw oothanaw waani Xoossaakko simmeedditentto, untunttu barenttu huuphiyan haasiyiino.

¹⁰ Qassi Xoossaa Na7ay Yesuusi, Xoossay hayiquwaappe dentheeddawe, nuuna sinthaappe yaana Xoossaa hanqquwaappe ashshiyaawe saluwaappe yaanawaa hinttenttu naagiyaawaa untunttu haasayiino.

2

Phawuloosi Teselonqqiyaan Ootheedda Oosuwaa

¹ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nuuni hinttekkko beeddawe mela gidennawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriiita.

² Shin nuuni hinttekkko yaanaappe kase Piliphphisiyoosa giya katamaan waayyetteddawanne boretteeddawaa hinttenttu eriiita; daro phalqqethay de7ooppekka, hinttenttoo A mishiraachchuwaa qaalaa odana mala, Xoossay nuussi minotethaa immeedda.

³ Nuuni hinttena woossiyaawe baliide woy tunatethaan woy geniyan gidenna.

⁴ Shin Xoossay wonggalaa hadaraa akkanaw nuuni ammanettiyaawantta gidina, nuussi he hadaraa immeedda; he immeeddawaadanka nuuni haasayeetto. Qassi nuuni nu wozanaa xomoosiyaa Xoossaa nashechchiyaawaadan haasayeettoppe attin, asaa nashechchiyaawaadan haasayokko.

⁵ Nuuni hinttekkko cimmiyaa haasayaanna, woy nuuni yoraa genthiiyaa hanotaan yibeennawaa hinttenttu loythi eriiita; Xoossaykka nuussi markka.

⁶ Nuuni asaappe, woy hintteppe, woy haranttu ooppenneekka bonchchuwaa akkanaw koyyibeykko.

⁷ Nuuni Kiristoosi kiitteeddawantta gidiidde, bonchchuwaa hinttenttuppe oochchanaw danddayeetto. Shin aata bare naanatuwaa siiquwan dichchiyaawaadan, hinttenttu gidдон ashikke gideeddo.

⁸ Hinttenttu nuussi daro al77o gideedda diraw, Xoossaa wonggalaa hinttenttoo immanaawaa xalalaa gidennaan, nu de7uwaakka hinttenttoo immanaw giigi utteeddo; ayissi gooppe, hinttena nuuni loythi siiqeeddo.

⁹ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nu oosuwaanne nu daaburaa hinttenttu akeekiiita; hinttenttoo Xoossaa mishiraachchuwaa qaalaa odiidde, hinttena ayinne waayissenna mala, qammanne gallassi nuuni ootheeddo.

¹⁰ Nu de7uu hinttenttu matan, ammaniyaawanttu matan, geeshsha, xillonne borettenawaa gidiyaawoo hinttenne Xoossay markka.

¹¹ Nuuni hinttenttoo huuphiyan huuphiyan aawuu bare naanaw haniyaawaadan ha-needdawaa eriiita.

¹² Nuuni hinttena zoreeddo; menthetheeddonne hinttenttoo markkatteeddo. Hewen-neekka hinttena xeeseedda Xoossaa nashechchiyaa de7uwaa hinttenttu de7anaadananne A kawutethaanne A bonchchuwaa gelanaadaana.

¹³ Hintte nuuppe Xoossaa qaalaa tuma gideeddawaadan akkeedda wode, Xoossaa kiitaadan akkeeddawaappe attin, asaa kiitaadan akkibeenna diraw, Xoossaa qaalay amaniyaa hinttenan oothee; he gaasuwan nuuni Xoossaa ubba wode galateetto.

¹⁴ Ayissi gooppe, nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Kiristoosi Yesuusan ittuwaa gideedda Yihudaa giya gadiyan de7iya ammaniyaawantta, hinttenttu leemissettiita; hewanttu Xoossaa ammaniyaawantta. Ayihudatuu untuntta wayisseeeddawaadan, hinttenttu biittaa asaykka hinttena waayisseeedda.

¹⁵ He Ayihudatuu Godaa Yesuusanne nabatuwaa wodheeddino; qassi nuuna yederseeeddino. Untunttu Xoossaa nashechchikino; asaa ubbaakka ixiiino.

¹⁶ Ayihuda gidenna asay attana mala, nuuni untunttoo qaalaa odiiyaawaa diggiino. Qassi untunttu nagaraykka ubba wode dari dari bee. Shin wursethaan Xoossaa hanqquu untunttu bolla wodhdheedda.

Phawuloosi Teselonqqiyaa Asaa laa7enthuwaa Xomoosanaw Amotteedda Amuwaa

¹⁷ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nuuni nu qofaan gidennaadan, asatethaa xalalaan hintteppe guuthaa wodew shaaketteedda wode, hinttena daro laamotiide, ayfiyan be7anaw loythi koyyeeddo.

¹⁸ Ayissi gooppe, nuuni hinttekkko simmiide baanaw koyyeeddo. Ubba taani Phawuloosi zaara zaaraade hinttekkko baanaw mala be7aaddi; shin Seexaanay nuuna diggeedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, nu Godaa Yesuusi Kiristoosi yiyaa wode, nuuni be7ana giide nashechchan naagiyaawe, woy nu nashechchay, woy nuuni ceeqettiyyaa akililii oonee? Hinttena gidikkiteeyee?

²⁰ Ayissi gooppe, hinttenttu nu bonchchuwaanne nu nashechchaa.

3

¹ Hewaa diraw, nuussi genccanaw danddayettennan ixceedda wode, Ateenaa giya katamaan nuurekka attanaw qofaa qachcheedo.

² Hinttenu zoranaadaaninne hinttentu ammanuwan hinttenu minissanaadan, Xoossaw oothiyyaa nu ishaa, nuunanna ittipe Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaadiyyaa Ximootoosa hinttekkoo kiitteeddo.

³ Ha waayiyaa gaasuwan hintteppe ooninne guyye simmenna mala, A kiitteeddo. Nuuni hewoo dooretteeddawaa hinttentu hinttentu huuphew eriita.

⁴ Ayissi gooppe, nuuni hinttenanna de7iidde, nuuni waayyetanawaa kasetiide hinttentoo odeeddo; qassi hinttentu eriyaawaadanka kase hewaadan haneedda.

⁵ Hewaa diraw, qassi genccanaw taw danddayettennan ixceedda wode, "Ooni eri xalahiyaa kaappuu hinttenu paaccennan aggenaa. Nu daaburayikka mela gidennaan aggenaa" yaagaade hinttentu ammanuwaawaa eranaw Ximootoosa hinttekkoo kiittaadi.

⁶ Shin ha77i Ximootoosi hinttentu matappe nuukko yiide, hinttentu ammanuwaabaanne hinttentu siiquwaabaa hinttentoo mishiraachchu giide nuussi odeedda. Qassi nuuni hinttenu be7anaw laamotiyaawaadan hinttekkoo nuuna be7anaw laamotiide, ubba wode nuussi lo77obaa qoppiyaawaa I odeedda.

⁷ Hewaa diraw, nuunaadan Xoossaa kaalliyawantoo, nu waayyiyaaninne nu tuggaan ubbaan hinttentu ammanuwaawaa bagganna hinttewwan nu minetteeddo.

⁸ Godan minniide hinttentu de7ooppe, nuunikka ha77i de7eetto.

⁹ Ayissi gooppe, nuuni hinttebbaw Xoossaa galateeto. Nuuni nu Xoossaa sinthan hinttentu diraw de7iya nashechchaa ubbaw A daro galateeto.

¹⁰ Nuuni hinttenu be7anawunne hinttentu ammanoo paaceddawaa kunthanaw, qammanne gallassi nu kumentha wozanaappe Xoossaa woosseetto.

¹¹ Nu Aawuu, nu Xoossay bare huuphew, qassi nu Goday Yesuusi Kiristtoosi nuuni hinttekkoo biya ogiyaa nuussi giigisso.

¹² Nuuni hinttenu loythi siiqiyaawaadan, Goday hinttentu ittuu ittuwaa siiqiyaa siiquwaanne qassi asaa ubbaa siiqiyaa siiquwaa hinttentoo darissonne gujjo.

¹³ Nu Goday Yesuusi bare geeshshatuwaa ubbaanna yiya wode, nu Xoossaa, nu aawuwa sinthan hintte wozanay geeshshanne pokkuu baynawaa udiide, hinttenu I menthetho.

4

Xoossaa Nashechchiyyaa De7uwaa

¹ Simmi wurssethaan, nuunaadan Xoossaa kaalliyawantoo, Xoossaa nashechchanaw hinttentu waani de7anaw bessintoo, nuuppe tamaareedda. Hewe hinttentu kaseedeppe de7iya maaraa; shin ha77i hinttentu kasewaappe loythiide oothanaadan, Godaa Yesuusa sunthan hinttenu woossettonne zoreetto.

² Ayissi gooppe, nuuni Godaa Yesuusa maataa bagganna hinttentoo immedda azazu haqawentoo, hinttentu eriita.

³ Ayissi gooppe, Xoossay hintteppe koyyiyaawe ayee gooppe, hinttentu geeshsha gidanawaanne woshummiyaawaa ubbanna agganawaa koyyee.

⁴ Hinttentu huuphiyan huuphiyan geeshshatethaaninne bonchchuwan hinttentu machchiyaanna wooti de7anentoo * eranaw besseeppe attin,

⁵ Xoossaa erenna ammanenna asatuwaadan, loythi amottiyaawaan akkanaw bessenna.

⁶ Nuuni qassi kase hinttentoo odeeddawaadaninne hinttenu minissi zoreeddawaadan, Goday hawaa malaban ubbaan haluwaa kesiyaawaa gidiyaa diraw, ooninne ha yewuwaan bare ishaa naaqqanawunne cimmanaw bessenna.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossay nuuna geeshshatethan de7anaw xeeseeddawaappe attin, tunatethaan de7anaw xeesibeenna.

⁸ Hewaa diraw, ha timirttiyyaa ixxiyyaa ooninne hinttentoo bare Geeshsha Ayyaanaa immiyya Xoossaa ixseeppu attin, asaa ixxenna.

⁹ Hintte hinttentu huuphiyan ittuu ittuwaa siiqanaadan, Xoossay hinttenu tamaarisseedda diraw, hinttentu hinttentu ishatuwaa wooti siiqanaw bessintoo, nuuni xaafanaw koshshenna.

¹⁰ Qassi Maqidooniyaa biittaa ubbaan de7iya ishatuwaa ubbatuwaa tumu hinttentu siiqiita. Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyawantoo, hinttentu hewaappe gujji gujjiide untuntta siiqana mala, hinttenu woosseetto.

* **4:4** Geeshshatethaaninne bonchchuwan hinttentu machchiyaanna wooti de7anentoo: Guussay bare asatethaa naagiide geeshshatethaan de7anaw koshshiyaawaa bessee.

¹¹ Nuuni kase hinttentoo odeeddawaadan, woppu geedda de7uwaa de7ite. Qassi hinttena koshshiyaawaa demmanaw, hintte kushiyan oothite.

¹² Hewaa gidoope, ammanennawanttu matan hinttenttu bonchchettananne qassi hinttena koshshiyaabaw oonanne awuddashikkita.

Goday Yiyaa Wode hayiqqedda Asaynne Paxa De7iya Asay Hananabaa

¹³ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttu, hinttenttu hidootay bayinna asatuwaadan kayyottenna mala, hayqqeetta asatuwaabaa hinttenttu erana mala koyetto.

¹⁴ Nuuni Yesuusi hayiqqeeddawaanne qassi hayiquwaappe I dendeeddawaa ammaneeetto; hewaadankka, Xoossay Yesuusa ammaniide hayiqqeeddawantta Yesuusanna ahanawaa ammaneeetto.

¹⁵ Ayissi gooppe, nuuni hinttentoo odiyaa Godaa qaalay hawaa; nuuni, Godaa laa7enthuwaa yuussaa gallassay gakkanaw hawaan paxa de7iyaawanttu, hayqqeedawantuppe kasetokko.

¹⁶ Ayissi gooppe, Goday bare huuphiyan azazuwaanna, kiitanchchatuwaa kaappuwaa kooshshaanna, Xoossaa malakataa giirethaanna saluwaappe wodhdhana. Kiristtoosa ammaniide hayiqqeeddawanttu kasetiide hayiquwaappe denddana.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan, nuuni he wode paxa de7iyaawanttu, Godaanna carckuwaa gidon gakkettanaw untuntunna ittippe shaariyaan denddana. Hewaa diraw nuuni Godaanna ittippe ubba wode de7ana.

¹⁸ Hewaassi, ha qaalaan ittuu ittuwaa menthethite.

5

Godaa Yuussaa Giigiide Naagite

¹ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttu, ha yewatuu awude hananentto, wodiyaanne agenaa hinttenttoo xaafanaw koshshenna.

² Ayissi gooppe, Godaa gallassay kayisuu qamma yiyaawaadan yaanawaa hinttenttu loythi eriita.

³ Asay, “Ubbabay sara; ayaykka hanenna” giishshin, macca asaa yeluu oyqqiyaawaadan, bashshay untunttu qoppennaan untunttu bolla yaana. Untunttu mulekka kessi akkikkino.

⁴ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttu, he gallassay hinttenttoo kayisuu yiyaawaadan yaanaw hinttenttu dhumaani de7ikkita.

⁵ Hintte ubbay poo7uwaa asanne gallassaa asaa; nuuni qamma asaa woy dhumaa asaa gidokko.

⁶ Hewaa diraw, nuuni haratuu gemi77ishiyaawaadan gemi77ishanaw bessenna. Nuuni beegottanawunne wogaan de7anaw bessee.

⁷ Ayissi gooppe, gemi77ishshiyaawanttu qamma gemi77ishiino; mathottiyaawanttukka qamma mathottiino.

⁸ Shin nuuni gallassaa asaa gidiyaaawanttu wogaan de7anaw bessee. Nuuni amanuwaanne siiquwaa tiraan wothiyaa olaa miishshaadan oyqqiide, nuuni hidootaan naagiyaa atotethaa, birataa qoobiyaadan, huuphiyan wothanaw bessee.

⁹ Ayissi gooppe, Xoossay nuuna nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna atotethaa demmanaw dooreedawaappe attin, A hanqquwaa akkanaw dooribeenna.

¹⁰ Nuuni paxa gidina woy hayiqqeeddawantta gidina, Kiristtoosanna ittippe de7ana mala, Kiristtoosi nu diraw hayiqqeedda.

¹¹ Hewaa diraw, hinttenttu qassi ha77i oothiyaawaadan, haratuwaa menthethitenne ittuu ittuwaa dichchite.

Wurssetha Zoriyaanne Sarotaa

¹² Nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttu, hinttenttu gidon oothiyaawantta, hinttena amanuwaawaa ogiyaan kaalethiyaawanttanne zoriyaawantta, hinttenttu bonchchana mala, hinttena woosseetto.

¹³ Untunttu oothiyaa oosuwaawaa diraw, untunttu loythi bonchchitenne siiqite. Ittuu ittuwaanna sarotethaan de7ite.

¹⁴ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttu, nuuni hinttena zoreetto; maaray bayinna de7uwaa de7iyaawantta seerite. Yayyiyaawantta menthethite. Wolqqi baynnawantta maaddite. Asa ubbaa danddayite.

¹⁵ Ooninne iitaa diraw iitaa zaarena mala naagettite; shin ubba wode, ittuu ittoonni qassi asaa ubbaw lo77obaa oothanaw minnite.

¹⁶ Ubbaa wode nashettite.

¹⁷ Ubba wode qanxxennaan Xoossaa woossite.

¹⁸ Ubbabaani galatite. Ayissi gooppe, Kiristtoosa Yesuusa bagganna Xoossay hintteppe koyyiyaawe hewaa.

¹⁹ Geeshsha Ayyaanaa tamaa toyissoppite.

²⁰ Timbbitiyaa qaalaa kadhoppite.

²¹ Ubbabaakka paaccite. Lo77obaa oyqqite.

²² Iita oosuwaa ubbaappe haakkite.

²³ Sarotethaa Xoossay bare huuphew hinttena ubbabaani polo geeshsho; qassi nu Goday Yesuusi Kiristtoosi yiyaa wode, Xoossay hinttenttu ayyaanaa, shemppuwaanne asatethaa ittippe borettennawaanne polo udiide naago.

²⁴ Hinttena xeesiyaawe ammanetteeddawaa; qassi hewaa I polana.

²⁵ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, nuussi Xoossaa woossite.

²⁶ Ishatuwaa ubbaa geeshsha yeruwaa yeriide sarotite.

²⁷ Hintte ha dabiddaabbiiyaa geeshsha ishatuwaa ubbaw nabbabanaadan, Godaa sunthan hinttena woossay.

²⁸ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenanna ittippe gido.

Phawuloosi Teselonqqiyaa Asaw Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Kiristoosa laa7entho yuussaa xeelliaawaan dendeedda ooshay walassaa meddhiidde beedda diraw, Teselonqqen de7iyaa ammaniyaa asaa gidдон metuu dariidde beedda. Phawuloosi Teselonqqiyaa asaassi xaafeedda laa7entho kiitay, “Goday yaana gallassay mateedda” yaagiyaa ammanuwaa minissiide odee. Phawuloosi untunttussi odiidde, “Kiristoosi yaanaappe kasetiide Kiristoosa timirttiyaa phalqqiyaa itti, ‘Makkala asa’ geetettiyyaa Kiristoosa ixxiyaawe kaaalethina alamiyaa bollan iitatethaynne makkalay dariidde baana” yaagiide untunttu ammanuwaa suurissanaw malee.

Yesuusi Kiiteeddawe nabbabiyaawanttussi, “Metuunne waayyii darooppekka untunttu barentu ammanuwan minnanaadan, ikka aananna ittippe oothiyaawanttukka oothiyaawaadan, untunttu barentu de7uwaassi koshshiyawaa demmanaw, minniide oothanaadan, hewaadankka qassi lo77o oosuwaa oothanaw dhibennaadan” yaagi untunttu minissiide zoree.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Galataanne hadaraa (1:3-12)

Yesuusa laa7enthuwaa yuussaw imetteedda timirttiyaa (2:1-17)

Ammanuwan de7uwaabaa maqquwaa (3:1-15)

Wursethaa qutiyyaa (3:16-18)

¹ Nuuni Phawuloosi, Sillaasenne Ximootoosi, Teselonqqen de7iya ammaniyaa asatoo ha dabidaabbiyaa xaafheetto. Hewanttu Xoossaa nu Aabbuwantanne Godaa Yesuusi Kiristoosawantta.

² Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristoosappe, aadho keekatethaynne sarotethay hinttentoo gido.

Kiristoosa Yuussaa Gallassi Hanana Pirddaa

³ Nuunaadan Xoossaa kaalliyawanttoo, hinttentu ammanuu loyithi dicciyaa dirawunne, hinttentu ittuu ittuwaa siiqiyaa siiquu dariya diraw, nuuni hinttentoo bessiyaawaadan, Xoossaa ubba wode galatanaw bessee.

⁴ Hewaa diraw, hinttentta yedesaynne waayyiyaa ubbay gakkinnakka hinttentu genciyawaanne ammaniyawaa nuuni nu huuphew Xoossaa ammaniyawanttoo odiidde, hinttewan ceeqetteetto.

⁵ Hinttentu waayyettiyyaa Xoossaa kawutethaw bessiyaawantta gidide paydettana mala, Xoossay pirddiyyaa xillo pirddaa bessiyaa mallaa.

⁶⁻⁷ Xoossay tumu pirddaa pirddana. Goday Yesuusi bare wolqqaama kiitanchchatuwaanna tamaa lacuwaa gidдон saluwaappe yiyaa wode, Xoossay hinttentta waayissiyaawanttu bolla waayyiyaa ahana. Qassi waayyettiyyaa hinttenanne nuuna shemppissana.

⁸ Qassi Xoossay barena erennawanttanne nu Godaa Yesuusi Kiristoosa wonggalaa mishiraachchoo azazettennawantta murana.

⁹⁻¹⁰ He gallassi I bare geeshshatuwaan bonchchettanawunne qassi barena ammaniyaa ubbatuwaan sabettanaw yiyaa wode, untunttu Godaa sinthappenne A wolqqa bonchchuwaappe shaakettiide, medhinaa bashshaan murettana. Gaasuunneekka, nuuni hinttentoo odeedda kiitay ammanetteedda.

¹¹ Nuuni hinttentoo ubba wode Xoossaa woossiyaawe hewaassa. Nu Xoossay xeeseedda de7oo hinttentta bessiyaawantta giide paydanaadan, nuuni A woosseetto; hinttenttu lo77obaa ubbaa amottiyaawaanne hinttentu ammanuwaa oosuwaa I bare wolqqa polo.

¹² Hewaan nu Xoossaa aadho keekatethaaninne qassi nu Godaa Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethan, Godaa Yesuusa sunthaa hinttentu bonchchana; hinttenakka I bonchchana.

2

Yesuusa Laa7ethuwa Yuussaabaa

¹ Ha77i nuunaadan Xoossaa kaalliyawanttoo, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa yuusaabawunne nuuni aananna de7anaw aakko shiiqanabaw,

² timbbitiyaa asay hinttenttoo odiyaawaan woy hara asaappe siseedda qaalaan, woy ooninne nuuppe yeedda kiitaadan haasayiyaawan, “Godaa gallassay gakkedda” gide hinttenttu ellekka dagammennaadaaninne wozanaa bayennaadan, nuuni hinttentta woosseetto.

³ Hinttentta ooninne ay ogiyaaninne balethoppo. Ayissi gooppe, kasetiide makkaliyaawenne qassi nagaranchchay, bashshaa na7ay qonccennaan de7ishshin, he gallassay gakkenna.

⁴ Asay goyinniyaa ubbabaanne asay Xoossaa giya ubbabaa Iixxana. I barena untunttu ubbaappe dhoqqu oothana. Qassi haray atto Xoossaa Geeshsha Golliyaa geli uttiidekka, “Taani Xoossaa” gaana.

⁵ Hinttenttu hassayikkitee? Taani hewaa hinttenttoo hinttenanna de7aadde odaaddi.

⁶ I bare wodiyaan yaanaappe attin, ha77i yaanawaa ayay A teqqintto, hinttenttu eriita.

⁷ Ayissi gooppe, xuuraa gideedda makkalay ha77i oothee; shin he te77iyaawe ogiyaappe kichchana gakkanaw, I qonccenna.

⁸ Hewaappe guyyiyan, he makkalanchchay qonccina, Goday Yesuusi bare doonaa peenuwan A wodhana. Qassi Yesuusi bare laa7entho bonchcho yuussaan A mulekka dhayissana.

⁹ He makkalanchchay Seexaanaa oosuwan yiide, dary wolqqaan worddo malaataanne maalalissiyaawaa oothana.

¹⁰ Hewaadankka, qassi dhayiyaa asatuwaa dumma dumma iita cimuwana balethana. Dhayiyaaawanttu attanaw tumatethaa siiqiide akkibeenna diraw dhayana.

¹¹⁻¹² Hewaa diraw, tumatethaa ammanibeenna ubba asatuu, nagaraa oothiyaawan nashettiyaawanttu ubbay pirdettanaadaaninne worddo gidiaabaa ammananaadan, Xoossay wolqqaama balaa untunttu giddo yeddana.

Atotethaw Dooretteedda Asatuwaa

¹³ Shin Goday siiqiyaa nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttoo, nuuni Xoossaa hinttenttu diraw, ubba wode galatanaw bessee. Ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanaa wolqqaninne tumatethaa hinttenttu ammaniyaawan hinttentta ashshanaw, Xoossay hinttena bayraadan dooredda.

¹⁴ Xoossay hinttentta nuuni hinttenttoo odeedda nu mishiraachchuwaa qaalaa bagganna xeeseeddawe, hinttenttu nu Godaa Yesuusi Kiristoosanna ittippe bonchchettanaassa.

¹⁵ Simmi nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawantto, minniide eqqite; nuuni hinttena nu doonan gidina, woy nu dabidaabbayan gidina, tamarisseedda wogaa oyqqite.

¹⁶⁻¹⁷ Nu Godaa Yesuusi Kiristoosi bare huuphiyan qassi Xoossay, nu Aawuu nuuna siiqiide, bare aadho keekatethan nuussi medhinna danddayaanne lo77o hidootaa immeeddawe, qassi hinttenttu lo77obaa ubbaa oothanaadaaninne haasayanaadan, hinttenttu wozanaa minissonne menthetho.

3

Phawuloosi, “Nuussi Woossite” Yaageedda

¹ Wurssethaan nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttoo, Godaa qaalay hinttenttu gidдон, ellekka aakkanaadaaninne bonchchettanaadan, nuussi Xoossaa woossite.

² Qassi asay ubbay ammanenna diraw, Xoossay nuuna nagaranchchaa asatuwaappenne iita asatuwaappe ashshana mala, nuussi woossite.

³ Shin Goday ammanthiyawaa; I hinttena menthethanne qassi iitaappekka naagana.

⁴ Nuuni hinttena azaziyaawaa hinttenttu ha77i oothiyaawaanne qassi sinthappekka oothanawaa Goday nuuna hinttewaan ammanthee.

⁵ Goday hinttenttu wozanaa Xoossaa siiquwaakkonne Kiristoosi immiya danddayaakko kaaletho.

Kiitaa Kiietti De7anawe Gidde

⁶ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttoo, hinttenttu nuuppe akkeedda wogaa kaallennaan azalla de7uwaa de7iya ishaa ubbaappe hinttenttu shaakettanaadan, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa sunthan hinttena azazeetto.

⁷ Ayissi gooppe, nuuni hinttenanna de7iya wode azallibeenna diraw, hinttenttu nuwaadan haniide de7anaw bessiyaawaa hinttenttu hinttenttu huuphiyan eriita.

⁸ Nuuni hintteppe oossinne tookuwaa gidenna mala, qammanne gallassi daaburiidenne jaamiidde oothiide de7eeddawaappe attin, ooppenne qumaa coo mibookko.

⁹Nuuni hewaa otheeddawe hinttentu nuwaadan haniide de7anaadan, nuuni hinttentoo leemisuwaa gidanaadappe attin, hewaa hinttenu oochchanaw nuussi maatay dhayina gidenna.

¹⁰Ayissi gooppe, nuuni haray atto hinttenanna de7iiddeka, “Oothanaw koyyenna uray ooninne mooppo” yaagiide hinttenu azazeeddo.

¹¹Ayissi gooppe, asaa yewuwaan geliyaawaappe attin, ayinne othenawaanttu, azalla de7uwaa de7iya amareedda asatuu hinttentu gidдон de7iyaawaa nuuni siseeddo.

¹²Nuuni hewanttu mala asatuu maara de7uwaa de7anaadaaninne oothiide qumaa maanaadan, Godaa Yesuusi Kiristoosa sunthan azazeettonne zoreetto.

¹³Shin hinttentu nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, lo77o oosuwaa oothanaw azaloppite.

¹⁴Qassi nuuni ha dabidaabbiyan kiitteedda kiitaw azazettenu uray ooninne de7ooppe, he uraa akeekite. I yeellatana mala, aappe shaakettite.

¹⁵Shin ishaadan A seeriteppe attin, morkkiyaadan xeelloppite.

Wurssetha Sarotaa

¹⁶Sarotethaa Goday bare huuphiyan hinttentoo ubba wodenne ubba bagganna sarotethaa immo. Goday hinttenanna ubbaanna gido.

¹⁷Taani Phawuloosi, ha sarotaa ta kushiyan xaafaaddi; ta dabiddaabbiyaa ubbaw hawe ta firmaa. Hawe taani xaafiyaa ogiyaa.

¹⁸Nu Godaa Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna gido.

Phawuloosi Ximootoosaw Xaafeedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Ximootoosa geetettiyyaa, ammaniyaa yalagay, Qeeri Iisiyaa geetettiyyaa sa7an yelettedda. I bare daayi bagganna Ayihude asa; bare aabbu bagganna qassi Giriike asa. I Phawuloosanna kiitaan ittippe zuppetiyyaa asa; mishiraachchuwaa qaalaa kiitaakka aananna maadettiide oothiyaawaa. Phawuloosi Ximootoosaw xaafeedda koyro kiitay heezzu ayfe yewatuwan shaakettee.

Ubbaappe kasetiide ha kiitay ammaniyaa asaa gidдон denddeedda worddo timirtiyaabaa minissiide ode. Ha imatha gideedda timirtii Ayihuda asatuwaa qofaappe baggaanne hara asatuwaa qofaappe baggaa oyqqeeddawaa; “Hawe beettiyyaa alami nagaraan hambbalaachetti diggeeddawaa gidiyaa diraw, asay atotethaa demmanaw dumma gideedda xuura eratethaa eranaw, itti itti qumatuwaa meennaan agganawunne machchiyaa akkennaaninne asinaa gelennaan de7anaw koshshee” yaagiyaa qofaa baaso udiide oyqqeeddawaa. Hewaa bollaakka gujjiide A kiitay ammaniyaa asaa ayisuwaabaanne goynuwwa wogaabaa tamarissiyaa timirttiyyaa; hewaadanka qassi ammaniyaa asaa kaaletthiyaawantunne untunttu maaddiyaawanttu ay mala eeshshaanna de7iyaawantta gidanaw bessintto odiyaabaa oyqqeedda. Wurssethaan Ximootoosi Yesuusi Kiristtoosassi oothiyyaa lo77o oosanchchaa waaniide gidanaw danddaynttonne qassi dumma dumma ammaniyaa asaa maabaraa sinthan aw de7iyaa awotethaassi, Phawuloosi A zoreedda zoriyyaa be7eetto.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Ammaniyaa asaabaanne untunttu gidдон oothiyyaa Xoossaa osanchchatuwaabaa (1:3-3:16)

Ximootoosaw A oosuwaassi imetteedda timirttiyyaa (4:1-6:21)

¹ Nuuna ashshiya Xoossayenne nuuni be7ana giide nashechchan naagiyaa Yesuusi Kiristtoosi azazeedda azazuwadan, Yesuusi Kiristtoosi kiiteeddawaa gideedda taani Phawuloosi,

² ammanuwaa bagganna ta tumu na7aw, Ximootoosaw ha dabidaabbiyyaa xaafay.

Worddo Timirttiyaappe Naagetussa

Xoossaa nu Aawuwaappenne nu Godaa Kiristtoosa Yesuusappe aadho keekatethay, maarotethayenne sarotethay new gido.

³ Taani Maqidooniyaa baade new geeddawaadan, neeni Efesooneen gami77ana mala koyyaaddi. Itti itti asatuu wordduwaa timirttiyyaa tamarissiino; hewanttu tamarissenna mala, aggite gaade oda.

⁴ Untunttu tossaa odiyaawaanne barenttu zariyyaa gayriyaawaa agganaadan oda. Ayissi gooppe, hewaa malabay palumaa kaalethee; qassi Xoossaa qofaa ammanuwan erettiyaawaa oothikkino.

⁵ Ha azazoo waanna qofay geeshsha wozanaappe, lo77o suure wozanaappe, asay be7o giyabay bayna ammanuwaappe beettiyyaa siiquwaa denthethanaassa.

⁶ Itti itti asatuu hawaa aggiide, maaddenna haasayaakko simmeeddino.

⁷ Untunttu ayaa haasayinttonne woy barenttun ammanettiide odiyaabay ayentto erikkino; shin Xoossaa higgiiyaa tamarissiyaawantta gidanaw koyyiino.

⁸ Asay bessiyaawaadan higgiiyan go77ettooppe, higgii lo77a gidiaawaa nuuni ereetto.

⁹ Ittibaa akeekanaw koshshee. Higgii lo77o asaw medhettienna. Shin higgiiyaa menthiyaawanttoo, azazettennawanttoo, makkalanchchatoo, nagaranchchatoo, geeshshatethay baynnawanttoo, tunatoo, barenttu daayo woy aabba wodhiyaawanttussi, shemppuwaa wodhiyaawanttussi,

¹⁰ woshummanaw kajeeliyaawanttoo, attuma asay attuma asaanna woshummiyaawanttoo, asaa zali77iyaawanttoo, worddanchchatoonne wordduwan caaqqiyaawanttoo, woy tumu timirttiyaanna gakettenna ay oosuwwa gidinakka oothiyaawanttoo keseedda.

¹¹ He tumo timirttii anjetteedda Xoossay taani awaajjana mala, taw hadaraa immeedda bonchcho wonggalaa gidduwan de7ee.

Phawuloosi Xoossaw Shiishsheedda Galataa

¹² Taani oothiyaa kiitaan taw wolqqaqaa immeedda nu Godaa Kiristtoosa Yesuusa galatay. Taana bare oosanchchaa sunthiide, taana he oosoo bessiyyaa ammanettowaa giide pay-deedda dirawukka A galatay.

¹³ Taani hawaappe kase A boriyaawaa, A yederssiyaawaanne tuggayiyawaa gidoop-penne, taw hawaa I ootheedda. Shin taani erennaan ootheedda dirawunne amman-abeenna diraw, Xoossay taana maareedda.

¹⁴ Qassi nu Goday zaway baynna bare aadho keekatethaa ta bollan gussiide, Kiristtoosa Yesuusa bagganna nubaa gideedda ammanuwaanne siiquwaa taw immeedda.

¹⁵ Kiristtoosa Yesuusi nagaranchchatuwaa ashshanaw ha sa7aa yeedda giya haasayay ammanetteeddawaanne asay ubbay tuma giide akkanaw bessiyaawaa. Ubbappe aadh-hiyaa nagaranchchay taana.

¹⁶ Shin medhinaa de7uwwa akkanaw Aani ammananaw bessiyyaa asaw taani leemisuwaa gidanaadan, ubbaappe aadhdhiyaa nagaranchchaw taw Yesuusi Kiristtoosa daro danddayaadan, Xoossay taana maareedda.

¹⁷ Ayfiyan beettenna medhinaa Xoossaw Ittuwassi, medhinaa Kaatew, medhinaappe medhinaa gakkanaw galatayenne bonchchuu gido. Amen77i!

¹⁸ Ta na7aa Ximootoosaa, kase nebaa timbbitiyaa odeeddawaadan, he odeeddawaadan lo77o olaa neeni olettana mala, ha azazuwaa new hadaraa immay.

¹⁹ Ammanuunne lo77o suure wozanay new de7o. Ittu ittuu barenttu suure wozanaa yeggi aggiide, laaggiyaawe baynna markkabii bayiyaawaadan, barenttu ammanuwaa bayizzeedinno.

²⁰ Xoossaa boriyaawaa aggana mala, hewaa tamaaranaw taani Seexaanaw aatha im-meedda Hemeneyoosinne Iskkindiri untunttu gidon de7iino.

2

Woosa Golliyaa Woosaa

¹⁻² Nuuni Xoossaa malatiyaawan, geeshshatethaa ubbaan, sarotethaaninne ashikketethan de7ana mala, asaa ubbaw, kaatetoonne sunthatethay de7iyaa ubatoo, Xoossaa oochchanaw, woossanaw, gaannatanawunne galatanaw bessiyaawaa ubbabaappe kasetaade taani neena erissay.

³⁻⁴ Asay ubbay attanaadaaninne tumatethaa eranaadan koyiyiyaa nuuna ashshiya Xoos-saa sinthan hawe lo77iyaabaanne nashechchiyaawaa.

⁵ Ayissi gooppe, itti Xoossay de7ee; Xoossaappenne asaappe gidduwan giidiide gaan-natiyaa ittu de7ee. Hewekka Kiristtoosi Yesuusa giya asaa.

⁶ I asaa ubbaa wozanaw barena ubbaw immeedda. Xoossay bare wodiyaan asaa ubbaa wozanaw koyiyaawaa bessiyyaa markkay hawaa.

⁷ Taani Xoossaa qaalaa odiyaaawaa, Yesuusi kiitteeddawaanne qassi ammanuwaaninne tumatethaan Ayihuda gidenna asaa tamarissiyaawaa gidaade suntheteeddawe hawaassa. Taani worddotikke; tumuwwa haasayay.

⁸ Hewaa diraw, ubbasan de7iyaa attuma asay hanqqunne palumii baynnaan, bare geeshsha kushiyya pude denthiiide, Xoossaa woossanaadan, taani koyyay.

⁹⁻¹⁰ Hewaadan qassi maccawanttukka bessiyyaa mayuwwa yashshatethaaninne barentta mooddiyaawan mayyino. Xoossaw yayyay giya macca asaa bessiyaawaadan, lo77obaa oothiyaawaanappe attin, huuphiya shurubbaa daddiyaawan, worqqaan woy inqquwaan, woy daro al77o afilaan barena alleeqqissoppino.

¹¹ Maccawunna ubbabaani moodettaadde, co77u gaade tamaru.

¹² Taani maccawunna co77u gaade de7uu gayippe attin, attuma asaa tamarissunne woy untunttu bolla aawotuu giikke.

¹³ Ayissi gooppe, Addaami koyro medhetteedda; Hewaana guyyeppe medhettaaddu.

¹⁴ Hewaana cimettaade Xoossaa higgiiyaa menthaadduppe attin, Addaami cim-etibeenna.

¹⁵ Shin maccawunna ammanuwan, siiquwan, geeshshatethaaninne barena mooddaade de7ooppe, naanaa yeliyaawaan attana. *

3

Woosa Golliyaa Kaaletthiyaawantta

¹ Ooninne woosa golliya kaaletthiyaawaa gidanaw koyyoooppe, lo77obaa amotteedda giya haasayay tuma.

² Woosa golliaa kaaletthiyaa uray borissennawaa, itti machchatti xalalay de7iyaawaa, barena mooddiyaawaa, barena naagiyaawaa, barew bessiyaawaa oothiyaawaa, imathaa mokkiyaawaa, tamarissanaw danddayiyaawaa,

³ mathottennawaa, ashikketethaappe attin walaqettennawaa, palumettennawaa, shaluwaa siiqennawaa,

⁴ naanay aw azazettiyaawaanne bonchchiyaawaa, qassi bare golliyaa ayissanaw danddayiyaawaa giddanaw bessee.

⁵ Ayissi gooppe, itti uray bare golliyaa ayissanaw danddayennawaa gidoope, Xoossaa ammaniyaawantta wooti ayissanaw danddayii?

⁶ Otoruwan sugettiidi, xalahiyaa kaappuu Xoossaa pirddan kunddeeddawaadan kundenna mala, ooratha ammaneedda asaa giddanaw bessenna.

⁷ Xalahiyaa kaappuwaa boriyaaninne phiriyaan gelenna mala, he uray woosa goliyaappe karenna de7iyaa asaan nashshettiyaawaa giddanaw bessee.

Woosa Gollen Maaddiyaawanttubaa

⁸ Hewaadan qassi woosa golliyaa maaddiyaawanttu asay bonchchiyaawantta, laa77u doonaa haasayennawantta, daro woyiniyaa eessaa ushennawantta, miishshaw yaaretenawantta,

⁹ ammanuwaa xuuraa geeshsha wozanaa qofaan naagiyaawantta giddanaw bessee.

¹⁰ Hewanttu kasetiide paaccettanaw koshshee. Paacyyaa aadhhdhawaappe guyyiyan, woosa gollen oothiyaawantta gidiide oothino.

¹¹ Hewaadanka qassi untunttu machchatuu asay bonchchiyaawantta, zigirennawantta, barena mooddiyaawantta, ubbabaani ammanettiyaawantta giddanaw bessee.

¹² Woosa golliyaa maaddiyaawe itti machchatti xalalay de7iyaawaanne qassi bare naanaanne bare golliaa loythi ayissiyaawaa giddanaw bessee.

¹³ Ayissi gooppe, woosa golliaa maaddiyaawantta gidiide, lo77o oosuwwa oothiyaawanttu barenttu huuphew wolqqaama bonchchuwaa demmiino; qassi Kiristoosa Yesuusan barenttoo de7iyaa ammanuwaa loythi xaliide haasayanaw danddayiino.

Wolqqaama Xuuraa

¹⁴ Taani neekko ellekka baana gaade hawaa new xaafay.

¹⁵ Shin taani beennaan gami77ooppe, Xoossaa gollen neeni woota de7anaw bessintto erana mala xaafay. He gollii tumatethaw tuussaanne baaso gidiyaa de7uwa Xoossaa woosa golliaa.

¹⁶ Nu ammanuwaa xuuray wolqqaama gidiaawaa ooninne sidhanaw danddayenna.

Kiristoosi ashuwan qonceedda;

I xilluwaa gidiaawaa Geeshsha Ayyaanay markkatteedda.

Kiitanchchatuukka A be7eeddino;

Ayihuda gidenna asay aabaa odina siseedda.

Sa7an de7iyaa asay A ammaneedda;

bonchchuwana I saluwaa beedda.

4

Worddo Asttamaaratuwaa

¹ Itti itti asay wurssethaa wodiyaan ammanuwaa agganawaa Geeshsha Ayyaanay qoncciyaan odeedda. Untunttu worddo ayyaanatuwassii azazettana; qassi xalahatuwaa timirtiyaa kaallana.

² Hawaa mala timirttii, tilla wozanaa tamaan bonqqeedda birataan guuddeeddawaadan donccilleedda worddo asatuwaa bagganna yeedda.

³ Hawanttu mala asatuu akkiyawaanne geliyaawaa qassi itti itti qommo katha miyaawaa diggiino. Shin ammaniyaawanttunne tumatethaa eriyaawanttu Xoossaa galateeddawaappe guyyiyan maana mala, Xoossay katha medhdheedda.

⁴ Ayissi gooppe, Xoossay medhdheedabay ubbabaykka lo77a. Xoossaa galatiide akkooppe, olettiyaawe ayayenne baawa.

⁵ Ayissi gooppe, he ubbabay Xoossaa qaalaaninne woosan anjjetteddawaa.

Kiristoosassi Lo77o Oosanchchaa Gidiyaawaa

⁶ Hewaa diraw, neeni ishatuwaa hewaa hassayissiyaawaa gidoope, ammanuwaanne neeni kaalleedda lo77o timirtiyaa qaalaan eqooppe neeni Kiristoosi Yesuusaw lo77o oosanchcha gidanaassa.

⁷ Shin ammaniyaa asaw lo77enna haasayaappenne qassi cima macca asaa tossaappe baqata. Qassi Xoossaa malatiyaawan neena loohissa.

⁸ Ayissi gooppe, asay bare bollaa minissiyaawe laafa go77ee. Shin Xoossaa malatiyaawan loohissiyaawe ha77ikka sinthappekka de7uwaa immana giya diraw, ubbabawukka go77ee.

⁹ Ha haasayay asay ubbay akkanaw bessiyaa tumu haasaya.

¹⁰ Nuuni hewaa demmanaw daabureetonne loythi oothetto; hewaassi nuuni hidootaa wotheeddawe asaa ubbaa, ubbaappe aathiide, ammaniyaawantta ashshiya de7uwa Xoossaa.

¹¹ Hawaa azazanne tamaarissa.

¹² Neeni yalaga gidiyaa diraw, neena ooninne kadhoppo. Shin ammaniyaawanttoo ne haasayan, hanotethan, siiquwan, ammanuwaaninne geeshshatethan leemisuwaa gida.

¹³ Taani yaana gakkanaw asaassi Xoossaa maxaafaa nabbabiyaawaani, Xoossaa qaalaa odiyawaaninne tamaarissiyaawaani minna.

¹⁴ Timbbitiyaa odiyawaanttu haasayinanne cimatu barenttu kushiya ne bolla wothina, neeni akeedda, neenan de7iyaa Geeshsha Ayyaanaa imuwaa toochchoppa.

¹⁵ Ne dichchay asaa ubbaw qonccana mala, hewaa minissa qoppa. Hawaa ubba wode ootha.

¹⁶ Ne huuphiyaanne ne timirttiyaa naaga. Neeni hewaa oothooppe, neenanne neeni giyaawaa sisiyaawantta ashshiya diraw, aggennaan ootha.

5

Am77etuwaa Zoredda Zoriyaa

¹ Cima asaa ne aabba bonchchiyawaadan bonchchappe attin, toochchoppa. Yalagatuwaa ne ishaadan,

² qassi cima macca asaa ne aattiidan, yalaga macca asaa ne michchattiidan, kumentha geeshshatethan bonchcha.

³ Bare xalalaa gideedda tumu am77etuwaa bonchcha.

⁴ Shin am77attii naanay woy naanaa naanay de7ooppe, he naanay Xoossaa malatiyaawaa barenttu soy asaa bessiyaawaaninne qassi hewaa oothiyaawan barentta yeleeddawanttu kushiya zaariyaawaa tamarino. Ayissi gooppe, hewe Xoossaa nashechchiyaawaa.

⁵ Ayaa maaduukka baynna bare de7iyaa tumu am77atta Xoossay immana gaade nashechchan naaga uttaaddu. Qassi gallassinne qamma Xoossay izo maaddana mala, woossawunne oochchaw.

⁶ Shin barena ishalissiyaa am77atta paxa de7ooppe, iza hayqqadiggaaddu.

⁷ Qassi ooninne untunta borena mala, ha azazuwaa imma.

⁸ Shin barenttuwo qassi ubbaappe aathiide, bare soy asaw qoppenna uray oonanne gidooppe, hewe bare ammanuwaa kaddeeddawaa. Ammanenna asaappekka aadhdhiide aw iita.

⁹ Usuppun tammu laythay kumibeenna am77atti sunthaa maziggobiyaan xaafoppa. Hewaa bollan qassi iza itti asinaappe haraa gelabeennawunno gidanaw koshshee.

¹⁰ Naanaa dichchiyaawan, imathaa mokkiyaawan, geeshshatuwaa gediya meeciyaawan, waayyetteedda asaa maaddiyaawan, lo77o oosuwaa ubbaa kaalliyaawan, ha lo77o kiitaa kiitettiyaawan eretteeddawunno gidanaw bessee.

¹¹ Shin yalaga am77etuwaa yokkonttu sunthaana gatha xaafoppa. Ayissi gooppe, untuntu barentta, asinaa gela gela giya wode, Kiristoosa agganawantta.

¹² Koyro ammanuwaa kadheedda diraw, untuntu pirdettana.

¹³ Hewe baynnaan oosuwaa dhayiide itti golliyaappe hara golliya yuuyyiide, hamettiyaawaa xalalaa gidennaan, barenttoo bessennabaa haasayiide, zigirssaanne yewuwaan coo geliyaawaa tamarino.

¹⁴ Hewaa diraw, nu morkketuu nu bolla haasayiyyaa iitabaa demmenna mala, yalaga am77atuu asinaa geliide, na7a yeliide, barenttu golliya ayissana mala zoray.

¹⁵ Ayissi gooppe, hawaappe kase amareedda am77atuu Seexaanaa kaallanaw aggiide guye simmeeddino.

¹⁶ Ammaniya mishirattii haqanka dabbo am77atuu de7ooppe, iza untunta maaddanaw bessee. Ammaniya asatuu maadu bessiyaa tumu am77etuwaa maaddana mala, untuntu ammaniyaawanttoo tooko gidoppino.

¹⁷ Loythi heemmiyaa cimatu, qassi ubbaappe aathiide, qaalaa odiyawaaninne tamarissiyaawaan daaburiyaawanttu, dakko bonchchuwaa akkanaw besiiino.

¹⁸ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Uddumaan kathaay yedhdhiyaa booraa doonaa qachchoppa” qassi, “Oosanchchay bare dirgguwaa akkanaw bessee” yaagee.

¹⁹ Laa77u woy heezzu markkay baynnaa, woosa golliya cimaa mootiyaawaa sisoppa.

²⁰ Haratuu yayyana mala, nagaraa oothiyaa ubbatuwaa asaa ubbaa sinthan seera.

²¹ Neeni aynne asaa deemuwaa xeellennan, ittuwa ittuwaappe dummayennan ha azazuwaa naagana mala, Xoossaaninne Yesuusi Kiristoosan dooretteedda kiitanchchatuwa sinthan neena taani zoray.

²² O bollaanne elleellaade ne kushiyaa wothoppa. Haratuwaa nagaraan geloppa. Neena geeshshatethan naaga.

²³ Neeni ubba wode sakettiyaa dirawunne ne uluwaa diraw, guutha woyiniyaa eessaa ushappe attin, haathaa xalalaa ushoppa.

²⁴ Itti itti asatuwaa nagaray be7anaw qoncce; untunttu nagaray untuntta pirddanaw untunttuppe sinthaw aadhdhee. Shin haratuu nagaray guyyeppe qonccce.

²⁵ Hewaadankka, lo77o oosuukka qonccce. Qonccibeennabaa gidooppen, geemanaw danddayenna.

6

Aylletuwassi Imetteedda Zoriyaa

¹ Xoossaa sunthayenne nu timirttii boretenna mala, aylletethaa morgge mithaa gidдон de7iyaawanttu barena mooddiyaa godatoo bonchchuu bessiyawaa erino.

² Ammaniyaa asaa aylliya gideeddawanttoo untunttu godatuu untunttoo ishaa gidiyaa diraw, untuntta kadhoppino. Shin barenttu kiitaan go77ettiyaawanttu untunttu siiqiyaa ammaniyaawantta gidiyaa diraw, untunttu kasewaappe aathiide oothanaw bessee.

Worddo Timirttiyaanne Tumu Duretethaa

Neeni ha yewatuwaa tamaariisanawunne odanaw bessee.

³⁻⁴ Ooninne dumma timirttiyaa tamaariissiyaawaa gidoope, qassi nu Godaa Yesuusi Kiristoosa tumu qaalaananne nu ammanuwaa timirttiyaanna gakettenna uray daro otorettee; aynne erenna. Qassi qaalaa bollan palumettanawunne walaqqetanaw untunttoo giigenna qofay de7ee. Hewe qanaatiyaa, palumaa, boriyaa, iita sidhiyaa kaalethee.

⁵ Qassi untunttu huuphii oothenna. Tumatethay baynna asatuwaannakka palumaa kaalethee. Untunttu Xoossaa malatiyaawan duretana giide qoppiino. Neeni he asatuwaappe shaaketta.

⁶ Shin taw de7iyaabay taw gidana giya uraa Xoossaa malatiyaawe dureyee.

⁷ Ayissi gooppe, nuuni ha alamiyaa aynne ahibeykko; qassi aappe aynne afokko.

⁸ Shin miyaabayenne mayyiyabay de7ooppe, hewe nuussi gidanawaa.

⁹ Shin durretanaw koyyiyawanttu paaciyaaninne phiriyaan geliino; qasi daro asaa bashshawunne dhayoo goochchi afiyaa daro eeyanne qohiyaa amuwan kunddiino.

¹⁰ Ayissi gooppe, shalluwaa siiqiyaa iitatethaa ubbaw puluttuwaa. Ittu ittuu hewaa amottiiddi, ammanuwaappe balettiide, daro metuwan barentta qoheeddino.

Phawuloosi Ximootoosa Zoreedda Zoriyaanne Azazeedda Azazuwaa

¹¹ Shin neenoo, Xoossaa asaw, hewaappe baqata. Xillotethaa, Xoossaa malatiyaawaa, ammanuwaa, siiquwaa, danddayaanne ashikketethaa kaalla.

¹² Ammanuwaa baaxiyaa loythaa baaxeta. Daro asaa sinthan lo77o markkaa markkat- taade, neena Xoossay xeeseedda medhinaa de7uwaa oyqqa.

¹³ Ubbabaw de7uwa immiya Xoossaa sinthaaninne, qassi Phenxxeenaawiyaa Philaax- oosa geetettiyaa gadiya mooddiyaawaa sinthan lo77o markkaa markkatteedda Kiristoosi Yesuusa sinthan taani neena hawaa azazay.

¹⁴ Nu Godaa Yesuusi Kiristoosi qonccana gakkanaw, qitay bayinnaaninne borii bayn- naan he azazuwaa naaga.

¹⁵ A qonccethaa, Itti sunthay de7iyaa anjjetteedda Xoossay, kaatatuwaa Kaatii, go- datuwaa Goday, bare bessiyaa wodiyaan bessana.

¹⁶ Hayqqennaawe itti A xalalaa. Ooninne Aakko shiiqanaw danddayenna poo7uwan de7ee. Ooninne A be7ibeenna; qassi be7anawukka danddayenna. Bonchchuunne med- hinaa wolqqay aw gido. Amen77i.

¹⁷ Ha77i ha wodiyaan dure gidiyawanttu otorettennaadaaninne qassi nuuni nashet- tanaadan, ubbabaa palahissiide Nuussi immiya de7uwa Xoossaan ammanettanawaappe attin, aadhdhiyaa duretethaan untunttu ammanettanaadan, untuntta azaza.

¹⁸ Untunttu lo77obaa oothanaadan, lo77o kiitaan duretanaadan, keekiyaawanttanne haratuwaanna shaakki akkiyawantta gidanaadan azaza.

¹⁹ Hewaa yaatiyaawan untunttu sinthaw barenttoo mino baaso gidiyaa shalluwa barenttoo shiishshino. Hewaappe guyyiyan, untunttu tumu de7uwaa akkana.

²⁰ Ximootoosaa, itti itti asay balaan eratethaa giyaa eeya palumiyaappenne mela haasayaappe baqataadde, new imetteedda hadaraa naaga.

²¹ Ayissi gooppe, ittu ittuu nuussi eratethay de7ee yaagiidde, ammanuwaa baleeddino. Xoossaa aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna gido.

Phawuloosi Ximootoosaw Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Hawe Phawuloosi Ximootoosaw xaafeedda laa7entho kiitay, Phawuloosi mata barena maaddiyaanne oosuwaa barenanna ittippa oothiyaa wodalla, Ximootoosa zoreedda zoriyaa oyqqeeddawaa. A zoriyaappe dariyaa baggay danddayaan gencana bessee giyaawaa. Ximootoosaw zoriyaanne menthethuwaa gaalay imetteeddawe, Yesuusi Kiristoosabaa ammanettiyaawaa gidiide markkattanaadan, Mishiraachchuwaa Qaalaanne Eca Qaalaa Caaguwaa timirtiyaa minissiide oyqqanaadaaninne metiyaabayne egetiyaabay darooppekka tamarissiyaawaaninne Mishiraachchuwaa Qaalaa odiyawaan minnanaassa.

Ximootoosi eeyatethaan osettiyaa pathenna mela palumaappe haakkana mala, dumma mino oduu aw odetteedda. Ayissi gooppe, hewaa mala oduu sisiyaawantta bayizziyaawaappe attin, hara I immiyya go77i baawa.

Hewan ubbaan Ximootoosi hassayanaw bessiyaabay Phawuloosa de7uwaanne A hanotaa lo77o qofaa, hewaappekka A ammanuwaa, A gencuwaa, A siiquwaa A danddayaanne yedesaan A gakkedda metuwaa leemisawan kaallanaadaana.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Ximootoosaw imetteedda maqquwaa (1:3-2:13)

Asay kaddiyaa wode ammanetti beettussa (2:14-4:5)

He wode de7iyaabatuuwaanne koshshiyaa kaaletthiyaa ogatuwaa (4:6-18)

Wursethaa qutiyaa (4:19-22)

¹ Taani Phawuloosi, Xoossay immana geedda Kiristtoosi Yesuusaana nuussi de7iyaa de7uwaabaa odanaw, Xoossay geeddawaadan, Kiristtoosi Yesuusi kiitteeddawe,

² ta siiqo na7aa Ximootoosaw ha dabidaabbiyaa xaafay.

Ximootoosaw Imetteedda Zoriyaa

Xoossaa Aawuwaappenne nu Godaa Kiristtoosi Yesuusappe, aadho keekatethay, maarotethayne sarotethay new gido.

³ Ta zaratuu ootheeddawaadan, taanikka taana zoriyaa geeshsha wozanaappe oothiyaa Xoossaa qammanne gallassi woossiyaa woosaan ubba wode neena hassayiyaa diraw, A galatay.

⁴ Taani ne afothaa hassaya hassayaade nashettana mala, neena be7anaw daro laamotay.

⁵ Neenan de7iyaa worddo bayinna ammanuwaa hassayay. He ammanuu beni ne daay daay Loydininne ne daay Ewuniiqin de7iyaa ammanuwaa mala; qassi neenanikka hewe de7iyaawaa eraaddi.

⁶ Hewaa diraw, taani ta kushiyaa laa77uwaa ne bolla wotheedda wode, * Xoossay new immeedda imuwaa neeni doshissenna mala, neena hassayissay.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossay nuussi wolqqaa, siiquwaanne nu huuphiya naagiyaawaa immiyya Geeshsha Ayyaanaa immeeddappe attin, yashshaa ayyaanaa immibeenna.

⁸ Simmi, nu Godaw markkattiyawaan woy A diraw qashuwan de7iyaa tawankka yeelatoppa. Shin Xoossay new immiyya wolqqaa keenaan taananna mishiraachchuwaa qaalaaw waayetta.

⁹ Xoossay bare qofaaninne bare aadho keekatethan nuuna ashshiide, bare asaa oothanaw seesowaappe attin, nuuni ootheedda oosuwaa diraw gidenna. I ha aadho keekatethaa Kiristtoosi Yesuusa bagganna wodii doomettanaappe kase nuussi immeedda.

¹⁰ Shin ha77i ha aadho keekatethay nuuna ashshiyaa Kiristtoosi Yesuusa yuusaan nuussi qoncceddada. Qassi hayquwaa wolqqaakka I dhayisseedda. Wonggalaa mishiraachchuwaa bagganna bayenna de7uwaa nuussi qonccisseedda.

¹¹ Taani Yesuusi kiitteeddawaanne Ayihuda gidenna asaa tamarissiyaawaa gidaade, wonggalaa mishiraachchuwaa odana mala, Xoossay taana dooreedda.

* **1:6** Taani ta kushiyaa laa77uwaa ne bolla wotheedda wode: Hawe bessiyaawe, ammaniyaa asaa kaaletthanaadan Geeshshaa Ayyaanay oosuwaassi doorina tumatethaan kaaletthiyawaanttu Qaalaa odanaw woy tamarissanaw Xoossay okkeeddawanttu bollan barenttu kushiyaa wothiide woossiyaawaa bessee. 1Xi 1:4 xeellite.

¹² Qassi taani ha metuwaa akkiyawee hewaa diraassa. Shin taani ammaneeddawaa eriyaa diraw, yeellatikke. Qassi I taw immeedda hadaraa he gallassay gakkanaw, I naaganaw danddayiawaa eray.

¹³ Taani neena tamarisseedda tumu qaala leemisuwaa uda oyiqaade, Kiristoosi Yesuusan nuussi de7iyaa ammanuwaaninne siiquwan de7a.

¹⁴ Nu gidдон de7iyaa Geeshsha Ayyaanaa bagganna new hadaraa immeedda lo77obaa naaga.

¹⁵ Iisiya giya biittaa de7iyaa ubbatuu taappe baqateeddawaa eraasa; untunttu gidдон Pigeluusinne Hermogeneesi de7iino.

¹⁶ Henesifooru taana daro wode menthetheedda diraw, Goday A soy asaw maarotethaa immo. Qassi taani qasho gollen de7iyawaa I yeellatibeenna.

¹⁷ Shin Roome giya katamaa gakkweedasaanna taana loythi koyyiide demmeedda.

¹⁸ He gallassi Godaappe maarotethaa demmanaadan, Goday aw immo. Qassi Efesoona giya katamaan I taana ay keenaa maaddeeddenttonne neeni loythaa eraasa.

2

Kiristoosaw Lo77o Wottaaddara Gidiide Metuwaa Akkiyawaa

¹ Simmi ta na7aw, Kiristoosi Yesuusan de7iyaa aadho keekatethan minna.

² Qassi daro markkatuu de7iyaaasaan taappe neeni siseedda yewatuwaa haratuwaa tamarisnaanaw danddayiayaa ammanetteedda asatuwaassi hadaraa imma.

³ Kiristoosa Yesuusan ammanetteedda wottaaddaraadan, taananna waayyetta.

⁴ Olaa biya wottaaddaray bare kaappuwaa nashechchanaw, wottaaddara gidenna asay oothiyaa kiitaan walakettenna.

⁵ Qassi wothaan keesettiayaa uraykka wogaadan woxxana dhayooppe, woytaa akkenna.

⁶ Daro daaburiide ootheedda biittaa goshiyaa bitani shiiqeedda kathaappe barena gakkiiyawaa koyro akkanaw bessee.

⁷ Neeni ubbabaa akeekanaadan, Goday neena danddayissana diraw, taani giyaawaa qoppa.

⁸ Taani wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaawaadan, hayquwaappe denddeedda Daawite zariyaa Yesuusi Kiristoosa qoppa.

⁹ Taani wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaa diraw, itabaa ootheeddawaadan, haray atto qashettana gakkanaw waayyetta. Shin Xoossaa qalay qashettenna.

¹⁰ Hewaa diraw, taani Xoossay dooreedda asatuukka Kiristoosi Yesuusan de7iyaa atotethaa medhinaa bonchchuwaanna demmanaadan, untunttu diraw, taani ubbabaan waayyetta.

¹¹ Hawe,

“Nuuni aananna ittippe hayqqeeddawaa gidoope,
aananna ittippe de7ana.

¹² Nuuni genccooppe,
aananna ittippe kawutana.

Nuuni A kaddooppe,
ikka nuuna kaddana.

¹³ Nuuni ammanettennaan aggooppekka,
I ammanettiawaa gidide de7anawaa.

Ayissi gooppe, I barena bare huuphew
erikke gaanaw danddayenna”

giyaawe tumu haasaya.

Mino Oosanchcha

¹⁴ Neeni ne asaa hawaa hassayissa; untunttu qaalaan palumettenna mala, Xoossaa sinthan zora. Hewe sisiyaa asaa bayizziyaawaappe attin, aynne go77enna.

¹⁵ Neeni Xoossaa tumatethaa qaala suuretethaan odiiyaawaanne qassi A oosoo yeellatenna oosanchcha gidaade, Xoossay sabbiiyaa asaadan, ne huuphiya Xoossaw immanaw minna.

¹⁶ Shin ha sa7aw injjetiayaa maaddenna haasayaappe neena naaga. Ayissi gooppe, hewe Xoossaaappe asaa haassee.

¹⁷ Qassi untunttu tamarisssiyaawe bollaa cittuwaadan ubbasaa gakkanaassa. He tamarisssiyaawantuppe laa77atu Hemeneyoosanne Piliixoosa.

¹⁸ Untunttu tumuwaa ogiyaa aggiide, “Hayquwaappe denddiyaawe kase aahd-hidiggeedda” yaagiide amareedda ammaniayaa asatuwaa ammanuwaa bayizziino.

¹⁹ Gidooppekka, Xoossay essedda mino tuussay qaaxxana danddayenna. Qassi A bollan, “Goday barewantta erree”; qassi “Godaa waa gidiyaa ooninne iita oosu waa aggo” yaagiya qaalatuu xaafetteeddino.

²⁰ Itti wolqqaama gollen worqqaappenne biraappe medhetteedda miishshaa xalalaa gidannaan, mithaappenne urqqaappe medhetteedda miishshatuukka de7iino. Hewantuppe baggatuu bonchcho oosu waa untuntun oothanaw, qassi baggatuu tooshettiyaabaa untuntun oothanaw medhetteeddino.

²¹ Hewaa diraw, ooninne ha iitabaa ubbaappe barena geeshshoophe, I bare Godaa go77iyaa oosu waa oothanaw barena immeedda diraw, bonchcho oosu waa oothiyaa miishshaa gidanawa. Qassi lo77o oosu waa ubbaa oothanaw giigetteedawaa gidanawa.

²² Shin neeni iita wodallatethaa amuwaappe baqata. Barentta maaddanaw geeshsha wozanaappe Godaa xeesisiyaawantunna ittippe, xillotethaa, ammanu waa, siiqotethaanne sarotethaa minissaade kaalla.

²³ Shin eeyatu waa palumiinne aynne erennawanttu palumii walassaa kaaletthiyaawaa eraade aappe baqata.

²⁴ Godaa qoomay ubbaw keekiyaawaa, loythi tamarissiyaawaanne danddayanchcha gidanaw besseeppe attin, walaqgetanaw bessenna.

²⁵ Qassi I barena ixxiyaawantta ashikketethan seeriyaa waa gidanaw bessee. Untunttu barenttu nagaraappe simmiide, tumatethaa eranaadan Xoossay oothanentto, ooni eri.

²⁶ Qassi untunttu barenttu wozanaa qofaw simmiide, untunttu bare koyyeeddabaw azazzetana mala oyqgeedda xalahiyaa kaappu waa dabbaappe kessi akkana.

3

Wurssetha Gallassatuwaan Hananaw De7iya Iita Yewatu waa

¹ Shin wurssetha gallassi waayissiyaa wodii yaanawaa akeeka.

² Ayissi gooppe, asay barena siiqiyaawantta, shalu waa siiqiyaawantta, ceeqettiyaawantta, ayyiyaawantta, boriyaawantta, barena yeleeeddawantto azazzettennawantta, galatennawantta, geeshshatethay baynnawantta,

³ siiqu baynnawantta, sigettennawantta, zigirssanchchatu waa, barena naagennawantta, keekennawantta, lo77obaa dosennawantta,

⁴ ubbaa erikke giyaawantta, dirbbiyawantta, otoruwan sugettiyawantta, qassi Xoossaappe aathiide, ishalu waa dosiyawantta gidana.

⁵ Untunttu Xoossaw goyinniyaawaa malatiino; shin A wolqqa kaddeeddino. Hewanttu mala asatu waa kko shiiqoppa.

⁶⁻⁷ Ayissi gooppe, untunttuppe ittu ittuu asaa golliya geliide, nagaray deexeeddawanntta, dumma dumma amuwan sugettiyawantta, ubba wode tamarriide, tumatethaa era akkanaw mule danddayibeenna daaburan chha maccawantta balethiino.

⁸ Yaaneesinne Yambbareesi * Muse yewu waa phalqqowaadan, hewaadan qassi hawanttu, suure qofay baynnawantta ammanuwan kundeeddawannttu, tumatetha abaa phalqqiino.

⁹ Shin Yaaneesa eeyatethayenne Yambbareesa eeyatethay qassi qoncceddawaadan, untunttu eeyatethaykka asaa ubbaw qonccana diraw, untunttu kasewaappe aadhdhiide diccikkino.

Wurssetha Zoriyaa

¹⁰ Shin neeni ta timirttiyaa, ta hanotaanne ta qofaa, ta ammanu waanne ta danddayaa, ta siiqu waanne ta gencu waa,

¹¹ ta yedesaanne ta waayiyaa be7aadda. Anxxookiyaanne, Iqooniyoonenne Lisxxiraa giyaa katamatuwaan taana gakkeddabaanne taani danddayeedda yedesa eraasa. Goday taana he ubbaappe ashsheedda.

¹² Tumatethaan Kiristtoosi Yesuusan Xoossaa malatiide de7anaw dosiyaa ubbay yeder-ssettana.

¹³ Shin iita asatuunne balethiyaawanttu haratu waa balethiiddenne barenttu huuphew baliidde, kaseppe iiti iiti biino.

¹⁴ Shin neeni he tumatethaa ooppe tamarreeddenttonne eraade, neeni tamarreeddawaanne ereeddawaan minnaade de7a.

2:19 Pay 16:5 * 3:8 Yaaneesinne Yambbareesi: Ha sunthatu Eca Caaquwaa Maxaafan baawa. Shin cora asay giyaa qofay, “Hawanttu Muse Isra7eeliyaa asaa Gibxeppe kessiide kaaletthanaw qoppeedda wode, aananna eqetteedda murunniyaawantta” yaagiyaawaanna. Kes 7:11, 12 xeellite. 3:8 Kes 7:11

¹⁵ Neeni guutha naa7atethaappe doommaade Kiristtoosi Yesuusa ammanaade, atotethay beettiyyaa aadhdheedda eraa immanaw danddayiyaa Geeshsha Maxaafatuwaa eraadda.

¹⁶⁻¹⁷ Xoossaa Maxaafaa ubbaan Xoossaa Ayyaanay de7ee. Qassi he maxaafatuu Xoossaw oothiyyaa asay kumenthanne lo77o oosuwaa ubbaw giigeeddawaa gidana mala, tumatethaa tamaarissanaw, balaa seeranaw, bayizzuwwaa suurissanawunne xillotethaa de7oo zoriyyaa immanaw maaddiino.

4

¹ Taani neena Xoossaa sinthaaninne, de7uwan de7iyaa asaanne hayqqeedda asaa pirddanaw de7iyaa Kiristtoosi Yesuusa sinthan, qassi A yuussaaninne A kawutethaan neena zoray.

² Qaalaa oda. Wodii injjetina injjetana dhayina, minnaade oda. Daro danddayan asaa tamaarissaadde suurissa, seeranne zora.

³ Ayissi gooppe, asay tumu timirttiyyaa sisennaan ixxiyyaa wodii yaanawaa. Shin asay barenttu amuwaa kaalliide, sisanaw nashechchiyaawaa odiyaa tamaarissiyaawantta gujji gujji shiishshana.

⁴ Unttuntu tumu yewuwaa sisiyaawaa aggiide, tossaa sisanaw barenttu haythaa wora zaarana.

⁵ Shin neeni ubbabaani ne huuphiya naaganaw bessee. Waayyiyaa danddaya. Wongalaa mishiraachchuwwaa odiyaa oothiyyaa oosuwaa ootha. Xoossaa qoomaadan, ne oothiyyaa oosuwaa ubbaa pola.

⁶ Taana gidoppe, ta suuthay gukkiide yarshshettiyyaa wodiinne qassi ha de7uwa aggaade biya wodii gakteedda.

⁷ Taani lo77o baaxiyaa baaxetaaddi; wothaa woxxaadde wurssaaddi; ammanuwakka naagaaddi.

⁸ Sinthappe taw xillotethaa akililii giigi utteedda. Hewaa xillo pirddaa pirddiyaa Goday he gallassi taw immana. Qassi Kiristtoosi qonccanawaa dosiyaa ubbaasappe attin, ta xalalaassa gidenna.

A Buzo Allaallatuwabaa

⁹ Taakko ellekka yaanaw minna.

¹⁰ Ayissi gooppe, Deemaasi ha alamiyyaa dosiide, taana aggiide, Teselonqqiyaa giya katamaa beedda. Qerqqiisi Galaatiyyaa giya gadiya biina, qassi Tiito Dilmaaxiyaa giya gadiya beedda.

¹¹ Luqaasa xalalay taananna de7ee. Marqqoossi taana kiitaan loythi maaddanaw danddayiyaa diraw, A demmaade neenanna akkaade ya.

¹² Shin taani Tikiqoosa Efesoona giya katamaa kiittaaddi.

¹³ Neeni yaadde, Xiro7aadaa giya katamaan Karpposawan taani yeggaade yeedda ta gaabiyaanne qassi maxaafatuwaa taw akkaade ya. Shin dummayaade galbbaan xaafetteedda maxaafatuwaa ayaa giddoppene, akkennaan yooppa.

¹⁴ Birataa qoxxiyyaa Iskkindiri taana daro qoheedda; Goday aw A oosuwaadan zaarana.

¹⁵ I nuuni odiyaaawaa loythi phalqqiyaa diraw, neeni aappe neena naaga.

¹⁶ Koyro taana mootiyaa wode, ubbaykka aggeeddawaappe attin, taana ooninne maad-dibeenna. Xoossay hewaa untunttoo paydoppo.

¹⁷ Shin taani kumentha kiitaa Ayihuda gidenna asay ubbay sisanaw odana mala, Goday ta matan eqqiide, taw wolqqaa immeedda. Qassi gaammuwwaa doonaappekka taana ashsheedda.

¹⁸ Goday taana iitabaa ubbaappe ashshiide, bare saluwaa kawutethaa sarotethaan afana; aw medhi medhinaw bonchchuu gido. Amen77i.

Wurssetha Sarotaa

¹⁹ Phirisqqillissi, Aqilaassinne Henesifooru soy asaw ta sarotaa oda.

²⁰ Erasxxoosi Qoronttoosa giya katamaan atteedda. Shin Xirofiimoosi saketteedda diraw, Miliixe giya katamaan A wothaaddi.

²¹ Balgguu wodhdhanaappe kase yaanaw minna.

Ewubuluusi, Phudeesi, Liinoosinne Qilawude qassi hara ishatuu ubbaykka neena saro saro giino.

²² Goday ne ayyaanaanna gido. Aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna gido. Amen77i.

Phawuloosi Tiitossi Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Tiito Ayihuda gidenna asa gidiide, guyyeppe Kiristinnaa ammanuwan laamettiide Phawuloosi Mishiraachchuwaa Qaalaa kiitaa oothiyaa wode, matan de7iide, he oosuwaa maaddeedda asa. Phawuloosi ha kiitaa xaafeeddawe, laythaan aappe guuxxiyaa ha barenanna oothiyaa Tiitossi gidishshin, he wode Tiito ammaniyaawantta xeellanawunne naaganaw, Qarixxeese giyaa haathaan doodetteedda sa7an atteedda. A kiitaa qofay heezzu huuphe yewatuwaa bollaana.

Koyruu woosa golliya kaaletthiyaawanttu Qarixxeese asatuwaa iitaa oosuwaa xeeliyaawaan ay mala eeshshay de7iyaawantta gidanaw koshshintto Tiita akeekissanaassa. Laa7ethuu ammaniyaawanttu giddon de7iyaa dumma dumma citaa, cima attumawant-tanne maccawawantta, yalaga attuma asatuwaanne Godaassi oothiyaa dumma dumma asaa wooti tamarissanaw bessintto Tiita zoreedda. Wurssethay qassi ammaniyaasaa eeshshaabaa, sarotethaaninne siiquwan de7ana de7uwaabaa, ammaniyaasaa gidloppe walassaa, palumiyaanne shaakotethaa dhayissanabaa Tiito zoriyaa immeedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-4)

Ammaniyaasatuwaa kaaletthiyaawantta (1:5-16)

Ammaniyaasatuwaa dumma dumma oosuwaa citaa (2:1-15)

Maqquwaanne naagettana mala imetteedda maaraa (3:1-11)

Wursethaa qutiyaa (3:12-15)

¹ Yesuusi Kiristoosi kiitteedda taani Phawuloosi, Xoossaa aylli, ha dabidaabbiiyaa xaafay. Xoossay dooreedda asaw ammanuu de7anaadaaninne Xoossaa tumatethaa eraakko untuntta kaaletthanaadan taani doorettaade kiitettaaddi.

² Worddotenna Xoossay nuussi ha medhinaa de7uwwaa daro wodiyaappe kase immana geedda.

³ Xoossay nuuna ashshiyaawe likke wodiyaan bare qaalaan hawaa qonccisseedda; I hadariide taana azazeeddawaadan, katamaa ubbaan woosa golliyaa cimatuwaa dooranaassa.

⁴ Ammanuwaa ittippetethaan ta tumu na7aa new Tiitoo, Xoossaa Aawuwaappenne nuuna ashshiya Yesuusi Kiristoosappe, aadho keekatethay, maarotethayinne sarotethay gido.

Tiito Qarxeesan Oothiyaa Oosuwaa

⁵ Taani neena Qarxeesan aggaade yeeddawe, neeni attowaa giigissanaassanne, taani azazeeddawaadan, katamaa ubbaan woosa golliyaa cimatuwaa dooranaassa.

⁶ Cimay borettennawaanne itti machhatti xalalay de7iyaawaanne ammaniyaasaa naanay de7iyaawaa gidanaw bessee; A naanay shalluwwaa bayizziyaabaaninne woy azazettennaan ixxiyaaban asay amassalennawantta gidanaw bessee.

⁷ Ayissi gooppe, he cimay Xoossaa oosuwaa azaziya kaappuwaa gidiidde, pokkissennawaa, otorettennawaanne elle hanqettennawaa gidanaw bessee; qassi mathottennawaa, sugennawaanne yorattennawaa gidanaw bessee.

⁸ Shin imatha mokiyaawaanne lo77obaa dosiyaawaa gidanaw bessee; qassi akeekanchchaa, xilluwwaa, geeshshaanne barena naagiyaawaa gidanaw bessee.

⁹ Ammanettiya de7uu beettiya timirtiyaanna giigiyaa qaalaa lloythi oyqqo. Yaatooppe haratuwaa tumu ammanuwaa tamarissiyaawaani menthetanawunne qassi hewaa ixxiyaawanttakka zoranaw dandayanawa.

¹⁰ Ayissi gooppe, azazettennawanttu, maaddennawaa haasayaawanttu, haratuwaa cimmiyaawantunne qaxxarettedda Ayihuda ammaniyaawanttu bagga gideedda daro asatuu de7iino.

¹¹ Untunttu tamarissanaw bessenna pokkiyaa ogiyaan miishshaa demmanaw tamarissiyaawaan golliyaa ubbaa bayzziyaa diraw, untunttu haasayaa te77ana bessee.

¹² Untunttu gidloppe ittuu, timbitiyaa odiyaawe untunttoo, “Qarixxeese asay ubba wode, worddatuwaa, iita du7atuwaanne yoranchchaa; qassi azalla asaa” yaageedda.

¹³⁻¹⁴ I markkattowe tuma; hewaa diraw, neeni untunttussi mino ammanuu de7anaadaaninne qassi Ayihudatuwaa tossaanne tumuwwaa ixxeedda asatuwaa azazuwaa untunttu sisennaadan, untuntta minissaade seeranaw bessee.

¹⁵ Barenttu huuphew geeshsha gideeddawanttussi ubbabaykka geeshsha; shin tunatuwaassinne ammanennawanttussi untunttu wozanaa qofaynne untuntta suure wozanay tuneedda diraw, untunttoo ayaynne geeshsha gidenna.

¹⁶ Untunttu barenttu Xoossaa eriyaawaa qoncciyaan odiino; shin untunttu sheneyiyaawantta, azazettennawanttanne oosuwaa ubbawukka giigennawantta gidiyaa diraw, barenttu kiitaan A erokko giino.

2

Geeshsha Timirttiyaabaa

¹ Shin neeni de7uwa demmanaw giigiyaa timirttiyaa tamarissanaw bessee.

² Cima attuma asay ammanuwan, siiquwaaninne danddayan mino gidanaadan, qassi mathottennawaa, bonchchettiyaawaanne barenakka naagiyaawaa gidanaadan zora.

³ Hewaadankka cima macca asay geeshsha de7uwa de7iyaawantta, zigirennawantta, woyiniyaa eessaassi moodettennawanttanne lo77obaa tamarissiyaawantta gidanaw bessee.

⁴⁻⁵ Untunttu Xoossaa qaalay borettenna mala, barenttu asinatuwaanne barenttu naanaa siiqiyaawantta, barenttakka naagiyaawantta, geeshshatuwaa, barenttu gollen oothiyaawantta, keekatuwaanne barenttu asinatuwaasikka azazettiyaawantta gidana mala, yalaga maccawantta tamarissa.

⁶ Hewaadankka yalaga attuma asatuu barentta naagana mala zora.

⁷ Neeni ne huuphewukka lo77o oosuwaa ubbaan untunttoo leemiso gida; neeni tamarissiyaawankka ammanettiyaawaanne bonchchettiyaawaa gida.

⁸ Ne morkketuu nuuna zigiriyaabay untunttussi dhayiyaa wode untunttu yeellatana mala, neeni borettenna lo77o haasayaa haasaya.

⁹ Ayilletuu barenttu godatuwaassi azazettana malanne, untunttunna palumettennan ubbabaani untuntta nashechchana mala zora.

¹⁰ Untunttu barenttu godatuwaappe wuu77enna mala, qassi nuuna ashshiyaa Xoossawaa tamarissiyawaa ubbabaani galatissanaw, barenttu oothiyya kiitaan ubba wode lo77anne ammanettiyaawantta gidiyawaa bessana mala, untuntta zora.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossay asaa ubbaa ashshiya bare aadho keekatethaa qonccisseedda.

¹² He aadho keekatethay nagaraa oosuwaanne ha alamiyaa amuwaa nuuni ag-ganaadaaninne nu huuphiya naagiide, Xoossaa malatiide, xillotethan de7anaadan, nuuna tamarissee.

¹³ Nuuni nu wolqqaama Xoossay, nuuna ashshiya Yesuusi Kiristoosi beettana geedda anjjettedda bonchcho gallassaa naageetto.

¹⁴ Iita oosuwaa ubbaappe I nuuna wozanawunne lo77obaa oothanaw amottiyya bare geeshsha asaa kessanaw, nu diraw, bare huuphiya immeedda.

¹⁵ Neeni hawaa tamarissa, ne kumentha maataani zoranne seera; ooninne neena kadhoppo.

3

Xoossaa Asay Oothiyya Oosuwaa

¹⁻² Untunttu mooddiyaawanttussinne maatay de7iyaawanttussi moodettanaw, azazettanawunne lo77o oosuwaa ubbaa oothanaw giigettanaadan untuntta hassayissa; qassi untunttu O bollanne iita qaalaa haasayenna mala, oonannanne walaqettenna mala, asaa ubbaa ashikketethaanne sigatethaa bessiyaawantta gidanaadan zora.

³ Ayissi gooppe, nuuni kase nu huuphewukka eeyatuwaa, azazettennawantta, baliyaawanttanne amuwaassinne dumma dumma nashechchaassi ayilliyaadan moodettiyaawantta; qassi iitatethaaninne qanaatiyaan de7iyaawantta; asaan ixettiyaawanttanne ittu ittuwakka ixiiyaawantta.

⁴ Shin nuuna ashshiya Xoossaa keekatethaynne asaa I siiqiyya siquu qonceedda wode,

⁵ I bare maarotethaadankka, ooratha yelettusaan haneedda geeyyusaaninne Geeshsha Ayyaanan ooraxxeeddawan nuuna ashsheeddawaappe attin, nuuni xillo oosuwaa ootheeddawaana gidenna.

⁶⁻⁷ Xoossay bare aadho keekatethan nuuni xillanaadaaninne, I immana geedda medhinaa de7uwa laattanaadan, nuuna ashshiya Yesuusi Kiristoosa bagganna Geeshsha Ayyaanaa nu bolla darissiiide tigeedda.

⁸ Ha haasayay ammanetteeddawaa; Xoossaa asatuu lo77o oosuwaa oothanaw giiganaadan, ha yewuwan untunttussi neeni minissaade odanaw koyyay; hawanttu asaw lo77anne go77iyaawantta.

⁹ Shin eeyatethaa palumaappe, zariyaa paydiyaawaappe, walassaappenne higgiiyaaban walaqettiyaawaappe naagetta. Ayissi gooppe, hewanttu go77ennawanttanne maaddennawantta.

¹⁰⁻¹¹ Shaakotethaa medhdhiyaa uray geella asa gidiyaawaanne bare huuphiyaan pirddide nagaraa oothiyaawaa eraade, itti gede woy laa77u gede A seereeddawaappe guyyiyan, hewaa malatiyaa asaappe shaaketta.

Wurssetha Zoriyaa

¹² Taani Arxxemaasa woy Tikiqoosa neekko kiittiya wode, neeni taakko Niqoophiliyoona yaanaw minna. Ayissi gooppe, taani balguwaa * yaani shaaccanaw qofaa qachchaaddi.

¹³ Higgiiyaa eriya Zeenaasinne Aphiloosi ogiyaa biya wode, untuntussi ayaynne paccenna mala, untuntta loytha maadda.

¹⁴ Nu asaykka maaddenna asa gidiide attenna mala, barentta loythi koshshiyaawaa demmanaw, lo77o oosuwaa minniide oothiyaawaa tamarino.

¹⁵ Taananna de7iyaa ubbatuu neena saro saro geeddino. Nuuna ammanuwan siiqiyaawantta saro saro ga. Xoossaa aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna ittipe gido. Amen77i.

* **3:12 balguwaa:** Giriike qaalankka iray bukkiiyaa wodiyaawaa odee. Ingilizeethuwan 'Winter' giyaawaa.

Phawuloosi Pilimoonaw Xaafeedda Kiitay Geluwaa

Pilimooni eretteedda ammaniyaasa; I Qolaasiyaasa woosa golliya asa gidennaan waayyii aggana. Pilimoonaw Anaasimoosa giya ayllii de7ee. He ayllii bare godaappe betiide beedda wode, qasho gollen de7iyaa Phawuloosanna gakettedda. Anaasimoosi Phawuloosa bagganna Yesuusa ammaneedda. Phawuloosi Pilimoonassi xaafeedda kiitay Pilimooni guyye simmi biidde de7iyaa bare qoomaanna sigettanaadan, hewaa hassayis-siyawaa. Hewaa bollaakka ha77i Anaasimoosi ammaniyaasa gideedda diraw, hawaappe sinthaw ammaniyaasa ishaadan A mokki akkanaappe attin, qoomaadan A xeellenaadan aw odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-3)

Pilimoonassi Phawuloosa galataa (4-7)

Phawuloosi Anaasimoosa diraw shiishsheedda mino ooshaa (8-22)

Wurssethaa qutiyaa (23-25)

¹ Taani Phawuloosi, Yesuusi Kiristoosa diraw qashuwan de7iyaawenne nu ishaa Xi-mootoosi, nuunanna oothiyaa nuuni siiqiyaa Pilimoonaw,

² ne gollen shiiqiyaa ammaniyaawantoo, nu michchatti Afibissinne nuunanna ittippe de7iyaa Kiristoosa wottaaddaraa Arkkipoosaw ha dabidaabbiyaa xaafeetto.

³ Xoossaa nu Aawuwaappenne nu Godaa Yesuusi Kiristoosappe aadho keekatethayenne sarotethay hintentussi gido.

Pilimoona Siiquwaanne Ammanuwaa

⁴⁻⁵ Neeni Xoossaa asatuwaa siiqiyaawaanne Godaa Yesuusa ammaniyaawaa taani sisiyaa diraw, Xoossaa woosaa de neena hassayiya wode ubbaan, ta Xoossaa galatay.

⁶ Neeni ne ammanuwaa haratuwaanna shaakkiyaawe nuussi Kiristoosi Yesuusa bag-ganna yiyaa lo77obaa ubbaa erissana mala, taani Xoossaa woosay.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa asatuwaa wozanay ne kiitaan minneedda diraw, ta ishaw, taani ne siiquwan daro nashechchaanne menthetuwaa demmaaddi.

Anaasimoosi Pilimoonakko Simmeedda Simuwaa

⁸ Hewaa diraw, neeni oothanaw bessiyaawaa oothana mala, taani neena azazanaw Kiristoosa bagganna xalooppekka,

⁹ Taani Phawuloosi cimeeddawe, Kiristoosi Yesuusaw ha77ikka qashuwan de7iyaawe, siiquwaa diraw, neena woosay.

¹⁰ Taani qashuwan de7aadde aw aawuwaa gideedda ta na7aa Anaasimoosa * diraw, neena woosay.

¹¹ I kase neena go77enna; shin ha77i neenakka taanakka tumu go77ee.

¹²⁻¹³ Taani wozanappe dosiyaa Anaasimoosa neekko yeddowe ta wozanaa yeddowaa. Taani wonggalaa diraw qashetta utta de7ishshin, neena kochchiide, taana maaddana mala, ta matan A ashshanaw koyyay.

¹⁴ Shin neeni ne sheniyaadan oothanaawaa koyyayappe attin, neenanna zorettennan wolqqan aynne oothanaw koyyikke.

¹⁵ Anaasimoosi guutha wodiyaan neeppe shaaketteeddawe, ooni eri simmiide, ubba wodekka neenanna de7anaassenttonne.

¹⁶ Simmi hawaappe sinthaw Anaasimoosi aylliya gidenna; shin aylliyaappe I loythi aad-hdhee; I taw ay keena siiqo ishee! Qassi I new asaa baggaannakka Godaa baggaannakka ay keena aadhdheedda ishaa gidanddeeshsha!

¹⁷ Simmi neeni taana ne laggethaa giyaawaa gidooppe, taana mokkiyaawaadan, A mokka.

¹⁸ I new bayizzeeddabay woy A bolla new acuu de7ooppe, taappe cigaa akka.

¹⁹ He acuwaa taani ciggana gaade, taani Phawuloosi ta kushiyan xaafay. Neeni taw ne shemppuwaa acota utteeddawaa taani neena hassayissanaw koshshenna.

²⁰ E, ta ishaw, Godaa bagganna neeppe maaduwa demmanaw koyyay. Kiristoosa bagganna taana menthetha.

^{1:2} Qol 4:17 * ^{1:10} Anaasimoosa: Giyaa sunthaa bilethay, Griikiyaa qaalaan go77iyaawaa woy maaddiyaawaa guussaa. ^{1:10} Qol 4:9

²¹ Taani geeddawaappe daruwaa neeni oothanaawaa eraade, qassi ne taw azazettanawaakka ammanaade, hawaa new xaafay.

²² Qassi hinttenttu ellekka taw imathay shemppiyaa golliyaa giigissite. Ayissi gooppe, Xoossay hinttenttu woosan taana hinttenttussi guyye zaariide immana gaade qoppay.

Wurssethaa Sarotaa

²³ Kiristtoosi Yesuusa diraw, taananna qashuwan de7iyaa Eppaafiri neena saro saro gee.

²⁴ Qassi taananna ittippe oothiyaa Marqoossi, Arisxxirokoosi, Deemaasinne Luqaasi neena saro saro giino.

²⁵ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenttu ayyaanaanna gido.

Ibraawe Asaw Xaafettedda Kiitaa Geluwaa

Hawe Phawuloosinne Phexiroosi xaafeeddawaadan kiitaa gidennaan timirtte gidiide xaafetteeddawe, wolqqaama tuggay gakkina, ammanuwaa agganaw mateedda ammaniyaa asatuwaassa (10:32-39). Ha maxaafaa xaafeeddawe oonentto erettenna. Ha Xaafiyaa huuphe qofay koyrottiide untuntun de7iyaa siquwakko simmanaadan Yesuusa dhoqqatethaa beessiide untuntta zoree. He xaafii Ibrawe ammaniyaawantussi minissi odiyaaawe Yesuusi Kiristoosi tumanne Xoossaa polo qonccethaa gidiyaaawaana. Ha ammaniyaawanttu barenttu ammanuwan minnana mala, untuntta menthethee. I hewaa oothiidde heezzu tumatuwaa qonccissiide bessee:

1@ I akkeedda metuwaa bagganna bare Aawuwaassi tumu azazetteedda Yesuusi Xoosaw medhinaa Na7aa. I Xoossaa Na7aa gideedda diraw, Eca Qaalaa Caaquwaa wodiyaan timbbitiyaa odiyaaawantuppe, kiitanchchatuwaappenne, haray attin, Museppukka loythi aadhdhiyaawaa.

2@ Yesuusi Eca Qaalaa Caaquwaa qeesatuwaappe loythi aadhdhiyaa, medhinaa qeesa gidiyaaawaa Xoossay bare huuphew odeedda.

3@ Yesuusa bagganna ammaniyaawe nagaraappe, yashshatethaappenne hayquwaappe attee. Yesuusi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiyaa diraw, kase Ibraawatuwaa ammanuwaa wogatuwaaninne mehetuwaa yarshshuwan kuwaadan beettiyaa atosethaa ha77i tuma gidanaadan udeedda.

Xaafii Isra7eeliyaa asaa taarikiyaan daro eretteedda asaa ammanuwaa leemisuwaadan go77ettiide (Shemppuwaa 11), ha maxaafaa nabbabiyaa asatuu barenttu ammanuwan minnanaadan qofissee. Hewaadanka (Shemppuwaa 12) nabbabiyaaawanttu barenttu ayfiyaa Yesuusa bollan tishshi udi wothiide, barenttu ammanuwan minnanaadaaninne ay mala metuunne waayyii gakkoopekka, untunttu genccanaadan zoree. Wurssethaan qassi zoriyaanne akeekissuwaa qaalaa immiyaawan wurssee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa: Xoossay Yesuusan qoncceddawaa (1:1-3)

Kiristoosi kiitanchchatuwaappe bolla gidiyaaawaa (1:4-2:18)

Kiristoosi Museppenne Iyaasuppe bolla gidiyaaawaa (3:1-4:13)

Kiristoosa qeesatethaa dhoqqatethaa (4:14-7:28)

Kiristoosa qalaa caaquwaa dhoqqatethaa (8:1-9:23)

Kiristoosi yarshshetteeddawe oowaappenne dariyaawaa (9:23-10:39)

Ammanuwaa darotethaa (11:1-12:29)

Xoossaa nashechchussaa (13:1-19)

Xoossay Bare Na7aa Bagganna Haasayeedda

¹ Xoossay beni wode, nu aawotuu nabatuwaa bagganna duma duma ogiyaaninne daro wodiyaan haasayeedda.

² Shin ha wurssetha wodiyaan, ubbabaa A laatissiide, yeletaa A bagganna medhdheedda bare Na7aa bagganna nuussi haasayeedda.

³ Na7ay Xoossaa bonchcho poo7uwaa phoollee; qassi kumentha Xoossaa eeshshaa akkiide, bare wolqqaama qaalaan ha sa7aa naagee; yaatiide asaa nagaraappe geeshshiide, Ubbaaappe Bolla Xoosaaappe ushechcha bagganna * saluwan utteedda.

Xoossaa Na7ay Kiitanchchatuwaappe Bolla

⁴ Xoossay aw immeedda sunthatethay kiitanchchatuwaappe dhoqqa gidiyaaawadanka, untuntuppe A loythi dhoqqu ootheedda.

⁵ Ayissi gooppe, Xoossay bare kiitanchchatuwaappe oona,
“Neeni ta Na7aa;

taani hachche new aawuwaa gidaaddi”
geeddee? Woy qassi oona,

“Taani aw aawuwaa gidana;
ikka taw na7a gidana”
geeddee?

⁶ Qassi Xoossay bare bayra Na7aa ha sa7aa yeddana haniidde,
“Ta kiitanchchatuwaa ubbatuukka aw goyinnino”

* 1:3 ushechcha bagganna: Bonchchuwaanne wolqqaasa gidiyaaawaa bessee. 1:5 Maz 2:7; 2Sa 7:14; 1Od 17:13

yaageedda.

⁷Xoossay kiitanchchatuwaabaa haasayiidde,
“Taani ta kiitanchchatuwaa carckuwaa kessay;
qassi ta oosanchchatuwaakka tamaa lacuwaa kessay”

yaagee.

⁸Shin bare Na7aawaa haasayiidde,
“Xoossaw, ne kawutethaa oydi
medhi medhinaw de7ee.
Ne kawutethaa xillotethaan ahasaa.

⁹Neeni xillotethaa siiqaade;
naaquwaa ixxaadda.
Xoossay, ne Xoossay neena
ne laggetuwaappe aathiide,
nashechchaan ililissiyaa zaytiyaa okkeeddawe hawaassa”

yaagee.

¹⁰Xoossay hawaadan yaagee;
“Godaw, koyro neeni sa7aa medhdhaadda;
saluwaakka ne kushiyan medhdhaadda.

¹¹Hewanttu ubbay dhayana;
shin neeni de7ana.
Unttuntu ubbaykka afilaadan wurana.
¹²Neeni untunta gaabiyaadan dakkoyana;
qassi untuntu afilaadan laamettanawantta.
Shin neeni neenakka;
ne laythay ubbaakka wureenna”

yaagee.

¹³Shin Xoossay bare kiitanchchatuwappe ittuwaanne,
“Taani ne morkketuwaa neeni
gediyan yedhdhiyaawaa oothana gakkanaw,
hawaan taappe ushechcha baggan utta”

gibeenna.

¹⁴Kiitanchchatuu ubbay Xoossaw oothanawunne atotethaa demmana asatuwaa maad-
danaw Xoossay kiitteedda ayyaanatuwa gidikkinoooyee?

2

Wolqqaama Anjuwaa

¹Hewaa diraw, nuuni siseedda tumu yewuwaappe sugetti wora beenna mala, he yewuwaa loythi oyqqanaw bessee.

²Ayissi gooppe, kiitanchchatuu odeedda qaalay tuma gidiyaa diraw, naaqqiyaa woy azazettenna asay ubbay muretteeddawaa gidoooppe,

³Yaatina, nuuni ha wolqqaama atotethaa sheneko gooppe, waaniide attanee? Goday koyro bare huuphew ha atotethaa odeedda; qassi I odeeddawaa siseeddawanttu nuussi geeshshiide odeeddino.

⁴He siseeddawanttu markkatteeddawe bolla Xoossaykka mallaa, oorathabaanne dumma dumma malaata kiitettiyaawan gujji markkatteedda; qassi Geeshsha Ayyaanaa imuwaakka bare kooyeeeddawaadan, gishi gatheedda.

Atotethaw Kaaletthiyaawaa

⁵Ayissi gooppe, Xoossay nuuni haasayiyaa sinthaappe yaana alamiyaa, kiitanchchatuwa moodissibeenna.

⁶Shin Xoossaa Maxaafay itti saan hawaadan yaagee;
“Xoossaw, neeni asaawaa qoppnanaw asay aye?
Woy neeni aw hirgganaw I ayeey?”

⁷Neeni kiitanchchatuwappe
amareedda wodiyaa A guuthaadda.

A huuphiyankka bonchchuwaanne
sabaa akililiyaa wothaadda.

⁸Qassi ubbabaa A gediyaappe garssanna
wothaade moodissaadda”

yaagee. Ayissi gooppe, Xoossay ubbabaakka A moodisseeddawaadan aani moodettibeen-nawe ayaynne baawa; shin ha77i ubbabay aw moodettiyaawe nuussi beettenna.

⁹ Shin nuuni Yesuusa be7eetto; Yesuusi Xoossaa aadho keekatethaa bagganna asa ub-baw hayqqana mala, amareedda wodiyaa kiitanchchatuwappe garssa gideedda. Qassi hayquwaa waayiyaa I waayyeteedda diraw, poo7iya bonchchuwaanne sabaa akililiyaa wotheeddawaa ha77i nuuni be7eetto.

¹⁰ Xoossay ubbabaa medhdheeddawe, ubbabaakka naagiyawe, Yesuusi daro naanaa ahide, barenanna bonchchissana mala, waayiyaa bagganna Yesuusa balay baynnawaa ootheeddawaa bessee; ayissi gooppe, he naanaa atotethaw kaaletthiyaawe Yesuusa.

¹¹ Ayissi gooppe, asaa geeshshiyaa Yesuusawukka qassi he geeyyeedda asaa ubbawukka Aawuu ittuwa. Yesuusi untuntta, “Ta ishatuwaa” giide yeellatennaan xeesiyaawe hawaassa.

¹² Yesuusi,

“Taani ne sunthaa ta ishatoo awaajjana.

Maabaraa shiiquwanka neena galatana”

yaagee.

¹³ Qassi I, “Taani ta ammanuwaa Xoossaan wothana” qassikka, “Xoossay taw immeedda naanatuwaanna taani hawaan de7ay” yaagee.

¹⁴ Naanaa giide I xeesiyaawanttu, ashuwaappenne suuthaappe medhettedda asatuwaa gidiyaa diraw, Yesuusi bare huuphew untuntta malatiide, untunttu medhetaa akkeedda; qassi I hewaa ootheeddawe, xalahiya kaappuwaa hayquwaa bolla maatay de7iyaawaa bare hayquwan dhayissanaassa.

¹⁵ Qassi barenttu de7uwaa ubbaan hayqoo yayyiide, hayqoo ayllatiide de7iyaawantta ubbatuwaa aylltethaappe kesseedda.

¹⁶ Ayissi gooppe, Abraahaama zariyaa I maaddiyawaappe attin, kiitanchchatuwa maad-dennawe eretteedda.

¹⁷ Hewaa diraw, asaa nagaray atto geetettana mala, Xoossaa kiitaan ammanetteedda maariyaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidana mala, ubbabaani I bare ishatuwaa malatanaw bessee.

¹⁸ Ayissi gooppe, I bare huuphew paacetteedda dirawunne waayyeteedda diraw, paacettiyaawantta maaddanaw danddayee.

3

Yesuusi Museppe Bolla

¹ Hewaa diraw, Xoossay xeeseedda geeshsha ishatoo, nu markkatethaa Xoossay kiitteen-dawaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa, Yesuusi Kiristtoosa qoppite.

² Muse bare kiitaan Xoossaa golliyaa ubbaan ammanetteeddawaa gideeddawaadan, Yesuusikka barena dooriide, ha oosoo yeddeedda Xoossaw ammanetteeddawaa.

³ Ayissi gooppe, keexettiya golliyaappe keexxiyaa bitani bonchchettiyawaadan, Muse-waappe aadhdhiyaa bonchchuwaa I akkanaw bessiyaawe eretteeddawaa.

⁴ Ayissi gooppe, golliyaa ubbaa keexxeeddawe itti asaa; shin ubbabaa keexxeeddawe Xoossaa.

⁵ Muse Xoossaa golliyaa ubbaan ammanetteedda oosanchchaa gidiiide, Xoossay sinthaappe gaanawaa markkatteedda.

⁶ Shin Kiristtoosi Xoossaa gollen na7adan ammanetteeddawaa; nuuni akkana giide nashechchaan naagiyaawaa xalatethaaninne ammanuwan naagooppe, Xoossaw golliyaa gideetto.

Xoossaa Asay Shemppuwaa Demmana

⁷ Hewaa diraw, Geeshsha Ayyaanay hawaadan yaagee; “Xoossaa qaalaa hinttentu hachche sisiyaabaa gidoope,

⁸⁻⁹ hinttentu aawotuu taw ixxi makkaliide,

oytamu laythaa ta oosuwa be7eedda bazuwaa paaciya gallassaadan, hinttentukka zoriyaa akkennaan ixxoppite.

¹⁰ Hewaa diraw, taani

he asaa hanqqettaade,

‘Untunttu ubba wode barenttu wozanaan baliino.

Ta ogiyaakka eribeykkino’ yaagaaddi.

¹¹ Hewaadanka qassi,

taani hanqqetta caaqqade,

‘Taani shemppiyaasaa untunttu
ubbakka gelikino’ yaagaaddi’
yaagee.

¹² Taanaadan ammaniyaawantoo, de7uwa Xoossaappe hinttentta shaakkiyaa iita amanenna wozanay hinttenan oonaninne de7enna mala naagettete.

¹³ Shin Xoossay hinttentta ubba gallassi hachche giide xeesishin, hintteppe oonanne nagaray balethina, zoriyaa akkennaan ixxenna mala, ittu ittuwa zorite.

¹⁴ Ayissi gooppe, nuuni koyro nuussi de7iya ammanuwaa wurssethay gakkanaw loythi naagooppe, Kiristtoosanna ittipe shaakkana.

¹⁵ Xoossaa Maxaafay,
“Xoossaa qaalaa hinttenttu
hachche sisiyaawaa gidoope,
he wode untunttu ixxi makkaleeddawaadan,
zoriyaa akkennaan ixxoppite”
yaageedda.

¹⁶ Xoossay giyaawaa sisiide, aw makkaleedda asatuu oonee? Muse Gibxeppe kaaletthina keseedda ubbatuwaa gidikkinoooyee?

¹⁷ Xoossay oytamu laythaa oonan hanqqetteeddee? Anhay woraan atteedda asatuwaa, nagaraa ootheeddawantta gidikkinoooyee?

¹⁸ Qassi Xoossay barew azazettennan ixceeddawanttu I shemppiyyaa sa7aa ubbaakka gelenna mala, untunttussi caaqqeeddawaappe attin, oossi caaqqeeddee?

¹⁹ Untunttu ammaniibeenna diraw, shemppiyaasaa gelanaw danddayibeennawaa nuuni be7eetto.

4

¹ Simmi Xoossay nuuna bare shemppiyaasaa, “Gelissana” geeddawe bira gidoope, hintteppe ooninne he shemppiyaasaa gelennaan attenna mala naagetto.

² Ayissi gooppe, untunttu wonggalaa mishiraachchuwaa siseeddawaadan, nuunikka siseeddo; untunttu siseeddino, shin ammaniide akkibeenna diraw, aynne untuntta go77ibeenna.

³ Gidooppekka, Xoossaa kiitay sa7ay medhettoodeppe doommina poletteeddawaa gidooppenne, Xoossay,

“Taani hanqqetta caaqqaade,
‘Untunttu taani shemppiyaasaa
ubbaakka gelikino’ yaagaaddi”
geeddawaadan, nuuni ammaneeddawanttu I shemppiyaasaa gelana.

⁴ Ayissi gooppe, laappuntha gallassaabaa ittisa7an Xoossaa Maxaafay, “Xoossay laappuntha gallasan bare oosuwaa ubbaappe shempeedda” yaageedda.

⁵ Qassi he sa7an, “Untunttu taani shemppiyaasaa ubbakka gelikino” yaageedda.

⁶ Wonggalaa mishiraachchuwaa koyro siseeddawanttu azazettiibeenna diraw, shempuwaa sa7aa gelibeeykkino; itti itti asatuu yaa gelanawanttu de7iino.

⁷ Xoossay daro wodiyaappe guyyiyan, Daawita bagganna laa7enthuwa itti gallassaa, “Hachche” giya qaalaaan keeriide,

“Xoossaa qaalaa hinttenttu hachche sisiyaawaa gidoope,
zoriyaa akkennaan ixxoppite”
yaageedda.

⁸ Xoossay shemppiyaasaa asaa afiide Iyaasu shemppisseeddawaa gidintto, Xoossay hara gallasaawaa guyye keerenna.

⁹ Hewaa diraw, Xoossaa asaw Sambbataa shemppuu naagetti utteedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossay shemppiyaasaa geliyaa ooninne, Xoossay bare oosuwaappe shempeeddawaadan, ikka bare oosuwaappe shemppana.

¹¹ Simmi Israa7eeliyaa asay azazettennan ixxiide, Xoossaanna ittipe shemppiyaasaa gelennaan atteeddawaadan, nuuppe ooninne hewaa mala ixuwan yaa gelennaan attenna mala minnoytte.

¹² Ayissi gooppe, Xoossaa qaalay midhinaw de7iyaawaannee oothiyaawaa; laa77u bagganna leefetteedda mashshaappekka aadhhiide kuusee. He qaalay shemppuunne ayyaanay, kuriinne kolzzii ittipe gakettiyaasaa shaakkana gakkanaw caddee. Qassi asaa wozanaan de7iyaa koshshaanne qofaa I shaakkee.

¹³ Nuuni oothiyaawaa wochchiyaa Xoossaa sinthan ubbabaykka beettiyaawaappenne qoncciyaan de7iyaawappe attin, A ayfiyan geemmiya medhetay ayayenne baawa.

Yesuusi Qeesatuwaa Ubbatoo Wolqqaama Kaappuwaa

¹⁴ Simmi saluwaa beedda, qeesatuwaa ubbatuwaa wolqqaama kaappuu, Xoossaa Na7ay Yesuusi, nuussi de7iyaa diraw, nu ammanuwaa loythi naageetto.

¹⁵ Ayissi gooppe, nu qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu nuuni daaburiyaa wode nuussi qarettanaw danddayee; nagaraa I oothibeennaawaappe attin, nuunaadan ubbabanka paacetteedda.

¹⁶ Simmi nuuna koshshiyaa wode maaddiyaa maarotethaa akkanawunne aadho keekatethaa demmanaw, aadho keekatethay de7iyaa sa7aa Xoossaa araataakko, yayyennaan shiiqoytte.

5

¹ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuu huuphiyaan huuphiyaan bare asaa giddoppe doorettiide, he asaa gishshataw Xoossaw oothanaw, imuwaa immanawunne nagaraa yarshshuwaa yarshshanaw sunthetteeddino.

² I bare huuphew daaburanchcha gidiyaa diraw, tamaaribeennawanttoonni baliyaawantoo qarettanaw danddayee.

³ Hewaa diraw, he qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu asaa diraw yarshshuwaa yarshshiyaa waadan, bare huuphe nagaraa dirawukka yarshshanaw bessee.

⁴ Xoossay Aarona qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa giddana mala xeeseeddawaadan, Xoossay xeesanaappe attin, ooninne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiyaa bonchchuwaa barew akkanaw danddayenna.

⁵ Hewaadankka, Kiristoosi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiyaa bonchchuwaa barew akkibeenna; shin Xoossay A, "Neeni ta Na7aa.

Taani hachche new Aawuwaa gidaaddi" yaageedda.

⁶ Hewaadankka qassi harasaan, "Malkki-Xedeqi * qeesa gideeddawaadan, neenikka medhinaw qeesa gidana" yaageedda.

⁷ Yesuusi sa7an de7iyaa wode, barena hayquwaappe ashshanaw danddayiyaa Xoossaa loythi yeekkiidenne afoxxiidde woosseeddanne oochcheedda; Xoossay A woosaa siseeddawe, I barena toochcheeddawaassanne aw yayyeeddawaassa.

⁸ Yesuusi Xoossaa Na7aa gidoppenne, bare waayyettedda waayyiyaan azazettiyaawaa tamaareedda.

⁹ Yesuusi bare oosuwa poleedda wode, barew azazettiya ubbaw medhinaa atotethaa demmanaw gaaso gideedda.

¹⁰ Qassi Xoossay Malkki-Xedeqa sunthatethaadan, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidana mala, A suntheedda.

Asay Balennaadan Odetteedda Mino Oduwaa

¹¹ Nuuni ha yewuwaan haasayanabay darobay de7ee; shin hinttenttu akeekanaw azalla gidiyaa diraw, hinttenttussi odi gelissanaw waayisse.

¹² Ayissi gooppe, hinttenttu ha wodiyaan tamarissiyaawantta giddanaw bessooppekka, Xoossaa qaalaa koyro timirttiyaa hinttentta zaari tamarissiyaa itti uraa koshshee; hinttentta ushiyaa maathaa koshsheeppe attin, coommiyaa qumaa koshshenna.

¹³ Maathaa pakettiide de7iyaa ooninne gacino na7aa gidiyaa diraw, xillotethaa timirttiyaawaa erenna.

¹⁴ Shin mino qumay iitanne keeka de7uwa daruwan shaakki ereedda wozanaama asaassa.

6

¹⁻² Hewaa diraw, Kiristoosa timirttiyaa biro doommiyaawa aggiide, wozanaama asaa timirttew sinthaw boytte; koyro nuuni tamaanaw koshshiyaa timirttiyaa wodhdhii eqqiide tamaanaw nuussi bessenna; he timirttii aye gooppe, maaddenna oosuwaappe simmiyaawaa, Xoossaa ammaniyaawaa, xinqqatatuwaabaa, * kushiyaa wothuwaabaa, hayquwaappe denduwaabaanne medhinaa pirdaaba.

5:3 Wog 9:7 5:4 Kes 28:1 5:5 Maz 2:7 * 5:6 Malkki-Xedeqi: Ha sunthay Eca Caaquwaan xeeseetteeddawe, I Qeesaa Aaroneppe kasenna de7eeddawe eretto diraassa. A guyye zariyaabaassinne A hayquwaabaassi aynne geetettowe baawa. 7:3; Dom 14:17-20 xeellite. 5:6 Maz 110:4 * 6:1-2 Xinqqatatuwaabaa: Meechatuwabaa giyaawaa gidiiide geeshshatethaabaa Griiken dumma dumma wogaa gidiyawaa bessee.

³ Xoossay oothite gooppe, hewaa nuuni oothana.

⁴⁻⁵ Ayissi gooppe, ittoodekka poo7uu poo7eeddawanntanne saluwaa imuwaa baari be7eeddawannta, qassi Geeshsha Ayyaanaakka shaakki akkeeddawanntanne Xoossaa qaalay lo77a gideeddawaa sisi ereeddawannta, sinthaappe yaana sa7aa wolqqaakka bochchi xeelleeddawannta,

⁶ hewaappe guyye simmiide kaddeeddawaantta nagaraappe laa7enthuwa zaaranawe danddayettenna. Ayissi gooppe, hewanttu Xoossaa Na7aa masqqaliyaa bolla misi-maariyan dhishiide kaqqiyaawanttanne asa sinthan kawushshiyaawanttu mala.

⁷ Ubba wode bukkiyaa iraa ushina, gosheedda uraa go77iyaa kathaa mokkiyaa biittaa Xoossay anjee.

⁸ Shin buluwaanne buuzzuwaa mokkooppe, aynne go77enna; sheqaw shiiqi utteedda. Qassi wurssethaan guudetana.

⁹ Shin nu siiqatoo, nuuni hawaadan haasayiaawaa gidooppenne, hinttenttu atotethaw gidiyaa lo77obay hinttenttussi de7iyaaawaa ereetto.

¹⁰ Ayissi gooppe, hinttenttu ootheedda oosuwaanne qassi ammaniyaawantta maad-deeddawaaninne ha77ikka maaddiyaawan Xoossaa siiqeedda siiquwaa Xoossay doganaw makkala gidenna.

¹¹ Hinttenttu huuphiyaan huuphiyaan demmana giide, hidootaan naagi utteedda kumetha tumatethaa wurssethay gakkanaw, kasewaadan minissiide oothana mala amotteetto.

¹² Xoossay immana geeddawa ammanuwaaninne gencan laattiyawanttu mala hinttenttu gidanawaa nuuni koyyiyaawaappe attin, azalla gidanawaa koyyokko.

Xoossay Immeedda Hidootay Sidhissennawaa

¹³ Xoossay Abraahaamoo immana giide caaqeedda wode, bareppe aadhdhiyaa wolqqaamay baynna diraw, bare huuphiyan caaqeedda.

¹⁴ Xoossay A,

“Taani neena anjjana;

ne zerethaakka corissana”

yaagiide caaqeedda.

¹⁵ Hewaadanka, Abraahaamo gencii naagiide, Xoossay immana geeddawa akeedda.

¹⁶ Ayissi gooppe, asay bareppe dhoqqiyaa uraan caaqee; qassi he caaquu palumiyyaa ubbaakka te77ee.

¹⁷ Hewaa diraw, Xoossay bare immana geeddawa laattanawanttoo bare qofaa ubbaakka laammennawaa geeshshi odanaw loythi koyyiide, hewe tuma gideeddawoo caaqeedda.

¹⁸ Xoossay worddotanaw danddayenna ha laa77u laametenna yewatuwan, I immana geedda nu sinthan de7iyaaawaa oyqqanaw aakko baqateedda nuussi wolqqaama menthetu de7ee.

¹⁹ Ha nuuni demmana giide nashechchaan naagi utteeddawe, nu shemppoo markkabiyyaa oyqqiyaa qaaxxenna birataa mala; he nuuni demmana giide, nashechchaan naagi utteeddawe eretteedda mino gidiide, gaariiduwa † giddo geeshshasaa gelee.

²⁰ Qassi Yesuusi Malkki-Xedeqa sunthatethaadan, medhinaw qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiide, nu gishshataw nuuppe kasetiide, he sa7aa geleedda.

7

Qeesaa Malkki-Xedeqa

¹ Ha Malkki-Xedeqi, Saleema kaatii, Ubbaappe Bolla Xoossaa qeesay, Abraahaamo kaatetuwa wodhiide olaappe simmishshin, aananna gaketiiide, A anjeeedda.

² Abraahaamo bare omoddeedda ubbaappe asirataa kessiide, aw immeedda; Malkki-Xedeqa sunthaw koyro bilethay xillotetha kaatiyaa giyaawaa; qassi Saleema kaatiyaa I gidiyaa diraw, laa7etho bilethay sarotetha kaatiyaa giyaawaa.

³ Malkki-Xedeqaw daaya woy aawuu, woy aw zariyaa payduu baawa; qassi A yeletaw doomethay woy A hayqoo wurssethay baawa; shin Xoossaa Na7aa malatiide, medhinaw qeesa gideedda.

⁴ Nu aawotuwa kaappuu Abraahaamo olaan omoddiide, aheeddawaappe asirataa immeedda Malkki-Xedeqi ay keena dhoqqu giyaawentto be7ite.

6:8 Dom 3:17-18 6:14 Dom 22:16-17 † 6:19 *gaariduwa*: Hawe dunkkaaniyaa gidduwan goynaw maaddiyaawaa. Hewekka “Geeshshasaa” geetteeddaawaappe “Geeshshaappe Geeshshasaa” shaakkanaw go77iyaawaa gidiide qeesatuwaa kaappo xalalay gelanaw danddayiyaasaa. 6:19 Wog 16:2 6:20 Maz 110:4 7:1 Dom 14:17-20

⁵ Qeesaa gidiyaa Leewiyaa zaratuu Isra7eeliya asaappe, hewenne barenttu gade asaappe haray atto untunttu Abraahaamo zare gidooppenne, asirataa akkana mala, higgiiyan azazetteeddina.

⁶ Malkki-Xedeqi Leewiyaa zare gidenna; shin Abraahaamoppe asirataa akkiide, Xoossay immnaa geeddawaa naagiyaa Abraahaama anjjeeda.

⁷ Qassi anjjiyaawe anjettiyaawaappe dhoqqu giyaawe palunthenna.

⁸ Itti bagganna, hayqqiyaa asay asirataa kessee; shin hara bagganna qassi, hayqqenna giide markkattiyaa uray asirataa kessee.

⁹ Hawaadan haasayanaw haray atto, asirataa kessiyaa Leewikka Abraahaamo bagganna asirataa immeeda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Malkki-Xedeqi Abraahaamonna gaketiyaa wode, Leewii biro yeletibeenna; shin bare zariyaa Abraahaama gulbbatan de7ee.

¹¹ Isra7eeliyaa asaw higgii Leewiyaa * zerethatuwaa qeesetethaa bagganna imetteeda. He qeesetethaa kiitay balay baynnawaa gidooppe, Aaroonawaa mala gidennaan Malkki-Xedeqa mala hara qeesay sunthettanaw ayissi koshshii?

¹² Ayissi gooppe, qeesetethay laamettiyaa wode, higgikka qassi laamettanaw koshshee.

¹³ Ha yewuu haasayetteeda uray hara zarii; A zariyaappe ooninne yarshshiyaasaan qeesaadan oothibeenna.

¹⁴ Nu Goday Yihudaa zariyaappe yeeddawe eretteeddawaa gidiyaa diraw, Muse qeesatuwaabaa haasayiide, he zariyaabaa aynne haasayibeenna.

Kiristoosi Malkki-Xedeqa Mala Qeesaa

¹⁵ Malkki-Xedeqa mala hara qeesay yeeddawaa gidintto, hawe aadhdhiide erettanawaa.

¹⁶ I asaa higgiiyaaninne wogaan qeesa gidibeenna; shin wurenna de7uwa wolqqaan qeesa gideeda.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay,

“Malkki-Xedeqi qeesa gideeddawaadan,
neenikka medhinaw qeesa gidanawa”
yaagiide markkattee.

¹⁸ Beni de7iyaa higgii laafanne maaddennawaa gidiyaa diraw atteeda.

¹⁹ Ayissi gooppe, Muse higgii ayanne balay baynnawaa oothanaw danddayenna; qassi nuuni A bagganna Xoossaakko shiiqana giide nashechchaan naagi utteeda ubbaappe aadhdhiyaawe yeeda.

²⁰ Hewaa bollan qassi Xoossaa caaquukka de7ee; haratuu qeesa gideeda wode, hewaa mala caaquu baawa.

²¹ Shin Yesuusi caaquwaan qeesa gideeda; Xoossay A,

“Goday caaqqeeda; I bare qofaa laammenna.
‘Neeni medhinaw qeesa gidana’ geeda”
yaageeda.

²² Hewaa diraw, Yesuusi ubbaappe aadhdhiyaa caaqoo waase gideeda.

²³ Kase qeesatuwaa payduu cora; ayissi gooppe, untunttu oothana oosuwa hayquu diggeeda.

²⁴ Shin Yesuusi medhinaw de7iyaa diraw, A qeesetethay laamettenna.

²⁵ Hewaa diraw, I untunttu gishshataw gaannatanaw medhinaw de7iyaa diraw, Xoossaakko bare bagganna yiyaawantta ubbatuwa ashshanaw danddayee.

²⁶ Nuussi giigiyaa hawaa mala, qeesatuwaa ubbatuwa kaappuu de7anaw koshshee; I geeshsha; aani geniinne kadhethiyaabay baawa; nagaranchchatuwaanna I gaketenna; qassi dhoqqa saluwanka I bonchetteeda.

²⁷ Hara qeesatuwaa ubbatuwa kaappatuwaadan, I koyro bare huuphe nagaraassi yarshshiide, qassi guyyeppe asaa nagaraassi hachche hachche yarshshanaw koshshenna; I barena yarshsheeda wode, laa7enthennaan itti gede yarshsheeda.

²⁸ Ayissi gooppe, Muse higgii daaburanchcha asaa qeesatuwaa ubbatuwa kaappuwaa udiide sunthee; shin Xoossay immna giide caaqqeeda higgiiyaappe guyye yeeda qaalay medhinaw balay baynnawaa, Xoossaa Na7aa sunthee.

8

Yesuusi Ooratha Qaalaa Caaquwaa Qeesatuwaa Ubbatuwaa Kaappuwaa

¹ Nuuni haasayiyaa wolqqaamabay hawaa; saluwan Ubbaappe Bolla Xoossay uttiyaa kawutethaa oydiyaappe ushechcha bagganna utteedda qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu, hawaa malay nuussi de7ee.

² Geeshsha Sa7aaninne tumu Dunkkaaniyan I oothee; he Dunkkaanii asay esseeddawaa gidennaan, Xoossay esseeddawaa.

³ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu ubbay imuwaanne yarshshuwaa Xoossaw imanaw sunthetteedda diraw, ha qeesatuwaa ubbatuwaa kaappookka yarshshanaw ittibay de7anaw koshshee.

⁴ Simmi sa7an I de7iyaawaa gidooppe, ubbakka qeesa gidenna; ayissi gooppe, higgii azaziyaawaadan, imuwaa immiya qeesatuu de7iino.

⁵ Untunttu qeesatuwaadan oothiyaa kiitay saluwan de7iyaa oosoo tumu leemisuwanne eeshuwaa; ayissi gooppe, Muse Dunkkaaniyaa essana hanishshin, Xoossay A, “Akeeka; ubbabaakka taani neena deriyaa huuphiyaan besseedda leemisuwaa kaallaade ootha” yaageedda.

⁶ Shin Yesuusi gaannatiyaa caaquu kasewaappe aadhdiyaawaadankka, aw imetteedda oosuukka untunttuwappe aadhdee; ayissi gooppe, he caaquu Xoossay immana geedda ubbaappe aadhdiyaa kiitaan oosetteedda.

⁷ Ayissi gooppe, koyro caaquwaan balay baynawaa gidintto, laa7entho caaquwaa koshshenna.

⁸ Shin untuntta boriidde, Goday hawaadan yaagee; “Taani Israa7eeliyaa asaannanne Yihudaa asaanna ooratha caaquwaa caaqettiyaa gallassatuu yaanawaa.

⁹ He caaquu taani Gibxe gadiyaappe untunttu aawatuwaa kushiyaa oyiqqaaade, goochcha kesseeedda wode, untunttunna caaqetteedda caaquwaa mala gidenna. Untunttu ta caaquwaan ammanettibeenna diraw, taanikka untuntta aggaaddi. Taani, Goday, hawaa oday.

¹⁰ Ayissi gooppe, he gallassatuwaappe guyyiyan, taani Israa7eeliyaa asaanna caaqetana caaquu hawaa:

Taani ta higgiiyaa untunttu qofaan wothana; qassi untunttu wozanankka xaafana. Taani untunttu Xoossaa gidana; untunttukka ta asaa gidana.

¹¹ Untuntuppe ooninne bare shooruwaa woy bare ishaa, ‘Godaa era’ yaagiide tamarissenna.

Ayissi gooppe, untunttu naa7aappe cimaa gakkanaw ubbay taana eriino.

¹² Taani untunttu naaquwaa maarana; untunttu nagaraakka laa7entho hassayikke”

yaagee.

¹³ Xoossay ooratha caaquwaa giide haasayaawan koyrowaa eciseedda; qassi eciyaabayinne wuriyaabay ellekka dhayana.

9

*Saluwan Oosettiyaa Ayyaanaa Oosuu Sa7an Oosettiyaa Ayyaanaa Oosuwaappe Aadhd-
hee*

¹ Koyro caaqoo Xoossaw goyinniyyaa wogaynne asay ootheedda Geeshsha Gollii de7ee.

² Ayissi gooppe, koyro Dunkkaanii eqqeedda; A gidduwan muqaaddaa wothiyaawe, xaraphpheezaynne Godaa sinthan wothiyyaa ukithay de7ee; he sa7ay Geeshshasaa giide eeseeettee.

³ Laa7entho gaariduwwaa guyye bagganna Ubbaappe Aadhdhiyaa Geeshsha Sa7aa geetettiyaa Dunkkaanii de7ee.

⁴ A gidduwan ixaanaa cuwayanaw worqqaappe ootheedda saaxiniinne ubbasaanna worqqaan sheeshsheedda Qaalaa caaquwaa Taabootay de7ee. He Qaalaa caaquwaa Taabootan mannay de7iyaa worqqaaxaaruu, Aaroon xam77ay aaceeddawenne qassi Muse higgii xaafetteedda laa77u masetteedda shuchchatuu de7iino.

⁵ He Qaalaa caaquwaa Taabootaappe bolla bagganna atto giya sa7aa qum77iyaa barenttu qefiyan genthiyaa bonchcho kiruubetuu de7iino; shin ha ubbabaa ha77i wurssi odanaw danddayokko.

⁶ Hewe hewaadan giigi de7ishshin, qeesatuu ubba wode, barenttu oosuwaa oothanaw koyro Dunkkaaniyaa geliino.

⁷ Shin qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa xalalay laa7entho Dunkkaaniyaa laythaappe itti gede geliidde bare dirawunne erennaan asay ootheedda nagaraa diraw, Xoossaw yarshshiyaa suuthaa akkiide gelee.

⁸ Koyro Dunkkaanii eqqi de7ishshin, ubbaappe aadhdhiyaa geeshsha sa7aa afiyaa ogii biro dooyettiibeennawaa Geeshsha Ayyaanay hewan erissee.

⁹ He Dunkkaanii ha wodew leemisuwaa; hewaa giyawee Xoossaw immiyya imuunne yarshshuu goyinniyaawaa sure wozanaa balay baynnawaa oothanaw danddayikkinoo.

¹⁰ Hewantuu muussaabaa, ushshaabaanne dumma dumma meechchaabaa odiyaa kare bagga wogatuwaa; untuntuu ooraxxiyaa wodii gakkanaw oosettiyyaa wogatuwaa.

¹¹ Shin Kiristoosi hawaan de7iyaa lo77obaw qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidide yidiggeedda. I geliide oothiyaa Dunkkaanii ubbaappe aadhdhiyaawanne balay baynnawaa; qassi he Dunkkaaniyaa asay oothibeenna; ha medhettedda sa7aabaakka gidenna.

¹² Kiristoosi Ubbappe Aadhdhiyaa Geeshsha sa7aa geliyaa wode, deeshshaa suuthaanee galo maraa suuthaa oyqqiide gelibeenna; shin bare suuthaa oyqqiide, nuussi medhinaa atatethaa immiide, laa7ethennaan itti gede gelleedda.

¹³ Tüneedda asaa bolla korumaa suuthaanee deeshshaa suuthaa caccafiide, guudetteedda ussatti bidinthaa qolina, he uraa tunatethaappe geeshshanaw danddayooppe,

¹⁴ Medhinaa Geeshsha Ayyaanaa baggana balay bayna yarshshuwaadan, Xoossaw barena immeedda Kiristoosa suuthay, nuuni de7uwaa Xoossaw oothana mala, kase nu hayqqeedda oosuwaappe nu suure wozanaa wooti geeshshanddeeshsha!

¹⁵ Hewaa diraw, Xoossay xeseeddawantuu I immana geedda medhinaa anjjuwaa laatana mala, Kiristoosi ooratha caaqoo gaannateedda; hewe hanana danddayiyaawe, asay koyro caaquwaappe garssan de7iidde ootheedda balaa ayyilethaappe kessiyaa hayquu de7iyaa diraassa.

¹⁶ Ayissi gooppe, hayqqiyaa uray woyteeddawe de7ooppe, he uray hayqqowe erettanaw koshshee.

¹⁷ Ayissi gooppe, woyteedda uray hayqqeedda wode, I woyteeddawe poletteedda; he woyteeddawe paxa de7ishshin, aynne polettenna.

¹⁸ Haray atto, koyro caaquukka suuthay baynnaan injjetibeennawe hawaassa.

¹⁹⁻²⁰ Ayissi gooppe, higgiiyan de7iyaa azazuwa ubbaa Muse asaa ubbaw odeedda; hewaappe guyyiyan, galo maraa suuthaanee deeshshaa suuthaa, haathaana, zo7o dorssaa isikiyaannanne hisoophiyaa giya mithaa boncciyaanna ittipe akkiide, "Hawe hintentta Xoossay azazeedda caaquwaa suuthaa" yaagiide, higgiiyaa maxaafaa bollanne asaa ubbaa bolla caccafeedda.

²¹ Hewaadankka, Dunkkaaniyaa bollanne oothiyaa miishshaa ubbaa bolla suuthaa Muse caccafeedda.

²² Higgii giyawaadan, tumukka amareeddawaappe attin, ubbayykka suuthan geeyyee; suuthay gukkana dhayooppe, atatethay baawa.

Kiristoosi Yarshshetteeddawe Nagaraa Qucci Dhayissee

²³ Hewaa diraw, saluwan de7iyaawaantta malatiyaawantuu he yarshshuwan geeyyanaw koshshee; shin saluwan de7iyaawaanttukka barenttu huuphew geeyyanaw aadhdhiyaa yarshshuwaa untuntta koshshee.

²⁴ Ayissi gooppe, Kiristoosi tumu geeshshasan leemisettiyyaa asay ootheedda geeshshasaa gelibeenna; shin I ha77i nu gishshataw Xoossaa sinthan beettanaw yaa saluwaa geleedda.

²⁵ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu laythaan laythaan bare suuthaa gidennawaa oyqqiide, Geeshsha sa7aa geliyaawadan, Kiristoosi barena ubbaade yarshshanaw gelibeenna.

²⁶ Hewaa gidintto, Kiristoosi sa7ay medhettoedde doommii daro gede waayyetanaw koshshee; shin ha77i wodiyya wurssethaan nagaraa dhayissanaw barena yarshshide, laa7ethennaan ittigede beetteedda.

²⁷ Asay ubbay itti gede hayqqanaw bessee; hewaappe guyyiyan Xoossay asaa pirddana.

²⁸ Hewaadankka, qassi Kiristoosi daro asaa nagaraa dhayissanaw itti gede yarshshetteedda; qassi I barena loythi naagiyaawantta ashshanaw beettanaappe attin, laa7entho nagaraa tookkanaw beettenna.

10

¹ Ayissi gooppe, higgew yaana lo77obaa eeshuwaa xalalay de7ee; aw tumu leemisuu baawa. Ubba wode laythan laythan itti mala yarshshuu yarshshettee; hewaa diraw, higgii Xoossaakko shiiqiya asaa he yarshshuwan balay baynna asa oothanaw aynne danddayenna.

² Xoossaw goyinniyaa asay bare nagaraappe ubbanna geeyeeddabaa gidintto, sure wozanaan laa7ethuwaa nagaraa qoppenna; qassi yarshshiyaaawaakka aggana.

³ Shin asay laythan laythan he yarshshuwan bare nagaraa hassayee.

⁴ Ayissi gooppe, korumaa suuthaynne deeshshaa suuthay nagaraa dhayissanaw ubbaakka danddayenna.

⁵ Hewaa diraw, Kiristoosi ha alamiyaa yaana haniidde, hawaadan yaageedda; “Neeni yarshshuwanne imuwaa koyyabeykka; shin taw bollaa giigissaadda.

⁶ Neeni xuuggiyaa yarshshuwaaninne nagaraa yarshshuwan ubbaakka nashetakka.

⁷ Taani he wode, ‘Xaatha maxaafan tabay xaafetteeddawaadankka, Xoossaw, taani neeni koyiyaawaa oothanaw yaaddi’ yaagaaddi” yaageedda.

⁸ Yarshshuu yarshshettana mala, higgii azaziyaawaa gidoppenne, Kiristoosi koyro, “Neeni yarshshuwaa, imotaa, xuuggiyaa yarshshuwanne nagaraa yarshshuwaa ubbaakka koyyabeykka; hewaantun nashettakka” yaageedda.

⁹ Hewaappe guyyiyan Kiristoosi, “Xoossaw, taani neeni koyiyaawaa oothanaw yaaddi” yaageedda. Hewaa diraw, Kiristoosi laa7enthuwa essanaw koyrowaa dhayissee.

¹⁰ Yesuusi Kiristoosi Xoossay koyyeeddawaa ootheedda diraw, bare ashuwaa laa7enthennaan itti gede yarshsheeddawan nuuni nu nagaraappe geeyyi aggeeddo.

¹¹ Qeesatuwaa ubbatuu hachche hachche eqqiide, bare oosuwaa oothiino; qassi nagaraa dhayissanaw ubbaakka danddayenna itti mala yarshshuwaa zaari zaariide yarshshiino.

¹² Shin Kiristoosi nagaraa diraw, ubba wodew gideedda itti yarshshuwaa yarshshiide, Xoossaappe ushechcha bagganna utti aggeedda.

¹³ Xoossay sinthappe Kiristoosa morkketuwaa Kiristoosaw gediyan yedhdhiyaawaa oothana gakkanaw, yaani naagee.

¹⁴ Ayissi gooppe, I itti gede yarshsheeddawan, nagaraappe geeyeeddawannta medhinaw balay baynnawannta ootheedda.

¹⁵ Qassi Geeshsha Ayyaanay nuussi markkattiidde, hawaadan yaagee;

¹⁶ “Taani he gallassatuwaappe guyyiyan, untuntunna caaqettiya caaqqu hawaa: Taani ta higgiiya untunttu qofaan wothana; qassi untunttu wozanankka xaafana” yaagee.

¹⁷ Qassi hewaappe guyyenna, “Taani untunttu nagaraanne untunttu makkala oosuwaa laa7entho hassayikke” yaagee.

¹⁸ Xoossay he nagaraa atto geedda wode, nagaraa dhayissanaw hawaappe sinthaw yarshshuwaa kosshenna.

Xoossaakko Shiiqanaw Koshshee

¹⁹ Simmi taanaadan ammaniyaawantoo, nuuni Yesuusa suuthaa bagganna Ubbaappe Aadhdhiyaa Geeshsha sa7aa gelanaw nuussi xalatethay de7ee.

²⁰ Kiristoosi nuussi ooratha ogiyaanne de7uwa ogiyaa gaariduwa bagganna, hewaa guussay bare bollaa bagganna dooyeedda.

²¹ Nuussi Xoossaa gollen sunthetteedda wolqqaama qeesay de7iyaa diraw,

²² Nuuni suure wozanaanna, tumu ammanuwaanna, iita wozanaappe geeyeedda wozanaannanne qassi xillo haathan meecetteedda bollaanna Xoossaakko shiiqoytte.

²³ Nuussi immana geedda Xoossay ammanthiya diraw, nuuni demmana giide nashechchaan naagi utteeddawaa loythi oyqqoytte.

²⁴ Ittu ittuwanna waani siiqettanentonne qassi lo77o oosuwaa wooti oothanentto, ittu ittuwassi qoppeetto.

²⁵ Ittu ittuu shiiquwaa dooya udiide shiiqiyaawaadan, nuunikka ittippe shiiqiyaawaa aggokko; shin Godaa gallassay matattiyaawaa hinttentu be7iyaa diraw, ittu ittuwaa menthetheetto.

²⁶ Nuuni tumatethaa era akkidiggiide, eriidde nagaraa oothiyaawaa gidoope, hawaappe sinthaw nagaraa dhayissiyaa yarshshuu ittibayenne baawa.

²⁷ Shin yashshiyaa pirddaa naagiyaawenne Xoossaa ixxiyaa ubbaa maanaw wolqqaama tamay de7ee.

²⁸ Muse higgew azzettenna uray, laa77u uray woy heezzu uray A bolla markkattoope, qareti baynnaan hayqqee.

²⁹ Xoossaa Na7aa kadheedda uray, barena nagaraappe geeshsheedda Xoossaa caaquwaa suuthaa tunabaadan qoppeedda uray, qassi aadho keekatethaa Geeshsha Ayyaanaa boriyaa uray, ay keena iita pirddaa akkanaw bessintonne ane qoppite.

³⁰ Ayissi gooppe, “Taani haluwaa kesanne kushiyaa zaarana” geeddawaa nuuni ereetto; qassikka, “Goday bare asaa pirddana” yaageedda.

³¹ De7uwa Xoossaa kushiyan kunddanawe daro yashshiyaaawaa.

³² Hinttentussi Xoossaa poo7uu poo7eeddawaappe guyyiyan, hinttentu daroban waayyettiide, wolqqaama wadhetaan genceedda beni wodiyaawaa hassayite.

³³ Itti itti gede hinttentta asaa sinthan boreeddinonne paxa kaa7eeddino; qassi hara wode hewaadan otheeddawantunanne ittippe de7eeddita.

³⁴ Ayissi gooppe, qashuwan de7iyaa asatuwaassi hinttentu qaretteedditaa; yaatiide hinttentussi medhinaw wurena ubbaappe aadhdiyaa shaluu saluwan de7iyaawaa hinttentu huuphew ereedda diraw, hinttebaa ubbaa akkidigooppe hidootaan genceed-dita.

³⁵ Hewaa diraw, wolqqaama woyitaanna de7iyaa hinttentu xalatethaa oloppite.

³⁶ Xoossay koyyiyaawaa udiide, I hinttentussi immana geeddawa akkanaw genccana koshshee.

³⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Amareedda wodii atteedda.

Yiyaawe yaanawaa; gami77enna.

³⁸ Ta xilluu ammanettiide de7anawaa.

Shin ooninne guyye simmooppe, taana nashechchenna” yaagee.

³⁹ Nuuni ammanettiide atteeddawantu bagga gidiyaawaappe attin, guyye simmiide dhayeeddawantu bagga gidokko.

11

Ammanuwaa

¹ Ammanuwaa giyawe, demmana giide nashechchaan naagi utteeddabay ammanthiyaawaanne be7anaw danddayennabaa erissiyaawaa.

² Xoossay beni cima asaw markkattawe, untuntu ammaneeddawaana.

³ Saluunne sa7ayenne Xoossaa qaalaan medhetteddawaa ammanuwan nuuni ereetto; hewaa diraw, beettiyaabay beettennabaappe medhettedda.

⁴ Aabeel Qaa7eelawaappe aadhdiyaa yarshshuwaa Xoossaw yarshsheeddawe ammanuwaana. Xoossay A imuwaabaa markkattiidde, I xilluwaa gideeddawaakka markkatteedda; Aabeel haray atto hayiqqeeddashshinkka, bare ammanuwan ha77i gakkanaw haasayee.

⁵ Heenooki hayqqennan saluwaa beeddawe ammanuwaana; Xoossay afeedda diraw, ooninne A be7anaw danddayibeenna. Xoossaa Maxaafay, “Heenooki saluwaa baanaappe kase Xoossaa nashechcheedda” yaagee.

⁶ Ammanuu baynnaan ooninne Xoossaa nashechchanaw danddayenna; ayissi gooppe, Xoossaaakko yiyaa ooninne Xoossay de7iyaawaanne barena koyyiyaawantoo woytaa immiyaawaa ammananaw koshshee.

⁷ Nohe be7anaw danddayenna sinthaappe hananabaw Xoossay, “Neena naaga” giina, Xoossaw yayyiide, barenanne bare soy asaa ashshanaw markkabiyaawaa medhdheeddawe ammanuwana; yaatiide hewaan ha sa7aa bolla pirddiide, ammanuwan beettiyaawaa xil-lotethaakka Xoossaaappe akeedda.

⁸ Abraahaamo laattanaadan, Xoossay barew immana geedda gadiya baana mala, Xoossay barena xeeseedda wode, azazetteeddawe ammanuwaana; I bare gadiyaappe kesiide biya wode, haqa binttonne erennaan kesseedda.

⁹ Abraahaamo Xoossay barew immana geedda gadiyan hara biittaa asaadan de7eeddawe ammanuwaana; Xoossay he immana geeddawaa barenanna ittipe laattana Yisaaqannanne Yayiqoobanna Dunkkaaniyan de7eedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Abraahaamo Xoossay lo77o baasuwan qoppiide keexseedda katamaa naagee.

¹¹ Saara bare huuphew haray atto ecaadekka, immana geedda Xoossay ammanetteeddawaa gideeddawaa ereedda diraw, na7aa shahaaranaw wolqqa demmeeddawe ammanuwaana.

¹² Hewaa diraw, hayqqeedda asaa malatiyaa itti bitaniyaappe saluwan de7iyaa xoolintiyaa keena, abbaa gaxaan de7iyaa payduu bayinna shafiyaa keena zaretuu yeletteeddino.

¹³ He asatuu ubbatuu ammanuwan hayqqeeddino; barenttoo Xoossay immana geeddawaa akka akkibeykkino; shin haakuwan hewaa be7iide, saroteeddino. Qassi untunttu sa7an imathanne yederissettiide keseedda asatuwaa gideeddawaa ereeddino.

¹⁴ Ayissi gooppe, hewaadan giya asatuu barenttu huuphe gadiya koyiyaawaa erissiino.

¹⁵ Untunttu he yeggiide kesseedda gadiyaa simmanaw qoppeeddawaa gidintto, guyye simmiyaa kaacaa demmennaan aggikkino; shin

¹⁶ untunttu hewaa aggiide, lo77iyaa gadiya laamotiino; hewe saluwaa gadiya. Hewaa diraw, Xoossay untunttu Xoossaa geetettanaw yeellatenna. Ayissi gooppe, I untunttoo katamaa giigissi wotheedda.

¹⁷⁻¹⁸ Abraahaamo Yisaaqa yarshshanentto woy yarshshenentto, Xoossay eranaw xomooseedda wode, Abraahaamo ammanuwan A yarshsheedda. Xoossay Abraahaama, “Ne zarii Yisaaqa bagganna xesettanawaa” geeddashshinkka, Abraahaamo bare na7aa Yisaaqa yarshshanaw giigeedda.

¹⁹ Abraahaamo Xoossay Yisaaqa haray atto, hayquwaappekka pathanaw danddayiyaawaa ereedda; hewaa diraw, hayquwaappe guyye A zaariide akeedda.

²⁰ Yisaaqi sinthappe hananabaw Yayiqoobanne Eesaa anjeeddawe ammanuwaana.

²¹ Yayiqoobi hayqqana haniidde, Yooseefo naanaa huuphiyaan huuphiyaan anjeeddawenne gatiman guufetiide, Xoossaw goyinneeddawe ammanuwaana.

²² Yooseefo hayqqanaw matiidde, Israa7eeliyaa asay Gibxeppe kesanawaa haasayeeddawenne bare meqethaa oothanabaa untuntta azazeeddawe ammanuwaana.

²³ Muse yeletteeddawaappe guyyiyan, aawuunne aatta malaa lo77o na7aa gideeddawaa be7iide, heezzu agenaar qoseeddawe ammanuwaana; untunttu kaatiyaa awaajjookka yayibeykkino.

²⁴ Muse dicceeddawaappe guyyiyan, Gibxe kaatiyaa naatti na7aa geetettanawaa ixceeddawe ammanuwaana.

²⁵ Nagaraan Muse guutha wodiya nashettanawaappe, Xoossaa asaana waayyetanawaa dooreedda.

²⁶ Wodeppe demmana woytaa I tishshi udiide xeello diraw, Gibxe gadiyaa shaluwaa ubbaappe Kiristtoosa diraw borettiyaawe daro aadhdiyaa duretethaa gideeddawaa qoppeedda.

²⁷ Kaatiyaa hanqqoo Muse yayyennaan, Gibxe gadiyaappe keseeddawe ammanuwaana; ayissi gooppe, beettenna Xoossaa be7eeddawaadan, gencciide sinthaw beedda.

²⁸ Hayquwaa kiitanchay Israa7eeliyaa asaw bayra naanaa bochchennaadan, Muse Paasigaa bonchcheeddawenne gubaniyan suuthaa caccafisseeddawe ammanuwaana.

²⁹ Israa7eeliyaa asay mela biittan hamettiyaawaadan, Zo7o Abbaa pinneeddawe ammanuwaana; shin Gibxe asatuu paacew gelishshin, haathay untuntta mitti aggeedda.

³⁰ Israa7eeliyaa asay Iyyarkko giyaa katamaa shuchchaa dirssaa laappu gallassaa yuuyyi yuuyyi aadhhowaappe guyyiyan, he shuchchaa dirssay kunddeeddawe ammanuwaana.

³¹ Caaratta Ra7aaba yewuwaa qoriyaawantta loythaa mokkeedda diraw, Xoossaw azazettannan ixceedda asaana hayqqennan atteeddawe ammanuwaana.

³² Simmi harabaa gujjaade ayaa odoo? Geedoonabaa, Baaraaqabaa, Samisoonabaa, Yof-taahebaa, Daawitebaanne Saameelabaa, qassi nabatuwaabaa odanaw taw wodii gidenna.

³³ Unttuntu kaatiyaa ubbaanna olettiide xooneeddawenne xillobaa ootheeddawe ammanuwaana; yaatiide Xoossay immana geeddawa akkeeddino; gaammotuwaa doon-aakka gorddeeddino.

³⁴ Wolqqaama tamaa toyisseeddino; kuussa mashshaappe atteeddino; untunttu daaburanchcha; shin minneeddino; qassi olaan minniide, hara gadiyaa olaa asaa yedersseeddino.

³⁵ Maccawanttu barenttu hayqqeeddaawantta hayquwaappe denddina akkeeddino. Qassi haranttu qashuwaappe biletanawaa ixxiide, keekkiyaa de7oo hayquwaappe dendanaw, ugatiide hayqqeeddino.

³⁶ Haratuwaa bolla asay qilliici kaa7eedda; lissuwan shocetteeddinonne santhalataan qashettiide, qasho golliya geleeddino.

³⁷ Shuchchan cadetteeddino; magaaziyan laa77u kesiide phalqqetteeddino; paacetteeddino; mashshaan hayqqeeddino; untunttu ubbabaykka dhayina, waayyettiide tuggattiide, dorssaa calaanne deeshshaa calaa mayyiide yuuyeeddino.

³⁸ Unttunttussi ha alamii giigennaan ixxina, woraan, deriyaan, gonggoluwaa gidoninne ollaa gidduwan yuuyeeddino.

³⁹ Xoossay untunttu ammanuwaa markkattooppekka, hewanttu ubbatuu I, immana geeddawa akkibeykkino.

⁴⁰ Xoossay nuussi itti lo77o qofaa qoppi wotheedda diraw, untunttu nuuni baynnaan balay baynnawantta gidikkino.

12

Xoossay Nuussi Aawuwaa

¹ Simmi nuussi hawaa keena daro asay, shaariyaadan nu matan yuuyyi aadhdhiide markkattiyaawe de7ishshin, nuuna dhubbiiyaa ubbabaanne baqqi oyyqqiyaa nagaraa diggiide nu sinthan de7iyaa nuuni woxxana wothaa gencciide woxxoytte.

² Nuuni nu ammanoo ogiyaa dooyeeddawaanne polissiyaawaa gideedda Yesuusa xeelloyte. Yesuusi yeellaa kadhiide, sinthappe aw de7iyaa nashechchaa diraw, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide hayqqanaawaa gencciide, Xoossaa kawutethaa oydiyaappe ushechcha baggana utteedda.

³ Hinttentu hinttentu wozanaa bayizziide daaburena mala, nagaranchchatuu barena daro ixxinakka genceedda Yesuusa qoppite.

⁴ Nagaraanna hinttentu baaxetiide, suuthaa gussana gakkanaw biro oletti diggibeykkita.

⁵ Xoossay bare naanaadan, hinttentta zoriyaawaa dogeedditee? Xoossay hinttentta, "Ta na7aw, Xoossay neena muriyaa wode, laafabaadan qoppoppa.

I neena seeriyaa wodekka yayyoppa.

⁶ Ayissi gooppe, I bare siiqiyaa uraa muree;

qassi bare na7adan akkiya ubbaakka lissuwan shocee"

⁷ Xoossay hinttentta muriyaa wode gencite. Ayissi gooppe, I hinttentta naanaadan oothee. Aawuu seerenna na7ay de7ii?

⁸ Naanaa ubbaa seeriyawaadan, hinttentta murennaan aggooppe, karen yeletteddaawaantta giditappe attin, tumu naanaa gidikkita.

⁹ Hewaa bollan qassi, nuuna yeledda nu aawotuu nuuna mureedda wode, nuuni untunttu bonchcheeddo. Yaatina, nuuni waaniide ayyaanaa Aabboo loythi darissi moodettiide de7okkoo?

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuna yeledda nu aawotuu barentta lo77owaadan, amareedda wodiya nuuna mureeddino; shin Xoossay nuuni A geeshshatethaa akkana mala, nuuna maaddanaw muree.

¹¹ Nuuni murettiyaa wode, ha77iw yiloyee; nashechchenna. Shin mureeddawanttoo guyyeppe he muray xillotethaa de7uwaa sarotethaa woystaa immana.

Zoriyaanne Seeraa

¹² Hewaa diraw, hinttenttu arggaaceedda kushiyaanne hinttenttu daabureedda gulbataa menthethite.

¹³ Wobbiyaa gedi paxanaappe attin, burqqenna mala, suure ogiyaan hamettite.

¹⁴ Asaa ubbaanna saro de7anaw minnite; qassi geeshsha de7uuaa de7ite. Ayissi gooppe, geeshshatethay baynnaa ooninne Godaa be7anaw danddayenna.

¹⁵ Xoossaa aadho keekatethaa ooninne akkennaan antenna mala naagettite; qassi dolaade, bare marzziyaan asaa waayissiyaa camo mithaadan haniide, ooninne daro asaa tunissenna mala naagettite.

¹⁶ Woshummanaw kajjeeliyaa asay ooninne de7enna mala, woy qassi itti gede miyaabaw bare bayratethaa zali77eedda, ayyaanaabaa kawushissiyaa Eesaa mala asaykka de7enna mala naagettite.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan, Eesay bare aabbu anjuuwa akkanaw kooyeeddawaa eriita; shin A aabbu A anjennan ixxeedda; ayissi gooppe, nagaraappe simmiyaa ogiyaa I haray atto, afoxxi koyyiidekka demmanaw danddayibeenna.

¹⁸ Hinttenttu bochchanaw danddayiyaa deriyaakkonne eexxiyaa tamaakko, dhu-maakko, shaariyaakkonne gotuwaakko,

¹⁹ qassi malakataa waasuwakkonne qaalaa kooshshaakko yibeykkita. Asay he kooshshaa siseedda wode, haraa guji sisenna mala woosseedda.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossay untuntta, “Haray atto, do7aykka he deriyaa bochchooppe, shuchchan cadettiide hayqqo” yaageedda azazuwaa untunttu gencanaw danddayibeyikkino.

²¹ Ayfiyan beettiyaawe daro daganthiyaawaa gidiyaa diraw Muse, “Taani yashshaan kokkoray” yaageedda.

²² Shin hinttenttu Xiyoone Deriyaa, de7o Xoossay de7iyaa katamaa, ittippe shiiqiide nashettiya daro sha77a kiitanchchatuwaakko saluwa Yeerusalaame yeeddita.

²³ Xoossaa bayra naanatuwaakko, ittippe shiiqeeddawayantukko, untunttu sunthay saluwan xaafetteeddawayantukko yeeddita; qassi asaa ubbaa pirddiyaa Xoossaakkonne, balay baynnawanta ootheedda xillo asatuwaa ayyaanatuwaakko yeeddita.

²⁴ Ooratha caaqoo gaannatiyaa Yesuusanne Aabeela suuthaappe aadhdiyaawaa odiyaa gukkeedda suuthaakko yeeddita.

²⁵ Hinttenttussi odiyaa uraa yewuwaa sisiyaawaa hinttenttu ixxenna mala, hinttentta naagite. Xoossaa kiitaa sa7an barentoo odiyaaawe odiyaaawaa sisenna ixxeeddawayantu attana dhayooppe, saluwan, “Hinttena naagite” giya Xoossaa nuuni waaniide attanee?

²⁶ He wode A kooshshay sa7aa qaatheedda; shin I ha77i, “Taani sa7aa xalalaa gidennaan, itti gede gujjaade saluwaakka qaathana” yaageedda.

²⁷ “Itti gede gujjaade” giyaa qaalay qaaxxennabay minniide de7ana mala, medhetted-dabay qaaxxanawaanne kichchanawaa geeshshiiide bessee.

²⁸ Nuuni qaaxxanaw danddayenna kawutethaa akkiya diraw, ane Xoossaa galatoyt-tenne A nashechchoyotte; aw bessiyaawaadan bonchchuwaaninne yashshatethaan aw goynnoytte.

²⁹ Ayissi gooppe, nu Xoossay tumu bayzziyaa tamaa.

13

Xoossaa Nuuni Wooti Nashechchanaw Bessintto

¹ Hinttenttu ishatuwaa siiqiyaaawaa aggoppite.

² Imathaa mokkiyaawaakka dogoppite. Ayissi gooppe, yaatiyaawan itti itti asay erennaan kiitanchchatuwa mokkeedda.

³ Qasho gollen de7iyaawantubaa hinttentukka untuntunna ittippe qasho gollen de7iyaawaadan qoppite; qassi hinttenttu hinttenttu huuphew waayettiyaawaadan, waayettiyaawantubaa qoppite.

⁴ Akkiyawaanne geliyaawaa asay ubbay bonchchanaw bessee; qassi asinaynne machchatta ittu ittuwassi ammanettanaw bessee; ayissi gooppe, Xoossay woshummanaw kajjeeliyaawantanne woshummiyaawanta pirddana.

⁵ Miishshaa siiquwaappe hinttentta naagite; hinttenttussi de7iyaawe hinttenttussi gido. Ayissi gooppe, Xoossay bare huuphew, “Taani neena ubbaakka yeggikke woy aggikke”

yaageedda.

⁶ Hewaa diraw, nuuni xaliide,
“Goday taana maaddiyaawaa;
taani yayyikke.

Asay taana ay oothii?”
yaageetto.

⁷ Xoossaa qaalaa hinttentussi odeedda hinttentta kaaaltheeddaawantta hassayite; untuntu waani de7eeddinontonne hassayite; qassi untuntuwaadan ammanite.

⁸ Yesuusi Kiristtoosi zinokka hachchekka medhinawukka laamettenna.

⁹ Dumma dumma ooratha timirttiyaan wora booppite. Nu wozanay Xoossaa aadho keekatethan minnoope lo77o gidiaawappe attin, qumaa wogaroo azazettiyaawaa gidenna; hewoo azazetteeddawanttukka maadettibeykkino.

¹⁰ Nuussi yarshshiyaasay de7ee; Dunkkaanayaa gidдон oothiyaawanttu he yarshshiyaasaappe maanaw untunttoo maatay baawa.

¹¹ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu nagaraa diraw, mehiyaa suuthaa yarshshanaw Ubaappe Aadhdhiyaa Geeshsha sa7aa afee; shin he mehiyaa ashuwaa qassi dirsaappe karena guuddee.

¹² Hewaa diraw, Yesuusikka qassi nagaraappe asaa bare suuthan geeshshanaw, katamaa penggiyaappe karena waayyettedda.

¹³ Simmi nuuni I borettedda boriyaa akkiide, dirsaappe kare aakko kesoytte.

¹⁴ Ayissi gooppe, nuussi hawaan medhinaw de7iyaa katamay baawa; shin nuuni yaana katamaa naageetto.

¹⁵ Simmi Xoossaw Yesuusa bagganna ubba wode galataa yarshshuwaa immoytte; hewaa giyawe mettershshay A sunthaw immiya galataa giyaawaa.

¹⁶ Lo77obaa oothiyaawaanne ittu ittuwa maaddiyaawaa dogoppite. Ayissi gooppe, Xoossaa nashechchiyaawe hewaa mala yarshshuwaa.

¹⁷ Hinttana kaaaltheiyaawanttoo azazettite; qassi untuntu azaziyaawaakka oothite. Untuntu barentu ootheddawaa Xoossaw odana diraw, hinttentu shemppuwaa loythi naagiino; hinttentu untunttoo azazettooppe, barentu oosuwaan nashettiidde oothana; hewe dhayooppe, untuntu yilottiidde oothana; hewe hinttentta aynne maaddenna.

¹⁸ Nuussi Xoossaa woossite. Nuuni ubba wode lo77obaa oothanaw koyyiyaa diraw, nuuna zoriyaa lo77o wozanay nuussi de7ee.

¹⁹ Xoossay taana hinttentukko ellekka zaarana mala, Xoossaa hinttentu loythi woosanaadan, taani hinttentta loythaa woossay.

Woosaa

²⁰ Sarotethaa Xoossay, nu Godaa Yesuusa, dorssatuwaa henthanchchaa wolqqaamaa, medhinaa caaquwaa suuthan hayquwaappe dentheedda.

²¹ Xoossay Yesuusi Kiristtoosa bagganna bare sinthan barena nashechchiyaawaa hinttentta oosissiidde, hinttentukka I koyyeeddawaa oothana mala, lo77o oosuwaan ubbaan hinttentta I giigisso; Xoossay medhi medhinaw bonchchetto. Amen77i.

Qutethaa Qaalaa

²² Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani ha dabidaabbiyaa hinttentussi qanthaan xaafeedda diraw, hinttentu ha zoriyaa salettannaan sisana mala, taani hinttentta woossay.

²³ Nu ishay, Ximootoosi qashuwaappe biletteeddawaa erite. Elleli I haa yooppe, taani aananna baade hinttentta be7ana.

²⁴ Hinttana kaaaltheiyaa ubbatuwaanne Xoossaa asatuwaa ubbaa saro saro giite. Xaaliyappe yeedda ammaniyaawanttu hinttentta saro saro giino.

²⁵ Aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna ittippe gido. Amen77i.

Yayiqoobi Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Ha kiitaa xaafeedda Yayiqoobi Godaa Yesuusa ishaappe attin tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaaawantuppe ittuwaa gidenna. Ikka Yeerusaalaamen de7iyaa ammaniyaasaa kaaalethiyaa cimaa (Gal 2:9). Ha kiitay xaafetteeddawe itti woosa gollattiw gidennaan Roome kawutethaa gidдон laalettēedda Ayihuda ammaniyaawanttu ubbatuwaassa gideedda, nuunakka hachche hachche de7uwaawaa kaaalethiyaa qofatuwaa oyyqqeedda. Xaafetteeddawekka “Alamiyaa ubbaan laalettēedda Xoossaa asaassa”. Ha maxaafaa xaafeeddawe aadhdheedda eratethaa nuuni oosuwan peeshshiyaa hiillaanne ammaniyaasaa eeshshaanne hanootaa tamarissiyaa ogiyaa kaalesuwaa immiyaa yewatuwaa misiliyaadan qoncciyaan bessee.

Hiyyeesatethaabaa, duretethaabaa, paacciyaabaa, lo77o eeshshaabaa, qanaatiyaabaa, ammanuwaabaanne lo77o oosuwaabaa, inxxarssaa maaduwaabaanne qohuwaabaa, aadhdheedda eratethaabaa, ittuu ittuwanna walaqettiyaabaa, otoruwaabaanne ashikketethaabaa, hara asaa bolla pirddiyaawaa, ceequwaabaa woy ayyuwaabaa, genccaabaanne woosaabaa, ammaniyaasay de7anaw bessiyaa ogiyaa ubbaa xaafeedda.

Kiitaykka kiristinnaa de7uwan ammanuu oosuwan peeshshana hanotaabaa qonccisiide bessee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1)

Ammanuwanne aadhdheedda eratethaa (1:2-8)

Hiyyeesatethaabaanne duretethaa (1:9-11)

Paaciyaa (1:12-18)

Xoossaa qaalaa sisussaanne oosuwaa bolla peeshussaa (1:19-27)

Hanenna ogiyaan ittu haraassi maaddenna mala imetteedda oduwaa (2:1-13)

Ammanuwanne oosuwaa (2:14-26)

Ammaniyaasaa asaanne inxxarssaappe kesiyaa haasayaa (3:1-18)

Ammaniyaasaa asaanne ha alamiyaa (4:1-5:6)

Dumma dumma yewuwaassi imetteedda maqquwaa (5:7-20)

¹ Taani Yayiqoobi Xoossaa aylliinne Godaa Yesuusi Kiristtoosa ayllii, biittaa ubbaan laalettēedda tammanne laa77u zerethatoo * sarotaa kiittay.

Danddayaa, Ammanuwaa, Aadhdheedda Eratethaa

²⁻³ Taanaadan Xoossaa kaalliyaaawantto, hintte ammanuu paacettiyaawe hinttenttoo danddayaa immanaawaa eriide, dumma dumma paacii hinttēna gakkiiya wode, hewaa kumētha nashechchaadan paydite.

⁴ Hintte danddayay aynne bali baynnaan hinttēna minneeddawantanne paci bayin-nawantta oothiide, bare oosuwaa polo.

⁵ Shin hintteppe oninne barew aadhdheedda eratethay dhayooppe, kadhennaani ubbaw keekatethan immiya Xoossaa woosso. I aw immāna.

⁶ Shin I ayaaninne sidhennaan ammanuwan Xoossaa woosso. Ayissi gooppe, sidhiyaa uray carkkuu sugina qaaxxiyaa abbaa beetaa mala.

⁷⁻⁸ Ayissi gooppe, laa77u qofay de7iya uray, bare ogiyaa ubbaan bare qofaa qachchen-nawe, he uray Godaappe ayinne demmanaw qoppoppo.

Hiyyeesa Asaanne Dure Asaa Nashechchaa

⁹ Shin hiyyeesaa ishay Xoossay A dhoqqu ootheedda wode nashetto.

¹⁰ Qassi dure ishaykka Xoossay A kawushisseeedda wode nashetto. Ayissi gooppe, dure bitani maataa gidдон dicciyaa ciishshaadan dhayana.

¹¹ Ayissi gooppe, away bare seelaanna kesiide, maataa melissina, ciishshay dhayee; qassi A malaa lo77otethaykka dhayee; hewaadanka qassi dure bitani barewaa oothiide dhayana.

Asaa Bolla Gakkiiya Paaciyaa

* 1:1 biittaa ubbaan laalettēedda tammanne laa77u zerethatoo: Yayiqoobi giidde de7iyaa qofay, Godaa kaalliyaa ammaniyaawantta giidiide tammanne laa77u Isra7eeliyaa zerethatuwaadan barenttu morkketuwan biittaa ubbaa laalettēi gakkēeddawantta guussaa. 1:10 Isa 40:6-7

¹² Waayyiyan gencciyaa uray anjetteeddawaa; ayissi gooppe, he waayyiya xoonneed-dawaappe guyyiyan, Xoossay barena siiqiyaawantoo immana geedda de7uwaa akiliiyaa † I akkana.

¹³ Ooninne paacettedda wode, “Taana Xoossay paaccee” gooppo. Ayissi gooppe, Xoossay iitan paacettanaw danndayenna; qassi I bare huuphew oonanne paaccenna.

¹⁴ Shin asay huuphiyan huuphiyan bare huuphe iita amuwan gooshettiya wodenne cimettiyyaa wode paacettee.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, amuu shahaariide, nagaraa yelee; qassi nagaray dicciide, hayquwaa yelee.

¹⁶ Taanaadan Xoossaa kaalliyaaawantoo, cimettoppite.

¹⁷ Lo77o imuwaa ubbayinne kumentha woytaa ubbay saluwaappe yee. Saluwaa poo7uwaa medhdheedda Aawuwaappe yee; Xoossay bare huuphew dummatennanne woy bare kuwaa laammenna.

¹⁸ Nuuni I medhdheedda medhetatuwaa gidдон dhoqqasaa akkanaadan, nuuna bare sheniyaan tumu qaalaan yeleedda.

Siseeddawaa Oosuwan Peeshshiyaawaa

¹⁹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaaawantoo, hawaa hassayite; asay ubbay sisanaw elleello; shin haasayanawunne hanqqettanaw elleelloppo.

²⁰ Ayissi gooppe, asaa hanqquu Xoossay koyyiya xillotethaa ahenna.

²¹ Hewaa diraw, tuna hanotaa ubbaanne iitatethaa ubbaa hintteppe dhayissiidde, Xoossay hintte wozanaan tookkeedda hintte shemppuwaa ashshanaw danddayiyyaa qaalaa ashikketethan akkite.

²² Shin Xoossaa qaalaa oosuwan peeshshiteppe attin, sissa xalalaan hintte huuphiyaa cimmooppite.

²³ Ayissi gooppe, qaalaa sisiide oothenna uray de7ooppe, I bare malaa masttootiyaa xeelliyaa uraa mala.

²⁴ I barena xeelliide bee; ellekka I ay malenttonne dogi aggee.

²⁵ Shin ooninne ayilletethaappe kessiyaa bali bayinna higgiiya xeelliide, aani aqiyaaawe qassi A naagiyaawe, siseeddawaakka dogennawe, he uray bare oothiyaa oosuwan anjettana.

²⁶ Bare inxxarssaa naagennan barena cimmiidde, barew Xoossaa goyinniyaawaa malatiyyaa uray de7ooppe, A goynay mela.

²⁷ Xoossaa Aawuwaa sinthan pokkuu bayinna geeshsha goynay hawaa; hewe haqawe gooppe, aatta aawuu bayinna naanatuwaanne waayyettiyyaa am77etuwwaa maaddanawaanne sa7aa nagaraa qitaappe bare huuphiyaa naaganawaa.

2

Hiyyeesaa Kadhanaw Bessenna

¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaaawantoo, hintte nu bonchcho Godaa Yesuusi Kiristtoosa ammani de7iidde, deemuwaa xeelliide, asaa bonchchoppite.

² Ayissi gooppe, worqqaa migiduwaa wothiide, lo77o mayuwaa mayyeedda itti asay hintte shiiquwaa yooppe, qassi curqqa mayuwaa mayyeedda hiyyeesaa asikka yooppe,

³ lo77o mayuwaa mayyeedda bitaniyaa hintte aathi bonchchiide A, “Neeni hawaan ubbaappe lo77iyaa oydiyan utta” giide qassi hiyyeesaa bitaniyaa, “Neeni hininna eqqashsha; woy hawaan ta gediyyaa matan sa7an utta” gooppe,

⁴ yaatina hintte hintte gidдон shaaketethaa medhdhiyaawantanne iita qofaanna de7iyaa daannatuwaa gidikkiteeyee?

⁵ Taanaadan Xoossaa kaalliyaaawantoo, sisite; Xoossay ha sa7an de7iyaa hiyyeesaa asay ammanuwan durrettanawunne barena siiqiyaawantoo immana geedda saluwaa kawutethaa laattanaw dooribeeneeyee?

⁶ Shin hintte hiyyeesatuwaa toochcheeddit. Duretuu hinttena tuggayiyaawantta gidikkinooyee? Untuntuu hinttena daannan mootiyaawantta gidikkinooyee?

⁷ Hintte imetteedda lo77o sunthaa boriyaawanttu untuntta gidikkinooyee?

⁸ Shin Xoossaa Maxaafan, “Ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa” geetettide xaafetteedda kaatiyaa higgiiya * hintte polooppe, lo77obaa oothiita.

⁹ Shin hintte asaa deemuwaa xeelliide bonchchooppe, nagaraa oothiita; qassi higgii hintte bolla, higgiiya mentheeddawanttudan pirddana.

† 1:12 de7uwaa akiliiyaa: Bonchcheteedda de7uwaa guussaa.

* 2:8 kaatiyaa higgiiya: Ubbaappe aadhuwan go77iyaa higgiiya; hawaa bilethay, kaatiyaappe imetteeddawaa guussaa. Kaatii oonee gooppe Xoossaappe imetteedda higgiiya. 2:8 Wog 19:18

¹⁰ Ayissi gooppe, ooninne higgiiyaa ubbaa naagiide, ittinno menthiyaawaa gidoope, he uray higgiiyaa ubbaa menthee.

¹¹ Ayissi gooppe, “Woshummoppa” geeddawe qassi “Wodhoppa” geedda; shin neeni woshummanna dhayooppeekka, wodheeddawaa gidoope, higgiiyaa menthaadda.

¹² Asa ayyilethaappe kessiyaa higgiiyan, pirddaa akkana asatuwaadan haasayitenne untuntuwaadan oothite.

¹³ Ayissi gooppe, asaa maaribeenna uraa Xoossay maarennan pirddana; maarotethay pirddaa xoonnee.

Ammanuwaanne Oosuwaa

¹⁴ Taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, itti uray barew ammanuu de7ee gooppe, qassi A ammanuwaa A oosuu erissana dhayooppe, A ay go77anee? A ammanuu A ashshanaw danddayii?

¹⁵ Itti ishay, woy itti michchatta kallottooppe, qassi untunttoo ubba gallassi miyaabay dhayooppe,

¹⁶ hintteppe itti uray untuntta, “Saro biite. Tamaa ho77ite. Kalliide miite” giide, untunttoo koshshiyaawaa immana dhayooppe, untuntta ay go77anee?

¹⁷ Hewaa diraw, ammanuu oosuu baynnaan barekka de7ooppe hayqqeeddawaa.

¹⁸ Shin itti uray, “New ammanuu de7ee; qassi taw oosuu de7ee. Neeni ne ammanuwaa ne oosuwaappe shaakkaade taana bessa; taanikka ta ammanuwaa ta oosuwan neena bessana” gaana.

¹⁹ Neeni itti Xoossay de7iyaawaa ammanaasa; hewe lo77a. Xalahuutukka qassi ammaniino; yashshaan kokkoriino.

²⁰ Neeni eeyay! Ammanuu oosuwaappe shaakettiide go77ennawaa † eranaw koyyay?

²¹ Nu aabbu Abraahaamo bare na7aa Yisaaqa yarshshiyaa sa7aa bolla wotheedda wode, bare oosuwan xillibeennee?

²² A ammanuunne A oosuu ittippe ootheeddawaanne A ammanuu A oosuwan poletteeddawaa be7ikkii?

²³ Xoossaa Maxaafay “Abraahaamo Xoossaa ammaneedda. Xoossaykka hewaa aw xillotethan paydeedda” geeddawe poletteedda; qassi Xoossaa dabbo geetettiide I xeestettedda.

²⁴ Asay ammano xalalaana gidennaan, oosuwan xilliyaawaa hintte be7iita.

²⁵ Hewaadankka qassi caaratta Ra7aaba kiitettowantta mokkaade hara ogiyaanna untuntta moyizzeedda wode, bare oosuwan xillabeykkee?

²⁶ Ayissi gooppe, shemppuu shaaketteedda bollay hayiqqeeddawaa gidiyawaadan, hewaadankka qassi oosuu shaaketteedda ammanuu hayqqeeddawaa.

3

Inxxarssaa Naaggiyaawaa

¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, nuuni haratuwaappe aadhdhiyaa pirddaa akkanawaa hintte eriya diraw, hintteppe coratuu tamarissiyaawantta gidoppite.

² Nuuni ubbayikka daroban baleetto; itti uray bare haasayan mulekka balana dhayooppe, I barena naaganaw danddayiyaa bali bayinna asaa.

³ Paratuu nuussi azazettana mala, bixaalaa barssiide, nuuni koyyiyaasaa ubbaa untuntta afeetto.

⁴ Be7ite, markkabetuukka qassi hewaa keenaa wolqqaama gidiidde, gotuwaa carckkuwan laagettoopekka, untuntta laaggiyaawe barewaa koyyiyaasaa zaariide laaggiyaa qeeri guuthaa mithaan laagettiide biino.

⁵ Hewaadan inxxarssay bollaa gidдон guutha asatethaa gidoopeekka, daro wolqqaamaban ceqettee.

Guutha tamay waaniide wolqqaama woraa guuddii! Akeekite.

⁶ Inxxarssaykka tamaa mala. I nu asatethaa gidдон iitabaa ubbaa oothana danddayee; asatethaa ubbaa tunissee. Qassi nu de7uwaa wothaakka tamaan guuddee; Gaannamiyaa tamaan I guudettanawaa.

⁷ Ayissi gooppe, do7atuwaa, kafatuwaa zariyaa, tiraan gooshettiya shooshshatuu zariyaanne abbaan de7iya medhetatuwaa zariyaa ubbaa asay aadisseedda; qassi untunttukka aadeeddino.

⁸ Shin ooninne inxxarssaa aadissanaw danddayibeenna; inxxarssay wodhiyaa marzzii kumeedda co77u geenna iita medhetaa.

⁹ Nuuni inxxarssan nu Godaanne Aawuwaa galateetto; qassi aanikka Xoossaa malatiide medhetteedda asaa sheqqeetto.

¹⁰ Itti doonaappe galataynne sheqay kesee. Taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, hewe hewaadan hananaw bessenna.

¹¹ Pulttuu itti ollaappe mal77iyaa haathanne cammiyaa haathaa pulttanaw danddayii?

¹² Taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, balasiyaa giya mithay wogaraa ayifanaw dand-dayii? Woy woyiniyaa turay balasiyaa giya mithaa ayifanaw danddayii? Maxine maxine giya haathaappekka mal77o haathay kesana danddayenna.

Saluwaa Aadhdheedda Eraanne Sa7aa Aadhdheedda Eraa

¹³ Hintte gidдон aadhdheedda eranchchayinne akeekanchchay oonee? Bare lo77o de7uwan oosetteedda bare oosuwaa aadhdheedda eratethaappe yiyaa ashikketethaan besso.

¹⁴ Shin hintte wozanaan cammiyaa qanaatiinne yirggii de7oppo. Qassi tumatethaa bollaakka woddotoppitenne otorettoppote.

¹⁵ Hewaa mala aadhdheedda eratethay saluwaappe wodhdhiyaawaa gidenna; shin hewe sa7aabaa, asaawaa, xalahatuwawaa.

¹⁶ Ayissi gooppe, qanaatiinne yirggii de7iyaasaan walassayinne iita ooso ubbay de7ee.

¹⁷ Shin bollappe yiyaa aadhdheedda eratethay ubbaappe kase geeshsha. Qassi sarotethaa dosiyaawaa, ashikkenne eeno giyaawaa; qassi maarotethaynne lo77o ayfii kumeeddawaa. Sidhiinne lo77o malatiyaa iitatethay bayinnawaa.

¹⁸ Xillotethaa ayfii sarotethaa oothiyaawantuu sarotethaan zereedda zerethaappe beetteedda.

4

Ha Alamiyaa Iitatethaa Dosennan Agganawaa

¹ Olaynne walassay hintte gidduwaa haqappe yii? Unttuntu yedasay hintte bollaa gidдон oletiyyaa hintte nashettanaw wolqqaama amuwaa amottiyaawaappe gidennee?

² Hintte amottiita; shin demmikkita; wodhiita. Loythi koyyiita; shin demmanaw dand-dayikkita; walaqqetiitanne oletiita. Shin Xoossaa woossenna diraw, hintte koyiyaawaa demmikkita.

³ Xoossaa woossiita, shin demmikkita; gaasuukka balaa ogiyaan woossiita. Hewaa hinttena nashechchiyaawaan peeshshanaw koyyiya diraassa.

⁴ Simmi woshummiyaawanttoo, ha alamiyaanna dabbotiyaawe Xoossaw morkke gidiiyaawaa erikkitee? Ayissi gooppe, ha alamiyaanna dabbotanaw koyyiyaawe ooninne Xoossaanna morkkettee.

⁵ Woy Xoossaa Maxaafay, “Xoossay nuunan wotheedda Ayyaanay wolqqaama amuwaa nuussi amottee” * giyaawaa hinttenttoo coo giyaawaa malatii?

⁶ Shin Xoossay aadho keekatethaa aathiide immee. Hewaa diraw, Xoossaa Maxaafay, “Xoossay otorettiyaawantta ixxee; shin barena kawushshiyaawanttoo aadho keekatethaa immee” yaage.

⁷ Simmi, hintte Xoossaw moodettite. Yaatiide xalahiyaanna eqettite; I hintteppe baqatana.

⁸ Xoossaakko shiiqite; ikka hintteekko shiiqana. Hinttenoo nagaranchchattoo, hintte kushiyaa meecettite. Laa77u qofay de7iyaawanttoo, hintte wozanaa geeshshite.

⁹ Tuggattite; kayyottitenne yeekkite. Hintte miichchaa yeekoo laammite; hintte nashechchaakka kayyoo laammite.

¹⁰ Godaa sinthan hintte huuphiyaa toochchite; qassi I hinttena dhoqqu dhoqqu oothana.

Asaa Bolla Pirddenaan Agganawaa

¹¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, ittuu ittuwaa zigiroppe. Bare ishaa zigiriyaawenne A bolla pirddiyaawe higgiiya zigireenne higgiiya bolla pirddee. Neeni higgiiya bolla pirddooppe, higgiiya bolla pirddiyaawaa gidaasappe attin, higgew azazettiyaawaa gidakka.

¹² Higgiiya immiyaawenne pirddiyaawe Xoossaa xalalaa; I ashshanawunne dhayisanaw danddayee; shin ne shooruwaa bolla pirddiyaawe neeni oonee?

Ceeqetennaadan Imetteedda Zoriyaa

¹³ Hinttenoo, “Nuuni hachche woy wontti he katamaa baana; hewan laythaa uttana; zali77ananne qassi miishshaa wodhissana” giyaawanttoo, be7ite.

¹⁴ Wontti hintte de7uu ayaa hananenttonne erikkita; guutha wodew hintte beettiide, guyyeppe dhayiyaa peenuwa mala.

¹⁵ Hewaa aggiide, "Goday gooppe, nuuni de7ana; hawaa woy hewaa oothana" gaanaw bessee.

¹⁶ Shin hintte ha77i hinttenttu dhoqqatethaan ceeqettiita; hewaa mala ceequu ubbay iita.

¹⁷ Hewaa diraw, lo77obaa oothanaw eriidde oothenna uraw hewe nagaraa.

5

Dure Asaassi Imetteedda Mino Zoriyaa

¹ Ha77ikka hinttenoo dure asatoo, hintte bolla yiyaa tuggaw "Aayyee! Aayyee!" yaagiide yeekkittenne zilalite.

² Hintte duretethay baydiggeedda; qassi hintte aflaakka bil77ay midiggeedda.

³ Hintte worqqayanne hintte biray shi7i diggeedda. Qassi he shi7ay hintte bolla markkatana; hintte bollaakka tamaadan maana. Hintte hintte miishshaa sinthaw dagay de7iita.

⁴ Akeekite; hintte gaden kathaa qoyceedda asatoo ciggibeenna kiraa miishshay waassee; untunttu waasuu wolqqaama Godaa hayithan sissetteedda.

⁵ Hinttew injjetina, sa7an ishaliide de7eeddita; shukaa gallassaw dhiikkiyaawaadan, hintte bollaa dhiikkeeddita.

⁶ Xillo asaa bolla pirddeeddita; qassi A wodheeddita; I hinttenanna eqettenna.

Godaa laa7entho Yuussaa Danddayan Naagiyaawaa

⁷ Hewaa diraw, taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Goday yaana gakkanaw genccite; biittaa goshiyaawe adilliya irayanne assuuraay iray yaana gakkanaw gencciide, al77o kathaa I wooti naagiide gathi akkintto be7ite.

⁸ Hinttekkka qassi genccite; hintte wozanaa minissite. Ayissi gooppe, Godaa yuussay matatteedda.

⁹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Xoossay hintte bolla pirdenna mala, ittuu ittuwaa bolla zuuzummoppite. Be7ite, pirddiyaawe penggiyan eqqeedda.

¹⁰ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, waayyiyaassinne genccaassi leemisuwaa gideeddawantta, Godaa sunthan haasayeedda nabatuwaa hassayite.

¹¹ Be7ite, danddayiide genceeddawantta nuuni anjjetteddawantta geetto. Iyyooba genccaa hintte siseeddita; qassi Goday aw wurssethaan immeeddawaakka be7eeddita. Ayissi gooppe, Goday maarotayanne qaretay kumeeddawaa.

¹² Shin ubbaappe kase, taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, saluwan gidina, woy sa7an gidina, woy hara caaquwaan gidina, ayanka caaqqoppite. Shin Xoossaa pirdan hintte gelennaadan, hintte yewuu E giyaawaa gidoooppe, "E" giite; gidenna giyaawaa gidoooppe, "Gidenna" giite.

¹³ Hintte giddon waayyettiyaa uray ooninne de7ooppe, Xoossaa woosso; nashettiyaa uray ooninne de7ooppe, yexxiide galato.

¹⁴ Hintteppe sakettiyaa uray ooninne de7ooppe, ammaniyaa asaa kaaletthiyaa cimatuwaa barekko xeeso; untunttu Godaa sunthan zaytiyaa A okkiide, aw Xoossaa woossino.

¹⁵ Ammanuwan Xoossaa woosseedda woosay hargganchchaa pathana; Godaykka A harggiyaappe denthana; qassi nagaraa I ootheeddawaa gidoopekka Goday aw atto gaana.

¹⁶ Hewaa diraw, hintte paxana mala, hintte nagaraa ittuu ittoo paaxitenne ittuu ittoo Xoossaa woossite; xillo asaa woosay wolqqaama oosuwaawaa oothee.

¹⁷ Eelaas nu mala asaa. Iray sa7an bukkennaadan, I minissiide, Xoossaa woossina heezzu laythanne usuppun agenaa sa7an iray bukkibeenna.

¹⁸ Laa7enthuwaa Xoossaa I woossina, saluwaappe iray bukkeedda; sa7aykka bare kathaa mokkeedda.

¹⁹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hintteppe ooninne tumuwaappe wora booppe, qassi ittuu A guyye he tumuwaakko zaaroppe,

²⁰ nagaranchchaa A balaa ogiyaappe zaariyaa ooninne A shemppuwaa hayiquwaappe ashshanawaanne daro nagaraa kammanawaa ero.

Phexiroosi Xaafeedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiitteedda Phexiroosi xaafeedda koyro kiitay xaafetteeddawe, he kiitaa gid-don “Dooretteedda Xoossaa asatuwaa” geetettiide xeesettiyaanne Qeeri Iisiyan hu-phissa bagga shaakuwan laaletteedda ammaniyaawantussa. Ha kiitaa waanna qofay, ammanuwaa gaasuwan metuunne waayyii gakeeddawantta minissanaassanne men-thethanaassa. Xaafii hawaa oothiyaawe A hayquwaa, A dendduwaa, A laa7entho yu-ussaa odiyaa Yesuusi Kiristoosa mishiraachchuwaa qaalaa nabbabiyaawantta hassaysi-siyaawaana. Unttuntu Yesuusi Kiristoosa de7uwaa leemisawaadan akkiide, metuwaa gencciide aadhdhanaadan hassayissee. Hawaanna ittippe gathiyaa wode, metuu unt-tuntu ammanuwaa xalttatethaa paacciyaawaanne Yesuusi Kiristoosi qoncciyaa gallasi untuntu bessiyaa gatiyaa akkanaw de7iyaawaa untuntunta hassayissee.

Xaafii, untuntu metuwan genccana mala menthethiyaawaa bollaakka, Kiristoosa kaalliyaawanttu de7iyaawaadan untuntuntu de7anaadan qofissee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Xoossaa ashshuwaabaa (1:3-12)

Geeyyeedda de7uwaa de7anaadan imetteedda maqquwaa (1:13-2:10)

Metuwaa wode ammaniyaasay oothana bessiyaa aawotethaa (2:11-4:19)

Ammaniyaasaa ashikketethaanne oosuwa (5:1-11)

Wursethaa qutiya (5:12-14)

¹ Taani, Yesuusi Kiristoosi kiitteedda Phexiroosi, Xoossay dooreedda asatoo Phanxxoosa gadiyan, Galaatiyaa gadiyan, Qaphphadooqiyaa gadiyan, Iisiya biittiinininne Biitaaniyaa gadiyan betiyan de7iyaawanttoo dabidaabbiyaa xaafay.

² Yesuusi Kiristoosaw hintte azazettana malanne A suuthan geeyyana mala, Xoossay Aawuu dooreedda hinttenttoo bare Ayyaanay geeshsheeddawanttoo, aadho keekatethayenne sarotethay gido.

De7uwaa Immana Geedda Hidootaa

³ Nuuni Xoossaa, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa Aawuwaa, bare maarotethaa daruwaadankka nuuna laa7ethuwaa yeleeddawaa, Yesuusi Kiristoosa hayiquwaappe dentheeddawaan nuussi de7uwaa hidootaa immeeddawaa galateetto.

⁴ Qassi Xoossay hinttenttoo immana daro laatay wooqqennaawe, bayennawenne dhayen-nawe saluwan naagee.

⁵ Hewekka hinttenttussi, Xoossaa wolqqaan ammanuwan naagetti uttiide, atotethaw giigeeddawanttussi wurssethaa wodiyaan qonccanawaa.

⁶ Ha77i guuthaa wode haray atto duma duma paaciyaan hintte paaccetanaw koshshooppekka, hawaan daro nashettiite.

⁷ Hewe haray atto, tamaan yeggina dhayiyaa worqqaappekka hintte ammanuu daro al77onne bali bayinnawaa gidiyawaa bessanaassa; yaatiide Yesuusi Kiristoosi beettiyaa wode, galataa, bonchchuwaanne sabaa hintte akkana.

⁸⁻⁹ Hintte A erana dhayooppekka, siiqiita; hintte ha77i A be7ana dhayooppekka, amaniiita. Qassi hintte hintte ammanoo polo gidiyaa hintte shemppuwaa atotethaa akkiya diraw, odanaw danddayettenna bonchchuu kumeedda nashechchaa nashettiita.

¹⁰ Xoossay hinttenttoo immana aadho keekatethaabaw timbitiyaa odeedda nabatuu loythi biddiide, ha atotethaabaa koyyeeddino.

¹¹ Unttuntun de7iya Kiristoosa Ayyaanay Kiristoosa tuggaabaanne hewaappe guyyiyan yaana bonchchuwaabaa kasetiide markkattiide, awude woy waaneedda wodiyaan yaanenttonne akeekisseeeddawaadan, unttuntu koyyeeddino.

¹² He timbitiyaa odiyaawanttu ootheedda oosuu hinttesappe attin, unttuntu hu-phiyaassa gidennawaa Xoossay untunttoo qonccissee; ha77i hintte siseedda mishiraachchuwaa qaalaa hinttenttoo odeedda asatuu, barew saluwaappe kiitetteedda Geeshsha Ayyaanaa wolqqan odeeddino. Hewaa kiitanchchatuukka be7anaw amottiino.

Geeshshatethan De7iyaawaa

¹³ Hewaa diraw, oosuwa oothanaw hintte wozanaan qofaa giigissiidde hintte huuphiya naagite. Yesuusi Kiristoosi qoncciyaa wode aadho keekatethaa hintte akkiya diraw, kumentha hidootaan naagite.

¹⁴ Xoossaw azazettiyyaa naanaadan; hintte kase erennaan amotteedda amuwaa kaalloppite.

¹⁵⁻¹⁶ Shin hinttena xeeseedda Xoossay geeshsha gideeddawaadan, hintteikka hintte oosuwaa ubbaan geeshsha gidite. Xoossaa Maxaafan, “Taani geeshsha gidiyaa diraw, hintteikka geeshsha gidite” geetteettiide xaafetteedda.

¹⁷ Asaa huuphiyan huuphiyan deemuwaa xeellennan A oosuwaadan pirdidiyaa Xoossaa woossiide hintte, “Nu Aabboo” giide A xeesiyaawaa gidoope, ha alamiyaan bete gidiiide hintte de7iyya wodiyaan yashshatethaan de7ite.

¹⁸⁻¹⁹ Hintte hintte aawatuwappe laatteedda pathenna de7uwaappe wozetteeddawe, dhayiyaa biraa woy worqqaa malaana gidennawaa eriita; borissiyaabay woy qitay bayinna dorssaa suuthaadan, al77o Kiristtoosa suuthan hintte wozetteeddita.

²⁰ Xoossay sa7ay medhettanaappe kase Kiristtoosa doori wotheedda; shin hintte diraw, ha wodiyya wurssethaan I beetteedda.

²¹ Hintte ammanuunne hintte akkana giide nashechchan naagi utteeddabay Xoossaan de7ana mala, Xoossay hayiquwaappe A dentiide, aw bonchchuwaa immeeddawaa aani ammaniita.

²² Tumatethaw hintte azazettiyaawan, lo77a malatiyaa iitatethay bayinnaan hintte ishatuwaa siiqanaw hintte huuphiyaa geeshshiide, ittuu ittuwaanna minissiide wozanaappe siiqettite.

²³ Hintte hayiqqiyyaa zerethaappe laa7enthuwaa yelettibeykkita; shin medhinaw de7iyaawaanne sinthawukka de7ana Xoossaa qaalaan hayqqenna zerethaappe yeletteeddita.

²⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Asay ubbay maataa mala; A bonchchuu ubbayikka maataa ciishshaa mala. Maatay melee; ciishshayikka qoqqofettee.

²⁵ Shin Godaa qaalay medhinaw de7ee” yaage. Hawe hinttentoo Goday odeedda mishiraachchuwaa qaalaa.

2

De7uwaa Shuchchaanne Geeshsha Asaa

¹ Hewaa diraw, hintteppe iitatethaa ubbaa, cimmiyaawaa ubbaa, lo77a malatiyaa iitatethaa, qanaatiyaanne zigirssaa ubbaa diggite.

²⁻³ Goday keeka gideeddawaa hintte de7uwan be7eeddawaa gidoope, ha77i yeletteedda gacino naanatuwaadan, ushiide diccanawunne attanaw xillo gideedda ayyaanaa maathaa laamotite.

⁴ Godaakko de7o shuchchaakko shiiqite. Asay A ixceedda; shin Xoossaa matan I dooretteedda al77o.

⁵ Hintteikka qassi de7o shuchchaadan, geeshsha qeesaa gidiiide, Yesuusi Kiristtoosa bagganna Xoossaa nashechchiyyaa ayyaanaa yarshshuwaa Xoossaw yarshshanaw, hintte hintte huuphew ayyaana keethaadan keexettite.

⁶ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Be7ite, taani Xiyooone giya katamaan golliyaa godaa xaphuwaa minissiyya, dooretteedda, al77o shuchchaa wothay; aani ammaniyya ooninne yeellatenna” yaage.

⁷ Hewaa diraw, ha shuchchay hinttentoo ammaniyaawanttoo daro al77a; shin ammannawanttoo, “Gimbbiyaawanttu kadheedda shuchchay godaa xaphuwaa minissiyya, ubbaappe aadhdhiyaa shuchchaa gideedda” yaage.

⁸ Qassikka, “Ha shuchchay asaa dhubbiyyaa shuchchaanne asaa kunddissiyaa zaallaa” yaage; untunttu Xoossaa qaalaa ammanenna diraw, untunttoo kassenna qofetteeddawaadan dhubetteeddino.

⁹ Shin Xoossay dhumaappe maalalissiyaa bare poo7oo hinttena xeeseedda; hintte A ooratha oosuwaa odanaw dooretteedda zare; hintte kaatiyyaa qeesatuwaa; geeshsha asanne Xoossaassi buzo asa.

¹⁰ Hintte kase Xoossaa asa gidikkita; shin ha77i hintte A asa; hintte kase maarotethaa akkibeykkita; shin ha77i maarotethaa akkeeddita.

Xoossaa Ayllatuwaa

¹¹ Ta dabbatoo, hintte ha sa7an imathaanne bete gidiiide de7iyaawantta gideeddawaadan, ubba wode hintte shemppuwaanna olettiiyaa asatethaa amuwaappe hintte haakkana mala, taani hinttena woossay.

¹² Amenenna asay hinttana iitabaa oothiyaawanttudan zigiriya wode, Kiristtoosi yiyaa gallassi hintte lo77o oosuwa untunttu akeekiide, Xoossaa galatana mala, hintte de7uwaa untunttu gidдон loythi naagite.

¹³ Godaa diraw, asaa higgiiyaa ubbaw moodettite; kaatiikka ubbaappe bolla gidiiyaa diraw, aw moodettite.

¹⁴ Qassi gadiyaa mooddiyaawanttookka moodettite. Ayissi gooppe, untunttu iitabaa oothiyaawantta muranawunne lo77obaa oothiyaawantta galatanaw kaatiyaappe kiiteteeddino.

¹⁵ Ayissi gooppe, Xoossay hintte lo77o oosuwan kadhiyaa eeyaa asatuwaa haasayaa co77u udanawaa koyyee.

¹⁶ Aylletethaappe kesiide, Xoossaa ayilliyaadan de7iteppe attin, he aylletethaappe keseeddawaa iitathethaa genthiaawaa oothoppite.

¹⁷ Asaa ubbaa bonchchite. Hintte ishatawaa siiqite. Xoossaw yayyite. Kaatiyaa bonchchite.

Kiristtoosa Gakkeedda Metuwaa Leemisuwaa

¹⁸ Ayllatoo, hintte lo77o godatuwaa xalalawunne ashikke godatuwaa xalalaw gidennaan, iitatookka daro yayyiide moodettite.

¹⁹ Ayissi gooppe, asay naaqqiiyaa wode waayyettiiyaa uray Xoossaa qoppiidde, oge baynnaan naaqqettoppe Xoossay A anjjana.

²⁰ Ayissi gooppe, hintte nagaraa oothina, hinttana dechchiya wode, hintte danddayooppe, hinttentoo ay galatay de7ii? Shin lo77obaa oothiide waayyiyaa hintte danddayooppe, Xoossay hinttana hewoo anjjana.

²¹ Xoossay hinttana xeeseeddawe hewaa diraassa; ayissi gooppe, Kiristtoosi hinttentoo waayyettee; hintte A qatamaa kaallana mala, hinttentoo leemisuwaa gideedda.

²² Nagaraa I oothibeenna; bare doonaappe wordduwaa haasayibeenna.

²³ Asay barena boriyaa wode, zaariide boribeenna; waayyettiiyaa wodekka mandibeenna. Shin xilluwaa pirddiyaa Xoossaw barena aathiide immeedda.

²⁴ Nuuni nagaraw hayiqqiide, xillotethaw de7ana mala, Kiristtoosi bare huuphew bare ashuwan nu nagaraa masqqaliyan tookkeedda; hintte A maythaan paxeeddita.

²⁵ Ayissi gooppe, hintte ogi baleedda dorsaa mala; shin ha77i hintte shemppuwaa heemmiyaawaakkonne naagiyaawaakko simmeedita.

3

Asinaawaanne Machchiyaawaa

¹⁻² Hewaadanka machchetoo, hintte asinatuwaappe Xoossaa gaalaw azazettenna ittuu ittuu de7ooppikka, hintte palumettennan, untunttu hintte yashshatethaan hintte geeshsha de7uwaa be7iide xoonettana mala, untunttoo moodettiite.

³ Hintte hintte huuphiyaa al77o baan giigissiyaawaaninne worqqaa wothiyaawan woy al77o mayuwaa mayiyaawan hinttentu bolla baggaa loythoppite.

⁴ Shin hintte garssan qosetteedda asatethaa lo77otethay Xoossaa sinthan hinttentoo daro al77o gidiiide, dhayenna ashikkenne woppu geedda ayyaanaa gido.

⁵ Ayissi gooppe, hewaadan Xoossaan hidooteedda geeshsha macca asatuu beni wode barentu asinaw moodettiide, barenta daro loytheeddino.

⁶ Hewaadann Saara Abraahaama, “Ta godaw” yaaga xeesaadde, aw azazettaaddu; hinttekkka ittibawunne yayyennaan lo77obaa oothooppe, I naanatuwaa.

⁷ Hewaadann asinattoo, hintte macca asatuwaanna akeekan ittippe de7ite. Untunttoo daaburanchcha asatethay de7iyaa diraw, untuntta bonchchite; hintte woosay dhubettana mala, Xoossay immeedda de7uwaa aadho keekatethaa untunttu hinttanna ittippe laattino.

Lo77obaa Oothiide Metuwaa Akkiyawaa

⁸ Wurssethaan, ubbay itti qofaan de7ite. Ittuu ittoo qarettite; ishatawaaan siiqettite; qassi ittuu ittoo keekiyaawanttanne hintte huuphiyaa kawushshiyaawantta gidite.

⁹ Iitaa diraw iitaa woy sheqaa diraw sheqaa zaaroppite; hewaa aggiide, Xoossay hinttentu anjjuwaa laattanaadan hinttana xeeseedda diraw, anjjite.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay hawaadan yaage; “De7uwaa dosiyaawenne lo77o gallassaa be7anaw koyyiyaaawe oona gidooppenne bare inxxarssan iitabaa haasayiyaawaanne wordduwaa odiiyaawaa aggo.

¹¹ “Iitabaa oothiyaawaa aggiide, lo77obaa ootho; sarotethaakka loythi koyyonne kaalanaw baaxeto.

¹² “Ayissi gooppe, Godaa ayfii xillotuwaakko xeellee; qassi A haythay ubba wode untunttu woosaw dooya de7ee. Shin Goday iitabaa oothiyaawantta bare hanqquwaa som77iyaan xeellee” yaage.

¹³ Hintte lo77obaa oothanaw amottooppe, hinttena qohanawe oonee?

¹⁴ Shin haray atto, xillothethaa diraw hintte waayyettooppekka, anjjetteddawannta. Asaw yayyoppitenne hirgoppite.

¹⁵ Shin Kiristoosa hintte wozanaan bonchchitenne A hintte Godaa oothite. Xoossay hinttentoo hidoottedda de7uwaassi gaasuwa oochchiyaa oossinne zaaruwaa immanaw ubba wode giigi uttite;

¹⁶ Shin hewaa ashikketethaaninne yashshatethaan oothite. Qassi Kiristoosan hintte de7iya lo77o de7uwaawaa iitabaa ootheddawaadan, hintte bollan iitabaa haasayiyaa asay bare zigiriyaawan yeellatana mala, hintte wozanay geeshsha gido.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossay geeddawaa gidoooppe, iitabaa ootheddada diraw waayyet-tiyaawaappe, lo77obaa ootheddada diraw waayyettiyaawe keeka.

¹⁸ Ayissi gooppe, Kiristoosi nuuna Xoossaakko afanaw, barew xillo gidiidde, makkalanchchatuwaa diraw, itti gede ubbaa nagaraw hayiqqeedda; I bare asatethan hayiqqeedda; shin ayyaanax paxeedda.

¹⁹ Qassi he Ayyaanax, qashuwan de7iya ayyaanatuwaakko biide, untunttoo qaalaa odeedda.

²⁰ He ayyaanatuu amareedda, hospun asatuu haathan atteedda markkabiyya Nohe keexxishshin, Xoossay danddayiide gami77eedda wode, Xoossaw azazettibeenna asaa ayyaanatuwaa.

²¹ Hewe xinqqataw leemisuwaa gidiide, hinttena ha77i ashshhee; suure wozanaappe Xoossaa woosiyawaappe attin, bollaa qitaa meecciyawaa gidenna; hewe hinttena Yesuusi Kiristoosi hayiquwaappe denddeeddawaan ashshhee.

²² Saluwaa biide Xoossaappe ushechha baggan I uttiide, kiitanchchaa ubbaa, maataanna de7iyaawanttanne wolqqaamatuwaa mooddee.

4

Geeshshatethan De7ana De7uwaabaa

¹ Hewaa diraw, Kiristoosi bare ashuwan nuussi waayyettedda diraw, hintteikka he qofaan dancceetti. Ayissi gooppe, bare ashuwan waayyettedda uray nagaraa oothiyaawaa aggeedda.

² Hawaappe sinthan, ha sa7an shemppuwaanna de7anaw atteedda wodiyaan, Xoossay koyiyiawaadan de7anaw bessiyaawaappe attin, asaa amuwaadan de7anaw bessenna.

³ Ayissi gooppe, ammanenna asay oothanaw dosiyaawaa hintte oothiidde, woshumanaw kajeeliyaawaan, amuwan, mathuwan, yethaan, ushshaan, pokkiyaa eeqaw goyinniyaawan, de7eedda kase aadhdheedda wodi hinttentoo gidanawa.

⁴ Ammanenna asaanna hintte shoray bayinna oosuwa ittippe oothenna diraw maalalettiide, hinttena boriino.

⁵ Shin untunttu paxa de7iya asaa bollanne hayiqqeedda asaa bolla pirddanaw giigi uttedda Xoossaw zaaruwaa immana.

⁶ Hayqqeedda asay* bare asatethan asay pirddeettiyaawadan pirddeetanawunne qassi ayyaanax Xoossay de7iyaawaadan de7anaw, wonggalaa mishiraachchuu untunttoo hewoo odetteedda.

Xoossay Immeedda Imotatuwaa Loythi Ayissiyaawaa

⁷ Ubbabawukka wursethay matatteedda. Hewaa diraw, Xoossaa woossanaw qofaan geeyyiide, hinttena naagitenne minnite.

⁸ Siiquu daro nagaraa kammiyaa diraw, ubbabaappe aathiide ittuu ittuwaanna wozanaappe siiqettite.

⁹ Zuuzummennan ittuu ittuwaa imathatethaan mokiite.

¹⁰ Hintte huuphiyan huuphiyan Xoossaappe dumma aadho keekatethaa akkeeddawaadanka, Xoossaa dumma imuwaa hadaraa loythi kesiyaawanttudun, ittuu ittoo oothite.

¹¹ Yesuusi Kiristoosa bagganna ubbabaani Xoossay galattetana mala, ooninne odiyawaawaa gidoooppe, qaalaa Xoossaappe akkiide odiyawaadan odo. Qassi ooninne maaddiyaawaa gidoooppe, Xoossay aw immiya wolqqaan maaddo. Bonchchuunne godatethay Xoossaassi medhinaappe medhinaw gido. Amen77i.

Metuwaa Wode Minniyaawaa

¹² Ta siiqatoo, hintte giddon tamaadan guuddiidde paacciyaa waayyii yiyaawaa oorathabay haniyaawaadan malalettoppite.

¹³ Shin Kiristtoosa bonchchuu beettiya wode hintte nashettana mala, aananna waayyettiyaawan nashetite.

¹⁴ Asay hinttena Kiristtoosa sunthaa diraw boriyaawaa gidoope, hintte anjjetted-dawantay; ayissi gooppe, bonchcho Ayyaanay, Xoossaa Ayyaanay, hintte bolla shemppana.

¹⁵ Hintteppe ooninne shemppuwaa wodheeddawaadan, woy kayisuwaan, woy iitabaa ootheedda asaadan, woy hara asaa yewuwaa geleeddawaadan waayyettoppo.

¹⁶ Shin ooninne Kiristtaaniyaa gidiyaa diraw waayyettoppo, Kiristtoosa sunthaa diraw, Xoossaa galatanaappe attin, yeellatoppo.

¹⁷ Ayissi gooppe, pirdday Xoossaa golliyaa doomettiyaa wodii gakkedda. Qassi he pirdday koyiro nu bolla doomettiyaawaa gidoope, A wonggalaw azazettennawanttu wurssethay ayaa gidanee?

¹⁸ Xillo asay tuggaan attiyaawaa gidoope, makkalanchchayenne nagaranchchay yaatina waanane?

¹⁹ Hewaa diraw qassi, Xoossay geeddawaadan waayyettiyaawanttu lo77obaa oothiidde, barenttu shemppuwaa hadaraa barena medhdheedda ammanettiya Xoossaw immino.

5*Xoossaa Asaa Ayissanaw Imetteedda Zoriyaa*

¹ Simmi taani woosa golliyaa cimatuwaanna cima gidiyaaawenne, Kiristtoosa waayiyaa markkattiyaawe, qassi qonccana bonchchuwa shaakkanawe hintte giddon de7iya cimatuwa zoray.

² Hintte giddon de7iya Xoossaa wudiyaa Xoossay koyiyaaawaadan heemmite. Dosuwaanappe attin, wolqqan gidenna. Qassi hintte go77a xalalaa xeellennan, lo77o qofaan heemmite.

³ Wudew hintte leemisuwaa giditeppe attin, hintte heemmiyaawantta wolqqaan heem-moppite.

⁴ Qassi heemmiyaawanttu kaappuu qoncciyaa wode, bayenna bonchcho akililiyaa hintte akkana.

⁵ Hewaadankka yalaga asatoo, cimatoos moodettite. Ubbaykka ittuu ittoo oothanaw hintte huuphiyaa kawushshiyawaa afilaadan mayyite. Ayissi gooppe, Xoossay otoret-tiyaawantta ixxee; shin barena kawushshiyawanttoo aadho keekatethaa immee.

⁶ Xoossay bare lo77o wodiyaan hinttena dhoqqu oothana mala, wolqqaama Xoossaa kushiyaappe garssanna hinttena toochchite.

⁷ I hinttenttoo qoppiyaa diraw, hinttena hirggissiyaa ubbabaa A bolla olite.

⁸ Xalahiyaa kaappuu, hintte morkkii, mittiyaa uraa koyyiide, gudiya gaammuwaan hintte yuushshuwan yuuyiyaa diraw naagettitenne beegottite.

⁹ Sa7an de7iya hintte ishathuu hewaadan waayyettiyaawaa eriide, ammanuwan minni-de, aananna egettite.

¹⁰ Aadho keekatethaa ubbaa Xoossay, bare medhinaa bonchchoo Kiristtoosi Yesu-usa bagganna hinttena xeeseeddawe, amareedda wodiya hintte waayyetteeddawaappe guyyiyan, I bare huuphew hinttena shiri orathananne minissana. Qassi I hinttena maaddananne baasi essana.

¹¹ Wolqqay medhinaappe medhinaa gakkanaw aw gido. Amen77i.

Wurssetha Sarotaa

¹² Hawe Xoossaa tumu aadho keekatethaa gidiyawaa taani hinttenttoo markkattaad-denne hinttena zoraadde, hinttenttoo qanthaan xaafedda dabidaabbiyaa ammanettiya ishaa gaade taani qoppiyaa Sillaase bolla kiittaaddi; he aadho keekatethan minneeddita.

¹³ Hinttenana ittipe dooretteedda Baabiloonen * de7iya woosa golliyaa asayenne ta na7ay Marqoossi hinttena "Saro saro" giino.

¹⁴ Siiquwaa yeretaa yerettiidde, ittuu ittuwaa sarotite.

Hintew, Kiristtoosanna ituwaa gideeddawanttoo ubbatuwaassi sarotethay gido. Amen77i.

Phexiroosi Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiitteedda Phexiroosi xaafeedda laa7entho kiitay xaafetteeddawe, dumma dumma sa7an de7iya, beni ammaniyaa asatuwaassa. Kiitaw huuphe qofay worddo asttamaaratuwaa iita oosuwaanne untunttu timirttiyaa gaasuwan medhetteedda pokko de7uwaa eqettiyaawaa. Medhetteedda metatuwaa qaaranaaw maado gidiiyaawe Yesuusa barenttu ayifiyan be7eeddanne I tamaarissiyaa wode barenttu hayithan siseedda asatuu tamarisheedda timirttiyaa bagganna Xoossaabaanne Godaa Yesuusi Kiristtoosawaa ammanthiyaa eraa demmiyaawaa. Xaafii dumma naagiide odeeddabay, “Kiristtoosi laa7etho yeenna” yaagiyaa wordduwaa timirttiyaabaa. Hewaa xeelliyaaawaan haasayiidde, “Kiristtoosi simmiide yeennaan gami77eeddawe, Xoossay, asay ubbay bare nagaraappe simmanawaappe attin, ooninne dhayanawaa koyyenna diraassa” yaage.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Ammaniyaa asaa xeessaa (1:3-21)

Worddo Asttamaaratuwaa (2:1-22)

Yesuusa laa7entho yuussaa (3:1-18)

¹ Taani Simooni Phexiroosi, Yesuusi Kiristtoosa xillotethaa bagganna nuwaa mala ammanuwaa akkeeddawanttoo, ha dabidaabbiyaa xaafay.

² Xoossaanne nu Godaa Yesuusa hintte eriyaawan aadho keekatethayenne sarotethay hinttentoo palahiide gido.

Xoossaa Xeessaanne A Dooruwaa

³ Nuuni Xoossaa bonchchuwaanne lo77otethaa laattana mala, nuuna xeeseeddawaa nuuni eriyaawan, de7uwaassinne Xoossaa malatussassi nuuna koshshiyawaa ubbaa Xoossaa wolqqay nuusi immeedda.

⁴ Hintte A imuwaa bagganna sa7an de7iya bayizziya amuwaappe kessi akkanaadaninne Xoossaa Xoossethaa laattanaadan, I bare immana geedda daro wolqqaamanne al77o imuwaa nuusi immeedda.

⁵ Hewaa diraw, hinttena bessiyaawaa ubbaa minni oothiidde, hintte ammanuwaa bolla lo77otethaa, lo77otethaa bolla eratethaa,

⁶ eratethaa bolla hinttena naagiyaawaa, hinttena naagiyaawaa bolla genccaa, genccaa bolla Xoossaa malatiyaawaa,

⁷ Xoossaa malatiyaawaa bolla ishatethaa siiquwaa, ishatethaa siiquwaa bolla siiquwaa gujiite.

⁸ Ayissi gooppe, hawanttu hinttentoo loythi dariyaawaa gidooppe, hinttena Godaa Yesuusi Kiristtoosa eratethan tishshanne ayifiyaanna de7iyaawantta oothana.

⁹ Shin hewanttu bayinna uray bare matan de7iyaawaa xalalaa demmee; qassi I qooqaa; I kase ootheedda nagaray atto geetteeddawaa dogeedda.

¹⁰ Hewaa diraw, taanaadan Xoossaa kaalliyaaawanttoo, hinttena Xoossay xeeseeddawaanne dooreeddawaa loythi erissanaw, kasewaappe aadhdhi minnite; ayissi gooppe, hintte hewaa oothiyaawaa gidooppe, dhubettikkita.*

¹¹ Hewaadan qassi nu Godaanne nuuna ashshiya Yesuusi Kiristtoosa medhinaa kawutethaa geliyaa kumentha maataay hinttentoo imettana.

¹² Hewaa diraw, hintte ha yewatuwaa eriyaawaa gidooppekka, qassi hintte oyqqeedda tumuwaan minneeddawantta gidooppekka, taani hinttena ha yewatuwaa ubbaa wode hassayissiyaawaa aggikke.

¹³ Taani paxa de7eedda keenan, hinttena hassayissaade qaasethanaw koshshiyaawaa taw malatee.

¹⁴ Nu Goday Yesuusi Kiristtoosi taw qoncciyaan odeeddawaadan, taani ha hayiqqiyyaa asatethaa gami77ennan qaara olanaawaa eray.

¹⁵ Taani hayqqeeddawaappe guyyiyan gidinakka, hintte ha yewatuwaa ubba wode qoppaaw danddayana mala, taw danddayetteeddawaa ubbaa oothana.

Kiristtoosa Bonchchuwaa Bare Ayifiyan Be7eedda Markkatuwaa

¹⁶ Nuuni A wolqqaama bonchchuwaa nu ayifiyan be7iide odettoppe attin, medhdhi akkeedda tosaan nu Godaa Kiristtoosa wolqqaanne yuussaa hinttentoo odibeykko.

* **1:10** dhubettikkita: Nagaraan kunddikkita.

¹⁷ Ayissi gooppe, daro wolqqaama bonchchuwaappe, “Taani aani daro nashettiyyaa ta siiqo Na7ay hawaa” yaagiya kooshshay yeedda wode, Xoossaa Aawuwaappe bonchchuwaanne galataa I akkeedda.

¹⁸ Qassi nuunikka geeshsha deriyaa bollan aananna de7iidde, he kooshshay saluwaappe yeeddawaa siseeddo.

¹⁹ Asay hewaappe loythi aadhdhiyaa timbbitiyaa odiaawanttu haasayeedda nuuna loythi ammanthiya qaalay nuussi de7ee; hintte he qaalaa naagiyaawaa gidoope loytheedita. Ayissi gooppe, hewe sa7ay wontana gakkanaassinne wontta xoolinttiyaa poo7uu hintte wozanaan poo7ana gakkanaw, dhumaani poo7iya poo7uwaa mala.

²⁰ Ubbaaappe kasetiide, hawaa erite; Xoossaa Maxaafan xaafetteedda timbbitiyaa odeeddawaa ooninne barekka billanaw danddayenna.

²¹ Ayissi gooppe, timbbitiyaa odeeddawe ubbay geeshsha asatuu Geeshsha Ayyaanay kaaletihina, Xoossaa qaalaa haasayeeddinoppe attin, asaa sheniyaan haasayettiibeenna.

2

Worddo Astamaaratuwaaw

¹ Shin timbbitiyaa odiaaw worddatuu asaa gidдон kase de7iyaawaadan, hintte giddonikka wordduwaaw tamarissiyaawanttu de7ana. Unttuntu barena wozeedda, Godaa kaddiide, bayizziya worddo timirttiyaa ahana; qassi unttuntu akeekenna bashshaa barenttu bolla ahana.

² Qassi daro asay yeellayiyaa unttuntu iita ogiyaa kaallana; unttuntu gaasuwan tumuwaaw ogii borettana.

³ Wordduwaaw tamarissiyaa hewanttu shaloo yaaretiyaawan barenttu medhdhi akkeedda tossaan hinttena bonqqana; benippe doommiide, unttuntu pirdday giigi utteedda; unttunta dhayissiyaawe beegottiide naagee.

⁴ Nagaraa otheedda kiitanchchatoo Xoossay qarettennaan, pirddaa gallassay gakkanaw dhuma ollaan unttuntu qashetti utteedda Gaannamiyan yeggeedda.

⁵ Xoossay nagaranchchatuwaaw bolla bashshaa haathaa yeddeeddappe attin, beni asaw keekibeenna; shin xillotethaabaa odeedda Nohanne hara laappu asatuwaaw ashsheedda.

⁶ Xoossay Sodoomaanne Gamooraa giya katamatuwaaw biittaa bidinthaaw udiide, guuddi dhayissiidde, nagaranchcha gidiaawantta gakkanabaw leemisuwaaw otheedda.

⁷ Higgew azazettenna tunatethaa oothiyaa asatuwaaw gidдон tuggattiide de7iyaa xiluwaa Looxa Xoossay ashsheedda.

⁸ He lo77o bitani unttuntu gidдон de7iidde, unttuntu oothiyaa iita oosuwaaw gallassi gallassi be7eedda wodenne siseedda wode A lo77o wozanay un77etteedda.

⁹⁻¹⁰ Hewaa gidoope, Goday Xoossaw goyinniyaa asatuwaaw paaciyaappe wooti ashshannetto eree; nagaranchchatuwaaw qassi ubbaappe aathiide, tuna amuwan ashuwaaw amuwaaw kaalliyaawanttanne qassi Xoossaa wolqqaaw kadhiyaawantta, pirddaa gallassay gakkanaw Goday muriide wothanawaakka eree.

Wordduwaaw tamarissiyaa hewanttu xalanne otoranchchaa gideeddawaan, bollan de7iya bonchcho medhetaa boriinoppe attin, bonchchikkino.

¹¹ He wordduwaaw taamarissiyaa asatuwaappe daro minonne wolqqaama gidiaaw kiitanchchatuukka unttunta Godaa sinthan boriyan mootanaw koyikkino.

¹² Shin he asatuu oyqqettiide dhayanaw yeletteedda barenttu medhetaan wozanay bayinna woraa do7atuwaadan haniino; unttuntu erennabaa boriino; qassi barenttu bayizzuwan, unttuntu coo dhayana.

¹³ Unttuntu barenttu medhdheedda metuwan metootana; gallassi yexxiidde duriyaawaa nashechchiyaabaa giide qoppiino; unttuntu kawushissiyaawanttanne tunatuwaaw gidi uttiide, hinttenanna miyaa qumaa muussaana nashettiino.

¹⁴ Caaratiyaa macca asaa xeelliyaawaa aggenna ayfii untntntoo de7ee; qassi nagaraa oothiyaawaa akka aggikkino. Ammanuwan minnibeenna asaa cimmiino. Amuwaaw dooyeedda wozanay untntntoo de7ee; untntntu shegetteeddawantta.

¹⁵ Suure ogiyaa aggiide baleeddino. Bi7oora na7aa Balaama ogiyaanna beeddino; Balaami makkalaan miishshaa akkanaw koyyeedda.

¹⁶ I timbbitiyaa odiaawaa; shin A nagaraa diraw, A harii asaadan haasayan seeriide, gooshshaa mala hanuwaappe A te77eedda.

¹⁷ He asatuu melidiggeedda pultuwaa mala; qassi gotuu tookkiide afiyaa shaariyaa mala; Xoossay untntntoo sakkana dhumaa giigissi wotheedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, untntntu melanne ooro haasayaa hasayiiino; baliidde de7iyaa asaappe kesi yeeddawantta wolqqaama ashuwaaw amuwan cimmiino.

¹⁹ Unttuntu barew bashshaa amuwaanna de7iidde untntunta, “Hintte ayilletthaappe kesana” yaagiino; ayissi gooppe, itti asay barena xooneddabaw ayawunne ayilliyyaa.

²⁰ Unttuntu nu Godaanne nuuna ashshiya Yesuusi Kiristoosa eratethan ha sa7aa tunatethaappe kessi akkeeddawaappe guyyiyan, guyye simmiide, aani dhubettiide xoonettiyaawaa gidoope, kase de7iya de7uwaappe guyyewe untntuntoo iitana.

²¹ Ayissi gooppe, untntuntu imettedda geeshsha azazuwaa eriidde aggyaawaappe untntuntu xillotethaa ogiyaa erennaan aggintto lo77a shin.

²² “Kanay bare cooshshaakko guyye simmee” giya leemisuunne qassi, “Meecettedda gudunthay guyye simmiide, urqqaan gondorettee” giya leemisuu tuma gidyaawaa untntunta gakkeeddawe bessee.

3

Goday Yesuusi Yaana Nashechchaa

¹ Ta siiqatoo, hawe taani hinttentoo xaafeedda laa7entho dabidaabbiyaa; taani he laa77u dabidaabbatuwaakka hintte suure qofaa qoppaanaan denthethanaw hinttena hassayissanaadan xaafaaddi.

² Geeshsha gideedda nabatuu beni odeedda qaala hintte hassayana malanne Goday hinttena ashshiyaawe, bare kiiteeddawanttu bagganna hinttena azazeedda azazuwaa hintte hassayana mala koyyay.

³ Wodiya wurssethaan, asaa toochchiyaa barenttu amuwaadan de7iyaawanttu asaa toochchiidde denddanawaa ubbaappe kasetiide erite.

⁴ Unttuntu, “I ‘Yaana’ yaageedda. Gibeennee? Yaatina haqan de7ii? Ayissi gooppe, nu aawotuu hayiqqi diggeeddino; shin ubbabaykka sa7ay medhettoodeppe doommiide de7iyaawaadankka de7ee” yaagana.

⁵ Daro wodiyaappe kase Xoossay haasayina, saluunne sa7ay medhetteeddawaa eriidde, untntuntu akeekennaan ixceeddino. Sa7ay haathaappenne haathanaw medhetteedda.

⁶ Qassi hewaa gaasuwan, he wode de7iya sa7ay he haathanaw mitetti dhayeedda.

⁷ Shin ha77i de7iya saluunne sa7ay, Xoossaw goyinnenna asatuu pirddettiyaa gallassayanne dhayiyaa gallassay gakkanaw takkiide, he qaalaan tamaa naagiino.

⁸ Shin ta siiqatoo, ha itti yewatto dogoppite; Godaa matan, itti gallassay sha77a laythaa mala gidyaawaanne, qassi sha77a laythay itti gallassaa mala gidyaawaa dogoppite.

⁹ Ittu ittuu qoppiyaawaadan, Goday bare oothana geeddawaa oothanaw takkenna; shin ooninne bare nagaraappe simmanaadan koyyeepe attin, ooninne dhayana mala koyyenna diraw, hinttessi giide danddayaan gam77ee.

¹⁰ Shin Godaa gallassay kayisuwaadan yaana. He gallassi salatuu wolqqaama gunthan dhayana; saluwaa medhetatuu wolqqaama seelaan siilana; sa7aynne A bollan de7iya ubbabay dhayana.

¹¹ Ubbabaykka hewaadan dhayiyaawaa gidoope, hintte ay mala asaa gidanaw bessii? Hintte de7uu geeshshanne Xoossaa malatiyaawaa gidanaw koshshee.

¹² Hintte Xoossaa gallassaa naagishshina, he gallassay ellekka gakkanaadan, hinttentoo danddayettiyaawaa oothite; he gallassi salatuu guudettiide dhayananne saluwaa medhetatuukka wolqqaama seelaan siilana.

¹³ Shin nuuni Xoossay immana geedda ooratha saluwaanne ooratha sa7aa xilluu de7anasaa naageetto.

¹⁴ Hewaa diraw, ta siiqatoo, he gallassaa naagiidde, pokuunne yeellayiyaabay bayinawantta gidiide, aananna sarotethaan de7ana mala lo77obaa ubbaa oothite.

¹⁵ Godaa danddayay atotethaa gidyaawaa hintte wozanaan qoppite; hewaadan qassi nu siiqo ishay Phawuloosi, Xoossay barew immeedda aadhdheedda eratethan hinttentoo xaafeedda.

¹⁶ Bare xaafiyaa dabidaabbiyaan, he yewuwaabaa xaafiyaa wode, tamaribeenna asatuunne minnibeenna asatuu hara Xoossaa Maxaafatuwaa geellayiyaawaadankka, he dabidaabbiyaa gidдон de7iya akeekanaw waayissiyaa yewuwaa geellayiiino. Unttuntu hewaa oothiyaawan barenttu bolla bashshaa ahiino.

¹⁷ Hewaa diraw, ta siiqatoo, hintte hewaa eriya diraw, makkalanchchatuwaa balaan cimettiide, wora beenna malanne, qassi minniide de7iya sa7aappe kunddenna mala naagettiite.

¹⁸ Shin hintte nu Godaa, nuuna ashshiya Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethaaninne eratethan diccite. Aw ha77inne medhinaa gallassay gakkanaw galatay gakko. Amen77i.

Yohaannisi Xaafeedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiitteedda Yohaannisi xaafeedda koyro kiitay, laa77u huuphe qopatuwaa oyqqeedda; hewanttukka: nabbabiyaawanttoo Xoossaannanne A na7aa Yesuusi Kiristoosanna ittippetethay de7anaadan menthethanaassanne ha ittippetethaa dhayissanaw danddayiyaa worddo timirttiyaappe untunttu haakkana mala, minissiide akeekissanaassa. He wode dendeedda worddo timirttii “iitatethay pulttiyaawe ha nuuni de7iya wolqqaama alamiyaanna gaketiyaa gakethaanna gidiyaa diraw, Xoossaa Na7ay Yesuusi mulekka asaa gidanaw woy, asatethaa eeshshay aw de7anaw danddayenna” yaagiyaawaa. He astamaaratuu, “Atotethaa guussay alamiyaa de7uwaassi un77ettiyaawaappe la77a kesiyaawaa” yaagiino. Hewaa bollaakka qassi “Iitaanne keekaa shaakkiide oyqqiyaawaa woy, hara asaw siiquwaa bessiyaawaa gidooppekka, atotethaanna untuntta gathiyaabay baawa” yaagiino.

Xaafii ha timirttiyaa egettiide, “Yesuusi Kiristoosi polo asa; Yesuusan ammaniyaawantunne Xoossaa siiqiyaawanttu ubbay barenttu giddonikka ittuu ittuwaanna siiqettanaw bessee” yaagiide odeedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-4)

Poo7uwaanne dhumaa (1:5-2:29)

Xoossaa naanaanne xalahiyaa naanaa (3:1-24)

Tumuwaanne balethuwaawaa (4:1-6)

Siiquwaa wolqqanthuwaawaa (4:7-21)

Xooniyaa ammanuwaawaa (5:1-21)

De7uwaawaa Qaalaawaa

¹ Nuuni koyiruwaappe doommiide de7iyawaa, nu ayifiyan be7iide, nu kushiyan A bochchi be7eedda de7uwaawaa qaalaabaa hinttenttoo xaafheetto. Nuuni A be7eeddo; nu kushiikka A bochchi be7eedda.

² He de7uu qonccina, nuuni A be7iide, aabaa hinttenttoo markkateetto; qassi Xoossaa Aawuwaa matan de7iya nuussi qoncceedda medhinaa de7uwaabaa hinttenttoo odeetto.

³ Qassi nuunanna hinttenttoo ittippetethay de7ana mala, nuuni be7eeddawaanne siseeddawaa hinttenttoo odeetto; nuussi Aawuwaannanne A Na7aa Yesuusi Kiristoosanna ittippetethay de7ee.

⁴ Nuuni nu nashechchay polettana mala, hawaa hinttenttoo xaafheetto.

Xoossay Poo7uwaawaa

⁵ Nuuni Xoossaa na7aappe sisiide, hinttenttoo odiiyaa kiitay, “Xoossay poo7uwaawaa; aani dhumay mulekka baawa” yaagiyaawaa.

⁶ Nuuni nuussi aananna ittippetethay de7ee giide dhumaani de7ooppe, nu haasayaaninne nu oosuwan worddoteetto.

⁷ Shin poo7uwan I de7iyaawaadan, nuunikka poo7uwan de7ooppe, nuussi ittoo ittuwaanna ittippetethay de7ee; qassi A Na7aa, Yesuusi Kiristoosa suuthay nagaraa ubbaappe nuuna geeshshee.

⁸ Nuuni nagaraa oothibeykko gooppe, nuurekka nuuna cimmeetto; nuunan tumathaykka baawa.

⁹ Shin nuuni Xoossaw nu nagaraa paaxooppe, I nu nagaraa atto gaanawunne nu bayizzo oosuwaawaa ubbaappe nuuna geeshshanaw, ammanettiyaawaanne tumuwaawaa oothiyaawaa.

¹⁰ Nuuni nagaraa oothibeykko gooppe, Xoossaa wordduwaa geetto; A qaalaykka nu wozanaan de7enna.

2

Kiristoosi Nuussi Gaannatiyaawaa

¹ Ta naatoo, nagaraa hintte oothennaadan, taani hawaa hinttenttoo xaafay; shin ooninne nagaraa oothooppe, Aawuwaa matan nuussi gaannatiyaa Yesuusi Kiristoosi, Xilluu, de7ee.

² Qassi nuuni nu nagaraa atto geetettussaa Kiristoosa bagganna demmeetto; Kiristoosi yarshshetteeddawe asaa ubbaa nagaraa digganaassappe attin, nu nagaraa xalalaa digganaassa gidenna.

³Nuuni Xoossaa azazuwaa naagooppe, tumu A eriyaawaa hewan shaakkanaw danddayeetto.

⁴Itti uray, “Taani A eray” giide, qassi A azazuwaa naagennan aggooppe, he uray wordduwaa; tumatethaykka aani baawa.

⁵Shin A qaalay azazettiya oona gidooппenne, he uray Xoossaa siiqiyaawe tumu poletteedda. Nuuni Xoossaan de7iyaawaa hawe nuuna erissee. Hewekka,

⁶“Taani, Xoossaan de7ay” giya ooninne Kiristoosi de7eeddawaadan de7anaw bessee.

Ooratha Azazuwaa

⁷Ta siiqatoo, taani hinttentoo koyiruwaappe de7iya eca azazuwaa xaafayppe attin, ooratha azazuwaa xaafikke; he eca azazuu hintte siseedda qaalaa.

⁸Gidooппekka, taani hinttentoo laa7enthuwaa ooratha azazuwaa xaafay; he azazuwaa tumatethaykka Kiristoosaninne hinttenan beettee. Ayissi gooppe, dhumay dhayee; tumu poo7uu ha77i poo7ee.

⁹Poo7uwaan de7ay giidde, bare ishaa ixxiyaa ooninne hanno gakkanaassikka dhumaani de7ee.

¹⁰Bare ishaa siiqiya ooninne poo7uwan de7ee; he uran hara uraa dhubbiyaabay ayaynne baawa.

¹¹Shin bare ishaa ixxiyaa ooninne dhumaani de7ee; dhumaani hamettee. Dhumay A ayfiyaa qooqissi wotheedda diraw, haqa binttonne erenna.

¹²Ta naatoo, Xoossay Kiristoosa sunthaa diraw,

hintte nagaraa atto yaageedda diraw, taani

hinttentoo xaafay.

¹³Aawotoo, koyiruwaappe de7iyaawaa hintte ereedda diraw, hinttentoo xaafay.

Yalagatoo,

xalahiyaa kaappuwaa hintte xoonneedda diraw,

hinttentoo xaafay.

Guutha naatoo, Xoossaa Aawuwaa hintte ereedda diraw,

hinttentoo xaafay.

¹⁴Aawotoo, koyiruwaappe de7iyaawaa hintte ereedda diraw, hinttentoo xaafay.

Yalagatoo,

hintte mino gidiyaa dirawunne

Xoossaa qaalay hinttenan de7iya diraw,

qassi xalahiyaa kaappuwaa hintte xoonneedda diraw,

hinttentoo xaafay.

¹⁵Ha alamiyaa woy alamiyaan de7iya ayaanne siiqoppite. Hintte ha alamiyaa siiqooppe, Xoossaa siiquu hinttenan baawa.

¹⁶Ayissi gooppe, ha alamiyaan de7iyaa ubabay, hewekka: asatethaa amuu, ayifiyan xeelliide kajeeliyaawenne bare de7iyaawaan ceeqettiyaawe ha alamiyaappe yeeddawaappe attin, Xoossaappe yibeenna.

¹⁷Ha alamiinne ha alamiyan asay amottiyaa ubabay aadhdhana. Shin Xoossay geeddawaa oothiyaa uray medhinaw de7ana.

Kiristoosa Eqettiyaawaappe Naqettiyaawaa

¹⁸Ta naatoo, wodiya wurssethay matatteedda; Kiristoosa eqettiyaawe sinthaappe yaanawaa hintte siseeddawaadan, haray atto ha77ikka A eqettiyaawantuu coratuu dend-deeddino. Hewaa diraw, wodiya wurssethay matatteeddawaa nuuni hewan ereetto.

¹⁹Ha eqettiyaawantuu nu bagga gidenna diraw, nu gidoppe keseeddino; ayissi gooppe, untuntu nu bagga gidiyaabaa gidinttonne, nu giddon de7ana; shin untuntuppe ooninne nu bagga gidennawe erettana mala, nu gidoppe keseeddino.

²⁰Shin Kiristoosi hintte bolla Geeshsha Ayyaanaa gusseedda; qassi hintte ubbay tumuwaa eriita.

²¹Tumuwaa hintte eriya dirawunne qassi tumuwaan wordduu ayaynne bayinnawaa hintte eriya diraw, taani hinttentoo xaafayppe attin, tumuwaa hintte erenna diraw xaafikke.

²²Yesuusi Oketteedda Kiristoosa gidiyaawaa erikke giya uraappe attin, wordduu oonee? Hewe Xoossaa Aawuwaanne Na7aa erikke giyaawe Kiristoosa eqettiyaawaa.

²³Xoossaa Na7aa erikke giyaa oonanne Xoossaa Aawuukka erenna; Xoossaa Na7aa eray giya oonanne qassi Xoossaa Aawuukka eree.

²⁴ Hewaa diraw, koyiruwaappe hintte siseeddawaa hintte wozanaan minissiide naagite. Koyiruwaappe siseeddawaa hintte naageoppe, hinttentoo qassi Xoossaa Na7aannanne Xoossaa Aawuwaanna ittippetethay de7ana.

²⁵ Qassi Kiristoosi bare huuphew nuussi immana geeddawe medhinaa de7uwaa.

²⁶ Taani hawaa hinttentoo he hinttena balethiya asatuwaa diraw xaafaaddi.

²⁷ Shin Kiristoosi hintte bolla bare Geeshsha Ayyaanaa gusseedda. Geeshsha Ayyaanay hinttenan de7iya diraw, ooninne hinttena tamaarissana kosshenna; ayissi gooppe, A Geeshsha Ayyaanay hinttena ubbabaa tamaarissée. I tamaarissiyaawe tumuwaappe attin wordduwaa gidenna. Hewaa diraw Ayyaanaa Geeshshaa timirtew azazetiidde, Kiristoosanna ittippetethaan de7ite.

²⁸ Ta naatoo, qassi I qoncciyaa wode, nuuni yashshi bayinnawantta gidanaadaaninne, A yuussaa gallassi A sinthan nuuni yeellatennaadan, aananna ittippetethaan de7ite.

²⁹ Kiristoosi xillo gidyaawaa hintte erooppe, xillobaa oothiyaa ubbay Xoossaa na7aa gidyaawaa eranaw bessee.

3

Xoossaa Naanatuwaa

¹ Nuuni Xoossaa naanatuwaa geetettiide xeesettana mala, Xoossay nuuna ay keenaa siqeeddentonne be7ite. Nuuni tumukka A naanatuwaa. Ha alamii Xoossaa erenna diraw, nuunakka erenna.

² Ta siqatoo, ha77i nuuni Xoossaa naanatuwaa; nuuni ayaa hananentto biro erettibeenna; shin Kiristoosi qoncciyaa wode, nuuni A malatanawaa ereetto. Ayissi gooppe, I tumu A gidyaawaa nuuni kumenthan be7ana.

³ Qassi Kiristoosa be7ana giide nashechchan naagiya ooninne Kiristoosi geeshsha gideeddawaadan, barena geeshsee.

⁴ Nagaraa oothiyaa ubbay Xoossaa higgiiyaa menthee; ayissi gooppe, nagaray Xoossaa higgiiyaa menthussaa.

⁵ Kiristoosi asaa nagaraa dhayissanaw qoncceddawaa hintte eriita; aani nagaray baawa.

⁶ Kiristoosan de7iyaa ooninne nagaraa oothiidde de7enna; qassi nagaraa oothiidde de7iyaa ooninne A be7ibeenna woy eribeenna.

⁷ Ta naatoo, ooninne hinttena balethoppo. Kiristoosi xillo gidyaawaadan, xillobaa oothiyaa uray xilluuaa.

⁸ Xalahiyaa kaappuu koyiruwaappe nagaraa otheedda diraw, nagaraa ubba wode oothiyaa uray xalahiyaa kaappuwaassa; hewaa diraw, Xoossaa Na7ay xalahiyaa kaappuwa oosuwaa dhayissanaw qoncceedda.

⁹ Xoossaa naanatuwaa gidiyaa ubbay Xoossaa medhetay untuntun de7iya diraw, nagaraa ubba wode oothikkino; qassi Xoossay untuntun Aawuwaa gidiyaa diraw, nagaraa oothanaw danddayikkino.

¹⁰ Xoossaa naanatu gidduwaaninne xalahiyaa kaappuwa naanatuwaa gidдон de7iya dummatethay hawaan erettee; xillobaa oothennawantunne woy bare ishaa siigenawantun ooninne Xoossaa naanatuwaa gidikkino.

Ittuu Ittuwaanna Siiqettiyaawaa

¹¹ Ayissi gooppe, koyiruwaappe hintte siseedda kiitay, "Ittuu ittuwaanna siiqettanaw bessee" yaagiyaawaa.

¹² Nuuni Qaayeela mala gidanaw bessenna. Qaayeeli xalahiyaa kaappuwaassa; hewaa gido diraw, bare ishaa wodheedda. I bare ishaa ayissi wodheeddee? I otheedda oosuu iita gidina, A ishay otheedda oosuu lo77a gideedda diraw wodheedda.

¹³ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, ha sa7aa asay hinttena ixxoopspe, oorathabaa gooppite.

¹⁴ Nuuni ammaniyaawanttaa siiqiyaa diraw, hayiquwaappe de7oo pinneeddawaa ereetto; ammaniyaawantta siiqenna uray ooninne hayiquwaa gidдон de7ee.

¹⁵ Ammaniyaawantta ixxiyaa ooninne shemppuwaa wodheeddawaa; qassi shemppuwaa wodheeddawaan medhinaa de7uu bayinnawaa hintte eriita.

¹⁶ Kiristoosi bare shemppuwaa nu diraw aathiide immeeddawaan siiquu ayentto nuuni ereeddo; nuunikka ammaniyaawanttu diraw, nu shemppuwaa aathiide immanaw bessee.

¹⁷ Shin dure asay ooninne bare ishay metootiyaawaa be7iidde, aw qarettenaan ixxoopspe, bare wozanaan Xoossaa siiqay gaanaw waani danddayii?

¹⁸Ta naatoo, nuuni oosuwaaninne tumatethaan siiqettoyetteppe attin, coo haasayan woy bolla doonan siiqettanaw bessenna.

Xoossaa Sinthan Ammanettiide Eqqiyaawaa

¹⁹⁻²⁰Nuuni tumuwaa baggan de7iyaawaa hewan erana; qassi nu wozanay nu bolla pirddiyaa wode ubbaan, Xoossaa sinthan tumatethaa nuuna hewan erissee. Ayissi gooppe, Xoossay nu wozanaappe wolqqaama; qassi I ubbabaa eree.

²¹Ta siiqatoo, nu wozanay nu bolla pirddennawaa gidoope, nuuni Xoossaa sinthan yayyokko.

²²Nuuni A azazuwaa naagiyaa dirawunne A nashechchiyaabaa oothiyaa diraw, woosiyaa ubbabaa aappe akkeetto.

²³Xoossaa azazu hawaa: Kiristoosi nuuna azazeeddawaadankka, Xoossaa Na7aa Yesuusi Kiristoosa sunthan nuuni ammananaadaaninne ituu ittuwaanna siiqettanaadan Xoossay nuuna azaeedda.

²⁴Xoossaa azazuwaa naagiyaa ooninne Xoossaa gidдон de7ee; Xoossaykka A gidдон de7ee; Xoossay nuussi immeedda A Ayyaanaa bagganna I nu gidдон de7iyaawaa nuuni ereetto.

4

Tumanchcha Ayyaanaanne Worddo Ayyaanaa

¹Ta siiqotoo, Xoossaa Ayyaanay taanan de7ee giyaa ubbaa ammanoppite; shin untuntun de7iyaa ayyaanay Xoossaappeeyee woy gidennetto paaccite. Ayissi gooppe, cora worddo nabatuu ubbasaa beeddino.

²Xoossaa Ayyaana gidiyawaa hintte hawaan erana; “Yesuusi Kiristoosi asaa gidiide yeeddawaa ammanay” giyaa oonaninne de7iyaa ayyaanay ubbay Xoossaappe yee.

³Qassi Kiristoosi asaa gidiide yeeddawaa ammanay geennawaa ayyaanay ubbay Xoossaappe yiibeenna; aani Kiristoosa eqettiyyaa ayyaanay de7ee. Hintte hewe yaanawaa kase siseeddita; I haray atto ha77ikka ha alamiyaan de7ee.

⁴Ta naatoo, hintte Xoossawantta; hintte gidдон de7iya Geeshsha Ayyaanay ha alamiyaan de7iya ayyanaappe daro wolqqaamiyyaa diraw, worddo nabatuwaa hintte xooneeddita.

⁵Untunttu ha alamiyaa asa gidiyaa diraw, ha alamiyaabaa haasayiino; ha alamiyaa asaykka untunttu haasayaa sisee.

⁶Nuuni Xoossawantta; Xoossaa eriya ooninne nuuni giyaawaa sisee. Xoossaa erenna ooninne nuuni giyaawaa sisenna. Nuuni tumu ayyaanaanne worddo ayyaanaa hewan shaakkeetto.

Xoossay Siiquwaa

⁷Ta siiqatoo, siiquu Xoossaappe yiyaa diraw, ane ittuu ittuwaanna siiqettoyette. Siiqettiyyaa ooninne Xoossaa naanaa; Xoossaakka eriino.

⁸Xoossaa eeshshay siiqo gidiyaa diraw, siiqenna uray ooninne Xoossaa erenna.

⁹Xoossay nuuna bare siiquwaa hawaan besseedda; nuuni A bagganna de7uwaa demana mala, bare itti Na7aa ha alamiyaa kiitteedda.

¹⁰Siiquwaa giyaawe hawaa; Xoossay nuuna siiqiide, nuuni nu nagaraappe maarotethaa demmeedda bare Na7aa nuussi kiitteeddappe attin, nuuni A siiqeeddawaanna gidenna.

¹¹Ta siiqotoo, Xoossay nuuna hawaadan siiqeeddawaa gidoope, nuunikka ittuu ittuwaanna siiqettanaw bessee.

¹²Xoossaa ooninne mulekka be7ibeenna; nuuni ittuu ittuwaanna siiqettooppe, Xoossay nu gidдон de7ee; A siiquukka nu gidдон poletteedda.

¹³Xoossay bare Ayyaanaa nuussi immeedda diraw, nuuni Xoossaa gidдон de7iyaawaanne ikka nu gidдон de7iyaawaa ereetto.

¹⁴Xoossaa Aawuu bare Na7aa ha alamiyaa ashshiyawaa gidanaw kiitteeddawaa nuuni be7iide markkatteetto.

¹⁵Yesuusi Xoossaa Na7aa gidiyawaa markkattiyyaa O gidduwaaninne Xoossay de7ee; ikka Xoossaa gidдон de7ee.

¹⁶Xoossay nuuna siiqiyaawaa nuuni nu huuphew ereettonne ammaneetto.

Xoossay siiquwaa. Siiquwan de7iya ooninne Xoossaa gidдон de7ee; Xoossaykka A gidдон de7ee.

¹⁷Nu de7uu ha alamiyaan Kiristoosi de7eeddawaa mala gidiyaa diraw, pirddaa gallassi nuuni yayyenna mala, siiquu nu gidдон poletteedda.

¹⁸Siiquwan yashshi baawa; gaasuukka tumu siiquu yashshaa kessi olee. Yashshayenne muray ittipe biya diraw, yayyiyyaa uraa siiquu kumentha gidenna.

¹⁹Xoossay koyro nuuna siiqeedda diraw, nuuni A siiqeeddo.

²⁰ Ooninne, “Taani Xoossaa siiqay” giidde bare ishaa ixxoopspe, I wordduwaa. Ayissi gooppe, be7eedda bare ishaa siiqennawe be7ibeenna Xoossaa siiqanaw waani danddayii?

²¹ Qassi Kiristoosi nuussi immeedda azazu hawaa; Xoossaa siiqiyaa uray bare ishaakka siiqanaw bessee.

5

Ha Alamiyaa Xooniyaawaa

¹ Oketteedda Kiristoosa yaagiide, Yesuusa ammaniyaa ubbay Xoossaa nanaa; qassi Xoossaa Aawuwaa siiqiyaa ooninne A naanatuwaakka siiqee.

² Nuuni Xoossaa siiqiyawaaninne A azazuwaa naagiyaawan, Xoossaa naanatuwaa siiqiyawaa ereetto.

³ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaa siiqiyawe A azazuwaa naagiyaawaa; A azazuukka deexo gidenna.

⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa Na7aa gidiyaa ooninne ha alamiyaa xoonanaw danddayee; nuunikka ha alamiyaa xoonanawe nu ammanuwaana.

⁵ Ha alamiyaa xoonanaw danddayiyaawe oonee? Yesuusi Xoossaa Na7aa gidiyawaa ammaniyaawaa xalalay xoonana.

Kiristoosawaa Markkatteeddawaa

⁶ Xinqqataa haathaannanne hayquwaa suuthaanna yeeddawe hawaa; ikka Yesuusi Kiristoosa; haathaannanne suuthaanna * I yeeddawaappe attin, haathaa xalalaana yiibeenna. Geeshsha Ayyaanay tuma gidiyaa diraw, hewe tuma gidiyawaa I bare huphew markkattee.

⁷ Ayissi gooppe, heezzu markkatuu de7iino.

⁸ Hewanttu, Xoossaa Ayyaanaa, haathaanne suuthaa; ha heezzatuu ittuu ittuwawaa phalqqikkino.

⁹ Nuuni asay markkattiyaawaa ammanooppe, Xoossay markkattiyaawe asaawaappe loythi aadhdhee; ayissi gooppe, Xoossay bare Na7abaa markkatteedda markkatethay hawaa.

¹⁰ Xoossaa Na7aa ammaniyaa uraa wozanaan ha markkatethay de7ee. Xoossaa ammanenna uray ooninne Xoossay bare Na7aw markkatteedda markkatethaa ammanibeenna diraw, Xoossaa wordduwaa gee.

¹¹ Simmi markkatethay hawaa; Xoossay nuussi medhinaa de7uwaa immeedda; hewekka A Na7an de7ee.

¹² Xoossaa Na7ay de7iia oossinne de7uu de7ee; Xoossaa Na7ay bayinna oossinne de7uu baawa.

Medhinaa De7uwaa

¹³ Xoossaa Na7aa sunthan ammaniyaa hinttenttoo medhinaa de7uu de7iyaawaa hintte erana mala, hawaa hinttenttoo xaafaaddi.

¹⁴ Xoossay koyyiyaawaadan, ayinne nuuni A woossooppe, I sisiyaawaa nuuni eriya diraw, A sinthan yayyokko.

¹⁵ Nuuni woossiyaa ubbaan I sisiyaawaa erooppe, nuuni A woosseeddawaa I zaareed-dawaa ereetto.

¹⁶ Ooninne hayquu bessenna nagaraa bare ishay oothishshin be7ooppe, Xoossaa woosanaw bessee; hayquu bessenna nagaraa ootheeddawanttoo Xoossay de7uwaa immana. Hayquu bessiyaa nagaray de7ee; taani hinttena hewoo Xoossaa woossite giikke.

¹⁷ Bayizzo oosuu ubbay nagaraa; shin hayquu bessenna nagaray de7ee.

¹⁸ Xoossaa naanay ooninne nagaraa ubba wode oothennawaa nuuni ereetto. Ayissi gooppe, Xoossaa Na7ay untuntta naagee; qassi xalahiyaa kaappuukka untuntta qohanaw danddayenna.

¹⁹ Nuuni Xoossawantta gidiyawaanne ha alamii ubay xalahiyaa kaappuwan moodetteeddawe ereetto.

²⁰ Nuuni tumu Xoossaa eranaadan, Xoossaa Na7ay yeeddawaanne nuussi akeekaa immeeddawaa ereetto. Nuuni tumu Xoossaa gidon, A Na7aa Yesuusi Kiristoosa gidon de7eetto; I tumu Xoossaanne medhinaa de7uwaa.

²¹ Ta naatoo, eeqatuwaappe hintte huuphiyaa naagite.

* 5:6 haathaannanne suuthaanna: Yesuusi ha alamiyaa yiidde xinqqataa haathaa xalalaana gidennaan bare hayquwaa suuthaan yeedda. Hewaa guussay I asaa kushiyaan xammaqettussa xalalaa gidennaan, ha alamiyan hayqqeedda guussaa.

Yohaannisi Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Yohaannisa laa7entho kiitaa, Yesuusi kiitteedda ammaniyaawantta kaaletiyyaa cimaa Yohaannisi xaafeedda. Xaafetteeddawekka, dooretteedda godatissanne izi naanatuwaassa. Izakka he wode de7iyaa ammaniyaasaa shiiquwaa bessaw. Ha qantha kiitay xaafetteeddawe untunttu ittuu ittuwaanna siiqettanaadan hassayissanaassanne worddo asttamaaratuwaappenne untunttu timirttiyaappe naagettanaadan qofissanaassa.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-3)

Siiquu ubbaappe bollaa (4-6)

Worddo timirttiyaappe naagettanaadan odettowaa (7-11)

Wurssethaa qutiyyaa (12-13)

¹⁻² Taani ammaniyaawantta kaaletiyyaa cimay, hinttenttoo, dooretteedda genniwwunne izi naanaw * ha dabidaabbiyyaa xaafay; nu gidдон de7iyaa qassi nuunanna medhinaw de7ana tumatethaa diraw, taani hinttena tumu siiqay. Qassi ta xalalaa gidennaan, tumatethaa eriya ubbatuu hinttena siiqiino.

³ Xoossaa nu Aawuwaanne A Na7aa Yesuusi Kiristoosa aadho keekatethay, maarotethayne sarotethay tumatethaaninne siiquwan nuunanna ittippe gido.

Tumuwaabaanne Siiquwaabaa

⁴ Xoossaa Aawuu nuuna azazedawaadan, ne naanatuwaappe amareddawanttu, tumatethaan de7iyaawaa be7aade taani daro nashettaadi.

⁵ Siiqo gennee, ha77ikka nuuni ubbay ittuu ittuwaanna siiqettana mala, taani neena woossay; ha azazu kaseedeppe nuunanna de7iyaa azazuwaappe attin, taani new ooratha azazuwaa xaafikke.

⁶ Siiquwaa giyaawe nuuni Xoossaa azazuwaa naagiidde de7iyaawaa giyaawaa. Qassi koyiruwaappe hintte siseeddawaadankka, A azazuu ayee gooppe, hintte ubbay siiquwan de7anawaa.

⁷ Ayissi gooppe, Yesuusi Kiristoosi asaa gidiide yeeddawaa ammanokko giyaawanttu, balethiya daro asatuu, gade giddo geleeddino. Hewaa mala uray ooninne asaa balethiyaawaanne Kiristoosa eqettiyaawaa.

⁸ Hintte ootheeddawoo kumentha woytaa akkanaappe attin, nuuni † ootheeddawaa bayizzenna mala, hinttena naagite.

⁹ Kiristoosa timirttiyaappe haakkiyyaa urawunne qassi A timirttiyaan de7enna uraw Xoossanna ittippetethay baawa. Kiristoosa timirttiyaan de7iyaa uraw Xoossaa Aawuwannanne A Na7aanna ittippetethay de7ee.

¹⁰ Ooninne hinttekkoo yiide, ha timirttiyyaa ahennaan aggooppe, hintte golle A gelissop-pite; sarokka gooppite.

¹¹ Ayissi gooppe, A saro giya uray A iita oosuwaa aananna gishettee.

Wurssetha Sarotaa

¹² Taani hinttenttoo xaafanaw koyyeedda darobay de7ee; shin waraqataaninne galamiyaan xaafanaw koyyabeykke; shin nu nashechchay polettana mala, hinttenanna doonan haasayanaw hinttekkoo baana gaade qoppay.

¹³ Siiqo gennee, Xoossay dooreedda ne michchatti naanay neena saro yaagiino.

* **1:1-2** Dooretteedda genniwwunne izi naanaw: Ooni eri hawe xaafetteeddawe, woosa gollewwunne izin de7iyaa Godaa kaalliyaa ammaniyaawanttoo gidennaan aggenna. 13 xeellite. **1:5** Yoh 13:34; 15:12,17 † **1:8** Nuuni: Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethay, "Hinttenttu" yaagee.

Yohaannisi Xaafedda Heezentho Kiitaa Geluwaa

Yohaannisa heezentho kiitaa, Yesuusi kiitteedda ammaniyaa asaa kaaletthiyaa cimaa Yohaannisi xaafedda. I xaafeddawekka Gaayoosa giya itti woosa golliyaa kaaletthiyaawaassa. Xaafii, Gaayoosi hara ammaniyaawantta maaddeedda diraw A galatee; hara bagganna qassi Diyootiraafisa geetettiyaa metuwaa medhdhiyaa bitaniyaappe naagettana mala akeekissee.

Shempattuwa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-4)

Gaayoosi galatettowaa (5-8)

Diyootiraafise naagettanaadan odettowaa (9-10)

Dimexiroosi galatettowaa (11-12)

Wurssethaa qutiya (13-15)

¹ Taani ammaniyaawantta kaaletthiyaa cimay, tumu siiqiyaa ta siiquwaa Gaayoosaw ha dabidaabbiyaa xaafay.

² Ta siiqoo, neeni Xoossaanna de7iyaa de7uu lo77a gidiyaawaa taani eriyaawaadan, neena ayayinne waayissenna malanne qassi ne asatethay paxa gidana mala, Xoossaa woossay.

³ Ayissi gooppe, amareedda ishatuu yiide, ubba wode neeni tumatethaan de7iyaawaanne ne tumatethaaba markkatteedda wode, taani daro nashettaaddi.

⁴ Ta naanay * tumatethaan de7iyaawaa sisiyaawaappe aadhdiide, taana nashechchiyaabay baawa.

Gaayoosabaa Asay Markkattee

⁵ Ta siiqoo, nu ishatuu imatha gidooppekka, neeni untunttoo oothiyaa oosuwaa ubbaan ammanetteedda oosuwaa oothaadda.

⁶ Qassi untunttu ne siiquwaabaa ammaniyaa asatoo markkatteeddino; untunttu qanxxennaan bare ogiyaa baana mala Xoossay dosiyaawaadan, neeni lo77obaa oothaade untuntta maaddaarkkii.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa ammanennawnttuppe ayinne akkennaan, Kiristtoosa sunthaa diraw keseeddino.

⁸ Hewaa diraw, nuuni tumatethaa untuntunna ittippe oothana mala, hawanttu mala asatuwaa maaddanaw bessee.

Diyootiraafise Seeretteedda; Dimexiroosi Sabetteedda

⁹ Taani ammaniyaawanttoo, dabidaabbiyaa xaafaaddi; shin untunttu kaappuwaa gidanaw koyyiyaa Diyootiraafise nuuni giyaawaa akkenna.

¹⁰ Hewaa diraw, taani yaa biya wode, I nu bollan haasayiyaa iita haasayaanne I ootheedda oosuwaa hinttenttoo odana; qassi I hewe guuxxeedda giide, nu ishatuu yiyaa wode mukkenna; haray atto untuntta mokkanaw koyyiyawanttakka diggiide, ammaniyaawanttu gidoppe kessee.

¹¹ Ta siiqoo, lo77obaappe attin, iitabaa malatoppa. Lo77obaa oothiyaa ooninne Xoossaa asaa; shin iitabaa oothiyaa ooninne Xoossaa erenna.

¹² Dimexiroosi lo77a gidiyaawaa asay ubbay markkattee; tumatethay bare huuphiyanka aabaa markkattee. Nuunikka qassi aabaa markkatteetto; nu markkatethay tuma gidiyaawaa hintteekka eriita.

Wurssethaa Sarotaa

¹³ Taani new xaafanaw koyyeedda darobay de7ee; shin waraqataaninne qalamiyaaninne xaafanaw koyyikke.

¹⁴ Shin taani matan neenanna gakkettanaw qoppay; he wode nuuni gakeettiide haasayana.

¹⁵ Sarotethay neenanna gido.

Ne dabbatuu neena saro saro yaagiino. Nu dabbatuwaa ubbaa untunttu sunthaa sunthaa xeesaade, taana saro saro geedda yaaga.

Yihuday Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Yihudaa kiitay xaafetteeddawe, ammanennaan de7iidae ammaniyaa asaa malatiide, worddo timirtiyaa laaliyaa asatuwaappe ammaniyaa asay naagettana mala, odanaassa. Ha qantha kiitay bare gidдон oygqeeddawan laa7entho Phexiroosa malatee. Xaafii nabbabiyaawanttussi odiidde, “Laa7ethenna hanotaan Xoossay bare naanatuwassi itti kaallakka immeedda ammanuwaassi minniide baaxetanaadan” minissiide qofissee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-2)

Worddo astamaaratuwaa timirtiyaa eeshshaanne kunddethaa (3-16)

Ammanuwaa naaganaadan imetteedda zoriyaa (17-23)

Wurssethaa anjuwaa (24-25)

¹ Taani Yesuusi Kiristtoosa qoomay Yihuday, Yayiqqooba ishay, Xoossay xeeseeddawantoo, Xoossay Aawuu siiqiyaawantoo, qassi Yesuusi Kiristtoosi naagiyaawantoo, ha dabidaabbiiyaa xaafay.

² Maarotethay, sarotethayenne siiqotethay hinttenan kumo.

Worddo Astamaaratuwaa

³ Ta siiqatoo, nuuni ittipe shaakki akkana atotethaabaa hinttentoo xaafanaw taani daro daaburiyaa wode, Xoossay bare naanattoo laa7ethennaan itti gede immeedda amanoo hintte baaxetana mala, hinttena zoraade xaafanaw koshshiyaaawaa akeekaaddi.

⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa erenna itti itti asatuu ooninne be7ennaan hintte giddo geleeddino. Hewantuu nu Xoossaa aadho keekatethaabaa odiiyaa kiitaa iita tunatethaw geellay tamarisiino; untuntuu nu itti Kaatiyaa, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa erokko yaagiino; qassi untuntuu pirddaa akkanawaa Xoossaa Maxaafatuu daro wodiyaappe kase odeeddino.

⁵ Shin hintte ha ubbabaa eriyaawaa gidoopekka, Goday Israa7eeliyaa asaa Gibxe gadiyaappe wooti ashsheeddentonne qassi ammanibeennawantta guyyeppe wooti dhayisseeddentto, taani hinttena hassayissanaw koyyay.

⁶ Qassi barenttu de7iyaasaa aggiide, barenttoo imetteedda kaappotethaa naagibeenna kiitanchchatuu pirddaa akkiya wolqqaama gallassay gakkanaw Xoossay untuntta naagiyaasan, dhumaappe garssan medhinaw qachchi wothee.

⁷ Hewaadan Sodoomaanne Gamoora giya katamatuwaaninne untunttu heeran de7iya katamatuwaan de7iya asay he kiitanchchatuwaadan woshummeeddinonne woshumanaw loythi kajjeleeddino; hewantuu medhinaa tamaan eexxiide, haratoo leemisuwaa gideeddino.

⁸ Hewaadan qassi he akumettiyaa asatuu barenttu asatethaa tunissiino; Xoossaa godatethaa kadhiino; bonchcho medhetatuwaakka boriino.

⁹ Shin kiitanchchatuwaawaa kaappuu Mikaa7eeli Muse anhaabaa * xalahiyaanna palumetteedda wode, “Goday neena seero” geeddawaappe attin, boriyaa qaalaan A bolla pirdanaw koyyibeenna.

¹⁰ Shin he asatuu barew akeekennabaa ubbaa boriino; qassi untunttu yuushshi qoppenna do7atuwaadan, medhetaa eratethan eriya yewatuu untuntta dhayissiyaawantta.

¹¹ Untunttoo aayyeero! Ayissi gooppe, untunttu Qaayeeeli hametteedda ogiyaa † hametteeddino. Shaluwaa diraw giide, Balaami ootheeddawaa ‡ mala bayizzuwwaa ootheeddino. Qassi Qoore § giyaa bitani makkaliide dhayeeddawaadan, untunttukka makkaliide dhayeeddino.

^{1:5} Kes 12:51; Pay 14:29-30 ^{1:6} Dom 6:2 ^{1:7} Dom 19:1 * ^{1:9} Mikaa7eeli Muse anhaabaa: Hawe bessiyaawe, beni koyrottiiide Ayihudatuwaa maxaafaan Musebaassi xaafetteeddawaa. ^{1:9} Dan 10:13,21; 12:1; Sax 12:7; Zar 34:6; Zak 3:2 † ^{1:11} Qaayeeeli hametteedda ogiyaa: Qaayeeeli bare ishaa Aabeela wodheedda. Dom 4:3-8 xeellite.

‡ ^{1:11} Balaami ootheeddawaa: Geeshsha Qaalaa payduwaa maaraadan, bolla gujaa demmana giide Isra7eeliyaa asaa sheqqikke giide ixxeedda gaasuwan untunttu Xoossaw azzettennaadan de7ana ogiyaa tamarisseedda. Pay 22:18; 24:13; 25:1-3; 31:16 xeellite. § ^{1:11} Qoore: Daataanenna ittipe gidiiide Musewunne Aaroonew makkaleeddawaadan, makkalaa asaa tamarisseeddino. Pay 16:1-35; 26:9, 10 xeellite. ^{1:11} Dom 4:3-8; Pay 22:1-35; 16:1-35

¹² Hewanttu siiquwan shoobbiyaa hintte miyasaan hinttenanna yashshi bayinnaan miyaa wode, qosetteedda dhubuwaa mala. Unttuntu barenttu xalalaa naagiino. Unttuntu carkkuu afiyaa iray bayinna shaariyaa mala; qassi unttuntu boniyan ayfiyaa ayifenna, xaphuwaanna shodettiide, mulekka meleedda mithaa mala.

¹³ Unttuntu barenttu pokkuwaa genthenna hoommotiya, iita abbaa beetaa mala. Unttuntu, Xoossay, medhinaw sakkana dhumaani sa7aa giigissi wotheedda yuuyiyaa xoolintatuwaa mala.

¹⁴⁻¹⁵ Heenooki Addaamappe doommina, laappuntha yeletaa gidiiyaawe, daro wodiyaappe kase untuntuwaa timbbitiyaa odiidde, hawaadan yaageedda;

“Akeekite; Xoossaa erenna nagaranchcha
asatuu ootheedda iita oosuwaa ubbawunne
qassi Xoossaa erenna he iita asatuu

Xoossaa bolla haasayeedda iita haasayaa ubbaw,
Goday untunttu ubbaa bolla pirdanaw,
bare cora sha77a geeshshatuwaanna ittippe yaana”
yaageedda.

¹⁶ He asatuu ubba wode zuuzummiinonne haratuwaa amaassaliino; qassi barenttu iita amuwaa kaalliino; barenttu huuphew go77a demmanaw haratuwaa sabbiinonne barenttu kooshshaa wogaappe aathiide, dhoqqu oothi haasayiino.

Mino Akeekissuwaanne Zoriyaa

¹⁷ Shin ta siiqatoo, nu Godaa Yesuusi Kiristoosi kiitteeddawanttu hinttentoo beni haasayeedda qaalaa akeekite.

¹⁸ Unttuntu hinttentoo, “Wurssethaa wodiyaan, barenttoo xoossay bayinnawanttu, barenttu amuwaa kaalliyawanttu, qassi hintte bolla qilliicciyaawanttu yaana” yaageeddino.

¹⁹ Hewanttu asaa gidдон shaakotethaa medhdhiyaawanttanne, barenttu iita amoo moodetteeddawantta; qassi Geeshsha Ayyaanay baynnawantta.

²⁰ Shin ta siiqatoo, ubbaappe aadhdhiyaa geeshsha ammanuwan hintte huuphiyaa keexxite; qassi Geeshsha Ayyaanaa wolqqaan Xoossaa woosite.

²¹ Qassi nu Goday Yesuusi Kiristoosi bare maarotethan hinttentoo immanna medhinaa de7uwaa naagiidde, hintte huuphiyaa Xoossaa siiquwan wothite.

²² Itti itti sidhii de7iya asatoo qarettite.

²³ Ittuwaa ittuwaa tamaappe dafi kessiide ashshite. Qassi haray atto unttuntu iita amuwan tuneedda mayuwaa ixxiiddeekka, ittoo ittoo yashshatethaan qarettite.

Galataa Woosaa

²⁴⁻²⁵ Hintte kunddennaadan, hinttena naaganawunne pokkuu baynnawantta udiide, bare bonchchuwaa sintha wolqqaama nashechchaan shiishshanaw danddayiyaa nuuna ashshiya itti Xoossaw, nu Godaa Yesuusi Kiristoosa bagganna bonchchuu, gitatethay, wolqqayenne maatay, aadhdheedda wode ubbaappenne ha77inne medhinaa gakkanaw gido. Amen77i.

Yohaannisaw Yeedda Saxaa Geluwaa

Yohaannisaw yeedda saxay xaafetteeddawe, ammaniya asatuu Yesuusi Kiristtoosa barenttu Godaa udiide, geeshshatethan de7eedda diraw, untuntta metuunne waayyii gakteedda wodiyaana. Xaafiyaa huuphe qofay, nabbabiyaawanttu hidootay kumentha gidanaadan, untuntta menthethanaassanne barentta gakteedda yedesaanne metuwaa gidдон barenttu ammanuwan minnanaadan, untuntta minnanaassa.

Maxaafaa gidдон dariya baggay daranne kaalli kailliide qoncceedda saxatuwaa oyyqeeddawaa. Saxatuu he laythan de7iyaa ammaniya asaassi geliyaawantta. Shin haratuwaassi xuura gidiide qonccenna haasayan shiiqeeddino. Mazimuriyaa az-imaachchi zaarethettiyaawaadan, ha maxaafaa gidдон de7iya huuphe yewatuwaa dumma dumma saxatuu bagganna dumma dumma malaaninne dumma dumma misiliyaa paydatuwan zaari zaariide shiiqeeddino. Ha maxaafaa xeelliyawaan dumma dumma qofay de7ooppenne aw gidдо qofay qonccее. Hewenne, “Xoossay Godaa gideedda Kiristtoosa bagganna laa7ethenna hanotaan, bare morkketuwaa, Seexaanaannakka ittippe, itti gede wurssethaa xoonuwaa xoonana. Poleeddawaappe guuyyiyan barew amanettiide de7eedda, bare baggatuwaa ooratha saluwaanne ooratha sa7aa anjuwaa laattissana” yaagiyaawaa.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-8)

Saxaa doyaanne Laappu Woosa Golletoo kiitetteedda kiitaa (1:9-3:22)

Maxaafaanne Laappu Maatafatuwaa (4:1-8:1)

Laappu Malkkatatuwaa (8:2-11:19)

Dawiyaanne Laa77u Mehetuwaa (12:1-13:18)

Dumma dumma saxatuwaa (14:1-15:8)

Xoossaa hanqquwaa laappu xuu7atuwaa (16:1-21)

Baabiloone Bashshaa, Du7aa, Worddo nabiyaanne Seexaanay xoonettiyaawaa (17:1-20:10)

Wurssethaa pirddaa (20:11-15)

Ooratha saluwaa, ooratha sa7aanne ooratha Yeerusalaamo (21:1-22:5)

Wurssethaa qutiya (22:6-21)

¹ Elleelli hananaw bessiyaawaa bare oosanchchatuwaa bessana mala, Xoossay Yesuusi Kiristtoosaw immeedda saxay hawaa; Yesuusi bare kiitanchchaa kiittiide, ha saxaa bare oosanchchaa Yohaannisa erisseeedda.

² Yohaannisi be77iide tumatethaan odeedda ubbaby, Xoossaa qaalaanne Yesuusi Kiristtoosa markkatethaa.

³ Ha maxaafaa nabbabiya uray * anjjetteddawaa; qassi ha timbbitiyaa maxaafaa sisiyaawanttunne ha maxaafan xaafetteeddawaa naagiyaawanttu anjjetteddawantta; ayissi gooppe, ha yewuu polettanaw wodii matatteedda.

Iisiyan De7iya Laappu Woosa Golletuwassi Kiitetteedda Sarotaa

⁴ Taani Yohaannisi, Iisiyaa gadiyan † de7iyaa laappu woosa golletoo yaagay;

kase de7iyaa Xoossaappe,

ha77ikka de7iyaa Xoossaappe,

sinthappekka yaana Xoossaappe,

qassi A kawutethaa oydiyaa sinthan

de7iya laappu ayyaanatuwaappe,

aadho keekatethayne sarotethay

hinttentussi gido.

⁵ Qassi ammanetteedda markkaa,

hayquwaappe koyro denddeedda

Na7aappe,

sa7aa kaatatuwaa mooddiyaa

Yesuusi Kiristtoosappe

* **1:3** *nabbabiya uray*: Hawaa guussay ubba asay ittippe Xoossaa goshetiyyaa woden hewanttussi qaala nabbabiya uray anjjetteddawaa guussaa. † **1:4** *Iisiya gadiyaa*, 1:4-3:22 de7iyaawe dabidaabbiyaa gidiide xaafetteedda. Iisiyaa gadii awayifii doliyaa bagganna de7iyaa Roome kawutethaa gidiide ha77i ha wodiyaan Turiike gadiyaa giide xeessettiyaawaa. **1:4** Kes 3:14; Sax 4:5

aadho keekatethayne sarotethay
 hinttentussi gido.
 I nuuna siiqeenne
 qassi nu nagaraa aylletethaappekka
 bare suuthan
 nuuna kesseedda.

⁶ Nuuni bare Xoossawunne Aawoo
 oothana mala,
 I nuuna kaatatuwaanne
 qeesatuwaa ootheedda;
 aw medhinaappe medhinaa gakkanaw
 bonchchuunne
 mooddiyaa wolqqay gido. Amen⁷⁷ⁱ.

⁷ Be^{7ite},
 Yesuusi shaaryaani yee.
 Asay ubbay, haray atto,
 A caddeeddawanttukka
 A be^{7ana};

sa^{7an} de^{7iya} asay ubbay
 A gaasuwan yeekkanawantta.

Hawe tumuppe hananawaa. Amen⁷⁷ⁱ.

⁸ Kase de^{7iya}aawe, ha^{77ikka} de^{7iya}aawe, sinthappekka yaana Goday, Ubbaappe Wolqqaama Xoossay, “Ubbabbaw Alfayenne Omeegay, koyruunne wursethay Taana” ‡ yaagee.

Kiristtoosi Saxaan Qonceeddawaa

⁹ Taani Yohaannis, hinttentu ishay, hinttenaana Yesuusi Kiristtoosa waayyiyaanne A kawutethaa qassi A danddayaa ittippe shaakettiyaawe, Xoossaa qaalaa odeedda dirawunne Yesuusawaa markkatteedda diraw, Piiximo giyaa haathay dooddo biittaa de^{7aaddi}.

¹⁰ Godaa gallassan taani Ayyaanan de^{7ay}; taani taappe guyyenna malakataa waasuwa mala wolqqaama kooshshaa sisaaddi.

¹¹ He kooshshay taana, “Neeni be^{7iya}aawaa maxaafan xaafa; Iisiyan de^{7iya} laappu woosa golleto, Efesoon, Samirineesa, Pherggaamoon, Tiyaaxiroona, Sarddeesa, Pilaadelifiyaa, Lodooyiyyaa woosa golleto yeedda” yaageedda.

¹² Taani taw odiyaa kooshshaa be^{7anaw} guyye simmaaddi; xomppiyaa wothiyaa laappu worqqa ballatuwaa be^{7aaddi}.

¹³ He ballatuwaa gidдон Asaa Na^{7aa} malatiyaawaa be^{7aaddi}; adussa aflaa bare gediya gathi mayyiide, worqqa dancuwa bare tiraan yuushsi aatheedda.

¹⁴ A huuphiinne A huuphiya binnanay bootha dorsaa isikiyaanne hewaappekka aadhiiide shachchaa malatee; A ayfiikka tamaa lacuwaa malatee.

¹⁵ A gediikka coociyaa tamaan teeriide phooliyaa nahaasiyaa giyaa birataa malatee; A kooshshaykka wolqqaama shaafaa gunthaa mala.

¹⁶ I bare ushechcha kushiyan laappu xoolintatuwaa oyqqeedda. A doonaappe laa^{77u} bagganna qaarettedda mashshay kesseedda. A deemuukka loythi poo^{7iyaa} awayfiyaa malatee.

¹⁷ Taani A be^{7eedda} wode hayqqeeddawaadan hanaade, A gediya matan kunddaaddi. Bare ushechcha kushiya ta bolla wothiide, taana hawaadan yaageedda; “Yayyoppa; koyruukka wursethaykka taana.

¹⁸ Taani de^{7uwan} de^{7iya}aawaa. Taani hayqqaaddi; shin be^{7a}, medhi medhinawukka de^{7uwan} de^{7ay}. Hayquwaa qulppiinne Si^{7ooliyaa} qulpii ta kushiyan de^{7ee}.

¹⁹ Simmi neeni be^{7eeddabaanne} ha⁷⁷ⁱ de^{7iya}aawaa, qassi sinthappe hananabaa xaafa.

²⁰ Neeni ta ushechcha kushiyan be^{7eedda} laappu xoolintatuwaa bilethayne qassi xomppatuwaa wothiyaa laappu worqqa ballatuwaa bilethay hawaa; laappu xoolintatuu

1:5 Isa 55:4; Maz 89:27 **1:6** Kes 19:6; Sax 5:10 **1:7** Dan 7:13; Mat 24:30; Mar 13:26; Luq 21:27; 1Te 4:17; Zak 12:10; Yoh 19:34,37 ‡ **1:8** *Alfayenne Omeegay*: Hawaa guussay Ooratha Caaquu koyro Griike Qaalaan xaafetteedda diraw, koyruunne wursethay gaanaw koyyiide, Alfaa giyaa Griike koyro pidoliyaa akkiide wursethaw qay Omeegaa giyaa wursethaan de^{7iyaa} pidoliyaa akkeeddino. Hawantta guussay leemisuwan Dawuroothuwa pidolatuwaa akkintto [A, Z] yaagiyaawaa mala guussa. **1:8** Sax 22:13; Kes 3:14 **1:13** Dan 7:13; 10:5 **1:14** Dan 7:9; 10:6 **1:15** Hiz 1:24; 43:2 **1:17** Isa 44:6; 48:12; Sax 2:8; 22:13

laappu Woosa Golletuwaa kiitanchchatuwaa; § woosa golliyaa laappu worqqaa ballattu laappu woosa golliyaa.

2

(1) Yesuusi Efesoonen De7iya Woosa Gollew Goowaa

1 “Efesoonen de7iya woosa golle kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Bare ushechcha kushiyan laappu xoolinttiyaa oyqqeeddawe, xomppatuwaa wothiyaa laappu worqqaa ballatuwaa gidduwaanna hamettiyaawe hawaadan yaagee.

2 Taani ne kiitaa, ne daaburaanne ne genccuwaa eray. Qassi neeni iita asatuwaa gencanaw danddayabeennawaakka taani eray; Yesuusi kiitteeddawantta gidennaan de7iidde barentta, ‘Nuuni Yesuusi kiitteeddawantta’ giyaawantta neeni xomoosaade, untunttu worddo gidiyawaa demmeeddawaakka eray.

3 Neeni genccaadda; qassi ta sunthaa dirawukka metuwaa danddayaadda; daaburabeykka.

4 Shin taani neena kadhiyaabay de7ee; ayissi gooppe, neeni kase ne siiquwaa agaadda.

5 Simmi neeni haqappe kunddaaddinttonne akeeka. Ne nagaraappe simma; neeni kase oothiyaa oosuwa ootha. Hewe dhayooppe, taani neekko yaana; yaade neeni ne nagaraappe simmana dhayooppe, neeni xomppiyaa wothiyaa ne ballaa A sa7aappe akkadiggana.

6 Shin ittibaa loythaadda; Niiqoolaawatuwaa oosuwa, taani ixxiyaawaa neenikka ixxaadda.

7 ‘Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooy giyawaa siso; taani xooniyaa uraw Xoossaa gennetiyan mokkiyaa de7uwa mithaa ayfiya maanaw immana’ yaagee”
yaagaade xaafa.

(2) Yesuusi Samirineesan De7iya Woosa Gollew Goowaa

8 “Samirineesan de7iyaa woosa golle kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Hayqqeeddawe, hayquwaappekka denddeeddawe, koyruunne wurssethay hawaadan yaagee.

9 ‘Taani ne waayyiyaanne ne hiyyeesatethaa eray; shin neeni dure. Ayihuda gidennaan de7iidde barentta, ‘Nuuni Ayihuda’ giyaawanttu boriyaawaa taani eray; shin untunttu Seexaanaa maabaran de7iino.

10 Neeni waayyettana waayyew yayyoppa. Be7a, xalahiyaa kaappuu hintteppe ama-reeddawantta xomoosanaw qasho gollen yeggana; tammu gallassa gakkanaw hinttenttu waayyettana. Hayqqana gakkanaassikka ammanetteeddawaa gida; taani new de7uwa akililiyaa * immana.

11 ‘Haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooy giyawaa siso; xooniyaa uray laa7ethuwa hayquwan † qohettenna’ yaagee”
yaagaade xaafa.

(3) Yesuusi Pherggaamoonan De7iya Woosa Gollew Goowaa

12 “Pherggaamoonan de7iya woosa golle kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Laa77u bagganna leefetteedda mashshay de7iyaawe hawaadan yaagee.

13 ‘Taani neeni de7iyaa sa7aa eray. Neeni Seexaanaa kawutethaa oydi de7iyaa sa7an ‡ de7aasa; ta sunthaa minissa naagaasa. Haray atto, Seexaanay de7iyaa sa7an hinttenttu matan asay wodheedda taani ammaniyaa markkay Anttiphaasi de7iyaa wodekka taana ammaniyaawaa aggabeykka.

14 Shin taani neena boriyaa guuthabay de7ee; Israa7eliyaa asay eeqaw yarshsheedda qumaa maanaadaaninne woshummanaadan untuntta nagaraa oosisseedda Baalaaqqa tamarisseedda Balaama timirttiyaa tamaariyaa amareedda asatu neenanna de7iino.

§ 1:20 kiitanchchatuwaa: Hawantta guussay ammaniyaawantta kaaletthiyaa cimatuwaa woy ammaniyaawanttoo kiitteeddawantta. 2:7 Dom 2:9; Sax 22:2; Hiz 28:13; 31:8 2:8 Isa 44:6; 48:12; Sax 1:17; 22:13 * 2:10 de7uwa akililiyaa: Bonchchetteedda de7uwa. † 2:11 laa7ethuwa hayquwaa: Koyro hayqu ashuu shemppuwaappe shaakettiyaawaa gidoode, laa7etho hayqu shemppuu medhinaw metootiidde de7iyaa hayquwaa. ‡ 2:13 Seexaanaa kawutethaa oydi: Hawaa bilethay loythiide qoncce gidenna, shin hawe bessiyaawe Xoossaa erennaan ixceeddawanttu goyinniyya goynaa sa7aa gaana danddayettee. 2:14 Pay 25:5,7; 31:16; Zar 23:4; Pay 25:1-3

¹⁵ Hewaadankka, qassi Niiqoolaawatuwaa timirttiyaa tamaariyaa asatuu neenanna de7iino.

¹⁶ Hewaa diraw, neeni ne nagaraappe simma; hewe dhayooppe, taani neekko ellekka yaana; yaade he asatuwaanna ta doonaappe kesiyaa mashshaan olettana.

¹⁷ 'Haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletoo giyawaa siso. Xooniyaa uraw taani geeman de7iya mannaappe amareeddawaa immana. Qassi taani bootha shuchchaakka aw immana; akkiya uraappe attin, ooninne erenna ooratha sunthay he shuchchaa bolla xaafetti utteedda' yaagee"
yaagaade xaafa.

(4) Yesuusi Tiyaaxiroonen De7iya Woosa Gollew Goowaa

¹⁸ "Tiyaaxiroonen de7iya woosa golliya kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

'Xoossaa Na7ay, tamaa lacuwaa malatiyaa ayfi de7iyaawe, qassi coociyaa tamaan teeriide phooliyaa nahaasiyaa geetettiyaa birataa malatiyaa gedi de7iyaawe, hawaadan yaagee.

¹⁹ "Taani ne oosuwaa, ne siiquwaa, ne ammanuwaa, ne maaduwaanne ne genccuwaa eray; neeni koyro oothiyaawappe ha77i darissaade oothiyaawaa taani eray.

²⁰ Shin taani neena kadhiyaabay de7ee; barena, 'Taani nabatto' yaagiyaa mishiratto Elzzaabeelo sheneko gaadda; he mishiratta ta oosanchchatuu woshummanaadaaninne eeqaw yarshsheedda qumaa maanaadan, tamarissawunne balethaw.

²¹ Iza bare nagaraappe simmana mala, taani iziw wodiya immaddi; shin woshumanaw kajeeliyaawaappe iza simmanaw koyyabeykku.

²² Be7ite, taani izo gisuwan kundissina; sakuwan iza waayyettana. Izinna woshummiyaawanttu he izinna oothiya nagaraappe simmana dhayooppe, untuntakka wolqqaama waayyiyan yeggana.

²³ Taani izi naanaakka wodhana; qassi woosa golliya ubbaykka taani asaa qofaanne amuwaa eriyaawaa gidiaawaa erana; taani hinttentussi hinttentu kiitaa malaa immana.

²⁴ "Tiyaaxiroonen de7iya haratoo, ha iita timirttiyaa tamaribeennawantoo, haratuu, "Seexaanaa cimmo yewuwaa" giyaawaa hinttentu tamaribeeyikkita; taani hinttentta hara deexuwaa toossikke gay.

²⁵ Shin taani yaana gakkanaw hinttentussi de7iyaawaa loythi naagite.

²⁶⁻²⁷ 'Xooneeddawoonne wursethay gakkanaw ta kiitaa naageeddawoo, asaa zariyaa ubbaa mooddana mala, taani ta Aawuwaappe akkedda maataa malaa aw immana;

"I asaa zariyaa ubbaa birataa xam77aan mooddananne urqqaappe medhetta miishshaa menthiyaawaadan menthana."

²⁸ Qassi taani aw bakkaaliyaa xoolinttiyaa immana.

²⁹ Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletoo giyawaa siso' yaagee"
yaagaade xaafa.

3

(5) Yesuusi Sarddeesan De7iyaa Woosa Gollew Goowaa

¹ "Sarddeesan de7iya woosa golliya kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

'Xoossaa ayyaana laappunatuunne laappu xoolinttatuu de7iyaawe hawaadan yaagee. "Taani ne kiitaa eray; asay neena shemppuwaanna de7aasa ginttokka, neeni hayqqaadda.

² Beegotta! Atteeddawaanne hayqqanaw mateeddawaa menthetha. Ayissi gooppe, ne kiitay ta Xoossaa sinthan polo gidennawaa taani demmadi.

³ Simmi neeni akkeeddawaanne siseeddawaa akeeka; naaga; ne nagaraappekka simma. Neeni beegottennawaa gidooppe, taani neekko kayisuwaadan yaana; taani woysaade yaanentto neeni erakka.

⁴ Shin barenttu mayuwaa qitissibeenna amareedda asatuu Sarddeesan neenanna de7iino. Untunttu bootha mayuwaa mayyiide taananna hamettana; ayissi gooppe, untunttu bootha mayuwaa mayyanaw bessiyaawantta.

⁵ Xooniyaawe hewaaddankka bootha mayuwa mayyana. Taani A sunthaa de7uwa maxaafaappe * quccikke; taani ta Aabbu sinthaaninne A kiitanchchatuwaa sinthan I tawaa gidiaawaa markkattana.

⁶ 'Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooy giyawaa siso' yaagee" yaagaade xaafa.

(6) *Yesuusi Pilaadelifiyan De7iya Woosa Gollew Goowaa*

⁷ "Pilaadelifiyan de7iya woosa gollia kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

'Daawite qulppiyaa † oyqqeeddawe, ooninne gorddanaw danddayennaadan dooyiyaaawe, qassi ooninne dooyanaw danddayennaadan gorddiyaawe geeshshayenne, tumanchchay hawaadan yaagee.

⁸ 'Taani ne kiitaa eray. Be7a, taani ne sinthan ooninne gorddanaw danddayenna penggiyaa wothaaddi; ayissi gooppe, ne wolqqay guutha gidoppenne, ta qaalaa naagaaddanne ta sunthaakka erikke gabeykka.

⁹ Be7a, Ayihuda gidikkino shin barena, 'Nuuni Ayihuda' giide worddotiyaa Seexaana Ayihuda woosa golliyaa taani ahaadde, ne sinthan goynissananne neena siiqiyaaawaakka untuntta erissana.

¹⁰ Neeni gencuwan ta azazuwaa naageedda diraw, sa7an de7iya asaa paaccanaw kumentha sa7aa bolla yiyaa waayiyaa wodiyaappe taanikka neena naagana.

¹¹ Taani ellekka yaana; ooninne ne akililiyaa akkenna mala, new de7iyaawaa minissa oyqqa.

¹² Taani xooniyaa uraa ta Aawuwaa Geeshsha Golliyaa tuussaa oothana; I hewaappe ubbaakka kessenna. Taani ta Xoossaa sunthaa, ta Xoossaa katamaa sunthaanne ta Xoossaa mataappe wodhdhana ooratha Yeerusalaame sunthaa A bolla xaafana. Qassi taani ta ooratha sunthaakka A bolla xaafana.

¹³ 'Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooy giyawaa siso' yaagee" yaagaade xaafa.

(7) *Yesuusi Lodoqiyaan De7iya Woosa Gollew Goowaa*

¹⁴ "Lodoqiyaan de7iya woosa gollia kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

'Ammanetteedda tumanchcha markkay, Xoossay medhdheeddawaa koyruu, "Amen77i" giyaawe' hawaadan yaagee.

¹⁵ 'Taani ne kiitaa eray. Neeni irxxa gidakka; woy seelliyaaawa gidakka; irxxa woy seelliyaaawa gidaarikkii.

¹⁶ Neeni irxxa woy seelliyaaawa gidennaan, dombboloola gidiyaa diraw, taani neena ta doonaappe cuchchana hanay.

¹⁷ Ayissi gooppe neeni, "Taani dure; miishshaanna de7ay; taana aynne koshshenna" yaagaasa. Shin neeni metootiyaa asa, qarethiyaa asa, hiyyeesaa, qooqanne kallotteedda asa gidiaawaa erakka.

¹⁸ Hewaa diraw, neeni durettana mala, tamaan geeyeedda worqqa, neena yeel-layiyaa ne kalluwaa kammanaw bootha mayuwanne qassi loytha xeellanaw ne ayfiyaa okkiyaa dhaliyaa taappe shammanaadan, taani neena zoray.

¹⁹ Taani siiqiyaa ubbaa seerayenne muray; simmi loytha seeletta; ne nagaraappekka simma.

²⁰ 'Be7a, taani karen eqqaade xeesay. Ooninne taani xeesiyaawaa sisiide, kariyaa dooyyooppe, taani aakko gelaade aananna ittippe kawuwaa maana; ikka taananna ittippe maana.

²¹ Qassi taani xonaade ta Aawuwaanna A kawutethaa oydiyan utteeddawaadan, xooniyaa uraw taananna ta kawutethaa oydiyan uttiyaa maataa immana.

²² 'Sisiyaa haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooy giyawaa siso' yaagee" yaagaade xaafa"

4

Xoossay Yohaannisa Bare Kawutethaa Oydiyaa Sintha Aheedda

* 3:5 de7uwa maxaafaa: Xoossaa asatuwaa sunthay xaafettiyaa maxaafaa. 3:5 Kes 32:32-33; Maz 69:28; Sax 20:12; Mat 10:32; Luq 12:8 † 3:7 Daawite qulppiyaa: Hawaa guussay Daawite kawutethaa ayissuwaa maataa odiyaaawa. 3:7 Isa 22:22; Yob 12:14 3:9 Isa 49:23; 60:14; 43:4 3:19 Lem 3:12; Ibr 12:6

¹ Hewaappe guyyiyan, taani saluwan dooya penggiyaa be7aaddi; qassi tw malakataadan odishshin, taani siseedda koyro kooshshay taana; “Hawaappe guyyiyan, hananaw bessiyaawaa taani neena bessana; haa kesa” yaageedda.

² Ellekka taani Geeshsha Ayyaanaa mooduwaa giddo gelaa aggaaddi. Be7ite, saluwan kawutethaa oydiid de7ee; he oydiyan ittu utteedda.

³ He utteeddawaa malay al77o Iyaasiphhiidiyaa shuchchaadaaninne al77o Serddi-noone shuchchaadaani phoolee. Kawutaa oydiid zuluwaan yuuyyi aadhdiide ubba bagganna al77o marggidiyaa shuchchaadan phoolee.

⁴ He kawutethaa oydiyaa yuuyyi aadhdiide, hara laatamanne oyddu kawutethaa oydatuu de7iino; untuntun bootha mayuwaa mayyiide, huuphiyaan worqqaa akililiyaa wotheedda laatamanne oyddu cimatuu utteeddino.

⁵ Kawutethaa oydiyaappe walqqanthay, kooshunchchayenne guugunthaa gunthay ke-seedda; qassi kawutethaa oydiyaa sinthan laappu xomppatuu poo7iino. Hewanttu Xoos-saa laappu ayyaanatuwa.

⁶ Kawutethaa oydiyaa sinthan birilliyaa malatiyaa burccukkuwaa abbay de7ee.

He kawutethaa oydiyaappe sinthannanne guyyenna A matan yuuyyi aadhdiide, ayfi kumeedda oyddu de7uwan de7iyaa medhetatuu de7iino.

⁷ Koyro de7uwan de7iya medhetay gaammuwaa malatee; laa7enthuu miizzaa maraa malatee; heezzenhuwaa som77i asaa deemuwaa malatee; qassi oyddenthuu paalliyaa arganthee malatee.

⁸ Oyddu de7uwan de7iya medhetatoo huuphiyaan huuphiyaan usuppun qefii de7ee; untunttoo bollan garssanka ubbasan ayfi kumeedda. Untunttu qammanne gallassi,

“Geeshshaw, geeshshaw, geeshshaw,

kase de7iyaawoo, ha77ikka de7iyaawoo,

qassi sinthappe yaanawoo,

Godaw, Ubbaaappe Wolqqaama Xoossaw”

giyaawaa aggikkino.

⁹ He medhetatuu kawutethaa oydiyan utteedda medhi medhinaw de7uwan de7iyaawaa mazimuriyan sabbeedda wode, bonchcheedda wodenne galateedda wode,

¹⁰ laatamanne oyddu cimatuu kawutethaa oydiyan utteedda medhi medhinaw de7iyaawaa sinthan guufanniide, aw goyinniino; barenttu akililiyaa kawutethaa oydiyaa sinthan wothiide hawaadan yaagiino.

¹¹ “Nu Godaw Xoossaw,

neeni bonchchuwaa,

sabaanne wolqqa

akkanaw besaasa.

Ayissi gooppe,

ubbabaa neeni medhdhaadda;

qassi ubbabaykka

neeni koyyeeddawaadan

haneeddanne de7eedda”

yaagiino.

5

Maxaafaanne Dorssaa

¹ Itti xaaxetto maxaafay * kawutethaa oydiyan utteeddawaa ushechcha kushiyan de7iyaawaa be7aaddi; he xaaxetto maxaafay laa77u baggannakka xaafetti utteedda; qassi laappu maatafay A bolla attametteedda.

² Taani itti wolqqaama kiitanchchay bare qaala dhoqqu udiide, “Maatafaa dooyyiide, xaaxetto maxaafaa billanaw bessiyaa uray oonee?” yaagiide, awaajjiyaawaa be7aaddi.

³ Saluwan gidina woy sa7an gidina, woy sa7aappe garssan † gidina, he xaaxetto maxaafaa billanaw woy A gidduwaa xeellanaw ooninne bessiyaawe baawa.

⁴ Xaatha maxaafaa billanaw woy A gidduwaa xeellanaw bessiyaa uray bayinna diraw, taani daro yeekkaaddi.

4:2 Hiz 1:26-28; 10:1 4:5 Kes 19:16; Sax 8:5; 11:19; 16:18; Hiz 1:13; Sax 1:4; Zak 4:2 4:6 Hiz 1:5-10,22; 10:14 4:8
 Hiz 1:18; 10:12; Isa 6:2-3 * 5:1 xaaxetto maxaafaa: Hawaa guussay waraqatan woy galbaan xaafetteedda xaaxettiya
 maxaafaa gidide, daro kare bagganna itti woy laa77u bolla bagga galbaan maatafay attamettee. 5:1 Hiz 2:9-10; Isa
 29:11 † 5:3 sa7aappe garssan: Hayqqeeddawannta guussaa.

⁵ Cimatuwaappe ittu taana, “Yeekkoppa; be7a, Yihudaa zariyaa gideedda Gaammuu, Daawite zarii xoonneedda. I maatafaa dooyyanawunne xaaxetto maxaafaa billanaw bessee” yaageedda.

⁶ Taani kawutethaa oydiyaappe, de7uwan de7iya oyddu medhetatuwaappenne qassi cimatuwappe gidduwan, shuketteedda Dorssaa malatiide eggeeddaawaa be7aaddi; aw laappu kacetuunne laappu ayfetu de7iino. Hewanttu alamiyaa ubbaa kiitetteedda Xoossaa laappu ayyaanatuwa.

⁷ He Dorssay biide, kawutethaa oydiyaa bolla utteeddaawaa ushechcha kushiyaappe xaaxetto maxaafaa akeedda.

⁸ I he xaaxetto maxaafaa akeedda wode, de7uwan de7iyaa oyddu medhetatuunne laatamanne oyddu cimatu A sinthan kunddeeddino. Unttuntu huuphiyaan huuphiyaan diithaanne ixaanay kumeedda worqqa miishshaa oyqqeeddino. He ixaanay geeshshatuu Xoossaa woossiyaawaa.

⁹ Unttuntu,
“Xaatha maxaafaa
akkanawunne
maatafaa dooyyaade
xeellanaw new bessee.

Ayissi gooppe,
neeni shukettaadda.
Neeni qommuwaa ubbaappe,
dumma dumma
gadiyaa qaalaa ubbaappe,
yaraa ubbaappenne
zariyaa ubbaappe
ne suathan
Xoossaw asaa wozaadda.

¹⁰ Nu Xoossaw oothana mala,
unttunta neeni
kaatatuwaanne
qeesatuwaa oothaadda.
Qassi untntuntu sa7an mooddana”
yaagiide ooratha mazimuriyaa
yexxiino.

¹¹ Hewaappe guyyiyan, taani xeellaade, kawutethaa oydiyaa, de7uwan de7iya oyddu medhetatuwaanne cimatuwaa yuuyyi aadhdiide eggeedda daro kiitanchchatuwaa kooshshaa sisaaddi; untntuntu sha77aaninne miilooniyan paydetteeddino.

¹² He kiitanchchatuu barenttu qaalaa dhoqqu udiide,
“Shuketteedda Dorssay
wolqqa, duretethaa,
aadhdeedda eraa,
minotethaa,
bonchchuwaa, sabaa,
galataa akkanaw bessee!”
yaageeddino.

¹³ Hewaappe guyyiyan, sa7an, saluwan, sa7aappe garssaaninne abbaa gidduwan de7iya medhetaa ubbayne qassi hewaantun de7iya medhetaa ubbay,

“Kawutethaa oydiyaa bolla
utteeddawoonne Dorssaw
galatay, bonchchuu,
sabayne wolqqay
medhi medhinaw gido!”
yaagiide yexxishshin sisaaddi.

¹⁴ De7uwan de7iya oyddu medhetatuu, “Amen77i” yaagina, cimatu guufanniide goyinneeddino.

6

He Xaaxetta Maxaafaa Maatafaa Dooyaa

¹ Dorssay laappu maatafatuwaappe ittuwa dooyyishshin be7aaddi; qassi shemppuwaanna de7iya oyddu medhetatuwaappe ittuu guugunthaa gunthaa malatiyaa kooshshaan, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

² Taani itti bootha paraa be7aaddi. He paraa toggeeddawe wonddaafiyaa oyiqqeedda; qassi aw akililii imetteedda. Olaa I xooniiddinne qassikka xoonanaw keseedda.

³ Dorssay laa7enthoo maatafaa dooyeedda wode, shemppuwaanna de7iya medhetatuwaa laa7enthuu, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

⁴ Qassi hara daama paray keseedda. Asay ittu ittuwanna shukettana mala, he paraa toggeeddaawoo sa7an sarotethaa diggiyaa wolqqay imetteedda. Wogga mashshay aw imetteedda.

⁵ Dorssay heezzenotho maatafaa dooyeedda wode, de7uwan de7iya medhetatuwaa heezzenothuu, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi. Yaataade karethaa paray keseed-dawaa be7aaddi; qassi he paraa toggeeddawe bare kushiyan miizaniyaa oyiqqeedda.

⁶ Taani de7uwan de7iya oyddu medhetatuwaa gidoppe kooshshaa malatiyaabaa sisaaddi. He kooshshay, “Itti gallassaa oosoo dirgguu bagga kiiluwa zarggaa; qassi itti gallassaa oosoo dirgguu itti kiiluwa bagga banggaa. Shin zaytiyaanne woyiniyaa eessaa qohoppa” yaagiyaawaa sisaaddi.

⁷ Dorssay oydenotho maatafaa dooyeedda wode, de7uwan de7iya medhetatuwaa oyden-thuu, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

⁸ Taani giraace paray keseeddawaa be7aaddi. He paraa toggeeddaawaa sunthay Hayquwaa; A geeduwaa Si7oolii kaalleedda. Hayquunne Si7oolii sa7aappe oydenotho kushiya olaan, koshaan, harggiyaan, do7aan wodhissana mala, untuntussi maatafay imetteedda.

⁹ Dorssay ichcheshenthoo maatafaa dooyeedda wode, untuntu Xoossaa qaalaa odeedda dirawunne barentu markkatethan ammanetteedda diraw, shukkeedda asaa shemppuwa yarshshuwa yarshshiyaasaappe garssan be7aaddi.

¹⁰ Untuntu barentu qaalaa dhoqqu udiide, “Ubbaa Mooddiyaa Godaw, geeshshaw, tuman-chaw, sa7an de7iya asaa bolla awude pirdday? Qassi nu suuthaa awude cigettay?” yaageeddino.

¹¹ Untuntu huuphiyaan huuphiyaan bootha mayuu imetteedda. Untuntuwaadan hayqqanaw bessiyaa untuntu laggethaa oosanchchatuwaa payduunne untuntu ishatuwa payduu kumana gakkanaw, untuntu amareedda wodiya takkishshana mala, untuntussi odetteedda.

¹² Dorssay usuppuntha maatafaa dooyeedda wode, taani be7aaddi; biittay loythi qaaxeedda. Awayfi karethaa mayuwaadan karexxeedda; agenaykka mule suuthaa malateedda.

¹³ Balasiyaa giyaa mithatti gami77e ayfi, wolqqaama carkkuu qaathina, sa7an qoqqofet- tiyaawaadan, xoolintatuu saluwaappe sa7an qoqqofetteeddino.

¹⁴ Saluu xaaxetto maxaafay xaaxettiyaawaadan, xaaxettiide dhayi ageedda; deri ub- batuunne haathan doodetteedda sa7ay ubbay barentu de7iyaasaappe kichchii ageed- dino.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, sa7aa kaatatu, deriyaa mooddiyaawanttu, shaalaqatuu, du- ratuu, wolqqaamatuu, qassi hara asay ubbay, ayilletuu, womaanatu, deriyaa kessiide, gonggoluwaa giddoninne deriyan de7iyaa zaallaa guyye baggan qosetteeddino.

¹⁶ Yaatiide deretuwanne shuchchaa, “Kawutethaa oydiyan utteedda ayfiyaappenne Dorssaa hanquwaappe nu bolla kunduide, nuuna genterkkiteeshsha!

¹⁷ Ayissi gooppe, untuntu wolqqaama hanquwaa gallassay gakkikichcheedda; he hanquwaa danddayanawe oonee?” yaageeddino.

7

Israa7eeliyaa Asaappe 144000 Asatuwa Som77iyaan Maatafay Wodhdheedda

¹ Hewaappe guyyiyan, taani oyddu kiitanchchatu oyddu bagga sa7aa gaxaan eqqeed- daawanta be7aaddi. He kiitanchchatu sa7aa bollan, woy abbaa bollan, woy ay mithaa bollan, carkkuu carkkennaadan te77eeddino.

² Qassikka de7uwa Xoossaa maatafaa oyqqiide hara kiitanchchay away mokkiyaasaappe kesiyaawaa taani be7aaddi. He kiitanchchay bare kooshshaa dhoqqu udiide, sa7aanne abbaa qohanaw wolqqay imetteedda oyddu kiitanchchatu

³ xeesiide, “Nu Xoossaa oosanchchatuwaa deemuwan nuuni maatafaa wothana gakkanaw, sa7aa gidina woy abbaa gidina, woy mithaa gidinakka qohoppite” yaageedda.

⁴ Taani Xoossaa maatafaa deemuwan wotheeddawanttu payduwaa sisaaddi. Israa7eeliyaa zariyaa ubbaappe itti xeetanne oytamanne oyddu sha77a asatuwaa deemuwan maatafay wodhdheedda.

⁵ Yihudaa zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa
deemuwan maatafay
wodhdheedda.

Roobeela zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

Gaade zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

⁶ Aaseera zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

Niftaaleeme zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

Minaase zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

⁷ Simoona zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

Leewiyaa zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

Yisaakoora zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

⁸ Zaabiloona zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

Yooseefo zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa.

Biiniyaama zariyaappe
tammenne laa77u sha77aa
deemuwan maatafay
wodhdheedda.

Bootha Mayuwaa Mayyeedda Cora Asatuwaa

⁹ Hewaappe guyyiyan, zariyaa ubbaappe, qommuwaa ubbaappe, yaraa ubbaappenne dumma dumma gadiyaa qaalaa ubbaappe ooninne paydanaw danddayenna zaway bayinna cora asaa taani be7aaddi. He asay bootha mayuwaa mayyiide, zambbaa haythaa barenttu kushiyan oyqqiide, kawutethaa oydiyaa sinthaninne Dorssaa sinthan eqqeedda.

¹⁰ Unttuntu barenttu qaalaa dhoqqu udiide,
“Nu atotethaykka
kawutethaa oydiyan
utteedda

nu Xoossaappenne
Dorssaappe yee”
yaageeddino.

¹¹ Kiitanchchatuu ubbay kawutethaa oydiyaa, cimatuwanne de7uwan de7iya oyddu medhetaa yuuyyi aadhdhiide eqqeeddino. Unttuntu kawutethaa oydiyaa sinthan barenttu deemuwan guufanniide Xoossaw goyinniide,

¹² “Amen77i!
Anjjuu, bonchchuu,
aadhdheedda eratethay,
galatay, sabay,
wolqqay, minotethay
medhinaappe medhinaa gakkanaw
nu Xoossaw gido.
Amen77i!”
yaageeddino.

¹³ Cimatuwaappe ittu taana, “Ha bootha mayuwaa mayyeedda asatuu oonee? Unttuntu haqappe yeeddinoo?” yaagiide oochcheedda.

¹⁴ Taani, “Ta Godaw, neeni eraasa” yaagaaddi. I taana hawaadan yaageedda;

“Hawanttu daro waayyiyyaa
waayyettiide yeeddawantta.

Unttuntu barenttu mayuwa

Dorssaa suuthan meecciide

booxxeeddawantta.

¹⁵ Hewaa diraw,

unttuntu Xoossaa kawutethaa oydiyaa

sinthan eqqiide,

qammanne gallassi

A Geeshsha Gollayan

aw oothiino.

Qassi I bare kawutethaa oydiyan

utteeddawe

unttuntu gidduwan de7ana.

¹⁶ Hawaappe sinthanaw ubbakka

unttuntu koshattikkino

woy saamettikkino.

Away unttunta meenna;

qassi ay seelaykka unttunta guuddenna.

¹⁷ Ayissi gooppe,

kawutethaa oyde

gidduwan utteedda Dorssay

unttunta heemmana.

De7uwa haathaa pulttuwaakkokka

unttunta kaaalthana.

Xoossaykka

unttuntu ayfiya afothaa ubbaa quccidiggana”

yaageedda.

8

Xaaxetha Maxaafaa Laappuntha Maatafay Dooyetteedda

¹ Dorssay laappuntha maatafaa dooyeedda wode, bakka saatiyaa giddiyaawaa keenaa saluu co77u geedda.

² Hewaappe guyyiyan, taani laappu kiitanchchatuwa Xoossaa sinthan eqqiyaawantta be7aaddi; untuntussi laappu malakatay imetteedda.

³ Ixaanaa cuwayiyaa worqaa miishshaa oyqeedda hara kiitanchchay yiide, yarshshiyaasaa matan eqqeedda. Worqqaappe medhetteedda yarshshiyaasay kawutethaa oydiyaa sinthan de7ee; he yarshshiyaasaa bolla geeshsha ubbatuwa woosaa gujjana mala, kiitanchchaw daro ixaanay imetteedda.

⁴ Ixaanaa cuwayiiaawaa duge sa7aa olina, guugunthay guummeedda. Walqqanthay wolqqaameedda; qassi biittaykka qaaxxeedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay ixaanaa cuwayiyaawaa akkiide, yarshshiyaasaappe tamaa bonqquwaa akkiide, aani kuntheedda. He ixaanaa cuwayiyaawaa duge sa7aa olina, guugunthay guummeedda. Walqqanthay wolqqaameedda; qassi biittaykka qaaxxeedda.

Malakatuu Punetteeddino

⁶ Qassi laappu malakataa oyqqiide laappu kiitanchchatuu malakataa punnanaw giigeeddino.

⁷ Koyro kiitanchchay bare malakataa punnina suuthaanna walaketteedda shachhayne tamay sa7an bukkeedda. Sa7aappe heezzenho kushii guudetteedda; mithaappekka heezzenho kushii guudetteedda; maataa ubbaykka guudetteedda.

⁸ Laa7entho kiitanchchaykka bare malakataa punneedda. Wolqqaama deriyaa malatiyaabay taman eexxiidde, abbaan yegetteedda; yaatina, abbaappe heezzenho kushii suuthaa gideedda.

⁹ Abbaan de7uwan de7iyya medhetatuwaa heezzenho kushii hayqqeedda; markka-betuwaappekka heezzenho kushii dhayeedda.

¹⁰ Heezzenho kiitanchchay bare malakataa punnina shaafaappenne pulttuwaa haathaappe heezzenho kushiyaa bolla saluwaappe xomppiyaadan eexxiyaa wolqqaama xoolinttii wodhdheedda.

¹¹ He xoolinttiyaa sunthay Camuwaa geetettee. Haathaappe heezzenho kushii cammeedda; qassi haathay cammeedda diraw, daro asay he haathaa ushiidde hayqqeedda.

¹² Oyddenho kiitanchchay bare malakataa punneedda. Awaappe, agenaappenne xoolinttiyaappe heezzenho kushii deshetteedda; untuntuu poo7uwaappekka heezzenho kushii dhumeedda. Hewaa diraw, gallassaappe heezzenho kushii, qammaappekka heezzenho kushii dhumeedda.

¹³ Itti argganthay saluwan paalliyaa taani be7aaddi. He argganthay bare qaala dhoqqu udiide, “Heezzu kiitanchchatuu punnana bessiyaa yokko malakatay punnettiiyaa wode, sa7an de7iya asaw aayyeero! Aayyeero! Aayyeero!” yaagiyaawaa sisaaddi.

9

¹ Hewaappe guyyiyan, ichcheshentho kiitanchchay bare malakataa punnina saluwaappe duge sa7aa kunddeedda xoolinttiyaa be7aaddi. He xoolinttew ciimmo ollaa * qulppii imetteedda.

² Xoolinttii ciimmo ollaa dooyeedda; aako coociyaappe kesiyaa cuwaa mala cuway he ciimmo ollaappe kesseedda. Qassi awaynne sa7ay he ciimmo ollaappe kesseedda cuwan dhumeeddino.

³ Cuwaappe boolii duge sa7aa yeedda. Sa7an de7iya soggato de7iya wolqqaa mala wolqqay boolewukka imetteedda.

⁴ Xoossaa maatafay deemuwan baynna asaa xalalaa qohanaappe attin, sa7an de7iya maataa woy aaciya mithaa gidina woy ay mithaa gidin akka qohenna mala, boolew odetteedda.

⁵ Boolii he asaa ichcheshu agena gidiyaawa paxa kaa7ana mala, maatafay imetteed-dawaappe attin, aw asaa wodhanaw maatafay imettibeenna. Sogguu asaa dukkiide seelisiyaawaa keenaa boolii seelisee.

⁶ He gallassatuwan asay hayquwaa koyyana; shin demmenna. Qassi hayqqanawukka amottana; shin hayquu asaappe baqatana.

⁷ Boolii olaw giigi utteedda paraa malatee. Booliyaa huuphiyaan worqqaa malatiyaa akililii de7ee; A deemu akka asaa deemuwaa malatee.

⁸ A binnaanay akka macca asaa binnaanaydaa aduqqee; A achchay akka gaammuwaa achchaa malatee.

⁹ A tiray birataan otheedda gondalliyaa malatiyaawan goozetti utteedda; qassi A qefiyaa kooshshay olaa baanaw piriixiyaa paratuu goochchiyaa gaariyaa kooshshaa mala.

¹⁰ Aw sogguwaa dufiyaa malatiyaa dufii de7ee; A dufiyan dukkiyaabay de7ee. He dufiyan ichcheshu agena gidiyaawa asaa qohanaadan, aw maatafay imetteedda.

¹¹ A mooddiiyaa kaatii de7ee. He kaatii ciimmo ollaa kiitanchchaa. A sunthay akka Ibraay-isxxe qaalaan Abiddoona; qassi Giriike qaalaan Apholiyoona geetettee. Apholiyoona giyaawoo bilethay, dhayissiyaawaa giyaawaa.

¹² Kooyo aayyeero giyawee aadhheedda; be7a, biro hara laa77u aayyeero giyawee yaanawaa.

¹³ Usuppuntha kiitanchchay bare malakataa punneedda. Xoossaa sinthan eqqeedda worqqaappe medhdheedda yarshshiyaasaan de7iyaa oydu gaxaa kacetuwaappe itti kooshshaa sisaaddi.

¹⁴ He kooshshay malakatay de7iyaa usuppuntha kiitanchchaa, “Efiraaxeesa giya wogga shaafan qashetteedda oydu kiitanchchatuwa billa” yaageedda.

¹⁵ Asaa zariyaappe heezzenho kushiyaa wodhanaw, ha saatiyaassi, gallassaassi, agenaassinne laythaassi giigissi wotheedda, oydu kiitanchchatuu biletteeddino.

¹⁶ Ollaa paraa toggiyaa asaa payduu laa77u xeetu miiloon gidiyaawaa taani sisaaddi.

¹⁷ Qassikka taani saxaan paratuwaanne he paratuwaa toggeedda asaa be7aaddi. Asaw tiraan wothiyaa birataa gondalliyaa malay de7ee. He tiraan wothiyaa birataa gondalliyaa malay tamaadan zo7o; samaayiyaa; qassi eexxiyaa diiniyaa mala. Paratuwaa huuphi gaammuwaa huuphiyaa mala. Untuntuu doonaappe tamay, cuwaynne adilliyaa ciishshaa malatiyaa eexxiyaa diiniyaa tamay kesseedda.

¹⁸ Paratuwaa doonaappe kesseedda taman, cuwaaninne eexxiyaa diiniyan ha heezzu boshatuwan asaa zariyaappe heezzenho kushii hayqqeedda.

8:11 Erm 9:15 **8:12** Isa 13:10; Hiz 32:7; Iyu 2:10,31; 3:15 * **9:1** *ciimma ollaa*: Hawaa guussay garssa bagga biittaaan darissi ciimmatide de7iyaa iita ayyaanatu barenttu wurssethaa muraa gallassay gakkanaw qashettiide de7iyaasaa.
9:2 Dom 19:28 **9:3** Kes 10:12-15 **9:4** Hiz 9:4 **9:6** Yob 3:21; Erm 8:3 **9:7** Iyu 2:4 **9:8** Iyu 1:6 **9:9** Iyu 2:5 **9:13** Kes 30:1-3

¹⁹ Ayissi gooppe, paratoo wolqqay doonaaninne dufiiyan de7ee. Unttuntu dufiikka huuphiyaanna de7iyaa shooshshaa malatee; hewan untntuntu asaa qohiino.

²⁰ Ha boshatuwan hayqqennan atteedda asay bare kushiyan oothiyaawaa aggibeenna. Qassi worqqaappe, biraappe, nahaasiyaa geetettiyaa birataappe shuchchaappenne mithaappe oosetteedda, xeellanaw woy sisanaw woy hamettanaw danddayenna eeqaassinne xalahiyaa goyinniyawaakka aggibeenna.

²¹ Asay eriiddi wodheeddawaa, woy bare biteeddawaa, woy bare woshummeeddawaa, woy bare wuu77eeddawaa aggiide, bare nagaraappe simmibeenna.

10

Kiitanchchaanne Guutha Maxaafaa

¹ Qassikka taani hara wolqqaama kiitanchchay saluwaappe kesiide, duge wodhdhiyaawaa be7aaddi. Shaariyaa I mayyi utteedda; qassi zuluu A huuphiyaa yuuyyi aadhdhi utteedda. A deemuuka awaa mala; A gediikka tamaa tuussaa mala.

² He kiitanchchay dooya de7iya itti guutha xaaxetto maxaafaa bare kushiyan oyqqeedda. Bare ushechcha gediya abbaa bolla essiide, bare haddirssa gediya biittaa bolla esseedda.

³ Gudiyaa gaammuwaadan, wolqqaappe gudeedda. I gudeeddawaappe guyyiyan, laappu dadatuu aananna gunthan haasayeeddino.

⁴ Unttuntu guummeedda wode taani xaafanaw qoppaaddi. Shin saluwaappe, “Laappu dadatuu haasayeeddawaa asaw qaattoppaane xaafoppa” yaagiya kooshshay taw sisettedda.

⁵ Hewaappe guyye, abbaa bollaanne biittaa bollan eqqide7ishshin taani be7eedda kiitanchchay, bare ushechcha kushiya saluwaapude micceedda.

⁶ Saluwaanne saluwan de7iya ubbabaa, sa7aanne sa7an de7iya ubbabaa, abbaanne abbaan de7iya ubbabaa, medhdheedda medhi medhinaw de7iya Xoossaa sunthan caaqeedda. Yaatiide, “Wodii wuranaw gami77enna.

⁷ Shin laappuntha kiitanchchay bare malakataa punniyaa wode, Xoossay nabatuwaa gideedda bare ashikkaretoo qaalaadi odi wotheeddawaadanka, I xuureedda qofay polettana” yaageedda.

⁸ Hewaappe guyyiyan, saluwaappe haasayishshin taani siseedda kooshshay laa7enthuwa zaariide taana, “Abbaa bollaanne biittaa bollan eqqeedda kiitanchchay kushiyan dooya de7iya xaaxetto maxaafaa baade akka” yaagiyaawaa sisaaddi.

⁹ Taani he kiitanchchaakko baade, guutha xaaxetto maxaafaa taw immana mala, A oochchaaddi. I taana, “Akkaade ma; maxaafay ne uluwaa camissanawaa; shin ne doonan eessaadan, I mal77anawaa” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyye, taani kiitanchchay kushiyaappe he guutha xaaxetto maxaafaa akkaade maaddi; ta doonan maxaafay eessaadan mal77eedda. Shin taani meeddawaappe guyyiyan, ta ulo gidduu cammeedda.

¹¹ Qassikka taana, “Yaraa ubbaa, zariyaa ubbaa, dumma dumma biittaa qaalaanne kaatatuwaabaa neeni timbbitiyaa qanxxennaan haasayanaw bessee” yaageedda.

11

Laa77u Markkatuwa

¹ Hewaappe guyye, maqqa malatiyaa likkiyaa xam77ay taw imetteedda; taana geed-dawe hawaa; “Baade Xoossaa Geeshsha Golliyaanne yarshshiyaasaa likka. Hewan goyinniyaawaantakka payda.

² Shin Geeshsha Gollew kare bagga agga basha; hewaa likkoppa. Ayissi gooppe, he sa7ay Ayihuda gidenna asaw imetteedda. Ayihuda gidenna asay geeshsha katamaa oytamanne laa77u agenaw yedhdhana.

³ Taani gaabiyaa mayyeedda ta laa77u markkatuwa kiittana; untntuntu itti sha77anne laa77u xeetanne usuppun tammu gallassan Xoossaa kiitaa odana” yaageedda.

⁴ He laa77u markkatuu ha sa7aa Godaa sinthan eqqiya xomppiyaa wothiyaa laa77u ballatuwaa.

⁵ Ooninne untntunta qohanaw koyyooppe, untntuntu doonaappe tamay kesiide untntuntu morkketuwaakka dhayissee. Qassi ooninne untntunta qohanaw koyyooppe, hewaaddanka hayqqana.

⁶ Unttuntu Xoossaa kiitaa odiyaa wodiyaan iray bukkennaanad, saluwaa gorddanaw untunttussi maatay de7ee. Unttunttussi haathaa suuthaa kessiyaa maataykka de7ee; qassi unttuntu barena koshshiyaa wode, sa7aa dumma dumma boshaan shocanaw untunttussi maatay de7ee.

⁷ Unttuntu barenttu markkatethaa wursseeddawaappe guyyiyan, ciimmo ollaappe pude kesiyyaa do7ay untuntunna olettana. He do7ay untuntta xooniide wothana.

⁸ Unttuntu Goday masqqaliyaa bollan misimaariyan dhishettiide suletteedda katamaa wogga ogiyaan unttuntu anhay gisanawaa. He katamay leemisuwan Sodoomaa woy Gibxe geetettiide xeesettee.

⁹ Qassi yaraa ubbaappe, qommuwaa ubbaappe, dumma dumma biittaa qaalaappenne zariyaa ubbaappe yeedda asay unttuntu anhaa heezzu gallassanne baggaa be7ana. Anhay moogettenna mala, he asay diggana.

¹⁰ Sa7an de7iya asay ha timbitiyaa odiyaa laa77u asatuwa hayquwan nashettana. Asay unttuntu hayquwaa ittuu ittuwaanna imotaa laamettiidde bonchchanawaa; Ayissi gooppe, sa7an de7iya asaa unttuntu darissi metootheeddino.

¹¹ Heezzu gallassanne baggappe guyyiyan, de7uwa shemppuwaa Xoossay untuntun shempinna, unttuntu dendi eqqeeddino. Unttunta be7eedda ubbay iita yashshaa yayyeedda.

¹² Hewaappe guyyiyan, he timbitiyaa odiyaa laa77u asatuu saluwaappe, “Haa pude kesite” giya wolqqaama kooshshaa siseeddino. Barenttu morkketuu barentta xeellishshin, unttuntu shaariyaan geliide, pude saluwaa beeddino.

¹³ He saatiyaan biittay loythi qaaxxina katamaappe tammuntha kushii dhayeedda. Qassi biittaa qaathan laappu sha77a asay hayqqeedda. Atteedda asay loythi kokkori yayyiide, saluwaa Xoossaa gitatethaa sabbeedda.

¹⁴ Laa7entho aayyeero giyawe aadhdeedda. Shin akeekite; heezzenho aayyeero giyawe ellekka yaanawaa.

Laappuntha Malakataa

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, laappuntha kiitanchchaykka bare malakataa punneedda. Saluwan,

“Alamiyaa kawutethay

ha77i nu Godaassanne

A Kiristtoosassa;

qassi medhinaappe medhinaa gakkanaw

I mooddana”

yaagiyaa wolqqaama kooshshay sisettedda.

¹⁶ Barenttu oydiyan utteedda laatamanne oydu cimatu Xoossaa sinthan duge guufanniide, Xoossaw goyinniide hawaadan yaageeddino;

¹⁷ “Ha77i de7iyaawoo,

kaseppekka de7iyaawoo,

Godaw,

Ubbaappe Wolqqaama Xoossaw,

new wolqqaama wolqqay

de7iyaa dirawunne

neeni mooddanaw

doommeedda diraw,

nuuni neena galateetto.

¹⁸ Ayihuda gidenna asay hanqqetteedda;

ne hanqqukka yeedda.

Hayqqeeddawanttu

pirddettiyaa wodii ha77a;

qassi neeni ne oosanchchattoo,

nabattoo,

geeshshattoo,

ne sunthaw yayyiyaawanttoo,

dhoqqatoonne laafattoo

unttuntu oosuwaadan

immiyaa wodiikka ha77a.

Sa7aa dhayissiyaawanttakka

neeni dhayissiyaa wodii ha77a”

yaageeddino.

¹⁹ Saluwan de7iya Xoossaa Geeshsha Golli dooyetteedda; A Geeshsha Golliyan Xoossaa Qaalaa caaquwaa Taabootay beetteedda. Qassi walqqanthay wolqqaameedda; gunthay sisetteedda; guugunthay guummeedda; biittay qaaxxeedda; wolqqaama shachchaykka shacceedda.

12

Taani Mishiratto, Na7aanne Dawiyaa Be7aaddi

¹ Hewaappe guyyiyan, saluwan wolqqaama mallay beetteedda. Awaa mayyeedda itti mishiratta, agenaa bolla eqqeeddawunna, tammanne laa77u xoolinttiyaa akililiyaa bare huuphiyan wotheeddawunna hewaan de7aw.

² He mishiratta shahaara; izo yeluwaa oythay, un77ethina waassaaddu.

³ Hara itti wolqqaama mallay saluwan beetteedda. Tammu kaciyaanna de7iyaa laappu huuphiyan akililiyaa wotheedda itti wolqqaama zo7o dawi de7ee.

⁴ He dawi bare dufiiyan heezzenotho kushe xoolinttiyaa saluwaappe dafide, sa7an oleedda. He dawi yeletti wodhdhosaannakka na7aa maanaw yelana haniyaa mishiratti sinthan eqqeedda.

⁵ Mishiratta attuma na7aa, Ayihuda gidenna asaa ubbaa birataa xam77aan mood-danawaa yelaaddu. Shin na7ay Xoossaakkonne A araataakko, pude ellekka aketteedda.

⁶ Mishiratta itti sha77anne laa77u xeetanne usuppun tammu gallassaw miziiddenne ushshiidde wothanaw Xoossay giigissi wotheedda sa7aa bazzuwaa baqataaddu.

⁷ Hewaappe guyyiyan, saluwan olay denddeedda. Mikaa7eeli bare kiitanchchatuwaanna ittippe dawiya oletteedda; dawiikka bare kiitanchchatuwanna gidiiide, zaari oletteedda.

⁸ Shin dawi xoonettina dawiyaasinne A kiitanchchatuwaassi saluwan sa7ay dhayeedda.

⁹ Woliqqaama dawi, xalahiyaa kaappuwaa woy Seexaanaa giyaawe, beni shooshshay, alamiyaa ubbaa balethiyaawe oletteedda; I bare kiitanchchatuwanna ittippe duge sa7aw oletteedda.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, taani saluwaappe hawaadan yaagiyaa kooshshaa sisaaddi; “Xoossaa atatethay ha77i yeedda.

Xoossay barew

Kaate gidiiyaawadanka

bare wolqqa besseedda;

A Kiristtoosi bare maataa besseedda.

Ayissi gooppe,

qammanne gallassi

Xoossaa sinthan eqqiide,

nu ishatuwaa mootiyaawe

saluwaappe duge oletteedda.

¹¹ Nu ishatuu Dorssaa suuthaaninne

barenttu tumu markkatethan

dawiya olettiide xoneeddino.

Qassi untunttu

barenttu shemppuwaa aathi immiyaawoo

qarettibeykkino.

¹² Hewaa diraw,

saluunne saluwaa gidдон de7iyaawanttu,

nashettite.

Shin sa7awunne

abbaw aayyeero!

Ayissi gooppe,

xalahiyaa kaappuu

barew guutha wodii

atteeddawaa eriyaa diraw,

wolqqaama hanqquwan

duge hinttenttukko

wodhdheedda”

yaageedda.

¹³ Qassi dawi barena duge sa7aa oleeddawaa be7eeddawaappe guyyiyan, he attuma na7aa yeleedda mishiratto yederssuwaa doommeedda.

¹⁴ Mishiratto shooshshay qohenna mala, heezzu laythaanne baggaa maadenne ushaadde iza naagettiysaa bazzuwaa paallaade baana mala, laa77u wolqqaama argantha qefii iziw imetteedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, mishiratto di7uu di77iide afana mala, shooshshay shaafaa haathaa keena haathaa bare doonaappe mishiratti geeduwan gusseedda.

¹⁶ Shin biittay mishiratto maaddeedda; biittay bare doonaa dooyyiide, dawiya doonappe keseedda haathaa mitti aggeedda.

¹⁷ Dawi mishirattii darissi hanqqettiide, izi zerethaa Xoossaa azazuwaa naagiya ubbatuwaanne Yesuus qoncciseedda tumu ammanettiyaawantta olanaw,

¹⁸ biide abbaa doonan de7iyaa shafiyaan eqgeedda.

13

Taani Abbaappe Kesiyaa Laa77u Do7atuwaa Be7aaddi

¹ Hewaappe guyyiyan, itti do7ay abbaappe kesishshin, taani be7aaddi. Aw tammu kaciinne laappu huuphii de7ee; A tammu kaciyaa bollan tammu akililii de7ee. A huuphiyanka boriyaa sunthay xaafetti utteedda.

² Taani be7eedda do7ay maahiya malatee; A gedi babbanthaa geetettiya iita du7aa gediya malatee; A doonay gaammuwaa doona malatee. Dawi bare wolqqa, bare kawutethaa oydiyaanne bare wolqqaama maataa he do7aw immeedda.

³ He do7aa huuphetuwaappe ittuu hayqqeeddawaa malaatiyaawaa taani be7aaddi; shin wodhiyaa maythay paxeedda. Sa7aa asay ubbay maalalettiide, he do7aa geeduwaa kaalleedda.

⁴ Dawi bare maataa do7aw immeedda diraw, asay ubbay dawew goyinneedda. Qassi he asay, "Do7aa malay oonee? Aananna olettanaw ooni danddayii?" yaagiidde, do7aw goyinneedda.

⁵ He do7ay pala yewuwaanne boriyaa haasayiyya doonay imetteedda. Oytamanne laa77u agenaassi oothana mala, aw maatay imetteedda.

⁶ He do7ay Xoossaa, A sunthaa, I de7iyaasaanne saluwan de7iya ubbatuwa boriyaa doommeedda.

⁷ He do7ay Xoossaa asatuwaanna olettiide, untuntta xoonana mala, aw maatay imetteedda. Qommuwaa ubbaa, yaraa ubbaa, dumma dumma biittaa qaalaa ubbaanne zariyaa ubbaa modiyaa maatay aw imetteedda.

⁸ Sa7ay medhettanaappe kase shuketteedda Dorssaa de7uwa maxaafan sunthay xaafetibeenna asay, sa7an de7iyaawe ubbay, he do7aw goyinnana.

⁹ Sisiyaa haythay de7iyaa uray siso.

¹⁰ Omoddettana asay de7ooppe, ooninne omoddettanawaa.

Mashshaan shukettaana asay de7ooppe, ooninne mashshaan shukettanawaa.

Geeshtatuwaa danddayaynne ammanuu hawaan erettanawaa.

Taani Sa7aappe Kesiyaa Do7aa Be7aaddi

¹¹ Hewaappe guyyiyan, hara do7ay sa7aappe kesiyaawaa taani be7aaddi. Dorssa kaciyaa malatiyaa laa77u kacii aw de7ee; shin he do7ay dawiyaadan haasayeedda.

¹² He do7ay koyro do7aa wolqqaama maataa ubbaa A sinthan ootheedda. Sa7aynne sa7an de7iya asay ubbay A wodhiyaa maythay paxeedda koyro do7aw goyinnana mala, he do7ay godatteedda.

¹³ He laa7entho do7ay wolqqaama malaatatuwaa ootheedda; haray atto tamaa saluwaappe asaa ubbaa sintha sa7aa wothana gakkanaw malaatatuwaa ootheedda.

¹⁴ Koyro do7aa sinthan oothanaw, aw imetteedda malaatatuwaan sa7an de7iya asaa ubbaa I baletheedda. Mashshaan maythattooppenne paxa de7iyaa koyro do7aa bonchchoo misiliyaa giigissanaadan, sa7aa asaa ubbaw laa7entho do7ay odeedda.

¹⁵ Qassi koyro do7aa misilii haasayanaadaaninne barew goyinnenna ubbaa wodhanaadan, laa7entho do7ay bare shemppuwaa koyro do7aa misiliyan shemppuwaa gellisanaw azazetteedda.

¹⁶ Asay ubbay woggaynne qeeray, manqqunne durii, womaannuunne ayllii bare ushechcha kushiyan woy bare deemuwan mallaa wothanaadan, he laa7entho do7ay godatteedda.

¹⁷ He do7aa sunthay woy A sunthaa payduu de7iyaa mallay baynna asay ooninne zali77aanawunne shammanaw danddayenna.

¹⁸ Aadhdheedda eratethay hawaan de7ee. Eray de7iyaa ooninne he do7aa payduwaa bilethaa ero; ayissi gooppe, he payduu itti asaa sunthaa. A payduu usuppun xeetanne usuppun tammanne usuppuna.

14

Taani Dorssaanne 144000 Asatuwaa Be7aaddi

¹ Hewaappe guyyiyan, taani be7aaddi. Be7ite, Dorssay Xiyoone Deriyaa bolla eqqeedda. A sunthaynne A Aabbu sunthay deemuwan xaafetteedda, itti xeetanne oytamanne oyduu sha77a asatuu aananaa ittippa de7iino.

² Saluwaappe kuntho haathaa gunthaanne dadaa gunthaa malatiyaa wolqqaama kooshshaa taani sisaaddi. Qassi taani siseedda kooshshay diithaa diixxiyaawantu barenttu diithaa diixxina siseetiyyaa kooshshaa malatee.

³ Itti xeetanne oytamanne oyduu sha77a asatuu kawutethaa oydiyyaa sinthan, oyduu paxa de7iyaa medhetatuwaa sinthaaninne cimatuwaa sinthan eqqeeddino. Sa7aappe wozetteedda untuntuppe attin, haray ooninne tamaanaw danddayenna ooratha mazimuriyaa yexxeeddino.

⁴ Hawanttu geeshsha asatuwaa gidiyaa diraw, maccawanttunna gaketiiide barena tunissibeykkino. Dorssay *biyaasaa ubbaa untunttu kaalliino. Untunttu Xoossaasinne Dorssaasi bayra giddanaw, sa7aa asaa gidoppe wozetteeddawantta.

⁵ Untunttu ubbaakka worddoti erikkino; untuntun bayizzuu baawa.

Taani Xoossaa Kiitanchchaa Be7aaddi

⁶ Sa7an de7iyaa asaa ubbaw, zariyaa ubbaw, qommuwaa ubbaw, dumma dumma biittaa qaalaalaa ubbaawunne yaraa ubbaw medhinaa wonggalaa mishiraachchuwaa awaajanaw, bolla saluwan paaliyyaa hara kiitanchchaa taani be7aaddi.

⁷ He kiitanchchay bare qaalaalaa dhoqqu udiide, "Xoossaw yayyite; A bonchchite. Ayissi gooppe, sa7aa asaa I pirddiyaa saati gakteedda. Saluwaa, sa7aa, abbaanne haathaa puluttuwa medhdheedda Xoossaw goyinnite" yaageedda.

⁸ Hara laa7entho kiitanchchay, "Wolqqaama Baabiloona kundaaddu; iza kundeedda gaasuunneekka asaa zariyaa ubbaa iita oosuwa oosissiyaa diraassa" yaagiidde, koyro kiitanchchaa kaalleedda.

⁹ Heezzenho kiitanchchay bare kooshshaa dhoqqu udiide, hawaadan yaagiidde, koyro laa77u kiitanchchay kaalleedda; "Do7awunne A misilew goyinniyyaa ooninne qassi A mallaa bare deemuwan woy bare kushiyan wothiyaa ooninne de7ooppe,

¹⁰ Xoossaw bare wolqqaama hanqquwaa burccukkuwan kuntheedda hanqquwaa woyiniyyaa eessaa I ushana. Hewaa ootheedda ubbay geeshsha kiitanchchay sinthaaninne Dorssaa sinthan, tamaaninne eexxiyaa diiniyan paxa kaa7ettana.

¹¹ Untunttu paxa kaa7iyaa tamaa cuway medhi medhinaw cuwattana. Do7awunne he do7aa misilew goyinniyyaa oosinne qassi he do7aa sunthaa malaataanna de7iyaa oosinne qammanne gallasi shemppuu baawa" yaageedda.

¹² Xoossaw azazettiyaanne Yesuusaw ammanettiya geeshshatuu danddayiyaa danddayay hawaana.

¹³ Hewaappe guyyiyan saluwaappe, "Hawaa xaafa; hawaappe sinthaw Godan hayqqiyaawantu anijetteeddawantta" yaagiyyaa kooshshaa taani sisaaddi.

Ayyaanay, "Tuma; untunttu barenttu daaburaappe shemppana; ayissi gooppe, untunttu lo77o kiitaw, Xoossay lo77uwan zaarana" yaagee.

Taani Qoychchaa Wodiyaa Be7aaddi

¹⁴ Qassikka taani be7aaddi. Be7ite, bootha shaarii de7ee. Shaariyaa bolla Asaa Na7aa malatiyaawe utteedda; A huuphiyaan worqqa akililii, qassi A kushiyan qara baacay de7ee.

¹⁵ Hara kiitanchchay Geeshsha Golliyaappe kesiide, shaariyaa bolla utteeddawoo bare qaalaalaa dhoqqu udiide, "Qoychchaa saati gakteedda diraw, ne baacaa yeddaade kathaa qoyca; ayissi gooppe, sa7aa kathay meleedda" yaageedda.

¹⁶ Shaariyaa bollan utteeddawe, bare baacaa sa7aa yeddiide, sa7aa kathaa cakkeedda.

¹⁷ Qassikka saluwan de7iya Geeshsha Golliyaappe hara kiitanchchay kesseedda; awukka kuussa baacay de7ee.

¹⁸ Tamaw kaappo gideedda hara kiitanchchay yarshshiyaasaappe kesiide, kuussa baacay de7iyaa kiitanchchaw bare qaalaa dhoqqu udiide, “Woyiniyaa ayfi teereedda diraw, ne kuussa baacaa yeddaade, sa7an de7iya woyiniyaa turaappe hondodda ayfiyaa qanxxa!” yaageedda.

¹⁹ He kiitanchchay bare baacaa sa7aa yeddiide, sa7an de7iya woyiniyaappe hondodda ayfiyaa qanxxeedda; Xoossaa wolqqaama hanquuwa he woyiniyaa gumi77iyaa ollaan yeggeedda.

²⁰ Katamaappe gaxaan de7iya woyiniyaa ayfiyaa gumi77iyaa ollaan woyiniyaa ayfi gumi77ettee. Suuthay kesiide, he woyiniyaa gumi77iyaa ollaappe heezzu xeetu kiilo mitiriya keenaa haakkiide, paraw puuluwaa gakkiiyawaa keenaa dhoqqu giide eelleedda.

15

Taani Burccukkuwaa Abbaa Bee7aaddi

¹ Taani saluwan hara wolqqaamanne maalalissiyaa mallaa be7aaddi. Xoossaa hanqquu untuntu bollan polettiiyaa diraw, wurssetha laappu boshanna de7iya laappu kiitanchchatuu de7iino.

² Qassikka taani burccukkuwaa abbaa malatiyaawaa tamaanna walaketteeddawaa be7aaddi. Qassi do7aa, A misiliyaanne A sunthaa payduwaa xooneddawaanta be7aaddi. Xoossay untuntussi immeedda diithatuwaa oyyqiide, burccukkuwaa malatiyaa abbaa matan untuntu eggeeddino.

³ Untuntu, Xoossaa oosanchchaa Muse mazimuriyaanne Dorssaa mazimuriyaa hawaadan yexxeeddino.

“Godaw,

Ubbaaappe Wolqqaama Xoossaw,
ne kiitay gitanne maalalissiyaawaa.

Asa zariyaa ubbaa Kaatew,
ne ogii xilluwaanne tumuwaa.

⁴ Godaw, new yayyennawenne
ne sunthaa bonchchennawe oonee?
Ayissi gooppe, geeshshay ne xalalaa.

Asa zariyaa ubbay yiide,
ne sinthan goyinnana;
ayissi gooppe, ne xillo kiitay
ubbaw qoncceedda”

yaagiide yexxiino.

Laappu Boshanna De7iyaa Laappu Kiitanchchatuwaa

⁵ Hewaappe guyyiyan, taani saluwan de7iya Geeshsha Golli dooyettowaa hewekka markkatethaa dunkkaaniyaa be7aaddi.

⁶ Laappu boshanna de7iya laappu kiitanchchatuu Geeshsha Golliyaappe kesseeddino. Untuntu phooliide booxxiya laynuwaa mayuwaa mayyeeddino; barenttu tiraa worqqaa dancuwan yuushshi aathiide qachcheeddino.

⁷ De7uuwan de7iya oydu medhetatuwaappe ittuu, medhi medhinaw gakkanaw de7iyaa Xoossaa hanqquu kumeedda laappu worqqaa keretuwa laappu kiitanchchatoo immeedda.

⁸ Xoossaa bonchchuwaappenne A wolqqaappe yeedda cuway Geeshsha Golliyaa kumeedda. Laappu kiitanchchatuu aheedda laappu boshatuu polettana gakkanaw, Geeshsha Golliyaa oninnee gelanaw danddayibeenna.

16

Xoossaa Hanqquu Kumeedda Keretuwa

¹ Hewaappe guyyiyan, laappu kiitanchchatoo, “Biide Xoossaa hanquuwa laappu keriyaappe sa7an gussite” yaagiide, Geeshsha Golliyaappe haasaiyaa wolqqaama kooshshaa taani sisaaddi.

² Koyro kiitanchchay biide, bare keriyān de7iyaawaa sa7an gussina, do7aa mal-lay de7iyaawanttu bollanne he do7aa misilew goyinniyaawanttu bolla loythi sakkiiyaa maythaa keseedda.

³ Laa7entho kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa abbaan gussina abbaa haathay hayqqeedda asaa suuthaa malateedda. Qassi abbaan de7iya medhetaa ubbaykka hayqqi aggeedda.

⁴ Heezzentho kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa shaafatuwaaninne pulattatuwan gussina untunttu suuthaa gideeddino.

⁵ Haathaw aawottiya kiitanchchay hawaadan yaagiyaawaa, taani sisaaddi;

“Kasekka ha77ikka
de7iyaa Godaw,

Geeshshaw,
ha pirddaa pirddeedda diraw,
neeni xilluwaa.

⁶ Untunttu geeshshatuwaa suuthaanne
nabatuwaa suuthaa
gusseedda diraw,
neeni untuntta ushshanaw
suuthaa untunttoo immaadda.

Untunttu barenttoo
bessiyaawaa akkeeddino”
yaageedda.

⁷ Yarshshuwaa yarshshiyaasaappe,
“Godaw,

Ubbaappe Wolqqaama Xoossaw,
ne pirdday tumuwaanne xilluwaa!”
yaagiya kooshshaa taani sissaadi.

⁸ Oyddentho kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa awayfiyaa bollan gussina bare tamaa seelaan asaa guddanaw, awayfew maatay imetteedda.

⁹ Asay wolqqaama seelaan guudettiide ha boshatuwaa bollan maatay de7iyaa Xoos-saa sunthaa boreedda. Shin bare nagaraappe simmibeennanne Xoossaa gitatethaakka bonchchibeenna.

¹⁰ Ichcheshentho kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa do7aa kawutethaa oydiyaa bolla gussina, he do7aa kawutethay dhumeedda. Asay bare seelaa diraw, bare inxxarssaa sa77eedda.

¹¹ Qassi asay bare seelaa dirawunne bare maythaa diraw saluwaa Xoossaa sheqqeedda. Shin bare ootheedda nagaraappe simmibeenna.

¹² Usuppuntha kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa wogga Efiraxeesa geetettiyaa shaafan gussina away doliyaa baggappe yaana kaatatuwassi ogii giiganaadan, haathay meleedda.

¹³ Hewaappe guyyiyan, taani sheedhdhiyaa malatiyaa heezzu tuna ayyaanatu dawiya doonaappe, du7aa doonaappenne wordduwaa timbitiyaa odiyaawaa doonaappe keshishin be7aaddi.

¹⁴ Untunttu mallatuwaa oothiyaa xalahatuwaa ayyaanatuwa. He heezzu iita ayyaanatu Ubbaappe Wolqqaama Xoossaa wolqqaama gallassan, sa7aa kaatatuwaa ubbaa olaw shiishshanaw baana.

¹⁵ “Be7a, taani kayisuwaadan yaana. Asaa sinthan kallo hamettiide yeellatenna mala, gemi77ishennan bare mayuwaa mayyiide naagiya uray anjjetteddawaa!” yaageedda.

¹⁶ He iita ayyaanatuu kaatetuwa Ibraayisxxe qaalaan Arimaagedoona * geetettiyaa sa7aa shiishsheeddino.

¹⁷ Laappuntha kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa carkkuwan gussina, Geeshsha Golliyān de7iya araataappe, “Poletteedda” yaagiya wolqqaama kooshshay yeedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyan, walqqanthay wolqqaameedda; gunthay sisetteedda; guugun-thaykka guummeeedda. Qassi biittay pala qaathaa qaaxxeedda. Asay sa7an medhet-toodeppekka biittay hewaa mala qaathaa qaaxxi erenna; hewe ubbaappe aadhdeedda qaathaa.

16:2 Kes 9:10 **16:4** Kes 7:17-21; Maz 78:44 **16:10** Kes 10:21 **16:12** Isa 11:15 * **16:16** *Arimaagedoona*: Ha qaalaw koyrottē de7iyaa Ibraayisxxiyaa medhetay, “Har-Maagido” yaagiyaawaa gidiiide, “Har-Maagido” giyaawoo de7iyaa bilethay, “Meegido-Zooziyaa” yaagiyaawaa. Hawaa guussay beni wodiyaan asay cora olaa oletteedda sa7aa guussaa. **16:16** 2Ka 23:29; Zak 12:11

¹⁹ Woliqqaama katamay heezzu kesiide za77eedda. Biittaa ubbaan de7iya katamatuu dhayeeddino. Xoossay woliqqaama Baabiloono qoppiide, bare iita hanqquwaa woyiniyaa eessay kumeedda burcucukuwaappe woyiniyaa eessaa Baabiloono ushsheedda.

²⁰ Abbaan doodetteedda biittay ubbay dhayeedda; deriikka beettibeenna.

²¹ Asaa bolla oytamu kiilo keenaa deexiya woliqqaama shachchay saluwaappe wodhdheedda. Asay he shachchaa boshaa diraw, Xoossaa boreedda; ayissi gooppe, boshay daro woliqqaama.

17

Baabiloone Bolla Yaana Mura

¹ Hewaappe guyyiyan, laappu keretuu de7iyaa laappu kiitanchchatuwappe ittuu taakko yiide, taana hawaadan yaageedda; “Haa ya; daro shaafatuwaa gaxaan de7iya woshummiyaa, woliqqaama katamatta, waana murettanentto, taani neena bessana.

² Sa7an de7iya kaatatuu izinna woshummeeddino; sa7an de7iya asaykka izi woyiniyaa eessaa ushi mathottiide izinna woshummeedda” yaageedda.

³ He kiitanchchay taana Ayyaanan bazzuwaa afeedda. Hewan taani itti mishiratto boriyaa sunthay bollaa ubbaan xaafetti utteedda zo7o do7aa toggeeddawunno be7aaddi; he do7aw laappu huuphiyan tammu kacii de7ee.

⁴ He mishiratta teera ochchaa malatiyaa mayuwanne zo7o mayuwaa mayyaaddu; iza qassi worqqaan, bonchcho shuchchaaninne inqquwaa geetettiyaa al77o shuchchan alleeqqaaddu. Iza woshummiyaa tunabayanne sheneyiyaabay kumeedda worqqaan burcucukuwaa bare kushiyan oyqqaaddu.

⁵ Izi deemuhan xuura yewuwaa bilethay de7iyaa sunthay,

“Woliqqaama Baabiloono;
Sa7aan De7iyaa
Woshummiyaawanttoonno
Sa7aan De7iyaa
Sheneyiyaabaw Aatto”

yaagiyaawe xaafetti utteedda.

⁶ Qassi he mishiratta geeshshatuwaa suuthaanne Yesuusaw markattishshin wodheeddawantu suuthaa ushaade mathotteeddawunno taani be7aade malalettaaddi.

⁷ Kiitanchchay taana, “Neeni ayissi hawaadan maalalettaaddii? Taani new mishiratti xuura yewuwaanne iza tookkeedda laappu huuphiyan tammu kacii de7iyaa du7aa xuura yewuwaa odana.

⁸ Neeni be7eedda do7ay kase de7ee; shin ha77i baawa. He do7ay ciimmo ollaappe elle kesiide, bashshaw baanawaa. Alamii medhettoodeppe doommiide, de7uwa maxaafan untunttu sunthay xaafettibeenna sa7an de7iya asay do7aa be7iide malalettana. Ayissi gooppe, I kase de7ee; ha77i baawa; shin sinthappe yaanawaa.

⁹ “Hawe aadhheedda eratethanne akeeka koyyee. Laappu huuphi mishiratta uttiyaa laappu deretuwa; hewantu qassi laappu kaatatuwaa.

¹⁰ Untuntuppe ichcheshu kaatatuu kundeeddino. Ittuu ha77i gakkanaassikka mooddee; yokko kaatii yibeenna. I yiide, guutha wodiya takkanaw bessee.

¹¹ Kase de7eedda do7ay, ha77i baynawee, I bare huuphew hospuntha du7aa. I laappu do7atuwaappe ittuwaa; I dhayanaw bee.

¹² “Neeni be7eedda tammu kacetuu mooddanaw doommibeenna tammu kaatetuwa. Shin untunttu do7anna ittippe itti saatew kaatetuwan mooddanaw untunttussi maatay imettana.

¹³ Untunttussi ubbaw itti qofay de7ee; untunttu barenttu woliqqaanne barenttu maataa do7aw immana.

¹⁴ Untunttu Dorssaanna olettana; shin dorssayanne dorssaanna de7iyaawanttu, I xeegeeddawantunne dooreeddawanttu, A kaaliyaa ammanetteeddawanttu, he kaatetuwa xoonana; ayissi gooppe, I godatuwaa Godaanne kaatetuwa Kaatiyaa” yaageedda.

¹⁵ Kiitanchchay qassikka taana hawaadan yaageedda; “Caaratta utteedda he neeni be7eedda haathay yaruwaa, cora asaa, asaa zaretuwaanne dumma dumma biittaa qaala.

¹⁶ Qassi neeni be7eedda tammu kaciinne do7ay woshummewunno ixnanawantta. Unttuntu iziw de7iya ubbaba akkidiggana. Qassi izo kallo ashshananne izi ashuwaa midiggana; yaatiide untntuntu izo taman guuddana.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa qaalay tumattana gakkanaw, untntuntu qofay ittuwa gidanaadan, untntuntu barenttu mooddiyaa wolqqa do7aw immanaadaaninne Xoossay qopheeddaawaa untntuntu oothanaadan, untntuntu wozanaan Xoossay amuwaa wotheedda.

¹⁸ “He neeni be7eedda mishiratta sa7aa kaatetuwa mooddiyaa wolqqaama katamatto” yaageedda.

18

Baabilooni Kunddethaa

¹ Hewaappe guyyiyan, wolqqaama maatay de7iyaa hara kiitanchchay saluwaappe wodhdhishiina, taani be7aaddi. He kiitanchchaa bonchchuu sa7aa poo7isseedda.

² He kiitanchchay bare kooshshaa dhoqqu udiide,
“Iza kundaaddu!

Wolqqaama Baabilooni kundaaddu!
Baabilooni xalahatuu aqiyaasaa gidaaddu;
iita ayyaanatuu ubbatuunne
ixettiyaa iita kafatuu ubbatuu
iini de7iino.

³ Ayissi gooppe,
asaa zariyaa ubbaa
bare mathoyiyaa woyiniyaa eessaa
ushshina

izinna woshummeeddino.
Qaykka sa7aa kaatatuu
izinna woshummeeddino.
Izi ishalo wolqqa gaasuwan
sa7an de7iya
zali77anchchatuu duretteeddino”
yaageedda.

⁴ Hewaappe guyyiyan,
taani saluwaappe
hawaadan yaagiyaa
hara kooshshaa sisaaddi;
“Ta asaw, iippe kesite!
Izi nagaraa izinna koxxoppite!
Izi muraa gishettoppite.

⁵ Ayissi gooppe,
izi nagaray
saluwaa gakkanaw dooretti utteedda.
Xoossay izi iita bayizzuwa
hassayeedda.

⁶ Iza immeeddawaa keenaa zaariide,
iziw immite.
Iza ootheeddawoo
laa77u kushiya
iziw qanxxite.
Iza hinttentussi giigisseedda ushshaappe
laa77u kushiya ushshaa
izi burccukkuwaa kunthite.

⁷ Iza bonchchetteeddawaanne
ishaleeddawaa keenaa
izo tuggayitenne kayyoyite.
Iza bare wozanaan,
“Taani kaatattiidan uttay;
taani asinay bayinna maccawunno gidikke;
qassi ubbaakka kayyottikke’

yaagaw.

⁸Hewaa diraw,
izi boshaa ubbay
harggii, kayyuunne koshay
izo itti gallassi oyqqana.
Qassi iza taman guudettana;
ayissi gooppe,
izi bolla pirddiyaa
Godaa Xoossay Wolqqaama”
yaageedda.

⁹Sa7aa kaatatu, izina woshummiidde ishaleeddawanttu he katamatta guudettina, kesiyyaa cuwaa be7eedda wode, katamattiw untunttu waassanne yeekkana.

¹⁰Untunttu he katamatti ugaw yayyeedda diraw, haakki eqqiide, “Ha wolqqaama katamattee! Wolqqaama katamattee! Baabiloonee, new aayyeero! Neeni ay mala tuggattaniishsha. Neeni itti saatiyaa gidдон ne pirddaa akkaadda” yaagana.

¹¹Untunttu markkabiyyaa caanaa hawaappe sinthanaw shammiyaabay bayinna diraw, sa7an de7iyya zali77anchchatuu he katamattiw waassanne kayyottana.

¹²Untunttu worqqaa, biraa, bonchcho shuchchaa, inqquwaa geetettiyyaa al77o shuchchaa, teera oochcha malatiyaa mayuwaa, suufiyaa mala mayuwaa, hariya geetettiyyaa mayuwaa, zo7o mayuwaa, ubba qommo sawiyaa mithaa, ubba qommuwan ootheedda danggarssaa achchaa, al77o mithaappe medhetteeddabaa, nahaasiyaa, birataa, ibineberediyyaa geetettiyyaa shuchchaa,

¹³qarafaa, qimaamiyaa, ixaanaa, shittuwaa, sawiyaa ixaanaa dhiilliyaa, woyiniyaa eessaa, wogaraa zaytiyaa, liiqaedda dhiilliyaa, zarggaa, miizaa, dorsaa, paraanne paray goochchiyaa gaariyaa, untunttu ayyeltuwanne haray atto asaa shempuunne shammiyaabaykka baawa.

¹⁴Zali77anchchatuu mishirattiw,
“Neeni amotteedda
lo77obay ubbay neeppe halidiggeedda.
Ne de7uunne
alleeqqettiyaabay ubbay dhayidiggeedda.
Neeni laa7entho
untuntta ubbaakka demmakka”

yaageeddino.

¹⁵He katamattin zali77iide duretteedda zali77anchchatuu izi ugaw yayyiide, iippe haakkiide eqqana. Untunttu yeekkananne kayyottana.

¹⁶Qassi,
“Suufiyaa geetettiyyaa
kiriyan dadetteedda mayuwaa,
teera ochchaa malatiyaa
mayuwanne zo7o mayuwaa mayyaade,
worqqaa alleeqquwan,
bonchcho shuchchaaninne
inqquwaa geetettiyyaa
al77o shuchchan alleeqqeedda,
he wolqqaama katamattiw aayyeero!

¹⁷Hawaa keena
wolqqaama maxuu ubbay
itti saatiyaa gidдон
dippi gi dhayi aggeedda”
yaageeddino.

Markkabiyyaa laaggiyaa ubbatuu, markkabiyan biya ubbatuu, markkabiyan oothiyyaa ubbatuunne abbaan oothi go77ettiyyaa ubbatuu haakki eqqeeddino.

¹⁸He katamatta guudettina kesiyyaa cuwaa be7eedda wode barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Ha wolqqaama katamatto malatiyaa katamay ubbaakka baawa” yaageeddino.

¹⁹Untunttu barenttu huuphiyaan baana qoliide, waasseeddinonne kayyotteeddino;
“Abbaan markkabetuu de7iyyaa ubbaa
bare maxuwan dureyeedda
wolqqaama katamattiw aayyeero!

Qassi iziw de7iyaabay ubbay
itti saatiyaa gidдон
dhayi ageedda.

²⁰ He katamatta dhayeedda diraw,
saloo, nashetta!

Geeshshatoo, Yesuusi kiiteeddawanttoo,
nabatoo, nashettite!
Ayissi gooppe,
iza hinttentta ootheeddawaa
diraw Xoossay izo pirddeedda” yaageedda.

²¹ Hewaappe guyyiyan,
wolqqaama kiitanchchay
woxaa malatiyaa wolqqaama shuchchaa
denthii abbaan oliide hawaadan yaageedda;

“Wolqqaama katamatta
Baabiloona sugina,
hawaadan kunddana;
iza hachcheppe sinthaw
ubbaakka beettukku.

²² Diithaa diixxiyaawantunne
mazimuriyaa yexxiyaawanttu,
suusulliyaanne malakataa punniyaawanttu
kooshshay hawaappe hini baggan
ne gidдон ubbakka siseettenna.

Kushiyyaa hiilla eriyaa ooninne
laa7etho ubbakka de7enna.

Woxaa kooshshaykka
hawaappe sinthaw ne gidдон sisettenna.

²³ Xomppiyaa poo7uukka
laa7ethuwa ne gidдон poo7enna.

Akkiyawaa kooshshaynne
gelewunni kooshshay
sinthaw ne gidдон siseettenna.

Ne zali77anchchatuu sa7aa
ubbaan eretteedda wolqqaamatuwaa.

Ne bitiyaawan asaa zariyaa ubbay
cimetteedda.

²⁴ Nabatuwaa suuthay,
geeshshatuwaa suuthaynne
sa7an hayqqeedda ubbatuwaa suuthay

izin beetteedda diraw,

Baabiloona
murettaaddu”
yaageedda.

19

¹ Hewaappe guyyiyan, saluwan cora asaa kooshshaadan kooshummiyaa wolqqaama
kooshshay hawaadan yaagiyaawaa taani sisaaddi;
“Xoossaa galatay gakko.

Atotethay,
bonchchuunne wolqqay
nu Xoossaassa.

² A pirdday
tumuwaanne xilluwaa.
Caarataade sa7aa tunisseedda
wolqqaama caaratto

Xoossay pirddeedda;
Xoossaa oosanchchatuwaa
iza wodheedda diraw,

Xoossay izo mureedda”
yaageedda.

³ Asay laa7enthuwa bare koshshaa dhoqqu udiide,
“Xoossaa galatay gakko.

He katamatta medhi medhinaw cuwattana”
yaageeddino.

⁴ Laatanne oydu cimatuunne shemppuwaanna de7iya oydu medhetatuu kawutethaa oydiyan utteedda Xoossaw guufanniide, “Amen77i. Xoossaa galatay gakko” yaagiide goyinneeddino.

Dorssaa Bullachchaw Xeesiyaa Xeessaa

⁵ Hewaappe guyyiyan,
“Xoossaa ayllatuu ubbay,
Xoossaw yayyiya guuthay,
daruu ubbay nu Xoossaa
galatite”

yaagiyaa kooshshay kawutethaa oydiyaappe keseedda.

⁶ Hewaappe guyyiyan, cora asaadan kooshummiyaa, wolqqaama shaafaadan guummiyaa, wolqqaama guugunthaadan guugummiyaa kooshshaa taani sisaaddi. He kooshshay,
“Xoossaa galatay gakko.

Ayissi gooppe,
nu Goday,
Ubbaappe Wolqqaama Xoossay
kawuteedda.

⁷ Dorssaa bullachchaa
gallassay gakeedda dirawunne
gelewunnakka bullachchaw
barena giigisseedda diraw,
nuuni pashikkoyttenne nashettoytte;
qassi Dorssaa bonchchoytte.

⁸ Gelewunniw mayyanaw
suufiyaa geetettiyaa
kiriyan dadetteedda
phooliyaa bootha mayuu imetteedda.

Suufiyaa geetettiyaa
kiriyan dadetteedda mayuu
geeshshatuwaa
xillo oosuwaa”
yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

⁹ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana, “ ‘Dorssaa bullachchaw xesetteeddawanttu anjjetteddawannta’ yaagaade xaafa” yaageedda. He kiitanchchay qassikka taana, “Hawe Xoossaa tumu qaalaa” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyye taani aw goyinnanaw A gediyan kunddaaddi. Shin I taana, “Hewaa oothoppa. Taani ne malanne Yesuusi untuntussi qonccisseedda tumatethaa oyqqeedda ne ishatuwaa ubbaa mala ayliiyaa. Xoossaw goyinna. Ayissi gooppe, Yesuusi qonccisseedda tumatethay timbitiyaa odiyaaawoo denthethiyaawaa” yaageedda.

Bootha Paraa Toggeeddawaa

¹¹ Yaatina, saluu dooyetteeddaawaa taani be7aaddi. Hewan bootha paray de7ee; he paraa toggeeddaawe ammanettiyaawaanne tumanchchaa giide xesettee. Toggeeddawe xillotethaan pirddeenne bare olaakka olettee.

¹² A ayfi tamaa lacuwaa malatee; qassi I bare huuphiyaan daro akililiyaa wotheedda. A bolla xaafetti utteedda sunthay de7ee; shin he sunthay ayenttonne aappe attin, ooninne erenna.

¹³ I mayyeedda mayuu suuthan naaqqi kesseeddawaa. A sunthaykka Xoossaa Qaalaa.

¹⁴ Saluwaa wottaaddaratuu bootha geeshsha suufiyaa geetettiyaa kiriyan dadetteedda mayuwaa mayyiide, bootha paratuwaa toggiide, A geduwaa kaalliino.

¹⁵ Asaa zerethaa I dhayissiyaa kuussa mashshay A doonaappe kese. Birataa xam77aan asaa I mooddana. Ubbaappe Wolqqaama Xoossay bare hanqquwaa woyiniyaa eessay gumi77ettiyaasan, gumi77iide bessana.

¹⁶ A mayuwaa bollanne A wodiriyaa bolla, “Kaatatuwaa Kaatiyaanne godatuwaa Godaa” yaagiya sunthay xaafetti utteedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan, taani itti kiitanchchay awaan eqqeddaawa be7aaddi. He kiitanchchay saluwan dhoqqiide paalliyaa kafuwaa ubbatoo bare kooshshaa dhoqqu udiide, “Haa yiite. Xoossaa kawuwaassi ittisa7a shiiqite.

¹⁸ Yiide kaatatuwaa ashuwaa, shaalaqatuwaa ashuwaakka wottaaddaratuwaa ashuwaa miite; paratuwaa ashuwaakka paratuwaa toggeeddawantu ashuwaakka miite; qassi asaa ubbaa ashuwaa ayliyaawaanne womaannuwaa, dhoqqaawaanne hokaawaa miite” yaageedda.

¹⁹ Paraa toggeeddaawaannanne A wotaaddaratuuwanna olettanaw, do7aynne sa7aa kaatu qassi untunttu wottaaddaratuu itti sa7aa shiiqi utteeddawantta taani be7aaddi.

²⁰ He do7ay A sinthaan malaataa otheedda worddo nabiyanna ittippe oygetteedda. Do7aa mallay de7iyaawantanne do7aa misilew goyinneeddawaantta I baletheeddawe he othiyaa malaatatuwaana. Do7aynne wordduwaa timbbitiyaa odiyaa laa77atuukka diiniyaan eexxiyaa tamaa abbaan paxa yegetteeddino.

²¹ Untunttu wottaaddaratuu paraa toggeeddaawaa doonaappe kesiyaa mashshaan hayqqeeddino. Kafatu ubbatuu untunttu ashuwaappe barenttoo danddayeeddawaa keena meeddino.

20

Sha77a Laythaa Kawutethaa

¹ Ciimmo ollaa qulppiyaanne wolqqaama santhalataa bare kushiyan oyqeedda itti kiitanchchay saluwaappe yiyaawaa taani be7aaddi.

² Kiitanchchay dawiyaa, he beni shooshshaa, xalahiyaa kaappuwaa woy Seexaanay giyaawaa oyqeedda; yaatiide sha77a laythaw qachcheedda.

³ Kiitanchchay ciimmo ollaan A yeggiide, sha77a laythay wuranaw, asaa zerethaa laa7ethuwa balettenna mala, he ciimmo ollaa qulppi gorddiide attameedda. Hewaappe guyyiyan, dawii amareedda wodiya biletanaw bessee.

⁴ Hewaappe guyyiyan, taani araatatuwaanne untunttu utteeddawantta be7aaddi; untunttussi pirddiyaa maataay imetteedda. Yesuusi qoncciseedda tumaanne Xoossaa qaala awaajjeedda diraw, barenttu qoodhiyaa qanxxetteedda asaa shemppuwaakka taani be7aaddi. Untunttu do7aw woy do7aa misilew goyinnibeykkino. Untunttu do7aa mallaa barenttu deemuwaan woy barenttu kushiyan wothibeeykkino. Untunttu hayquwaappe dendiide, Kiristoosaana ittippe kaatetuwan sha77a laythaw mooddeeddino.

⁵ Hayqqeeddawantuppe coratuu sha77a laythay wurana gakkanaw, hayquwaappe dendiibeeykkino. Hewe koyro denduwwaa.

⁶ Koyro denduwan dendeeddawanttu anjetteeddawantanne Xoossaa asatuwaa. Untunttu bolla laa7entho hayqoo wolqqay baawa. Untunttu Xoossaassinne Kiristoosassi qeesatuwaa gidana; untunttu aananna ittippe sha77a laythaw mooddana.

Seexaanay Xoonetteedda

⁷ Sha77a laythay wureeddawaappe guyyiyan, Seexaanay qashuwaappe biletana.

⁸ I Sa7an ubbaan de7iya asaa zerethaa balethanaw kessana; hewe Googanne Maagooga geetettiyaawaa. Seexaanay abbaa shafiyaa keena zerethaa olaw shiishshana.

⁹ He zaretuu biittaa ubbaa mayyiide geeshshatuwaa heeraanne Xoossay siiqiyaa kamaatto yuuyyi aadhdi eqqeeddino. Shin tamay saluwaappe wodhdhiide, untuntta meedda.

¹⁰ Do7aynne worddo nabii yegetteedda eexxiyaa diiniyaa tamaa abbaan xalahiyaa kaappuu, asaa zerethaa baletheeddawe, yegetteedda. Untunttu qammanne gallassi medhi medhinaw paxa kaa7ettana.

Wurssetha Pirddaa

¹¹ Hewaappe guyyiyan, taani wolqqaama bootha araataanne he araataan utteeddawaa be7aaddi. Sa7aynne saluu A sinthappe baqateeddino; laa7entho beettibeeykkino.

¹² Hayqqeeddawanntu, dhoqqu giyaawantunne guuthatuu araataa sinthan eqqeeddaawantta taani be7aaddi. Maxaafatuu dooyetteeddino; hara maxaafay, de7uwa maxaafaykka dooyetteedda. Hayqqeeddawanntu barenttu oosuwaadan, maxaafatuwan xaafetti utteeddawaadankka pirddetteeddino.

¹³ Abbay bare gidдон de7iya hayqqeeddaawantta immeedda; hayquunne Si7oolii barenttu gidдон de7iya hayqqeeddawannta immeeddino. Ubbaykka barenttu oosuwaadan pirddetteeddino.

¹⁴ Hewaappe guyyiyan, hayquunne Si7oolii tamaa abbaan yegetteeddino. He tamaa abbay laa7etho hayquwaa.

¹⁵ De7uwa maxaafan bare sunthay xaafettibeenna asay ooninne tamaa abban yegetteedda.

21

Ooratha Saluwaanne Ooratha Sa7aa

¹ Hewaappe guyyiyan, taani ooratha saluwaanne ooratha sa7aa be7aaddi. Koyro saluunne koyro sa7ay dhayeedda. Abbaykka dhayeedda.

² Geeshsha katamatta ooratha Yeerusalaame, bare asinaw mayyaade giigeedda geliyaa wodoro naattiidan, giiga utteeddawunna saluwaappe Xoossaa matappe duge wodhdhewunno taani be7aaddi.

³ Wolliqqaama kooshshay arataappe hawaadan yaagiidde, haasayishshin, taani sisaaddi; "Xoossaa gollii asaanna de7ee; Xoossay asaanna ittippe de7ana. Untunttu A asaa gidana; Xoossay bare huuphew untuntunna de7ana. I untunttu Xoossaa gidana.

⁴ Xoossay untunttu ayfiya afutha ubbaa quccana. Hawaappe sinthanaw hayquunne kanyuu woy waasunne sakuu baawa. Ayissi gooppe, eccabay dhayeedda" yaageedda.

⁵ Araatan utteeddawe, "Taani ubbaba ooraxxissay" yaageedda. Qassikka gujjiide taana, "Taani haasayiyaawe ammanettiyaawaanne tuma gidiyaa diraw xaafa" yaageedda.

⁶ Qassikka taana hawaadan yaageedda; "Poletteedda. Taani Alfaanne Omeegaa; Doomethaanne Poluwaa. Saametteedda oonanne Taani de7uwaa haathaa pultuwaappe coo ushshana.

⁷ Xooniyaa uray ooninne hawaa ubbaa laattana. Taani aw Xoossaa gidana; ikka ta na7aa gidana.

⁸ Shin yayyiyaawanttu, ammanennawanttu, tunatuu, shemppuwaa wodhiyaawanttu, woshummiyaawanttu, bitiyaawanttu, eeqaassi goyinniyaawantunne worddotiyaawanttu ubbay de7iyaa sa7ay tamaynne eexxiyaa diinii eexxiyaa abbaa gidanawaa. Hewe laa7enthoo hayquwaa" yaageedda.

Ooratha Yeerusalaamo

⁹ Laappu wursetha boshatuu kumeedda laappu keretuwaay oyyqeedda laappu kiitanchchatuwappe ittuu taakko yiide taana, "Haa ya. Taani neena gelewunno Dorssaa machchatto bessana" yaageedda.

¹⁰ Kiitanchchay taana daro dhoqqa deriyaa huuphiya Ayyaanan kessiide geeshsha katamatta, Yerusalaama saluwaappe Xoossaa matappe duge wodhdhewunno taana besseedda.

¹¹ He katamatta Xoossaa bonchchuwan poo7aw. He katamatti poo7uu yasphphiidiyaa geetettiyaal77o shuchchaa mala; birilliyadan phoolaw.

¹² He katamattiw tammanne laa77u penggetuunne he penggetuwaan tammanne laa77u kiitanchchatuu naagiya wolqqaama adussa dirssay de7ee. Penggetuwaan tammanne laa77u Israa7eeliyaa zaretuwan sunthay xaafetti utteedda.

¹³ Away doliyaa bagganna heezzu penggetuu de7iino. Qassi hirkki bagganna heezzu penggetuunne huuphissa bagganna heezzu penggetuu de7iino. Away wulliyaa baggaan-nakka heezzu penggetuu de7iino.

¹⁴ Katamatti dirssay Dorssay kiitteedda tammanne laa77atuwaa sunthay xaafetteedda tammanne laa77u shuchchatuwaa bolla gimbbetteedda.

¹⁵ Taananna haasayeedda kiitanchchaw katamatto, izi penggetuwaanne izi dirssaa likkiyaa worqqa gatiimay de7ee.

¹⁶ Katamattiw oyduu gayay de7ee; katamatti geesaynne gomppay itti mala. Kiitanchchay katamatto bare gatiman likkeedda. Katamatta laa77u sha77anne laa77u xeetu kiilo miitiriya gidaaddu; katamatti geesay, gomppaynne dhoqqatethay itti mala.

¹⁷ Kiitanchchay qassi dirssaakka likkeedda. Asaa kushiyan itti xeetanne oytamanne oyddu wadha gideedda. Hewe ooninne likkiyaa ogiyaan kiitanchchay likkinaada.

¹⁸ Katamatti dirssay yasphphiidiyaa geetettiyaa shuchchan doretteedda. Katamatta birilliyyadan phooliyaa geeshsha worqqaan medhettaaddu.

¹⁹ Katamatti dirssaw hiixetteedda shuchchay bonchchetteedda shuchchaa ubbaan allee-qetteedda; koyro hiixetteedda shuchchay yasphphiidiyaa; laa7enthuu sampperiyaa; heezzenhuu kelqqedooniyaa; oyddenthuu baluuriyaa;

²⁰ ichcheshenthuu sarddonkkisa; usuppunthuu sarddiyoona; laappunthuu kirist-tilooba; hosppunthuu biralli; uddupunthuu toophaaziyoonyaa; tammunthuu kirisphphi-raasiisa; tammanne ittenthuu yaakinttiyaa; tammanne laa7enthuu ametesxxinoosiyaa.

²¹ Tammanne laa77u penggetuu tammanne laa77u inqquwaa geetettiyaa al77o shuchchaa; itti itti penggi itti inqquwan oosetteedda. Katamatti ogii birilliya mala geeshsha worqqa.

²² Goday, Ubbaappe Wolqqaama Xoossayne Dorssay katamatti Geeshsha Golliiyaa gidiyaa diraw, taani he katamattin Geeshsha Golliiyaa be7abeykke.

²³ Katamattiw poo7iya away woy agenay koshshenna. Ayissi gooppe, Xoossaa bonchchuu he katamattin poo7ee; Dorssaykka he katamattiw xomppiyaa.

²⁴ Asaa zerethay katamatti poo7uwan hamettana. Sa7aa katatuukka barenttu bonchchuwwaa he katamattikko ahana.

²⁵ Katamatti penggetuu ubba gallassikka dooya de7ana; ubbakka gorddettikkinno. Ayissi gooppe, hewan gammay baawa.

²⁶ Asaa zerethaa gitatethayne bonchchuu he katamattikko shiiqana.

²⁷ Shin tunabay woy kawushshabaa oothiyaawe, woy worddotiyaawe ooninne he katamatto gelenna. Qassi Dorssaa de7uwa maxaafan sunthay xaafetteeddawantuu xalalay he katamatto gelana.

22

¹ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana Xoossaa kawutethaa oydiyaappenne Dorssaa kawutethaa oydiyaappe goggiiyaa birilliyyadan phooliyaa de7uwa haathaa shaafaa besseedda.

² He shaafay katamaa ogiyaa gidduwaanna duge goggee. Shaafaappe hefintha baggananne hafintha bagganna agenaan itti gedenne laythan tammanne laa77u gede ayfiyaa de7uwa mithay de7ee. He mithaa bonchchuu de7iyaawe, zariyaa ubbaa harggiyaappe pathanaassa.

³ He katamaan Xoossaa sheqay aynne baawa. Xoossaa kawutethaa oydiinne Dorssaa kawutethaa oydi he katamaan de7ana. Xoossaa oosanchchatuu Xoossaw goyinnana.

⁴ Untuntuu A deemuwa be7ana; A sunthay untuntuu deemuwaan xaafettana.

⁵ Hewaappe sinthaw hara gammay baawa. Untuntuu xomppiyaa woy awaa poo7uwaa koshshenna; ayissi gooppe, Goday Xoossay untuntussi xomppiyaa gidanawa. Untuntuu medhi medhinaw kawutana.

Yesuusa Yuussaa

⁶ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana hawaadan yaageedda; “Ha taani haasayiyaawe tunuwaanne ammanettiyaawaa. Nabatoo bare Geeshsha Ayyaanaa immiyya Goday Xoossay, matan hananaw bessiyaawaa bare oosanchchatuwaa bessanaw bare kiitanchchaa kiitteedda” yaageedda.

⁷ Yesuusi, “Be7a! Taani ellekka yaana. Ha maxaafan de7iya timbbitiyaa naagiyaawantuu anjetteeddawantuu” yaageedda.

⁸ Taani Yohaannisi, ha ubbabaa sisaaddinne be7aaddi. Taani hawaa siseedda wodenne be7eedda wode, hewaa taana besseedda kiitanchchaw goyinnanaw, A gedian kunddaaddi.

⁹ Shin kiitanchchay taana, “Hewaa oothoppa. Taani nenaadaaninne nabe gideedda ne ishatuwadan, qassi maxaafan de7iyaabaw azazettiyaa ubbatuwaadan ayliiyaa. Xoossaw goyinna” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana, “Hanana geedda ha maxaafaa qaalaa maatafan gorddoppa. Ayissi gooppe, ha ubbabay polettiiyaa wodii matatteedda.

¹¹ Iitabaa oothiyaawe gujjiidekka iitabaa ootho; tunay gujjiidekka tuno. Lo77obaa oothiyaawe gujjiidekka lo77obaa ootho; geeshshayne gujjiidekka geeshsha gido” yaageedda.

¹² Yesuusi, “Be7a! Taani ellekka yaana. Asaa ubbaw A oosuwaadan immanaw, ta woytaa akkaa yaana.

¹³ Taani Alfaanne Omeegaa; Koyruwaanne Wurssethaa; Doomethaanne Poluwa” yaageedda.

¹⁴ Barenttu mayuwaa geeshshi meecciyaawaanttu anjjetteddawannta. De7uwa mithaa ayfiyaa maanawunne katamaa penggiyaanna gelanaw untuntussi maatay imetteedda.

¹⁵ Shin kanatuu, bitiyaawanttu, woshummiyaawanttu, shemppuwaa wodhiyaawanttu, eeqaassi goyinniyaawanttunne barenttu haasayaaninne barenttu kiitaan worddotiyaawanttu karenna de7iino.

¹⁶ “Taani Yesuusi, ha yewuwaa hinttentussi woosa golletuwan markkattana mala, ta kiitanchcaa kiittaaddi. Taani Daawita Golliyya Yeletaa. Taani poo7issiyaa Wonttaa Bakkaaliyya” yaageedda.

¹⁷ Geeshsha Ayyaanaynne gelewunna, “Haa ya” yaagiino. Qassi hawaa sisiyawe ooninne, “Haa ya” yaago. Saametteedda asay ooninne haa yo. De7uwa haathaa koyyiyaa asay ooninne coo akko.

¹⁸ Taani ha maxaafan xaafetteedda hanana geedda qaalaa sisiyaa oonanne zoray. Ooninne ha qaalaa bolla ittibaa gujjooppe, Xoossay ha maxaafan xaafetteedda boshaa A bolla gujjana.

¹⁹ Ooninne maxaafan de7iya timbbitiyya qaalaappe ayanne pacissooppe, ha maxaafaa gidдон qoncciseedda de7uwa mithaa ayfiyaappenne geeshsha katamaappe A gakkiiya gishuwaa Xoossay pacissana.

²⁰ Ha ubbabaw markkattiyaawe, “Tuma! Taani ellekka yaana” yaagee.

Amen77i. Godaa Yesuusaa, neeni haaya.

²¹ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenaanna * ubbaanna gido. Amen77i.